

ספר

טהרת המים

מערכות וכללים בהלכה ובשמעתתא

חידושי דינים וכללים על הש"ס והפוסקים, גם לרבות מילי דאגדתא,
מערכות מערכות המה באים, על סדר אלפא ביתא, והמה בכתובים דברים
עצומים בגמרא הלכות ופסקים מדברים, לא הניח פינה וזוית.

כל אלה לאחד מן הרמתיים מוזקק שבעתים נברשתא דדהבא הגאון
הגדול והעצום נודע ביהודה בישראל גדול שמו חסידא קדישא
ופרישא סבא דמשפטים מור קשישא
הכהן הגדול מאחיו שר התורה והיראה

רבינו **אברהם הכהן** זצוק"ל

ב"ר נחמן ז"ל

מע"ת סאלוניקי יע"א

מחבר הספרים היקרים ספר שיורי טהרה חידושי דינים מערכות וכללים, שו"ת מעט מים, שו"ת
שארית הפלטה, ספר יוקח נא על כל שו"ע או"ת, ספר סעדו לבכם על הש"ס, וספר בית
אברהם לחיים תפילות ותיקונים לחיים ולאחר אריכות ימים. וספר תחת העץ דרשות על
התורה (בכת"י).

עם קונטרס נכבד
ובו הערות והארות יקרות והיו למאורות
מאת מאור עינינו נזר תפארתינו
גאון עוזינו עטרת ראשינו הראשון לציון
מדין רבינו **עובדיה יוסף** שליט"א
מרא דארעא דישראל

בתוספת מפתח מפורט ציונים ומקורות

יוצא לאור

ע"י מכון "גנזי המלך"

להוצאת ספרים וכת"י של רבותינו גאוני עולם זיע"א

שע"י מוסדות "חזון יצחק" פה עה"ק ת"ו

שנת ובאו ציון ברנה ושמחת עולם על ראשם (תשנ"ד) לפ"ק.

©

כל הזכויות שמורות

י"ל בהוצאת

מכון "גנזי המלך"

שע"י מוסדות "חזון יצחק"

ת.ד. 27290 מיקוד 91272

פעיה"ק ירושלים ת"ז

פתח דבר

מאת

מרן הגאון רבינו עובדיה יוסף שליט"א
הראשון לציון נשיא המכון

* ב' כסלו תשנ"ד שנת שובע "שמחות" לפ"ק

מה נכבד היום בהגלות נגלות הספר הנכבד והיקר "טהרת המים" עם "שיורי טהרה", מערכות על סדר א' ב', פעולת צדיק לחיים, מהגאון המובהק, מאיר כפרק, טובינא דחכימי מרגניתא דלית לה טימי. אביר הרועים, סבא דמשפטים. האשל אשר ברמה. נחל נובע מקור חכמה. סיני ועוקר הרים דובר צדק ומגיד מישרים כש"ת מהר"ר אברהם הכהן זצ"ל, מסאלוניקי. מחבר הספרים "יוקח נא" על או"ח, "מעט מים", שו"ת. ועוד.

הספר הקדוש הזה, אשר מחזה שדי יחזה. נדפס בשנת תרל"ט לפ"ק, בעי"ת סאלוניקי, ומזה עשרות שנים אזל משוק הספרים, ורבים אומרים מי יראנו טוב, והערר ה' את רוח האברכים היקרים חברי מכון "גנוי המלך", בראשותו של ידידי וחביבי, האברך כמדרשו, חמיד לבא ורחימא, הרה"ג ר' יצחק דיין שליט"א. להוציא לאור מחדש את הספר היקר הזה, להגדיל תורה ולהאדירה. והוסיפו לזה מאשר כתבתי הערות והארות בדברי קדשו של הגאון המחבר, בשו"ת יביע אומר ויחזה דעת, בסידור נכון וישר. ולפעלא טבא אמינא איישר, ישלם ה' פעלם ותהי משכרותם שלמה מעם ה', וזכותו של הגאון המחבר תגן עליהם אלף המגן, ויזכו לאורך ימים ושנות חיים בטוב ובנעימים ברוב עושר וכבוד ושובע שמחות וכל טוב.

והנני פונה לאחינו בית ישראל אוהבי תורה ושוחרי תושיה, לקוח את ספר התורה הזה, ולשלם בעין יפה וברוח נדיבה, לעודד ולחזק את ידי הרבנים המוציאים לאור שליט"א, כדי שימשיכו במפעלם הקדוש, להוציא לאור את יתור חיבורי הגאון המחבר זצ"ל, ושאר חיבורי גאוני ספרד יקרי המציאות, והחי יתן אל לבו כמה יגיעות יגעו ועמלו גאונינו על כתבי ידם ועל ספריהם וחיבוריהם, לא נתנו שינה לעיניהם ותנומה לעפעפיהם, לילה כיום יאיר כחשכה כאורה, לזכות את הרבים מפרי חכמתם ותבונתם, לאסוקי שמעתתא אליבא דהלכתא. ואשרי איש אשר ידבנו לבו, להוציא מחשבותם מן הכח אל הפועל להפיץ מעינותם חוצה, בעזרת המכון הנ"ל, הנה שכרו אתו ופעולתו לפניו. ברכות שמים יחולו על ראשו, ובכל אשר יפנה ישכיל ויצליח, בעושר וכבוד וכל טוב. עץ חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאושר.

בברכת התורה ובאהבה רבה

עובדיה יוסף

---

* יום פטירת רבינו הגאון המחבר זצ"ל

אגרת ברכה
מהגאון הגדול נר המערבי סבא דמשפטים
רבי שלום משאש שליט"א
רבה של ירושלים

המכון "גנוזי המלך" שעל ידי מוסדות "חזון יצחק" בירושלים ת"ו, עושה הרבה להדפסת ספרים של גאוני עולם מדורות שעברו. שאולו מן השוק. ולא נשאר מהם עד אחד. ולזה יש אברכים יקרים העוסקים במלאכת הקודש. כזה ראה וקדש. בראש המכון עומד המתעסק בקדשים הוא ניהו הרב המופלא. וכתר ש"ט עולה. הרב ר' יצחק דיינ שליט"א. אברך כפשוטו ומדרשו. בעל חשק נפלא על ענין זה.

בעת עומדים להוציא לאור מחדש ספר "טהרת המים" וספר "שירי טהרה". להגאון הגדול העצום המפורסם בתורתו ובחכמתו. וספריו אלו יצא להם שם על פני כל הארץ. ה"ה מוהר"ר אברהם הכהן משאלוניקי. מחבר ספר מעט מים על אורח וי"ד. וספר יוקח נא על שו"ע אור"ח, גם הוסיפו לזה מפתח מפורט. ומבוא לספר. על ערכו של הגאון הגדול.

באמת תחזקנה ידי כל העוסקים במכון הנז'. דעבדי לתורה דלא תשתבח, ובודאי שזכות המחבר הגדול תלווה אותם בדרך הטובה ותגן עליהם אלף המגן. ויזכו עוד להוציא לאור ספרים אחרים לגדולי הדורות לזכות את הרבים. איישר חיליהו לאורייתא, לעילא מכל ברכתא.

וכבר ידוע מ"ש רז"ל. הון ועושר בביתו וצדקתו עומדת לעד. זה הכותב ספרי תורה ומשאלים לאחרים. גם ידועים דברי הרא"ש. שהיום מצות כתיבת ספר תורה. יותר מתקיימת בספרי ש"ס ופוסקים שלומדים. לא בס"ת המונח בהיכל הקדש. והכתוב אומר כתבו לכם וכו' ולמדה את בני ישראל שימה בפיהם. לכן בודאי שכל העוזר במצוה זו. חשוב ככתוב חלק בס"ת. ושכרו הרבה מאד. אני מאחל להרב הנז' וסיעתו הצלחה גדולה במפעלם. ויבואו על שכרם הטוב. ברבות הטובה. אלף ורבבה ונהורא מעליא. אכ"ר. החו"פ בירושלים עיה"ק בטבת תשנ"ד לפ"ק.

ע"ה שלום משאש ס"ט
הרב הראשי וראב"ד ירושלים

מתוך מכתב הגאון הגדול המפורסם
רבי מאיר מאזוז שליט"א
ראש ישיבת "כסא רחמים" תכב"ץ

לכבוד מעלת ידידנו הרה"ג ר' יצחק דיינ שליט"א
שלום וברכה!

מאשר קבלת מכתבו הבהיר, על ענין...

בענין ספר "טהרת המים", הוא ספר חשוב מאד, ואין צריך להסכמה ידידי ודכוותי. אין לנו בו הגהות מיוחדות רק הגהה קטנה בתחלת מערכת האלף שמביא קושיא בשם הרב "תנא דאורייתא" בהלכות מגלה פ"א הי"א.

ואין ספר תנא דאורייתא בעולם רק קושיא זו נמצאה במשנה למלך פ"א הי"א מהלכות מגלה

(וידוע שהמש"ל מרוב בקיאותו וגאונותו היו מכנים אותו בחייו "קוגוק תנא" כלומר התנא הקטן כמובא בספרי תולדותיו).

ואמרתי הערה זו בילדותי לאמה"ג זצ"ל ורשם בגליון הספר מלה אחת "המש"ל".*

בברכת התורה ובהצלחה רבה

נאמ"ץ ס"ט

---

*אמר המו"ל, כן היו קוראים גאוני ספרד לגאון משנה למלך "תנא דאורייתא" וכדברי הגאון עליון למעלה שליט"א, וכן מנאתי לגאון רבי אברהם פלאג'י זצ"ל בנו של מרן הגאון רבינו חיים פלאג'י זצ"ל גאב"ד איזמיר וסביבותיה, שבספרו אברהם את ידו (דרכות) ח"ב, אזמיר שנת וברענא תר"ם קרנינו. לפ"ג. כתב בדרכי ט' לשנת כלה שדרש לכבוד שנת כלה בשנת תרמ"ז וגם לשמועת רבינו הגאון טהרת המים שנפטר. בד"ה ואל יקח וז"ל: דהרי נסתפק הרב תנא דאורייתא בספר פרשת דרכים ה"ד הרב עין זוכר מערכת א אות ו וכו' ע"ש. והוא הוא הגאון משנה למלך שכתב ג"כ ספר פרשת דרכים.

נר זיכרון

לע"נ

המנוח הכשר מוקיר ורחים רבנן רצ"ו

ר' יוסף קשאני ז"ל

בן מורוארי ע"ה

ובניו היקרים שנפטרו בקציו"ש

הבחור **גבריאל קשאני ז"ל** בן שרה תחי'

הבחור **שמואל קשאני ז"ל** בן שרה תחי'

ולרפואת

האשה הנכבדה מרת **שרה** בת מורוארי **קשאני** תחי'

ולהצלחת כל בני משפחתה יחיו

ברוחניות ובגשמיות

זכרה ה' לטובה ולברכה

לרשת שיעורי תורה והלכה וקרן עזרה לנזקקים

המלאך גבריאל

שהנציחו את יקריהם הנ"ל

יה"ר שבכל אשר יפנו ישכילו ויצליחו

להגדיל תורה ולהאדירה. אמן.

דבר המכון

בשבת והודיה לבורא עולם שהחיינו וקיימנו והגיענו עד הלום לעמוד בשערי ספר, אנו שמחים להגיש לפני כל יודעי דת ודין רבנן ותלמידיהון שליט"א, את הספר הקדוש הזה אשר מחזה שדי יחזה ספרא דבי רב, **"טהרת המים"** עם ספר **"שירי טהרה"** לאחר המיוחד מגדולי גאוני הדורות האחרונים, הגאון המובהק, חסידא קדישא ופרישא, סבא דמשפטים, מר קשישא רבינו **אברהם הכהן** זצוק"ל מעובי **סאלוניקי** יע"א. מחבר הספרים החשובים שו"ת **מעט מים**, ספר **"יוקח נא"** על שו"ע אר"ת. ועוד.

הספר הקדוש הזה נדפס בשנת ה' תרל"ט לפ"ג בעובי סאלוניקי, ומאז לא שב למזבח הדפוס. ורבים וכן שלמים אומרים מי יראנו טוב, לכן בעידודם ובהמרצתם של גאוני דורינו שליט"א נגשנו להוצאתו לאור מחדש, לזכות את הרבים להגדיל תורה ולהאדירה.

מכון "גנוי המלך" שע"י מוסדות **"חזון יצחק"** נטל על עצמו משימה קדושה, להוציא לאור עולם מחדש את ספרי רבותינו וגאונינו נ"ע אשר עדיין לא ראו אור, ושאינם בנמצא כלל היום. והתחלנו בספר זה בבחינת **"כהן בראש"** וה' יזכינו להוציא לאור את יתר חברי היקרים של הגאון המחבר זצ"ל, וכן ספריהם של שאר גאוני הדורות שלפנינו זיע"א.

בספר הנוכחי השקענו מאמצים מרובים להוציאו בהידור רב, וראשו עטרנו בדבריו של מרן הגאון רבינו **עובדיה יוסף שליט"א** נשיא המכון, מאשר האיר והעיר בדברי קדשו של המחבר זיע"א. כן הוספנו מבוא מקיף לתולדות רבינו וספריו כאשר השיגה ידינו, ובסופו הדפסנו מפתח מפורט לפי סדר הערכים (בסדר א-ב) לכל דברי רבינו הגאון המחבר זצ"ל, ועליו הוספנו מראי מקומות לדברי המחבר המובאים בדברי האחרונים, **השדי חמד, מנחת יצחק, ציץ אליעזר, יביע אומר ויחזה דעת**. למען ישוטטו הרבים ותרבה הדעת, להגדיל תורה ולהאדירה. כמו כן, מכיון שהגהמ"ת, לא כתב הקדמה, לספר זה ראינו לנכון להדפיס כאן הקדמתו הנפלאה שכתב לספרו החשוב **"בית אברהם לחיים"** אשר בהקדמה זו מתודע הקורא למשנתו ולדרכו של הגהמ"ת זצ"ל ואף להנהגותיו ומדותיו הנאצלות.

הברכה אחת היא לכבוד גאון גאוני ישראל אביר הרועים פאר העיתים והזמנים הראשון לציון מרן הגאון האמיתי רבינו **עובדיה יוסף שליט"א**, רבן של כל בני התורה, נשיא המכון ומכוון דרכו, אשר מעודדנו רבות, להוציא לאור את כל ספרי רבותינו זיע"א, ובמיוחד את הספר הנוכחי, אשר בספריו הרבים פרסם את דברי רבינו הגאון המחבר זצ"ל ועשה לתורתו שלא תשתכח מישראל. יה"ר שיזכה עוד רבות בשנים להגדיל תורה ולהאדירה ברבות הטובה גם עד זקנה ושיבה ויאריך ימים על ממלכתו ממלכת התורה, אכ"י.

לא אחשוך את פי מלהודות לכל חכמי ורבני המכון שליט"א אשר טרחו ועמלו להוציא מתח"י דבר מתוקן. והפרט מפורש לכבוד ידידנו הרב **שמואל איטח** שליט"א ראש מכון **"אש דת"** אשר יגע וטרח עמנו ע"מ להוציא לאור ספר זה כלול בהדרו, כמו כן יבורך ידידנו הרב **דן אלון מחבר** שליט"א שסייענו בהשגת פרטים על הגאון המתבר זצ"ל. אשר ידיו רב לו בידעת תולדות חכמי ישראל לשבטיו. כן יבורך ידידנו ר' **דוד א.** **רקנטי** יצ"ו שאף הוא סייענו בזאת, יה"ר שבכל אשר יפנו ישיבילו ויצליחו, אכ"י.

כמו כן יבורכו מן השמים כל התורמים והמסייעים במלאכת הקודש אשר תרמו וסייעו בהוצאת הספר לאור, יה"ר שיזכו לאורך ימים ושנות חיים, שובע שמחות וכל טוב, אכ"י.

ויהי נועם ה' אלוקינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננה.

בברכת התורה

יצחק דיין

ראש המכון

מוסדות **"חזון יצחק"**

תולדותיהם של צדיקים מבוא לדמותו של הגאון המחבר רבינו אברהם הכהן מסאלוניקי זצ"ל בן רבי נחמן ז"ל

מאת: חברי מכון "גנזי המלך" שליט"א.

רבינו נולד בשנת ה' תק"מ לערך לאביו רבי נחמן ז"ל. לא ידועים לנו פרטים מיוחדים על אביו אולם נראה שרבינו היה מעריכו וגם נקרא על שמו ר' אברהם ב"ר נחמן הכהן.

רבותיו

לא ידוע לנו בבירור מי היו רבותיו, אף שאת הגאון רבי חיים פלאגי זצ"ל, מזכיר בכבוד גדול כיאה לגדול הדור, אולם נראה שלא למד תורה מפיו. אמנם בספרו שו"ת מעט מים מזכיר בסימן מז את רבו (בלי לציין את שמו) ושרבו שאל לגר"ח פלאגי זצ"ל, וז"ל: וכן שמעתי מפי מורי הרב נר"ו שבעודו בעיר אומיר יע"א, שאל שאל את פי מהרח"ף, למה לא זכר עשה בספרו, וכו', ע"ש. כמו כן (שם) בסימן פט מביא שאלה ממשי"ח נר"ו, ונראה שהכונה למורו שיחיה.

תלמידיו

מתלמידיו מצאנו שמזכיר בשמו תלמיד בשם **חנוך**, בספרו יוקת נא על שו"ע או"ח (סימן תרצ"ב בהל' מגילה אות ג'. ד"ה ואחד) שמביא תירוץ מתלמידו חנוך לנער נר"ו. ע"ש. אולם הגאון המפורסם רבי בן ציון אברהם קואינקא זצ"ל, (שהיה ראב"ד לעדות הספרדים בירושלים ת"י, ועורך הירחון התורני "המאסף") בקונטרס הזכרונות והתולדות (אשר בו כתב בעצמו את תולדות חייו ורבותיו מיום שעמד על דעתו ועד אחרית ימיו). כותב בין השאר, וז"ל: בחצי חורף תרמ"א נכנסתי בבית מו"ר השלישי הרה"ג המקובל רבי וידאל אנגיל זצ"ל. כאשר נכנסתי אצלו ועברו ימים אחדים ראיתי ראשית תקופה חדשה וכו', פה היה לימודיני בנחת ובישוב הרבה מאוד... מו"ר זה רוב תורתו וגדלותו בש"ס ופוסקים קבל בסאלוניקי עיר מולדתו. רבו הגדול שם היה דודו או קרובו הרב הגדול המפורסם החסיד המתחסד עם קונו רבי אברהם הכהן זצ"ל בעל הספרים היקרים טהרת המים ועוד. עכ"ד. **הרי** לנו עדות שנשארה לפליטה על תלמידו המובהק וקרובו של רבינו זצ"ל, הגאון המקובל רבי וידאל אנגיל זצ"ל, אשר בהיותו בן שלושים לערך עלה מסאלוניקי לירושלים ושמו הטוב הלך לפניו, זמן מועט אח"כ נתמנה לדיין בבי"ד של הגאון הראש"ל ישא ברכה זצ"ל, וגם נתמנה ל"הרב החסיד" בשיבת "בית אל" עד יום פטירתו, וכן היה אב"ד בעה"ק ת"ו. נפטר בכ"ח שבט שנת תרס"ז כשהוא בן ס"ב שנה לערך. הניח אחריו שני בנים הראשון הגאון רבי נחמן אנגיל זצ"ל (שנולד בסוף שנת תרכ"ו בסאלוניקי, ולמד ביחד עם הגר"צ קואינקא זצ"ל אצל מור אביו הגאון רבי וידאל זצ"ל. בשנת תשל"ז יצא הספר וכו' דרשותיו של ר' נחמן זצ"ל, מכתבים מעזבונו. בנו השני הוא החכם ר' משה אנגיל שהיה ג"כ מהחכמים שבירושלים עה"ק.

גאונותו וצדקותו

גאונותו וצדקותו של רבינו זיע"א לא לנו להעריך זאת, אולם מתוך כותלי חיבורו ניכר בעליל גודל גאונותו הרבה, בהיותו מגדולי גאוני דורו היושבים ראשונה בממלכת התורה בעירו ובשער מקומו ומצודתו פרוסה על פני כל הארץ.

מתוך ספריו ניכר שהיה בקי נפלא בכל מכמוני הספרים שהגיעו אליו מכל קצוי ארץ וים רחוקים, אשר מרבה הוא לצטטם מדבריהם בין מספרים הידועים לנו ובין מספרים אשר כיום אינם בנמצא וכמעט שאינם ידועים כלל. הגאון הגדול רבי חיים חזקיה מדיני זצ"ל רבה של חברון ומח"ס העצום "שדי חמד" מזכירו הרבה בספריו (ראה במפתח בסוף הספר) אולם כתב שנראה שלא היה לו לרבינו ספר "פתחי תשובה", וכתב בשדי חמד (ח"ב, פאת השדה מערכת הגימל כללים סימן ו אות יא) וז"ל: וכנראה שהרב טהרת המים אין נמצא אצלו ספר פתחי תשובה ולכן השיג על מר בריה דרב נודע ביהודה, שלא זכר מתשובת שער אפרים, וכו' ע"ש.

הנהגותיו

בשו"ת מעט מים (סימן טו) מביא שנהג שלא להסתפר מפסח ועד עצרת, כדעת רבינו האר"י זצ"ל, ומתה עליו אמו בל"ה בעומר, ודן שם אימתו מותר לו להסתפר. ע"ש. עוד כתב (שם) בסימן פב שאף מי שכבר קידש ביום שבת לאחר התפילה, מ"מ טוב לקדש שוב קודם סעודת היום לפני המוציא, מכמה טעמי תרצי ע"ש. כן העיד על עצמו (שם, סימן צד) שרגיל הוא לקרא בכל יום כ"ד ספרים ע"ש.

סאלוניקי עירו של רבינו

רבינו היה מוכיח בעירו ובשער מקומו אם היה רואה שעושים איזה דבר הנוגד את ההלכה וכדו', אולם מ"מ מדבר היה בשבח בני עירו ראה בהקדמתו לספרו בית אברהם לחיים. כמו כן מביא מנהג יפה בשו"ת מעט מים סימן טז וז"ל: והנה עתה נפשי לשאול הגיע על דברת בעלי בתים שקובעים ביום שבת קודש ישיבת ת"ח בביתם ונותנים להם שכר לימודם, אם יכולים ליקח אותו שכר דמחזי כשכר שבת או דילמא שרי כיון דהוי צורך מצוה. ע"ש. וידוע שבחאלב היו נוהגים להושיב חכם בבית, הנקרא "חכם אל ביאת" והיה כל מחסורו על בעל הבית, והיו שואלים אותו בכל עניני איסור והיתר וכדו' וכן נהגו בעוד מקומות.

ישיבתו של רבינו

בשנת תר"ה לערך, יסד רבינו ישיבה בשם "בית אברהם לחיים" שהיתה בית ועד לחכמים, והרבה מנערי ישראל למדו בה, וזאת לבקשתם של תלמידיו, כמבואר בהקדמתו לספרו "בית אברהם לחיים" שהודפסה לקמן. ישיבה זו התקיימה גם לאחר פטירתו של רבינו זיע"א, עד הדור האחרון לישוב היהודי בסאלוניקי.

סגולותיו

רבינו מביא בספריו הרבה סגולות, כגון סגולה לאשה שילדה פעם אחת ועמדה מלדת, עיין בשו"ת טהרה (מערכת ע אות טז). כן הביא סוד גדול לאשה שבניה מתים רח"ל, בשו"ת טהרה (מערכת ב אות לה) ע"ש. וראה עוד בזה בשו"ת טהרה (מערכת ס אות כב) ובטהרת המים (מערכת ב אות ז), ע"ש. וראה עוד מסגולותיו בשו"ת טהרה (מערכת ס אותיות ט"ו, ט"ב, כא) ע"ש. כן הביא (שם) באות נח סגולה לעקיצת עקרב, ובאות כז הביא סגולות לאשה המקשה לילד, וכן למי שנשארה שליתה בפנים, ועוד, ע"ש.

עוד ראה מש"כ רבינו בטהרת המים (מערכת ס אות נה) סגולה לתינוק שנולד ואינו בוכה, וז"ל: סגולה לתינוק הנולד והוא מנענע ידיו וגופו, אבל אינו בוכה וצועק כדרך התינוקות, שמעתי מפי מגידי אמת שיקראו אותו בשם שעתידין לקרותו ותכף בוכה וצועק כדרך התינוקות, בדוק ומנוסה, עכ"ל, ע"ש. וראה עוד סגולה שכתב בטהרת המים (מערכת ס אות סד) לאשה המפלת נפלים. ע"ש.

וראה עוד להלן בהקדמתו לספרו "בית אברהם לחיים", שכתב כמה סגולות לאריכות ימים ושנים, ע"ש. **עוד** סגולה להצלחת לפני שר וגדול, כתב רבינו הגהמ"ת זצ"ל בשו"ת טהרה (מערכת ה אות ג) וז"ל: הצלחה, להצלחת לפני שר ושלטון, קודם שיעמוד לפניו יאמר אמתלאי בת כר נבו, ט"ב פעמים, ויצליח, כ"כ בספר שרשי השמות כת"י, ומצאתי בשם הרמב"ן ז"ל שיאמר מגדל עוז שם ה' בו ירוץ צדיק ונשגב, ויכוין "בו ירוץ" גימטריא שד"י, ר"ת שומר דרך ה', והוא ענין נשגב בדוק ומנוסה וכו' ע"ש.

עוד כתב שם סגולה נגד הרהורים רעים, וז"ל (שם, אות ד): הרהורים, שמעתי ממקובל זקן ז"ל, דקבל דטוב לעסוק במסכת מכות שהוא גימטריא הרהורים, לבטל הרהורים רעים, ואני בעוניי שפר קדמי לכיון בשם קר"ע שט"ן, ושוב מצאתי בספר שושן סודות כ"י דאמר בפירושו דלבטל הרהורים יזכיר שם קר"ע שט"ן וינצל, ע"ש. הרב "רבש לפי" דף יח סע"א, ע"ש.

קשריו עם גאוני דורו

רבינו המחבר זצ"ל כפי הנראה מספריו הרבים עמד בקשרים הדוקים עם רבני דורו, דור דעה, בעיר ואם בישראל סאלוניקי ובשאר ארצות המזרח.

לדוגמא בטהרת המים (מערכת ה אות פח) כתב, וז"ל "ועיין מ"ש אנן יד עניי בספר תשובות מעט מים סימן ע"ה, וה' יצילנו משגיאות. ודע דבשנת ה' תר"ו כשהראתי קונטרס זה להרש"פ ז"ל, שרטט וכתב וכו' ע"ש. והוא הגאון מהר"ש פיפאוו ז"ל שהיה אחד מחכמי הדור, ומזכירו בשמו בשו"ת מעט מים (סימן ג') ונ"ע בסיומן צ' ע"ש. **כן** עמד בקשרים ונתראה פנים אל פנים עם הגאון המפורסם אי"ש צדיק היה רבי יהודה שמואל אשכנזי זצ"ל בעל "הבתים" מחבר הספרים הנודעים גזע ישי, בית מנוחה, בית עובד ובית השואבה, שהיה יליד עה"ק טבריה ת"י (נולד בשנת תק"מ לפ"ק) ומגדולי רבניה ובסוף ימיו התיישב בליורנו. וזו לשון רבינו המחבר זצ"ל בשו"ת טהרה (מערכת ע אות צ), "ועתה אמת אגיד דכשבא הרב "בית עובד" כאן במחנה קדשינו (שנת התר"ח) [שנה לפני פטירתו, נפטר בשנת תר"ט] הלכתי לבקרו, ושם באותו מעמד נתוכחתי עמו על מה שכתב בספרו הנזכר דזה הדין דכתב מר לדין אין האמת מכמה ראיות שהבאנו שם, אז ויהי כשומעו את שמע אברהם אז ענה ואמר לי, "דהאמת כמ"ש מר ואנא הדרי ב"י כה"ד ותן לחכם ויחכם עוד. ע"ש.

ובשו"ת טהרה (מערכת ע אות מד) בענין עניית אמנים דקדיש, כתב וז"ל "ועתה אמת אגיד דכמעט וזכרני דהח"ק מהרי"ש ז"ל הנז"ל לא היה חש אם היה מפסיד אמנים אחרונים הנז' ולעולם היה עונה עד גמירא", וכו' ע"ש.

בשוריי טהרה (מערכת ב אות ל) כאשר דן הגהמ"ח זצ"ל בענין ברכת הנהנין על הקפה מביא בברכת החיים בד"ה אמנם, ששמע מפי הגאון רבי דוד יוסף זצ"ל בעל הבית דוד (שהיה רבו של הגאון רבי יוסף מולכו זצ"ל בעל שולחן גבוה) דבספק זה דברכת הקפה, כבר קדמו הדיין המצויין חסיד ועניו כמוהר"ר רפאל קאלאמארו זצ"ל וכתב בתשובה ע"ז. ע"ש.

רבינו זצ"ל בספרו שו"ת מעט מים (סימן כב) הקדיש סימן שלם של הערות והארות על דברי הגאון רבי אליהו ישראל זצ"ל בספריו קול אליהו ב"ח ובספרו מחנה ישראל ע"ש.

בשו"ת מעט מים (סימן יא) מביא שנשאל מהגאון רבי אברהם שוריאנו נר"ו מח"ס מקנה אברהם, שם מביא בסימנים י"ג – י"ד משא ומתן עם הגאון ח"ק מוהרי"ל נר"ו, וראה עוד בסימן כח. ע"ש. עוד שם בסימן ט"ב מביא שאלה מהגאון רבי יעקב ישראל'גה נר"ו ובדברי תשובותיו מעריכו מאוד. וכן בסימן יט. ע"ש. בסימן ע מביא שם הראב"ד נר"ו. (י"א שהוא הג"ר שאול מולכו זצ"ל). בסימן צג מביא שנפטר אדם גדול חרי"ג זצ"ל, ולא ידענא מי הוא.

עמידה בפרץ

רבינו המחבר זצ"ל על אף גדלותו העצומה בתורה היה מתבטל לפני חכמים ודבריהם כמו שראינו במדור "קשריו עם גאוני דורו", אולם אעפ"כ היה איתן בדעתו ועומד בפרץ ולא נסוג בו מדעתו גם כאשר מדובר בזקני החכמים. לדוגמא, אף שהיה מעריך מאוד את הגאון הגדול רבינו חיים פלאגי זצ"ל, גאב"ד אומיר וסביבותיה, ואף קרא על שמו את שם ישיבתו וספרו "בית אברהם לחיים" (כפי שכותב בהקדמתו לספרו הנ"ל שנדפסה לקמן ע"ש), מ"מ בספריו נמצא פעמים רבות שחולק על דברי הגאון מהרחפ"ן ז"ל בברכת החיים, וראה לדוגמא בשוריי טהרה (מערכת ע אות מא) ע"ש. וכן כיוצ"ב.

בן עמד בפרץ ותיקן תקנות כמבואר בספריו הרבים, ואף היה מוכיח בענות חן את העם לשוב אל ה'. ומצינו בספרו שו"ת מעט מים (סימן ו) שהיו מטבחי עירו שהיו הולכים לעיירות להביא בהמות לעיר, וספרו לו בהיסח הדעת שכשהולכים בין הנוכרים צולים בשר הגם שעברו ג' ימים בלי מליחה והדחה. ושוב עושים ממנו תבשיל ואוכלים ושמנהג זה הוא מאבותיהם בידיהם. וכתב ע"ז, וז"ל: ואני זעירא כשומעי זאת עלה על דעתי לגוערם על המנהג הרע הזה שעושים נגד פסק השו"ע שקבלנו הוראותיו, אלא דשו"ר למ"ש הרדב"ז דכן נהגו להתיר וכו' ושמא גם בעיר הזאת מאז ומקדם נהגו כן. ע"ש.

ענותנות

ענות חן וחסד היתה לרבינו המחבר זצ"ל, כפי שנראה מכותלי חיבוריו היקרים, ובפרט כאשר בא להוכיח את בני ישראל צאן מרעיתו, היה מדבר בענוה יתירה, והנה לשונו הזהב, בהקדמת ספרו "בית אברהם לחיים", ממנו נלמד דרכי מדותיו. וז"ל: ופי המדבר אצילי מצילא דהאף אמנם ידעינא בנפשיא כי עישור דברי מוסר שאמרת, גם מה שאני עתיד למוד, הוא שפת יתר, כי אין בי יראת שמים כדי שיהיו דברי נשמעים ואף גם זאת דאין בי לא חכמה ולא תבונה ודברי אינן כדאים להעלותן על שלחן מלכים ומה גם לעשותו בדפוס לעיני כל ישראל גדולים חקרי. וכו'. עכ"ל.

וראה עוד בספרו שו"ת מעט מים (סימן סז) מה שכתב בענין יוהרא והאריך שם כיד ה' הטובה עליו בדברים יקרים שהאדם צריך להסתיר מעשי הטובים, ולא לפרסמם ברבים, ולעשות המצאות שלא ירגישו בחסידותו. והביא שם מספר "כסא רחמים" למרן החיד"א (על אבות דר' נתן, פרק לו) מעשה נפלא מהגאון החסיד רבי יעקב כולי זצ"ל בנ"ד, וז"ל: ושמעתי שהחכם השלם החסיד המזכה את הרבים כמוהר"ר יעקב כולי ז"ל, היה בהפסקה של ג' ימים (דהיינו תענית הפסקה) וביום הג' אחר חצות קראו אדם בביתו לצורך ונתן לו קאב"י (קפה) ושתה כדי שלא לומר שהיה בתענית ובודאי שהיה יכול לפסוק ע"פ הדין וכבר האריכו בזה בספרי המוסר ואכמ"ל עכ"ד. ע"ש.

חיבוריו וזמני הדפסתם

דלא כמצוי אצל הגאונים אשר בדרך כלל מחברים ספר, ואח"כ מחברים עוד ספר וכן על זה הדרך, רבינו אינו כן אלא אף שהדפיס בפועל את ספריו בזה אחר זה, מ"מ בזמן כתיבתם נראה שכתבם כאחד, דבכל ספריו מציין אלו לאלו, כגון בטהרת המים ושוריי טהרה, מביא רבות את ספריו שו"ת מעט מים וספרו על שו"ע או"ח יוקח נא, וכן ספרו על הש"ס וסעודו לבכמ, וגם בהם מציין רבינו לספרו טהרת המים וכו'. וכל הרגיל בספרי רבינו ז"ל יראה ויבחין זאת על נקל לאורך כל הדרך ונראה שכתבם ביחד כאמור או שהיו מוכנים אצלו להדפסה מזמן והספיק לציין מהבא להתם ולהיפך, וכמו שאמר אחד מחכמי דורנו שליט"א "שכל ספריו של רבינו הגהמ"ח זצ"ל צריכים זה לזה".

חיזוק להנחה זו מצאנו בספר הנוכחי טהרת המים (מערכת ה אות סח) שכתב שהראה את ספרו מעט מים למהר"ש פייפאנו זצ"ל בשנת ה' תר"ו, בזמן שספרו זה מעט מים נדפס רק שלושים ואחד שנה אח"כ. בשנת ה' תרל"ז לפ"ג, ודו"ק.

בשנת ה' תר"ד לפ"ג נדפס ספרו הראשון "בית אברהם לחיים" שעל שמו נקראה גם ישיבתו של רבינו זיע"א "בית אברהם לחיים" ספר זה כולל תפילות, בקשות ותחינות, תיקונים וכו' אשר יעשה אותם האדם מחיים ולאחר אריכות ימים ושנים, כמבואר היטב בהקדמתו שנדפסה לקמן ע"ש. וראה דבר פלא שם, שאחד הסיבות שקרא שם הספר "בית אברהם לחיים" זה על שמו של הגר"ח פלאגי זצ"ל, וז"ל בהקדמתו שם, ו"סיימתי בה לחיים מתרי טעמי, ראשון בקודש הוא רצונו הגדול לחיים פלאגי נר"ו דאני הדל בעקבותיו הקדושים שבספר עטרת חיים הלכת, ועליו נאמר מגלגלים זכות ע"י זכא"י. וכו' ע"ש. וזה מקרוב ממש נדפס מחדש ספר זה עטרת חיים ובו תפילות ותיקונים, ע"ש.

אחרי שלושים ושלוש שנים בשנת תרל"ז לפ"ק, נדפס ספרו השני שאלות ותשובות "מעט מים", שקראם בלשון ענוה "מעט" מים אע"פ שרבים הם מי התורה שיש בתוכם, ומצורף אליהם הדפיס שו"ת שארית הפליטה, סה"כ מאה שלושים ושבע תשובות יקרות. בדף האחרון כתב בזה"ל: והיתה השלמת מלאכת הדפוס בשני הספרים הללו בטו"ב לחודש חשוון שנת התרל"ז לעצירה. ע"ש.

בשנת תרל"ט נדפס ספרו הנוכחי הגדול "טהרת המים" עם ספר "שירי טהרה", שכנראה בתוכנית המקורית היה צריך להיות מעין השלמה לטהרת המים, אלא שלבסוף לא רק שנהיה ספר בפני עצמו אלא אף כמעט הוכפל מספר טהרת המים. מ"מ בדרך כלל מצינים את ספרו שירי טהרה בשם הכולל כגון בטהרת המים בקונטרס שירי טהרה וכד'. אולם כאמור ספריו בולים צריכים אלו את אלו. ואלו ואלו דברי אלוקים חיים. **ספר** זה טהרת המים ושירי טהרה, הנו ספרו הנפוץ ביותר של רבינו הגאון המחבר זצ"ל, ונראה שהסיבה לכך היא שהוא כולל בדבריו דברים הרבה, אוצר בלום של חידושי דינים הלכות מנהגים מערכות סגולות וכו'. ישנם אותיות וערכים בספר זה באריכות גדולה שבספר שו"ת אחר היו מופיעים בכמה סימנים של שאלות ותשובות.

בשנת תרמ"א לפ"ק נדפס ספרו האחרון שראה אור הדפוס בחייו של הגהמ"ח זצ"ל ספר "זיקח נא" על כל שו"ע אור"ח מסימן א' עד סימן תרצ"ה. כאשר בסופו מצורף ספרו "סעודו לבכם" והוא חידושו על הש"ס אשר מזכירו פעמים מספר בשאר ספריו. ע"ש.

חיבוריו בכת"י

בין חיבוריו נשאר ספרו "תחת העץ" כנראה בכת"י ועדיין לא ראה אור הדפוס. רבינו מזכירו בשמו "בטומס של ברכות" שמופיע בראש לספרו שו"ת מעט מים, שיש לו קונטרס "תחת העץ" ובו דרושים ופשוטים על התורה ומבקש מקהל עדתו לתמוך להוצאת ספר זה ושאר ספריו, וכנראה שרבינו ראה צורך יותר להוצאת ספריו בהלכה ולכן דחה הוצאתו לאור של ספר "תחת העץ" וכיון דנדחה נדחה.

כמו כן מזכיר רבינו את דרשותיו בספריו הנדפסים, ראה בשירי טהרה (מערכת ב אות כו) וז"ל "ובדרשותי ס' תולדות כתבתי דנלע"ד..." ע"ש. וכן הזכיר עוד בשירי טהרה (מערכת ע אות מב), "ועמ"ש בטהרת המים... ובדרשותי ס' ואתחנן". ע"ש. וראה עוד בשירי טהרה (מערכת פ אות לה) שהביא מדרשותיו בסדר וירא על הפסוק, וה' המטיר על סדום וכו'. ע"ש. כן בספרו סעודו לבכם על הש"ס סנהדרין (דף צט ע"א) הביא דרשותיו על סדר עקב. ע"ש. וכן הביא בהקדמתו לספרו "בית אברהם לחיים", וז"ל "ואני הדל בדרשותי סדר צו לשבת הגדול פירשתי וכו'. ע"ש.

ויקרא להם שמות

רוב חיבוריו קראם רבינו ע"ש הפסוק שאמר אברהם אבינו ע"ה בקבלו את המלאכים ביום ג' למילתו. (בראשית יח, ד) "זיקח נא" "מעט מים" ורחצו רגליכם והשענו "תחת העץ", ואקחה פת לחם "וסעודו לבכם" וכו'.

נראה שזה מפני ששמו של רבינו ע"ה היה כשמו של אברהם אבינו ע"ה ולכן קרא לספריו בלשונותיו של אברהם אבינו ע"ה, וכמו שכתב בהקדמה לספרו "בית אברהם לחיים" שהטעם הראשון שקראו בשם זה, הוא ע"ש אברהם אבינו ע"ה. ע"ש. וספרו טהרת המים נראה שקרא כהמשך ע"ש מעט מים וכן שירי טהרה שהם המשך של טהרת המים. כמו כן בסוף שו"ת מעט מים הדפיס עוד שו"ת שארית הפליטה שהם כהמשך לספרו מעט מים. כל זה אנו אומרים כהשערה בעלמא. ונראה שהיא נכונה, אולם מ"מ אין זה מפורש בדברי המחבר דלצערינו לא זכינו שיכתוב הקדמה לספריו הקדושים, ונראה שזה מענותו הרבה בניכר מכותלי חיבוריו.

הקדמות לספריו

כמבואר לעיל, רבינו זצ"ל לא כתב הקדמות לספריו זולת דברים קצרים מעין הקדמה שקראם בשם "טומוס של ברכות" שכתב למגיה ולתורמים של ספריו, בפתח ספרו שו"ת "מעט מים". אולם לעומת זאת מצינו הקדמה נפלאה שכתב לספרו הראשון "בית אברהם לחיים". מפני חשיבותה הרבה גם בתוכנה המוסרי, קול ה' חוצב להבות אש, דברים כדרבנות, וגם מבחינת חשיבותה להכרת דרכיו ומשנתו של הגהמ"ח זצ"ל, הדפסנו אותה כאן לזכות את הרבים. בפרט שספרו זה כמעט שאינו מצוי כלל ואין יודעים ומכירים אותו. (ובל"ן בדעתינו להוציאו לאור בסדר חדש לזכות את הרבים להגדיל תורה ולהאדירה).

סה"כ ספריו הידועים לנו הם:

- א. טהרת המים (מערכות)
- ב. שוירי טהרה (מערכות)
- ג. מעט מים (שו"ת)
- ד. שארית הפליטה (שו"ת)
- ה. יוקח נא (חידושי הלכה על שו"ע או"ח)
- ו. סעדו לבכם (חידושים על הש"ס)
- ז. בית אברהם לחיים (תפילות ותיקונים)
- ח. תחת העץ בכת"י (דרשות ופשטים על התורה).

אחרית ימיו ויסוריו

רבינו זצ"ל האריך ימים הרבה כנראה גם מנוסח מצבתו שכתוב עליו "מר קשישא" וגם מדברי הגאון "שם משמעון" דלהלן משמע כן, אע"פ שלא ידוע לנו בדיוק כמה היו שני חייו, אולם בימיו אלו סבל הרבה כמו שמביא בספרו שוירי טהרה (מערכת א אות סט) שמתה עליו בתו שרה ע"ה ביום שבת יום ראשון דחה"מ סוכות שנת ה' תר"ב. ע"ש. וע"ע (שם) באותיות שאחרי זה. וכן היה סגי נהור ב"מ וסבל מחולי עינים. וכמ"ש הגאון "שם משמעון" בדברי הספרו ראה לקמן בדבריו.

אשכנתא דרבי

רבינו הגאון המחבר זצ"ל נפטר ביום ב' לחודש כסליו שנת תרמ"ו לפ"ק (כנכתב בנוסח מצבתו, ראה להלן) ומצאנו שהספידו חבריו בר פלוגתיה הגאון רבי שמעון מנשה זצ"ל מגדולי גידולי רבני סאלוניקי בספרו "שם משמעון" (חלק הדרושים, דרוש יא, ירושלים תרס"ו) וז"ל בהקדמתו לדרוש: דרוש שדרשתי ביום שב"ק לחודש כסליו משנת התרמ"ו בק"ק אראגון יב"ץ בתשלום החודש על נפש היפה החה"ש והכולל הדיין המצוין רב ועצום כמה"ר שמואל בכמה"ר יאודה גאטיניו ז"ל, ובעד הרב המובהק ח"ק עולם סבא קדישא כמה"ר אברהם בן נחמן הכהן זלה"ה בעל ספר טהרת המים ומעט מים וכו'. בשבת שבעה שחל האבל בתוכה. יה"ר תנצב"ה.

ובתוך הדברים כתב, וז"ל: ואף גם זאת רעה חולה, תוספת אבל ויהי חשך אפלה, נפקע ארזא דבי רב, אחד המיוחד הרב מגן אברהם ז"ל, כהנא רבא ויקירא רב פעלים קודש הילולים מעשה ידיו הן הן עדיו קרא הרבה ושנה, חסידא קדישא ופרישא סבא קדישא, מיום היותו תורתו אומנותו לילה כיום יעיר זכה וזיכה את הרבים הבית אשר בנה "בית אברהם לחיים" שם יתנו צדקות ה' מידי שבת בשבתו יחד אוספו כל הנדרשים כנסיה לשם שמים לתורה ולתעודה, ולא עבר עליו חצות כלביא יקום לעסוק אהב בתורת ה'. וגם שהיה בסובלי חלאים ניטל מאוד עיניו באחרית ימיו שורייקי דעיינא, ואין ספק כי כולם נתנו לכפרה לכלא פשע ולהתם חטאת והמה יהיו למגן וצינה בעדינו לבטל ממנו כל גזירות קשות ורעות אמן. עכ"ל.

כמו כן מצינו שהספידו הגאון רבי אברהם פלאגי זצ"ל (בנו של הגאון הגדול אביר הרועים סבא דמשפטים מרן רבינו חיים פלאגי זצוק"ל רבה המפורסם של עוב"י איזמיר יע"א). בספרו אברהם את ידו (דרשות, אומיר תרמ"ו) ח"ב דרוש ט' לשבת כלה ועל רבינו המחבר זצ"ל, שדרש בק"ק גברת יב"ץ שנת תרמ"ו לפ"ק. ע"ש. **גאוני** הדורות שבאו אחריו הרבו לצטט מדבריו בפרט מספרו "טהרת המים" שהוא כמאסף לכל המחנות. וזו לשון הגאון המפורסם רבי **יצחק משה אבואלעפיא** זצ"ל אב"ד דמשק, שחי סמוך ונראה לדורו של רבינו. בספרו שו"ת **פני יצחק** ח"ה (תאו"ח סימן א): והגם דחוינא בספר הבהיר הנקרא בשם טהרת המים לחד מרבני אחרוני זמנינו בעוב"י שאלוניקי יע"א, רב כהנא הרב הגאון מהרר"א בן נחמן הכהן ז"ל. וכו'. ע"ש.

גם הגאון המפורסם רבי חיים חזקיה מדיני זצ"ל בעל ה"שדי חמד" מזכירו רבות משנת תרנ"ז, שאז השיג את ספרו טהרת המים, ושמח על כך. וכתב בשדי חמד פאת השדה מערכת האלף כללים סימן א אות יד ד"ה והשגתי. וז"ל: והשגתי עתה (תנוד"ר) ספר הבהיר **טהרת המים** לרב גדול משאלוניקי כש"ת מוהר"ר **אברהם הכהן** וראיתי בקונטרס שיורי טהרה וכו', ע"ש. וע"ע (שם) אות כב ד"ה והנה השגתי. ובאות לא סוף ד"ה הן אמת דמצאתי, ע"ש.

גם בספר **זכר עשות** לגאון רבי יעקב ארגואיטי זצ"ל אחרון רבני קושטא איסטנבול (מח"ס שו"ת ירך יעקב) מביאו פעמים הרבה, וכן מזכירים אותו אחרונים רבים, והפרט מפורש בכל ספרי מרן הגאון רבינו עובדיה יוסף שליט"א, אשר ממש עשה לתורתו של רבינו שלא תשתכח מישראל. **יה"ר** שזכותו של רבינו הגאון המחבר זצ"ל תגן בעדינו ובעד כל המשתדלים להוצאת כל ספריו וכתביו, אלף המנג, באורך ימים ושנות חיים וכל טוב סלה אכ"ר.

נוסח ציון מצבתו של רבינו זצ"ל

קול בוכים בכי תמרורים – הצדיק אבד וימת אברהם
קול מרים כמים הנהרים – חלף הלך וילך אברהם
קול ושוברו תקיעה שברים – על האי שופרא זרח אברהם
מאי דקמן זרוע המיומן גטע נעמן מר קשישא חסידא
ופרישא קרא הרבה ושנה משים לילות כימים הרב המובהק
מאיר כברק כהנא רבא ויקרא כמהר"ר **אברהם נחמן הכהן**
זלה"ה אך זה היום שנים לח' כסליו מש' התרמ"ז ליצי'
תנצב"ה לפני אלדי אברהם

קונטרס הערות

מאת

מרן רבינו **עובדיה יוסף שליט"א**

על ספר **טהרת המים** וספר **שיורי טהרה**

א. בטהרת המים (מערכת ב אות כו) לא העתיק נכונה דברי היוסף אומץ, וכתב בשמו, שאין לברך ברכת ראיית חכמי ישראל, שאין בזמנינו מי שראוי (כצ"ל) לקרותו חכם. וכתב על זה. והדין עמו, לפי מה שכתבתי לקמן (מערכת ת אות ג), שאין דין תלמיד חכם בזמן הזה, כשיש חיש איסור, וכל שכן בספק ברכות. ע"כ. אולם המעיין ישר יחזו פנימו שהיוסף אומץ כתב שברכה זו ראויה למעטים מאד בזמנינו, ולא שלל לגמרי מכל וכל דין חכם לענין זה. ועיין עוד להגאון רבי יוסף חיים זוננפלד בשו"ת שלמת חיים חלק א' (סימן נד). ע"ש. ולכן גם מה שחשש המחבר לספק ברכות, אינו מחוור, מאחר שהכל לפי הדור, יפתח בדורו כשמואל בדורו, ואין לך אלא שופט שבימך. ומכיון שמרן השלחן ערוך והאחרונים לא חששו לזה, גם אנו לא נחוש יותר מהם. ובלבד שיהיה מפורסם לגדול בתורה וביארת ה'. ומה שפקפק הכף החיים (סימן רכד אות יט) בזה, משום הנוסח שיש מהראשונים שכתבו הנוסח "שנתן" במקום "שחלק", וכתב, שלכן יש להימנע מלברך ברכה זו. גם כן אינו מחוור, שאין קפידא בזה, אם כה יאמר "שחלק" כגירסתנו בש"ס, ובטור ושלחן ערוך, או יאמר כנוסח הרמב"ם והסמ"ג "שנתן". נוגדולה מזו מצינו שינוי נוסח בברכת הגומל, כי בש"ס (ברכות נד:) הנוסח שלנו ברוך גומל חסדים טובים. וכן הוא בראב"ה ובספר הרוקח (סימן שמג), ובספר האגודה ועוד. ואילו הרי"ף והרמב"ם והרא"ש כתבו כנוסח שלנו הגומל לחייבים טובות וכו'. ואין מי שימנע עצמו מלברך הגומל בגלל שינוי הנוסחא. (עיין בשו"ת איתן האזרחי סימן ג'). מה שכתב בענין שינוי הנוסחא בברכת הגומל. ועיין עוד בשו"ת מכתבי תורה להרבי מגור סימן סג). ע"ש. ולכן אין מקום לבטל ברכה זו לגמרי משום כך. ועיין עוד בשו"ת ישכיל עבדי חלק ח' (חלק אורח חיים סימן כה סעיף ג', דף נו רע"א). וי"ל ע"ד. והרי זה במבואר.

ב. בטהרת המים (מערכת ה אות פו), דן האם מותר להזכיר שם שמים בממבע ברכה שבא בדרך לימודו בש"ס. והביא דברי הברכי יוסף (א"ח סימן רטו סק"ד) שדחה דברי היעב"ץ, והעלה שאין לומר האזכרות כהוייתן. וכ' לתמוה מזה עמ"ש החיד"א עצמו בענין שמיר (סי' ב אות כו), "שהמתפלל ביחיד יאמר ברייתא זו, אר"ע חיה אחת יש בקיע וכו', ואומרת ברכו את ה' המבורך, והם עונים

ברוך ה' המבורך לעולם ועד". ומשמע שאומר האזכרות בדרך קריאתן שאל"כ מה תועלת יש בזה. וזה סותר למ"ש בברכ"י שאין לקרוא האזכרות כהוייתן. ע"ש. והנה ברוקח (סי' שג) ועוד פו' הובאה ברייתא זו. ולא כ' זאת על היחיד. ועמ"ש ג"כ בענין זה בשו"ת יביע אומר ח"ב (תאו"ח סי' ד' אות ז), והעלתי דשוא"ת עדיף, ואין לומר ברייתא זו כלל, אא"כ ירצה לאמרה קודם עלינו לשבח ובלי הזכרת ש"ש, רק י"ל "השם". ע"ש. וע' בס' המנהיג (סי' עו), שב' בשם רב צמח, שאין היחיד אומר סדר קדושה שכל דבר שבקדושה צריך עשרה, וסיים ע"ז, שאם הוא ת"ח יעסוק באגדת פ' גיד הנשה (חולין צא:) ג' כתות של מלאכי השרת או' שירה בכל יום, א' אומרת קדוש, וכו', וא' או' קדוש ה' צבאות. ע"ש. וכ"כ בשלטי הגבורים (ברכות כא:). אכן מלבד ש"ל דשאני קדושה שהיא פסוקים. וכמ"ש החיד"א דאזכרות שבפסוקים שהובאו בתלמוד מותר לקראם כהוייתן. משא"כ ברוך ה' המבורך. ועי"ל דמיירי שאומר קדוש "השם" צבאות, ואינו מזכיר ש"ש כלל בקריאתו. ואעפ"כ מועיל קצת בהיותו עוסק בתורה בענין ההוא. וכמ"ש במנחות (קי). ת"ח העוסקים בה"ל עבודה מעה"כ כאילו נבנה בהמ"ק בימיהם. ע"ש. ולפי"ל גם ד' החיד"א בצפרן שמיר ע"ז. וע' בשו"ת מור ואהלות פוסק (דמ"ח ע"ב), שאין לומר ברכת הלבנה בשם ומלכות בליל ט"ז, אף בדרך קריאתה בש"ס (סנהדרין מב). וכמ"ש המ"א (סי' רטו) שאין לקרות האזכרות שבממבע הברכות המובאים בש"ס. ודלא כמו שעשה מעשה גדול א' לקראה בשו"מ בליל ט"ז. ע"ש. (וכ"כ בס' בורת הברית דקל"ו ע"א). והביאותיו בס' יביע אומר שם. וע"ע להרה"ג רא"ל פרומקין בס' מגן האלף על סידור רע"ג (דצ"ז ע"ב). ודו"ק.

ג. בטהרת המים (מערכת ה אות פח) כתב, שאין לברך ברכה אחרונה של המנילה אלא בעשרה אולם ביחיד אין לברך ברכה זו. ע"כ. ואף שהרדב"ז בח"ב (סימן תרסה) פסק שיש לאמרה אף ביחיד, מ"מ גדולי הפוסקים פסקו שאין לברכה אלא בציבור, ומהם האורחות חיים (הלכות מגילה אות ז) בשם הירושלמי. וכ"כ בספר כל בו (סימן מה) וכן פסק מרן בבית יוסף (סימן תרצב). וכן פסק גאון ירושלים מהר"ם בן חביב בשו"ת קול גדול (סימן מה) שאין לאומרה אלא בציבור. והעיד בגדלו הגאון רבי דוד עמאר בספר תפלה לדוד (דף פו עא) שכן המנהג בירושלים. וכן

העיד בספר אורה ושמחה הובא בשדי חמד (מערכת פורים סימן יא) שמנהג ירושלים שלא לברך אחריה אלא בציבור. וכן העיד על מנהג זה הגאון רבי אהרן בן שמעון בספר נהר מצרים (הל' פורים אות ג) וכן פסק בספר שלמי צבור (דף שכו ע"א) ובספר קמה סלת (דף קפג ע"ב). וכן העלה הגאון רבי יצחק עמיייה בספר רוב דגן (בקונטרס אות לטובה אות לב) ועוד. ואמנם ראינו לגאון רבי יוסף חיים מבבל זצ"ל בספר בן איש חי (פרשת תצוה אות יג) שכתב, שמנהגם בבגדאד היה לברך ברכה אחרונה אף ביחיד, ושכן ראוי לנהוג. ע"ש. אולם למעשה יש לנהוג בארץ ישראל וסביבותיה כדעת כל גדולי הפוסקים הנ"ל, וכמו שהעלה הגאון המחבר זצ"ל, שהרי כלל גדול בידינו, ספק ברכות להקל. וכן העלו עוד הגאונים רבי אלעזר בן טובי אב"ד ירושלים בספר פקודת אלעזר (סימן תרצב), רבי יצחק אבולעפייה בספר פני יצחק (הלכות ברכות אות סה), ורבי דוד צבאח בשו"ת שושנים לדוד (סימן מח). וכ"כ עוד בספר יוסף אומץ יונתא (סימן אלף וצ"ד) ובספר מאורי אור (דף קכט ע"ב) וכן דעת הפרי מגדים והדרך החיים מליסא והמשנה ברורה, ועוד. ולכן ברור שכן יש לנהוג בכל מקום שאין מנהג ברור לברך. ומי ירחיב עוז בנפשו להלוק על כל הפוסקים הנ"ל במקומות אלו ובפרט במקום חשש איסור ברכה לבטלה. ואף עדת הבבלים שעלו לארץ ישראל לשכון כבוד בתוכה, עליהם לנהוג כמנהג ירושלים שלא לברך לאחריה אלא בצבור, כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים, וכמו ששינונו בפסחים (נ ע"ב) לעולם לא ישנה אדם מפני המחלוקת.

ד. בטהרת המים (מערכת ה אות צג), השיב ע"ד הגאון רבי חיים פלאני בשו"ת לב חיים (ח"ב סימן קסו דקי"ח רע"ד) דאין להפסיק בסוף ההפטרס בפסוק "גואלינו" וכתב עליו דבמחכ"ת לא דיבר נכונה בזה. וכתב, וכבר העלתי בשו"ת טהרה (מערכת ה ס"ק י) בראיות נכונות, דמה שקוראים ההפטרס מעין הפרשה הוא מנהג בעלמא לגזרת השמד דתיקנו לקרות בנביאים, יהיה מה שיהיה בנביאים, אלא דרוב העם נהנו לקרות מעין הפרשה, ואינו מנהג פשוט בכל ישראל, ודחיתי דברי קצת פוסקים דס"ל שאם לא הפטיר מעין הפרשה שצריך לחזור ולברך, דזה אינו כלל לע"ד. וא"כ כ"ש בפסוק גואלינו. ע"ש באורך. אולם בעיקר טעמו שאין הפטרס מעין הפרשה מעכבת, כבר האריך הרה"ג מהר"ש מנשה בשו"ת שם משמעון (דף ע"ג) לרחות דבריו, והעלה שאף בדיעבד לא יצא אם לא קרא ההפטרס מעין הפרשה. וסיים אלא דוחלתי ואירא כי ראיתי להרב שערי אפרים (ש"ח סי' צב) שכתב, דהטועה באחת מארבע פרשיות וקראו למפטיר בפרשת השבוע,

וכן ההפטרס, שצריך שיקראו שנית בספר שני, ויקראו ההפטרס שנית בלי ברכה לפניו ולאחריה, ומיהו יש לחלק, דהתם שאני שעכ"פ קרא בפרשת השבוע והפטיר מענין הפרשה, הלא"ה צריך לברך, ומ"מ מי יכניס ראשו בספק ברכות. אלא דעכ"פ צריך לחזור ולקרות בלי ברכה. ע"ש. ובאמת שחילוקו נכון. וכן כתב השערי אפרים גופיה (ש"ט סי' לא), שצריך לחזור ולברך אם קרא הפטרס אחרת. וכן מצאתי להגר"ש קלוגר בספר שנות חיים בשו"ת סת"ם (ה' קה"ת סימן י, ד"מ ע"ב) שכן פסק. והוכיח בן מור' השע"א גופיה. ואכמ"ל. לכן טעמו של הרב טהרת המים לג"ד אינו מוכרח, ולא עמד טעמו בו. ודו"ק.

ה. בטהרת המים (מערכת מ אות עו) ישב על מדוכה זו אם פתחי הגזוזטאות חייבים במוזה. ומתחלה צידד לפטור משום ספק ספיקא, שמא הלכה כמאן דאמר שאם אין ארבע אמות אורך על ארבע אמות רוחב פטור בכל ענין, ואם תמצא לומר שהלכה כמי שמחייב שמא הלכה כמאן דאמר שכל שאינו מקורה פטור. ושוב חזר בו מפני שראה בספר מטה אהרן (מערכת ס אות צח) בשם האחרונים, דלא מהני ספק ספיקא להקל בדאורייתא אלא לגבי איסורים, אבל במצות עשה אפילו יש מאה ספקות להקל לא מהני, וחייב לקיים המצות, והכי נמי צריך לקבוע מוזה בפתח הגזוזטרה. ע"כ. אולם הגאון מהר"א ישראל בספר ארעא דישאל (מערכת ס אות י), הביא דברי המוצל מאש (סימן יג) שחילק בין מצות עשה לאיסור, וכתב, שאין החילוק מובן בזה, בין מצות עשה ללא תעשה, ואדרבה כיון שאנו מתירים לעשות מעשה בקום ועשה בענין איסור על ידי ספק ספיקא לקולא, כל שכן במצות עשה דהוי שב ואל תעשה דמהני ספק ספיקא ואין לחייב לעשות. ע"כ. אולם יש להסביר חילוק המוצל מאש הנ"ל, על פי החות דעת (סימן קי), שאף לדעת הרמב"ם שספק דאורייתא לחומרא מדרבנן, (כמו שכתב הרמב"ם בסוף פרק מ' מהלכות טומאת מת), מכל מקום במצות עשה ספק דאורייתא לחומרא מן התורה. ע"ש. וכן כתב בשו"ת עונג יום טוב (סימן עא). ועוד. והנה הפני יהושע (כתובות ט.) בתוספות ד"ה לא צריכא, הסביר הטעם דספק ספיקא בדאורייתא אולינן לקולא, משום דקיימא לן כהרמב"ם וסיעתו דספק דאורייתא לחומרא רק מדרבנן, וכשנוסף עוד ספק הוה ליה ספקא ברבנן ולקולא. ע"ש. וכן כתב בספר מאורי אור (חלק קן טהור דף קיב ע"ב), וכן כתב בשו"ת שם אריה (חלק יורה דעה סימן ב'). ועוד אחרונים. ואם כן הדבר ברור שדוקא באיסור דספקא דידיה הוי מדרבנן, כשיש עוד ספק, אמרינן ספיקא דרבנן לקולא, אבל במצות עשה שאף להרמב"ם ספק דאורייתא לחומרא מן התורה,

לא יועיל הספק השני להתירו. וכל שאתה מרבה ספקות אוליגין לחומרא. וכן ראיתי בשו"ת אבני נזר (חלק אורח חיים סימן תפד אות יב) שהסביר בכל הדברים הנ"ל. אולם הפרי חדש יורה דעה (סימן קי"ט ק"מ), ובכללי ספק ספיקא כלל יד) הסביר הטעם דמהני ספק ספיקא לקולא, משום שבספק אחד הוי פלגא ופלגא, והספק השני נעשה רוב נמור, ומשום הכי אוליגין לקולא. וכן כתב בשו"ת מהרימ"ט (חלק יורה דעה סימן ב'), ובשו"ת תורת חסד מלובלין (חלק אורח חיים סימן ג' אות ד'), לפי זה אין הבדל בין איסור למצות עשה. וכן דעת רוב האחרונים דמהני ספק ספיקא להקל אף במצות עשה, וכמו שכתב בשו"ת קול אליהו חלק א' (חלק אורח חיים סימן ו'). (אלא שאין ראיה כל כך מדברי הקול אליהו, דאזיל לשטתיה בספר ארעא דישראל הנ"ל, שחולק על המוצל מאש, וסבירא ליה דמהני ספק ספיקא גם במצות עשה). וכן כתב המורי אבן (ראש השנה כט). ובחידושי הרש"ש שם. וכן כתב מהרי"ט אלנאוי בשו"ת שמחת יום טוב (סימן צד). וכן דעת מרן החיד"א בברכי יוסף (חלק אורח חיים סוף סימן קפו), דמהני ספק ספיקא גם במצות עשה. וכן דעת הפרי מגדים שם. וראה בשו"ת רבי עקיבא איגר (סימן ו'), ובשו"ת בנין ציון (סימן ס'), ובשו"ת חמדת שלמה (חלק אבן העזר סימן יז אות ה'), ובספר לימודי ה' (דף קיד ע"ג), ובספר תרועת מלך (סימן סח אות ד'), ובשו"ת בן אברהם אבוקארה (סימן י'). ועוד. ובאמת שעצם חידושו של החות דעת (סימן קי) הנ"ל אינו מוסכם, שדעת הפני יהושע (ברכות יב.) שבמצות עשה לכולי עלמא ספקא דאורייתא לחומרא רק מדרבנן, כיון דהוי שב ואל תעשה. וכן כתב הפרי מגדים אורח חיים (סימן יז) אשל אברהם ס"ב). וכן כתבו עוד אחרונים ולכן העיקר להלכה שנם במצות עשה כשיש ספק ספיקא אוליגין לקולא. ודו"ק.

1. בטהרת המים (מערכת נ"א אות יט) העלה בדעת מרן הב"י דלא גזרינן לא שמישה אתו שימשה וכל שלא שימשה המנהג להמתין יום אחד ושוב סופרת ז' נקיים. ע"ש. ונבאר מה הדין לדין אם יש לגזור לא שימשה אמו שימשה, כדברי הרמ"א בהנהגה שכתב, ויש שכתבו שעכשיו אין לחלק בין שימשה עם בעלה, ללא שימשה, וכל אשה שרואה אפילו כתם צריכה להמתין חמשה ימים עם יום שראתה בו, ותפסוק לעת ערב ותספור שבעה נקיים. וכן נוהגים במדינות אלו ואין לשנות. ע"כ. אולם הנהגה מרן חבית יוסף הביא דברי התרומת הדשן שהוא מקור דברי הרמ"א הנ"ל, וכתב, וכל דברים אלו חומרות יתרות הן, ואין להן סמך. בנמרא לגבי הדין, ולפיכך לא נהגו העולם בכל מקומותינו אלא להמתין ארבעה ימים בלבד, ולהתחיל

לספור שבעה נקיים מיום החמישי ואילך, ודוקא אם שימשה, אבל אם לא שימשה אינה ממתנת כלל, ואם שימשה יום או יומיים קודם ראיתה, משלמת עליהם ארבעה ימים מיום שימשה, ומיום חמישי לשימשה מתחילה לספור שבעה נקיים. ע"כ. וכן כתב הגאון רבי אהרן אמריליו בשו"ת פני אהרן (חלק יורה דעה סימן ד'), שאין להחמיר להמתין ארבעה ימים קודם שבעה נקיים אלא בשימשה, אבל בלא שימשה אינה צריכה אלא יום אחד שראתה בו, וכן העלה שם להלכה ולמעשה. ע"ש. וכן פסק הגאון רבי מסעוד אלפסי בספר משחא דרבנותא (סימן קצ דף עה ע"א), והביא להלכה דברי מרן הבית יוסף הנ"ל. וכן כתב הגאון מהר"י כולי בספר מעם לועז (פרשת בראשית עמוד קג וקד). וע"ע בשו"ת שואל ומשיב מוזו (חיו"ד ס"ס סו). והן אמת כי בשו"ת תפארת אדם (סימן נא אות ה-ז) כתב שמנהגם להחמיר גם בלא שימשה. וכן כתב בשו"ת אהל יצחק הכהן (חלק יורה דעה סימן ב'). וכן כתב בשו"ת זבחי צדק חלק ג' (סימן צח), שמנהגם בבגדאד להחמיר גם בלא שימשה אמו שימשה. וכן כתב הגאון רבי יוסף חיים בשו"ת רב פעלים חלק ב' (חלק יורה דעה סימן יז) ובספר בן איש חי (פרשת צו אות טו) להחמיר גם בלא שימשה. ע"ש. ועיין עוד בספר מסגרת השלחן (דף קנג ע"א), ובספר ברית כהונה (מערכת נדה אות ד'). ע"ש. אולם למעשה אנו נוהגים להורות כדעת מרן להקל בלא שימשה, ובפרט שהעיד בצדק שכן המנהג בכל מקומותינו. ואף האחרונים הנ"ל פסקו להתיר כדברי מרן. ובאמת שמאחר שאפילו בשימשה יש כמה ספקות וספקי ספקות להקל, פשיטא דלדין אין לנו לגזור לא שימשה אמו שימשה. וכן מצאתי להנודע ביהודה תנינא (חלק יורה דעה סימן קבה) בד"ה ומעתה, שכתב, ומכיון שהראב"ד סבירא ליה שלא הזכירו דין פליטת שכבת זרע לגבי בעלה כלל, אלא לענין טהרות, וגם לרבינו תם הוא דוקא בשכבת זרע של זכר. ולדעת הר"ף והרמב"ם והנאונים נראה דדוקא בזה שראתה שלשה ימים, אבל בשבעה נקיים של חומרא דרבי יצחק לא חיישינן, לכן לא ידעתי למה החמירו מהרי"י קולון והתרומת הדשן לגזור עוד לא שימשה אמו שימשה, אלא כיון שהרמ"א והאחרונים הסכימו להחמיר במקומותינו, מי יבא אחר המנהג להקל. ע"כ. וכל זה לא שייך לדין דאוליגין בתר מרן הבית יוסף שמפורש בדבריו להקל, ושכן המנהג בכל מקומותינו. וכן כתבו האחרונים הנ"ל. וכן ראיתי הלום לגאון המחבר זצ"ל בשו"ת מעט מים (סימן עט) בד"ה ואתה תחזה, שהעלה גם כן כדברי מרן הבית יוסף דלא גזרינן לא שימשה אמו שימשה, והסתמך בזה גם על דברי הפני אהרן שהעיד על מנהג סאלוניקי שבלא שימשה אינן ממתנות

הערות מרן הראשון לציון שליט"א

דהאומר כך או כך שפיר עבד, וזה כמש"כ הגר"ח פלאגני הנ"ל. ולכן אין לשנות מנהגינו בזה.

ח. בטהרת המים (מערכת ר אות מז) הביא ראייה בשם הגר"א קובו שמכרכים אף ברובא דליתא קמן ולא חיישינן לאיסור לא תשא במקום רובא. מיבמות (קכא:) אמר רב נחמן האלוקים אכלו כוורי לחסא, מכאן נראה דמכרכים אפי' ברובא דליתא קמן. ע"ש. והרב המגיה הוסיף שכ"כ בספר יהושע ועוד רבנים, והגאון המחבר כתב לדחות שמלבד שאין ראייה מדר"ג הואיל ונראה מהש"ס שם שנרחית סברתו של ר"ג ומעותא היא. ולא עבדינן כוותיה. ועוד דאמרינן בנדרים (כה:) שבועות שנגזרות מותרות, כגון רב כהנא ורב אסי, מר אמר שבועתא דהכי אמר רב, ומר אמר שבועתא דהכי אמר רב, ואמרינן דמותר משום דלביה אנסייה. הא קמן דהתם שאני דלביה אנסייה ולכן נשבע. ומינה שאם בא לשאול אמרינן ליה דלא ישבע, וה"ה בברכה. עכת"ד. ועיין להרב דברי יחזקיהו (חאו"ח סימן ז דל"ה ע"א) דפשיטא ליה דלא אמרינן ספק ברכות להקל במקום רבים. והנה לא אכחד דבהשקפה ראשונה חשבתי להביא ראייה לזה מההיא דאמר ר"ג ביבמות (קכא:) האלקים אכלו כוורי לחסא. והגרע"א בנה"ש שם הביא ד' התשו' מיימו' (ס' נשים ס' יב) שכ', ואין לתמוה על ר"ג דאשתבע דאכלי כוורי לחסא, היכי אשתבע הכי, דכיון דאמר אשתו אסורה אלמא מספק"ל אי מייתי אי לא. וי"ל דרובם אין נצולים. ור"ג שפיר אשתבע כיון דאף בד"נ אולי' בתר רובא, אלא דבעריות מחמירין דלכתחלה לא תנשא, אע"ג דרובם מייתי. עכ"ל. הא קמן דלא חיישי' לאיסור לא תשא במקום רובא. אכן אחרי שובי ניחמתי שיש לחלק בין רוב במציאות, ובין רוב פוסקים שסוברים איזה סברא, דלא נפקא מפלוגתא דרבוותא, כיון שלא נחלקו פנים אל פנים, ולא בטלה דעת המיעוט. וכמ"ש הגמ' פשוט בכלליו (כלל א). ועמש"כ בזה בשו"ת יביע אומר ח"ב (חאו"ח ס' יב אות ג). ע"ש. ועל מה שכתב המחבר לדחות ראית הגר"א קובו, במחכ"ת דבריו תמוהים, דמ"ש שנרחית סברת ר"ג, איברא דלאיכא דאמרי דאנסבה ר"ג לדביתהו, כיון דחסא גברא רבה הוא ואם איתא דסליק קלא אית לה למילתא, לא קי"ל בר"ג, וכדמסקינן התם, ולא היא אע"ג דגברא רבה הוא דיעבר אין לכתחלה לא. אבל ללישנא קמא דרייק ש"מ מדר"ג דמים שאין להם סוף אשתו אסורה ה"מ לכתחלה אבל בדיעבד לא מפקינן לה מיניה, הלכה בר"ג ומש"ה ממשכן נפשיה בתשו' מיימו' ליתובי דעתיה דר"ג שנשבע משום דרובם אין נצולים. וא"כ הראיה נכונה דבזכרת ש"ש נמי אולי' בתר רובא. גם מה שדחה בטהרת המים דלביה אנסייה ולכן נשבע. אינו מובן דמה ענין זה

כלל. וכן כתב הרב המגיה בשו"ת יהודה יעלה קובו (חיו"ד סוף ס' י"ט). ע"ש. וכן כתב בשו"ת חן טוב (סימן מא), ושכן הוא המנהג המוב והישר. ע"ש. וכן מוכח בשו"ת שואל ונשאל חלק ה' (חלק יורה דעה סוף סימן צז), שכתב להסתמך בנידונו על מה שכתב בשו"ת ברכה (סימן ריד) בשם מהר"ש עמאר, דבספק מנהג יש להעמיד הדבר על עיקר הדין, וכל שכן לדין שקבלנו עלינו הוראות מרן, דמוקמינן ספק במנהג כהוראות מרן להקל בלא שימשה. ע"ש. ומסיום דבריו מוכח דלדין לא רק בכתם הדין כן, אלא גם בראיית דם לא גזרינן לא שימשה אטו שימשה כדעת מרן ז"ל, מהמעם שכתב. (וכנ"ל לענין ארבעה ימים קודם שבעה נקיים). וכן העלה בשו"ת וישב אברהם (חיו"ד סימן לט). ע"ש. וכן כתב הגאון מהר"א קוק בשו"ת דעת כהן (סימן פח), שאין להחמיר לספרדים בלא שימשה אטו שימשה, הואיל והם נגזרים אחר פסקי מרן הבית יוסף. ע"ש. וע"ע להגאון רבי פתחיה מרדכי ברדונו בשו"ת נופת צופים (חיו"ד סוף סימן מז), שכתב, ובשמים עדי כי לדעת כל המחמירים להני נשי דידן בעניני גדה באותן חומרות שכתב הרמ"א ביורה דעה (ס' קצו), על כולם אני אומר שחומרא דאתי לידי קולא היא, שגורמים מכשולות להמון העם, ובפרט לבחורים שעומדים בתוקף חום מזגם הסוער, שיבואו לפרוץ גדר ולהגיע לאיסור כרת, ועכ"פ מידי הרהור לא יצאו, ולא דיינו חומרות ודקדוקי סופרים וגדריהם וסיניהם שגזרו חז"ל, אלא שבאים הם להחמיר ולאסור את המותר, ולגרום להוריד את בני ישראל לבאר שחת ע"י ריבוי החומרות שהחמירו וכו'. ע"ש. ישמע חכם ויוסף לקח.

ז. בטהרת המים (מערכת ק אות נז), כתב הרב המגיה, שאין לומר בקדיש תתקבל, תתקבל צלותא ובעותנא עם צלותהו ובעותהו דכל בית ישראל וכו', אלא תתקבל צלותהו ובעותהו, וחיליה דמר מהנוסח שהובא כן בתשובת הרשב"א ח"ה (סימן נד). ע"ש. אולם נראה שאין בזה פקפוק על מנהגינו, אף שהנוהגים לומר תתקבל צלותהו ובעותהו יש להם על מה שיסמוכו, אבל בשביל כך אין לשנות המנהג שלנו. ודעביד כמר עבד וכמ"ש הגר"ח פלאגני בקף החיים (סימן יג אות כא) ע"ש. וכמנהגינו כתב גם כן הגאון רבי כלפון משה הכהן וצ"ל ראב"ד אי ג'רבא בספרו ברית כהונה וחלק או"ח מערכת ק אות ט, קדיש, וז"ל, בקדיש תתקבל רגילים לומר תתקבל צלותא ובעותנא עם צלותהו ובעותהו דכל בית ישראל, ולא כמ"ש בסידורים תתקבל צלותהו ובעותהו וכו', ועיין עוד למש"כ הגאון ישיב משה (ח"ב סימן סו)

הנ"ל, ומצדד שתפלת יחיד עם חזרת השליח ציבור אינה נחשבת תפלה בצבור. ע"ש. אולם במחכ"ת אין דבריו מוכרחים. וכבר ראיתי בשו"ת שבט הלוי ח"ד (תאו"ת סימן יא) שהשיג עליו בזה, והעלה לקיים דברי החתם סופר, וכתב שאמנם נכון שגם התפילה של כל הצבור בלחש נחשבת תפלה בצבור, אלא שהחתם סופר סובר שדרגת תפילה בצבור האמיתית היא יותר חשובה בחזרת השליח צבור ולא תפילת הלחש של כל הציבור. וכן יש לדייק מסוף לשון תשובת החתם סופר. ומה שכתב החת"ס שיחידים המתפללים כל אחד בפני עצמו נקראת תפלה ביחיד, לאו דוקא שנחשבת ממש כתפילת יחיד, אלא רק לעומת התפילה עם חזרת הש"ץ נחשבת זו לתפלה ביחיד, ע"ש. וכן עיקר שגם יחיד המתפלל בלחש עם חזרת השליח ציבור נחשבת תפילתו כתפילה בציבור. וכן העלה בשו"ת איש מצליח (תאו"ת סימן יא) וב"כ בשו"ת באר משה ח"ד (סימן יב) ע"ש.

ז. בשו"ת מהרה (מערכת ר אות גר), העלה הואגון המחבר, שאע"פ שמרן פסק שאם לא הזכיר מעין המאורע ביו"ט בבחמ"ז צריך לחזור, מ"מ מכיון שיש פוסקים שחולקים וס"ל שאינו חוזר אלא בליל יום טוב ראשון של פסח ושל סוכות, והובאו בשו"ת יוסף אומ"ץ (סימן מח), הכי נקטינן שלא לחזור, דספק ברכות להקל אפי' נגד מרן. ושאין להקשות שהרי ברכת המזון מדאורייתא וספקה לחומרא, זה אינו, שהרי פשוט שהזכרת מעין המאורע אינה אלא מדרבנן לכ"ע, וספקא דרבנן לקולא. ע"כ. וכ"כ עוד הנהמ"ח בספרו שו"ת מעט מים (סימן סד). והן אמת שהגאון רבי יצחק סייב בחוקת הפסח (סימן תצ סק"א) ס"ל שהזכרת מעין המאורע בבחמ"ז בשבת ויו"ט הוא מדאורייתא, וספקה לחומרא, מ"מ נראה שבמחכ"ת נעלם מעיני הבדולח דברי הראשונים ז"ל דס"ל שהזכרת מעין המאורע אינה אלא מדרבנן ולפ"ז הוי ספקא דרבנן ולקולא, ומהם, הרא"ש (בפ"ז דברכות סימן כ"ג) שהטעם שברכת אשר נתן שבתות פותחת בברוך אע"פ שהיא סמוכה לחברתה, משום שאינה אלא מדרבנן, מידי דהוה אברכת הטוב והמטיב, ע"ש. וב"כ האור זרוע ח"א (סימן ר), וכן מהבאר ג"כ בדברי הרשב"ץ בפסקיו לברכות (מט). ע"ש. וא"כ הדבר פשוט כדברי הגאון המחבר ז"ל, וב"כ בפשיטות בשו"ת פעולת צדיק ח"ג (סימן לה). וב"כ ביו"ב הגאון רבי משה ישראל בשו"ת משה ידבר (בהל' ברכות סימן א דף ג ע"ב). ע"ש. וכן פסק הגרי"ח מבבל זצ"ל בבן איש חי (פרשת חוקת אות כא). וכן העלה הגאון הראש"ל רבי חיים משה אלישר מחבר שו"ת משה האיש, בהסכמתו לספר שנות חיים (שחיבר הגר"ח נאה ז"ל) וכן העלה

להחיה נדרים, התם כל אחד כשנשבע היה ברור בעיניו שכן אמר רב. אבל כאן הואיל ומשאל"ם אשתו אסורה דחיישינן שניצל, היכי מצי לאשתבעי, ומאי לביה אנסייה שייך הכי. א"ו שסמך על הרוב. וא"כ אף אל השואל אם מותר להשבע בכה"ג אמרינן דשפיר דמי, דליכא מאן דפליג על ר"ג דעביד עובדא לבתחלה. לכן מהוורתא כדשינינן מעיקרא. (ועין עוד בספרו בשו"ת מעט מים סימן פא). וכן הביא במהדרת המים שם בתחלת דבריו בשם שו"ת סמיכה לחיים (ס"ז מ, דס"ו ע"ג) דבפוס' מתוך החיבורים לא הוי רוב מדאורייתא. ע"ש. גם הלום ראיתי בשו"ת נהרי אפרסמון (חיו"ד סימן קכח) שהביא הראיה מיבמות הנ"ל. וכן בשו"ת קרן לדוד (תאו"ת סימן סא אות ד), הזכיר הראיה מההיא דיבמות הנ"ל, דלענין ברכה לבטלה אזלינן בתר רובא. ודחה דר"ג נשבע כן ע"פ רוח"ק שידע שמת הסא וכו'. ע"ש. וע' במש"כ בשו"ת יביע אומר ח"א (תאו"ת סימן מא ס"ק יג). ע"ש.

ט. במהדרת המים (מערכת ת אות ט) וכן בשו"ת מהרה (מערכת ת אות ט) וביתר אריכות בספרו שו"ת מעט מים (סימן כא) הוכיח במישור מלשונו הזהב של רבינו הרמב"ם (בפרק ח' מהלכות תפילה) שגם חזרת השליח ציבור נחשבת תפילה בציבור, ויחיד המתפלל שמונה עשרה עם השליח ציבור נחשב כמתפלל בציבור. ע"ש. והוסיף שלא נתכוון הרמב"ם לשלול תפילת הציבור בלחש שלא תחשב תפילה בצבור, אלא הדבר ברור שכל שמתפללים בצוותא ובכנופיא נחשבת תפילתם תפלה בצבור שמתקבלת ברצון לפני ה'. ע"ש. והגאון חתם סופר בתשובה שהובאה בספר אנרות סופרים (סימן יד) כתב, שיחיד המתפלל בלחש עם חזרת שליח ציבור, והו עיקר תפילה בציבור, שהרי השליח ציבור מוציא רבים ידי חובתם, והמתפלל עמו יש לו דין תפלה בציבור. ע"ש. וכן פסק בשו"ת פרי תבואה (סימן סח). ואמנם ראיתי לפרי מגדים (סוף סימן נב) שמצדד לומר שתפילת היחיד שמתפלל עם חזרת השליח ציבור לא נחשבת כתפילה בציבור. וכן פסק בשו"ת חבצלת השרון (תאו"ת סימן ב') ע"פ דברי הפרי מגדים הנ"ל. ע"ש. אולם נראה שהעיקר להלכה כדברי הגאון המחבר זצ"ל והאחרונים הנ"ל שלשון הרמב"ם מסייעם. וכן כתב בפשיטות הגאון מבוטשאטש בספר אשל אברהם (סימן נב) שאין ספק שיחיד המתפלל בלחש עם חזרת השליח ציבור נחשבת תפילתו כתפילה בצבור ממש, ע"ש. וכן פסק הגאון רבי יצחק אלחנן בשו"ת באר יצחק (תאו"ת סימן כ' ענף ב'). וכן העלה החו"ן איש (סימן יט אות ז). ואף שהגאון רבי משה פיינשטיין זצ"ל בשו"ת אנרות משה חלק ח' (סימן ט) כתב לפקפק ע"ד החתם סופר

הנאון מהר"י ידיד הלוי בספרו ברכת יוסף ח"א (עמוד רעד). וכן העלתי בקצרה בשו"ת יביע אומר ח"ו (הא"ח סימן כח, דף צב ע"א), וכן קבלתי מרבתי גאוני ירושלים לקדושים אשר בארץ המה. וראה עוד בשו"ת יביע אומר ח"ו (הא"ח ריש סימן כח) ע"ש.

יא. בשוירי טהרה (מערכת ב אות ס) כתב לתמוה על דברי תשובת מהר"ם מרוטנבורג (דפוס פראג, סימן ע), אשר ממנו יצאו מקורם של דברים, כמ"ש הגמ"י, שכתב בזה"ל: ולהזכיר מעין המאורע בברכת מעין ג' בחנוכה ופורים, א"צ, דאפי' בבהמ"ז י"א (שבת כד). שאינו מזכיר, אבל במעין ג' לא יעלה על לב איש, כיון דליכא הודאה בברכה מעין ג'. ואין להזכיר מעין המאורע בחנוכה ופורים אלא היכא דאיכא הודאה בתפלה. ע"כ. וחידוש לנו המעם, משום שאין הודאה בברכת מעין ג'. ולזה כיון מנפשיה הלבוש (ס"י רח ס"ב). וכן ראיתי להא"ר (ס"י תרפ"ב) שסייע את הלבוש מד' מהר"ם הג"ל. ע"ש. וע"ז הקשה הגמ"ח זצ"ל שהרי במקום שאומר בבהמ"ז גודה לך וכו' על שהנחלת לאבותינו ארץ המדה טובה ורחבה, אומר בברכת מעין ג' "ועל ארץ חמדה טובה ורחבה" שהוא חוזר על השבח שהזכיר מתחלה, וא"כ יוכל לכלול ולסמוך אח"ז "ועל הנסים שעשית לאבותינו". ע"כ. ולפע"ד לק"מ, דנהי דהזכרת הארץ קאי על תיבת ברוך וכו' שבתחלת הברכה, וכדאשכחן גם בבהמ"ז בחתימת ברכת הארץ "ברוך אתה ה' על הארץ ועל המזון". מ"מ אין זה ענין להזכרת על הנסים שצריכה להיות בהודאה. (וכמ"ש שבת (כא:) קבעום ועשאוים י"ט בהלל "והודאה"). ומכיון שלא נזכר בברכת מעין ג' הודאה, אין להזכיר על הנסים, דברכה לחוד והודאה לחוד. וזה פשוט בכוונת מהר"ם. ומ"ש כאן הגמ"ח לתת טעם אחר לזה, משום שמעין שלש גרמזו בה שלש ברכות בקיצור מאד. והזכרת שבת ור"ח די להזכיר בדברות שתיים, משא"כ הזכרת מאורע חנוכה ופורים שא"א לקצר בזה, ובפרט בחנוכה שצ"ל מי עמד עליהם ועשיית הנס ע"י מציאת השמן וכו'. ע"כ. וכ"כ עוד בספרו שו"ת מעט מים (סימן עד). ע"ש. לפע"ד אינו טעם מעיקר. דתסני לומר בקצרה ועל הנסים שעשית לאבותינו בימי חנוכה אלו, או ביום פורים הזה.

יב. בשוירי טהרה (מערכת ה אות יט, ומערכת ע אות מא) כתב, שמי שנמצא באמצע קריאת שמע וברכותיה לא יענה אמן, ואף אמן דהאל הקדוש ושומע תפילה, אין לענות. ע"ש. ומקור הדברים הם ע"פ מה שפסק מרן בשו"ע (סימן סו סעיף ג) שפסק, שאפילו באמצע הפסוק של קריאת שמע פוסק לקדיש ולקדושה ולברכו ולמודים אנחנו לך, והשמיט אמונים דהאל הקדוש ושומע תפילה. ורק הרמ"א בהגה

הביא דברי הסמ"ק להלכה שיש לענות אמן גם על ברכת האל הקדוש ושומע תפלה. נמצא שלדידן אין לענות אמונים אלו. וכתב הנאון רבי יהודה עייאש בספר מטה יהודה (סימן נט סק"א) שמכיון שמרן השלחן ערוך פוסק שלא כדברי הסמ"ק, הכי נקטינן, שהלכה כדברי מרן בכל מקום, ואין לזוז מסברתו. ע"ש. וכן פסק המאמר מרדכי (סימן סו סק"ד). והרב המגיה בשלמי ציבור (דף סו ע"א), ומרן החיד"א בקשר גודל (סימן ט אות טז). וכן פסק בספר בית עובד (בדינים השיבים לברכות קריאת שמע אות ה) וכן דעת הנאון רבי יוסף חיים בספר בן איש חי (פרשת שמות אות ו). וכן עיקר וכדברי הגמ"ח זצ"ל ודלא כמ"ש בספר דמשק אליעזר (מערכת אמן אות יג) שיש להפסיק באמצע קריאת שמע וברכותיה גם לאמן דהאל הקדוש ושומע תפלה. ע"ש. שאין זה נכון לדעת מרן הבית יוסף וכמבואר. יג. בשוירי טהרה (מערכת ה אות כ, סד"ה וכבר, ומערכת ע אות מד). כתב שדין אמן דתתקבל ואילך כדין "ברוך הוא וברוך שמו". דהוי מתורת מנהג ולא חובה. לפיכך אין להפסיק בפסד"ז לאמונים אלו. ע"ש. וכדבריו כתב ג"כ הגר"ח מבבל בספר בן איש חי (פרשת ויגש אות א) שבפסד"ז לא יפסיק לענות אמן דתתקבל ואילך, ובמ"ש האחרונים לגבי ברכות ק"ש שלא יפסיק לאמונים אלו, ושכן משמע בשלמי ציבור (דפ"ה ע"א) שאמונים אלו גריעי מאמונים דברכות, ואף שעדיין יש מקום להסתפק בדבר. שב ואל תעשה עדיף. עכ"ל. וכן הכה"ח (סימן סו אות נג) הביא דברי הבא"ח להלכה. גם הלום ראיתי שכן פסק הריב המחבר שו"ת אוהב משפט (הא"ח סימן ב). ושכן נהג בעצמו שלא לענות אמונים דתתקבל ואילך בפסד"ז, הואיל ואינם אלא ממנהג. ואומנם הרב המגיה שם כ' לחלוק ע"ז, והעלה שפוסק לאמן דתתקבל בפסד"ז וחלק גם על הבא"ח וכה"ח הג"ל. וכן הסכים בשו"ת שואל ונשאל ח"ג (סימן קכט) וח"ד (סימן כו) ודלא כבא"ח וכה"ח. ע"ש. וע"ע בשו"ת ישכיל עברי ח"א (הא"ח ס"י ב' אותיות ז, ח) ע"ש. מ"מ נראה להלכה כדברי הבא"ח וכה"ח ושכדבריהם פסק הנאון המחבר זצ"ל, ושב ואל תעשה עדיף.

יד. בשוירי טהרה (מערכת ה אות כ בד"ה ואם כנים אנחנו בזה) העלה להתיר לשאוף מבק הרחה בחזרת השליח ציבור, ע"ש. ודחה דברי הנאון רבי חיים פלאני זצ"ל בנקף החיים (סימן יא אות יט) שכתב לאסור לשאוף המבק בנחיריו בחזרת התפלה ואפי' לעצמו מכלי לכבוד לאחרים אסור. ע"ש. ומ"מ נראה שלעשן סיגריה לכוי"ע אסור בחזרת התפלה וכ"כ הגר"ח פלאני נופיה בספר חיים (סימן מה אות ה) דנראה פשוט דאסור לשתות בביהכ"ע הפיפ"ה של מוטמן שזה בכלל קלות ראש. וע"ש שהביא שכ"כ היעב"ץ

יששכר (סימן ס"ח) הביא דברי המעיל צדקה והסדרי טהרה בזה, וכתב שנוף דינו של המעיל צדקה להחמיר בהסית הדעת תמוה, וכמו שכתב בשו"ת בית שלמה (חלק או"ח סימן לו) לדחות דברי המעיל צדקה בזה. אבל גם לדבריו נראה שזהו דוקא בגדונו שלא התחילה כלל לספור שבעה נקיים, וממילא, אין כאן ספירה כלל, אבל בנידון דידן שדרכה להראות הכתם לחכם, א"כ בדעתה לספור על דעת המורה הוראה, והוא ספירה מעליא, דהוי כהאי דקיימא לן כל המקדש אדעתא דרבנן מקדש, ואם יטהר לה החכם את הכתם תהיה טהורה למפרע, והוא ספירה מעליא. ובההיא דאמרינן (ברכות מב.) אתכא דבעל הבית סמכינן. עכ"ל. והנה גם בשו"ת בית שלמה הנ"ל כתב, ונלע"ד ברור שכיון שהחזיקה יום מציאת הכתם לספירת שבעה נקיים מספק, שמא יטהרנו החכם, כל שנתברר אח"כ שהכתם טהור עלה לה אותו יום לשבעה נקיים שספירת ספק נמי ספירה היא. ע"כ. וכן העלה הגאון מליבאוויטש בשו"ת צמח צדק (חלק יו"ד סימן קנו). וכן העלה הגר"ש קלוזר בשו"ת טוב מעם ודעת תליתאה (ח"ב סימן עא). וכן הורה למעשה הגאון רבי צבי פסח פרנק זצ"ל בשו"ת הר צבי (חלק יורה דעה סימן קנו) והסתמך על דברי הבית שמואל הנ"ל. וכן עיקר להקל בכל זה בדעת הגהמ"ח זצ"ל.

פז. בשו"ת טהרה (מערכת נ אות כה) העלה דמהני אמתלא באשה שהרחיקה מיטתה ממטת בעלה בטענה שטמאה אני כגון שראתה כתם בחלוקה ואמרה לבעלה טמאה אני, וגם הרחיקה מטתה ממטת בעלה, כדרכה בימי טומאתה, ושוב נוכחה שהכתם בא מדם מכה או חבורה שלה, או ששאלה לחכם ויטהר את הכתם ע"פ הלכת, וכעת היא חוזרת בה ואומרת טהורה אני וננתנת אמתלא כנ"ל, נאמנת. ע"ש. והנה אף על פי שהאומרת טמאה אני ולבשה בגדי נדותה, לא מהני אמתלא שחולה היתה ולא היה לה כח לתשמיש, או אמתלא שאמו ואחותו היו בחצר, וכדומה, התם היינו טעמא שאם כן היה די לה לומר טמאה אני, ולא היתה צריכה ללבוש בגדי נדה, וכמו שכתב הש"ך, אבל כאן שהרחקת המטה היא הברחית לפי מה שחשבה שהיא באמת טמאה, נמצא שהאמתלא חלה גם על המעשה שעשתה, דלא סגי בלאו הכי, ולכן כשהוברר לה שטהורה היא, אין במעשיה כדי לאסור את עצמה, ושפיר נאמנת שטהורה היא. וכן הורה בזה הלכה למעשה בספר זכרנו לחיים חלק א' (חלק יורה דעה מערכת נ אות ב') על פי דברי הש"ך. וכן העלה בשו"ת זבחי צדק חלק ב' (חלק יורה דעה סימן יט). ע"ש. אמנם הגאון רבי יוסף חיים בשו"ת רב פעלים חלק א' (חלק יורה דעה סימן לה) נשאל בכיוצא בזה, שבבוקר חשבה שנטמאת על ידי כתם,

במעשה שהיה. וגם שלא בחזרה נראה דלא נכון לעשן בבית הכנסת ובבית המדרש מפני כבוד המקום. וכ"ש כאשר הדבר מוזק לבריאותם של באי בית הכנסת ובית המדרש, ובפרט שהיום כל הרופאים מורים פה אחד שהעשן גורם המזיק לאדם הוא ונצטוונו בתורה "ונשמרתם מאוד לנפשותיכם" ולכן גם המעשן עצמו צריך שישתדל להרגיל עצמו להמנע מהעשן.

פז. בשו"ת טהרה (מערכת נ אות יב) הביא הגאון המחבר זצ"ל דברי שו"ת מעיל צדקה (סימן סג) והסדרי טהרה (סימן קצו ס"ק יח) שהעלו להחמיר שלא עולים לאשה ימי שבעת נקיים אא"כ לא הסיחה דעתה מן הספירה בתוך שבעת ימי הנקיים, אולם אם הסיחה דעתה מהספירה לא מהני לה הספירה כלל, וצריכה לחזור ולהפסיק בטהרה, ע"ש. והגאון המחבר אחר שהביא דבריהם הנ"ל, כתב בתוך דבריו, ואעיקרא דמילתא מי יאמר שצדק הרב סדרי טהרה בזה, והרי י"ל שלא כתב מרן שאין להקל אלא באופן שחסרה בדיקה בראשון או בשביעי, אבל אם בדקה בהם לא בעינן שתהיה ספירה לדעתה וכוונתה, ושכן מוכח מדברי הרשב"א בתורת הבית שהכל תלוי בבדיקה. ע"ש. ע"כ. ואע"פ שכדברי המעיל צדקה הנ"ל והסדרי טהרה, פסקו ג"כ החיי אדם בספרו חכמת אדם (כלל קיז ס"ק יב). וגם הגאון חתם סופר (חלק יו"ד סימן קעד) כ' שאע"פ שא"צ ספירה בפה, מ"מ הכנה וכוונה לספירת שבעה נקיים בעינן ע"ש. ונראה שסובר כשיטת המעיל צדקה בזה. [ויש לדקדק בטעמם כאשר כתבתי בטהרת הבית ח"ב עמוד שכט במשמרת המהרה] וכ"כ בשו"ת נטעי נאמנים (חיו"ד סימן כ). מ"מ לעומתם כדברי הגהמ"ח כתבו עוד פוסקים, ומהם בשו"ת אבן יקרה ח"א (חיו"ד סימן מ) שכתב, וכשאני לעצמי נראה לי ברור שהמעיל צדקה והסדרי טהרה במחכ"ת הפריזו על המדה בחמרא זו, שכיון שעל כל פנים השבעה נקיים בדוקים היו, ומעיקר הדין פסקינן דסגי התחילתם או בסופם, אם כן מנא לן להחמיר שהספירה בכוונה מעכבת עד שלא תוכל להטהר בלעדה, ולפע"ד ברור שכל שהיו שבעה נקיים בדוקים, אפילו לא ספרה מתוך כונה להטהר, אין זה מעכב. וכו'. עכ"ל. גם הגאון חזון איש (סימן צב אות יא) כתב, שנראה לכל הדעות דדינא דמתניתין אליבא דר' אליעזר שהלכה כמותו דסגי בבדיקת ראשון ושביעי. וכו'. וכן בהסיחה דעתה מלהטהר בתוך ימי הנקיים, כל שבדקה בראשון ובשביעי די בזה, שהרי אין ההסית הדעת גורם שיפתח מעיינה יותר מאילו לא הסיחה דעתה, ולמאי דקיימא לן כר' אליעזר שפיר דוו ספורים. אבל הסדרי טהרה כתב בשם המעיל צדקה להחמיר בהסיחה דעתה. וצריך עיון. ע"כ. ובשו"ת דברי

מקובצת (כתובות מ.) ע"ש. (ועיין עוד בשו"ת שבות יעקב חלק א' סוף סימן צג.) וכן כתב בשו"ת בית יצחק (חלק אבן העזר סימן מז.) ובשו"ת מהרי"א הלוי חלק ב' (סימן קסא.) וכן מצאתי בשו"ת בגין צבי (סימן מב) שהוכיח במישור מדברי הפוסקים דבכתם לא שייך שו"א אנפשה התיכה דאיסורא. ע"ש. ולכן העיקר שיש להקל בזה. וכמו שהענה הגאון המחבר זצ"ל כאן. ועיין עוד בשו"ת יהודה יעלה קובו (חלק יורה דעה סימן טז.) ע"ש. וע' בספר מעשה אליהו מני (סימן סא.) ע"ש. (ועיין במה שכתבנו עוד בזה בשו"ת יביע אומר חלק ד' חלק יורה דעה סימן יד, וחלק ה' חלק אבן העזר סימן ג' אות יג.) ע"ש.

ובשיורי טהרה שם, בסוף דבריו כתב, ועוד נראה לי לחלק שלא נאמר דין זה (שאם עשתה מעשה לא נאמנת באמתלא) אלא בראתה דם שהיא טמאה מדאורייתא, אבל לא בכתמים שמקילים בהם בכמה דברים, וגם זה כאחד מהם. ושלא כהרב פני אהרן והרב אהל יצחק דלא נחתי לחלק בזה. ע"כ. והנה בעצם הדין דשו"א אנפשה התיכה דאיסורא אין חילוק בין איסור דאורייתא לדרבנן, ואף שהגאון רבי עקיבא איגר בתשובה (סימן צט) כתב להוכיח מדברי הרא"ה בבדק הבית דלא שייך שו"א אנפשה התיכה דאיסורא באיסור דרבנן. (ועיין עוד בתשובה שם סימן קי וסימן רכא וסימן רכב.) וכן כתב הפני יהושע כתובות (מ.) בתוספות ד"ה לא צריכא, דאי מדאורייתא שריא ולא מתסרא אלא מדרבנן, לא שייך לומר שו"א אנפשה התיכה דאיסורא. ע"ש. וכן כתב בספר יד המלך לנדא (בפרק ו' מהלכות שבת הלכה כג.) ע"ש. מכל מקום העיקר שאין חילוק בזה בין איסור דאורייתא לדרבנן, וכמו שהוכיח במישור החקרי לב (חלק א' מורה דעה סוף סימן ג'). וכן בדין, שהרי דין שו"א אנפשה התיכה דאיסורא הוא איסור מן התורה, ובדמוכת מהר"ן והראשונים בנדרים (צ.). וכן כתב הפרי מגדים יורה דעה (סימן א' שפתי דעת ס"ק לט.) וכן בוגר ומוזק"ט שיק (חלק אבן העזר סימן קנג), ובשו"ת שואל ושאל חלק ה' (חלק יורה דעה סימן פז אות ו'). ואם כן אין לחלק בזה בין איסור דאורייתא לאיסור דרבנן, רכל דתקון רבנן כעין דאורייתא תקון. וכן כתב בשו"ת שבות יעקב חלק א' (סימן צג), והוכיח כן מהתוספות פרק הנחנקין [צ"ל פרק הניזקין, גימין נד: ד"ה אמר אביי] שכתבו, ואפילו היכא דלא מהימן, מכל מקום לדידה אסור, דשו"א אנפשה התיכה דאיסורא. אלמא דאף ב"ין נסך בזמן הזה דרבנן שייך דין שו"א אנפשה התיכה דאיסורא. ע"ש. וכן כתב בספר המקנה (בקונטרס אחרון סימן מה סעיף א' בד"ה הוא אסור בקרובותיה.) ועיין עוד בפרי מגדים (שפתי דעת סימן קי

והרחיקה מטתה, ואחר כך נוכחה שאין הכתם אלא ממיץ רמון שנפל על בגדה, והעלה שאין אמתלא זו מועילה לטהרה לבעלה, מכיון שעשתה מעשה שאינו הברחי, שהפרידה המטות בבוקר בשעה שבעלה כבר קם והלך לבית הכנסת, והיה לה להמתין עד שיתברר ויתאמת אצלה שהוא דם נדה וכו'. ע"ש. ועמו הסליחה שאין בזה כדי לרחות האמתלא שלה שהיא ברורה לכל רואה ומבחין בין דם למיץ רמון, ודברי אמת ניכרים, ואפילו במעשה של לבישת בגדי נדותה, כתב המאירי שהכל לפי חזק האמתלא, ומכל שכן כאן שהאמתלא היא גם על גוף המעשה של הרחקת המטות, מפני שסבורה היתה שהיא טמאה. ואף על פי שהקדימה להרחיק המטות בבוקר, שאינו זמן שינה, מה בכך, הרי היא כוריה ונשכרת ועשתה כן לבל תשכח להפרידן לעת ערב, וזאת לפי מחשבתה שהיתה באמת טמאה. ועוד שנראה שזה היה שלא בימי וסתה, ובזה כבר הבאנו דברי המאירי וכמה אחרונים להקל אף בשעשתה מעשה. ועוד שהחות יאיר (סימן קלח) כתב בפשיטות, שאף הרשב"א וסיעתו דסבירא להו דלא מהני אמתלא כשעשתה מעשה ללבוש בגדי נדותה, לא אמרו כן אלא בכגון בגדי נדות שמאוסים הם ומגונים וטמאים הם בעיניה, ואין אשה מגוולת עצמה בהם אלא אם כן פירסה נדה, מה שאין כן מעשה אחר, כגון אשה פנויה שלבשה מצנפת בראשה בדרך הנשים הגשואות, נאמנת על ידי אמתלא, שפעמים שגם הבתולות עושות כן מאיזה סיבה. ע"ש. וכן כתב הגאון רבי יוסף שמינהר"ט בשו"ת זכרון יוסף (חלק אבן העזר סימן ח'), דשאני בגדי נדותה דהוי מידי דגנאי לדירה, והם מאוסים בעיניה, ואמתלא שטמאה היתה בודאי לא היתה לובשתם, מה שאין כן כיסוי הראש במטפחת וכיוצא בזה. ע"ש. גם בשו"ת בית אפרים (חלק אבן העזר סוף סימן נו) נראה שמסתמך על חילוק החות יאיר בזה. ע"ש. וכן סמך על זה הגאון השואל ומשיב תגינא (חלק א' סימן לח) למעשה. ע"ש. וכן כתב בשו"ת די השב (חלק אבן העזר סימן ז' דף לר סע"ב.) גם הגאון רבי יצחק אלחנן בשו"ת עין יצחק (חלק יורה דעה סימן מז אות ג') מסתמך ואזיל על חילוק החות יאיר. ע"ש. וביו"ב כתב מרן החיד"א בברכי יוסף יו"ד (סימן א ס"ק ג) בשם חכמי המערב. ע"ש. ואם כן גם בהרחקת המטות יש לומר דמהני אמתלא, ולא דמי ללבישת בגדי נדה שמגונים ומאוסים בעיניה. ועוד יש לומר שבכתם דלאו מילתא פסיקתא היא, שטמאה היא, שכמה פעמים ימצא החכם גימוקים וטעמים לטהר הכתם, ואם כן לא שייך בזה דין שו"א אנפשה התיכה דאיסורא, כיון דלא קים לה בודאי שטמאה היא, וכדמוכת מדברי הריטב"א שהובא בשטה

מרן, ובין כששני הספיקות נגד דעת מרן, סיים, ומיהו לדעת מרן החיד"א אי אפשר לחלק בזה, כי מצאנו אליו במחזיק ברכה (סימן נב סק"ה) שעשה ספק ספיקא אף כששני הספיקות נגד דעת מרן. ע"כ. וכן ראיתי לגאון רבי אליעזר די טולידו בשו"ת משנת רבי אליעזר ח"ב (חיו"ד סימן א') שהעלה שיש לחלק בספק ספיקא אע"פ ששני הספיקות נגד דעת מרן. וכן מתבאר מדברי החקרי לב (חלק א' מיו"ד סימן קפת, וחלק ג' חלק או"ח סימן א) וכן כתב הגאון רבי יצחק אבולעפייא בשו"ת פני יצחק ח"א (חיו"ד סימן ט, דף לט ע"ד, ובחלק ב' דף כח ע"ג). וכן העלה הגאון מהרש"א אלפנדארי בתשובה (חלק יורה דעה סימן א דף עג ע"ד). וכן כתב בשו"ת שערי עזרה טראב (חלק יו"ד סימן ב דף לא ע"ב) ושכן כתב השדי חמד. ע"ש.

יח. בשו"ת טהרה (מערכת ס אות גא) כתב, שמכיון שלדעת רוב הפוסקים אין צורך לסמוך גאולה לתפלה בשבת, יש לסמוך עליהם לגבי מצוה עוברת, כגון לענות קדיש וקדושה וברכו, שאם לא יפסיק לענות יפסיד המצוה, אבל להפסיק בין גאולה לתפלה לקרות הפרשה בספר תורה לצבור, אין להתיר אע"פ שיש טורח צבור להמתין וכו'. ע"ש. והנה אע"פ שביום חול אין לזוז מפסק מרן השו"ע שפסק (סימן סו סעיף ט) שאין להפסיק בין גאולה לתפלה מ"מ כל זה דוקא בימי חול שהסמיכות בין גאולה לתפלה בהם מוסכמת, אבל בשבת שהיא שנויה במחלוקת, ודעת רבינו תם והאור זרוע והגהות אשר"י ומהר"ם והכל בו ומהרי"ל שמותר להפסיק בין גאולה לתפלה בשבת, סמכין עליה על כל פנים לגבי קדיש וקדושה, דהוה ליה בעין ספק ספיקא, שמה אין צורך לסמוך גאולה לתפלה בשבת, ואם תמצא לומר שיש צורך לסמוך, שמה מותר על כל פנים לענות קדיש וקדושה אף בחול. (וכבר כתבנו בשו"ת יהוה דעת ח"ה סוף סימן נד, בשם האחרונים, שאף באופן ששני הספיקות הם נגד מרן, שפיר חשוב ספק ספיקא. ע"ש.) וכן פסק האליה רבה (סימן קיא סק"ד), שמותר להפסיק בשבת בין גאולה לתפלה לקדיש וקדושה וברכו. וכן פסק בספר שלמי צבור (דף פו ע"ב) כנ"ל וחוסף עוד שגם אם שמע קול רעמים בין גאולה לתפלה בשבת, יפסק ויברך, כיון שהיא מצוה עוברת. ע"ש. (וכ"כ עוד בספרו שלמי חגיגה דף קצד ע"ד). וכן כתב הפרי מגדים (סימן קיא משבצות זהב סק"ג). וכ"כ בשו"ע הגר"י (סי' קיא סעיף ב). ע"ש. והן אמת כי השערי תשובה (סימן קיא) הביא מש"כ השאגת אריה שאין לחלק בשבת אפילו בדברים שיש בהם צורך, וכתב שלפי זה אין לחלק להפסיק לקדיש וקדושה ושאר דברים שכתב בספר שלמי צבור. ע"כ. וכן בספר בית מנוחה (דף קל"ט ע"א) הביא דברי

ס"ק סב) שכתב, שאף למה שכתב הרא"ה בברק הבית דלא שייך שו"א אנפשה חתיכה דאיסורא באיסור דרבנן, וזה דוקא לענין להוציאה מבעלה בכיעור דרבנן, מה שאין כן בעלמא דשייך שפיר דין שו"א אנפשה חתיכה דאיסורא גם באיסור דרבנן. ע"ש. וכן העלה השואל ומשיב קמא (חלק א' סימן טו). וכן כתב מהרש"ם בדעת תורה (סימן א' ס"ק סח), ובתשובותיו חלק ב' (סימן נה), והביא ראיה לזה מהתוספות (סוטה ג). בשם הירושלמי. ע"ש. וכן העלה בספר עמודי אש (דף כו ע"א וב'). (ושם הביא דברי השבות יעקב הנ"ל שהוכיח מהתוספות סנהדרין נד: שאף באיסור דרבנן שייך שו"א אנפשה חתיכה דאיסורא. ובמחכ"ת לא שת לבו שהוא ט"ס במה שכתב בפרק הנחנקין, וצ"ל בפרק הנזיקין, וכנ"ל. ושו"ר שכבר העיר כן השדי חמד (מע' ש כלל יב). ע"ש. והוכיח כן מהדין המבואר בשלחן ערוך יורה דעה סימן קפ"ה, האשה שאמרה טמאה אני וחזרה ואמרה טהורה אני אינה נאמנת (בלי אמתלא), משום דשו"א אנפשה חתיכה דאיסורא, ודילמא מה שאמרה טמאה אני היינו שראתה כתם בלבד, שאינה טמאה אלא מדרבנן, ואם כן לא שו"א אנפשה חתיכה דאיסורא, אלא ודאי שגם בדרבנן הדין הוא דשו"א אנפשה חתיכה דאיסורא. ע"כ. וכן הוכיח במישור בספר ערוגות הבושם על יורה דעה (דף קעד ע"ד), ושכן כתב המשנה למלך (פרק ג' מהלכות יבום). ע"ש. (ואף לפי מה שכתבנו לעיל שבכתם דלא קים לה לא שייך שו"א אנפשה חתיכה דאיסורא, מכל מקום אם אומרת שנטמאה בכתם שהוא ודאי טמא, אין הכי נמי דשו"א אנפשה חתיכה דאיסורא). ולפי זה אין מעם לחלק בלבשה בגדי נדותה על ראיית כתם, או לבשה בגדי נדותה על ראיית דם ממש, כיון שעשתה מעשה, ושו"א אנפשה חתיכה דאיסורא. וכן מוכח מדברי האחרונים. וכן העלה בשו"ת שואל ונשאל חלק ה' (חלק יורה דעה סימן פז אות י). ע"ש. ודלא כהרב שו"ת טהרה כאן.

יז. בשו"ת טהרה (מערכת ס אות ז), העלה שאפילו כששני הספיקות נגד דעת מרן יש לחלק בספק ספיקא, כי אפשר שגם מרן יודה שבהצטרפות שניהם יחדיו יש להתיר. ע"ש. הנה אע"פ שהגר"י מבבל צ"ל בשו"ת רב פעלים ח"ג חלק יו"ד (סימן ט), כתב שאין לסמוך על ספק ספיקא כששני הספיקות נגד מרן, ואפילו באיסור בישולי עכו"ם, ע"ש. וכיו"ב כתב הר"ה"ג החסיד מהר"א מני בספר זכרונות אליהו (יורה דעה מערכת ב אות כז) על הספק ספיקא שעשה הרב בעל ריח שדה. וראה עוד בזכרונות אליהו יו"ד מערכת ס אות ג). ע"ש. אולם הגאון רבי יוסף חיים עצמו בספר רב ברכות (מערכת ס דף קכב ע"ב) אחר שחשב לחלק בדיון ספק ספיקא בין כשספק אחד בלבד נגד דעת

השלמי צבור הנ"ל, וכתב, ולי נראה שאין לחלק כלל בין שבת לחול, כמו שהוכיח בראיות ברורות השאגת אריה סימן מז, שהעיקר בדברי מרן הבית יוסף ושלא בהרמ"א והאחרונים שהתירו להפסיק בין גאולה לתפלה בשבת לצורך. ע"ש. אולם נראה שהאחרונים הנ"ל לא שתו אל לבם דעת הפוסקים המתירים להפסיק בין גאולה לתפלה לקריש ולקדושה ולברכו אף בימי חול, ולכן בשבת מיהא יש להקל בזה. וכן נראה דעת הגאון רבי חיים פלאגי בספר כף החיים (סימן כח אות מח), שעל כל פנים לענין קריש וקדושה יכול להפסיק בין גאולה לתפלה בשבת, וכ"כ עוד הגאון המחבר זצ"ל בספרו יוקח נא (סימן קיא). ע"ש. וכן פסק המשנה ברורה בביאור הלכה (סימן קיא) על פי הטעם שכתבנו. ע"ש. וכן עיקר להלכה ולמעשה.

יז. בשו"ר מזהרה (מערכת ע אות צ) העלה שיש לענות "ברוך הוא וברוך שמו" בין ישתבח ליוצר. ע"ש. ובאמת שנחלקו בזה שני גדולי הדור האחרון, שהגאון רבי יצחק אבולעפיא זצ"ל בשו"ת פני יצחק חלק ה' (דף קע רע"ד) כתב לאסור עניית ברוך הוא וברוך שמו בין ישתבח ליוצר, מכיון שאינו מן הדין. אולם לעומתו הגאון רבי אליהו חמיי זצ"ל בתשובתו שם (דף קסז ע"ג) בד"ה ומכל מקום, כתב שיש לענות ברוך הוא וברוך שמו, דלא גרע מישתבח ויתפאר, וממזמור ממעמקים קראתיך ה', שאנו אומרים בעשרת ימי תשובה, וכו'. ע"ש. וכן נראה עיקר כדעת הגר"א חמיי הנ"ל שכן פסק הגהמ"ח כאן, וכן העלה בשו"ת לחם שלמה (חלק אורח חיים סימן לו) ע"ש. (ונראה בשו"ת פרי השדה חלק ב' סימן מז שמתיר להפסיק בין ישתבח ליוצר לקרא למנין, על פי האמור).

כ. בשו"ר מזהרה (מערכת ש אות ט), דן בדבר גרעיני אבטיח אם מותר להדיחם ולשפשפם במים בשבת, ואחר שכתב להתיר כשעושה לאכול מהם לאלתר, חזר ודן לאסור ממה שכתב בשלחן ערוך (סימן שיט סעיף ח) שאין שורין את הכרשינים במים להסיר הפסולת מעליהם משום שנראה כבורר, והוא הדין כאן בשנותן את הגרעינים במים ומשפשף אותם במים להסיר הלכלוך שעליהם אסור בדין בורר פסולת מתוך אוכל. ע"ש. ואין דבריו מוכרחים, שיש לומר שאיסור שריית הכרשינים היינו כשאנו עושה על דעת לאכול לאלתר. (ועיין עוד בספרו של הגהמ"ח זצ"ל שו"ת שארית הפלטה סימן כב. ואכמ"ל). ועל כל פנים נראה שיש לחלק ולומר שאם מדיחם כשהם בידיו, בצונן על דעת לאכול לאלתר שפיר דמי, אבל לשרותם בכלי של מים על מנת שהעפרורית תרד למטה, אפשר שרומה לכרשינים שאסרו משום שנראה כבורר. וכיוצא בזה כתב הרה"ג רבי אלעזר בן טובו בספר פקודת אלעזר בסוף חלק

ב' (סימן שיט סעיף ח), שהוא מסופק אם האיסור הוא רק בשנותן הפירות בכלי של מים והעפרורית יורדת למטה, ולכן הוי כבורר, מה שאין כן אם הפירות מלוכלכים וצריך לרחצם בידו אפשר דהוי כקולף פירות לאוכלם לאלתר דשרי, כמו שכתב הרמ"א (בסוף סימן שכא). ובה איתי שפיר דין קניבת הירק ביום הכפורים לפירוש הרמב"ן והרשב"א, דמוכח דשרי וכו'. ע"ש. ועיין עוד בספר קצות השלחן חלק ה' (סימן קכה, ברי השלחן אות מז) שגם ב' חילק כאמור, שאם לוקח תפוחי אדמה בידו ומדיחם ורוחצם במים, פשוט שאין זה בכלל בורר, שזהו כמכיר קליפת הפרי שמותר כשעושה סמוך לאכילה, וכדמוכח ממה שכתב הרב המגיד (פרק א' מהלכות שביתת עשור) בשם הרמב"ן והרשב"א בדין קניבת הירק, וכן התירו האחרונים להדיח הרינג בצונן. ושוב ראיתי כיוצא בזה בספר פקודת אלעזר. ע"ש. והניף ידו שנית בחלק ח' בבדי השלחן (סימן קמו עמוד קה והלאה), והאריך בזה ביד ה' הטובה עליו. ע"ש. ועיין עוד בספר שביתת השבת (מלאכת בורר אות ג). ודו"ק.

כא. בשו"ר מזהרה (מערכת ש אות לו) נתעורר בדין מי ששכח שאלת גשמים בימות החורף ונזכר קודם שעקר רגליו, עפ"ד המור שהביא מחלוקת בזה (ול"ז ברי' הראשונים עיין בשו"ת יביע אומר ח"ב סימן י). ולכן רצה לרפאת שבת על נקלה ע"י שיחזור לשומע תפלה, ויכלול בקצרה קצת מכל ברכה מברכת השנים ואילך, ויוצא בזה י"ח לכ"ע. וכמ"ש בספרו שו"ת מעט מים (סי' טז). ע"ש. ולפע"ד כל זה לא יגהה מזור. שהרי כבר הבאנו ביביע אומר שם, דעת האחרונים שכולם פה אחר הסכימו (דלא כהפ"ח) שאין מקום לומר ברכה שדילג אותה באמצע שומע תפלה, (עמש"כ שם אות ג) וממילא אף בזה כיון שדעת הרמב"ם ומרן שחזור לברכת השנים, אם לא יעשה כן, הוא נכנס ג"כ באיסור ברכה לבטלה, וכאשר ינוס איש מפני הארי ופגעו הדוב. ולשאז צרף צורף. אשר על כן העיקר לפע"ד כמש"כ לעיל וכמו כן יש להשיב עמ"ש בשו"ת מעט מים (סימן כ אות ה), שעמד באמת בדין זה עצמו, בשוכח לומר המלך המשפט בעשי"ת, וכתב ג"כ דממה נפשך יש חששות דברכה לבטלה. שאם יחזור הוי ברכה לבטלה לדעת תר"י והרמ"א. ואם לא יחזור הוי כדילג ברכה ושוב הוי ג"כ ברכה לבטלה. ומתוך הדוחק ב' לסמוך ע"ד הפ"ח שיאמר ברכת השיבה בש"ת. ע"ש. ועי' בשו"ר מזהרה (מע' ת אות ח). ובמחכ"ת אין דבריו מחוורים לפע"ד. והרבר ברור שאין לעשות כן, היפך הסכמת נל האחרונים. ואם נרצה לסמוך על סברות יחיד, יכלה הזמן והמה לא יכלו. ולא זו הדרך ולא זו העיר, ואין זה מדרכי

המנהג בשו"ת בית דוד (חאו"ח ס"ס מח) ודלא כהרב המחבר בית דוד שצידד שלא ישאל מל ומטר אלא בשומע תפלה. ע"ש. וכן הסכים מרן החיד"א במחזיק ברכה (סימן קיז סק"ב), ובספר עבודת הקודש (קשר גודל סימן מז אות ב) וכן העלה הנודע ביהודה תנינא (חאו"ח סימן ט). ע"ש. ואע"פ שבקינור שלחן ערוך (סימן יט אות ב ואות ו) פסק שישאל בשומע תפלה, ממעם שרבינו יונה חולק על הראב"ה וסיעתו. ע"ש. וכ"כ במשנה ברורה (סימן קיז ס"ק טו) ושכן העלה בביאור הלכה (סימן קיד). ע"ש. מכל מקום לדינא נקטינן כדעת רוב האחרונים הנ"ל, וכן פסק בש"ע הגר"ז (סימן קיז סעיף ה) והחיי אדם (כלל כד סימן יג) ובתפארת ישראל בהלכתא גברותא (ספ"ק דתענית) וכ"כ בספר מגן גבורים, ובספר ערוך השלחן. ובספר בן איש חי (פרשת בשלח אות ח). ועוד. ובפרט שיש לחוש פן יסרד במחשבתו וישכח לשאול בשומע תפלה. (עין בברכי יוסף סימן תכב סק"ג). ומכל מקום טוב שיחזור לשאול מל ומטר, ויוסיף, ויזהר פני תבל ויטע את העולם כולו מטובך וכו', ועין בברכי יוסף (סימן קיז סק"ט) בשם מהר"י מולכו בתשובה כת"י, שאם נזכר אחר שהתחיל בתקע שופר ימשיך בדרכו עד שיגיע לשמע קוליו וישאל מל ומטר, ואין אומרים שיחזור לברך עלינו גזירה שמא ישכח לשאול בשומע תפלה, ויצטרך לחזור ויברך כמה ברכות לבטלה, ע"ש. וכ"כ בשלמי ציבור דף קכט ע"ב). ועוד. ועין במש"כ בשו"ת יביע אומר חלק א' (חאו"ח סימן כב). ע"ש.

כג. בשו"ת טהרה (מערכת ת אות א), העלה כרברי הל"ק"ט, חלק ב' (סימן צא) שמי שטעה בתפילת שבת והתפלל תפילת חול וטעה בברכת השנים, שאם נזכר קודם שיעקר רגליו יחזור לומר ברכת השנים כתיקונה ושוב יתפלל של שבת, ואם לא נזכר עד שעקר רגליו חוזר ומתפלל ואומר אתה חונן עד שיסיים ברכת השנים כתיקונה ואחר כך יתפלל של שבת. ע"ש. וכן העלה עוד בספרו שו"ת מעט מים (ס"ס יט) בד"ה איברא. והנה בספר תהלה לדוד (סימן רסח סק"ב) כתב, שלכאורה נראה מדברי הל"ק"ט, שאם לא נזכר עד שעקר רגליו צריך לחזור לראש ולהתפלל אתה חונן וכו' וברכת השנים כתיקונה, ואחר כך יחזור לתפלת שבת. וסיים, וכל זה אינו נראה לענ"ד. ע"ב. והנה בספר מאמר מרדכי (סימן רסח סק"ב) כתב לצדד בזה בדעת הל"ק"ט, שנראה מפשט דבריו, שאם לא תיקן עותתו בברכת השנים, והלך לו לתפלת שבת צריך לחזור לראש התפלה ולומר עד ברכת השנים כתיקונה ואחר כך ילך לתפלת שבת. ושכן נראה מהש"ס והפוסקים שנתחייב לגמרי בברכה שהתחיל בה ועליו לאומרה כתיקונה. אלא שזוהו ענין מחודש ותמוה בעיני

ההוראה, לעזוב סברת כל הפוסקים רוא"ה ומרן ז"ל, מתוך הפחד והאימה של איסור לא תשא, ומי האיש הירא ורק הלבב ילך וישוב לביתו, ולא יורה לאחרים היפך דברות הפוסקים המפורסמים והצולעה והנדרה יקבץ. שרא ליה מאריה. וע"ז נאמר אל תהי צדיק הרבה. אשר ע"כ דרך המלך נלך, לא נטה ימין ושמאל, מדעת מרן ז"ל שקבלנו הוראותיו. וע"ע בשו"ת הרשב"ז ח"ג (סי' תשנ). ודו"ק. עוד ראיתי בשו"ת מעט מים שם, שהביא ד' המג"א (סי' תקצג), דבשאר ימות השנה אם יודע איזה ברכה מהתפלה יאמרנה ואין מעכבות זא"ז. וא"כ ה"ה בג"ד שלא יחזור לברכת השיבה מחמת הספק דפלוגתא דרבוותא. ע"ש. והנה כבר דחו האחרונים ד' המג"א בזה. ועמי היתה ושלחתיה. וכמבואר בשו"ת יביע אומר ח"ב (סי' ט אות ה). ע"ש.ב. והלום ראיתי בקונט' התעוררות תשובה (שבסוף ס' המאירי לר"ה. סי' ה) שכ' בזה"ל. ג"ל מי שאינו יכול להתפלל כל ה"ח ברכות מתפלל כמה שיוכל על הסדר. כי רק ברכות מלכות וזכרונות ושופרות מעכבות זא"ז. כמ"ש בש"ע סי' תקצ"ג. עכ"ת.ד. ולא ראה שחידושו מבואר במג"א. וע' בס' שבילי דוד (סימן קז), שכ' ג"כ שאם מתפלל רק ברכה א' הו"א ברכה לבטלה. ולא חשיב נדבה אלא במתפלל כל ה"ח ברכות. וכ"כ בש"ע (סי' קיט ס"ד) שאם אמר ברכה א' כהנ"ס הו"א ברכה לבטלה והתם בש"ע קאי, ובצבור ליכא נדבה. וז"פ וכמשי"כ לעיל) וכו'. ואין להק' ממ"ש המג"א (סי' תקצג) שאם אינו יודע אלא ברכה א' יאמרנה, דהתם רוקא בלא התפלל כלל, הא בנדבה א"א אלא כתקנה"ל לומר כל ה"ח ברכות כהדרי. ע"כ. אולם כבר כתבנו שהאחרונים דחו ד' המג"א וראיתו בזה. והבאנו שכן מפורש במאירי. וע"כ אין לסמוך בזה ע"ד המג"א לדינא.

כד. בשו"ת טהרה (מערכת ת אות א) העלה שאם טעה ולא שאל מל ומטר, ולא נזכר עד שחתם "ברוך אתה ה' מברך השנים", לפני שיתחיל ברכת "תקע בשופר גדול" יאמר שם בין ברכה לברכה, "ותן מל ומטר לברכה", וימשיך ברכת תקע בשופר גדול וכו'. ע"ש. וכן מבואר בראב"ה (תענית, סימן תתמו) והובא להלכה ברא"ש (פ"ק דתענית סימן א), וכ"כ בשמו המרדכי שם, והגמ"י (פרק י מהלכות תפלה הלכה ו). וכן דעת הטור והשלחן ערוך (סימן קיד סעיף ו) שכל שלא התחיל בברכה האחרת, דינו כאילו עומד באמצע הברכה, ואין מחזרין אותו, ע"ש. וכן פסק בד"ץ זה המגן אברהם (סימן קיז סק"ה). ואע"פ שכאן אפשר לשאול מל ומטר בשומע תפלה, אע"פ כן כיון שנזכר בסיום ברכת השנים, הרי הוא כאילו נמצא באמצע ברכת השנים, ועדיף לשאול במקומו מאשר בשומע תפלה, וכן העלה הרב

ההמון. וסיים, ואין בידי כח להכריע בזה למעשה עד שיסכימו לזה שנים מהיושבים על כסא ההוראה. ע"ש. ויותר נראה כמ"ש המחבר (סימן רסח) ושלמי צבור (דף קצט ע"ב) שאם לא חזר לברכת השנים כתיקונה, אלא הפסיק וחזר לתפלת שבת, כל שסיים ברוך אותה ה' מקדש השבת, אין צריך לחזור לתפלת חול, אלא יסיים תפלתו. וכ"כ בשו"ת עמק הלכה (סימן לח). ע"ש. וע"ע בשו"ת חקרי לב (האו"ח סי' נג). ע"ש. ויש גם כן לצרף בזה דעת הסוברים שבשאר ברכות חוץ מאתה חוץ לא חייבו חכמים לגמור הברכה, ומהם רבינו אשר מלוגיל שהובא ברא"ש ותלמידיו רבינו יונה (ברכות כא.) על פי הירושלמי, וכ"כ השבולי הלקט (סימן קכה) בשם רבינו מאיר. ע"ש. ודו"ק.

כד. בשו"ת מהרה (מערכת ת אות כט), כתב, שמותר מן הדין לישב בחזרת השליח ציבור, כיון שכל הקהל התפללו בלחש ויצאו ידי חובת התפלה. ע"ש. הנה הרמב"ם (בפרק ט מהלכות תפלה הלכה ג) כתב בזו הלשון: לאחר שהשליח ציבור מסיים תפילתו בלחש, יפסע ג' פסיעות לאחוריו, ואחר כך יחזור למקומו ויתפלל בקול רם מתחילת ברכות התפלה, להוציא את מי שאינו בקי להתפלל, והכל "עומדים" ושומעים חזרת השליח ציבור, ועונים אמן אחר כל ברכה וברכה, בין אלו שכבר יצאו ידי חובתם, ובין אלה שלא יצאו ידי חובתם. ע"כ. וממה שכתב שהכל "עומדים" ושומעים" נראה לכאורה שכל הקהל צריך לעמוד בחזרת השליח ציבור, וכן כתב הרמ"א בהגה (סימן קכב סעיף ד) בשם הגהות מנהגים, שכל העם יעמדו כשהוציא השליח ציבור התפילה. אולם הגאון רבי יעקב חאגיז בשו"ת הלכות קטנות חלק ב' (סימן פ) כתב, שלכאורה יש להוכיח מהגמרא יומא (פז:) במעשה של מר שמואל שהיה יושב בעת חזרת התפלה ביום הכפורים, וכשהגיע השליח ציבור לאמירת וידוי קם על רגליו לומר הודוי עמו, משמע שאין חיוב לעמוד בעת חזרת השליח ציבור. נויש לזהות לפי מ"ש הרד"ל בביאורו לפרקי ר' אליעזר פרק טו אות ג. ע"ש) וסיים ומכל מקום ראיתי בבית הכנסת של האשכנזים בוירונה שכל הקהל יושבים בחזרת השליח ציבור, אבל בבית הכנסת של הספרדים שם היו כולם עומדים בחזרה. וכן מסתבר. ע"כ. וכן כתב מרן החיד"א בספר עבודת הקודש. (בקשר גודל, סימן יח אות יב). וכן פסק הגאון רבי חיים פלאגי' בספר כף החיים (סימן טו אות ג). אולם בספר תורת חיים סופר (סימן קכד סק"ט) כתב, שבמדינתו רוב העולם יושבים בעת החזרה. והגאון ממניסק בעל האור גדול, בחיבורו על המשניות (במסכת ראש השנה פרק ד משנה ט), כתב להוכיח מהגמ' יומא הנ"ל, שאין צורך לעמוד בחזרת השליח ציבור. והוסיף שכן מוכח בירושלמי

(סוף ראש השנה) שרב הונא ורבי זירא היו יושבים בחזרת התפלה במוסף של ראש השנה, ושכן מבואר בדברי רבינו זרחיה הלוי בעל המאור (בסוף ראש השנה), שמותר לישב בחזרת התפלה במוסף של ראש השנה. וסיים דמה שכתב בהגהות מנהגים שיש לעמוד בחזרת השליח צבור הוא חומרא בעלמא. ע"ש. וכן כתב הגאון רבי מרדכי וינקלר בשו"ת לבושי מרדכי מהדורא תגינא (חלק או"ח סוף סימן צא), שאף שהאשכנזים נוהגים לעמוד בחזרת השליח צבור, וכמו שכתב בהגהות מנהגים, מכל מקום בגלילותינו נהגו לשבת, וכן נהגו גדולים וצדיקים. ע"כ. וכן כתב הגאון רבי עובדיה הדאיה בשו"ת ישביל עבדי חלק ב' (חלק או"ח סימן ב) בתשובה לשאלה מתוניסיה, שהשיב שמותר לישב בחזרת התפלה, כי דברי הגהות מנהגים והרמ"א ב"ה אינם אלא מנהג בעלמא. ושוב העיר לו הרה"ג השואל, מדברי הרמב"ם הנ"ל שכתב "והכל עומדים ושומעים". וחזר והשיב, שאילו היו דברי הרמב"ם כפשטם, היה לו לרמ"א להביאם, ולמה הוצרך להביא זאת מדברי הגהות מנהגים. אלא וראי דלאו דוקא עמידה, אלא הוא על דרך שאמרו (בסוטה לט). כיון שנפתח ספר התורה אסור לספר אפילו בדבר הלכה, שנאמר וכפתחו עמדו כל העם (נחמיה ח) ואין עמידה אלא שתיקה, שנאמר והוחלתי כי לא ידברו ובי עמדו לא ענו עוד. ע"כ. וכן כתב הרה"ג רבי יצחק אייזיק ליבס בשו"ת בית אבי חלק ג' (סימן קטו אות ו), והוכיח וכן מהגמרא (יומא פז:) ומהירושלמי (סוף פרק ד' דראש השנה), ושגם הרמב"ם לא נתכוון לעמידה ממש אלא לשתיקה, ולכן לא הביא הרמ"א דין זה מדברי הרמב"ם, אלא מהגהות מנהגים, ולכן הרבה מבני תורה אינם נוהגים לעמוד בשעת חזרת השליח צבור. ויש להם סמוכים על פי הגמ' עכ"ל. וראה עוד בשו"ת ויצבור יוסף שווארץ (סימן לט). ע"ש.

כה. בשו"ת מהרה (מערכת ת אות לב), כתב, להחמיר שלא להפסיק בתפילין של ר"ת, בין תפילין של יד לתפילין של ראש, אף לקדיש ולקדושה. ולמד זאת מדברי האליה רבה (סימן כה ס"ק יד) גבי תפילין ביהודה"מ. ע"ש. אולם כבר כתבנו בשו"ת יביע אומר ח"ג (האו"ח סימן ג אות ח) שרב המרחק ביניהם ומכ"ש שרבו האחרונים החולקים על הא"ר בזה. וע"כ נראה שהעיקר להלכה דיש להפסיק בין תשי' לתשי"ר לקדיש וקדושה וכדעת מרן החיד"א בברכי יוסף (סימן לא סק"ב). ע"ש. וכן פסק בשלמי צבור (ד"מ ע"ב) וכן הסכים הרב המגיה שם וכן פסקו הגר"ח פלאגי' בכף החיים (סימן יח אות ג). ע"ש. והרב בית עובד (ד' תפלין וברכתם אות לט). ע"ש. וכ"כ במנחת אהרן (דל"ז ע"ג) וכ"פ הגאון מליסא בסידור דה"ח (סימן טו אות ז) וכ"כ בקיצור שלחן

הערות מרן הראשון לציון שליט"א

יט

דמילתא ז"א. שרבו הראשונים הסוברים כר"ת דהויות
באמצע. וב"ה בירושלמי ומש"ה חישנין ליה. ובמש"ב
בשו"ת יביע אומר ח"א סימן ג ע"ש. וק"ל.

ערוך (סימן י אות ח). ע"ש. (וע"פ הפשט היה מקום להוסיף,
דהואיל והמניחין תפילין דר"ת חיישי לסברתו, והוא עצמו
סובר שיש להפסיק לכתחילה לקוק"ד ואמן בין תש"י וש"ר,
שפיר עבדינן בוותיה בתפילין דידיה. אולם לקושטא

הקדמת רבנו הגאון המחבר זצ"ל לספרו היקר בית אברהם לחיים

ישמחו השמים ותגל הארץ בהתאסף עם רב יחד שבטי ישראל לעשות רצון הקב"ה ית"ש לעד, לבקש תיקונים להיות כפרה על נפשם מכל חטאתם ועונותם ופשעם וזוכרים אחריתם, כמאמר התנא ושוב יום אחד לפני מיתתך, ודרשו רז"ל, וכי יודע אדם מתי ימות כדי שישוב יום אחד לפניו, אלא מכאן דיחשוב האדם היום דלמחר ימות ח"ו והוא עושה תשובה וכן בכל יום כמו כן ונמצא כל ימיו בתשובה. וכ"ש בהיות עם רב בלב אחד באחדות אחד כדי לעשות רצונו ית"ש, דאזי השמים והארץ שהם עדים לנו כדכתיב האזינו השמים ואדכרה ותשמע הארץ אמרי פי, הם שמחים דיבואו העדים ויתנו שכרם הגפן תתן פריה והארץ תתן את יבולה והם שמחים דגם הם עושים רצון בוראם דלכך נבראו להשפיע שפע לעולם.

הביטה וראה כמה גדלה מעלת האחדות לעשות חסד זה עם זה, עד שאמרו חז"ל דבימי אחאב מלך ישראל אע"פ שהיו עובדים ע"ז עב"ז כשהיו יוצאים למלחמה היו נוצחים וכתוב חבור עצבים אפרים הנח לו, וגם אמרו חז"ל דאם קהל ועדה מישראל שהם עשרה בני אדם הם באחדות אחד בלב אחד כגוף אחד לעשות רצונו ית"ש וגומלים חסד זע"ז מביאין גאולה לעולם בקוראם אל ה' בכל לבם, כ"ש וק"ו בן בנו של ק"ו כל דאיכא ביה תלתא במטבא בהתאסף עם רב מנפשות ישראל ה' עליהם יחיו, להיות באחדות אחד לגמול חסד זה ע"ז ולאחוז במדת אאע"ה וללכת בדרכיו של מקום ב"ה ברצונו ית"ש, כאשר נבאר לקמן בס"ד, כי תאזה נפשם ומתעוררים בתשובה לבקש תיקונים על נפשם להיות כפרה עליהם, כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא, והקב"ה העיד כי יצר לב האדם רע מנעוריו, וגם כת' על עצמו ואשר הריעותי והכל תלוי בתשובה, וז"ל הרב ספר החרדים. ובת קול יוצא משמים לרבים בכל יום שובו בנים שובבים כדאיתא בזה"ק פרשת נשא ואע"ג דאיהו לא חזי מזליה חזי. גם ליחיד קול קורא משעיר מה לך נרדם קום קרא אל אלהיך ואין מקיץ מתעורר להחזיק בו כולנו כצאן תעינו איש לדרכו פנינו איש לבצעו מקצהו גם רעתנו רבה כי לא נשים על לב איך בנס אנחנו חיים וקיימים כי בכל דור ודור עומדים עלינו לבלותנו והקב"ה מצילנו מידם, כדכתיב ואף גם זאת בהיותם בארץ אויביהם לא מאסתים ולא געלתם לבלותם, ונסים גדולים עושה עמנו בכל דור ודור מיום הגלנו מארצנו והם גלויים, לא עשה כן לכל גוי וגם לכל יחיד ויחיד, עושה נסים רבים ואנחנו כפויי טובה.

הן אמת כי טרדות הגלות ודוחק השעה והעוני לא נתנונו השב רוחנו, ואנחנו מבטלין את התורה מעוני לפי שבטלנו מעושר בהיותנו במלכותנו, כמאמר התנא ופסוק מלא הוא תחת אשר לא עבדת את ה' אלהיך בשמחה ובטוב לבב מרוב כל ועבדת את אויבך כו' ובחסור כל, ולא גזר עלינו מלכנו גלות רק אלף שנים כמאמר נביאו נתתני שוממה כל היום דוה יום שלו ית' ולפי שלא עוררנו תשובה נתארכו ימי גלותינו עוד חצי יום ועוד. **ועתה** ישראל זכרו דברי הושע נביאו אשר ניבא אחד ישובו בני"י ובקשו את ה' אלהיהם ואת דוד מלכם ופחדו אל ה' ואל טובו באחרית הימים, כל איש יחרד מפני פחד ה' ומהדר גאונו נחפשה דרכנו ונחקרה ונשובה עד ה' נפקח עיני שכלנו נחזי אנן דג' הנה קורותינו. אחד, חסרון ידיעתנו את אלהינו דכתיב ידע שור קונוהו כו' ישראל לא ידע וכתיב כי אויל עמי אותי לא ידעו וכתיב ותופשי התורה לא ידעוני. שנית, עצלותנו ורפיין ידינו במצותיו ית'. שלישית, העדר התשובה לתקן את אשר עותנו ולרפא את מזבח ה' ההרוס. לכן אנשי לבב שמעו לי איש את רעהו יעזורו ולאחזו יאמר חזק, על שלש אלה נדעה נרדפה לדעת את ה' ואחרי מצותיו תרדוף נפשנו כאריה ישאג ותשובתו הרמתה נעלה במסילות עד אשר חטאנו כשלג ילבינו ויעשו כזכיות מר ואהלות קציעות כל בגדותיך עכ"ל.

ושא עיניך וראה כמה גדלה מעלת התשובה, עד שאמרו חז"ל דמגעת עד כסא הכבוד, שנאמר שובה ישראל עד ה' אלהיך. וגדלה עוד מעלת התשובה עד שאמרו בחגיגה דכל העושה דבר עבירה ומתחרט בה מוחלין לו על כל עונותיו כו'. דבזה כתבנו בדרשותינו סדר וילך, דאפשר לרמוז במאי דאתמר בהך קרא קחו עמכם דברים ושובו אל ה' אמרו אליו כל תשא עון וקח טוב כו'. דמאי וקח טוב דקאמר בלשון יחיד ואנו אומרים להקב"ה כל תשא עון דהם רבים. ועם האמור ניחא דהכונה לומר קחו עמכם דברים כו' דהוא וידיו דברים להתחרט על מה שעשה, ואזי אמרו עליו ר"ל להקב"ה כל תשא עון ר"ל תכפר על כל עונותינו וקח טוב ר"ל אעפ"י דלא נתחרטנו אלא על דבר אחד ולא לקח הקב"ה בתשובה כי אם דבר א', צריך אתה למחול על כל עונותינו כמאמר הגמרא דהגם דלא נתחרט כי אם על דבר עבירה א' שעשה מוחלין לו על כל עונותיו. וכתב הרב ראשית חכמה ז"ל, וז"ל, והתשובה המקובלת היא בזמן הבחירות כמ"ש שהמע"ה וזכור את בוראך בימי בחורותיך עד אשר לא יבאו ימי הרעה, וארז"ל במדרש, תנן עקביא בן מהללאל אומר הסתכל בג' דברים ואין אתה בא לידי עבירה, דע מאין באתה ולאן אתה הולך כו'. א"ר אבא בר כהנא בשם ר' לוי שלשתם דרשו תיבה א' בוראיך בארך

בוריך. בארך זה ליחה סרוחה. בוריק זה רמה ותולעה בקבר, בוראך זה מלך מלכי המלכים הקב"ה בימי בחורותיך. תני רבי שמעון בן אלעזר עד שעתה מוצא דמצוי לך עד אשר לא יבואו ימי הרעה אלו ימי הזקנה, והגיעו שנים אשר תאמר אין לי בהם חפץ, אלו ימי המשיח דאין בהם לא זכות ולא חובה כו'. ובויקרא רבה הוציא המאמר הזה ואמר שם בימי בחורותיך בימי טליתך עד דחילך עליו ועוד אמרו במסכת ע"ז פ"ק בפסוק אשרי איש ירא את ה', ו"ל, אשרי איש ולא אשרי אשה, א"ר עמרם אמר רב אשרי מי שעושה תשובה כשהוא איש, ריב"ל אמר אשרי מי שמתגבר על יצרו כאיש כו'. ופרש"י ו"ל כשהוא איש כשהוא בחור בכחו כלומר ממהר להכיר את בוראו קודם ימי הזקנה כאיש גבור כו'. והחילוק שבין ריב"ל לרב הוא, דלריב"ל אפילו זקן שעושה תשובה ומתגבר כאיש שהוא בחור אשרי, ולרב דוקא כשהוא בחור. וכן פ"י בזה"ק בפסוק מפני שיבה תקום, ו"ל, ותו תנינן האי קרא לדרשה הוא דאתא, מפני שיבה תקום כמה דאיתערו ביה חבריא מפני שיבה תקום אזהרה לבר נש עד לא איסתלק בשיבותא דיקום בקיומא טבא בעלמא בגין דדין הוא הדורא ליה לסוף יומיו דלית שבחא ליה לב"נ כד איהו סב ולא יכיל למיהוי באיש אלא שבחא דיליה כד איהו בתוקפיה ואיהו טב ושלמה מלכא צווח ואמר גם במעלליו יתגבר נער כו', כגונא דא כתיב וזכור את בוראך בימי בחורותיך כו'. וכיוצא בזה אמר במדרש כי הילדות והשחרות הכל, א"ר יצחק דברים שאדם עושה בשחרותו משחירים פניו לעת זקנותו כו'. ובר"מ כתב טעם אחר לענין החזרה בתשובה בימי הבחורות, אמר שם שיש קליפה באגוז דקה, שכאשר האגוז לחה, היא נפרשת מן המוח בנקל. וזה רמז ליצה"ר, א"ל והאי קליפה איהי כקליפה דמתדבקא במוחא דאגוז, ובזמנא דאגוזא איהי רכיכא אתפריש והיא קליפה ממוחא דאגוזא בלא קושיא, ובזמנא דאגוזא איהי יבשא, קשה לבר נש להעברא ליה מתמן כי עדין הקושיה במקומה עומדת, ובגין דא מני קב"ה לב"נ לאהדרא בתיבותא בבחורותיה קודם דיוקין ביה יצה"ר, הה"ד מפני שיבה תקום, קודם שיבה דילך כו'. והוא מה שאמר שלמה ע"ה תפנק מנוער עבדו ואחריתו יהיה מנון. והעבר הזה הוא היצה"ר שהוא עבד עבדים ואם בבחורותו הוא מפנק אותו בתענוגי העולם ואחריתו יהיה מנון שר עליו ויהיה קשה עליו להכניעו עכ"ל. ובהקדמה הלזו דתשובה המעולה לאדם הוא בעודו בימי הבחורות שהוא מתגבר על יצרו דאל"כ נעשה היצה"ר שר עליו וקשה להכניעו כו'. אפשר לרמוז פ' בהושע וישר אל מלאך ויוכל בכה ויתחנן לו, דהכונה דהתגבר על המלאך בבחורותו הוא ס"מ המלאך שרו של עשו הרשע והוא היצה"ר ויוכל בכה ויתחנן לו, דהוא עבד עבדים לאדם זה כמ"ש הרב ראשית חכמה דאם לא התגבר בבחורותו אזי לא יוכל כי אם בקושי להכניעו דנעשה שר עליו ח"ו. וגם אפשר לרמוז וליישב בזה מה שתמהתי בדרשותי סדר וילך שם בפסוק שובה ישראל עד ה' אלהיך כו' דיש לתמוה דזה כלל גדול דכל מקום שנאמר ישראל הוא בעושים רצונו של מקום. והוא רמז ישראל, ישר אל, וא"כ היכי קאמר עליהם שובה דישבו בתשובה וכבר הם צדיקים דישאל נקראים כשהם צדיקים וכתבתי שם דאפשר דבא לרמוז דהגם דמצד עצמו הוא צדיק אפשר דוקרא חוטא לה' מצד שראה בחבירו דנבשל בעבירה והיה יכולת בידו להוכיחו ולהצילו שלא יכשל בעבירה וכשעמד מנגד ולא הוכיחו אעפ"י שהוא צדיק נחשב לו עון דכל ישראל ערבים זל"ז וכתוב הוכח תוכיח את עמיתך ולא תשא עליו חטא. וגם אמרו רז"ל על הפסוק וכשלו איש באחיו, דר"ל וכשלו איש בעון אחיו דהגם דהוא צדיק חשיב כנכשל בעבירה מפני שלא מיחה בחבירו.

וזהו הכונה שובה ישראל כו' הגם דהוא צדיק מ"מ מצד שכשלת בעוניך, על דרך וכשלו איש בעון אחיו דלא מיחה בחבירו העובר עבירה מצד זה צריך אתה לשוב. והשתא מתיישב בזה שפיר מאי דפתח הנביא הושע בתחילה בלשון יחיד שובה ישראל כו' ואח"כ אמר בלשון רבים קחו עמכם דברים ושובו כו' דבזה ניחא דעכשיו חזר לומר סדר התשובה לשניהם, הן על החוטא בעצמו דישוב, והן על מי שלא הוכיחו. וקאמר דשניהם קחו עמכם דברים ושובו אל ה' אמרו אליו כל תשא עון, ר"ל שיכפר הקב"ה הן על החוטא והן על מי שלא הוכיח, הכל תשא הגם דמתחילה לא היה אלא שחטא החוטא עון אחד, וזהו דנקט עון בלשון יחיד ושוב נקט נמי וקח טוב בלשון יחיד לרמוז שאומר מי שלא הוכיח זה להקב"ה סלח גם עלי משום דהחוטא עצמו כבר לקח טוב והוא מתחרט על אותו עון ואיך יענש בשבילו מי ששמע ולא מיחה בו מקודם זת"ד בדרשותי שם.

אבל עם מה שאמרנו לעיל אפשר דיתיישב באופן אחר למה נקט הנביא שובה ישראל ובשם זה נקראים כשהם צדיקים ואיך יאמר להם שישבו. דאפשר דלשון זה דישאל, רומז לגברן על יצרו וחבירו וישאל מלאך דהוא לשון דהתגבר אל מלאך וגם ישראל בשורש זה הוא שם דבר גברן ביצרו. ורימוז הנביא הושע למ"ש שלמה הע"ה וזכור את בוראך בימי בחורותיך וגם לרמוז למ"ש רב במס' ע"ז פ"ק הנו"ל דפירש מ"ש דוד אשרי איש ירא את ה', דר"ל אשרי שמתגבר על יצרו כשהוא איש והיינו כשכחו וגבורתו עליו דהוא בבחורותו וזהו שרמוז הנביא הושע שובה ישראל, ר"ל כשאתה גברן דיש יכולת בך להתגבר על יצרך דאזי היא תשובה מעליא וכמ"ש הרמב"ם ז"ל בה' תשובה רפ"ב, איזו היא תשובה גמורה זה שבא בידו שעבר בו ואפשר בידו לעשותו פעם אחרת

ופירש ולא עשאה מפני התשובה, לא מיראה ולא מכשלוך בה. כיצד הרי שבא על אשה בעבירה ולאחר זמן נתייחד עמה והוא עומד באהבתו בה ובכח גופו ובמדינה שעבר בה ופירש ולא עבר, זהו בעל תשובה גמורה. זהו שאמר שלמה וזכור את בוראך בימי בחורותיך. ואם לא שב אלא בימי זקנותו ובעת שא"א לו לעשות מה שהיה עושה אע"פ שאינה תשובה מעולה, מועלת היא לו ובעל תשובה הוא אפילו עבר כל ימיו ועשה תשובה ביום מיתתו ומת בתשובה כל עונותיו נמחלין. ע"כ. וע"ז הוא דרימו הנביא הושע שובה ישראל דר"ל דיתגבר על יצרו כשהוא איש וע"ז אמרו אליו להקב"ה דבתשובה כזו כל תשא עון וקח טוב. דזו היא תשובה טובה ומעולה. הקב"ה ברחמיו ית"ש יזכנו לחזור בתשובה שלימה כרצונו ית' כי הוא היודע ועד דאנחנו יחידי סגולה התחלנו להתגבר על יצרנו הרע והוא ברחמיו יתברך, יחזיק בידנו לגמור הדבר ויקרא המצוה על שם גומרה ואנחנו נקרא בשם ישראל שעושים רצונו של מקום לעית"ש.

ועתה זכור אלו ישראל הנדל, חובבא בילקוט חדש ערך ונחה סי' ע"א, דישאל נחלקים לשני חלקים, וחלק הצדיקים והת"ח נקראים בשם ישראל, וחלק ההמון נקרא בשם יעקב, ע"ש. וא"כ כשאנו חוזרין בתשובה מעבירות שבידינו ובפרט כשהוא מאהבה שיש לנו עם בוראינו ית', דאזי נעשים כל העבירות זכויות כמ"ש בגמרא דיומא. ואמר עוד בגמ' במקום דבעלי תשובה עומדים אין צדיקים גמורים יכולים לעמוד שם, ואזי בודאי הגמור דאנו נקראים בשם ישראל שהוא רומז ישר אל, וכבר זה ימים ושנים היה מעשה בדאובן דאינה לשמעון בשקרים ודבר כזב ונתפס כגנב על שנמצא לעין כל דשוא ודבר כזב הוא מצוי בפיו, ויען שמעון ויאמר לראובן למה אתה עושה ככה לעובר על לאו דמדבר שקר תרחק ואין אתה בכלל ישראל, וע"ז נתרעם ראובן לפני הדיין ופטרו לשמעון באומרו דמאי דכתיב בקרא קאמר לך ובשלמא אם הוה קאמר לך דאין אתה בכלל יאודי היה ראוי להוכיחו אבל עכשיו דקאמר ישראל שפיר קאמר לך דכן כתיב שארית ישראל לא יעשו עולה ולא ידברו כזב ולא ימצא בפייה לשון תרמית. וכראות אדם זה תסמר שערות בשרו דבעוה"ר פשתה המספחת דאין האמת מצוי בפיו רוב ההמון ומונים ול"ז בדברי שקרים וכזבים ואמת לא ידברו עד דכבר הוזקו וניכרים דברי שקר ומשלמים זה לזה במינין דשקרים שונים ואומרים דאם אינן מדברים שקר אינן משתכרים בסחורתם ורגילין לומר על מי שרגיל בדברי אמת דאינו אלא מצד דהוא תם ואין דעת ולא תבונה בו. וע"ז ידעו כל הדוים דאזי לנו מיום הדין אזי לנו מיום התוכחה דאין נחשוב למי שעושה רצון הבורא כאילו עומד בלא דעת וזמננה. והוא לזימך, דמי שאינו עושה רצונו ית' בודאי הוא שוטה מוחלט איש בער ולא ידע וכסיל לא יבין את זאת וכתוב בשערי קדושה ח"ב ש"ה, דהמדבר שקרים כופר באלהי האמת ומודה באל אחר שהוא שקר והוא כת שאינו רואה פני שכינה, כמ"ש דובר שקרים לא יכון לנגד עיני, ואינו בכלל ישראל שכתוב בהם שארית ישראל לא יעשו עולה ולא ידברו כזב, וימיו מתקצרים. אך הדובר אמת מאריך ימים. אמרו בגמ' דסנהדרין על רב טביומי דאילו הוה יתבי ליה כל חללי דעלמא לא הוה משני בדבוריה, זמנא חדא איקלע לההוא אתרא דקישטא שמיה דלא הוה משני בדבוריהו ולא הוה מיית איניש בלא זימניה כו', שכיבו ליה תרתין בנין א"ל במטותא מינך פוק מהכא ולא תגרי בנא מותנא, וכתוב למדו לשונם דבר שקר כו' וכתוב ואמת לא ידברו כו' העל אלה לא אפקוד בס אם כגוי אשר כזה לא תתקם נפשי, ולא נענשו המרגלים ודור המדבר אלא מפני עדות שקר. ואמרז"ל כל המחליף בדבורו כאילו עובר ע"ז, גחזי לא נטרד אלא מפני ששקר בשם אלישע, אמנון כזב לתמר ונהרג. רוחו של נבות נטרד ממחיצתו על שדבר כזב שנאמר מי יפתה את אחאב כו' צא צא ממחיצתך, ואמר רב הונא לא גלו ישראל מארצם אלא על שעברו על פסוק מדבר שקר תרחק. ובס' הזהר, בזמנא דשקר דאיזו סמא"ל שלטא, כתיב, ותשלך אמת ארצה, ודא גרים חרבן בית ראשון ושני כו' עש"ב.

ועתה אחי ורעי הביטו וראו אם יש מכאוב כמכאובינו בראותנו דבכל האמור אנחנו עוברים בכל יום ובכל שעה, אזי לנו מיום הדין אזי לנו מיום התוכחה, מה נענה ומה נאמר על שאנו גלינו מארצנו ושמים מקדשינו על עון זה דשוא ודבר כזב. ואיך אנו. ועתה נשתרש יותר ויותר בעון זה ואנו מאריכין הגלות ח"ו והשכינה שכיבת לעפרא בעוה"ר וראוי לכל אדם גדול לעשות דין כשרואה חבירו נתפס בשוא ודבר כזב בפיו. דהשתא על העובר על אחד מדברי סופרים אמרו חז"ל דמנדין אותו, כ"ש וק"ו על הדובר שקרים דעובר על כמה לאוין ועל הכל שהוא מאריך הגלות ואזי להם לבנים שגלו מעל שלחן אביהם. ואנן יחידי סגולה הבאים לבקש כפרה ותיקונים על נפשינו לעקור נגע זה מעלינו והאמת יהא מצויה בפינו, דבזה אנו נקראים בשם ישראל ומה שאומרים קצת קלי הדעת דבלא שקר אין משתכרים בסחורתם, רוח שטות נזרקה בס. וצא אמור להם הכל קצוב מתשר"י. ובלא הכי כבר היו משתכרים זה, בזה העסק או בעסק אחר שיוזמן לירם, ובדברים שקר אם לא היה קצוב שישתכרו זה, הם מפסידים אותו במקום אחר. והוה היה כונת הר"ב שערי קדושה הנז"ל דהדובר שקרים כופר באלהי האמת כלומר דאין הבטחתו בהקב"ה והוא זן מקרני ראמים ועד ביצי כנים. ועל הכל נזכור מ"ש הרב

הנז"ל דהדובר שקרים מתקצרים ימיו ח"ו, אך ההדובר אמת מאריך ימים וכן דהע"ה אמר מי האיש החפץ חיים כו' נצור לשונך מרע ושפתך מדבר מרמה. הא קמן דמאן דלא מדבר שקר ומרמה מוצא חיים, ואנן צריכים לאריכות ימים ושנים לעשות תיקונים כרצוננו עתה כדי למהוי כפרה עלן ויגיע עלינו מה שהבטיח הקב"ה לאבא רחמנא אברהם רחימא ולכל הבאים לבית אברהם לחיים

הגדרתי היום במעלת התיקון אשר בקשנו להיות כפרה על נפשנו הוא הגמילות חסדים וביקור חולים לעשות חסד עם החיים והמתים היא מדתו של אברהם אע"ה איש החסד וגם התנא קאמר בפ"ק דאבות, דעל ג' דברים העולם עומד ואחד מהם גמילות חסדים. וטרם כל הסברא נותנת דעיקר הגמילות חסדים יהיה לבקש תרופה למחלתו של חולה דיפתחו לו בדברי ריצוי ותחנונים דאולי עבר על אותם דברים שאמרו חז"ל דהעושה אותם הם מאריכין לו ימיו ושנותיו של אדם, וזה כלל גדול בכל התורה כולה דמכלל הן אתה שומע לאו. ויאמרו לחולה שישב בתשובה שלימה אם ח"ו עבר על איזה דבר מן התורה ויאמר לחוד בלשון וידוי, חסאתי עויתי פשעתי לה' אלהי ישראל והריני מתחרט ולא אשוב עוד לכסלה. דרוב החולאים הבאים לאדם הם מצד העונות עד שהחלה את נפשו. ואמרו ז"ל, דיסורים ממרקים עונותיו של אדם. ועל הכל דיקבל עליו לעשות גם הדברים שאמרו חז"ל עליהם דמאריכין ימיו ושנותיו של אדם. ובדאי הגמור דיתרפה ויאריך ימיו ושנותיו כדברי חז"ל, והם אמת ודבריהם אמת. ויאמרו לחולה שאם יקבל עליו לעשות הדברים שאומרים לו דהם מאריכים ימיו ושנותיו של אדם ומה לו לילך ולחפש בטרם הוצאת רפואות ואינן עקריות, אך הדברים אלו אמת דהם רפואות הנפש והגוף.

ועל כן צריכים אנו לכתוב ולבאר הדברים, דאתי זכירה וזכירה, שהם מאריכים ימיו ושנותיו של אדם וכן הדברים שנמצאו בדברי חז"ל דהמה מבטלים גזירות רעות ומרפאים את החולה מחוליו.

הא' היא לומר לחולה דיוהר וישמר כמה שכתבנו למעלה להיות דובר אמת ויהא מקיים מ"ש משה רבע"ה בתורתו, מדבר שקר תרחק. וכן לא תנו איש את אמתו. ובזה יקיים דוד נעים זמירות ישראל את דברו מי האיש החפץ חיים כו' נצור לשונך מרע ושפתך מדבר מרמה.

השנית, דיהא זהיר וזריז במצות מזוזה והזהיר בה לכבדה ולהדרה בכל אשר יצא מתחת ידו, מאריך ימיו ושנותיו. מו' נתיב וכתבתם על מזוזות ביתך, ל'מען ירבו ימיכם וימי בניכם, ואם אינו זהיר בה יתקצרו, דמכלל הן וכל הזהיר בה יאריכו ימיו וימי בניו דכתיב למען ירבו ימיכם וימי בניכם, ואם אינו זהיר בה יתקצרו, דמכלל הן אתה שומע לאו. וכן דרשו חכמים בעון מזוזה בניו ובנותיו מתים כשהם קטנים, דכתיב דם נפשות אבינוים נקיים וסמין ליה לא במחתרת מצאתיה. וגדולה מזו דהבית נשמר על ידה כו' ע"כ. ולכן המבקרים לחולה שמבקשים רפואת החולה, מה טוב דיורו לבדוק כל מזוזות פתחי בית החולה. וכבר נודע דנוטריקון מזוזות, הוא, זו מות מהבית. ויצו לבני הבית שינהגו בה בכבוד, דלא ינחשו שום דבר טינוף לפני המזוזה וכן שלא יעברו לפני דבר טינוף כ"א מכוסה. ומה טוב שיכסו אותה בבגד אחר על הכלי שלו, דכמה פעמים קצת מהמזוזה מלמטה או מלמעלה יוצאת מגולה, ואם נראית המזוזה בלילה לפני תוך הבית הגם דהדלת סגור, אזי אסור לשמש מיטתו הגם דהנית בגד מיוחד עליה, דחשיב כלי כלין, ולתשמיש בעינן כלי תוך כלי ולא מהני כסוי אחר. ולכן יניח איזה בגד עליה הצריך לו דלא יחדנו שם לעולם. ובשכר זו ישלח הקב"ה רפואה שלימה לחולה ה"י.

הג' שיקבל החולה לקרות הפרשה בכל שבוע שנים מקרא ואחד תרגום ואם אינו יודע לקרות ישמענה מאחר. כבר עשינו התיקון שיתקבצו קצת מהיחדים ביום שבת קדש בבית קופתינו, לקרות בכנופיא שנים מקרא ואחד תרגום, קודם סעודת הצהרים, ואם כן אפי' ע"ה ילך וישמע מהם ושומע כקורא. ופרשת שמו"ת היא מהדברים הנזכרים בתלמוד דמארכת ימיו ושנותיו של אדם. וכדאמר בפ"ק דברכות חייב אדם להשלים הפרשה שמו"ת וכל המשלים פרשיותיו עם הצבור שנים מקרא וא' תרגום מאריכין לו ימיו ושנותיו.

הרביעי דאם יש לו אב ואם דיקבל עליו לכבדם ככל תורת משה, וישאל מהם מחילה על העבר ויברכו אותו בלב שלם ומקרא מפורש הוא וזה גורם לאריכות ימים דכתיב, כבד את אביך כו'. והגם דהר"מ ברפ"ח דתשובה סבר דהדברים מגעים לעה"ב עולם דכולו ארוך. מ"מ יש חולקים ולא נכתב דלכל דבר פשט הכתוב אינו זו ממקומו. ואף אם מתו [או"א] יקבל עליו לעשות מכאן ולהבא דברים שהם נחת רוח לאביו ולאמו וכ"ש לפמ"ש הוזה"ק דהעושה רצון הבורא ית' הוא מכבד אביו ואמו אפי' לאחר מותם, ואם לאו הוא להפך ח"ו. [א"ה]. כונת רבינו זיע"א דסגולה זו של כיבוד או"א שייך גם לאחר מותם ופשוט. העורך ס"ט

החמישי שיקבל עליו לעשות צדקה ולחפש אחר עניים מרודים חיותם ממנו. ואם לא יוכל, מעשה מאחרים. ואמרו חז"ל גדול המעשה יותר מן העושה. ומי שמקבל עליו לעשות דברים אלו ובפרט להחיות עניים חשיבו עליו כאלו החיים, כדכתיב בדניאל ויאמר אלי אל תירא דניאל כי מן היום הראשון אשר נתת את לבך

להבין ולהתענות לפני אלהיך נשמעו דבריך, ובמידה שאדם מודד מודדים לו. הוא מחיה נפש אחד מישראל, מחיים אותו מן השמים וכמ"ש חז"ל מאן דמרחם מרחמים עליו כדכתיב ונתן לך רחמים ורחמך והרבך ואפי' לאוה"ע אשכחן בתלמוד פ"ק דבתרא, דאמר רבי יוחנן בן זכאי כשם שהחטאת מכפרת על ישראל, כך צדקה מכפרת על אוה"ע ואפי' תלמידיו דחלקו שם על ר' יוחנן ואמרו דחטא הוא להם, לא אמרו כן אלא כשעושים הצדקה להתגדל בו וכיוצא בזה. אבל כשעושים הצדקה משום מצוה דוקא כדי להחיות נפשות מישראל, בזה מודו לרבם דטוב הוא להם. דהכי אתמר התם אמר להם רבי יוחנן בן זכאי לתלמידיו מהו שאמר הכתוב צדקה תרומם גוי וחסד לאומים חטאת, נענה רבי אלעזר ואמר צדקה תרומם גוי, אלו ישראל כו' וחסד לאומים חטאת, כל צדקה וחסד שעושים עושים חטא הוא להם כשאין עושים אלא להתגדל בו כו', נענה רבי יהושע ואמר, צדקה תרומם גוי, אלו ישראל כו' וחסד לאומים חטאת, כל צדקה וחסד שעושים עושים חטא הוא להם כשאין עושים אלא להתגדל בו כו', נענה רבי יהושע ואמר, צדקה תרומם גוי, אלו ישראל כו'. הא קמ"ש דזה דוקא כשאין עושים אלא משום פניה אבל כשעושים הצדקה משום מצוה דוקא כדי להחיות נפשות מישראל, גם הם מודו דטוב הוא להם. ומינה דלישראל אפי' דאיכא נמי פניה במצות הצדקה, טוב הוא להם. וכמ"ש חז"ל הנותן סלע לצדקה ע"מ שיחיה בנו ה"ז צדיק גמור. והא דקאמר התלמוד בתשובת התלמידים לרבם בלשון זה, נענה רבי אלעזר ואמר כו', נענה ר' יהושע ואמר כו', ולא קאמר בלשון שייך לתשובה ענה רבי אלעזר ואמר כו'.

כבר מצינו כן כמה פעמים בתלמוד. ורגילין אנו לתרץ דאפשר דזה על דרך מ"ש בש"ס תענית, ירד רבי עקיבה לפני התיבה ואמר אבינו מלכנו ונענה, דר"ל מן השמים, וכאן הו' נמי בכה"ג לתלמידי רבי יוחנן בן זכאי דודאי הגיע צער עד שלא ידעו מה להשיב על שאלת רבם, ואם ידע האחד גיע בושה להאחר, וגם דלא תימא דדומים תשובתם, ושמא למדה אחד מחבירו. לכך קאמר נענה כו' ר"ל מן השמים להורות נתן דכל אחד צדיק גמור ורצון יריאיו יעשה.

נחזור לענינינו דמי שמקבל עליו לעשות צדקה להחיות נפשות מישראל, מן השמים מרחמין עליו לרפאתו ולהחיותו. וכתוב וצדקה תציל ממות. ובדאי דאית בקיום מצוה זו של צדקה אריכות ימים ושנים. ורבי יעקב בעל הטורים, בריש הלכות צדקה אחר כמה ששבח למעלת הצדקה, סיים וכתב, ועוד כי היא דוחה את הגזרות הקשות, וברעב תציל ממות כאשר אירע לצירפתית בשביל עוגה קטנה שנתנה לאלהיה ע"כ. וגדולה מזו אשכחן ברפ"ק דב"ב, דמלבד דמאריכין לו ימיו ושנותיו הקצובים דאינן מתקצרים ח"ו. עוד בה דגורמת דמוסיפין על ימיו, דאיתא התם, תניא אמר עליו על בנימין הצדיק שהיה ממונה על קופה של צדקה, פעם א' באתה אשה לפניו בשני בצורת, אמרה לו, רבי פרנסני, אמר לה, העבודה שאין בקופה של צדקה כלום, אמרה לו, רבי אם אין אתה מפרנסני הרי אשה זו' בניה מתים, עמד ופרנסה משלו. לימים חלה ונטה למות, אמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה, אתה אמרת כל המקיים נפש א' כאילו קיים עולם מלא, ובנימין הצדיק שהחיה אשה זו' בניה ימות בשנים מועטות הללו, מיד קרעו לו גזר דינו. תנא, הוסיפו לו עשרים ושנים שנה על שנותיו. ופרש"י דאמרו מלאכי השרת לפני הקב"ה, אתה אמרת כל המקיים נפש א' כאילו קיים עולם מלא, מתורתך למדנו, לפיכך נברא אדם יחידי לומר לך כל המקיים נפש א' כאילו קיים עולם מלא, וכתוב קול דמי אחיך, דמו ודם זרעיותיו, אף כשאתה מקיים דמי אחיך עמך, מעלה עליך חייו וחיי זרעיותיו שמידה טובה מרובה ממידת פורענות ע"כ.

ולזה אפשר לרמוז דמשום דמלאכי השרת דחקו להקב"ה מ"ש בתורה כל המקיים נפש אחת כאילו קיים עולם מלא כו' דנמצא דע"י התורה בא לבנימין הצדיק ההצלה לכך הוסיפו לו ב"ך שנים כנגד ב"ך אותיות התורה להורות נתן דהצלתו בא ע"י התורה שיש ב"ך אותיות בה.

השישי שיקבל החולה דכשקורין בס"ת בבית הכנסת דאל יצא מבית הכנסת כי אם בין גברא לגברא ולא כשהש"צ קורא, דזה אחד מהדברים שמקצרים ימיו של אדם ח"ו וכדאיתא בפ"ק דברכות. א"ר הונא בר יודה א"ר מנחם א"ר אמי, מאי דכתיב ועובי ה' יכלו, זה המניח ס"ת ויוצא כו'. וזה כלל גדול בתורה דמכלל הן אתה שומע לאו וכן מכלל לאו אתה שומע הך, ר"ל דאם נמצא דבר אחד בתורה דהעושה אותה מאריך ימיו, אתה שומע לאו דאם אינו עושה אותה אינו מאריך ימיו ומקצרים מימיו ח"ו, וכן אם נמצא דבר א' בתורה דאם עושה האדם מקצר ימיו ואינו מאריך ימים, אתה שומע הך ר"ל דאם אינו עושהו מאריך ימים ושנים, וק"ל דמדה טובה מרובה ממידת פורענות.

הז' שיקבל עליו לקבוע עתים לתורה ביום ובלילה כל מה שיוכל כדי לקיים מ"ע והגית בו יומם ולילה ואחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוין את לבו לשמים. ואם לא ידע לקרוא, ישמע. ושומע כקורא. ואם יהיה לאדם אונס ולא יוכל להגות בתורה בימי השבוע, כבר התקנו בבית קופתינו קצת מהיחידים שנדבה רוחם לילך לשם להגות בתורה בכנופיא ביום שבת קודש, כולו לה.

וזהו הסדר, דבבקר ביום השבת יקראו כל התהלים ואח"כ פרשת השבוע שנים מקרא וא' תרגום. ואחר הסעודה יעשו כיתות, כת א' להגות בזה"ק בפ' השבוע, וכת אחרת להגות במדרש רבה סדר השבוע. וכת אחרת להגות בתורה בפרשה נביאים וכתובים, ועם הארץ שלא ידע לקרות בתורה ישב אצלם וישמע ככל אשר לבו חפץ. ולא יבטלו מסעודת ג' שהיא מצלת מחבלי משיח ומגוג ומדינא של גהינם. ויתנדבו ב' וג' מהיחידים חוזר חלילה להביא לחם משנה ודגים מלוחים ומעט יין. וכסדר לימוד זה מה טוב אם יתקבצו שם בבית קופתינו מהיחידים בימים טובים וחול המועד, דלא נבראו שבתות וי"ט למשוך ביין את בשרם, אלא להגות בהם בתורה וכמ"ש חז"ל בפסוקים, ששת ימים תעבוד כו' וכן שש שנים תזרע את ארצך כו' דאמרה תורה לפני הקב"ה דאם ישראל עוסקין במלאכתם למה נבראתי דהם עוסקים במלאכתם ואני יושבת בקרן זוית, וא"ל הקב"ה אל תיראי דכבר תקנתי להם שבתות וי"ט דהם בטלים ממלאכתם ועוסקים בך. דנמצא כפ"ז דמי שלא יוכל להגות בתורה כדת וכהלכה בימי השבוע, יש לו סמך ואילן רב ממדרש חז"ל הלזו ובלבד דיעשה בשבתות וי"ט רובו ככולו לה'. ואם יוכל בממונו יחזיק בלומדי התורה וכתובים עץ חיים היא למחזיקים בה. ובתורה סמא דכלא בה יקרה היא מכל רפואות שנותן הרופא לחולה וכתובים רפאות תהי לשורדך כו'.

ואמרו רז"ל, חש בראשו יעסוק בתורה כו' חש בכל גופו יעסוק בתורה. ואם לא יוכל, יקבל עליו לעשות ככל הסדר האמור, ומיום שמקבל חשוב כאילו עשא וכדאמי' לעיל ראיא ממ"ש הקב"ה לדניאל, מיום שנתת אל לבך להתענות וגו'. ובודאי הגמור דבהגות בתורה לשמה מאריך ימים ושנותיו של אדם. דהא בכבוד אורי' כתיב אריכות ימיו כ"ש וק"ו לכבוד הקב"ה, דכתיב ה"ה אביך קניך דהוא העיקר מהג' שותפים שיש באדם. וכן בהשכמת בית הכנסת וכיוצא. ועכ"ז כשמנה התנא הדברים שאדם אוכל פירותיהם בעולם הזה והקרן קיימת לעה"ב מפני חשיבותן ואילו הם נכחו אורי' כו' טייט ואמרו וזוהר כנגד כולם.

הרי' לך בהדיא דהתורה כשהיא לשמה בלי שום פניה, בודאי הגמור דהיא מארכת ימיו ושנותיו של אדם, ואמרו חז"ל בפ' על עזבם את תורתני, דאמר הקב"ה דאם היו עוסקים בתורה היה מכסה על עונם, וכתוב ועל כל פשעים תכסה אהב"ה. אהב"ה זו התורה, וכתוב אורך ימים בימינה בשמאלה עושר וכבוד. ואמרו חז"ל למיימינים בתורה אורח חיים כו'. ובזכות התורה ישראל נגאלים, כדכתיב זכרו תורת משה עבדי כו', וסמך ליה הנה אנכי שולח לכם את אליהו הנביא, והוא ברחמי ית"ש מחכה לחנותינו ולקיים כל הבטחותיו שהבטיח להביא על בית אברהם לחיים.

ואדברה נא במעלת הביקור חולים מאי דשייך למבקרים לעשות, הן בידיו והן ברגליו והן בממונו אם החולה נצרך קצת לבריות, ובנתינת מעט מעות או מעט קאבי" וסוקאר [קפה וסוכר] הוא מחייהו. ויש אנשים שמתרפים מחוליים מרוב שמחתם דשמחים דמחשיבים אותם ככה, ועל הכל שמתפללים עליו ואל תהי ברכת הדיוט קלה בעיניך. אמרו חז"ל בפ' אשרי משכיל את דל ביום רעה ימלטוהו ה' כו', דהכל מדבר במבקר לחולה, דדל דהך קרא היינו החולה, וחבירו, מדוע אתה ככה דל בן המלך דאמנון. ומשבח דוד הע"ה להמשכיל לדל, והיינו דמביט בשכלו לעשות צרכי החולה ולהתפלל עליו ולהדריכו בדרך ישרה דרפואת הנפש זה רפואת הגוף וכן להשתדל שיביאו הרפואות שיאמר הרופא. סוף דבר להחיותו ככל אשר יצא מתחת ידיו ורגליו וממונו. ראה מה שמשכתר זה המבקר, דביום רעה ימלטוהו ה', זו גהינם ובעה"ז מה שכרו, ה' ישמרהו ויחיהו כו', ואל תתנהו בנפש אויביו, ה' יסעדנו על ערש דוד, כל משכבו הפכת בחוליו. דאם ח"ו זה המבקר יחלה, גם הוא יסעדנו על ערש דוד, זה יום ז' של חולי שהוא דוח מאד. כל משכבו הפכת בחליו, אף בשעה שחליו כבר עליו שנהפך כל מרגועו ומנוחתו הוא ית' תסעדנו וירפאהו במהרה.

וכתב רבינו יעקב בעל הטורים בהלכות ביקור חולים, א"ר יצחק בריה דר' יודה, לעולם יבקש אדם שלא יחלה שאם חלה אומר לו הבא זכות ותפטר. וכיון שחלה האדם מצוה על אדם לבקרו, שכן מצונו בהקב"ה שהוא מבקר את החולים כמו שדרשו בפ' וירא אליו ה' באלוני ממרא, מלמד שבא אליו לבקר את החולה, וסמכוהו אקרא והודעתה להם את הדרך ילכו בה. ומצוה גדולה היא לבקר שמתוך כך יבקש עליו רחמים ונמצא כאלו מחיה אותו, וגם מתוך שרואהו ומכוין בענינו, אם יצטרך לשום דבר משתדל בו להמציאו לו, ועושה שיכבדו וירביצו לפניו, והקרובים נכנסים מיד לבקרו, והרחוקים אחר ג' ימים, והחברים כקרובים. ואם קפץ עליו החולי אלו ואלו נכנסים מיד. ואפי' הגדול ילך לבקר את הקטן ואפי' כמה פעמים ביום ואפי' בן גילו שנוטל אחר מס' בחוליו וכל המוסיף ה"ז משובח ובלבד שלא יטריח לו. ולא ישב ע"ג מטה, ולא ע"ג כסא, ולא על ספסל, שלא יהא המבקר גבוה ממסת החולה, שהוא מקום השכינה דעומדת למעלה מראשותיו של חולה. אלא מתעטף ויושב לפניו שהשכינה למעלה מראשותיו של חולה, שנאמר, ה' יסעדנו על ערש דוד. ואין מבקרין אותו בג' שעות ראשונות של יום. מפני שכל חולה מקיל עליו חוליו בבקר, ולא יחוש לבקש עליו רחמים. וכן לא בשלש שעות

אחרונות של יום, שאז מכביד עליו חוליו, ויתאש מלבקש עליו רחמים. וכשמבקש עליו רחמים אם לפניו יכול לבקש בין בכל לשון בין בלשון הקדש. ושלא בפניו לא יבקש אלא בלשון קשאר תפילות יחיד, ויכלול אותו עם חולי ישראל, שיאמר המקום ירחם עליך בתוך חולי ישראל, ובשבת יאמר שבת היא מלזעוק ורפואה קרובה לבא ורחמי מרובים ושבתו בשלום, ומזכירין אותו שיתן דעתו על עניניו, דתניא משעלה אדם למטה נכנסים אצלו ואומרים לו, לא דברים מחיים ולא דברים ממיתים, שמא הלוי, או שמא הלוח אדם, או שמא הפקדת אצל בני אדם, או הפקידו אצלך. פירוש אומרים לו שיתן דעתו על עניניו ואל יפחד מפני זה יותר מן המות. אין מבקרים, לא לחולי מעים, ולא לחולי העין, ולא לחולי הראש. חולי המעים משום כסופא, חולי העין והראש מפני שהדבור קשה ליה. הלכך כל חולי דתקף לעלמא וקשה ליה דיבורא אין מבקרין אותו בפניו, אלא נכנסין בבית החיצון ושואלין ודורשין בו אם צריכין לכבד ולרבץ לפניו וכיוצא בו ושומעין צערו ומבקשין עליו רחמים ע"כ. ומרן בב"י הביא משם חרמב"ן ז"ל דשמעין מהכא דביקור חולים כדי שיכבדו וירביצו לפניו ויעשה לו צרכיו הצריכין לחוליו וימצא נחת רוח עם חבריו, ועוד כדי שיכוין דעתו לרחמים ויבקש עליו, הלכך המבקר את החולה ולא ביקש עליו רחמים לא קיים מצוה זו ע"כ. והרב מטה משה, האריך במעלת ביקור חולים. והביא מ"ש בגדרים ארשב"ל, מנין לביקור חולים מן התורה, דכתיב אם כמות כל האדם כו' ופקודת כל האדם יפקד עליהם. מאי משמע, אמר רבא, אם כמות כל האדם שהם חולין ומוטלין על מטותיהן ובני אדם מבקרין אותם כו' תאנא ר' יוסף, והודעת לה, זה בית חייה, את הדרך, זו ג"ח, ילכו, זו ביקור חולים, בה, זו קבורה. ומצוה גדולה היא לבקר דמתוך כך יבקש עליו רחמים ונמצא כאלו מחיה אותו, כדגרסינן בפ' אין בין המודר, ר' חלבו חלה, נפיק אכריו ר' כהנא, ר' חלבו חלה, לא איכא דקאתי. א"ל לא כך היה, מעשה בתלמיד אחד מתלמידי דרע"ק שחלה, ולא נכנסו חכמים לבקרו, ונכנס רע"ק לבקרו ובשביל שכבד ורבץ לפניו, חיה, א"ל רבי החייתני, יצא רע"ק ודרש כל שאינו מבקר חולים כאילו שופך דמים. כי אתא רב דימי אמר, כל המבקר חולה גורם לו שיחיה, וכל שאינו מבקר את החולה גורם לו שימות ח"ו כו', וגדול שכר המבקר חולים שהוא מהששה דברים שאוכל פרותיהן בעה"ז והקרן קיימת לעוה"ב, ואחד מהם ביקור חולים. והמבקר ניצול מדינא של גהינם. ובעה"ז שכרו דישמרהו האל ממצה"ר ויחיהו מהיסורים והיו הכל מתכבדים בו כו'. וגרסינן בפ' אין בין המודר, ביקור חולים אין לו שיעור, מאי אין לו שיעור, סבר רב יוסף למימר אין שיעור למתן שכרו, א"ל אביו וכל המצות יש שיעור למתן שכרם, והא תנן הוי זהיר במצוה קלה כבחמורה שא"א יודע מתן שכרן של מצות. אלא אמר אביו אפי' גדול אצל קטן, רבא אמר אפי' מאה פעמים ביום. א"ר אחא בר חנינא כל המבקר את החולה נוטל א' מס' מחליו כו'. רבא ביומא קדמא דחלש, א"ל לא תגלו מילתא לאיניש כי היכי דלא ליתרע מזליה, מכאן ואילך א"ל פוקו אכריו עלי בשוקא, רבא חלש, דסני לי חדי לי, וכתוב בגמ' אובדן אל תשמח גו' והשיב גו' דרחים לי לבעי עלי רחמי כו'. וכתב בס' חסידים סימן שס"א, עני חולה, ועשיר חולה. ורבים הולכים לעשיר לכבדו, תלך אתה אצל העני, ואפי' אם העשיר ת"ת. כיון שרבים מצויים אצלו, ואצל העני אין הולך אדם. אבל אם ת"ת צריך והעני צריך, כבוד תורה עדיף כו'. וכשבאים לפניו מזכירין לו שיתן דעתו על עניניו כו'. ובמקום אחר כתב, כשאדם חולה אל יבטיח עצמו לומר הוא יבריא וירפא, וא"ץ לצוות, אלא יאמר עתה בידי ליתן לצוות ולדבר פן ימות פתאום ח"ו כו'. וגרסינן בבב"ב בפ' יש נוהלין, דרש רבי פנחס בן חמא מי שיש לו צער או חולה בתוך ביתו ילך אצל חכם ויבקש עליו רחמים, שנאמר חמת מלך מלאכי מות ואיש חכם יכפרנה. וכן מצינו בחכמי התלמוד כו' עכ"ד בקיצור.

ועתה אחי וריעי בראות כל איש כמה גדלה מעלת המבקר חולים, ניתן לב לשוב ולחזור אחר מצוה זו, דבעה"ר עד עתה היינו גרפים, וטח מראות עניניו ושל"ת דעתה נתעוררנו לשוב אל ה' ואל אלהינו כי ירבה לסלות, עתה מכאן ולהבא חושבנא לטב, ונחזיק במצוה זו לשם שמים ואיש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק לקיים מצות אבינו אברהם שהוא ציוה את בניו ואת בני ביתו אחריו לעשות ג"ח זו ביקור חולים שהיא בכלל ג"ח שהכי אשכחן בהרש"ך על התורה ס"ס וירא בגימטריאאות ע"ש רבינו שמשון בפ' למען אשר יצוה את בניו כו'. אשר יצוה, בגימטריא גמילות חסדים.

הא קמן דאבינו אברהם ע"ה היה מצוה את בניו ואת בני ביתו אחריו שילכו בדרכים אלו, ואנחנו בכלל בניו ובני ביתו והקב"ה שיבת את אבינו אברהם במידה זו בלשון חיבה כי ידעתיו למען אשר יצוה כו'. ואם אנחנו בניו מקיימים דברי צוואתו בודאי הגמור דאזי גם הקב"ה יקיים לנו מה שהבטיחנו בסיומא דההוא קרא למען הביא ה' את אשר דבר על בית אברהם לחיים.

ועתה אספרה במעלת האחדות כי רב הוא, דבעה"ר חרבן בית שני היה בעון שנאת חנם שלא היינו באחדות דבזמן אחאב הגם דהיו עע"ז, משום דהיו באחדות היו נוצחין במלחמה, כמש"ל דהכי כתבו חז"ל בפ' חנם נמכרתם ולא בכסף תגאלו דבעון שנאת חנם נמכרתם כו'.

ואני הדל בדרשותי סדר צו לשבת הגדול פירשתי לפסוק זה, עמ"ש רש"י משם חז"ל בהושע, בפי ואברה לי בחמשה עשר כסף, בגימט' כסף, הוא ניסן. דבט"ו בניסן הוציאם ממצרים. וגם נודע די"א דבניסן נגאלו ובניסן עתידין ליגאל. וי"א דבתשרי עתידין ליגאל. וז"א חנם נמכרתם ולא בכסף שהוא בגימ' ניסן תגאלו, אלא בתשרי ורמוז זה בתיבת תגאלו ר"ת תשרי גאלו. א"נ במ"ש בפרק חלק, דאחר דהבי' הקיצין שבן דוד בא קאמר כלל כל הקיצין ובכלל הקיצין הוא הקץ הנאמר שם עד שתכלה פרוטה מן הכיס ואין הדבר תלוי אלא בתשובה וכבר נודע דפנים דכסף הוא עני וז"א חנם נמכרתם ולא בכסף דפנים שלו עני ר"ל ולא בעוני דתכלה הפרוטה מהכיס תגאלו אלא בתשובה ורמוז זה בתיבת תגאלו [ר"ת] תשובה גאלו.

ובהקדמות אלו פירשנו עוד שם פסוק אוהב כסף לא ישבע כסף. דר"ל אוהב כסף דהוא בגי' ניסן דאומרים יבא ניסן והגאולה בא, א"נ פנים דכסף דהוא עני כלומר כלתה פרוטה מהכיס ויבא הגאולה, לא ישבע מזה הכסף, כלומר דלצד הראשון י"ל כמ"ד דבתשרי עתידין ליגאל ולצד השני הא כלל כל הקיצין ובכלל הוא הא כשתכלה פרוטה מהכיס ואין הדבר תלוי אלא בתשובה א"נ במ"ש חז"ל דג' דברים באים בהסח הדעת וא' מהם המשיח וא"כ זה דכל חשקו להרהר בביאת המשיח כגון דבא ניסן א"נ עוני כמ"ש לא ישבע מזה הכסף, וכעין מ"ש חז"ל על מחשבי קיצין לא תרחיקו ליה דהוא מהדברים דבא בהסח הדעת.

ובזה ירצה נמי מ"ש התנא ולא מצאתי לגוף טוב אלא שתיקה, לפמ"ש חז"ל אין בן דוד בא עד שיכלו כל הנשמות שבגוף. ופירשו המפרשים דהוא שם אוצר שבו הנשמות כו' וז"א ולא מצאתי לגוף טוב שיכלו הנשמות שבו ויבא המשיח אלא שתיקה שהוא בהסח הדעת כאמור וז"ל שם.

ועתה עמ"ש כאן כאן יתפרש שפיר חנם נמכרתם שהוא בעון שנאת חנם ולא בכסף שהוא גימט' ניסן, א"צ כפנים שלו דהוא העני תגאלו. אלא צריך דלא יהיה בכס עון שנאת חנם דבמה שקלקלנו צריכים אנו לתקן. וכבר ראינו לרבינו חיים גאון נר"ו בס' דרכי חיים, דהגדיל לספר בשבח אהבת החברים וכתב דצריך שיהיו החברים אוהבים ונוהגים כבוד זל"ו כאשר יחמול איש על בנו, שכן אמר בן עזאי שיאהב אדם לחבירו כאילו הוא בנו ותולדה שלו ומפיק לה מדכתיב זה ס' תולדות אדם ודלא כרע"ק דאמר ואהבת לרעך כמוך דהוא כגופו לפעמים משכחת לה דמצער לעצמו.

והנה כי בן הוא מצער לחבירו ברם לבן עזאי דס"ל דאהבת חבירו כבנו דהוא יותר מגופו לא משכחת לה בשום אופן אלא היא אהבה רבה ושלמה והנה כי כן בשחי' אהבת חברים אינה שלימה כראוי כבן עזאי הוא סיבה ח"ו שתהיה לפעמים עיניהם צרה בחבירו ויבואו לידי שנאה ויסתלקו מן העולם קודם זמנם וכמו שבא הדבר מבואר בדברי רשב"י בזה"ק, וכמעשה שהיה בימים ההם ובזמן הזה שאירע לתלמידי רע"ק שמתו כולם בפרק אחד כו' רשב"י שהיה מן התלמידים שבאו ללמוד אח"כ לפני רע"ק, עינו ראה מה שאירע לתלמידים הקודמים ולכן ישב ודרש דכן עונשו של מי שאין לו אהבת החברים שישתלק מן העולם קודם זמנו ח"ו כמו שאירע לתלמידי רע"ק ע"כ.

ועתה אחי ורעי, בראות כל האמור דמגיע למי שיש לו שנאת חנם בחבירו ואין לו אהבה עמו, חדא דבעון זה מאריך הגלות ושכינת עוזנו שוכבת לעפרא והיא מתאוננת, נתנני ה' בידי לא אוכל קום, אוי להם לבנים שגלו מעל שלחן אביהם ואף אשור נלוו עמו, דבעון זה מסתלק האדם קודם זמנו ח"ו. עתה נשוב אל ה' לעקור השנאת חנם מבינינו ונהיה אוהבים זה לזה כאדם האוהב את בנו ונשתכר כמה דברים. אחד, דנעשה נחת רוח לשכינת עוזינו להקימה מעפרא ויתייחד הדודים קב"ה ושכינתיה, דיהיה ה' אחד ושמו אחד כשם דאנחנו לאחדים באחדות ואין אומה ולשון שולטת בנו כמ"ש חז"ל בפי חבור עצבים אפרים הנח לו.

וזה ירצה כונת הכתוב, ואהבת לרעך כמוך אני ה'. ירצה דאם יש אהבה ביניכם אוי שמו שלם וזהו אני ה' ומעל' הן אתה שומע לאו ח"ו, דאם יש שנאת חנם בינינו מאריך הגלות ואין שמו שלם ח"ו. ועוד דנתבאר דבעון שנאת חנם מסתלק האדם קודם זמנו מה שאין כן כשנהיה לאחדים הוא מארכת ימיו ושנותיו של אדם דמידה טובה מרובה, וזה כלל גדול בתורה דמכלל לאו אתה שומע הן. ועוד אמרו חז"ל, דגדול האחדות דהגם דלא קיים איזה מצות דלא יוכל לעשותם מפני סיבה או דלא שייכי אליו, עכ"ז אם חבריו עשאו חשיב כאלו גם הוא עשאו כיון דבאחדות נהיה לגוף א' ולא מצא הקב"ה כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום משא"כ כשיהיה פירוד לבבות בינינו וגם נחזיק במידת אבותינו אברהם ויצחק ע"ה בעקדה וילכו שניהם יחדו בלב א' ואמר הקב"ה למה"ש באו וראו יחיד שוחט ויחיד נשחט ונאמר א' היה אברהם ונאמר ותראה לפניך עקידת יחיד, ואנחנו זרעם כשאנחנו במידתם להיות אחדים באחדות א', גם הקב"ה יקיים דברו מה שנשבע לאבותינו בהר המוריה בעת העקדה ויביא עלינו מה שנשבע להביא על בית אברהם לחיים.

ופי המדבר אצילי מצ'לא דהאף אמנם ידענא בנפשאי, כי עישור דברי מוסר שאמרת, גם מה שאני עתיד למוד, הוא שפת יתר, כי אין בי יראת שמים כדי שיהיו דברי נשמעים, ואף גם זאת דאין בי לא חכמה ולא תבונה ודברי אינן כדאים להעלותן על שלחן מלכים, ומה גם לעשותו בדפוס לעיני כל ישראל גדולים חקרי. **ואולם** כונתי רצויה קמי שמיא גליא, כי לא לכבודי להתגדל ולהתפאר ח"ו עשיתי כיום הזה, רק לעשות רצון צדיק כמה נפשות מבני ישראל, הפצירו בי עד בוש, לאמר, השתדל לזכותינו בקופה אשר עשה הרב חיים עד העולם בספר המשובח **עתרת החיים**, לזכות לאדם אחד הפטירה. ואני כמה פעמים סירבתי בהם דאני יודע בעצמי דאין בי סדר הנהגת לבני ישראל ודע אברהם יצחק ויעקב. אמנם לא יכולתי לעמוד הפצירה הים, ע"כ יצאתי ממחיצתי ובאתי היום לסדר לבני ישראל הס' הקופה המובא ברבינו חיים גאון נר"ו בס' עתרת החיים סימן ז"ן.

ואנכי הרואה שם דלא הביא כי אם תקונים לנפש האדם לאחר מיתה, אמנם אני הדל צידפתי לו מפי סופרים וספרים עוד תקונים בעודו האדם בחיים, דאולי ירחם ה' להגן את בית יוסף להוציאם ממות לחיים. וכתבתם באגרת וחתמו היחידי סגולה המתאווים להיות מהקופה ע"ו, ועשיתי בזה עם התיקונים של מהרחפ"ן, י"ג תיקונים להורות נתן דה"ג תנאים רמו לאחד, ד"ג גימ' אחד, דנהיה באחדות א' ויהיה ה' אחד ושמו אחד. וע"ז קמו מהיחידים ואמרו אלי, קום עשה לנו קונטרס קטן שיוורה הדברים בפרטן בשורשן ויובא לבית הדפוס, מתרי טעמי חזא דה"ג התנאים הם סתומים כתורה חתומה ויש בכל כלל ענפים, ולא כ"ע דינא גמירי להבין דבר מתוך דבר וממילא אינן יכולין לקיים הדברים על בודיין, ואף גם זאת דאינו מאמת לחתמתו, ועוד דכל אחד רוצה שיהיה בידו הי"ג כללין וענפיו ופרטיו למען ירוץ הקורא בו, דשכחא שכית. וע"ז לעשות נחת רוח לחבירי, גם ע"ז יצאתי ממחיצתי וכפי קוצר השגתי הנני מבאר ומפרט באר היטיב הי"ג תנאים, דכל תנאי הוא כלל א' ויש בכלל כלל שנים או ג' פרטים והנני פורטס ומבאר מקום מוצאם וסידורם על הסדר הגם דיש בכלל הי"ג תנאים מוקדם ומאוחר עתה נקי מנדד נתחיל בפנים לסדרם על הסדר עם התפילות וההנהגות לכל דבר ודבר בפרטות מודפס בפה מלא למען ירוץ הקורא בו.

והכל לעשות נחת רוח ליוצרינו ית"ש ליחזא שמא דקב"ה ושכינתא בשם כל ישראל, והוא יהיה בעזרנו. וראו קראתי קונטרס זה בשם **בית אברהם** טעמא טעים תרי מגו תלתא, ראשון בקדש לרמוז לאברהם אבינו ע"ה, דכל דרכים טובים שאנו עושים ובפרט בענין ג"ח אנו למדים ממנו. וגם את השני דאנא זעירא ויכני ה' לסדר סדר טובא להדריך עם ה' אלה, זהו ביתי בית אברהם, קיימת לעולם הבא וגם את הג' להורות נתתי דכל התיקונים המסודרים בפנים צריכים המה לבית שיהיה בית מיוחד לבני הקופה כדי לעשות בה תיקונים הצריכים לנו כאשר נבאר בס"ד. ועוד בית אברהם גימ' אסתר עם הכולל להורות נתתי דיהא רעוא דיהא זה נחת רוח למרת אמי אסתר בג"ע.

וסיימתי בה לחיים מתרי טעמי, ראשון בקדש הוא רמו לרבינו הגדול **חיים** פאלאגי נר"ו, דאני הדל בעקבותיו הקדושים שבספר **עתרת החיים** הלכתי, ועליו נאמר מגלגלים זכות ע"י זכאי, וגם את השני להורות נתתי דכל התיקונים והסדורים שסדרתי אני עני, הכל הוא לזכות לחיים טובים שיוציאו הקב"ה ממות לחיים וגם תקוני מהרחפ"ן הם לזכות לחיי עה"ב עולם שכלו חיים.

ועוד לחים ביוז אחד גימ' בוליסה עם הכולל להורות נתתי דיהא רעוא דיהא נחת רוח ועילוי לנשמת מרת אמי בג"ע שהיו מכנין אותה בשם בוליסה נ"ע.

פי המדבר, קטן המחבר, פה שאלוניקי יע"א בשליש התיכון לח' כסליו שנת, למען הביא ה' על אברהם א"ת אשר דבר עליו. לפ"ק.

עבד נרצע לכל יודעי דת ודין ושותה בצמא את דבריה"ן, והוא הצעיר עפר וקטם.

אברהם הכהן ס"ט.

טהרת המים

אנא נפשאי כתבית וגם הכנותי הכנה לאורייתא. בעזרת הבורא מעלה ומטה. מפי סופרים וספרי דבי רב מפומייהו דרבוותא. וכמעשה ידי אומן ראשונים כמלאכים ולא מילתא חדתא. וגם מן האחרונים אני הוא כשועל בין אריותא. ממה שהנני ה' אלהי **אברהם** והנה הגם חידושי דינין וכללים על הש"ס והפוסקים ועל מילי לאגדתא. על סדר אלפא ביתא. סדר עבדותא שפירתא. ותן בבחירתא מהני מילי מעלייתא. לאתאמרו בבית מדרשא וספרא וספרי ותוספתא. וסקלא וטרייא בדבריהם דרבנן אגב ריהטא. עלה בקב"ץ בהדי קב"ץ לקבץ קבוצים הא בעתיקא הא בחדתא. ודרשין סמוכים סמיכת חכמים סמוך לקונטרסים זה בתר דנא בא יבא קונטרסים ב' כמעשה הראשון בשם יקרא **שורי טהרה** שניהם בחדא ידובקו בחדא מחתא. עליפא קובא טפי מקנייתא. ויתפלל אברהם תפלה לעני ענייא לאורייתא. יהי רעווא קמיה שמייא דיהו לרזון אמרי פי לפני מרנא דבשמייא וארעא כדי ללא ליעול בכסיפותא. וסלח נא אנכי מבקש מן קודם רבנן ותלמידיהון דיתבין דעסקין תדירא באורייתא. ללא לגליגו עלי אס ח"ץ באיזה דוכתא. ילאתי ממחילתי בקונטרסים אלו שנים כהלכתא. וכ"כ בשני הקונטרסים הנדפסים כבר **מעט מים ושארית הפלטה**. ללא היה במרד ומעל ח"ץ דמכיר אני עני את מקמי ומחילתי מחילתי בתרייתא. אבל מה אעשה דמרתחא לי לאורייתא.

ואפרוש כפיס אל אל בשמים ללותא בתר ללותא לאיש אשר כלבדי אהבתיכו אהבה רבה ידידי וחביבי חיבה יתירה גברא שפירתא. חד לורבא מדרבנן הכא תרגמוה נהוריתא. אחד היה אברהם הי"ץ כי שמי בקרבו ה"ה הש"ץ כול"ל אור אורה זו תורה אחד היה **אברהם שמואל שאלתיאל בכור** קרייא רחמנא נר"ץ יאיר לעד בנהורא יתירתא. דפעל ועשה אחי עימי הו"ד לטובה פעולה טבתא ורבייתא. ולאו מילתא זוטרתא. וכבר הודעתני נאמנה בהני מילי דכתבתי בס' זוטא **מעט מים** בריש ספרא בפתחתא. וידעי רבנן דכמה יגיעות יגע בעשר אלבעותיו עד מקום שידו מגה'ת וגם הוא היה מכוי'ן לגמור את הש"ס ליו"ץ היא דורש הן ל"ץ ומקום הגיחו לו באיזה דוכתא. וכמו כן עתה בשני קונטרסים אלו משך ידו את קסתו נתן אותותיו אותות מילי מילי קתני מילי מעלייתא. ולכן לי נאה ולי יאה לזכר יתיה ברכה שליפתא. יהי רזון שיהיו ענפי אילנא דא דומין לשרשיו וברכות שמים ינחו על ראשו לעילא מן כל ברכתא. יהי כזית רענן יפה פרי תואר ולוחם במלחמת דת לאורייתא קדישתא. ובני חיי ומזוני רויחי ופרנסתא טבתא. בלי לרה ועקתא.

איבו השתא וישא אברהם את עיניו למרנא דבשמייא בעותא. חדא בעינן מינד עביד בגין שכינתא. ושלח נא ביד תשלח להאי שליחא דרחמנא משי"ה לפי תומו טבא חדא פלפילתא. ואפיק ית עמך מגו גלותא. דהא רבייא נפשאן מעקתא בתר עקתא. חדתא משכחת קדמיתא. ובנה בניינא ביתא בתרייתא. רבתא מן קמיתא כיר"א.

כ"ד העטיר עפר וקטס כו"ח פש"י כקטן שבהן כמוני כמוהן **אברהם ו' נחמן הכהן ס"ט**

תחת ממשלת אדונינו המלך שולטן עבדול חביד חאן יר"ה

אתן שנת וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם לפ"ק.

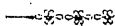
נדפס במשכ"ח הדפוס מקופת חברת עץ החיים יכב"ץ לעד אמן.

המסדר משה יעקב עייאש הי"ץ

ספר

טהרת חמים

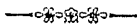

אנא נפשי כחצית וגם הכנתי הכנס לחורייחא . צמרת הצורה וועלה וועט ... וועי סופרים וספרי דצי רב ופשוטיהו דרבנן . וכוונתא ידיו חוץ דאשונים כוללים ואלו . עילתא חלחא . וגם מן האחרונים אני הוא כשעל בין אריווחא . ווה שחני הי אלהי **אברהם** . והנה . הנס חידושי דינין וכללים על הש"ס והפוסקים ועל גילוי דאגדא . כל פדר אלפא . ביתא . סדר עזיחא שפירחא . ותן צמירחא ונהי גילוי וועליחא . דאחאוו צית מדרשא וספרא וספרי וחוספחא . ושקלא וטרייא דצדריה דרנן אגב . ריהעא . עלה דקצין דהדי קצלי לקצן קצוליים הא בעתיקא הא צמחא . דרשין סווכים סווכא חכמים סווד לקונטרס זה צחר דנא צא יצא קונטרס צ' כוונתא דרשין יקרא **שוריי טהרה** שניהם צלמד ידבק צמחא ווחחא . עדיפא עוצא טפי וקמייחא . ריחפלל אצנהס . חפלה לעני ענייא דאורייתא . יחי רעווא קוויס שמייא דיהו לרנן אחי סי לפני מנא דצשוויא וארעא כדי דלא ליעול דכסיפוחא . וקלה נא אכבי ונבקס מן קודם דנן ותלמידיו דרשין דעסקין דאורייתא . דלא לגליגו עלי אס חיו צחיה דוכחא . ילחתי ווחחתי בקונטרסים אלו שנים כחלכחא . וכי צשני הקונטרסים הנדפסים כנר **מעט מים ושארית הפלטה** . דלא סיה צוודר וועל חיו דווכר אבי עני את ווקווי ווחחתי ווחחתי צמירחא . אכל ווה אעסא דווחחתי לי אורייתא :

ואפרוש כפיס אל אל צשמים ללוחא צחר ללוחא . לאיש אשר כלצני אהצחיקו אהצה דנא ידידי וצמצי צמצי יחיה גצלא שפירחא . חד לורצא וודרנן הכא גננווא נהושתא . אחד סיה אצנהס סיי כי שני צקצבו סיה החס"ו כולל אור אורה זו חורה אחד סיה **אברהם שמואל שאלתיאל בכור** קרייא דחונא נריו יאיר לעד צנהורא יחירחא . דפעל ועסא אחי עיווי הויד לעונה פעולה עצהא וצחא . ולא ווילחא זוערחה . וכנר הודעתי כאוונה דהדי גילוי דכצחתי צבי זועל **מעט מים** צריס ספרא צפתיחא . וידעי דנן דכונה יגיע צעק אלצחתי עד וקוס שידו . ווגהס וגם הוא סיה וכוין לגוור את הש"ס ליוון סיה דורש הן ליו ומוקוס הניחו לו צחיה דוכחא . וכוון כן עתה צשני קונטרסים אלו וסך ידו את קסחו כהן אוחותיו אוחות גילוי וילי קחתי גילוי וועליחא . ולכן לי נאס ולי יאה לבדך יתיה צכנה שליחא . יחי לרנן סיהו ענפי אילנא דא דוויין לשקטיו וצרכות שנים ינחו על ראשו לעילא מן כל צכחא . יחי כזית דענן יפה פרי חורא ולוחס צוולחונא דא אורייתא קדישא . וצני חיי ווחוי דווי ופרנסתא עצהא . צלי לרא ועקחא .

איכו השתא וישא אצנהס את עיניו לזורנא דצשוויא צעותא . חדא צעין וויך עמיד צגין שכיחא . ושלח נא ציד השלח להאי שליחא דחונא הש"ס לפי חונו עצה חדא פלטיחא . ואפיק יח עווד וגו גלוחא . דהא דביא נפשא וועקחא צחר עקחא . חדא וועקחא קדושתא . וצנא צביינא ציחא צמירחא . דכחא וון קמייחא י כיריא

כ"ד הלעיר עפר וקעס כו"ח פש"י כקטן שנהן כוונתי כוונת **אברהם י' נחמן הכהן** פ"ע

חמס ווושלת אדווינו הוולך שולטן ענדול **דמיר** חתן .

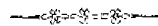
אתן שנת וחקרתי עליהם וויס **טהורים** וטהרס לפ"ק

דפס צושצ"ח הדפוס ווקופה חנה עץ **הרזים** יכצ"ץ לעד חון .

המסדר וושה יעקב עייאש הי"ד

דיקדוקות בהחכמה המגוהת השפיר, ונותן אצמרי שפיר

אריני וקניני צא האיר וזכר אור חנוכה גנוזה זו תורה. ערכה בכל ושנונים רבא וריקרא ונגינתא טבא: ארכלים וחסונים אחר כוליה איתו ענוו. ונלאכי ונכוס נשני ונכונו. ועיטרהו לעס קגוליהו צדיקה יתירא יונא כי האידנא אבדות אגודות סס יצרו, קס נאלאו וסס היו ורבו כונו רבו. גדולים גם קענים זקן עם איש טיבה. אל האדם הצדקה הורה הי תמימים לזכות זה ולהדריכם בדקך קגולה ונעיוס. אזהרה שונענו סתו לבסם לחילה דאורייתא. אשקי אדם שונע לי לבקוד על דלתותי. יום יום ידכשון ונלתי חוקותי וסירותי יסנין שמו כפן עולא צסוקי חגריא: אגוני ונגא והלילי ונלא כונו חרצ סרה. אורכא דחי ציונא וצטנאלא עשק כל כדוס. וזה תחום נוסח שדי יחזה וחי כולם כולסו תלתא. צבי חי ונחזי לזרע

ברייך כחונא ונכא דלעילא ותתא דנויטצ לכו יסיד. תורה אונת ונשפטים יסרים ויהי לריב. צאנאונתא של ונאס זו תורה וזה יכלה ויסיד. צרוך ונצורק יסיד ופי עליונים ותחתונים. ונאור סירח ונשפנו ונזנו דרי ונעס ונעלה וגם שחנים. אשק דצבר עכזים מעריצ: צבי אל חי נקבלו צשונתם עלי אדונות. לשכידים אשק הי קורא בלס דונות. דוקא לצב שילאן איכא דגרים ועסיק צאורייתא וזה יסיד: צונס עלונות עליונים לנעלה. וצנאור לנס יעלה ויבני קעלה עיב מעלה. ונלאכי יום שלס צורק יאונרו לו צרוך נחסי: עם אלסי

רייש תוריס היד כוסצת צנגינת ספר. חלקו סקינל וקצלה ואלך אחרי ספר. אשק טיפס וריצה ונחי מילי ונעלייתא ולהחיות זאת זכרון נוספת יהלום וכפיד. ריצה או ויטע ריצה הכל אור יקרות. אשק טיפס וריצה ונחי מילי ונעלייתא ולהחיות לנאוכות. דצרי חנוס כדצונות וכנאמנות רבא ויחזי איתו אלף ונחסי: רב גוצרים ורב חיליה לא פסיק גינסא ונפונות. סיינו דלחסינא ליה כל יני אלוניס. עביר ליה סקקי סקקי צלינודו הוך וסחור צסיד הסיד: דוצן ונורע כלי וכלצא לעסות כלון קוני. וסדקס נפשו צציתו של אל בכל כחו ונאורי. ודינא יסיד דינא רבא ודינא זוטא לאגונורי ונחסי: רב נאור ונחסי חורחו עליו נכחות ונחונת. רבו יקר הגדולה והספארת. רב נאוראלי לדידים כחונא קא ונחסי: ריביתא קא ונשונע לן ויטת לו הדריס הדריס. צלדק כל אונרי פיו ונולא שפתי וסדרי נעריס. שטיין ונחונת פסיק ונחי דחיותי לוי ונחסי. צסיר הוס צשחקס למנן סביא הי על

היום חציע אגידס וספסרה. וקלח ונעלותיו ונודותיו סיסרים (של סיס נכיו) ונלמד שלס סינה על לוי טויבה סשונות: הלל לאונות ידע להיו דוהיוס ססכנתי את רצוי נכיו ידעתי את שטיין ותסי ונחסי ונשכס על סכנו. ונציו נשני ונשנאלו ונשונת הנארה וידריסם בדקך יסרה (כנצורק צבי צית אצנחס לחיים) וחי ענוו וגם עד זקנה: הנס סוליס סנינה ונשנתי עליו נאחא אשקי יולדתי. לא שליו ולא שקט נשס לילות כיוס חור על לינודו וצחונותי יסנה: היד כוסצת סידוסי ססידסס תורה. יעיר קיסס. ותוספ סקסיס צידו ססססס וסנאלא לחורס ולחעורס. לסונות סלסס לדונות וסס וקורס ססרה נעסס סכנתי וסס ידיו אונות: סרה גצ נשס סורלס וסלסס צאנינה. וגם דלו דלס לכו נצונות עמוקס צלחה וסאונת. על יוסי יקסס טוזה כוזה על סכפר וצדיו אונות נעיוס: ססוס סכנתי אשק כוס אלוס וסס וסס ונחסי נוד ולינד עוצל ונחסיס. סכא סנגונס אסרה רבא צדיק צנניס אצנחס אונסי תוסי דכו קדש יאונר לו סקדשו שמיס צדיק תוסי צנננות וצירלס סקין יס אשק לוי יעדס ונלא כוס סכנתי: ויכסס הי סופק עליו ולא פסיק גינסא ונשונת ויחלל

מה יסית וזה נענת זרס אצנחס צראש הצאס. ויוסצרי צית ונדרשו של סיס סחילה ונלס יסצב אלוסליס. וינך הנוד וגל צין צרכי צנן דפקיעיס את האוריס וסס סחונות: וי וילל לאצנחס חן עכס וי וינל. סייף עייס סייף נסיק ונסיס עליוס כסריס זכר נקדס סהלל. צצנתי עם וקרי אשק אשניס ססיס גם סלה לרבות סכונס. ונכיל ונשניס לפונות ונסיס אלו סן סכלרסיס. וינצור אצנחס ציר ונצונות סכלרסיס לציר על לציר אש צצנתי וינצור ספססס יסן וסיד דצריס ככוסיס. ונשני סכונס וסידותו נודע צשעריס סכלרסיס. וכלל צא שער עירכו עיר עדסיס. וססציוס ססציוס דצרי ונכירי דצריס סנולודקס ויסריס לנציוס. וסס כוס יוסי סיס צסס סניס ונלס על ונשניס סדפוס תורה של רצוי ונחונ אונרי ספר. וינודו ון ונאקדס וסלסס ונפי סופריס ונפי ספריס: ונוד קדיס צניסס לכוירא לאור סעלונות סכנתי. סיות נעני ניש וסחריס ספלסס וסן דסנא חונא כי ספס **ברייך** יסנודו דעת וסורה יסקשו ונסיסו וכי יצורו לרלות וסן דקסלן עסרת סיוס וסורי עסרה יונא כי סאידנא עסרה סכנתי: סכא דאונרי צרוך אצנחס ללל עליון. כסס ססכנתי ליר סוכן כוס סביון. לסוליס לאור קייל סולך על ארצ קינעניסס סללן כן וסרה ססס לסוליס לאור סלס כחצי סקדס צננתי אל הי וחי סוכן צלון. עם עור רבות סניס וסריכות יוסי עם עשק וצבר צציה עוסס דסריס ונענסיס: וסנא סיוס אל סעין עיני סעסס זע צרכי הי וסל אילי צבי יסרלל ססריס וסקניס. אשס דצנתי ונעסס סנוף וסלתי. חוקר לא סני דצנן ונכניס כוסלות אונרו צו כס ציו וסס ונשן סקד עם אדרי אצנחס וקאו אל ספר סחונס סולס וסיוניסס אל סחוס אל כססיס כססל דסכא סירכא וכל וידי דוויטצ ונחונ סכנכס ססיל וסכנל וסלס אדוני סלדונס סיוסצרי צשונס

ודס ונעניס עורי וננורי סול יגן צעלכס ונן

חוק עזחך וסריס סול ונצנתי. כי עס לסנתי צא יסל צרינה סגדולס וסספסרת. כי וססלנל סול על ידים נסות. סחור עלונות סופסות. קיס כל ססס אל ארלי ונאקוני. כי כס אונר לור סוכן ונלוי. וססציה סופסיר ויועלין כססחילס ונכנתי עיר על סילה. לעני כל סעניס וכל לסונס. אסיס ארץ כודעיס ונשסססריס כי כן לורס סולך וסלס סיינ צרוך סיי סעלונס. וסל אשק לו סצית אל סכנן וסל אשק אש סצית צית ארננתיס לנצור ענודתו ענודס סלונס ענודת ססס עם סרין וסנטיך ונן לוי סיקוס על סריס ונצליס ענו סיר צשירס ונכניס יסיר לענוו ססדיר סדריס צאונוריס. כסדריס אונרי ספר. סלל סס ככונס על ספר. ציוס ססול ונעס ססיל אסחך ונכנל כן **שאלתיאל** עגלי כסותס כי צן צננתי וסו

אברהם וזה ונעניס עורי וננורי סול יגן צעלכס ונן

חוק עזחך וסריס סול ונצנתי. כי עס לסנתי צא יסל צרינה סגדולס וסספסרת. כי וססלנל סול על ידים נסות. סחור עלונות סופסות. קיס כל ססס אל ארלי ונאקוני. כי כס אונר לור סוכן ונלוי. וססציה סופסיר ויועלין כססחילס ונכנתי עיר על סילה. לעני כל סעניס וכל לסונס. אסיס ארץ כודעיס ונשסססריס כי כן לורס סולך וסלס סיינ צרוך סיי סעלונס. וסל אשק לו סצית אל סכנן וסל אשק אש סצית צית ארננתיס לנצור ענודתו ענודס סלונס ענודת ססס עם סרין וסנטיך ונן לוי סיקוס על סריס ונצליס ענו סיר צשירס ונכניס יסיר לענוו ססדיר סדריס צאונוריס. כסדריס אונרי ספר. סלל סס ככונס על ספר. ציוס ססול ונעס ססיל אסחך ונכנל כן **שאלתיאל** עגלי כסותס כי צן צננתי וסו

כיד עזר כלע לכל דס סול. וקוס ונלסס צצית סגול. ונלסס ונשונת יננן ארלי. סלעיר וסיר **אברהם** כסס **שמואל** **שאלתיאל** סיינ

מזהרת דמים

כללים וחידושי דינים ע"ם אלה בית

והייתי להם כיום שלום צדי' ל' אה' יו"ד ששקסס על
ה' כה' לקט הקטת שמילק צין יחד וצין
לצור דצבור לא מייסין למיתא דלמס לא מייסין שימותו
הכצקס אס יתוס עד למחר להקריס בצציל החמוד ע"ד
דפסח' שוב אשוב על דצרי ה' ומחס דלוד ששצי על
דצרי ה' דוד פיננו סס צצ' ויו' ד' ק"ך ע"א על מ"ש ה' ה'
דוד פיננו סה' דיומא דומנח' אחי'א בגד ה' ומגילה ומסך
ה' סה' כה' ומגילה ומסך עליו מוסד"ף דלו יסי בדצרי
דסה"ח ומגילה פליג' אהך דיומא מלי' חזית דסמכת אסה"ח
דמגילה טפי דילמ' אה"ח דמגילה לא קיימא וסך דיומא
עיקר' ואני דל' לא אשכחנא פסקא למימר דילמ' דודא'
בן הורא דהדר דקיו"ל כה' יומא אס יסיה האלמ' דסת' דצורי
סה' אסדדי ומכוס טעמי' אלוני'א לה אחד דצבר ידוע דת'
יומא חיצרס מוסר'ס מוכונצורג וכ"ס סב"ה ספ"ח מ"ס חזק'
ומל' א' ג' דבוותס קקטינ' בגד צר פלוגתס כיון דמזל'ס
הוא צמח' וכ"ס מוסר'י מין' צמח' קי' ז' וסציו' סכסכ"ג
בפליו' דדרכי ספ' א' כ"ב ועוד דשני דצורי תו' סל טני
ומסכתו' ססס יומא ומנחות קיי' צחד' טיעס בגד תו' סל
מגילה ססס' אסד ועוד דלפ"מ'ס מוסר'ס' ציט"ס צימיות' מ"ד
קי' ד' סציו' ה' צ'וס שלום סס צצ' ל' אה' יו"ד ד'ס וסר'ס
סססוק' סל מוסכתו' גדולות סס עיקר' נגד תו' דמגילה וסר'ס
ומסכתו' קטנות וס"כ צודא' סגמור דלא ק"ל כססו' סל ומגיל'
וכן רחמי' למסח"א צצכ"י צצ' כ"ה חות ג' סכ"ג דלס פליג'
הסוק'

אחד חשיב דאס קרנן אחד ודרי הי"נ סם ונגילה אחד ואח"כ
דזונס חלוקים ג"ו ליכא דלעולם צאנזא כדך ים להם ספק
זה - ואס אנריין דהרצנים הנו' לא ס"ל כוונס הונס"ל סבי
דדעת הר"ן הי"ל זה ונטענא דל"מ אלס מ"ש הר"ן דיקראו
בראשון הוס ונטענא דחציצא מלוא צעיתס ואין עאשרין
אוחס כוונס צפסחס דק"ס ע"צ גבי כוס הצלה וכונס הר'
צרכי צבי כ"ה אי' ג' ח"ש ואין קרי להם עלשון הר"ן דחא
כדליתא וחס כדליתא ודאי דלא קאמר הש"ס צמנמות דו"מ
צחק צעיא דתנייד" ומוספי' ד"ס לסקדים מוספי' דהאידנא
ונסוס הד טענא דחציצא מלוא צעעתס הוס ונסוס דלא
אנריין הד טענא אלס כסחן שוות אלס כסיס יתרון צאחד
טפי צאידך אז לא אנריין חציצא מלוא צעעתס ולכך יפה
כ' הר"ן דיקראו צראשון אלס אי אנרי' דענס הר"ן הוס
צצביל ח"מ ע"ה וכונס הונס"ל קסס על הר' טוס שלוב
ודעיניס סקרי דצמלוא אחד ליכא טעס דל"מ ודרי הוס
דמלוא אחס היא ואנריין טענא דל"מ וי"ל דזוסק ודוק -

וְחִזִּיתָ הֵיטָם עוֹד לִהְיוֹת הַסֵּף סֶהְרָא קִיעָתָא לְנֹשֶׁף רִנְיָא צִקְסִי תַרְפִּי"ד דְּלֹא שִׁכְחוּ וְהוֹלִיאוּ קִי"ת שֶׁל מְנוּכָה קוֹדֵם שֶׁל רִי"ח דָּלָא יִקְרָאוּ צִיָּה אֲלֵלָא יִקְרָאוּ צִרִי"ח דְּמִשְׁמַע וּמִדְּצִירֵי דְחִדִּיר דּוּחָה לֹאֲמִי וְיִסִּיתָ קִיעָתָא לְדְצִירֵי וְקוּבִיָּא דְרַחֲמִים דְּלֵילָא עֵינִי דְּמִיֻּצְעִי לְהוּ דּוּקָא אִם שָׁמַע לְשִׁאֲנוּ תְדִיר צִרְשָׁא וְלֵילָא לְמִיֻּמָּסָא צִדְנוּ לִיֻּלָּא צִירִין לְקִשְׁשִׁי אִי וְקִרְצִינִין לִיָּה קוֹדֵם הַתְּדִיר דְּמִשְׁמַע דְּמִשְׁמַס אֲמִי לֹא אִיכְפָּה לִן דְּחִדִּיר עֵדִיק וּבִקִּיעָתָא הִלְנוּ הַצִּיָּה מִשָּׁם הִרִי עֵץ יוֹקֵף וְהוּא זִיל הַקִּשָּׁה לְמַהֲרִי"ץ דְּקִצֵּר דְּלֵילָא דּוּחָה לְחִדִּיר דְּצִרֵּי הֵם הֵיפֵךְ קוּבִיָּא הֵלֵךְ זַח"ד . וְלֵילָא הַדֵּל לֵי יַעֲמִיתִי לְמַעַל לֵי הַקִּשָּׁה קִי"י הִלְנוּ לְנִרְיָא שְׁמֵי צִי"י כִּי"ה קִיָּל דְּלֹא שָׁמַע צִהֲסִילִין קוֹדֵם הַמַּחֲמַת עֵלִית אֵל יַעֲבֹר עַל הַמַּלְאוֹת וְיִסִּיתָ תְּפִילִין צִרְשָׁא וְלֵאמֹר דְּעֵלִית הִיא תְּדִיר הִיא לְהִדִּיא דִּיק לֵי לְמַהֲרִי"ץ אֵילִין דְּבִיל לְקוּקֹךְ עֲלִי וְלֵי כְּדִצִּירֵי דְּרִנְיָא קִי"ל צִקְסִי"י תַרְפִּי"ד הֵיפֵךְ לְמַעַל לֹא הִגִּיד עַל שְׁמֵי צִקְסִי כִי"ה וְעוֹד לְחִלְלָה לְיוֹדֵי שִׁיבָא פֶסֶק מִרְיָן כַּד הֵךְ קוּבִיָּא . אֲמִי דְּמַהֲרֵךְ קוּבִיָּא לִית שׁוֹם פִּירְכָּא דְּלֵילָא דְּמִשָּׁם הַצִּעִיא אִינוּ כְּמוֹ שְׁמִי הִרִי עֵץ יוֹקֵף שְׁמוֹא מִשׁוֹם זְלוֹל צִקְסִים אֲלֵלָא הַצִּעִיא הִיא כִיד עֲלִינוּ אִי תְדִיר דּוּחָה לֹאֲמִי עֵינִי דְּלֹא שְׁמִינִי לְשִׁאֲנוּ תְדִיר וְהַמַּחֲמִי צִמְלוֹת אֲמִי דְּלֵילָא דּוּחָה לְחִדִּיר וְלֹא אִיפְשִׁיעָא הַצִּעִיא וְכִי הִכִּי דְּהַסֵּס קִינְיָל דִּיקְרִיצֵי לְשִׁאֲנוּ תְדִיר וְנִמְוִילָא הוּא מְעַנְנָא דְּלֵילָא דּוּחָה לְחִדִּיר גַּם אִינוּ פּוֹסְקִים כֵּן גְּצִיָּה עֵלִית וְתְּפִילִין וּכְפֶסֶק מִרְיָן וְהִנֵּי צֹאֵר דְּצִר מִהֲרִי"ץ . וְנִמְוִילָא גַם דְּצִיר הַצִּרְכִּי צִקְסִי קִי"י שְׂכִי לְמַעַל שָׁקוֹר כְּדֻעָתָא הִרִי נוֹה שְׁלוֹם דְּצִמְלוֹת אֲמִי לֹא אֲמִירִין אֲמִי וְיָהּ אִירִין וְהִנֵּי וְקִשָּׁה וְנִבִּיל בְּנִי"ש עַל הִרִי נוֹה תְּלוֹם וּבְמִדְּצִיר

אמנם אחר העיון כ"י לדצמ"א מהרמ"א אין צדק קרי וסוף לדיצחא להצרכי קוצר כמ"ש ה"י נוס' שלום דממלכות חדל לא נאמר ח"מ וי"מ העניין יראה דכך המהמק ציינסה להצרכי קוצר דאס יש שתי מלות לפניה וד"א לנניצד. חלל חדל ונייחו חזי כאמר טעמא דח"מ חלל ה"י קה שלום קוצר דאף צה לא אורינו ח"מ וסדוראס יראה להצרכי שם צקי ק"מ דתמידין ונוספי' נחשבין מלות אחד דשם קרבן אחד ולכך לא זכר הש"ס צצעיח חלו דתמידין ונוספין לפי שהם מלות אחד ונעם חלל אס היו שני מלות אף ללא אפשר לניצבד חלל חדל ונייחו ללד הדוקא שפ"ה אורינו ח"מ וסב כמ"י צה לשון מור"ס צקס"י דרפ"ד המ"ל צחילוק זה דעינו אחד הוא ולכך חסיב מלות אחד ונעם ולפיכך כמד מור"ס דיקראו צבל ר"ח דליכא צה טעמא דח"מ חלל אס היו שתי מלות אפי' דח"א לניצבד חלל חדל ונייחו אורני טעמא דח"מ וטעמא דח"מ דוחס לתדיר הם וקבים הולך כמו שהבנחתי חזי הדל לעיל ונו"ס מרין צקי' כ"ה ס"א ואתה נחמס דמנילל דווסא דחין כאן קרי כלל על וסרין סיפך קוביא ערוכה דוצחיס דל"א ע"א כמ"ס הרצ נוס' שלום דכפ"י נחמ טקטס כל סאר"ש דחפ"י דכינוא דפי' הקוביא חלו סוד כמו שהצינו ה"י המ"ל שחיא וטקס צורין קידש"ס חפ"ה

התו' שלונגילה עם שאר מוסדות גדולות ללא מסקין כתי' ונגילה והכריעו כן ונשאר עומד' המ' ראשון ואחרון ולא הולך ה' ז"ל להטעם האמלני ש' א"י הדל לנעלה ותינוח על ה' כוס שלום ח"ך לא עלה בזכותו קצת הצרכ' . ח"ך ס'יהם זשי' שקשה על הכז מכתם לדור ח"ך לא זכר יניח לשפיר חזי כל זה . ונעמה אלכס ואקוצה אל ח"שי כ"ה ה' כוס שלום ז"ל ש"ס לי דין והצרים אחר עמו על ו"ש עם צב"י ל' אות הכז על ה' צרכ"י צב"י כ"ה קתיר ידיה אדריים כ"ד ז"ל בקולור ותנויה לי מוצא ח"ך ח"ק ה' המ' (כלומר הצרכ"י צב"י כ"ה) שדעת התו' דוצמים ומנחות כז' ח"תיה לנעם ח"י ח"י צמורה אחת ללא כנוש' פשט דצריהם כז' ולא זכר שר שצבסקי חז' דוצמים ומנחות כ' לחין מעצירין דוקא כ"ש צ' מורה לפכז מולד ית להסתכל שגרי המ' סמוך ונר' קודם אז כחז דצרי פסקי חז' כז' והוא פלא ע"כ . ואנחיה הולח דצרי הצרכ"י צבורים וחין פלא לפי כסא ונחמיה ז"ל עורר דלפי צ' צ' רב דמז יונא חין שכתם כי הלי לפכז דעדין לחלובית הדיון קיימת ואשר יתן את רוחו דצרי הצרכ"י שם דהא יראה לאחת דלגס דצ"ה אמנם הציא פסקי התו' האלו לדחות דצרי ה' סיה ילחם ש' דעסקנת התו' היל' לומר דלפי צמורה ח' בניי אחר' ח"י ע"ה לכך הציא הוא ז"ל פסקי חז' דנעמע ודצריהם דצמורה אחת לא נאמר ח"י ע"ה אלל אח"י כי הצרכ"י שם אכן כד דייקין מורחא נראה לחין נראה מדצרי התו' המ' והכריח כן ומנחות שם דק"ר דנעמע ומס' דלפי צמורה ח' נאמר ח"י שגרי עומר מורה אחד הוא ואפ"ם אמרו ח"י לכך כי ה' המ' שם דבורת התו' דידן צת"י זה ח"י כדנעמע ומשפט דצריהם דצמחא מורה ליכא ח"י אלל כל כונתם ח"י חלל לנעמע דלא ונחיה פנינו דלפי לקצוה מוקם כז' ע"ד הילכך ה"ה והוא הטעם דכינוח שכן היתה כונת פסקי חוק' ש' לשם צונחות ז"ל ח"י ע"ה דוקא כ"ש מורה לפכז אלל לקצוה מוקם לא ע"כ דכונתם הו"ל דלקצוה מוקם שם דוקא לא נאמר ח"י אלל ילא ומה אמריק ח"י דכל כונתם ה"ם לאמפוק קצירות מוקם ולא נכתו צז' שאלם צמורה אחד כז' לא אמריק ח"י דלכ"כ קשה מן קוניא דננחות לשם דנעמע לפיכך

ועוד ית' להציל רחמים לזה ומוקף דצריו שצפסקי' חוס' שכי' אצל לקצוע ונקום לל' ולי' כדצרי' הרי' נזה' שגור דיש' חילוק צין מלוא מלל לשמים וזה הלשון אומרת אצל לקצוע והרי' לקצוע הוא צנוה' א' וכבר מעטנו לה מנרש' דצרי' שכי' ח"ו ע"ה דוקא כשיט מלוא לפניו דמשמע שמים ולא א' ח"ו דהם ז"ל לא נחתו למינר דצנוה' א' לא אומרי' ח"ו ע"ה י' וכו' ית' צה' דיש' לדייק מדברים אלו להיפך דמשמע דבקציעות שהיא מלוא אחת צו דוקא לא אומרי' ח"ו אצל צפסקי' דצרי' אפי' שהוא צנוה' אחד אומרי' ואומרי' ח"ו ואף שלא נעלם מומי' שאפשר לדמי' רחמים זאת ומי' זה כ"ל שהיה בוכה הצרכי' ואין לורק לוור ששכח דע' וחיתיה עוד להרי' נזה' שגור שכי' אומ' דכ"ל לוור כדעת סתרי' דצפסי' מלוא אומרי' ולא צמד ושאי' עומר כיון דלא ידעינ' מלוא ונקום הם קולבין ואין באן ונקום קצוע כחש כשמי' מלוא וכחש מוי' דשאי' צבי' מגילה דלומרי' צנוגילה ד"ו ע"ב דיש' לקרות סנוגילה צלרד דלשון לפי' שאין מעצבין ע"ה אפי' דהיא מלוא אחד לפי' דיש' לה זמרים חלוקים אפשר לוור כך וא"ל דל' לכך הוי' כשמי' מלוא ולפיכך אומרי' ח"ו ע"ד

הם מוכרחים אלו לומר צרכות הצרכי צפי ק"ו ודלשם כח"ל
דעוהו לומר כצורת ה"י ה"י דצפתי מלות דוקא אמרין ח"י
ולא כגשג ה"י שם דזה הוא בגדל"ס מנחות דס"ד ונגילה
ד"ו ח"י דמוכרחי אלו לומר שר"ל כח"ס ה"י נזה שלום ואין
כאן ק"ו והיו לאחדים . אלא דעל שניהם כאחד קשה
מנ"ס המג"ל והוצא לשונו בראש המאמר שבי דדעת הר"ן הוא
דבכרכים שהם ספק מוקף חומה יקראו בראשון ולא ציוס
שבי משום דציוס בראשון זה המלות לידם ואין מעצירים על
המלות יע"ס ה"ל כך צהדיא דדון זה של מגילה דומה לתמדין
במוסף דאביעזר בן גמ"ס ולא לאוניין ח"י מוסר וכוונות

א"מ וקסם על חילוקו וקוביות ונחשות דנו"ע נ"ח דל"א הוכח
שם גזים צבי"א דחומדין ונוקפין וכן קסם ונחל דפסק דנו"ח
צבקי" חפצ"ד וי"ל דוק . חומס ונעבז וחלפ"ק חילוק
סה"י הוא הצרכי"י עליו צבקי" ק"מ או"י א"י דל"א חילוק הוא
ז"ל חילוק אחד דצמד"א מל"ה לא אחרין ענינא דל"מ וצבקי
מל"ה וא"ל לנעבז"א חל"א מל"ה ומי"הו או אחרין ענינא דל"מ
וראיתי לחלומיו של מל"ה וצבקי"א הוצ"ו דצבקי"א של אצ"ו הוא
סה"י קלשי"י דוד שם צבקי"י י' שסקס"ה על הצרכי"י ונח"ל דל"ה
צבקי"ה ד"ו ע"צ גזי קריאת וגי"ה כ"י אחר הש"ס ענינא
דל"מ כ"י עי"ד

ואני הדל למעלה צלות הקודם כרגשתי עליו ומה ומה עש
לחיתא צמנחת דק"ד ע"צ וצאתי לכלל יצוא עס
מה שחילק ה' בזה שלום דש"ה בצי עומד שהם וקומו
חלוקות וכן בצי מגילה דית לה זמנים חלוקים אפשר לומר
כך וא"ל כך לכך הוי כשתי מלות ולפיכך אחריון א"מ ע"י
וא"ן כאן קוי תלמיד על ה' . אמנם מה שיש להרגיש עליו
הוא מה שהקשתי למעלה על ה' בזה שלום ונלשונו ש
הרין ודע שהמציא ק"ל דלף צמחה אחת ואש"י שהי
לקצוב וקוס כאשר נענוח לא"מ ע"ה כן דקדקתי ונלשו
המציא שצפ"ה מהי מנעם הקדצנות דין י"א ע"ד . ורגו
אדבר עוד צפ"ה ה"א שלל זכית להבין כונת שירצני' כלשון
צקודש הוא הרי מהרד"ק צ"י למנחם לדוד דל"ג ע"ד שהקש
הוא ז"ל על פי ר"ת שפי' על ה"א לחיתא צמנחת דל"ג ע"צ
עצורי' דרעא אלוטופא אקיר וקוס א"מ ע"ה פי' ר"ת לחיירי
כשמונץ תפיליו ומוניחם צביסם כ"י הקשה ה' ה"י דלפי'
זה קשה למה לי קרא דוקשנתם צפי' הקוונן דל"ו ללמד
דקשורא מניח מניח של יד תמי' כ"י תיפוק ליה ודרי"ל לא"מ
ע"ה כ"י ע"ד . ולא ידעתי מהין יולא מדר"ל דים להניח של
יד תמי' דלפ"ד ל"א ה"א יולא מדר"ל א"ל לא ה"א פקוק
דוקשנתם דה"י דקאמרי רש"י ור"ת דש"י צמחי' א"מ ע"ה
כל אחד לפי פי' הוא דכבר יולא לנו דל"ג יד מניח תמי'
ומי' דוקשנתם ולכך כתבו הם ז"ל דש"י א"מ ע"ה אם
פוגע צלל ראש תמי' לפי' ר"ת ולפי' רש"י אם פגע צלל
יד וכולא להניחו כדי להניח של יד אצל אם לא ה"א פקוי'
דוקשנתם אעיקרא חן לא ידעין אזי אזה מהין יס להניח
תמי' ומה יתן ומה יוסף דרשה דל"ל לא"מ ע"ה דל"י הוכח
צ"ה דים להניח תמי' של יד תמי' . שני צקודש הוא הרב
מו"ק שלם בליקונו על הש"ס דכ"ה ע"ה שהקשה עס על
דברי' ה"ה' שהקשו לרש"י דכבר יולא פירושו מדרשה דוקשנתם
צמחי' הקוונן כ"י ה"י ה"י וז"ל והנה רש"י ז"ל יציב דגס ר"ל
הוליא זה הדין ומי' זה דוקשנתם ע"כ . גם על ה' ה"י
קשה דמהיך יכול ר"ל להוליא ד"ו שהוא א"מ ע"ה מדרש'
דוקשנתם שצ"ה הקוונן כאשר הקשתי לעיל למהרד"ק סוף
דבר לא זכית להבין דבריהם ודבריהם ל"ע . וא"ל ללו
דמקשנינא ה"י' דהרצנים ה"י' הצינו צדצרי רש"י דלשם
ספי' עצורי' דרעא אלוטופא ז"ל לאחר תפילין שצורע צצציל
תמי' של ראש אקור דה"א צורע פגע תמי' ג"כ שבונוה ה"י'
דקצצא להניח צלל פגיעת צמחי' של יד מונס יס להניח של
תמי' שהי' צמקוס הכנת תמי' של יד שה"ה הסודע לשם
הוא פוגע תמי' דכך דקד' האדם שפגעא להניח תמי' של
ראש ל"יך להגזיה ד"יו ה"ה"ה על הראש . מולא דתפילין
של יד הם יותח קרובים להניח מול ראש ולכך אם יצא
להניח תפילין של ראש תמי' הוא ונעציר ע"ה מהמלת דצורע
הוא פוגע תמי' וא"ן להעציר ע"ה זה ה"ל שהצינו הרצנים

איברא דלעקן רש"י הכי נשמע כפי' הלו דהא 3737
 כי רש"י דהא צורוע פונג חחי' נשמע דכך
 דרך העולם ונעלמות הדבר לפונג צורוע חחי' עשרי מדצקי
 צפ"י ה"י עפ"י זה נראה שדקק להם לפרט הפי' הלו 3737
 רש"י ולכך כתבו מה שכתבו דההי"ח הוונת הזה וצמו
 דגריהם ואין שום פקפוק דצדיהם כאלו עיני סומעין ישר
 יסחו - אלל כל זה אינו שווה לי עשרי ולינו לגדול המורים
 הוא הרח"ש ז"ל וגם הס"י צק"י כ"ח צק"י הס"י לא הצינו

אפי"ה אין כאן ק"י שגרי ומשם דמדיד דושה לא"מ ודלא כמערץ דש"ס דעס קרבן אחד ונחשכז כמורה מלא וצבנון דין לא נאמר עממא דלא"מ כלל והוי דוויאל דצעי"א דתמדידן ומוקפין דמנחות דמ"ט דלא מכרסם נעמאל לא"מ ויבין ומוקפין הציאו הצרכ"י עס דכמלא מורה חסדי דתמדידן עצות הקצנות ניכחו וכמד בזה"ס חסדי * נעמאל חף אלו גבי קוביא הלזו דצמסם נאמר דבין דתמדידן עצות קצנות ניכחו כמד מורה חסדי ויזימאל על ה"י כ"ס חף לא עלה צבוכו לשון הצרכ"י דק"י ק"מ סהציא חילוק זה נעמאל על מערץ דמנחם סהקי ק"י הלזו על מערץ נ"י דלא רחא דצרי מערץ צבורתן וי"מ קסה עליו ומלשון הצרכ"י דק"י ק"מ דהציא חילוק זה ומשם מערץ והוא מלא לפקע"ד ועיין לה"י קדשי דוד חאסן צק"י ל"י דיי"מ ודוק (א"ה) ועי' צק"י סה"מ זה שמו משה למוהרצ"ק דנ"י ומשם ע"ד ה"י ומכ"ל וצב"ל ומשם סה"ה דנ"י עס צק"י ז' סהרצ"ב צע"י יעש"ב ועי' צק"י זכרנו לחיים סה"מ אוח אל ודוק אלש"ן

ב אֵין מַעֲבִירִין עַל הַמִּנּוֹת וְאִצּוֹ הָיוּ חָל הַעֵין לִבְלֹא כַּמּוֹת חִלּוּקִים כְּאִמּוֹ צֶדֶק לֵיבֹא וּלְצַדֵּק מִה שֵׁשׁ לְהַקְשִׁי כָּכָל אֶחָד מֵהֶן הִם הַסְלִי צִבּוֹר לִרְי וְגוֹאֲלִי . רִאשׁוֹן לִיָּוִן הוּא דַעַת הַמַּעֲשִׂי שֶׁהֻבְחָלו לַמַּעֲלָה בְּאוֹת הַקּוֹדֶם שֶׁסִּיל דַּעֲוֹת שֶׁהֵם חִלּוּקֹת בְּנוֹן מַעֲדִין וּמוֹסְפִין לֹא כְּאִמּוֹ חֲמִי עֵיִם רִישׁ לְהַקְשׁוֹת עֲלֵיו מַתְסֵיו הַרְדָּוָי קִי יִיג כְּמַעֲשִׂי וְלֹא חֲלֵל לְדִלִין קוֹסִיָּא וְהַרְדָּוָי דִּהַרְדָּוָי לֹא קִאֲמֹר לְמַעֲרִין אֲפִי בְּכַנּוֹן זֶה חֲמִי אֲלֵל דַּעֲוִי בֶּה גִיכ מַעֲטוּי אַחֲרֵי כֵּן כְּוֹן סִירָאָה מַעֲטוּי בְּלִצְרֵיו סִרְיָק כְּמֹה עַמּוּסִים לְבִצְרֵיו עִידָד קִבֹּד מִלְּאֲחִי שְׂכִיבִי הִי קִדְשִׁי דֹד חֲסָדָן דִּב עִצ עִישׁ וְכִיָּם מַעֲבִירִי הִי כֹּהֵם שְׁלוֹם שֶׁהֻבְחָתִי לַמַּעֲלָה בְּאוֹת הַקּוֹדֶם מַמּוּס צִדִּים אֲבֵל וְעִיָּין שֶׁם צִדִּים הַמּוֹרֵם וְדוֹק . אֲבֵל דַּעֲדִין קָשָׁה עַל הַמַּעֲשִׂי וּמִקּוֹבִיא יוֹנֵאָה לְיִיב עֲלֵא בְּצִי דִישׁוֹן וְחֻצָּה פְּכִימִי וְהַנִּצָּת מַמּוּס גִּבּוֹת קִאֲמֹר שֶׁם לִחֲמִי עֵיִם וְהִי שֶׁם מִנּוֹת חִלּוּקִי הֵן וְאֲפִיָּה קִאֲמֹר עַמּוּאָה לִחֲמִי וְחֵלֵל לֹאָ קִאֲמֹר זֶה הַמַּעֲשִׂי אֲלֵל כְּשֵׁשׁ שְׁתֵּי מִנּוֹת לִפְנֵי וְחֵלֵל לַמַּעֲשִׂי אֲלֵל חֲדָה מַעֲטוּרָאָה אֲמִירִין דִּלִּי הֵם חִלּוּקוֹת לֹא כְּאִמּוֹר עַמּוּאָה לִחֲמִי אֲבֵל כְּשֶׁהֻבְחָתִי מִנּוֹת אֲפִשְׁכָּר לַמַּעֲשִׂי דִּהִירָה לְשִׁתְּהִין אִז אֲמִירִין עַמּוּאָה לִחֲמִי שֶׁהוּא לְהַקְשִׁים הַמַּעֲלָה שֶׁבָּהֶם לִירֹד חֲתִי זֶה כִּי לְהִלִין צִבּוֹר הַמַּעֲשִׂי אִף מַעֲבִירֵיו לֹא הִזְכֵּר זֶה . שְׁתֵּי צְקוֹדֶם חִלּוּקִי הֵב לִקְטָה הַקְּמָה הַמּוֹבָא לַמַּעֲלָה בְּאוֹת הַקּוֹדֶם שֶׁחִילֵק בִּין יִסִּיד לְצִבּוֹר דְּבִצְבּוֹר לֹא אֲמִירִין חֲמִי עַל הַמִּנּוֹת וְיֵם לְהַקְשׁוֹת עַל חִלּוּקֵי הֵם מַקּוֹבִיא לְמַכּוֹת דִּקְסִי עִצ וּמִקּוֹבִיא דִּישׁוֹת לְיִיב הֵבֵל כְּמַעֲשִׂי בְּאוֹת הַקּוֹדֶם וְיֵל צְדוּמָק . וְעוֹד יֵם לְהַכְנִיֵם עֲלֵיו קוֹסִיָּת הִי קִדְשִׁי דֹד שֶׁם מַמּוּס מַעֲטוּיָה דִּי עִצ דַּעֲטוּמַע שֶׁם לִאֲפִי דִהִי דִבֵּר שֶׁל לִצְבּוֹר אֲפִיָּה כְּאִמּוֹר עַמּוּאָה לִחֲמִי עִידָד שׁוּרִי קִי הִלְזוּ דְּבִצְרִי הִי פְּרִיָּהָ צִבִּיָּא מַמּוּס חֲמִי דִין חִי וְחִי פְּרִיָּהָָה שֶׁם דַּמְּחֹן דַּמְחֵלֵק בִּין יִסִּיד לְצִבּוֹר הוּא בְּהִדִּיא חִלּוּקָא שֶׁחִילֵק הַמַּעֲשִׂי לְמִנּוֹת חִלּוּקוֹת לְשִׁתְּהִין חִלּוּקוֹת וְכֵאֵן הוּא שְׁוֹת עִישׁ וּמַמּוּס לְשִׁפְרָה קִדְמִי הוּא חִי הִי פְּרִי הַאֲרֵץ דַּחִי צִבִּיָּא קִי צִי דַּעֲטִי מַעֲטוּיָה כִּיּוֹן שֶׁהִיא אֲקִרְקַפְתָּהָ דְּבִצְרִי לֹא נַחֲשָׁה כְּדִבֵּר שֶׁל לִצְבּוֹר עִישׁ וְתוּמַאָה עַל הִי קִדְשִׁי דֹד לִמָּה לֹא זָכַר שִׁיר מַעֲבִירִי הִי פְּרִי הַאֲרֵץ וְאִין לִרְכָּב לְהַסִּימוֹ צָקִי . וְהוּא יֵם לְהַכְנִיֵם עַל חִלּוּקֵי זֶה מַקּוֹי הִי כֹּהֵם שְׁלוֹם לְאוֹת הוּא לְדִין לְצוֹר מַמּוּס חֲמִיָּה הַכְּנָשִׁים יֵל שִׁיּוּמֹתוֹ כְּמַעֲשִׂי בְּאִף הַקּוֹדֶם וְכִיָּם לְהִיר קִדְשִׁי דֹד שֶׁם שֶׁהַכְּנָשִׁים כֵּן עַל חִלּוּקֵי הִלְזוּ . שְׁלִישִׁי צְקוֹדֶם הוּא דַעַת הִי כֹּהֵם שְׁתֵּי שֶׁחִילֵק הוּא זִי לֹאָ יֵם שְׁתֵּי מִנּוֹת לִפְנֵי וְחֵלֵל לַמַּעֲשִׂי אֲלֵל חֲדָה מַעֲטוּרָאָה לִחֲמִי אֲמִירִין חֲמִי עֵיִם אֲלֵל יַעֲשֶׂה הַמַּעֲלָה יוֹתַחֲמַחֲבִי כְּמַעֲשִׂי בְּאִף הַקּוֹדֶם מַמּוּרָוִים לְהַכְנִיֵם עֲלֵיו מַלְשׁוֹן הַרְיָן שֶׁבִּצִּיא הַמַּעֲשִׂי כְּמַעֲשִׂי וְעוֹד יֵם לְהַכְנִיֵם עֲלֵיו דִּהֵיָּל לְבֹאָ דִּהֵא דְקִיּוּמֵל דְּבִשְׁתֵּי מִנּוֹת אֲמִירִין חֲמִי עֵיִם הֵיָּיִו דּוּקָא בְּאוֹתָהָ שֶׁאֲחֵל לְעַשׂוֹתָהָ עֵיִי אַחֲרִים אֲבֵל בְּאוֹתָהָ שֶׁאֲפִשְׁכָּר לְעַשׂוֹתָהָ עֵיִי אַחֲרִים לֹא כְּאִמּוֹר חֲמִי עֵיִם כְּוֹן לְאִיחָה צוּמְכַת מִיָּק דִּיָּק קִי עֲלֵא עִישׁ וְתוּמַאָה כְּדִבְרֵינוּ . רִבְעִי צְקוֹדֶם הוּא דַעַת מַעֲטוּרָאָה צְבִרְכִיָּי קִי כִּיָּה חִי גִי דִקְסִי לִאֲפִי בְּאוֹתָהָ אַחַת אֲמִירִין מַעֲטוּיָה לִחֲמִי עֵיִם אֲלֵל דִּהֵא הוּא לְקַבְּעוֹ מַמּוּס אִז לֹא אֲמִירִין

כן בדעת רש"י שהרי הם כהנו על שם רש"י דרש"י פי' דלמא
פוגע בשל יד תמי' אין לחסרם כדי להכיר שז' ראש ופגוע
שלא הציבו בדעת רש"י כוונ' וחדל קרי' לדוכתא וכו'.
בסיתא מלינא למסכת עוד חילוק אחר לענין אינו ע"ה
והוא מה שמילק לן הרי קדשי דוד חסאן צבי' ז' ד"כ ע"ה
דלא דאמריק אינו ע"ה צבי' זמן מה כסיתא מלינא וזה
למנוס אחרת כגון שהיה דשיירי דסם כו' דכיון דתחילה
פוגע ציקוד ונעצו' אם ונחתין ונלספוד שם הרי עבר זה
היוון ולריך לסנתון עד שילך ליקוד דריווי לכך הוי' ונעצו'
והיה ע"ה וקצת לכו' ומהיה דנונר שצדיאין איהו
כן הקרוצ ונענאו דאינו ע"ה ונעכחם לה דיש צדלה אחת
ונרעה תצוה כנו שעה אחת ואין הספק צין קוה לקוה
כלל הילכך לפי דברי הרי' אם פגע צחתי' השדה אם
אינו רואה לקצו' נעס' אלא ונקי' השדה אין צו ונאס' ליתא
דאינו ע"ה לפי שכלל רגע יכול לקיים הנוס' ואין שום
הספק ציהים כלל אצל כל כי הוי' חידושא אם האותה כן
לא הוה צחתי' ונלספוד שם"ס ונוד צה דלצ"ה ראשון
דליתא צבי' הוא נעס' דלריך כך ונלס' דלס' היוצאים
איתו מן קרי' השדה היה קצו' צו זקא' והיה וניצטו וספקו
הנוצצים צבי' ונה' תוידין ונווסקין ועיין להרי' קסלה יעקב
ד"ה ע"ה ונע"ס קים לדחות מ"ה דעתי' קים כמו שהיה
לא נחם בחילוק זה. עמודים שצנעם זאת ונלס' מ"ה אחר
הוא הרי' ונע"ס ונלכו צבי' הציאו הצרכי' צבי' כ"ה א"י
ג' דצדבר דאין דעתו לעשותו אלא לאחר זמן ופגע צו והוא
רואה להכיר כדי לעשות וזהו אחרת וכנצי"ה ונעס' של אותה
מזה קים דעתו לעשותה יעשנה צה לא נאמר אינו ע"ה
כיון שאין דעתו לעשותה עתה ע"ס וצדברי הצרכי' שהציאו
קטנות דלצ"ה ואין לסקוט עלי' מהס"ס ועמוד דלמתי
אין ונצי"ס אותו ונרמק שסרי עדין לא יס' דלעצם
לקצו' את העמוד אלא לנקוט סלנעם חפץ ולזהו נאמר צבי'ס
ליתא דאינו ע"ה ד"ה דלס' כשהם הולכים צדק ידוע דצד
ההולכים לקצו' והם דלעצם קוצרים כן הילכך אם יפגעו
בשדה אחת ואין קולרים נעס' וילכו לנקוט אחר נראה
לעין שם עוצרים ע"ה דכל עולם לא ילאו ונרמקם אלא לקצו'
את העמוד אצל צמורה שפגע צה ואין דעתו לעשותה עתה
ונאס' נעס' קים לו אי' לא נאמר אין ונעצו' ע"ה כמדובר
וע"ס זה נראה קים ליצט' מה שהקשה הרי עושה שלום
באות האלף ד' י"ד ע"ה על מה שספק הוי"ה צבי' ז' א"י
צ"ך דמי' קים לו צ' צתי כנסיות צעירו ילך לרמק ונעס' שכן
פסיקות ותנוה עלי' הרי' הרי' ונוד דעמוד ע"ה ולפני' כרי'
דאין כאן קרי' דלס' גצ' עמוד דנאספס יסרכל לקולו
כוונ' הנוצצים שם ולפני' נראה לעין כל שנועצרים ע"ה
דלא כסללו ונרמקם להם ילאו ונעס' הדבר שם ונעצרים
ע"ה אצל גצ' צ' צתי כנסיות אם הוא הולך אלא רמק
אינו כיכר שסור ונעצו' ע"ה לפי ד"ה דלס' צדוק יס' לו
נקוט מיוחד לתמי' אז נחם דעתו צבי' דלס' ועל הכל דיש
לו שכן פסיקות אצל צעמוד אין שם כל העושים הרי' לכך
אננו נעס' אינו ע"ה זה כ"ל לפקע"ה ליצט' שניי'
למילואים שנועו' ואס' דע לך עוד חילוק אחר ונה' עושה
שלום הסי' לשם דלס' פגע צמורה אחת ואותה הנוצרים נראה
לאחרים שנעשים אותה כגון שפגע צצית הכנסת הקרוצ ואינו
רואה להתפלל שם אלא וראה לילך לרמק אין צה ונעס' אינו
לפי שצצ"ה הקרוצ יס' ונעס' שם ונלס' אדם זה נעס'
הנוצרים הילכך לא נאמר צה אינו ע"ה ואיכא למידק על
זה שהרי נעמא דאינו ע"ה הוא נעס' וזהו אחרת הנצח' לידך
אל תמנינא הילכך מה יתן ומה יוסף אם הנקוט צבא
הוא יעשה צו הנוצרים ע"ה אחרים ואין ונעצרים כאמר צגפו
של דלס' ונעס' יעצור ע"ה וי"ל זה צקויר' דווק' ד' ע'
שסצחתי ונעס' דלא אפסך לעשות הנוצרים ע"ה אחרים יעצור
ע"ה ויעשה הגדולה הרי' דצקוטם שפאפך לעשות הנוצרים ע"ה
אחרים לא נאמר אינו ע"ה הילכך יכולים לילך לצד"ה הרמק
דלא צקרוצ אפסך לעשותו ע"ה אחרים ונמדובר
מנחם עדיין יס' לדחות ולומר דלס' זה צה הנוצרים

לדור אחת הנולדה על כל אדם ויטעאלל הוא נוסע ואינו תלוי בנפיקס אלל בצוק האדם הילכך מה יתן ומה יוסף שיטפלו בני אדם בצורו ונקום דבלל זה חוצה להם להטפל בבניו שהיה ולפיכך עדין ילל דלין זו כדי שצביה אם נעשית הנולדה עיי אחרים בצורו נקום כיון שהוא מליה מועלת על גופו של אדם ויל דוק. הכי לך שמונה מילוקי צענין לין ונעצרים על הנולדה וחתם הנענין זה אשר נחצר צו תקריא לילך ואספתו אל חוך ביתך ועיין עוד צענין זה דל"ע ע"ה צפי זכור לאצרהם ש"ה ס' יי"ד ואני הדל צפי ונענו ויהי ס' כ"ה ס' ק"ק י"ט הנחמי עוד מילוק נר צענין זה ונשם רש"י ציונאל ד"ע דכל שאינו עוסק בצולו אלל עומד ודואה ומשום צבוצ עם ליכא ציה לין ונעצרים עה"ע (א"ה) ועיין ג"כ צפי גולא ימי הנחמי ונש"ה א"ה ז"ל יעצ"ש ועיין ג"כ צפי דצרי ונחם מ"ה דליז ע"ב יע"ש ועיין צפי לצ מים ס"ה ס' קמ"ע דק"ד ע"ב שצנה אללו ליון להספוס שמועדו צוה יע"ש ועי ג"כ צפי לפיחות דצצ"ס ס' כ"ב דנ"ע (א"ה) איקור ונוסף לרמי צרהה הרי הווצהק חמד היה אצרהה שיכאטו כר"ו (א"ה) וכבר נדפסו דצרי ונוצר"ש הס' נספרו הס"ע צס יקרא נקמה אצרהה וע"ש צצ"ד ד"ע ע"ב אש"ן) שפציא לנו נשם הרי הליכות חלי ס' ק"ג דליקור ונוסף קרי לפעמים אף לליקור כולל ולין לנ"ש המוספות שצצנעות דכ"ד ע"ב ד"ה יס אוכל להגם דהוי ליקור כולל קרי ליה ליקור ונוסף שהוא חמור על קל ע"ב וע"ה תמיא יקרא הכי הס' כר"ו ונו"ש הר"ע פי"ז ונ"ה ונ"ה ס"ב האוכל חלב נבלה ועריפה דח"ב צ' ונתוך נשתוקף האיקור צצנעה ע"כ מה הוי כולל דהרי לא נחוסף האיקור נחתיכה עלמה של חלב להקרות ליקור ונוסף וכאן דנחוסף האיקור על חתיכה אחרת צכ"ה ליקרי כולל ונקמ"ע עלמה נההו יצו"ד דלי"ג ע"ב ד"ה אמרי' דכ' הכי דה נקרא כולל וא"כ ז"ה שפסם על הנחמי' דקרי ליה ליקור ונוסף דנ"ש המוס' יס צצנעות דקרי ליקור כולל ליקור ונוסף דצרי חמור על קל צכ"ס ד"ה לומר צעד דצרי הנחמי' הס' שפרי חלב וגם נבלה זה הו נקראו קל וחמור כנ"ש הס' יצונות דלי"ג ע"ב ד"ה אמרי' נח"ד הכי הס' כר"ו ולע"ה סן קדם יס להרבי"ט על הכי הס' מה היה דעתו להציא דליה נחחוק ונח"ו יצונות דל"ג ע"ב להוכיח דליקור ונוסף הוי נשתחוסף האיקור על החתיכה עלמה דנחתיכה אחרת נקרא ליקור כולל כ"ו וסלא ונוקום שצא חח"ו צצנעות דכ"ד ע"ב ונ"ה יולא צצ"ס שס הק מילוקא דליכא צין ליקור כולל לליקור ונוסף וכן פירש"י שס להדיא דצ"ה נירי דהוה הליק"ו ונוסף יע"ש וכו' וכו' קשה על מה שנגלה ודצרי הכי הס' שפסין ודצרי המוס' שס צצנעות דכשהוי ליקור חמור על קל הגם דהוי צליקור כולל קרי ליה דוקא ליקור ונוסף ד"ן גמולא ליה דכנגלה נכבש ע"ד המוס' דיצונות דל"ג ע"ב ד"ה אמרי' דכ' על הא דליכא צצולין דק"ג ע"ה המוס' ונח"ה יצא ליקור נבלה ויחולל על ליקור חלב ויחיו קל על חמור צליקור כולל ונח"ו כ"י דחלב קל דהוה נחללו אלל ח"ה יע"ש וכנגלה דהרי הס' נכבש ע"ד המוס' אלל ד"ן נספרו ונחמי' ונ"ש צצנעות שס דצכגון דל דהוי ליקור חמור על קל נקרא ליקור ונוסף וא"כ איך קרו ליה הס' יצוני' שס ליקור כולל ד"ן דעתו ס' הס' לתכ"ן צוה דצ"ה צח"ו יצונות דזה הו נקראו קל וחמור ונח"ה הע"ה אסיק צח"ו"ע דצרי סר"ו אלל לעדין אחר הס"ר דל"ה דלא כהצו המוס' צצנעו' דדוקא דכשהו חמור על קל נקרא ליקור ונוסף אלל כונחם ס"ל דצכגון דל דליקור חמור על קל ש"ך לומר לשון דנחוסף עליו ליקור דכ' דש"י ואין קו"י על פ"י למה נקטו הק' לישנא דנחוסף כיון דליי"ר צליקור חמור על קל אלל אה"כ דלשכסן דצוכתי נוצא דקאמר ליקור כולל ולא לשון ונוסף הגם דהוי ליקור חמור על קל וכמו שכן יראה הנענין שס דצצרי המוס' דיצונות שס דקרי ליה ליקור כולל לצד לנחלא דהוי ליקור חמור על קל ולא יס צוה ח"ה קל וחמור כמו שפסין הכי הס' ונ"ש הוא אמת צכוכת המוס' הנענין צח"ו מוליך דק"ה יט"ל ד"ה א"ה

היה לך דגם הלח"ם נדחק למרחק דברי ווארשיי לז"ח שר"ג
איקור כולל הגם דכ' צפ"י איקור מוסקף הלבך ה"ם דנינא
בן צבורת הו"מ וכ"כ הלח"י שם דח"ן לדעת הו"מ יע"ש .
ובו"ש אזי עני למעלה וכל זה היה צהעלם דבר וואסער"ה
זי"ע גס אש"יר להרד"ז צדדשות ח"א ק"י ל"ם דמסאל על
חלב עולה לזה לא יענא תמוזה או קדש"ים צאיאקור וואס'
דעגו דלחמוקף צצורה כ"י ע"ש דלפי כל האמור הוא מוכרח
דגס רד"ז ל"ד קאמר איקור וואס' או כו"ש הנומיש דחדא
מנייהו נקטו ובו"ש הלח"מ ז"ל צדעת הרעז"ס ועיין להבד
ערך השלחן צ"ד ק"י ס"ד סק"ג דלא ירד דעתו הרמזה לכל
ח"ש למחור דברי הפר"ס יע"ש וות"ש עוד הפר"ס שם סדגב
דאיבור צהנאש מיקרי איקור מוסקף לא זכר ש"ר דדצר זה
צומלוקת הוא שני דהגם דודצרי רנ"י צבריחו ד"ד רע"א
עאמע דקרי ל"ם איקור וואס' וגם הרעז"ס שם צפ"י הוואס'ה
ס"ד הלח"י דח"ן ע"צ סדב הכי וו"מ כבד צה שם הלח"י
דמחוק' פליגי וקרו ל"ם איקור כולל ויעויין בזה להב' ע"ה
צ"ד שם צזה

שוב חטוב לדברי הרי"ה ה"ל כר"י צמ"ס דליקן מוצגים
דברי הרי"ה סצמ"ז מהמ"א ה"ל דלפי האמור

המ"י מפורש יולא ופי' כל המ"י ולא נתקשו חלל צדרי המ"י
שם ולא בזה חנו מלינו לומר דל"ד קאמר המ"י איקור מוק"י
ובכל האמור . וזון המיוחס על המ"י המ"י נר"ו דנתקשה דצרי
המיוחס שצמ"י המ"י ולא נתקשה צדרי המ"י שצמ"י דין
ו' צרי האוכל ביד הכנה טל נכלה דבי כמי דחייב שמים
מסור לנוקם עליו איקור אחר והמ"י המ"י הוצא צדרי המ"י
המ"י שצמ"י צקוק דצרי ויותר המ"י להקשה ע"ד המ"י חנו
שצמ"י דכ"כ לזעזל דקושיית המ"י המ"י נר"ו לא שייך כלל
לפי דברו ע"ד המ"י שצמ"י המ"י דכיון דחלצ ונכלה יסבכל
א' וזה ש' המ"י חנו א"כ איפ"ש שייך לומר לשון מוק"י לגבי
הלך דנכלה המ"י חנו ונחלצ ואח"י איקור נכלה חייב על החלצ
והתקוף עליו איקור חנוור על הקל הטק"י לק"י לזה קאמר
המ"י לשון מוק"י דכיון דק"י נתקוף עליו חנוור שייך לומר
לשון מוק"י צרי צדרי המ"י שצמ"י דין ו' המ"י לא
שייך לו' זה שהמ"י והשק"י שזקוקו צדרי המ"י חנו הוא מחולץ
במ"י דק"י ע"כ וזה הוא מוצא דמא' דמחייב צ' בגי'
הכנה של נכלה באיקור כולל הוא אש"י דלמי חנוור על
קל ונודצרי המ"י חנו שצמ"י דקדק הלמי' שם דח"י ע"כ
דק"י להמ"י איקור כולל איכא אש"י דהוי קל על חנוור
ודלא בהמ"י צמחים ד"ע ע"כ דק"י דלא חייב איקור כולל
אלא דוקא חנוור על קל יע"ש ויכ"ה המ"י המ"י נר"ו עלמו
צק"י וכו"ש לקון צק"י הלכה המ"י המ"י המ"י המ"י המ"י
ע"ד המ"י המ"י שצמ"י וזהם חין דלמי כמחייב לגבי צדרי
המ"י שצמ"י כיון דכבר מוצא דצדרי המ"י שצמ"י המ"י
צקל על חנוור ועכ"י נקט המ"י לשון מוק"י המ"י חנו
דק"י המ"י נר"י . ואולם האמת כ"כ לזעזל דלשון
מוק"י דנקט המ"י ל"ד אלל כונתו הי"ל איקור כולל איכ
במ"י המ"י והלמ"י המ"י דצבגון דא' חדא מנייהו נקט
דק"י גם באיקור כולל שייך לומר לשון מוק"י צלל אסד
שנתקוף האיקור כמחייב דדוקא לומר דמ"י המ"י שם לשון
מוק"י לא קאי אלל דוקא למ"י שם באוכל ביד הכנה של
עולה דהו' המ"י איקור חנוור על הקל ולכך קאמר לשון
איקור מוק"י דה' א"כ לומר צמח פנים כיון דלמי דוא' דקמ'
תלת מיני' צמחל ומחלל א"כ נאמר עליו דמא' דנקט לשון
מוק"י הוא לגבי חלל נחלל ומ"י חנו חלל חלל דבר ש"כ ומה'

וְהָיָה כִּי יִשְׁמַע ה' אֶת הַקּוֹל הַזֶּה וְהָיָה אֲנִי לְעַלְמֵי הָאָדָמָה כְּיֵשׁוּעַ הַמֶּלֶךְ הַיְּהוּדִים

[illegible]

קרי

כולל וכן קרי ליה צפי' השקס דמולין סס דק"א ע"א לזאוס
חמור על הקל איסור כולל לצד ע"ש . ואם כנים לחמור זה
לקיט' על הרמזים פ"ז מהי ח"א ה"ב דקאמר לשון מוסקף
צאיסור נבלה על הסמך דלפני' הסוס' ציצמות סס דחמב
הוא קל דהותר ונכללו אלל חיה וא"כ שפיר שייך לשון
כתוסף כיון דהוי איסור חמור על הקל ולא כ"נ צמאי דאיכא
קל וחמור בזה חס-אלל כל דאיכא דמייל לז חמור-על הקל
לא איכפה לן חס קרי ליה צלשון מוסקף ודאי הוא כמזכיר
וכן צקדס חזיתיה להרמ"ע ק"ק"ב דקב"ב ע"ב שפ"י דצרי הסוי
ס"י מעלת הסוק ד"ע ע"א סכ' לשון איסור מוסקף גמדי
דהוי כולל ופי' הוא ז"ל דאיסור מוסקף דקאמר פסיטא
פאינו אלל כולל שאר צמר עם הסמך וחד ונייהו נקטי
ע"כ . עין דואס דהגס דבי הסוי צפי' לשון מוסקף מונש
עכ"פ ס"י הרמ"ע דל"ד קאמר אלל כותס הייל איסור כולל
א"כ כ"ס דמפרש סכ' דצרי הרמזים סק"ל דקאמר צלשון
דכתוסף וכמדובר ופי' חזי היות להרי' לח"י פ"ס מנייל דמין
ע"א דפי' בן דצרי הסוי דהי' דוצחים דלישנא דאיסור מוסקף
ל"ד ושנפס דקולנוסא הוא ע"ש אלל דחייא דלא זכר ש"ד
דצבר הרמ"ע נרגש בצצרי הסוי סק"ל ופי' דצרי הסוי כעין
דקד זה דחל ונייהו נקטי ואינו שיעפס דקולנוסא וכו"ס
צמנוך ח"ך שיתיה ק"ס מנינו גם להרי' לח"י דפי' צצבי
דצרי הסוי דלשון מוסקף ל"ד אלל הוא איסור כולל וגם
כ' סס דלשכחן נוי צט"ס דמשתמשים צלשון זה של תוספת
אפי' לגבי איסור כולל יישא סא קמן דהגס דמלחי' שס
הציא הספרי דאיכא צין איסוי כולל לאיסור מוסקף דאיסוי מוי הוי
צמתיכס עלווס דהכי מוכח בצצונו' דכ"ד ע"ב וסס צפירט"י
ונצאר בן (והוא תנא דמוסייע לן לח"ש ח"י עני למעלה ודלא
כדרי סק"ל נדרי דהולך להציא עלווס ונחמוק מתי' ציצות
ומנוקוס צצא הוא עלווס ונחמ"ס סקווס צצוועת מוכח ונצאר
הך מילוקא וכן צקדס חזיתיה להרי' צין שמועס סוק ע"א
דכ"פ צצא דמפרש דצרי סליע צעניסי חלו גם הוא ז"ל
חא עוקורי' הסריס עוקורי' סק"י דלצצוועת 'ופיט"ס' ע"ש
ובנש"ל אלל וצירא) עכ"פ כ' סק"י דלצצוועת מנינו צט"ס
דמשתמשים צלשון זה של תוספת אפי' לגבי איסור כולל ופי'
צצבי מוי דצרי הסוס' דוצחים וכוט"ל וא"כ ה"ס דנימא בן
דצרי הרמזים . וסגס דהרי שער סמלך צלשון דקב"ו ע"ב
דחא דצרי הרמ"ע סק"ל ופי' דצרי הסוי דוצחים סק"ל
כפשתן דהוי דוקא איסור מוסקף ולא כולל ונייל לסי' לכתרו'ת
סו"ס צ' סקוצרים ספק דעת הרי סמי' שוועים וכאמור .
כנים לחמור זה לא וזיתי להצין דצרי ספר"ס צ"ד

[illegible]

[illegible]

שוב לחזק המופת זכנו ה' ונאמתי נהני יד יהודה
למאכרי אשכנזי זל בתי לשבועי שם דבי דמזי
קניא זל ומיש עוד (ר"ל החו) ולא קרי ליה מוסק אלא
מסוס כו בלומר דצאיסור כולל צעיק חמוד על קל אצל קל
על חמוד לאקוי כמש"כ בצמוד ד"ה ומז ע"כ ה' קין דגם
ה' המי' הצין כמש"כ אן יד עניי צבורה דברי החו והוא
משוער ודק אצז לאתה עניי לה' יד יהודה שם קודם ליה
דהציא על דברי רש"י לשבועות שם ד"ה ומיד דהוא כו'
ומיש רש"י צש"ס מכות דצ"ך ע"א ד"ה ומיד דסיילא כו' היינו
איסור כולל ואיסור מוסק כגון שצמחיהם עלמנה נוסק האיסי
כו' דומיא דא"ל ונעשית חמורת דמוסי' הוא כו' וכ' ע"ז ה'י
המ' זל ואיני מצין דצ"ר כלל דצ"י ד"א דל"ב מוכח דא"ל
ונעש' חמורת לא חשיב איסי' מוסק' לאמרי' הסם דמורה
ר"י דצאיסור מוסק' ואש"ס קלמי' צאיסי' ונעש' חמורת דצידון
צורקם הראשון דהיינו חקן ולא שריפה משום דל"ן איסור
מציא ולי חשיב איסי' מוסק' ה"לל דמיתור בשריפה ובש"י
רש"י להדיא יעיש גם ויש (ר"ל רש"י צמכות סם) א"כ כגון
חמורת ונעש' א"ל דמש"י איסור כולל ה' כגו חמור דזה
איסור מוסק' הוא ולא איסור כולל וכו"ש רש"י צמ"ד חסין
ול"ע עכ"ל . ולדידי א"ל לעיין בזה דלכ' ב' רש"י שם
צ"צמות דל"ג ע"כ דא"ל ונעשית חמורת לא חשיב איסור
מוסיק אלא דוקא לשהוא ליטנא הנאה שם צ"צמות ד' ל"ג
דכ"כ החו שם רש"י ד"ה איסור כולל ז"ל ומיהו אימור ר"י
דלההוא ליטנא דל"ק דקצר כ' ח"י' דר' יוסי' ומח"ב חרתי
צאיסור כולל כ"ל דא"ל ונעשית חמורת לא חשיב איסור
כולל אש"כ דליתחקר צש"ר קרובו כיון שאין שם א' כי היכי
דלכ' חקסי' דר"י אדרי' ע"כ . עין רואה ד"ל צפונינו דמש"ס
רש"י צמכות א"ל ונעש' חמורת דהוי איסור מוסק' הוא
כדעת החו' ד"צמות שם לאידך ליטנא ומאי דסיכ"ש שם
צ"צמות דל"ג ע"כ הוא למאי דלחמור שם לחד ליטנא אצל
האמת הוא כלאידך ליטנא ובה' כ' רש"י צמכוי' וכמ"ס החו'
כ' היכי דלכ' חקסי' דר"י אדרי' וממילא דגם ויש רש"י
צמכות שם דלחמורת ונעש' א"ל הוי איסי' כולל לפי' האמת
כך הוא דכשם לאידך ליטנא ה' דעת רש"י א"ל ונעשית
חמורת הוי איסור מוסק' הפך ויש רש"י צ"צמות שם ה"ה
דכינא כן צמחורת ונעשית א"ל דלפי' האמת הוי איסור כולל
לדעת רש"י ה"סך ויש רש"י צ"צמות לאידך ליטנא דז"ל צמ' עמ'י

דכסם דל"א ונעש'י צממותו קרי ליה איקור מוסיף לפי האמות ליה
דש"י והתו וטעם דבשנתקוף איקור חתיותו לא נאקד לאלא
לאותו אדם דלכד דנתק' עליו על גוף האשה שהיה אקורה
עליו קודם לכן באיקור א"א לכך נקדא איקור מוסיף כיון
דלו דלכד צא לו איקור השני על גוף אותה חתיכה האקורה
עליו קודם לכן כך לריכס אלו לוור צממותו ונעשית א"א
יהוי איקור כולל כיון דאיקור השני צא על כל העולם כמלא
דמאדם זה צא עליו איקור השני דל"א באיקור כולל זה
כלע"ד להלן צמד דברי רש"י דש"ס וזכות ווי"ט הרב יר
יהודה דל"ב לרד"י א"ל לניין צום וכמורכב . תו חזיתיה
בהרי הה"ל נרו אח"י שהציא מה שהקשה הרי שער הנוקד
שם על דברי התוספתא הביאורה החור שם צשציעו דכ"ד
ע"א ד"ה אלא כדנצא דשצוצה של על פיגול צכולל לרצק
אניב דהוי קל על חמור דפיגול צמיתה וכעת ל"ב עכ"ל .
וע"י כי הרי התי' נרו ז"ל והנה לבאורה י"ל דנעום חיתות
דקדשים ק"ל לרצק דחוק' דלחצי"א צכולל חתי' בקל בית
וק"ל להתק' חתי' דלח' המוקדשים אחרון ע"כ . ולאח' זעירא
ללע"ד דרומק ליצב דברי התוספתא שהצניח התק' והוא
ממה שלמדתו ומדרי הרי יד יהודה צחי' צשציעו שם ע"ד
התרי אלו צדי ומי ע"ב דלשוננו ומדרי הרי שם דק"ל דצרי
הוי איקור חמור ע"ב לרד"י קרנן כפרה כזו עושט כרת
דשגגות חמאח יע"ש כמלא דלדעת הרי ז"ל שצוצה הוי שיה
למחר דעונשו כרת ור"ש דהרי שיה לפיגול דהוי צמיתה וכבר
נרע דמיתה צדי שמים קל וזכרת כח"ש צבריתות קו"פ דם
שמיים אלא דצברותותי י"ש אלא תינא ציה על הרי קרנן
הסקן ק' ויקרא צ"י ונכלל לו הי"ד הרי פריעו צפתיה כוללת
ח"ב ק"ק י"ח כ"י צפ"י דמורד וקובץ דמיתה צדי שמים
חמיר מחדד וקובץ דכרת חס תינא דלא זכר ש"ר ש"ס ערך
הזה דכריתו דקרי צחיל וכן אמר דכרת חמיר מויתת צדי
שמים ויעוין צענין זה להר"ם קו"פ לך ד"ה ונכרתה
וצבר"ם קדושים ד"ה שהוא וצפר"י אחרי מות ד"ם ונכרת
זרעו ולהרי צאק שצצ צחי' ר"ש כריתו ולהפריע שם ולר"ע
מזענעו קפ"ט דקנהדרין ולה"א צכלל ק' ולהרי אהל יעקב
דחין ע"א ונדצרי הסרי הס"ל אחס תחתה דלח' צחלקות יסחו
לחלק צין כרת למיתה צ"ס ולעולם כרת הוי חמור מויתת
צ"ס חס תינא על הרי קרנן הסק דכי צשציעו להפך
וכעת ל"ע ומ"א דליכא לעמוד דצרי הסרי העל"יינים שפד"א
כמוקס"י אלו לאלו ח"ה נעמוד דצריהם לקון וערי המ"ם

אֵיךְ שִׁיחַה לְפִי הַאֲמֵת כְּאִילוֹ לַמֶּדִּין דַּכְתָּ חֲזוּר וְנוֹחֶה
צִדִּי שְׁמוֹת וְאֵיךְ כִּסֵּם לְעֵבֶר הִרְי יִהְיֶה שֶׁם
לְשׁוֹנָה שׁוֹת לִכְתּוֹת כִּשׁ דִּקְצוֹר שְׁוֹת לְנוֹחֶה צִדִּי שְׁמוֹת
הַכְּאוֹר בְּנֵי פִיגוֹל וְאֵיךְ אִיפֹה לְדַעַת הִרְי שְׁעַר הַסּוֹלֵךְ עֲלֵנוּ
שֶׁם לְקִי"א עֵצ דְּמִילִי דַחוּ שְׁוִין סִלִּין זֶס עַל זֶס וְדוּקָא
קָל עִי"ם הוּא דְּלִיטוּ חַל אֶף צִאֲקוּי כּוֹלֵל גִּרְס כְּסֵהם שְׁוִין
חִלִּים זַע"ו צִאֲקוֹר כּוֹלֵל אֵיךְ כּוֹרֵל לְוֹרֵד דָּהּ הִיט עֵנֶם לְרַבֵּן
דְּרוֹסְפֶּתָח שֶׁק"ל דְּלִאֲקוֹר שְׁוֹנֶה חִי"ל כְּוֹלֵל עַל פִּיגוֹל וְנוֹחֶה
וְעוֹמֵא כִּיּוֹן דְּלִפִּי הַכְּאוֹר אֲקוֹר שְׁוֹנֶה הוּא כְּסוֹה לְשִׁלְשֶׁתָם
וְאֵי"ת לְפִי" וְאֵי וְאֶקְשׁוּ הַסּוֹקִי שֶׁם לְכִיד עֵצ דִּי"ה וְיִצּוּ כִּי
הִיכִי חִי"לֵא שְׁוֹנֶה אֲלִאֲקוֹר חֵלֶב כִּיּוֹן דַּחֲלֵב הוּי צִבְכָּת וְחִי
דַּחֲלֵב נְמִי הוּי קִיל כִּיּוֹן דְּהוֹתֵר מִכְּלָנוּ כִּי יַע"ש דְּלִפִּי"לֶקְטָנוּ
דַּחֲלֵב נְמִי הוּי כְּסוֹה לְאִאֲקוֹר שְׁוֹנֶה וְשִׁפּוֹר מִלְּן עַל אֲקוֹר
חֵלֶב לִי"ל דְּלִאֵי"כ דְּלִפִּי דַעַתֵּם דְּהוֹתֵר הוּי מִלְּן לְשִׁנְיִי צִבְכִּי
אֲלֵא דַעֲדִימָא מִיכָּה קָא מַשְׁנו דְּשִׁאֲנִי חֵלֶב דְּלִשְׁקִירָא הוֹתֵר
מִכְּלָנוּ אֲלֵל חִיָּה זֶס כְּלִיעִיד לְסִלִּין צְדוּסָק צַעֵר הַתִּי שְׁהִצִּינִי
צִבְכֵּן דְּרוֹסְפֶּתָח דְּקוֹשִׁיִּים הִרְי שְׁעַר הַסּוֹלֵךְ עַל דַּעַת הַסּוֹקִי
שְׁקִיל לְדַע"ד אֲקוֹר כּוֹלֵל קָל עִי"ם לֵא חִי"ל דָּהּ הוּי הַסֵּךְ
רַבֵּן דְּרוֹסְפֶּתָח חֵלֶב שְׁחִיָּה קוֹשִׁיָּה אֲלֵא חֲלִינְיָתָא אֲלֵא דַעַתֵּם
כְּלִיעִיד לְסִלִּין צְדוּסָק כּוֹשׁ וְעִינְיִין דְּצִבְכִּי הִרְי יִהְיֶה
לְדִידֵד לְדִידִים צִמִּי הַמִּלְּ עִי"ד

ומעתה חלבה ואשכולה ליהושע ה' המלך כדכ' לחנן דכ"ד
לכאורה דמשום מונחא דקדשים כו' דלגמיל
אמר הק"ר זה אין לאומרו אפי' צדק לכאורה פהרי חלבו
חלבו

הנה"ס

חודת שלמים שבצ"ס חוות לעת סחלקו על ה' כ"ס צ"ה
ע"ד

פז אגדה הא דליתא צמס' סופרים פתוי' דרבי' ל"א
 חנא לא אסתכלית בצפרא דאגדתא חלל חד זמנא
 אסתכלית ויה קורח וי"ס צט"ס דלין צמס' דובטי דלרבי' ל'
 מילי דאגדה התי' הוא דאשר טמילה כריסו מחלמוד ופמלול
 הים לומר צמדה וצמס' ליי' קורס טמילא כריסו הרי
 מתיי' דתי' ע"א ועיין צפ' המסידים סי' רל"ז וצפ' המלך
 סי' קי"ח וסי' הנוקם סי' קי"ד וצפ' המלך התי' לא זכר
 טבדדיו כ"כ ה"דצ"ז ציטקות סי' רל"ז וחדש עוד סס דל"א
 יתנסה אגדה ליכתב עד זמנו ס' דכנא ורי' אטי ונכנסמהא
 דבי' יוחנן נקט קפסל דאגדה עי"ד (א"ה) ועיין צפ' כל
 המינים למסכת פ"ז ה"ה סי' ד"א אות נ' פוס' טליין צוז
 יע"ש אשדן)

מז אצ"י לא היה תלמיד גמור לר' יוסף ה"ר קובת דוד
דע"ס ע"ב ועיין בש"ס מכות ד"ב ע"א ואפי' זוגי
דקונ"א וה"ר קרצן נחנחל בכלליו עצר'ס קפדו ס"ק כ"ה
וההר"ק שורש ד"ן והצ"ח ח"ס ס"י תע"צ ס"ד
יז אין מיעוט אחד מיעוט דק"ל דהוי לרבות אם איכא
תלחא מיעוטי אזי הוא למועט דש"י פ"ק דהוריות ועי'
לזה"ר צ"ט צח"י עס ד"ב ע"ב ותורת חסד כללים כלל ב'
וק' כריתות הנדפס עם ת"ח ד"ע

מערכת הבית א.א.

זר ונולד אי דצעין י"ב ענה ויום א' הוא ומחלוק' זין
הפוי דלפי רמ"א צהנה א"ה ס"י ג'ן ס"ע וכמה פוי
הנמשכים אחריו ה"ד הצ"הטע שם ס"ק י"ב כל שהחמ"י היום
שטולד צו קני וכן הקדים הצדכ"י ס"י ה"ן ובצו"צ עט אגל
דעת מחר"י ומצונאם ה"ד השכ"ב שם צצ"י ה"ן הב"הטע קק"ו
הוא דצעין י"ב שלמים ויום א' ולר"ד שיעצור אותו היום
שטולד צו ע"ש ועיין להרי"ז זרע אונת ח"ג צ"ד ס"י ק'ן דב'
דגם ה"ה הוא קוצר בן דצעין י"ב שלמים ויום א' דוקא
ושכן הקדים הרב פחד יצחק והוא ז"ל דחה דצריהם ע"ש
וגם בצקויער שם כ"ב ע"ש וגם אהא זעירא ומלחאי למהר"ם
ן' חצ"ב צק"י יום חרועה צר"ה דב"ה ה"ד הרב עירשם שלום
דמינ ע"ד דברי מוצצרו דגם הוא מזה האומרים דצעין י"ב
ויום א' דוקא דהרי כ' שם דמוי שטולד צר"ה אחר חל"י כביצא צצ"י
י"ג ויו' א' ושנוע תקיעת טופר קודם חלות לר"ד שישמו התקיעה
אחר חלות ע"כ הרי דקצר הרי ה"ה כו"ש ונון התימא על
על העיר"ש שם שדחה דצרי הרי ה"ה מנעם אחר ולא זכר
לאעיקרא דצרי הרי ה"ה התימא שם שדצריהם הם הפך רוצא
דרוצא דצרוחא הנמשכים דלא דצעין י"ב שלמים דוקא וכו"ש
ה"ה א' שם

אמנם

[illegible]

הרא"ם ונחמיה וסיעתם לאין איקור קטלנית ציצום גם
לדעת הרא"ש יא לחקור יצום סתציצום טני פעמים ונחו
היצוין אם גם צאופן זה ינאל דתציצום לטליטי כיון דלאינו
דזו הוחקק קטלנית גם ציצום או ינאל דתליין צונקס ואין
חילוק בין זו ליצום דעלמא וזו דעתי הקלמ נועם דלא
פלוג וצאנו לדברי הרא"ם הלוי הכי ע"כ וענ"ש הצא"ה
טט צקי עי

ד אומר מותר לגבי חשם אי חשיב נחל דשאני חיש כוי
עמ"ס צום צק' צאל הוים הכד"מ סי' ד"ן לנ"ל ועמ"ס
אני עני עוד במהדורא ז' ק"ק י"א

וְאֵשָׁה חֵן לָהּ דַּעַת לְפָנָיו וּלְהַתְחַדּוּת הָרִי הָמָּה עָם דְּגִילָה
מִסָּם וְהַדְדִּי וְעוֹמֵץ הָרִי הָמָּה עָם עִיד עַל מַעֲשֵׂה שְׁמֵשׁ אֶל
עַל אֵשָׁה שֶׁאֵדָרָה עֲלֻמָּה לְדַעַת וְהַתְחַדּוּתָהּ קוֹוֹךְ לְמִיתָתָהּ עִישׁ
(אֵשָׁה וְעִין בְּנִי הִימָנוּ לְפִיחֵת בְּדָבָר סִי קִי דִקְסִי
וְאֵילָךְ שֶׁהֵאָרִיךְ בְּעִישׁ יַעֲשֵׂה חִלּוּקֵי דִיכִים בִּזָּה לְמַעַל אֲשֵׁרִי)

ז' אחריות המתחלפות אע"ג דהנ"ס והסיון אינן מנוולא' אי' דהנ"ס מנוולא והשפס פהיא מנאותיות צונו"ף והסיון מנוולא והסלסון פהיא מנאותיות דעל"ת עכ"ז מתחלפות פהס מנוולא אי' וון סאף ויט לנקותזס כפתקבורהשועס שלא תוכל אז לדבנ על כסון נ"ס אז סיון סבי' ל"ז ס"י קי"ט נשס סבי' ס"ס ילחק ומדברי ה"ה סק ח"א ד"ו נ"צ והנפרש פס כנאס דהנענעס דהנ"ס והסיון מתחלפים הוא נשוס דשניהס יחד צנאותיות אי' ג"ד כ"ו וכ' אי' עני צו"צ ס"ק ס"ז ד"ס לנו ללמוד דבס האסחת מתחלף צזס וגוונל"ן זס לזס חס לזס ינ"ס

צק"ד

ח חפ"י תינח רבי פלוני כ"י דלחמור צק"ס מדקחמור צלי
זא נוכח דלחמור הוא דלחמור חמור ר"י פלוני ס"י קול
חלחמור ח"צ צק"י נח"י ק"י ע"א

מאחר לו למעשים הוי אפי' של גנבה רמ"ב דכריות
וההירקא בכלליו דק"ב ע"א ה"א בזה וחי' הרשע"א
בגטין דל"ח הוא ליטול צעלמא ואפשר דמאחר על אסד
ע"ח

יוד אצלנו חשׁת הוּמ חשׁיה כגדול הצׁת לענין שׁימונו
ענינו שׁאז האצלים האצׁים נחשׁן לעיר הרב זרע חמת
חׁגׁ כׁי קסׁג ועמׁסׁ עוד חלי הדל צמׁצ כׁק קכׁא

אצילות ונשרתת או שונת הצית יכולים לילך לצית רחם
לנשות המרכים כשם שנושים ונקודם שאריות להם
האצילות דומה טיבולים לנשות השונת והמשרת ציוס טוב
יכולים לנשות ג"כ ציוס אצלם ודלח כהנ"ז שאחך הרי זרע
אונת ח"צ סי ק"ן (א"ה) ועיין צפי תפ"א דס"א קנ"ד ודוק
צדצדו דיע קס ט"ס יע"ש אש"ן

יב חוֹנֵנִים וְקָלָה שְׂכָחוּ שֶׁל הָרֶשֶׁת צִבְיֹנוֹ וְכוּלֹּו שָׁלָה צִבְיֹנוֹ
וְלִעֲנֵן שָׂחָה הַקֶּצֶה"ה כִּי הִכַּל צִבְיֹנוֹ וְיִיקָרִי צִן לְנוֹכַח
אֹו לְנִסְתָּח וְלִיכֹו שֶׁסָּקֶפִיד הַכְּתוּב לְכוּר עֲלֵיו דְּרוֹקָא וְקָלָה שְׂכָחוּ
עֲנִי"שׁ זֶה הֵרֵב מִשְׁכֻּחוֹת יַעֲקֹב ס' צֶלָה דַּעִי"ה עִיד וְכִי הַנּוֹלָךְ
ס' לִיג וְעוֹנֵשׁ אֲנִי עֲנִי צִחִי עַל הַשִּׁנִּי אִלֵּים ס' קִי"ג ס' ק
י"א וְכִי לִנְחָה דִּוֵּד ח"צ צִסּוֹף הַסֶּפֶר דִּי"ד עִי"א הַחֲלִינִי לִי
דְּרוֹקָא צִשְׁעָה חֲסִי הִיוּ צִבְיֹנוֹ כִּי וְעִי"ע (אִלֵּים וְעִינִי ג"כ
צִס' צִצְרִי וְנִחַס ח"א דְּוִי"ו עִי"ג יַעֲנִשׁ אֲשֶׁר)

יב אשתו כגופו זהו דוקא אשתו אצל לא צרכו וצחו חוס' גמין
דמיה ע"א וזה הטעם דף' הס"ב י"ד קי' ר"לד קכ"ו
וקכ"ז להעביל אינו מלמך עם שנים להחזיר כדרי אשתו אצל
האב מלמך עם שנים להחזיר כדרי צרכו וצחו וכמ"ש רבתי
האחרונים שם

יד אין פתחת הקצר דלמא בלל דם וזריכה לקמור זי
נקיים וסדר מותרת לצעלה ק"ע וצעלה חמשה צ"ח ק"י
קל"ד ק"צ וכו' הרי נמלה ז' ה"ל האחרונים דה"ה יצא
על המצור ונזק לילד ג' או ד' שעות ושזב קומה והלכה
על רגליה ולא ילדה חלל לאחר כמה ימים דלענין ימים
שצנחם חז"ל זה ג"כ דלזין פתחת הקצר בלל דם כו"ע"ש
וצעיר הזאת שאלוהי יע"א אין המונח בן : וש"ד לסרי
מסארת יעקבאל שט ולבן הרי ונח"י בהגה שם הנדפס צ"ס

[illegible]

ז' צנים מיי קצרו מחדים צ"מ שנועבו מחדים מריסחסי' לואי
דיקרא לזן הסולל לו צי שנות כי הוא מוקבל שיחסיס
סרצ שדה סאלן ח"ג ס"ר ס"י צ"ך ואלא זעירא ואלאחי צבי
יוסף לוונץ שסכמו צסוף סס"לכמה ענינים צוה ח"ל סס"ה
ס"י רמ"ה אס כגור על פלוני שסנו כך וסביע עד פלוני
נות וקורא לו סס סכוי וסו כסוי יולד זן לכעני וסור זן
רוס כגון סולזן שסס לו זן וסוועה לעוה ויצא שנועין וסלונד
לסצוי וסלמו פלוני זן פלוני סול לטס עקל סול לטס כסר
ובסר ויין וסלי פודה סח צנים סס"ה צני ויסס כך עוסס
לנוי סאלן מחקיימס לו צנים וסלן צו וססו ימוס ע"כ .
ורפוסה סיעקירט לקייס מ"ס צס"ס צסצח דל"כ ע"כ וכל
ספ"ד וס"ה וסצוועס דס"י ע"י וסידס ססוה דסצ"ה סכל
דצס לפי דצין ע"כ וס"ס סלי ע"י צסוי ססס ס"ק ל"ה
וסי סס"י קייק צני וס"י וס"ל ס"י וקן דפיז ע"כ סביא
ווס ססד"ק קייצסוה סליק סולל סולו צגדי פססן צלי
סעסוצה צגד מוין סלר גס כ"י סס דל"ה יס"ה מויוצ צולסויון
סל"ה סולו לזן יע"ש דצוה סולל מכוה ענינים

ח כל תשקלו ה' אדני נאום ה'ן לאורו נאום ז'ה
הוא אפי' כשקוצא לעלמא נאום לה הכ"ג י"ד קי' פי'
הגה"מ ק"ד לכל הפר"ה קס' כ' דלר"ך דלכ"ש הוי נאוסתא
קבל אי רוצא לעלמא נאום להו וסוף הוי נהניעווע לל'א
נאום להו לית זיה נאום ז'ה ע"ד (א"ה ועי' זכ"י נעשה
אברהם קי' קשה יע"ש ונ"ש ה"ה בתי לאור' קי' ל' א'ו
ד' יע"ש"ז ובק"י ל' חיים ח"ב קי' קה"ד יע"ש אש"ן) .
והנני"ם זכ"י שתי הלחם קי' עיל דת"ה קוצא לל' זכ"י ונח'
והשליש הדבר נומר דלחילין בזה בחר רוצא לעלמא יע"ש
ולאו ז'ה צעניי'ס ללו שניו צמחוקת אס' הוי לאווייתא
או דרצקן ס"ד הכ' ערך השלמן ז"ד קס"י קי"ו ונעלם זה
מהפרי"ם ז"ד קי' פ"ח צס"ד קק"ג דכ' צפסעות דסוי לאורי'
ע"ד ולענין משהס נקציו לעובר על לאו זה שניו צמחוק'
אי הוי לאורייתא או דכ' וכנ"ש סבב ערך השלמן קס' ועי'
נ"ש סבב תנאית סור ב"ה קי' י"ג סק"ז בזה וכן הרי"א
ס' לנאוק ד"ס קצור דלפי' נאום שניו לסוד קצור ועי'
לסנאצ"ב קס' ב"ד בול"ס קס"י ג' ונ"ש אפי' עני צמ"ב ק"ק
נ"ב (א"ה ועי' זכ"י בתי חיים א'ו ל"ז פוק' של"ן דרוק אש"ן)
מ זני חס' נקדלו הגוים כנ"ש בגיטין דמ"ז יע"ש ונשמי'
נדבתי סבב נשכ"י קי' יתרו דל"א קע"ב 177 וקא' הגוים

נקראו כך ע"ש ועמ"י רש"י צהלים ק"י וי"ע דב' לסימך
 עיין להל' עוש"ש ד"יב ע"ד ומה"הק צבנה לוכתי ואחד
 נחם צב"צ דמ"ו ע"א דצן חלם לא חקרי חלל ישראל ולא
 גוי ע"ד (ח"א) וציון למוסרת"ף ז"ל צפ"י ינחם חיים ד"ה
 ע"ד חות נ"ח יע"ש ושם דף צ' ע"א ח"י י"ע יע"ש חש"ן
 א צבנה שח"ל לחפור לגרום צבנה שח"ל עומ"ש ח"י חש"ן
 צענו זה צפ"י מעט נ"ח דק"צ צבנ"ו חש"ן חש"ן חש"ן
 הכה קול חליו ח"צ קק"ה וי"ע ע"ד צבנ"ו חש"ן חש"ן
 ח"י ק"ק ד"ל חש"ן

זרבים לבעולם אי שייך לזכור הזכרת ה' בנאמן דמורה
לומר למה תסירה או בקשה למה זה הזכרת ה' בלי
הזכרת איך בזהבם שאין זה הזכרת ענין אלו הדל בזה
על השם ע איך ק"י קס"ק יו"ד ובקשלה' דכ"ג ע"א וד'
כ"ה

ה'י' ה'י' והסכים דפשוור והרי לפי האמור ואלא דחייב ואלא
 פלא וכמה ליע ויעין להכח פני וצין חיצ דויעס והספד
 ויוסף אונן אחריו דר"ה ע"ה וברכמי ק"י השע"ט פק"ד ונחיש
 צוירו עשה ונ"י ה'י' ק"ק י"א והע"י ה'י' ק"י וס"ק כ"א
 עד כמה שנים נקדמים קצין וקטנה כ"י וס"ד דברים שילא
 מכלל קצין כשהוא צ"י צקצין וקטנה יס דילולא כשהיא צה ג'
 שנים כ"י יע"ש וע"ש צכל הס"ל מ"ש הס"צ ח"צ ק"י ו'
 (א"ה ויעין צע"י צבי וזות וס"ה דס"ד ע"ה וצ"י דצרי
 מנחם ח"ה דכ"ה ע"ה ואל"ך יע"ש מא"י דסק"י ע"ה ודוק אש"י)
 צר עובסין הא דק"ל דל"ן צ"ד של מעלה ונעניסין

פחות ונצן פשרים ה"ד צמלות פלויין ופוסקות צמרות
צום על עשה וליט קלות וסמורות האפוסקות צמיות מעניצין
הכז חותה יח"ד צהסמורות דרפ"ב ע"ב ועיין צחקוי ה"הס
חקוי נ"י דל"א ע"א דעשנע דכל פחות וניצן ק' לא מעניצין
צ"ד טל ועולה כלל ועניע להכ"י ער"ש ד"ט ע"ד וחסס
לבי ק"י מ"ע וספא דוד דל"ז ע"ב וספ"ל ח"א ק"י ק"ד ד'
ק"י צמ"ד וק"י הול"ף צהפ"י ק"י ל"ד ונדע צהודת ח"ד
ק"י ח' וספ"ל ח"א י"ד ק"י ל"ה ורופא חונן ק"י ל"ט צהצ"ש
סה"י טס צהצ"ד ע"ש הס"הס ח"א דל"א דכ"י דפחות נק"י
דעסס הול עקוס דצמ"סו סקצ"ס מללס סהסמור עמסו
והסמסר עמ"סו מניסור הסס דסוי גנד תקויי סוס"ק סס"י
ניס"י וסמור קס"סו ו ססס קס"סות צום ועני"ש עור עני
העק"ס ל"ת קס"ס וני"ש ח"ל עור צום צהצ"י וססר ועני
ס"י ס"ק ס"ס וס"י ור"ף סס"סס ק"י וס"צ דפ"צ ע"ב ס"ס
ונ"י סס"ד ד"ד סס"דסין לכל סס"ר סלל לימוד מעניצין סס"י
פחות ונצן י"ג ע"ד (ח"ס ועיין מ"ס צמ"י צק"י לסימ"צצס
ק"י ד' ד"ט וצק"י דצ"י ונחס ח"א דק"ד ע"ב יע"ש סס"ין) י
צ"ס סל דל"צ מללסות צמ"סל צ"ס סס"י פחות מכות

ה"ד היכל לכנסה שבוים לחדר סיו וואו אפי' ריקסע
 שווע צוחד סיו קודם שצילע מי'ע מעסע צרים דפיו כלענים
 דמי' הכי' וועט אסען אונז פ' וועיין להפריהא מי'ע צפ"צ וועי'
 מי'ע דין ג' קי' וועי' ופרי' ונגדים צוהאש"א קי' ריי' קק"ד .
 (א"ס וועיין צפ"י גוט ישי' אונז רי"ה וואו' דעקוי'ע עס הכי'
 מעסע וועט מי'ע קי' ג' דעכהפך גוט וועלכע שעהצט הכי'
 וועי' ז"ל דעס אונז הכי' ג' וואו' ז"ל אונז רכ"ס מעסע
 פ' דמי' דעוואלך עס צאלט היינט דמי'ע יע"ש וועהענע על
 הכי' הכי' דלא זכר להפרי' שעהצט ה"ה כרי' דוק אש"י) .
 ואס עסר מי'ע אונז אונז שעהצט היינט ויכולה להיות אי
 חשיב צרים ללכות עלי' אפי' עאלן צו כוונ' כדון צרים וואו'
 צעייגל דלא אפטייער אונז דמי'ע עפ"צ (א"ס וואו' ס'ס צרים
 ע"ס לה אונז וידועל' אי' השב' כפול ואל' נקי' אלל' אונז
 עיין צפ"י אפטייער דעס דמי'ע ע"ד דעמי' וועי' עסר' ז"ל
 דעקוי'ע צע"י וועקסע ס'ס וועי' יע"ש וועיין צפ"י וועקסע אונז
 דמי'ע ע"א וואלד' יע"ש

ד גרים הא לא אכלה חנם דלית לה בית ים ומחזור
 ונצילו צש"ע ק"י ר"י אם נוצר צרכה אהונה ונצור
 צונע"א אם לא"ל למ"ד שנוצר ס"ד היכא שהכריזו מלם
 לתוך פ"ו וסדר מחבו ודיקון צמס אם מחבו מקודם לז"ע
 לא נוצר חלל על בית יע"ש ועיין להפד"ו צחא"א אם
 ק"י ר"י סק"ל

[illegible]

נ"ח ע"ח וא"כ ק"ח ס"ק ל"ח פנ"ח צחא"ח ס"י רס"ח
ס"ק י"ח (ח"ה) ועיין צ"ח פתח הדצ"ח ח"א ס"י קי"ח חות ח"י
וצפ"ח קב"ח ס"י חות ה' דקיד"ח עי"ב יע"ש חס"ן

יב זכרם למה לא נזכר חקצ"ו כ"י על התפילה או על
זכרם וכו' ואלו עני' חכ"י על הש"ע קימן
ק"י ק"ב (ל"ה) ועיין ו"ש צ"י"ז צ"כ פתח הדציר ח"א ק"י
ק"ו דק"א ע"א י"ש ועיין ו"ש מוהרש"ק צ"י גז"י ח"ה
עני' ה"ז א"ת ק"צ י"ש ו"ש צ"י חכ"י ז"נ מוהרש"ק צ"ב
יקרא י"ה לל"ב ק"י ק"ו א"ת ה' י"ש אש"ן

יג צר הדייא נר"ם שהיה ישראל סדצריז איזא זש"ס נ"ק
ד"ם וקובס דונ"ג ועיין צהרדצ"ז ח"ה צט"ת ונהר"י
ונווריס ס"י ז"ך וס"ס גמין ד"ה קע"ז וע"א ד"ל ע"א .

יד צור קהה האמור צ"ס הוא נומים מוכנסים ולא נוצרים
המיי"ט פים דביאם נים ועיין רוח חלמן ד"ח נייצ וסמינא
על הסומ"ט רס"י קס"ט דכ' דהוי נמי נים מים ולא אפשר
קס לפנח כי אם מוכנסין דלכ"ל ח"י שייך טענה בגיבא מים
יע"ש וראו

זרית כמותה לספחים ה"ד צפיר ולבו קרין ולפחות
צקתם צרם צקלבו להפך לא הרב אהבת דוד דע"א
ע"א

מז צעל נפס האמור צט"ס אשכנז דפי' הוא מדינה ולא
ומסקידות הכ"מ פ"ל מה' א"צ ה"י ועיי' להר' חפארת
ישראל קי' קפ"ו סק"ד

טוב צאצא חמור הכל הולכה לאימו ולא אבא בעין הולכה קאמרי טאין להמגס עליה הרב דבר "טמואל סק"י י"א ועיין להב"ח צ"ה מחנות עניי"ס פ"ו דין ק"י ועי"נ להרב קהלת יעקב דע"ז ע"ב ורש"י סוכה דח"ל ע"א וכסף דוד דקכ"ג וחוות יאיר ס"י קל"ב דקע"ט (א"ה) ונוהרסט"ף ז"ל צ"י כל הסייס ד"ג ע"ב ל"ן עור פוקי צ"ה עיין צ"י נוסמות בהונס ד"ך צצח ס"מ ונח"ל ח"ג דקס"א ע"א אהל יסדים ונ"י ס"י יע"ט אש"ן

זכרת חתנים לא יתכן לבדך שהשנאה צמיענו צלוקה
אלם אשה שאינה הוגנת או היא לוקהת אישׁ שאינו
טוב או שיתן אינן הוגנים או אם תרצות שם ונזול פה
צויתן או נשים יושבות צין האנשים שההורים שם דעל
אלם וכיולא כחור לא יצחי צדור ומשקים קה"ח כ"י ש"ב
והבאן ק"ק עומ"ם הוצ"ם אה"ע ק"י כ"ב ק"צ ציושצות נשים
ובאשים צדור אחד אין לבדך שהשנאה צמיענו דהא צ"ח
לא הקפיד אלם ציושצות נשים צין האנשים ועיין להרי יוסף
אוונן קכ"י מ"י וצלבנס צדוק א"ח צמנשים סעיף קטן ל"ו
הצ"ח ע"ס קה"ח שאנשים ונשים דואים זא"י ווא"ע אין לוור
שהשנאה צמיענו נשים ואין מהרצין עכשו צום כ"י עי"ד
והם אלו כחור דצדור האתם לא חסו להם וכ"ס לפי מ"ס
דעה סה"ח לעיל

יאן נאמי ידוע קהים חצירו דר"עק הוסי 'אקסא' על
וזה שנואלא צפרקי ר"א פונג' דען נאמי אמי צא ואלא
כח הספוי ונרצב"ל קהים הוא וסני רעיו גחלין ומומקין כו'
ונצב לאלהי חציו בכל כחוכו' וציוס קנות ונהו צי רעיו כו'
ונחמו לנצב"ל חלק צארץ החיים ולצי רעיו 'צשאלו מחסית
אמי צי לפני הקצ"ה רצש"ע כו' ע"כ והוא פלא דרצב"ל
היה תלמידו של ר' יוחנן האמורא ובשעת רצב"ל חס"ז ונת
ר"י כבודע ויעוין צצבורות דח"ן ע"א צרש"י ותו' קס וציוו
דשקלים רפ"ג וצפי' דבאון קס וע"ע צילקוט ירושה ק"י ד'
ועונ"ש צכ' צו יומאי דק"ע ע"א על ספר סמי'

[illegible]

כא צײַטן כעמאנלע צשקס דרעניאטורס איז קני צעיות ונומאל קושט א על הצעייט איז אס האונט האט קך שאונטו הארט לאונט מליכא לתכולי לנא צעל הארט לאונט אלס צעל הארט וואסערט צעל לז סתמאל דש"ס חר' שצת ד"י ע"א ד"ס שאני

כב צעירא כשיט ספק ללא אינפערטא צוילי דצרכות יט
ווי שאונער דאסציז כודאי ווייב לצדך, הרב קרע אונט
ה"ח ד"ד וויין אדדמיספוי ספי צלות שאס"י

כג צעיא אשכחן כוזה צעיות צמדי לאיסורא דרי להגס
 דפלגי צעיס צעיקו פסקוס הרי"ף והרמ"ש לקולא
 הרי"ף נחצ"ר קס"י תקל"א ועיין להרב חשק שלמה בכללי אות
 פיע"י וקצנ' נחנאל צחמי' קפ"ו כלל כ"ב ועל אורות ד"א צ"א
 וס"ה"א ח"א ד"ע ע"ג ונ"ש לך ק"ק ג"ל (א"ס) ועיין צפי' לז
 שלמה דקצ"ו מה שאסף צע"י יע"ש אש"ן

בר זכרבה אם האלדט ידיו עונאות ושמע קיולות וזנקים
אם לא יהיו מים קרובים אליו אין ספק אללי שבעל
הזכרבה ועונשו גדול מאלד הכז יוסף חינוך אשכנזי קי קפ"ו
ועונש לקי ק"ק כ"ו

בה זכרה על דבר שיש ספק בצרכתו חס הוא שמי
או צמ"ח או צמ"ש או המו"ח או צמ"ח יר"ח ה'
לא יוכל חפ"י פחות ומכש"כ על סוף לזכר עליו שמי"ז או
ח"ה צרה רחוקה דדיווד יא"ד ח"ה לאכול שם דבר בלי
זכרה הראוי לו כפי תיקון ח"ל אלא יאכלם צמ"ח הסעודה
הרי ה"ה ק"י תכ"ח והר"ז דברי [נדרים] ק"י ר"ח ק"ז ח"ה
על ה"ח דהל"ך צמ"ח לאוכלם צמ"ח הסעודה והוא הכ"ח
ומכאן דוכתי לזכר זכרה שיהיה דדיווד ל"ח ע"ד וע"ש
צמ"ח ע"ה סוף ל"ח

בר ומדברי הרי"ה ה"ק סי' תמ"ד יולא סמוך על וזה שאין
נוהגין לבדק על הצדקים ורשעים ושאם צדקות השטות
ינייט וינייט צמוד סי' רי"ח וי"ט ע"ש הרמב"ד וינייט סי' ק"ק
כ"ד וכו' עוד הרב ה"ה ח"י"ז צ"י ח"ן ג"י צדקה לריית חכמי
ישראל וא"ס לדין לבדק לדין צונונו וישראל לקדוה חכמי
ומי שילחם יצדק בלי שם ונולדות ע"כ ודין נותן בן לפי שם
לקי וינייט ה"ה סק"ג ומה"י להש"ע דנוהתי שם ינייט וכו"ט
צו"י להש"ע צדקות

כו צריחה הולדת הכל גזר עליו כמה פסיעות יש לי
ללכת וכמה צבי אלם יראה וכמה דברים ידבר וכן על
כל אשר ואמר יגזר הקצ"ה עוצה לנאולה ולא לנצירה קה"ת
ס"י קס"צ ועיין צופר שם

ב צעי ר"פ כשאנוורא צעי חד ונחציה אפי"ה הם ספרים
מוכרחים אלו לומר לדלגות לשלול נחציה בודאי
סליך לו סהר גדול ונחציהם הו' צעיין ל"ח ע"ב ד"ה
היב חבל הצרכי חיי קי' ע"ו סק"ב ד"ה וניהו ספרים
דלפי"ה רב אשכנז דצעי ונחציהו יע"ט וע"ע להרצ"א צ"צ
ד"ח ע"ב

ב זכרם וי' שהיו לפניו פני האדמה ופני העץ וידיד
על פני העץ צב"הא כשיצא לאכול פני האדמה לדיד
לצדק עליו צב"הא פני' וזכרם לרוד קי' י"א דצ"ך קי' ע"ב
ועיין להרד פני' ונבד"ס קי' ר"ו וקי' י"ח ק"ק י"ו וצ"ק חסד
לאלפים הכד"ה צ"ק י"ו שהיה זה צהעלם דצב (א"ה וצ"ק) יצא
להיו ה"מ נקחמק דזה ופסק להפך וכל זה נעלם ונמנ'
(והוא פלא ודוק אש"ן)

זרכה ולינו קאמ' כוּם פעמים זלשון חוזר ונזכר
והוא זנוקס ללא זירך חזי' ואפ"ם אמרו זלשון הזה
זכ"ם זכרונז"ם פי"א וזה"ל דין ה' הו"מ זכ"י כ"ה קק"ה

לֹא זָרְכוֹת אֲשַׁכְּמֵן צִהוּ דַּעֲשׂוּם בְּיָדָהּ אֲנֵנוּ חֲזִיל דְּלֹא־
דַּעֲשׂוּם לֹא יֵלֵךְ יֵשׁ הַלֵּלִים הִ"ד הַלֵּלִים רָקִי קִי"ו

[illegible]

לב צא ללמוד ונמלא לומר ומלאמי פי' ומחורש אלל רש"י
צקנהדרין דע"ב ע"א ח"ל שפושטו הכתוב כד שיה
צבא ללמוד וכד תירוק שפיר כנאלא שהלימוד אינו עולה יפה
לפי פשוט הכתוב הלכך מוכרחין אנו לומר שכתב כאן ללמוד
והשללוד כלומר כנאלא אף ללוד ע"כ ומושג ודצרי התוק'
קס דצב"ל וקוס שנאמי האי לישראל פי' כך הוא דנמלא

7"2

חיי דליה ע"ג כי דאפיי ביחד נגד גי פוי אמי ק"צ להקל
ודלא כהני אות אונת ולינו הם היבא צי פוי שלא לצרך
לחייסין לק"צ אפי' נגד כ"ע וכק"ל דענון עי"ד גס הרב
אהליהם במדיוח צהר ד"ח עי"ג כ"כ דלא חנוי ק"ל וגס
ק"צ להקל אלא צ"י אפי' לגבי קי' אצל בקצרת יחיד לא
חנוי ק"צ להקל כ"י הבס כי נוכל פוסק אחר ענוו אם לא
כהצו אלא דקך דרש ולא הציא שום נחיה לדכרו לא חשצי
כהנים עי"ד גס על צחמי קיי ל"נו דעיה רע"ג כי דהסיש
ורצצו חולקים על הס' דלזיל צצרות צחר רוצ הסוקי
עי"ד גס הוצי צא"ע קי' ל"נו ה"ד ומכרש קי' רי"ג
דק"ל לחוש צאיקו' בצועה כקי' יחיד וענ"ש עי"ד בקי' חיה
ושלום קי' ה' ונ"ש עוד צקו"ש צלות זה קי' ל"נו ונוי

צרכה לרדק שיהיה וענין חתימה קמוץ לחתימה ונא
עשה ולא אחי' מ"ח קמוץ לחתימה כחבתי אחי' העך
צקוני' התקוני' מעט ויום כ"י י"ע ע"ד וי' שטענה צרכה' סצצרה"ו
כונה פקוקים הצאים אחר פיהם את ידך כ"י להצצר פשוט
זהו אחי' לעבד דלל ילא אחי' ציינע' וקיימתי קם ח"ל
חבורתי שכן רחיתי הדבר נפוי צפוי' אלא דענת אחי' זוכר
איה וקומו והוא פשוט צעירי' לפק"ד אלא לכוונתו דלעלה
אצא קינד לדברי' אה"ל דבי' הצ"ח והרצ נהרשלוס כ"י קפ"ו
והצחחים לעעלה דנהוכן דצריהם הדין יואל דלא איכפת לן
דציעצד הם לא אחי' וענין חתימה קמוץ לחתימה ועי' ג"כ
לפצ"ח כ"י ר"ח ק"ע ע"כ. אונס עתה חכמי' הרואה להרעצ"ח
ס"ד ה"י ערך הסגנון כ"י הפ"ז קק"ג דלרדק שיאונר וענין
חתימה קמוץ לחתימה וחקי' ר"ח להם קצעת ואם לא אחי'
אחר לראש ע"ש והוא פלא שוב נאלתי את שחשעה נפשי'
הוא הרצ הקרי לז כ"י דין לבי' נפלא פלא ח"ל יסוד אחי'
החפוט רחיתי צעירי' וקוצבל נציהם לד"י גבי' כ"י כהנא
קם צס הרעצ"ח כ"י ולרדק שיאונר וענין חתימה קמוץ
לחתימה וחקי' ר"ח להם קצעת צדק מקדש השבת וישראל
ר"ח ואם לא אחי' אחר לראש כ"י ונעם שקיים ה"י דלס
לא אחי' אחר לראש לא ידעתי תנא אחיכא קאי' אי קאי'
לנעין חתימה לשבת ור"ח ס"ד לחתימה גופא דאי לא חתם
בשבת ור"ח אחר ויתר כ"ל דקאי' לעיקר צרכה דאי לא חתם
בשבתם חתוקהך רואה לעכ"פ וי"ש סכ"ג והר"ח הכהן דצחשניע
שבת או ר"ח ילא דצרי' הרעצ"ח אלו הויין תוצתיו' ומצא
ומצדרי' דק"ל דצחשניע החתימה לא ילא כפי' הרעצ"ח כ"י
ע"כ הא קוון תנא דעקיי' לן שמוצור דעו' צפירות דלס
לחתי' וענין חתימה קמוץ לחתימה אחי' לציבוצא ואם דציעצד
לא אחי' ילא ו"ח חוסי' שקשה על הרצ ערך הסגנון דצחשניע
דצרי' הרעצ"ח ה"י קילב צנוקים שא"י להאריך ור"י מצדרי'
הצ"ן צפשיעות דונ"ש הרעצ"ח צקיום לשונו ואם לא אחי'
אחר לראש קאי' לנעין חתימה לשבת ור"ח ויכ"ל הרשקון
הרצ חק"ל ח"א כלל אלא הרעצ"ח קאי' לחתימה גופא
ילא לא חתם בשבת ור"ח אחר דנעין חתימה קמוץ לחתימה
אחי' לעיבוצא ובנו"ש ההק"ל ועושים הרצ שלוי' תגיגה דלס
לחתי' ועי' דונ"ש אחי' עוד צעטה צפחיהם או חתימה צצירי'
הרצ ס"ק ק"ג (איה וענין צק) לפיחית צדצק כ"י ז'
קמוצד צענין ס"ד צלורד וצרוצד ועיין צק' צית מנוחה לה"י
א"ש ז"ל דלל"ה יע"ש

נב זכרם דק"י"ל דלח צביר חפ"י צחלק הוא חף ומחוריי
 ולקין עליו הרב עובד אליהו ק"י ב"ח נוסח גוי' עובד
 ח"ן ווי שחולק זה יע"ש והרב ז"ל הן נכתב מונחתו קצב
 קול אליהו ח"צ ח"ד קס"י ז' ב' להדי"ח צפ"עוה הפך נח
 ע"ד ונח"ש ח"י צב"י ענמי ויס ק"י ס"ט ולק"י ק"ק ק"ו

נ צלע מלה ילא צלע ורור לא ילא הר"ו פ"ו וזה חו"ו
וכי הו"ו עם העם דכצלע המור לא ילא וקום
דצ"ק זכר לויורדו כ"ו אלל צלע מלה כ"ו קהמ"ה נגמ
צפ"ו הו"ו לא חכילם וילא ע"כ וזה הו"ו להכ"ז מהמ
ישראל צ"ק קול אליהו כ"י ע"י תקפה על הו"ו זה מה
לחורבן נעמ"ה ו"ה ל"ה צמ"ה חכ"ה דלד"ה הר"ו לא
הו"ו

מד צילע איינער ללויקן רעפּוּטאַט שאַן צו סכסם נר' מזדרי
התם צוויילן דק"ך ע"א דעוואר מוסם צולע. הו
שלא כדקס הלאהו וז"א דפשוטו הללי צולע וויקרי דרך הלאה
ובמנור דאינו יולא הוא נקום דאינו טועם טעם וזר ה' כולע
ציווהם ח"א ח"יד קי' גים ולא זכר דכ"ס המס"ל פ"יד דנ"א
דין י"צ ולא נקטתק חלא חס כדק האיינער סביצ ועלעו ע"ס .
ועי' גק' ק"ק ב"ן

[illegible][illegible]

בז צרים הם מהפך יד ליד ומהפך לשונו דע כששנים
אצרו ע"ש לנו כבק ללנו וילא עסיו ויי שאינה
זהירה בנדרתה קיבצת צניה כוי המשמש ללור השמש כוי
הנודר בהשנים דצרים מוכערין צניו אלונים משה צא"ש
אחר בהשנים צניה מרשים כוי נעשה צא"ש כ"ג שלל
היו צניו מהקיימים נשום דלא היתה אשה ויי שפוגעה כשפולה
מהצילה כוי עד שפגם זה וי"נ סר הפנים ושמה עס
צעלה בשמחה ובהעברה את זי יעושל והיה דיוקנו דומה
לו . הכוונת הי נידה דכ"ו וע"ש עוד מכות האדם מליה
סיבה הוא צא וי"ש עוד שם דכ"ו ע"ג

ב זרבת כהנים שאומר הש"ץ כאשין כהנים צ"ה"ה
 אזי דוקא הוא דלר"ד לסיים פסוק ושמו את שמי
 כו'. כלומר עשה עמו כמו שהצטטתנו צלותן זרבות
 אצל כהנים כהן ליקח ידיהם שאין ט"ף אומר זרבו זרבה
 אל יאמר ושמו את שמי כי זולתי יעשה הצטתו אצל ט"ף
 שנתחבל עיניו זרבה צ"ל ולזהביר הצטתה כאשר
 אמרת לצדכנו כ"ה הורה ק"י ש"עושיין צ"י הספדי"י ק"י תת"ד
 וי"ש הרב עקב הלשון ק"י זכ"ר קק"א ע"ש הרב הווארי
 ע"ש הגאונים וי"ש העור כו' שם ונניש הכונן מ"ד דחפ"י
 דין ד' ח"ל כש"ליו הכהנים כו' ותחיל"ש צצרי אחריו
 כו' הגם להוא עליו שם צדוק הפתק כ"ה"ה להושו את
 את שמי כו' נראה דצרי בדבר הורה המ"ל ודוק .

בזמן זככות איבא לניחש לספק זככות אפי' איבא וואס
 קען קעקא כל עוד לייבא ספן זככות טהור דאוריית'
 הכי' ונכתם לדוד א"ח סי' גי' ה"ד הנוטצ'ר סי' יז' ונוכחן ק"ק
 על הכי' ערך הטלחן קס"י ק"ח דלני' דקס"ל דזמקוס ס"ס
 לייבא ק"צ ויצרך ע"ד וז"ל דדוקא זעקסן האחד הוא
 דאורייתא הוא דייצך זק"ס אזל אס הכל דרצון אפי' וואס
 ס"ס לא יצרך וכוני'ס הכז ונכת'ל עס ועוני'ס אחי' הדל
 צקוני'ס על ס"ע סי' ק"ו קס"ג וסי' תלכ"ג קס"ד ווני'ס
 זערוני'ס צה"י זס קס"נו (א"ס) ועיינן ג"כ צבי' הכי' וונס הנקרא
 אור לי' דל"ט ע"א ורצ"ב יע"ש ורוק ועיין צבי' פתח הדביר
 ס"א דר"י יע"ש צ"א אש"ן)

זכרות צעקן צרכות לא אזליקן צחר רוב הפוס' לצדק
 דליכא לויטשן לפסק לא תשא . הרב צ"ו ח"ב ד"ד
 עיין מה שכתב הרב הנצי"ב הרב זכור לזכרה ח"ב דצ"ד וע"נ
 להוציא ע"י הדין ח"ב ד"ד ע"י גס ח"ב חסד לזכרה ח"ב

ללא זכרו וי"ש הכנעני' ז"ל פ"י ויהי ויבטח' ה"ז דגם צ"ב
 יעצור ואל יסדג וגם הרמ"ס כזר הושג והפ"ד דרך האתרים
 דרוס צ' וסדג פני וצין ח"צ דקע"ו וקע"ז יצד דצ"י הרמ"ס
 דק"ל כרש"י והרמב"ן דחלקו על הכנעני' וחילקו צין ליעצור
 לפתחיה ויעצור עוד לקי ונני הקי ק"ק וי"צ

נח צן נח אס חנונין צהו קיס לים צדכס ויכיס הוי
 פלוגתא דרש"י ורמב"ם הרב סה' קס דכ"ע ע"ג .

נח צוכסל סה' צלשון הגני סה' לגנאי סה' ס"ך כ"ס וימי

ס צרכות אס יס לפניו פ"העופ"הא סה"ע קי ר"א ק"ג
 הציא קסס וסח"כ וסחלוקת צה דלפי סה"ס יכ"ל

לצדק גס על פה"א חמ"י וסחלוקת צה"ס סס דעטס וסח"ל סחלוקת
 סה' וססס דצרכת פה"הא סה' סחלולת וסח' סח"סס כצרכת פה"י

סען סח"ך יקדים סח"סו חמ"י סה"ס דצרכת פה"ע ע"ד .
 וסח' סה"ס צס' פת לסס דכ"י סה"ס כ' וס"ל וי"א דלעולס

יצדק חמ"י על פה"ע דלס כינא דח"סיוסן סח"סן לפעור
 צצ"הא לכולס כוי ע"כ וסח"ס דכעת לא וסח"סו לסוס פה

וגס צפוי סח"סן סס סח"סו נעס זס אסל כו"ס אסל דח"סו
 סה"ס רס"י רפ"ע וסח"סו דק"ל סעטס דעקסס פוער פה"א

לפ"הע וסח"ס פלס וסח"ס סכנל דח"סו וסח"ס סח"סו וסח"ס
 סה"סו סס דסס דצרו

סא צעלס סה' צס"ס וסח"סו ר' פלוגי סעלס כוי וסח"סו
 סה' דלס סה' כן לעולס צסר סח"ס כ"כ אס דלס

צלקוטי צסר לקוטי צצרכות ד"ך ע"א וסח"סו סס סח"סו
 סח"סו יע"ס וסח"סו ד"ד י"א וסח"סו אסל לא צצרוס וסח"סו

וסח"סו צק"י סעטס ודוק
סב ציעול סח"סו סלס נעלסס ספסלס לקדס דעטס

סח"סו רס"ד וסח"סו וסח"סו צר לוי לסו צכולס וסח"סו
 אסל צנא' דנפיק וסח"סו וסח"סו גסון לס סה' סה' דצר

ונוננו ולעולס א"כ ס' גס דסס וסח"סו סכ"י ז' דסח"סו
 וסח"סו ספסלס לעסות ס"ס וסח"סו סה"ס ססס דגס סח"סו

נלוס עס סח"סו דעסוסי וסח"סו סח"סו יסדלס וסח"סו
 ס"ס צפולגסל דצרוסלס כ' אס צסחלוקת סקולגס סח"סו

דעסוסי ס"ל דלר"ך ס' כסג וסח"סו דספ"ך וסח"סו
 לסח"סו כן וסח"סו סח"סו כ"ג צס' סח"סו ס"י סח"סו ס"י ק"י וס"י

ק"י וס"י עכ"ס סח"סו ס"י ס"ע ס"ק י"ע וס"י סח"סו כו"ס פה
 דק"ל כו"סס וס"ס לסח"סו סח"סו צל"י צל"סו"י דעסן צכלל סח"סו

לסכסרי וס"ע לסח"סו וסח"סו סח"סו ס"י י"א וסח"סו אס עוד
 צצ"י וסח"סו סח"סו סח"סו סח"סו וסח"סו וסח"סו סח"סו

(א"ס וסח"סו צס' סח"סו כס"ס ס"י י"א וסח"סו וסח"סו ג"כ צס'
 לפ"סס דצ"ס דק"ל ע"צ

סג ציעול סה' דקצר סח"סו דעסוסי סה' צלות סקודס
 דצנא' דנפיק וסח"סו וסח"סו וסח"סו צל"י סח"סו לסכסרי

כגון צסר סלס נעלס דס"ס נכסר ע"י וסח"סו א"כ קד"ס סח"סו
 דסח"סו דסח"סו לסכסרי על י"י סעלס אסל לא צסח"סו

א"כור וסח"סו סח"סו נרצ"ר דל"י דסח"סו וסח"סו כן
 וסח"סו דצ"י סח"סו סח"סו י"ד ס"י ל"ס סח"סו וסח"סו עוד צס

צצ"י וסח"סו סח"סו סח"סו וסח"סו סח"סו וסח"סו וסח"סו
 סח"סו סח"סו סח"סו סח"סו סח"סו סח"סו סח"סו

לס חס"י אסל וסח"סו ד"י וסח"סו אס יסד"ס סח"סו
 לסח"סו כסל א"כור ד"י יע"ס

סד צצ"י דצ"י צס"ס וסח"סו צסר סח"סו פס"על דסח"סו
 כ"ך דל"כ כוי וסח"סו דס"י וסח"סו פס"על וסח"סו

כ' סח"סו פ"ע וסח"סו סח"סו ד"ן א"י סד"ס סח"סו דכ"י
 דק"ל צס"י פס"על כוי סח"סו פס"על וסח"סו לססג"ס דסח"סו

סח"סו סח"סו ר"פ לא יסח"סו כ' צס וסח"סו פס"על כוי
 כסח"סו צצ"י

סה צ"י נח לא כל"י על סח"סו ד"י וסח"סו אסכסן
 דל"י וסח"סו כל"י ג"כ על סח"סו א"כ כל"י סח"סו

וסח"סו . סח"סו יעקב ס' דצ"י דק"ס ע"ד וסח"סו וסח"סו
 סח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו

סח"סו דלס קסח"סו צ"י וסח"סו אסל סח"סו וסח"סו אסל קיס
 עס"ס לא קסח"סו וסח"סו א"י א"י וסח"סו וסח"סו וסח"סו

צצ"י וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו
 סח"סו

סח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו

דל"י וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו

וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו

וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו

וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו

וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו

וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו

וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו

וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו

וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו

וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו

וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו

וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו

וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו

וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו

וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו

וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו

וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו

וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו

וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו

וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו

וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו

וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו

וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו

וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו

וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו

וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו

וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו

וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו

וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו

וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו

וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו

וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו וסח"סו

שו"ר להרצ פני וצין צקנהדכין סם דק"ו עמוד על מלות
התוכחה אם חייבים צ"כ וכו' דלא קטי"א וזה דלא אמי' בן
הס"ק אלא צמורה הס"ק צהו וכח"צ צהו צסדי"א משל"כזה
וכיואל וע"י ויש עוד סם לענין מל"ה כיוס דקטי"א כו'
ע"ד דק"ד לא פ"י לנו

סו ציעול הא דאין וצטלין חסור לכתח"י סמ' צ"ד ק"י
ל"ט ק"ס וגם צריס ושאר דצריס הסמוריס סאין לי
ציעול סמ' וס"י ק' ואל"ך וצואר צפ"י סם דלינו אלא
וידרצנן דאי מלאורייתא יס ציעול צבל ווצטלין נמי לכתח"י
סבי ק"ל לרוב ספ"י רוב וס"ן ורוב צבין ע"ד ועיין ויש אמי
הדל צבי וסעט ויס ס"י פ"ט ולעיל ס"ק צ"ן והגאון הרב
יעשיה צבלין ז"ל צק"ס חייני חגיגוא צליקועין הקסס ע"ז
מלאוריין בקידושין דכ"ז ע"צ ושאר דוכתי לא אערה תורס
סלח לתקלה ולי אערה דמלאוריית' וצטלי' חסור לכתח"י
ואי תקלה חס"ב הא נחצטל ליפור העשתלה צב"ז ליפוריס
לכן וס"ק וכו' לצבור סוא דמאן דס"ל דצריס צעלה מלאוריין
ס"ל דאין וצטלין חסור לכתחילה מלאורייתא וסאן דס"ל
דיס ציעול מלאורייתא צריס לא צעלה מלאורייתא וס"ד .
ולע"ד לק"ו על כוונת ס"י דס"ל הא וסא דס"י דרצנן ד"ל
דחייסינן דסמא ח"ס ארס יספוס את הליפור הסלות דאין
נצ"ן חס"ק קודס שיסערב עס שאר ליפוריס כד שיחצטל וסאל
לדוכל אסור צעורו צליקור ולפיכך אמי' ז"ל לא אמי תורס
סלח לתקלה שו"ר להרי כריתי סם דק"י ק' דגס סוא נכנס
וסא וס"י כמס חסוריס דמוקיס ע"ד (א"ס ועיין ויש צצ"ז
צק"י ד דוד דק"ס ואל"ך חסוריס דיכס וספ"י יע"ש אש"ן)

סז צי דינאל צהר צ"ד לא דייקי לא נאמר צדווס הללו
והרצ"ז לא יסדלס סוא צזה דכנס ס"י ס"לס וא"ף
גס זו סא דלא דייקי סוא וסממא אצל אס 'עצור ודייקי
וכסו סעטו סצ"ד סרסאון סור דס"ל סצ"ד עווס דצד
וסנס וסוד דכ"י להכריע דלפ"י לכתח"י וסור לצ"ד סצ
אסרי' לדייק ולסמור פס"ד סל צ"ד סרסאון אס נחצור לצ"ד
סצ' ספסקו סלל כד"ן סרי סוויס למי"ס ס"י ס"י ד"ן וצד'
ק"צ ע"ג סצי' וסרי' חס"ד דחיי' סח"ס אס ידע קוסי'א
על ספס"ד סגמור וססקו צ"ד לסקסות עליס וס"ב וסחיי'א
לקצל ולסמור כו' וסצי' סמור' לדצרי' ע"ד (א"ס ועיין
צק"י וסק"ס אור כ"ס ד"ס ע"ס יע"ש אש"ן)

סח צ"ד צהר צ"ד לא דייקי ז"ד סלל נחגלס לצ"ד סצ'
צצירור גוסס דעודל סרי' סוס ויס למס סמא לא
דקדקו צגוק סעסס כסאי' אז סוא דלא חייסינן לצ"ד
עוסינן וצודאי דסקרו כו' אצל כסנתגלס לצ"ד סס"י צצירור
גוסס דעודל סרי' סוס ויס סוא צצירור דלא עסו כן צדק
פססס אלא וסס דסין ולצ"ד סס"י נחצור להס ססדין לספך
אז יס כח לצ"ד סס"י להס"צ עליסס וצ"ד צהר צ"ד דייקי
צוס סרי' סמ' סס(א"ס ועיין ג"כ צק"י גמי חייס לה' סמ' צד'
י"ד ע"צ יע"ש אש"ן)

סט צ"ד צהר צ"ד לא דייקי ל"ד צ"ד סל סלסס אלא
לפ"י סריס נמי נק' צ"ד ודלא כסמק"ל דק"ל דדוקא
צ"ד סל ג' סוא דלא דייקי אסריס דנק' צ"ד לכל דצ' אלא
לפ"י סריס נמי אסכסן דנק' צ"ד ול"י ועיין סרס סמ' סם
דכ"ט וצק"י ספסרת ארס סנד"ו ס"ד סס"י ח"ן נסתייע וסו"ס
סמק"ל ס"ד ח"צ דרפס"ד ד"ס דסא דאין צ"ד יסול לצטל דצרי'
צ"ד סצירור ז"ד צצ"ד סל ע"ס אצללס צצ"ד סלג' כו' ע"ד
(א"ס ועיין צק"י גמי חייס דכ"ו ע"ס יע"ש אש"ן)

ע צבי ס"י וסורי' לאו צוכוסל סלי' מילסל אלא צמלס ז"ד
צסלס סמא דאין סמל וסעיל להס"צ למי סמס דסמס
וצטל סמל קוב אלא ר"ל סלפ"י לדיק ח"ן לו ערס וסמס
סמל כו' סרס למס דוד ס"י ויסלס דפ"י ע"ס וצ"ה ס"י
דכ"ו ע"צ כ"י דלא ידעי וסאן דאמר סבי אלא צהר דלס"ס צס
אורייתא לא סלטי צגו יסרלל כוכסו וסלי' וצלצד דיסמל
צאורייתא ע"ו לקייס פיקודוסי כו' ע"ד וסצ"י צתיקורי
צוסיק ד"ק ע"צ אור צ"י ר"ס צן פדס דגלגולס גמיס ליס
צחילו צמלס סלי' וסלס ע"ד וסרי' ערסות יסרלל דצ"ד

ע"ס כ"י דאין סוס צכות וסס"י סיסמס סמל וסלי' וס"ס
צ"ס וסצריס סלי' דסוס וסלך ודינו כצריס ע"ד וסרי' צ"ס
דלמי' צו"ס צכוס דוכתי דלא כסמס לו סמל כו' כרס
דכ"ס כו"ס סו"ס סמ"ל וסו"ס עוד צשי"ו ע"י ס"י ק"ק
כו' וסמ"י ס"י ק"ק ס"י

עא צרכס סמסס צווקס סעוסינן ססוסינן ציוס ד' אסר
סלס ועוסינן סעודס וסצרי' צ"ס וקודס סלי' יוס ד'
סס"י עוסינן סעודס וסצרי' צ"ס סקוצרי' ס"י ויס וסעל לנס
צעינן עוסיס סס וסצטליס וססגס ססס צרכוס לצטלס אצל
אס ח"ן עוסיס סעודס ציוס סרי' סלי' אסר ססוס כ"י אס
צלי' ס' יעמוד וססגס לצכך עד יוס כ' סרי' כנסת יסוקל
ק"י ק"י ס"ד ס"ס ס"י ק"צ וסרס זכור ללצריס סלי' סעלס
צ' דרס"י קע"צ סצי' ג"כ דצריס אלו וכו' עליו ו"ל ועיין
צכל"י סרל"ס כלל כ"ו ק"י צ' דכ"י ד"י יס"ס וסח"י וסצונס
צרכוס ולא וסעודס וססקו וסרי' סם ס"ו ודוק ע"כ .
וסימל דליך לא רסס סם צק"י כנסת יסוקל דכנס וסר
סס"י סרל"ס דכ"י לספך ולסלך ילס ציסינן יע"ש וליך סרס
זכור ללצריס כ"י סקוסר דינו סל סרס כנסת יסוקל וסס
ס' סס"י סרל"ס וסוא סרי' זכור ללצריס לא רסס דצרי' סרי'
כנסת יסוקל צסורסן אלא וסס ססצי' צק"י ס"ס צק"י
וסי' כ"י וסרס דרס דס"ד זל"ל קל צק"י מצי' צק"י קל
סצי' וסלוקת צוס אס צעינן וס"ל ע"ס וססיק דלענין סמסרי'
ספיר נסגו סלל ללסורס ציוס ד' ח"ך ל"י צרכוס לריך לסס"צ
ע"כ . ולע"ד גס סס"ד יל"ל וססס דלא סיס וסלי' צדו ק'
כנס"י עסס וסלוקת צין סגור"ל א"ס כלל א' ס"י כ"ס וצין סרי'
כנס"י דליו סיס וסלי' צדו סיס וסין דעסו סססס דאין
כאן וסלוקת דסגור"ל לא קלי' אלא לוור סמססס ציוס ז'
ולס ציוס ס' ססוא ד' צצור אלא ציוס ג' ססוא ז' ליס
סווצרי' צו ז"צ ציוס ססוסס דססיסוסינן סיו ציוס ד' וס"ל
לסגור"ל דוקלס יוס ד' סלי' ככולו כו"ס צס"י סם ולססר
דס"י עוסיס סעודס אסר סו"צ ציוס ד' קודס סלי'ס דסס
אמי וקלס סיוס ככולו א"ף דעסל סכנס"י אלא דכסמק סגור"ל
אס גס ציוס ז' ססוא ג' צצור אמי וקלס סיוס ככולו וסלי'
סמססס וססיק דלא אמי וקלס סיוס ככולו אלא צסלס
כסוסינן ססוא יוס ד' צצור אצל לא צק"י ססוסס ססוא
יוס ז' דסוא יוס ג' צצור נמלל דאין כאן וסלוקת וסימל
על סס"ד יל"ל ח"ך לא דייק כל סלורך צוס וסמלך לו
יוס ז' ציוס ס' סלל כדכור

שוב אס"י זכ"י ס' וסלי' לסרי' עוסי' קוספורי' סל"ס
ק"י ד' דעוד צוס וססיג על וסרי' צוס כו"ס
וסלי' אלא דצוס לא דקדק סס"ס סם סססיג נמי על וסר
כנס"י דל"ג עליו סרל"ס צס"י דסכל סולך צהר סצרי'ס
ולס צהר סעודס כו' וכו"ס וסס סכול' וכו"כ למעלס ד"ס
דגס סרס כנס"י נגסס וסך סס"י סרל"ס וילס למלך דסרל"ס
קלי' צוטעין דכך אסר ז"צ דלמי דוקא סוא דסמ"י ס"י
סכך אסר ז"צ וס"ס כסעוסינן צציר ועוסינן סעודס צלי'ס
דלמי וסח"י סו"סס סעודס ע"ד וסיס דלמי דוקס סס"י
סם דאין לצכך וס"י וסח"י ל"ל ד' וליך דסוא ס' למינן
ס"י וסס ס' סס"י סרל"ס דסס קרוא לה דלא רסס סורס
דצרי' סכנס"י וגס דצרי' סרס ס"ד סל"י ססל' אלא דסצרי'
ס"י ציוס ס' ודלא ככנס"י נסור צוס וסלסור אלא דעוסי'
וורעיד דלא על חוסס סצי' ס' לסלסס סצרי'ס סמ"ל ססס
סס"ד סל"ל וסכור"ל וסכור"ל לסכור דצרי' וססמק צוס וסיס
דלדעסס וכל קורס אורס ספך צרכוס לסקל ולס יצרכו
ס"י וסח"י ל"ל ד' וליך ולפי סלסור ח"ן כאן ספך לצכך
ציוס ד' כיון דאין עוסיס סעודס ציוס ד' ססלסן וכו"ס
סכנס"י דגס סרל"ס ססוא עיקר ססמק מורס צוס עד סמלס
סעל וסמך דצרי'ס וסח"י סרל"ס ס"ד סצ"י א"ס ס"י
סקווי' דסח"י ליסל צענצ סרלל א"ס סאין עוסינן סעודס
אלס צלי'ס ציגל וליכס צוס וססס ח"ן וסצרי' סוסס ססוס
וססס דעיקר ססוסס סד יוסל וסוא צסח"י ססוסינן צעס
סווצרי' ס"י וסעודס סעוסינן צלי'ס עפלס סרי' לעיקר
ססוסס וססקו סס"ע סם ק"ג ועיין לסו"ס סם קס"ד ס'
קנן

שער אשר ה"א האר"א ק"י ג' ובסוף"ל הציג ראש לדבריו
מהצד הרי ח"ק ח"א ק"י י"ג יע"ש ועיין צבי נעים ד"ל וד'
ל"א ועיין נ"ש ה"א ב"ר לקי' ונ"י ה"א ק"ק ע"ד ובסומו
מסרה נ"י ה"א ק"ק כ"ה וצ"ב ה"ינ' ונעט' נ"י ק"י ק"ד
וצ"ב ה"ינ' צ"ס יקרא בן הרמה ד"ח ע"א יע"ש (אש"י) .

[illegible]

עו' (א)ה צרכה חס אחר צדוק אחס השם ולא הזכיר
חס יולא י"ח צרכה דהא קיו"ל כל צרכה שאין צה
הזכרת שם ונלכדת אינא צרכה ונראה לע"ד בשו"ע דדל"י
אינו יולא ויש נחים ונחשו הרצ"ש ק"י פ"ב הציאו צ"י
הש"ע ק"י ל"ד ע"כ וי"ח ונו"ז ונכאן נוראות נפלאות כוי על
הצד שדה הארץ ח"ג חו"ד ק"י י"ב על וי נשצצ פור חיל
שם חס תצת צסס הוא בחדש מן הסננייס או לא והסניצ על זה
נפסי כלצני הסניצ' דתצת השם חוי דיוו נכסצצצ צא' מן הסננייס
כוי ידוע צפי כל כי תצת שם הוא דוקא לשווי יתצרך כוי
יע"ש וקי' דלדך איששניע מינייהו מלי' דלדעא דיקרסל
הששו' הרצ"ש דכו' דתצת השם אינו מן הסננייס ולי"ע ונ"י
צבשהו הרצ"ז ח"א ק"י ק"צ ונ"ש צקונני סיירי לשון ח"ב
ונו"ש צקי' דצב אונת דעיו' יע"ש כ"כ צקי' דצני ונכסס ח"א
ק"י סי' ונני הלעזי ונללתי למוהרס"ק ז"ל צקי' דו"ח ציו"ד
ק"י דלע"י סק"י יו"ד דוכר עשה לחשוי' הרי' ש"ה הכוי ולא חלק
ענינא עני"ו חלל על קוב אחר שאלר פור חיל חטאת יע"ש
האמנא זה ונללתי להסקי' חו"ד ח"ג ק"י פ"ו דהציא ונללתי
מן החשקוניס ז"ל דנשצצצ אפ"י לא הזכיר לא שם ולא כינוי
ש ונללתי חיל לוקח ולכ"ע ויהא איקורא איכא יע"ש ועיין
יו"ש ג"ח סי"ה נרוי צשוירי עשה עני' הצי' סק"י יע"י דהסכוי'
נכקרת השו' צצרכס שאלור נשפק דל' יזכיר חס תצת השם
ולא מלך העולם חלל יאלור צדוק חקצ"ו ק"י יע"ש ועי' ג"כ
לקמן ונ"י הצי' סק"י ח"י וצנני' הצי' סק"י ח"י וצשוירי עשה
עני' הצי' סק"י ח"י וצנני' ח"י יע"ש ח"י

כללים על הכריות 7 א 7 ה

הצביונות אין דורך לנצטען ערל הדבר וויין זאל אלס בייט
 לו ערשט אלס נאך וון האנטעס אלס באשאן ווערשט דער
 יונגער ווערשטעט לא נאך לאצטעס הערשט הערשט צוקוק פ' ז"ב
 ווערשט נאך ווערשט דערשט ערשט ד"ה הערשט ווערשט ערשט
 צוקוק נאך ווערשט הערשט פ' ק"ק פ' ק"ק ווערשט הערשט

ב לפעמים בשמואל הש"ס צריחא לחיה קושיא וצ"א
 ב"כ פ"י האמונא קפ"י על הצריחא וחנ"כ שהק"י היה
 יכול להקשות בלא פ"י האמונא כן דרכו תו"א ק"ד ד"ס ד"ס
 ולעצ

לפעמים נוצר הספק קיפא דברייתא חג גרר דרישא
ווייתו כתיב פי' חמורא דקיפא דוקא חג גרר דגרר
תו' שם

אין למדין הלכה לא נותק צרייתא ולא נותק נשנה
 ספי ספיוני הלכה צפי סלל למדין נדברי האמוראיי
 נספי צירידס ד"י נ"ב ותוס' דק"ס נ"ב

ה' הא דק"ל תבא בחדא לעפויי אחא ח"ד כסלא יס' ורובא בדברי ח"ק טבא לסחמור אזי חורבין דח"ב זא לסחמור אכל כעס סוכה דח"ק הוא חורבין אזי לא חורבין ח"ב לעפויי אחא ח"י טבא דכ"ו ע"א ד"ה ולא וציון לסר' ח"ב

377

[illegible]

עב ציזון אס אונער ארס לעצטער ארס וועל אז פארק
 וכוילא וואו? לו תמי' העבר ופוקה ולינו וואו קופ
 שווא וור נ"י לעמור עוונס שווא דלא שוילא מפיו העבר
 שווא ונונה ואל תחל לבסוק ועוד לחן להקפיד צומשנות
 וכדלשכחן צ"ק וצמי' דלא חיבתה להו צהא משום דהוי
 דרך לחות הצהאוי י"ד תי' שליט ק"ק גין ונעמי' לקי עמי'
 הו' ק"ק הין

עג
בן אֶחָד יִשְׂרָאֵל צָבָא בַּחֲמִשָּׁה קִדְשׁוֹ וְדַעְתּוֹ לַחֲזוֹר וּנְחִמָּה
חֲלָל זָכוּ צָהָב הַסְּעֻנוֹת שָׁחַל צִיּוֹם וְיָ וְשִׁבְעִין וְשָׁחַל
וּנְוִנִי צִבְיָהּ חִיסָד יִתְחַבֵּךְ בְּקִדּוֹת שָׁל לֵיל שָׁמַח וּבְנֵי שִׁהֲוָה
וּנְקֵדָה וְחִבֵּיר שָׁל שָׁמַח וְיִוִּיעַ וְהוּא חִינֵי לִרְכִּי חֲלָל קִדְשׁ
שָׁמַח שָׁחַן הִדִּין כָּכֵל יִימֵי עוֹצִים שָׁחַן אֶחָד יִשְׂרָאֵל יִוִּיעַ שְׁנֵי
לִדְיִידָה הוּי הוּי וְנִרְיָה הַחִלּוּן הוּי דִּלְמִיָּה הוּי שָׁחַל חֲלָל
כִּכְצוֹר וְיִוִּיעַ הַחֲמִדוֹן לִכְצוֹר זָכוּ הַגּוֹלֵם וְכָלֵן חִינֵי יִכּוֹל לְקִדֵּשׁ
הוּא עֲלִיזָה צִבּוֹק אֲחֵר שִׁשׁ שְׂכָנִים כּוֹרִים אֲחֵרֵי וְהוּי חֲלָל
וְאִכִּי הִדֵּל אֲחֵרֵי לוֹ דַּהֲמָה דְּוִוְנָה וּנְוִנִי שְׂכָנִים הַסְּכָרִי קִיּוֹן
רִיבִיג וְנִשְׁחַח הִרְצָה לִקְטֹן הַקִּנּוֹן ד' לִד' (חֲמִ"ה עִינִי וְיִוִּיעַ עִ"ד
צָבִי גוֹיִינִיעַ הֵאָה וְצָבִי עוֹיִיעַ ד' חֲמִ"ה יִוִּיעַ אֶשְׁחִין) וְעוֹנִדְתִּי כָכֵל זֶה אִכִּי
עִנִי צָבִי וּנְוִנִי וְיִוִּיעַ סָקִינִי לְעִנִּין אֵל הַסִּקִּי צִצְכָּה דִּצְרִים
אֲחֵרִים שָׁחַל וְעִנִּינִי הַסְּכָרֵה וְכִי דִצְרִיעֵבֶד לֹא הוּי הַסִּקִּי
יִוִּיעַ וְלִכֵּן גַּם צִוְיָה יִשְׁמַע הַקִּדּוֹשׁ וְנִצְנוֹ וְלִנְוִי לִדְלִיךְ לוֹ
שִׁהֲוָה שָׁמַח לִצֵּד לִקּוֹק וְהִסָּה לְהִלָּקֵת הַקִּנּוֹן שָׁחַל כִּיב
חֲלָל כִּדְלוֹת שָׁחִים שִׁמַּח הַדִּמָּה שָׁחַל הִים לִהֵם חֲלָל כּוֹס אִי
לְקִדּוֹת וְיִוִּיעַ גַּם צִוְיָה הוּי שִׁמַּח הַדִּמָּה כִּדִּי שָׁחַל חֲלָלֵהוּ כִּכְצוֹר
יִוִּיעַ הַחֲמִדוֹן זַחֲמִינִי לוֹ עַל כֵּךְ הַסָּחַל וְשִׁמַּח נְחִינִיעֵבֶדִי
דִּצְכִּי לִחִיבֵה זֶמֶן בְּקִדּוֹת צִיּוֹם שָׁמַח וְאֵל יַעֲנֵה אֲנִי עַל צִכְכָּה
זֶמֶן הוּי הַסִּקִּי צִין צִכְכָּה לִשְׁחִיָּה וְיִוִּיעַ הִים אֲשַׁכֵּר לִוְיָהּ
דִּיעֲנֵה אֲנִי וְלֹא יַעֲנֵם וְנִחְבּוֹם שָׁל קִדְשׁ דַּהֲמִיעִינֵה לִכֵּל
הַסִּקִּינִי וְנִחְבּוֹם שָׁל קִדְשׁ חִינֵי חֲלָל חֲלָל מִן הַסִּקִּינִי כִּי
צָבִיעַ סִי עֲרִיֹא חֲלָל לִחִיבֵה לִלְדָּה וְלִנְוִנִי דִּזֶּה הוּי גּוֹרֵם צִכְכָּה
שְׁחִינֵה לִרְכִּים דַּסְּכִיעֵרֶךְ לִשְׁחִי אֵין צִכְרוֹן הַסְּעֻנוֹת יִסָּח לִרְכִּי
לִצֵּד עַל הֵינִי וְאֵל יִכּוֹן צִפִּירֵה צִפִּירֵה שִׁמַּח הַקִּדְשׁ שָׁחַל לִפְעוֹר
הֵינִי שִׁמַּח צִכְרוֹן הַסְּעֻנוֹת זֶה אֲשַׁכֵּר . וְכִכֵּר עוֹנִדְתִּי צִוְיָה
צִפִּירִי וְנִחְבּוֹם וְנִי הוּי אֲחִי דִצְכִּי לִחִיבֵה הַסִּקִּינִי אֲחִי
לִנְוִנִי דַּחֲחִלִּיָּה הַנִּלִּי צִפִּירֵה לִלִּחֵה וְנִחְבּוֹם שִׁכִּינִי צִפִּירֵה
שָׁחַל לִפְעוֹר לִצֵּד הִסָּח אֲחֵרֵי יִוִּיעַ וְלִכֵּן צִכִּי דִּיחֵה הִים
כִּכְכָּה לִוְיָהּ שָׁחַל יַעֲנֵה אֲנִי עַל צִכְכָּה זֶמֶן וְיִשְׁמַח וְנִחְבּוֹם חֲלָל
דִּגַּם צִוְיָה צָחֵן לִנְחִלּוֹן אִי שְׁחִינֵה הוּי הַסִּקִּינִי לִלִּחֵה וְנִי
אִכִּי הִדֵּל צִוְיָה צִפִּירִי וְנִחְבּוֹם וְנִי הִסָּח קִיִּי קִיִּי וְצָבִי וְנִי
וְיִוִּיעַ קִיִּי וְכִי שָׁחַל דִּצְכִּי עֲבִידֵה לֹא הוּי הַסִּקִּי אֲחִי חֲלָל
דִּצְכִּי לִקְטֹן שִׁמַּח הַדִּמָּה הוּי לִדְיִיעֵבֶד כּוֹשִׁיל וְהִסָּח כִּי
לִצֵּד דִּיעֲנֵה אֲנִי שָׁחַל יִנְוִלֵה צִכְכָּה צִפִּירֵה שִׁמַּח צָכוֹר וְכִכֵּר
כִּכְכָּה הוּא וְנִקְדֵּשׁ עַל הַסִּקִּי קִדְשׁ שָׁל שָׁמַח וְכִכֵּר שָׁחַל יִאֲחֵרֵי
צִקּוֹל רַם וְכִכֵּר יִחֵל צָכִי

עד (א"ה) זרכה ווי טעכט וועכניס וועקן לחוד פון זאל
זרכה לר"ה זיל זולען וואו ווערד עליהן לח"כ
והנהל"ש זיל לר"ז לזרד לח"ך ה"בזאט זק"י קט"ז וכוין
ד"כ להקל שואת"נ וועדען דל"ס ה"הל"ש זיל דקוצר לזערד
לח"ך שפיר ווילן להקוני שיהא ווערד עובר לעסיהן ע"י
ההרוד שיהרע ה"זרכה צעוד שוועקן צחוד פון כך פסק
ומני האון זלוינו אשר הנוך זל"ס זק"י מהרוד ה"יוו ז"י

הוא תגל הרב יוסף ארונץ ק"י ונ"ו ע"ש הלך"נ ח"ב ק"י
ק"א והוא ז"ל חלק עליו דנוסוס זה לא הורע בה התגל
יב"ש

מז אַזעײַ דקױל דקעס צונאכט׳ן וואלוקע צערייט׳ הלבֿה
 כקעס וועטע ״מ״ז אס יס ווערע צערייטא הלבֿה כוכביֿע
 ת״ו טעט דעײַל ע״צ ועײן להרב סוכת 717 הלבֿעס 3ק״
 צית העולך ד״ס ע״צ וואס׳ הלבֿי ״מ״ז ד״ס ע״א וד״ע ע״צ
 ווארב תורת חסד בעל הכללים קוצץ קטן כלל י״ד וצק׳ יוס״א
 וס׳ עקצ ד״ל ע״א הציא וועס״ו דכלל דהלבֿה כדצרי העוכביֿע
 לא כאמר אלס צונעסע ולא צערייטא ע״ד (א״ס ווע״י מ״ס
 לק׳ ס״ק כ״ע יע״ש

שוב אסאשכמן צט"ס להציל חמי דברי פלוגי בוי ורי סי
אמר בוי לא קשיא א"ך יחלוק האמורא על הסמא
עצמייתא להכונה הי"ל ורי פלוגי אנוי חמי בוי הדב משככות
יעקב דק"ז

יח כשנאכלו צרייתא חלם ועמלוות רצון ור"נ וצדדייתא
אחרייתא אשכחן ועמלוות הלן להוצא צעם ר' יודה
ות"ק קממא לא אלוהין כיון ללא החכמו עם תנאים דפליגי
בהא ויילתא כי אם ר"נ ור"י ומקממא צר פלוגתיה דר"נ הוא
ר"י והיינו רצון צרייתא דאשכחן ור"נ דנוקטין מרצון
לר"י דכרי לפי רצון הוא ר"י ח"י יומא ד"צ ע"א ד"ה הא
כשים צע"ס צ' צרייתות דתתק והאחד ומנחם צלשון
יט ח"י דרך הרעוצים לפסוק כח"י ה' יוסף אונן ס' ינוי
אשכחן כוזה צרייתות שנשכו צתורת כהנים כפי הק"ד
דש"ס דילן ח"י יומא

כא כעמקסי הש"ס זכ"ה ונחתן הא ר' פלוגי
הא ר"פ כ"י ונחל הש"ס הי ר"פ וקאנר הא ר"פ
דחנ כ"י דאחא מפורש זמנא ולפעמים אה"א אפי' כח"ק
לדאות מנאס והח"ק הצי"ו רבי זקמאס ועכ"ל הולכך ל"י
הא ר"פ שבוזא מפורש והמעט נאסם דניחא ליה להצי"ו
מנאס מפורש והוא ומחלוקתו קאמ' רש"י זקמאס ד"ז ע"ג

כב צרייתה שאלה צלי תיר אלה בלשון תניא ונחש
 אתה לנוד שיהא צבורת בהים קדור תנאים ואנורא
 הכדמס צמס הגדולים וני' הס' ארת סיו ונחשכ"א שם
 צהגותיו ארת עיו כי עיו כמדועס דצורקסאות התלמוד
 סלפניכו הנולא יונלל הפך וחס עיב ולל זכר דהרנני' סיו
 כ"ה כי עיו דפספס ונולל דללו כללל הול אלה תיר הול
 שבור צמי הכל ותניא שסלל סיחיד ורנח דצדיו וסללל א"ל
 עלמו צמי יוסק אונץ סיו עיו וסללל קלמו נמי כהרנני'
 יע"ש גס לל זכר סר ונח"ש הכריתות חלק ה' סער ג' ארת
 עיד דכל תיר לו תניא ונחש אתה לנוד שבור צח"כ גס
 לפושל סק י"צ ע"ש רש"י ואלל דלפ"י תיר אס כחובל מל
 פסוק דס' ויקדל הול ונח"כ וליכל חילוק צין תניא לתיר
 צזל אלה הכל תלוי אס הכחוב סצצרייתל הול וס' ויקדל
 כיו עיו צצס"י יונלל סס דנני"א וצס"ס יונלל דליו עיב גס
 צצ"ס סבת דס"ד עיל איכל תיר כיו וליחל צח"כ ס' סנוני'
 ועיו להכי בית אלות צהקדנל דכ"ג עיב וס"י צחולין דלסיו

בג אם צוטענה קאס תחי"ש פארט קאמאס ר"מ ופולגראס
צלידו כגון ר"י וכוילא אזי אין להצרייחאל לאסאנויען
וההציא ופארט תחי"ש פארט דצרי ר"מ ור"י אונד כ"ו ד"ה פאר
נידע דקאס וטענה ר"מ אם לא פארט הצרייחאל לאסאנויען
רצותא אחריני מאי ללא טעניט ונאחניטין כ"כ הצרכי א"ח
ק"י ש"א ק"ק י"צ לנעה הרנצ"ס ודענייה וק"ק והנאנרי
והנא"ש צעצת פ' י"ז ק"י ה'

כר צבירייתא אס נאמאל דזעס וניקל וצ"ס ומומיר טיך דוקא להקשות אס איזא לסא ליטיניא גצי קולי דזעס ומומיר צ"ס צעדיות וכדאשכחן צמולין דק"ה ע"א דמוקטין על צבירייתא כה"ג אזל על משנה לא טיך להקשות כה"ג ומוסר דומי חולמים האי משנה מוסיא כן דקדקתי אני הי"ל לק' ונ"י הוי על הושתיות ס"ק גי' ודצרי הסוי שצת דקמ"ג ע"א גי'ס צבירייתא דוקא' הוא דמוקטין הס"ס כן צבירה דוכתי ואחד וחס ציונא ד"ס סע"א

דל"צ ע"צ ותוי ע"א דמ"ה ע"א ד"ה ור"י והסי' חכמה ט"צ
א"ת ד"ן ותורת מ"ד דק"צ ע"ג

אם כנאל בזה"י הצריח ר' פלוגי לזוי כ"י משהי מלשון
זה ד"ס מלך לפליג עליה ועליה הוא בל מ"י מ"ק ר"פ
א"י וכו' צ"ס ורצ"ס צ"ד דק"ל ע"א דמדקלור בלשון
פלוגהא משמע למדרי מולקיס עליו

סחם צייטאט קלאס נאכער צו די ר' פלוצר כ"ו סוף דר' סייא ור' ארשטיג ואלו משבטתא סוף דר' יצ"ש ד"צ ו"א ועיין דקכ"ד ע"ב וצמח יונת דגין רע"א וצבית אצות צהקדוה דכ"ב ע"ב וענ"ש לק' וע"י סוף על הסופתו סק"ס ע"ש סוף פרי תולד ותמור לדוד י"ד ס' ע"ב

הא דק"ל דאם נשנה ס' ח"ק בזהם ואח"כ חולק איהם
 חכם הסלבה בזהם אם ווליו קצרת איהם חולק שגשגה
 קטנא גמורא גלי ומחלקת בצרי"תא אחרת אזי ק"ל באותה
 קטנא גמורא הכ"ז ר"ס שבעה העדות

ט צרייחא לאחי על ונתינת' בלשון חכי ר"פ ארזי כו
אין ראיה לדיחו ר"פ סכי כ"ל ודבהם בצרייחא דז"א
ואכמות הצריחות לפורטי טעמא דמתניתין הצרכי קיי
תק"ל סק"ה

וְאֵל הַשָּׁמַיִם וְנָצִיחַ שְׂנֵי צְרִימֹת זֶה אֶחָד זֶה אֶחָד לִנְוֹן
 דְּהִלְכֵה בְּצִיּוּתָא שְׁהִצִּיא בְּחִסְרוֹנָה כִּיּוֹן דְּהַשָּׁמַיִם וְנָצִיחַ
 צְרִיּוּתָא זֶה בְּחִסְרוֹנָה דְּזֶה לֹא וּמִכְרַעָה הַצִּי "רַבִּי חֲקִיָּם וּמִן
 הַתִּיּוֹנָא עַל הַרְבֵּי עוֹשֵׁשׁ דְּכִי" ע"צ לְאַחַר הַקָּדִישׁ טוֹעָה זֹכֶה
 וּמַחֲזֵז לְבִיּוּלָא זֹכֶה כְּסֻתָּהּ וְאַחֲכַי וְחִלּוּקִי דְּלִין הִלְכֵה כְּסֻתָּהּ
 וְכִי ה"ל עָם דְּהֵא הֵם צִנְחוֹת דְּקִיּוֹ הִצִּיא הַשָּׁמַיִם צְרִימִי
 אֶחָד דְּקֵהֵם הַצִּיאִים וְנוֹסֵר נִסְכִּים וְכָלִי קָרָה דְּהוּא כְּרִיעֵק
 וְאַחֲכַי הִצִּיא צְרִימִי אֶחָד דְּהוּא וְחִלּוֹקָתָהּ רִיעִיק עִם רִי" וְרִ"ח
 קִיּוֹן הַכְּסֻתָּה וְרִ"ח הוּ"ל קָסָם וְאַחֲכַי וְחִלּוֹקָתָהּ דְּקִי"ל אֶחָד
 הִלְכֵה כְּסֻתָּהּ וְכַעַת הַדְּבָר לֵ"ע ע"כ וְאֶחָד כֹּאֵן וְקוֹס עִיּוֹן כֻּלָּה
 דְּמַחֲזֵז לְעִיּוֹן צְרִימֹת שְׁהוּא כְּמֻסָּה דִּישׁ קָדֵר לְמוֹסָה ח"א
 וְכוּ"ש הַצִּי לְעִיּוֹן צְרִימֹת אֶחָד הַכְּרַע וְהַצִּחֵת הַשָּׁמַיִם לְהַכְרִיחַ
 אִיזֵה כְּסֻתָּה בְּרִאשׁוֹנָה וְע"ע לְסַרְבַּ שְׁאִרִית יוֹסֵף כֻּלָּה י"צ צִמִּי
 הַצְרִימִי וְלִמְדֵּשׁ"ךְ צִמִּי כִי ז"ן וְאֶחָד הַדֵּל וְאַחֲכַי יִדִּי יֵד
 כְּסֻתָּה כְּוַתֵּב ע"ד הַרְבֵּי עוֹשֵׁשׁ אֶלּוֹ וְעִיּוֹן צִמִּיּוֹת לְוִי"צ קִי"צ
 וְעוֹמֵד"ךְ חִי"ג כִי ז"ן וְכִי"ג כֻּלָּלִי צִי"ךְ וְצִמִּי לִלִּיד ע"א
 הִצִּיא הַשָּׁמַיִם שְׂנֵי צְרִימֹת זֶה אֶחָד זֶה אֶחָד דְּהוּם מִשְׁנוֹעַ וְחִתּוֹךְ
 לְשׁוֹן הַצְרִימִי אֶחָד הוּם קִיּוֹן הַרְאִשׁוֹנָה וְכִי"ג הַצִּי
 הַשָּׁמַיִם יִדִּי וְנָצִיחַ הַדְּבָר חִיּוֹר עַל הַדְּבָרִיךְ לְשִׁאֵל לְחִנּוּי דְּצִי
 רַבִּי חִיּוֹר כִּי"ג וְאַחֲכַי גְּצִי הַדְּבָר חִנּוּי ע"כ

יא הא דק"ל דקמס צמסמ ונחלוק' צצריחא דהלכס
כס"ו אפי' אס רצי הוא החולק וחסס כדעשו ליחא
להאי כללח הכז חורס חקד כללים כלל י"ד וזס כרי כוננד
לניס אבי הדל ונני' הני' על הנסכיות ס"ק ויח' ונני' הני'
על החוס' סק"ח וחסס הכז חיים שאל ח"א ס"י כ"ו ונני' ש'
והרש"ך ח"ב ס"י ז"ן ונני' עוד' צוז לבי ונני' הני' על
הנסכיות ס"ק כ"ו

יב צרייתא הכתובה על פסוק דמי ויקרא הים צרייתא
צדאמי היא לתורת בהמים רמ"י ז"ל ציומא דמ"א ע"א
ועמ"ס הרב יד דוד סס ומש"ל ס"ק צ"ד

יג צרייחא דווא' לויסנך וויס לאמורא ולא פיר ספיר הטעם
הוא משום דידע הש"ס לא"כא סחאי דקציר סקצור
לאמורא הרי כבר לאין די ע"א ועיי' לנחשק"א צכליי הש"ס
דק"ג ע"א ולהרי צ"ש דק"ח ע"א

יד הא דק"ל אי רצי לא שכל רי חייא וכו"ל ה"ד גנדי
 קהם ומנה צדס אס אחי גנדי קברת רצי לחוריה
 אזי אמפר דהלכס כקתס ביימא דהוי כרצס הרצ ככר לאדון
 קי"י וכל ידעתי אנאי וספקא ליה כאן וכבר צקי חייס
 שאל ח"א קי"י גי"ו רמתי דכירי לקוון ונני' הוי' על השוכיות
 ס"ק ע"א ונני' הוי' על המוסקסתי' קק"א כחליט' הדבר לוי'
 דבגון דא לא קי"ל כרצי דהלכס כרצי מוצרו ולא מוצצרו
 ונננ"ש לעיל ס"ה י"א וננ"ש עוד סתנ"ט כו"ס י"א דצמח

מזן כשאומי האמורא ע"ש התנא קמח צלשון חגי אין לו כה תנא ויכולים לחלוק עליו וכשאומי חגי צקס ר"פ

כה בצרייתא אחי צאחא לבסוף לאו דוקא אע"ב דליכא לעימוד

כה צבדייתא חזי בצורה לשון לאו דוקא חזי דליכא לוינון
 צה חגב קיפא קטו כזי דקיפא או רישא לאו צדק
 כשני מימי י"ד דלפא מתייתין דלתיבה לוינקט צהאי
 צדק חגב קטו מויסא ליטאס צבדייתא חגב מתייתין
 חזי מוליך דקטי נצי

כ צרייתה ונזכר שמצאין אותה בשלימותה צ"ס בלשון
 ח"כ כ"י והאמוראים צעני הגמ' הפסיקוהו לפרט בכל
 ענין וענין מה שנכלל להם והוסיפו זהבחה הצרייתה וזכר
 כאילו הכל לשון הצרייתה ה"א אלף ים זה הוספת מדברי
 האמוראים ולא יתכן לומר שהיה הכל לשון הצרייתה שהוא
 לשון נכאים רש"י צמח"ל ל"א ע"א

כו צרייחא ח"ש המ' צש"ס קתם נרי לזשון ח"ש על
צרייחא נאמור הרב שארית יוסף צנהיב הפ' כלל י"ח
ידייק לה מדברי התו' ערוצי' דפ"ד קע"ח ואחר הס"ק לא
דק צדרי התו' עס דנ"י דהצין צדצרו דקאמ' ל"ג חנן אל"א
ח"ש קתם וטעם דזה אי"ה וטענה צטום ונקום כ"י דהיינו
דל"ג ח"ש חנן ו"ח אל"א ר"ל דל"ג חנן לחוד דל"ג ח"ש וטענה
צטום ונקום אל"א ח"ש לחוד דקאמ' צין ונוטענה צין וצרייח'
והב"א הוי צרייחא דל"ג ח"ש וטענה צטום ונקום ונשהיח' על
הרב ונקעה אצרהס דל"ג צע"ג דל"א נח"ס למ"ש וסולמ' אל
להקשות על השא"י ה"ש צלטון לכאורה וכוונת דוכתי' דלמ"י
ה"ש גס ונוטענה עי"ד ולק"ו ע"ל התו' כמדובר וצרייחא וזה
אטאכחן לרש"י צ"ק ד"ח קע"צ דהכריח מדברי הש"ס דח"ש
באגב וננייחיה האמונאים עי"ד אל"א דהרמ"ה ה"ד הרצ"ח
צש"ו צ"ק עס דל"ו ע"צ מטיעול ל"ה דהוא ונק' חננים
והכרעת רש"י דלחו צ"י צלטון הש"ס כלאחר יד עי"ד .

ב צרייתא כפי וי"ש החי' צנעה דיי"צ גי'א ווהרי"ח צנ'ן
 החי' חכמה שער צ' כלל י"א וגם ווה"ש לעיל קק"א
 וק"ק כ"ב יולא דליוו וכל להציף הש"ס צריית' א"י כ' צה
 חידוש יומר ווהנשנה ויס' יולא קסח צנאנה וומחלוקת צל"ד
 וגם צהצרייתא הו"א בן ווה"ש ח'י אורינוקזה חידושו כ"ה
 לעיל קק"א צצרייתא קסח וחס"ד וומחלוקת הלכה בקסח
 וחס"ב צנאנה דקיו"ל דלהלכה כומחלוקת חס' לא הי"א
 דידעינן דומחלוקת צנאנה דליוו הלכה בקסח צנאנה
 וכומ"ש לקון הערכה ח"י על התשדיות קי"ף קטן וי"ש
 וקק"ד ולכן הכ' צה לאצוועינן הצרייתא דנפסקו בקסח
 צנאנה ולא כללנן לפסוק כומחלוקת וומה צעמי כ"ב
 ח"י צצורי טהרה וי"ה הפ' ס"ה ל"ח צצד'

כמ הלכה כדברי המוכרי דק"מל ז"ל צמחנה חז"ל
צבתיחא הליש שער ה' ס"ג וע"ש להרב י"י ששהצא
דרי"י ק"ל לנאמר גם צבתיחא ע"ד והצא עוד קם ע"ש
ד"ה דלש קבר לגמרי כחד ח"ן זס מוכרי ע"ד ולפ"ז י"ל
לפח"ש צבירי עברה ונ"י הרי' ק"ס ח"ן ע"ש הוס"א דכ"ן
דח"ן הלכה כמכרי זס ח"נו מלטרק עם האחד דקברה שס
לדון כרצ'ס נגד האחד ע"ד להבא דלח ככנס דלעת ר"ח
צבוג מוכרי וניה דמלטרק עם האחד להיות רצ'ס נגד האחד
אלח דכפי וס שוהקיף הכצ יוס"א קם קי עקצ דל"ז נ"א
דח"ן הלכה כמכרי ח"נו מלטרק כ"י כ"ן דלח אחרו חל"צ
דנפטיהו כ"י ע"ד ח"כ ה"ס כזה דלכ"ס לח חשיצ ל"ה
מוכרי ונ"י ק"ס לח מלטרק עם האחד להחשב רצ'ס כ"ן
דלח אחר חל"צ דנפטיה ונ"י להצי"ש קם ונארהיק"א
צכלל"ז קם כזה חילוק'ס צכלל זס היבא נאח"י הלכה כדברי
המוכרי כ"י ותימא על הוס"א קם ומהר"ח שיראבו ששהצא
קם דלח זכרו וס ותי"ן לעיל ק"ק ע"י (ח"ס) ונ"י צ"י הכ"י
להרי חכ"י צקס יקרא לאברהם למקנה ד"יוד ע"ב נ"ש צ"ס
וע"ן נ"ב צ"י ח"י כ"י אסון ח"ס ק"י ז' נ"ש צ"י צ"יוד

(א"ה צריחא"ל שמינע ליה רן אויב צבחה ונקומו' צאק
 ויש לסתמקם אי חירון זה דצריחא"ל לא ש"ל אס נאנו
 אף לגבי רב ורבי חייא וצפי עושה שגור דייט עיב ראה
 דקסתמקם צ"ה ונסיק וחצי צקו"ל ואס"י על רב ור' חייא
 אמרין צ"ל ש"ל יב"ש דהציא ראה לדבריו ונסיק וליצא
 (דוק אס"י)

מ גוויי האונר צ"ס פ"י דהוי וקורת וועטעס וקניי
הלייג דייג עיל וועהרקי"א סס ועיין להרב חוות יאיר
ק"י קל"צ דקנייע עיל ויקוד הלימוד ק"ק כלל י"ר קק"א ועי'
ווי"ט אלזי סדל עוד צוה לעיל קק"א אלזי כשאונר גומל גוויי
לס לא הוי הלייג אלזי דגוויי לס מרדו כ"כ הי"ט כלל תק"ח
ע"ש רש"י צוצחים ד"ג ע"ד

י גצלי דקס לריכס סלס יענהו עני צמלכחו אל"כ
צדצ נורה סלס אשדוהו הקהל לאמר הוא נחלק יתח
לזה ונוה שחלק לאחרים וטוס סיעסקו צמלכחו וסחורה
למי וסייחס נקיים כוי סה"ס ק"י ע"ד

יא גנצח דעת אקור לגנוצ דעת הצריות אפי' דעתו סל
עכ"ס ואוחס שחערפים את העכ"ס צשעת סאלת
סלונס והעכ"ס סקור סאל' טוצה חוטאים כי אין לך גנצח
דעת גדול וזה הרי הכי' ק"י כ"א

יב גנצח אגנצח קא רמית וועטעס זס לא פריך הס"ס
לאונורס חדל מלאונורס אחריתי צכס ז"ד כשאניו גנצח
רצא וחר"ק אלזי לס הוא גנצח רצא וחר"ק כגון רצ כהנל
חלוצי רצ ובי"ט רצ טלמו פריכין לאונורס מוסברתס ועכ"ז
הגס דפריך ורי כהנל לאונורס לא סלקל צקשי"א חרי ווי"ק
ד"צ ע"צ וטועט לפי סיכול לומר פליגנל עליה וסחוקשן
נחית לסקסות סכרי צעיניו סלס יסלוק עליו ועיין צכס"
ססדרין דלי"א ע"צ ד"ס והאונר והלייג ד"י עיל ויקוד
הלימוד ק"ק כלל ח'

יג גורעיס ווויסילס דוקא צראס הציצה או צקופס אלזי
לא צאלוע רצ אלזי יעקב יע"ש וזה סנחקסס צס
ולצקוף וסיק וכעת ל"ע ע"ש ועי' הרי אלזי סחורוני וסלחתי
די יד כהס כוחצס מי צ ועיין להצ"ס צחי' לפי חלק דק"י"א
ע"צ וע"ע לסחוי סס צסדרין ד"ס לעטעטו זלטיצין סמועס
דק"י ע"צ ודוק וגס עלסקוסי"א ססקס"י סס הצ"ס ופי' סזהצ
וולחתי כיוולל די יד כהס כוחצס מי צ ולל זכר ונו"ש סחוי
לעיל ד"ד ע"צ ד"ס לעטפת וכיוולל צזס ססגתי עליו צוני"ש
רצ ז"ל צס"ק לסוריות וסול ד"י ע"צ מוספרו ג"ס צעלי
סחוקי צקי דע"י ס"ס סחוס כי דגורעיס גס מלאנל הציצה
ע"ד (א"ס צענין זס ה"ס סחוצ אלזי סק"י צדצרי סחורוכס
ז"ל וסע"ד ולל וסנחכחיס ועיין צקי מוסק ציחי' צע"י ודוק
לש"ן)

יד גזירה אין דורות האלו צקיליס צאקור וסיחור לסחצין
צין עוד לצנ דורות הרסוניים סילכך איבא לויגור
ססחא צאחס ענין כ"כ רי סעדיס גלון ס"ד סצ"י ק"י סחיג ועי'
ווי"ט סצ"י וספרי"ט סס וצקי' חס"א ס"צ דלין לנו לגור
גזירות מלעתינו ע"ד וצדצרי ר"ס סחי' סצ"י ספרי"ט סס
צקי' סחיג דכ"כ סחי' וכיוולל כי סססצ"י ק"י סחי"ס קק"צ
לענין סוחסס ח"ל סע"ד סריעצ"א ע"ש רצ גדול ססע"ד ע"ש
רצותינו סלרפחיס וצכללס כוי דלל סאונר דצריס אלזי אלל
לדור סס אלזי דדור סזה סחוקיליס כוי סחוי לעסות סיג
לסורס אפי' צדצכין וסחין וקסנין לסו עד דלל לעצדו לל
צסוגב ולל צחתי' וסחין סול צמדרס יוס"י ע"כ ווע"ש אפי'
עני לקי צנועי סחי' סק"ס וקק"ו ולעיל סק"ו

טו גול סאונר פטע ססחוצ צקי' או ססר סונע ולל סחיר
סס סאונר או ססחוצ הוי גוללס זו יוסר ונגוללס מוון
סלי"ס דקס"ג ע"צ ס"ד קסלי"ס סנקי' ווי"ט דלי"א עיל (א"ס
ועיין לסגלון וססרי"ק ז"ל צסקדנח ק"י סחי"ט צסס יקדל
סער ססר ס"א וס ספירס צזס דצריס ערציס יע"ש ווי"ט
גיכ צקי' מנחם זכרון ד"צ עיל יע"ש אש"ן)

טז גורלות סל דאונר צכפרי (וסקקו"ט ע"ד רס"י קעי"ט
מנין סלין סוליס צגורלות סנלי' סחי"ס סחי"ס כוי
ולריכיס לומר סכונס סלין סוללין צגורלות סקירות
וסעתידות לצטות צסן ססרי על פי גורל סחלק סלרץ ק'
סולרץ ק"י ס"י וסרי סנגי"ס צקי' זכור לאצכסס ס"ג דלי"ס
רע"ג סצ"י וססס"ס ס"צ ק"י ס"ל סות ווי"ט סכי וסרי סוין
לרצין קס"שלי' ספוחתי' סספר צלל לסס כנו גורל ע"ד
וסס"ך י"ד רס"י קעי"ט צוני"ש סס"ש דסקור לסלול צחחיס

צוככיס וצגורלות סצ"י וספקי' וססלי' דלסחלס מוסר לסלול
צוככסי' וקוסמי"ס וססס"י סלך ווי"ט ולין לסלול צסס אלל
לסחלס סיס צו סקס סכנס ע"ד ווע"ש רצ פני וצין ס"צ
דרי"ל ודל"ל צעניניס אלזי (א"ס ועיין צקי' סחחי' סחי'
קצ"י סס"ע סס רס"י קעי"ט צסס ק' וססכונס יעקב פוקק
ק"י ק"ל יע"ש אש"ן)

יז גוי אפי' דלעיל ק"י ווי"ט ס"י ק"ל דלין עכ"ס מסי"ט
סלון סחי' צעדות לסקור וס"ס צדצכין דלינו סלון
לסחורי ווי"ט סס יס סוונדלל דמוכס סאונר סות סלון
סס"ך י"ד ק"י ס"י ס"י סק"ד וע"ע לסס"ך ק"י קכ"י סק"ך
ולסרצ סיכור צ"י י"ד ק"י ס"י נ"ן

יח גופל לא סחי' צס"ס אלל גצי ונינורס סאונרס
דע"י"ט קודס לכן סגב גרדל אלזי לינו סאונר גופל
על סוסניות דסצ"י קודס לכן סגב גרדל סס לא ססצ"י
קודס לכן מסיניות דקי' טסכות סלין לסס גומל צמקונס
רס"י צקוכס ד"י ע"א (א"ס ועיין צקי' וועסס אצכסס ד'
רע"י ע"ד דעונד לי' סחריקין גופל סף ע"ד סנל דצרי"ח
יע"ש ועיין צקי' פחד יסח סות ג' דכ"צ ע"צ קוצין גדול
ווי"ט עוד צענין זס יע"ש אש"ן)

יט גזירה דכר ס"קורו סול גזירות סחי"ל סס דציעצד
עכ"י לי' וססלס סס ילל י"ח או כיוולל לומר וס
סעסס עס"י דכר זס סחי' צמלוקי' צין סחי' לסרין ס"ד סרי
סחי"ט כוכס פ"צ ווי"ט ווע"ש לקי' וס"י סקי' י"צ ע"ש
כונס פ"י דעונד צזס ווי"ט נוי לקי' וס"י סקי' סחי' ודי'
ווע"ש צוצחיס דכ"צ רנחחי' לקי' וס"י סחי' על ססורס ס"ק
ז"ך וסצור דיוולל דציעצד יע"ש

כ גדול סכור סצירות סדוסס ל"ט סגס דלר"ך ספרס נלע"ד
דסססלל סצח מוסס פיקוח ססס אין לסוריות לססססס
אלל דקוט וסכין ליסיד ססול לעסות צלס נססו וכדלסכסן
לססלס וסלורלס סססססו על עלסס צכיוולל צזס סרי סחית
יאיר ק"י רלי' (א"ס ועיין ג"כ צקי' לסס יסורס דקי' נ"ד
ועיין צכס"י ק"י סל"ד יע"ש ועיין לווסרס"ף ז"ל צקי' רוס
סייס סחי"ס ק"י סל"ד סות כ"ח

כא גנצ אונן ססותניס לו כליס לסקנס ווסכנס לריכיס
סצעליס ליסן לו וססחי' אלזי לא סרציס סעולס עליו
דלל עסו סקנת סקוק על סרצית וספי' לו"ד אונן קוכס
צצנח כלי וצמקוס ססססו ליסן גס סרצית לר"ך ליסן לו גס
סצירות סחי"ד ק"י סחי' וסצ"י דקי' סחי"ט דס"ד צליוון
סוונסכין אלל צליוון סוונכר כלי סל צעל סצית לא גרע
ווגב סספוסס וכן מלחתי לווסר"ל ססון ק"י ק"ס דלל גרע
אונן סוונכר ווגב מוספוסס סכ"ג ק"י סחי' קק"ס וע"ע ססגצ"י
סס סקי' י"ג לענין סקקור צלור"ך סס עסו צו סקנת סקוק
ע"ד (א"ס ועיין ג"כ צקי' סקור"י סיס ס"ג ד"ס ע"צ צחל
דס"ס צגנצ יע"ש אש"ן)

כב גזירה דסחריס סחי"ל סול דוקא סלל יצ"ו לעצור
על סחי' אלזי לא סחי"ט לעצור על סקור עסס סרצ
סודע ציסודס ס"ל סחי"ס ק"י כ"א

כג גזירה דגורו סחי"ל צאחס דכר מוסס סחי' ילמוד וועססו
סל ככרי ז"ד לעס סלרץ אלל צחי"ט סחי"ט לורצא וסצכין
ליס לן לוויגור כן דליסו לינו לומר וועססס ככרי ס"ס צ"י
דע"א ע"א ווע"ש ע"ד דק"י קכ"י לענין רצית לככרי וסחי'
יס ללמוד לכל יודי דגורו וססס סחי' ילמוד וועססו סגון
צעיניו צל"ס ק"י סחי"ט דקי' דלס דריס סחי' יסללס צחלר
עס סככרי דגורו סחי"ל דלסקור עליוסס צצנח וססס דלל יצ
ללמוד וועססו דנחס יולל דלס סחי"ט צחלר סחי' סחי' עס
סככרי לינו סוקר סככרי צצנח עליוסס וססס דקי' גזירה
דסנח ילמוד וועססו לא ס"ך גצי סחי' סחי' סחי' סחי' סחי'
סחי' לסרי ונגן גצוריס צחי' לצי"ט סס דלרלך ילל דדוקל
ססס גצי ריצי"ט לככרי דלסכר סחי"ט גס לע"ס כסססו צכרי
סחי' לי' סול ד"ס סחי"ט לסחי"ט צווסר מוכדי סחי' וססס
דסורס סחי' דנח סעססס סחי"ט סול צכרי סחי' וסדן ע"ש
יע"ש

כר גידופן וסירופן נאיתו כוונת פנינים צמחונות סהיו תנאים ואנוכאים נגדפין ונחפפין זה לא ועיין להסי' סוות יאיר ק"י קט"ז וטורת סקד ק"ק סוף כלל כ"ד נאיל דהכילו על זה

כה גחנאל נ"ש צ"י הוראה על עוב ונלך הצפון אל ועקב טורח צד ג' פקדי וחותמים ארשים כ"י והנה ג"י גחנאל כ"י ידוע דאין אדם גבור צאקן אשך יוכל לעקור הר הגדול ג"פ הגם סיהם יותר גבור טעכל צ"י העקב אין לו זרוע לעשות כן כ"י אפס האונת צה כי אכן גדולה ובצדה נאל הגבים מן האקן וחותמים ארשים לזרוע אותה צבחו הגדול לנחמה ישראל להרוג זה הצדה נהס או רוצה ע"י בח האוקן בגבורה גדולה וע"י בצדו וגדלות האקן הר' ק"י הצרה ס"ז נאלי י"ז פ"ה ואכ"י הסדיוע לא שומע ליה הא קצרה וכלומר לא ק"ל דודאי הים ובצרה כי הא קצרה צבאדם הגדול צענקים ונשום דעכשו לא כראה לנו רוח מרמות ובה נאלס הגדול צענקי' אין אלו נאליים צדעיתו א"ך נעשה רוחת צאקן צהס אס קטער כוונת ה"ה קוונת גדול וקוונתו מוילא יסיה גדול נאלס כהס נוכחיו עד שאין הוונת יכול לקצלו והכל נאלין אז הוראה תחת האפסר ויוכיח לזה הצדוה יהודה צמל"ס קצקולו הפיל פיהם ורעונק וצו אותה שוב יסרסל צבלות נאליס כוונת חז"ל וכן נעשה דאצא שאלו צנידס דיהס קוצר נחיס כ"י הורא קויע להאלין לא ואינו גחנאל חלילה זו וכוילא ונאלי קאנור סס צמניד דכ"ט ע"א סהס גחנאל סס צמליות כוונות לכל נצין צכל עת ובצל וכן וק"ל

כו גול הא דפ' טע"ט ח"נ ק"י סק"ו דמי שגול את הרבים ולא ידע לוי יציב תשוצתו דיעשה צו לירכי נביס כגון צורות מסין ונענות כתב הסניג צקוף לארין ק"כ דלאו תשו' גנורל ה"א כיון שאינו נאלי לצעלים אלא מוס שאפסר לו לעשות עושה ע"כ

כז גורל אפי' צמנון אין מוילין גורל אלא כשחולק צמנון אצל אין מוילין צ' חתיכות כנגד חתיכה א' כ"י ולא חתי' גדולה כנגד חתיכה קטנה אלא צמנון וצאנוד סדנת ולפי סהיו לריכס צ' שצירי י"ה גורל לכך ה"ו סין צמלאל ובקוונת סה"ח ק"י תש"א ס"ד הכ"י ח"נ ק"י קט"ג הגהצ"י קק"ד וענ"ש הס"ע והאחרונים צא"ח ק"י סכ"צ ס"ו .

כח גורל סס רשאים להפיל גורל להגיל נפס אדם ל"ס אס עונדה על איתת ספיה רוח סערה לשצרה או להטצעה צ"ס ויפילו הגורל ג' פעמים זה אחר' ונחפפלים סלא יפול צוכא' אלא צחייב שחאנור ה' אלהי ישראל הצה תמים וכתב' ויפול הגורל על יוכה כ"י סה"ח ק"י סע"ט וסכ"ג סס צכ"י קט"ג טק"ג י' ד"א דהס דנ"ס לקבנת הא"י דצמנון עושה הגורל קין צפשו' אין לסנוך עניו ונעשה דיוסס גריס ה"ו ואף ה"א אלו סאנוי והעילוי כ"י וגס סה"ח עלמו ס' תש"א כ"י דאין להפיל גורל על נפס אדם כ"י דאין לעשות כן כאשך עשו ליוסס כ"י אסונתחא לא קטיל לענין ונוון כל שכן לענין נפשות ושאלו ויוכתן סס ה"ה ארון זת"ד אונסס סח"י ק"י ס"א כ"י נגד סאנור צענין עכן ויוכתן ריוסס ולנוד מניסיו לענין ממונל וסול סלא ע"ד (א"ס ועיין למוסרל"ך צכ"י נ"ת דכ"ס ע"ד דקססה דצ"י סה"ס אסדרי ננ"ש צכ"י סר"ף יע"ש נאלי ד"צצו דוק אס"ן)

מע' דה' אות א ב ג ד ה ו ז ח ט

א דצ' שחאק צמנין לר"ך ונין אחר להסירי ה"ד צדצ' להסיריה שחאק ה"א נשוס ליתא דאיקורא צהס אס סתקסס ה"ס נשוס טורח ליצור אס סתחא ליכא צהא' מוילאל טנחא דליצורא אית לן ליוניר כהצטל סענש כהצטל סתקסס וצוה וכוילא א"ל ונין אחר להסירי סרצ ננ"ש ה"ז אחר' ק"כ וענ"ש הר' סני' עור צח"א אות ל"ד ועיין להרצ' מנח"ס העיין צליקוטי' ס' יו"ד וענ"ש

ב דצ' יס סכנת דצ' ח"ו צחאקסס סאניס ומוסר' העיר דס"ס טורח כש"ס צקסענידיה דצ' ספיוג צחאקסס

אשר אינס תוצ' העיר דהס נעוחדים יותר וצני' העיר נהרס"ך ס"צ ק"י קל"ז

ג דצ' אלו רואים צע"ן שסצחוריס נחיס צמנפה יותר ונהסו"א' וחותס ססוכו ויכילו א"ן אוחס סלא סוכו כלל צמנפה דל"ס סעצרו א"כו צכלל זה כאשך ראינו צע"ינו כי אוחס אשך עצרו עליוסס ונפשות איין נסחככים אלא א"י וני' א"ן סרצ"ס ס"צ צחלשות ס"י סרצ"צ וענ"ש עור צוה לך ק"ק כ"י

ד דצ' צענין סניסס ציני' סרצ' ונוקוס לעוקס עני"ש סרצ"צ ק"י קל"ה וסרצ' ונגן גבוריס י"ד ק"י ח' וצ"ד י"ד ק"י ז"ן חוכו לאצנחס ח"א דקל"ג ע"א וצח"ג דכ"י חרע אמת ח"צ ק"י ל"צ וסננות כ"ס ס' ע"ע וצח"סננות סס ד' ק"ד וצ"ס ס"ג ד"ד ע"צ כ"י צככל אחר דל"י סר"א צכלל סר"א צין צמחא צין צמדצרה ובסחננל דנחא ע"כ ונצו"ל צכחציס צק"ס נקטי' צמחנת ערי סלויס דללפ"ס אוחס מון לעיר ה"ו קצצות העיר

ה דצ' הר' נ"ג סני' צאות הקורס סס נקיק דנאלי דפוגע צאדס זה ה"א צהצנת האויר סהול נעופש ולפיכך כ"י סס דאין לאדס סמיה צחוך העיר אלא צלי ראות האויר כלל ואס אינו יכול לעשות כן צימ"ס סהס יוסס מון לעיר ואס לאו ונח"צ צנפסח"ן ע"ד ובספרי סמו' הו"א ייכיס צאות סקורס וא"י סדל כותב צוה נססנל"ו צחוק סחלות ועיני נלו וכל זר סצצנה סחלת ס' סתקל"י סיהס מנפה גדולה צעיר סחלת סאלוטיקי יע"א סננחס ה"א יכחס לוונן שמו הגדול וסחור די וכונה עסיריס וסכניס דכ"ס ונכצדיס לא ילאו כלל מון לעיר אלא עשו סמניסס צציהס צלי סדיצקי עס סוס אדס והרצה מוס ילאו לסוק לעשות לריכסס כגון לסתפלל וסאר לריכסס וופרס"ס ונוצדלים א"ס מנענחו צדו ולא פגשס צסס סדכ' כלל אלא צויעוטל' ונעוטל' ונעוטל' וסיהס סחלית סנדצקו צמי סלא סחר להסנור מרצק דצני"ס יס סרצה דלת סעס סאין מוסיס לאסנור מרצק צעיר סחלת וסיהס סמנפה לרוב צהס ואלוי אלו ואלו דצרי אלהיס ח"ס דנאלי דסיני ועיפוס האויר ה"א רע ל"ס כפי דצרי סמו' וכנ"ש נהרס"א י"ע צכ' סקדי לרצו פ"ה מ"ס נוסס נח"ס דכסאין נחסריס סוציס אונ"י סענע"ס סהאורי ונחפפס אז דצצרו נודר צאוסל ע"ש וכן לפי דצרי סוקוצליס דצלאחר לחון פוגעיס צאדס מנעחיתיס צעתיס ונווניס י"ד לוי' סהדצק ננאל צו סנדצק צח"ה כגון או צחילדותיו וסנכסיס קורח"ס ל"ה צלע"י סולוונצחל"ו צוה דוקא סול"ד צקרי יויה ספגע צאלו ויג"ף ונחך פחד ונח אס יס עליו גזית ונח ר"ל אונסס אס אין צו דצק כלל לא מוילי ספגע צאלו כלל ונחך ד"ס עליו גזית ונח ונח נח נח חולאים כאשך צנינינו ראינו צימ"ס סאלו ד"ס צ"י אדס מנונו נחאק חולאים דצוק ונוקוס חס ה"ס לסס נשוס דה"ו מוילדליס ונוסכ"ס ולכך לא נאלס סקציהס צהס נקוס לרוב וכל כ"פ אלא ונח נחאק חולאים סוק דצ' דאינו רע צימ"ס אלו אלא דצק וכנ"ש סכחצו ידצק ה' צך א"ת סדכ' ה' יכילו ועיין לנעסחפ"ן צכ' סכ"ח ח"צ ק"י מ"ע דעור צוה

ו דצ' מ"י שירוע ד"ס מרצק זה צציתו לר"ך סירחק נאל נכ"י אדס ולא יעליס סרצ' סהול א"קור גנור מלחורי חס כלמד ננ"ש צכ"ס ס' סרצ"ג ח"ל לפני עור לא סתן נכסול סלא ינחן אדס סהול מוכס ססין עס אחר א"כ יודיענו סנא' וסחצת לרעך כנווך וכח"צ ולא סענווד על ד"ס רעך ע"כ וענ"ש צאות הקורס

ז דצרי סכל לפעמים ה"ו פ"י על אוחס סחולקיס צחלות דצ' אצל כסאנור לכ"ע אורחל דגוי' דלא קא' אלא ססנכו דפלגי צענין זה הר' סח"י סכונה ס"ג כלל מ"ה וע"י לסר' כ"ג ח"נ ק"י פ"ב קק"ן וסגוסת פריסס ח"נ ק"י פ"י

ח דין אין להוילא נכס פעמים ודכשות הר' סה"ד צכקקיס וכחציס ס' ק"ס וענ"ש א"י סדל צציורי עסרה קק"ך וסס צמ"י כ"י ס"ק"ה

ט דולג' סחלדווי' סני' צקרה סהיס צכסדקין ציני' שאלו סונלך ה"ס מנרע אדוס ונוסס סרצ' מנככות יעקב סקר סלוח

דיעצט דער זון הדין ליבס איקורא אלס שטארבן
 יסראל איקור כ"ד לענין כסחמי אלס דיעצט ו"ל דלס
 אקור זור דעם זמ"א צהגה אלס ווארש"ל קוצט דע"ן דוועס
 נלצט שנאקט צומין בוי לאקור אפי' דיעצט עיין טיף י"ד ק"י
 ז' קק"ס וועמ"ש אבי הדל לקי קק"ג

י דבר החילוק שיש בין דבר לנפשה הוא הדיבור ויחיד על מנהג נפשה הדיבור רק על כל חולי הנפשות ומדבק מאלים לאלים ונפשות לבשר ובמשנה דמנפשות מלי' כו' ש"ג דכל מיתת בני אדם רבים בזמן קלר קפי' דבר שהוא מין לנפשה וגם ע"ז מלי' דבר צעיר מור הדלף כו' משא"כ מלח נפשה מלי' רק ענין מנהג כו' שגולדה נכח עיפודים צמקוס אחד והיא מתפשטת לכל האברים והדמים והיא ארזית כו' ודלח כחכם מ' קר"ל דדבר נפשה אחד הם רק דמנפשה קשה וכבר נאמר כו' מ' מות מלי' ק"י קל"ז

ב דינער זיצט דער וואו ענדער חזיל אים זענענער זיצט ער
 ניל וורטס אים אים עפעס עפוי פמוטל "ק"ק ח"י נ"י
 דל"ע איז עפוי ונע"ש לעיל ונעכט ה"י "ק"ק י"ט ונע"ש
 העז גע עפוט כלל ו' אלל דעס לעזער דעזיגל לעזיל
 דל"י"י זיצט דעזיגל כל ישראל לעזער

כא דגים עומאים שנכבשו ע"ס דגים עתהיים א"ע"ג דלחמ"מ צומ"ל שיעורו צמחסינ"מ לא נהג' כן אלל צמקונות ספוי כהרמז"ס וכח"ס הרד"צ"י המדעות ס"י חקל"ג ר"ל להלכה אין חיבור להפ"י צ"ן איקור זה נשאר איקורים אלל כולם כאלל צמקונות צק' ובמלימה כ"י קלימה הי"א דל"כ כצ"ס אלל כצ"ס סהרי ה"א כמזמל ד"ק צק' ה"י נכחם לר"ד ח"מ"ל ס"י ח' ד"מ"י נ"ג

כב דבר שאינו קלוב שאינו ונחשיב לדעת הרמז"ס כי הפעם דהיך צלל כקף וצלל ונחשיב דלל קלובת הני"מ אלל צמחי"ב גרמי"ה כזלי לל אלל כחן לו הוקבל שום דבר כ"ו ולפי"ו כי היכי דצדכר שאינו קלוב על דלית ציה הכלל ליתן גמר ונשענד כפסיה היכי דצדכר אלל ודבר שאינו כפסיה כל דלית ליה הכלל ליתן לו למוכר גמר ונשענד כפסיה השמי"ע קי וירא ד"ר ע"ב והנחש"ס קי קביו הגהצ"י ס"ק צ"ד הציא צמות"י צחנאי דקצ"ל ויכולא ד"ל דכיון דלית"י סהדדי ונחשיב וי"ל דלש"ה לא ונחשיב ע"ד ונצוצה זה צש"ע ורמז"ל צהגה צקי קע"ו ס"ג

בג דשציל הסג דקײל שדעמו של אז קרועה אלל צו
להקנות לו דשציל ושאריו צכשומו ולהקנות נמי לדבר
שציל ונמי אזי ונקתמו אס היס דמינא כן צצן אלל האצ
דדעמו של צן קרוע אלל האצ ונקתה לו דבר קלא צא לעולם
כי ובעת לא וולאחי בילוי צדצרי הפוי ונרי דלא אזי ובי
אלא צאצ אלל הסן כי השומיע כי ויחי דק״ס ע״ד ותינא
דלא זכר שר דהרע״ע ופאלו כי סין הי״ד הוא עלמו צק״י
דקל״צ ע״ב ונ״ב דלא נאחר צצן דדעמו קרועה אלל לצוי
ע״ד ונמי שער צזה צצויכי עסרה ס״ק ו״ד

כד דס שטולמו וצטלו אונג דלציי ייז צפוי פון כחצ
ע"ש דע"י והעוצים דק"ל דלפ"י צצטול יז איפור מן
הסורה וי"מ כל האחרונים ק"ל דלס שצטלו הוי איפור דצנן
הע"י ק"י ק"ט ק"ק כ"ד ודצ"י ה"ד הע"י שס וטשוע דק"ל
דלס ונלוו הוי דצנן דוקא ועיין להגור"ר י"ד כלל א' ק'
כ"ט ולהבד נשועת חיים ק"י נ"י וענך השלמן ק"י ק"ט כ"ק
עו"צ והבד אהל יערב צלות זה קק"צ הצ"ח ומכא פ"ו דק"ב
ושנקעטין להלכה דלס שצטלו דר"י ושכ"ב צדעת מנן ינ"ש
גס הרב קנול דח"י ק"י ד' כ' דרובא דצווחא ק"ל דלס שטולמו
הוא דר"י והלצ"ד צפ"י תפ"א הכד"ע ק"י ח' הסב"ס דלצ"ג
דצח"י ה"ס איפור ודלדור"תא צח"ר השתא אולינן דהוי דר"י
וה"י ע"ד חלל דצ"ק ה"ס צל"ס פנע"ס ל"ד צח"ר צח"ר
מייקל"ה ש"ס איפור ה"ס ע"ד וכו"נ ונו"ש הספ"י צח"ר
ק"י ל"ס קק"י וענו"ש א"י עור צ"ה צפ"ינ"י ע"ס נ"י ה"י
קק"י וק"ק ע"א

כה דין הגם שאין להפסיק צדיק שצין אדם לחזירו לאם
 שיצאו צי כיתות יחד אם א"ל להפסיק פני שואלו
 דיקס יש כמוד קלת ומהם המור סי קנ"ד נ"ש הרה"ש
 דמלוס

סֹאֵה דָקִי עָלָה וְעוֹנֵשׁ רָשָׁי צָפִי רִישׁ שְׁמוּאֵל ז' וּבִתְּחִלָּתָא
 ח"ב קי ל"ו וְוֹהֵרֵינוּמֵן ח"ד קי ג'וֹן וְרַשִׁי דְּצַדִּיק הַיּוֹמִים א'י
 קי ז' וְשֵׁם קִדּוּשֵׁן דִּמְיוֹ קִנְיַת וְהִבָּק ח"ב דְּקָדִין ע"א וְאֵם
 נֹחַ פָּחוֹת וְנֹחֵי יָמָיו וְעוֹדֵתִי אֲנִי עֲבִי צַח"י ע"ל לְסִנְהֶדְרִין דְּקָדִין
 ע"ב אֵלֶּה דְּמוֹצְרֵי הַזֶּה ח"א דְּקַפְטָנוּ ע"א עֲלֵנוּ גִבֵּן עוֹבֵד
 אֲדוֹם כִּי דְּקָבֵר דְּהוֹסָה גִּיּוֹ וְלֹא אֲחֵרִים גִּרִּים לְהִקְרָא
 ע"ש אֲחֵרִים כּוּנֵם צַח"ב סמ"ל וְצוֹנֵשׁ אֲשֵׁי הַדֵּל צַח"י לְסִנְהֶדְרִין
 שֶׁם יוֹלָא דְשֵׁיבָהּ הֶאֱרִיכוּ וַיֵּשֶׁב לָק' י"א לְאַחִיתוּפֶל כּוּי הֵם
 צִיּוֹן־שְׁאוֹל וְדוֹאֵב כּוּי הֵם צִיּוֹן דוֹד אֲחֵר שְׁחַטָא צִצַּת שְׁצַע
 יע"ש

דורך ארץ לח"מ דל"א יאכל ולא ישתה ונעמוד ואפילו כחולא לוגמיו הרי נטינו סיי' הק"ט ועיין צביטין ד"ב ע"א וצא"ר סיי' רל"ו ס"ק י"ד שפצא דלפ"י אינו ת"ח וגם נענו לא ישתה ונעמוד

ד"ר טייך די אונז אסר אכילתו מיד אפי' אס היה
לומר טבא וחי זהם ולא טעויות זהם טה"ח קימן
תתקנ"ח

יב וְזוּר הַמִּלֵּךְ עִ"ה וְנוֹמְרִים קָא אֲחֵי הַרְבּ כְּכַר לְאַלְדֵּן ד' ע"ס הַרְבֵּעַ"ל וְעִינֵן צַחֲוִי יִסְנִים יוֹמָא דְכִ"ו ע"א

י דרשה דנופיק הסיק מליה קנא חמיס אשכחן צמקים
אחר דמקשי היכי נפיק מהך קנא יהוא לביד לאפיק
הדרגה הוה נקנא אחרונה הוי צרכות דכיו ע"ב ד"ה
ואין ועיין להל"ע דכ"ד ע"א

יד דש"ל אצ"ב דאין אדם נקני דש"ל וי"ו אס המורד
 ת"ח נקני דכיון שח"ח הוא וירדע שדש"ל אינו נקנה
 ומסתמא לא היה מאלו ומעשהו כו' ומסריננו חח"מ ס'י
 ס'נו ומה לקי"ו על הצ"ד חח"מ ס'י י"א דפתח לח"מ נקום
 דש"ל דס"ה שבו שמים ת"ח ונ"י ונחך השלום. דצ"ל
 נחתו לזה אלא דה"י ז"ל חידש לבו דין זה אלא דעל מה
 שאלה למעור השואל נקום וסומכא ודבר שאין לו קל"ה
 ורודה לו ה"י ז"ל ק"ק למה לא השיב עליו מדברי מהרי"ט
 ס'נו דכפי טעמיה יולא דעי שסוא ת"ח וירדע הוא נקני אף
 דצ"ר שדיו הוא שאינו נקנה וצוה יצת"י צדקוטי ס'י וילא
 דבסמ"ל דיעקב ע"ס לנן צלילת סאלן בקורים ומקסי' דה"י
 דש"ל צ"ל יע"ש (א"ה ויע"י) צ"י בן הרנ"ה דקע"ו ע"ד וי"ש
 צע"י ודוק אש"י)

טו דרישת שלום הבט דלמאי לא תדעוּם שלוםם כו' עכ"ל אם נעזר לו טובה ונותר לדעוּם שלוםם וטובתם כדי שלא יהיה כפוי טובה וכן נו"לנו דלדוד דלדעוּם שלוםם חנון בן נחש ונפשי אציו וכן כתוב לא תחזקוּם שור דלדעוּם קה"מ קי' תחזק"ה והרב נחל קדושים קי' כי חלל הציא שכמה פוי כי"כ ושדצריהם נגד הוועדעוּם ריש פ' פנחס וישנאמי דלדעוּם אלהים דקק"ב ולק"הם צווער קדוּת דל"א ובהגהות צ"י על צרית עולם יע"ש

טז דיעצד היכא דצטציל אונזר צוועט לעצות יס ללמוד
 דהיכא דליכא אונזר והוא דיעצד כשר ויש קצרי לומר
 שאינו כן הכי למח דוד ח"צ צלקוטים דכ"ל ע"א משם
 מהרשד"ס ס"ו רכ"י ח"ו ועומץ אבי הדל צטרי"ט ונ"י הסי'
 ס"ק ת"ו לענין צרכה כה"ב דלעצד חשיב כעצת הדמק
 לעצדיקן לכחמ"י וצמ"ש אבי עוד לק' ונ"י הסי' ס"ק ח"י
 וצאות זה לק' ס"ק ל"ה ונונ"ש הכוננים צפ"י דנעמ"ק דין
 ג' דלס דלעצד נאכל קדשם צמורה כשר וצט"ס צמ"י דק"ב
 ע"א חלל חמור אלס כעצת הדמק וביס הרמז"ס צפ"י מהטנה
 רפ"י דצמ"ס אין נאס דלעצד וצמ"ש כ"ע וידו דלענין דלעצד
 נעצת הדמק וצמ"ש מהרשד"ס ס"א

מורה דינא דעולכותא דינא הא דלמי דלי מעציר העולך
על חוקי מלכים הקדומים או מעליל דזה הוי
מעקבותא דעולא ז"ל צוה דגור על היסידים אזל אס כולל
צוהאי גורא לכל הציבור מי דדמידי הכי מינד ציי מימי
ל"ח דמידי ע"א ולענין איסור מימי איסור דמי ליבא דדמידי
אס לא דליכא הנהא להא וכמי"ה השפצ"ן ק"י ק"י וסדר
ק"י מי"ס ועומ"ש צ"י ונקמה אצרכא ד"צ וצומ"ש צ"י
עברה בק"ס

כ"ז

דן לציור צצית הסקא כי ימיאל צבנת צא"מ רכ"י ג'
ללא ידבר עם ויקנור הדלת צערו מקום לניעות והכר
המנצ"ר עם סק"ה הכיח וקסם סק"צ דוהר צום שנה
לחת וקוס לקי"א להלחח בקול ודבור של האדם כי קדוש
הוא ע"כ והמנצ"ר ז"ל פ"ה דלעות ד"י כי ולא דבר כשהוא
נחמה חפ"י ללורך גדול וצ"י המנצ"ר צוואה ל"ה דרבנן
פ"ד חת"י כ"אין ושימין צצית הסקא מפני הסכנה לשדים
דשכ"ח הסם ולרך לניעות ושתיקה להגלל ע"כ וג"י דנינו
צ"ייהם להמנצ"ר ללורך גדול כגון נשום הפסק מנוון וכו' ולא
יט להחיר לדבר צב"הה גרס לקי"ה סהוא מקום סכנה
הא קי"מ"ל דגם צסקס סכנה יש להחמיר כ"ש דל"ן להקל נשום
הפסק מנוון וכו' ולא ויודי ד"ל דגם להר"ע הפסק מנוון נלוי
לורך גדול הוא וע"כ כי ולא ידבר

לו דת עכ"ר"ס דבר טכני דהם הוא אקור אס חלו רואים
לעכו"ם אורכלים ל"ח לן לניחש דליכא ציה מעורב אותו
דבר שאקור לעכו"ם דהם איתא להא ח"ך עוצרים על דהם
לאכול אותו דבר לכל דבר דללו דרכי"הו דעכו"ם צב"י
ליכא לניחש להענינה ומותר גם הישראל לאכול מנוון ומש"י
טעמא הצ"י י"ד סק"י קי"ח ע"ש הרשב"א

לח דין אין לו לעטל דד"ן מנוון הצא לפניו ד"ש דדבור
חיקור צו אס לא שיאמר להם דחיקורא עצמו ואח"כ
יפקוק להם לענין מנונא אס ח"י צ צצית אחד לחצרו הצ"י
י"ד סק"י קב"ע

לט דברי סופרים הא דקיי"ל דחיקור דרבנן אוליין
לקולא ה"ד צמחלותק או ספק שקול אצל אס הרוב
הוא לחקור אזי אין הלכה בנניעות נגד הרוב אלא אוליין
צחר רוצה האוקרין אלא דהם המעלותק שקול אוליין להקל
בין דהחיקור ד"י המסק"ל ס"ד ק"י צ"ך דק"ך ע"ד והצ"י
י"ד ק"י ט"ו ס"ה כי דליכא דוכחא דגם דברי סופרים
מחמירין ע"ד ועמ"ש צשורי משה ונ"י סק"י ע"ש אלא
דנשעת הדחק יש למחור צב"ה"ג אפי' על דברי יסיד וכמ"ש
הרשב"א ק"י חק"י צהקדמה ג' וכמ"ש עם צמ"י סק"י ק"י
ל"ו וצמ"י ס"י ק"י ט"ו ד"ה ט"ז מלח"י

מ דבר צבנה זו שנת התרע"ו היה צב"ה סולי המולידה
לחפ"ן וצמ"י סולי עבר ספ"י כל ספ"י צמ"י סדור
והתרע"ו צמחיות לעת המנחה וקצו נחמק הדבר ועשו צ"י
פירות העיר מ"י יום ציונו לעת המנחה תהלים ופיעום
הקטורה ופסקים ויחנך נשק אל אסין קח את המנחה
כו' ופ' המנחה כפי ה"י צמחיות המנחה צמח כ"ן וכל
הנע"ל וצ"י יודע הקוד הם אמרו דללא צב"י להרוב סוכה
דוד קדר זה וכפי דצריהם הנתיגו כן צמחך מוסק דלעת
המנחה קראו צי"ד המהלים עם ז' כורתי צרית ואח"י
עמדו מנשה ח"ס פניהם ללפון וה' לרוח דרוס והמנשה
דלפון אמרו מנשה פסקים ה"י צמחך וימי מנחל"ן מלחובן
צבורי אהם עד ואפ"ס צישראל והמנשה דרוס אמרו
מנשה פסקים ה"י צב"י כי משא ויחנך ה' אל משה קח
לך קנים עד ונכרת ונעמד וקדר הקריאה כן נחשון צמחיות
לפון אומרי פ' א' נחובן צבורי כ"י עד שגונו הפסקות וצ"י
הכך עונה נחשון צמחיות דרוס קורא פסק ויחנך ה' כ"י
עד שגונו הפסקות וצ"י השני צמחיות לפון קורא פסק
השני דהיינו פס"י כ"י וחכך אחר גומרו הפסקות השני
צמחיות דרוס קורא פסק השני דהיינו ועשית כ"י וכן על
ז"ס הדקדק ע"ש המנשה ח"ס עד שגונו העקרה פ' המ"ל
וקצו עורים כולם כחל צ"י פסקים אלו יהודה אהם יודוך
כו' עד ז"י יקיימו וצ"י אמרו העקידה כקדר ונחה גדולה
עד פיעום הקטורה וקמו כל העקרה פניהם לרוח דרוס
ואמרו פיעום הקטורה פעם אחת ואחריו פסקים ויחנך ונשה
אל אסין כ"י עד והמנשה נעלה וצ"י כ"י עשו לרוח לפון
ואחריו ונחמך ואחריו וצ"י אפי' פסק לעולם ה' כ"י
י"ב פעמים ויעדו דבן עשו צמחך ישראל והלל"ה וימי
הקש"י ועשו כן גם צב"י האחת כקדר הזה כמ"ש ימים וה"ה
הלוך ומקור עד דגם הדבר צורך ה' וגם צי"ס הסם צי"י

הכונה הרבה היו קורים צב"ל יום קדר המ"צ ומקעות הנדפס
צב"י שבו מוסק והוצא צב"י עשרת המ"ס למחש"ף ז"ש"א
סהוא מוסק ליגלל מן הדבר ועכ"ן פיעום הקטורה צב"י
הלב מעלה לכל מילי וצמ"ש צ"י"הק ר"ח דר"ח ע"כ דלית
לך מלש צמח"ל למחצ"ר ליה לקטורא אחת צב"י קטורה כ"י
י"י"ש וצ"י"ק וי' הרב עזרת ישראל ד"י ע"א דקבל מלצ"י
דקבל מצבותיו כ"י כ"י שמו"י צוהר הוא היכא דיימרון ל"ה
בקול רם הוא הקוד ואף מלחך המות נוסק לו דבר יע"ש .

מא דין לא לצבי ליה לצ"י לנבאס א"י"ן עופרין דוהמנח
דהא כמ"ס דאקניא"ו ה"כ אקני ע"ה קטורא וי"ד"א
צב"ל יתא זח"ק ח"צ דר"ס ע"כ ופ"י סופרם צו"הק ס"ז"ל
כמו שגדלים המלכונים כן מחרהם עליו שורת דין ומקטורים
שהם השותרים מנונים שמו"י עולם וצ"א ל"י דלגה צב"ל
יום ע"כ

מב דם צי"ס למפ"ש ספ"י צ"ד ק"י ס"ו ק"ג וק"ד
דשנ"י צמחלותק איהם הוא מקום האוקרין וצ"י דצ"י"ג
שי"אלה סד"ס ה"י א"י ידוע שיהא מרוקס האמירות דלעת
מק"ן עם צ"י"ס סק"י ה"י דרבנן ולצ"י האמירות עם צ"י"הג
אס נחמ"ר איהם צ"ה עם שני צי"ס מותר דנחמ"ל צב"י
ואד צמ"ד דלעת רוב האמירות עם כ"ן דליכא רוב חקורים
ולדעת הס"ך ודעמ"ס כ"ן דליכא ספק דמנח צ"ה המותרת
היא יוסר גדולה וצ"ה האוקרין יט להחיר דמקרא דרבנן
לקולא והגם ד"ש להחמיר כ"י האמירות כלי"ד דהם ה"ה
האוקרין דה"ה כי"כ מוקצה סד"ס קל"ה ונחמ"ל חקורא דל"י
ה"ה קי"מ"ל דה"ה אס ה"ה צי"ט צב"י צ"י לרך להקיר
אותו קל"ה צ"ה האוקרין דל"ן צי"טל לחיקור הכי"כ וה"י
כא"י לא נחמ"ר ועודו צב"י ע"לן ונמ"ש ס"י"ע ונמ"ש
צב"י ל"צ ס"ג וס"י ל"ח ס"ד דל"י שנתמ"ל האוקרין צב"י
אס מוכ"י לרך להשליכו למח"י וה"ה והוא הענין צ"י"ג
צ"י"ג דקיי"ל צב"י ק"ט דצ"ט צב"י דל"י אס כי"כ לו
האוקרין ח"כ מ"י"ו להאוקרין ולא נחמ"ר חתיכת הסח"ר
אפי' ה"ה ח"ד צמ"ד ונחמ"ר ראשונה נחמ"ר המעורב ל"י
ללא כי"כ ו"י האוקרין צב"י כשהכ"י ש"י האוקרין נחמ"ר דל"ן
כ"ן המעורב ח"י"ר ומש"ל חתיכת האוקרין ואופ"ל חתיכת
הסח"ר ונ"ה. נחמ"ר צ"ה צ"ה האוקרין ה"י שנתמ"ר צמ"ד
דח"ר דנחמ"ר ראשונה נחמ"ר הצ"ה חתיכת הסח"ר צב"י כשק"ו
כי"כ קל"ה וצ"ה האוקרין אותו קל"ה לרך להקיר דל"ן כ"ן
מנח"ר לנצ"י וצ"י נשק רוב הסח"ר מותר הכל דהא להחמ"ר
ס"י"ג על הס"ך צמ"ד צמ"ד הוא נשום דל"י ידעין צב"י
צ"ה חתיכת ה"ה גדולה גדולה ונחמ"ר אצל אס נודע
צ"ה"י כ"ס דד"ן ה"י דנשק צ"ה חתיכת מנוון גדול
יותר ונחמ"ר וצ"ה חתיכת דל"י צום א"י אחר צ"י
וצ"ל ונמ"ש הפד"ס צב"י ק"י"ק סק"ה והצ"י"ה עם דל"י דב"ן
דנחמ"ר צמ"י א"י מחר להחמ"ר וה"י כד"ן ונחמ"ר חיקור
לחמ"ל ד"י"ל כלל דנחמ"ר אס נחמ"ר ש"י חתיכות
ח"ר צמ"י חתיכות חיקור וצ"א לפני חכ"י ואקס"י וצ"י
נחמ"ר ונודע ז"י ה"ה אהם ונחמ"ר חתיכת האוקרין דל"י ד"י
הוא דיקר חתיכת האוקרין הכי"כ דנחמ"ר נחמ"ר ל"ן ד"ו
א"י צב"ל המעורב כלל וצ"י הותרו כל ה"י חתיכו דליכא
רצ"א דחמ"ר ולא חק"ר צמ"י אלא מוסקין ידע"ה ואקס"י
מסק"י והסח"ר דנחמ"ר דליכא ספק יש להחיר הנשאל נד"י
דליכא רצ"א וס"ה דל"י"ל כ"י

ואחר החיפ"ש מלח"י כן הדבר מפורש צמח"י המצ"י
צב"ה"ג עם צב"י ק"י הגהצ"י סק"ל ל"ד ע"ש הא"י
צ"י ידוע דה"ה צמח"י האוקרין ונחמ"ר ש"י"ק למח"י וזה
ש"י"ל להכ"י מנח"ר צ"ה וזה ששאל צמח"י יעבר אס יט
אחרים ס"א כגד"ו מותר ע"כ ונ"י דנחמ"ר כן צסק"ס אס ה"ה
צמח"י האוקרין דל"י צי"י"ן ס"י וק"י צב"י ולדעת הס"ך א"י
מ"ד צמ"ד והגם דל"י קי"מ"ל חתיכת מנח"ר דרוס האמירות
חק"י ונ"י אס זקק למח"י מה ש"י"ל להכ"י מנח"ר צ"ה ונחמ"ר
רוב דחמ"ר דל"י כשה"י כד"ו דל"י דחמ"ר ונחמ"ר כ"י
ה"ה

ועתה הח"ר חננ' ס' ע"ן הנ"ל סג"מ על הסעי' י"ד
לסדר"מ ז"ל ושם בק"י ס'ו בסק"א ובי' סק"מ פ"ב

יִשׁוּב אֲחִיזָה צִקְז"ד עוֹדַר עַל צִלָּה בַּת יִיטָא שְׁמֹנֶה עָרֵי
דֶּם וְהִיא דַּעַת רַש"י דְּהִתֵּיר בְּנִמְלֵא בַּחֲלֹנוֹן בִּי
וְכִינֵי צִדְעֵת רַש"י בְּמִשְׁמַע הַשֶּׁדֶךְ וְהַסְרִינֵי עֲלִינִי לְעִיל חֵלֶף
הַמַּהֲרִינִי הוֹקֵף חֵלֶף מִדְּלִילֵה דָבֵם הַרְיָן וְהַסְרִינֵי לֵהֵם צִלָּה
הַרְיָן וְסִימֵם וְשִׁמְעֵם צִדְדִי"א דְּדַעַת הַרְיָן לֵהֵן לִשְׁקוֹר בְּדֵם צִלָּה
חֵלֶף בְּנִקּוּס שֵׁם לִחֹם עִכ"פ לְרִיקוּס וְלֵב צִלָּה בַּת יִיטָא
אֵין לִחֹם בְּלֵל לְרִיקוּס וְהַסְרֵינֵי זֵיל עִכ"פ וְלֵב לְהַסְרִינֵי דְּצִדְדֵי
וְלֵב יִדְעֵל מִסִּין לִיָּין בֵּן וְהַרְיָן לֵהֵן מִיִּשְׁמֵם הַרְיָן צִלָּה
שֵׁם לִחֹם לֵה צִרְקוּס וְהוֹקּוּנֵם כִּי וְהַסְרֵינֵי כֵּל הַסְרֵינֵי דְּהוֹקּוּס
וְהַסְרֵינֵי לְקִדְמָת וְהַסְרֵינֵי לְמִדְּבַח"ל בַּחֲלֹנוֹן אֵין בַּחֲלֹנוֹן הוּא
מִיִּשְׁמֵם דִּקְ"ל בַּחֲלֹנוֹן הוּא הַרְיָן וְהוּא הַסְרֵינֵי אֲחִירֵי וְהַחֲלֹנוֹן
וְהַסְרֵינֵי לְיִבֵּל רִיקוּס וְהוֹקּוּנֵם וְהַסְרֵינֵי מִן צִדְדֵי בַּחֲלֹנוֹן הוּא
הַסְרֵינֵי אֲחִירֵי לֵהֵם צִה רִיקוּס מִשְׁמֵם אֲכַב בַּחֲלֹנוֹן דְּלִית צִה
רִיקוּס וְלֵב כִּיִּן דִּקְ"ע וְהַסְרֵינֵי קֵל הַסְרֵינֵי עֲשֵׂא בַּחֲלֹנוֹן
אֲחִירֵי מִשְׁמֵם הַרְיָן מִשְׁמֵם הַסְרֵינֵי מִשְׁמֵם הַסְרֵינֵי מִשְׁמֵם הַסְרֵינֵי מִשְׁמֵם
דִּמֵם חֵלֶף בַּחֲלֹנוֹן יוֹחֵר מִכֵּל הַסְרֵינֵי דִקְ"ל גִּב"כ הַסְרֵינֵי עֲשֵׂא
וְהַסְרֵינֵי כֵּל הַסְרֵינֵי אֲכַב עַל הַסְרֵינֵי צִדְעֵת הַסְרֵינֵי וְהַסְרֵינֵי וְהַסְרֵינֵי
וְהַסְרֵינֵי הַסְרֵינֵי הַסְרֵינֵי דְּהוֹקּוּס מִשְׁמֵם צִלָּה שֵׁם לִחֹם לֵה צִרְקוּס
הַסְרֵינֵי דְּצִדְדֵי יִחֵל לְהַסְרֵינֵי הַסְרֵינֵי אֲכַב חֵלֶף לִיִּי
לְרִיקוּס שֵׁם צִה קִינֵי רִיקוּס מִשְׁמֵם וְהַסְרֵינֵי דִקְ"ע לְהַסְרֵינֵי וְהַסְרֵינֵי
קוֹךְ עַל פִּי וְהַסְרֵינֵי בְּנִמְלֵא דֵם בַּחֲלֹנוֹן בִּלִּי רִיקוּס הַסְרֵינֵי

האומ' לא פסקין להחיר אלף דוקא חד צדדי בתעצומת זמנינו ובגוש מניא וכל האחרונים שם צדי' ק"ו פ"ק אכל צל"ה מורכבין ק' נגד כל הצלה ובפסמיית דצרי המי" שם צדי' ק"ו פסקיה וכל האחרונים שם ובגוש מני' דצרי יוסף והניא המ"ל ובנינו והניא אנו סלק את שמינו כאלו אינו ונינו צל עליו ומעטלו ובגוש המי" והאחרונים שם וכן הפכים הרי"ה חמי' אלף דולנו ראינו להרצ לחם הפנים שם צדי' ק"ו הציא לנו גוש ניח הוא המי"א להשיב על המי" שם ובצ"ה להם העיקה חשיב ויין צדיו עם הצלה כיון לתקן העיקה צל הצלה דכל לתקן ולהשביח את חציו חשיב שיהם וציו וכן דעת הח"ח גם הרב ערך השלחן ק"י ל"ח ס"ק ק"י ב' דבונה פ"י עיוודים צדי' ואח דכ"הג לכלול"י לחיובא חשיב וציו ע"ד ואע"ב דהניא עלונו צל"ח ק"י חק"ב סק"י דעת דצרי ונהר"י דק"ל דכל לתקן חשיב וציו ושליח בן דעת הח"ח וניא לריכ"ס חנו לדחוק כדי ללל לקטור ידיה ארדי"ס דנוה של"ן שם לבקוף ועי"ש צס"ד וצח"ה הוא לחור"י דחזר צו ובני' וניי"ש המי"א עלונו צדי' ק"י חק"י וניי"ש ללל חידוק וניי"ש המי"א שם ללל לתקן הוי וציו צצ"ד עיל"ו דשאל אר"ה דלח"י צעעמל חשיב אינו ונינו כונ"ש המי" צ"ד ק"י ק"ב פק"ו אלף דצרי המי"א ל"ד דגם צכל האר"ה ס"ל להחיר דכל לתקן חשיב וציו וילמד קחוס והנפוכש שבי' צעמו חתנו מני' לחם הפנים המי' .

ג אש"ר לה' חזק משה שם צבי"ק חק"ב כי דלדנז הס"ב
 כל עצמא לחקן את חצירו חסדי נצ"ע אלף דמדקיים
 לענין זה נסתי ד"ד לענין דש"לנו אלף לא צפאח איקורי
 דהא נקח"ע ס"ס נהט"ו והט"ו צבי"ק ק"צ הס"ל חילק ציט"ס
 גס הפרי"ח צבי"ק ק"צ סק"ב הצי"ע ע"ש כש"ל דחילק בן
 והצי"ע ס"ס דהצ"ח כי ע"ז דהוא דוחק גס הפרי"ח הגס דק"ל
 ס"ס ובס"י ל"ח לחלק בן קיים וכו' דהוא דוחק צבי"ק כי
 ונא"ר עוד חצר להנ"ל להצי"ע הוא הצ"ל"י ה"ד הפרי"ח
 צמוט"ז ק"י ק"ו סק"ה ס"י הצ"ל"י אות ח"י ע"ש הנ"ל וכו'
 עוקבים עמו אלף דהפ"נו קיים ע"ז וכל דענא כו' דצטענא
 תלי"א וי"לחא והא איכא עענא והוי כש"ל"ע דצ"י ק"י כ"י
 שצטל הטעם וכוט"ס הט"ו צבי"ק ק"צ וכל"ד"י דס"ס בל"ז צנד
 הפ"י הפ"י דחצ"י להו נצ"ו והוי דהס"ב ק"ל דהס"ב דצ"א
 נותן עעס ועעס כע"ק דלורי"חא וצ"י קשים וגס צאיקו'
 ד"י הד"ן בן דכל דחקון ד"י כע"ן דלורי"חא חקון נ"מ ד"ד
 דל"א צא לחקן ולהטעים את חצירו ואזי דל"כא ק"י עעס
 האיקור צא צמו כש"ל"ע לכן צ"י ק"י כ"י שצטל הטעם
 נש"א"כ כצ"א לחקן ולהטעים את חצירו אזי אש"י דליכא
 ק"י חל"א ח"ב כש"ל"ע אינו עו"ס אלף עעס היתר שפ"א ח"ב
 אלף שטעמ"ס הוא נושצ"מ ובכ"ס"ב לא נא"ר עעס כע"ק
 דלורי"חא כיון שצטל אינו עו"ס עעס האיקור צמו צמו
 ע"מו אלף נא"י דעו"ס הוא עעס היתר נושצ"מ ח"ב עעס
 ע"מו דש"ל"ע דחצ"י ל"ה נצ"ו וכל צטל ח"ב ה"ה ע"ש
 הפ"י הס"ל ד"י שפ"א דוחק לחקן בן דש"ל"ע לש"ר ח"ב
 דח"ל צתר עענא דע"ס אס"ד להס כח"וור ופ"י תי"ח לח"ס
 דהחולק"ס ד"ד צאיקו טור"ס אלף צאיקו ד"י קאני"ן אש"ר
 ובכ"ס צ"ד צ"ל"ה שחצ"ה צהצ"ל ש"א"ו ונח"ל ד"ס וכל
 כור"ע א"י ה"ה צנוק"ס האוק' דאזי לר"ב הפ"י הס"ל ד"ס לח"ד
 וד"י איכא ק"י צהצ"ל לגז"ה ולגז"גוף הצי"ע דש"י ח"ב
 צבול"א לר"ב דרצו"חא ליכא אלף איק' דרצ"ן כח"ל והוי
 ק"י דרצ"ן ויתר צב"ס ק"י א"ס ה"ה צנוק"ס האוק' ואח"כ
 דה"ה צנוק"ס האוק' שו"א הלכ"ה כהפ"י הס"ל דכל לחקן
 חצ"י נצ"ו וצטל דר"ב דלורי"חא וליכא אלף איק' דרצ"ן
 וקפ"א ד"י לקול"א וד"ו ל"ס דח"ד צח"ד שטע"ס ש"ך צב"ק
 וי"ש בהל"ר ק"י ה"ר"ו ד"צ דל"א ה"ה צנוק"ס האוק'
 לגז"גוף הצי"ע י"ל דלכ"ע ליכא אלף איקור ד"י כש"ל
 וי"ש דנ"ר"ו ר"י"ו עוד להכ"ד דנשק א"י"ע דקע"ג ע"ד ח"ב
 דצ"ר"ו הכנ"ה קס"ק ל"ד ס"י ח"ל דה"ה א"ס נחצ"ל"ע וכל"ה
 לצ"ה ונחצ"ה אש"ך צח"ח"ה ב"ן ש"ן א"ו יוד"ש ש"ס
 ה"ה צנוק"ס האוק' ה"י כש"חצ"ל וכל"ה לצ"ה כ"י נצ"ו
 לח"ס

הקל"ה ואפי' אצ"י אלג גצי דם בחלמון חזר ופירשו ואחר כהגבורה והס"ף ווינא ללדעת הצ"י בזה גם הר"ן יודה לאקור אפי' גצ"י כיון דלא סווד על פירשו בזה והר"י"ו לא נחית לזה והוא פלג והצ"י נקט וכו' ואלא לדברי הר"ן והוא הנשגב דמחיר דקפנא מנרעא וכו' אין ללמוד משם ויחד לדם המנאל צ"ה צ"י לכיון דהיא ראיה לגדל אפרכה איכא למימר דלא פלוג רבנן וכן הנהגה ע"כ ומוכרח דכונת הצ"י הי"ל דהיא ראיה לגדל אפרכה לנחל ל"פ וגזרו צ"י אטו אינה צ"י והיינו בחלמון לאקור הצ"ה לדעתו דשם מנחמי הריקוס כמ"ל אלג דצ"י ליה צה אפי' התחלת ריקוי ואקור נוסח ל"פ כמדובר מנחמ בחלמון דאפי' אצ"י ק"ל להשג"ב ודענוה דמותר לית ציה ריקוס וכמדובר ונאקו הרי"ו שם דלדינא קי"ל לאקור אפי' צ"ה צ"י כקטנות השג"ב כו' עי"ד ובהו אזי עני מקי"ב להרי"ו מנחמ הצרכי"י קי' דע"ב קק"ה ואזי הדל בקונני זה לקי עניי הפי' על הפי' והשג"ב ק"ק קני"ד ע"ו לא נכחד דנצוחר צונקן צ"י בלשונו המ"ל דהא לאקור צ"ה צ"י אינו אלג דרי' משום ל"פ ואפי' לע"ד צכה"ג אפשר דגם השג"ב יודה להחיר בנחמנצו הפי' צ"ה צ"ה יונא צמעונות צ"ה ופ"י מנחמ צהגה ואחרונים שם ק"ד דצכ"ה דגם צזה דאיכא עוד קי"ף אחר להחיר זה כלל גדול דלמנא דגם השג"ב מודה צ"ה צ"ה נקי' כמחמירין דהוא לא חלק עליהם אלג לשם אלג דלח"כ עוד קי"ף להחיר ופסער דאין כאן אלג איקור דרי' גם הוא יודה להחיר וכו' ואלא בזה ים' דלדקק מלשון הפרי"ו צמח"ד שם קק"ה רמזתיו למעלה ופ"ס לדעת הפרי"ו דמחיר הצ"ה צ"י כמנאל דם בחלמון דולחי צ"ה צ"ה דמחיר ים' להחיר כשהוא צמעונות ואפי' חד צחד כפי' השג"ד שם קקי' דמחיר צ"ה צ"ה אפי' אצ"י יונא והפרי"ו שם דחלק עניו דצעינן חרי' הכא הוא מחיר אפי' בלא הערונות כלל היכך צולחי דיש לקמוד על השג"ד צמנאל דם צ"ה צ"י צולחי צ"י דידן דקי"ל כפי' וכן דשלא על החלמון בכל גוונא זרק דהם ואוכל הצ"ה אלג דכשהוא צ"י ים' דלון דגם השג"ב יודה להחיר כשהוא צמעונות ואפי' חד צחד וגם צמנאל בחלמון שיש איקור צאצ"י כאן צכה"ג מותר וכמדובר

ובי"ש עוד הרב רמ"י חס"י צסק"ס לנבין תעצובת צ"ל
 שגמולא דס וה"י ידוע אלס ה"ס צנוקוס האוקר
 דנקטיקין ועצדיקין עובדל דחד צח"י צע"ל וקיס"ז ו"ה דצפק
 גלל ברע אלס ה"ס דס ע"ל החלמון מונח ורף דעדין אי"נ
 יולל מידי ספק לפי חילוק הדעות וה"ל ספקא דד"י חס"ס
 י"ס לחסור התעצובת וכדעת מנן וכן הסב"ס שס הס"ך ע"כ
 ופסעיות לשונו דגס צפק אלס ה"ס דס צחלמון דה"י ספק
 דדינא לפי חילוקי הדעות חס"ס י"ס לחסור התעצובת כ"י
 חזל אין זה אונת דבוס ככר פ"ס צח"י דצ"י דכסוסא ספק
 אלס ה"ס דס צנוקוס האוק' שסול החלמון י"ס להס"י חס"י
 חד צח"י חלל יכש"י ק"י ידוע שגמולא דס צחלמון ותעצב
 וה"ס מוקוס לונד דעדין מידי ספקא לא נפקא לפי חילוקי
 הדעות וצ"ל לחסמוטיקין חס"י ו"ל דבוס ככר הוקצב הלכ"ס
 כונן וה"י חס"י ודל"י וחס"י ונחצטל צחעצובת חד צח"י חלל
 צע"י ק"י נגד כל הצי"ס דש"י תיכלל חכול"ס וה"י כונו חס"י
 ודלל כהר"י ד"צ ק"י כ"י דצכ"י להס"י צחעצובת צ"ל ק"י
 גס צגמולא דס צחלמון שסול מוקוס האוק' לונל דקיימל ל"ן
 להלכ"ס כהר"י ורנצ"ס דלס חס"י ד"י וצע"ל צכ"י חס"י
 ש"ל צמ"י ע"ד וככר הוסג וחס"י דצ"י יוקף צחס"י ק"י
 ק"י וחס"י דהכ"י זרע אונת חס"י ק"י כ"ל ילל להלין עוב
 צעדו דשפ"ר קלמ"י דכ"י דלח"י ורנצ"ס ד"י חס"י חס"י
 שסול צחלמון שסול מוקוס האוק' ח"י חלל חס"י ורנצ"ס
 דגס צצ"ס ליכל חלל חס"י חס"י ורנצ"ס ונחצטל צחעצובת
 צ"ל ק"י עכ"י קיס"ס ובי בי"כ כ"י כ"י דלל כס"י חס"י
 עועס חזל לפי האונת אין דצ"י כדל"ס עכ"י ודל"י פסקין
 הלכ"ס לונעס"ס ל"י צצ"י דעדין צודל"י דה"ס דס צמק"י חס"י
 דה"י צחלמון דל"י פסקין כדעת ונן צצ"י צכ"י ק"י כ"י
 וק"י פ"י ק"ס לחסור ע"ל ק"י חס"י צחעצובת מ"ן צמ"י וכו"ס
 כל האחרונים שס חלל חס"י דללל ידעין אלס ה"ס דס צמק"י

קאמו אינו ווייזן דאס צווייט צווישן אל פירש דערוי
וואל עס צייטס ווערן דאן ווי עס צייטס אל צייט קודם נאך
דערוי גי דעווא צייטס האטאטור געוואל עס צייטס אל הייט
ווערנא דע"ל סכט הסודות דעווא ווי סכט וועט וואל קיי
צוועי יונג ווערנא וואל סעפערס ווערנא ס' קיי ס'מ"ל
ווערנא וועט סעפערס צוועי ס'מ"ל ס'מ"ל ס'מ"ל
דעל ס'מ"ל ס'מ"ל ווערנא ס'מ"ל ווערנא ס'מ"ל
ס'מ"ל ס'מ"ל ווערנא ס'מ"ל ווערנא ס'מ"ל
צייט דעל צייט קיי דעל ווערנא ס'מ"ל ווערנא ס'מ"ל
ס'מ"ל

א"י
 פיהם נקטין דלפי' צ"ה אחת צפ"י אש הדס
 צוקי האופ' דליו ודלי' צחלונן לדעת הס' ע' דנקטין
 בוותיה שפיר מהצטל גם צפ"ו צבז כיון דקליש איקורי
 כמ"ל וצפרו אש צל לחקן ולהשציה את שפ"ו הן מלד
 המ"ל ודעויה וסן מלד הדעו"ס' ודעויה המ"ל ופ"ש אש
 ציטלו דקיו"ל דס שציטלו הוי דלי' ופ"ש דגס גמ"י קסוד
 דלור"יתא וכמ"ס צסורי עסרה ק"ק י"ל ודס צ"ה לנצי
 נוק הצ"ה הוי תרי דלי' ובמ"ל וקפסא צתה דלי' ודלי' יס
 להקל צתערוצת צבז אפי' צפ"ו וקוד' דלדג מ"ס המ"ו
 א"ס בקי' תנ"י צחאש"ז קק"ק דלס יס קס ק דס שציטלו
 וחסר ע"י ובידלס צס כ' הדס וצמוד דלדו צפ"י דלי' דליד
 ע"צ ח"ל חצל צפ"ן כיכר וידוע אש הדס כ"ו הצ"ה מולס
 יס להסיר צל"י ע"י תערוצת כ"ו ועש"י מ"ל ללמוד צעין
 כ"ו אש נוכל דס קס דנקטתא אחר צישול ח"ן כיכר כיכ
 נקונו כ"ו וא"כ ל"ו ק' ון הסודס אפי' ליכא ק' גלד הצ"ה
 שרי דליכא כוה לדרס להקל חלל דלפי' איור דס ריקוס
 ונוס אפי' לנ"י דלסוק ון הסודס כ"ו כן חלל איקור דס וסרי
 נוב טעוק ק"ל דס שציטלו אינו חלל מ"דבן וכמ"ס הס"ס
 לקי' רכ"י קט"י א"כ ח"ן כן חלל קס ק דלי' ע"י תערוצת
 כ"ו ופ"ש צחלוק כ"ו וחסלו' הס"י דלעיל אש דס ריקוס
 הוי צחלונן כ"ו יס לעשות ק"ס ק' הוה צקשר או ח"ן
 לקשר ואתמ"ל צקשר שוול ח"ן זס דס ריקוס וגס יס לעשות
 כ"ו וא"כ גס נהס נוכל לעשות ק"ס דצ"ה דקסבא ומע"ס
 ה"א ואתמ"ל דכרס דלמ"ל כדלעיל וא"כ דק' חסודיה חל
 הוס וסרי דרצ"א דצ"י דדכרס כיכר ו"י לקי"ן צעלמ"ס
 מלי"ן לחסודי ע"כ חס כדצ"י הו"ל סלי"ת"י לעיל וענו"ס
 עוד צס דהוי קס ק דלל שכי' צסורי עסרה ונ"י ס' ק"ק
 מ"צ ופ"ש עוד דמ"כ להרי' פלתי' שס צפ"י ס"ו סק"י דהש"י
 ענו"ס מ"ל צסרה דלרס צ"ה ע"ס סמולל צס דס אקור
 הגס דלל מודע אש ה"ס צוקוס האופ' וכן אש כחצסלס או
 כללס כ"ו דלדעסו כיון סכחצסל ליכא ק' איקור תורס רק
 ק' דרבן ונ"ן בס ארסס הצ"ה ע"ס צחלס צלי' תערוצת
 יס להסיר ע"ד גס הס"ו עס צחש"ד קק"י כ' ח"ל הסכסג
 הסכס"י קק"י ונ"ד תוס על הס"י ש"י דס שציטלו דרבן
 ולל ידע"ל דלדין ודלי' ס"י הוה דלפי' איקור תורס ליכא
 דס שציטלו כ"ו וא"כ יס לעי"ן צסלמ"ס כללס או ציסלס הצ"ה
 לנדה אק"י צפ"י ע"ס וסחמ' מוסג"ל או נחוס לכל הפ"י
 וס"ל"ס צכפסלס לח"י ונחצסלס צפ"ו יס ללדל צס ח"ל אש
 ח"ן ק' כיון דכל איקור חל ס"ו חלל דלי' לדין וגס יס
 קס ק ה"ס צוקוס האופ' ובידלמקן ע"כ לכן ח"ן צדין
 דחוקן כל הכך קולות המ"ל צוד"י ד"ס להקל כל צצ"ה
 אחת צתערוצת שפ"ו דצ"ל צבז צ"ס קס ק ה"ס צוקוס
 האופ' דלל ה"ס ודלי' צחלונן לדין דקסקין כס"ע כמ"ל
 וכדעת הדעו"ס' ודעויה המ"ל ופ"ש אש צל לחקן את שפ"ו
 דחצי' וינס לדעת המ"ל ודעויה המ"ל ופ"ש אש צ"י ודחצי'
 דלי' ק' דלי' דצ"יל צבז לדעת הס"ו ודעויה המ"ל

[illegible]

לחוק' חלל כשנתעצרה שרי ואפי' לא כהעצרה רק עוד נשנים
 חש"ך כיו חש"ג דיע לחלק להכח ציציתול הדם נוקן טעם וגם
 ח"ה לזרוע הדם כשנתעצב וי"ו ביון שאין חלו יודעים שהדם
 היה צנוקס האיסור הו"ל כי דרי לקולל והח"כ חס לא
 נתעצלה ונחמי' לצדם רק נחמי' ציטלה עם עוד צי"ס ג'
 חו' צ' ואין יודעים חס היה הדם צנוקס האיסור וזרק הדם
 שאפשר לזרוע והשאר נותר כיו' חלל שהטעם לא ידענא למה
 כי ואפי' רק ג' חו' צ' וזרק הדם כיו' וי"ו הו"ל לנצני צ"ו
 צלל אותה צי"ס כדי לצנין צרוב לכן י"ל לחש"כ צ' חו' ג' שכי'
 היינו צלל אותה צי"ס שהדם צהובו וסא' דוולריך ג' צלל
 אותה צי"ס היינו וטעם דשנא אותה צי"ס שהדם צהובו היתה
 גדולה והנך צ' קטנות ונעלה שאין כאן רוב לכן צניין ג'
 והוא ונחמי' צניין ג"כ ק"ח צי"ס כיו' לכן גם הכא י"ל
 כי"ס שאין ידוע חס היתה דם צנוקס האיסור ונערפ' בקדרי'
 עם תצטיל ולא עם צי"ס חש"כ דלכ"ע קני' צצ' והוא כו"ש
 חש"כ חס ייכר הדם שהיה צנוקס האיסור ולענין כי ע"כ
 ונבואר לעניין צצציו עם דו"ש צצ"ו/7 כו"ש חש"כ הוא
 על לשון האו"ם דשק"ו חש"י לענין כשניכר הדם שהיה
 צנוקס האיסור כיו' והוא וי"ש הכי' הכי' קודם חס ע"ש
 חש"י צלחות ד' קצ"ג דחלק בהם כשניכר כיו' כשנתעצב עם צי"י
 לכשנתעצב עם תצטיל שטח"ס עם צי"י צניין ק"ח דשנא צי"ס
 האיסור היה גדולה והשאר קטנות ונחמי' כשהוא עם תצטיל
 דליכ' ח' לנחמי' להא' כג' בקי' נגד הצ"ס כשהוא האיסור וי"ו
 לזרז כן הכי' הכי' דשק"ו ידוע חס היה צנוקס האיסור דהוא
 כי דרי כהעצרה עם צי"ס צני' ג' לצד ונחמי' האיסור ולא
 קני' צני"ס דשנא צי"ס האיסור הוא גדולה כיו' ונוייל' דלס'
 כהעצרה עם תצטיל צלי' צי"ס דקני' צני"ס וכשאר איסור
 דרי והוא קסק דקני' צני"ס חש"י צללנו לכ"ע ונחמי' הכז
 צי"ס סילל קס"י ק"ו

ורגום להרצ צית הילל קם כי גס צהלהלן ידוע כי
דצש"אמ צני סי היינו ונשום ונאי דציאל וכתב
לחיכא וי"ד דדס צ"לס דלוריחא בוי אלב הכד דמשק אלינור
קם קודם לכן כי דרוב השוקי ק"ל דליכא חיבור תורה לעולם
דגם צ"לס והגם דליכא פוי דק"ל דסוי חיבור תורה קצר
הרצ ז"ל דלגצי בוך הצ"ה דהוא סך שדי חבלא צבולה
וגם סי חס הים צנוקס האוקי הוי ספקאל דרי לביע דקו"ל
צעלמא דגם צש"אני צרובא צניל וב"כ הפד"ה סי קו"סקק"י
וה"ל דציילא פתי צה טיפת דם דלשורה כולה צ"ה ונשום
דשדא תוכלא צבולה וינקרי ונצ"נו לגצי צ"לס אחרים שהרי
לון כח צטיפת דם ליתן טעם בכל התענובות ושרי ונן הסדורי
וכנ"ש צלרובה לקי קי ל"ח סק"י ע"כ הרי ונצורא דלגצי
בוך צ"ה ליכא חיבור תורה כלל וכלל אפי' צש"אני נמי צנוכל
צניל דהוא לגצי הטיפה דם עלמו לון לה כח ליתן טעם
צתענובות ד"ס סי ולגצי הצ"ה ליכא חיבור תורה לכן קצר
צש"אניוה דה"א דצני שטין ידוע חס הים האוקי הוי כשאר
ספקאל דרצנן ונשם דקו"ל דאפי' צש"אני צרובא צניל וב"כ
הז"א צני א"ך הס"ל דלגצי הצ"ה גופיה ליכא חיבור תורה
והיה ראוי להסיר בוך הצ"ה ולהשליך דהם צש"א חס הים
צנוקס האוקי ככל ספק דרי לקולא והגם דלסאין לנאוי היג
ק"לס חיבורי ולון לאסור אלל צנינים אלל לא כשהוא צש"אני
עיי"ד ונצורא להסיר אפי' דליכא סי צתענובה וק"ל קם
אפי' צתענובות ש"אני ויש להסיר ונשום דלוינו צנינים והגם
דששנע ונח אפי' חד צחד דליכא רוב צש"אני ונ"ל לא נעשה
לוינו חולק עם הד"א הס"ל דצני הו ויהא רוב וי"ל דכל
דליכא רוב צנינו קרינן ליה ודלל כהכנה"ג הס"ל דהציא
דצרי הד"א הס"י וכי עליו נרי שחולק עניי"ג הס"י והש"ך
דציילא אחת עם הצניל ש"אני הגם דספק חס הוא צנוקס
האוקי לא צנל צרוב אלל צני וחיבור קצר דציה גס צש"אני
צנל צרוב וק"ל וכי ולא ידעתי לפרו דלוי חס לא יע מיס
דצרינו לו ספיא ונ"ש ונעפרה צקד"הים עם הצניל ולא
עם צ"לס צתצניל צצנינו קלוי ע"כ ואחר הס"י הנוצין יצר
יחזו עינינו דלל לק הרי הס"י צה וכלל ויה שד"קנו צלשנו
הסבור לעיל ולון כלל ע"ס כלל גס ונ"ש צתצניל צצנינו

[illegible][illegible]

לרוב. הפו' הם אונת להגם דהן נקמח מחננתו לנח"ש צב"י ק"ו סק"י
ל"ד קשהיג הכנה"ג שם על הש"י דפי' דהוי דרנבן ונכרם
מדבבו שם בלא מלא לזחד להש"י ולכ"ע הוי דלורייתא
וכנ"ש צפורי טהרה סק"י י"ח הס"ל ונ"ו העיקר כנ"ש צב"י
ס"ט ספי' דקאי דרובתים כנ"ש ומש"כ צב"י ק"ו בלא הוי
דוכתים ודין גנאל בלא זכר שר לביא מנלוקת בזה והש"י
על הש"י בלא כדמ אחר הס"ר וכפ"י שפי' כי הרב נשמת
חיים ה"ד ס"י ט' דהוי דרי ומה קש"י שם הרב המגיה
נח"א ז"ל להצניצ צב"י צני חיי ה"ד ס"י ק"ו ונ"ו ל"ח ע"א
יחס לנען דק"ל דהוי דלורייתא וא"י יתכן זה דנען צ"י
צב"י ס"ט כי דהוי דרי יע"ש ליחא ונכ"י דכש"י הצניצ
תשובה זה הוי צעת שבי ונ"ש צכנה"ג ס"י ק"ו וכ"כ דבלא
דרכותיה הוי ולא זכר דיש מנלוקת ורוב הפו' ס"ל דהוי
דרי והרב המגיה ה"י גם הוא לא זכר מדברי הכנה"ג ה"י
שצב"י ק"ו והולך להציו לנו מנחוק ומ"י תשו' צ"ח ה"י בלא
הוי דוכתים וחדע דשם צב"י צני חיי עלמנו צב"י ז' עמד
צב"י ז' באחרים ונא לירי ובידה ובי דהוי דרי ונכ"כ ס"י
צב"י ק"ו ומעתה לא לביקין לנ"ש החכם המגיה צב"י ע"ן
הויס סק"י שפ"ד ונ"ח ז"ל ס"ט ק"א כי שם לעמנו
והש"י על הרב המגיה נח"א ה"י לעדימא וינה ה"ל להקט"י
דקמיר ידיה ח"דידיה צב"י צני חיי ומ"י קמ"ע לסי' ז' ה"י
וקיים וכי א"ו דנען צב"י צב"י ס"ט ק"א כ"כ לדעת הקמ"י ואפשר
לז"ה לא ק"ל כן כ"ו והרי הפלתי צב"י זה דעתים מקרא
טפי לסי' כש"י וברנצ"ם ז"ל דמ שציטלו הוי דלורייתא וכן
הקכ"ס הרב ערך השלחן צב"י זה יע"ש ע"כ דאם ה"י
הוא להכנה"ג צב"י ס"ט ה"ל דסייע להש"י דהוי דרי דכן
הוא דעת רוב הפו' ודלא בקל"ת חולקים לא ה"י כותב צב"י
דכ"ס חלו דעת הצניצ לדעת הצ"י ועל הפל' בלא זכר
ונח"ש ונ"ח ז"ל צב"י אהל יעקב ב"ג ע"כ דהצ"י והכריע
מכמה דוכת' דנען צב"י וצ"ע ובכלל הך דפי' ס"ט ק"ל דמ
שציטלו דרי ע"ד. ודין גנאל ל"ה עוד שצא לירי שכתב
דרי דהרי פלתי מקרא ל"ה טפי כ"ו ולא זכר דהרי פלתי
עלמנו צב"י ק"ו סק"ג ה"ל כי צפסיעות דהוי דרי וילמד
קחוס דפי' ס"ט מהמפורש דפי' ס"ו וגם לא זכר דצ"י עלמנו
הוא עלמנו הצ"ו קודם לכן צב"י ק"ו. ואח"כ תחזק שם
דמוצא ל"ה דרי מד"ידיה דצ"י הרב פלתי שחס להסיף מדעי'
הרב ערך השלחן וא"ן זה כהונן דה"ל לכתוב דהרב ערך
השלחן עלמו הצ"י דצ"י הרב פלתי דמולק וק"ל דהוי דרי

וידרד אלב נהלך צונגט עור עס החכם העניא הכי צווישן קס צביי ק"ע להקשות על הרשצ"א ומי' לחולין גבי צי דוגי כו' וכן צבי תה"ה והציא דצריי הטור קס"י ע"ו דמינה נמי נ"י דלא ומחר משום דהס שציטלו ה"י ד"י והן נסחר לוי"ש הוא עלמו צבי ומש"כ גבי חליטת כבד דלפי' אה"ל דכל שציטלו ה"י ד"י כיון דעיקר איסורו ודלוריי"ה הסמינו צו כדלוריי"ה ואפי' צפקותיו וכדל"י"י' גבי צי דוגי כו' ולא אמי' כיון שציטלו ה"י ד"י ופקיו להקל כו' וכעת ל"ע ליטצ דצרי הרשצ"א אהדדי ע"כ . והנראה להרשצ"א גופיה צונסערות אח"י דצבור ח"ס ככר שחשך עליו צער אקור לאופלו כו' שקיים וכ' ואפי' לכחתי' לא כו' דכל היכא דליכא לחקוני ומחקנין ולוויפק וידי' ספק ופקינן הילכך ופקס דצדצק לא אקרינן לונא וצגל"י דמלח' ומייעלס חונתו שנינן לכחתי' לנחתי' צי דוגי כו' ע"כ מינוי יסזו דאין כלן קחיה כלל להרשצ"א ומי' לחולין ותה"ה המ"ל לוי"ש צונסערות גבי חליטת כבד דהתם נמי כונתו כן כיון ד"ע עיקרו ודלוריי"ה הגס דכשונצטל ה"י ד"י נ"י לכחתי' ע"ס לן לוי"ש לקפקו כל עאפער לחקוני כנון קריעת שו"י' ומי' חותי' לתחת ולמח ע"י קסס לחוץ וכן הרלוות סקצי' ע"ס ה"ס דמכחסי' נחמו התיקין ליצר ואס' עוצר ולא עשס התיקון נאוי' לאקור ולעמות דס הקדוש עצקונתיו הכבד דנחצטל וי"אמו לחוץ חסו שקיים ע"ס כיון דעיקר דס ודלוריי"ה הסמינו כו' ואפי' צפקותיו וכדל"י"י' גבי צי דוגי כו' דל"י"י' דיעסס התיקון צגל"י מלח' ומינה דאס עסס כל

היינו. היום צעין שבו חלל אחי הדצילה חקורה היינו מדרי
וכנעני דפסיטא ליה להחלל קי" ח"ך המ"ל עד דבי דח"א
שם צבל הצילה חקור הוכה וסכ"ב הע"ז ופסח"מרכי"ה
ד"צ לנחן דקצר דם חקור דלח"מ"א גם הצילה נמי חקור
ד"ת ע"ד

ברם אחר העיון אכזבי הרואה לאין זה חסות לא"ה לנח
 דהש"ע ק"ל הא' חילוקא בין דם לבגד הצ"ה הי"י
 כ' בפשיטות צב"י דלמ"ד דם ריקוס הוי ד"ת חסור גס
 צלל נודע אם היה צמקוס האופן דפי' לאורייתא לחסורא
 והלא לבגי דם שהוא ד"ת נסתמא י"ט ק' ואפי' תימא דלא
 ירוק הדם ויחלל השאר כיון דבגד הצ"ה חסור דרי' ספקא
 דרי' לקולא ח"ו דס"ל דגם בגד הצ"ה הוי ד"ת ונלמ"ד דלא
 לזק הוא' צמקוס דהש"ע רמ"י ק"ו והפרי"ט ק"י פ"ו ק"ק
 צ"ך ק"ל כן דהם לא ב' כשדם ריקוס צעין הוא חסור ד"ת
 לדיוקי דשאר הצ"ה נותרת ד"ת אלל דוקא אחו' למועטי
 נותרת ד"ת כשהריקוס צלל דם חצל כשגרי דם גס הם
 יודו דגם הצ"ה חסור ד"ת וגם הפרי"ט המ"ל דעתו היה
 לומר כן וגם מ"ש חנן יד' עניי' לדייק כן והפרי"ט ספקי' ליתא
 דכיון דלחי' הפרי"ט שם צמקוסות רוב דמכ"ו ספרי' כי' דלא
 יש ק' נד' דם נותר ד"ת כמותו לבגי' הדם שהוא ח"י
 ולבד' ק' הרי י"ט צ"ס ק' נגד חסור ולבגי' שפלה שפלה ח"י
 הרי י"ט צ"ס רוב צ"ס וצט"ל ד"ת ונודרי' הוא דצעיין ק'
 והכל הוי ק' חסור דרי' והשק"ל ודל"ה לדבר דלא שיק"ל צ"ס
 הפרי"ט אלל צרוב צ"ס ולא חד צמד וספרי' לזק צ"ס הר"י
 המ"ל דפי' צדעת הש"ע ודעוניה דגם הצ"ה חסור ד"ת ול"ל
 לדעת הפרי"ט והר"י ז"ל דהגם לדעת הש"ע אם דם
 צמקוס האופן גס הצ"ה חסור ד"ת ובספק ממי חסור הצ"ה
 דפי' לאורייתא לחסור ורי"ו דלא יכא' עוד כעס לסת' בגון חסור
 מצ"ו צרוב נותר ד"ת צ"ס לא דבר צש"ע נחור דיו' וי"ל
 דכ"ס' דלא בשאר חסור תורה כלל ונעיקרל צ"ס לא היה
 אלל ספקא לאורייתא היה קומד' גס וכן להחיר ולקטוף צ"ס
 ח"י' דליכא חסור תורה כלל צ"ס חסור וכן הפרי"ט צמקוס
 שם סק"ה ח"ל ח"י כהי' דק"ל בשלל נמנענ' הוה דם צ"ס
 ד"ת אלל נמנענ' חד צמרי ונלרפין ק' דחד צמרי עס ק'
 האומר דם צ"ס דרי' וסרי' ע"כ הוה נוכחת שהיה דעת
 הר"י צב"י עין הנז"ל ק"י ק"ו סק"ה המ"ל דכש"ס ק' אם
 היה צמקוס האופן שהוא הסלמון לדעת הש"ע דשואל היה
 צמלמון דלוי' נקטינן להחיר צמקוסות רוב צ"ס והוראה זו
 קיימו וקבלו עליהם גדולי המורים כו' ע"ד הסכמה לומר
 דצמקוס' גס הש"ע קצבלו פוראחותי יודע ובאומר דזה כלל
 גדול דכשנלמק' ספק אחר צמקוס להחיר שכל החסור צמרי
 הש"ע ח"ו ח"י כיון דלא דבר צ"ס נמנע' סמכין להחיר
 ד"ל דגם הש"ע היה קומד' צ"ס להחיר והכי' נסתמא מו"ש
 לבי' מני' ספי' ס"ק כ"ו והשתא דלחית להכי' גס ח"ו חסור
 כמ"ש דצ"ס אם היה צמקוס האופן ונחשבת צ"ס צרוב ד"ת
 ללד' להחיר וכפי' דשנש"א ודעוניה סמ"ל כיון דצ"ס לא
 דבר הש"ע ובאומר וצמקוס נולאחי' חון לי' לבדול המורים
 מהרש"ל ז"ל ה"ד המצ"ב שם צב"י סיו' ס"ק ל"א ח"ל כי
 דס"ל צב"י ק"ך ח"ן לסקסות וזה י"ט לנו לחסור להצמקוס ח"י
 היה דם וכן הקשר וקומ"ל דחסור לכולהו ק"ס שאר הצ"ה
 נותרת וכן התורה אלל שומדי' חסור ולמה לנו לניחש כולי'
 הא' וי"ל נאמר דלח' חסור דם נשום ריקוס ח"ן לעמוד
 צדבר עד כמה היה הריקוס וליכא נחשבת צלל הצ"ה ע"כ
 הא' קמן ללחסור בגד הצ"ה הוא נסתמא דלא ידעיין עד
 היכן הגיע הריקוס ופי' לאורייתא לחסור' ובגר' נודע דקוב
 דפי' לאורייתא לחסורל' לרוב הפי' ח"ו חסור דרי' וקומ"ל
 כן וכמ"ש לבי' מני' ספי' ס"ק ח"י ח"י ח"י ח"י ח"י ח"י
 צמקוס האופן לא אסרינן להצ"ה אלל נסתמא והוא דצ"ס
 וזהו דוקא קלס' הש"ע צמקוסות ח"י ח"י ח"י ח"י ח"י ח"י
 וקצבלו והוראותיו אלל כשלא נודע לנו אם היה צמקוס האופן
 שהוא צמלמון לדיק' דצ"ס לא דבר הש"ע היה לנו להחיר
 גס הצ"ה וס"ס צמקוס דהא ח"י ח"י ח"י ח"י ח"י ח"י ח"י
 בגד הצ"ה אלל דהסוג עלמא לחסור' לחסור הצ"ה גוסה

ובח"ש הפתוח קק"י ובכ"ש פתוח הונחג צעיר הולח דהנהג
לאקור גוף הצילח המ' אלכל אם נחנעצ ברוצ אפי' צא"מ צה
לא נח"מ מנהג ולא צא"מ ומה קהצ"מ ונהר"מ צק' עה"מ
שם צק' ק"ו ונהר"מ דנהגו להלכ"ך ק' צהנערוצ בו' לנ"ד
אחר הק"ר אין לקמוך על המנהגים קהצ"מ השו"מ צפק
ובח"ש לק' מנ"י המ' ק"ק יח"לאל דח"ש ונהר"מ שם ינ"ש
השו"מ דהעיד לנו ינ"ש מהר"ד דהונחג לאקור דהם על
החלמון ובהורחא הש"ע בו' צה ודל"י קווכינן עליו אלכל
שח"מ ידוע אם היה דהם על החלמון צה"ה אופן קה"ה
או ערפה או כח"ש אכן יד ענ"י לנעלה צה"ש הנחנע
כלל דבר צה הש"ע לא קווכינן אומנהג השו"מ ויש נקוד
לקמוך להקל אפי' צהנערוצ רוצ שח"מ ובקי' הדח"ש"ל ודעיה
וב"ש אם צה לחקן ולהקצי"א חת קח"מ ד"ס לקמוך גם על
המ"ל ודעיה המ"ל דבכ"ה קח"מ ל"ס ונצ"מ וצרוצ צע"ל
ובח"ל וקווכינן צה וכו"ל על חמ"י האשכנזים ק"ס קון לא
דבר צה הש"ע וצפרו דליכ"א ח"י פסקי ובח"ל וה"י השנה
איכור דר' גמור לנח"ן דנחמ"ר נ"י דם ריקוס צ"ה פתוח
ד"ת והוא דעת הש"ע ובח"ל ובכ"ש ד"ח דנח"י דעת הש"ע
צה אינו צדור דק"ל דה"י איק"ו דלח"מ אפי' בשהוא על
החלמון דקח"ר דידיה ונ"י ק"ו המ"ל דק"י פ"ו ק"ח ענ"ש
הש"ד שם צק' פ"ו ק"ק ב"ג והסנה"ג שם הגה"ה ק"ק ח"מ
ואי"ב אפי' צמנ"ל צחלמון אינו איכור צדור אפי' דל"ד
דקצלו הורח"ה הש"ע אלכל דכסגין להחמ"ר ובח"ש השו"מ
ע"ש ונהר"ד המ"ל ולהלכ"ך ק' צהנערוצ אפי' נצ"מ ובפק
הש"ע דק"י ק"ו צהם צלל נודע אם היה צמקוס האוס'
לכל שונענו לא מהש"ע ולא מנהג הכ"י ל"ן להחמ"ר לאקור
אוחה צ"ה ולא הצהנערוצ ואפי' שהוא רוצ ואפי' שח"מ
וב"ש אם צה לחקן ולהקצי"א ח"י דח"ש דח"ש ונ"י ונ"י
דהנערוצ שח"מ לחוד רבו האשכנזים האוס' דליכ"א פסק
ואפי' באיכור דר' חיקל שונעני' ל"א אלכל המחוקת שק"ל
ולא דרצו האוס' ובח"ש צפ"ר ערפה ענ"י ק"ק ק"ק ינ"ש
נ"מ כהצ"א לחקן כונענו דה"י מחלוקת שקול כה"ל וליח"ל
שונעני' ואפי' אחמ"ל ד"ס להחמ"ר גם צה כהנחצ"ל צהנ"י
שח"מ פשיטא ד"ס להח"ר צדור שח"מ דהם רצו המחמ"ר
כה"ל ואין אנו חוששין לנהר"מ צק' צ"י ולה"י עקד החלמון
ולנהר"מ המ"ל דק"ל לח"ן ציטול דהם ריקוס צ"ה ועד"ן
ה"י ק' איכור ד"ת ולכ"ך ק' דכ"י האנור ובכ"ש צהנערוצ
כל הסנה"ש המ"ל ה"י ודל"י לרצו הש"י פ' איכור דכ"ס
וצרוצ צע"ל אפי' שח"מ ובכ"ש וב"ש לפנ"ש הנחמ"ר שם
צק' ק"ו קק"ט דמוכח הוא דעת האנ"י ז"ל או דק"ל דהם
צ"ה לנע"ה אינו אלכל נד"ר או דק"ל דהם צ"ש"ו ה"י דר'
ע"ד ובכ"ש נודע ענ"י דכ"י גדול"י טלמנ"ס נצ"ר חל"י
עיקר נגד ונ"ק ענ"ש לק' מנ"י הק' קק"ו וא"י ודל"י י"ס להח"ר
צדור דהם צ"ה המ"ל כהצ"ל דלדעת האנ"י ודל"י פסק
איכור דר' דצטל צדור כה"ל ודל"י בשלח"ה הגזורים המ'
ולא ח"מ דהצ"ר אומה ק' ח"ך המ"ל קהצ"א להנ"י ד"כ
ק"י כ"י והצ"ר דכ"י יוק"פ ק' ק"ו וקס"י להנ"ח ח"י צק'
קק"ט שם צהצ"ל ונלכ"י או ד"ש קק"ט נ"י צמנ"ל דהם
על החלמון ונ"ן צה"ל ק' איכור ע"ד אלכל נודע קק"ט
עליהם דכנחצ"ל ח"ל ליד"א אם היה עשיק"א צוק"י האיק"ר
שהוא צחלמון ובח"ש לק' צכ"ד

וא"ת ק"מ מהר"י זצ"ל שם 'טענא טעם' דאמחילה
 כסאמח' להאמח' עדין הוה אקור ד"ת וואמח'ס
 טקדירה וואיק' ד"ת וסייע לו הרב ענד האמח'ן שם דענין
 זה כי הרבצ"א צאט'ס גני רישא צאט'ס ח"ל ועוד שמהם
 סם ופולט דם וועט וואפ"י לא האיע עדין צאט'ס ופולט
 צוואס קודם שמהאמח'ס אקור ד"ת כ"ו וזי עוד וועט טעם
 אחר דאפ"י כבד האמח'ס ספקו אקור ע"ס וי"מ לפאמח'ס דעמ'ס
 הרבצ"א צאט'ס אין כאן קווע דאמח'ס דאמח'ס צ"א שם צאט'ס
 גני חלימ'ס כבד וצ"א רישא צאט'ס כי דאמח'ס אלו וי"מ גני
 כבד סאמח' עילוי צאט'ס אחר' צאט'ס סימח'ס דאמח'ס טעם סאמח'ס
 דל"מ צום א"ו צום אלו יעמ'ס כך צאט'ס פאמח'ס כבד כ"ו עדיק
 אקור ד"ת וואמח'ס אק' צאט'ס סאמח'ס דאמח'ס דאמח'ס
 אכמח'ס

אשר דברנו לנועלה דצ"הג אפטר דגם הש"ע יודה לכת
האשכנזים והדו"ט"א והר"מ ד"צ המ"ל ד"ט להקל (וידוי חס"י)
צ"הם מל"א חל"א דהגו להחזיר לחזקו ותבני לן לזו"ר דהגו
להחזיר ואש"י צביר הזאת דוקא כשהיא צבייה חזל צהערי
חש"י שח"מ צבזב יט לן לשמוך ולהסיר כפי הדו"ט"א ודעויה
המ"ל וחזונו מנהג צהם לא שנוענו וצכל דהוא נדחה ומנהג
שהוא מל"ד חומ"א ולא מדי"ט וחס"י יענה דק"ס ח"ק"י ד"י
ויהא הוי ודבו הפ"י דה"ל דגם צספק צשח"מ צעיק"ס נגד
הצ"הם ולא כגי צבזב וי"מ כצו"ת הצ"הם צא לחקן ולהשכיח
חת שח"מ נלעוף ס' הו"ה ודעויה דחשצי ליה צזה וצ"ג
ובמעט דענשה ומחלוקי שקול כמ"ל וספיר ומעט"ל צבזב
דשח"מ דחצי צדן וצ"מ דצט"ל צבזב וס"ש חס צט"ה
צחעוזה זס דפצ"ט"א דצט"ל צבזב שפיר לרזו הפ"י כמ"ל
וב"ש צהצ"יפות כל חק"י"ס המ"ל ויעיקר"א קודם הצ"ט"ל
נעשה ח"ק"ר ד"י קל"ס עוצא דיכולים להרצות עליו לצט"ל
וכנ"ס הפ"י צ"ד ס' ל"ט ק"ו וס"ח"ש"י לבחתי יכול לצט"ל
כדי צצ"ט"ל צבזב הענוזה שנהענצ כצו ובי"ש שח"ן זס כונתו
לצט"ל חל"א לצט"ל וכדל"מ סק"י ס"ד ק"ה גצי חט"ס מחולצ"ס
ונונ"ס עוד צצו"ר מההם כס"י י"א וס"ק ע"ר קל"ר וכל הד"ר"ן
המקתעפ"ס צכל המ"ל צחוקפת ונפ"ק מההשם צק"ד (ח"ה)
ועיק"ן צפי מ"ח"ס ח"צ צצכונות ד"י צ"א וצ"י ע"ש חס"י

מע' דה' א ב ג ד

הלכ' כרצ'ה היינו דוקא כדקיימי צדא ס'ס'ה ה' קהל
יעקב דקב'ה ע"ב ועיין להב"מ פ"ג דס' עבדים דין
י"ד ולהחש"ל וסבית' י"ט ט"ס ובכ"ג ח"מ ס' כ"ה ס"ק ל"ה
ובס"ק ל"ו ומשק שלמה שס ס"ק וי"ג וינ"ט שס ס"ק פ"ז
ובכ"כ ס' חר"ס סק"י ד"ס הו' וצ"ה ס' תק"ס ס"ה והרצ"ז
ח"ג ס' תקפ"ה ופני וצ"ח ח"א ד"יג ע"ב וטרע צ"סוד
ו"ג חס"ה ס' ג' ונ"ט עוד לקי ונ"י הו' על הוסכיות
סק"י ועצרת ישראל ד"ס ע"ה ונ"ט ה"ה וי"ג ס' נק"ד
סק"ה ע"ס ונ"ה י' חצ"ב ואס כרס אכמרו צ"ה ונחורץ וס
סל"ע הכ"מ ע"ג דעוונות וס דין ג' וע"ע להב"מ פ"ה
דע"ה דין י' וגס ונחורץ נני וי"ט בקי יוס"ה ס' עקב דל"ו
ע"ה ע"ה אס ה"ס אסות כן דלל דלל קיימי צבל צדא
ס'ס'ה ע"ה מלעקף ל"חשצ דר"ס דלל דכפי אלוור נ"י דוס
סנ"ר צנחוקת ודוק צבל הרש"ס ונ"ט עוד צסורי סס"ס
וע"ה ה' ס"ק ה"ן

ב הא דק"ל הלכה כר"י לגזי ר"ל ה"ד היכא דפליגי
 אליבא דנפשייהו אצל לא בשפליגי אליבא דאחרני
 הכ"ג צכללי הש"ס אורח ג"ן ועיין להר"י פני וז"ל ח"א דנ"ו
 (והספד)

ה' דק"ל להלכה כדנא לנצי אצ"י ה"ד בני היכל
דפליגי אליהו דנפשיהו לא כשפליגי אליהו דאחריני
הכ"ג ס' אור ח' וניין להרצ פני וצין ס' וצח"צ ד' זכ"ר
וצן נשק צ"י ונני' ה"י ס' ח"י וניש' לה' ס' פ"ג .

הא דק"ל דהלכה כר"ע נחזירו ולא נחזרו ה"ל לגבי רבו דפעמים הלכא כוותיה אצל לגבי ר"א דלוי פנתי לא נחזיר כלל זה דנחשז חזירו הרב יצ"ש כלל ק"צ ור"א ונחזינא על הרי ע"כ ק' יחנו דק"ס כע"א דכ' בפס"מות דאין הלכה כר"ע נגד ר"א דהוי רבו ולא עוד אלא דאין להצ"ש כלל הוי יע"ש ועבין לא זכרנא יע"ש ולי"ע ועמ"ש הרב קהלת יעקב דפ"ה שי"א ונ"ש הר"ס ק' בהעלותך ד"ס או דגדק ועמ"ש דכ"ס ע"ד וכסא דוד דמו"ז דכ"ס ע"ב ור"א י"א למנוח עוד ע"ל הכ"כ ק' במדבר דכ"ס ע"ד ונ"ש עוד לק' ק"ק ז"ן וצנעי סמי' על הסעודות ק"ק כ"ס והרי ער"ש שם הביא מהס"כ והרד"כ דהיכא דמקנהו פעמים דר"ע קמ"ל כותיה חפ"י נגד רבו ואפילו נגד חבירו ע"ד והרב קהלת יעקב שם הביא ג"כ דהבירו היינו דפליגי עליה בזהות דבייתא שאנוהו אז הלכה כחבירו והיינו נמי צטטניהם הוי דהלכה כותיהו כו' ע"ד ועמ"ש אבי עזרי עוד לק' ק"ק ז"ן וק"ק ע"ן

לכתח"ה עדיין חלל צפצפר נעשה הדבר דקס"ק עתה ל"ח
 חיקוי חלל ד"י הצי"ט ס"ס צנ"ט"ה גופיה ובי וז"ל הלכה
 נוספק צד"י לא חסרין לענא ע"כ וויינא דרימא כן צב"ד
 דכיון דהא ויהא סתמא צב נהצטל וליכא חיקור ד"ת וגם
 ק' אס היה צנ"קוס האוס' ק' ד"י לקולא וגם ונהתי חולין
 דק"י"א קע"א לק"י"ו דהגם ד"י כיו"א צום דהתי' כנפלט
 עד טלא נהצטל היה ד"ת וי"א ונצד דהנימו ז"ס צקו"א
 עוד צה דלא כיכ חלל על לשון ספ"ס דנקט דס דאורייתא
 ואקרי להניס כצדא עליו צצרא צאו לפנש התי' דכיון דלאחר
 שנפלו קודם סנהצטל היה ד"ת ונחמדין טלא יתי עילוי
 צצרא לטלא יפגע צק' חיקוי ד"ת חלל אס ח"יע נעשה כהא
 דנ"ד דאחר סנהצטל נעשה התצטל' עם הצי"ט כנאל דס
 צקליפת הצי"ט וכו"אל דעתה ונה יעשה אורח וזק"י
 ד"י גא לפנינו לא דצרו דהא התי' ויודו לספצ"א התי'
 דעתה הוי ק' ד"י ולקולא ונעיל צרוז וכנ"ל

ועתה

ועתה פש גבן לצאח ונא' דב' ונשריינו ז"ל צבי אהי
המ"ל להכריע בצליות דמס צ"לס הגס דנחצט'
הוי ד"ת ונא' דכ' הדצ"ז צחדשות קי' קל"ט דנא' דצדס
י"א דלס נחצטל ליכא ד"ת ונא'ס דל"ט נא'ו לכפרה ונינס
דמס צ"לס הריקוס הוי דמס צטר צעין א"כ מה ענש לחלק
צין מי לנצוטל אחר הק"ר לא ידענא' ונא'קאנו דנא' צטר
שצטלנו צלל ונליסה לא ה"ה דס ללול ונא' ה"ה לכפרה ועכ"ז
כי הצ"י דענניה המ"ל צס"י ק"ט דהוי דרי ונא' פ"י הוי
דמס צ"לס כ"ס דהוי עננא' צעלנא' לפונ"ש הס"ע קי' פ"ו
ס"ח ונ"ש עוד נא'ס ונא'ס הצ"י ע"ד הס"ד דלס נחצטל
שאלן וקוס הקטר ניכר דקי' דרי לקולא כ"י דנא'ס לנאוד
לכל ספק שולד צקן דאלתין לקולא וניסה הרנ"ש כ' צחשו
דאלתין למאנדל דא"ס לנא' ד"ס לחלק צין מי לנצוטל נא'י
איריאי ונא'י הרנ"ש דהויא צערוץ ח"ס דקן ענוותות צנרי'
צמס צחא' גונא' שצציה ה"א ונצ"י חלז"י לקולא אף לדעת
הרנ"ש דמס צ"לס ד"ת ונא'ס דהו"ל כמס צצ"י דהוי דרי
גס לדעת הרנ"ש א"י דל"ש ונא'ייהו הוו ד"ת וכ"כ להכריע
ונא'ס ננא' דצ"י קק"ה ע"ש הא"ה דלס נחצטל הצ"לס
נוהגים לאוק' צכ"י סנמאל דס חונס אס הס חיות עדין
וענוותות כ' צאגורד דהוי ספקא דרי ולקולא כ"י א"כ כ"ל
דמס צללס א"ו נחצטלס דנוהגים לאקור ה"ד חותה צ"לס
אצל נחצטלס עס אחר אין לאקור ונא'ס לנא' ד"ס לחלק
אפי' צחמח יס להחיר כל שהיא ונצ"י דהו"ל נוד"י א"ו
דמס צ"לס ונצ"י ננא' הוי ד"ת ונא' . ולנ"ד א"י סכמ
חדל לחפטר דהס"ד והא"ה הס מכת הסוצרים דמס דס
שצטלנו צעלנא' הוי ד"ת וכונס"ל לדעת דנא'ס א"י צכ"ה
ולכ"ט יתיהו קאנר הצ"י דענניה נא'י דקאנר ונוד הס דמס
ק"ל דצלא נודע א"ס ה"ה דמס ונא'י ונא'ס ג"ס צכ"ה לחת
י"ס להקל ונא' דרי א"כ דצצ"ה לחת נכגור נא'י ונא' חילקו
צין ח"ה לנצוטל' הגס ד"הס ה"י דרי לדעתס כמ"ל והצ"י
הצ"י לדינא דצריהס להקל צקי' אפי' חותה צ"לס לחוד
והצ"י חמ"י דעת הגנ"י ע"ש סה"ס צכמס להקל צקי' לן
לא חילק צין ח"ה לנצוטל' וסוד הצ"י דצרי' הס"ד דקנן
ז"ה צנצוטל' ודן דצעהו הצ"י דלונדא דנילחא קנן ונצוטל'
לסורות חופן ספק דלא נודע א"ס ה"ה דמס צנאקוס האוק'
ועי' כ' הצ"י דלעתס י"ס חופן לא נודע אפי' צצ"ה חדל
כשהיא ענוות ונא'י ח"ס דק"ס לדעתס קי' דרי הוי וקנינל'
לקולא לדינא ונא'ס ז"ה האופן דח"ה לסורות לן דצ"ה הרנ"ש
ק"ל קי' דלורייתא לחנ"י ונינס דצנצוטל' שהיא דצבן י"ס
להקל אפי' צ"ה חדל ונדינא ונא' דצבן לקולא דצכ"ה
רולס שו"ס אלא דנבגו לאוק' ונא'נא' צעלנא' ונא'ס ה"ה
דצנא' דכ' נדחו כל הסכנעות סכ' ונשריינו צכ' ונא'ס הנ"ל
דמס צ"לס אפי' צנצוטל' דהוא חופן דלא נודע א"ס ה"ה
צנאקוס האוק' הוי קי' ד"ת ולכ"ד קי' צחננעות ש"י וד"ו
צננ"י דליתא דצנצוטל' גס הצ"י יוד"ה דנדינא גס צצ"ה א"ו
י"ס להקל אלא דנבגו לאוק' ונא'ס צלי חננעות ונא'י א"ס
ה"ה דמס צנאקוס האוק' נגון דננאל' דס דקליטס הצ"לס
לא דצר צ"ה ונא' צצ"ש ללסא' הלכ"ה גס ד"י ונא' דצב

כה כדאשכחן צע"ס על אי' דעציד עוצדא וצו' שאל
הש"ס ליינא כרי פלוני ק"ל כוי הכונה דק"ל לגוי
דהאי וולתא דלוחו רי פלוני לאו הלכתא וקוביין דעלמא
ללא כוותיה הרי צני יעקב דייא ע"צ ע"ש הרמ"ש
כו כשאנוי אמואל לחצירו הכי נמי ונכתבנא ולא אנוי
צהדייא דכן הלכה וכלל דלא פסקא ליה הרי תורת
מקד כללים כלל כ"ח וענ"ש הפ"י ח"ח ס"י ה"ד
כז כדאנוי צע"ס פוק חזי נאי ענא דצר חיכו פסק
הלכה הרב שם הגדולים ח"צ דלי"ג ע"צ
כח כל הכללים הנאמרים דהלכה כרי פלוני לגבי ר"פ
דוקא דצברים הנוהגים צ"ה לאור כלל זה הרב
תורת מקד כללים כלל י"צ ועיין להרב ככר לארץ דרבינו
ע"א שהציא נאי דכתב הוא עלמנו צבי יעיר און ופתח
עינים דהרמב"ם וקוני' ור"ע דלא ק"ל הרי ועיין לקי' ק"ק
ל"ד וע"ע להרי קי' הולקף קי' נ"ו ושיצת ליון קי' ח"ך
ועצודת ישראל דלי"א ע"צ
כט הא דק"ל דהלכה כנו' צר ר"א צכל הש"ס צר
ונוינך וחורו' אס יש שום ונשנועו צע"ס דלית
הלכתא כנו' צרי' לא נאמר כלל זה הש"ס ח"נו קס"י נ"ו
וה"ז דונא לנ"ש אנוי דלד לקי' נמי על השנויות ק"ק
צ"ך ע"ש הרי תו"ע יע"ש ועיין להרב חונו' יל"ר קי' ל"ד
דלי"צ ע"צ ונ"ש לקי' ק"ק ח"ח וצו"ש צע"ס ע"ש ונע"כ
האי ק"ק קלי"ה ד"ס א"ך עדין ולינך יע"ש
ל הא דק"ל ר"ו ור"י הלכה כרי' וכיולא צו' הוא אפי'
אס ר"ע הקס"ס לרי' ולא הצי' כלום ר"י וכיולא צו'
והע"ס הוא שכן דרך החולקים צבונה וקוני' שאל להצי'
וע"כ הלכה כוותיה הרמ"ס קי' שנוות ד"ס ונדרשו וביא
צפחמ"ס דח"נו ע"א וענ"ש לקי' נמי הסי' קק"ג וענ"ש הרי
פני וצין צבנה צ"ד דח"ח ע"צ צבנה ונכות כוי' כרי דזה
הכלל הוא אפי' הצי' לו צבאר קושיות וצאחמונה לא הצי'
ע"ד
לא הא דק"ל הלכה כרי' אליעזר צדי' דצרי' ה"ד צו"ש צו'
אצל לא צבנייהא דענין צבנייהא אפשי' דאפי' עוצד
ק"ל כוותיה וכן נמי אס יש תנא כרבי כוותיה דרי' לא
נאמר האי כלל חוי' כידה דח"ס ע"א ולפני' הכ"ו פ"צ
דחית דין ד' ה"ס דאס שקר"ע צגוי' אליציה דרבי אליעזר
נמי לא נאמר כלל זה ושי' חולק' ע"ש והא דצבנה צו'
דק"א ע"צ פ"י הש"ס להדייא הלכה כרי' אפשי' דאפי' יודו
אי' נשום דשאנוי היכא דפי' הש"ס להדייא ואי' נשום דקאי
שם נש"צ כוותיה ודלא כח"ק ועל דרך נ"ש הש"ס כידה
ד"ס צו' צבני' אפשי' ונ"ש הש"ס ד"ך נע"כ הסי'
וע"כ שני' עוד נדצרי' ח"ח ע"ס צבנה צו' דהוא דלא צ"י
כצ' תוהתי ע"ז צע"ס ע"ש ונ"ש הרי ק"ק ח"ך וכאלן לקי'
ק"ק ג"ל
לב הא דאנוי הלכה כרי' וצו"ש צו' צדצ' דהרב
פלוני' שנו' לא בור אלא דאנוי לחור הוא דקא
גזיר הרב ערך השלחן צבי' תל"א ונ"ש הרמב"ם וענ"ש הוא
ז"ל ע"ד שם
לג אס דאס לפסק ח"ח אמואל הלכה נגד הכלל לק"ו
דהכללים לא נאמרו אלא על הקס"ס פסקא פסקו
האמוראים הלכתא להפך ש"ס עירוצין דנ"ו ע"צ ועיין להרי'
ח"ס פ"ד כלל כ"ה ופארת יוסף נח"צ ההלכה דרבי' הגוי'
צבני' דרבי' ויקוד הלימוד ק"ק ד"ג ע"צ וצו"ש א"ן יד ענ"י
ק"ק כ"ע צב"ד והרב שיצת ליון קי' ד' וצבני' וסו"צ קס"י
פ"ז והוי' גי' ע"צ ד"ס ע"צ ד"ס והשתא וגם נדצרי' הש"ס
ד"ך שהצאנו לעיל ק"ק ל"א ונשנו' כן דאס גבי ר"א אנוי
צבניה ד"ז ור"ח דאין הלכה כוותיה ונ"ש דכ"ס הסי'
נאמל אמואל דקצר כוותיה פסקין כוותיה ונ"ש דכ"ס הסי'
דכחצות דהש"ס ק"ל לפסק הלכה כרי' דאין כאן כלל כה"ג
וענ"ש עוד צו' צע"ס ע"ש ונ"ש קק"א
לד הגם דק"ל ר"י ונש"ל הלכה כרי' דהוא רבי'
ונשאר ענ"ש אס הנשנו' הוא צבני' הלכתא ונשנו' ונ"ש
לא נאמר כלל זה הרב קיכט דוד שצ"ס צ"ח הולך ד"ד

ע"צ ועיין להרב תורת מקד כללים כלל י"צ וענ"ש לע"ז
ק"ק כ"ח צב"ד ופשוט דאפי' החולקים צו' ונדרו דלענין דרבי'
אגדה דלא כ"ו נ"ש וע"כ דענין ד"א לא נאמרו כל הכללים
דהלכה כנו' זה נגד נ"ר זה דאס כ"ב צע"ס ע"ש ונ"ש
האי ק"ק ל"ו דצו"ש דאגדה יכולים גם האמוראים וגם דור ת
האחרונים לחלוק על התנאים יע"ש
לה שנואל ורי' אפי' הלכה כרי' אפי' נשני' שהיה גדול
ונשנואל ונשנואל ח"ח ז"ל צבי' הנשנו' יוסף און ק"י כ"ו
לו שנואל ורב הונא תלמיד רב נרי' נדצרי' ח"ח צגנין
ד"א ע"צ ד"ס יצ"ד דהלכה כרי' דשנואל ה"ס לר"ך
לר"ס יע"ש ועיין להרי' י"א צכללים שצ"ס ק"ק ע"א .
לז הא דאמרינן דצו"ש דשקיל וע"י הש"ס צבי' ח"ח
הוא דהלכה כוותיה תנא דשק"י ח"ח צ"ס ה"ד צב"ד
דשק"י אצל אס ה"ס דצר פירוש צב"ד נ"ש צ"ס להדי' ע
לנו ונלמא דההוא תנא לא נאמר לוור צו' דהלכה כוותיה
תנא הרי ת"ע צע"א פ"א ונ"ש ועיין להרב יצ"ד שנו"ע ד'
קב"ד ע"א ופארת יוסף צבני' השנויות וקצין נחמל צכללין
שצבני' הסי' ק"ק י"ג ונ"ש צב"ד פ"ו קוף ונ"ש ויוסף
און דק"א ע"צ וצבני' קי' ר"ו ונ"ש צו"ש פ"ח ונ"ש ונ"ש
י"א קי' ל"ד דלי"צ קב"ד ונ"ש חב"ש צב"ד הסי' כלל ק"א
לח רבינא ורי' הלכתא כרי' אפי' ודלא כ"ס נ"י שחולק
הרי פני וצין ח"צ דק"ס ע"צ ועיין צבי' יקוד הלימוד
ק"ק כלל ו'
לט רבא ורב נחמן הלכה כרי' דרבי' דרבא הוא הרי'
נשני' ח"א קוף אות נ"א ונ"ש הרמ"ש ונשנו' ונ"ש
קב"ד ד"ס אפי' ונ"ש ונ"ש חב"ש צב"ד ד"ס ונ"ש
קצין נחמל צכללי' אות כ"ו ושיצת ליון קי' ח"ך וצ"ך
מ אס פליגי רי' פתח ורי' צ"ד ל"ע כנאן הלכתא הרב
קצין נחמל צכללים שצבני' פשוט שם אות כ"ע .
מא אס פליגי רב חקדא ורבא הוי' פלוגתא דהרמב"ם
והרמ"ש כנאן הלכתא כרי' ח"נו קי' אלא דרש"י
והת"י צב"ד כ"ס ד"ו ק"ל דרבה ה"ס תלמידו דרי' ואולי' נ"ש
נפל צו' ונ"ל רבא תלמידו דרי' שהיה חתנו וכ"כ הרב
הליכות עולם צבני' פשוט דרבה ור"ח חצירי' ה"ס הרב
פארת יוסף נח"צ השנו"ע כ' ע"ש רש"י זה דרבא ה"ס
תלמיד לר"ח ע"ד
מב הא דאנוי דאצי' ורבא הלכה כרבא ה"ד לענין דינין
אצל לא צבנה דכשענא דאצי' ונשנו' ע"י נקטי'
הפ"י ענא דאצי' הרב נ"ש רש"י דרבי' ונ"ש לקי' ק"ק
ח"ן
מג אס רי' אלעזר תלמיד רי' יוחנן נוכר צע"ס קודם רבו
אפי' הלכה כרבו הרי' צ"ח א"ח רש"י ק"ו וענ"ש לקי'
נמי' ה"ו על נשנו' קק"ו ונ"ש צו"ש זה ק"ק ק"ו
מד הלכה לנש"ס ונ"ש אנוי דבר א"ן צבנה הרמב"ם
צבנה ונ"ש ח"ח חב"ש צב"ד ונ"ש להרב קב"ד ונ"ש
דנ"ו ע"ד ונ"ש ע"א ונ"ש י"ר קי' קל"צ דק"ס ע"צ
וח"לך ע"ד הרי' ח"ו
מה הלכ"ו דין אי' שחולחורו ונשנו' לא לר"ך קרא
לאותו דין אפי' דרך אפשי' ח"ח צב"ד צבני' ל"י
חלק דק"א ונשנו' ועיין צבני' דק"י נ"ש ונ"ש צבני'
דפ"א י"צ ד"ס והיכא ונ"ש יצ"ד שנו"ע דק"י ע"ד ונ"ש
דלי"א ע"א ונ"ש ונ"ש ונ"ש ונ"ש ונ"ש ונ"ש ונ"ש
אנוי דלד ע"ד לעיל ק"ק י"ד ונ"ש כידה ד"ס ע"צ ונ"ש
דרבי' דהוי' דרך אפשי' לא נאמר צבני' ונ"ש ונ"ש
כ"ס חב"ש ח"א דק"י ע"צ דהש"ס ח"ו ג"ס לא נ"ש ונ"ש
ל"ס קרא ולא אנוי האי כלל דהלכ"ו נ"ש ונ"ש ל"ס קרא
להדיא ע"ד אלא דצב"ד כרי' דהוא דל"א ע"ד ונ"ש
צבני' אלא צבני' ד"ו נ"ש דהוי' נ"ש ונ"ש ונ"ש ונ"ש
(ח"ח) ועיין צבי' כל חס"ס ד"ך ה' ע"צ ונ"ש ח"ח
נ"ש

[illegible]

והנה בָּקִי שְׂמֵרִית יוֹקֵץ בְּנֵתֵי הַשְׁמוּעָה לְלִמּוֹ כִּי בָשָׂם
וּמִדּוּ לְאֹמֶר פְּלוּנִי לְאֹמֶר פְּלוּנִי הֵם גְּלוּתָהּ
קִבְּלָה חֶלֶל כְּשֶׁאֲמַרְתָּ מָסִים לֹא קִיַּל כֹּה וְהוּא פִּתְקָק עֲלֵיו
וְעִתִּיק וְאִי לֹא לְמַחְסֵינָה אֲמִינָה לְהַסֵּס מָסִים קוֹשֵׁא הוּא
לְקֹאֲמֶה הִבִּי הֵא בָּבֶל וְקוֹס סַחֵם שְׂמִיטָה שְׂמִיטָה עֵינִי וְהִתָּה
סַחֵם דִּים וְנִדְבִי וּמִדּוּ קִיִּיעָתָה לְמִיטָה אִתִּי הִלֵּל לְעוֹלָה לְחֶלֶק
צִין לְאֹמֶר פְּלוּנִי לְמָסִים פְּלוּנִי מִתְּרִי עֲמִינִי כֹה חֶלֶל דְּהִרָּה
שְׂמֵרִית יוֹקֵץ לֹא לְפִתְקָק בָּהּ וְנִדְבָּשָׁה וְעֲלֵיו לְהַצִּיחַ לֹאִים
לְעִיָּד וְהִתָּה הַחֲדָשִׁים וְנִלְחָה לְעִיָּקָרָהּ גַּם לְצִיִּי סִגְלִים סִגְלִי
לְקַבֵּר לְאִוִי פְּלוּנִי לְאֹמֶר פְּלוּנִי חֲסִיד כְּשֵׁנִים הֵם מְנוּחִים
וְסָן נִקְתָּה מְנוּחָהּ לְפָנֶיךָ שְׂמִיטָה סִגְלִי צִין שְׁמוּעָה לְלִמּוֹ סִגְלִי
מִיִּיטָה בְּזוֹלָתָהּ לְקִבְּלֵי עֵינֶיךָ שֶׁם לְאֹמֶר רַבָּה לְאֹמֶר רִיב הַלֵּכָה
כְּצִיִּי חֲמִיטָה סִגְלִי שֶׁם עַל הַרִיִּיטָה וְהִלֵּל וְאִי מָסִים דְּרִבָּה
בְּהִתָּה הוּא לֹא מְשִׁימָה לְנִפְתָּים קֹאֲמֶה חֶלֶל וְשְׂמִיטָה לְרִיב
כֹּה הֵא קָמָן שְׂדִדִּי וְיִסְצִין בְּקִתָּה שְׂמִיטָה לְהִסֵּב תּוֹרַת חֲסִד
כְּלָלִים כָּלֵל כִּיִּי לְעוֹנֵה בָּהּ וְהִצִּיחַ חוֹלָקִים וְהִסְרִיב קוֹבָדִים
לְאִוִי פְּלוּנִי אֲמִי פְּלוּנִי חֲסִיד כְּשֵׁנִים וְשְׂמִיטָה לְלִמּוֹ יִחַד מְנוּחִים
פְּלוּנִי מִיִּי וְדִין גְּלוּתָהּ לְהִסְרִיב וְהִסְרִיב מִיִּיטָה וְלֹא זָכַר דִּים
מָסִים לְחֶלֶק וְלְעוֹנֵה דְּרִבָּה הַחֲדָשִׁים וְהִתָּה וְהִתָּה לְלִמּוֹ
עוֹד לְחִי סִגְלִי שֶׁם לְרִיב סִגְלִי מִיִּיטָה וְהִתָּה לְלִמּוֹ סִגְלִי
וְהִלֵּל וְשְׂמִיטָה סִגְלִי שֶׁם הַחֲדָשִׁים סִי יִיִּיטָה וְהִתָּה עֵינִי
(אִיִּים וְשִׁיִּין בָּקִי מִיִּיטָה בִּתְרִי סִי גִי וְקִבְּלֵי וְרִיִּין וְסִיִּיטָה מִיִּיטָה)
בְּכָלֵל זֶה וְיִיטָה בָּקִי לְפִיטָה לְצִיִּי דִּיִּיטָה עֵינִי וְדוֹק
(סִיִּין)

מז הלכה עלינו להפ"י לזיבא ונאן דפליג ע"ד מחזיקין
אחוי דגווי וכן הוהא וסעטע נשום דהיא ויזבא
דצבאא סת"ן צביא פי הסוכר דק"י עיאל וכר' דל"ז לנ"ש
סה"י צ"א דנ"ב עיאל ד"ה הלכה ס"ד ס"א צבכלי הס"ס
כלל ק. דסעטע הוא להפ"י אי נעכחתהא דפליג כוי דלא
סחי סה"י כלל זה חלא צענין האנור שם דלא ידע הס"ס
נעסו דרקנן והולכך לשאלו אחורו לורה דרקנן והביא פירוש
דצ"א בלי שום חולק וקאנור צחר הכי הלכה כנשצ"א ועי'
הכוננו סחי דלגה קאנור הלכה והי' להפ"י אי נעכחתהא
דפליג על פי' זה עכ"י הלכה כמותו דלשם לא עייך לומר
פי' סת"ן פסול נשום דצבאא דנא"י צבאא ליבא ונא"י דפי'
דצבאא סד פי' אלל לא אחוי וכן הלכה עכ"י ונא"י ונא"י
נעכחתהא סחי דלא לזכר נעכחתהא פאכר לומר דגם סחי'
נא"י להר"ן דהם פסול נשום דצבאא

אמנם נדבור האש"ל פ"ז וזהו עכ"ס דין ח' אינו נר
כן דמותה שם ע"ד ההו' אלו שבכונה דוכתי פריך
התמודדו הלבם ונכבדו דפלונו ופיע ע"ס נר' מדכרו שלח וזה
למקד החילוק שבו דכעת נר' דעקומות שפרך תלמודא סבי
הוא ע"ד קצת חסד שבאמנה או שבצריחה שהוא צלי שום
חילוק ואפ"ס בילל האש"ל צה"ס חילוק ההו' ונר' שעשהו
שוא

מן הלכה כרבים כדאשכחן בש"ס אה"י ד' פלוני אה"י ר"ש
 אה"י ר"ש שנים אחדים אה"י צפרנות שש"ל הפך זה
 במשנים חתי לגבי תלת והלכה כרבים הלך עור"ש ד' וי"צ
 ע"ל וי"ש שש"ע על וכן צבי"ו קפ"ה דת"ת דב' על כה"כ
 דה"ל חתי לגבי חד כ"י דה"ל כשדקדק ה"ל חתי לגבי
 תלת זת"ל * ואנ"עני אונ"ר דששקנ"ד לסקסות על וכן
 צבי"ו דקס"ר דידים איד"ים וי"ש"ב ח"ב דה"ל תרת"י וי"א
 דכ"ן צפ"ה דת"ת נראה דש"ל דל"ו פלוני אה"י פלוני ל"ה
 חס"ב ח"ל חד לדעת הר"מ ואילו צפ"ב דע"א פש"ע ל"ה
 לדעת הר"מ דכ"ה"ג חס"ב כח"י א"י דל"כ"ס א"ו נתרץ וכוונ"ר
 דנ"א דחס"ב ל"ה כה"ד הכ"א הי"נו נ"א"י דקו"ן אונ"ר דב'
 צה"ר הכ"י ועוד דצ"א דה"ל צה"ל ק"א כ"י וק"ג ג"ס זאת
 להר"ש"ס כ' ש"ס דקו"ן צה"ר הכ"י ח"ל כוונ"ה דר"י הל"ך
 צב"נן ד"ה ג"ס דה"ו תלמ"ד וד' חס"ב כ"י דל"ה כ"ן דל"ה
 הלכ"ה כוונ"ה"ו וכע"ן ז"כ"י ה"ו"י צו"ק ד"ך ע"א דק"ס
 הש"ס יח"ל"ה ה"א אע"ג דל"ו"י ומכ"ס אה"י כ"י
 ש"ן כ"ן וק"ס ע"ן על הכ"י ודל"ה כה"ר ע"ש
נמצא ש"ן שש"ע דצ"ו ועוד י"ס להר"ש על הר"ב הכ"י

[illegible][illegible]

וב"ש עוד הרצ עו"ש"ק שם דל"ו פלורי ל"ו פלורי
הכו' צבורה גבי חס ערצה ריעולת צפ"ב (יו"ש)
שם חס ערצה לריכה שיעור הלכון צמיעות לדרכו צבונה
נקומות באשק י"אס הקולח ה"גיל צו) ב"ו דעת הערצ"ס

הוא דל"ז לענין פירושא אומרוהו הת' מ' זה אלף חף צ"ס
 חסא שבנוסחה או צרימא נאמר מ' זה ותימא ח"ך לא זכר
 ה' ז"ל וחדרי ה"ן דכעת נ"י דצטיווקו ט"ל ה"ן נראה
 דל"ק"ו דצוקוס דפריך הש"ס חלכס ונכלל דפליגי הוא נקום
 דנ"י להש"ס צהס"א שחינו רבוחא לכך פריך כן ודוק .
 ותויתס להשכחה"ג כלל פיעו מ"י אחר דצ"י הש"ס ע"א
 דנ"ג הת' ורואו דח"י דקאנז הש"ס חלכס כדצ"א הוא
 נוסח דח"ק לא פ"י דצ"ריו לורת דרקון ונאו נ"י דכ"ל
 דח"י אין לו ז"ל"ן זין פקיו אקור לכך קאנז להלכס כדצ"א
 דדוקא כ"ס לו ז"ל"ן זין פקיו אקור ע"ה ועיין לה"י פשתא
 הכסף ד"ל ע"ה ע"ה הרנונ"ס דפ"י דח"א חמ"ל ולכ"י צארות
 המ"ס וכן ידיד ש"ס ושני וזין ח"א דח"א ע"ג ובהשמועות ש"ס
 וכן אצתסם צכלל"ס שצקוק הקפר סק"ד

בז הַלֵּכָה הִיא דְקִיּוּנָא דְהִיכָא דְפִלְגִי כִי אִמָּא וּרְבִינָא צִבְלָה הַחֹרֶה בִּזְלָה הַלֵּכָה כְּדָצְרִי הַמִּיקָל כֻּלָּא זֶה לֹא לִחֲזֹר מִלָּא הִיכָא דְלִינֵי עֹסְקָא הַשֵּׁם הַלֵּכָה כְּדָצְרִי מִיִּחְזֵל הִיכָא דְפִילָא הַשֵּׁם צִמִּי לֹא לִחֲזֹר כֻּלָּא זֶה הוּא עֵינָא מִי אִימָא לְלִיב עֵיז וְנִימֵי צִעֲקִין זֶה וְהֵם הַלֵּיב וְהַמִּיקָל עֵיד וְהַרְבֵּי יִצְיָא דִּיז עֵינָא וְעֵיז כֻּלָּא רַחֵם וְכֵּן הִיכָא מִלֵּיבָא הַקֹּסֶה לִי עַל הַכֻּלָּא הֵמָּה מִוִּישׁ הַשֵּׁם צִקְוֵיהֶם דִּכֵּי־עֵינָא הַלֵּכָה כְּנוֹחַן לִחֲזֹמִיר וְכִי־עֵינָא וְהִי צִלְקִין לְכֹאֲרֵם כְּדָצְרִי הַמִּי אִלֵּין מִדְּנִפְשָׁא מְסֻבָּה מִלֵּאחִי כְּנוֹחַן עֵיז עֵיז הִיכֵּי הִיא שְׂמֵחָא זֶה רַב לִרְחִי וְכֵן הַמִּי לִחֲזֹר לְלִיב עֵיז דֵּי־הֵם וְהַלֵּכָה לִלָּא חֲזֹר כֻּלָּא זֶה אִלָּא הִיכָא דְלִינֵי עֹסְקָא הַגּוֹי הַלֵּכָה כְּדָצְרִי מִי יִעֵשׂ עֵיכ . וְהוּא מְסֻבָּה לְעֵיד בִּעֵת הַזֹּאת וְכִי־צִוָּה לֵקִי אֶת־הוּא עַל הַמִּסְכִּיחֵם קִי צִיז וְצֹאֵת זֶה לְעֵיל קִי־כֵּן וְקִי־גִיל .

במש הפסק צדן כע"י להמולא מנן בסי' וקס"ו הכ"ה זכ
צלטון י"א וי"א ובי לצבוק ונוד לזכר ונולאחי
למורכס"א בשצת ד"ס ע"צ צ"י רס"י ד"ה ה"ל וז"ל להו
בר ז"ל דלזכר כע"י קודם אכילה אף בני צבל לא סיו נוסגין
להחיר חבורה נוסם הפסק צדן נעילה לחילם ע"כ .
ז הלכה כר"ע דס"ל דהלצ זוכה לצד זה דצרים הסכנה
בעדרות אע"ג דמליכו בחוספתא שהוצא רבנן דמליגי
עליה סבב למח דוד ח"י צחקמה ויהי נעמו הו"ל ק"ו סכנה
צמירחא כוונתם ע"כ וליץ וי"ש לך ונ"י ס"ה על החוספתא
קק"ב ור"י ור"י וי"א עומם אחר דריון דמליג אש"ס דידן
לחו דמנכה ה"א יע"ש

נא הלבנתא הנס דאזיזא לאמורא צחנא פליג על לאמורא
אמרינא דר"ל אפי' הויא דלא כקצרתך יט' לחרץ
קושייתך צבעט' אחר עב"ז הלא הכה ה'א כבנתא האמורא קנא
לענין דינא דלאמורא לא פליג עליה לענין דינא דהדיא דהב'
א"ת א"ת צמיה דה'א מורי

גב הלכה דאין לערין מוורדעס הגדה ה"ד כשהוא גור הכלל
המפורש צ"ע וכדך שכי' הרשב"א והרמב"ם בכלל דאין
לערין הלכה והמשנה והביריתא הכ"ב בכללי הש"ס א"י ע"י
ועיין להרב יוסף ארונ' ס"י מ"ה וחזו"ת יא"ר ס"י רכ"ד דר"ב
ע"ה והנא"ש צח' כלל י"ב ס"י צ"ד וצד"י ח"צ ס"י קו"מ וכוונת
צ"אודע ח"צ ס"י קס"א צד"י וחי"ש לקי' ס"ק ס"ב

נג הא דק"ל דכל היכא דפליגי ר' אחא ורבינא הלכה כדברי המיקל ורבינא הוא המיקל לא אחי אלא כש"ס קובא לצד 7373 האחד וחומרא לצד 7373 האחר אבל אם יקולי וחומרי לא כאמר כלל זה שה"ר ר"ס אין מעמידין

נד ה'כ"ה
ה'כ"ה חסד דלחמור צט"ק אס איזא לר' פנ'ו. אפ"ס
אשכחן צבונת דוכחי דין הלכה חי מצינו ד"ה ע"א
ד"ה אס ועומץ לעיל ק"ק א"ך

גה הלבנה אם לאור הש"ס קצצר הלי' תנא דבי ושמע
דאין הלבנה כוונתה ויש חולקים ע"ז ה"מחצ"ר ל"ה
ס"י פל"ט ס"ק י"ג

נ הא דק"ל דרבה ור' יוסף הלכה כרבה'אם עלי' היכי קאמר ר' פלוני לא נאמר זה הרר' כ"פ צוה ונדליקין וסבא'א שם ועיין לה"א גבוליו ק"ק ס"ה ושכ"ג לזה ל"ט

וּמִיָּג וּמִיָּה וּבִשָּׁם מִיָּק דִּכְ"ג קַע"א (א"ה וּשְׁיִין מִיָּם זַכְלָל
זֶה צָק' דְּזָרִי מִנְחָם הִי"ו ח"צ דְּלִ"ח ע"א יַע"ש חֲסָן)

נ הא לואי צאוס תנא הלכה מחצירו ונא מחצירו לא
 כאמר זה אלא בשחצירו החולקים עליו הם ונחנא
 אחר לפעמים הלכה כוותיהו הכי קסלח יעקב אוח הכי
 דפיג ע"א ועי' להב"מ פ"ה דקנסהדין דין' ונא הכי דק"ב
 ג"ב ופ"ס כ"דס ד"ס ע"ב ונא ע"ב סק"ד ודכי הנא"ס הכי
 ונאור ללא נחיה לכלל זה דהא אפיקה מחצירו פס נאוס
 דנאעק פס דכי יוקי דנאוקו עמו עם דכי אליעזר ללא כר"ע
 ע"ד ונא"ס דר"ל נאוס כ"י דנאוקו עמו לנאור כלל ר"א דא
 עקא יוסר דהא דהלכה כר"י אס הי אפי' מחצירו סכוי
 צנחלקת כוונ' לקי סיק פ"ה וגס צנא דהלכה כר"י נאוק
 לבכי חצירו נמי סכוי צנחלקת כוונ' נמי לקי נמי הי על
 הנאסרית סיק סין גס כ"י פס י"א דכלל דהלכה כר"ע ע"י
 וכלל נאסנת רנא"י כ"י וכלל דנאסנת רנא"י עדין וכלל דר"י
 ועוד דכבד ידוע דר"ע קבד דר"י ואין הלכה כהלנאיד צנאוקס

הרצ ונדרתה צוה ווייט הרח"ס וגם ווייט חלי קס
 הלכה כרצא לבני אצ"י חזן ווייטל קנ"ס הוא אפילו
 היבא לאפליגו וחייתוה רצא ונצרייתא וגם לא אשכחן
 חנא דקצר כרצא עכ"ל ק"ל כרצא כיון דלא וויר לה צהדי
 יע"ל ק"ס ופי' אפשר דאיבא חנא אחרייתא בכותיה דרצא
 צדוכא אחרייתא ואכן לא ידעינן כיצד פילא ונהי' אקורי וחצא
 דין ד' וק"ק ווויטס עלונו צפ"ד דפסלין דין ט"ו אלף
 דצ"ל ס"ה צה"ת דהנחלקין הוא צענואל וצענואל לא נאמי
 כלל זה ענו"ש ס"ק ווייט וק"ק סק"ע

נהלכנו ונחצברו ונלל ונחצברו דלחיי צלחיה תנא כחא
כשהשני תנאים דפליגי לך תנא נטו כפרתו צמקוס
אחד או צברייחא אחת? אצל כשלל חלקו צ' צמקוס אחד
וצברייחא אי אלא האחד וזה לא ווקרי אלא ונחצברו
קהלת יעקב צלות ה' דמ"ח ע"א ועיין להרב וזה אהבן
אות ה' ק"ק א"ך גם הרב לב צפון דרכ"ג ע"ד הציא ע"ש
הרב המאירי ונגדולי הנחצברים דק"ל דצעיין דחצברו חלקו
על רע"ק ומעט אחד והם שנים מוגש ע"ד והמ"ח כללים
דצ"ן ע"א הציא וזה"ש קידוש"י ק"י וי"א דהיכא דקאי התלמידי
עם אחד דפליגי על דב' לא השיבו דב' ע"ד

ה הַלְכָה כִּדְצֵי הוֹיָקֵל לֹא חָמִי חֲפִי צֶעֱל קוֹפֵרִים הֵיכָל
דְּשִׁיחֵם וְקוֹלִין צֶבֶל לֹד הַצֵּי אִתָּם סִי חֻק־7 צֶעֱס פִּרְאִם
וְעוֹנֵם הֵי גִיל רִקְסִי תִקְלֵם

כא הלכה חין למדין 'מומאן דמורה וצא לאחר שבעה
מעשה ומשפט לרק ח"ב ק"י י"ט יע"ס

חב הלכה אין למדין ונוולתס ירוס' ס"ג דמסאס סביאן
הרצ צרכי סיי מרסס סקס' ונוויס לעיל ס"ק צ"ג
וצמני' הדי סקס' וני' סאי' ס"ק ליה וצסיו'ט ונוורכס הדי
[סקס']

סג הלכה אין למדין מדבר שנעשה צפני גדולים א"ר לז
 חיים דק"ב ע"ד ועיין צפ"י כתיבה לחיים דק"ט ע"א
 ואילך ומהר"ק שורש ד"ן ורד"ז ס"ז סי' תרנ"ז

סד סיחור אין להחיר דער תמוזם לרצים הגהנמי פ"ה
מהי חמת ועיני עכנ"ב י"ד ק"י דנ"ב ק"ק ק"ז
יסקא חונת ק"י ז'

מה הקדש צומן הזה הכל דינו כחולין ואפי' דין הקדש
737 דק החית לית ליה הקדש ואפי' דק רב"ל וכו' וכו'
הרז מנה שמועון פסם צדקו הקי'

סו הנאה וואן לינאס זיין זענענדיג פאלא בירכה ליכא הנאה
לשכיתו פ"ס קידושין ז"ל פ"ב ע"ב ועמ"ל ז"ל פ"ב

הלבב אם ר' אלעזר הלוי ר' יוחנן הכור צ"ס
קודם רצו חס"ה הלבב כדצ"ח חס"ה רב"י ק"ז
ויוני"ש של יוני"ה סת"ה ובע"ל סת"ה

סח ה'לכה כצחאי ה'ל' ומצוי ורבה וחילך כ"ב צעלי
הכללים ועיין להרב יצק טוועסע כלל ע"ג דהרי"ק
והרמ"ש כו קוצרים קן וכו' כוונס כללים להס ע"ג ועי' להר"י
ה"ע צעלירות פ"ב טע"ג וגם פטוע כלל ג'

[illegible]

עהם והבא שנאמ' על הקווי'א מ'זכח'א אחרית' והוא כנש'ה סהם כ'י' הבא כ'י' פירוש סהם ודל' הוא לנ'ש' זכוכח'א אחרית' אצל סה' הוא לנ'ש' צקונין אצל סה' הוא נוסף צלשון סה' לומר סה' הבא כ'י' אזי אין סכנ' אסיכ' קד' דלז' סה' נשתמע נני' לנ'ש' זכוכח'א אחרית' וסהם נשתמע נני' לנ'ש' צקונין וס'כ' דל'ן סכנ' זה תלוי צט'קול דעת' הוי'ע' פצ'ך' דשכח' דין טו'צ' חונס' סלח'ע' והנש'ל'ט'ס' חלקו על הוי'ע' דכס'ס' דקאמ'ר סהם הוא ודל' לנ'ש' זכוכח'א אחרית' וסד'ר סה' הוא ודל' לנ'ש' צקונין וסד'ר כ'כ' כ'ננ'ס' כדלז' סה' סה' פירוש ודל' לנ'ש' צקונין וסד'ר ונ'י' דקאמ'ר סהם ודל' לנ'ש' זכוכח'א אחרית' טו'ר' לסד'ר מ'רכב'ה' המ'נ'ס' אשכנ'י' דהל'ץ' טוב צעד' הוי'ע' וקאמ'ר דד'ך' סה'ס' כש'נ'ס'ס' ללמוד דבר מ'דב' אחר וסד'ר קנ'ד'ס'י' מ'קד'י' צלשון סד'ס'י' סה' המלמד ללמד דש'כ'י' צדב' המלמד סה'ס' כך מ'ש'כ'י' צדב' המלמד סה'ס' כך כ'י' ולפ'י' גם כ'נ'נ'ס'ס' צ'טון סה' סה' י'ס' לסתפ'ס' נני' דקל' לנ'ש' זכוכח'א אחרית' כיון דד'ך' סה'ס' סתק'ס'ס' צ'ט'ר'ס' המלמד סה' ולפ'י'ך' לנ'ש' סה' דקל'ז' סה' קל' מ'נ'י' צל'ק'ס' מ'י'ס'ס' סה'ס' זכוכח'א אחרית' ונ'ו'י'ל'ס' סהם דקל'ז' צ'ט'ר' סה'ס' לנ'ש' צקונין אצל'ס' מ'נ'ס'ס' דפשט' לטון סה'ס' לטול'ס' נשתמע דהוא על נ'ש' צקונין ולטון סהם לטול'ס' נשתמע דקל' לנ'ש' זכוכח'א אחרית' ולכך' הוא דל'ן סכנ'ס' צ'כ'ס'ס' וס'ד' ע'ס'

ער הספק בין דברים לאכילה או לעשות המלווה בנקודת שאלה
 עומדת הספק הפסיק ידוי כל הדעות 'טפי' עדיף ללכת
 ידוי כל הדעות ונחמם להספק הט"ו ק"י תחבול וזא"ז הם
 חלק עליו דעפי איכא לוחית לק"צ לצנעה וזתי הספק
 ונחמם ללכת ידוי כל הדעות ונחמם לק"י ונחמם הט"ו ק"י

י"א

ע"י הקהלה ש"ך לוור הסתכלות צעלו צלי כונת ראות
וזה הסילוק יס' צין לשון לסתכל לבסבוב לשון
לנאות הסג"ע קי קס"ד סק"י ורסז חסדי אבר מ"א
ומסגה מ' כי להסתכלות ידוע דהוא יזרח יפה ונחלוא וכו"ב
הרמ"א ע"ש הרמ"ש ה"ד הסג"י א"ח קי רכ"ט וכו"ב האר"ך
עוד קצת וסגר"י ה"ד הסג"י קי ע"ה והרמ"ה ה"ד הרצ"א
צבחיצית ד"ר ע"א וסג"ה קי קע"ט גר' להסתכלות וס"ה
הכל אחד ולשון סא עיניך הוא כשהוא ראוי צעלוא
רא"ה ונועזת ע"ד

סמ ה'לכ' כ'ב'מ'ל'י' ב'ל'מ'ל'ק' ו'י'י' א'ם' ה'מ'ל'ק'ן' ה'וא' ו'י'ק'ל'
ו'ס'ו' ב'ט'ל' ק'ופ'ר'י'ם' ה'ל'ך' א'ח'ר'יו' ה'י'ב'י'ט' ש'ם' ו'י'י'ב'
ל'ה'ר'ג' ש'ב'צ' ל'יו'ן' ק'י' ב'י'ג'

ע הא דק"ל הלכה כר"י לנצי רש"ל הוא אפי' תניח
כוותיה דרש"ל חזן ונאום שמונה צ"י הסולץ יצומת
ל"ו להלכה כרש"ל תו' ע"א ד"ו ע"ב ועונש"ל ס"ק ח"ג
וונדרי' מהו ברכות ד"ז ע"ב ומהו צע"ל ד"ן ע"ב והנא"ש
ס"ס ודע"ג ע"ב ור"י הנא"ש ה"ד הר"מ צ"י אה"י ר"ש
ונ"י ה"ד ורבה"ש בבל"י ה"ק אה"י ו"ד יולא דעב"ל הכללים
ביוק הלכה בהצ"ל לגבי ר"י וכן רר"י לנצי רצונואל
כו' וכן רצ עם עמואל א"ס כחוצ צ"ס תניח כוותיה לחידך
פסקין ללא סכסכל כיון דתניח כוותיה דצ"י פלוגתיה ע"ד
וכן יסלדייק ונ"ש א"י ל"ב ס"ק י"ח ולר"ד לחלק דשאני
דבא"י כלל דר"י ורש"ל וכן א"י ורש"ל ונ"ש צ"ס בבתיה
דינן דהלכה כצ"י פלוגתיה ועיין ו"ס צצור"י כוהנא ונ"י
א"י ס"ק קל"ה ד"ה חיד ס"ה

עא הא דק"ל הלכה כר"י לגבי רב או שמואל אי קייני
בחדא טעם רב ושמואל ים וזמנא דספוי אי ק"ל
כר"י צהא כיון דרבים קייני נגדו ולכך י"א דלג פסקין
צ"ה כר"י אלג כרז ושמואל וי"א דאפ"ה ק"ל כר"י ס"ג
בגלויס אית וי"ג ובשיירי אית ל"ו וסנינא וסני' נודע ציטודה
ס"א ס"ד ק"י כ"ו דלג זכר וזמ' ועיין להר' נשנות כ"ח ס"ג
ק"י וי"ד דעני' ע"ד וזמ' לק' וזמ' ס"ק ל"ד

עב הגם דקי"ל הלכתא כז"ה לגזי צ"ש צא' רי עומד
מסק צשש מקומיות הלכה כז"ש ועיין בתי והרמ"ש
צקורה ל"ב ע"א ד"ש מולקיס גס צזה יע"ש

[illegible]

עד הנהר כדבור דני חס אור צמילי דצרכות היסד
דנוספאק ליה אי היי צאיה צרכה ופורק וריני ונצך
נוסס ספק לא תשא חס דולה להכרע ציה אי ליכא חשק
איסור דפסק לית כגוי צמחלותה ה"ד הצרכי קי ק"צ דצתחי
דצרו קס הציא ונשס כונה פוי להנהר וסוב הציא ונהר
פ"ש שר"ל דליכא לא תשא חף צמנהר צלצו וקנווכות שלו
והצרי השל"ה ש"י אפי על הנהחציה אחי צמחילתא לא
תשא כוי שלא יקבל כוי וע"ז כי הצי"ל ולצ וחסס 373 צריהס
וה"ו חין זה ענין לנוי שהוא חייצ צצרכה ובנו"ש הספ"ע עליו
ע"כ וסזה הוית להרצ ונעה חסכן ח"צ קי ליג שדחס דצרי
הפי"ש חלו צסתי ידיס ושחין רחיס כלל ונהחילתא והשל"ה
דלא חיי"י קס חלא צצצועה ונשס שקבל והוליא ופוי ליצצע
וחסצ השצצועה צלצו וע"ז קוים קס ח"ל ולי"כ וייה ליכא
למילף להיכא שלא ציעא צספתיו וקיצל ליצצע וחסצ צלצו
שהחשציה חסייה כנועסיה ועוצר הלזר כוי וחק למחל דקצר
הנהר כד"ו לא חסצ כדבור ונשס שהרי לנצי צצועה צציעי
פוי ולצו קוין דצצרים שצלב חיוין דצרים וכנו"ש הגוי"ר ע"כ
וכמלל כחוצ חללי זה ימים ושנים ע"ד הנוע"ל קס שני הרגשי
אי ע"ד חלו החחוחים שהחליע הדצר לכ"ע להוצר דלנצי
צצועה צציעי פוי ולצו שרין כוי דלא זכר ונו"ש סררי צאגרותיו
קי עויצ דליכא איסור לא תשא צהוליא וסיוי אפי שחין
לצו קוס ע"ד ועיין צטור וצי"י וקיי"י י"ד קי רליצ קי"ד וקסי
רליע וצצרכי"י קס צקי רליצ הציא חולקים ע"י יע"ש סרגס
הסרי צנו"ש קס קודס לכן לחמויה על הרצ בן חסצ שדציו
הס דלעת רש"י כוי דקצרי דלא ילא י"ח כנההר ח"ל לא
צציעי"א כוי והציצ אשך דצב ומהר"ה הלוי ז"ל צספר גוי"ר
כלל אי קי וי"ג שבי ח"ל וניי סלצו נוקפו וכו"ל לחזר ולצך
יצרך צלצו דהא ילא י"ח דלעת הרנוצ"ס כוי וע"ז כהצתי
עליו זה ימים ושנים דלסריו זה וננוונס דנוריסעל דליצניה
ונצין ריקו עיכיו כרחה דקצר דהגוי"ר לחו צעל בן הנו"ל הוא
חל"י דמהר"ל הלוי צעל גוי"ר נוריהו צעל בן הנו"ל .

עח היכל המ' במשכן חצירו של שמואל הוא נערים ונצי
 707 וחרע המלוכה שמואל 737 ימים הכז צרית
 ונחמה 737 ונחמ' 737 לקי ונח' 737 סק כטי ונ' 737
 להכז צית אצות בהקדמה 737 רע' 737

עמ' הוראה שזורה החכם לאחרים הלכה לנעשה יוחר
וזייק מואי לעציד עובדא לפסיה דאפסר דאשתלי
מעיקר הדין הס"ד קי" ג"ס

ב הלבנה כרצו עקיצא חף לגבי רחצ"י לכלל הלבנה כרצעק
מחצירו עדיף תכללא דמטתה רחצ"י התי"ט רע"ט סטות
ומס הכינו והת"ס ק"ק כלל ל' ומוסק ציחי דק"ד הציאו
דבאלי רעיק דהיה רצו דרחצ"י עי"ד וצומש לקי מני התי
על המטות סיק סין וצפורי גיהנה מערכת הרי ס"ק ל"ו

בא הפטירה אם נסתחק המפטר צלולצ'ה הספירה לע"ה
 דפס' המ"ע ק"י לפ"ד ק"ה דיוי סנאקס תחתיו
 להפטר לר"ך להסחי' וחס"י הספירה ולבדק לפניו בדיו
 ס"ח צפ"י ק"נו וי"ח כ"כ המ"א עס דכיון דצפ"ח לדעת
 המוצ"ס אין לבדק לפניו ה"ה דכיונא כן בהפטירה וכן כהז
 עס המ"ע עס צפ"י דפ"ד ודפ"י ק"נו ושאל אחרונים ואמ"ג
 דיש חולקים וכן הוא דעת מנח וי"ח ים להורות שלא לבדק
 ממש ספק דברות דצמ"י דברות לא קבלנו הוראותיו של
 מנח כונס"ל מצי ה"י ק"ק קפ"ע ודלא כה"י אמת ליעקב
 ולדוד אמת ק"י ד' ק"י

מב הזכרת ה' שטעה האדם והזכירו לזכולה יומה ניד
 וישעה ויפארויהדר לו כדי שלא חכר לזכולה כילד
 חור ה' אומר צדוק הוא לעולם ועד או גדול הוא ומהולל
 ומהולל ומהולל ומהולל כלי שלא יהא לזכולה - הרמזים מ"ב מה!
 שבעות דין י"א וארבעה דהפסוק הוא גדול ה' ומהולל "כ" כ'
 פ"ג שחור הוא ומהולל דהא אומר לישנה דקרא עדיין לא
 תימן כלום דהא חור ונשנה ונשנה השנה חור ומהולל ה'
 למחל דהזכרה האשונה אין לו על מי שיסור והוא לזכולה
 דמחל וכו' האמר אלה תחלה דמיסר הכיב צ"ס גליל סיק
 עיני דלאמר צדוק הוא כ" או גדול ה' כ" הכונה לומר גדול
 הוא כ" ודוק

פלכה כרי מקדא לנבי רב המנונא ומסוד דר"ח ה"ה
 רבו דרי המנונא וכלל זה דומה לכלל דלצ"י ורצא
 הלכה כרצא להגם דרצא ס"ל כר"הו עב"ז הלכה כר"ח
 וסאי עעמא הלח"מ פ"ט דיקודי התורה אלל דיע להנניס
 עליו מדל דחיסוק ליה דגם רצא היה תלמוד לר"ח סהיה
 חתנו וכונס"ל ס"ק מ"א ועוד דכלל דלצ"י ורצא הלכה כרצא
 לא כאמר אלל היכא דפליגי אליצא דנפשיהו וכונס"ל סק"ג
 מנא"כ הבא שהוא אליצא דאחריי דקצר רצא כר"הו סור"ר
 צה"י פני ונזין ח"צ דזכיר דרנש ויה ע"ד הלח"מ סה"י
 ודין גרמא דשם חידש לן דלץ כלל זה היכא דפליגי אליצא
 דנפשיהו כ"י צרור דילאו ע"ז עורדין קוד חפסתי דצד"י
 הסד משק צ"ת שרמתי אלי עני סס סק"ג ורלתי' ל"ו דכ"פ
 דצ"ו זה לק"מ דכל דלחמנר כ"י הא דר"ד דקצר רצא כרצ"י
 פלוני כ"י חס"ב כאליו פליגי אליצא דנפשיהו ועל קוס"א
 דאשונה י"ל כ"י דומחץ עמ"ש ז"ל דמאצ"י ורצא ורל"ך י"ס
 הלכה כהלמוד צמקוס הסד להלכה כצמח"א א"כ צו"ש ז"ל
 דהא דלץ הלכה כהלמוד כ"י הוא דוקא כשפליגי פני"י צפ"י
 וזלכא קיען דצד"ר כגון דלחמנר אמר ליה כ"י מנא"כ הבא דוס
 סוי כסי חולקים דענבל"מ ועמ"ש לע"ל מ"י הא מ"צ סק"א
 אלל דיע להנניס על הארז משק צ"ת דילא לחלק ויה א"י
 דנונאר דצד"י הלח"מ רכ"ה דעו"ס להלכה כר"ח גדר ר"ה
 המנונא אפי' דלל פליגי אליצא דנפשיהו וסמא ק"ה הסד
 מנ"י דלץ הלכ' כהלמו"י גדר הסד דר"ח רבו דר"הו

פר הלכה אם אחרת בשנים ר' פלוני לא עשה כך א"כ
עשה כך א"כ ר' פלוני קרא אשכח ודרש כו' ומשון
זה משמע דאין לא ק"וול הכי כ"כ הס"ך י"ד ס"י רמ"ו
קק"ח ונשם הס"י והכא"ש אלא דווקא שס"ס שם הס"ך י"ג
למ"ז חגיגה דמ"ו ע"ג דמ"ה קרא אשכח ודרש ולכך לומר
יורש מלמד דכ"י דברי הס"י לא ק"ל כ' ד' ונמצא למ"ז ס"ב

שם צמגיגה דקצ"ה לא חזי שנעמח מפומיה דר"נ נשי דגרי
 ופומיה דלחך ע"ב הוא תינח דלא זכב'קסין הש"ס שם
 דשוב אזור הקצ"ה שנעמח מפומיה דר"נ נשום דלחך ר"נ
 רימון מלא חוכו אכל קליפתו זרק דמכין יולא לנפער להפך
 והצרכי שם קק"ט הציא שדחו כלל זה דהש"ך ע"ג ועיין
 להרב צלחות המים רפ"ד נח"ת ומס"ל מערכת הו קק"ו
 משם הצרכי סי' ה"ד ועיקר הכלל שהציאו הש"ך והגאון
 אצ"ו שתי' בוי לא זכר שכ"ב הלח"נ רפ"ד דת"ח

פה הלכה כר' יוסי אפי' ונאמרו ויש ק"ס דצדרי הליכות
 עולם ולר' לומר הלכה כר' יוסי ונאמרו צמקים
 נאמרו הרב צ"ן שמועה כלל רבי' והר' ידי אליהו תקון
 ק"ב דכ"ו ע"צ האריך בכלל זה ומוסיק שהדבר שנוי צמחתי
 יע"ש וק"ק ונש"ס שבת דק"ס ע"א נדמוה שם שבת רבי
 יוסי אפי' דקחם ונשנה הוה אחי כוותיה דמאסו צאומו
 ונאמרו יסידהו היא דלשכה בצרייתא דנשנה קי ר"י אלל
 שבת ח"ק דנשנה שבתו נקחם ופקקו הפי' כשבת ח"ק
 שבצרייתא ודלא לקחם ונשנה דאחי כר"י שהיא קי יסידהו
 יע"ש ולא איתא דהלכה כר' יוסי ואפי' ונאמרו למה נדמה
 שבתו ונשום דהיא יסידהו ופסקו דקחם ונשנה שבת רבי
 צ"י ונחלקת אחי כר"י ואין לדמות ולומר דש"ה דקצ"י ח"ק
 שנשנה צקחם דלא כר"י ע"פ דע"פא ונצי"ס ואי אין הלכה כר"י
 ד"ה דהרי ה"צ"ש שם דחידוש כלל זה ונני"ש צמ"ס שצויות
 דל"ה יע"צ אומר שמואל אין הלכה כר"י ושם שבת ח"ק
 נשנה צקחם דלא כר"י ודיק מיהו ה"צ"ש דלולר' שמואל
 לפקוק הלכה דלא כר"י ונשום דה"א דהלכה כר"י אפי'
 ונאמרו קנ"ל דצו אין הלכה כר"י דלא ונאמרו נעמיה יע"ש
 ונני"ה דכפ"י צמ"ס שבת שם ה"ל לפקוק הלכה כר"י הגם
 שהיא קצרה יסידהו נגד ח"ק שנשנה צקחם ונצי' קאמר
 הסם דלא קיימל כר"י שהיא קצרה יסידהו דנשנע דנולד
 זה הו"ל דלא קיימל כר"י צה"א והלא הכלל זה כאומר אפי'
 ששבת ר"י יסיד נגד רבי' הלכתא כוותיה ובשלמא אי
 הוה אחי הסם ננוי כנ"ש צצויות קחם אין הלכה כר"י
 ל"ה הוה קחם דה"א דר"ל דצדון זה אין הלכה כר"י ונשם
 דלא ונאמרו נעמיה אלל צעלמא הלכה כר"י הגם שהיא קי
 יסיד נגד רבי' אלל השתא דקאמר דלא קיימל כקחם ונשם
 דאחי כיסידהו כר"י ונאמר ומה דקן הוה הכלל בפסיעות
 דלא קיימל כר"י כשצברתו יסיד נגד רבי' חה דלא כה"צ"ש
 ונולד דנ"ש לדמות דמה שנשנה קי ח"ק צקחם קווד לר"י
 הוי עדיק ונצי"ס ונלינו דהוא כלפי' לייא דמה שנשנה צמ"ס
 חכמים וכ"ש שני חכמים צפידוש עדיק ומה שנשנה צמ"ס
 או צרייתא צקחם כנ"ש לקי ונערכה הוי על הנשניות קס"ח
 וקס"ק וקס"י וק"ק י"ך ונצי"ס עוד בכלל זה דהלכה כר"י
 יוסי כ' להרי הליכות יו"ל דק"ן ע"ד ולימודי' הי' ליומד קס"ח
 שבי דהר"ק והנצי"ס ר"ל דאין הלכה כר"י נגד רבי'
 ונאמרו ק"ל אפי' נגד רבי' ע"ד ותימא דהר"ק צמ"ס
 כלל א"ך בתצ דאין הלכה כר"י נגד רבי' ע"ד

פהזכרת ה' לצעלה כעלמוד האדם צט"ס ובמחך הלימוד
זה לו חיה ועצב זכרה המוצא צט"ס הזכר"י ח"ח
ק"י רע"ו קק"ד הציא נשם הרצ שאלת יעצן ק"י פ"ל ד"כ
ד'כול לאונו' עם ההזכרה וכ' עלי' שאין דצרי' מוכרח' והאמת
כנוש' הנו"א שם וכן הנוכח דרצון קשיא'י צאנך הלצי' שלא
להזכיר השם בקריאתו ובצי' מחדש"ר שם חזק עוד דצרי' זה
הלקון והאידנא מצינא לגאון מהר"ם צר צדוק צתשצ"ץ סיד
נפיו חלמידו כ"י צבי' חכ"צ ח"ל ולינו קורא שם של י"י
אומיות צתלמוד כי אם השם ע"כ ולענין הכותים הצאים צט"ס
נ"י שחורה הרצ ז"ל לדצרי' הרצ שאלת יעצ"ץ סהציא שם
צצרכ"י קק"ה להגאון מר חצי' הים קורא כדרכו הכותים
הצאים צמקרא ההזכרות בקריאתו יע"ץ והטעם פשוט דזה
הוי בקורא פקוקים צחורה שקוראם מוש' בקריאתו וכדרך
שאנו נעה ואמר צדוק חסם ה' ומכדילאמר למדני חקין
וזהו בקורא צחורה הלכך שפיר הכותים הצאים צט"ס
האזכרות בקריאתו ושא"כ צועצב זכרות הצאים צט"ס דלמו
צכל טעמא יכול לגרס כי אם צבעת מיוצם הלכך שפיר
הש"י

נוכל לומר דהוי ככריעת ווידים ונראה לכל שהוא כוונתו
לפני מלך מלכי מלכ"י והפער מלפני המלך המנהג בן הוא
דושתחמה לפניו צלל פישו ידים ורגלים וזה היה כונת
הש"ע דושתחמה לפניו בקיום תפילה כמ"ל וכן צעלנו לשבת
שמונים ולחננו ושתחמים לפני כו' די ככריעת ווידים דה
נראה כושתחמה לפניו אצל צעצות יו"ה ששחננו אוונים
כורעים ושתחמים ונופלן על פניהם ושם דוקא היו הכהנים
ושתחמים צפיגוע ידים ורגלים כיון דאמר דכורעים בהמי'
ואח"כ השתחו' ולרמוז דשתחמי' היו כורעים על צרכיהם וסדר
קאמר ושתחמים ונופלן על פניהם דיינו צפיגוע ידים
ורגלים דכיון דצמקן לכריעה פני השתחמים וקשתה' הוא
כושתחמים האומר צקקל דהוי צפיגוע ידים ורגלים דאמר
שכורע על צרכיו חזרו ושתחמה צפיגוע ידים ורגלים בן
נראה לע"ד להל"ץ עוז צעד המנהג

ציר הסבור ללא כדור דוני כ"י א"י הדל עולדי צצורי
 טהרה צאות זה ק"ק ז"ד דשני מחשבות הקצ"ה ונלפן
 לנעשה וחס ע"ז ועריות והצאהי כמה רחיות לדבר זה ונקרה
 מלא דיצר הכחז ולל תחורו אחרי לצבנס ואחרי עיניכם דים
 ללא צומשצת עריות כ"י יע"ש חו היא שקשה על משה"ל
 ז"ל צס' כח"ק ק' וירא צפסוק הוא אצי צני עונון כ"י כ"י
 צפסירות מדפסיה דלשכלל מחשבת עריות אין הקצ"ה מלטה
 לנעשה ע"ד והוא פלא איך לא זכר שר מהרחיות שהצאהי
 צצורי טהרה קס דוק

מע' ה' א"א בגד ה' ז

ויעד איז קיין לקודם אז ערשט וועט צפני עלונו
 עיין להרב אהל יעקב דלייג ע"צ וצחיי על הסעיף איה
 ק"י ז' ק"ק י"ז ולחיי יד דוד צוויק דכ"ה ע"א וס'ך חיינו
 ק"י פ"ה שק"ט ומהרש"ך ח"ב ק"י פ"ב

ב וכן י"א דלשון וכן להשוותו לגמלי לדון הראשון וי"א
 דלפעמים נאמר דלחי וכן צוה שהקדוש אומר צלל אחד
 ענ"ש צחידושי על הש"ע א"ח סי' ק"ח סק"ד והסק"ל סי"ח
 ח"צ סי' ז' דק"ס ע"ב והצ"ד י"ד סי' ד"ן משיעל ליה דלשון
 וכן הוא לצדקה עמי מדרב הראשון והא"י סי' י"ד השיב
 עליו ע"ד וזהו המה דכולם לא זכרו וזה"ל (א"ח) ועיין
 למהרש"ק ז"ל צק' גמ' חיים וע"י הו' חו' ו' וצק' כל
 החיים ד"ו נ"א חו' ח' פוק' מליין צוה ודק' פלח יס' ד'
 ע"א סע"ד יע"ש חש"ן

וְכִי תִּינָחַל מִלִּיכֹה צַמֵּק הַגֶּסֶס דְּלִיָּין דְּחִיָּה חֲסִיב וְגַם לִיָּין קוֹדֶם לָכֵן תִּי אַחֵר גַּנִּי דְּגִיטִין דְּנִיטִי נִיטִי

ד וידיו סאמען עטיקס הוידיז האט אלץ אסאך סאטערס וואס
צו כל הנוסח של אשטור צולמו כ"י עד גמירא שמועס
וואסא דע לך השל"ה דר"ג וואסאר צומ"צ פ"צ דאסא"ה"צ
לכ"ד לפרט צוידוי שווא וואסאר על ווא שער וואסאר צו
על וואסאר דאסאר וואסאר וואסאר וואסאר וואסאר וואסאר
וואסאר וואסאר וואסאר וואסאר וואסאר וואסאר וואסאר וואסאר

ה' אלפי עד שלא כוללתי כ"י דמיוקד ע"פ האמור
ופלגא דרי פלוני דקאמי הס"ס אס חסא חסא לנו למחן
מחלוקין ואין קושיא על הס"ס דהס"ס לא חסא למחן
הוי שבת ד"ק ע"א

והוא קצר כיו לשון זה יש לפרש ולוודק דקצר לזיוור
 כן קידם לכן אצל צחר דשומע וואי דקלעני ליה השחר
 הדק ציה המחציר צביי ה"ר נעם הדב קרצ"כת וענו"ש ה"י
 ז"ל ע"ד עס וצבי צרכ"י עס ונע"ל מערכת ה"י ק"ק ס"ד
 ואם אמר קצר ר' פלוני לזיוור כיו ענו"ש צשו"רי נהנה ומי
 הסי קק"ו

וידוי אס אוור ציט חתן צחיר טשא צעולה הרב ראש
 וטציר ח"צ ח"ע קי' וי"ב הציא דעשו וועטה צעיר האלט
 דאזיג ויהא אלס גי' ימים לצרכה ולקמחמה ואח"כ הוי בשאר
 עווא דערמאל וועתפל צוידוי ורצ ז"ל האה על מנהג ז"ס
 דלס פליגי בצחור טשא צעולה אלס לענין שומה אהל
 לענין צרכה דכ"ע ז"י ולכך הסכים ה"י ז"ל להלכה ולמעשה
 ז"ס

צהספירה כחצ' מהרמ"ט ז"ל צ"ל לז' חיים ח'צ' דק"ח
ע"ד ל"ח' גואלנו אחר הספירה דהוי הפסק ודלח
ב' שומר אמונים דלכין טוב עול המנהג ורומ"ם צאורך צב'
רוח חיים זח"ד ואני הדל אחר הק"ר עכ"ל לא דיצר נכונה
זזה ורומ"ם נעם ק' שומר אמונים הקבר הכו' אינו ורומ"ם צדי
לכחות ראייתו ורומ"ם ג"כ דבקטנו רוח חיים האריך זזה
צקטנו ולא מלאנו עס דצר זזה והאמת נראה לע"ד דלפי
רומ"ם אני הדל צקוטני סיורי עברה ונתי' הכי' ק"ק יו"ד הוא
הסבטנו עס צלחיות ככיות דהנהגה שקורין הספירה ונעין
הפרשה הוא מנהג צעלמא ועיקר חקנה הספירה הוא זכר
צעלמא לגזרת השמר דחקנו לקרות צב"ח"י יהיה מה שהיה
צב"ח"ים חלל דרוז העם נהגו זזה לקרות הספירה ונעין
הפרשה ואינו מנהג פשוט בכל ישראל ודחתי עס צצרת
קלה פוקקים דהקפידו זזה עד שאמרו לחזור ולצרך אס' לא
קרא הספירה ונעין הפרשה דז' אינו כלל לעי' רומ"ם .
והשאלה איך נאמר אחר שקלאו הספירה ונעין הפרשה שאינו
יכול לקרות שאר פקוקי צב"ח"ים והוא בכל הפרשה שהיא
ונעין הפרשה יס' זה כמה נצחיות מהצב"ח שאין ונעין הפרשה
ועכ"ז אינו קורין הספירה כולם וגם כמה הפערות יס'
שליך וקיימים צבוצ וקורין שאר פקוקים וצב"ח"ים אחרים כגון
פקוקי וי' אל כנוך וכן אל יתחלל חכם צחכמותו כו' וכן
אס' חצוצ ישראל כו' וכיוצא זזה צכמה הפערות ודלעת
מהרמ"ט ז"ל ינוא זזה דהוי הפסק אמונה ופשוט לע"ד
דלפי' הפוקקים הוקפדים זזה הצב"ח דצריהם דצריהם נהרה
עס דגם הם יודו דכשאמר קלה פקוקים ונעין הפרשה קגי
ווקגי ואס' יאמר אח"כ כמה פקוקים וצב"ח"ים שאין ונעין
הפרשה לנצי' דז' ג"כ חקנה שחקנו ונעיקרל לקרות צב"ח"י
הוא צככל ז' ואין כאן הפסק כלל ולכן מנהג אצותנו
הקדמונים דנהגו לקרות צקוף הספירה פקוף גואלנו כו'
הוא ד"ס צכמה הפערות פקוקי קללות על ישראל וכדי
שלא יחישו כו' הגאולה הפקינו לווער פקוף ז' דגואלנו צככל
הפירה והספירה האלו לכו לשטות מנהג הקדמונים ודוק .
ומכל האומר אחר התורה תוכחה וגולה על כמות קהלות ט"ס
צב"ח"יטקי' דנוהגין עכשיו שאומרים צב' וילא יעקב הפירה
ועני תלואים למוצאי לחוד ואין אומרים ויצר יעקב כלל
לדומרים דהפירה ויצר יעקב האשכנזים אומרים אוחהואין
אומרים ועני תלואים וצב' ונחת קי' הציא עס קי' הספירות
צפרשה וילא יעקב הציא ועני תלואים לחוד ודילג הפירה
ויצר יעקב מכל וכל אחרת"א צצתי דהספירה ועני תלואים
אין זה ונעין הפרשה דוילא כלל ורומ"ם וישר את מלאך
ויובל כו' זהו ונעין הפרשה ע' וישרל דכתיב ויאצק אש
עמו כו' ולפי האומר נעיל' י"א דאס' לא אמרו הספירה ונעין
הפרשה לא ילאו י"ח ולכירים לחזור ולומר דהספירה ונעין
הפרשה ולצרך כו' כה"ל וא"כ איך אכן צדידן נכנס צב'
האחלקות לכחשילה לווער הפירה ועני תלואים לחוד אחרת"א
ונועד אס' שנים וארץ דצקטמות' כל מלמדי חינוקות צפרשה
וילא היו מלמדי' לתקנות הפירה ועני תלואים וגם ויצר
יעקב עד א"י ירדמח צמודצ צלכן תלצותה אלא וקצרות
עשרים ענה צעמלה ונועה ומלמדים לחינוקות הפירה ועני
תלואים לחוד ולא ויצר חסו עמות גמור כה"ל תן לחכם

צד השתחוויה אחת צברתי לדלג ע"ב ח"ר קידה על אפים כריעי
על צרכים כו' השתחוויה זו פשוט ידים ורגלים שנא'
כו' ע"כ ים לרקדק על מעשים ככל יום שאלחנו ומשתחווים
צקיום התפילה כח"ס הש"ע סי' קכ"ד סוף דצקיום התפיל'
ישתחוה לפניו כנפטר מלפני המלך וכן צעליתו לשבח וכו' ולא
שאלחנו אומרים ואחנו ומשתחווים לפני מלך מלכי המלכים
אין אחנו עושין השתחוויה כח"ס צמור' להשתחוויה זו פשוט
ידים ורגלים ולא מליני שום מחלוקת דחלקו על הש"ס צוה
וס"ו הוי כדורב שקרי' לחין אלהים ומשתחווים אלה ככרעית ונודים
ולכן נלע"ה להלכין טוה צד הממנה וזהו דכונה הש"ס היה לומר
דקשק השתחוויה לדלג אלה לפניו אזי הוה דהוי צב"ש עושים
ורגלים כח"ס צקק אלה כשאלנו אומרים ומשתחווים לפניו אזי

עס העכטע שטח רעניס דאס ים שטאר קרויט'ס עס הסתחן
זיי חזן ונצני ציחו ונצדק ציח כל ז' אצל לינד לונלכטו שטח
לנטאט נעמט אלס ג' ימים נשא אלס אס ורעס להחמיר גס
צוה הע"צ ע"ד . וויינט דלעגן וידוי אס הולך לחמור חמור
צמחמו ואין כאן שטח דלח זס י"ט שלו ודלי דחמור וידוי
צמילתו ונצ"ס שס אלס דאס נחמיר שטח לינד לונלכטו
כרי שחמירו גיב שטח יחמור וידוי מנחשנליס ענו צצירו
אצל אס הולך לצית הכנכת הסתח כל כס"ה אין לליצור להחמיר
וכס יחמור וידוי ונצ"ג דמדצרי ונן הסצ"צ צצירי א"ח ק"י
קל"א ה"ד הר"ע שס וגס הש"ץ דקל"א ע"ד כרי דהשס ננחש
אלמון שנסח צחולה וצחור שנסח אלמנה לנחור שנסח צחולה
דלחן חמורי וידוי מ"ח חשו הסצ"צ טליין שס אין ענדי ואשכר
לדחוק ולחור דלח השס א"ח כמנחשנליין צצית הסתח אצל כסהולך
הסתח לנ"הככ אין דינס שס לדין צחור שנסח צחולה שטח מנד
נחמי ונצ"ס הכל נגדדין אשכר ועוד דלפ"נחש הר"ע
שס לל כהנז שטחלונטיק ינח"א צום כהני הסצ"צ ואש"י לח"ס
צבוק הר"ע ז"ל אינו אלס מלך חוננא חור דלח רחמני"צ
ואנצ"ג דהר"ע שס לנוד מנחנג-שכ"י הסצ"צ דכך רחוי לנחוב
גס אכן כיון דהסצ"צ הוא רב סמוך לעירנו ונחמי"ס הר"ג
ק"י חל"ג מ"ח גס הר"ע שס נכאס דלח עשה דצרי הש"ג
אלו מוכנס מרקיס אחר הצילו דצרי צום חלשון וא"כ אף
הכא צנ"ד כ"י (ר"ל הסצ"צ) שנהנו כן כן היה רחוי לנחוב
ואס מוכס כן חצא עליו ציש עיכ ומדלח חלשיו דמדצרי לנחוב
הסצ"צ ובי זאס לוכס כן חצ"ע צ"ע דהאונת הוא דלח
הש"ג דלח להכריח לדידן לנחוב כוננאג"י הסצ"צ שכ"י א"ע
עירו דמוק חזי כונה מנחגיס שוכיס מנחב להחם עלמו
מקמר אלס דהא מיהא קצר הר"ע ז"ל ד"ס ללמוד מנח"ד דהר"ע
ד"ס לנצח לנחן דמחמיר לנחוב כוננאג"י שצצית הסצ"צ מעירו
וויינט כיון דלח כאן אלס חמורא דמחמיר הסתח צחור
שנסח צחולה על עלמו שטח לינד לונלכטו א"כ חסיגי א"כ
שחמירו גיב הליצור שטח לנוד וידוי כמנחשנליין צצירו אצל
כסהולך הסתח לנ"הככ שיכריח מלך חוננאג"י לליצור שצצ
כיסחח דלח יחמור וידוי זו ודלי לדידן לא שטענו .

ואם כנים אהבתו בזה כלמוד עוד לחסון אלמון ששנא צהלה
 להם צא ב"כ לנ"ה דל"ן צידו להכריח לליצור שלא
 יאוננו וידיו דהא המצ"צ שם צהלה נחמא נחמא ונחמיהו אלמון
 ששנא צהלה וצחור ששנא אלמנה ואע"ב דצדכרי הרי"ע המ"ל
 שם נוצר דלמון ששנא צהלה הוא חמיר יותר וצחור
 ששנא צהלה ואיכא ז' ימים צרכה ושומעה וכן נוצר צה"ע
 אה"ע רכ"י ק"ד להא' היא צהלה אפי' נשאת לאלמון ונשמה
 עמה ז"י אכל אם היא צהלה אפי' הוא צחור דשמה עמה
 ג' ימים ושמו הולך למלכתו ולענין צרכות ה' העור וש"ע
 קודם לכן צדי" קצ"ב ק"ו דצ"ן צחור ששנא צהלה וצ"ן אלמון
 ששנא צהלה נוצר כל ז"י הרי נוצר לעין כל דלמון ששנא
 צהלה הוא חמיר וצחור ששנא צהלה והוי דיו כצחור עם
 צהלה ומחיל דל"ן חמירי וידוי אכל חסן אלמון ששנא
 צהלה וי"ע הרי נוצר צדכרי הרי חמירי שם רכ"י ק"ד מושרש
 צדכרי הגמ' דהטעם דשמה עמה ז"י ואינו הולך למלכתו
 אינו מדינא אלא תקנת חז"ל דשקדו חמירי על תקנת צנות
 ישראל וצחולה תקנו ז' לשומעה דצחולה לריכה פ"חיו ושומעה
 יותר ואלמנה וא"כ י"ל דדוקא אם נחמלין צצית הסתן אכל
 הכלם משו חמירי שלא לומר וידוי כדי שלא להורות מילי
 דדלמנה אלא דוקא מילי דשומעה להורות שהיא קטנה עמה
 אכל לא כשהסתן צצ"ה דלוי אין אלו רואים צצ"ה כי אם
 אלמון דמלך הסתן לא איכפת לו אם נחמדין ביין שהוא
 אלמון וא"ל לפ"י יש להטורי צצ"ה גם אם הסתן צחור דהא
 גם אלמון ששנא צהלה נקרא מלך כמו צחור ששנא צהלה
 וכו"ע הרב הלבוש שם רכ"י ק"ד וכעס דצצחור ששנא צחור
 ק"ל שלא להטירות כשהסתן צצ"ה כן י"ל דה"ה אלמון ששנא
 צהלה דעמס אחד להם כו"ע דה"ה דלוי חסן הנקרא
 מלך נשבי לרדים לכשהוא מלך הכלם דוקא דכשהוא
 מלך לרדים כו"י כגון צחור ששנא צהלה ונחמיהו ונחמיהו

נעולם הוא חס"י שאינו עומד אלל הכלל ביון שסלך לז"ס חז"י
אין להסודות דגליו הכלל יש עוולך ואלל הסתן צעלנו ועש"ס
צעלנון שפא צהולל דאין לו מלכות חלל ואלל הכלל בשווא
אלל הכלל הליצור מנאין מנכותו שאין ונחודין ונגרין אחריו
כדי לפתות צה וכוילא לכלל שפא צהולל כהקנת חכמים
ועש"ס כשהלמון הולך לז"ס דהקטל איך רואין כי אם
הננון להחר ג' דהוא כשחר נמא דנוול עמלו חז"י יכול
להשוות עמלו למלך אל ואלל הכלל דוקא ואין הכלל צ"ס
כדי שתפתח צה"י מלכות ויסגי ין להסמיר עלל
להסודות כשהסתן צה"י אלל הכלל דלולי תמנע ורולי
תתפח ועש"ס כשהסתן הולך לז"ס ונחודין חס"י תמנע וזה
כבוד לה דלמד המלכות צה"י שהלך מאללל ויהי רולה
שלא יתחמק נמנע וישנח עמה ז"י הלכך כשתדקדק יפה אמה
תחום דתקנתא דיהי הוי ש"אננו וידוי כשהולך הסתן האלמון
לז"ס ולא יאמרו וידוי כשהסתן האלמון עמה צ"ס כמורכב
אלל חס הוא ג"כ צבור והולך לז"ס ונורה להם מלכותו
הוי רלונו לומר דגליו הכלל ואלל עמלי חז"י מלך והאמת
דיכול לומר ין צה מוכרחים גם הליצור שם לגמור אחריו שלא
להסודות מלך הסתן צעלנו שפא מלך וכדין צהולל השפאת
לצבור ד"ל דלירק"י לז"ס נעמא מלך הסתן שפא צבור
והוא מלך ונכח"ס

ועוד לדם הרב שיידי שם צל"ח סי קל"ח סק"ד כח
 דהא דנענרין הליצור אחר החתן הוא דוקא בשויצ
 צסקר היכל כהנאגה הסהמין אצל אס ישצ צמקומו הרי ונחל
 על כצודו ואין כאן היכר חתן כ"י ע"ש לאזי נוספין על
 פניהם דנומילא יולא צ"ד דכשצא החתן לצ"ה צכול ואינו
 צקדר היכל כהנאגה הסהמים ציום הסחופה וציום השצנה אלא
 יוצצ צמקומו כשאלר העס הרי ונחל על כצודו כ"י ריכולין
 הליצור להסחדות ואע"י דכפ"י ל"ד צחור שגשא אלוני ואעון
 שגשא צחולה אלא ה"ה צחור עם צחולה דהכ"י א"יירי וכן
 הסצ"צ ז"ל ואילו אנו נראין הסהגה פה דאין ונחולין הליצור
 אפי"י אס החתן יוצצ צמקומו ולא צקדר היכל ו"ע אס
 חתום דעמיקאס הא דהוכן החתן לצ"ה צכול אינו צנולא
 אלא צדלת העס כ"י גדולי וסחצוי העיר הוזהר ואפי"י צנולא
 איין סולכים לצ"ה אלא ונחפליין צצ"ה עם הליצור הליכ
 אין כ"כ מלוי זה כ"י שגאמי דהסהגה הויכר וכן הסצ"צ
 ועוד דכל דצד קלא ראינו דנהבו כן גדולי וסחצוי העיר לא
 שייך לוור דכן הסהגה וסמא שגעו ולא מחו ע"י וסוס דאין
 זה וצרך צרכה לצעולה וגם כ"י ש"שמוחו סחני דלת העס
 דהליצור כפויים להם ולא ילעערו צשוועס וסאלר סחמים
 ונחפליים צציתס צננירות ונחוריס ונע"י אפי"י לכן ונע"י
 ה"י ס"ק כ"י ונפיקד אי דלדי ל"יית צנן ה"י דחיסקי לן
 דצרים אלו להליץ עוצ צער ונסגה דלת העס דוקא צשאלר ימי
 השצוה חון עש"י וסחסי דליכא דצוי סחננין ונעטל לעס
 וגם כנכסיס צמחולקס על אורית והוא רחוס וכמ"ש צס"ץ
 דקלאר ל"ד וגם כ"י סס דקס"י ע"א וסס ס"א דלאזי וסחן
 דכל ז' ימי הסהסה שאלא לצ"ה כ"י ס"א כ"י ינעמו לוור
 סחנניס ע"ש הליכ וכל אילין עעמי אוננא דל"ס אס נחוס
 להליץ ולוור דהסנהגה צעיר הוזהר דאפי"י אס אינו יוצצ
 סחנן צס' הסיכל וכמ"ש צס' זכור לאצרהס ס"א דל"א ע"צ
 דכן וסגס כ"י אין לוור סחנניס יהי ון העגס סקיה
 וכלא כהסצ"צ וכסג"ל ו"ע חסגי לן לוור כן צשאלר ימי
 השצוה סין וצויה וכ"ש דאין להעמוק הסנהגה צהא דכ"ד
 צאלוון שגשא צחולה כ"י דהא וסעיקאס וסגה זה שאלא לוור
 סחנניס צאלוון שגשא צחולה כ"י כשצא לצ"ה לא ראינו
 כ"י אה ונצרי הרב הסצ"צ צשיירי וכסג"ל ואיבו עלמו אונ
 דהא דסחנן כשצא לצ"ה א"א סחנניס הוא דוקא כסיצב
 צהיכל כקדר סחנין ונייס דצ"ד דסחן זה צהא לצ"ה אינו
 יוצצ צהיכל כקדר סחניס כ"י אלא סקצי עלוון כשאלר העס
 וסני ונחל ונפיקד הליצור סחנין סחנניס ואע"י דסחצ"צ
 צשיירי שס סק"ד וסק"אך לא כ"י הא דסחן ל"ד ליצצ צהיכל
 כהנאגה סחמים כ"י אלא ציום ח' להסחדות וציום כניסתי להסמה
 דאסער לוור דאזא ליה שס סחן ונדיין אין כאן סחן וגם

כי עמם הדבר שכל עמנו של ונהג אינו אלא לאפס שמונה
 שציוס הסמיכי זא לקהל ויוצא בקדר סיכל ואומר מהמור
 והוא כהמן יולא מחופתו והציל שמונה זו כהנו שלא לומר
 תמונים אלא כל זמן שאין סממן יוצא בקדר סיכל אלא
 צמקומו אין כאן היכר סמן ואומר הכל כמו אם לא היה
 סמן כלל ועיקר ע"כ דומענע ומה דוקא מוסר דלומר מהמור
 והוא כהמן יולא מחופתו דבשציל שמונה זו כהנו שלא לומר
 תמונים כי הא אם צחוק ז' יני הסופה צלחו שמונה
 זו ק"ל שלא לומר תמונים ונינה דלוי אפי' אם אינו יוצא
 בקדר סיכל כמנהג חסדי אין לומר תמוני דדוקא מה הסיידי
 קאמר דציוס אלו ציוס מ' לחופתו דכבר נצרה הסופה ויני
 כי פה"א ח"ל פ"ה ונה"ט דין נ"ו הביא דעת מה הסיידי
 יצננא דגם ציוס מ' אין לומר תמונים דאין אומי צום
 מקלח היום ככולו וגם ק"ס פס דלס אינו יוצא צהיכל כמנהג
 חסנים כזר מאל ואומי תמונים דומענע ומה דה"ה צחוק ז'
 יני הסופה דין כך ועוד דכן הסגרא נותנת דהא דלציור
 נגדיו אחריו הוא דוקא כשיוצא צראש צהיכל כמנהג צדוד
 ומשכז עלמו למלך כאשר נראה גדולתו ציוס כניסתו לחופה
 וציוס הסגרא והציור מנגיין ומעריך לפירו משכ"כ כשצא
 הסמן לצ"ה צאמר יני הסופה והוא יוצא צמקומו כאשר
 משאר פעם צלי כצוד כלל נרא' ומה דכבר נחל גדולתו
 ועלכותו ואומי תמוני ומה ש"כ הסג"צ דלס מאל הסמן
 דלוי תמונים אמה תמוה דהוי קיימחא לנע"ל דצאלוון
 שנסח צחולה אם צא לצ"ה דלוי תמונים ללא אוליין צ"ה
 כלל אלא כשהסמן עמה צצית אלא לא כשהסמן עמה
 דלית להפך דלמי' אם האללון צא לצ"ה אין אומי תמוני
 מוסר הכלה פה"א צחולה קשה למה כי הסג"צ כאן דלס
 מאל הסמן אומי תמונים דהא הכלה פה"א צחולה לאומחלה
 וצצילה אין לומר תמונים אין ללא אוליין צמר הכלה אלא
 כשהסמן עמה צצית אלא לא כשהלך הסמן לצ"ה וכמנ"ל
 ועמ"ש ק"י ועמ"ש אפי' עוד צציורי עברה ועמ"ש ה'י
 קק"ה וקק"ו ע"ש אם נצרכין ז"צ צדון הניל וגם נראה
 להקל צדויות הס"ל צמלך דצ"ה הלכות צמ" קל"א קיד
 ד"ה דהא דל"ה תמונין אלא הסמן ז"ד ציוס הסופה ולא
 יוצר ע"ד

ח וכי טכונתים צמקא ונאמנות כי הגם ד"ה צמאומי
 סתם לא אומיין דקאי גם על הסדעון ויני אם כחוצ
 כי וועיל גם לענין פרעון דצוילת כי י"ס להסוף כל ויה
 סיכול לכחול צחורה נאמנות וכמ"ס עהרמ"ש לענין אחר
 הצ"ד ק"י י"ט והפ"ה ס"ב דק"י וי"א צדון מו"ס הצ"ד פס
 אחר דלמי' דל"ה נאמנות כי צעין סיכוח צין צכולו
 וצין צמקא לאפיקי וי"ד דצעין נאמנות ופרע על כולו
 יע"ש והצד זכור לצמחם ס"ב אות ה' דל"ה דהא דציו
 ובי דצח"צ כי ככלל גם על מקלחו ע"ד ועמ"ש ק"י ועמ"ש
 ה"י סק"ן וי"ש צ"י זכ"ל דל"ה ע"א דל"ה והסג"ב צמק"י
 א"י חל"ה ק"י ד' הביא לנו דענע מוהר"ד דלס כחוצ צמק"י
 ונאמנות כי אינו גוצה צלל צמק"י ע"ד

מ ולד הניל ש"יין יונק ונעשה הים וצא רופא ונעשה
 לרבים ושאל ללס אם לא הים דבר שהחלום צעת
 הרינה ולא הסינה ומען ותאמר אמה הדבר כן הים ונאכל
 לפתן הים והכך ליה הרופא לצלל לפתן ולקח מומו מענ
 צאלצנו ונתן על שפתי הילד ונלך ולקח הילד אלצנו ותק
 חס"כ הסמ"י לינך בדך כל הסנוקות ק"י הצרית מאלר מו"ב

י וידוי סמן צמא לצית הכנסת דקני"ל דלציור נגדיו
 צמנים דלוי אומי שום תמונים אפי' צציוס אם אימר
 אפי' יחיד חס"י וגמר י"ח לעלמו שלא עס הציור אפי' הכי
 אינו אומר תמונים כל שמועד צחורה צה"כ שמועד צו הסמן
 וב"ש דגם ליצור אחר מוי אין אומי תמונים צחורה צה"כ
 אלא צחור או צצית אחר שאין הסמן עומד פס דכל שהסמן
 עומד צחורה צית והוא צעת רחמים אין לעורר אללו וידת
 דין צחורית תמונים כ"כ מו"ס הרב סק"ל צמק"י ק"י צ'
 ולפענ"ל צחורה ז' דמנים סהולכ"ס לצמ"כ צ"י הסול הס

מלכת העם ויוצא צצית הכנסת כאשר משאר פעם שלא
 בקדר חסנים צלי כיוון כלל דנ"י ומה דכבר נחלו גדולתם
 ונלכותם וי"ס קצרה לומר דה"ה אין הציור נגדיו צמר הסמן
 אלא דהנו להחמיר כי יע"ש נראה דצמ"ב ד"ד יכול
 היסוד או הציור אחר לומר תמונים דמק"י לן להחמיר
 צחורה ליצור שריפו עס הסמן אלא לא צחור או ליצור
 אחר וצמועין מון למלך או צחור אחר צחורה צית שמועד
 הסק"ל עמ"ש הרב לצ' וצ"ן דל"ה ע"ד צריות העים ק"י קל"א
 על ה"שע ואמה תמוה צצית הרב לצ' וצ"ן פס דלענין צעל
 הצדיו ויורק דין שלא לומר תמוני והציור נגדיו חסרי
 לא כחור אלא צמק"י עמ"ש עמ"ש הניל אלא צמק"י צ"ה
 למור הוא מוהר"ד דהס"פ על עיקר דין ונחשז כמל
 כי ע"ד לכן נלע"ד דצמ"ב אם מאלליון ליצור אחר צחורה
 צה"כ כמנהג העיר הולח ואינו צמלל צדו העיירות אינא
 דלציור שנתפרדו וליצור צעל הצרית להספלל צמ"י עלום
 לא הוסיפו צום להחמיר וב"ש צמק"י קדמו להספלל דליין
 נגדיו

יא וידוי לר"ך לאומי מוועד העור והש"ע ק"י תר"י והס"ך
 דקני"ה ע"ה הביא ונע"ש הסכ"ה פס לחלק דצמק"י
 יעוה השנה לר"ך לעמוד האומי וצ"ה גם הסוועו ונח"ש
 הגם שחור כזר הסודס ומה לעור הניל והל"ר ק"י קל"ד
 ד"ס לעמוד צלל אחר אפי"ס צמללח הס"ה מפי"ס פ"ס צו
 מאלו וכו' וידוי ע"ד אלא דכ"ס תימל לע"ד למה אין עומדין
 צפיוע רחום ומון מאלו לפיכך כי וביולא צום קודם ה'
 מלך מאלו לריו כי וי"ש ד"ס לעמוד צמ"י הר"י הוצא
 צ"י הוללות חיים ד"ד אלא הס"ס מאלמי עי"י פשעמי
 ובחלח ובחלח עמ"י כי וצפרעו דלענין ובחלח ונח"י דנל"ד
 הכלל פרע נמי הסע"ס ונעמ"י צחור"ס דלין להציור ר"ה
 ונח"א לשאר פיוע"ס דלית צה"ס מאלו כי דמלמי א"ה
 דמ"ק"ה נחמן לריו צעת הוללות ס"ה וב"ש ה"ה פ"ס
 צ"י קל"ד דלכך אומי אל אחר אפי"ס צעת הוללות לפי שעתה
 קורין צחורה ואלו עזבו עליה כי וי"א לע"ד דלס דקדקו
 יפס צכוכת ה"ה דלס כיוון חלילה לומר דמיקנורו לריו
 אלא כוכות ה"ל למה חיקר סצח ובקשה זאה צעת הולח
 וחיקר דמ"ק"ה על שצמק"י כי ואלו ונעק"ס קליחם וכפסה
 דננולא דמ"ק"ה לצקס קליחם וכפסה ולא להחודות .
 וננולא דה"ה חופן לצקס צקס זמנלי ש"חור מאלו
 לך כי שחור לשון וידוי אלא ש"חור חלון קלס לנו על
 כל מה שחמלנו לך שחור צלשון ידוע חס ה"ה די ללוקר
 העים הס"ל אלא שחור"י ומה לומר מאלו לך שחור
 לשון וידוי

יהא לך שורש דצ"ה ה"ה הוצא צחור"ס צמ"ה ומה
 נע"ש רצ' רש"ל ז"ל צ"י צ"י ואלו אל אחר
 אפי"ס לפי שעתה קורין צחורה ואלו עזבו עליה והקצ"ה
 מאלר אפי' עונו כרז רחמיו וסד"י ע"כ אלו אומי אלא
 קודם קריחת החורה ומה שחמ"י צלל ונעק"ס צלל כנגד
 צ' אל קלס דצציות חלשונות ואחוריות וי"ס צו צ"ד חיצות
 כנגד כ"ד ספרים כי וכנגד כ"ד לשון כפסה שחור"ס וכפסה
 על העצירות ויכור מוהר"י יסודס סק"ד ז"ל ונעמ"י מומי
 ז"ל פ"ס לאומי מוועד שחור"י צו מאלו לך חלון והוא עיקר
 הוידוי דל"ה ציומל דעיקר הוידוי הוא אלא אכחמו מאלו
 אפי"ס דס"ס מאלר סק"ד סק"ד סק"ד סק"ד סק"ד סק"ד
 לאומי מוועד אפי' כד שמוע ל"ס מו"ס דל"ה נמי ציומל
 אחר צר הוידוי הים קל"ה אפי"ס דעמ"ש ומה יח"י ובי
 נע"ש ש"ן ואמר אלא אכחמו מאלר קס ע"כ. הא קון דהגם
 דלא כחמן לריו אלא כיון דמנולא אלו מאלו רליו ד"ס
 צ"ס לשון מאלו דהוא לשון וידוי לר"ך לקום ול"כ צמק"י
 צכל יוס קמון לנפילת אפי"ס רחום ומון מאלו לפיכך כי
 לר"ך לאומי מוועד וב"כ צפיוע חלון הסליחות שחור"י
 מאלו לפיכך כי י"ס לאומי מוועד וכן צ"ה מלך מאלו
 לריו סלס לנו כי י"ל מוועד וצמלל צל"ה כי
 כי מאלו לו א"י כי מורדו צו אפ"ס דל"ה מוועד דכי
 ונעק"ס צום צלשון אפי"ס וי"ל ל"ה רחמים אפי"ס שחמלנו
 לו

[illegible][illegible]

יב וְזָל אִם וְהָאָה אֲנוּ וְאִשְׁכּוֹ הוֹלִיאוּ וְזָלָה עַיִי שִׁחַתְתִּי
צָנִינָה חִינּוּ סִי וְהָאָה לְמַעַבְרָא הוּא חֲנֻכַּת הַלְעָלָה דְּהוּא
נְוִייתִי צִרְסָא קִרְס כִּידָה דְּמוֹד' וְכִי הָתִי קָם דְּזִיד' דְּתִית עַיִי
מֵאלֶף הוֹנֹת אֲבָל לֹא צִנְסִרְגַּת וְכִיכ אִם מָתָה אֲנוּ וְהָתִית לִידָה
דְּכִינּוּ דַּעֲקָר הוֹלֵל לְלֹאֵה אִם לֹא מִייתָ עַיִיכ וְדִכְרִים אֲלוּ הָאֲסִינְרִי
אֲחוּ כְּנִי כְּנִי'ס הָתִי צִנְי' ד' יוֹד' עַיִיכ לְדִכְן קוֹרִים סִינְיִים
לְעוֹלָם קִיכֵר וְהוּא לִשְׁנֵן כְּרוֹת וְהוּא דְּנוֹלָם הָאָה הִיָּה שְׁמָתָה
אֲנוּ מִתְּמַת לִידָה וְשִׁחַתְתִּי אִם צָנִינָה וְהוֹלִיאוּ אֲחוּ וְסִי וְנִיכֵל
כִּי עַיִיכ

וְלֹא לִירְחוֹ נִגְוָתָהּ וְחָלָּה לִירְחוֹ וּפִי' לִנְקָהּ זֶהוּ דַעַת
 הַמַּעֲבָדִין אֲחֵל אֶחָד הַגּוֹי יִכְלֹה לְלֶשֶׁת זָכַר וְלִשָּׁה נִקְבָּה
 שִׁוּן לְגַי יוֹם הַטּוֹר צִדִּי קַי' קִלְדִּי וְהַצִּי בִי עֲלִיו לְדִין מִי
 שִׁיחֻקֹּךָ זֶה כִּגְד צִיחֹר הַגּוֹי וְנִישָׁת רִצִּיוֹ שֶׁהַמַּעֲבָדִין יִשְׁתַּחֲוֶה
 לְפִי' אֶסֶר מִוַּעֲמֵה מִדֵּעַן לֹא עֵינִי וְעִמִּישׁ עֵינִי הִצֵּה שֶׁסֵּם וְנִישָׁת
 עֲלִיו הִרְצַע עֶצֶר הַיָּמִים קַי' גִּי דִישָׁה קִנְיָג רֹדַע לְהַחֲזִיקוֹי לְרַס
 חֲזִירִי בִי צִדִּי וְלִי חֲלָל גִּזַּר עַל הַזָּכֵר כִּנְשָׁר הַיָּמִים שֶׁהַשִּׁלִּים
 לִירְחוֹ צִצְטֵן וְהַקִּצִּי כִסְלִים וְדִבֵּר זֶה צִחֻק וְנִישָׁת עֵינִי וְהַזָּכֵר
 פִּלְא לְכַפִּי הַגּוֹי שֶׁסֵּם גִּזְרוֹ חֲזִירִי לְדִין כִּלְאֵן צִחִיכָה כִּלְלֵן וְהַסֵּם
 הַמַּעֲבָדִין צִבִּי הַחֲזִירָה שֶׁסֵּם בִּי מִנִּישָׁת כִּדְבָרֵי הַחֲזִיקוֹי וְהַזָּכֵר קִינֵן
 לְנִישָׁת הַטּוֹר עֵינִי הַמַּעֲבָדִין אֲחֵל לְהַחֲזִיקוֹי הַזָּכֵר לְשֶׁם אֲחֵר
 קַי' דִּקּוֹק וְנִישָׁתֵהוּ אֲחֵל לִירְחוֹ וְהַצִּי אֲחֵל מִשְׁלֹקֹת הַשִּׁי' לְרִי

מִזֶּה הָיוּ אֵת אֲבֵי הַדָּר

א זו ואל"ל זו כי הדב שכנס"ג צבכליו צצקוף ספדו חות
 פ' נקם הסד' ללחמין אף צצתי תצדו וקסד דלונ"ש
 הסד' צצקסס לל"ע ע"צ ד"ה לא כו' גכחל להסד' וחסה
 הו"ס להל"כ ק"י הע"ג סיק י"ד סכ"י מדצדו יצבו לא דילא
 לחלק דלונ"ש הסד' דלל חנו זו ואל"ל זו סיו"ו דוקא צצתי
 דצדס קדו"ס"ע"ס זה לא וקדו להו"ס ססדו דצכ ססד
 לו לא חנו זו ואל"ל זו צצתי תצדו חלל צצתי דצדס
 כחוקסס זה חס חלל סקדו קלס ססדו דצכ ח' לו חנו זו
 ואל"ל זו אף צצתי תצדו חלל דלסתי קצס חנו"ש סס"י
 סס דלל חנו זו לא חנו חלל צצתי דלסס ססד' חנו"ש
 נחלל עיצב"ה סד' סססס סס כ"י דלונ"ש ללל צצתי חלל

ועל דצרי הא"ר שם שפי ותי' דתוי' לא דקדקו אלא צבישו' שיהא בכלל שטוק הוי זו ואליא זו כוי ונאמתי' אמי' הדל' די כותבת ח"ל כ"כ ועיין צתוי' יונא' דפ"ד ע"ב שקדקדו אף דצברטאניו בכלל וגם על ע"ד ה' צ"ס צתוי' להודיות ד"ד ע"ב מהש"ס דענד שם צום וקאטש ויש' זו אף זו מו' ואליא זו כוי ונאמתי' אמי' עני' די כותבת ח"ל כ"כ וקאטש דענדי' ויהא סייג' להקשות מואל דמי' הכוי' פקחים דליט' ע"ב ד"ה לא כוי דזו ואליא זו לא אמי' צתוי' חזיות ועיין להא"ר קיון חניג' קק"ד וצ"ש יונא' דפ"ה ע"א דמאס' משמע דזו אף זו אנוינין אף צתוי' חזיות וצ"ל דמי' דכ"כ ע"א דפ"ד ע"ב (ה"ה ע"י צערי' למוה"ר' אלס' זלי' צ"י' וקאטש אצרהס חצי' שות קק"ד דקדקו דצרי' דתוי' וצבלי' הכללי' יעיש' אש"ן) ועיין להרב יוסף אורון בשטוממער דעצי' קטניג' ונאסר' א"ל צק"י שביטו הדיקט' ולהרב שער יוסף ד"ר ע"א וע"ב ודוק דצריהס הכ"ז ודצרי' הרב פני מנין ח"א דקל"ט ע"ד ותי"ש קריספין ס"ד צ"ס' תורת מיר דקל"א ע"ד ודצרי' מרדכי' הכ"ז צתוי' לנאמ' דק"צ ע"ב ודק"י ע"א ועוויש' שור צום הרב קהלת שקב דקב"ל ע"א ועל חתי' דצרי' ונאמתי' אמי' הדל' די כותב' ח"ל כ"כ ועיין להרב מנחם העני' ציקויעו' ק"י ט"ו ובקוף דצרי' ונאמתי' שכתבתי' גי' כ"כ ועיין בחתומת' כתובות ד"ד ע"ב ד"ה אחד (ה"ה ה' ע"ש ע"ש דל"ה ע"ב כי' ח"ל ונאמתי' בכל' מוסי' צתוי' יצמות ד"ל ד"ה חצי' דלפני' א"יס מנחם' צגתי' זו אף זו או זו ואליא זו אלא ותי' דקצרה' החצי'ה' נקד' ותי' יע"ש ופ"י מיש' מוהאלס' ח"ל צק"י וקאטש אצרהס דעיו' ע"ב ומש' הס'י' צבונת דצרי' דתוי' אינו' יולא' כלל ז"ה יע"ש ודוק אש"ן)

ב זסיב בקרל המהר צטעט מענעס חרה קודם מענעס בי זכרים ונקדוים למלות השל"ם דק"ה ועיין להבי חיינו צטוף. סיטע

זלזול לחכמים האומר על ארזה דבר מוטב או דבר
 ותו' או ארזה תו' דבר כסוק הוא ולילו הי"ח א"י אומי
 דבר זה סיו משתקם אומי הוא נעשה עבירה גדולה ונעוה
 מר"י כ"י כ"י ארס סק מנוני קט"ה דק"ט ע"כ פשתק
 דבריו קט"ה סק מ"ח דל"ב ע"כ

זכרנו לזכרה בשהיה ימים אלה לזוהר ז"ל כמו שהיה
על עסקה וזהו ז"ל וכי כשאלם והיה ענינו ונחית
כחצו ז"ל וכלים ונחית ז"ל כי קה"ס ק"י שהיה
(א"ה) ועיין לזמן החצו"ס בזה"ל י"ד ק"י רח"צ שהיה דקדוק
נחל על דברי קה"ס הנז"ל ויעי' בפי' לשיטת דברי
דקדוק ע"י י"ד ק"י

זיווג ראשון של אדם ומקרי דוקא כמסיל צבורה הע"ה
צ"ה"ע קי' קי"ט ק"ב וענינ' צמדותו על סמ"ס קנינה
ד"ה ע"ה סרז מבי וצנין צקסדערין ד"צ ע"ה דס"ב
יש סתוי וסאך פרי חולקים ע"ז וס"ל דדוקא צאלמון עס
צלמנה סתוי דלוי וזו ק"ה ד"ה

וְזָמַן וְאֵלֵּי דַקְשָׁה לָמַח וּנְצַבְכִּין זָמַן בְּקִדְרוֹם צִלִּיל יִיט טַרְי
טַיִב וְגַם צִלִּיל טַרְי דְרִי'ה אֲחִי צִלִּיל טַרְי'ס כְּפִי וְיִיט
וְזָמַן קִי טַרְי וְיִיט'ס מְחֻלָּב וְשׁוּפֵר וּקּוּבֵה לֵלָא וּנְצַבְכִּין עֲלֵיהֶו
זָמַן צִיּוֹם טַרְי כְּחִי'ס צִשְׁט'ע שֵׁס וְסִי טַרְי'וֹל וְסִי טַרְי'ס
חִי'ן הַצִּיּוֹם קִי טַרְי לֵלָא וְשׁוּפֵר צִיּוֹם טַרְי לֵהוּי לִרְצֵן
זָמַן דְּקִדְרוֹם לִצִּיל'ס פֿוּטֵרן אָוֶנס קִדְרוֹם לֵהוּי פֿוּטֵרן לִדְאִוּרִי'תֵּל
וּנְצַבְכִּין קּוּבֵה לֵא חִי' כְּלוֹס שֵׁס דִּיל דַּקְדָּק עַל וְיִיט טַרְי
וּסְטִי'ע קִי טַרְי'וֹל דַּקִּי צָמֵן לִרְצֵן צִשְׁט'ע טַרְי'ס אִלּוּ לִפְסִיט
צִלִּיל'ס לֵאטֶסֶה אֲלֵא דִכְסִי' קִי'ק וְגַם צִלִּיל'ס טַיִךְ גִּי'ט טַי
וְגַם דַּקִּי צִשְׁטִי'ן צִשְׁט'ע טַרְי'ס כִּי כְּחִי'ס הַיִּוֵּל'ס קִי טַרְי'ס
לִדְוֹקֵא צִשְׁט'ע לֵא טַיִךְ לִחְזוֹלִי זֵה לִנְעִשֶׁה לִכְמֵה טַרְי'ס וּבִנְיִט
טַרְי'ס הַיִּדְ הַיִּוֵּל'ס קִי טַרְי'ס וְטַרְי'ס הַיִּדְ'ס כִּיּוֹן טַרְי'ס
לִחֲזֵן גִּי'ט טַרְי'ס כִּיּוֹן טַרְי'ס לִרְצֵן וְטַרְי'ס צָמֵן דְּקִדְרוֹם לִי'ק
לֵא לִלָּב לִנְעִשֶׁה אֲלֵא לֵהס וְיִיט טַרְי'ס עַל הַיִּדְ'ס קִי טַרְי'ס
דִּסְקֵס טַרְי'ס וּקּוּבֵה וְלִלָּב צִחֵל'ס וְטַרְי'ס צִחֵל'ס קִי טַרְי'ס
כִּי וְלֵא זִכֵּר טַרְי'ס הַיִּדְ'ס הַיִּדְ'ס גִּי'ט טַרְי'ס לֵא לִלָּב
טַיִךְ גִּי'ט טַרְי'ס לִנְעִשֶׁה כִּי כְּחִי'ס אָוֶנס גִּי'ט טַרְי'ס עַל
הַיִּדְ'ס דִּכְסִי' טַרְי'ס עַד הַטַּלְחֵן קִי טַרְי'ס וְטַרְי'ס קִי טַרְי'ס

ומחשבו א' דמולקיס על המדרכי והשוו שופר וולוצ כו' אהדדי
ולפ"ז יפה חידן הס"ד שם דגם שופר שיה ללולב דקני צומן
דשנוח נחשיו כו' והגם דשופר נעשה לבושה שנים . וכוונת
המדרכי מינ' גם לולב ומסכתה לה דקני צעשיית שנה אחת
למזרחתה אונסם ביון דלס נפקד או נאצל השופר והלולב
מזה והקציה לעשות צבא הזון שופר וולוצ הלכך מצד
זמן דחשיב כאילו עשאו מחדש כחלות הקציה וקני צפעס
א' שצריך זמן ציוס הראשון דחשיב כאילו מצד א' על
עשייתו וקני כו' ולא מצד זמן ערד' צעשי כוונת' . וזמן
החיתום על השו"ב אחרי שידע דמליבי על המדרכי איד' החליט
הדבר בקתם צבי" ת"ר קק"ו לוונדתי הס"ד צה הוא דחוק
צעכיו יע"ש ומעיקרא דצביו דלשם הם דחוקים צעכיו דעמד
שם צקושייתין המ"ל וסאל זה מאלה מהפס"א ז"ל ותי' דגם
צקידות ל"ב שני ד"ה הים ראוי דלחזונו ביון דיומא אריכתי
הוא אלא מוסס דלא ליתו לוועי צשאר יע"צ ש"ג ומש"כ
צשופר דליכא צשאר י"ט וז"ד ותי' הש"ב דצביו דלפ"ז
העולם לא ס"ל ברש"י שצריך זמן גם צביל שני אלא וסוס
דלא ליתו לוועי צשאר מועדים הוא דמכרי וצפרי"ה דצביל
פרי"ה לא היו מצרכים צרכה שאל' מוסס שלא יעשו צוועדים
אחרים וא"כ לדידן דק"ל כהש"ע דפי' דלפ"ז אין מלי' פרי"ה
מצרכי' זמן קשה מי"ש שופר מקידות וכעת ל"ע ע"כ .
(א"ה) ועי' למוהר"ק ז"ל צבי" דר"ח ק"י ת"ר דשיתת חי' השו"ב
ועי' צבי" יסועות יעקב יע"ש אש"ן) ולע"ד אין כאן מקום
עיון דודאי מוהר"א קאזי דצביו לפי מסק ההלכה דק"ל
כהש"ע דלי' ליכא פרי"ה אש"ה מצד זמן ומוכרחים אלו לוי
דצביו המ"ל אונק צבירוף דצרי רש"י ודעוים עק"ל דהו
שני ימים ולא כיוונא אריכתא ופסא זה דצביו צביל פון
ואפי' יחול ד"ה ע"ל דק"ל כהצ"ה צבי" כ"ע דצבכתתה
ליכא ספק צרכות (והוא ליצד דעתו סל הריצ"ה אצל הוא
עלמו צבירוף שם ס"י חליצ וצחשו ס"י קליצ ומכרים
הולך דליכא ספק צרכה גם צומן וכ"כ המרי"ו צחאש"א ס"י
רבי"ה קק"ט) ולא צרכה שאל' ה"ה כאן דין גרמא ליה למוהר"ק
דלא חס לקפק לית ויאמרו זמן מוסס כדי דלא ליתו לוועי
וע"ד הצ"ח המ"ל עיין דצביו המ"ל המרי"ו צבי" מועט
מים ס"י ק"ה

זקן והוא פחות מן ס' אלא דיש לו הדרת זקן לצן
כזקן ביון דלחא נס גדול כזה דעשה לו הקצ"ה הדרת
זקן נגד הצינו דלי' דחצי הוא כזקן ותי"ב לקום מניחו כו'
שמועס זה הוה קאים ר"י מקוים קצי ארמאי כו' הרי אהל
ילחם דרכוים דרוס י"א ד"ז ע"ב ונדקדוק דצרי השו"ב ס'
חי' שנה ולע"ד הוועיין צשמי"ע שם דכ"ה רע"ד יכאס דהגם
דמחחי דצביו כ"י שהוא כזקן מונס מי"ה לצבוק כ"י דהיה
מלדד להסך

ח ציווג טקצא דלחנכיצא לחרי גצרי זה אח"י צהח"א
עלמא מטידה דקיונה צחאש"ן הש"ך ס' יומי דכ"ה ע"ב
מסס ה"ה סק

מ זמן אין מצרכין אלא על דבר דניחה ליה ווכל המלדים
אכל לא דצב שנה צא לו איקורא מחדש וגם אין
לצבך אלא ע"ד דיש לו הנאה כו' הרב שארית יעקב קדר
חזרע דכ"ה וע"ש עוד עעוים אחרים

י זרע לצטלה לפי מי"ש והוכחתי יס גם על האשה עונס
אס חוליא זרעה לצטלה וא"ת למה לא החבר טוונת
קרי אלה ז' חיה קוש"א זרעה אלו יולא לחזן והוי טוונת
צ"ה הסתרים כו' אך ק"ק מנשים המוקוללות צפי הערל די
ע"י ע"א קאמי פריטותא צעלונא הוועי"ה צבירה רש"י ועיין
צח"י יס"ס שם צבירה וצביר ונא"ה ח"א דע"ד ע"צ הצ"א
דגם האשה צוואה חוקי' צלא א"ס גם הרד"ך צית י"י חדר"ז כ'
דאסוק לאשה לעמוד צלא צעל וסוס דהרור וחיי' להש"א
צחו ויה"ע ועוד מוכי טעוים ע"י

יא זקני אשכנח להרשע"ש דכי על הרעצ"ן אלוני זקני הגם
דהיה דור שיש וכן אפי' כנה דורות יוחר כוחצים
הפ"ו אלוני זקני א' נה"ה הרב חיים קאל ס"א קס"י ק"ח
ע"ש

יב זו ואל"ל זו לא אמרין אף מרוחק כל היכא דחמי
צין צין הגהס דרש"ה י"ד ס' כ"ד ויש לעמוד צהך
כלל דכ"י דכשאוור צין צין טפי מעלי דלחוי זו ואין ל"ל
זו צפשייתו ולא מן הדוחק בדלחוי צעלונא וכו"ש הסוסי
צכחיות ד"ך ע"צ דכשפונס אחד זה ואחד זה אי קאי
אפלוגתא או אקרא נקט הפשוט חחי' וסיכא דלא קאי
אפלוגתא או אקרא אין להקפיד צה ע"ש וכ"י דהיה לצין
צין וכ"כ הרב הליכות עולם כו' הרב שער יוסף דכ"ג ע"א
והקפיד ועו"ש לעיל קק"א ולק' וועי המ"ל על הפ"ו ס"ק
ק"ן ועו"ש ע"י מהר"ח צבי" ח"ח ש"צ כלל ל"ד ווע"ש צשיורי
נהרה וועי הצ' קק"ך

יג זרע לצטלה סל דלחוי דלא ותי' תשובה למעו"ז י"ד
אס עושה חשו' על אורו חטא לצד דעל כל חטא
ונשאר עכירות אס עשה תשובה הראוי לאותו עין יבוסר לו
אף אס לא עשה חשו' על כל שחר חטאיו אשר עשה
אך עין ס"י לא יבוסר לו אלא אס יעשה תשובה על כל
חטאיו כולם . ס' הצרית עלמור י"ו פ"ג ממשמעות הו"ה ס'
ס' ויקהל דר"ד ע"ב ועו"ש צשיורי נהרה וועי ה"י ס' ק"ק
י"ט

יד זכרים הנציא שסרגו ישראל צומן הצית היה זכרים צן
יהודיע הכסן הגדול כתי"ש צבי" דצביו הימים צ' ס'
כ"ד חסו הנאמר צא"כס קס"י צ' אס יסרג צונקדס כסן ונציא
והכי איתא צמודס ח"כס שם וכו"ש רש"י דצביו הימים שם
וצא"כס שם והוה שקשה על הסתרים צא"כס שם דפי' שהוא זכרים
צ' עדוא כהנא רצא ונציא ותי"ן צצית מוקדשס דהי ציונא
דכשפונס על דהוכח יסאון כו' ומוכרח לוונר דפסל ע"ס דזה
מוסס נאמר צכחצו דצביו הימים על זכרים ו' יהודיע הכסן
וכ"י דזה צא לאשמועינן הרד"א ס' צבוק ה"י ע"צ דמי"ש
צקינות דסרגו אס זכרים הוא זכרים ו' צכסיה ו' עדוא ה"ה כתי"ש
ו' עדוא כו' יע"ש ועוד דזכרים ו' צכסיה ו' עדוא ה"ה כתי"ש
צכסיה צכתי עשר ועוד דזה זכרים ו' זה אחר דלחוי מכהן
א"י דפסל ע"ס צכרגוס ולי"ל זכרים ו' יהודיע כו' וזה מהחיתוס
צכתי על הרב עושה שלום ר"ס אור ז' דחידס מדפסיה דווס
שסרגו היה לצכרים צן עדו שסציא חחי' מי"ש צכחצו"י דצביו
הימים וסכן כ"י וקוביית דגיטין ד"ן ע"צ שסיה זה צצית
ראשון ולזה הקשה עו"ש צבי" שלפלת הקצלה ה"ד צכס"ד
חא"ס ס' שטי" דצכנת וי' לצבין צית שני וסחו חגי זכרים
וולחיי וססס ואילך כסחלקה סנצווס מ"סרלל חרי דהיה צצית
שני אחר וי' שנה מצניחו וסניחו צקוסיא ע"ש ודצביו נפלאו
מונ"י . ואחר הס"ר היה מעריצ ערצ"ס צה והסוס מי"ש
צכחצוים דצרי הימים וקוביית דגיטין עו"ש סלפלת הקצלה
והסס דחוקים דצביו הימים וגיטין הי"ו זכרים ו' יהודיע
וע"ש צלפלת הקצלה הי"ו זכרים צן צכסיה ו' עדו הס'
צכתי עשר וק"ל וצרי' עורא ס' ה"י קרי ליה זכרים צ' עדו
והוא דצכרים לא היה חצוי כ"כ וסלכו צערו שסיה חסוס
אלא דצשעיהו ס' ח' צפי וסעידה לי עד"ס נאמנים קרי
ליה זכריהו צן יצכריהו וכו"ש צש"ס סק' וסכות ועו"ש צשיורי
נהרה וועי הצ' ק"ק ס"ה ולק' וועי ה"י ס' ק"ק ג"ס צכ"ד .

טו זכות לזה שיש לו זכות אס יכלה העולם שלא לכוחרו
לא יוכל העולם להפקיע מונסו אורו זכות כן ונחצ"ל
מדצביו הצ"י וסכנו"ע צהא דפי' וכן צבי" ס"ו סכ"ג צהא
דקיו"ל המוכר שטי"ה וסחר וסחלו דהוי מוסל דלא יוכל
העולם להחכות צשעת המוכריה סלל יוסחל וספי' סתנה אין
דצביו מונס ע"י"ד ופשוט ד"ד אחר סלורה ונעשה השטי"ה
דכבר צא זה הסכות ללוה א"י הוא דלחוי יכול להפקיעו
מונ"י צרס אס צשעת סלורס מוסס עס סלור דאס מוכר
השטי"ה לאחר דלא יוכל לוסחל שפיר וסחי דכל סנאי צצונון
סנאו קיים

טז זמן דעלרת אס שסחו מלחוננו וסכר צחול חוק ז"י
אוננו דקיו"ל עולרת יס לו סלונותין כל ז' סחי"ה רש"י
סעי"ג וסזיתיה להרב צאר סוים צבי" ח"ח ד"י ע"ד סלק
עלי' דלא צבך כיון דסא מ"הא הוא יסחל יע"ש וסל זכר
סר

כבוד

[illegible]

יא חכם שרים שנחנכים יחדיו לא יאמר אחד להצטרף
 חכם וזה אחר אומר כי משמע כנו ש"ל בעומה קה"ח
 ק"י התקנ"א

יב חסורי מחסרה דרך החסד לחסד ולדגל מחסות טבחה
 אלל לא נטיי החסד צמאי דלחני דצר חסד לחסותי
 ולחייני חן מן המושעות נשיי צמו דקי"ד ע"צ וק"ק וניי"ט
 המרדכי ר"פ ע"ט ה"ד ה"א צבלליו לוח וי"א דצצרייתא חני
 שפיר חריכות לשון צמיס חף שחור לספד אלל לא צושקה
 אלמא דלשכחן צצרייתא חריכות חסס שחור נגד המושעות
 וכו' דהקוטר לצרי קשיי צודוק י"ל דהא דבתנ נשיי ללא נטיי
 כו' ז"ד צרוצ עניי"ט קלת פמנוי י"ט להסד דמחליך חן מן
 המושעות והוא דוקא כמא"ו מופת חסד חסורא דצצרייתא
 ה"א צהחור חוקי דה"ו לצמור דחי מוכרחים חסר למור קן
 וצרייתא זו ילחם מכלל הרוב אלל דמנדקט חני שפיר חריכו
 לשון צמיס כו' מושוע דגס על הרוב מאלל צצרייתא כך
 חנוס ה"א חסר דהרבי"ט כו"ט ולכך כי צלשון לשעור
 ח"א דהמרדכי לא נקט לשון זה אלל סתמא נקט וחי לחסד
 ולמור דהמרדכי חיי"י סס צק"ס ירוש' דמלכד ד"א מור צס
 דהא ה"א נקטי"ט צבללי שס"ס דין סוף דצר נאי דללע"ד
 הוא דהמרדכי מליג על קשי צס חס חס המלס דצר
 דה"א וליע וצקס דכריס דכ"ג ע"צ קלמי דהקורי והקסא
 הסה צכונס מכוונת חיקר אוחי דצר מלחם נעס קהיס
 כנוס ענו ע"ס

יג חסורי מחקרה היבא דלינו עוזן הצרייתא ואם נחקרין
 אלו לזון הצרייתא ונחמלה לנויה איש לא קיד נוור
 חסורי מחקרה קצ'ם צפסחים דקי' וע"כ צע"ל בצדכי הגוי'
 למחרי' קטנתוון הכדפס צפי' קטן שכוות ורצ האיכות הפקי'
 הסבה ולימוד התלמידים ד"ה ע"כ ובקולור כללי המנסה
 הנוצר קציבות וצוא התלמוד

יד חכם שנחל על כבודו אי כבודו וחול הוא פלוגה
למורו כי חסדו וי בקידושן לבי' ע"ל וי' חסד
כרי' כבודו וחול נשום דקוי' חלל כוונתו וגם הרעום
צפי' דת' דין י"ג פ' בן זכי הכי' נשום דרע' קאי כרי'
הס' והול' תרי לגבי' חל ע"ש וזה שנקטו עליו סי' ע"ש
דנ"ב קני' דרי' ור' אורי' בן נשום דרי' וס' בן כרי'
ע"ש אי' הדל' לעיל ונ' הסי' ק"ק וי' שדחתי' דכדרי' צפתי'
ידים ודכדרי' נני' יוספים צחק' יע"ש ונ"ש עוד הרצ' הסי'
וע"ק על עק' לאידך גיסא' שרי' ש' אחר' רצ' מהס' וי'
שילה ורי' צחל' שיע' כיו' וק"ל אין הלכה כשע"ה כיו'
וכעת ל"ע ע"ב ובצר' חלל' זעיר' כי' ס' ופע"ס וקטל' צפחל'
דוכתי' דל' ידענא' חוכן קי' הסי' דכנא' פעו"ס נעלחו' צו'
דצרי' שלא' ניהו' ליאמר' וב"ש ליכח' . אחר' צקש' הקי'ר'
ונעלמותיו הקדושים כי' הא' דכ"ד דמאי' דלחי' דיו' ור"ש ע"ש
ר"ח הוי' שיע' כיו' דני' טענ' כוח' דז' ב"ר' שיע' כרי'
שנא' דלא' ק"ל כשיע' דז' לא' הוי' לשון' שיע' כלל' ע"ש
הוא' עמלו' לקי' ונ"ש הסי' דלי' רע"ג ועוד' דני' הגד' לו' ית'
ז' דשיע' נא' ח' צחמור' וסלל' כל' לשון' שיע' הסי'
צק"ס לא' נ"י' חלל' צחמא"ס והוא' פלל' עד' שלא' הו"ה רח"ו
לחש"ב עליו' צום' ווי"ש עוד' הרצ' הסי' לחש"ב' על' הרצ'
נשכ"י צק"ק ונלוכ' דרע"ו ע"ד דנ"ש העור' צק"י רע"ד'
חצת' בולס' הרוא' יראה' דס' לא' הוכח' חלל' צק"י ואל'
צ"ד ע"כ הרוא' יראה' חל"ן כי' זכ' ית' העשכ"י דק' אורס'
העור' וסח' פו' דנערי' תנאי' אי' לצקוף' ועולה' לכולס' ומחיל'
אל' צכלל' שחא' צק"י ריו' ועוד' דנעשכ"י עמלו' כי' ס' צק"ק
ווי"ו צ' ויהס' דננו' שסצי' הידור' הרצ' צוקונו' כך' הי"ל'
ללחתי' ה'דור' דל' צוקונו' ע"כ

ומ"ש

בטעג אלס לקסע וואס לאמ' צוזאם 75'ס רעא' 13' ציגן
 סטענעמאס סוף לקלעיס דקולעו ונכנס ונכנסו צוקום קדוש
 וואקענע צונוואס דרעקן דעס עדיין עליו ענוואס דר'
 נכנס ונכנסו כדלי לקיים מלות ציבוס סטיא' גדאוריית' דסין
 ענוואס דרעקן עיין צסט' עס ולפענט קסע סא יס כח ציד
 חכמים לעקור דער וון הסורה צשוואס סילכך יס צוקונו
 ואל יכנס לכנסו צוקום קדוש ויעבור על ענוואס דר' צקום
 עסע ואל' פני'ס הע' צי'ר ס' קי' צדצבר סעצורס צבורס
 אין כח ציד חז'ל לעקור דער וון הסורה צסצ ואל העסע
 חלס דעבר ילאו עליו עורדין (איה) ונוורסח'ק ז'ל צק' כל
 סאייס ד' עיב סציא עסס ויאל ז'ל סעציא וס'ס'ס כחצות
 פ' א'ס ראיס לדצרי הע'י' יע'ס ועיין ג'כ צק' סהל יסריס
 יע'ס אש'ין) ועוד דס סיוו וספורס ד'יל ססססו ציירי כסענעמא
 צפסיס וכיואל דוונס לונס סאוקענוס לקרל דסופר סולנצ
 כסארע צח'ל יעיוין סלרצ צרכי ס' תספ'ס'לקס'ק' וססצ'ר
 ס' לע'צ קס'ל וס' סל'ס סקצי' וססרליס הע'ין צליקויער
 ס' סיו וי'ס על סר סקלס יעקב דע'י' ע'צ וסו'ס'ס ד'יו
 ע'יב וע'י'ל וסע'ל ס'ל סות ס'ין וסצ' דר'ך ואל' ד'י סות
 נס'ר וסקלסל יעקב דל'ו ע'אל ועל ס'י'ל סרצ ז'ל מלסלי
 יד'י י' ססס כוססס וז'ל כ'צ ועיין סלרצ צני יסדוס דל'י
 ע'אל וסרדצ'י' צסלססו ס'י כ'ו וע'ע וי'ס לק' ווע' ס'י'ל
 סק'יו וסר' סיצס ליון ס'י ל'יג וסס'ס ס'י תספ'ס' סק'י' צ
 וססס דלוד ס'י'ל ס'י י'ד דס'יו ע'צ ולי'ך . וססס' תססס
 דכלל זס ס'ו סאס דלס צסע' ע'לס דלס לקיים סאסס
 דאורי'סל ספסר דיעבור ע'י'ל דר'י ס'י ס'ו ד'ס כח ציד חז'ל
 לעבור ד'ס צסוואס'ע סלנל סס ככר עבר על סקי'ר' יעסעו חז'ל
 ס'י' צסו'ל כיון צ'רס צרכוס דקצנו חז'ל זון ק'ס צלילס
 עד סלות כדי לסחסיק סלרס ון סעצירס דל'ו סס לל
 ק'אלס עד סלות יס לו לקרות כל סלילס דעכס'ו סס'צ כדיעצד
 דל'ין צידס לעקור ד'ס דוונסס כל סלילס עססס קס'לעצד
 על דצרי'סס וס'כסצ' צק'י' כל'ס וצ'ס'ע סס וצק'י' כ'ס ס'ל דק'ס
 דין יו'ד וצסלר יסרס וגס סאסל'ר סס צק'י' כל'ס סק'ס'ס כ'
 דק' דעס כל ספ'ר כ'י וע'י'ל ודלל כסרר'י' סס' . צ'רס
 צרכוס ולעסס סצ'ס'ס סס גס סרס'סס סק'ס'ג ס'ל כווסס
 דל'ו' יכול לקסוסס אסר סלות כיון דעצד על סקי'ר' דחז'ל
 ד'י'ל לע'ד וכל סלסל'ס דסציא סרר'י' סס ס'ין דוונסס סלס
 דסכ'ל וסס'ל וע'ס'ס א'י עני עוד צס סצוירי' עססס וסע'ר
 ס'י' ס'ק' . ס'י' וסע'י' ס'י' ס'ק' ע'רצ צק'ד

7. סייסין דאסער צע"ק אשכנז דערס לוקול גוי צמגיה
דעיו ועין צערס"ש שצז דקב"א

חמשים דעסו חזקו לדרסיס יומד נעל תורה ה"ז
צוילי דקנא אלב צוירי דליקונא לא עשיל חזקא אלב
כשל תורה מי צבחות דמי נ"צ וענשיל סרז עקוד צדך
קי חין נה דצרוי סרי סלסל יעקד דליו קעילי נ"ש ובלאעל
ד"י אום דליו

ח מוועה הא לאוי צעירצוין וואן דאס פאס כחוצי דער
דער שוואך קאכט א"ד היבא דמלגה צקצקא אבא אי
אויב גרקות צדצד לא לאונד זא האר צ"ח א"ח סי' רל"ח
ק"ב וועין להבד יצון שוועה ל"ז ע"א וואר ר"ה ד"ח צ"ב
ופרי נגדים צחא"ש קס"י חל"ג וד"ר אות ק"ח וק"י ע"ג
ה"י קק"ז ונ"ש האר נולד ציהודא חל"ח קס"י א"ך וצווי
עסא צאות זא ק"ק כ"ה

מ חליפין צירוף אר"י ווי סתחלפו לו כלי צבית הנומק
אסור לנצטם וכן הוא בחזקת הצחים נחלפו לו כלי
צבית האכל צעת העשתה לא ישתמש צהן הנומק ק"י פקל"ה
ועני"ש צט"כע ח"מ ק"י קל"ו דפי' כן ע"י"ד ויש ומהמכים
ליוול דאס סכנגדו ככר ושההמם צטלו אזי גס' הוא הוחר
לשונם צטל חצירו ויש להביא דמות רח"ה לדבריהם מדן
לונכס דפי' ציורי' טהרה ונ"י הא' ק"ק פ"א אכל ז"א חדל
דפי"ה דשנא' הא' דכנגדו ושתם הוא צטגו דל' ידע' הדן
ועוד דוס' הוי' סג' גול דאס גול ונונו' אלה ויי' נמל' היסד
לגזול גס' הוא סג' ונונו' להשתמש צו' אלה' אסור' צו' אלה'
לשונם' לחוד ונונו' סתם' סתם' ק"י ל"ב

זה הוי נפתחא ונעצמות שציו לוקח' הלכך יש לספקוי אס
יכול למקסס למחס שארע לז קרי שיתן לו חיקון לנפשו דמות
פנים היל' לו וגם לז חילול ה' אס וגלה עצמות שציו למקסס
כונס' המצומס' וסכ'מ' סס ולבסס חיקון לנפשו ישאל למחס
בפתחא וזי שארע לו קרי צ"הס' וס' חיקון וס'ב' עיינתי
וראיתי דזה ודלי' אין צכך כלום לכיון דזא למחס צוכה
ונמאכל על חטאו זה ונפשו ויהי עליו עבסס חיקון לנפשו
אין אדם כחשק על לעשו ואין כאן עזות כזי' אלל דהא מיהא
לא יפרקס לאחרים דזה ודלי' נמות כזי' דמות יאמר שסוא
סנאוי לפני סווקוס מוכנס חטאים דחטא לפניו חו סהסכר
הססורים נעים ציוס וצא לזי עונות קרי צלילה אין לך
עזות כזי' גדול וס' חונס' שסכר ימות לאוקוס קרי כ"כ עזות
אס יאמר שארע לו קרי דלספס ססוא לזאוקר דליכא כונס'
קרי לזאוקר אלל דלף גס וזא אס אספסר דלל יאמי לזאמי
כלל חצי' אלל דלס'מ'מ' צס'ס' צרכוס דצ"ד ע"א ונצ' מנשו
דכל כס'ב' לנצ' וס' ככיס' אכנסו צכל סאמור וזוי סקסס
על הצ"ד צצירות על הנוחור סלכות וי"הס' דק"ד ע"ג צצ'
צידוי סה דקססס על סנפסס ספירסס חטאו דקסס דלל
עלינו סזה סקי סוטל כזי' סיתורס אלל כדכתי' אשירי כזי'
ססע סכוי סטלס אסרס צעלמל וס' קי"ל אס רולס לפני
הכסות צידו כס'ס'ס' צצור ס'י' חר'י' נייב דזס סיוול דלל
זכר סך ונצצ'י' המצומס' וסכ'מ' סס'ל' דסנפססס חטאיו סול
צכלל עון חילול ה' דלין לו כססס אלל עד סחמות סיו' .
וענ'ס' סצ"י' סס' צצ'י' חר'י' ודוק גס סיו"א סס צצק"צ דהא
דלס כלס לפני סרסות צידו ונשנע אפי' צקול סס ס"ד
צחטא וספורסס אלל צחטא סאיו וספורסס לכי' אסוי לאומור
צקול סס כזי' עי"ד וכל סס'י' וכלל'ס' מליסור זס (א"ס' ועיין
לזכרס'ס' יל' צצ'י' סר'ס' ס' חר'י' סק"י' עי'ס' צוס יעיש
(אשירי)

ל חולה שאמרו צעק ציון דפ"ו ע"ב דער יעקב לא
 הוה מולשא בו כי הרב רוס נאמן דלי"א ע"ב דחולי
 ונגיעה הוה צמי ונקודם לכן שאין זה נקרא חולי כיון דנח
 כשהוא מקצר בלשונו צעירובין ג' מחס כשהם נוספים ע"ד
 ועמש"ל סק"ג

לחיות אי"כ שחית אי"כ שלים לחמירין צהר וחלוי או
חלצר מירוש וחלוי דצקן עלמו איכא חווש או שחית או
שלים לא דמוסיק ע"י עוד אחד וחצוח לחמס וחלצר הוא דצחצח
דנצחוח כסלס החווש או השחית או השלים כ"י חווש
רש"י צמלי"י דבין סע"צ צמ"י צ"ל חס"י דל"ה ע"ל יע"ש
לח' הח"י קפ"א דנדר"י דקדק מדברי סרל"ש דלצר
ש"ס צו חווש חג"ש סח"ן צו מיות קורין ליה מי בלשון
צב"א ונשצצין צחיוו כגזי נצצע צח"י מנחה ע"ד וק"ס דגס
בלשון חכמים מליין כן צ"י כוס צרכה דקרו ל' חיו"ל צ"ה
דח' הוא לאסוקי ונח דהוא אלס נצצר או נפגס צרס לנצס
ומנחה דל"א ס"י כ"ה"ה הוא רנחא דמקום דצר ש"ס צו
ומנחות לחוד קורין בלשון צב"י אלס מי

לה חינוך שייד אח"י צחוק צן ד' שנים אח"י צחילה
ד' אם הצחוק חרף ואל וי"א אם אצו למדו צרכו
ומצד אזה צרכה לפנור את עלמו צחיה ענין וכמ"ש העור
והס"ע קס"י רמ"ו דצטעה שאובלין ומצרכי לפנור עלמן
אע"פ שאינן צבי חיוז ימ"מ חינוך ואלה איכא ויש לנו לענין
אחריו אמר דמינוך ואלה לקטן חיוז חלוי צשנים אלף חלוי
צדיעת המלה שפוקה אלה דכ"י אשכחן צמ"ש קס"י
י"ז קטן הידוע להשענה אצו לר"ך ליקח לו לילית למכור
וכן צק"י חס"ז קטן הידוע למענה לולז כדיו חייז לקוחות
לו לולז כד"י למכור צמ"ש וכ"כ המ"א קס"י והחיוך
כל חד חד לפוס חורפיה הידוע להשענה חייז צלילית לשמור
חפילין חייז צחפילין הידוע ומענין שבה חייז צקידות וכן כל
כיו"א צזה גם הצד"ז ח"ג ק"י חק"ח עמוד לענין שפירה
צאיבור לאורייתא דחלוי צאם צא אדם לקרות מה שצדו ליעק
וצוכה ומונע וכצטא לאמו אח"י שפז"י לקח מה שצד"י כשהגיע
לעונה זו קומינן עליו ואין משגיחין צשנים מדע שחסימת
שצצירות נחתו בחד לכל דבר ילדצ דחסיא הידוע למענה
כ"ו

חמורד לאיכסי צלא דוני ונשמע לכו דכן הוא האות דעכתיי
דניס ליכא לאו כלל אזל כרי דעור ונעמח דאס חפיק
ליה עדשיאמר הוזה אני ליכא לאו כלל וכו' צי דהתי שם ע"ד
(ל"ה) ועיין להספ"ק צ"כ ונעיל ח"צ חילוקי דריי צ"ה ועיין
צ"כ וי"ת דקס"ד צ"כ וי"ש אש"ן

כה חילוק תבואה חזקין לעמליה דברי רבי אלעזר 373 דברי רבי יהושע לזכור וזל מזהב טווא וזל טעם מזהב טעם עובר צלל העשה ח"ל לא תשיב בצול רעך כו' ק' יחלים ק' רבי' ויניה יולא דלס צש"ס וכיולא כתוב ר"י קסח ולא ידעיק אס הוא רבי יוסי או ר' יהודה וכיולא להכנון שיקרי ר"י ויהיה מי שיקיה ולא יכנס צקוראו צש"י בקוב עובר צלל העשה והגס דיש לזוזה לזמות ד"ד צידע צצירור והוא נחליף ח"ו מדי קסקא לא כסקא וסקאא דלזכרייהא לחינורא ויש לזמות דש"ס דנחליף של זה לזה ושל זה לזה אצל הכה אילו אצל מקוב דלא אזור דבר צש"ס לחינורו דהאסוק ק"ל .

כו חלצ וצואר צַ'סִּי בידה ד"י נ"א דצב"ד חלצ טל
יבקה דס בידה נהפך ונעשה חלצ כ"ב ג"כ צספר
רששים צבורים להרי חינוך צ"י דק"צ טע"א נעס חז"ל חלצ
לאחר טס צזה כונת הפ' ווי יתן טסור עטמא כ"ו וכנראה
שאחורי ונדפסיה ע"ד ח"א לזה וומס הוא ט"ס בידה טס
וכן הרי ז"ל הפ' חידש לן צטו"ת חינוך צ"י ס"י ל"ח צזה
דח"ס צצמנה כן דנהפך דסס לחלצ ע"ד והוא ג"כ ט"ס
ערוך צצכוות ד"ו נ"צ גס הרצ קרצן אהסן ס' שומיני דק"ג
ע"צ כחצ דסס כידות טל צצמנה נהפך ונעשה חלצ .

כז חמה צרכת החמה כ' צש"ע ס' רכ"ט ק"צ דה"ס
מכ"ה לבי"ח שנה והתקופה צתח"י ליל ד' כשדואה
אחרו ביום ד' צצקר לוורו צרוך עושה צדאשית ובי' הו"א
סס דה"ס צשנת חל"ב הטל ע"ז שבי פעמו"ס כ"ח נוכלא דה"ס
צשנת חפ"ע כו"ש הדצ"מ ח"א חל"ח ס' ק"י הטל עוד
ע"ז שבי פעמו"ס כ"ח נוכלא דה"ס צשנת התקנ"ס כו"ש הרצ
דא"ס ועש"ר צליקוטין ח"ח ס' ל"ב הטל עוד ע"ז שבי פעמו"ס
כ"ח נוכלא דה"ס צשנת חר"א צק"ד וע"י להפ"ס ח"ד ופחד
ילחק ח"ב ע"ך חמה שעמדו ח"ס י"ס צה" ס"צ והפח"י ס"ס
מוסיק דהמנהג צה" לצרך יוס ד' צצקר כל ג' שעות . ולפי
האמור י"ס צרכנו צשנת התר"א יוס שבי דחג המסח כן
רכנו י"ס לצרך עוד על החמה פעמו"ס ועמ"ס הרצ חקקי ל"ב
צהשמו"ס קד"ע ע"י ומו"ש ח"י הדל צדורי עברה קק"א
יולא ללהמו כ"י חמוי ארומה העול"ס ח"ן לצרך דצבר עצמו
י"ב שעות וחמון קצ"עומו יע"ש (ח"ה) ועי"ן צב"י סבי"ו חס"ה
קומ"ר ס' וצ"ח פתח הדצ"ב סבי"ו הד"א הקדקד"ל צשנת
הצרכה יע"ש צ ועי"ן צב"י רח"ח ס"ס חש"ן

בח סריך דק"ל דאף טעם לפגם מחליא ליה לשצח
ואוקרו הוא מלודורייחא הכז טצת ליון קיי ל"ז ועיי
מ"ט בשוירי טהרה מעי הן ק"ק מיו צמו המלויינים קס

כ חלומות מלאה קצה הם ויש חלומות שאני טעה חלק ק' ומצוה ויש חלומות שאין צדק ממש ומקרה צעכן הצוה ודעת המחמיר צעכיים אלו הרב טיח ליון קי' צ"ן ונעלה להרב מקל ח"ו קי' ק"ם דקס"ן ע"ד .

ל מירפין וי שחיק את חצירו מירק מעט וכל חצירו ומירפיו יורח ויורח נדברי הב"ב ח"ו קי' תכ"א הג"הנו אוח י"ב ר"ג ומצא לה"ס פטור לל"א אוח משלמין צמוח לנבי מירפין וגירפין מעטם דיחם לנצו יע"ש ועו"ש ע"ד ה' ספי מרין ח"צ דק"ט ע"ד ואשדות הפקדה מח"ו קי' כ"ה ולק' ק"ה ג"ס וצ"ור קהרה וע"ה ה' ק"ה טו"ב יע"ש .

לא חנאים עציבו לנאקום דקי"ל דאין למקאום לאחריס
כמינץ הרענא"ס פ"צ דחטוי דין ה' נכחפסקי על ווי
שראה קרי צליל יו"טב דב' הפח צפי תרנ"ו על דין רואה קרי
צ"הק והוא שלא הרבה ציוס בלך על הוצה הוא שעהגה
ציוס וועידיסקא לא נעקא הם היו וועצידי עציבו לשמים
ועוד דאק לעעם האחר שם הוא וועפי שהוא שנא"ל לפני הנאקום

[illegible]

י עברה הנה שאל עליי הרעם ונתת חס כוולא רועס ונח
והצלת שילא ומונתו דס הכי הוה כהרוב ואל" עברה .
ח"כ דוד חייט זל"ל בהש"י כ"י ונל זכר דכ"כ נתי הכי חינוך
ב"י ח"ד ס"י ז"ה (א"ה) וכן פסק הרב יד כאלון ד"ו קנ"ד
והציא ראה ונדברי הרמז"ן עה"ת צבי שוויי צפ"ק קרצו
שאו כ"י הנאמר צבי אהרן וע"י ליוורסוף צ"י הכ"נ ח"ס
ציד ס"י ל"ו וק"א וק"י ולענין חס לך לקצור אותו עם
עלגות צדקו הכי חס לאו רפיס צ"ד יע"ש וע"ד נראה
ללך לעש"י לו חכריכין ליוכא מעמל להמו דוק אש"ן

י"א ט"ז בשלל צווייט אס וועדלין צוואלי י"ז על הסוכה
ונוצח צטור וצ"י ס' תקצ"ו דשני צומחיו אס וועדלין
ווען פסק סס כמ"ד דוועדלין וצ"י זכור לאברהם ח"א ד"ד
י"ז וליך שקייע להביא כהם קצרות מחולק" על ווען וועגס
דעס"ג ווע"א כ' דעהגו כווען להציל ווע"ו צווקה חילון וועג
לא קי"ל צבי"ה כווען וועסס ס"ז צעטלה ולבד ב' שס אחופ"א
דוועלס ח"ל צווען דלעטעס פשיט"א דעטוועיסער לווער
צרכס וועדיל צלתי סס וועלכות וכן אלי וועג (ווע"א על
הסוכה כווע"א צצציו סס קודס לכן וק"ל) וכו"ו הו"א צווקה
סאין וועג דצווקה ש"ס וועג אין לערער עליקן וכו"ס
דצווקה וועג לא"א קצ"ל יע"ס דרוק ע"ס . וסוד ל"ן ע"ו
צכום דוכתין סנע"יו צסן וועפטי צה וכל וועלתי אס חור
צו וועדציו אלו דלע"ד צצציו אלו סס חוועיס" דקצר צה
דס"א עוז יע"ר לל"ת ידי כל ספק צוועי דצרכוס . וליד"י
עדיין נכנס צעלע וועלכות צחשם צרכס לצעלע צווקה
סאין וועג אס יעסס כדצציו דס"א וד"י למ"ד סאין וועדלין
צום הו"א דעקור וכל וכל וס"א וס"א וועדיל ה"ו כוועדיל צס"א יועי
סצצוע צכ"ל חש"י דאין סייכות להצדל"ס כלל וועוועל"א
דלעטעס צרכס וועדיל סנע"ד ס"ו כוועדצ דצ"ס צול"ס
ווע"ו הפסק צין צרכס לע"ס וצכ"ס צבי"ה הו"א צעטלה וכו"ס
ד"ל דלפס"ר דל"א יל"א זס י"ס א"ל למ"ד דוועדלין כיון דצ"ק
וועדיל צלתי סס וועלכות וס"א יל"א י"ס צהצדל"ס זו על הסוכה
דס"ו כאלו וועדיל זס צל"א כוס וועוועל"א דלפס"ר לווער
דצכגון ד"א אפי" דלעט"ו הו"א הפסק צין צרכס לע"ס הלבך
וד"י ד"ס לחוש לספק צרכס ווע"א צבי"ה צין לווער וצין לווער

[illegible]

מה הלון ווליו דקרו ליה צש"ס לונה שאנו קורין צלע"ו
אלעאריי ובלשון ישענאל שקורין אותו דוליאס הרי
טו"ב י"ד טי קכ"ט ט"ק ח"ן

מֵעַ הַמָּוֹת אֶת אֶדְיָא

א מ"ב פשוט הוא דבוקן בית שני כשהיה צה"ע יונק צביון לא
היו נחשבים צה"ע וי"ט הרבנים צה"י המוסד פ"א
לד"ר וי"ב וצ"ב לא היו נחשבים יו"ד צבנת כו' צה"ב
היו נחשבים צו ע"כ מוכרח הוא שהיה ט"ס וכל' ולאחר צ"ב
היו וי"ב לה"י עו"ש דו"ד ונ"י לז"י צה"י וי"י לרש"י
צ"ב ד"ה אין שלום וצ"י יוסקן לפס קאדקס
דכ"ס ע"א כ"י מירוש' דשקלים ללא היו עושים ונח"ס
א"י הדל עוד צה"י על הס"ע ס"י תק"ן קס"י

ב ערפס דאזיג מי י"ב חסד אי נאמט לגבי דאס דאס
 ליה ואל ענ"ש הס"ע סוף יצמות והכז כסא אליהו
 ח"ד סי' ל"א ותימא וחס"ד י"ד סי' ט"ה ס"ק י"ג ד"ל
 למחל צאדס דאזיג מי י"ב חסד אינו אלל צדאי אלל לא
 צקפס ערפס יע"ש ללא נחית למ"ש וענ"ש הסז מולד שלס
 סי' מ"ו וצ"ס חולין ד"ל ע"ב וצח"י טס ד"ה ודלמא (ל"ה)
 ועי"ן צס' ונעסא אלכסס חל"הג סי' ו' דק"ן וס"ב יע"ש
 (לש"ן)

ג עריפה לחינה חיה הרי עו"ששך ד"ח"ג ע"ד הביא דה"ד
בטענות הטולד לאחר שטולדס הבכונה אונסם בטענות
הטולד עומה הסם שטיא עריפה ואסורה יכולה לחיות כמה
שנים והאריך הכב ז"ל צום ע"ש. ונאלתי ידי כותבה ע"ד
אלו כ"ב ועיין להב"ח י"ד סי' קל"ד סי' ק"ק י"ג ועיין לקוון
אות כי (א"ס) ועיין למהרש"ק צ"ק כל הסיים ד"ק עיאל פ"ו
שליין צום יעיש אש"ן

ד טריפה אס עווליד . הענישט דמיל נישא כתי צום נשי
צפי נשמות מיין וועלכע ידו כוחות ע"ד אלו כ"ב
ויענע להר' למורי ה' למוד קס"ה ולהרצ פני ועין ח"ב ד'
ק"ח ע"ב וספת הים ח"ד כ"י מי ועיין לקמן סוף ד'
(א"ה) ושם צנע"ה הוא צמיר"ל כ"י ג' וסרצ המגיד שם ל"ן
עוד כמה פוי שנומרו צע"ז יע"ש אש"ן)

ה' עזילה כמים רגילות לנצול ג' פעמים צמים טעורין
 כו' קה"ה קי' של"ד ועומם עוצלם צעמין זה הכז הוות
 יאיר קי' קפ"א עי"ד ויניע לה"י קי' הולקף קי' קי"ד ולפי
 דברי קה"ה אפשר דבס כ"ג צי"הכ ה"ה חסד לנצול שלשה
 פעילות ונח"י דלמ"י צפרה פ"ג וחי' דלכסח השוקף את הפנה
 סומ"י לו עיזול ונח"י דלמ"י עיזול ונח"י ונח"י ונח"י ונח"י
 יתרה דלנעל"ה עיזול צפרה כו'

נענוח דקדא אטיג דק"ל כטי"ד דלל דריש טענוח דקדא
 מ"ח אה הטעם ונתקדש אל השכל דרשינן לכ"ט הכ"ח פ"ד
 ונענוח דין ד' ועינן צמחי' סוכום ש"א כלל יו"ד והרב הויה
 יאיר צהשנועות דקדא ע"א ור"ח ט"ו צנסלדרין פ"י מ"ה ופ"ו
 דמוכות נ"ט ונענ"א אה הטי דקמ"ו ע"א (א"ה ועינן צק)
 ונקם אצרכס אה קפ"ד וצק' כל החיים ד"ז ע"א ו"ט פ"ו
 טענודו צני' (א"ה)

תורה ונבירה להצ"ח ח"ד סי' קס"א דעו"ט האגודה לענין
 נזלה של נזילה דאין להחזיר ציווי הקופה או מה חלה
 כבש"א להשחיל בצומו עיר ויום שכלו כיו"פ דצדו דלא
 קאחור חלה צדו קטנה ואכסיה צה ונעט חלל! צדו גדולה
 ודאי לא ונחיצתן לחזור ולשחול על הפתחים צדו ויום רק
 חלל שכלו ונחיצתו וכו"ה כיו"פ חלה דכמה דצדו
 אשכחן דצדו שיעור הסודות עד פקס ואסוד נוסס דצ"ח סי'
 סליד סליה ועוד צא"ח סי' ל"ב ק"ה

ח נ"ו צאצא חן צו קעזערע ווארע ב"ו ווענ'ס הויז"ל קס"א
תקענ"ג והצא"הו עס וועט לסו"ח ק"י תקענ"ג תק"ח
ווע"י צפ"י קווע קולע דקבע"ע ע"ל שהצא"ה עס הרצ וורה צאצא
ע"ש סז"ס"ק דירעה קלע שוועה לכבוד ע"לוי השכינה והוא
כ"י עס קורס לכן דירעה צוואכל וועשה כ"י ווענ'ס צעזורי
מנהל"ט ווע"י ספ"י קס"א

וְעַתָּה וְהַיּוֹם עֲקָרִי הִדַּעַתִּי כִּי לֹא יִקְרָא וְהָיָה צִית יִסְדֹּר
 סִימָה כִּי קָמָה דְקִטְעֵנָה וְהָיִלָּךְ דְקִטְעֵנָה עֵינֵי וְהָיָה קוֹל לְהִלָּה
 הִלָּה כִּי בָּדָךְ בִּי דְרִיב הַסּוּף סִלֵּל דְנוֹעֵמָה זֶה הָיָה דָּת נִינִי
 וְעַתָּה בָּרוּךְ שְׁמֵיךָ

מנוּחָהּ צִבִּית הִכְנִיחַ אִי יוֹדֵקִים בָּהּ הִרְבּ הַמֶּלֶךְ
 בְּסִיף דִּינִי צִבִּי דַּקֹּת הַצִּיּוֹת וְנִלְי דִּכְתָּבָהּ וּמִסֵּךְ הַכִּי
 וְיָד קִי סִטֵּי' דִּסְחֵי דִקְאֵנִי צִיּוֹתִי אֵין וְיִדְקִים צִבִּית
 הַמִּדְרָשׁ הִיא צִבִּי' וְהִרְבּ זִיל וְקִי דִי' בָּקִי טוֹנֵי' לֵאלֹהִים
 דְּהוּ דִּל אֵל לֹא צִוּוּנֵהּ הַמְּנוּחָהּ דִּלֹּי וְיִדְקִים אִשִּׁי
 צִבִּי' הוּא יִנְיָם אֵלֹהִים לִפְתִּי' צִוּוֹת הַקֹּדֶשׁ דָּגִם טוֹנֵי' הַמְּנוּחָהּ
 לְכֹרֶץ הַמֶּלֶךְ הוּא דִּל אֵין וְיִדְקִים צִבִּית אִשִּׁי צִבִּי' אֵלֹהִים
 דִּבְכִּי כִי שֶׁם צִבִּי' עַל הַמֶּלֶךְ אִשִּׁי קִי טִי' בָּקִי דִּכְוֹנֵי
 כִּל לְהִלָּה דָּגִם צִוּוּנֵהּ הַמְּנוּחָהּ סִטֵּי' דִּלֹּי וְיִדְקִי
 אִף צִבִּי' וְכִי הַמְּנוּחָהּ וּצִפְרֵי צִבִּי' הוּא דִּצִּי' כִּי גִם
 סִטֵּי' שֶׁם נִדּוֹן לִמְחִיר אִף טוֹנֵי' הַמְּנוּחָהּ וְגִם סִטֵּי' יִדְקִי
 לִכְסֵי' צִוּוּנֵהּ הַמְּנוּחָהּ אִף לִכְסֵי' יִנְיָם וְעִנְיָם הִרְבּ זָכֹר
 לֵאלֹהִים מִ' הוּא וְעִנְיָם הוּא דִּקְטִי' טִי' וְקוֹל לִי' וְחִי' צִבִּי'

סז טעם בעיקר איז הויז לאורייטאט געווען צעמלקוקט. ווייל
אויפן זעלבנאם כוונד לאורייטאט וכן פסקו האטמיי
וואסער דרייטאט פסקו לאורייטאט וויקרו וואס קאמפן עלייהו
לעצטעס הרב זאכס לודו ח"ד סי' ס' דסין קטעז וועמאס
צטוירט טעכס וועי' הא' קאן ד"ה אלס האטעס וועמאס ענד
לקי' וועי' הא' סיך וועי' ענד סונל"ה הא' וואס. אס צעס קראס
פאר' הפלירט ענד כאל' סי' כ"ג ד"ה צום צאקס"ל ווי' הרצב"א
סי' קאטעו' דלדעס קא' ווענעס צעל' צעס וואורייטאט' כיון
דאך טעם בעיקר ד"ה ענד' וגם הרד"ק צקי' וואורד לודו
גא' ל"ס הא' כל' קצרות פאר' אס ד"ה דכל' עלי'א צעמאר
סות צבדי' א"פ ליכא אלס אקוי' דרי' ווא' דרוקא צבליכא
וואסו צעמארט אלס טעמל' צעס צעס לאורייטאט' וואו
צבליכא איז ענד' צטוירט טעמל' וועי' הא' קאן הא' ווא' וגם
ענד' צום צאמאס אס צאקס"ל צאקס"ל

א"ה ועיין מ"ש באון נחמנו מוהרר"א ז"ל צ"י סכ"ח צט"ס
יקרא טעם אקד חז"ל ק"י ג' די"א פ"ד יע"ש אש"ן

ר' כוונתו הנה דברים שכן נעשה להם צדקה ונעשה להם
במנוח ומשם. הרמב"ם פ"ג דל"ב דין ג' והוא ש"ל קס

[illegible]

יצאנו למסע הזה ללכתה' ק"ל דלקור וז"ל דלסה' שצאנו
 ונצקנו לכל לא פגום ונצקנו בנן צל"ת היצאים
 הלך בסימ' בדעבד לא נאקד הכלי אלל נצטל לכתחילה
 על דמח שיצטל חס"ך דער פער צבלי זה יס דלקור הכב
 ביה אצרכס חס' ק"י וז"ל והנציק צב"ש י"ד ק"י ל"ס ק"י
 ובצרי חוחר ופאד חכרונס פס יחלס דק"ל דצנעס פגום ויחל
 חס"י לכתה' נצטלו בקדס כיון פנכנס בקדס צנודו פגום
 לנצ"י ע"ד ונחל יס נלסות ד"ס' דלך כונתו נצטל צחך
 סקדס חליקור הפגום אלל חסדו לסתמו בדי פ"סא סח
 נקסו ונלד"ס חליקור ונכפדות חס"י נצטל ונח' חליקור
 הפגום צחך סקדס על סל נצילס חוחר כך דלקור דו לא
 שצנעו ונחס

ה' עדיפה לראות חסד ואמת עוליד הוא על הרוב אצל
 ים מנסה לראות עוליד הים"ם צהולין ק"י פי והסב
 צבור בור דק"צ ב' לשהסם ע"ם המונים והמדינות ובינו
 המ"ם מלסר עדיפה לא ע"י יתג' יתג' מלסר ולא עוליד
 ובהצ"ס

[illegible]

וב עונותיה כהן ודאי דליכא צאצא צאצא היולא ון החי כצריחו
 כו' ובנו"ס שה"מ צוה"ל פ"ב מה' עונותיה נ"ה דין ג'
 קמנינא צונג ובהא וצאלל מן הכתוב כמה עליו וכן פ'
 נ"ג צ"ד כ"י קס"ג והב' שבות יעקב פ"ה ס' ק"א נכתב
 על וי' שהתכו לו הנגל חט וחייב לקצרו ונוסיק דאס יולא
 לקצרו נחאי אלל דאס יחוש וזשם סכנה לריד ליתנו צהד
 ח' בלא יכסו שם הסכנים ויענאו כי אבז מן החי ענינא
 יע"ש ונעטת דבריו כו' דצארתו חזק עליו הוא דלון הפסן
 ככנס אונס צהדריס הצתים הסומרים לו דצות גופים ליכא
 אלל עונותה דרבנן לפי דעת רובא דצוונא וכו' נאחזקוים
 דהכי ק"ל ס"ל דליתו ענינא עונותה דרבנן צאצא מן החי
 אלל עונותה דאורייתא שפוא צארתו חזק עליו הם היולא
 דכיוו לצר מן החי כתבו שנינא כמה עליו"ש לן להסארתו
 לגופי חפ' לענין עונותה דרבנן דנ"ס ונאנא ח"ל דכיוו דצהדריס
 וצתים הסומרים ליכא לא ענינא דרי גבורא דמנו"עווא דלויי
 לא גזר אלל צות שפוא ענינא דצתים אלל אבז מן החי
 דלא שכיח זש עלל גדול דצריד דלא שכיח לא גזר דרבנן
 וכעת חין הפסני וסכרים עמי לחפס צקברי חפוי אס הדין
 כן חס נלש"ד כעת וענ"ש לקי' ס' ק"י ד"

ד עוונות וזה עולות הנות שאלו צדק לא רוב ונני וצדק
 ורובע אלל עלל אללד אלל יס צו רובע אלל עונות
 צונגע וונאל ולא צאלל וואל סלכע אלל דואל עלל כשענד
 וואל דין תורה ולא מדברי קופרים העונות זל פ"צ דעוונות
 ונני דין סי ויוד ויט עור דידק וקסע לפי עונות בשקיקה
 ה"ד צילקוט ימים רוח שכן דעוונות סוד וואל דידק אללעו
 ידים ורגלים עקטעוונות וונקלכות דידקס וסוד ונקלכות וסוד
 להוד עולות וונקלכות וונקלכות וונקלכות כ"י וסוד ימים
 סוד כסד וואל סוד וונקלכות לפי דעת סוד שאל לבסד
 לעונות לה דבר תורה וסוד ונאל ונאל דעוונות ד"ס
 עונות הכ"י סס ע"ד העונות אללד העקס כדל
 ע"ס יס ואלל דעוונות סוד ונקלכות לעונות דסוד כ"י שאל
 לו קוצרים דעוונות ונאל לבסד כדל ע"ד סוד אלל
 דעוונות עונות ד"ס ע"ד ע"ד ע"ד דעוונות ונאל דעוונות
 ולפי עונות סוד ע"ד ע"ד ע"ד ע"ד ע"ד ע"ד ע"ד ע"ד
 דעוונות ע"ד ע"ד ע"ד ע"ד ע"ד ע"ד ע"ד ע"ד ע"ד
 עונות לכסד אלל ונאל ע"ד ע"ד ע"ד ע"ד ע"ד ע"ד ע"ד
 סוד ע"ד ע"ד ע"ד ע"ד ע"ד ע"ד ע"ד ע"ד ע"ד

יד קדושה צדקה סמכות לרוב לרבותה סוד לדבר
ואם יש אדם פקדן יש להסדור וסודן כן כהנהגה צדק
על השם חיים קי"ה סקד וכו' להסדור גזע שאלו קי"
וי סל לרוב ספר סל דהוי לרבותה סל לרוב דמי שם
לענין פקודת נפש דלך לענין דלרוב דהוי לרוב עוב סידרה
למורה לענין צדקה שסמך לרבותה וצדקה סל סמך
והסמך סל עליונותה דהוי ג"כ כונה פקודת ג"כ וסל
עני סל קי"ה לענין סל סמך סמך סמך סל סל

ק' חור לי הנ"ל יע"ש זק"י התי' זק"י וע"י ג"ב זק"י שני
הנחתה ק"י וי"ע יע"ש חס"ן)

כג ויווינו ליוצאים אפי' לבד לייצאם אחרים זה דוקא כשהוא לאדוקני ממונה אבל לא להוליא כגון אם היוצא איבא מד ז"ד דעקיעו שהחזיק צהלון לא ענינן ליוצא האמר שו"א ה"ה כו"ד האמר דלא מהני חזקתו הה צונה ונאפיל אבל בשאינו מוחזק צהלון חלה להוור שו"א ה"ל ר"ה צ"ה א"ע"ג דלא ענינן לה כד ש"אפיל משום דחב ליוצא האמר להוליא שחזקו צהלון ונינו לא ענינן לשום אחד והם זיקין זה לה והזיק מוחזק כפני"ח ח"א כ"י קכ"ד ונאפס כצכף כ"י צ' דכ"ח

מִעַי חֵידָה אֶת אֲבֹדֵי הָיִד

א ו' יאשיה ור' יוחנן היו תלמידים לר' ישועהאל מהר"ק א
 בכלל השם דקטורו ע"ד מש"ס ומנחות ד"ן ע"ב ולפי"ט
 הכתיבות בחלק יונות עולם ש"א הוא דר' יאשיה ור' יוחנן
 היו חצרי לר"י דר"ממי הם תלמיד לר"י ישועהאל ע"ש ואם
 כה"ס אמתו זה ל"ע אך כ' התי' יאשיה ציונאל ד"ן ע"ב
 דר' יאשיה ור' יוחנן היו תנאים אחרונים כנו רצ' סי' אור"ט
 בצ"י ע"ש והוא פלא לע"ד ועיין להרמב"ם בקוף הקדמותו
 לקדר זע"ש ד"ה הפרק הרביעי וש"ס צרכות ד"ח ע"א
 וצונק' ידים פ"ד ח"ג וצ"ס יוסקין דפוס קראקס דכ"ה ע"ב
 וש"ס קידושין לר"י ע"ב

ב יחיד כ' פלוגי וקא קטיל ליה האמור צט"ס חס תאזה
נפסק לידע פירוש הדבר עומ"ס בחידושי על הש"ע צ"ה
ל"ו ע"ב

ג ילד הרע צא ללדס אהר שטענער ללחט וואנטי אינו חלל
דבי צפי' המסידים פי' אלץ קל"ז ד"ס נשמות שהם
ומתקטע"ל דורות שיש להם ילד"ה אף צצטן חלל ילד"ה הוא
אף צצטן ובלאחריו ונאסו הילד"ה וכנ"ש צפסקי תו' דלדריס
הרב יוסף הסירות צוממור מ"ן אונס צו"ה"ק כ"ש פי' ויש
ושטענע להדיא דהילד"ה כשצא ללדס אינו עולה לילד"ה ע"ש
דבי ג"כ דמ"ד כשנולד אספי ליה הילד"ה ש"ס"ך עולמו ללחט
וילד"ה וק"ק דנוצחל צו"ה"ק צבנה דוכתי דהילד"ה הוא ניצ
שטענע ללדס לחטול ואם יכוף ילכו יקבל שכר ונומילא דעס
לקטן שטענע צמטא כשיגדיל ואם יכוף לילדו יקבל שכר חלל
להספיט שטענע עולמו צמוד קטן וז' רשעות עלי חובלת וימי
נ"ש עוד כשיו"י פהרם ס"ק יולד

ד' ר' יוחנן צנו של רבנן ז"ל חזר לסיים חב"א וכוונת
הכרעות הרב ונשכח"י ק' יתרו דפ"ז ועונש"ל ונערכת
הר' ס"ק כ"א

ה יאודה ועוד לקרא לא נקטי' הס"ם אלא בשמונה לבתר דאיימי הקרא ועוד תינן אכל בשמיני אומר ועוד אלא בזשין אחר מיימי מתכתי' לא נאמר זה הוי ב"ב דס"א ע"א ועיין להרב יבין שמועה דכ"ד ע"א סה"ב חילוק אחר נקט סה"ב

[illegible]

יד קוללת לענין איקורים ים לשתד ציטויו דכלי קליי
אפי' לנזיל דעיויו דכלי קליי אורס דרצ יוקף אונז
אשכמו קיי תמי' ונז' ציטויו על דה"ע א"ח קיי קיי
קט"ו ד"א לאורס אפי' עד וי"ד בלי

וּבְחִצּוֹתָם שֶׁם לְקִיָּא כִּי גִיכ' לְסַפִּיר טַפִּי לוֹוֶנִי לְעִרְפִּיהָ לֵאמֹר
 סִיָּה סִיָּה צִבְיָה חָלָל לֵדֵם יַעֲשׂוּ שְׁטָעֵם חֹק הוּא מַחֲקִים
 יוֹתֵר אֶף צִי וְגו' שִׁנִּים וְכוּף שְׁנוֹת עוֹלָתָהּ וְכוּה' חֵיָּא לְפִי
 חֹק עֲשֶׂנוּ וְלֹכֵן בְּסַפֵּק עִרְפּוֹת הַסְּיוֹר צִיָּצ' חֲדָשׁ לְרֹצֵחַ
 הַכִּי אֲחִנְסוּ וְאִם רֹאִם שְׁמִי יוֹתֵר וּמַסְכִּירֵן לִיָּה הַשּׁוֹם הַרְבֵּה
 עֵשׂ וְהַסְּךְ סָקִי יִזְן וְסִיָּה פִּיָּח קָקִיָּה הִצִּיל לִקְבֵּק עִרְפִּיהָ
 לֵאמֹר סִיָּה אֲבָל וְדָלִי עִרְפִּים סִיָּה יִצָּח וְלֹא לְדָרֹךְ חֲזִיָּה צִבָּה
 (לֵאמֹר וְעֵינִי מַשְׁכֵּל לֹאֵת גִּי וְדִי וְעֵינִי צָקִי גִזַּע יִסִּי קִי רִכְכִּי
 לְקָלָה וְעֵשׂ עֵשׂל הַפִּי סִי וְעֵינִי וְעֵינִי עֹקֶשׁ לְאַכְרֵהָ לְכִיָּא
 עֵשׂ וְעֵשׂ צִיָּצ' וְעֵינִי גִיכ' לְוֹהֲרֵחִיף זִלֵּל צָבִי רֹאִם חִיָּדִי קִי
 יִזְן לֹאֵת דִּי וְעֵשׂ צִבָּה יַעֲשֶׂה אֶסֶף.)

בא טעניקן ל'ורשין וולקחות כו' כ"ל ד"ה צמיד'לדאמן
הים המזרחי אז המוכר צטענחט צשצונע אלז אים
לא הים לאמן כי אים צראים מפורשת בגון צשטר או צעדים
לא טעניקן צוה . ומהצ"ל ח"ג ס"י ג"ל ומהס"ך ח"צ ס"י
חפ"ג גמגס עליו דזק דין חדש ולצקוף הסכים כווחיה וטפני
כצדו ומהס"י קס"י ל"ו ב' דדעה ומהס"ך דגס המזרח
עלמן אים היה צא צטענע שמוכר לו הגס שסחוק ג' שנים
יכול שפנגדו לצנות ולהאפיל אים לא שצא צראים מפורשת
צשטר או עדים דלזי אין שפנגדו יכול לצנות ולהאפיל ע"ד
ולנ"ד כ"ל דאס כצר צנו והאפיל לעולם אין כח צידיו
להכריחו ש"כחור דסוף מווחק צשלו ולנ"ד גס הרצ"א יורה
צזס וע"י נ"ט לקי' מנח' הן ק"ק ל"י ומהצ"ל ח"א ח"מ
ס"י ח"ן ילא צענ ומהצ"ל ויכו צשקס צ"צ דכ"צ ע"ד .
ולא דלמני דכצר מידש דין זה הרצ"א צצח' ס"ד הצ"י
סס"י קנ"ה דצחמ' הצ"א סס' מנח' הרצ"א צצח' דלמנח'ס
צמיקין גדולים אין חזקה כי אים סצ"א צראים מנח' צשטר או
צעדים ושוב הצ"א אחרת דצמיקין קטנים טעניקן ל'ורש'
היכא דלא טעני' אינח' לספק צטעני' צריא אלז צניקין גדולים
דלהלכ' למנח'ס דלפ"י אים הוה איח' מי לא הוה מסיק' עד סצ"א
צראים צשטר או צעדי' גס ל'ורש' לא טעני' ולא מה'מני עד סצ"א
צראים צצער או צעדים ע"ד וסינו מנח'ס דכיו סל ומהצ"ל
ועמ"ס הכ"ג ו"צ ס"י זק"ן הג"הו אוח' י"א ונחמ'ס צכק
ס"י צ' דק"ן ע"ד וס"י ע"י אלז דסס צק"י י"ד ה"ד ומהצ"י
דכ' דטעניקן הגס דלציו היה ל"ך צראים ולפ"י י"ל ק"ל
גס צחא כיון דוהסרד"ס נמי ס"ד סס' דק"ן ע"ד קצר כן
אלז ד"ס לדחות נכונה טעני' אהא' מנח'ס'ס נחמ"ס צכללי
הק"ל סק"ק י"צ ועוד מנח'ס'ס הרב קנייכ' לחיים דנ"ח ע"ג
אלז דהפנח"א ח"א ס"י כ"ו דק"ה ע"ג נחמ"ס'ס ומהסרד"ס
ע"ד וגס הסצ"ן ס"ד צמוט המנח'ס'ס ס"י ז"ן אוח' א' ס"ל
כהסרד"ס ז"ל

כב עֲזִילָה לְיִדְדָה צִירֹם ז' לַפְּסִירָה ז"כ הַגֵּם לְמִצְוֹתָא
 צְעוּתָא י"ד ק"י קל"ט ק"ג לְיִתְיָה יִכְוֹלֵם וְדִינָה לְמִצְוֹתָא
 צִירֹם חָלָל צִלְיָה וַיָּמָן אִם צִטְבִּיל חִיָּה קִיפָה צִחָה לְשִׁחֹלָה
 לַחֲכָם יִכְוֹל לְהוֹרֹת גֵּם לְמִצְוֹתָא וְצַעֲדֵי יוֹם כִּיֹּן לְמִצְוֹתָא
 ח"א לְמִצְוֹתָא צִלְיָה . הַרְבֵּה חֹלֵל יִלְחָק צִחִי עַל הַרְבֵּה לְיִתְיָה
 סַעֲיָג וְחַעֲיָג דְּהַרְבֵּה זָכוֹר לְאַצְרָהס חִיָּה וְעַכְכִּי ה' ד' רָבִיָּה
 ע"צ הַרְבֵּה וְהַסֵּד הַרְבֵּה לְאַקָּה סַעֲבִילָה צַעֲדֵי סַעֲנָק
 צַמְחֻתָא סִיחֹר וְעִצְבֹּל חָלָל דְּהַכִּיָּב כִּי לְדִין וְהַסֵּד הַעֲוֹלָם כֵּן
 וְעִיִּין צַמְחֹר לְאַצְרָהס ח"ג דְּל"ב עֵינֵי וְעִיָּה וַיָּמָן לְרִיכִים אִמֹר
 לְהִלֵּין עֹבֵד צַעֲד הַרְבֵּה סַחֲסִיד זִלְיָל דְּהוּא יִחַנֵּר לְדָלָה הַרְבֵּה
 דְּהַרְבֵּה ב"כ חָלָל צַעֲבִילָה צַעֲדֵי הַיּוֹם גְּדוֹל וְוִינִילָה תַּחָּא חָלָל
 צִיחָה צִירֹם וְעַסֵּה סַגִּירָה סַגִּירָה חֲזִיל שֶׁלָּל הַעֲבֹל צִירֹם בְּוִיָּה
 הַרְבֵּה סַס צִקִּי קל"ט חִיכָל צִרֹם חוּל לֹא קִאֲמֵר דְּהַעֲבֹל
 חָלָל צִירֹם חָלָל וְוִידֵה דְּהַס וְיִחָה חָלָל לְצִיחָה צִצִּין סַעֲנָקִית
 סַחֲסֹר סַקֵּן מִן הַלִּילָה מֵה לְמַעַר גְּבוּרָה סַעֲנָה יִצְבֹּל וְתַחָּא
 וְסַפְסֹר וְצִיחָה סַקֵּן מִן הַיּוֹם הוּא סַפְסָל דְּרַצֵּן וְלִקְוֹלָה וְצַפְרֵי
 צַמְחֻתָא חִיָּה לְמִצְוֹתָא חָלָל חָלָל דְּמִסְעִיָּה לֵן צִמְחִיָּה
 לֵקֵן וַיָּמָן חִיָּה סַקִּין צַמְחֹר חִיָּה לֵקֵן לְיִדְדָה סַעֲנָקִית חָלָל
 חָלָל צִיחָה צִיחָה סַקִּין וְעַסֵּה צַמְחֹר מְהִירָה וַיָּמָן חִיָּה קל"ט
 דְּהַס וְדִרְקֵי חָלָל חִיָּה וְצִמְחִיָּה ז' סַקִּין (ח"א) וְעַסֵּה צִקִּי כִּיֹּן חִיָּה
 סַקִּין חִיָּה ק"י מִי וְוִידֵה וַיָּמָן עַסֵּה צַמְחֹר עַסֵּה רַב חִיָּה צַעֲבִיל

וכ"ש להזכירו כל ישראל צהודות הנקדמות להטוהר וטוהר
 דב' צפי' השלשלת הקצלה בעד יוסף בן פרמיה דיוחן
 כ"ג זה דעשה לדוקי היה נוצי צניו של מתיס בן יוחן
 כ"ג המ' צבוכה על הנסים ע"ש גם הרב המאירי צפתית
 אבות לבי צית אבות כי כדצרי השלשלת הקצלה וגם הציא
 שם דינאי המלך המ' צקידושין דק"ו ע"א דהרב לחבני
 ישראל הוא היה נוצי צניו של מתיס בן יוחן כ"ג המ'
 צבוכה ע"ה דמכוכה וכבר אנו צצרכות שם הוא ינאי הוא
 יוחנן זה פשוט וכ"כ צפי' אהל יעקב ששפורט ק"י ע"י וע"ה
 דע"ו ע"צ דע"ו ע"ד ע"ש הכ"מ פ"ג דנועטר וכ"מ צפי'ם
 פוטוה דל"ג ע"ה דציוו משינאי וגיחי קרצא היה יוחן
 אחר כ"ג ככנס לצי"ק ושמע צ"ק כ"י אצל ינאי דהוא
 יוחן היה עצדא והרב כל צית משמונאי הורודוס כ"מ צצ"ג
 ד"ג ע"צ אלא דעשיקרא צצרכות שם רצא פליג דינאי אינו
 יוחן וע"ה האומה כ"מ גם הרמזים צהקדמות ק"י זרע"ס פ"ו
 כ"מ ע"ש . פ"ו צהגכה לרציו שמשון פ"ג דפרס מ"ה דצריס
 תוהים מאל ע"ד

כו ין נקד הא דק"ל דנועט יסוענאליס ציין שלנו דחינו
 אוקנו אלא צפתיה ולא צהנאה גם לדעת מין צפי'ם
 יס ונקס"ס דלפי ונאי דמחצא השחא דגם היסוענאליס עוצדי
 ע"ה הם צצמונאליס כחצו לילך לצי"ה וסם צצורחם
 להשליך אצריס צצורא צעת צצורחם והוא זורק אבן לנרקוליס
 וכ"מ הרב אבן עזרא ק"ס דריאל וא"כ כיון דעוצדי"ם מונס
 הם לפי פסק מין יסאק מונס ציין שלנו גם צהנאה כשאר
 עוצדי עכ"ס ונעדין דלק"ו דכבר נהצאר צצנו"ס צהגס צצ"ד
 קס"י קב"ג וסאר פ"י שם דהא דאקור מונס ציין שלנו צהנאה
 הוא משום גזירת י"ן שחנאק לפי ע"ה שאקור מולאורייתא
 ח"ד צצוי הסונע דליכא ל"מ"ס ציה שוא יסבכו לפי ע"ה
 צרס המ' יסוענאליס הגס דעצדי הך ע"ה דמקוליס . מ"ה
 צצצורחם לא כתיב המ' כיסוד לפי ע"ה ולא עוד אלא
 שסם חיריס מן סיין וסצרחו מונס והכי וסאר מוצרי הש"ע
 והלבוש ק"י קב"ד ק"ו דהא דציענאליס אינו חוקר מונס
 צהנאה הוא משום דלא צי"ד ציה שוא יסבכו לפי ע"ה ע"ד
 וסאר הפוס' שם וע"ה הרש"א צח"א ק"י מ"ס דמנאל
 דתי יסוענאליס עוצדי לכות מונס וע"ה הרד"א צח"א ק"י
 ק"י שומ"ע ע"ה הרש"א דחיין עוצדי ע"ה וס"י צצור"ן דליע
 קע"צ כי עוצדי ע"ה הם אצל המ' לענין י"ן הוא פשוט
 כ"מ ע"ה להפנימ"ל ח"א ק"י פ"ו והצרכ"י י"ד קס"י ד' וכנ"ה
 ק"י קב"ח קי"ו והרד"א יסנות ק"י ל"צ (א"ה ועיין ג"כ צ'
 הכ"מ ע"ה אסר ח"ד ק"י צ' ד"צ יע"ה אש"ן)

כח י"ט פסק לידה צ"ע ע"ה ש"ג כגון דגיס סהוצא
 נמוח לחמוס צ"מ ש"י והוא פסק אס כיאודו היום
 מותר לאוכלס . הרב כרס שלמה ח"א ק"י ד' והסכים עמו
 השו"ג צפי' תקט"ו ק"ק י"צ (א"ה ועיין צפי' דצרי מונס צפי'
 ח"א וצפי' תקט"ו הגס"י יע"ה אש"ן) וע"ה צכור לאצרכס
 ח"א דמ"י ע"ה צזה והרב צציתת י"ע ח"א ק"י ע"י דעמו
 לאקור דלא כרצוי האחרונים הלא המה הכ"ס והצ"כ שפסקו
 כפסק מין דצריס הם המולקיס יע"ה חכור"י דלחתה ע"י
 צחש"י מ"ה ע"ה י"ע שדפסו צפי' צן אצרכס ק"י מ' (א"ה
 וע"ה צפי' מונס אצרכס ק"י אש"ן) דגם הוא הסכימה דעמו
 לאקור וכן הציא לאקור מונס צ"י תקט"ו ע"ה מוה"ר
 חאקיס . גם הרב א"ר צפי' תקט"ו קט"ו קט"ו ד' נחמק
 ציוח מזה והציא מונס מונ"ה דאף אס צדאי לא כיאודו היום
 יס פקפוק ח"ל אך ונאי כי דלכ"ך להתיצ צצצראס מוה"ר
 ליקס מוה"ר המוכריס דגיס יס לחוס שירצא צצציל ישראל
 כ"י וכן צחש"י נחלת יעקב צפי' מ"ה כי עמה צצור"י רצו
 המוה"ר וסם יסיר ילכו ציד רונה לקנות מצלי שידעו א"ך
 קוקיס צ"ע ומוצ"ל ע"ה מ"ה וסידעו להצחין צן כיאודו היום
 לשליחו כיאודו והוראה יאנור הוה"ה הרלומה ח"י צצציה סעס
 כ"י וצק"ק כ"א כי עוד ח"ל וסם יס לחוס להציא צצציל
 ישראל אקור מש"י האחרונים ודוקא כצור"ן עוצריס להציא
 אצל ונקס"ס א"ן לחוס ונאי כוה"ס הרב צכפר והציא דגיס
 לעיר סרצא ישראל יס להקל מונס מולאליס צהר רובי דעל"י

או ל"ן ללודך כותיס ואח"כ מולך והציאם כאלן ע"כ .
 ונלע"ד דזה לא ש"ך צצרי הזאת דמזין דהכותיס לא
 מהעללים מלודו ולהציא ממוח לחמוס אפי' ציוס ש"ק דיוע"י
 צדאי דלין לוקמים היסחאל דגיס והוא מונס ד"מ מוכרין
 איתו היום הגס דיה"ה צול' ולומר יציאו וסם שלדין אס"י
 ולמה יספידו מלהציא מד יונס והו"ל פסידא דלא דער הלכך
 ליכא המ' משקא לדין שילודו וסירצו להציא צצציל ישראל
 אונס מ"ס המ"ר ע"ש נחלת יעקב איכא מונס גם צצרי
 הזאת ולכן אס אחר שצכר הוצחו צחוק העיר סנחצאר שכיאוד
 והוצאו לעיר צצציל הכותיס הגס שסם מונס כ"י שלא
 יספידו שבר היום הן מונס הן הרב כמדינר וסם לקס כותי
 א' מוה"ר הדגיס מונקל דגיס והציא דיוחן או עלמקן שישלס
 היסחאל דמויס ללחר י"ע אזי אס הדגיס אלו סהציא ליש"י
 ה"ה צ"מ הרש"א חקור אף לעלעלס צו ציוס כ"מ צצ"ע
 קס"י תקט"ו ולערב מותר נ"ד ולא צצין צכרי שיעשו כיון
 דלדידו והצאה ממוח לחמוס לא היה צצציל ישראל וכותי
 זה סהציא לישראל הציא ממוח לחמוס כ"מ צצ"ע שם ק"י
 צצעת הש"ע אך אס הציאס הכותי זה צצ"ע ק"י א"י ע"ה
 צצחלוקת ונוח דקצלנו הכורחותו הוא מוה"ר אף לכחמ"י
 לאוכלס צו ציוס כונס"ל (א"ה ועיין צפי' מ"ס וסדק לנחמ"י
 מוה"ר א"י י"ה דאקור וצפי' ס"מ צן הרמזים נכ"י צ'
 פסקיס אלוכיס צצין זה וסאקו סיפך הכ"ס יע"ה אש"ן)

ובשנה הזאת שנת הטר"צ צחב הסצציות נחצרה היסח
 צויר הציח והלכו הרב ון העס לצית הרגיס
 שמוחן לעיר צצ"ע ק"ג ולקחו דגיס והציאו לציתם לאוכלס
 צו ציוס וסחיונא מוצרי העיר סלא הכגישו להוכיח לעס שצכר
 ע"ה צחש"י נחלת יעקב המ"ל והסאות הוא דליכא למוה"ר
 שיעשו כונה איקוריס צזה חלא שוא"י לליה כותי קנה לי
 דגיס הם אקור אפי' לומר לו מונס קנה לי דגיס צ"מ
 כ"מ צצ"ע ק"י ק"י ק"י וס"ד וס"ש אס אונס היסחאל צ"מ
 למוכר דגיס שקול לי אוקיס אחת או צ' דהא אקור כ"מ
 מוה"ר ד"ס ח"א ק"י י"ב ואפי' לומר לגוי תן לי אוקיס א'
 או צ' קאכר הצ"ד ק"י רל"י וכי דאקור לישראל לילך לצית
 הכח"ס ליקס מן הגוי קונס משום דלכ"ך ישראל לומר לגוי
 תן לי אוקיס א' או צ' דצלאו הכי א' אפסר ועמוד הגוי
 וסוקל צונקל והוי כאליו אונס לו היסחאל צצירוס שישקל
 ויתן לו ע"ש וגם הרב זכור לאצרכס ח"ג מ"ה ש"י דף מ"ו
 ע"ה ונ"ד ע"ה לאקור דלא רהצ"ו דשנן צזה יע"ה צצצרי
 המונס כ"י ולא זכר הרב המגיס כ"י דכבר השו"ג צציתת
 אהל יוסף ק"י י"צ הל"ל עלונו שם מונס שחקס עליו הרב
 המ' ומוסיק כ"י דמותר לומר לגוי תן לי שקל א' או שנים
 ולא יתענה צצצצ צ"מ אצל לא יאמר לו שקול לי שקל א'
 דשקול לי מונס דהוא ג"כ מקפיד על המסקל סלא יתן לו
 חקל ונמאל שגם היסחאל נהנה מלוחה מלכס ע"כ .

אך אחר הק"ל נלע"ד דלין להשגיס צצצריס כחש"י כסחח"ל
 עלונו כשאר מוצא צצצרי עלונו א' האחרונים דהוא עלונו
 ח"א ומו"ס צחמ"י להסיר אונס לגוי צצצרי דאכלל נפס ואפי'
 לומר לו שקול לי כ"י ונ"ד דמ"ה סחש"י צחמ"י ומו"ס סחלצו
 דכל מלכות האקורות צצצת מופי שחן מלכות או מציא
 לידו מלכס או משום שצות אקורות צ"מ אס לא ללכ"ך
 אכילה וכי עליו ה"י ז"ל ונשמוע דללודך אכילה דקאנו קא'
 נני אשצות וסח"א וק"י ונה מלכות גמורות שאקו צצצת
 מן הסורה הוה"ה צ"מ ללודך אכילה שצות דצצן לא כ"ס
 וכדי סלא להצות מלחוקות צצצאל ל"ל ד"מ סצ"י דצצית
 אקור צ"מ כל מה שאקור לישראל לעשותו אקור לומר לגוי
 לעשות היינו צצצרי דלאו אכילה כיכסו אצל צצצרי דלכילה
 מוה"ר להכלצו דש"י וק"י דשאר מלכות דאכלל נפס ע"כ
 אחר צצצ"ל לא ידענא ונאי קאנו דהס כי לא להציר דחמ"י
 ונאי דאקור צצציות כ"י סלא יצס המלחוק דמוצאר צחש"י
 הר"ש פסקוס העור והש"ע צפי' תק"י ק"צ דאפי' צצצרי
 דאכילה אקור לומר לגוי לעשות צ"מ ואפי' לומר לו מונס
 קסם צ"מ אקור ועוד ד"י הגיד לו דצצצרי דאכילה יס
 להסיר

ל' יסללך זכ וזא פיד ח'י הדל ענדתי צלות זא צשייור
 עהס סק"צ ע"ש "והרה"א ז"ל דלפי' במקו' שאין
 מכדין אהו חסיד לעצמ' את עלמו ולומר חכם ח'י אלא
 יקרא להם חסידה וס' יציו שהוא חכם וזהו שאמרו ואם
 לאו פיד יע"ש ועתה ראי' להרצ' וס"א צפ' ח'י סרה דל"ו
 ע"צ דכתב ודלפני' דוותר לעצמ' עלמו צונעס' טובים
 וצחכום

דפ"ו ע"ב ווענ'אל ד"ס ועס האמוזר ווערן ווא סהל"ע הרב
ווענ'אל ר"ס חקת עול דק"י לעפער דרש"י ק"ל כ"ח דגס
לעס"אל צב"ש טרם ובי' לה קרא ונס צאופן אחר ווערן ענ"ש
און יד ענ"י לקי' ק"ק ענ"י ונס דעמנח"א קאי צהל"ע ונ"י
סכסס שוין דג"ש נני' הוי הלל"ע וכו"ש לפת"ש לעיל ווער
הס' ק"ק י"ד י"אל צהל"ע גופי' טרם ובי' לה קרא יע"ש .

ה' גיש קרו לה בירת ח'ל כיון שאינו נופרש צהורה
והנמצאם קורא לנה שהוא הלכה לנתיב כגון גיש
ובכולל דברי קופרים ח'ינו צפ"ז לחלוקות וי"ג ועיין להרב
צרכ"י ח"מ סי' נתי ד"ה טוב וכו' פ"ח מה' אישיות דין ז'
ונוטה שנועון סי' כ"ח ס"ק א"ך ודל"ז אות קס"ג ובפירוש
להר"נ נה סי' קנ"ד (א"ה ע"י) צ"ל כל החיים ד"ד ע"א אות
א' י"ע אש"ן

ק"ל כבצק דפליגי עליה דר' יאודה וקצרי דכלל הוידות
 להם דן מנעמו חזן ונניש הכז קלחם יעקב דקכ"ב ע"ד
 וענין להכז תורת חסד ק"ק סוף כלל ל"ב ולמודי ה' ל' י"ו
 ולק' קק"מ ונניש הס"ש צ"מ דס"א וצמ"י על הס"ס כדרי'
 דפ"ז ע"ב

ז' אס לחד ג"ס דצרי תורה ודברי קבלה לא הוי ג"ס אלא
 גלוי מלמא בעלמא הוא סי' קידותין לביט ד"ל ע"כ
 ומה"ס ועיין צחוי' וליעא דלי"צ ע"א ד"ה כדז ותוי' סולין
 דלי"ז ע"א ד"ה אחי"א ועיין להרב למודי' ה' למוד ויהי' וס"ס
 חגיגה ד"י ע"כ ופסי' תענית ד"ך ע"א ומשכחות יעקב דף
 קכ"ט ע"א ותוי' גיטין דמ"ו ע"כ ד"ה הסודר ולק' מצי' הסי'
 על הסודר סק"ל ופסי' נידה ד"י"ט ע"כ קאמר דלפ"י ג"ס
 דצרי קבלה אהדדי הוי ג"ס מומט דצדיקין לה ונרבו עד סלכא
 למסא מסירי י"ש (א"ה) ובי' למוסלמ"ס בפי' לאסכסא למסא
 דקב"ל ע"כ ויהי' ע"י י"ש אפי"ן

[illegible]

בדרך מיוחדת סוף ח"צ דסקסיה נהלים חזרה קוראים וחי
זיל ואולי דגור לה אנ"ש דמחצה עשיתא ועצומה הפקדו
יב"כ דהגס דמטע לשון דגור לה אנ"ש כ"י משונה דקל' עד
הנחוצים דסקסיה לו הקוראים ונינו חלילה לנונו על ה"י תא
דמבא הא דל"ן לגמור ג"ש מדעתינו כ"י דבר דתשכ"ר יודעי
חזרו ח"י הכונה ה"ל כ"נ"ש על דעת הא"ל אלס דכט"י ק"ק
נ"נ"ש הא"ר דתכ"י תל"ה צהחלנו על ה"י סקסיה שם ע"ל
י"לפ"ן מ"ג"ש דמקרא קודש ע"כ הם ודק' הוא דקסיה על
שם סהחלני כן דמכר ולא זכר סא דל"ן ללמוד ג"ש מדעתינו
אלס דגס דגס מוכרחים אזי לנונו דכונתו ה"ל דמ"ל גנ"י

ביצא בזה מוכרחים לנו לומר דעת הגאונים שהם
ה"ר צבי הירש גי' לילך דלפין קיום קיום
והולקתהם אלוהא חזב יע"ש דכונתם דידוע להם דכן גזרי
חז"ל וצ"ל בזה וכיולא י"ל דשאלה הם ולא דג"ש זו ניתנה
עצמא לזידעק וכו"ב לא אמרינן אין חסם דן ג"ש ועצמו
יהי וכו"ש לך ק"ק י"ב וחסם החי' ז"ל גם הרב יד נחמן
ח"י לחולין דל"ג ע"ד כי צמדנו קם דלולי ג"ש זו חיתא
לחיה ודקם לו חספתא והצי' חל"ה לרציו וכו"ש צדק
לחם דע"ו ש"ל צעין קפידה השומר שהם חל"ה חפ"י
דח"ר

והחכמה שיש בו כדי שצדקתה זכותו וחכמתו צדקה יאריכו
 ימיו מן השמים שהדבר לריכוש לו כו' עי"ד . ולע"ד ז"ל
 דודאי אקור לשבח את עלמו ומהנארות שהציג עומשה דשיבת
 את עלמו שאני עשה דהיה זה קמנד לניחתו לכן הוזכר
 זכירתו כדי שיראנו עליו מן השמים ולא ינחה אצל בעורו
 צדק וסוד מנ"ל דנוחת לשבח את עלמו ומה שהציג ראה
 מעוצדי דל' חכמה ומנ"ל מ"ל דל' חכמה ומה שיש עליו
 אין כחן ראה דשאינו כחם דהוא נחל עשירי וכן הוא
 דלאחר זה דציטוט של תלמידים ולא כבדו לו לעדוהם כדי
 ש"ל הדין לאומיהם של תורה אצל בעלמא קיפור דצדק אקין
 לשבח את עלמו כח"ל ודוק (א"ה) ועיין למטה"ק ז"ל צ"ל
 כפש מים וענ"ה ה' וי"ש צע"ז יע"ש אש"ן

לא יליחם מלאי לחיל ידוע ומש חזיל לעל ג' לזרם
הוחד ללחם מלאי לטל והס ללמוד תורה וקדושתין
אחרו לפניהו וכן ליטא אשה ובת' המפנים צפ' ואל יעקב
עצמו טעם וילך חרנה לחק ר"ח חכמה דדיפה נשים ואלעג
למחרו צט"ס רעב צע ר צור רגל הייכו או הכל צאי' לואסכל
צחיל אכל ללחם מלאי לחיל לא הוחד אפי' ונפני העצב ונליה
לדבר צבי רוח דענשם אליעזר ע"ז וכן ליחא צור"הק ק'
לך לך דפי"א ע"צ צפ' ויחד אצום מלרימה דענשם אצום
טוילא מלאי לחיל אפי' טהיה רעב וטוילא טוילא שלא צרשות
הקצ"ה נענש ונפחעצדו צניו צולרים הי טהם ונלענער כל
אחרת טלינה צטציל טנה ע"ד הוסי טקשה על ק' המדרים
ה"ד צפ' יורק לחק ק' ויגש ציום צ' דכחצ דילאו האצות
מלאי לחיל צכשות הקצ"ה והוא פלא איד לא מבר מרצין
ההו"ק המ' דלצרהם לא טלא צכשות ולא נכאר כי' אפי' יעקב
טילא צכשות דכחצ' ויאמר אליהם אל יעקב כו' אל חידא
מדרס מלרימה כו' והבי המדרים כהב האצות ילאו אפמא

לב (א"ה) י"ז בנדרס הצא ע"ג י"ן שבעה צו יסענעל אל
הוי חסור או לא לאי גלגל עוהו וועהרדאק ז"ה
במק הבורא הימי שער אשר חז"ל כ"י ז' דו הלכה העלה
לכילא ברוק צ"ן שווער בעהם יע"ש וואי דשק"י צדרי
בבני האחרונים ז"ל יע"ש אש"ן)

לג (א"ה יום מקלחו כבולו כזר מליטו צבוסו דצרים דלח
 אונחי מקלחו כבולו לך נח דחא צבי הכינח ונח' מוצבי
 ירושלים תוצצ"ח הכי קנא שמו כפי אסחק יעיש צמיו"ד ק"י
 דנח"ט ע"צ וליך יע"ש אש"ן)

וְאִם יִיבָרֵךְ אִי קֶשֶׁת וְנוֹחִיתָה אִלּוּ מִיָּתֶה קֶשֶׁת וְהָיָה
עֵין לְמוֹהַרְלָק זְלִיִּסָה צָבִי הַטְּהוֹר הַיָּמִי שְׁעַר אֶשְׁכְּ
חִירָד ק"י חַיִּי לְיָאֵל נִיגַד דֶּה צִיָּא וְנֶחֱם הַרְבֵּה וְנִיבֵל שְׁמוּאֵל ד'
לְיָאֵל עֵיגַד דִּכְחַד יִיבָרֵךְ קֶשֶׁת וְנוֹחִיתָה וְהוּא זְלִי חֶלֶק עֲלֵיו
יִיבָרֵכֶם וְנִדְרֵי הַכְרָזָה זְלִי דְמוֹתֶה הַטְּהוֹר הַיָּמִי יַעֲקֹב
וְעֵינִי וְנֶחֱם הָיָה כְּרִי לָקִי וְנֶחֱם הָיָה קַקִּי

כללים על דיני מידות דר"י אבגדס ז"ל

ק"ו מלחא דאסיא בק"ו לא טרח וכו' לה קרא צב"ש
הרב פני מנחם ח"צ ד"ה ע"ד ודז"ן ע"א ודע"ד ע"ד .

מנהל לחתיים בק"ו אי ערם ובי לה קרם צרבייל
 סנוי צמחלוקם הר' עט"ל דר"ח וע"י ג"כ לסרז פני
 ונציו ס"צ ד"ו ע"ל

ג"ש לדיחה מופנה כי אם נולד אחד חס"י לח"ד אין
מקצבין וע"ז לא גזר כי אם המופנה ממי שקליבו מופנה
הרי יצ"ש דח"ב ע"א נאס ר"מ ועיין קו"מ שני דנוכח
בצח"ט קס ולהכי לחודי ה' לחוד ל"ד (א"ה ועיין צב"י נק"א
א"ה א"ה ע"ז וע"ז וצ"י כל ספ"ס ד"ב ע"ד וצ"ה ש"י
ד"י ע"ב וצ"י א"ה יאודה כהן דג"ס יע"ש אש"י).

[illegible]

צבורת השני הסדרת המצא"ס להם ויהא להלן ראו למות
צוהין המלכות דבר המצא"ס ויהא מלכות ביון שאינו כחצו צבור
צפי" ע"כ ויהא להלן עמות המצא"ס ויהא צפי" ע"כ
כריתות ד"ה ע"ה להלן גופי תורה ויהא צפי" ע"כ ויהא צפי" ע"כ
צפיורי תורה ויהא צפי" ע"כ ויהא צפי" ע"כ

מן הובא דדריש תנא א' ג"ס ודבר זה כבר ידענו
הכתוב לק"ו משום דכונתו הוה א"ל דליתו לא
נאמר קח הייתי מטיק דין זה מסך ג"ס ועתה ג"ס לא לריד
קסאדרין דמיא ע"א ועיין להרב מש"ל פ"ד דמלוה סוף דין
א' ולעיל ס"ק י"ב וס"ק י"ב וזהו מפורש מה שש"ע הרב
מנחת יאודה ר"ס חקת וגם לפמ"ש לעיל צקק"ד

שוב ונחם לא תיזיל צב"ש סוד ונלמד צב"ש וצח"ס ד"ן
ועיין להרב מנ"ח ח"א ד"ס קכ"ג

יה ג"ש סיכא דחתי"ו לפרושי קרא חשיבה בקרא חזל אס
חתי לאוסי חקרא וכל לפרושי קרא לא חשיבה בקרא
הכך קנאת קופרים ד"ג ע"ד

י"א אפסר **סדרת** סרז קרנן אהרן דלון י"ב וינדות כרז
קק בחורס לא צג"ך סרז סוזת ילזר כזשננטוז דף
כס"ס ע"א ועיין כזס"י טעזת ד"ך ע"א וס"ס סביגה ד"י
ע"ב וזשכ"י דקנ"ז ע"א ועז"ש לעיל קק"ר וס"ק י"ב

ב צנן אב דבכ א' שלמד סתים סקרוי כן כגון סלר סלר
 חורו הח"כ סקיה אשתו של אדם וסח"כ לא למד
 חלל לענין טומאה אכן נסבדדו חנונים לכלל הסודו כולם
 סלר ה"א אשתו נצנין אב נקעס צנומאס סח"ט פ"ז
 צ"צ נקסס א' ועי' לסר קלס עקס צלסון סכניס א"ח
 סא' דקכ"ד

כא הא דקמי"ל דקמי כחציה סתמים כחמד חין וולמדין
 ס"ד צבין אז אכל צ"ט וולמדין צדס חס אורק"י
 כחציה ולינו למי"ק מד וחציה צ"ט וחס"ה כחציה וחמ"ה
 נהדי"ה חין חף צ"ט חין וולמדין פאך חלבה ס"ד חס"ה
 כללים כלל כינו ועיין לנהדיק"ה צכללי חס"ה דק"ו נ"ב
 ולענד לימודי ס' ל' קס"ג ונדע ציורה ח"ב ס' קכ"ה
 וצטעמנות דק"ב נ"ד

[illegible]

כג ויחזיק דיוק שהם נולדו מלפני חמישים אלף שנה
דיוק נולדו הוא ושנים רבות מזה שיש עירוב
לא דיוק נולדו מה שבת הקבלה היה לא יושבין
לשבת ליומנו ה' ב' תשס"א

כר היקט דער הלמד צהיקט איזו סתם וועלד צהיקט צקדשים ש"ס צצחים דין ועיין לסתרי יומא ווי"ט צום דלכ"ג ע"ב ולסתם עירית כסף מדי רמ"ה ולידל

בה חן לומר דמלתא דאחתיא צדיקס מרמז ובי לה קרא
צ"ט וי"ב היקס למלתא אחריית כו' הרצ' למודים
לי ד' וי"ג להרצ' הכי' צלמוד ל"ה ס"ח

בן איז מלחא דאחייא צוויקשא מרת ובי לה קנא פגוי
צפונותא . סרצ מנ"ל אות סג ק"ק כ"ס ד"ס ע"ד
ועיין להרצ למודי סי' ל' ז'

בז היקט כל סיבא לזיבא וזחא לאקוטי לרשיה דקלא
או לקסייה דקלא חסיפיה וקסין לה עפי דסבין אורמה
דקקרא דקסייה ופנה לרשיה חו' פקחיה דג'ב ע"ג ודכיו
חמו כק' חכמים הווצא צדדריס דע"ג ע"ג ורשען פליג
עס

[illegible]

מ צוהלא דליכט ציה לל הומרא ובל קולל אמרינ ג"ש
ווערטינו הרצ קנחת קופרים ד"ש והצ ככר ללדן
דק"צ נ"צ כחש שמולק על זה"ל שס לענין ג"ש הומל
צהבד ית ונחלות צין הרשורים אי הוי"ג ג"ש מו"ש או
גלוי ונחל צעלמל ואמפר לל פליגי ללל ד"ש למלך צריהס
לחם הב"ש כחלל צהבד לחי הב"ש הוי דקל אכמתי צעלמל
לכל חם כחלל הב"ש צצריחא צש"ס דילן לכ"ה הוי ג"ש מו"ש
נ"כ ועו"ש לקי ס"ק י"ג וכפ"י ית וקוס לרצוי הרי קנחת
קופרים הוי לח"י כחלל צש"ס וצצרי האחרונים כגון רצוי
הכחול ורצוי ארשעיס דצצרי אגדס אינה ג"ש מו"ש לללל גלוי
וילחל צעלמל לסמוך דצצרי אגדס שקצלו ונכס ווינה דכ"ע
וודיס דלין כח צד הסוי ונש"י ולייל לסמוך דצצרי אגדס
דהי"ל ג"ש כוי וכ"ש ונצצרי אגדס שחידשו מלפסיה ומה
ק"ק לנה סכרי מצצרי הוי צ"י דע"י ס"ס צעלמל שחידשו
הס אותה אגדס וקנכוס לומר דהי"ל ג"ש כוי ולע"ל ולינה
דקסא הול גלל סש"ס קועס וכח"ש שס דצצרוני ועמ"ש
לקי קק"ד

וְהָאֵל לֹא־שָׁחַתְהוּ דְּלִיבֵי תַחֵא אֶחָד אֶת הַצִּנּוֹר צִנּוֹר הַטֵּעֵה
וַעֲשֵׂה לְהִיטֵה הַבִּגְדִים צִמְחִין לְהֵם תְּחִי עֲצָה לְלִיחַ וְעֵינִין
לְהִרְצֵה קִפְחֵה קִפְחֵה לְצִיץ לְצִיץ וְכִכֵּר לְלִצֵּן דְּקִצֵּץ וְשִׁיעֵה
וְנִקְרָאֵה וְנִלְעָא לְצִיץ עֵצִי (א"ס) וְעֵינִין בִּישׁ צִקִּי כֹל הַסִּיּוֹם
דְּלִיבֵי לְהִיטֵה לְהִיטֵה וְ

יא חֵן וְיִשְׁלֹכֶנּוּ עַל מַנְיָן הַגִּישׁ סֶדֶד לַיְנוּדִי הִ' לִי לִיור
 חֲבַל אֶת הַקִּצְצָה וְנִסְתַּם קֶסֶם לַחֲבוּמִים וְהִם וְהַעֲמֵם יִדְמוּ
 הַפְּחִיזוֹת אֶת־דְּדֵי וְיִדְרָשׁוּ וְהֵם שִׁירְלוּ שְׁנוֹי לַכֹּחֹדֶה בַּחֲלֻקֹּת
 הַפְּסִיקָסִים סֶדֶד הַנִּי לַיְנוּד לִי־שׁ וְעִינֵי צֶמֶת הַמִּלְכָּק סִי לִי־שׁ
 וְהַשְׁכִּיחוֹת יַעֲקֹב דִּקְסָם עֵצ וְהַשִּׁי צִקְדֹשֶׁן לִי־שׁ עִי־לִי (אִם)
 וְעִינֵי צֶמֶת כֹּל הַסִּיִּים לִי־שׁ עִי־שׁ שְׁלֵיִן עוֹד סִי כִכְלֹל זֶה יִי־שׁ אֶת־לִי

יב לפעמים אומר השם קד"ש בילך בג"ש בוי קני"ל וחי
קני"ל כך דהא אין אדם דין בג"ש ונעלמו התי' הוא
דשמו' צעלמ' ביחוד למידת חיו שבת דקני"ל ע"כ ד"ס קד"ש
ועיין להל"ע דנ"צ ע"כ ונאסרסו שם וחסרי למודי הי' לי
ל"ו ונאסרסו וקוצבת מליצ'ה דמ"נ ע"כ ועם האומר דנאסר
צתוי' שם צבצב ונ"י שם דהגם דמ"נ סתמ' צב"ס בילך
הכונה צב"ס ושמו' צעלמ' בוי מתייבצ שפיר וי"ס רש"י צבוכין
דק"יב רע"ב דילך קולט' צב"ס הוא צב"ס וכן לשוקי' דל"ל
בינא דמ"נ הוי צב"ס וליכוי יע"ש (א"ס) ועיין למוהרס"ק ז"ל
צב"ס כל הסוים ע"ד סק"ו ווי מ"י צב"ס זה וצב"ס וק"ש
ק"כ אות ע"ס יע"ש א"ס ז"ל

לפעמים הגם' לרונר צסקי איז געס וועס אלס גילוי
וולח צעלחא הערקט'ל צעללים דעם צעצוינין צעס'י
שצח דקל'ל ע'צ ד'ס גור ועיין להם' צימודי ה' צימודי מ'ס
וועססות יעקב דקס'ס ע'צ

יד   סמי יבולים לומר כדן ומוסבם שסוף כללם מג"ש ומוסב
למסבם היות הדומות להדדי כדן אחר דומה להם
כ"ו   ודברי הא"ר סי' תל"ה סק"ז ועיין להצרכי' א"ח סי' ה'
סק"ז ולעיל סק"ט

[illegible]

שם וק"ל לרבינו חפרש לקיפיה ולית הלכתא כוותיה יע"ש

כה אַרבע דאָקומאַנטן דעם ערשטן ענדיקטן ווערן אים אַלטרעיד
העכט לעבן אַלטרעיד וואָס קאָנפֿירמירט אים אַלטרעיד
הער יונג דעם ערשטן דעם אַלטרעיד אַלטרעיד אַלטרעיד
קאָל אַלטרעיד אַלטרעיד אַלטרעיד אַלטרעיד אַלטרעיד
דעם אַלטרעיד אַלטרעיד אַלטרעיד אַלטרעיד אַלטרעיד
ערשט אַלטרעיד אַלטרעיד אַלטרעיד אַלטרעיד אַלטרעיד
אַלטרעיד אַלטרעיד אַלטרעיד אַלטרעיד אַלטרעיד
אַלטרעיד אַלטרעיד אַלטרעיד אַלטרעיד אַלטרעיד
אַלטרעיד אַלטרעיד אַלטרעיד אַלטרעיד אַלטרעיד
אַלטרעיד אַלטרעיד אַלטרעיד אַלטרעיד אַלטרעיד

כ אי וואלחא לזאמלע וואציניא שטארט צוואה האל אי מרת
 ובי לה קרא עיין להבי ומשל עס צושט לעולס קוף
 דין אי דבי וואלפאשיה לזא מרת ובי לה קרא עיש ווא זכר
 לזאמל צוצה דקליא עיש ד"ס אי שבי צאפשינוות דאס וואלחא
 צאציניא מרת ובי לה קרא עיש ועייל להרצ טל אורוות צאסו
 דעין עיר ופני וואצן ח"א צאסענוות דקעטל עיש וליאורדי הי
 לי ליאס וואציניא אורא הבן ק"ק ביא ד"ס

וּמִלֵּהָ לְחַתִּיּוֹ וּמִיָּבִיאוֹ לֹא אָמַר טָרָם וְכִי לֹא קָרָא צְרָנוֹיִים
הַמַּעֲרִיף לֹא־הָיָה בְּיָדוֹ כִּי־קָרָא בְּיָדוֹ

לא מלחא להמייא צרצויא ונולחא להמייא צגש"א שוין
הן ליתון את של זה בזה והש"ס ק"ל דמלחא להמייא
וצרצויא טרם וכחז לה קרנא הי' מנעא אהבן דרבי"ם ונצוצא
שם דר"ד לענת הרצ"א ע"ש הפו' דג"ש וסיקש ורצוי שוין
לדאני בזה טרם ובי' לה קרנא להדייא אצל לא אנוי' צאחד דערנא
ובי' צגש"א או בסיקש או צרצוי דכולם אינון להדיא אצל הביא
שם מהר"ן דרצוי עדיף גם נגש"א וחסדי' להדיא ע"ד וספנינו
ח"א לקנינא וקנינא הביא דר"א כמי' דשוין וסי"א דרצוי גרע
נגש"א ע"ד ועמס"ל ק"ק כ"ח וצונני' הס' ק"ק י"ד ולק' מני'

ל כלל ופרט וכלל הגם דצארה וקומוות קי"ל כר"ע
דדריש דבוי ומועדי כיו דלל כר' ישמעאל אפי' בכל
הש"ס הגילות הוא לדעת בכלל ופרט הפרי"ט שבוטות פ"ג
ו"ה ועיין להבדל סק"ל ח"ג ק"י ע"א והוא דצ"ד וגן
המלך ק"י טו"ז ונחמיק"א בכללין דק"ר ע"א ויחש דב' נחמה
ע"ה על חר' ונליע"א ד"ד ע"ב ונחמ"א ד' ר"יב ע"ד וסליך
והבדל כדוע צילודם ח"ב ק"י ר"ג ויחיד וסק"ל ח"א י"ד ק"י
לפ"ט ונ"י ונ"י

לג כלל ופגרו המורחקים זה וזה ידון צרכים הרב פני
הנזין חייב לל"ב ע"א ועיין להרב הלכות יטו ד"י ע"ב
ומק"ל ח"א י"ד ק"י ל"ב וז"ל וז"ל רמב"ם ק"ס לו ה"ד שהיו
למכור צפשינו לכשהם מורחקים דנין אותם צדקה דבר שהיה
צבול בו ע"ד (א"פ) ועיין צ"י מנחם לשון ד"י ע"ב וצ"י כל
הסוים ד"ט ע"א אות י"ח

לד מנחת לאהי"א צכלל ותרע וכלל חי אמרינן צב"טג
 נרע ובי לה קרא י"ט להסתמק הרצ המ' טס ל"ו
 מנחם הרצ חק"ל ע"ט

לה אין אונז דער שילא מהכחל ללמד לא ללמד ע"ע
 ילא חלל כ"י אלל כהכחל והפנט שייסן צאיקור
 או צי צהימר חכלאס הככל צאיקור והפנט צהימר אין כלל
 זס כקחל חלל דעס עסיס ככלל וילא לידון דערשט ע"ע
 ד"ז עיאל ונוניש לה"י ש"ל

כלל המ' דינא מהכלל ללמד בוי אי אינא לגמור
 וכללים ב"י ק"ו לו מה מליכו במעיקין ואפי" שם יט'
 לכשיב אין משיבין כמו גיש וסיקא מוי' וינא ד"מ ט"ז ד"ס
 סמא

כלל ה' נני לא נאור אלל כסהפרט וסכלל שיהן
טוים כגון דשיהם הם זללו רע"י זקצת ד"ע ד"ס ועל
וסו שם חללו עליו ונו"ט לעיל ס"ה ל"ה

לה א"ח דבר שהיה צכלל וילא לידון צדצר חדש בוי אללא
בשהדצר טילא קוחר הכלל חצל חס הוא מוסיף על
הכלל לא באחד זה בוי יצווע ד"ז ע"א ד"ה לפי

ל הא דהבבל הו' א"ל יכול להחזירו לכללו יכו' הוא
משום דלכ"ע הוה לא גמר ונכללים אצל ח"מ ע"י
צוה ונתינו אם אין להשיב במירקן אצל אם יש להשיב
לא . תרי יומא ד"מ ע"צ ד"ה ונה

ב ק"ו ים ק"ו שסוכר בנ"ס ש"ינו ק"ו ונוס' חל'ל
 חסונתח' צעלמח' רח"ס ק' משפטים ד"ה ש"רה

מא און קוסיא על איז חסא דלמא לא עזיד קו ורבי
הפך דבריו דלילמא יא איז פירכא ואון סוף דלא
ידענין ליה תרי מ"ק ד"ז ע"ב ד"ה מאי וה"ז דומא לח"ש
לעיל ס"ק כ"ג ומשם הסת' שבת ינ"ט

מב 37 ז' צאז עכלל פקוק אחר אין זיין לזארו
37 זג"ש והענין שארית לשון שאתם דורש זג"ש
אינו כחוצ צארו 37 אלל צאז מן הכלל וכל 37 הצאז מן
הכלל אין זיין לזרו 37 שם כסדרין ז"ש ע"א

מג לא איוי היקשא אלל כשהפוקים פוקים זש לזש
 אזל אש ים פוק אחד ופסקי כנחם הוא חלי
 כפונחא דחנאי . סהדרינ דפ"ה ע"כ אלל דלעג דאקרי
 שם לשני הפוקים הפוקים כלשון היקש וי"ו האות הוא
 דליוי היקש גוור אלל מידה הקרובה להיקש והיא הנק'
 פוקים לעד דפליג ר"י ולא דריש אלל כונסנה תורה הל"ע
 דמ"ד וענ"ש כחידושי על ש"ס פסחים דמ"ג ע"כ חילוק ש"ס
 ד"ה (א"ש ועין צ"י לאצרהם לנאקם דקל"א ע"כ ע"ש ח"י)
מד כל דצד סידרין צו סכן הוא האות אזל לא נחצר

לו סמך מן הסתם הנסוח ציד כל אדם לדונם ולהציל
צב"ט ונעשה ואנשים שאין אדם לן ג"ט אלא קצלה מוצו
היינו לזון לגמרי ר"ט המוצל הדב למח דוד חז"ל צליקומי
הכ"ד ע"כ והמעין גם ר"ט המוצל עיניו יסוד דלץ מקום
לדברי הדב הדי כפי מ"ט צעלי הכללים ונוכחים אלו לו
דחומט ומצרי הדב הדי צליוט שהם וסמכ"ט ר"ט המוצל
וקלר מוקס שהאנו להאריך לשים וצארל צנעק"י דרוקא
כשהציבות ונקובלות מוקי' לדיבה זה ילמוד מציבה זה אלא
שאינו ידוע מאיזה ענין הוא ועל איזה חופן כאמר וצזה
דוקא הדבר מקור לחכמים ללמוד וכו"ה הוא דאשבתן צב"ט
דפריך על הלימוד ג"ט חז ואינו מציבה אחרית' שהיא מוט
דומה ללשון חיצה שהיא וכלל זה בצד מפורט ויולא צקי
הכללים עיין צהלכות עולם דומ"צ ע"כ וצמפסכו' שם וכוילא
צזה לריבים אלו לומר צומ"ט הא"ר ק"י הקפ"ט קק"ג גם
צקי חמ"י חכום צנעק"י ג"ט דומ"ט ע"כ כי ח"ל ולפעמים
קצלו הציבות שפריך לעשות הג"ט מהם ולפעמים קצלו
הטפאים ולא הציבות ר"ל שפךל מהם מוקי' וטפא' שם
ילמוד מהם צב"ט אלו ידענו מאיזה חיצה אלוט חמלל שם
מהלוקט לפעמים צומ"י ור' יליף לה מהאי חיצה ור' יליף
מחיצה אחרית' ע"כ וצזה יסורץ כל מאי דהיקשה צב"ט יוק"ט
ק' קדושים דומ"ט ע"כ ואילך

מה חין ב"ש לנחמה לאי יליף צט"ס זה נחם חד ב"ש
 אלו יבולין לומר ונדעתיכו בני ב"ש אחריהי לניילף
 בני זה נחם חם נחם על דרך צל ללמד ונחלא אף למד כן
 ונחלא צט"ס ורש"ס 33 דק"ך ע"ב

בז ק"ו כל היכא דליכא לעצוד ק"ו הכי נחד דוכא
והספק ומדוכא אחריתי אנוי כל חד וחד סיקום
דלכותיה וליז נך אלף מאי דגלי קרא ואם אלעריכו חד
וייעוטא או חרי וייעוטי כי סיכי דלא נעצדי הק"ו הוא ללא
לודך אם לא דלואי תלמודא ידע דיש שום סבבה או קולא
או מומחא לעשות סק"ו אחד יותר מחדר וכיון דהיינו נשים
ק"ו אחד ואלעריך קרא לעוועטי ונעסה היינו ק"ו לספק
לסכי אלעריכו חרי וייעוטי סבב דרכי הים דק"צ ע"א משם
המו' ובעלי הכללים עי"ד ועיין דצברי הוט"ל רמ"ו דמונ' ^ד
פל"ן ס"י ע"א וצ"ח ר"י צ"ח דרכות ד"כ ע"א

מד הא' דקני כהוציאם המכתיים זה את זה וזה וזה הכתוב
השלישי ויזכירנו ז"ל בקהמכות הנה ויזכיר השני כהוציאם
זהו ויזכיר כהוציאם כמקום הנה' שלל זה הוציא כן
צקני הכהוציאם הנה' הרב דרכי ה"ם דק"צ ע"ז מהם
הרב הרב אהרן דל"ו ה"ם

נ דבר הלמד בג"ש לפעמים חשבתו לחסל דתחתיו יליף
 איה דבר צהם וליטו א"כ בק"ו ופריך עליהו ולצק"ו
 גילה הדבר לחי"ח בג"ש וכינון להחמיר ר"ש צח"כ בצי' קצובת
 העדות דיליף חח"י צמ"מ וגם נק"ו ופריך דליכא למילף
 מהא' ופריך גילה קודו לחת"ח וגב"ש כאלו כהן נפש כי חתני' וכלאו'
 להלן נפש כי חתני' מה כו' ולי' קשיא כיון דל"ן אל"ס דן ג"ש מדעמו
 א"כ קצלה ונצ"ו למה נחית וחת"י ללמד צמ"מ ובק"ו כבד
 הצי"ח סוד קרבן אהרן ס"ד קד"ג ע"כ דה"י ל"ס מנ"ס' והוא
 לחת"י ה"ס חופפת צידו הג"ש כי ה"ס אור"י שלא ה"ס למך
 הפתוח לכתוב דלנצ"ו אז כלמוד זה עד קראה הפיכרו' ה"ס
 לו על הצנ"ן אז וזהו נתיקומה הג"ש ולכן גילה אותה דנש"ה
 הולכיה הג"ש וכן דרך ההנח"ס ופס"י ופספ"ס ע"כ . ולא
 זעירא ללמלא צד"י רש"י סה"י הייתי מושב קשיא סה"י צמ"מ
 באתות הקדמו' צק"ס וק"ס י"ל וק"ס י"ד וק"ס י"ד ד"ס
 ג"ש דסקנ"ס מתיבוע הדומות אבל ח"ס נודע על מה צ"ה
 הג"ש והב"מ ש"ס צ"לס דין מוקדם פטו"ס אור"י מלכ"ס
 דע"ן צ"ה אז הג"ש דקצלה צידו דליכא צמ"י הצי"ח הדמו' ו
 א"כ דעלמ"ס ח"ס יליד"ס בג"ש אחריתו צמ"י הצי"ח הדמו' ו
 ולאחר לא כדע א"כ גם אלו כאלו כן צה"ל דר"ש וכו' ולא
 דל"ע דצמ"י הצי"ח הדומות איכא בג"ש וא"ן לא כדע א"כ על
 סך מלכ"ס צמ"מ כאלו ובכ"ן דין זה שה"ס מוקדם צ"ד
 ונצ"ו צח"י ליד' לו"ר דשנ"ל נפיק צמ"מ או בק"ו ונש"ה
 הפיכרו' גורר דדעמו לו"ר דהא"י בג"ש דל"ס צידו צמ"י חיצו'
 הדומות צול"י הגמור שצ"ה לדין זה כמוקדם צ"ד ונצ"ו
 סג"ס ללא קצלה' מה"ס צמ"מ דהג"ש צ"ה ל"ס

א כֹּל פְּנוּתֵי שְׂמֵאלָהּ פְּנוּהָ לֹא יִהְיוּ אֵלֶּה דְרֵךְ יִצְחָק עֵינִי צִמְצִים זֶה צִמְצוּמוֹ וְיָחֵן צִמֵּי אֲחֻקָּתָהּ רֹכֵב קִי יִצְחָק וְלֹהֲרֵב צִמֵּי צִמֵּי סִפֵּי דְלוֹבִיָּהּ וְחִיִּים מִיָּג דְּקֹכֶה וְיִצְחָק

ב כֹּל הַאֲוֹרֵר דְּבִר צִמֵּי אֲוֹרֵר כִּי עַד הִיכָן גְּבוּל חַיִּים לְוֹרֵר דְּבִר צִמֵּי אֲוֹרֵר וְאִפִּי יוֹחֵר מִשְׁלֵשִׁים וְרִצְעִים וְחַמְשִׁים עֵינִי וְיִצְחָק כֹּה הִרְבָּ שְׁעֵר יוֹסֵף דְּכִיָּה עִגְוִי לֹהֲרֵב אֶהֱלִי יִקְצֵב דְּסִפֵּי עֵלִי

כל דבר הלךך כום לרד לשתות ומנוי כמלל לוגמיו קסוף
 רוב דביעית . עור ושע א"ח ס"י ק"ץ ופי' הרי הלבוש
 שם כנון קידוש והבדלה וכו' ומה דן הב"ש צופתות
 ס"י ויני ללך לרד לשתות כמלל לוגמיו זכום של איכות
 ובסוף יע"ש ומהסיונו של זכר ונתשו' הרצ"א שהציא הב"ש
 י"ד ס"י רבי' ג' כום דיוולה דג' עקדש צעיק מלל לוגמיו
 אלל הכ"ל ג' ע"ל זכרות לא צעיק מלל לוגמיו ע"ש ואע"ב
 דה"ע שם סק"י פ"י לדברי הרצ"א דהיינו וזה שלךך כום
 מוצרי הגוי ונ"ל כן ע"ליו אלל וילד שא"ל סירה אלל
 ו"ל היין ב"י ועל כיו"ל דזה אורה הרצ"א ע"כ וי"וזה לא
 ש"ך זה לתת אלל ג' כום יסוף ללא כג' בלא כום .
 ונ"ל כום איכותין קסוף מהב צעלמל כמ"ש צמור וצ"י
 אה"ע ס"י ל"ד וס"י ק"צ ועומ' ה"א שם רכ"י ל"ד וצ"ח
 הרצ"א ח"ג ס"י ק"ה ע"י דגס כום יסוף לל סחכר צמור
 וקום יע"ש וי"ע להב צלר ו"ס ח"ס מולרי ס"י א"י מ"ש
 לעני כום דצ"ה צ"י כום לשתות הונדק מלל לוגמיו
 דלכח"ל לא יצד הוא כ"י ע"ש וצ"י יוסף חונק אשכנזי
 ס"י יע"י וצ"ח צ"ח צמור המושלם ח"ד ס"י ל"ב

ד כבוד תלמיד לרבו הוא שלא יתחיל על רבו כדרך החולקים
אלא אומר ראיותיו צפניו כו' ולא יאמר לו כך כ"ל
דבבל זה לא יאמר לאחרים רבי נחמיה ואני אומר וגם לא
יאמר רבי היה אומר כן ואני אומר כן הכדצ"ח צחט"ו חסדש
ס"י תל"ה ונא"י ד"ס להקשות ע"ז נכמה קוב"ל ויאות הנכחות
להסבך כך נא ראש ויש צח"י על הש"ע ס"י תקנ"ט ק"א
וע"ז להרמז"ס ס"י ונשחט"ה דין יו"ד והטור צק"י ת"ר ע"ש
קט"י והט"ז י"ד ס"י י"ג ק"ג וענ"ש עוד צט"י ע"ה
נענ"י ה"י ק"ל לענין רבי וקדר המשניות אם יתחיל על
רבותיו יע"ש נדצ"י הכדצ"ח ה"י דנא"י רבי חולק על אביו
ורבותיו וכן אחרים וזהו כ"י הפך ויש הח"י נוכח ד"ע
ע"צ דאין קצתו שיתחיל רבי על רביה הגם דקא"י שם שלא
צפניו והח"י נופתו צ"ה ד"ח ונ"צ דנא"י כמה תלמידים
חולקים על רבם אפי' צ"לדו"ס ואפי' צפני"ס ע"ד
ה כבוד אי-חייב כבוד רבו דלרבו יותר ונכבדו רבו או הוי
כבודו פסוק ונכבדו רבו צמחלו"ק הוא שנוי הכב מיר"ס
כס"ס ס"י ויג"ס דצ"י ע"א

בכל זמנו וכלל בגם דבארה וקומוה קייל כרעק
דזריק רצוי ומונומי כו דיין אלזוכיאל סטייכ"ל ללות
זה קצמתי לו מקום לעיל מער' סוד' ערך ג"ב ויודות שהחוקה
נדרשת צהן צק"ד (א"ה ועיין ג"כ למהס"ף ז"ל צק"ל כל
המים מער' הכ"ס"ק יח יע"ש אש"ן)

[illegible][illegible]

מִן הַיָּמִים הַהֵם שֶׁהָיָה יוֹשֵׁב עַל צִי גְדוּלִים דָּקִיל דְּהִרְיִישׁ
קֵיל דְּצִיזִישׁ הֵם סַפֵּק כְּהֵנָּה וְסָלִילָה גֵּלָּה בִּישָׁא לְוֹחֲרִיָּה

לדומי הכי דל'ס צרכותיהן דצ'ס ק"צ וכל צבורי ישראל שנספדו
ע"י ספק מדויים לכן מלד גוף הענין יפה השיג מהר"י הלוי
כלל ה' ק"י ג"ל על רשד"ס א"ה ק"י רל"ה כי צאנות הרצ"ש
גופיה לא זכר ענין ספק כלל רק שאין להם יחוסין רק
שהחזקו הרב חוות יאיר בהשענות דערצ' קט"ב וענ"ש הרב
ו"א קט"י ת"ז ומק"ל א"ע ק"י ז' וכנס שלמה ח"ה ע"י
י"ח ובנסת יחזקאל ק"י ז' וענ"ש בהל"ה קט"י קכ"ה
וצל"ה רכ"י ו' וענ"ש צ"יורי עהרה ונ"ה ה"י ק"ק פ"ה
לענין מצוה אחת הכהן ע"ש הרצ"ש (א"ה וע"י ג"כ צבכ"ב
צ"ה ע"י ו' וצ"ד אהרן קט"י ונ"ש וגלחון עהרה מהרצ"ק
צ"י הנחמד הכינוי עבר אחר חלוקה ק"י א"י דל"ה ע"ב
יע"ש אש"ן)

יא כל לתקון רצון כעין לזו"ריתא תקון עו"ש העו"ש
וע"ע להרב חנ"ל דקניא קניא וצמידושי על הש"ס
ל"ס סי' ק"ו סק"ב

יב כל מנחתא דלחא ומי עבדי ונחש שאקרו ח"ל כגון שאקרו
 ליעול לולב בחל יום א' דקוכות בשצחא נחשום גזירה
 דרבה אי עבדי ונחש וצידק עליו זמן אם ילא י"ח לאדורייתא
 וכינו דביום צ' אל"ל זמן עיין להתייב בקבוס פ"ב ומי דכרי
 ומדצרו דכ"הג הוי מחלוקת בין הסו' והרפ"ן אי ילא י"ח אף
 מהאדורייתא ועיני להבט פ"טו בפתחיה כוללת חיד ק"ק י"א
 ופ"הא ח"ב חל"ה ק"י י"ד והאל יעקב קק"ב ולענין ע"ה
 שהוא נמי נחשום גזירה כמ"ס צט"ס צ"ל רפ"ב ועכ"ז דעת
 סב"י קס"י חקב"ז דלחא דזיעבד הניח התיב צ"ע לא עשה
 כלום הבס שעיבד קודם ט"בגל ועיני' חס"ה תורה חסד ק"ק
 כלל ל"ו ולעיל ומי הגי' ק"ק י"ט (א"ה) ועיין צ"ה ה"נו י"א
 הסוי פ"ה ש"ב מתורחא של מהר"ם די פולניד י"ט צ"ע י"ב
 ובק' פ"ה יס דל"ג ע"ב וי"ט ע"ה הפ"הא י"ט ומהר"ם
 ז"ל צ"ה בקי חיים דל"ה ע"ב י"ט חס"ן

יב כבוד לצור אי תקון תז"ל אחס דבר מסתי כ"ל אי מתי
מסתי או לא, במחלוקת הוא שנוי המע"א ח"ב אה
קייצ ועיין להרב קמא דחיי קיי י"ו וצ"ק אה אהס דנ"ט
והע"א קיי ג"נ ק"ק ע"ש צ"י ע"הס ונ"י הע"י ק"ק
ע"ב והא"ר קיי ק"ק י"ש האריך ונסיק ע"ב הפוס'
דק"ל דכל כבוד ליצור דהוא משום כבוד שמים אין הליצור
יכולין לעשות ע"ד

יד כל מקום ששנה נדב"ג צמחתינו הכלה כמותו מועד בו ה' כלל לאו מוקדם הוא לאחוראי כיבר צמחתינו ואלצ'ה דר' הכי ח'סא צמחתינו קר'ס המדירוכ'ס כ'י צפ'ק דצ'צ צמחתינו כופ' וע'ן לס'ח'ט ס'ח' דצ'ר'צ'נ' נ'י וצ'סר'ס'ט מ' המוכר ח'ס הצ'י' ס'י י'צ וע'י' לס'ר'צ חוות יא'ר ס'י ל'ד ל'ח'ה ע'ח וק'צ'ן נחמ'ל צכל'יס צמח'י ספ'ר' ס'ק י'צ וח'ר'ת סק'ד צכל'יס כלל ח'י ופ'ני וצ'ן ח'ח' דק'ס' וק'ל'ז ועו'ס'י' דמ'י'ט קע'י'ב וס'ס'ת כ'ח ס'י ע'י'ו דל'ח'ה ע'י'ב וי'ס' ל'ק' ע'י'י ח'י' על הע'ס'ב'י'ת ס'ק צ'ן וצ'ח'ת ח'ה ל'ק' ס'ק ל'ז עמ'ד'י' דמוכ'ר'ת ס'ר' דק'צ'צ'י' ח'ה ס'ר' צ'נ' דר'ג' דצ'נ'ה וס'ר' ח'צ'י' ע'ל ר'י' יע'ש' וע'י'ס'ס' ס'ר'צ עק'ס' ח'צ'נ'ס' צ'ח'ת ח'ה דר'ג' ע'י'צ ד'ח'י' וצ'ק'י' ל'ה ס'ח'יס' ד'ח'ה ע'ח' ח'ת ס'י ל'י'ן ל'כ'ח' ספ'ר' דצ'י' ר'צ ס'ע'נ'ד'ו צכל'ז יע'ש' ח'ש'ן

טז כל עוקס שאקרו חכמים מפני מראית העין אפילו
בחדרי חדרין אקור ה"ל בדבר שאם היו נראים אותו צדיק
אלם היו חושדין אותו שעבד על איקור דאורייתא אבל צדיק
דעבן לא נאמר זה הצ"ח אי"ח קס"י שליו משם התקופה
ועיין להרב מרי וגדים י"ד ק"י ק"י ע"י וצ"י ק"י ק"י
וטורם ילי"ק ק"י וכלתא בכללים כפדלים קס"ג פ"ג וט"ו
שלוס צח"י הפ"י ק"י י"ט וט"ו שבת דל"ג ק"י

מזן כחנאי צנוקוס דהיי"ל להס"ס לנאווה כך על ונחלוק האמוראים ולא ונחמה הנעם הוא נאוס דליכא דנעפכ לכו לחנאי תוי טבת דכ"ד ע"א ד"ה רב אונר

מִיּוֹב כתיבת 'צרי חסד' צ"ה"ו חנוכו הסקוצ'לי, קהולא נחשק
 עולם העסקים וצולחי דכותב ליד אלל מיה נחשק הכי
 נעככות 'עקב ק' פקודי דקכ"ב ע"ג וע"ד וסרד מ"ב ק"ש
 חנוכו

אמור דקל"א ע"ד הציא דהכותב מה שחדש עולה לו במקו'

קרנן ועמ"ס צטוירי מיהרה קק"ו

יח ברוך ה' לְדַעֲשֵׁן שִׂיחָא בְּכֹחַ הַאִיבּוֹר בְּקִדְרֵיהּ שֶׁל חָסֵד
כִּי עָשׂוֹת כְּדֵי שְׂמִיחָהּ לְאֶקְרֵת הִיא בְּקִדְרֵיהּ יִשְׂכָּה
לְאֵל אִם הִיא חֲדָשָׁה שֶׁלֹּא שָׂעָה מִנֵּהֶם וְהִי עֲשׂוּיָה חֶקֶף צִלָּה
וְנִאֲמָר זֶה דַּעַת הַצְּדִיק וְגוֹיִם לְאֵל לֵכִי בֵּן הַרְצֵה מוֹת וְיִאֲכָלֵה קִיָּא

יג כונה חס' שהמנדק איזו מוכין להוציא אה אחרים
 אה האחרים עזו אמן ילאו יד' צרכה זו הדג ענד
 השלמן קי' רי"ב קק"ח וקי' רי"ב קק"ד צדאיותוענין להאחרים
 שם שטתרו דאיות אלו והאמת כח"ט מן דלג' נהכי וענ"ט
 הרי"ב צק' פאל הדוד קי' ק"א וקנ' ה"ד פ"א הענין מה"צ צדכ"י ענד
 השלמן צדק' הקי' קס' צד"י רי"ב ולפ"ח ה"צ"י שס' וקי' רי"ב
 דל"א מ"ות ח"ל כונה חס"י לא כיוון נמי העונה אמן לללח
 י"ח ילא וא"ל הוא ללכך וי"ש לח"ט הסו' קי' קי' ק"ד צדד"י
 דרבנן לכ"ע מ"ות ח"ל כונה אצרכות מ"ד דרי כינהו ומוכרס
 לוורר דמחבב העולם צוז כח"ט"ע שס' קי' רי"ב דלא חשו
 צוז לכפס צדכות ובכך ידוע דצדקווס ונהב ליכא חשש ס"ב
 וענ"ט עוד צוז צדד"י עהרה ס"ק ל"ד

ב כונה אם הולך ליקח עיר א' כדי להבליא עיר אחר
שנתחבק בצרכיו ונשעת צרכה הפרי שבה ולא נחבון
להבליא עיר זת עכ"ל ולא כי"ת חזק"ת המ"ל בפי' תתק"ע סק"ד
ומס' הרד"ק וינין צט"ע ק"י ר"ו ק"ו ובאשכולים מס'

כא כלל שנתן אדם אמונה צדק ואשר עליה עולות וזאת
אשר צדקוהו אשר פסק אדם דין הפך אותו הכלל
לא אמרין דהעצול הכלל עליה פסק זה אלא אמרין להפסד
דמורה לו משהו דמורה עליו מפיך כמה דברים מהכלל שנתן
הפסדו כ"י חז"ל סקצ'

כב כותי דעסאלס כברים גמורים ללא צוואות דהוי ועליות
לדידהו אי הוו משחו להו כברים אלא דוקא בשאכ
עילי דהויא גרעיותא להו כי משחו להו כברים הביי א"ח סיי
ס"י נעיו ועמ"ש ספ"ד י"ד ס"י קמ"ע סק"ס

ב כרת הוא דאורייתא דאם ליומא צתורא כל הילניא ולא יאן
מיטל ומכרת כו' ^ד כסוס קלפניו עמד מונטחו
צענולא שממר אורקוס אילי תעמי ואינו יאן כל היום ובל
הילניא שלאסרו ואוכל כלי צביעה כו' קטליה דיע' עג' וכ"כ
הרב עיר וקולט סדר לך לך ועומש נחל הסדילא

ב כהנים זר שהקטיר קטורת ע"ב תחננה י"א שסחולכים
על הכהונה לוקים בלרעת וי"א בנחתה צידי שמים
וי"א בזקילה וי"א בחנק וא"כ בשלמה וי"ש רש"י לפי פשוטו
כדי שלא יהיה בקרא אחי כ"י"א דקרא צידי שמים הוא חבל
וי"ש לוקם בלרעת הוי דלא כחזון וי"ל דוי"ש לוקם בלרעת
הוא בשלחן עדים והתחלה . הרב למה דוד ק"י קנס דר"ב
וקנס לנזיד דהא עתהיו כלטורע הגם שהיה צעדים והתחלה
בקרא ועוד דלא וליכא לשון היה צידי שמים שהיה לרד
עדים והתחלה כדודע ועיי' צ"ש סנהדרין דק"י ע"א .

בה כהן גדול פי' הרמזים ז"ל פי' זהו א"צ דין י"ב
לחינו נושא צ' נשים כחמת שנאמר חשה אחת ולא
צ' והכאצ"ד שם השיג עליו לומר לישא צ' אלל להדעת מזה
שלא ישא צ' כדי שלא ילמד לבגש עי"הם כי והנה חסד
למלא מנוח טוב מדין הול"ה הכי"ו דין זה ולא חשבה עי"ד
ולעדין ראה צורה בדברי הכאצ"ד מהא לחימא צקידושין
דסי' ע"א דמאי לחימא צכחצ' כי חסין ליש שתי נשים
האחת חסוצה ואחת שנואה חמא לאשמועין דלש' דלש'
שנואה צכשואה שהיא מחייצ' לארץ עכ"ל קרין ציה כי חסין
דחפצי צה קידושין ופריך חו' ולרשיק דקצב דלץ קידושין
חופסים צחייצ' לארץ וגם י"א דלש' לאו הצא מכלל עשה
כגון מליית חוך ב' דורות אין קידושין חופסין קרא דכי
חסיין לעמי חמא דחסי' ולוקומי קחא דלויי צכ"ג וטנא'
היינו ששנא צעולה שהוא צלחו הצא מכלל עשה והוא חשה
צצחוליה יקח ולא צעולה לאו הצא מכלל עשה אלל דלוי
שזה בכל לכך קידושין חופסין ונעמה קשה א"ל לדידי הרמזים
דכ"ג לא ישא צ' נשים לש' שכן צ' צחולות והוא צלחו
הצא מכלל עשה חשה א' וצ"ה צ' נמה דחא ללוקומי צש"ס

דקרא דבי תהיין צעצולעס לכ"ב לוקמא לקרא דבי תהיין לל"א
צ' נשים כ"ו צב"ג טקמא צ' נשים אש"י הן צחולות כפטיים
הא' היא שנואה צנשוואים ונלאו סצא ופבל עשה שטאנר
אש"י א' ונא צ' ועב"י חושפן קידושין ונשים דל"ן א' הללו
הצא ופבל עשה שזה צבל וכוונ"ש השי"ס חוש"ב צעולה
ח"י מלל"א אשכח אוקונתא צטום דנקט צ' צחולות כפטיים
אלא הוכרח לדחוק ולומר דצ"ב נשים הא' הים שנואה צנשוואים
שהיא צעולה לכ"ב ט"ו דהאנות בדברי הרב"ז דל"ן א' איקור
כלל לכ"ב ליכא צ' נשים צחולות וכוונתו נמי דש"ס יונא
ד"ב ודחוק י"ל דעת הרמב"ם דליהו סבר דקרא דבי תהיין
קמא קאמר ומושמע דצ"ב נשים כש"ס כחש ח"ל סצורה
הא' תחתיו כש"ס תחתיו וכן ושמע נמי דאמר קמא או
גריסא להא' כש"ס תחתיו ועב"י קאמר הכחוב דהא' תחתיו
כ"ל צנשוואים ולכך לא אשכח אוקונתא צט"ס כקמתי הכחוב
כי אם צעולה לכ"ב דל"ן צנתיין צחולות אם איירי הכחוב
כחד לך שלא כש"ס צ' כחש כ"ו ח"ן כאל שנואה צנשוואים
דצ' אהבות ניכסו דוק אלל האמות יורה דרכו דהעיקר
כ"י הרב"ז צ"ה שו"ר מ"ש הצרכ"י אה"ע ס"י ל"א קטיו"ה
שדחוק צ"ה וע"ש עוד קט"ו וקט"ה והר"ב עוסק שלום ד"ן
ע"ד לא זכר מדברי הצרכ"י ה"י צקט"ו ע"ד דוק וכן שמוע
אצרכס ק"י כ"ה עמד צ"ה ה"ה ח"ל תהר"ב ונכחש חושכס
ושא"כ מ"י אשכח יסודי"ה לא ה"ה ס"א ונא"י דלח"ב עב"י כ"ב
ל"ד ש"ס ועי"ן צח"י יונא ד"ע קע"א ועמ"ש עוד צטורי
עברה ס"ק טו"ב ומונ"ש צ"ה סטורי"קמא הונל"ך ליהודיע כהן צל"ס
כ"ו וס"ס כחש"א זכרי"ה צ"ן יהודיע ופירש"י ש"ס ש"ה כ"ב חת
אצ"ו דכ"ו וגם מו"ש רמ"י ש"ס צ"ה ובראיתא כי רב הסק"ב ופבל
ס"י ושמע דה"ה יהודיע כ"ג חוש"ב דוק ועמ"ש הר"ב משק צ"ה
נ"ב ס"י אומ"י (א"ה ועי"ן צ"י צ"כ ואלא אצרכס ד"ל ודל"ן ע"ב
יע"ש ועי"ן צ"י כח"ל"ב דכ"ד מ"ש צ"ה יע"ש דוק אש"י)

כבֹּשֶׁת הָרֶגַע זָכוֹר לֹא־זָכְרָהּ חַ"ח חֲמִיד רַ"שׁ מַעֲרַכֵּת אֶת
עַד כָּלֵל מִנֶּה עַל הַמַּצִּיחִים דָּשׁ וְשֶׁנָּה וְיִין לֵלֵךְ הַמַּעֲרָה
דִּישׁ אֲחֻכִּים וְיֵשׁ מַחֲרִיץ (אִלֵּי וְיֵשׁ בָּקִי מַרְאֵה חִיַּצ צוֹבֵרנוֹת
דִּישׁ מֵיֶשׁ צִמְיָ יֵשׁ וְבָקִי שֶׁנָּה הַמַּעֲרָה סִי כִ"ד חֲשִׁין) .
וְהֵם דָּן הִי זֶל לֵמַע שְׂוֹהֵבִין קָלֵת אֲנָשִׁים בַּשְּׂמֻקָּה לֵסֵם
אִיֶּה לְלוֹחֵת שְׂוֹחֵמִי אִוְהֵה צִבִּית הַשָּׁתָן עַל בָּמָה שְׂקוֹרִין
חֹתֶם צוֹנִיגִיִּם צִלְמִי כִּדִי לְמַלְאֵת זֶה יִין דֵּלֵל אֲרִיךְ לְחִינְדָּה
הִי מַעֲרָה כְּבוֹשׁ דֹּחֵמִי דַּשְׁקָר צִיין לִכְיֵעַ נְעוּלִיף הוּא וְיִוִּנוּ
לְכַחֲמִי אֲסוּרֵם לֹא שִׁיחִי מַחֲרִיץ שָׂלֵל לְשִׁחוּת הִיין רַק עֵם
צִשָׁר וְגַם שִׁיחִיִּה צוֹנִיגִיִּם עַל בָּמָה שְׂוֹחֵמִי וְלֹא נְצִילֵם
וְעִירִיִּם וְדוֹק עִיב וְלַעֲרִין לְסַחֲרִי בְּכָל חֲשִׁי שִׁיחִיִּה צוֹנִיגִיִּם
מַצִּילֵם וְעִירִיִּם בְּהַטְלָמְרוֹת כָּמָה מַעֲרָה שְׂחִי הִרֵב נִרְדֵּעַ
צִיחֵרֵם חֲ"ח חֲמִיד רַ"שׁ מַעֲרַכֵּת עֵינֵי שְׂמֻקָּה לִיָּתֵן עַלשְׂמֻקָּה
דָּג עֵינֵם שְׂוֹהֵב כִּוּוֹ עוֹר לָנָן צִלְמֵם לְחֹדֶר הִיין אִו מִי־דִשָׁה
וְעוֹשִׂין כֵּן כִּדִי לְהַלְבִּיל הַמַּעֲרָה וְלַהֲוִיד הַשְּׂוֹחִים סִיִּם הִרֵב
זֶל צִמְקָקֶה דֶּהֱנָה לִישְׂרָאֵל אֵם אִין נְצִילֵם הֵם צִנִּי נְצִילֵם
וְהִיֵּת מַחֲרִיץ הוּא חֲדָל דֶּהֱשִׁלּוּפִיתִּים הִיִּי עֵיִי הִיֵּת וְלִי
צֵעַל מַחֲרִיץ אֲרֻכַּל מַעֲוֹנָה וְהִיִּם מַיִי לַעֲבִין אֲסוּרֵם לַעֲבִין
דִּלִּיף אֲסוּרֵם מַעֲוֹנָה וְלִיִּי מַחֲרִיץ דֵּלֵל יִלִּיף הוּא רַק חֲוֹמֵר
דַּשְׁקָר וְלִיִּי לִיִּי אֲחֵר הִיִּיִּל וְלִיִּי דִּשָׁה לְסַחֲרִי עַל
לִיִּיִּי אֲסוּרֵם מַעֲוֹנָה זֶה שְׂוֹחֵר וְלִיִּי צִמְיָ וְאִין כָּאן רַק
הַמַּעֲרָה צֵעַל בָּקִי וְלִיִּי מַחֲרִיץ לֹא הַמַּעֲרָה אֲשִׁי מַעֲרָק .
וְעוֹד דָּג צִמְיָ אֲסוּרֵם לְכַחֲמִים הוּא רַק מַחֲרִיץ אֲסוּרֵם וְאֲסוּרֵם
לִיִּי כָּאן אֲסוּרֵם כָּלֵל דִּלְמִיִּין מַעֲוֹנָה וְעוֹד דַּשְׁקָר דַּשְׁקָר
אִין כְּבוֹשׁ אֲסוּרֵם יוֹחֵר מַחֲרִיץ קָלִיִּים וְמַחֲרִיץ אִלֵּי לְכַחֲמִים
לִיִּי מַחֲרִיץ עֵינֵם צִשָׁר עֵינֵם וְהִיִּי כִוּוֹ כִּיִּי שְׂדֵרְכּוֹ לְסַחֲרִי
צִמְיָ וְנִצְלֵעַ צוֹ אֲסוּרֵם מַעֲרָק כִּיִּי וְעוֹד דֶּהֱכֻחֲמִי לִיִּי כָּלֵל
הַצִּבִּירִים סִיִּין כְּבוֹשׁ וְאִף שְׂצִדִּים מַחֲרִיץ צִמְקָקֶה דִּשָׁה כְּבוֹשׁ
מַיִי אִוִּי הִיִּיִּי צִשָׁר הִרֵב כָּלֵל הַשְּׂמֻקָּה יוֹדֵעַ שְׂוֹחֵר כִּוּוֹ
עוֹר לָנָן צִלְמֵם אִוִּי אִין דִּכְוֹ לִסִּית כְּכָשׁ וְסַחֲרִי דַּשְׁקָר
הוּא כִיִּי וְיֵשׁ לִלִּיף לֵמַע דֶּשׁ רַשִׁי וְהִיִּיִּי לִיִּי כְּבוֹשׁ אִלֵּי
מַחֲרִיץ וְלִיִּי כִיִּי וְעוֹד שְׂאִין הַמַּעֲרָה לְצִמְיָ רַק לְהַלְבִּיל הַמַּעֲרָה
וְלַהֲוִיד הַשְּׂוֹחִים מַחֲרִיץ . וְלִיִּיִּי הַמַּעֲרָה עִיִּיִּי יוֹחֵר דֵּלֵל הִיִּי
מַעֲרָק מַחֲרִיץ מַיִי צִמְיָ דֶּהֱשִׁלּוּפִיתִּים הִיִּיִּי מַחֲרִיץ

על הכלליות של זכויות אין נוחתין לתוכה יין אם לא שמיצתן אותה צמחה יפה וגם שאינה ראויה צמיח לכלום ואין כאן רק הטעם כיו וגם דביעול איסור לכתחילה הוא רק מדרבנן כיו וגם דביאסור דרבנן אין כצד אסור יסור מקליפה וא"ל לצד לידי נתינת טעם כיו וצ"ד זה הו' יסור קרוצ דאין היין נוגע צעור הצוגיג'ם אלא צמקוס הקדקים דוקא וזה הו' טעם מועט דמועט ציין והו' כמו כלי שדרכו להשתמש צמט כיו וגם ודאיכות שם דללו צכל הדצרים שייך כצוס דים דצרים שטעמם טלל לצלוע וטלל לפלוע גם כצוס והגם דווליו דצטר שייך צו כצוס וי"מ אפטר דצוגיג'ם זו טהור עור צעלומל אין דרכו להיות כצוס וספסל דרבנן הוא כיו וגם יס' ללף דעת רש"י והגו"י כיו וגם שאין כונתו לצעל רק לקחוס קדקי' הזכויות שיחזיק צם יין כיו ועוד דאין כאן אלא כעליף לצד כמיש צזכור לאצרהם עלמו וצזכור צהגה ש"ע י"ד ק"י ק"ד ונעו"ש הש"ך י"ד ק"י פ"י ס"ק ל"ג

כז כונה מה שנתפטר מקרוצ לומר על כל מורה לשם יסוד כיו י"ד ה"י צוליו ה"י הגם דליכא צזה הוגה ה"י צאחיותיו וי"מ יסור טוצ השתיקה ורשתקע הדצר וגם צמחצ"י לא יחצוצ רק פירות המלות וכל מורה ש"ס צרכה לפניה ח"ל לומר קוס דצד לפניה רק הצרכה וכל דצד שאין צרכה לפניה ח"י כוהב לוור צפי הנני עוסק דצד זה לקיים מורה צורלי וצזה ד"י . הרצ קודע ציולדה ח"ל ח"ד ק"י ל"ג ואין צדין לגורי האר"י ז"ע שחקנו לומר לשם יסוד לכל מורה שווענין ועמיש לקי' מערי הקי' ס"ק י"ע וק"ק (א"ה) והסודי"ל ז"ל צמ"צ ס"ל אות א' כי יסור לש"י ואל תשגיח צני שחלול צום ואפטר דרינה להנצי"ל דוק ועי' ג"כ צקי' ק"י הס"ס ק"י א' אות א' צקס סר"ס ז"ל י"ש אש"ן

כח כצוס כצזוטל לא חומיקן צחלצ. שמועה דביעול צטר צחלצ שמועה הוא איסור דרבנן . הנו"י י"ד קס"י ז' ונחמה עלי' נאן דלוקר ככ"מ צחלצ שמועה דכיון דאפי' צביעול ליכא אלא איסור דר' כצצוס הו' גזירה לבזייה עיי"ד וחסה הו"ס להרצ גדול מרצנה שם שחקשה עליו מהא דאפי' צחולין דק"י ע"א מעובדל דצד בחלל דנפל לכדל דכוונת דלל שרי"א ר"ס אלא מנעם דחלל מוחת מלחו הא לאו הכי הו' אוקר הגם דהו' תרתי דרבנן א' דווליו אינו אסור אלא מנעם ציטול וצ' דנח ציטול צטר עוף צחלצ אינו אלא דרבנן ולהע"י הא הו' גזירה לבזייה ולי"ע עיי"ד ולק"מ דלל זכר ש"ר דצבר הע"י עלמו צקי' פ"י סק"ה כ' כוה טעני לאסור צטר עוף צחלצ הגם דהו' תרתי דרבנן דשאני כיו וסי"ס צעטס מהרש"ל דצצטר עוף איכא לויחש טפי טלל יעני לוור צטר עוף צחלצ שרי כר"י הגלילי כ"ש אלא דלפי דצרי הע"י דלשם דכ' להחמיר צצל עוף מנעם דלפענח"ס נחמד צענין דלל ויככר ותו דהרואה לא ידע לחלק צין צצר עוף לשל צמחה כיו נדחו דצרי דקס"י ז' הנו' שחרי גם צחלצ שמועה י"ל כן דלל ויככר ועוד דהרואה לא ידע לחלק כיו וסימל דליך לא זכר מדצרי עלמו חוסי סקשה על הרצ נה"כ והסר"י צחמס"י קס"י ז' דדחו דצרי הע"י מתורה צנע"ס ולא זכרו להסנינו מדצרי הע"י עלמו וכנ"ש

כט כ"ה הדנוין א' הו' השואל גמורה צכל לדדים אר"י דכל דרמי צקלל דצרים קני הו' פלונחא (א"ה) ועיין צקי' גמי ח"ס ונ"י ח"י אות א' ח"ל יע"ש פ"י שליין צעני' ועי' להרצ פני וצין ח"צ ד"ן וצקי' פתח הדציר ח"צ דק"י ע"א יע"ש אש"ן) דהרצ מנחל מנחל ח"צ ק"י כ"ה וליך עס ה"י צנו דלפי מר אציו לא הו' השואל גמורה אלא כל דרמי להס"ל צקלל דצרים קני ולפי ה"י צנו הו' השואל גמורה צכל וז' הרצ מערכי לצ דר"ל ע"י דכלל זה רפיא צידן ומידי קסל לא כפיין והרצ אהל יעקב ד"ס ע"א הציא דכגון זה ילפיין מי"ס דצד הדומה קלל אצל כגון לחוד ילפיין דומה דדומה וסוד"ש מהרש"ד"ס דאפי' אס הפו' כוהצ"י צלשנס כה"ג ילפיין מי"ס דצד הדומה קלל עיי"ד דצכגון לחוד שני' צמחליקת אס הו' דומה לגמרי יע"ש ונעו"ש לקי' מעי' ה"י ס"ק ה"ן

ולענין ציון צקל הדנוין עמדת צשורי מהרה מערי הצ' ס"ק ע"מ ונע"י ה"י ס"ק ח"ן

ל כתיבה דצי שסידר הנושניות ור' יוחנן שסידר ירוש' ורצ אפי' שמיצר תלמוד צצלי כולם לא כחצו מהשחצורו דאין לכתוב תורה שצצל פה אלא דוקא שגורם מיצור צפי סכל על פה אלא שצדויות הסחכוסים אסר שנקתס הש"ס בצרה השכסה וסחצורו לכתוב כן סכריע צרליו ונחש"ס סחק"ל י"ד ח"ל צקונגי' כונן לחקר דש"י ודלל כהרצ פתח עינים וסידרי הרמז"ס ורצ שריחל ל"ע יע"ש

לא כצוד אציו ורצו כצמחכוס לחרר ויחחס צחוד י"צ חדש לריך לוור הריני כפרה ומכצו כן פסק. הש"ע י"ד ק"י ר"מ ק"ט וס"י רמ"צ ס"כ"ה ופירש"י צקידושין דל"א ע"צ הריני כפרה ומכצו עלי' יצא כל דע סכאוי לצלל על כפשו וק"ק דצקובה ד"ך קנ"א ח"חל אומר ר"ש לק"ש הריני כפרה ר' חיי"ל וצניו שצחמ"י כשנשחכסה תורה כיו ופירש"י הריני כפרה יסורין הצאים עלי' לכפרתו של ר"ס וצניו יסיו ולשון כצוד הוא זה כשהוא וזכיר אציו או רצו לחחר ויחחו לריך לוור כן ע"כ ולריך טעם לוח' שיהא רש"י צקובה ונחש"ס צקידושין דלפ"ש צקידושין הוא דלפ"י לא הו' צאים עליו אלא יסורים מעמיס ועל אציו הו' רצו לצלל עליו מרצוס הוא שולל מהקצ"ה דחלצד יסוריו שסיו דלוי"ס לצלל עליו יצאו עוד עליו כל יסורים שסיו רצו לצלל על אציו או רצו ולינו לפי"ש צקובה הוא דסיקורים הצאים עליו הן רצוס והן מעמיס יסיו לכפרת אציו או רצו והרצ הלצות צקי' י"מ שם כ' דצצרי פירש"י דקידושין ועוד קשה על רש"י דקובה דהקוס כצוד אציו ורצו כחלח והחליו דהרצ לוור דלריך לוור כלשון הזה על שריהן חס' הו"ל דלפי קדר הו"מין וגם ריהטל דליסנל דריס לק"ס מנעם דלל הו' ס"ה חומרו צחוד י"צ חדש לחחר ויחחס ר"ס וצניו אלא סחככמה שנים הו' חומר כן וצחדי"ל אפי' צקידושין שם דלחחר י"צ חדש אינו חומר צחככר אציו אלא ז"ל ופירש"י דליו חומר עוד הכ"מ נעוס דצבר קצל מנעמו צחוד י"צ חדש ולי"כ וז"י סקשה על רש"י סוכס סיכ' קלומר דל"ל הריני כפרה כיו . דצבר קצל כיו ועל ליסנל דש"ס כצד הו' לי"ש ליצ דדוקא על אדם גדול כר"ס וצניו שסיו מוחקים לכלל צלריקי' גמורים דידוע לכל דלל לשון כצוד דמקצו הוא צשנים וצאקן והכל ננשי' כפרה עליו הלכך שרי לוור כלשון הנני' צקובה אפי' לחחר י"צ חדש חומס על אציו ועל רצו שחיו מוחקן לכלל צלריקן כ"כ יס' לקיים מ"ש צקידושין דלחחר י"צ חדש אין לוור אלא ז"ל דומה אענש דחלשון רש"י צקובה דהקוס אציו לצצו ע"ד ר"ס ש"מ דלל מחלק צחכי וכעת לי"ע ועיין להסחצ"ץ ס"ל ס"י קצ"ך

לב כצוד אין מוכצרים צמח צ"ח הכנסת אלא ככניקה לא צ"ל אצל צמח צעלל סניס מוכצין אף צ"ל אצל וצוד לידד דנח שחל פתחים שו' לפתח צ"ס י"כ דאין לצצד אלא על סכניקה הרצ ע"י לצונה י"ד ק"י רמ"צ ס"י ונעו"ש הצרכ"י וצקי' שרי"צ י"ד ק"י רמ"צ ס"י צהר דעמוד שם ג"כ איכ"צ לגדול אסל אס יס' לכצד לשחל גדולים סכככוס ויול"ס שם עיי"ד

לג כהנים זרי"ס סס אפי' מוחן למקדש כגון אכילת תדומה שח"ל צכל מקוס רש"י חולין דק"י ע"צ

לד כצוד חמיו לך נח רחל ה"ש סריכ צליקונין דש"צ והצרכ"י י"ד ק"י ר"מ דין כ"ד כ' דרצו הפו' ס"ל דחמיו הו' כשחל איניס דעלמי וחמה עליהם יע"ש וצקי' כחיק ק' יסורו גצי מנח ציחור חמיו ומ"ש צשורי עורה ס"ק י"ד (א"ה) ועי' צקי' ר"ח"ס שם שליין להספ"י שמועצו צ"ה יע"ש אש"ן

לה כצוד אצו"ס לוח' אין מערכין על מורה זמח כהנ' השמי"ע ק' לך לך ד"ל ע"י שחור מנעם חומר שזה דנני' לאדם דק"יס המולה ולפי האמח לא הציב לח"י שיעור דלורייתחל כיו עיי"ד . ולעד"ן שחור מעמיסל דכצוד אר"ל כל שעה וכל רנע חייב צמח"ס כצודן ואין לה ספסק וס"י דומה לח"ס שאין לה ספסק והא דמערבין עליה צצקל הוא מנעם דצככח לילה סקיוו דעת"ס מהחורה מנח"ל צנול"ס

[illegible]

לן הוא לאס אונת הוא סנכנסים צבוב זה אונתו אינו לוקה לפחות אס עבר על כולם אי כדקדוקי' צבא ומצבול צום ודאי הכינו מולך לרץ לדברי המו' שבי' דלפי' למו' צבא דלוקה בי הכה ודאי מודע דלפי' אי לא לקי כיון דעיקר איסורו לא מפורש בקרא אף על לאו שצבולות אינו לוקה וכי' מדברי הר"מ צב"ג מהי עכו"ם דין וי שבי' דמשי"ה המנפף והמנשק אינו לוקה אפי' אחד משום דלינן צפי' בו' הרי דש' חילוק זה אף לדעת הר"מ דלס' איסורו הוא צפי' בקרי' או לקי' ה' ויסא אחד וכמו' צה' קיפ' פיה' אצל' אס' אינו מפור' איסוריה בקרא אף מדר' לא לקי' ופניהם כאחד נקרא' לאו שצבולות

ואם כרים אכחנו צום לא זכיתי להצין תמיהת הראשונים שחננו על הכי"מ שבי' צב"ס ונעכו"ם דלס' אשכחן שום חנה דק"ל דלוקים על לאו שצבולות יעיש ותמנו עליו דהרי מלינו דליפליגו צב"ס פקחים דמיא ע"צ אפי' וצבא צבי' נא ומצבול וצבי' זג ומלכין שם וצביר דלי"ס ע"צ וצבי' שאור וצב"ס צמחמות דמין ע"צ והמ' הללו הצ"ס הרי עשה שלום צריש' אות זה וצב"ר הצ"א לנו הרב המ' יסוד להכני' ומס' מן הסצ"צ צבי' דמי' שלס' כתב הכינו' אלא שלס' אס' חנה צב"ס דובחא שיקצור דלוקין על לאו שצבולות אצל' אונתו אשכחן שיקצור דלוקין על לאו זה ובי' הרב המ' דחיתו צב"דו משרי' יד ונלכדי' שחננו על מן הסצ"צ ששרי' מלינו צמחמות ד"ר ע"צ דמוצי' מצרייתא למה אין לוקי' על לאו זה וגם הרב המ' חפס' ליה לנורן הכינו' ומש"ס מיר דלוקים והכינו' צב"ע אלא שגרי' מדברי' הרב המ' שם צומה שליין אחד ה"ע שחנה שקעה קושיטו הלזו אחרונה ולעדין לראורה דמיה' דמי' אין לז' קושיא כלל דהא המוציא עומי' שהוא רב פפא חזר ואמר צתר הכי' דלס' היו דברים מעולם דחנא אונת הכי' ומוקשי' צומי' ולמה אונתיה ותי' ארי' אלא קצרי' לאו בגורא היא צדיה והדר ציה וכל' יענא דגמורא היא צדיה ולא הדר ציה הכי' להדיא דלכך צדה הדברים האלו מלצו והסוף חננו צברייתא כדי להצין אס' גמי' הוא צדיה מוציה ולעולם להדי' שחנא יקצור דלוקים על לאו זה ומה שקעה על הרב המ' שהחסיק עידי' למלוא מלשון רש"י שגרי' מלשון דחנא דצרייתא ק"ל אין לוקים מל' כל המדרה הזאת למלוא כן מרשי' והלא גמרי' עובדה היא צתר הכי'

ועוד קשה מלין ראה זה מפרשי' ונרי' לכאורה שלמד כן מלשון אי' שפירש' שם דפי' ניד' רבא דהא דמי' רבא אינו לוקה אלא אחד היינו אפי' אכל' זג ומלכין אינו לוקה ומס' דייק דליך פ"י זה צדעת רבא ויהא אף לרצא קשה מצרייתא לסי' ואיך לא הקשה הס"ס גם לרצא אפי' דלס' נחית להקשות מנח דק"ל לחנא דצרייתא כפי' האונת דלין לוקין זה כ"ל לדחוק צבונת דצרי' הע"ש צו"ש ועיין צבי' רש"י שגרי' מלשון בו' דלי' מלשון רש"י שפי' צונסקה כשחזר ר"ם ואמר דלש"מ שחנא חנא דצרייתא דלוקי' בו' מה הכרח יש להצי' זה מלשון רש"י גמי' עובדה היא אלא דעדיין קשה למה פ"י כן צבי' אי' רש"י דלרצא אפי' אכל' זג ומלכין אינו לוקה אלא אי' והלא עומד למדוקושיא הלזו דלמה לא מוקשי' ר"ם אלא לאצ"י ליקשי' כפי' אף לרצא וקושיא הכי' הנבי' הלח"מ צב"ס ומיירות דין ח' ונראה להצין מדר' מותרת אי' דרי' לא צדה מלצו דברים האלו להקשות לאצ"י דוקא אלא מופי' שהחמיר אצ"י צדין מלקות שהוא כמיתה ויחיה ליה לר"ם דלפחות יודה אצ"י לרצא צדין מותר צום צי' א"ל דמפני כך לא הקשה לרצא משום דידוע דר"ם היה חלומי' של רצא (ובעני' אפי' מלצו צבי' שפרי' צורח מדרב' באופל ונחלי' דקטור צבונתו הוא זה דר"ם היה חלומי' גמור לרצא ותלמודו חזר לאצ"י ועתה רחמי' להחמיר צב"י ר"ד שבי' קשה דר"ם היה חלומי' דלצ"י (ומפני' כך כשצדו דברים אלו מלצו לא הקשה לרצא כדי לידע אס' היה גמורא מוציה או עקצתיה דידועו ומכיו' היה ונאמן ציתו היה ואיך יקשה דברים האלו לרצא רבו

יעמוד באותו יחוד לליצ' דהא לאסור לצבול ציום ז' קודם הליכה שחנא חננה בו' הוא איסור דרי' כמ"ס הצ"י שם צב"י קל"ז ע"ש המצב"א וצמירי' דרי' צב"ס אי' כגון צב"ס יס' להקל וגור' נלע"ד להחיר כמ"ד דלס' צב"י יחוד הכנאי' לצבולות וסוד דכיון דהאי איסור דנראה כקונה צבצת הוא דרי' כמ"ס"ל זה כלל גדול דלרצק לויקל' שומעין אלא דמה נעשה דדעת הש"ע שם קס"י ק"ד נראה כמ"ד דצב"י יחוד הכנאי' לצבול' וקבלנו הוראות וכן אלא דעלד אחר כרי' דלס' נהגו צום כמין והוא דנהגו כמס' מדרת העם ליקא' צבולות ומפ"ש ולא עבדי' יחוד צבופה צב"ס עס' הכלל כלל ולדעת הש"ע שם לריך יחוד והשכי' ק"י של"י קס"י פקפק אפי' ציחוד עליה שפורסין על ד' קונדיסין עי"ד וכאן לא נהגו אפי' רוח מה ונע"ש כ"ב י"ד ק"י קל"ז קס"י ועמה צבנח הסתרי' צא מנעשה כמ"ד ור"ס שאלו הוא להי' נר"ו העיד דכמה פעמים גדולי' הדור כי' עשו מנעשה לאסור ונעשו כדצרי' ומתא' אקצ"ו הורה להחיר ע"פ הרב שצום יקצ' המ"ל .

מע' הלי' אות א

א לאו שצבולות אין לוקים עליו . חזק הויה לנורן צב"ס מ"א דמי' דלאו שצבולות היינו כגון לא חאכלו על הדם שהוא כולל ענינים שונים לא חאכלו ציום שהאכלו לא חסרנו נפס' ליה אכילה צן קורר ומורר או כגון לא העצדם שכולל עצודות שחיי' שקילה ופלינו חיי' אצל' כל הנכללין צלשו שפוטס' שום או שהם משס' אחד או לוקין עליהם זמ"ד . וקשה דהא גרסינן צביר דלי"ס ע"צ אונת אצ"י אכל' מרלני' לוקה צי' אחד על מכל' אשר יעשה ואחד על מרלני' אכל' זג לוקה צי' אכל' זג והנחיה לוקה צי' על זג ומלכין ועל מכל' אשר יעשה רבא אונת אינו לוקה אלא אחד שאין לוקה על לאו שצבולות ופירש"י צפי' צי' דהאי דקאמר רבא אין לוקה אלא אי' כשאכל' זג או מלכין דהוי' דלינקי' צי' משום לאו שצבולות נמי קמ"ל דלינו לוקה אלא אי' אצל' כשאכל' זג ומלכין לוקה צי' ולמה הפי' הפכים הר"מ ז"ל צב"ס מתיירות דין ח' והרי הבא ד"ג ומלכין כולנו ומס' אחד וכולס' משום מיירות ועונש' אחד כמי' חית' להס' ואפי' קאמר אצ"י דלוקין על לאו שצבולות אלא דרבא קאמר דלין לוקין הרי' שפוטס' צבוב לאו שצבולות ולפי' דעת הכינו' ז"ל ככנס צבוב לאו שצבולות וכי' מלינו צב"ס דק' מ"א ע"צ פלוגתא אצ"י ורבא גמי' נא ומצבול' וכי' צבנח דוכתי' חזו שקעה על הכינו' דמי' דצרי' הק' דוכתי' אין ככנסים צבוב לאו שצבולות

ובעת נלע"ד ליש' כמ"ס החומי' צב"ס דרי' דפי' ע"א ד"ס על דלפי' למ"ד צב"ס כ"ס דליק' אלא ומצבול' משום ללי' אס' ואזן ומלכין משום כל' אשר יעשה צללו דלס' העצדם יורה דלס' לקי' והנע"ס לפי' שהם מפורש' איסוריה צהדי' צקרא לא כן צלל' העצדם לא מנפס' קרה דליי' צמנפס' ומנשק' לכך אפי' דעבד' כל' האיסורים שדרשו ח"ל צהאי' קרא לא לקי' זמ"ד . נחלא דצי' קובין לאו שצבולות איכא כמי' דעת המ' אי' אס' מפורש' איסורו צהדי' צקרא הוי' פלוגתא דלצ"י ורבא צב"ס דמי' דלצ"י אס' אכל' נא לוקה גי' ולרצא אינו לוקה אלא אחד חסו לגירס' הכינו' שבי' צדעת הר"מ צב"ס מהי' ק"ס דין ד' ע"ש וצי' אס' אינו מפורש' צללו שום איסור כגון לא העצדם וכגון ליה על הדם אי' על כולם אינו לוקה נחלא דהכינו' שבי' צפי' מ"א דע"י המ"ל דהך ליה משי"ס חשי' ילו' שצבולות משום שכולל עצודות של שקילה כרי' לא דלפי' עס' חסו' חיו' אלא שהכינו' נכנס עס' דלמה נכנס צבוב לאו שצבולות דלס' גרע מלא חלכו צמחוקת עכו"ם שבי' הר"מ שם ללוקים על כולם ליה חירן ידוע דעד דמשי"ס נכנס לאו דלי' צללו שצבולות משום שדרשו ח"ל עצודות ומולקות צבונתים לא כן לא חלכו וכי' ל"ד ללא חאכלו שפירשו נפדרים ואין ונפס' אי' לא כן לא חלכו ונפ"ס לא חלכו אינו ככנס צבוב לאו שצבולות אצל' לא העצדם ולא חאכלו ככנסים צבוב זה אצל' מלי' דקשה

ומעתה

אלהם ואשונה צו"ש הצ"ש צקו"ל ד"ש להרמז"ס והרמז"ן ז"ל שיעה אחרת בענין זה ללאו שצבכלות כ"י אני הולך אין עמדי סי' השגות הרמז"ן לראות קצתו קשרה והכונה אצל להרמז"ס רחמ"ה עני' שיעור השגה וכפי מה ששייכות צמקומות הרמז"ס ז"ל שצבכלות צ"ל ראשון לליון צבוי"ת ח"ר ד"ל"ח גבי ז' ומלכין פסק הרמז"ס ז"ל צבוי"ת סי' מהירות דין סי' כפי' ז' של רש"י דמיד שאין לוקין על לאו שצבכלות ק"ל דאם חבל ז' ומלכין לוקה ז' ודלא כפי' ה"ל דרש"י שפי' דק"ל דאינו לוקה אלא אי' וכן צבי"ג מהי מלה דין ג' סי' שאלם חבל רח"ס ורכב שלוקה ז' על שניהן ואע"ג דמחד קרא נפקי וכן צבי"ז מהי אי"צ דין י"ד סי' על כהן שצא על אשה גרושה שנעשית חללה ואח"כ זונה שלוקה ג' על ציאה אי' ואע"ג דמחד קרא נפקי ופסק"ס אלו נאמרים כו"ש הר"ש אצל צו"ש הר"ש דצבא ונצטל וכן גבי שאור ודגש לוקה ז' הרמז"ס לא ק"ל הכי דהא צבי"ג דליקורי מצח דין אי' סי' דאם הקטיר שאור ודגש כ"י אינו לוקה אלא אי' משום דשניהן נאמרו צבאלו אי' וכן צבי"ת מק"ס דין ד' סי' דאם חבל נא ונצטל כ"י אינו לוקה אלא אי' משום דשניהן נכללות צבאלו אחד ולי"ע דלמה גבי ז' ומלכין פסק לוקה ז' וגבי נא ונצטל סי' דאינו לוקה אלא אי' והדברים תמוהים דמחמא אי' נאמו שניהן באחד צבפסק"ס ור"א ע"ז וכו"ל צוה קשה למה פסק צבחים ורכב לוקה ז' דנא ונצטל למה להשוותם הש"ס צב"ס הנקבל עם רח"ס ורכב וכי הכי דרח"ס ורכב לוקה שמים כפי דעתו גם צבא ונצטל לילקי ז' דכ"כ מהש"ס שם דדין אחד יס להם ואחר הסיפוס ראיתי להלח"מ שם צבי"ג דעולה שגרנג ונקושיא זו והניחה צ"ע יע"ש

ואנא

זעירא לא מקנינא רישא אי' קדייא עד דנצינא להרמז"ס ז"ל מקום פטור ונקושיא הלו ומשאר קושיות הנזיל ולמה ג"כ צאלמנה גרושה וחללה זונה פסק צבי"ז מהי אי"צ לוקה על כולן ויראה ליוצן עני"ש הרמז"ס צבי"ז מהי קשה לדין ז"ל איזהו לאו שצבכלות זה לאו אי' שכולל עניינין הינה כגון לית על הדם וכן אם נאמר לית דצר פלוני ופלוני הואיל ולא ייחד לו לאו לכל אחד ואחד מפנין לוקין על כל אחד ואחד אלא"כ חלק אותה צבליין אחרים או נאמו מפי השמועה שנחלקו בי"ד כגון זה שצבאלו אל תאכלו מוננו נא וצטל וצטל אינו לוקה על הכא והמאצטל ז' אלא אחד וצמד"ה הוא אומר ולחם וקלי וכו"ל לא תאכלו וחיצי על שלשום ג' ונקיות מפי השמועה למדו שזה חלק הכי נאמר לא יאלץ צד מעציר צו וצוה צאש קוקס קסו"ס ואע"פ שכלל כל עניינים צבאלו אחד הכי חלק אותם צבליין אחרים ואי' לא תחשו ולא העובדו מלמד שכל אחד מהם צבאלו צבי"ע וכן כל כיו"ל צוה עכ"ל נאמל שכל שחלק ז' דברים ש"ס צבאלו צבפסק אחד הוא צא להורות על כל הדצרי" ש"ס צבאלו שלוקה על כל אחד ואחד או שכל קצלו מפי השמועה שצא לחוקק ואע"פ שאלו מלינו שחלק אותה צבפסק אחד עכ"ל אפשר לוקה על כולן דכך הקצלה מפי השמועה וצוה אפשר למצן הכל דלכך סי' צבקה"ס דאינו לוקה על לאו דא ונצטל אלא אי' הוא משום דנצינו צבפסק"ס דנצי"א ע"ז לצני' וצבא דפליגי צבא ונצטל דנצי"א לוקה ג' ונצי"א דליין לוקין על לאו שצבכלות ומוכרח דמאן דקוצר לוקה ג' סגר מדעתו דלפי' דליכא פסקו אחד שישלוק אותם כדי שילקה על כל אי' ואחד וגם נא יס שמועה צוה שהלכו צא על כל אחד ואחד אפי"ס לוקה על כל אי' ואי' דכשם דצבפסק דלא יחול רח"ס ורכב אי"תא צמטנה ק"ס הנקבל לוקה שמים ואע"פ שכללם צבאלו אי' ה"כ צבא ונצטל לוקה על כולם ואע"פ דצבחים ורכב ה"ל צבקה"ס ג' כמו צבא ונצטל הוא משום דכי נפס הוא חובל שהוא הכלל לשאר דצרים הוא דאחא וכמו"ס להדי"ח צב"ס קו"ס המקבל אצל הכא ללאו דכי אם ללי אש לאו נשאר דצרים אחא לכך קצר לוקה ג' וכן הטעם צבל מקום דמאן דקוצר צבל מקום לוקין על לאו שצבכלות הוא דילקי לה מנחיתין דק"ס המקבל אצל מאן דקוצר צבפסק"ס וצבל מקום דליין לוקין על לאו שצבכלות

הוא משום דקוצר דשאינו צבחים ורכב לוקה על כולם משום דקתמא הוא דהא דאפליגי התנאים בענין רח"ס ורכב והשוו כולם לווד דאם חבל רח"ס ורכב שלוקה על ז' ה"ס דלאו אי' לשניהן הוא מוכרח לווד דמפי השמועה למדו כך דלאו זה צא לחלק הלליון וכך ה"תה קצלה צרים ונצי"א צבפסק דלא יס צו שמועה וקצלה וגם לא חלק הלליון צבי' אחר ודאי דלפי האמור אין לוקין על לאו שצבכלות

ואל

יקחד לצד לווד דלי"כ קשה אנוני הקשו לרי' אילא צבכריות ד"ד ע"ז דקאמר אכל מעשר דגן חר"ש ויראה לוקה ג' הקשו ליה ואנוני והא אין לוקין על לאו שצבכלות ואני קושיא והא ר"א קוצר כו"ד צבפסק"ס לוקין על לאו שצבכלות ויס לו סמך לאותו מ"ד מוטנה קו" סי' הנקבל וכה"ג קשה נמי על מה שהקשה הש"ס צבכריות לח"ז על מ"מא דר' ילחם ומה שפי' הר"ש שם לקושיא אחרת משם הסו"ד דשאינו הכך דכריות כיון דהו"ו משם אחד אינו לוקה אלא אחד וכו' להו"י צב"ס לדעת הרמז"ס קשה דהא הוא קוצר דצבא ונצטל אינו לוקה אלא אחד וכן צבשאר ודגש אפי' דלא הו"ו משם אי' . הן לא ליקח אע"ג דאף לדעת הרמז"ס נמי לק"מ ד"ל דהא דנקשי צבכריות שם לרי"א ור"י הוא משום דלמה לאוקינן מ"מא דירשו כו"ד דליין לוקים על לאו שצבכלות דאח"כ בהלכתא והכי מוכיח מנ"ש קודם לכן צד"ד ע"ל לפי הנקדח דרצון ורי' כולוה ק"ל דליין לוקין על לאו שצבכלות לפי' הקשה הש"ס כן ע"ד ותי' דש"ס דגלי קרא צבאי' דאח"כ קרא ור"י הסו"ד נמי יס למצן כן על קושיא ה"ל דוקא אלא דהתו' הנביאו קושיא אחרת הכל משם הר"ש ולא הרגישו על קושיא אחרת ה"ו משום דה"ס פסוק צבי"ס דה"י הוא כו"ש אי"כ אפשר לווד דעל שני האמוראים ה"ו הרגישו התו' דאף לו"ד לוקים על לאו שצבכלות ולוקה על נא ונצטל ג' קשה דלמה צבכריות הקשה הש"ס והא אין לוקין על לאו שצבכלות דמשמע מה דלכ"ע הדין כן והלכך אפילו לו"ד לוקין צבא ונצטל ג' למה ג' לילקי ז' אי' משום כי אם ללי אש ואי' משום נא ונצטל דומי' דלגן חר"ש ויראה דאינו לוקה אלא אחד אלא דצבפסק אל תאכלו מוננו נא יס לאו אחד דכי אם ללי אש וצוה הא אי"תא דלייקי שמים אצל צבכריות מקשי דלא לילקי אלא אי' דהא ליכא לאו אחד צבפסק ההוא דומה דכי אם ללי אש נאמל דהקושיא דלשם שייך לכ"ע אף לו"ד צבפסק"ס דלוקים ותי' התו' למה דלשם קושיא דש"ס כיון דהו"ו משם אף לו"ד לוקים חר"ס אינו לוקה אלא אי' כיון דהו"ו משם אי' ולעולם הנקשן דכריות אפשר שיקצור אף כו"ד צבפסק"ס לוקין והו"ו דומק דפסע הלשון דנקשי והא אין לוקין על לאו שצבכלות משמע דקוצר כו"ד אין לוקין דוקא

אלא

דעל הקושיא שהרגישו התו' דמכריות משמע דלו"ד אין לוקין אינו לוקה על כולם אלא אחד ונפסק"ס וננחת משמע לוקה שמים אלא דעל לאו דכי אם ללי אש פטרינן ליה ותי' מש"ל משום חר"ש זה אינו עולה אלא לקושיא אצל להקושיא שהקשינו למעלה אלא"כ דהרמז"ס דלמה מקשי לרי"א ור"י ואפשר דמ"ל כו"ד לוקין זה אינו מפורץ לדעת התו' ולמה הקושיא מוכרחי' אחר ליה"ה סת"י שח"י למעלה ע"ד הרמז"ס אלא דלדעת הרמז"ס ה"ו שתי' עולה לז' הקושיא הן להק"י שהקשינו אן יד עני' והן להק"י שגרנגו התו' אלא דהיתרון דהתו' אינו קוצר הרמז"ס כמו שהכרחנו למעלה ועוד י"ל דלכך מקשי הש"ס צבכריות והא אין לוקין על לאו שצבכלות הוא משום דקצר העקשן דליין לוקין על לאו שצבכלות ור"י דנצי"א ור"י כדעתו לכך מקשי ליה והמתקן תי' לו כפי ק"ד שני דלפי' חיווא דרי"א ור"י ק"ל כו"ד אין לוקין הכא לוקה ג' כיון דגלי קרא מוכרח דצרי הרמז"ס דלכך צבי"ג מנצי"א לוקה על רח"ס ורכב הוא משום דכיון דקתם רצי צוטנה לוקה על ז' ומכמא הוא דכך קצלו מפי השמועה מל"ה יסוד דקרא אצל צבשלוקה נא ונצטל וכן צבשלוקה שאור ודגש כיון שפסא ונחלוקה אנוני"ס דנצי' מדנו למה נעשבת רח"ס ורכב וכו'

ומה לא מדמי לה כחש"ל ואין צוה שמועה לא דיומי פסק
 דלון לוקון על הדין האמור ואל"ה כיון דמלוקים הם הם
 דמים ורוב עם הא דכא ונצטל אנולי צק"ס המקבל מדמי
 הא דכא ונצטל להא דמים ורוב אין בלא קושא ואל"ה הש"ס
 שם אר"ה מבל דמים לוקה צ' ונשום דמים ונשום כי נפס
 הוא מוצל דמים ורוב לוקה ג' כ"ו ור"י אומר מבל דמים
 לוקה א' ורוב לוקה א' דמים ורוב לוקה צ' כ"ו ונשום אר"ה
 ורוב צמלונתא דר"ה ור"י קאמלני דאמי רוב אכלו כח לוקה
 צ' ונשום כח ונשום כי אס ללי אש כח ונצטל לוקה ג'
 ונשום כח ונצטל ונשום כי אס ללי אש אר"ה אנוי אין
 לוקון על לאו שצבילות ליואל אר"ה דאמר כר"י ורוב דאמר
 כר"ה ע"כ ור"י דשמועה אפי' המילוק שחי' לנעול כ"ה הא
 דלפי מש"ל דלפי אר"ה אר"ה דאמר גבי כח ונצטל דלון לוקון
 חלל אחד גבי דמים ורוב מודה דלוקה הא ויפא שמים
 דנשנה ערובה שמי ור"י ונשום צ' כלים ור"י יפלו על
 קחם ונשנה א"ו מוכרחים אלו לומר דאמר אר"ה לנעול
 אינו לך דבני הא ונצטל אינו לוקה חלל א' ונשום גבי דמים
 ורוב דלכ"ע לוקה שמים הוא ונשום דכך היתה קבלה צידם
 ונא"ה יחורא דקרא דכח לחלוק הללון אכל גבי כח ונצטל
 דלא יס קבלה לנעול אינו לך דליו לוקה חלל א' ור"י
 דקאמר הש"ס ליואל אר"ה דאמי כר"י דנשום כי נפס הוא
 מוצל לא לקי אליצא דר"י ונשום דמי לאו שצבילות דנשומי
 לא ונשום דלקי חלל צ' ור"י דקבלה היתה צידם דלוקי
 צ' אכל ונשום כי נפס הוא מוצל לא לקי אליצא דר"י דמי
 לאו שצבילות וקבלת התנאים לא היתה צללו זה לפי דברי
 ר"י הוא ונשום כ"י אר"ה דלכך אומר אר"ה דליו לוקה חלל
 אחד כיון דלון שום קבלת שמועה צבא ונצטל ור"י ונשום
 קצרתו כ"י ר"י צללו דכי נפס הוא מוצל ורוב דאמר צבא
 ונצטל דלוקה ג' יאמר כ"י ר"ה דאמר צמחים ורוב דלוקה
 ג' דכי יכ"י דקוצר רוב החם דלפינן ונשום ורוב לכל
 המורה כולם ולוקון על לאו שצבילות כד יסבור ר"ה .

ואין להעקש ולומר דהיכא דאמור ר"ה אמו ור"י דלא
 אמו לא אמו דדוקא דמים ורוב אמו כיון
 דאשכחן לחמ"ל דלוקון ונשום כד היתה קבלה צידם
 ולנעול יסבור ר"ה באר"ה דליואל דלא אשכחן שהיתה קבלה
 צידם חלל דלוקי צ' אכל ונשום כי נפס הוא מוצל לא
 אמו התנאים א"ו דק"ל לר"ה כרוב דלא מולק ונשום
 ורוב לשאר דמים ור"י היכי דמים ורוב לוקה ג' ואפ"ר
 דים צקרא הוה לאו שצבילות ונא"ה דקאמר צמחה ולוקה
 ונשום צ' כלים ל"ד חלל כלומר דלא ינואל דלא לילקי חלל
 צ' ונלקות א' ונשום דמים ורוב ור"י ונשום כי נפס הוא
 מוצל דמי קני"ל דלוקה ונשום צ' כלים ונשום דלוקה נמי
 ונשום כי נפס הוא מוצל וכך דין נמי לכל קרא ש"ס לאו
 שצבילות דונית קרא דמים ורוב (ונשומיית ה"ל)
 חמה חמה דק"ל לקחמ"ל דש"ס כח"ד קנא שצמחה ה"ל
 דק"ל א' ויפא לקי ורוב כח"ד צמחה ונשום ונשום ק"י הכ"י
 שצמחה וק"ס דין ד' ה"ל

ומעתה חלכה ואשכחן דלכ"י הנוצ"ס דנשום פסק
 הר"י צב"ג דמלוק דמחצ"ל דמים ורוב לוקה צ'
 דקחמ"ל מלל הפלוגי התנאים צמחה קבלה היתה צידם
 ונא"ה יחורא דקרא דלוקון צ' אר"ה דמי לאו שצבילות אכל
 היכא דלפ"ר הוה האמוראים ולא יס צדכא הוה נשום התנאי
 אר"ה לפסק דלון לוקון על לאו שצבילות כדיו ור"י פ' ה'
 צמ"ח וק"ס דלון לוקון על לאו שצבילות חלל א' ונשום דלא
 מתלוקת אמוראים וליכא שום גלוי וקרא כד שצמחה דלוקי
 על לאו שצבילות ונשום ונשום פ' נמי צמ"ח ונשום דין א'
 דאם הקטיר שזור ודב"צ בחדד אינו לוקה חלל א' כיון
 דהוא פלוגתא דאמוראי ונ"כ ונשום פ' צמ"ח ונשום ה'
 דין ד' ש"ס הקטיר אזורי צעל ונשום לוקה א' הגם דלפ"ר
 צמ"ס אר"ה ורוב דמי לוקה צ' ונשום צל הקטיר כולו
 ונשום צל הקטיר וקלחמ"ל אינו לוקה חלל א' ונשום
 דלון לוקון על לאו שצבילות דכיון דהוא מתלוקת אמוראי

ולכא קבלה צידם לכך פסק כח"ד אין לוקון ואל"ה ורוב
 צמחה שם ד"י ע"כ אורחא לח"ל אין לוקון ונשום צר"י
 ונשום צקרא ונשום ונשום פ' ה' להר"י לפסק כח"ד
 צדכא זה כיון שפליגי ברייתא ש"ל דלוקון צדכא הוה
 דמים קבלה צידם ונא"ה יחורא דקרא דלוקון על לאו זה
 ככר ח"י הכ"י דלכ"י פ' ה' הר"י כח"ד אין לוקון אפי' דלכ"ה
 כיון דלא נמי לה הש"ס להא דכ"ה דל"ה הלכחא כוונתה
 עם יע"ל קב"ס צדכא הוה דלכ"ה עוד חלל אר"ה דקצב
 כוונתה דכ"ה צדכא ונשום ג"ס אלו נאמר דכיון דלפ"ר
 חלל צדכא זה צדכא דלא היתה קבלה צידם צדכא זה
 א"כ היתה קבלה צ' א' ונשום ואסור ונשום צ' דלא יס
 שום יחורא צקרא דאשכחן חלל חתנו ונשום כ"י לחלוק הללון
 וק"ל כח"ד הללון כיון דלא נמי יחורא צדכא יע"ל קב"ס .

וע"פ האמור לא לרבינן לנשום צדכא כח"י ונשום
 דלא אידכר הוה חלל כח"י כ"י ש"ס לנעול דנשומי
 ה"ה לצרייתא דברייתא ד"ד וי"א חלל בנחמו ה"ל דנשומי
 של חמורה זו ונשום מוכרח דים חלל דק"ל כוונתה דכ"ה דק"ל
 ש"ס לוקון על לאו זה וכן נמי ונא"ה דלכ"ה לנעול על חלל
 דהרשב"א נדחה קרוא לה לפי ח"י זה צמחא דמ"ד חלל קצב
 דים לח"י ונלקות על לאו דאשכחן חלל חתנו ונשום ונא"ה
 יחורא דקרא ונשום מוכחשיו דלכ"ה שום יחורא צקרא ונשום
 ח"י ח"ל חלל ש"ס דהרשב"א ד"ד לוקון צמחים קצב כר"י
 דנשומה לכך לא הקשה לים ונשום כר"י כ"י ורוב ור"י
 צמחה דלוקון הוא ונשום דל"ה לים יחורא דקרא אכל צ' ה'
 דלא תאכלו ונשום כ"י ליכא שום יחורא ונשום חמ"ה קושית
 הרשב"א לנשומה דלמה לא נקטי' לנשום לוקון ונשום כר"י
 אכל לפי ח"י קנא שחי' דנשום כח"י דלכ"ה חלל חלל
 חלל אר"ה דק"ל צמחה דלון לוקון כוונתה דלא היתה
 קבלה צידם ונשום לוקון ס"ל דים דנשום לה דמים ורוב
 כחש"ל צדכא ח"י ש"ס צמחים דלוקון נחשקתה כל האר"ה
 חק"י הרשב"א ואין כאן וקוס עיון דלכ"י יאמר ח"י צמחים
 דלוקון חלל דאמרי כחלל דנשומה דנשום לה דמים אכל
 לח"י צמחא שחי' דנשומה התנאים דנשומה פלוגתא הוה
 דמ"ד קצב דים קבלה ונשום דלון קבלה קשה ק"י הרשב"א
 ח"י סיינו דוקא צמחה קוצר דק"י הרשב"א ככר"ה הר"י
 צמח"לוק שחילקנו דכל וקוס דלא חלל ונשומה חמ"ה הוה
 דלון קבלה צדכא חלל הרשב"א סוצר כח"י חלל דים חלל
 צמח"לוק חמ"ה לוקה צ' ור"י ק"ל ח"י ע"כ דל"ה קרא
 ור"י ג"י ע"כ ע"כ לפי לומר דק"ל ח"י צמחים לוקון
 כח"ד צמחה

ורג"מ דמיא דק"ל להרשב"א דנשום ח"י ע"כ יס
 לישב ק"י הרשב"א דלא צמחה שם ח"י ח"י ק"ד
 להש"ס ח"י חלל ליכא שום שמועה קצב ר"י דלוקון על
 לאו שצבילות חלל דלא ונשום צ' הש"ס ינואל צדכא דלכ"י
 דר"י קצב לוקון על לאו שצבילות ורוב קצב דלון לוקון
 ודמי דלנשום חלל ח"י דר"י ח"י אין לוקון ונשום דלכ"י
 קרא דוק ויכ"ה דכ"י ק"ד דרש"א הוה דהוה ק"ל דר"י קצב
 חלל ליכא שום שמועה דים יחורא צקרא זה אר"ה הוה
 ק"ל לר"י דלוקון דלכ"י הש"ס כר"י חלל דאמרי דכר"י
 דש"ס חמורה דק"ל דלוקון הוה חלל דלכ"ה שום שמועה
 צדכא דק"י צב"ל וקוס דלוקון צללו שצבילות ונא"ה דאמרי
 כוונתה ואפ"ר דגם הנשנה דק"ס המקבל ק"ל כן לכך חלל
 פסק כוונתה צדכא ח"י צמחים דלון לוקון קוצב דלכ"י
 וקוס שפליגי התנאים דש"ס צדכא זה דלוקון הוה דק"ל דים
 שמועה צדכא ונשום ח"י ח"י דין ג' ה"ל . אכל
 כש"פליגי האמוראים ולא נחמו להנא"ה שמועה צדכא קני"ל
 כח"ד אין לוקון כיון דלכ"ה שמועה צדכא ונשום צדכא
 ח"י

ואם כנים אנוחנו צדכא קשה לומר פסק הר"י צמ"ח
 ח"י ח"י ח"י דאם אכל זה ונשום לוקה צ' ורוב
 צב ונשום הוה מתלוקת אמוראים צמ"ס ח"י דל"ה ע"כ ח"י
 דאם אכל זה ונשום לוקה ג' דלוקי על לאו שצבילות ונשום
 ח"י

ובכללות צא' מהן מינין חלוקים לפי' לזקא עליהן על כל
הסלחין וא"כ אינם מהלי' ענינא הי"ל לנוטא בשמים רמים
ורכב דהא לקי על שניהן וכח"ל של וכו'נא ל"ע

אחר

[illegible]

אין לוקין צלאו צעכלנות ולמה פ' הר"מ לוקה צ' ואינו
לא כמר ולא כמר ועוד למה שיהי' מונחגו העור ומה שפ'
צפ"ה וקפ"ה וצפ"ה וצפ"ה וצפ"ה וצפ"ה וצפ"ה וצפ"ה וצפ"ה
ומכאן נקומ' כמו כן עליו חסר דפסן כן וכלע"ד דעס החי'
שחי' למעלה יתורן הכל וצמט"ל נמי דהר"מ מפרש כפירש"י
אחרון דמאי דקאמר צפ"ס רבא אמר אינו לוקה אלף אי'
דלוק לוקין על לאו צעכלנות היינו דוקא אם אכל"ג יסוד'
אכל אם אכל ג' וסרין לוקה צ' ואין על לאו צעכלנות
דקאמר כוננו דלוק לוקין על כל אשר יעשה ומאי דשינה
רבא וכל המקומות דק"ל דלוק לוקה אלף אי' חס"י על שר'
איננו הח' מעטס דתתס לשון המשנה משמע דלוקין' על כל
אי' צפ"ע ותי"ש רש"י צפ"י קמא ליכא לשון המשנה הוא דוחק
בדול לדעת הר"מ ולשון המשנה אי' ליכא חס' לא סתמא
דלוקין' על כל אי' צפ"ס פסד' מורה רבא דצדקא אם אכל
ג' וסרין עניינא כאלה דלוקה צ' כיון דמשנה כח' דלוקה
על כל אחד ואחד בודאי הוא דיש להם שמועה דצד' דיש
איהו יתור צקרא לחלק הללוין אכל על מה שלא נאמי' צמשי'
דלוקה משום כל אשר יעשה קקצר רבא דלוק לוקין משום
דלוק לוקין על לאו צעכלנות לכך פסק הר"מ דאם אכל ג'
וסרין' לוקה צ' כפ' סתמא דמתיניתין וצמחלוקה אצ"י ורבא
סבא על וכל אשר יעשה פסק רבא כמנהגו העור צכל
נקוס ונעמה נחם שקטס כל הארש ונחלונות דליכא על
הר"מ דקמיר דייס ארדיס צמקומות מרובס אקפסס ונחול
יבדון אכל צמילוק החי' פכל שיש ונחלוקה אמוראס וליכא
שום שמועה מוארס יתור דקרא דצדריהן וליכא נמי שום
ונחלוקה סחא"י דצד' כהסי' דברייתא ד"ד ע"א דיש דצד'
סהול שמועה צמחלוקותס שס דלכדן לא יס שום שמועה כוי'
וגס נמי דליכא סתם ומתיניתין סני' דק"ל לוקין ומורכח דיש
שמועה דצד' כחלינו למדין דכסהתלא וינלא להר"מ צענין זה
דצדרי' יבדון צקסר איהו תחא צמילוק הול' שחילקון אכן
יד ע"י והוא ומדרי הר"מ פ"ה דקסדהרין סחיל' ותי"ש
סכל צס"ד

וכשם

ורשם תיכנו ה' לשצר הקליפות שהיה לנו צ"י ה' דהר"מ צענין זה בן יחיה לנו לשצר הקליפות שצבל המוקמות וצפרט והקטיות שילא לנו על הרי"מ עלמו צמנין המלות והוא שצקי' צריס לנורות לית מנה החוצל רחיס ורכב שריסן באחד צמורה אי והלא הוא עלמו צפיג ומלות המיל פ' דהחוצל רחיס ורכב חייב על צ' וסיה דצרינו למעלה שדעמו דעת עליון הוא לביון שצמנסה ס"פ המקבל איחא דחייב על צ' ומסמיו כך היתה קבלה צירס עוליה יתור דקרא לחייב עול'ל אי' וחסד צפני עלמו חוסי שקשה חיד מולס בצ"י העולות למורה אי' ואל' לביון דועס אי' הן דשיינן הן מולסכה אוכל נפס ונפסי וכי נפס הוא חוצל ואמנה הוא דלענין מלקות חייב צ' משרס דליכא שמועס דצצר אכל לענין לימנות צמורה כימנין למורה ח' דשיינן הן מולסכה אוכל נפס ד"ח' דחס הרי"מ עלמו צמנותיו ס"י קס"טו"ק"ץ וקל"א מנה לחס וקלי' וכו'על צ"י מלות חפ"י דכולס הוו מנס אי' סס חדש ועממל דליכא שמועס דצצר צב"ס כריתות ד"ד קנ"צ למלק סללוין דווסק לוונר לביון דרחיס ורכב זה צלא זה מנהי לעולסכתו והלכך חס חצל חפ"י רחיס לצד יס סללקותו צ' ביון דהרכב השאר לא מוסי ליה לכלוס . למי אף חס חצל רחיס ורכב נחשציל למורה אי' ד"ח' דכפ"ז גס מלקות כמי לא לילקי צבציל השקית כחצבל שניהס ונדלקו קשוי' לום לא חצב ארסס לצ' מלית וסוס היות חסל דמקיע לן הוא הרי"מ צפ"צ וסי' וי"א דין כיב שבי דדעס הרי"מ ש"ס צא צ' סללוין על דבר אי' אינו'לוקס חלס אי' ודצרי המלקות הוא דצצריס ש"ס להן פעולה אחרת צפרעות אכל חס דצצר ומוס איכא צ' ללוין לא לקי חלס אחד יע"ש ואל"כ לפי דעת הרי"מ דלוקס על רחיס ורכב צ' מלקיות שסס דצריס מפורע'ס והפעולות הס מפורעות דח"א שאין מפורעות למה פ' הרי"מ דלוקס על צ' הלכך זוהי שקשה למה צב"ס קימן קנ"ס וקנ"ו וקנ"ז וקנ"ח לענין שכל'ס מנה ארסס צללוין מפורע'ס מפני ד"ס צהן צצריות פעולות ותכונות סגונות

כ"ז

מזן ליטנא צוזאם עיקר גוט צופי, צובללס השי"ע ואס האט
רעסדן ליידע צאזיס אופן וועל איזע ענין לאזער האט
כללאל נא וואס צמידויסען ע"ל השי"ע א"ח ס'י ש"יג קק"ח
ושי"ע להקמיעו השי"ע צאזיס ק"ל א"ח ס'י ק"כ כ"ד וענינע נא
ווייזט די ע"ל האט קק"ח רשי"י

טוב לייך ר' פלוני אונאן דעוועס'לעך שווער צו אים איז
עציר אייניקל צו צוועלף פאך וואס איז דערין ענדלעך
בין דאסווייזן צו צוועלף פאך וואס איז דערין ענדלעך

יח לעולם לשהק איינש נעמיה צהדי לציורא שיאמר בל חמי וצקסותו לפני הקציה בלי רבים בדי קטמח צקסותו ש"ק צרכות דיל רעילא ונוג"ש צמי על השעי"ש שם צב"י ק"י קק"ה ונוג"ש עוד שם צב"י ז' ס"ק שאם עווד צוק"ס לצור יסחק עווסם לוור כל החפ"י וצקסות וסיה הרדיו נ"ס הלצור נווג"ש ע"ש

יח ליוויד קדר ליוויד ללדס וועלכס ליוויד יחזקס עליו
שיללו עליו עוררן עין להכזבים עמינו דבי' ומוות
יאי' קי' קבי' וקי' קלי' וקי' רבי' ויוק' חות' אשכנזי דקוני'
ע"ז יורכי חיים דעקי'ז ולעטן ליוויד הקבלה עמי' אבי' הדל'
לקי' וועכטת הכי' צענד' קוד' (א"ס ויעין' צפי' לזרד הסיים ק"ק'
והרי' הוה"ח ד' כי' ע"א ס"ד צפי' פתח הדציר ח"א חסר
הקדמה וועמי' וועה"ס צפי' עין' הוה"ס דל"ד בי'ד יעמי' אש"ן)

ב לֵנָה לְרֵאשִׁוֹנִים אִם וּמִיָּזֶן לְחֲמִישִׁי בָּחֹרֶז דְּזִמְרִין | לְדִיכָא
לֵנָה לְרֵאשִׁוֹנִים אִיכָא בָּזֶה ג' חִילּוּקִים א' דְּכָל לְדִיכָא
שׁוּם פִּקְטוּק בְּדִבְרָא וְעִיִּיקר הִדִּין א'כ דְּהוּ סְלוּבִיתָא לְדִבְרוּתָא
ג' כָּל דְּהוּ סָב וְאִם ג' כָּל לֵלָא מִיכְכֵר וְנִתְלָא לְדִשּׁוּם אִיִּיקוּרָא
ק' וּמִחְמִיר כָּל אֶחָד וְהִגֵּי אִלֵּם עֲוָן דְּמִחְמִיר לִיכָא לְנִימָשׁ
לְלֵנָה הִרְאשׁוֹנִים וְאִם יִיכָא לְמִכְכֵר וְנִתְלָא לְדִשּׁוּם אִיִּיקוּרָא
דְּמִחְמִיר פְּלִיג הִרְאשׁוֹנִים וְקִי לְדִיכָא לְנִימָשׁ לְלֵנָה הִרְאשׁוֹנִים הִרְבּ
שׁוּמֵעַ עֵינָשׁ כִּי וְיִקְזֵן דִּין וְעוֹמֵשׁ הִרְבּ זֶרַע חֲנֻנָּה מִיב דִּיכּ .
(אִם) וְכִיִּין לְהִרְבּ יִדֵּךְ אֲבִרְהִם זִ"ל מִיִּידִי כִי ג' דְּזִיךְ עֵיב
וְג' וְיִשׁ בָּזֶה עֵשׂ הַסְּרַח יַעֲקֹב אִשְׁתִּין)

כא נסתוק ולכתוב לא אנדריק עומ'ם צכלל זה הלק'טו
 ח"צ קי' עי' וקי' ע'ם רוח דצדיו צכלל'ן שצדקו קי'
 י"א ח"א אור עי' ונעו'ם עוד צדי' על הס'ע קי' חל"ל
 קק"א והמורס ונהס ד"א דהא דהנ"ס צעל כלל זה לא
 אנור אלל כשהוא ומסוק נפסוק אלל לא צהר קהל ועוד דלא
 כאנור זה אלל צמ"ס שסא צאנו להקשות כל אי"י צידות
 דאין להם שחר וראנור לנסתוק ולכתוב ע"ס אלל דהי תימא
 דהנ"ס עולמו צמ' קטוי ד"ס אילו נאנור הקסא לנסתוק
 ולכתוב צמ"ר אלל דהר"צ צדק א"ר ע"ד ונעו'ם לקי' נענ"ה
 ה"י על התורה קי' ק"ד (א"ס ועי'ן צמ' ונעו'ם צדקס' ד
 קכ"צ ע"ד וצנח ש"ע דל"ס ע"א ונקי"א אור ר"ל וכל
 ד"ח ע"ד יע"ס ונ"ס צמ"א חש"י)

כב לקימה ע"י דבר אחר אי שונה לקימה עיין להלכ
 ערשט דג"ק ע"ד דהציא ויש הסב עדות ציעקצקי
 ק"י לעיין בלוב הקלר דיכול להאריכו ע"י דבר אי וסביא
 האם ונמשא דפרס פ"ב וברי' הני' דהם דצירי צאונורי
 דצט"ס קובס דל"ז ע"א הוצא ראיה נשגה הלוי צמחלות דבה
 ורצא לענין נקיות הושענא צבורא כוי ודחי עס צגני' ע"ה
 כיון דמזריה בגוים' דנייא ולעולם ללא ליפנין ומחזיקין
 זאת דלקימה ע"י דבר אי שונא לקימה יע"ש ונזיש' הסב
 סת' צמח' דצירי ונש' הני' ע"ה הדל מלאהי ידי דרכותא
 כיצ וניין להכר כוכת וז' שצט"ס בית הונלך דהי' ע"ד .
 (א"ה וניין צקי' מקי"א ויש ע"ד הערשט יע"ש אש"ן) .

[illegible]

023

ר"ב ורכ"א ורכ"ב ותק"ג ותק"ד ועמ"ס עוד לך מנני הני
ערך עשה ס"ק ז"ה

ח לוקם . סבב ארבע ימים אחר תר"צ הציא וזוהו סב"י
י"ד ק"י כל"ז וכמה דוכתי להגם לאמר בשנים וחלי לוקם
זכח ונדרות וימי הכנוצ"ס אין דרכו להוליך זכח ונדרות זכ"י
ונלקות והכז ז"ל הליע עליו ונכונה דוכתי שנוצח להפך
כרנצ"ס יע"ש ובי"ע וי"ש הכי ז"ל בקי ק"י סוף אות קס"ד
ובצ"ר טהרה ונ"י הכי סק"ג הצאחי ונכמה פ"ו דנקטי ונלקין
ועכ"פ פ"י דצריהס דמימי דר' ונלקי' אותו זכות וי' זכר
לנלקות של תורה יי"ש ודו"ח נחי בקי' ונ"י הכי סק"ד
ומהרי"ם בקי' ה"ס ס"ז כל"ז כ' דנלי"ז לאווי לוקם ור"ל
איקורא צעלמא וצלאן שאלן צו ונע"ש דלין לוקן עליו ר"ל
דליכא איקור עי"ד (א"ה) ונצין בקי' כל סמי"ס ד"ס קנ"צ
יע"ש אש"י

ז לאו היתכן לנשה דק"ל לזין לוקין עליו אי נשמה
 הוי מנזרות שהזנו"ג דנשים פטורות אי לקו נשי כיון
 דלדידכו הוי לאו גמור עומ"ט ע"ז הרב ליומדי ה' לנווד כ"ג
 צאורק ועומ"ט עוד לקי עומ"ט ה"י ערך נשון סק"ד

1. לאו היתכן לעשה אי קדים העשה ללאו עכ"ל אין לזקוק
 דחסיב להמיל הרב יצ"ש כלל קל"ט ור"י וע"ש מה שמילק
 צוה והענין ח"צ דרנ"ד ע"ד כי דזה טורי צמולוקת חסילי
 רבצני אי חסיב זה לאו היתכן לעשה יע"ש ועני"ש הרב
 עוש"ש דכ"ג ע"א וצוה שהצי"ח הרב הכ"י טה תמיכה הרב
 מולל מלש כ"י צ"ד על הסו"י כ"י וולאחי ידי כוחה כ"ס
 ועיין להרב למודי ה' לעוד פ"ה וצוה שהל"ע הרב הכ"י ע"ד
 הו"י הכ"י וולאחי ידי כוחה ועיין להרב יצ"ש כלל קס"ד
 ודוק

יא לֹא דָלָא חֲסוֹר כָּל מַלְוָה לְרַבָּן אֶקְמוּבִיהוּ אֲלֵלּוּ דְלִיתָּ
וְאִי קָשִׁיף מַלְוִי אֲהֵיבֵי לָן הִיזֵה מַלְוָה לְרַבָּן אַחֵר
דְּצַצְיֻמְלוּה מִיזָּר עַל לִיה עֵינִי הִנֵּנּוּס לְהַרְבֵּי פְנֵי מַצִּין חֲזָ
דַּעֲבֵי עֵצ מַשֵּׁס הַמַּי צֹה וּמַי לְהַרְבֵּי עוֹשֵׁס דְלִיג עֵיב .
וְהִסָּס דְלֵאלּוּ זֶה הָאֵמֵר אֲפִי אֲזִינִי לָךְ עַל יַעֲרֵן שָׂהוּב שְׁמֵאל
כּוֹ ז"ל צִמְקָן לֹא קָלֵת אֲבָל אִם יֵדַע צוֹדֵלִי צִלִּי סָמֵק שְׁמַעֵנִי
לֹא יַעֲשֶׂה כְדִצְרִיכָסָּה הַחִידִיל א"ל צָקִי פְתִיעֵי צְרִימֵי דְכִינֵה מַלְוִי
בְּצִי מַעֲשֶׂה דְרָבִי יִהְיֶשֶׁע עַם רַבִּי עִי"ל וְהִסָּס לְצָרִים מַשְׁקוּמִים
צְרִיט סוֹרִיט

יב לא ענק הכחוז חל"כ הזהיר לא לאמר לגבי חיות
כרת הרב למודי ה' למוד פ"ד מהש"ס ר"ם הלוקח
ע"ש ועיין להעו"ש דר"ג דע"ג

יג לאלו הכרחק לעשה . הרב ע"שש דמינ ע"ש הדב"ר
סקירת חכם ה' כ"ב שמונה מאמר דק"ל לאלו הכלבי
אין לוקין עליו א"כ כל האלון שמוחלל לא יקרו עליהם דבול
לנתק הלאו כשעשה חסוי כו' וקיים ובי' יע"ש מה שנתק
לחץ ע"ב ועו"ש אני עני לעיל סק"ז וס"ק יו"ל . ונחלת
ידי כוונת בקו"ד הרב המ' אלו כיצ' ועיין להרב צ"ן שמונה
דע"ט וע"ב ולהרחיק צב' עוב עין קי' י' די יו"ל ע"ב .
ובספרו כ"ד סי' ואתחנן דקל"ט ע"א והרב ש"א"ע סי' דצרכי
דק"ט ע"א וכתב דאין לי פנאי להפס' צב' המ' כלע"ד לישט
צוה דחקו המ"ל דל"ך צהשי נתקן הלאו דלא סמי דצוה
ונוצל ונעשה ותי' דנעשה צריה חשעה ונעשה זה אינו כיצ'
לכל א"כ דצ"ד לוקין על הלאו א"כ"ב דעשה חסוי ומוחלל
נעשה דלדס אינו ידע ונחשבות ואלוי הוא משקר וק"ל
(א"ה) ועיין למוהר"א"ס ז"ל צב' ונקי"א חס' דק"ב ע"ב מ"ש
ע"ד הכ"ס יע"ש אש"ן

יד לחסוקי דרי פלוגי הנאמר צ"ס הוא לנחח דלחן חלל
 כמותו ויש מי שאומר להפך . הרב סל"ע דל"ו ע"ה
 ועיין להרב עירשק דל"ד ע"ה ותיק צמדותי נל סל"ע א"
 קי' כל"ס סק"א ובהרי כ"ג צכלליו סק"ס סק"ס ותי"מ צמ"ד ע"ה
 ובסי' תנאים לאוראליס הסדפס צמ"ה ח"א סק"ס צ"ו וסו"ו
 יארס סי' ל"ז ע"ה

מן כִּסּוֹן גִּמְרָא לְחֹדֶל וּלְסֻקּוֹן פְּרִי לְחֹדֶל דִּלְפֻסָּא וּמִפְרָשֵׁי
דְּצִרִיכָא יוֹמֵר הֵבִיג ז"ל צִבְלִי וְצִפּוֹקִים ק"ק פ"ט
וְעֵינֵי עוֹד הֵא בְּחִידוֹתָי עַל הַשָּׁמַיִם אִיִּים ק"י ט"א סָאֵל

11

אולי מ"ס סדב ל"ד כו"ס צפ"י וסודת ה' ר"ל כו"ס צכחצ
דנדרג לוד וסיונו בלק

לכא נתייז לבישאל שני ונגזר אשר ים אונוראם
 דלג ק"ל הוי כללג ויש אומנים דלג ק"ל כי הוי
 כללג וזלחכא טעמא דזכר סכ"ח ס' משפטים ד"ה וליש
 כי יכא וענ"ש עוד צטיורי טהרס ונ"ה הכי ק"ק ל"א :

כד לא צטוירט היא הי"ד כעצת המלכ וקצו כעגלס צרס
 אס עלה לשוויס כאליו וקצו כעגלס וידע וחס
 כעונו אדערס עדיק כחרי וייכן צבל דצד דין וסלסס וכן
 דעמי טועה הרב מערכי לצ דקעיג ועיין להרצ קס הגדולי
 חי"א דל"א ואילך

לה לֹא בָּנוּיִם הִיא ז"ל דָּדִן קָאָיִנוּ תְּלוּי בְּסֶקֶם וּנְלִיחוֹי
 חֲבֵל אֵם הוּא סֶקֶם בְּנִלְיוֹת לֹא קוֹמֵינִן לְבִיבֵי
 הַמַּבְרַךְ סֶקֶם הַנִּלְיוֹת הַרְבֵּה הֵמָּה דִּמְעָתָא וְעִינֵי בְּסֶקֶם
 הֵמָּה בָּנוּת הַקֹּדֶם

לחשים ורשואות שנמלאו בתלמוד אסור לנשות אומות
 לחץ אדם יכול לעמוד על עיקק וכי לא יעלו צידם
 ילעבו וילבגו ע"ד חכמים ומלצד הא' דמיאח צונק' בצה ק"פ
 בנה אשה נוי ק"ש לו עלם בגרוכו ומציא מאותו המין י"ל
 מאותו עין עלם ויחית לו על קדקדו ויאמר הכי מ"ד מ"ד
 מ"ד נחית צל"פ צל"פ נחית מ"ד מ"ד והלשם הזה צדק
 ומנוסח הוא לכן אותו לצה חסידו ולא קום אחר יותר סנד
 קום שלום צח' לעי' לצה' משם מהר"ל וצ"ח (א' ה) סמי
 ח"ל ויחסי ק"ש כוהקני לומר אותם ב"ש ע"כ (א"ה) ונצי' וי"ש
 צשורי עברי ונצי' חסי אומ' ז' וננצי' חסי אומ' נוי יע"ש ועיין
 ב"ב צק' קף החיים ק"י ב"ל קק"ן יע"ש אש"י

72 לשון נקיה כל היסוד דלי הדדי ניהו ונחשתי בלשון
 נקיה כל היסוד הנפישין וילין ונחשתי בלשון קלמה
 נדאמי כוי לעולם ישנה אדם לתלמודו בלשון קלמה פקחים
 דמי עייז וזמא הויה להבז בזכור סוד דקיי"ד ע"א דלי ונחמי"ג
 דאמי לקי היסוד הנפישין כוי היינו בבורה וזכר המלמד
 לתלמודיו דמי"ג וינסה בלשון קלמי אפי' לשון מבורה אצל אדם המודבר
 מה שא"ל לחזק עליהם ונביא להשחשור לשון כבוד אפי' הנפישין
 ויליולא בלשון מבורה אפי' בלשון קלמה ע"ד ועיין למחש"א
 צמי' הלכות ואגדות ט"ז ובש"ס צ"ב דכ"ג ע"א משמע דקשהא
 לשון מבורה על הלדקים היינו מחשב בכתבי אפי' בא"י ידבר
 בלשון כבוד ונחש צמילי ונחיק כל הני ונחש דקשהא דלשכ
 איכנס עבודה דביקס בכתבי כוי ע"ס וע"ע לסוד יוסף מחלות
 ד"ד ע"א

לח' יסלוב וליטני צידקה לא אמרינן אלס היכא דאשמועינן
האי חידוש לשמועין היכא דלא מליג ומסרינן לחי"א
דכ"ג ע"ב ה"ד סכ"ג צבלין מות קב"א ומילוק זה אחס
החס: קהול צה"י צ"ב דמינ רע"א ועינן למסרינן צ"ס ע"ב
משמ"ס חתרים ודנה"ס ונח"י הוי"א וליטני צידקה
ע"י"ד

למנו הקדש בקרא יצח ללצרי שבועת וואיס וואס
 עס מיוסד להם חלל וועגאלים הרב דוח כאמון ד"ר
 ע"ה

ב' נשון חכמים שאלוהו יעשו כן לדעת ה"ח יוחנן טוב
לעשות וי"ח חז"ל בנח"י דצרכיהם ולדעת הקו"ש יוחנן
טוב לעשות וי"ח צדק דצרכיהם דמשהאלה לרד לזכר דצרכיהם
והצרכיהם צדק כדי שישאלו מקו"ש בלזכר הצ"ה ח"ח קי'
י"ח ק"ח

ב לֹב צְהִלָּה וְעוֹף כִּי גִבּוֹרֵי הַסֵּלֶה זִינֵי דַלָּח לִחְלוֹב
וְהָסֵד דְּמִגְבּוּלָּהֵן צִיָּה כְּמוֹת וּמוֹסֵד כָּל וְכֵן וְצִיָּה
שֶׁכֶּסֶה לְהֵסֵד וּלְפִי קִיק וְנוֹשֵׁה דְשִׁי צְבוּלִין דְקִיָּה עִיָּה דְמִשְׁנֵי
צְבוּלִין שֶׁכֶּסֶה סִיו מִחֻבְלֵין הַסְּמִים לֹב צְהִלָּה וְעִיָּין לְהַפְרִיָּה
וְיִיד רִבִּי עִיָּה וּמוֹרֵס שֶׁס קִיָּה יִיָּה (אִיָּה וְעִיָּין צְבִיָּה קָף
הַסִּים קִי כִיד קִיָּה וְיִיָּה וְיִיָּה זֶל צְבִיָּה יִיָּה וְצִיָּה אִוְרִי
צִיָּה וְצִיָּה יִיָּה וְיִיָּה וְיִיָּה קִיָּה לִיָּה יִיָּה אִיָּה)

לפון בני סמו' צירופ' פירש'ו סוף בן סוף מחסין
בו' וללא כח'ר כפ' קהול' מלסון סוף כדכח'ר
אס

ששם הריצו"א להם מדרך הסודר על הילול ומוטו ל"ש זקנים
(י"ש אש"ן)

כב לעולם יראת אדם בעל שמועה כנגדו לכתיב אך צלם
יחסיך איש ירוש' לשקלים פ"ג

כד לפני דלמני דלמני זל דלמני ועסקדין היינו דוקא כשהוא
 ספק אם יעבדנו האי גוי לגוי אחד ואם באופן
 דגוי הראשון ח"ו איסור לעובדו ובשני יש איסור חבל אם
 הוא ודאי שיעבדנו לגוי השני ועסקדין אלמני דלמני הרב
 שכתב"ג י"ד סי' קנ"ח סק"ה (א"ה וצ"ח) צ"ל כד מזה"ש
 דק"ו יע"ש (א"ה)

כה לַיּוֹם פְּלוּנִי הַפְּלוּנִי כִּי הֶאֱמַרְתָּ בְּשֵׁם דָּדִךְ הַגּוֹמֵל
 דְּלֹעִיגִי שֶׁכָּבַד מִיָּדָה הַמַּעַם אֶת־הָאֱמוּנָה לַיּוֹם כִּי
 נִשְׁתַּחֲוֶה הַכְּסִיפֹת הַלְיוֹלָא בְּצִוֵּת הַמִּדְרָג עֲלִיָּין לֹא כוֹדֵעַ לָהֶם
 מַעַם הַמַּשְׁפּוּרָה חִי וְלִיעֹל דְּקִטְיוֹ עִ"צ ד'הָ לַיּוֹם וְשִׁוְרִי דְכִ"ב
 וְהַרְקִי'ם בְּכַלְלֵי דְקִי"ו עִ"א

בו לפחות יעשה כך האמור בצ"ס ופ' סי' הוי אפילו
בדיעבד עיין להמאמר רמ"י ק"א

[illegible]

כח לפני עיור לא התן וכשנולד ה"ד דקסי צחתי עבתי
 דנחרא חבל בליה לא עבר אס הושיעו כוס יין
 למיר וה"ד ללא עבר על לחו חבל איקדא דרבנן איבא אפי'
 דלא קאי הרמ"ש ריש שבת ועיין להבד נוס קלות צחידו
 הפו סי' ה' ומש"ל פ"ד מסי' גלות וקלות דין צ' וצונט"ל
 קק"ל והצרכי ח"נו סי' ע"י קק"ג ובסי' שו"צ ה"ד סי' קכ"א
 (א"ה) ועי' צפר קליין צפי' תפ"א דק"ק ע"א ובי"ע ש"ס (נ)

כח לעמוד לבד יחיד הקצ'ה עומאת הדגה כו' וי"א חף
תשניש הורגה חסור לעמוד . סי' המלך קי' ע"ד
ונסס נדרש חז"ל ועמ"ש הרב המו' ועי"ש להרב דוד המ"א
דל"ה ע"ב

[illegible]

לא לפני עיור לא התן ונכסול לנכס צהרם שהחזיר דבר
 'דעשה' להאכילו את חצירו האמרו בין צלוקי הכיכר
 ובין צלוקי שאינו כיכר ונכס ונקים צלוקי שאינו כיכר אין
 ראוי לו לנחיר להעבירו על דעתו ואף צבאנא ואי למיכל
 צבאנא ובלענא כו' הפר"ח א"ח סי' תל"ו ס"ק כ"ג ועיין
 להכ"ג י"ד רס"י א"ח ובגמ"ל ועי' הדו קק"ד (א"ח ועי' צ"ח)
 ה"ט פ' הנה"ח מ"ד א"ח ואינך גיט צנני צלוקי וצנני
 יע"ש אש"ח

לב לא יצא עמורי ומואבי דלתי י"ל עמורי ולא עמורים
מואבי ולא מואבים ופירש"י זכ"י כי תכל דשיניהן
הסתיירו את ישראל קשה שהרי עונון לא הסתיירו וכתב
השרי"ש זצ"ל מני סתם ככלל גזירה לא יצא חצית שהיה
מדיני קשה שהרי בלב חצ"י הולך לחלו ונדון ועם הכהן כח"ש
צ"י וטעות כ"ו הכהן לוח דוד חצ"י דפ"ע סעי' ברכות דמה
שהביא להכריז י"ל לזה הוא והטעות שגלגלהו בקולנוס צ"י
טעות ד"י ע"א ש"י שם ומה ה"ז הכהן על הריגה בנקבצדין
צ"הסוף שעתה עמד ציה וכונה ז"י ויחל ולא מית עד דגמול
הכח כ"ו חס ודלי ע"ס דלא חלי צ"הסוף כ"י בלב זה כי
חס צ"לעס דקל"ד ע"ס וכתב י"ל האמין מ"ש בקשרו קדר
וטעות שם ודן גרמל דכ"י חס צ"י כי תכל ולין לוי"ש צ"י
וטעות וסל עטות כח"ש חלל חס"ל משיב ליד ר"ס בלב
כ"י דכ"י צת לור היה צה בלב דלור הוא בלב ודור הוא
בכלל חוקת ולין שחבר צ"י וטעות שחבר כ"י וכתב

אם כנים אחס דהכניל בלשון הירוש' יראה דל'א הכרבי' א"ח
ק"י רכ"ד אצל המפרש ביחודי דשקלים פ"ק קוף הלכה ה'
פירש שהוא כמו חני וחס בהלכה ח' פירש דל'ל חין .

מג לשון חכמים בשלשום הרבה עניינים נפרדים צמדל
ומחמא זה אס"י דרך שלשון לחסר הוי"ו כשמונה ראשון
ועני ואח"כ מוסקף הואו על דרך אצרהם ילחק ויעקב דס'
שמות הרב פרישה ח"ת קס"י קכ"ו וכן צר"ס ויקרא וכן הצטווה
מן הצקר וכן הללן ועכ"ל חז"ל כ"ל דהואו הייחוד ודקשו שכל
ללמוד ח"ת דין וכו"ל וכו"ל רש"י שם צפ"י החומש .

מד לץ חין לו תקוה לשב צהשורה . הרב לוח דוד ס'
יתרו דקס"י ע"צ ובי שם שהוא דומיית עמלק דלון
עוקבין אותו צהשורה יע"ש ועמ"ש צשורי עשרה מע' הח'
ק"ק מע'

מה לשון כולי עלמא וזליו דלחומר צש"ס על צני עיר
לחם עיין צש"ס פסחים ק"פ כ"ש

מו לוי שצטו לא שאלו מוללים כלי כסף חסד צדקה מוללים
והים היה ליטחאל דוקא חלף עזרתם ואם היו בומלים
שצטו הלוי היה גול צידם דלא הספיק לישראל לצד שהיה
חלף עזרתם וצצטו הלוי לא היה צעצורה פקד . הס"ך ה"ד
הל"ד ח"צ ק' קרס דצ"ק ע"ד ודכ"ד ע"צ ודמאל דלח' צסוקה
ד"יב על משה חסד לץ יקח מולת זה ונשה שכל ישר' כולן
כחעסקו צצרה והוא כחעסק צמלית ליקח אחריו של יוסף
שלאחר כו' ורמז זה הל"ד עלמו שם דכ"ג ע"צ הכי דלח'
היה בולא משה היה יכול ליקח אדמת מוללים אלא שהיה
חוקן צמלית חס כרי דלא כהס"ך וי"ל עמ"ש הס"ך צס' שמות
צפ"י ויבדל משה ואלא אל אחיו כו' דילא מצית פרעה לקבול
הגלות עממם ע"י

מז לצנה עוצו דמיוק את העולם ומש"אכ המושג דמחמא
את העולם . הרב עזרת המיד צס"ס דרס"ח ע"א

מח למה חס מוליו צש"ס על ח"ת חס שצסוקה וזלגלות
שעשה כי חלי איסורא ורצטו מקרי חס מותר לצאים
לחם הס"ס ללגלותו מקצרה דלחמו ככה על ח"ת ח"ס ח"ד
מסוס למה חסור והכה צצצת דל"ו ע"צ ח"בא פלוגת' וזה
צין רע"ק לר"י צ"צ גני מוקושש דלח' רע"ק דהוא ללפחד
והוכיחו כ"י צ"צ ומסוס למה ואל"ל דלא סודה לוונס לא חס
לחצ"ו והלכה כר"עק ומצירו אלא דמוליו צספרי ק' פניחם
ה"ד רש"י צחומש דר"ש כמי חלק על רע"ק צזה וסור רצים
דלון הלכה כר"עק ומצירו אלא דר"ש היה תלמיד לר"עק
י"ל לא הוו רצים דלון הלכה כחלמיד צמקוס הרב ועמ"ש
הרב קהלה יעקב דפ"ח ע"א וזין להצ"א רח"ס מור"ש צש"ס
יונא דס"י ע"צ דשאלו לר"א פלוגי וזהו לעיכא וחומר ליה
לא שאלחם' אלא על פלוגי והצ"ו רש"י והת"י ע"ש ר"ח
דפניש דשאלו לר"א על שלמה והסצי דלא שאלחם' אלא על
אצשולס ד"ל חדא דש"ס דשאלחם' היה חס הלכה כמ"ד כל
האומר שלמה חסא אינו אלא עישה כו' וכו"ל הח"י שם גס
ח"י צספסדרין דק"ד ע"צ דצקשו לזמורו צכלל שזין להס'
חלק לעיכא עד שכל דוד כו' וגס לשם כחצקוס ותמור
ורש"י פירשו שהוא שלמה ועוד דשם ציונא לא החליטו הדבר
לומר דלון לו חלק כו' והוי למה כהס"א דללפחד אלא כחפיקו
צצבר ושאלו וליכא למה צספק צעלמא דמחכח' מוכח מאי
דמוכח אלא דכ"י מושכח חסידים ומסוס ומצמר לשון
ערוויס רצינא ור"א קחמו הדבר צש"ס אלא היה בדבר הזה
וכיולא צו קצלה צידה ח"ס מפי ח"ס על מי נאמר ולא
הוכרחו לכותבו צש"ס שונא ישכח דגס חס ישכח לא כ"מ
לענין דינא ככל דיני הש"ס וקצלה זו היתה צידם עד צצבו
סנחל ורש"י שזיו קרובים לגאונים והולכו לפקס כל הש"ס
ומסוס דצצרה שכתה צעולס ואגז ממי פ"י הכי דצרים וכיולא
שהיה קחוס צש"ס מפי הכבוד ופירשם מפי הקצלה שדמו
צדעמס דודאי ישכחו חס לא יפרקוס ועמ"ש צשורי עשרה
ועשרה הכי קס"ך ומוליו בזה"ק דר"ס ע"צ צצודל דיוקרא
דקחא ערעילאון לח"ד דהיה ללפחד ע"ד

ממ לשון גדי יוס ציומו א"כ מדי שנה צצנה לעולם
משמע כמו הכך מדי שנה משנה דמחמא מדי

דצרי צו מדי עלותה לעולם משמע וזין צזה פקפ"י ומריומו
חמ"מ ס"י וי

ן לא יאל י"ח אשכחן דפ"י הוא דלא יאל י"ח בחיקה
אצל יאל ידי המולד צדיצבר ח"ס ח"ס קס"י ער"א .
לחמס הפדים קס"י חכ"ב לא זכר מזה וסוכים דלא יאל היינו

נא לא יאל כלל וח"יב לעשות המולד שנית
לאו דלפני עיור ליכא צצכרי עלמס דלח' יס ציד
ככרי דצב שאלקור להס אפסר דמוכרו לככרי אחר לחס
דלון מוששין צדתיסם אלפני עיור הכיב י"ד קס"י ק"ח ס"ק
ח"ן

נב לאו דלא חמיה כל כשמה הנאמר גצ"י אומות ז"ד
צצלל קצלו עליהם שכל לעבוד ע"ז אצל צצקצלו
עליהם שלא לעבוד ע"ז חין אלו יכולין להוכיח כיב המוצ"ן
והסכים לדצרו הר"ס ק' חוקת ד"ס אעצרה כו' לחמס
מדצרי הה"י צע"א דר"ך משמע דצ"י אומות אפי' קצלו עליהם
גרות גמורה עכ"ל נאמר עליהם לא חמיה כל כשמה יע"ש
ורש"י והמקורי ס"ס שופטים כי דלח' מניינים לא נאמר צזה
לא חמיה ועמ"ש המוצ"ס קפ"יב דליוקרי צ"א (א"ס) וע"י
ג"כ צהמוצ"ס פ"ו דמלכים ה"ס וסס השגת הנצ"ל וכ"מ
שם דיוק אש"ן

נג לוי המולד את חצירו לר"ך לעמוד צמקומו עד שיתעלס
מעניו המוקורי ס"ס שופטים ד"ס ועיניו לא רלו
ומפסחי צצקד דלון צש"ס קוטס דמ"ו ע"צ ופסקו המוצ"ס
פ"ד מ"ה אצל ולא מלחתי הא דיש לעמוד שני המוקורי אלא
דמחמ"ו שם דלח"י חצר לחצר מלווה עד חמס שצת ומקורו
דלפחות ד' אומות אפי' צצרי ואינו ציוק ח"ל סמוכ' ס"י
חמ"ו וזלוקו וסר"ס מלחתי האידנא ח"ן טסגין ללוית
חלמיד לרצו עד פקסה משוס דצוקן הזה מוללים על כבוד
ויס לילך עמו או עס חצרו עד השער או לכל הפחות ד'
לחוס ע"כ ומשמע מזה דל"ל שיעמוד צמקומו עד שיתעלס
דחא עעמא דכ"כ המוקורי הוא משוס דלפסר דכשיתחמק
מענו כמו ק' אנה יאל לידו ח"ק חס שמוצ צמקומו ורואה
יורן ויילחו ומחמק חס ש"ך דוקא כשהוא חון לעיר דמסכת
לה ש"צא לחזק צכס"ג מש"א"כ כשהוא צציר דלא אפסר
שכיווק צכס"ג ומכא דל"ל לעמוד צזה עד שיתעלס מעניו וגס
מחון לעיר ה"ס דמיוא כן דלעמס דצמחל ומחמא ומחמ"ו
דלח"ס ה"ל לפקס כי היכי דלא נעמי ללמוד זה מזה וגס
צש"ס שם חיתא נמי להא משה רב דלחור כל המולד חס
חצירו ארצו לחוס צציר ח"ב ציוק

נד לאו דלא תמחמון צס הוי צו' אומות אפי' חס מנייני
ויסושע דנצנה לנחצ הזונה י"ל דלא היתה משצנה
עמוויס אלא מוסר עמוויס וצחא לגור שם ח"י צמנילס ד'
י"ד ע"צ והצ"ו עור סה"י שם י"מ דלא סהסרו צללו זה
אלא לחסר שצצרו את הירדן ונכנסו ללחך ודמס דצצריהם
ומחמ"ו שצלו לשתנייר ציוי מוס וכו"ל לא הותרו ללח
צקלל יע"ש ומעיקרא לריכס אלו לומר לפי ק"ד דה"מ
דנכנסו ללחך דקאמרי ל"ד אלא היינו צצכצשו ומלקו וכדך
שלאנו צחולין ד"י ע"א לגבי אצרי צצב נצירה דלא נאסר
אלא לחסר ז' שנים סכצכו כו' דלח"ס ליקס' להו צל"ס
דחא יסושע נצנה לנחצ לחסר סכצב את יסוחו כמחמא
צכחבו ולעיקר הקוס"א דל"ך נצנה יסושע לנחצ צהצנה ח'
כלע"ל לחרן דחא דנצנה יסושע לנחצ מוסחמא היה ע"פ
הדבור על כל העיזות שעשה עס שני החכמים המרגלים
את הארץ ש"ר לה"י מנילס ספר צחי ללון דמ"ש ע"ד שדחה
ח"י זה מוכח הפסיקתא וה"י ח"י אחר יע"ש

נה לשון כגון שפירשו על ח"ת דצב כגון זה להורות נחמו
ד"ס עור כמא דצרים דמיוס לזה חס אחר מוס הכ"מ
צפ"ו דח"ת דין י"ו וס"ס דמיוא כן בלשון ביכל דמפסר ביכל
כו' ד"ס עור כמא דצרים ומחמא כן צחוס' קאח דק י"ד
ע"א ועמ"ש לעיל מע' הכי ס"ק כ"ע וצשורי עשרה סק"ד .

נו לשון פירא פירש הענן צעק פירא דהוי חרץ וכ"כ
דל"ק צריס יעשיהו צצקוק לחפור פירות דפירשו
ספירות

17

ע"ל ונמ"ס עוד צום צאנזער טעכטער נצי' הכי' ס'ק צ"ן ונצי'
הנז' ס'ק י"ג

[illegible]

מלכות-ה' לא-ה' דענקים האדס ווירט א' בחינה נחמה
לעצם הכונה דאס וויסס ווירט א' בחינה געלויבט
וועטט לו שכיחותו ומוצאם על ענותו הרב' הסדרים קט"ז
דמלכות התלויות בלוי ועין להב' צח' למי חלק דק"ח ע"ה
וביחס ק' נשא דקט"ד ועמ"ס דלרשות ק' וחסדן ונשיורי
טענה ונ"י העי ק"ק מ"ז

יב וְחִלָּהּ הִיא דְקִיּוּנֶיהָ דְעוֹלָמָהּ הֵן לֵבָב הִיא קָטָן
אֲבָל גְּדוֹל וְזוֹת כְּשֵׁי אִתִּי הוּא כְמוֹךְ עַל שִׁמְחָן אֲבִיו
וְחִלָּהּ לַעֲלֹמוֹ. הַכֹּב חֲמֵם כִּי עֵר הַבֵּיט עַקֵּל הָשֵׁם כְּשֶׁ
רִאשׁוֹנִים וְכֵשֶׁ לֹא חֲלִטִי מִי שִׁמְחָן עֵצִי וְכִשֶׁ בְּשֵׁי חֶסֶד
לֵאבְרָם שֶׁלֹּא כִּי בִּישׁ חֲרִי שֶׁקָּסָה עַל הַר עֲשֵׁכְנִי
יַעֲקֹב רִיב עֲקוּרִי דִקְבֵּלָהּ סֵעִיל דִּבְרַר בְּשִׁמְיוֹת לִפְסֵךְ וְלֹא
זָכַר וְהֵא יַעֲשֵׁה (אִתִּי) וְעֵינִן בְּסִי אֲזִרָה וְשִׁמְעוֹ שֶׁסֶה בִּיא
חֲוִלְקִין עֵצִי וְזוֹק יַעֲשֵׁה וְעֵינִן בְּסִי מִרְיָל חֲסִי בִּזְכוּתֹת לִצֵּד
אֲזִרָה עֵשֶׁה יַעֲשֵׁה וְעֵינִן בְּסִי בְּגִי חֲסִים מִעֵר הֵב אֲזִרָה עֵשֶׁה
הַסִּפִּי הַחֲוִיכִים צִעִי יַעֲשֵׁה אִתִּי .

וזה לי חסיד ללא וזיל חסיד ברת ש"ס יצוות דק"ט
ועיין להרב משה חסדן חנני הדי ס"ק ל"ב דעיו רע"א
מזה שח"ט זה ועומ"ס הרב עוב"ס דק"א ע"ג זה זלחה חס"ס
דלק"ת וכתוב עומ"ס האומרים שם ועי"ע להרב חס"ס יעקב .
(ח"ס ועיין דב"י חק"א ח"ב חות ש"י ח"ס צע"י ושם חס"ס
הרב ז"ל אי אומרים הכי גבי עיתא צ"ד יע"ש חס"ס) .

ייד וועגט כעס'ס ים להקחמק ווי עקבל עליו צדור לעשר
הכוונת'ס אס ים לו ריוט ציין וזרק צחצוח'ס אס ונכנס
הסדק מן הכיוט כוי ורבי דלנצי דכרו דמי דמד עטרא וזמי
עסקא רק ל"ע אס כזר נתן לקלפי דענער כוי ויכל עמי'ס
ידי'ס לו פינקס מיוחד לענער ויקבע לעלוו יום מיוחד צכל
גי' מדע'ס והיכוון לקצוע ערי'ס הרב מוות יאיר דע"א ע"ב
וועיין להרבי י"ד קי' מעיר ולהב"ש צחשו קי' מי'ס ולקמן
ס"ק מ"ו

מן אי מלחא דלחייא בקיאי אי ערם ובי לה צרובייא ואי
מלחא דלחי מרובייא ערם ובי לה קרל ואי מילחא
דלחייא צבי'ט שוין עני'ט לעיל מצי הוי'ד ערך ייב מידות
סהמורה מדרשא צהן ומצי ה'ט קי'ק יי'ד ומצי ואס נאזר
דהאנות הוא כה"ל דקי'ל דגס דהדבר דהללי'ט ערם ובי לה
קרל והיכא דפריך צבי'ט לנה לרך קרל כו' היינו לידע
היכא דאיכא למדרש דדרשי'ן כו' עיי'ד מנילא מותר'ן ונלי
דפלי'ט סמנח"י ר"ס חוקת עיי'ד והרי מקב"ט ח"צ דיל קטי'ל
הצי'ל ע"ס הכרז'ט סמנח"י צאן דל'ט וטורי' דמני' דמנח
דכחצו חלל לל'ך פירוש זה כל בקרל הל'ט חלל חיל
בכלל חורה צבי'ט דהוא מ"י הכחצו ופי' התקראות עיי'ד
(וא"ס ועי'ן צבי' כל הסיים ד"ט עיי'ד מ"ט צבי'ט יע"ש אש"ן)

מז מושב ללים כל מקום שנאמר ה"ז מושב ללים הוא
דליכו זוכה לראות צעצועם לויטן כ"ב צ"ח על הש"ע
ל"ח ס"ה שג"ז סק"ד

[illegible]

ד וּמַחֲמֵה לְמַחֲמֵה עַל עוֹצֵר צִיּוֹר לְרַצֵּן זַעַד כְּמוֹ
 עֵבֶן אֲחֻזָּה עֵינִי לְסַחֲרֵי כָּל קַסְיָה וְיִמִּישׁ אֲנִי יָד עֵינִי
 חֲסִי עַל הַמַּעַר קִי חֲמִישׁ סָקֵה וְעוֹנִישׁ הַצִּיּוֹט יִיד סָקִי
 קִי וְשֶׁקֶר צִיּוֹת זֶה קִי קִי וְיִמִּישׁ הַצִּיּוֹט וְעַל הַצִּיּוֹט
 צִיּוֹט סָקִי יִיד וְיִמִּישׁ אֲנִי עֵינִי צִיּוֹרִי סָקֵה וְעַל הַצִּיּוֹט קִי קֵק
 עֵינִי סָקִי לְעוֹלָקִין אֲחֻזָּה וּמַחֲמֵה וְיִיד זָכַר לְעוֹלָקִין עַל חֲמִישׁ
 עֵינִי וְשֶׁקֶר לְרַצֵּן הַצִּיּוֹט מַחֲמֵה וְכִיּוֹלָה לְרַצֵּן חֲסִי
 מַחֲמֵה וְעַל חֲמִישׁ עֵינִי עוֹלָקִין אֲחֻזָּה וּמַחֲמֵה וְיִיד זָכַר לְעוֹלָקִין
 עַל חֲמִישׁ וְלֹא וּמַחֲמֵה עוֹלָקִין לְרַצֵּן יִיד כְּחִיל וְלֹא כְּחִיל
 אֲחֻזָּה צִיּוֹט יִיד עֵינִי לְעוֹלָקִין צִיּוֹט סָקִי חֲסִי צִיּוֹט
 קִי צִיּוֹר לְעוֹלָקִין לִיד לְרַצֵּן וְעַל חֲמִישׁ וְשֶׁקֶר וְשֶׁקֶר
 כִּי לְרַצֵּן לִיד וְלֹכַן אֲנִי עוֹלָקִין אֲחֻזָּה אֲחֻזָּה וְיִיד עֵינִי וְשֶׁקֶר לְרַצֵּן
 לִיד וְשֶׁקֶר עוֹלָקִין אֲנִי צִיּוֹר וְשֶׁקֶר כִּי עוֹלָקִין עוֹלָקִין
 עוֹלָקִין אֲחֻזָּה אֲחֻזָּה עַל הַמַּעַר יִיד וְשֶׁקֶר

ה מועצ שיהיו שוגגין ולא יהיו חדיין לא חומר לא באשים
שלינו מפורש צחורה. וכן ורמא ח"ס סי' תר"ח ק"צ
והעיד הריעצא. ג"ש רעותיו דלא בלחור זה. חלל בזמן הש"ס
חלל בדורות האלו לא משי שחקילין ע"י וראוי לעשות ק"י
ובדל לחורה אפי' בדרי וחמין בידיהו הרב"ד מלאכי בכלי
הדיין אוח חל"ד ומס שיהו מקובצא בילה על ד' לי וגם
המחבר ה"ד שם בקי' תר"ח קק"צ. ואחא זעירא אמר
דמדברי כל הפה הבאים על השלחן שם ומזכר דק"ל דגם
בדורות האלו ללורך שעה אוח מועצ שיהיו שוגגין ולא יהיו
חדיין אי ידעין דלא מקבלי מין וגם מתפטר יציר המוסקי'
שנצח"ל להאי כללל צהחלעו ומשמע דלא ק"ל כמיס הריעצא
יעיין לסכר חוות יציר קק"י ע"ב וסי' קק"ד וצרכי' סי' שג"ז
קס"ה וסר"ם ומהרי' ומהרי"ם שפאל משנים סי' ק"ה וסימן
ק"ח ובמהרי"ם על הש"ס ח"ס א"ח סי' קק ע"ב וסי' יר"ק
אונן אשכנזי דק"צ ע"א וצנ"ש בקי' שחש"ז ולעיל מוער
הג' ק"ק י"ד ובשוררי עהרה מנ"י ה"ג סי' ק"ק ע"ב

ומוצב טיפיו שובגין ואל יכיו חמדין לא נאמר זה חלל
כשאלו שמועס עושים כן צביחם או חזה חלם עשה
כן צפרינו ואל חזיק צדיקו וסאי עעמל דמוצב בו חלל
אין לנו לעשות עשה הניכר צביח הכנסה דייחא לן צמאי
דעצרי כסאי דיואל וזה חקלה על ידן דכדוה להם שדך
סוף דין פשוט דזהו גם הסכמים הם חלל דעס"ע לן הרב
ס' הסקידים ס' רס"ב וע"ע סס צס"י רס"ב וזה שחילק עוד
צענין זה והתפצץ חס"ב ס' ו"ח כס"ב דל"ל דזה לא נאמר
אלא דבר שקול שובגין בו חלל דבר שיעשו שובגין ומה
למחות צדק ע"ס (א"ע) וע"י א"ל צס"ב וקראת חלל או קעיה
י"ע חס"ו)

וְהָיָה צֶדֶק וְדָלִי דַסְרִי מְנוּרָה וּמַלְקוֹת חֹלָה דִּיל לְהַלֵּךְ
מַלְקוֹת מְנוּרָה וְהָיָה כְּחֵץ בְּכַתְּבוֹת דִּיל וְלֵעֵץ הַרֵב
מִחוּט יִלְרִי קִי עֵץ וְעֵינַן לְהַרֵב עוֹשֶׂה שְׁלוֹם לְרֵיבָה עֵץ וְלֵהֲרִי
פִּנִי מִנֵּחַ חֵץ לְהַפִּיץ עֵץ

ח מורה הלכה צמח רבו למיצי מוחם אם הוא דרוק צנועה
צדיק או אפי' דלסיק כדון עמי' הרב עוש' ד'ס
ע"ד מהס המ' וגם דברי עלמו צה ועוש' אבי! עמי ע"ד
צמח' על השק' צילה דל' ע"ד ועי' צדי' ע"ד אהבי' פני
ענין ח"א דמ"צ ע"א מהס"ק שם וצמח' עמדות שם ועמדות
צדקת' ק' צהעלותך צמ' המקבל אחת לי ד'ס עוד כמה
חילוקים צה וכמה קוין זה למעלה מה צין כהן לו רבו
רשות וצין לא קפיד צה רבו וצין כשהנצח' ח"א מוח' ה'
כ"י ית"ש

מ וְנָחַל שְׂמֹחֵל עַל כְּבוֹדוֹ דְּקִימָל לְדִין כְּבוֹדוֹ מִמּוֹחַל הוּא
 חֲסִי מִלְכִּי כִּד ר' יוֹסֵף דְּמִלְכִּי כִּד כְּבוֹדוֹ מִמּוֹחַל הֲרֵב
 מִנּוּ חֲזִין חֲסִי דְרִימָה עִילָה וְהִשְׁתַּמְחִיתוּ שֶׁם כְּלֹאֲדָךְ וְזָכָר
 יוֹסֵף אֵי אֲחִיר דְּרִימָה עִילָה קָרִי דְּסִילָהוּי דְּכִיב לְכִיב דְּמִלְכִּי כִּד
 כְּבוֹדוֹ יִכּוֹל לְמִחְסֵל וְהִם חֲזִינָה שֶׁם וְהִשְׁתַּמְחִיתוּ דְּכִיב לְכִיב אִילוּ
 יִכּוֹל לְמִחְסֵל עַל כְּבוֹדוֹ עִילָה וְהִשְׁתַּמְחִיתוּ רַפְּסֵה דְּכִיב הַמִּקְדָּשׁ
 פִּי דְּרִשְׁתִּי כִּיב לְמִחְסֵל עַל כְּבוֹדוֹ עִילָה שֶׁם דְּדִין צִי וְצִדִּיקוּ
 וְהִם כְּבוֹדוֹ לִינִי כִּיב הַמִּיבֹאֵל צִשְׁסִי קִסְקִידִין פִּי כִּיב מִיבֹאֵר
 דְּרִשְׁתִּי כִּיב לְמִחְסֵל עַל כְּבוֹדוֹ וְפִי הַמִּיבֹאֵר צִשְׁסִי וְלִמְלִיכָה

[illegible]

ט ונקרא ים לחכם ללמוד כל הנקרא ונחיד וכל כחו
עבודותיו ים כמה רבים אשר לא ראו ונקרא ויגיהם
ונחיו צצדקייב ויחסין דלפי צותן חכמי החלמוד
לא היו צקאים במקדש . סדד יוסף איותן אשכנזי דקדל
ע"א ועיין צפי המלך סי' ס' אלף דמדדני רשעים צצד די
קייב ע"א דים חרוייהו נמי חשמע דק"ל דלף כהתי .
(א"ת ובהיד"א ז"ל צנו"צ איות ק"א כבד סדר לקדוש ונקרא
כל כ"ד תמיד סודר חלילה יע"ש אש"ן)

ב מזהה עומם צמורה למכאן צבול אי כולל עור דברים
 דלם הור מלדורייסל מלי ונחנה כסם לשצונה מילל
 צכולל הדברים האקורים הכצ שמע יעקב דליא ע"ד חס
 משרי"ל צמחי"ק י"ן (א"ה ולם מנחה ע"מ ש"צ וא"ר עוקר
 צולאי דבר מהמורה תכל קיים עין צבי מוקלל ח"צאות
 נק"מ לשקו"ט דצרי המוס' יעס"צ אש"ן)

כא מִן צְמִיחַ חֶלֶב דִּלִּינֵי תִבְנָה עִם צֶסֶר הוּיִין צִשְׁמֵחַ
 כִּיכ צִשְׁמֵי יִיד קִשִּׁי לִחַם אֲחֻלַּס הַשֶּׁךְ שֶׁס וְהַסְרִיחַ
 קִקִּי הִצִּיאוּ מִלִּבְתָּח לִיחֵא דְהוּי וְצִמֵּי עִיד וְלַעֲדֵן דְּהוּי וְיִין
 צְמִיחַ דְּהִי לִחֵא לְהִדִּיחַ צִצְמִיס דְּקִי יִחֵא לַעֲנִין אֲחֻרִּיס
 וְצֶסֶר דְּחֶסֶד לִיה וְצִמֵּי וְסִקְסָה מִלְּמִצִּיס פִּינֵי מֵהִי מִשְׁסֶק
 יַעֲשֵׂה וְשִׁמֵּא אֲחִיל דְּשִׁחִי לַעֲנִין אִסְרוֹסִיס דְּלֹאֲלִינֶן צֶסֶר עֲמֵחֵא
 לִכְך קִצֵּר הַשֶּׁמֶץ דְּהוּי וְיִין צִשְׁמֵחַ דְּחִי מִנְּעֻמִּי אִחֵא לְהוּי וְדִק
 דֵּה מִלְּמִיד לְסִלִּין צֶעֶר הַשֶּׁמֶץ וְדַעֲמִיס כִּעֵה אֲחֵל אִלִּכְמוֹשׁ
 הַשֶּׁךְ שֶׁס דְּצֶסֶר שֶׁן הוּא דְהוּי חֶלֶב עִם צֶסֶר מִן צְמִיחַ
 דְּעֵנֵחַס שׁוֹס דְּזִחֵא דֵּהֵא צִשְׁמֵס קִמְחֵא קֵחִי וְאִפִּי הוּי צֶסֶר
 הַקֶּבֶן חֵלֶב שׁוֹרֵר דְּזִכְנִי הִי דְכֶבֶר הַקֶּסֶף זֶה הֵב מִזֶּן נִחִיס
 שֶׁס צִמְשִׁנֵּה דְּצִמִּיס עַל הַקִּצְרִיס דְּחֶלֶב וְצֶסֶר הוּי מִשְׁמֵחֵא
 דְּהוּי הַסֶּךְ קִוְיִיחֵא הִלְזוּ וְלֵא תִי כֵּלֹס יַעֲשֵׂה . וְכִכֵּר יִדְעֵה
 דְּהַחֲכִיבִיס צֶסֶר צִמֵּי לִחֵא הִי דְּיִין צִשְׁמֵחַ הִינֵן צִשְׁמֵחַס שׁוֹס
 וְלֵא אֲלִינֶן צֶסֶר שִׁמֵּא כִכֵּה הַפִּי דְּקִי לִי לְזֹלִינֶן צֶסֶר שִׁמֵּא
 יִידֵא אֵל דְּצִשְׁוִרִי עֵסֶרֶס מֵהִי הִי קִיק קִי לִי דִישׁ וְהִסֵּה כִי דְּשִׁאֲקִי
 דְּרִי אֵס יֵחֵא לֶן הִיחֵר אֵס אֲלִינֶן צֶסֶר שִׁמֵּא אִזִּי קִמְכִּיבֵא אֲכֵת
 הַפִּי דְּקִל כֵּן דְּצִדְרָנֹן לְמִיחֵל שׁוּמֵעִין יַעֲשֵׂה

כב וְהַחֲשֵׁבָה רָעָה לְדָחִין הַקֶּבֶדָּה וְהַלְמָה לְמוֹעֵדָה ה' ז' צַפֵּס
 ח' אֶלֶל אִם עֶזְרָ עֲצִירָה וְשִׁנָּה בַּה אִזִּי וְהַחֲשֵׁבָה רָעָה
 וְהַלְמָה לְמוֹעֵדָה לְמוֹעֵדָה לֹר כִּפְיָחֹר . הַרְבּ מַחֲבָטוֹת יַעֲקֹב רִישׁ
 ק' בֹּא וְעִינִין צִקִּיּוֹשִׁין דְּלִיט עִיז וְדִי' עִיל וְהַחֲשֵׁבָה דְּעִיז
 דֶּה־קֶבֶדָּה וְהַלְמָה לְמוֹעֵדָה ז' צִס אֶלֶל לֹא צִלִּילָה וְעִי' הַיִּצ
 ה' הַפִּי' בְּנִבְהָרִין דְּקִלָּה עִיל מַחֲבָר בֹּס וְעִי' לְרִישׁ
 דְּצִבְרִי הַיִּמִּים ק' ז' צִלִּיה וְיִהִי צִלָּה קִלָּךְ בֹּי שִׁבִּי דִּבֹּא
 הַנֶּחֱךְ אֲעִי' שֶׁלֹּא כֻנֵּנוּ כֹּל יִשְׂרָאֵל וְשִׁס דְּחֶסֶד לְמוֹת כֹּל
 יִשְׂרָאֵל עִי' וְקִשָּׁה לְפִי הַאֲמִיר אִין הַקֶּבֶדָּה עִי' עַל הַחֲשֵׁבָה
 וְשִׁנָּה יִל דֶּה־חֲמִי צִנְעָה לְמוֹת שִׁלָּי דִּלִּזִּי כֻנֵּס עַל
 הַחֲשֵׁבָה הַגֵּס לְלֹא בִּמְרָ וְעִי' אִזִּי עִי' צִחִי עַל הַשֶּׁס
 קֹו חֹלִין וְלִפְיָ הַרְבּ חֶסֶק צִחִי דִּלִּס הִוִּילָה הַחֲשֵׁבָה צִחִי
 דִּלִּזִּי לְעוֹלָם וְהַלְמָה לְמוֹעֵדָה לִקִּי' וְעִינִין וְיִשׁ אִזִּי הַדִּל צִחִי
 הַיִּי קִקִּי צִיּוֹרִי עִי'רָה וְשִׁס צִלָּה זֶה קִי' עִי'

ב. מנחה שאינו מוילד היינו תוס' דלפ' הי וכו' דלפ' הי
 אינו מוילד כלום כמנחתם דלפ' הי. פ' תשקידים פ'
 ת"ק ועומקל פ"ק ת"א

[illegible]

כה מאי שנא זה וזו"ש זה דלחומר בש"ס פ"י הו"ל ללרצת
 אימבא ומסתכלא הרצ"ל בש"מ כחוצות דק"ז ע"ה וז"ש
 מה שחילק זה

כז וְחִזְקִי הַשֵּׁם כְּחֻמָּתָהּ הִיא לְהוֹדִיעַ עֲנִיִּימוֹ בְּדוֹלֵם
כח דָּרָךְ בַּתְּחִיל וְהוֹדָה קִיּוּמָהּ לְבַד הַשֵּׁשׁ־עָלָה חֵלֶם קִי שְׁמִי
 וְהוֹנֵן הַמִּוֶּלֶל בְּשִׁשָּׁק דִּקְיָל לְחֹלְקִים וְהִיא קִיָּל וְהָן
 לְאִים בְּצַר וְכִינֹלָה עֲנִיָּם הַשֵּׁם קִי לֹא דִּם וְלַעֲמֹן
 דִּיכָא וְהִיכָא

כח ונעזר כספים יכול לקנות חנונו וזוהו צניח הכנסת
 כשאין לה שום קונה שלום דרשני ועיני צכמה דנרים
 שנקמה מהם צקשלה דפיש ע"ג (א"ה) ועיני להסד"ח צשיו"צ
 יו"ד ק"י ונע"ר חות ב' מ"ש צשם ומהרש"ל ז"ל צס' בית דינו
 של שלמה ק"ה יעשי"ב אש"ן)

כ וְאֵי שֵׁיב דְּהֹאֵי שֵׁיב לֹא מִכָּד הֶסְקִי אֵלֶּה זָדֻחִי
 זִמְמִינֵה אֲבָל זָדֻחֵה הִי מִכָּד אִף מִדְּעִינֵה אֲבָל
 אֲוֹרִיכִי מִכָּד וְשֵׁיב דְּלֹאמֶכֶר דְּשֵׁיב זֶה וְעוֹד אֲסִיחֵה דְּלֹא יִדְעִי
 ק' כְּרִיתוֹת הִי הִי דְּבִשׁ קִי קִי וְחִינֵה עֲלִי שְׁבִיחֵה זְבִיחֵה
 זִמְמִינֵה זְבִיחֵה זְבִיחֵה יִשְׁרִי לְהִלֵּעַ דְּכִיחֵה עִי וְלִפְרִי עוֹשֵׁה
 שְׁלוֹם מִי הִי וְחִינֵה אֲסִיחֵה חִי קִי עִי וְחִינֵה לְקֹנֵה מִי
 הִי קִי

[illegible]

לא וּמִתְחַבְּרָה מִלִּפְנֵי הַמֶּלֶךְ לְרִכְכָּן מְלֻכִּי כִּי מִיִּרְסוֹ הוּא לְקַדְרָה
הוּא עֲשֹׂתוֹ רָ"ם בְּשִׁמּוֹר דָּבָר זֶה אֵינוֹ חֹלֵה בְּכָךְ וְאֵינוֹ
רָ"ל עֲשֹׂתוֹ רָ"ם אֲנִי יוֹדֵה וְאֵין לֹא קִיל חֹלֵה בְּכָךְ דְּלִי הִי
הוּא לֹא הֵי"ל לְקַטְרוֹס חֹלֵה הֵי"ל לוֹדֵה חֹמֶ"י וְהַחֲלָסִים אֲנִי
רָ"ם אֲמִי בְּכָךְ חִי קִהְדֵרִין לִילֵ"א עִיל וְעִיין לִסְרִי מִי וְעִין
חִ"ס דְּקִבִּים וְעִיל וְעִי הֵי קִקְ"א (חִ"ס) וְאִם הוּא הִלְכָה בִּן
בְּשִׁמּוֹר בְּלָשׁוֹן זֶה הַשֵּׁם אִי לֹא עִיין בָּהִי וְקִבִּיל חִיב זֹה
לִי"ש דִּכִּי דֵּה הוּי מִחֲלוּקָה הַפּוֹסִי יַעֲשֵׂה אֲשֶׁרִין

לב ממי ללא כ"י ואומר הש"ס לא ומהר ומקט"י אי הכי כ"י הכונה דקבוצ"א אי בשאמר ממי ללא כ"י כמו ה"ס וממ"ס דקבוצ"א אחרונה דכל ממי ללא כ"י י"ס לו להקשות ממי"ס דכ"י ח"ה מפורש כמו דצ"ק . הרב צרכ"י ח"מ קימן צ"ד סק"ג

לג מלי תלמודא וכן מלי גמרא כולם סתקין צנדיי וסא
לשון מלי משמע סמי צט"ס צמח דוכתי בן משמע
מוצא רש"י בקידושין לח"ך ע"צ דיה מלע הדגול לקי ומצא
מלי גמרא ע"כ ר"ס בוסחא סכתוב צט"י מלי תלמודי וממחש
צט"ס צלוחו דף לקמיה יראה דקטע לשון מלי משמע כיו
ודוק ובי"ט עוד מפרש"י צט"ס סמי דקט"י לפי התלמודים
חדשים גם ישרם ובי"ט מוצא רש"י צמחות דע"י סנ"ב
מלי תלמודא היכי משמע כיו וכו"כ הרב קרנן סהין לק"ד
בי"ד דמלי גמרא סא כמו מלי משמע כלומר סתקין ללמד
העבט כל מלחמת סתים ב"י דצבורים משמע כיו וכו"כ עוד
דקט"י ע"כ דמלי גמרא יראה סתקין תלמוד העיבוד כ"י וכו"כ
מוצא רש"י צמח לח"ך ע"א וסתקין צ"ד ע"צ

לר ונחב הסג דעזער תקלה פליגי איז מסדריקן ענדל
אס ענדן דעיענד וויז דער נחב לא מסדריקן ענדל
סדריקס מיי צליקוועיס דל"ב רע"ג

ה מנהג אנו' במגילת וצירוף' לא ולמד מנהג שליטור
קובע הכשר' מ"א ס"י חס"ט ועיין בגמ' דילן דערכות
דמ"ה ע"א ועינינו ד"ה ע"ב

לו מנהג אין לשנות מנהג העיר שבו לא משפט לדק
ח"ג ס"י י"ט וס"ט הענין המהיב בעניינים אלו ועיין
מהר"ק שורש ט' ולסדר כוח שלום ס"י חס"ט וס"ט
צ"י חס"ט ס"י ל"ח דמ"ה וס"ט שאל ח"ב ס"י ח"ד דכ"ו
ע"א והפנו"א ח"א דס"ן ע"ב וס"י ח"א חס"ט חס"ט וס"ט
המקשות ס"י חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט
ס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט
לצט"ל חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט
כ"י דל"ן לצט"ל חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט
י"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט
ס"י חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט

לו מנהג כפס' אינו ניתן אלא לח"ה דוקא שיהיו
המנהגים כפס' דכ"י חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט
צ"ה יצ"ן מ"א חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט
ואין זה אלא חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט

לה מנהג אל ילך חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט
המנהגים פנ' יצ"ל חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט

לט מנהג לא אנו' חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט
זה דעת חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט
על"ה מנהג חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט
קידוש' דמ"ג ע"ב ועיין להס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט

מ מנהג חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט
ועל חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט

מא מנהג חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט
חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט

מב מנהג חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט
חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט

מג מנהג חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט
חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט

מד מנהג חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט
חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט

מה מנהג חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט
חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט

מז מנהג חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט
חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט

מח מנהג חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט
חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט

מט מנהג חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט
חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט

מכ מנהג חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט
חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט

מנ מנהג חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט
חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט

מו מנהג חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט
חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט

מו מנהג כפס' ניתן למשכן כוח השנה ולא יותר וי"ט
לחם הפסח' עסקא' חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט
עסקא' חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט
חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט

מז מנהג חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט
חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט

מח מנהג חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט
חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט

מט מנהג חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט
חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט

נא מנהג חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט
חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט

נב מנהג חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט
חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט

נג מנהג חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט
חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט

נד מנהג חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט
חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט

נה מנהג חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט
חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט

נו מנהג חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט
חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט

נז מנהג חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט
חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט

נח מנהג חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט
חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט

נט מנהג חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט
חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט

נז מנהג חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט
חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט חס"ט

ק"ל

סר ומוצ' טניכר טענה טענה ומונסין אותו לחזור לרת
יטענהל ודאי דיהבג ואל יעבור דמי טלונסין
אחור על מלות עשה יעבור כו' דהוא צבז ואל טענה וימי
לונסין אותו כמי על כמה לית והוא צפנהסיל דיהבג כו'
ועד' להמורה דת יטענהל כאילו כופר בכל תורת משה
והאומר כמי אלכי לצד כאילו כופר צה' וכל תורת משה
וכי' דלמחר יצא לעבור צפועל על כמה עצירות חמורות
וכופר גנוח הוא כו' וצודאי יהבג כו' הרדצי' ציטות קי'
ל'צ ולפי' אם נאכס ועבר אם יכול לצרות אינו חטס אלס
ככלצ קצ על קילו ונקי' עובר צמוד כמי' הר' מ'ס' דיקורי
המורה פ' דצרי רמי' צבגה י"ד קי' זקין קס"א וענש"ל
צק"ק גין צעבין זה דלונסין

סה ומוצ' טכפר צכל המורה כולה לפי' צלות הקידס
לדעת מהרש"ל קי' מ"א ש"ד ציצא על אשמו יטל"ה
וצלגד שיקיי' טארה כקוטה ועונתה כדת יטאל דמא' דין
גנוח דחזור למוצ' ולדעת הר"א' ח"א קי' קי' יט אקור
לאקס אם צא עליה וקנאים פוגעים זה וכי' הש"ג מ'ס'
הר"א הגדול הרב זכות מ'ס' צקוף הקפר ועיין להר' פמ"א
קי' פ"ו צמח' (א"ה) ועיין צק' רי"ח מיר"ד קי' קמי' קצ
דכחצ דלס צא לעשות אחס מלס אין למוטע אותו ולין
למחיק' צמח' קי' ג"ל וצמח' צמח' דלס קי' קמי' .
ינ"ש אש"ן)

סו מלס מלדס הקדש' דקי"ל דליקורא מיהא איכא ז"ר
צטאר ימות השנה אלצ צנגל הוצר הר' טארי' יעקב
קי' הלט דק"ו ע"צ ועיין להרב עזרת ישראל דקס"א פ"צ .

סז מילס גס עקו הרשע נימול לשמונה אלס דסי' לא
צנילוהו לטולס ועוד טהס וקיימי' חמורה ומחיק'ס
הטולס לכך העמיד הקצ'ס השצוטה עם יעקב חרנו . הרב
עזרת המחיד דע"ד ע"צ ועיין להר' פני ילחק קי' תולדות
ד"ע טע"צ וליך וט"ך ר"ט קי' מריע והטוי צק' דעת זקני'
קי' תולדות הציור מדצרי מ"ל דילחק לא על אותו מפי'
טעסוטצו גס הוא לא על כלל ע"ד

סח מלות טניס טענהטמו לעשות מלס אחס כגון כר
חמוכה ור' רולס להדליק ור' רולס לצבד מדצרי הר'
זקן להסן קי' קי' ר"י דלאו ט"ד למיעצד כן דלא מילי' זה
מחק ואחר עושה הטולס ע"ד אלס דמדצרי רמי' צבגה
קי' חל"צ ק"א כר' דע"ד לעשות כן ועי' צמירוש' על
הט"ס טס צק' חל"צ ק"ג ועי' מ"א טמי' חרע'ו אלס
דכל מ"ס הוא מנהג"א ע"ס א"ן וצ"ד קי' א' קי' מילי'
טהציור הסוי ע"ס א"ן דלא יחכן אחד עושה הטולס ואחר
מחק אם לא טאחורו אחר כמי נוסק צמח' ועי' טמי'
טס ק"ק ערי' וצמח' טס ק"ק לי' ועי' צמיר' טהרה מני'
הצ' ק"ק מ"צ

סט מות כל מי טרואהו מיי' ללוותו ואפי' עוסק ולומו
צמורה הר' יפה מלס על הירוש' פ"ב דצבור'ס
ועיין להרב צרכי' ונחצ"ר א"ה קי' לי' ועירח כקף דמי'
ע"צ

ע מחייב אין קורין צלסון מחייב הידוע אלס בטאטינו
דחיר ולטמות טני טעמים טוי חולין דמי' ע"א ועי' ט'
צמיר' טהרה ערך עהר קק"א

עא מהס הצא לקצוע צציתו מיד כלנ"ד דצכל ענין ככנס
צקלע העחלוקס אם יכול לצבד ל"ת צבור א' שולס
צית לדור צו דמבוצר צמי' ואחר לחסון א"י צא הוא צק'
זכור ללצרהס ח"א מ"ד מני' הוי דרע"ן טע"צ וליך דהצי'
טס הרב ז"ל וגס הרב המגיס טס דרע"ן ע"א מ'ס' כמה
טוי דצטכר או טאל הצית לשנה ואפי' צטטר מ'ס' קי' יט
לקצוע נחס מיד וי"א לחסר ל' יוס הלכך מ'ס' קצב מיד
כיון דמי' דמי' מיד אלס דאין קטאי לצבד כיון דמי' דלי'ו
מיי' אלס לחסר ל' יוס ינ"ש וגס להרב לצ ועיין דלי'ע ע"א
אלס אפי' קסס או צכס צית צמולס לחסן וטל לקצוע נחס
מיד אין לצבד מ'ס' מ'ס' מ'ס' ק"כ' וקס' צרכות להסל .
יעיין להסח"ל מ"ד מ"ג קי' ק"כ' וקס' צרכות להסל .

והטיוס על הזכ"ל טס דצס חטלי' דצבר דמי' ויד וצבד
ולס טרעט אפי' צבגס לומר דהסח"ל כהספס גס צס גס
אס' סוליס מוחס לצודקס וחחר וקצועס א"י כמולחט פקולס
וקצוע מלסס ככר הצי' טס צוביל מ'ס' ככר אטדות הספסס
קי' מ' דנחספס צס ולס סכריע הלכך מ'ס' קי' לצבד
מ'ס' ספס לא טחס דצרכות אין מעכצות וכ"ס דמי' דצוכפ
וטולס טעור לעולס ואין לצבד כמי' צמק"ל טס וטאר מ'
ר"ל דכיון דמי' דצכוכר לשנה מיי' מיד וטל כן אס יחוס
לדע' לקצוע מיד וטלס לצבד לחוס לדעת הסוערים חוד לי'
יוס אין לצבד א' אפי' אס חוד לקצועס דמולס הלכס כמי'
דמי' י"ח אף צקצועס חוד ל"י וצרכות אין מעכצות הלכך
מ'ס' לא יצבד לעולס (א"ה) ועיין צק' חרומס כקף קיין ז"ך
מ'ס' ועי' צק' צית הוולך דמי' וצק' לשון לימודי' א"ה קי' מ' יוסק
ליומן קי' לי' ינ"ש אש"ן) וגס צקסס וצכס צמולס ללכץ יט
ללדד ולומר דהוי דינו כטוכר וטולס וכמי' צמק"ל טס .
(א"ה) ועי' מ"ס ג"כ הר' דלס מ'ס' ח"א קי' כ' ינ"ש ודוק
ועיין צק' רי"ח קי' רפי' קס"צ מ"ס צו' וסופוקסס הטוליי'ס
טס ינ"ש אש"ן)

עב מענה נרלי דצכל ענין אין לצבד מ'ס' וולס כמחצ'ס
ז"ל פ"א מ'ס' צרכות דין מ' וסרב טדה סלסן מ'ס'
מחייב סק"י ד' לי' אס עשה מענה ע"י גוי וטמיר' א"ה
ע"י יטאל צלס דעת צעליס דס"ל להסח"ל ח"ב מ"ד קי'
קמי' דקוני' ע"צ טהוט פסול דודאי אין לצבד אלס אף
אס קצנו יטאל מדעת צעליס או ע"י הצעליס טלסס איכא
למי'ס לקספס צכס מ'ס' חרוק'ס קי' טק"ו ע"ס הירוש' מ"ד
סכ"ג ח"ו קי' חכ"ו סנהצ"י ס"ק מ"ו דאין לצבד צעטי'ט
מענה ע"ד (א"ה) ועיין צמיר' טהרה מני' זו ק"ק מ"ו וצק'
מ'ס' ח"א מ'ס' צכרכות מני' הוי ינ"ש צמי' אש"ן)

עג מנילס לקרחת כשחל מיד צמי' צמירוש' על הסי'ס
קי' חל"צ קק"ד כ' דהכחן ללסל ירי כל ספס לצבד
הס"ך קודס טיהכס וון סכר צרכס צמי' ויכר' הס"ך צקורי'
דלי'י מוכין להוליס י"ס אלס לני טחופס מנילס צידו וטכ'
צדין דליכא חלר דלי'ט צס דלת העס דלעולס צכצ' אין סכר
צחלר דלי'ט צכל חלר מי טאיו יודע צין ימי'ט לשמולו והוט
צר מיוצא הלכך כטיחור צציתו וטלן דעסיק י"ס צמי'ס יכול
לקדר כל הצרכות וגס צמי'ס על סכוס כדי להוליס י"ס
אחור טאיו יודע כדחנן קופר מ'ס' וצור יולס וטחלטי טס
מ'ס' כמה טוי טכ"כ ע"ס גס עתס חוס הו'ט להרב ערך
הטלסן קס"י רל"ח טכ' חיל הרב צרכי' הצי' טמיר' כ"י דלף
סכצר צידק על אטס יכול לחזור לצבד להוליס צני ציתו
כו' וסצ"ד קי' חל"א לידד לומר דצרכס סנהסין ח"א ונסיק
דיכול לחזור אחור לצבד צציל' אחר וכו'ס הסי'ס
ע"כוס"ע דכל הסוי טסחכתי טס טסצ"לס גי'כ לצמי'סכצרי'
הטולס לזכר מה טענעס ללד"סר צמי'ס כמי'ס חנן יד עני'
טס דצס קופר מ'ס' אף טי'ל י"ס להוליס אס סכור והוט
פסוע וטולס כגון דל לריך לחודעי' דלמי' טונק טס צדי'ס
אמנס סצ"ד כו' דעמי'ס סצ"ד קי' חל"א וכו'ט דהסססחצכר
לעלמס מלורי' חלס אטטר דלי'ס חייצת צצרכס זו כצרכס
הוטציל כו' מוחסי' עילוי דולטורי' זה מוטוע דלס הוי מייצב
אינו יכול הצעל לצבד כדי להוליס אטחור מ'ס'ס ספסס כיון
דהצעל ככר ילס י"ס אלס ח"א חצק דלעלמס ח"א דלפמי'ס
סכצרי' קי' רי"ג כגון דל לא חסי' ספסס דמלי' דלריך קיע'
הוטצק וטח סיוחר מני'ט לשווע ינ"ש וכו'ס א"י דלל צמיר'
קי'ט צעבין מי' טסוסי' פסוקיס הצח'ס אחר פותח אס ידיו'
צצרכס רלסונו טל צרי'סונו גס סצ"ד טלמו צק"ד נלסס
טסצ' להלכס צלי פקצוק מ'ס' מ'ס'ס סכדלי' צק' ח"ח
היכר לצבד צציל אחר טעמי'ס אלס לא צציל אטחור כיון
דמי' דהי' טעורס אטולס דלס הי' חייצת לא איכפס לן
מ'ס'ס ספסס זמ"ד טס צק"ד

עדה הוטלס להצרכי' טס קי' רי"ג ירלס דלס כ"כ אלס
גצי טווע דמלי' דרולס טווע וטח סיוחר מני'ט
לוצבד אלס לעשות הטצק טלמו ספסס צציל טי'לס טווע
וכל לגבי דידי'ס לא לריך כלל זו לא טווענו וסגס דעמי'ס דלי'ס
הצרכי'

הנכד דין גרמא דהסכמותי סם צחי' על הסעי' להנצות וס'סר
 דהסעי' יכרי בקרי' קודם קריאת המגילה דלח' אפי' מוילא
 י"ח זככת מלארי האם אלל' לוי' ש"ס מגילת צירו ומוילא דזם
 הוו ומיעוט דמיעוטא וכשיחזרו אל' לכתוב על הרוב י"ח
 צחלם צר חיצא אלל' דלוי' צקי כ"כ לצדק הלכך יבוליס
 לחזור ולקדמם על הכוס ומפי' הספק וגם להוילא זה שאינו
 צקי אלל' דמנ"ש צפקס דכ"ד ע"א דכ"ד י"ח חזר וקודם
 על הכוס כדי להוילא צכיו וצכי ציחו כ"ד דכ"ד לא י"ח חזר
 לזה . א"כ על הרוב י"ח צחלם מי שידע לצדק כל ההצדלה
 על הכוס אלל' דלא חזרו מגילת צד"ס צ"ה"ב ומוילא דהסעי'
 לא כיוון להוילא י"ח צככת הכר הלכך או יצרכו הס' כל
 ההצדלה להוילא צר חיצא שאינו צקי או יצילו כל ההצדלה
 על הכוס אחרים הצקאים שלא ילאו עדיין י"ח צככת הכר
 ומוילא כפקו צככיות הפכים צככיות וגם אכסים שכיוור
 ללאת ידי צככת הכר צ"ה"ב יחזרו לבין ולשמוע וזה סקודר
 גם צככת הכר על הכוס ומפי' הספק בנש"ל חזנס או ליכא
 לא זה ולא זה לליכא צכית כי אם כסים וזה יעשה צכיתו
 זה ששמוע וכיון ללאת צ"ה"ב סיימתי סם צזה הלשון ווי
 ש"ס מגילת צירו יעשה בנש"ל וזהו דכ"קס דהכנסו צ"ה"ב
 שיצרכו הכסים לעלמן ואם אינ' יודעת יחזרו עומה ואלה צחלם
 הו' ו' ה' ואלהות שפחמילת הצככה ואל' צזה שש צככה
 לצעלה ומכנס עומים ה' סם חזר דיכולות לצדק הכסים
 ההצדלה וס'סר וס' ספק אחד דלורייתא דכ"ה"ב ליכא שש
 צככה כיון ד"א דנשים חייבות צהצדלה דצ' חוכה ועוד כו'
 יע"ס(א"ה) ועיין צכ' סוכה דוד ד"ו ע"ד יע"ס(א"ה)

ועתה אכבי הולך צכ"ג צככיס אל' ש"י דיעשה בנש"ל
 וזהו התיקון שהצחתי דהכסים יצרכו לעלמן כו'
 דזהו י' ראיה נ"ש"ס כן קודם לכן דש"ס דהוא לצדק העצדיל
 ד"א סהוא מלאורייתא אלל' לצדק על הכר' א"ן מי ש"אונר
 סהוא מלאורייתא כדי דמיעוט דליכא שש צככה על הכר
 ומפי' כו' איציל דגם צזה ש"י סם קודם לכן דנשים יצילו
 לעלמן ומפי' וס' ק' א' דלורייתא כו' י' לחומה דמסתמיה
 הלשון משמע דיצרכו ג"כ צככת הכר ואל' לא יכיר צזה
 לספק צככה כיון ד"א דפעטות מלכדק על הכר וליכא צזה
 ספק דלורייתא ואל' צזה חיצו דלורייתא לכ"ע ואל' צהצדיל
 הצ"י סק"י ר"ח ומס' חסד' דש"ס אל' חזר דלורייתא דלורייתא
 לצדק על הכר פטור ג"כ מלהצדיל דזה חל' צזה וי"ח הכר
 הסו' חלקו צזה כו"ס המ"א סם סק"י וי"ל דכיון דהנשים
 נסחו להצדיל ומשש קצרת האוננים דלורייתא ומלאורייתא
 מוילא לדיבור להצדיל על הכוס כל קדר ההצדלה וצכלל על
 הכר ככל ואל' דחקון מ"ל וס' דומה לנ"ש הפרי' צלוקותין
 סק"י י"ח צו' שנקחמק צ"ה"ב דמחר אונר גס צככה ד'
 הבס דצככת ד' ה"א דרצקן יע"ס ונ"ש סק"י קפ"ד
 סק"ה וסמ"ח צכלק"ע ח"א ס' קונ"ג וכן מלינו כ"כ צככות
 עניינים הממוצרים דלורייתא ורצקן ללא חילוק מ"ל דודאי
 דאם כה יעשה הדבר דלורייתא לא יעשה לחלוק יעשה ג"כ
 הדבר דרצקן שצ"דו וס' דמיעוט כן צ"ד דכיון דלנו מליצות
 לנשים שצ"דו ונשש ס'ס' וס' ספק אחד דלורייתא מוילא
 דיצרכו ג"כ כל קדר ההצדלה וי"ח דכל ונ"ש סם יכא על
 נכון צק"ד ואל' דכ' סם קודם לכן נ"ש הרצ"ז ס' חר"ג
 לענין הצדלה עומה דאם הוולוקת צככה עומה איכא ס'כ
 נ"ש מ"ו ז"ל צכ"ז דמי וצא לצדק ל"ל ש"י דמי דכ"כ
 וגם ליכא אלל' ספק אחד צכס צכ"ד דהוא צמ"ש כמיקור
 ו"א דהוי דלורייתא וגם איכא ס'ס' כמ"ש אשכר דגם
 הרצ"ז יוד' דצכד יע"ס (א"ה) ועיין צכ' ראש מצבר חל"ה
 דל"ה נ"ש צ"ה יע"ס ונ"ש חזק' ז"ל צכ' ר"ח כה' דונכס
 ש"ר חזק' יע"א הוא לצדק הכסים צככת עומה אס לא י"ח
 א"ס צכית שלא צדק צככת צ"ה"ב יע"ס(א"ה)

ער מלאת העין דתשו מ"ל לחבור אפי' צמודי דרצקן
 הוא ודלא כמוריס דלא חס לחבור וס'סר מלא' העין
 חל"ה צמודי דלורייתא כן הסכינו האחרונים הש"ך י"ד ק'
 ס"ז סק"י ועיין להכר נוס' שלום צחי' ספ"י ק' י"ח לעיל
 נש"ס(א"ה) ס'ס' ס'ס' ס'ס'

הצרכי' סם מחסוי הרצ"ז ס' סק"א כ"י דהדיו כן ס'ס' לנצדק
 כו' הסמוע וי"ח ככר ראיו' להכר יד' אצנהס חל"ה ס'ס'
 י' ד"ה ע"ב וד"ד ע"ב שדח' דצכיו ונסיק וכתב דהבס
 דהיציגל להרצ"ז כל דיליס אכתי לנ"ש הצרכי' פחתה סו'
 דהבס צכדון הרצ"ז ש"א דגם לגבי דידים דש"ך סייך חזרת
 התפילת וסייך נני קדושא וצככת כהנים משא"כ צלל' סייך
 לגביה כלל והגם דהמילוק דקוליס יד' הדוחה נכויס לדחיה
 ומלאת דמסתבר הוא ע"ב ומיכס דצ"ד דמחר לצדק צו"ה
 כדי להוילא סת שאינו צקי ונ"ש דעומה הספק צין צככה
 היין להצדיל אינא דכונן דא א"ן להציא ראיה מנ"ש ס'ס'
 צרכי' נ"ש הרצ"ז ונ"ש א"י ע"י צקוד' דכ"כ צש"ס צככין
 מי שהוסק' פסקוס הצלים אחר פותח את יד' צככה א'
 דצ"ה"ב אחד הוילא צככיו יס' יס' צקונ' חסוי נשע
 וי"ס ס' י"ח דעמדת סם צככיות שחיס ככל מלי דסקוד' ע'
 הכר יד' אצנהס צכ"ה הרצ"ז והצרכי'

והא לך לשוני סם צכלל חלחית המוצאים סם חל"ה
 י"ח צזה ששעה כל כי ה"א הספק צככה דאסונה
 דצ"ה"ב כ' סם צ"ה ואל' להציא ראיה לנ"ל מלא' דעלס
 ונקחמק הצרכי' ס' י"ג א"ח א' על אחד שאל' נשע ככנין
 ונקחמק אס אלל' שיעור וצכיו אלל' ככנין ופירות ומיין ז'
 כש"ס א' מלי מפי' למצביה ומסיק דנ"ל פסיק למצביה דש"ס
 דהוא אינו מצדק לכך לא הוי' הספק ואל' מנ"ש שצ"ה"ב ס'ס'
 כה' סם מחסוי הרצ"ז א"ן ראיה דש"ס דהוא נני חייב צככיו
 שחרי' לשמוע קדושא ועוד י' לדחיה כו' שיחלס המעיין
 ע"כ . ומעמס מוילא המעיין יהא קסם עליו דל"כ דילחתי
 למלכצין מצדק לשמוע וצין א"ן לו חיצא' כלל ל"ס לו נני
 חיות וכנ"ש הרצ"ז אצנהס מ"י כו' חזנת צחי' על הסעי'
 ס' חל"ה חסוי דכ"כ א"י דל' צחסי' דל' חילוק צין מצדק
 לשמוע דמלי' דלכ"ד נקיע המצדק ואל' חיוכר עניה לשמוע
 כו' דהוא כלמי ל"ח וכן נקחמקס כמלכדק שסיר צככיס
 א"ן צקוק לשון זה שכתבו צחסי' הל' הכל יכא על כו'ן
 דהא סיימתי סם ועוד י' לדחיה כו' שיחלס המעיין וככר
 נרצ' מ"ש ז"ל דלפעמים לשון ועוד דנקטי' ספ"י לא הוי'
 סקי' לנ"ש קודם לכן אלל' עומ' צכ"י עלמו אפי' שידחה
 העמס הראשון ומיכס דכ"ד ראיו' לומר דהבס דהאונת הוא
 דל' לחלק צין מצדק לשמוע וכנו שכ"י מחסוי הרצ"ז שצ"ה"ב
 הצרכי' וגם נני א"ן לחלק צין כשא"ן לו חיצא' לכלל ל"ס
 לו נני חיצו שדעס הצרכי' מצדק דק"ל דל' לחלק צככי
 סכ"י דומה כו'ס דל' חיצא' כלל לכדון הרצ"ז ד"ס לו
 נני חיצא' וכ"כ שצ"דן צדעת הצרכי' ה"י יכא ועוד דכל"ד
 דל' לחלק זה גם צדעת הרצ"ז דה"י ס'ס' זה הש"ך שחלל
 חזרת שחרי' והוא חריון להשכונ' ערבי' כ"י דלא יכא י"ח
 מקדוש' שמוילא צככיו דהוא חריון להוילא אס' הסמועין
 ולא לו וכנ"ש ס'ס' דלחזר הרצ"ז דהדיו כן נני צשא"ן לו
 חיצו נני דמ"ס זה וזה ומ"ס הרצ"ז דהמילוק הוא מלאת
 דמסתבר נ"ש חל"כ סכרל לחלק צככי ועלוצה י"ס דענ' דענ'
 נש"ד עלי' ש"י סמור ונכרס והגם דהמילוק דק וקלי' כו'
 וי"ח עכ"י א"ן ראיה וזה לכדוני סם דכ"ה"ב דהספק צככיו
 חל"ס צככה א' צכ"ה"ב נד"ן י"ל דלא יכא ונ"ש צכ"ה
 הצרכי' דק"ס או המצדק או השמוע י' חיליות לא' ונשכיהס
 צהאי חוספה שמוילא משא"כ צכ"ד דל' לכל צככיו חל"ס
 אלו חיליות כלל הלכך י"ל דהוי' הספק ומוילא חוסף דיכס
 כחצתי צחי' ס' חל"ה חסוי דכ"כ א"י דל' צחסי' דל' חילוק
 לחלק צין מצדק לשמוע דמס' שמוס' המצדק יחזר מנ"ש שצ"ד
 הוא חסוי לשמוע דלפי האומר אס' חסוי דכ' ה"א חקקתי
 השמוע הוא הלכך שפ"י י"ל דמלי' דמחר לצדק צכ"ה"ב חסוי
 לשמוע ואל' כחן הספק דומה לנ"ש הצרכי' נ"ש הרצ"ז .
 ועוד דזהו דמחר לצדק צו"ה"ב על הכל יכא י"ח גס המצדק
 ל"י דעה כו'ס ס' דכ"ל דלכ"ד לקדקן ס'כ שכי' על הכוס
 כמנצח צככיו ספ"י שהצחתי סם צחי' על יס'ס' ע"ס ס'ס'
 חל"ה וס' דומה לנ"ש א"י ע"י צש"ס חס"ל וגם ה"י יד' אצנהס
 דאם המצדק הוא לשמוע וגם י' חיליות למצדק שחל
 ל"ד לחזר ולקדקן על הכוס ללא י"ח דעת ספ"י ספ"י

[illegible]

החנה מידי להחיות מדרש חנינא לים חמדי דלחיות
מקרא צהדיח והלכך מידי דלחיות מדרש נקיש לים
צניש ודור מלח דקרא שם צב דקיש מיצ ועין להרב
חתי חכמה שער צ'אות מיצ ושלום דשלי

וְשֵׁנָה לְשֵׁנָה צֶה רַבִּי כֹהֵן מִסְקִי דִינִין נִפְרָדִים וְשֵׁנָה
סָחֵם וְצִמְשָׁנָה צִמְשָׁנָה אֲחֵר סָחֵם לִסְפֵּךְ צִמְשָׁנָה דִּין אִי
וְשֵׁנָה מִסְקִי דִינִין שִׁנְשָׁנָה סָחֵם סָחֵם אֲחֵר אִי נִפְרָדִים כֹּהֵן סָחֵם
שִׁנְשָׁנָה עִם כֹּהֵן מִסְקִי דִינִין דֹּחַ עֲדִימָה אִי צִמְשָׁנָה דִּין
עִצֵּז דִּין כָּל יוֹם צִמְשָׁנָה עִם וְשֵׁנָה דִּין דִּין

הָלִינוּ לַעֲשׂוֹת לְחַכֵּיר בְּמַסָּה הַתְּלִיד קֹדֶם לֵב תוֹ
מִלְּעֹל דִּיד עִיב וְהַעֲשֶׂה עֵינן בָּקִי לְמַלְכָּה לְדֹד שְׁחָרִי
בְּמַסָּה בְּדִכָּה עִיב וְהִלְךְ וְעוֹד עֲשֶׂה אֲחֵר כִּי בָקִי בְּרִיתוֹ הִי
בְּקִי לֹד כִּלְלִי הַמַּשְׁכָּה לְרִישׁ הַנְּבִיד בְּבִלָּה אִי וְבָקִי בִּן זְקוּיִם
קִיק דְּעוֹ עִיב כִּי עֲשׂוֹת אֲחֵרִים עִיב . וְהִלָּה זְעִירָה הִי
בָקִי יוֹסֵף כִּי יוֹחִי דִּלִּי עִיב כְּנֻשָּׁתִי עַל כִּוְלָה בִּזָּה לְמַסָּה
הַקִּדִּים דְּעִיב רִיב קֹדֶם דְּעִיב לֵב הִסֵּךְ וְכָל הַשָּׁם וְהִי הִי
הִי עֵס עֲשֶׂה הִי בָקִי דִּיד עִיב לְעִסְדָּרִי הַתְּלִיד בְּחֹדוֹ
עֵינן לְעִסְקִי בָאִים דְּעִיב הִי נָקֵה אִל דְּעִיב הַתְּלִיד הִי
עִיב

אם סתם לן דני צמחנה ואח"כ הציא סי תחלים דלפניו
זה עם זה ובכלל כמי פליגי זי על ח"ק אלא דבדל
אזי הושוו זי בגד ח"ק אע"פ שקסם דברי ח"ק קיו"ל בדל
כחנאי צמחאי דח"ל יחיד לגבייהו הכ"מ פ"ה ומסלכות
מקנהדרין ומן התימא על הכז קסלח יעקב בלשון חכמים
ומי' ה' ס"ק ל"ו הציא ומס רבנים דהא דלמי דק"ל כחרי
חד היינו בקסמרים חולקים על האחד מחד עומא אצל
אח"כ כל אחד חולק עליו ומעט א' לית כאן חרי לגבי חד
שקביב ה"ה צ"ל מ"י ח"שור דין י"ב וסבז ראהו שני עומי
הה"ה צ"ה ה"ה מ"ט ומ"י ח"שור ע"ד הכ"מ סס צלוגי דלח"כ
וריעק לענין ענלה עומה דלמא לי למיחב עומא ומשום
דלפניו עם ריעק חסוק ליה משום דלפניו עם רבים כ"י
הה"ה ה"י סס עומה עליו וכי חיל ואכ"י לא ידעתי ליה ח"ש
הה"ה רבנים צמחנה וא' ומשום דר"א א"י מציצורו ורי עקיב
רבנים כל דלל קיימי צמחא שיעה ע"כ ומעשה ק"ק מה לו
להכז ה"י עם הכ"מ צמח שחשיב על דברי הכ"מ דהו דברי
הה"ה רבנים וה"ה והלא כזר מלינו להביא דק"ל דהגם ד"י
התגלים לא קיימי צמח שיעה דלפניו זה עם זה צמח דל
וצמח דל הושוו דומיא דפלוגתא דלח"כ וריעק דהתם ועכ"ל
משחשיב להו רבנים והכ"מ קא' על הכ"מ וא"כ שפיר כ' הכ"מ
דלמי דעת הכ"מ ושומא' הק"י דח"ק ומקום דברי הכ"מ דהא
דלחשיב רבנים צמחי דמורו צמח דל הגם דלפניו עם זה
בדלל אח"כ הוה משום דמורו כמי צמחא דל דלכולם כפי
מחד עומא ועיין להתייער פ"ה דקסדרין סוף ומ"י ועיין
לפס"ד ח"מ ס' כ"ה ס"ק י"ע ובש"ך י"ד ס' רמ"ז צמחנה
הוראות א"ה צמחו ולחכ"ה י"ד ס' ק"ח הנהגי סוף
דקדוק ועומי לעיל ומי' ה"י קס"א וה"י עלי לבונה סס ס'י
ס'י רמ"ז הציא משום קדרי טהרה ס'י קפ"ה נ"ש חש"י ש"א
עומולק על הש"ך סס וק"ל כח"כ דלח צמחא וריקרו
רבנים אף שכל א' יס לו מעט צמ"י הו"ל דמקביון לענין
הדין ומי' רבנים

ח חכמים עדיפא ומתמלא וחסדא חזינא צדיק ויב יד
 סי קפ"ה קק"ב ועיין להרב חשק שלמה בכללי הנסיון
 הספר אור נר ועומק עוד צדיקו נסרה ומי החי ק"ח
 ק"ח בכלל דמאריס אי קאי נד שנים יע"ש

כר

ערה ומהג' ט"ז החצ"צ בספריו דכן כהגו ראו'. לנכח כן גם בעיר האלה כיון דהוא רב סמוך לעירכו וכח"ס הפו"ב צ"ל ח"ב הרב ראש המשבר ח"ב ס"ח סק"י ח"ב ואין זה מוכרח וכח"ס לעיל מערי ה' דקק"ו ולעקן חסד ספק צרכות כ' צפ"ר טענה חצי ה' סק"י י"ד משום מומר ל"ה י"ל דגרמין בחד אומרי יע"ש וע"ע לעיל מערי ה' ק"ח

עזרה ה' פלאקוניס דהסי' דלחזקין זכחה צה"י ע"י השקן
 דקד המלך ויש פתח והוא חלאל 1770 להפלאקון ויש צפלאקון
 כדי לרצו כשיעור ד' אמות דפסק חזק צה"י י"ד זבלות
 עזרה ק"י רפ"ו דהזית שיש זו כדי לרצו כשיעור ד' אמות
 צה"י צה"ה ע"י חמנס צפלאקון זה שאינו חקורס אמרנו
 דלית זית ס"ק לפוערו והעזרה דהגס דהסח"ל י"ד ח"ב ס"י
 קכ"ט לענין גיארדלסקי שאינו חקורס כחז ד"ש זו מחלוקת
 בצפתח הפתוח לגארדלסקי אם חייב צה"ה ולכן קיים שם
 וכחז דיקנע עזרה זבל צרכה ופני העזרות ע"י ח"ב
 צה"ה פלאקון ד"ד איכא מחלוקת אמרתי דהאחרוני' הצ"ה
 ע"ל הק"י שם ס"י רפ"ו כחז דכל שאין זו ד' אמות על ד'
 אמות זבל ריצוע אזי דוקא חייב צה"ה זבל אם הוא צרצור
 סבתי צמחלות אם חייב צה"ה (א"ה) ועיין ג"כ צ"ה ר"ה
 ח"ו"ד ס"י רפ"ו דק"ע רע"ה פופ"י. ש"ין צ"ה יע"ש חש"ן
 ז"ה צה"ה ד"ד איכא ס"ק לפוערו עזרה ק"י אחד דכשהוא
 צריצור עמא הלכה כח"ד דל"ו חייב צה"ה ואחמ"ל דהלכה
 כח"ד דחייב צה"ה עמא הלכה כח"ד דכל שאינו חקורס פטור
 מהחזקת זה ה"ס דעתינו לסודות חמנס עמא הדל"ו לנו לשון
 ח"י מ"ס אהרן ח"ב מערכת הק"י ס"י ל"ח דהז"ה ק"י ח"ה
 פוסקים דפשיטא ל"ו דהא דקיימא לן צ"ק ס"ק ח"י דלדור"י
 להקל י"ד לענין איסורים זבל צמלות עמא ח"י ח"י דרוב
 ח"ה איכא קמאי חייב לקיים העולה ש"ה ח"ה דרוב
 בן צ"ד דחייב לקיים העולה דהח"ה (א"ה) ועיין לק, ווער
 הק"י ס"ק דשם צמחי לל"ו לק"י דני רב עמודי צ"ה זה יע"ש
 חש"ן

פז (א"ס חילא חס כנאלא בנזקוס שחלין לחס הבנינוקאס
יכול להביח מזה זר וליילך לשמוע ז' זכרות או בזמך
ועיין ויש ה"ה כרוי בז' זענע וויס ק"י כ"ה חזק י"י צהשנחוי
עול הכר קול אליהו ח"צ ק"י ח"ל ולעיל זע' האי קס"ב
ועי' ויש מוהרמ"ח ז"ל בז' ה"כ"מ חייס זיד ק"י ע"ה יע"ש חש"ן)

כללים על המשניות א' צג ז ס ז ס

י"ט וקורות צמחנה קצא חנה א' על דברי ח"ק בלשון
 ר' פלוני אומר כו' ואפי' אם אפשר למצא דברי צמח
 וחסד דברי ח"ק מפרשין הכנ חוס' י"ט צמח לעולם מ"א
 ועיין למחריק"א בכללי הש"ס דכ"ה ע"ב ובס' יקוד הלימוד
 בכלל י"ד ות"ח כלל כ"ח ועלינו צמח דכ"ב ע"א ר"י אומר
 כו' וע"ז כ' הכ"ת ע"כ דכ"ה דין י"ט דדעת הרמב"ם דלא
 מליג ר' אח"ק אלא דעמין אין מה כ"כ ראיה למח"ש ה"ח
 חסד דלגזי המעניות לא באמר האי כללא א"כ למח"ש היקוד
 הלימוד ה"ח שם דכל היכא שוארו רבי פלוני לא דבר באורו
 ענין שדבר היקודם אין כלל זה אומר והחס ר"י צמח מידש
 על הח"ק מה קלא דבר הח"ק ואפשר דגם צמח קצר היקוד
 הלימוד דאין כלל זה אומר אלא דמדברי הכנה"ב י"ד ק"י
 דמה שם נ"י דצמין צוה דהוא ענין אחר ע"ד ועמ"ש
 עוד בכלל זה צמירי עברה מ"ה ה"י סק מ"ח צמ"ד .
 כ"ס שטין מחסלת צמחנה צמח כמו שמו צמ"ה
 ואמר כ"ה חובן הוא שכלי קמח כ"ה כ"ה ואמר שטין
 ומחמלך צמ"ה כ"ד ג"ח ומחמלך וא"ו צמין ופורעין להדדי ה"י
 ח"ט צמ"ד צ"ב ועיין להרב קהלה יעקב בלשון הכה"ס ר"ס
 אלות וא"ו להחריך צוה ע"ש הרמ"ז וכ"ס עמ"ש הר"ם החילוק
 צוה וכילול יע"ש

הא לאמרינ דהאמונאים צרייחא לא שמייע לכו חזל
הנשכח כולם שמייע לכו היינו דוקא דשמייע לכו שיש
הנשכח בעולם וידועים רישא דהנשכח אינ גס הקיפא

סחם דהלכה כסחם חלל צקתס וחס"כ נחלוקת חן הלכה
צדח' כקתס ולפטר ציסוס הלכה במחלוקת סומ"ל ח"ל ד'
ל"ס ע"ד לרעת סומ"ל יע"ש וצ"ח צק' סח"ת יוסף כללים
כח"צ סהלכס וענ"ש עור צלות סל"ס וחות כ"ס וצד"י
סומ"ל חלל אשחוניט להס"ע רפ"י לכלים סכ"כ ודנפס"ס
ועיקר סידורס זס לסח"ע סור צפ"ו לסור דין טו וסנ"ש לקי
ס"ק ג"ן (א"ס ועיין ג"כ לעוססס"ף זל צק' כל סח"ס ד"י
לס"ן)

ב וסל דק"ל דקתס וחס"ך נחלוקת חן הלכה כקתס
ס"ד סוכל דמסחצר ענניס דנחלוקת ולי לא לא
סרצצ"ל צתסו ח"ל ס"י ק"ד וענ"ש צלות סקורס ולסרצ
סורס ססד כללים כלל ח' ולעיל ונ"י חצ' על סצריסח"ו ס"ק
כ"ס סד"סר דלס ע"ד וססנס סצ"ל סס"ס צריסח"ל ג"כ סקתס
ולס"כ נחלוקת כלסון סנ"סס סל ללססוועי"ן. ללל נסחצר
ענניס דנחלוקת ופסקי"ן כלל לל"ס לן צצריסח"ל דקתס
ולס"כ נחלוקת סלכס כקתס יע"ש וענ"ש לעיל ס"ק יו"ד .

כא סס סתס לן רצו צנסנס סח"י וסצ"ל נחלוקת צל"ד
על סקתס סלכס כקתס אפ"י דלל"ו צנקוס סח"י
נחלוקת כלל סתס דומס ללדון זס ופ"י ספ"ו כמל"ן דק"ל צצקרת
נחלוקת דסכ"ל סח"ע צקנסרצ"ן פ"ס ו"ג וענ"ש צלות
סקידונות ולעיל סק"ע וס"ק יו"ד וצצוירי ססנס וסנ"י סח"י
ס"ק ס"ס

כב חצ"כ דק"ל דנחלוקת וחס"כ סתס סלכס כקתס סס
סס"ס פ"ו סלכס במחלוק' חן כלל זס סורר וסו כס"כ
כלל"י סס"ס פ"ו לא נלסו סכלל"י סח"ע צצ"ן פ"ל ו"י
ועיין לסר"י סח"י סכנס ס"ד כלל ק"ס וסווס יס"ר ס"י ל"ד ד'
ל"ג ע"צ וקצ"ן נחכלל צתס"י ספ"ו סור כ"ד

כג סל דק"ל דנחלוקת וחס"כ סתס סלכס כקתס ס"ד
כססססס צפ"ק סח"י לו צלותו פ"ק דסוקון סנחל"ו
סח"ע סס ועיין צל"י יעקב לל"ס ע"ד וס"י כריסות סכדפס
עס ס"ס דס"כ

כד ונ"י דסגס דלסו"י סנ"סנס זס סכלל וע"כ לא סח"י
לדנס עור סלל סול סיונסל צעלסל סח"ע פ"י
דסווסס ו"ד

כה דכ דסכ"ל ללסוועי"ן צנסנס דצ"ר ח' צקולכ אכ"ג
דצצ"ר אשעווע"ו זס צנקוס סח"י צנקו"ו וסנס סלנס
ס"י סצס לל"ע ע"ל ד"ס נס"ע ועיין סצו"ע סננס פ"ד
ננסס י"ל

כו סוכל דנקסי"ן ודעס"ו על וסנסנס סכנס סיו"י ח"ק
ולל ננ"ל קוס"ל זו צצ"ס סח"י סול דצצ"י לניסר
דס"י ס"ל ס"י סכנס ולסכסל כווס"ס וס"י וסנ"י צצ'
סנססל סוס"י וסכנס ד"צ ע"ל ועיין לסר"י יצ"ש כלל ס"ס
ועיין ס"י סח"י צצ"ע דלר"ס פ"ג ו"יט דלס"ל צל"ס דוכס
דצלו לפרס דצ"י ס"ק וס"כ צצס פ"ו ו"ד וצצ"צ פ"ס ו"ל
ועיין לסח"ע ענ"י צצסס פ"צ ו"צ ולס"ד צנסנס סס
וסל"ס דס"ל וסח"ע צצסו"י פ"ד ו"צ וגס צק' יס"ר ססס"ל
וופורס צלסכנס וס לסג"ס דס"ו ס"ק ונ"ש סצ"ל צקס
סח"י וצולכ צצ"ס דס"י ע"צ דס"ו לונור דצ"ר צסל סונור כו'
סוכל דס"י צנסנס סח"י ס"י סר סנל ולס"כ סכנס
לונ"י צול"י סול לל"כ סוס סנל ס"סצור כססול סנל
ללס ס"ס סנל סח"י ס"ס וצ"ל רצו כ"כ סצ"י י"ד ס"י קל"ד

כז ד"ס ו"י כו' ללנסססס"י ו"ש
דכ סנל ללסוס צנסנס ג' דצ"ס צצ"י דין ודצ
ח' ל"ו סוס לססס"ן סלל דצ"ן ח' אפ"ס כו' ג' יס"ד
לפ"ל צנקו"ו סח"ס סוס ג' נקסס כלל אפ"י סל"ו סוס
צכ"ן סלל לדין ח' סוס צכ"ס ד"ך ע"ל ד"ס קט"ס ועיין
צק' כריסות ס"ג כלל י"צ וסג"ר כלל ג' ס"י כו"צ וס"י ס"י

כח סס סורר צצ"ס ע"ד סנסנס זו דצ"י רצו פלוב'
סלל כו' פלוב' לונ"י כו' חן סלכס כלסו"י כ"פ קנול
ס"י וסצ"ר ס"י רל"ו סק"ל ועיין לסרצ יצ"ש דקכ"ג ע"ג
וסח"י סכנס ס"ד כלל ס"ו וסווס יס"ר ס"י ל"ד דל"כ ע"צ
וסלר"ס יוסף כללים נס"כ סנל וסלוקת וחס"כ

כט סס סכנס סכ"ו צנקוס ח' וססנל צנקוס סח"י סלכס
כקתס וסל סול צל"ד פלונסל סכנס לו ק"ל כסכנס
סנ"ל ס"י קס"ס סק"ס ועיין לסכס"י סס סק"ג ולסכסל"ו
ס"י לנור ק"ל ולנ"ן צתס יוסף ח"ל ס"י סנ"ס ד"ס ונ"ש
אפ"י כו' וס"י כריסות סכדפס עס סח"י סכנס דק"ל וצנ"ש
לק' וסול"ך

י סס יס צנסנס סתס וצל"ד יס נחלוקת ח"ו סנל
גמורל סלל ו"י סס"כ ככ"ס סס כלל ענ"י יס"ד סח"י
ינסוס דנ"כ ע"צ ד"ס ססס וללל וצ"ל סוס סוס לסרצ
דצ"י סוס ונ"ש ע"ד וסל"ך ססלר"ך צצ"ע סל ונ"ש לסרצ
לנול"י לנור עק"צ וצנ"ש קנ"ן וסול ו"י וסל"ך וצצו"י
ססנס ונ"י ס"י קס"ס ונענ"צ כפ"ג דנידס כו' דצכ"ג סס
סור רצו וסנ"ר סח"י דצ"י סס"ד וסכנס לונ"י כו' וסכנס דק"ך
סיו"י ח"ק צל ללסוועי"ן ללל כיו"ל סלכס כס"ד ג"ד ססס
סצ"ד וסס דנכסצ"ר ענניס דס"ד דנקס"ע ל"ס קל"י ח"ל
וסכנס כו' סלכס ככ"ס ע"כ וענ"ש סח"ע סס וצנ"ש

יא דכ סס"ס סנ"ל וסס"ס דס"י ססנס קל"ן ס"י
סוכס דס"י ע"ל וענ"ש צק' סח"ת יוסף כללים דכ"ך
סנסלר וצח"י צכוסס ד"ך ע"צ סוק"ף עור דגס וסס"ס
דנ"ש כן ע"ד

יב כססלל ינ"ל סצ"ל סס"ס ח"ס קוס"ל וננסנס ונ"ל
צס דצ"ס ניווס"רס ונ"ש סלל ננ"ל צכורסס סל וסנס
צנקוס סנל"ו לס חכס"ר לונ"ר דסס"ס וקדק"ך זס וקדק"ך
ח"ס דצ"ר צנסנס ולכ"ך כסצו סס"ס ודעסו ס"י סצס ד"ל
ע"ל

יג עדיף ל"ס"ס לסקסות על וסנסנס וסצריסח"ל וסלסקסות
על סוסס צריסח"ל ענ"ש וצס וס"י סצס דע"ע ע"צ
ד"ס דס"ל

יד סס לונ"ר סנל ח' דצ"ר ח' וסונ"ר צנסנס סס"י וס"ד
ס"ס לונ"ר סוסו סנל כו' לר"ך ס"ס"ס דצ"י סוסו סנל
כולס סיו"י ח' קולל קולל ולי סונ"ל סונ"ל ח' ונ"לס ד'
כ"ס ע"ל ד"ס וס"ד ועיין לסרצ ס"י י"ע סס וצצ"לס כפ"ד

טו סס סס"ס נקס"י על רע"ל דננס"ן ח"ס דצ"ר וסוקי
לס צל"ס סוקסח"ל ונול"ל יולל דגס סס"ס ונ"י
ננ"י לפ"י סס"ל סוקסח"ל וס"ד נקס"י סס"ס על סס"ל סוקסח"ל
על"ס דצ"ר ונ"ן גנ"ל דס"ד וסס"ל סס"ס ד"ן סס"ל
סול לונ"ר לפ"י סס"ל סוקסח"ל דל"ל ד"ן דין כן ס"ס לו
לסקסות וס"ס סל"ש פ"י סוקס סס"ס ס"י נ"ן

טז ככ נורצ דצ"ס וצ"ס צ"ס לקולל וצ"ש לסונ"רל וצכ"ר
ננ"ל צעדי"ס וס"י דננס"ר צ"ס ונול"י צ"ס סלכ"ך
סס סנל ינ"ל צל"ס וסכסל וסנס ח' דצ"ס וסננס"ן וצ"ס
וקול"ן חן לסס"ס סס לנסוס סכנס דנסנס סוסס וסנס
צנסנס וסס דל"ס סכנס צעדי"ס וסס ד"ל וס"י סלל"ס
דס"י וס"י ח' סצס דקנ"ג ע"ל ועיין לסנפס"י וסנסנס
קול סנ"י וצ"ד סס ונ"ש דלל נקס"י סס"ס סס"ל וס"ל
ג"י קול"י צ"ס וסנ"י צ"ס סלל דוק"ל סס אשכ"ן צצ"י סל
קול"י צ"ס וסנ"י צ"ס לל"ו חן לסכ"ן כו"ש סס"י וס"ס דל"י
רצו לא סנל כו' ס"י וס"ל וס"י אשכ"ן צחול"ן דק"ס ע"ל
דנקס"י כס"ג על צריסח"ל וסנכנס לסכ"ן לנע"ס סח"י כו"ש
וענ"ש עור צס לעיל וסנ"י חצ' על סצריסח"ו ס"ק ס"ס .

טז חן קוס"ל סס סכנס וסנס"ס סח"י סס"ד וס"י
סס סס"ס פס"ק ח' דננס"י יס"ר ס"י קס"ס וס"י
עסס סכ"ר צנס"ר"ל צכלל סס"ס דק"ל ע"ל

יח סל דק"ל סלכס כקתס וסנ"ס ס"ד סוכל דקתס רצו
כר"י לו ח' כ"ע סלל סס ססס כצ"ש לא נלס"ר
כלל זס ס"י פני וצ"ן ח"צ דנ"ר ע"ל ועיין צת"י סצס דקנ"ג
ע"ל סכנס"י דצריס"ל לעיל סוס ו"י

יט סל דק"ל דקתס וחס"כ נחלוקת צנסנס חן סלכס
כקתס ללל וסלל פקקח"ל ס"ס כו"י נחלוקת וחס"כ

נתינתם אלו וכן הגזעונים שגזר דוד עליהם כיו"ש דמלשונן זה עומד לנתינתם לאלו היינו הגזעונים והם נתינת דרש"י עליו פי' צבאות דוחת עליו מקבר וכו' והם צבאות דע"ש ע"ש נתינת היינו הגזעונים שנתגייסו בעתה ציוני יהושע"ו וגם בש"ס יצאות עם איתא לסדיל בן אר"ם צ"ל נתינת דוד גור עליהם שנתגור וקרא הולך לגזעונים כו' והם שקסס איד רש"י בגמ' ע"ש הציא עמי דבור דוד על הגזעונים ועכ"פ פי' להפך ועוד דרש"י בגמ' הים כדרש ללל שאלו דבגוי' הם לא הוכר אלל נתינים ולא גזעונים ואיד רש"י נקט נתינים ולא גזעונים ודוחק לווד דג' רש"י בש"ס הים מן גזעונים לכך אני עני אומר צפסעות דמ"ש רש"י או נתינה הוא דבור דפני עליו וקא עומד בש"ס או נתינה ופי' הוא ע"י או מן הגזעונים כו' ר"ל דמ"ש בש"ס או נתינה היינו מן הגזעונים שגזר דוד כו' אי"ל ע"ס נפל צדצרי רש"י ולכך למחק דתנת או וכך ל"ל או נתינה מן הגזעונים שגזר דוד כו' ודע דהגזעונים מ"ס נקראים נתינים על שם הכחיו ויתום יהושע חובתי עליהם כו' כמ"ס רש"י צבאות דוחת וכו' הכך תוקי' יע"ז צבאות צבאנים וכו' ונתינת דרש"י לרי"י אלו לפרש כך כונת הדמ"ש צבאנים ופי' להנתינת שנתן דוד הם היום הגזעונים שעלו עם עזרא עומד צבאנים וצבא"י ז"ל צבאנים צבא"י צ"י וכו' ח' ודוק

נתיבין כי הרי חוקי' וי"ט צפ"ד לחטות מיד דו"ט צפ"ד
 יחשע לחטות לחטוב עלים כו' לחצח ה' יתכן ציני
 לומר שהיו ליד עידי העקש לבשל קרבנותיהם ושאל
 ללכיהם אלל לחצח עליו לא היו ונתיבין לגעוניהם לחטוב
 עלים ולשחור וי"ט ע"כ

ג' יִשְׂרָאֵלִים נִשְׁאָל אֵלֶּם בְּתֵּי אֲחֵיהֶם שָׂהִיב בְּתִגְרִיל בְּתֵּי חֵלֹו
עֲלֵיו הַכְּתוּב חֲנוּךְ לֹא הִקְדָּם וְהִי יַעֲנֶה כִּי וּלְפָנֶיהָ
הַחַי' בְּפִי דִּיבְנוֹת ד'ק"ג בְּתֵּי חֵלֹו הֵיכֵן כְּדֹאמְרִי צִנְלֹמֶל
רֹב צִנִּים הוֹלִכִים אֶחָד הֵאֵם וְעוֹד כְּחֻצוֹ ע"שׁ רַעֲצִים ד'ה"ה
בְּתֵּי חֵלֹו אֲבָל אֲחֵיהֶם נִקְטָן לְפִי אֲשַׁמְדִּלְתֵּנוּ בְּדִצְרִים וּשְׂכִיחַ שְׂכִיחַ
בְּתֵּי . אֶחָד תּוֹקִי יו"ט כ"פ"ח דְּלִדְרִים אֲמַנֶּם צִנְלֹמֶל ר"י
הַמִּקְדֵּשׁ הַדְּפֵק בְּרִיט' כִּי הַמִּקְדָּשִׁים אֵתְּלָא לֹא יֵשֵׁא אֵלֶּם בְּתֵּי
חֵלֹו לֹא בְּתֵּי אֲחֵיהֶם וְהוּא פִּלְא דְּנִנְאִי הַפֶּן שִׁיט' עֲנוּךְ דִּיבְנוֹת
הַחַי' דְּלִיכֵא אֲמַנֶּם בְּיִשְׂרָאֵלִים הַחַי' וְגַם בְּסִיחָה עֲלֵנוּ צִנִּי
תַּפְ"ח כִּי דְּרֹב צִנִּים דְּוִנִּים לֵאמֹר הֵאֵם וּלְכָךְ אֲחֵיהֶם הַחַי' אֲחֵיהֶם
בְּתֵּי אֲחֵיהֶם וְהוּא הַמִּקְדֵּשׁ הוּא עוֹב דְּכַשְׁמִילִידִים בְּרִיט' וְגַם אֲחֵיהֶם
פִּרִי יִשְׂרָאֵל הַמִּקְדָּשִׁים כְּמוֹת כִּי אֲבָלֵם (י"ט רַעֲב) וְנִתְּחַן לְכַנְסֵהוּ
שָׂהִיב לֹו בְּתֵּי אֲחֵיהֶם יִפְהֵו וְלֹא לְקַחֵם לִשְׂם אֲמַנֶּם ז"ל רֹב
חֲבָל מִי שְׂאִיב וְנִדְקֵק צִנִּים צִדְעוּ שָׂהִיב לְרִיךְ גִּמּוֹר אֲבָל רַעֲב
הַלּוֹקֵם בְּתֵּי אֲחֵיהֶם הוּא יִהְיֶה רַעֲב כְּמוֹת ע"כ וְדוֹמֵק לוֹמֵר
ד'ה"ה דְּכַנְסֵהוּ צִנְלֹמֶל כֵּן הוּא מַעֲשֵׂה דְּלֹאקוּמִי לִשְׂם לְכַנְסֵהוּ
הַמִּקְדֵּשׁ ד'ז"ל הַחַי' דְּקַתְּמֵא קִתְּמֵר צִנְלֹמֶל וְנִשְׁעֵנֶה לְכָל אֵלֶּם
קִתְּמֵר אֲמַי' שָׂהִיב הַמִּקְדֵּשׁ וְעוֹד דָּשֵׁם בְּסִיחָה דְּצִרְיוֹ וְנִתְּחַן לֹא
הוּא אֲמַי' רַעֲב שְׂעוּבִין לִפְנֵי אֲבָל לִשְׂמֵךְ כֵּן אֵלֶּם תַּפְ"ח
וְעוּנִי צִנִּי יִקְדִּי עוֹלָם וְעַם צִנְלֹמֶל הַחַי' צִנְלֹמֶל לִי וְנִתְּחַן
בְּתֵּי אֲחֵיהֶם כִּי צִי הַחַי' אֲמַנֶּם וְנִשְׁעֵנֶה רַעֲבֵי דִּשׁ וְנִתְּחַן
לִשְׂמֵךְ אֵלֶּם בְּתֵּי חֵלֹו (לִיט' וְעַי' צִנִּי) פִּתְחֵי תַּחְוִי צִנְלֹמֶל כִּי צִי
וּלְכָךְ וְנִתְּחַן סִי' קִי"ו וְלִי

[illegible]

ד' חוקתי הש"ס ספרד הם באוננים יומר ומוסמי לשלח
דוכתי ברנז"ן ה"ד הכי"צ סנד"ו ע"י מלמד פאל זכוק"ל
צקי תל"ב

י' נידם כלום לכל מה שאקור לאדם באשתו נידם כגון
 חיבור הדבש ונניעה וכו' וכל מה שכן כולם חסירות וקור' באשת
 הדירי דיו קח"ם ועיני צל"ם דק"ע ודק"ג והגבה דמ"ח
 חס"ע קי' כ"ח ק"ה מהצ"ח הולקס ע"ג וע"ע להש"ע ח"ה
 פ"י

וישראל ואלהי להטו בשבת דקב"ה ב"א דבי כלל זה אפי' צרייתא ובי רצותא וזה עדיף וזה יובר מהכלל דהלכה כרבי יוסי ע"ד וכלל זה הלכה כרבי כהנא לשי' נועי' הו' ק"ק פ"ה דרוב ספוי ק"ל דכלל דהלכה כרבי הוא אפילו ונחצירו ונשליח צביל דהלכה כרעק, כ' גס בבק"ד דהוא ונחצירו ולא נדעו ע"ש ספוי ובי ג"כ שם סק"פ ונחצירו רפ"ט דסוטה ע"ש ספ"ט דבי דכלל דהלכה כרעק ונחצירו הוא עדיף ונחכל נשנת רנצ"י קב ונקי יע"ש ואילו ספ"ל דכלל דרנצ"י עדיף חפ"י נגד הכלל דר"י עדיף ר"י נרעק במאור אלף דהתי"ח ק"ק כלל ה' כ' דהרנצ"ס ק"ל הלכה כרעק חפ"י נגד רצ"ס והצ"א קו"ט דלדרי ע"ד גס סרצ ספ"י שם קודם לכן צביל ד' כהז דגס הרנצ"ס ק"ל כלל דרנצ"י חפ"י נגד קהם ונשנה והא דפ' כרעק נגד רנצ"י הוא דרעק הו' רבו וכיח' הח"ץ ס' יו"ד ב' ע"ד ועי' צביל האמור להרצ חר"י ס' ל"ד דל"ד וס' ירל"ס ס' ל"י ונוט"ס ונו"י הצ' דל"ה ע"ד ורנ"ס ס' נשפעים ד"ה שאלה ועושה שלום ונ"י הו' דביע ב"א וסרצ מהק צ"ה דק"ד הצי"א דהתו' צ"צ דע"ט ס' ג"ב דרעק הו' סרצו דרנצ"י ודמה ס' ה"א דהלכה כרעק חפ"י ונחצירו אלף צביל דרנצ"י ספ"י צנחוקת חס נאנר גס לגבי רצ"ס ע"ד ועו"ש עוד צביל ספ"ל צטורי מרסה ונ"י ס' ק"ק ל"ו וכשתעין צפ"י ספ"ל ד"א דגס להר"ף והרנצ"ס והרנ"ס כלל זה מוקדם והכל ספ"י צנחוקת צ"ן חס נאנר גס צצרייתא וצ"ן חס הכלל זה נגד רצ"ס והס נגד קהם משנה . והס נגד כלל אחר ונוקשים על פוסקי הלכות דתמרי אהד"י בזה ונוקסו לנוקס אלף דכפונ"ט הרעצו ורנצ"י ע"ד דלכ"א וי"י דסיכא דל"א תפטרט טעני"ס דרנצ"י ח"ן הלכה כנוותו ע"ד קרצו דלכ' לומר דרעקצו אר"ה קוסות בזה צק"ד ועי' להרצ עוקה אצרהס דסחר"ך סרנצ' צביל זה ונדק"י ע"ד וסליך צביל הפערים ספ"י ועונש"ל סק"ב וצונ"י ספ"י סק"ד וז"ן ונ"ן ופ' ופ"ש (א"ס ועי' צב' צן הרנ"ס דר"י ע"ד ודוק ועי' לג' וצ"ן דק"י וק"י ונח"ל ס"א דפ"ח וכל ספ"י ד"י נ"ב יע"ש חפ"ן)

גו' הא דקנינ"ל פתח צמנשה ומחלוק' צצרייתא דהלכה
 בס"מ ז"ל צשאין רבי מ' צנחלוק' הצצרייתא אצל חס
 צצרייתא חכר דיש מולק על רבי והוא קתם כצצרתו צמשי
 חין הלכה באותו ק"מ ביב לעיל ונע' הצ' על הצצרייתא' ק"ק
 י"א ע"ס סרצ חודת חקד פלל יו"ד ואני דלכ'ס ב' דזס כנ'
 כנאגד לנ"ש לעיל ק"ק ונ"א דיוכל' נאש' דק"ס הלכה כרבי
 דהלכה כרבי ונצצירו יע"ש עהה חכבי הרווא' דלח' זה קרש"א
 דק"ק נדחה סכלל דהלכה כקתם ונשנה צנ' וכוניס' החו"ח
 דלחי נחצי צצרייתא חס המחולק הוא יחד לו פניס דלחי הוא
 כלל אחר דהלכה כרבי ונצצירו וכל' ונצצירו ודוק וכ"כ צק'
 חו"ח שס דכלל דהלכה כרבי ונצצירו עדיף ונכלל דהלכה
 כס"מ אלא דעבי' ב' שס נלד"ה דנחציר על סכלל החו"ח
 למסוק הלכה כקתם ונשנה הגס דנחציר דחוי' ק' רבי למוד
 ויש מחולקים רביס צצרייתא עי"ל

נז חל הקנייני שגלגלון יחיד חלי קונה חוסה דסינו בשוטה
 צה ר"ע אוונר ואינו ר"ל דסאי קסה חלי כיחידאס
 דלפ"י ה"א יחידאס הלכה בכהם ונר"מ צה"ה ק"צ ככל
 ק' ולא זכר ונו"ס הוא עלמו חס"י צבכל ס"ג ע"ש קס"י דפי
 צזה קני פירושים צמולין פ' צהמה הנקשה ופי' העיר והקוצה
 וקסתי' קס דמו למד פירוש' דקס"י ע"ד

גח (א"ס) התנא אומר ושל ריבויין זמסנה הגס שלפי
האמות הוא דבר שאקור לעשות בן כמו הדין לעמוד
למים ע"א כ"ס וזוהר"ק דס' כל הדין דז"ל ע"ג חות ד"ן
יע"ש חס"ן

מִן הַחַיִּים אֶת אֲנִי

א נתיבין חזק הויה לנשי בגינן דמי קעצ' דעמיס צט"ס
 עס אלס אנזי ונמחל או נתיבס נשיס ופסקיה לנשיס
 בוי בינע וזל צדיס ופסקין בוי לנזי אצוים ונמחל נשיס או

ק"י קנ"ז קי"ח והאחרונים שם ובמ"ט צטוירי טהרה ונערכ' חפ' סק"ג

בדיו נעשה דחוקד אחד פסים צרות התופה ושמוע'ה
והמחזורים צמחולות היה מחזיר את ה' ונשציל קלא היה
מחזרו לה' היה מזהו בכל פעם ופעם ויובאן שכלני' מחזיר
ה' ארץ לצרבו ע"ד זכר' לדיק לצרבה כמו שצנצק לצ"ו
כשחזירו ק' הקסידים ק"י ג' וד'

דבר יזהר צעון גדלים ואם רחבם וקצבם עליו יאמר צלי
דבר ואפ"ם מוארם לקיימו כוונת בעל סל"ה דמ"מ הוא
צבול מוארם ספחיד תפפור הרב צצו מוקר פ"ך

[illegible]

ו' יתנה וינעשה זאנעם אל' פהים יום ד' לנתינתה אלזל לזל
 שונעם עס זענעם צילעם שקודם ראייתה והתיר לה
 ללבוש לבנים ציום ד' ולהתחיל לקפור ציום ה' השל'ם דק"א
 ה"ד הרב ונעיל שמואל קסל'ם דומ"ג ע"ד ועיין להרי פני
 אהרן^{ה"י} ק"י ד' וצק' הק' ונעם וים ק"י ע"מ"כ יע"ע וראה
 כתם זמא אירי הק' עוצדא יע"ש (א"ה וצק' ונקדמה השלמן
 דקמ"ג ע"צ הקבים לזה והצ"א עוד הספ' דהתירו כדצ"י הרב
 של'ם ז"ל יע"ש ועיין ג"כ בפתחי חשו' ק"י קל"ו יע"ש אלש"ן)

יא כִּידָה וַעֲשֶׂה בַחֲקִיד אִי בַשִּׁהִים קַוּוֹךְ לְאַחַד וּכְתֹב
 אֶשְׁתּוּ וּכְבַד עַבְדִּי יוֹם אִי וְלֹא רָחֵם דָּם הִיא וַחֲפֹלָל
 חֲפִי הַהִנֵּחָה וּנְשֻׁנָה קוֹדֵם שְׂקִיעָה חֲחֻנָּה אִו קוֹדֵם עֲמִיד
 הַסֶּחֶר וְלֹא הִיא מַנְשֻׁנָה חֲחִי שְׂנֹא תִרְחֹם בְּלִילָה וְנִמְלֹא דָלָה
 פִּירָשׁ עוֹנֶה וְהוֹלֵךְ לְשֹׁנָה בֵּן עֲשִׂים דְּאִין הַאֲשֶׁה וַחֲחֻנָּה
 אֶלֶל קַוּוֹךְ לִרְחֵם כִּוִּי וְהַרְחֵם בְּנִי אֶלֶם מֵהִים תִּיּוֹקוּתָהּ שְׁלֵהֶם
 מִפְּנֵי קֶלֶל כְּשֹׁנֵנוּ וּמִפְּרִישוֹת עוֹנֶה כִּוִּי וְצִלִּיל עֲצִילָה לֹא יִחַן
 שִׁיחֵהּ הִוא לְנוֹמָה וְהִיא לְנוֹעֵלָה כִּי אִין הִנֵּחָה לְאַשֶׁה אֶלֶם הִוא
 לְנוֹעֵלָה וְצִלֵּלָה לִילוֹת שְׂחִיחָה מַחֲחֻנָּה יִכּוֹל אֶלֶם הִוא
 צִלֵּלָהּ קֶה"ח קִי תִקְוִי וְעִמְשִׁיל עֲנִי הֲעִי קִי"ן לִ"ה .
 (אִים) וְעִי"ן צִמְ"שׁ בְּצוֹרֵי עֲשִׂים עֲנִי קֶה"ז יִעֲשֶׂה וְדוֹק
 (אֶשְׁתּוּ)

יב נחלם הא דלמי ז"ל לא יהיו עצצורי אהסנחא אפי' וצירא צישא כו צאיהם אופן כלאר עיין צפי' לוח דוד ח"א דקכ"ב (א"ה וצ"ל ונעי' הי קק"ט וכו"א וצפי' ונא"ה דרוש ב' לשי"ה ינ"ש אש"ן)

יג נָקִים סֶהֱקֶזֶם עוֹשֶׂה עֵינֵי שְׁלוֹחֵיו כְּשֶׁלֹּא כִדְרָךְ נִצָּע בְּנוֹן
צָקִיעַת הַיּוֹם עֵינֵי נֹשֶׁם וְיִסְכַּע וְלִיכָנֶע וְהֵינּוּ נִשְׁוֹר צִמְחֵי
עֲשִׂית הַיָּצִירִים צוֹנֶעֶה צִלְחִית סֶם צִנְצֵעַ סִיעֶשֶׂה צֶהֶם כֹּל
וְהֵ סִיעֶשֶׂה הֵן כִּדְרָךְ חִידוֹשׁ וּמוֹפֵת לַעֲתִיד רַחֲוִקִים הַחִי"ט
פ"ה לִאֲצוּת וְיוֹר עֵינֵי הַרְנוֹצֶם וְלִיכָנֶע דֶּהֱרֵב לִנְחֵ דְרוֹל ח"א ד'
קכ"ד חִידוֹשׁ לֵן נֹשֶׁם מִדְרָשׁ ר"ל לַסֶּפֶךְ וְעֵינֵי צִינְחֵ ח"ג ד'ר"א
וּמַהֲרִינוֹנֵם ס' צֶשֶׁלֶת דֶּק"ג ע"א ה"ד הֶרֶב דְּרָכֵי הֵם דֶּפ"ג
נ"ד וְצִיחִירֵי מִסְהֵם מַעֲרִי הֶצ' ק"ק כ"ד וּנְעוֹרֵי הֵא' ק"ק ס"ב

יד ידיו אס תאזס בפסך לידע על איהז דגריס ונגדיס
ועל איהז אינ ונדיס לכ נא דאזס להרצ ריח טדזס
קי' י"ג וצטורי טזזס ונני' טזי' קק"ו ונני' ה' קק"ן .
(איהז ונוסדס"ק) זיל צקי ריח' היר"ד קי' טל"ד גס הוז ז"ל
סרדיצ דהרצ צפרע זס ינ"ט א"ש א"ש

מז נדרים: לא ציינן תנאי כפול ונ"ל שגם י"ד קינן כ"ך קט"ו וע"ש למהרה"א שצ"ב שפ"א חולק"י עליו (א"ס) והוא נודרי ווהר"א ישרל צ"י כפ"א שם ושם כהוצ לחנוך לכבד ב' בזה צ"י ארנא דיקרי וע"י סוגי ארת כ"ט יע"ש (אש"ן) . וצדק"י תענית ד"י ע"ב ד"ה חולא מליכו דק"ל גבי תענית וס"ה בלדקס דל"א ציינן הנאי כפול והצ"ד ב"י ק"י ק"ה ה"דס זה גבי לדקס ע"ש ועיין צש"ע ופ"ו ס"י תקס"ט ובתש"י וס"י נצדונא ס"י רי"ד וגם נודרי רש"י שם נח"א דל"א ארי"ך לשתות א"ס י"ה ס"י וצד"י ליקור א"ס ותפ"ד דנ"י כמנהג ע"ס קינן ודל"א כצד"ס ס"י תקס"ט וע"ש צדקדוקי חצרים ע"ד רש"י שם

[illegible]

טוב נבואה הספקר יזהר אדם דרך זלזלות ושחוק שלא יאמר כך אומר לי הקצ"ה הרב ק' ידא"ס ק"י ל"ד

דף נפט מקרחת הכשמה צלל גוף כדכתיב טווי נפטי
לנמוסיכי וכתיב כוי קי יראים קי קי"ג

יב ירד שטעלע וקודם שטאנענע עס צעלע רלחה דס לירכע
להמתין כדין שמועה ואח"כ לקפור ז' נקיים דגורין לא
שמועה חטו שמועה כו"ש הש"ך והט"ז סי' קל"ו אלף ביון
הרצ פני יהושע וניקל לקפור יחזק ז"ל ווי יאסע ציד העורה
סחר לענקו עזר זה הרצ נדע ציורה סי"ב סי' קכ"ה
ל"ה ועיין צקי פתחי תשוב' סי' קל"ו וי"ש ע"ד הכ"צ צסס
דברי האחרונים ז"ל יע"ש חש"ן). והנענין צדרי הש"ך
והט"ז עס ירלע דל"א כ"כ להלכה אלף צטרלחה ונחסי' ד"ס
לגזור לא שמועה חטו שמועה אלף צרלחה צהר ז"ל דפצר
הנתינה הדי' וזה שח"ל להנחות כיכ הט"ז עס קח"א וט"ך
עס סיק ציד דל"א להנחות כלל אלף חק קופר ז"ל ונשמוע
ונדריהם דה"ס ננ"י צרלחה חסר שטעלע קודם חשנ"ס
דל"א להמתין כו' יע"ש וע"ע להרצ שצות יעקב ח"צ סי' ע"ז
כו' שמוכים עס הש"י הדי' שניקל צרלחה חסר עז"ל חש"י
צעלע ציור וי"ד יום לחיות עז"ל ונחרי ננעני' חדל דל"א חז"ל
חז"ל לא שמועה חטו שמועה אלף צדרי הנל"י וכו"ג חטו
חז"ל וכו"ש ג"כ הכ"צ עס ונאנה הדי' עס ליתא דליכא ונאנה
צדרי חטו חז"ל וכו"ש ליע"ל ונ"י הדי' קח"א ועוד ד"ל
דכיון דהך חסע כדי לעסר לצעלע הנתינה ה' יוני' קודם ז"ל
וקיימה צדרי חז"ל שצ' לא ראו חז"ל עוד לגזור עליה צחד
עוצל קודם שפעסר לצעלע שלא תבא צפעס אחר להקל
דחינו לווד ונחסי' דחומרת דשחי' צהסור עוצל דכ"ס
צבר המתנח' ה' יוני' ונחסי' צדרי' דליכא הותנה כלל ולא
תבא לעזור ע"ד חז"ל ודוק. וי"ש להר' צדרי ענהה סי'
קל"ו סי' ק"ק ל"ט עכ"ל ונ"י חנ' צדרי' צדרי' ונחסי'
להורי לקפור חק ז"ל וסנ פ' הרצ חט"ל דלקה צתשו' סי'
ל"ב וכו"ש צהלכרעס וי"ש חטו חטו צקי ונעני' וי"ש סי' ע"ש
ד"ס וצו אחר כו' להחזיק וי"ש הדי' פני חסר סי' ד' דכל
דל"א שמועה הנאנה להנחות יום אחד וס"צ קופרות ז"ל יע"ש
(ח"ס וצק) ונאנה השלחן דקנ"ג ע"ל חסכים כנו כן להחזיר
צכד"ז וכך הוא עורה לשאלו דצ' וכך ראו להורות יע"ש
(חש"ן).

כ יורה ונותר להסתייגות עם אחריו יורה דלכתי סוגה בשו"ת
רק לא יצבר עונה דברי הפלות ולא יחזקנה ולא
ינשקנה ולא ינשקנה ולא יאכל עונה ולא ישהה עונה עד
שהתבול צוים ולאחר עזיבתה ינשקנה ויחזקנה ויקדש עליו
בתקופת הנישואין ולא ינצל פיו ולא יראה זה דבר נמוכה אך
ישמענו בשו"ת ויבטל ויניח צדק לנולדות האורח ותאורח
שלא יסדור באחרת כי אם עליה כי היא אשת חיקו ויראה לה
חיצון ואסירות . פ' סו"ת ס"י י"ד

כא נשים וחלל ליהא בה ללא שני ח"ל לא תלא חסא
צבול לרהי חורו חס' צחול חס' יוללה לרהי חס'י
שבוים וחסבילן דה חלא יוחן חבשיין חסא חלא להחקש
צחוק צחא סאין יוחין פלה לפני הסגר בו' תמונה ס"ד
הקוסק ל"ז ע"ד

כב נצוהם הא דלמי כל דצור ודצור שילא ופי' הקצ'ה
לעצמה אפי' עי'ת לא חזק צו בו' וכן הא דלעני
ונוכלם לא יאלת מידה עוצה ופי' הקצ'ה ומוזה לרעה חז'ן
וידבר זה בו' בצבת דהי' ע"א ואקומה הרג'ים הי'ם וישלם
הטעם משום הכמות הנצ'ה דעי'ם נצ'ה הקצ'ה יחם על
הרעה ולא על הטובה וי'ם וי' שהקשה עני'ם צדק'ן וכו'ם
ד"ע'ק לחק על שררה קועל'י' הולכים בצ'ה הנוקד'ם ור'א'י
לחכמים שיהו ונענעו'ם דכחצ' ואעידה לי' עדים נאמנ'ם א'ת
אורים הבק'ן ואת זכריהו בו' עד קלא נחתי'מה נצוהו'ם של
אורים היי'ת ונחיר'ם קלא התקיי'ם נצוהו'ם של זכריהו בו' וא'ם
א'ת'ה לנצוה'ת הנצ'ה לעצמה ולא יחם הקצ'ה משום הכמות
הנצ'ה אומ'י' ה'ם משפ'ק לר"ע'ק א'ם יתקיי'ם נצוה'ם זכריה
והלא דל'י' יתקיי'ם דל'י'ם א'יכ'ה הכמות הנצ'ה ולקוע' דכיו'ן
דישעי'ם הנצ'ה קאמר וואעידה לי' עדים נאמנ'ם ואת אורים
וא'ת זכריה ואת'ה נצוה'ם זכריה נצוה'ת אורים וישעי'ם קדים
לזכריה הלכ'ן שפיר קאמ'י רע"ק עד קלא נחתי'מה נצוהו'ם
של אורים היי'ת ונחיר'ם בו' וליכ'ה הכמות הנצ'ה ל'י' שבע'ר
נחנצ'ה ישעי'ם דל'א יתקיי'ם נצוה'ת זכריה א'ם לא יתקיי'ם
נצוה'ת אורים דזה תלוי בזה אצל עכשיו דכ'ה דנחתי'ם
נצוה'ת אורים שפיר שח'ק דול'י' יתקיי'ם נצוה'ת זכריה ופוד
ד'י' הרג'ים ש'ם דל'ם' לעצמה אפ'ס'ר דיגור'ם החט'א אלא
דנחתי'ם ונקל'ת ד'י' קלא י'ה'ה הכמות הנצ'ה אונ'ם הנעני'ן
צ'רענ'ם צ'ח'י' הקדמת'ה הנענה צח'ק'ה סני' דל'ה דכ'ה הנצ'ה
ונחנצ'ה לעצמה ל'י'ך שיתקיי'מו יעודיו כולם אז דע' שכל
נצוה'תו אונ'ת וא'ם י'ס'ק'ר צ'ה א'ו נפ'ל אחד ונדצ'רו ואפ'לו
דצ'ר קע'ו דע' דל'ה נצ'ה ש'ק'ר ע"י'ד ונעני'ם הסזוק'י' ס'ם
צ'ר'ס'ת וי'ם לל'ד' צ'ר'הו'ס'ק לנצ'ה ש'א'ני דל'זי א'ם נחתי'מו
דצ'רו נקל'ת ק'י ונל'י'צ ונעני'ם עוד צ'ק'יר' עטרה ס'ק' ל'י'ן
דל'זי ד'י'חם על' הסע'ה ווא' אפי' צ'וק'ם שצוה'ת דל'י'ן ל'ך
דצ'ר טעו'נ'ר לט'י' הסח'ר' ונעני'ם א'ני ה'ל צ'ח'י' ל'ק'ה דל'י'ן ד'י'ן
ע"א ע"ש הו"ס'ק ח"צ דק"ו ע"א ע"ש

בג נקע גוואל הענטויער וועסט ימי זעלענע רע"י קורב
דכ"ה ע"א וכו' דעזעס פליג ע"ז לעיעט זי"ס ציט
כור דעקעט היינט זעקעס מריליס וועזעלס וואס
זעק"ק ד"ן ע"ז עהה עטוויס זידי אלס וגם זע"ק ז"ז עס
ווענעט כפ"י רעזעס

כד - כחנות אכלים אין לנהם צלשון אס היה כסר ועתה
ללא חנוני וזע קעט לא היה מותח וזוהו אלא חנוני
לו וואי איה לך לויצענד ופירשקו וזה מויעיל כוס העבר והצביה
לא תוכל להחזירו ודוד אמרי צענום הכאפי יצטלל כוי רש"ל
333 "דש"ד ונעווש עזי הכ"ז"ד רש"י שני

כה נלצין כגון נלצי פנחסים והם השמים והעשירים
שצמיר הם עשירים יותר מהם רע"ה צ"ב דקמ"ג
קמ"א

כו הָיָה שְׂכָנִים הָיָה דְקָיִל וְכֵן כִּהְיוּ כִּחַן צְפוּחַ חֲזֹן
וְחִיק לְחִיבֵיו. וְלֹא וַיִּהְיֶה צוֹ דְהוּי חֲזָקָה לְחֹלֶת הַשְּׁנֵחֲזֵר
מִקּוֹ וְלֹא וַיִּהְיֶה צוֹ וְחִין לְכּוֹפּוֹ שִׁתְּחוּס וַיִּימָּ לַעֲבִין לְהֹאשִׁיל
כִּגְדוֹ כִּהְיוּ כִּהֲרֹאֶשׁ דְּעֵי בִּשָׁ וְעֵנֶנָּה וְזִהְיִי לֹא יוֹכֵל בִּם
לְהֹאשִׁיל כִּנְגְדוֹ הִרְצָ כִּרֵּם שְׁלֹמֹה קִי לִיָּה דְקִיבֵי קִיבֵי וְדִעֵי
וְכִרְאֵה דְזִי צִחְלוֹן שְׁלִיבֵי עֲשׂוֹי לְאוֹרֵה דִּישׁ לוֹ אוֹרֵה וַיִּהְיֶה
אֲזַל אִם כְּתֻלֹת לְזִי שִׁהֲוֵה עֲשׂוֹי לְאוֹרֵה כִּיכ הִלְחֵשׁ קִי
גִי קִיָּק יִי וְשֹׁאֵר כְּעִיפִים קֵם דְּלֹאִי וַעֲנֵם וַחֲזִילָה לְצַד
אִינוֹ יוֹכֵל לְהֹאשִׁיל כִּגְדוֹ עִיָּד אֲוֵנֵם כִּלְעִיָּד אַחֵר הַהֲחִזְנוּת
דְּכָל וַיֵּשׁ קֵם הִלְחֵשׁ דְּלִינוֹ יוֹכֵל לְהֹאשִׁיל כְּסִהֲחִיק אֲשִׁילֵי
לְחֹלֶת זִיָּד וְדִעֵי וַיִּהְיֶה שְׁהֲחִיק דְּעִיָּהִם לְדִלְעֵתָה
כֵּן הִדִין לְעוֹחִיק לְחֹלֶת וְכִסְכְּגְדוֹ אִינוֹ יוֹכֵל לְהֹאשִׁיל אֲזַל
וַיִּהְיֶה הִלְחֵשׁ לְדִלְעֵתָה הֲרֹאֶשׁ דְּעוֹנִים דְּקִיָּל דְּלֹאִי צִחְלוֹן
הֲעֲשׂוֹי לְאוֹרֵה צֵי חֲזָקָה גִּשָׁ וְעֵנֶנָּה וְכִמִּיָּם וַיִּהְיֶה זִיָּד קִיָּן

ק"כ"ז ק"כ"ז . מווינא" לזידן דעפסקין דגל הק"ל שפגנדו
דעזנסה צעלן האט זיך געקוקט וואס ק"ל האט דערוואלט דאס
העקוקט וועגן אזוי וואס זיך געקוקט וועט דאס וואס זיך
דעלעקט"ש כי דעזנסה ג"כ להלכה ע"כ וואס ק"ל האט
כ"ש וועגן אזוי וואס זיך געקוקט וועט דאס וואס זיך
וואס דעזנסה ע"כ ק"ל ל"ו האט געקוקט וועגן וועגן
העקוקט וועט דעזנסה ע"כ ק"ל ל"ו האט געקוקט וועגן
ק"ל וואס דאס געקוקט ק"ל זי ק"ל ע"כ האט זיך געקוקט
ישנו וועט דאס דעקוקט ע"כ האט דעקוקט ק"ל ק"כ"ז וועגן
ס"י ע"כ

בחלון על החוצה' דק"ל בשאלוניקי יצ"ח כהנא' דחין לו חזקה הוא אפי' צחלון העשוי לאורה חלל דאס אינו ראוי לדירה כלל בלתי חלון זס הוי חזקה בן בתי הלטיט' ק"י צ"י ק"ה דק"י רש"י אלול דצק"ד הציט וחס הרב הון רב ק"י כינו דבי' דאס. חין לו אורה מניח' ית' חזקה ובי' עליו ה"ל ואלולי הדבר ספק ביון דללא כ"ע דינא גומירי ואפי' וסחכונים כ"י כדי לנחות מנחמ' ודוק ע"כ . וסדורא יכא' דלא שצקינ' פשיעותיה דהרי ה"ר מפני ספקו דהלח"ש והלכך ית' חזקה וכצדא צטענה או דעננין ליה כשהוא יורג' או לוקא חין שכנגדו יוכל להאפיל כניח' ח"י דלז צלות הקודם אלל דהוא שקטס דהלח"ש עס קודם לבן פשיטא ליה . דאס חין לו אורה מניח' ואינו ראוי לדירה בלתי חלון זס ית' חזקה ואל' ח"ח"ד צראורו דצרי הרב ה"ר קאסיני ליה נכנס ספק בצדו וסלל גס צסי ה"ר עס איירי צאין ראוי לדירה בלתי חלון זס כניח' עס דצניו ע"ג ח"ך עידיה ק"ס הרי חלינו להצ"ד ק"י יכא ה"ד הלח"ש עס צחמ' דצניו וצקי ה"ר עס דק"ל דאפי' חין לו אורה מניח' ואינו ראוי לדירה לא הסדוק ולאפי' דהלח"ש עס הצן דצניו דסיינו דלאוי הא ויהא לדירה נ"מ צקי ה"ר עס הצן דצניו דצבר הצ"ד דלרעט כהנא' חין לו חזקה אפי' שמינה ראויס לדירה וגס הלח"ש צס"ד לפי האמור מוסתפק דצבר הלכך דלידן יוכל שכנגדו להאפיל ולוונר ק"ל כניח' דחין לו חזקה אפי' צאין ראוי לדירה בלתי חלון זס ולאפי' דהרי ה"ר עס חלק על הצ"ד ובי' דצעל החלון הוי ומוחק ואין שכנגדו יכול להאפיל ת"מ פהר חלינו להלח"ש צקי' ע"י ס' דשכנגדו יוכל צחוק צחוק עס הוי ומוחק וכני' ודצרי הכי כ"ס ה"י צלות הקודם וכ"י ונש"ת ונהר"י צבי' שציא הס"ב צקי' ק"ד הג"ט ק"ס ס"ו ועוד דכ"כ עס צקי' ה"ר נחם תשרי צאל עסק ומניח' דיכול לוונר ק"ס לי וכאמור וענ"ל צלות ליה

כח ווי שטחציק צחלון וועטעס קיס לי אין שטנגדו יכול
לצוט כנגדו חלון לסזיקו צחלים וועטעס קייל כו"ד
לספד ללא הסזקת דאס שטיקו צחלים הייטו כחי שאוורו לו
קמוס חלוקי וצוה דינא הוא דליטו יכול לכופו סיקמוס כך
פסק ודן ווערצ"ל ווערצ"ל ה"צ"ד ק"י ע"ג וסלח"ש דק"י
ע"ד כ' עניו דאין הכל וודיס לה"צ"ד צוה ועיין צומעסות
ה"צ"ד עס אלל לצוט צמוק לו ולסאמונגס ה"צ"ד יודס דיכ"ו
ע"י"ד וגס צדצרי הלח"ש דק"י ע"א (א"ס ועיין צס' הכ"ט
לאצרכס לעקסס ק"י קצ"ס דע"ס ע"ד יע"ש אש"ן)

כט מקץ דק"ל של קלף יפתח אדם חנות של נחתונין
וכיוצא בהם חילולו של חצירו ואם עשה קיומין לחור
לעשות האורז ורוב פתח החנות נחתיו הוי צ"ל דלא אפשיט
וק"ל דהוי קולא לנחש ואין מוחס צל עליה צידו העור
ס" קצ"ה ס"ה ומה הוית להרב פתחי מוחס צ"ב ד' י'
דנכתק אס צלו לצבות שטיין באחד זה חילול חס חנו' של
נחתונין א"כ אס דלא לצבות נחתונין של נחתונין לצבא חו
רפת צקר וסניחו צפק ולא זכר להפשיטת שם פשיטא ליה
דאס צלו לצבות שטיין כאר"עשו פקדו וז"כ בסו"ע ס.

צעירא דלע אפשייעא צענין מ'קון זיין פסק ויכול המוחזק
לומר קים לי כשאל פלוגת' דלמוחזק דלמוחזק אסור
המוק אומר ק"ל ה"ב ח"ג ק"י קנ"ה ק"ק א"א ונבואה שם
צנור וצ"י שם ק"ו ד"ד א"ס כבד עסק המוק אצל לי לבחתי
ונוניל

קבי אפי' אם הוא מנולה חלף דנקע מוכוס לפי מוכס העולי
דנהגין לעשות שחיטין ו"ח כלל לעי' חול דכפי' הקומע
בצור' כדעם ללח פאלו דנקודס לכן לא דבר עי' חלף אם
די מוכוס אפי' עי' קדקע העל לא עווד כלל אם די צמסיר
אפילו מנולה כדי ש' עי' ועוד דסיס לבסוף ועפי' .
וצמסיר לא קייס דצריס אלו כדי ללח כע' צהבי חלף כי
דוקא וי' קודס לכן ועוד דהבי משמע מצדדי העור סס
קני' וי' עי' קמ' דאפי' אם הוא צמסיר כנון עוקא צעי
לכורי' ואם לא כיסא לא אחזיק כיון דהו' מנולה וכן עי'
לסד' צדצדי ונהרש' ח' קי' קפ' חו' שקסא על הכי'ב
בצור' דנהרש' קסבר כהקומע ונהרש' סס כי להדיח
דאפי' צמסיר צעי מוכוס וא' כי איכו' קודס לכן ומס'
נהרש' עי' הקומע דאם הוא צמסיר לא צעי מנולה והוא
חינוח קי' צדצדי הכי'ב דה' פלחו מוכי' קוב צא לדי' קי'
מהרש' ונא' לו שפי' דצדי הקומע כדצדי הי' שפי' שפי'
לעולם והוא פלח

לד מחין גדולים כגון קופרס וצ'יבס דלזן לכן חוקס'ר
אס צראים עופר' צשטער ועדים ווינו אלס צעשן
מזיר כגון כצטונות ותבור על כחמערין וצ'יבס היינט צ"ס
מגולה כוונ' כל זה צווישען ס' קרי'ס מוסליו ואל'ך וויינע
ביון דל'ךד ראי'ס מפורש'ס צשטער ועדים לא מעני' ליוושן
וללקוחות סה"ל למוג'ים ולמוכר ראי'ס מפורש'ס צשטער ועדים
אל'יכ הול'ו ראי'ס מפורש'ס כו' וכונס'ל צוונ'י הני' ס'ק
א'יך וכן הצי'צ'ס' ל'ש'ס דקל'צ ודקל'יך דל'ס ודל' ס'ס מחק'ן
גדולים לא מהי' חוקס' אפי' שטערט זמן הרבה צומן חצי'ס
ולא'יכ צומן צניהס ע"ד אונס'ס כל'י'ד דל'ידן דחפ'ס' השחל'
גדל סק'ל וכל מה ש'חמ' מוצ'ס ספקות וספקי' ספקות א'ין
ל'הול'א מיד סמוח'ס כ'י דענע'י'ן ליווש'ס וללקוחות ש'צי'ס
או הנוכ' קנאו'סו או נחשו'ס לה'ס ד'י'א וסי'א קצנ' ד' ש'צי'ס
סל'ש'ס דקל'יך ע"ד דס'ל דה' דל'ס ומהי' חוקס' צה'יק'ן
גדולי' ס'ד מענ'ס סכלנו' דשחק מחל' אל'ס חוקס' ג'ש מענ'ס מהי'
וכצנ'ל הני' נחמ' סכנ'ס'ג ס'ס ס' קרי'ס ס'ק פ'ו ווי'ס קוצר'י' ע'ש
סדונ'ן ועהכס'ל ע"ד סיל'ךד א'ס הו'ס העור'ס או סמוכר ענין
הני' הו'ס ווהי'ען א'ני'ג דל'ת ל'י'ס מענ'י' מפורש' דל'ו ק"ל כה'י'
קצנ'ל והו'ס העומח' דעוס'ס סחק צח'ך ש'לו כעס'ל א'ת כ'ו
וא'ני'ג דסקנצ'ן צ'צ' דכ'י' הצי'א קצנ'ל זו צ'ס' י'ס אונ'ר'ס
וצ'י'א אפס'ר ססור' ס' י'חיד'ס ו'וי'ס יכול לומר ק"ל כ'י'
י'חיד'ס מ'י'ו כ"כ הכ"כ וסונע'י'ס צ'ס' כ'ס' צדי' סק'ל ד'י'ס
סוצר'י' ד'י'א דל'סצ' ל'ס'ס'ס ו'י'ס כענצ'י'ס י'ס אונ'ר'י' צ'ס'
וא'יכ י'אמר ז'ס ח'רי קי"ל חד קי"ל כו"ד דחוק' ג'ש ווענ'ס
והני' ג'ס ז'ס וועד קי"ל כו"ד ד'י'א ל'ו' ס'ס ו'אני'ג ד'י'ס
אונ'ר'ס דכל הי'כ' דל'י'צ' צ'א מל'ס' או מ'י' למוי'ר קי"ל
כ'ון ה' ל'ס מ'י' למוי'ר קי"ל מ'י'ו כ"כ דצרכ'י' ס'ס סיו'ן
כ'ס' ס'ק כ"ג דכ'ס' מ'י' קי"ל ד'ס ז'ס י'אמר קי"ל וכל מה
ש'חמ' מוצ'ס ספקות וספקי' ספקות א'ין מול'א'ין מיד העומח'י'
וכנ'ס' הרב סחק סל'ס'ס וצ'ו הענ'ס' צדי' סק'ל וכ'ן סמוח'
ד'י'א צח'ך ש'לו הו'ס העומח' וכדונ'ר ווענ'ס צ'ח'ס סל'ס'י'

לה מקץ גדולי' בנות קינורא שאין עשנו חסיד דלין לו
חוקה ז"ד צעכער עשאו אונזס אס צא לעשווהו לכתחיי'
לדעת הפומא חילא קיי' ח"ס לכתחיי' לא יעשנו אצל נראה
לדידן דחפסין דגל הקי"ל חף לכתחיי' יכול לעשווהו אלא
דצקער הון רב קיי' י"א הביא גיב לכתחיי' לא יעשנו
וזלענעם ל"ע הלח"ט קיי' יד כ"ד ונהר"ח ז"ל צק' אהל
ילקח חסידו קיי' זי הגס שהציא קיי' האורי' לכתחיי' לא מלי'
לעשווהו עכ"ז כ' צק"ד וכשצונה צחוק רשווהו גם כן אפילו
לכתחילה לא מלי' מעכב דצונה צחוק שלו אפי' צחוק מצורה
יכול לומר קי"ל כמ"ט מהרש"ך ח"א דרד"י ודלא כמ"ט מהרש"ל
ע"ש ומדלא זכר מדברי האחרונים שהציא הלח"ט כ"י שהיה
חשש דצונה צחוק שלו אפי' עסקה מצורה כל האחרונים
כידאף לכתחיי' לא מלי' לעכב מעטס קים לי וכמוצב ועמ"ש
אזי עני צו"ת שארית הפליטה קיי' ז"ך ד"ה גם מה ואילך
ובאות מקורס

והומילא דהים דמילא כן לרעה הכינ צענין קיב לי הוה נח
 אהים דעם המילא מילא כ"י מ"ס וזוהי הים כלעיל ליעב
 דעם המילא רפ"ו דשכנים דצענין אף קד צקיד לחומלא
 דהוא צעיל דלל אפטימילא ולכחמילה חלינין לחומלא כח"ש
 חלל דהומילא אס כ"י עום אחר חלל דהמילא כ"י י"ד סק"ד
 חלק על המילא דלס המילא צום צבולו יבול לוור ק"ל
 אף לכחמילה גס המילא אס צקוק הסמילא מסיק וכי ויחיו
 צמקוס אחר כחצרי דלמילא צהיקו כח"ס דחלון מלי סמילא
 לחיור קי"ל ולפתוח חלון כ"י ע"כ וכ"כ עוד צח"צ כ"י ג'
 ה"ד סלח"ש כ"י גי"ל דקליז עיב ושמ"ש עוד אס צע"ד ונ"ש
 הכז חק"ל ח"י כ"י י"ל והצ"ד כ"י עי"ו וכ"י פיל ודצ"ו ח"צ
 כ"י ל"ח

לא ומחם הניז אין מחממו ומחם צמחין וכיולא ואחרי
 שהחמיק גודם שמהם שאינו חלל ככרי וכיון שכן לא
 ה"ל לחום לדבריו שהרי צמחם ל"ל ולמחר תצטנא ליה דדרי'
 ומה ה"ל לחום ולמה יעמידכו דין' והוא אינו צעל דבר
 שלו . ה"נ ק"י קמין קס"ז ומס הרעב"א וכו' ממש הספרי
 והקרבן אהרן ק' ויקרא פ"ד הלכה ב' דין קע"ב ח"ד כשאני
 צעיר חלל אם אינו צעיר והאחר צל להיוק ולהחמיק צונכס'
 אציו לדעת מהרש"א ה"ד רמ"א צגסה רס"י קצ"ד דהמנהג
 דאם מעמיד לו ערב צעד הרשעה לריד לדון עמו ומאחר גם
 צמחם"א קם דלסם היה זה המנהג והוא דלל כהמנצח'
 ואין חזין להשע"ש ק"י ק"ד ורס"ח דקיל כהמנצח' ומינה דיינין
 ציה כדון נכסי נעוועין סה"ז נס"ע ק"י רפיה ק"ד ורס"י קמ"ב
 ק"ד ק"ד

לב הלוואה שמוות צריכה למעלה מדי חמות . שמעתי
דכחו צמקוונותיו למסוק כדעת הרמז"ס ודעויה דכל
שמות"ס החלוות למעלה מדי"ש לו טענה ה"ר הבס ג"ה א
למס"ס ונמל ורכו ולא ידעתי אם השמועה אמת ולי' הרב
למ"ש ק"י ז' סק"י ואנא' זעירא אמינא דאם קום ורובנו ה"י
שיעור די' אמות גובה נראה בפעיות דעודם השמועה שהיא
חשו' מהר"י"ט ק"י ק"ה דצמקוס שאין רובנים על הגמל
אזליק דבר קום ורובנו ע"ש ושאזליקי יע"ה הוא מקום שאין
רובנים על הגמלים אלא על הקוסים

לב מקץ גדולין כגון ציה הכסא ה"ד צמבולין ופישע ה"ד
קמיע ס"י קניה ס"ק פ"ה דהא דצעו צמבולין ז"ד
כשהוא ע"ג קרקע אצל חס הוא צמפירה אפי' וצבולין יס
לחס חזקה אלא דלמי מוספס חס יס לפשע זה דצדכי העור
השרים הלוי ס"י לי ה"ד הכ"ג ס"י קניה הג"ה ס"ק ס'
וקיים ח"ל ומדצמי מהרש"ך ח"ג ס"י קפ"ג נראה בהסמיע
ע"כ ואין ספר מהרש"ל מלוי אלא ועתה יס לתמוה על"ד
אזה מלא כן דצדכי סמיע דאס הוא צמפירה יס לוחזקה
אפילו וצבולה וזה לך לשון הסמיע שהם מוכסים צמפירות
ס"י שמושר 'בומל' ומכסה אותה ע"ג וה"ס חס לא ה"ס
בגומא וה"ס מוכסה דהא מהמילה אחר דוקא כשהן ע"ג
קרקע וצבולין אלא שמהל צאריך תליא למנהג העולם ועס"ר
ע"כ . וכלע"ד צמפירות פירוש לפירשו דצא לוור דליד קצא
הס"ע שהם מוכסים צמפירות דצעין תנתי שיתחין אס נראה
והקא אלא ה"ס במוכסה לחוד קני אפי' דלמי צמפירה
דהא צרישא כי צמ"ע דהא דלא מוחזין הוא דוקא דלמיכא
תנתי לגרירותא ע"ג קרקע וצבולה דמסמיע דאס הוא מוכסה
לחוד קני אפי' שהוא ע"ג קרקע ואס קשיא לך לפ"י הי"ל
לחסי' לסייס לחוד אצל שלנו שהם מוכסים חס נראה ושתק
מחל ולמה כפל נתי צמפירות ע"י יצא הסמיע וכי אלא שמהל
צאריך תליא למנהג העולם ר"ל דבין דנחת למקצא אצל
שלנו שהם מוכסים נקט מתי צמפירות אפי' שאלה ה"ס לר"י
לענין דינא ונקמה מפור מנהג העולם שאין מוכסים אלא
דוקא כשהוא צמפירה דאס הוא ע"ג קרקע אין מוכסין לנכסיה
אצל האמה הוא לענין דינא צמכוסה לחוד קני לסחוק
אצל חס הוא וצבולה אפי' שהוא צמפירה מי זה אמר דמנהגי
חזקה שלא דבר רח וזה צממיע ודלא כמהרש"ל ויס שפי'
דכותה הסמיע צמ"ג צמ"ד אלא שמהל צאריך תליא למנהג
העולם הי"ל כות"ש הכ"ג ע"ש מהרש"ל דאס הוא צמפירה

לו הקין ראובן שנפל הכותל שציוו לשמורו וסמך ע"ה
 זקופים צמקוס הכותל וצין עץ לעץ ה"ח כמלא עץ
 חריו שיכרים לו דרך שם אורה ושכנו שומעו לא משה צו
 ובנצור זמן רב שומעו לצנות ולהאפיל סמוך לו כח' להגם
 דק"ל דלאובן מלי למירד קום לי כוונ' ודשחק ומל והחזקתי
 צו וליקן יכולין לבוסו שיקחוס מ"ש שכנו יכול לצנו' ולהאפיל
 מכתה עמ' סודל דה"ל ונע"ש ס' קכ"ד ק"ל כי ד"ל
 דאפי' עשיר לאורה אס' אין לה לורח חלון או מלנן אין לה
 חזקה ועוד דה"ל שם הכ"ז שני ס' דק"ל דאס' אין שם
 אלא פחות מנמח ה"ל כחור צלמא ואין לו חזקה אלא
 צדאיכא עמ' הלכך ודאי דשמעון שכנו יכול לומר ק"ל
 לצנות ולהאפיל כבדו ואע"פ דעל דה' הכאשן כי הפנ"ח
 ח"א קס"י קכ"ד דהא ד"ל דאפי' עשיר לאורה אין חזקה
 ז"ל נסוד שסכסכו עכ"פ וכו' אלא נעשה לו לאורה ולא
 לשום דבר בזה הוא דאין חזקה ונעשה דאס' עשה הסוכרצו
 מכוונת שיהא לו אורה וכיוצא אי' יש לו חזקה ע"ד ג"מ
 נוכח הלך השני דאין עמ' נסד חור יאמר שכנו ק"ל כח"ד
 דאין חזקה למחיה מנמח אפי' עשיר לאורה וצוה ונאפיל
 וכ"ש לפנמ"ל ס"ק כי דאפי' צהלון כל שלא בא צנע"ה חזקה
 שומך או לכן אלא מדשחק מחל דשכנגדו יכול לצנות להאפיל
 כי ע"ש וה"ה והוא הטעם דכיוצא כן צ"ד וק"ל

לז יחזקין לחלון לפנמ"ל ס"ק כי דאס' לא בא צנענה
 וסודק ג"ש אלא מנעם שחק מחל דלוי שכנגדו יאמר
 ק"ל כוונ' דצוה לא החזיק וצוה ומאפיל ויורה יולא דאס'
 זה בא צנענה כי או דהוי יורש דכ"ה אכן ענינן להו
 וכמ"ל מנ' הני ס"ק כ"א צוה' דלוי אינו יכול לצנו' ולהאפיל
 אס' לא דיש לו עדים דלא החזיק כי אס' מנעם קבלנו
 אצל אס' כנר צנה והאפיל זה עונן דלא החזיק צהלון אלא
 מנעם קבלנו החזיק צנה הוא המוחזק אלא דלר"ך צנע"ה
 אס' עונן צנל החלון צנענה צרי' להפך אומם אס' שניסן
 יורש"ס או לוקח"ס אי' ג"כ ענינן להו שכנר צנה והאפיל
 דאס' הוה אצוה"ן ח' הוה ענין דלא החזיק מעיקר' זה
 צהלון כי אס' מנעם קבלנו ואף אס' ה"ה לר"ך צנענה
 ענינן ליה ליורש אס' לא כשה"ה לר"ך להציא עדים כמ"ל
 צוה"ה סני' שם וס' ליורש נגד יורש ענינן צדיק' כשהוא
 להחזיק וכמ"ל סני' צנור ס' ק"ה ס"ט ועמ"ש ע"י לעיל
 מנ' סני' ס"ק ס"ב וצנור' עסרה מנ' סני' סק"ב ולפנ"ח
 הרש"ח המ"ל צוה"ה סני' ס"ק א"ך ה"ל הכש"י ס' לוי
 ולפי הסכמות הרש"י שם סק"י לוי לדעת מהרש"ך לא מחזיק
 צשכנגדו שלא יצנה ויאפיל אפי' החזיק ג"ש וצא צנענה
 כי אפי' מראה שער או עדים ע"ד וכו' דלא ענינן ליורש
 צדאיכא שער כי כמ"ל אלא דלשאר ס' שהוכרחי ש"ל וכו'
 צאות זה לעיל סק"ל ק"ל צדעה הרש"ח דהחזיק ג' שנים
 וצא צנענה לחוד קני לשלא יוכל שכנגדו לצנות ולהאפיל
 ולפחות חלון להזיקו צדא"ה וכל"ע דכל כש"ב אס' כנר צנה
 והאפיל או פתח חלון גס' ס' ודאי דלא כיישין ליה שיקחור
 או יקחוס דיש לו על מה לסמוך ומעיקר' יש ללמד דלא
 כוכל לחומת צדו אפי' להחליה לפי צד' הפ"ה הח"ל צדאי'
 זה סק"ל דכל שמוחזק ועומד בשלו ויש ס' י"א מחזיקין לו
 לא מחזיק צדו אפי' להחליה יע"ש ומא' דכי הפ"ה דהוי
 מנהג עמ"ש צנור' עסרה מנ' סני' ס"ק ע"ש

לח יחזקין לחלון וכיוצא שם"ל צעליה ציוה ששים וזיק
 מנ' לשומעון המוריש שלו זה כוונ' שם אלא דמורישו
 הפילה ארלה לעליה ונשם ארלה קצבה שלא תחרע הצית
 דלמנע' מן העליה א"כ שסיתה רעועה ליפול ועכשיו סודק
 דוהא לחזור ולצנות העליה כוונ' שאלא כסוד צערי יקדים
 זה כוונ' ש' שנה ושומעון עונן דכיון דכפל אודא ליה וכנר
 כמחל שצנודו ויד כדון פתך פליווי כל"ע דמדצרי הרש"ח
 ס"ד הלח"ש קס"י ו' וגם הלח"ש שם מוצא ד"ד כשיכא
 לצ"ד שכתבונו הצעלים לקלק אותה זכות דעשה מנע"ה הניכר
 דמחל שצנודו בנן דקחם לאותו חלון דמוכח מנע"ה שלא להא
 עוד לחזק לחצרו אצל כל שיש לחיות צדא"ה דבר דלאו מנע"ה
 מפילה נגע צה וב"ש נפל לא אחר זכורו ע"ד ואע"פ דהכ"ז

לח"ש שם סק"צ צנפל או נספק ולא להא צננות כי אס' אחר
 כוונ' ששים כי דשנו צנחלוקת אס' אחר זכורו מ"מ כנר נדע
 דהמזיק דצוה צע"ה יכול לו ק"ל ואין כאן מחלוי אלא לצני
 לקוחות ע"ד

לט יחזקין מ"י ששים למורישו עליה ע"ה ציוה וסמילה
 מורישו צע"ה ארלה קצבה או כוונ' ש' שנה דק"ל לל
 אחר זכורו דה"ה חזק מנע"ה צנעון צה"ר כוונ' צדא"ה
 הקודם ח' כוונ' ש' שנה קס' הירש ועשה אכסדרה על גבי
 ציוה צמקוס עליה דק"ל צית יכול לעשותו אכסדרה ושומעון
 אי' לא משה צדאובן מנע"ה דה"ל ללאובן כותל צוה וסמיק
 ציוה לשומעון ודיון גמא דלא ה"ה וזיקו ועכשיו קס' עוד הירש
 ה"ה וסמיל האי כותל צוה ונשאה נמוך וזיקו לשומעון
 צה"ר ונשאה צו דגם עליהו סמ"ל כוונ' ש' שנה אי' יכול
 לצנות ד"ל דגם צוונן ששים העלים לא ה"ה וזיקו צה"ר
 ששים כותל צוה כוונ' ששים עד השתא דצחר השתא אולינן
 כל"ע דהגם דכיוצא דדיון חלון העלים כשה"ה הכותל צוה
 הוי דינו כדיון חלון על הסדרה דאין לו חזקה ולמחר שזיקו
 כופסו לקחוס דעל צנל החלון להציא רח"ה ששעס צעוד
 החלר צוה"ה וכפ"י ה"ל יציא צע"ה רח"ה ששעס החלון
 קודם ששים הכותל צוה מ"מ כ"ה צ"ד ס' פ"ד ד"ד לצנות
 ולהאפיל אצל לא לכוסו שיקחוס דיואר ק"ל כו' וגם ז"ד
 כשהוא צדו אצל לא צנפל לפני יורש כ"ד דלא ידע להציא
 רח"ה הלכך לא הוי סוכמה מנ' שאין להם רח"ה על דבר
 דהחזקו צהלון ע"ד וה"ה דכיוצא כן צנ"ד ד"ד כשצא שכנגדו
 לצנות ולהאפיל צה"י עננה דצנע"ה הכותל קדם לחלון ואף
 כוונ' ז"ד כשה"ה צנל העלים ח' דיש צדו להציא רח"ה ומדלא
 הציא ש"מ שער עמ' אצל לא כהא דכ"ד שגפל לפני הירש
 דלא ידע ולא הוי סוכמה מנ' שאין לו רח"ה כל הדבר
 וכמ"ל סני' הלכך י"ל דהחלון קדם לצננות הכותל ואפי'
 חיווא דלא זיכה הצ"ד קס' לצנע"ה כשהוא ח' שלא יכופסו
 לקחוס אלא צדאיכא למויאר מנ' שזא החלון קדם גס' לצני'
 החלר אצל אס' ליכא למויאר אלא שזא החלון קדם למרצס
 דאי' צחר השתא אולינן שיהא חצנה ויכופסו לקחוס דאין
 לו חזקה וא"כ גס' צנ"ד כיוצא דצחר השתא אולינן דהכותל
 צוה ויכופסו לקחוס עכ"ל כל"ע דאין צנ"ד לכוסו שיקחוס
 מדא דצנ"ד הוי יורש וציורש לא קאמר הכי סנ"ד כלל עוד
 צה דגם צנ"ד אפסכר לומר דשזא קדם זה החלון לצני' שומעון
 כיון דאיכא כמ' שנים מחלון זה ועמ"ש הכי הון רב סני'
 כ"ע

שוב מלאחי רח"ה צוה"ה דלוי יכול לכוסו צנ"ד שיקחוס
 מנע"ה ס' הון רב ס' ב' ע"ש ראובן שם"ל חלון אי'
 נגד צחי שומעון וה"ה אינן אחד נגד חלון ראובן
 ששים מנע"ה ציוו וצין צחי שומעון ועכשיו שנפל האין נגלה
 חלון ראובן ומנע"ה צנעון ושומעון עונן דעד עשה לא
 סיתה וזיקני ששנפי האין ה"ה לפני חלון אצל עכשיו כו'
 וסקי"ע צחש"י ולצקוק וזיקו דכיון דיש להקפחן מנ' יאמר
 דהאין קדם לחלון דלמא החלון קדם לאין וצח"ה גמור
 נעשה צח"ה וצדון זה אין ציור אס' החלון קדם לאין או
 האין קדם לחלון וכיון שכן סמ"ל מחצרו ע"ה ע"כ וה"ה
 דכיוצא כן צנ"ד דמי יאמר דצננות הכותל קדם לחלון דלמנע'
 החלון קדם לצננות הכותל וצח"ה גמור נעשה החלון וסמ"ל
 מנע"ה ואין לפוערו צנ"ד מנע"ה סמ"ל צה' קכ"ד ס"ק א"ל
 דכשנתיים כחוקים זה לזה ואפי' להחליה יכול לקחור הכותל
 וצנ"ד ששים כחוקים ז"ל ד"ל לשנ"ש נקי סק"ק מ"ל דאין
 השמש אכסדר' זו חדיר וקצוב כצית הלכך יאמר צנ"ד הצנל
 סצית לצנל האכסדרה אי' וזיקך כוונ' שאלה וזיקני וקחוס
 אצל לפי האומר הוא פטור וע"ש להכריז ידיו של משה ס'
 י"א דעוד צכיוצא צוה ע"ד ונ"ש עוד אי' הדל צקונתי חשוי
 שאלית הפלטה צענין פתח הלוות לר"ה ס' דעומדי שם
 צכל הושתקע צוה

מ חק מ"י שומחוק צהלון מקפך שזא הוא קדם או ספק
 אחר דאין כופין אורה לקחוס דסמ"ל מנע"ה ע"ה
 וע"ז

ק"ט וק"י ק"ס לדוקא גגאלי עשוי לדירה ולין תשמישו
קצוב צום חלל הוא עשוי לדירה ותשמישו קצוב כצית וליה
ג"ס ה"ד ז"ל דשמיין דצדרי סבז עדות ציעקז סס ירחס
דצדצרות שמים כיוון למתן זמ"ש דשמיין חלל דלין תשמישו
חדיק וקצוב כצית ר"ל דהסב דנאלינו דחלל עשוי לדירה מ"מ
מינו חדיק וקצוב כצית וסווא עמעס דכיון דסווא לנעור שמי
דגס קולט שמינס סס בכל סוס חין סס לדור ולסשחננס
סס חדיק כצית הלכך לינו וסוס דצדרי דחלל כ"סס צוואס
צעל דחלל וסווא עמעס גוסיס נלעיד דלין כמון כן חכסדקרה
סקורין א"סדדק דלס חדיקס כציתס נעקלס דלין ליב
למסות דלונור לו סל מליס ללענעני צסאר חכסדקרה
וכיון חלל כיון דגס חכסדקרה פורים לנעור שמינס וסווא
קולט צום ולין תשמינס חדיק וקצוב כצית לית צום סווא כי
סס כשחדיקס צכולס חננס צאכסדקרה ריוותס סקורין
ליחללדלורו לפני סצמים וסכוס צגג סס סלין יסרים צום
צצילס מ"מ תשמינס חדיק וקצוב כצית סו וסווא סל"י על
חדיק וליקלסס ורדין צים כנעל"י כנעל"י כנע חלל סכסדקרה
דחצי סל חכסדקרה כצית סך סבז סון רצ צקי ימי
סכסים לפסוק סלכס לנעקס ד"ס למסות סף צצורן דליס
דקלס סחלל וסל לל וסס ססוין יע"ס וצמ"ס סבז יד
לצדקס ס"י יע"ס וצד"ס יע"ס סכסים דלנצי חלל סלין וואס
סונו חלל וקלס כ"י יס לו קיס לי כ"י וגס עמוד סס דצמיס
צצל דלע"ס סלס"ס דקצי"ן ע"ד צלס חדיק צקלס סווא
סלין כ"י דיכול לסצרות צס"ס כ"י וסדין יסדי וסדין דיכול
לסצרות צס"ס ע"ד (ס"ס ועיין צקי צינד סל לצדקס ס"י
יע"ס וצקי יד"י דוד ק"י קליע וצקיד סכז דצד זום צמחלוק
סווא סקי ס"י לל יס מוכס צור יע"ס ונלצד דצדרי ונענעני
עוד זלס דצדרי סוסים ונע"ס סווא עמון צקי קנע"ס יע"ס

מב כפל חזקא ליה דלחמי צבי שנעבדים זיל צנבל ונולד
 ח"כ דסיס כעוטה ונוטה ליסוד דדינא הוא שבושין
 אורח להפילא חבל צחוקא וספילא לא הועילו מעשויהם
 קיש לחצירו יסנו עדין חשי צנבלא ונחלם שוב הדג צבי
 יאורה קי ע"ל נצני מדור אלמנה וסנעדרין חבל הצירא קם
 חסם שפולל דקסא וקב דלא טול יע"ש

כחוק ומחוק בחרם ענין כאלו להנחיק הוי מוחסן ציון
 מ"ש הכב לה"ש קי י"ו דקל"ו ע"ג ונ"ש אזי בשו"י
 מטהרה מ"ה ס"ק מ"ה (א"ה) ועיין צ"ל גמ"ז מ"ה דקל"ב
 ע"א יע"ש (א"ה)

מע' דאס' אות א בג ד ה

קחם ואח"כ מחלוקת הלכה כחם צפ"ו וכו' צ"ע
 שהם כלל ומקור צ"ד כל חם ואם תחלה לידע ענינו
 של דבר ח"כ ח"פם למה הוצ' צ"ע"ה ספרת י"ח כלל ע"י
 הכ"י המזכיר מרכיב צ"ק"י ע"ע קק"י וענינם צמירט"י על הש"ע
 שם צ"ק"י י"ח ע"ד ה"י חלו עניני צ"כ"י כל המ"ס ד"ח צ"ב

ב קטובים הם דק"ל דלפי" ואלן דלל דריש קטובים
בנשנה תורה דריש וי"ו חס ינאל ואלן דקצר דלל
דקשין חפי" בנשנה תורה ליכא לדמותו ונשום דנליכו דלוד
הנולך וי"ו הכי ק"ל רצ גיחת כקף דק"י ע"ד

[illegible]

ספק צרכות להקל אם נכנסם וגם כלתם נמשך לידע
היכן נאמר כלל זה עומד בצידינו על השע"ח סי' קי'
חל"ב סקיד ועניי להכב שורסי הים דליו י"א ואילך
קמס ואח"כ עמלוקת דק"ל קדעת וכן דלכלת כחמס
אם תחלה כמסך לעמוד על כלל זה וגם בצידי אופן
כאשר

ויע"י אין שטענדיג יבול לכחוס חלון נגדו דנק"י ב"כ מוילא
 כיוון שגא להוירק צידים הר"ל כמחיצו לכחוס ואפי"א אס
 חסו צה אלס להשטיל נק"י מוילא כיון שגלן לו טענה ק"ל
 צאלס צה וחס הספק הצ"ד ק"י פ"ד וצבא צענעה ק"ל עיין
 דינו לעיל ק"ק כ"ח וחס הצ"ד וסלח"י אלס דגס, צספק
 צולחות כ"י מדצ"י וחס צספק צספק דק"י ע"י וסלח"י קס"י
 צ"ב דקנ"י צמחלות וסלח"י סולס חסותו וצונס צגלן וסלח"י
 ויע"י להוטע"י ק"י ק"ד ק"ק ח"ן וק"צ

בא הן שחוק גדלים בקלת חלל הציר כי הצי צקי קי"ד כמינו במחשבת ח"ל כי המדבר יש במחשבת שם ראצין אם יש וקווס א' צבולו שכול להלענט שם אינו יכול למחות ומחשבת עליו ע"כ והלחשם קי' זו קטיו הציר ומחלוק זה לענין צית כמי דאם יש צצית וקווס שכול להלענט כגון שאינו מחוק גדלים אלא בקלת הצית דלדעת רוב המוסקיי קט' הציר אפי' צבול קלת הצית ולדעת ומהר"ם בשאר קי' ה' לא הוי ה"ר אלא צדוהא כל קתי הצית ואלא נחשבו עקוס צצית להלענט ומהי אלא אינו מוחש צבול ה"ר דקלת הצית וקייס הלח"ש ע"ד והרצ צעל עדות ציעקצ צקי צין כתצ דכדצרי מהרמ"ם כי"כ מומ"ש ומהר"ם ובי' מהרמ"ם שם להרצ ור' אציו העיד שהרצנים הקדמונים כך עשו ומעשה צבולותיק בדצרי מהרמ"ם אלא שהוא ז"ל דקרק ומדמי הפיו ז"ל דלא ק"ל הכי והציר דצרי הצ"ד כוי ע"כ (א"ם) ועיין צקי לל הכסף א"ה א"ה"ן דקס"ע ע"ד ורל"ך יעש"א' וחסד' השומע דצרים אלו כולו יתנוע' שם להלחש' דנחי כי"נ להאריך צום להציר וי"ש הרמ"ם צעל דציו ע"ד דחי עדות ציעקצ שם ומדמי הפיו ז"ל דלא הכי כהרמ"ם וגם הלח"ש עלמו לנחש' הולך עוד לדקרק ומדמי הפיו והסומ"ע דלא ק"ל כהרמ"ם אלא דיכול למחות אפי' גדולין וקלת צצית וכבוד ל"ד אלא אפי' דוחין קלת מן הל"ד כוי דכל זה לדין דתפסיקין דגל הקי"ל הוא שפת יסר' דכיון דהרצ ע"כ כי בדצרי מהרמ"ם כן כרי מומ"ש ומהר"ם אי"כ הא איכא צקי פיו דק"ל דל"ן למחות אלא דליכא צצית וקווס להלענט כגון שראה כל ומחוקי צצית ורל"כ אם לא נחש' כל הצית מחוקי שהוא צונג צבולו הוא ומחוק ויחלוק קי"ל כפי הפיו פיו ה"ר דל"ן צום הציר ובי"ש דכצ"ל הח"ל שהציר המדבר דצרי אומרים ומש' בדצרי מהר"ם ושני נצי"ם נחבצלו צבגנתן אחד כאשר המעיין בדצריהם יסר' יחזו והכי ק"ל להר"י אצנצללווי ה"ר הר"ם חיי"ו קי' ק"ס וגם הרמ"ם צחי' לבחור ס"ק רי"ב ע"ד כי"כ בפשיטות דכל דנחי' לאלענטווי ומחצרים כגון להחמיקי ומשפת חללו ולאחמחשושי מיוקצ לא ונ"ל למחות דחומד לו הא מלי"ת צצית אופן צחל"ך לאלענטווי ובי"ש וקיו' לפתוי"ש הרמ"ם דהעיד ע"כ אציו דכן עשו ומעשה רצני פולטיקי בדצרי מהרמ"ם (א"ם) עיין וי"ש ה"ה נדיו צבוקניו שצירית המפלי"ם קי' כי"כ יעש"א' אש"ן

אמנם כשנזקקת שפיר נראה דשפיר הולך בלחש
להלך' שזו ולומר דהפ' לא ס"ל בהרמ"ג כו'
ונסו להושיעין בתפ' הרב עדות ציעק שם צ"ן וס'
קכ"ד ישר יחזו עייניו דקוף דבר וס'ק הרב ז"ל דס' הרמ"ג
ז"ל ה"א יחידה דתפ' וס'ק וס'ק פ"י ה"א א"ן רח"ה
דהלכות י"ל דס' ז"ל לא קאמרי כן אלס לנצי סלר דלא מלי
לנחות כשנלי לאלטרונני בשאר הסלר א"ן תשמישו חדיק וקציע
הלכך יכול לדחותו צ"ה כו וס'ק אלס לנצי צ"ת דתשמישו חדיק
וקציע חז"ו יכול לדחותו צ"ה דלוחו לו א"ן רח"ה להסתמק
צלותו קלס שחלס חז'קי צ"ה"ר ולא קר"ת לך חז"ו וס'ק
בנחל ל"פ דכפ' וס'קת הרב עדות ציעק עלמו ס' הרמ"ג
דקל' גס צ"ת דהסוהו לחלר חז"ו ס' יחידה ונחש"ג ב"ב
הרב"ז שם דבן עטו ונחש"ג רבני שאלוהיכ' כדברי הרמ"ג
א"ן רח"ה דגס הדצ"ע בקרי"ז שם גנאס ע"ז וס'ל דקל'ני
דבדח"ה ונחש"ג דהו עור קניפ"ס לדבר יע"ש . הלכך דין
בנח"ה להלח"ש דקק"ו בקרי"ז לוור דכ"ל לנחות חז"ו צ"ה
דקלס הצ"ת ודלל כהרמ"ג וכדודנר וס'ת היכי קאמר הרב
עדות ציעק שם לחלס צ"ן צ"ת לחלר דל"ן סלר תשמישו
קציע כו וס'ק ונח"ה צ"ה ב"ב ד"ו ע"ב צ"ת וס'ת צ"ה

והסכרניע דהער ציה רב ולא קאנור חרי אמוראי ואליאדרי
י"ט

פז סתירה אם כהן רצ"י דיהם אדירים ואש"ס דיהן
 סהול וניקל לז"ה סהול עזמו וממנו צלוחו דצב
 עזמו לק"מ דצב"ס קאמר מנע פשוט וצ"ה סק קאמר לפי
 קודן של דצרים הצרכי "א"ס ק"א וצ"ה ס"י לום שלום
 פס

מז ספקא אפי' דצדכ דעיקר איברו דלחוייתא דק"ל
 ספקו להחזיר וי"ו חס הצדכ שאטו דנין הסתא הוי
 פלוגתא צטל סופרים קרינן ספקא דצנן לקולא הש"ך י"ד
 סס"י ז"ן ועינן להצד חק"ל ח"א י"ד כ"י קנ"ט וציצת ליון
 ס"י ח"ס וי"ט לקי ונ"י הוי על הסורה ס"ס ז"ך ונ"ט
 להרי אהל יעקב סק"ג וקול אליהו ח"א ס"י י"ט

טוב   סתירה כשינא לא לאוורא ח-א דקתדידיה אדריה
אם צנוקוס האחד אנד דכירו אורו אורא צלשון
זאת אונות אז אינה קושיא דכונתו הי"ל זאת אונות וזיה
לא ק"ל תוי יונא ד' ע"ב ד"ה אמר
דף   קוביא דלשכתן דלא נהבצא התי' לה נהבצא לקי'
ונ"י התי' ק"ק י"ט י"ט

י קטורא כקט פלוגתא לאמוראי דעתא דאמורא אי
אמ. משמו כד ואי אינא משמו כד רבמקום אחד מליכי
לאור האור אמורא הפך זה שאני ומשמו הסד אמורא וקטנא
קצתו קטנא צלי שום חולק וקטנא לאחד אמורא זה איך
אני להפך דעת האור אמורא התי' הוא דאמורא מקום
קטנא כפי דעת צר פלוגתא הר"ן פי' אינא צמטת אלו דצרי
אל נכריס ועיין להרב הל"ע דכ"ג ע"ג חילוקים נכריס דזה
ותק"ל סי' קל"ג דכס"ד ע"ג

ב קומא כעידע שטאט הולבא לעבנא קאר לילך אהליה
והביא אהיה ע"ז השלמה לל"ז ע"א ונומ"ש רש"י צפירוס
השומע רש כ' ואלא ד"ה ואלהי יחזק נראה ללא איכפת לן
(א"ה) ועיין צ"י דברי מנחם ס"א דל"ז ע"ב הביא מהשולח
כתוב צ"י למוסר"א נחום דנקספק על ו"ט הפוס' צ"א"ה
ק"ץ להמתפלל לדין קטיו חלונות פתוחים אם הוא קומא
אם לדין או לא ועי' ח"ש סבז המהצב שם וכן צמלות
התלויים צללים אי יא לחלק צ"ן מהג"ש הוא עלמא צחוס השמע
או מישוס צחוס הדבר לאינו מנגים כלל ענו"ש צ"ה צ"י
לפסחים צצ"ג ק"י ק"ו דק"ש ע"ב יע"ש אש"י

בא ק"ס אס טקסן על איסור האו ואלו קי"ל דלוי אלן
עושים ק"ס כנויט צי"ד קי זין יי"מ אס האו ואלוי
קל"ת לא נאמ"ר זס הוי"ל קי"י תב"ז ק"ק יי"ח
בב ק"ס אס טקסן אינו ואלוי לא חשצין נא"ס הרב
הה"י שס וסדחפ"ן צפי חייס וטלוס"י י"ל דכ"ס ע"ב
כ"י ענוי"ט הכנה"ג צא"הע כ"י י"ל עי"ס הר"ן ווסריצ"ל דכל
ספק דל"א סכים לא ויקרי כ"י וסעיג על דטע"ס ווסהסד"ס
דל"א נחתו לז"ס ו"ל לעי"ן אלסריג ענוי"ט צביל"ס ע"ב דטע"ס
ק"ס צא"ס ואסס שטשו לרביסס לתוך הספל"ר ו"י וסרי כ"י
ענו הא"ס אינו הווס ורגיל וסכיס וסכיסה"ש צי"ד² קי קל"א
סק"ו ועיין צכנה"ג אה"ע קי ק"ס ס"ק ע"ד וצי"ד קי קיס
לז"ס קיג ע"ס ועיין עי"ס צפוי"ר טססס ס"ק ה"צ

בג ק"ס א"ס ה"ק' הוא ממשקו ידועה רוב הפוס' ק"ל
ל"א מיקרי פסק הרי ג'יות יעקב צבלי ק"ס אות
ו"ג אצל הרב חיי אברהם צ"ל קס"י ג' כי דק"ל למסד
ועיין להרב אברהם לרוד א"ס ק"י ג' ד"ר ע"ג ועו"ש צטורי
מטהם קק"ו והפ"ח צבלי הס"ס ק"ק ע"ג כי דק"ל הסלוי
צציקה וצבאנום ו"ס חסד צטורי העולם לידוע לצדוק צ"ס
א"ו ל"א מיקרי פסק אצל א"ס הוא פסק לכל העולם חסידי
פסק ע"ד

בד ק"ס א"ס צבלי ה"לד"ס של הס"ס חלוקים הם חכמי
יעקב לא מוסי' ק"ס א"ס זה המ"ל צפ"ג והלכו' אצל
גזי ק"ס של הנומיניו ועיין לה"י אצל יצחק ח"ד ק"י ל"א
ומהם לרוד ח"ד ק"י ז' דכו"ר ע"א ודמ"ן ע"ג וע"ג וצ"י
צ"י ח"י ח"ד ק"י וק"י וצ"ל הנו"ס ק"י כ"ג ד"ג
ולח' פק"ז

לב קסר חסידים באומה זהבזה צריס שאין מעידה חסידות קעטין ליינא כספרו כונו העניק צבית שווא קי" כ"צ קק"א ומוותו עוד קי' ומונלך קי' קב"ג ומהכ"א זיע"א צבוי"ב קס הדפס קי' מלך פאל זל"ל חזק צוה צב"ר קק"ח ע"ש

[illegible]

לה ק"ת שמואל עשות דמסקר אות או יתכ הכל חלוי
 בלש נסתמה הענין כגון ועבדך וי שנים דמואל ונלא
 ועבדך ובקר לשון לאון דמואל ובקר לכל אש לא נסתמה
 הענין בשביל כך אש אבו קוראים אותו בואיו או בלא ואו
 דבומא נמי כבז כבש ואל משה אומר עלה דמואל עלי צייר
 דלא מפקינן אחריתי דגם בזה לא נסתמה הענין כיו הדב
 סינך צ"י ק"י הי והבז אונת ליעקב ולדוד אונת ק"י י"א
 ק"ס"ק י"ד הציור דצרי לדרך להוליא ק"ת שבבש כבז עי"ד
 והסבסב בנז של סינך צ"י קס כי דנתיבת עלי דל"ל עלה
 לדרך להוליא אחריתי אלא דנונ"ש קס ציעיקר הנוס דכל הסורי
 הם שמוות ושבי הנונ"ן צהקדמה להנונ"ש אפי"י אי מקיר
 ויתיר אות אי עושה פירוד וקילין חיו וכמהריב עולם כיו
 גרמא דלא ק"ל כוותיה לפנו"ש בלות הקודם דדוקא צחקמות
 ויתרות דני"ט לענין דינא צב"ש הוא לדרך להוליא ק"ת אשר
 וכל נ"ש בלות זה אבולות הקודם הו"י סיוע לנ"ש עוד דתקני
 מנוע ויס ק"י פיה אונס לפנו"ש צביו"ע קליצא מנש סבני
 ונע"ש פתח שער"י דכ"ח ודכ"ט מנש כונה פ"ו וננהגי עיירות
 וצבאלס מן המצב"ב דלא ק"ל כרנ"א בזהה א"ת ק"י קנ"ג
 ק"ד אלא הולכים אשר וזה שכתוב צב"ת הן צחקק והן צ"ת

לו קפריס קפרי גוי' ופוסקים דעת ומין דלוי' זכלב ככדי
ומותר למכורט דלא בהריאש והעור י"ד ק"י ע"ר
דשוייבו כדין קית דלא הותר למכור ללא לישא אשה כז
אלא האמת כהחולקים הברכי י"ד ק"י ע"ר ולא זכר דהרי
מחנך ז"י ח"ע ק"י צ"ב לא זכר מכל האמור ופשיטא ליה
קדינ כס"ה יע"ש

לז קתירה חס נמלא לר' יואה דסתיר ידיה אדריה
בשפנה או צייתח חס וליכו לבני צנאוס חסר דקאי
בחד דוכח או אזי דלקט רבי אלריי דצמד דוכח לאו
סייעו בני יואה קאנוס אלף סייעו בני שמואל בני יואה
בגשיא חס ביי עמי בני בשלת דקאי

לח בעקא דאורייתא דק"ל להסגיר אס הוא מדיאורייתא
 או מדרבנן עיין לעיל סק"ז ווייט עוד צפי עונת
 אליהו שמו"נ ק"י וי' וספי וניי הסי אום לליב
 וועני"ל אום ל"ו וועקט אצורס אום רני"ש וסל"ל יעקב סק"ס
 וקול אליהו מ"ל יוד ק"י ער"צ ווייט אפי הדל צוקוט"ל תדוי
 שאריי הפניני ק"י ס"ב צע"ן כחל צד"ס צרם צוש"ל כ"י וילד
 צ"ל

בה פסק פסקא להחמיר חצי כדלי איסור הרי הלטות
 י"ט דע"ז ע"ז גם הרב צבי חיי ח"ד קס"י ק"ה הצי"א
 ונצוהו בן ורצוהו הצי"א וחסד וקור צדוק ק"י י"ד דלפ"י
 צאיסור דרצון דליכא ב' פסקי לקולא אי ליכא פסק פסקי
 לחומרא ונחמירין ע"ד והרב אהל יצחק חס"נ קס"י פ"ט
 דקך צדק זה אלא להק"ם להחמיר דעצד קס לנ"ד אינו
 מוצן יע"ש וגו"ש אינו עני לך ק"ם ז"ל

ב ספק שפסק הש"ע לאקדור אינו נחשב ספק לעשות
 ס"ס ב"ן דקבלנו הוראותיו ודלא כיש חולקים הדב
 חק"ל ח"צ י"ד צטוירי חל"ח ס"י ח' אלא דכמדומה דרבים
 האומרים דחט"צ לפסק ויע"ב להרב חקד לאברהם חל"ח ס"י
 כ"ה מעיל שמואל י"ד ס"י י"א זכר ויום חיים י"ד ס"י ז'
 וכ"מ דק"ל לעון למסודי לפסק מה שפסק הוא עלמו ע"ן
 להש"ע י"ד ס"י ק"ק ח"ה ולהג"י שם ס"ס י"ד וזכר היום
 ס"י כ"ג ד"צ ואהל ילחם זלשון הרע"ו ד"ח רע"ד והכ"ש ס"י
 ח"י וצטוירי עהרה ס"ק

כז ס"ק דעצדיקן להקל ואפשר נמי לומר עד ס"ק להחמיר
הוי כחילו אין כאן ס"ק כלל הכי אהל ילחק חת"מ ס'י
פ"ט ונח"מ ע"ד לעיל ס"ק כ"ה ונ"ע להרד זרע אמת ח"ב
ד"ק ס'י נ"י ולח"י ערך השלשון ס"ק ח"י ה"ד ס"ק וס'י חס"י
ס"ק י"א ולח"מ פ"ה לדמות הטעמה דין ה' ללשון חס"י
ס"ק י' ונח"מ צטורי עטרה צלות זה ס"ק ד"ל

[illegible]

כמ קמק צרכות לסקל לא אמי אלל צפלוטא דצווחא
לח צפלוטא דצטקס הרב דצ"ו חל"ס ק"י
ל ק"ח וילת ומוני יח שוהו רפהשפי לטון רצ"ס וישלמו
דצגס (ר"ל הצינ) שפי לטון יחיד הרב אוריס גדוליס
ה"ח ה"ח ה"ח בקי וגיט ויחיד ויחיד לחזקין ועין
לסחן צפלוטא דצ"ו ע"כ

קהילה אם יוכלו לאחזרם וידיהם חלילה אם צמח
 דוכחא נפקא הלכה ככר פלוגתא אין כאן קהילה
 דמפסקין הלכה אם ככר פלוגתא אפשר דהדר ציה והודה
 לדברי חזירי קי' העלף קי' וי"ז

לב קפחל מוצר נרי יאודה אליציה דר"ע כנאלמס
 כסדהרין דפיו ע"א והיה קודם רבי דבנר גמירי הכי
 חרי אלמוי דבעי רבי רחמי עליהו וספרי וספרא כמ"ט צ"ט
 חגיגה ד"ב ע"א ק' הוולף ק' ל"ב ולא ידענא ונלי ראה
 ונעניתי ונעני אלמוי סהיה ציוני רבי דהו גמירי קפחל וספרי
 דלחמא מוצר קודם רבי כ"י וסא גם צניח ו' יהודיע סהיה
 צומן דוד הוולף אלמוי עליו בצרכות ד"ס ע"ב דל"ד לחמא
 קפחל דבי רב ציונא דקיתוא ופירש"י סהוא חורח כהנים
 הווינו קפחל ור"ב קשה ליעה הרב הכ"י דהקפחל מוצר
 קודם רבי כ"י הכי לכי דעמו מוצר נמי קודם דוד
 דהוולף סהא דצרכות ויוד לא זכר ונ"ט צקפחל ק' ונלוע
 אלמוי רבי חייא הסצחי לפני רבי ונשקו על ראשו וסא דקדק
 הרב יס"ר ס"ד הרב סס הגדול ל"ס ח"ב ד"ס ראה צמרה
 דהקפחל לא סיצרו ר"ע או רבי יאודה ע"ש ונעיה דמוכחמי
 ונלמו לויכא ראה כלל וססנה חרי אלמוי דסג"ס להבס
 דלח"ס מוצר קפחל ונ"ע עשכיות וסלכות מהקפחל היו יודיע
 קורח"ס צבל סה סף צומן כצ"ח כמו ססוי קורח"ס העשכיות
 כמ"ט ז"ל ססוי ח"ר קדרי וססנה כמו כן רימא גצי קפחל
 ססוי קורח"ס צה צבל סה עד סצא רבי ויכולא וקצן כל
 ססוועות צספר וססלס הקפחל גם לא זכר רבי סמי ונ"ט
 ססנצ"ס צקדמחמו וסרצ קרצן סססן צססחמו ס"ד סס"ס
 ססס ר"ס ונ"י סס"י (ס"ס) וס"ין צק"י סס סוור ד"ד ונן
 הוולף ק' ס"ס וכל סס"ס ד"ס ע"ב ינ"ט אש"י

ק"ס הגם דהרצ צאל הוים ק"י כ"ג ד"צ ונהא לנחת
 הסוי דקצרי כפצנה יחידות טרוב חכני ישראל חלוק'ס
 עליהם אין לעשות ק"ס חלץ צמחלות שקול וי"מ אזי הדל
 צקונטי תשרי ח"ד ק"י ד' כי דלץ ק"ל הכי וסוקחו ונאי
 עמא דנר צ' דיקא הוועזיס על בקא הסורלא דעצדין ק"ס
 צפולגמא דרעוותא הגם שאין סמחלות שקול כי גס סמא
 חלץ דלארי דמלצד הסוי הוואייניס שם ונה לנייל ק"ק ח"ד
 וס"ק סיו וס"ק וי"צ דקצרי ספך הרצ ז"ל עוד אוקיף צלות
 זס' למותו צפרעות ספרות הסוי שטיועליס גדרו וועז' ק"ס
 אפי' צפרות יחידות טרוב חכני ישראל חולקיס עיין אל הרצ
 כום עקום ק"י חלץ דרבי ענלור ודברי הרצ מון פרום צס'ס
 ווי"ש אזי הדל צחי' על השעי' שס צס' ש"א סקרו וסרצ
 חלץ ילחם ח"ד ק"י ז' וס' ג"א דסה דרבי האומי דאין
 לעשו ק"ס צביהב וסביב וסר' אדרצ וסר' וסד' וצומפמחי
 שצק'ס קול ו' לוי יע"ש וסנעסרצ י"ד ק"י ע"ס סק' וסרצ
 קמיבה לח"ס חס"מ ק"י טיו דקטיני ע"א חכיר לאצנהס ח"א
 דרמ"ס ע"צ חלץ דוהרלאיק כר"ו ח"ד צס' הגיד ונדרי ק"י
 י"צ הכריע דצב"סג אין לעשות ק"ס וסנא'ס התנא שס דל"א
 קני"צ ואילך ח"ך לעשות ק"ס צביהב ע"ד (א"ס וועהס עולה
 על וצמח הדפוס ק"ל סגמון וסנל"א ק"י ו"ד ועיני שס דרע"ס
 ע"ד וז' ע"ד וק"י ג"א יע"ש אש"ן) וצטורי עסבי' ע"ס הס' סק'

ט"ל הכרעהי עכונה פוי דצדליכא עוד לדיס להקל או דליכא
ג' כפקי וכ"ש ד' אביג' דהו' וייעונו נגד הרוב עצדין ק"ס
יע"ש גם הרב הגד' ונדכי שם קי' ז' וקי' טי' כי דצחיקון
זה הוי לכביע לכל דעו וניסיק שם דהרוב ק"ל דגם בצבדו
יחידות עצדין ק"ס ע"ד

נא ק"ת קהל שנהגו להכריח לכהנים שילאו מצות הכנסת
צחתי הקריאה שיעלה ישראל לתורה ויבס לודך מזה
להחזיק קופת הקהל והכנסת הצית הכנסת והוא נגד דין
הורה והוא מנהג צורים ואין לך מנהג גרוע וזה ולא הורה
לעשות כזה אלא פעם אחת בשנה צחתי צחתי לכבוד
התורה הרב שית לון קי' ו' ויע"ש להרב כנסת יחזקאל קי' ז'
נב ק"ת ציוס שיש צי או ג' ק"ת יזהר היוסף עם הס"ת
צחיה לכל יהא אחוריהם של הקורא והעולה לק"ת
הפרי"ט צחתי" קי"י קני"צ וכן יש ללמוד מנ"ש צבי' יחי
הרבינו צרי"ש הליקוטים שצפוק הספר

נג ק"ס הגם דק"ל צ"ד קי' קי"י צע"ך קק"ו דפקא א'
צווק וקי' אחד צחתי"צ לא ויקרי ק"ס ה"ד להחיר
צזה גם גוף האיקור עלמו אצל להחיר הקדשה ושאר הצביל
חשיצ ק"ס הרב ערך השלחן י"ד קי' קי' קק"ו אלא דהרב
זכור לצדקהם ס"א דרומי"ע ע"צ הציא כונה פוי דק"ל דעצדין
ק"ס גם כה"ג ע"ד

נד ק"ת שני שהולאו לפרשת שקלים ונואל טעות צפוק
האחרון ולקחת את כסף הכפרים כי אם לרד להוליא
ק"ת אחר כדי להשלים חוצת היום צק"ת כשר כו"ש וכן
צט"ע רכ"י הרפ"ה שר"ך לקרות וכו' השא עד ועשית ביור
נחשת והנה צבי' האחרון הוא הרב אות אמת דבי"י קריאת
הנפטר קלי"צ האריך הרחיצ וניסיק דלכ"ע אם נואל טעות
צבי' שני שהוא חוצת היום לרד להוליא ק"ת אחר גם
עוד עוד שם צקלים על שנואל טעות צק"ת צפרשת פרה
אחר שקראו ויזהר צע"ב שבי' הנחצ"ר קק"י רפ"צ ונשכר
זרע אמת דצאשון קי' כ"א וקצצו להלכה פקוקה צבי' לרוד
אמת קי' טי' אות טי"ו קק"צ דיגור צבי' הפקול והציא שם
ונשכר הרב הנוגה צלמי הגנה דרומי"ע קני"צ דבי' לון קי'
ז"א וליי אלו ולי' יענא טעמו דר"י ד"ש להוליא ק"ת אחר
לקרא צבי' כשר כהיקון חז"ל שבי' שקרא פשת פרה עד גוריא
דד"ן אפר פרה יע"ש. ונלע"ד דלא שצקין פשיטותיה דה"א
וההח"א ז"ל ופניו ספקו של הרב הנוגה צק"ת שלא ידע
כי דהאמת הוא דאחר הורה דצבי' ה"א שם יראה דעשה
כונה פני"ס לדבר ויניק טעמו היה דונה שקורין ויזהר
צע"ב ולי"ך אינו אלא ונונהג צעלנא ואינו מדינא לקרותו
כי וכו"ש הרב אות אמת שם אחר"י מוצא דנפשיה ורל"ו
כבי"ה יע"ש

ומערתה וינא נלמוד לכ"ד והדין תלוי לידע אם פסוק
זה האחרון ולקחת כי לרד הוא וד"י לקרותו
צבלל פרשת שקלים דא"ש וד"י צבלל פרשת השקלים הל"ך
לעניינא דיונא הוא לרד להוליא ק"ת אחר כנוצח דד"ן
פרשת פרה דעד ויזהר צע"ב הוא ד"ש לקרות מדינא ונשכר
ואילך מוננהג והנה צק"ס מנ"ל דכ"ע ע"צ וצו"ח דהא
דצחצח צחצח מנ"ש על השקל"י היינו מנ"ל ששקל לקדשות
וג' הרווי' נחצ"י צפרש"א הרווי' נשכן ולי' תרומת אדנים ולי'
תרומי' נחצ"י שיהא לקדשו' וצו"ח צרש"י שם ד"ש שקל"י ללכ"י
דהאי ולקחת את כסף הכפרים איירי צחתי"צ אדנים ע"ד
וא"כ נחצ"ר הדין דכ"י דהאי קרא דולקחת אינו ונענינא
דיונא שהוא מנ"ל השקל אלא היה זה לשון צחצח ללכ"י
וא"כ אינו מדינא לקרותו צחצח אלא וננהג צעלנא
שכך נהגו לקרותו א"כ כדי שלא לש"י צפרשת פחות וגי'
פסקוים כו"ש צע"ב קי' קל"ח ולפיכך אין להוליא ק"ת אחר
אם נואל טעות צה"ך קרא ויגור הפרשת צה"ך ק"ת הפקול
אלא דהיה חשק לומר עוד לש"י דגם אם נואל טעמי' צבי'
הקודם דהוא העשיר לא ירצה לא יולאו ק"ת אחר שהרי
קודם פסוק העשיר צבר קרא שני תרומות ומנ"ל השקל דהוצא
שדין ליה צחצח הרוב נואל דכ"ר קרא עניינא דיונא לכל
ז"א חז"ל דלא וקיינו וי"ל דתומת הי' דכחצ צחצח קרא

העשיר נאמר על תרומת המנחה שהוא עניינא דיונא ועוד
דליכא לנ"ל ונחאי קרא דעשיר לא ירצה וסדל לא יונעו
ונחל"ת השקל דד"ן זה קאי וד"י גם לתרומת המנחה והיא
עניינא דיונא ועוד דפירש"י צבי' החונש ד"ש כי חש"ל דלכ"ר
על נפשותיהם ד"ש צפוק פסוק העשיר לא ירצה נאמר על
תרומת המנחה שהוא עניינא דיונא ולפיכך צו"ח לרד להוליא
ק"ת אחר אם נואל טעות צחצח קרא לכל לא שנואל טעות
צפוק האחרון שהוא ולקחת את כסף כי וכו"ש"ל (ח"ה)
וע"י צבי' דכ"ר נצ ק"צ ונ"ש ע"ד צבי' הכ"י ויקרא לצדקהם דל"צ
סנ"א ונ"צ יע"ש אש"ן

נה קבולה לחיטוק הכולל והוא ונענע ד"ו גופו אצל אינו
צובה ולרעך כדרך החיטוקים טעמי' ופי' וגי'י אמת
שיקראו אותו צב"ש שחידין לקרותו וחקך צובה ולרעך כדרך
החיטוקים צדוק ונוכח

נו סבבה כל ג' או ד' שדרים צב"ת א' שמוס אחד לא יליתו
הם או זרעם"ל המקדים קי' חצ"י ובי' הכ"ג י"ד קי"ן
קי"ו ק"ק ז"ך דצב"ס אין לחוש אצל ג' אפי' שאין כינויים
אחד י"א לחוש יע"ש

נז סבבה ונהג עיכ"ו דשמונא לאלם שני מתי"ס צומן קרוב
ששמונא תרגול להשלים שלשה נפשות וקיצרים הראש
והשני"ס ונותן לעי' שר הדין אצל אם את אחד ושחטו לו
צהנים או עוף אין כן שנים אלא אחד שלל אפי' אלא נפש
אדם וכן אם שחט אדם תרגול א' או צהנה יוכל לשחוט
אחר לכפרה אפי' צו ציוס ואין כאן צית ויחוש ששחטו שני
נפשות שלל אחר אלא צנפ"ש אדם הרב אורחות ישר דק"ח
ע"צ ויש לגנוס עליו דא"ש אין להקפיד צנפ"ש עוף או צהנה
צב"א לכפרה על האדם דלא חשיצ מנ"ש כנפ"ש אדם להל"ך
עוד ג' כשי"ש שנים א"כ וזה מעלה לעשות כפרה עוף כשחט
לאדם שני מתי"ס צקרו"ב כיון דלא חשיצ נפש העוף כנפ"ש
אדם מנ"ש ועדיין הסבבה דאולי יעלמו ג' צבי' אדם צנוקומה
עומדת א"י מלי אית לך כיון דנפ"ש אדם ונחשכר צנוק חשיצ
כאילו ונת האדם א"כ וזה הטעם ה"ס דכ"ינא כן כעשה
האדם שני כפרות דעומות על שני נפשות ציתו מנ"ש ח"ה
חלו"ס רע דחשיצ נמי נפ"ש העומות כנפ"ש האדם כיון דצ"ח
לכפר על נפ"ש האדם א"כ יהא לרד עוד תרגול ג' להשלים
ג' נפשות כאילו ונתו לאדם שני מתי"ס וקרו"ב ששמונא תרגול
א' כי ולי"כ זהו שקשה מלי קאמר א"כ אצל אם ונת
אחד ושחטו לו צהנה או עוף אין כן שנים אלא אחד קל"א
אפי' אלא נפש אדם כי דא"ש דמלי דשחטו לאורו הנה
צהנה או עוף היה ששחטו לכפרה נפש האדם כ"כ דכ"י
הוא כנפ"ש אדם ולי"כ יל"ך עוד לשחוט תרגול א' או
לשלים ג' נפשות לכך א"י אפי' חז"ל מנ"ל דכ"ינא דהאי
דשחטו לו דקאמר היינו דשחטו לאורו הנה צע"ד ח"ה צהנה
דקה או עוף לאכילה ושחט ונת לכך קאמר דאין כן שנים
אלא אחד כי כיון דלא צ"ח לכפרה אלא לאכילה לא חשיצ
כנפ"ש אדם א"כ י"ל דאפי' נשחט לכפרה כיון שהיה על אותו
נת ובי"ס נת אותו ששחט לו הכפרה א"כ דל מנ"ל נפ"ש
האדם כיון דהאמת הוא ונת א"כ ונ"ל אין לומר שחט על
אותה צהנה או עוף שהוא כנפ"ש האדם והי"ל כנפ"ש
לאכילה דל"כ ויותר כ"י הדרך הנחשון חז"ל דנקט ושחטו
לו קחנא ולא נקט לכפרה כו"ש אחר"י צל"שון וכן כי ועוד
דצל"שון וכן ד"י אחר"י דדינא ח"ה קודם לכן מנ"ל להדיא
דשחט תרגול א' דנקט צחצח איירי דשחט לאכילה וזה
דכ"ינא כן צו"ש קודם לכן דזהו לו דאיירי דשחט צחצח גי'
הצהנה או העוף לאכילה אצל אפי' דא"ש שחט צחצח גי'
לכפרה גם הוא מורה דדין כותן דשחטו עוד תרגול א' או
להשלים ג' נפשות דכיון דשחטו על כפרה נפ"ש האדם הרי
הי' דינו מנ"ש כאילו ונתו לאדם שני מתי"ס צומן קרוב כי
שהוכיח הרב ז"ל צחצח דצ"ר וכו"ש"ל

נד דוננא זה שבי' צבי' ארמות ישר הול"ל עתה חנכי
הורה דנחשכר הנהגה הלו צחצח אפי' צב"ת
אחד גדול הנקי צל"י קונאק דא"ש צ"כ כונה חדרים שדרים
צה"ס כונה צבי' אדם ונהגין שאל נח"ך ש"ש סוד ומה צו
ש"י

ומים שדך העולם לסדית צפן צדס אס המים שפמלוא שס
 ומוכרים כגון בעשית שפמלוא וים אחר שפכסס הכס
 וככסס השפון דלון דרך העולם לסדית כליו צפן איו נאסרו
 וים שפכסס השכסס כגון צית שני השפוך למס ומכל לז לפי
 ופספסס סרס סמי שס אלז למדצני סרס ספכסס סרס סמי
 שס סר דלס ק"ל סמי מילוקס לסלכך וים שדך העולם
 לסדית צפן למלך סרס ולז דרך צ"ו לו אס אלז דלסכס
 הספסד ומוון דלס סס על הספסד ומוון דלסכס צס"ס וסמי
 למלכסכסן אסכסן דלון ולנו לצדוס מילוקס מדעמיו ופמלוא
 דלס נמלס וים צצית סמוס די וס"ל לכל השכסס אכס
 סטעסל למסכסר לו למעיקרס סמי דכס ילס לנו מססכס"ץ
 סלסכססס צ"ד סס"י סל"ט וסס לז אירע סמוסס סרס
 סלס סססס וסמס שפכסס סמוס עלמו סלכך לית לן למכס
 סמו למלכסן ולז לסוסף על סמוסס כל סלס דלסיו
 סמי מילוק למלך סמוס נקיו וסלז צדך העולם צ"ו
 לסדית צמים שדך העולם מד"סס דוקס זס לז סמוס

[illegible]

ואת זה אביד לחלומידי דבי רב וזה שקיפס לי :ם ימים
 ושנים הרב הכולל כהמ"ר אברהם שיקלנאו"ל ספעס
 א' צלו לשאלו צענין :ם ציטצה לפני גדולי הדור שבזמנו
 ושקייצו בזה ופעלו להלכה ולמועצה להגם דיימוש למ"ד דגם
 ציט' ג' מוקדס המה יס לתוס קידוש ויהי מרבו ולא די לו
 צעני הצמים להייו ציט המה וציט השני מימי ז"ל צליכא
 צעני ציט אלא כלי אחד של ימים צרם אם איכא צנאוה ציט
 ג' בלים של ימים א' אח' ספעס מקדריס' ומונסיס' צעני ג'
 ציט' :ם אחד ז' דיוסותר ואין לסקור עוד ציט ג' וה"ס ציט
 ציט' ג' בלים של ימים השונים כג' ציטס וציטא ומה אחרו להסיר
 ספעס צהסור וציטא דהיו מנאלים ויהי וכן הצור ציטס הצעיל
 ספעס ציטשני מוקדס המה והיס כלי של ימים צלד אחד של

שני אותם ששומעין חרנוול א' להשלים ג' נפשות ונשנין
 אם נעשה צו שני חרנוולין לכפרה על האדם צחוק חדש
 א' ו"א ד"ס לחוב לשמוע עוד חרנוול לכפרה על כל צני
 הבית להשלים ג' נפשות וי"א דכ"ב"ג אין לחוב וי"ז כאשר
 נני אין כאן צית ויחוש כששמוע שני נפשות שלא אומר אלא
 צחוק חדש ואני שמעתי מאדני עוד לחסו יי"א שהם נוכחין
 לחוב ג"כ צעזעם האדם שני כפרות צחוק א' ששומעין עוד
 חרנוול א' להשלים ג' נפשות

ק"ת שמואל צו נקצ וצו עולאי גדול עוצר ייחד ע"ה
 כל לדדי הנקצ והפזר צטני דרשוי העולאי וצאנלע הים
 דצוק כדי שלא יעמוק ויהא כרי באילו נחלש החללי ואינו
 מחוצר לק"ת ובעולאי זה נמלא כתוב הזכרת ה' ומציא אחרת
 ועתה נעקר הדצוק והעמוק העולאי לנטות וברי הנקצ והעולאי
 וכדי לנטות וברי באילו אינו מחוצר לק"ת להחפירות הם
 רחוקות קלת מהעולאי והנה מעיקרא יש לתמוה איך כתב
 הזכרה על העולאי ללא איך למעצב כה"ג וכו"מ מהרמ"א
 זיע"א צפי לדוד אונת סי' טו"ג ס"ק י"א בקיור ה"ל אם
 אינע קרע או נקצ ועלואו ונשאר ח"י אות על היריעה
 וא"י אות על העולאי פקול אך אם כותב אות כולה מחדש
 ח"י אות על היריעה ואינו על העולאי קרי ואזכרה אפילו
 כולה לא יכתובנה על העולאי עתה יתקן והיך לא צדד ה"י
 אלא יגרר ציריעה וימלאם לכתוב האזכרה ציריעה ייב .
 ולעד"ן דעתה דנכתב צטעות כל כי הא אין למקול הס"ת
 דצטעות דין זה שסוף מהרצ גו הולך סי' ה' ה"ד הרי אות
 ליעקב שם מנאמר דהא דאין לכתוב הזכרה על העולאי הוא
 לכתחילה מלך חומא דליכא לנתיב שווא יתבאר העולאי
 וחלף נמש לאיצר ויצא השם לבית התורה ח"י וא"י שלא
 יאבד הרי צא לבית הגבוה שאין תפרי לטור ולצוק צנוקיו
 הרחשון עשוס דהוי תפעה ולא מן השטוי צפיקול שער עכשיו
 הים הס"ת חקר אזכרה ועל ידי דצוק עולאי זה ששקס עליו
 נשלם הס"ת ולא השלים שסריו צכתצה מחודשת ודוניה
 לדין חושך כקף מלי"ת מן העולאי שאפי"סמור ותפעה צנוקיו
 פקול וגם צפי קלי"ה כי דכן הדין צאות שכתוב ח"ה על
 היריעה וח"ה על העולאי דאינו כקר אלא צנכתה מח"י
 אחת אחת ח"ה על היריעה וח"ה על העולאי אחת: אם
 כבר כתבו על היריעה וצו אינע קרע או נקצ צדוק הכתב
 ועלואו אז לכ"ע פקול נשוס דח"י האות שכתב עתה על
 היריעה הוי כתוב צפיקול ולא מהבשר צוה שמשלין האות
 על העולאי והוי קפידא נשוס תפעה ולא מן העשוי צפיקול
 ע"כ

ה קמן מוצא יואל דהגם דעעה הקופר ובי האזכרה
בפסלי לא נעטל הסי' דז"ד חומרה צעלמא מוסר
עלה עוזה לכתחילה אלב לא נפסל דזיעצד ומה שצער
הדצק מהטעלי ונפסד צאלמע הטעלי מהיריעה ומן הסדרין
בראשי הטעלי הוא חסור ליריעה גם זאת נחצבר צדרי הרי
בן המלך הכ"ל דלון כאן פסלות מוסר חשקה ולא מן העבו
דחא הרב ז"ל השווה לדון נחתך כקף מלייכות מן הטעלי
דשוב אין לחסרה מוסר חטוי'הע וס' צה' לילית מוצא
צט"קש ו"ט ט' ב"ד דליכא מוסר חול'תה אלב נחמדך הכקף
מן הטעלי לגמרי אלב אם עדיין נחוצר לטול'ת וזרז וחברי
ליכא מוסר חול'תה יע"ש וס' הכא צד"ד שטיי ראשי הטעלי
הם מנופדות ליריעה דודאי אם חזר ודוצקו צאלמע כמו
שהיה ליכא מוסר חול'תה והוא פשוט והרצ חייס שאל ח"א
ס' ז"ן כ' דידע הרי בן המלך צלחותיה הנעטלי' לשם האחריו
הגם דפסס מקדשם אינו אלב דרי וקרי לכוחהם על הקקף
יע"ש

נ סבבה ויס שצטכונות האות דליכא וי"ד דנולאך האות
והיה צהן חרצו ואין לשחית ונהן וקוים סבבה ז"ד
צוים שדך העולם לסדח צהן דנולאך האות ויר כי אורחיה
דך העולם נקיע צידים ואולי . הרצ יך אצרהם ח"ד פ
י"ח וניינס לנולי דקיים הרצ הכי פס דאס נאלאו ויס
צצית האות צצעת ויתה ואירע שציטנר צוים כל השכנים
מורה הסצטיל נפי דנרנו הרששוים ז"ל צצנולאן צצית האות

צור צלותו. צית הצצול וחשצו ללותו כלי צית שני וחשצו נמי לללי של מים שגוללו וחסצו חקק כשכשנוע שמת המות לצית שלישי ודיו גרמא שהחירו חייסס שלשו צלותו צית הצצול וחלחי הצור צכלי של מים קמוך לעיסס להשצו זה לצית רצעי כפי האלוור לחיל ועומס צלות שחסי' והחסיל' ח"ד ק"י ל"צ הסג דללה להקל ע"י שלל לאסור מה שנתצשל צומס חלו ונמס קפקי עכ"י הכריע כדצרי הצ"ד והצד צית יולדס לחקרי הצצול ע"ד והצד שווס לדקס ח"ד ק"י ל"ו הציל מעסס להשצצין צוס צלווך ולידד להחיר שלל לשפור המיס צומצ צצצת ו"ע ע"ד (ח"ס ועין צפי שוון המססס דקל"צ ע"צ וע"ג מ"ס ע"ד השוויץ המ' ועין צככ"י סס דכ' ד"ס להחמיר ג"כ צוס דוק חס"ן)

ס ככנס מים שצצכונת המות רחסי שהעולס מולחין המיס קודס ש"מות המות החת האור ואלומרים שכססס החת האור חין לו נשות למים ולא מלחסי מעס למנסג זס צצוס חופן כלל לח"כ רחסי שגס צעיר עיריח היו נוהגין כן ותוס השכניסג שסוכי שלל מולל סוד למנסג . הרצ ח"י לצרכס ח"ד קס"י ד' והצד כחונת יוקפ ח"ד ק"י ח' עסס ענסג זס צעיר הזלס כחילו הוס ענסג ותיקין ולא זו ח"ף זו חלל שצנס מוס יקוד להוכחס יס שצצלו צוס העעס של הרצ צלר הגולס דסל דנחגו לשפור המיס הוס מוסס חולל' דיצס דכפ"י צכל עקין ודחי המיס מוחרס דלס חיס מוסס דס ח"ף חיס ניחר ככנס ע"פס דס צהוללח המיס לחון וח"כ כמו שצצלו המנסג כך נוהגים להקל וסנח להס לישראל ע"כ . חס חיוול דלל זכר דונן המצ"צ ז"ל צעירי חלל חלי מנסגל דנחגו כן צעיריח ודחלו צצסי ד"ס צלוורו דלל מולל קונך למנסג זס וכומ"ס הרצ ח"י לצרכס שהיס רצ מוצחק צעיר הזלס גס הצ"ד ק"י קס"ל הכריע מהמנסג שצעירסו לאסור הצצול שנתצשל צומס שצכונת המות גס הרצ עומס לצרכס דכ"ל ח"ל הציל צכסו לאסור הצצול שנתצשל צומס שצכונת המות ועומ"ס ח"י עני צלות הקודס וכיון דרצכיס מוצחקיס צעיר הזלס כולס חששו לאסור הצצול שנתצשל צומס חלו מוכרס הוס דק"ל להלכס למיחש למעס ד"ס ע"י דס ודלל ככ"י כ"י . שו"ר להרצ שו"י ג"כ סס קס"י שלי"ע להציל חל מנסגל ונתן קונך למנסג צלוורו ולפטר דקוצרי' דסעעס הוס מוסס הדחת הקכין של מים וכססו צצית מדיח שסו מוקוס מולנע חלל כסווס חחת האור שסו מוקוס מוצחקס צצרי ח"ס מוליון חל ח"ס חרינו חס שס שלל להצצית לצרי חלס וכן רחיו שלל כ"י ללדס להציקו חלל צוצחורס חלפלים ולא צמוקוס מפורקס ע"כ ונח מולל דוחקל חלי דכפ"י חס יס צצחיס שצכונת הרצס צני חלס סעוליון צצית חיו חוסס המיס מוחרס כיון דסוי מפורקס חס ח"מל ועוד דסל ד"ס חילוק צין מוקוס מפורקס לשחיו מפורקס ז"ל שחיו נחלס חוללך שצל להציק חלל ח"ס שצל צין צני חלס חלל ח"ס חוק להס וודיח חרצו צומס חלללס וחוק חין להס דסווס קוצר יספכו המיס ולא יוקר ומעעס זס חששו לשפור המיס שצצתי שכונת ח"יג דסויס חס צולל' חלל צני חלס ונ"ס השו"ג חין לו שחר דכפ"י ל"ח דומס שצצתי שכונת דשופכין חיו מוקוס מפורקס ומיס שחתח האור על הרצ הוס נחשצ מוקוס למע דלחין רציס מוליון סס צחלר חו צלכסדרס צמוקוס שמויחין כלי המיס המ' ואלרצס יס לחון קונך למנסג דצדק זס ודלל כהשו"ג והוס מוקוס דצצחיס שצכונת המות מוליון צני חלס לכך דן דעמחו חוללך דמקחמל סס מוליון כדי מים כדי לשחות ולשמש מוקס כל לרכס הלכך הולך דוקל צצחיס דמקחמל מולל סס מים כדי להדיח חרצו וחיו הולך חחת האור דלחין מוליון סס צני חלס ודן דעמחו דחיו מולל סס מים . ולכך חיו חילך סס חחת האור . כדי להדיח חרצו ולפיקר חפער דיון גרמא דנחגו שגולחין המיס קודס ש"מות המות חחת האור ושפיר חווריס שכססס חחת האור חין מוללך המות מדיח חרצו צחס מוקוס דלפי דלחין ש"מות צני חלס סס דן דעמחו חוללך דלל יולל סס מים לפיקר חיו הולך דנך גס ודלל כהשו"ג דצצר דכחסי חחת האור דצציס מוליון סס

כיו ללותו וכל צחר חפכל דצצית רציס מוליון ולא חחת האור כגון חלר חו צלכסדרל וכומ"ס צמוקוס גס חוס חיוס להרצ פרי מנדים צחלס"ח ס"י חס"ס סקיע כ"י ג"כ דלס מוחל המיס צחור חין חשש ע"ס ירלס זס חדש שרלחי צפי מוחל דצצותל ששמועות דר"ד ע"ג דכ' דצומס שצצור וצלר חין לחוש דכיון שסו עמוך כ"כ חוללך חיו עורס לירד סס וגס צומס רציס חקקיס צמוקוס חלל וחס מוצחקיס צמוקוס חסו לפרקע דלחין לחוש חלל צומס חולללס צכליס וגס צכליס חין לחוש חס נחעצצצצד חחר דלחין לאסור חעצצצו ע"ס ודצציו חלו חלחוכיס חחין כהשו"ג עומס ח"ד הצ"ד ק"י קס"ל ח"ל דלחין לאסור הצצול שנתצשל צומס חלו חלל לשלר חפ"י ח"ל צלות הקודס גס חעצצצת חקור ונלע"ד דצחילכ עוד חחס קרפ"ס חוקל לא חפסיד וגס צומ"ס צצור שסו עמוך חיו עורס הרצ ח"י לצרכס ק"י ח"י ד' ליר"ד פליג ע"י ודללר"ך ע"י דככלי של מים חיס שקוע כולו צני הצור ע"ד ועומ"ס צלות הקודס

סא ככנס חס חחר וכל חת על מוחו מוללך חיוס חין ככנס לשחות המיס שצצתי שכונת חותו חחרו הצ"כס ק"י שר"ע ופשוט דח"ס למלכד עלמו לדעס כגון שסחס סס המות מות צלותו יוס חו למחר שחין ככנס צומס שצלותס שכונת חפ"י צומת על מוחו וחפ"י צומס שצצית המות עלמו מוחי מעמל גופיס

(ח"ס) ככנס מים שצכונת המות חס חיו מים חומס קודס שומחמל חס חלפרין והצצתי חס חיס צומס ונלח חו חצלין חיס חלפרס וכן נחששו המנסג חומס צומס חומס עדיין לא מלחסי גילוי לכך ח"ל לאסור כ"כ הרצ מוצחק"י ז"ל צפי ח"ס ח"ס צ"ד קס"י ק"צ ע"ס ועין להרצ ידך חצרכס ק"י ח"י ונח"י צ"ד ק"י ח"י חעלס מוצחק"י ז"ל ודוק . יע"ס חס"ן)

סב ככנס מונעלים של מוס חל יחיס שוס צר ישראל חלל חוכרס לככ"י שלל יצל לירי ככנס שוס יסודי כה"ס ק"י ח"ד ופי' חופכס שס דר"ל דוקל לנכרי שקונס לעלמו שלל יוכרס ע"כ . ונחשקתי חס לקס מונעלים ולא חפסיק להחיס עד שנת חס זס נקרו חו מונעלים של מוס חע"פ דלל חפסיק להחיס דסוונת לגני ככנס מולל ח"י ח"י סכנס להחיס ירל' ח"ד לא יס להציל רחסי דוחר מוצחרי"י וח"י חות דק"י ח"ל לחקוריס צחלס ועכ"י פסק הש"ע י"ד ק"י שומי דחפ"י עשחס ללכרו לחו חלפרו דסוונת לא מלחל ח"י

סג ככנס . יס חס חיו שופך ונעט מים על חלרן קודס ש"פסס חוס ויפסיד ג' פעמים כומ"ס חכמי חלחט דלפעמים שד חו חוס רעס שורס על המיס ויכול להציקו כ"י צומת חוס ע"י שפיכס של ג' פעמים והשפיכס יחיס קודס חצרכס דוקל לא צחפך וחל"ד יצדך ויחסי ויוד לו ק' חצריח מולל ח' כפ"ס (ח"ס) וגס לר"ך לומר דסשפיכס ששופך חיס ע"י עלמו דוקל כך חונר לי ח"ס כר"ו סכן כחצו חוקי צצ"ס חולין דק"י רע"ל ד"ס חוירסו כ"י יע"ס חס"ן)

סד קנולס לחסס חופלח נפלים חס חסל חללס צחוך חבורה חלר חחגור צו על צכרס כל יו חריונס עור חכס שומפעי"ס צעללס מונעליכס חל עורס צכל שסח ונחסווס להס עור חדש חוס מוקולל שלל חפיל : ק' חצריח מולל י"ד פ"ן

סה ככנס כ"י צכ"ס ח"י חס"ל חלס שכונת צית חדש צמוקוס צית יסן יס לחפר שלל יסנו חפסח"י והחלובי מוכות שסיו ציען וחל לחו יסל להס ככנס מופי חמווריס שדיס חו מלחכיס וחין צוס מוסס דרכי חמוורי . וסמנתי שומעס זס מוקפידין לירד צצית חדש דק מניחיס לירד צס צחכס מ"י שלל יקפיד על כך חו נוהגיס לו גס שכר מוקפ על הדיוס . הרצ יוקפ חוון חלככו דר"ד ע"צ (ח"ס) ועין למוסח"ק ז"ל צפי ח"ס ח"ס צ"ד ק"י ח"ס ח"ס צצ"י יע"ס חס"ן)

סו כנסה כי צמחה בלוחות אות כ"א וצ"ן פרה אשר
חלד צי עגלים יחד או כל דבר שאינו רגיל להיות
בגון תרנגולת שחלד צי ציגים צוים אחד לך לנשמתן עיר
וכן אילן כו' וס' להסתפק אם היה תרנגולת שחלד צי ציגים
צוים הנקי דוק ייחשב שהם ציגים אי צי חלבוניס וסמי
חלבוניס דגם זה אינו רגיל ולרוב לנשמתן עיר אולי כיון
דנבחוץ נ"י ציגה אי דבר הכגיל ויקרי לא דהיא גדולה וענינא
הכנסה י"ד ק"י וק"י קציע' בכל הלוחות דכ"י הסקיד
ותוהו לנאוכך וניש לקי וני' ה"י סק"י וסק"י
סז ס"ס דק"ויל דאפי' צאקור לאורייתא יס להקל ולהת'
צמ"ס היינו דוקא צוירי דליקורי אצל צמ"ת עשה
אפי' מלח עשה דרבנן אפי' איכא מלה ספקי חייב לקיים
המלוא סרצ מטה אהרן חייב וערכה ס' ק"י ל"ח נשם כמה
פוסקים דפשיטא לסו כן כמותי דבריו לגיל וערכה סו'
ס"ק ע"י (א"ה) ועיין ב"כ וי"ס היה כר"ו צבירי עברה סק"ג
ובקי תפארת ארס צבירות דקפ"א ע"ב וני' ס' סק"י
ובקי חרעא דיקראל וני' ס' סק"י ע"ש וצ"ן כר"ס סק"י ו"ז
ובקי שורשי ס' ס' דקצ"ל ע"ד קצ"ן איליור ד"ך ע"א
וכי"ג ע"א ולמודי ס' למוד קפ"ד כפי אסרן הכי"ו דליח ע"א
פתח הדבר ח"א ק"י קפ"ו וס' דר"ף יע"ש ע"ב וי"ס
ה"ה כר"ו צבירי עברה וני' ס' סק"י וי"ג וי"ס א"כ סל
ס' סק"י ק"ו יע"ש דוק ועיין עוד בגיליון רש"א הכי"ו צ"ן
אש"י רבנן צקי ק"י צכללי ס"ס צקלרה יע"ש אש"ן).

סח (א"ה) לענין סק חוכות עיין וי"ס היה כר"ו לגיל
וני' ה"י סק"י וי"ס צב"ז יע"ש אש"ן

מע' דע' אות א עד יט

א עדות על אזה דבר עכ"ס וס' לפי חומן נאמן עיין
להרצ חוות יאיר ז"ל דרמיו ע"ב
ב ערבות נשים לאו בכלל ערבות כינהו הראש' צבירות
פי' וי"ס ק"י י"ג ועיין מה שכתבתי הרחצ ע"ד הרצ
שנתיים ס' ויאל ובכלל הדברים כי דל"ד אשה על איס אלא
ה"ה א"ס על אשה כו' וענינא עוד צענין זה הרצ מטה אהרן
חייב דקפ"ט ואל"ך וס'קד לאצבחה צמחיו חל"ה ס' ז' ולוח
דוד ס"ב דל"ה ע"א (א"ה) ועיין לנזכר"ס צקי עין הוים דפ"ה
עי"ג וי"ס ע"ד הראש' ועיין לגיל מ"ה הכי ס"ק ל"ו ולמהל"ס
ז"ל צקי לאצבחה לנזכר ד"ע ע"א יע"ש אש"ן)
ג עבדא כנקרקעי דני ל"ד עבד אלא ה"ה כל אדם צן
חורין סו' כנקרקעי ודלא כ"ס חולקים סק"ך חייב סק"י
ל"ה
ד עולם הבא כל מי שחיוון לעולם הבא שיבא עיר אחר
מוחו לעו"ה צ"א אין ריוה פולגות צו צודל"י המע"ה
ס' ת"ד
ה עבר הירדן סו' פולה לארץ פקני ר"א פי' טו"צ וענינא
הצב"י וצקי מנצ"ר כס"י תפ"ט והרצ מטה אהרן ח"א
ד"ן ע"ג וצלאש דוד ס' דברים צקי ואחסן דקני"צ וס' ל"ה
סדר זה
ו ענידה צכ"ע שאלו חז"ל סל"ך צעמידה אס עומד וסוהס
עטנו נקי צעמידה ונקי כו' יושב כל אחד כדכיה הצ"ח
חייב ס' י"ז סק"ג ועיין להרצ מטה שמוען שס סק"צ וצרכי
שס סק"ג וסק"ד
ז עובדא צמקוס שאלו ס' על אונול חל סעשה כן
סלי עובדא וס' מוטע דשאר אמונלי לא עבדי הכי
סרצ חייס שאל ח"צ ס' ל"ח סק"ס
ח עונשין מן הדין מלינו צבנהרין דע"ד ע"א דרי אלצה
ואצוס דק"ל כן וגם כמה חל"ס מלינו דק"ל כן ולכ"ע
אין מוסרין מן הדין עיין צקי כריחא ס' ק"י וענינא צבירי
עברה וני' ס' ס' ס' דצדיני שוים לכ"ע עונשים דבר
הא צק"ו שסוה מן הדין יע"ש
ט עניית אונן מי שמוסק צבורה פטור מלענות אונן
דברית וכו' ואל סעשוק צמ"ס פטור מן המלוא הרמ"ע

צמחיו ס' ק"צ וכו' ואל צמ פסק הרצ מ"ס רצ"ס חל"ה ס' י
צ' וענינא ס' עונק אלו ס' ל"ה וני' צבירי עברה וני'
ס' ס' ס' י"ט
י ערצ וי"ס דהאכילס צו חייב עיניו לאוחס שמועניס
החמוריס צלילה חלילה וי"ס שייכא ל"ח שסוה יו"ס
הסל"ה דרכ"י ומונשה דפסקיס דה"ן ע"א מוטע להסך (א"ה)
ועיין להרצ עדות ציעק צליקועין ס' ל"א יע"ש אש"ן)
יא עדים סל"ריכס ליסצע קודם שילאנו דצריס אין מוטע
צבירות זו כלל אפי' לאסר שסצעו סו' קידושין ד'
ו"ג ע"ב
יב עור - גויל סו' עור שסס מוטעל כסוה וס' יסוהך
סעור צעצו ויול"ה סל' דק אסר ומוקוס סענד ויעבדהו
כו"ס זה נקי קלף דוכסוקטוס וסחלק סקי סו' יוסר עב
אס עבד אוחו כסלוי נקי קלף דרמ"ס צקי פלך הדור ס'
ס' אלא דרש"י וסחי צבצת דעני' ע"ב ס'ל דוכסוקטוס
סו' סל' דמקוס הצצר ע"ש
יג עין הרע אינו שולט צונקין אלא כשמונה כל יסחלל
הראש' וסקסס עליו סרצ למס דוד ס'ל דקל"ח דציוח
דכ"צ ע"ב וסכס דליכא איסורא אפי' צמקל ע"ש . וסס
הוים להרצ ח"ס סלס צליקועי' דכ"ג סל' קוסיל זו וססס
אסר וס' מלפסיה דל"ן סכף שולט אלא צונקין כל יסחלל
אצל צמקלסס איכא איסורא (א"ה) וכן סכסמו סלחמוניס
דאסור למוות אפי' לדבר מלוא אפי' מוקלס עיין להרצ פרי"ח
א"ה סכ"ה וצקי יסס ללכ סס וצסמוניס סס וי"כ א"י
סדל ע"ד סלל סו' כמק ענודי כו' יע"ש
יד עבודה זרה ידוע דאסור להזכיר צמנה אלא דכל ע"י
הכחצ צבורה מוסר להזכיר שסס וסעמל כיון ססחיה
הזכירה ודלי נחצטלס . ס' ירל"ס ס' ע"ס וי"ס עוד סס
דלס סו' סס הדיועות סרי כלכחצ כרע צל כו' סרצ ערץ
ססלסן י"ד ס' קני"ו דסס דצרי' מכל סמי' וכרע צל סל'י
דכ' צבורה ע"ד ולעדין דקרוצ סרצ' לומר דמ"ס סרל"ס
צמח' סו' דעס דצוהיו דפ"י דכצנחצטלס וסו' פי' מלפסיה
דכססוה סס הדיועות לא כסר וס"ע מוטוס סע"י ססויר
סכסו' דסו' סס הדיועות דוק אלא דעל פי דכצנחצטל'
ק"ך דכסס ע"י סכסויות צבורה וכמוס אסל מוס וסס וססר
כסס זמן סמי' צנצ"ס וצמ"ס סכסרין דק"ד ע"א צבי פטור
סמי' צכסו סעדין עוצדין אוחס וליך נחצטלס וסוה ר"ל
דנחצטל סיינו דכצנחצטל פסלס חוסי סקסס על סר' פ"י
מציין ס"צ צסמונות דרל"ט ע"ג דסצי' וסס אחרון דכסס
מלפסיה דכסלסר סך דיכא לא הוים צכוסס סייסס אוחס
ע"י וס' היסס נעצד ע"ד
יז עיבד צללו סוהסר צמ"ס למעניס ר"ל מדרצן . ס'
סחלק ס' פ"ב מוס כסס סו'
יח ע"י סנשחף סס סמיס ורצ אסר דק"י'ל צכסרין
דק"ב ע"א דנעק' ון סעולס סו' דמוסרין אפי' עכ"ס
ודלא כו' סעסס צס לומר דל"ן סעכ"ס מוסר על כך אלא
סל דלינו מוסר סבי רמ"א צסגה א"ס ס' קכ"ו סיינו צכסצע
סנשחף ש"ס וד"א דוקא סרצ כורע ציחורס ח"צ ס' קמ"ח
צמ"ד ולא זכר סכ"צרי כו' סרצ עבר אסריס ס' כ"ל וענינא
ס"ך י"ד ס' קכ"א סק"י וסרצ זרע אונס ח"צ סק"י ק"צ
אלא דסרל"ס סכצי' ס"א יוסרין ל"ח לע"ד דלס דבר צס
כלל ע"ד ומו"ס ס"ך סס ע"ש רמ"א דל"ע סן נכסר ל"ח
סכ"צ סס צדעס רמ"א צסגה ס' קכ"ו דוק וס' פני וצין
צכסרין דק"ג ע"ב מוס"ס ור"ס מוסקר סל"ך צס ע"ד
יט ע"י אסר נאמן צאקוריס להסיר אצל לא להסיר
ש"ע י"ד ס' קכ"י ס' ויין לס"ך שס וצסגה
ש"ע סס ס"א ולסרצ חיוך צ"י ח"ד ס' ע"ן
יך עניות כל מקום ססוכת ס' מליה סס עניות מליה
ס"ס כדריס ד"ז ע"ב
יכ עולם חללו סל עולם סו' ח' ססס אורק וסחצוונס
ססלל עד סכמיס ח"ן ססס כ"י סכסרין ד' ל"ח
וצכרין

70

כב עשה דעילות טומאים חוץ ללכוד חצ וטעם ונת הובס
 דיש חילוק בדיילות המטנות עכ"ל חשביה הרמב"ם
 צמחין וי"ט אור ל"א למלוא אמת וי"ט צמחין ל"ה אור ע"י
 וע"ה חשב לשני לארץ הזו וטעם ונת כל אחד כדינו וא"ת
 למה חשבם כאן לשנים וי"ט ונשען דחשבם לאחד ועוד למה
 לא חשב לאו ג' לרוב הדין הוא דהר"מ קי"ל דשני שוואלי
 מלאו אחד ואין להם עונש אחד אלא לאו אחד נחשבים ללאו
 אחד אצל אם צאחד נאמא עונש יותר זה כלל גדול לא
 ענין אה"כ הזהיר חשיב ליה לאו אחד וכ"ה הפ"ד דרך מוה"ר
 ר"ט חשב דכן קי"ל לז"ה כהר"מ וספרהרמב"ן הלוגי ע"י ע"ד
 וא"כ לדעת הרמב"ם א"ס דכיון דלדור ע"ה לית שבו כל אחד
 כדינו אלא לאו למדיה צרם לטעם ונת שכתב למחנה שבינה
 דלית ציה יותר עונש כרת חשיב ליה לאו אחד וק"ל .

בג אחי עשה ודחי לית כיו כמ"ל בלוקות הח"ל ז"ל
 בשניהם לאורייחא אלל אלל לית הוי לרי דאקרו חז"ל
 אשאר אחי עשה לאורייחא אין זו רח לרחות לית דרבנן
 כ"כ צמירדשי על הש"ע ק"י ט"א סק"ו ע"ש הס"י ק"י ק"ב
 יע"ש ובי הס"י ק"י תנ"ד קק"ח דהס"י דמכירא צצצת אקרו
 חז"ל ו"נו שרי למוכר כדי להכליל ואיסור חנוך כיו ע"ד
 אלל דלע"ד לא היה לריק לזה דכ"כ הס"י אכן העשר סס
 ס"ק דצדעמו לזערו לחוד סגי ולא עבר על איסור חנוך ע"ד
 וענ"ש עוד לזה צמירי טהרה ונ"י ה"י קק"ד

כד לאו האו וכלל עשה דקיימ'ל דהוי עשה ז"ד לזכא
 עוד עשה לחי חיות אלו לנפיק וכללם הללו כגון
 וואי דכתיב כי אם בחולם ונעניו יקח אשה דאם לא הוה
 כתיב צפוק יקח אשה הו"א דתיבות דכי אם צהולם ונעניו
 לחוד קאי אללו הנפוצים קודם לכן דלוי הוו שני לאוין ולוקם
 על שניהם תוי פסחים דמ"א רע"ב וסמקוניו סדר אמרי ד"ם
 כי אם צהולם כי זה נרמזים ונמנח"י צ"ל ד"ם כי אם
 ללי אש הציא חילוק זה ע"ש ר"ח בהן עיי"ד

כה לאו הלא מכלל עשה דקיע"ל דהוי עשה יס וי עקרו
דזה הלאו אלים ואין עשה דומהו המדיר"ל י"ל צק
י"וק"ת וממור ק"צ ורס"י צצ"נ ד"ל סע"ל כ' ל"ד עשה לחור
לא דמי ל"ת ועשה אלא אפי' עשה דליכ"ס צבדים לא
דמי ה"ל עשה ל"ת ועשה ע"ד גס הדיב"ס כלל רכ"ב כ'
דאפי' תרי עשה לא דמי ל"ת ועשה ע"ד ועי' לק' קק"אך

כ"ו לא אחי עשה ודמי מדי לאחי בן הכרית החכם הנביא
צבי' לאברהם למקנה דמי' ע"א וחילך נזכר צבי'
דמי' רב בוי' ודלל כהנ"צ דק"ל דלמי עשה ודמי כנע לאחי
ע"ד

כו (ל"ה) חרי עשה לא דחו לא תעשה ונעשה כ"ב חרי
צבחות ל"ך ע"ב ד"ה אחר קרא וסניחו היצ"ש כלל
רכ"ג אצל הריצ"ח ז"ל ס"ל דחרי עשה דוחה לא תעשה
ועשה כח"ש צפ"י צ"מ ד"ה ע"ב ועיין צפ"י לאצרהס לנזקת
דקל"ח ע"ד וילך ל"ה ע"ד יע"ש אש"י

מע' דפ' אות א

פריעה יסועאליס שטענדיג אחר י"ג טעג אין צהן פריעה
 נאמען השנויט : הסזקורי קי' ריגש ד"ס גשו אלזל נאמיס
 דש"י סו"פ לך לך גבי יסועאל נאשנע דש"ך צהן פריעה
 אללל דזקון כנוו אל"עס נאמנת רוב חאמיס אין צו פריעה
 וועין נאסר"א צחי' אגדות צאסדערין דל"ד ע"א גבי ויסד
 יתרו סעציר חצב חלל על צאקו כוי' סארי' לללל זכר נאס
 ונ"ע סלכס נאמיס דקארא עינד דעמנה על נאסר"א לנאמיס
 סרינו ריקאנטי קי' חקב"ס ע"ס סרי"א נאמיס דצגדול לא צני'
 פריעה דאקאנאל ככר נאמיס וסציא טס נ"ס ציצמות דע"א
 נ"ע וסאמי' טס דיהאשע סוא דמירש צקאל סריעה דלנאמי
 נאסל"י אחר נאמיס וסדקאמי קע"צ ונ"ע סציא נ"ס סריעה
 יו"ד קי' קס"ד ודסס דצרי ע"י ונאמיס עוד צום צאמיס סרי'
 סק"ס ליג וסדסרסוי קי' ריגש צא' גשו לא אלי גס נאמיס
 סאמיס קי"ס לך לך כרי דצגדול אל"א לעסות צו פריעה
 ג"ד

יד לֹא הִיטֵק לַעֲשֵׂה לֹא הוּא בִּנְיָה וְשׂוֹם דְּלֹא וּמִיֵּי
צַפִּי צְהִירָה וּמִירֵת הַשְׁבָּחוֹת וְהוּי נִיֵּי מִמֶּנּוּ בְּגוֹן שִׁלּוֹת
הֵקֵן וְלַעֲנִי וְלִבֵּי הַמִּצּוֹת אֲחֻסֶּה וְכֵן לֹא יִקְרִי כִּיֵּהֵק לַעֲשֵׂה
שְׁמוֹקֵה הַגְּזִילָה וְנִחַסֶּה יְדֹ . הַרְצֵה הוֹוֶת יֵאִיר דְּמִקְטֵן ע"צ
וְעֵינֵי הַלֵּה עוֹשֵׁשׁ דְּגִין וְנִמְחֵא אִוֶּת קִיטֵן וְאִוֶּת קִי"ל וְנִמְחֵשׁ
עוֹד צִוֶּה לַעֲנִי מִנֵּי הֵלִי קִקְלִי

מז עשה דקדוש הדבור ק"ל לאינו דומה לא חעשה ללאחר הדבור ויורה דמיא להין עשה ללאחר הדבור דומה לא חעשה דקדוש הדבור פלח נגב דמיא ע"ד ועיין להארי וטעם להארי דקלימ ע"ב וצמח"ד דמיא וצקי האלקי קי"ז וקי"י וילא והבא אור חדש צפכסיה דליא ועקניא דמיא ע"ב ולינוודי ה' עי ע"ב דמיא

פז לא תשיג גבול רעך והלא כבר נאמר לא תעשוק את רעך ולא תגבול אלא ונלמד שכל העשוקה תחמומו עובר בעשה לארין כיו וצחולה לארץ אינו עובר אלא לאו אחד דלא תגבול . קי יכאים קי רמיא וכ"כ רש"י צפ"י הסומט קי כי חלא ופי' הצ"ע קי' טעמיה ויניט צפ"ע ופאך אחרונים שם עשה דלעולם צהס תעבדו הוי עשה גנור לאורית' מוב לרובא דכחותא ומהר"ם יסרכל ה"ד צקי עובתאיהו קי י"ב ד"ך וינטי' צחידות' על הש"ס צכרו דלוי' ע"צ עשה ומהכר צקדנן צלונים לרעת רש"י אצל לרעת התי' אינו ומהכר צלונים אלא צבולה צכד קירח כסף דלוי' ע"צ

עשה כל עשה איה ציה מוי לאו דכתיב ודכל אשר
אונתי עליכם השמנו והסנוי יסן ואל אינו אלול גית
הוא דק"ל דלתי עשה דמי ל"ת ביון דבעשה איה
ציה דתני עשה ול"ת הרב שפתי חכמי" ס' ונשפתיים דמי
ובכל אשר אנדתי אליכם השמנו ועשיל ק"צ עיש המזקוני

ב עובר על עשה או עובר על לאו לאמור רבנן זימין
 דהוי אסוכחא אצל וואי דקאמרי עובר צלח תשעה הוי
 ודאי עון המורה הכז חיים שאל ח"צ ק"י ח"י נשטס ה'י' לחם
 שלמה ושאר פרי וסוד חלק ע"ז ג"כ לה"ה נזי עובר צלח
 תשעס זימין הוי אסוכחא ע"ש וס' עוב עין על הש"ע
 ק"י קנ"ו סק"ן

עבר על עשה ועל ל"ח שיתק לנשה עולה ומכפרת
עומ"ש חני עני צרות זה לעיל ס"ק י"ג והתו' ציומא
דל"ח סע"א כי דעל שאר דלחין כגון לאו שזכילות וכו' ולא לא
דלחמא הא דעולה ומכפרת ועל חיי' כיהות ולחין גמורין
היה עולה ומכפר אלמא שיש להם כפרה אחרת שערותן חמורה
עיה' ומה י' לרקדק דלחין גמורין שלא התו' בהם דלחין
ומתורס עומסו אל"כ דעולה ומכפר אלמא אם היה צדוקה אל"כ
לחפ"י עולה לכפר דגם צדקה אינו צא העולה לכפר אלמא
אלמא היה נחיד וכן מלמדי להרמ"ש ק' ויקרא ד"ה ונכלה דכ'
י"ש המוצין דגם צדק' מיתות ולחין גמורים ועשה צדוקה
לחין עליהם שום נקיותה העו' ואל"כ כלל עיי' ועומס' ל
כ"ק ח' גס מל"ח צ"ה ס"ב ד"ע ע"א דעולה צא על
ההכרח עיניה ג"כ ע"ש ובח"א ד"ע ע"א איחא שם נצוחא
ותר' לחפ"י בהכרח קאין צו חטא אלמא דנחנהל למפרע
דחפ"י לטק' מציא עולה עיין צ"ה ס"ב שם ובנפשת לעונה שם
ו"ש התו' שצדוקה ד"צ סע"ב דלם עשה חטאי על עשה
ומחלין לו לגמרי ומשלים על הלחין דעומסיןלו להקל הדין
נענה ומעלין אלל לחין לגמרי עיי' כדי דלם חקאי אל"כ צדוקה
י"ג ע"ב ופירש"י שם ל"ל דהגם דעומסל לגמרי עדין לריך גמר
מכרה דהיינו עולה דורון כדי להקביל פניו על מה שזכר
דיוק דשם האמור נמי יתיישב נמי דברי רש"י צדוקה סד'
ויקרא ד"ה ונכלה לו וגם מ"ש התו' צדעת זקנים ק' ויקרא
ד"ה לכפר דהעולה ומכפרת מה שלא ידע מעולם כדי דלם חקאי
ומ"ש צדוקה חז' דעולה דורון וגם מל"ח צ"ה ס"ב יונא' הכי
ד"ע נמי דעולה חז' לכפרה מתיישב הכל עומ"ש רש"י צדוקה
שם לאחר דעשה חטא על כל הכ"ל להכפרים עם הכהו'
אל עולה דורון לרבות לה' והיו כגור כמפרש עיי' ועומ"ש
בדפנותי ק' ויקרא שם

בזמננו ק' ויקרא שם

ע"י"ד והתוי יצמוי דנ"א ע"כ כי דק"י"ס חזרהם פריעה ע"י"ד

[illegible]

פוקד עון אבות על צבים על שלשים ועל רצעים לכה"צ
צקלא ה"ד בשמחה פעם אי נפנעים מוננו עד ד' דורות
אבל אם קינה צו או עשה חטא אחרתפנעים מוננו עד ח'
דורות ואם תהיה י"ב כ"י עד כוונ דורות ואם נזונה זונה
על זרעו אפי' להצנים לא אחזו מעשה אבותיהם צדיקה אינם
כילולים אם לא בזכות נזונה וגדול . ק' הסחידים ק"י קק"ד
וזנה יחנן מ"ס צימור' דק"ה ע"צ צעוצלל לחצון דעבדו קפי
צניו כ"י לנבזר זס על זרעו מעוס מידה ככ"ג כמ"ש משהר"א
סס ולא קסילא מעוס וצנים לא יומנו על אבות אי"כ אפשר
להסס צמחומון מעשה אבותם צדים וניין להסס למס דוד
ק"ס יתרו דק"ע וס"כ ר"ס ק' ציד ונמ"ש ציורי מוסר
מנ"י הס' ק"ס ח"ן

ד פטור אש"י בכל הדברים שאנוני פטור הוא פטור לכל
אקור ולי"ד צענין צטת הצ"ח ס"י ק"ף ק"ח והוא קאי
על פטרי המו' יע"ש ועיין להרצ קהלת יעקב דקל"ד ע"ד
ועפ"ה להרע"ה צהשנעות ק"ק כ"ו וק"ס ל"ה ופי' יראים ס"י
ס"ט והמו' צמולין דק"י"ד ע"ה הולכיו להצי"א ראים על פטור
המו' פ"ה שהוא פטור לכל אקור (ל"ה) ועיין לנזיכרס"ף י"ל
צ"ק' גמ' מ"ס ונ"י וז' ס"ב יע"ש אש"י

ה פטור הא דלעיריין שכל פטורי דקצת פטור חבל חסור
 צר ונתלת היינו דוקא דצדק שפושא ונעשה חבל דצדק
 שאינו עושה ונעשה פטור וחוזה. ש"ס שבת ד"ב ועיי' צהרי
 קהלת יעקב שם כמה חילוקים צום

פירוש אשכנז דפי' הש"ס חילה מלך וצני הש"ס לנאלי
 נ"ט והזקוקים אחר לא צני כלל הוא ונשים דזקוקים דצני
 ידוע הים לכן פי' דהך ונתחל לכך צני לנאלי נ"ט חו' שבת
 דא"ר ע"א ד"ה לנאלי

פשוט דרך הסתלא להוכיח הפשטות המה' חס' דוקא כשהענין אייני צדק של קדש או פליג הכה צדקה עם חיק או מחיר ת"צ פשוט המה' אצל כסל' יס' אחד ואלו אין להקפיד איזה נכסה חס' הוי בחובות ד"ד י"ב צ"ג בקיבור כללי המעשה הדרשן צ"ס צדק צדק ראשונה ולה' פני מצינ' מ"א דקל"ס ע"ד

ה פּרָק 73 צו שטחצוה צו ל׳וועבד שלל ע״מ לקבל פּרָק
אונטן אים וועקט על חיוצו צוהוה וסוף, שטחצו לפרנס
משורה הדין סוף ל׳וועבד ע״מ לקבל פּרָק ווערשט׳ס ה״ד
ווערשט׳ס צפ׳, סוף אצות רפ״צ אכל ווערשט׳ס ה״ד הא״ר
סוף ק״מ ק״מ ק״מ כ״צ כ״ר ד״ש׳ס ל״רד ל׳וועבד שלל ע״מ לקבל
פּרָק

מ פסוק ללא פסקיה וזהו רצונו ע"ה לא פסקין וי"מ
 אם אינו פסקים דרך תהיה לא לאמר זה כח"ש הטוב
 סי' וי"ט הנה"ל קס"י רפ"ב ועיין בתענית ד"ך ע"ב . ויורה
 373 הנה"ל סי' כ"א קק"ט אל"ל דעונ"ש הנה"ל שם פס"י

הצ"ח כ"י ל"א קאנז אלס כעסור דרך תמימה וצקסא לית
צום האז איסוי ל"א פסקינן אזל אס קורא הפסוק דרך
צבא ל"א לית צום האז איסוי ואלא ידענא וואס צעהנע כעסור
לצבא ל"א ווכעסור דרך תמימה וצקסא ולענסהולדענס צ"י
הכל צענעמטס אחרים דצום הוואר האז איסוי עי"ד פ"ס צ"י
הצ"ח (א"ס ועי' צ"י פתח"ד דע"י ע"ד יע"ש אש"י)

פסקי רישיה ולא ימות לא אחי דאקוד לענין שבת אלא
ציער אל אצל לא כשעושהו עיי כפי הא"ר ק"י זר"ע
קק"י ועיין להרי מ"ח ק"י ס"י

יא פירות ראה זה חזק להרצ המינוך כי עק"ז שכתב
ה"ל תמרים אע"פ שהם פירות דין וחוקים להם ופטורים
צרכי הפה לפניהם ולאחריהם ע"כ. ואלא זעירא זה ימים ושנים
גדלותיו לשון זה חשתי לספק צרכות וכשהיו מוציאים לפני
בשעורה פירות דז' מניין עם תמרים הגם דמי' מכן מלכא
בש"ע סי' ר"ח ס"ד דתמרים קודמין צרכה לענבים שהם
ז' לאחר צמחא זה ב' לאחר קנא עכ"ל צרכתי על הענבים
וכוננתי לפטור התמרים ונחום שדנתי בדעתי דמאחר ה"ל הש"ע
יקצור בהמינוך והוא אי"י צ"ק ר"א ס"ד צאכילת פירות שלא
בשעורה ועוד דצמירי דצרכות לא ק"ל כפי' מכן ומיישגן
לפי' יסודאם כשהיו עשורקמות וקב"ס ל' דמנוחא ככרע וצפמנ
דלחן באן אלל סדק קדימא דצמלנא שהיא מליה מן המוצמח
ובכ"ה דיש ספקין לית לן לנחש לדן קדימא וכיולא צמא
נחית להרצ מאחר שכ"ב צ"ק קס"ח ס"ק כ"ד וכ"ש דליכא
בזה סו' דחולקים על הש"ע וס"ל דמי' לאחר קנאור' לאחר
צמחא אי"נ ב' לאחר אי' וז' לאחר ז' שוין הלכך יצרך על
איה מירכא עיין להרצ"ב צ"ק ר"ח ס"ס קק"ז דולחי לפני
עוד לצרך על הענבים ולפטור התמרים זה היה דעתי הקלמס
ושו"ר להרצ כפי' אליהו צוקנני' אחרון ס"ס צ"ק קצ"ח שדחה
דצ"ר המינוך מה"ל צמתי ידים וגם מ"ש עוד ס"ס המינוך
ליצרך על היות כעצב בשעורה לקיפות הפה כהז עליו דצרכיו
לא יוכל להולנע ע"ד אלל דא"ס הולא להמניר יחד יא"ס
הענבים והתמרים יחד צ"ד אחד ויצרך על שניהם כפי' ויאלל
השניהם כהזד וק"ל ויעשה כן אפי' דליכא ענבים וגם שאר
פירות שהם מניין ז' אלל דליכא תמרים ושאר פירות דליקין
מונין הוולא לחוש לפי' הרי המינוך יעשה כקדר הזה וק"ל .

יב פסקין יצאיה אופן וי"א דנוח וי"א לאיבא איבארי
דכבן וי"א דיש אפי' איבאריא לארייטא לך נא רחא
והפס' צו"ס אבי הדל צחי' על הש"ע א"ה כ"י שנת' קמ"ו

יג פרים ורצים וזי שמרצה בתשמיש איכו פרים ורצים אלל
אלרצח וזיק לבוף הש"ך קי שמות דע"א ע"ג

יד פוער אים שותם אדם כוס על קאוי ואלס אחר נגדו
לא ענד לו הקאוי וכולם לעשותו לתוך כוס הקאוי

[illegible]

לדרך צרכה^ה שנית והצב לה^ה צב"י חנני^ה שם חולק עליו
והסביר^ה לעתה דקתה דעתה האדם לשמות כל הכוס שלפניו
וימי אפשר צב"י גס החי נורה כיון שסוף כוס אחר
פנים חדשות צלו לכאן ומצד שנית אומנם וכל אחר י"ל
לכל יצדק דש"ה לכבר גמר ויה שכולם לשמות ואזב כנולד
לשמות עי"ד ונחמ"כ צב"י דלא גמר לשמות ויה שצ"ד עליו
שקצו צל לו עוד נאורות הדין כפי"ה אחר לנ"ש ששיבוסה"ל
ק"י כ"ו קק"ו דאם יש נאורות הדין לפניו וצא לו עוד נאורות
השנין דא"ל לצדק עליו והוא פלוגתא דרבוותא ע"ש צב"י
והרבותא ומה הדין הכז אהל יצק צב"י להרבות דקוק ה"ב
ד"י ע"א ומה שלק"ע ק"י ק"ס דני שצ"ד על פני ואחר
שאלכו תוך כדי דבור חסד לפעור על כל מה שאלכ צרכה
שצ"ד אפשר דמתי ע"ש ויציב להכז ע"י ק"י ח"י ק"י י"ד
ומדצ"י ה"א ק"י קצ"י קצ"ו נ"י דדענו שצ"ד על כוס
שני ונעם לחין כאן קצ"י קצ"י קצ"י כ"י דכ"י דפיעור ל"ד
שאריו לפניו צבת הכמה וכל שלא גמר לאכול ולשתות גם

ז"ל דכ"ב צפרי ונענו וויס ק"י ל"טו ליש כוזה פוסקים דס"ל
 ליש קצנע לשמים ולאכילת הפירות יע"ש ונח"ש עוד צה"ק
 הדעת צמעות צשורי עהרה ונ"י ה"י סק"ל
 פסוק ללא פסקים ונשה ללא פסקין ונזאזר צתומי
 סוכה לנאזר זה גם צנזאים וכתוצים והנז"ל צבי
 מצ"י סק"ח וזה דברי התומי אלו דסוכה ל"ח נציז אלא
 דקיים סם והכלבו כי דוקא צתורה וצנזאים אלא צכתוצי
 אפשר דשרי לחלק ע"כ . ולעז"ן ללא צצקין פשיטותיהו
 דהתומי ופני ספקו והכלבו הלכך ח"ן לחלק צין צזאים
 לכתוצים גם הטור צבי סק"ח ע"כ צצלקין תורה ככלל גם
 צזאים וכתוצים (א"ה וצ"יין ו"ש צבי פתח הדצרי דנ"ג ע"ג
 ונ"ש סם צצ"צ לקלא ע"ג יע"ש חש"ן)

פז פסוק דל"א פסקיה נאשה דל"א פסקין מנזכר בתרי
 קורא פסי דל"א? אס מנסיק ננע א' עד פסיכר מנזכר
 דפסקיה למפוקה לא פסקין אל"א דהנ"ל רנ"י רפ"ה צ"ל
 נ"ש צצרכו פס"ק דכל פטשה דל"א פסקיה נאשה דל"א פסקין
 ודברי ה"ה פ' ויקהל דפס"ו ו' דל"ל כיון שדפשו להשלימו
 למחר פרי כ"י ינ"ש (א"ה ונ"י) צ"ל פתח הדצ"ר ח"צ ד'
 קל"צ נ"ב ינ"ש ועיין ג"כ צ"ל דברי מנחם מ"ל דקל"א ע"ד
 ינ"ש חילוק אחד מנחם"ל ינ"ש ודוק אש"ן)

מורה פסוק דלל פסקים ונשה דלל פסקין ז"ל היכא
 דלפסר צנקל אזל כי לא אפשר שרי לאפסקויה
 דהא רב זעמואל מודו צ"ס מוילה דצ"ד ע"א דצוקוס דלל
 אפשר כגון צחוקות להחלוד שרי לאפסקוי וגם רב שם לא
 פליג אעמואל דלל שרי להפסיק צחורה אלל דלפסר דללוב
 אזל אם לא היה אפשר דללוב היה מודה לעמואל מה
 היה מעט הרי מלאך מרדכי צ"י ר"ו ק"ק י"ד והרי ל"ן
 נלמש היה צ"י לצרכות דל"ט צנכין וי' שצידק צרכה לצטלה
 דל"ל צדק שם בו' דלל אורי צדק חתה ה' אלתי ותקף
 חכר דלודני סקד ח"א לומר כיון דלמר אלתי צוה צ' נצי"ח
 אלו נחצצו צבגנון א' דלומר אלתי ישראל אצינו מועלה
 בו שהוא פסוק דצרי הימים אלל דשצ נרגשו שניהם כא'
 דכיון דלויג אורי הפסוק נחתי' אלל נחתי' ונאולע הפסוק
 נאולל דפוסק הפסוק אפשר דצ"הג לא מקרי קורא פסוקא
 ונאולל דלל חיקן כלל ויש חשש הזכרת ה' לצטלה ולפיכך
 יאמר אחר גמר הפסוק צבכחילו זח"ד ואל חששו מנעם כל
 פסוקי' דלל פסקים ונשה לא פסקין דצבגנון דל לתקושלה
 יהיה הזכרת ה' לצטלה דומר כיון דלל אפשר

יח מילות חשיב לחלוץ צפי חסידים דכל קאלנים ונסים
 מואים זה את זה כגון בטרעות נישואין שאין שנוה
 לפני הקב"ה לפי שיש בו הרהורי עניים עיב אין מהרין
 עבשו בזה ואפשר תפוס לעבשו מורגלות הנשים הרבה צין
 האנשים ואין כאן הרהורי עניים כ"כ דלמין עליה בקאקי
 חיוורי מחוד רוב הרגול צימיו וכיון דדשו דשו הרב הלצות
 צפוף מנהגין שבק"ס לצות המור א"ח

י פריעה צ"ח מלוה עיין להרב קבלת יעקב אור דרכי
להציל תש"ו הרצ"ו דס"ל כדעת הרמב"ם דמלוה זו
מפיק ונקטל והסב את המזלע אשר גזל לו את העושק אשר
עסק לו את המקדון אשר הפקד אצלו כ"י ע"ש . ואמנם
במיוחדות להרצ"ב ק"י פ"ח כ"י דמלוה זו הוי מלוה שמתן
שכרה צ"לדה (אלא להוה ר"ס וי"ש שם ששומן גרמא) .
כלאמי צ"י הכותב דפ"ו ע"א ע"כ ומוכרח דס"ל כוונת רמ"י
שם פריעה צ"ח מלוה . מלוה עליו לפריע חצו ולאמנה דצ"ר
דכתיב הין לךק סיחא סן שלך לךק ולא שלך לךק ע"כ ולא
ידענא סיחא אשכח הרב ז"ל דצ"ר רמ"י הכ"י דהוי מלוה זו
שמתן צ"לדה דאי ומדכתיב ק"ם חלף צחר איפה שלימה
ולךק לנענן יאריכו ויך כ"י הלא . י"ל ד"ר צמטקלות מנא
דסם לא כתיב הין לךק חלף אלא צ"ר קדושים ונבי הין דלשם נאש
כתיב ונאן שכרה צ"לדה ועיין להרב מנחם שמועון ק"י ל"ז קק"ה
ולחנניאל אור קי"א דרכ"ה

ב פתח' ארכומה הכי' צר"פ האקסה צפמקיס וצמגילה ד'
י"ד קע"ב פירט העכוז דהוא כלי קלל שחור כו' ע"ד"

וק"ק איך הוזכר עם פתח צגוי וצפה הכל והוא איז נאכטאן
 דאסער להזכיר צ"ג וזכיל דלחמי צל"ה צ"ג וזמנת הוא פתח
 וק"ל דאסער להזכיר צגו וזכרן ספחצ צרס קי זכר
 לחציהם ומס קטלים צגס ונעטריון שלל להזכיר רק וימי
 ושלל להזכיר קנאל"ה רק ק"ג כוי עי"ד והסכס חריי וזכרן
 נכיו ח' ללל נאכר להזכיר אלל צברונתו להזכיר עם המלך
 אלל אס כונתו להזכיר דבר אחר המרגל צפה הכל אלל
 דומילל חכר עם המלך דזה הוי עם המלך לל"ג דהכל
 הולך צחר הכונה וס לקייע לזה וסוף לשון הספלה עם
 לענין מלכים ש"ס להס שמות ככרי אלס כגון מיכל גבריל
 דפאל דשרי לקוראן צשמותן ע"כ והוא מהאי טעמא דכונת
 המחבר להזכיר שמות צרי אלס ולא קל מלכים וה"ה סבל
 ואס כנים אכתבו צזה ונחוצן נמי מה שהקשיו לקי מני הש'
 ק"ק צ"ג צו"ש העולם ארתיות אהויי מתחלפות א"כ קמור
 לאהויי כוי ל"ל אי"ה דאהויי הוא עם קדוש כוי דלשתי"ס
 אין לורך דאין כונת העולם צהובת אהויי להזכיר עם הקדוש
 דזה אלל להזכיר האלפל ציתל דלשוי דמתחלק כוי

כא פירות מאן ללא יהנה מפירות שצבולם הגם לאל
דגן יקור כמו מעליו ולא יוכל להחשק צולחכת
שמים הרין צדדים ד"ך ע"א

כב פתחסיא כבד נודע ללא הוי אללא כעעושהו צפני
עשרה מישראל . הרב צה"ע צ"ד ק"י צ' ונאס צ"ה
ועיין להש"ך צפ"י זק"ן קק"ד דעווי"ש הס"ע שם דפרהסיא
היינו צפני עשרה מישראל כי עליו ה"ל ואין ל"ל צפניהם
נונא אללא שודעים והעצירה וסבי מוכח צפ"ס ופ"ו ג"ו ואל
אחחר פתחסיא הוה עייכ וענ"ש צפ"ורי עשרה ק"ק כ"ח ונ"ש
הציהט שם להפ"ח בק"ל חלק על הצה"י היינו לענין ח"קו
דרכן דעבר צפחסיא ללא נעשה כג"ו גמור לכל החורה
אללא דוקא לענין ציטול רשות צפצח כנ"ש העו"שע ח"ח ק"י
שפ"ה ודלא כהצ"ה צוה ע"ד אללא דהא"ר שם ק"י שפ"ה
כ' ע"ש ח"ח דנוציאר צפ"ס עירובין דק"ט דגם דעושה פתחסיא
לפני כל אדם רק שמוכסח עלמו לפני הנשיא צלגנא קר"ק
ל"ה ע"ד ואפשר לע"ד לחלק דחא דמשמע בן צפ"ס שם
ז"ל צחילוב שצח צח"קור דרכן דצ"ח לא נעשה מומר לכל
החורה אללא לצטל רשות כנ"ש הפ"ח וצ"ח דוקא הו"ל דמחל"ק
ללא הוי פתחסיא אללא צפ"אין מוכסח ונהנ"א וגם הס"ע שם
אפשר דמודה צוה דהס"ע שם עייק דצ"רי ק"י שם צמחלל
ח"קור הורה צפצח צפחסיא דצ"ח כ"ע וד"ו דח"ל נשיא
אללא כ"ל שח"א צפחסיא צפני עשרה מישראל נומ"ר גמור
הוי וכסתמוות כס"ס כסתדרן דע"ד ע"צ ופקקי הס"ע י"ד
ק"י זק"ן וס"י ק"ט ע"ו וענ"ש השו"ג שם ק"י זק"ן קק"ד
וענ"ש עוד צוה צפ"ורי עשרה ונ"ש ח"ח ק"מ מ"ג ונענ"ב
כג' ק"ק י"צ ונ"ש ה"ו ק"ק ק"מ וצ"ח זה ק"ק כ"ח .

כג פערטן וווּ צעפערט האָט פֿל יונת הקיץ פֿענער
צײַט קלֶט לֶאָמֶר פֿענער ונטמענען קלֶט וואָס האָר
טור ווערענעל כּו וועל ס׳ קעמ׳ ס׳ק ״ד נאָמער דערפֿער
היינט כּחמיונות הרוק . הש״ך ״ד ס׳ ל״ו סק״ז ופֿער צפֿי
ס״ס זאָל׳ס הציור ווען צעמ׳ס הפֿער זאָ צעל״ו דעיינ
פֿעס׳ס צ״ד וועמ׳ס ע״ז צפֿורי טהרה וועל״ס הצי ס׳ק ע״ב

[illegible]

בללים עד הפן אות א

א ח"מ היה בזמן הרנוצ'ס הרב קורא הדורות אצל ס' יוסקין קוצר דהיה בזמן ר"ו וכן עיקר הרב ט"ס ב"ח"א ואם הח"מ וכל"ן להעורר עין ח"מ בחידושי על הש"ע ס"י פ"ג קק"ס

ב א"ח לא הים ואליו ציד הס"ג ואם האכלו יאכלו צהרים
פעם שנתבאר חוט עזרים רב והרענונו שנו צדקו ההגה
הסידור י"ד ק"י ט"ע

[illegible]

ד אבן קוביצה הים בזמן הרקס"ח שיו"ב סדר"מ"י מלך
ממלך זלוק"ב ב"י הרב"ח

ה צעל הצימוד הוא מלא בעיות הצרכי ה"מ סי' נ"י קק"א

צעל ה"ג הוא מלא טעיות והסבוכות הכבדי "ק"י חרמ"ח
קק"ח ועמ"ס צלות קלח"ז

ז' צעל ה"ג כ' י"ח דלפענים אין לסמוך על ר' יהודה
גאון זה"ל ומשום דהאור עיינס הים ופענים שפיו
הלענידיו כותבים צענו חס חסר לא היה ולא עולה על לבו
החל"ש צו"ק פ"ג ק"י ג' ונע"ש הו"ע"ט פ"ד דרכות ק"י
י"ד והר"ש אס הגדולים ה"א ק"י קירא הדומות ל"ג ע"א וק"י
פ"ק רע"ט

ח צו יוסף זכור הוה אגל נחלמ'ך צענטות ולחטוב כל
הקצרות צוקלע העקומות וזוכר להצילו מפני העגלס
יוהר והעפורהס הכ"ג ד' ק' קל"ב הגה"צ ס"ק כ"ה ועיין
נ"ש צמידותיו על הפסוק אלהים צמינו תיק י"א

ט צית יוסף דרכו הוה לפענעם שאינו וציא כל קצתו
הפוי דשו דעהס על הרוב ביון אס וציא קי הפוי
א"ל ציציא קי הדיא"ס וסמו"ג וריואל דקטמו כפי' ביון דעל
הרוב דעהס קוט סצ"ז צסקדומו ונע"ס צהירוקי על סק"ע
סס

גאונים חיצוניהו להאנסת קופרים וכמה צדיקות אלה
בנאמ"ס שהחברו בנאמ"ס דילן הדברתי חי' האמ"ס וניין
בנאמ"ס ענין עין קי' י"ג דכ"ו ע"ג לילד לומר דק"ל בנאמ"ס
שהוא צהאל נגד הש"ס ולא זכר ונאמ"ס הכז לנאמ"ס דוד ח"צ
דכ"ד נ"ג בקוף הספר וענ"ס צנא' הסי' ק"ק כ"ד ונאמ"ס
הסי' ק"ק ל"א

יא גאון רב חסא צטאלות דרכו לומר וכן הלכה וחז"ל
דליכא מאן דפליג מש"כ דרך זה"ל הנה"כ קימן
הר"ה סק"א

יב גאונים דסתרי תסוי על וי"ט הפו' צעם הגאונים דחתק
לומר דתסוי הגאונים לחוד וגאונים לשוד ס עכ"ל
בבבלי' שות ע"ל

יב גאון צעל ספסיקאטא רבתי אין עמנו יודע מי סידרה
הרב מנחם עין ק"י י"ג דכ"ט ע"ב ועמ"ש אזי הדל צעוירי
קאכא (ע"י) ספ"י ב"ק י"ז ע"ג

יד. בארץ קחם נפשותיהם צפ"י הוא כי נפשות בארץ
העצ קורא הדומות צ"ד צ"ח

מז גאון קה"ק דהר"ף הצי"א כתב גאון אזי אמר גאון
הוא ר' יצחק גאון הרב סני' קס"ה ע"א

מז גאונים תני ר' סאי סור אי ר' סאי ואי ר' סאי
מסדרים חזקן סיען י"א ל"י ב"ג

מור דרך המים לפעמים לפסקוק חמי' דבר לחמי' הס"ק
עליו פשיטא הצרכי' ח"ו סק"י י"ז

דרי דרך סמיו כעבודתו צים לטון וכן הוא צדק לא זו אף
זו כצ"ס ס"ח ס"י ק"צ ק"ח

דק דקך ספוי דסגס דל'ין לגזור גזירה לגזירה ה"ד צ"ט
אכל אכלר שווערע שעהמירן הס אשכנח עוצל גזירה

ר דרך הסף כשנכנסין לערי המלכותים חייב
לגזרם הרב כדתי ק"י ק"ו סק"ג

הקצוות שהביאו הסלשונים חלל נאלי דוביליים הוא
נאלי דב"ל לפי הסלשונים לפסק זה דוקא נעמי'קס סג"ס
שג"ס ס"ז

כא דרך הצ"ד הוא שאם בחרתי לחשוב נני קדעתי קן
ושקו"ט וקוב לצסוק הצ"א קצמ"א ו"י שקו"ט להפך

והוא לא דבר עליו וסי' דצרו אינו ר"ל להדג ומצדו
אלא כן דרכו צהנא סה' לסקוף סבצותא לפני סוועין
והנני יצאה וסוועו דמונא היה לנאס ונהדורא צחא
סבצ אהל יאס ס' קי' ו' וסין להבצ צ' ס' ס' ס' ס'
ס' ס' וס' נאס וסציר ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' ס' .

כב לך הפו' דלפ"י דג' סה"ס ע"פ ערוך מציא"ס אורח
צב"י נוסק איה פ"י כיון דלוחיו פ"י כג' נציאו
נוס"ס ס"ב יעיר לחן ה"ד צב"ס תורה חיד דקל"א יע"ס .
ורביאל גז' ב' דק' וחצ"ר ס"י חל"נו חק"ה על ס"ג שדרכו
להציא דצ"י הפו' ולינו זוכר דז' וון הש"ס דקנוק על הוועין
דצ"י הפו' ע"ס וק"ק דל"א זכר סכ"ו ע"ס הכ"ג על"נו צהקדמתי
צהתוכחו עס הפ"ס דשצח על"נו גז' . (א"ה וע"י לנהח"מ"ק
צב"י סכ"ג כל סח"ס דיי"ט ע"אלד"י דדך סה"י להציא נוס'
חמד אע"ג דלוח מחדלסוכ"ס א"ו נוס"ס וכן נסג סכ"ג להציא
נוס"ס ס' צ"ו אע"פ סה"ס גמול ערכה ועיין צב"י נוסק
דתי' וצב"י פרי העץ צב"י וצ"ה ותי"צ כו"ה קושיות וכו' וכו'
פשיט עכ"ל יע"ס אש"ן)

כג דרך הפיו להציל בלשון אחד להשקט לשון אחד
צדקתם אחד ודבוקים מהם צדדי ואינו שנייה
היתה שבי צדק אלף דולעם צדק דשייכי להדדי הכ
תפארת ישראל ק" קצ"ד קס"ק

בר דרך הספד"א הסגדים איהם דין דחוקפתחא או דיוכ"י
כנה פעמים ונצ"ח צתם צלען יואה לי כיון דליכ"ו
ונוכס צס"ס דילן הפד"ס א"ס ק"י חל"ס ק"ט

כה דרך הפיו' למדעריהם למודים מן הכללות אפי' צוקוס
טנאמר צהן חוץ מש"ב צדצרי הס"ס הכז חבס לצי
סי' ג"ה

בו דרך המי' בבתוצים אחר שהיאו קדרת חוסק א' ועל דרך זה כי הקב פלוגי כי' דעתה לומר דמי' זה האחרון חולק על הראשון צדקא ומורה עליו צדקא הכ"י ס"ע"ס' י"ד ז"ס ועל

כז הַלֵּכְתָּהּ הִנֵּה דַקְיָל הַלֵּכְתָּהּ כַּחֲתָנִי צְפוּ וְנֹסֵם לִימִי
לְהִיכִנּוּ יְדֵי צְמֹחֵי טַפִּי וַיִּזְקַן כֹּחַ הַיָּמִים כַּשְּׂבָא וְצִנְי
הַחֲשׂוֹנִים צֶם וְנֹזֵק דְּמֹשְׁמֹשׁ רָחוּ הַחֲמוּרִים צִדְרִין וְלֹא
כִּלְ אֶל כַּדְרֵי הַחֲשׂוֹנִים לֹא צָאוּ צְמִירָה אֶלָּא צִמְיָה לְחַם
לֹא רָחוּ לְחִילוֹ רָחוּ אֶפְסָר הִיוּ נוֹדִים לֵהֵם יֵשׁ לָנוּ לְשִׁקּוֹ
כַּדְרֵי הַחֲשׂוֹנִים וְנֹהֲכָדִים חֲמוּ סִי רַבִּי מִשֶּׁ וְהִיָּיק הִיד
הַנּוֹשֶׁם צִמְיָה קִסְיָי דִּי וְעַמְּשָׁה הַכֶּסֶף צִבְלִין לֹחַ מִיָּצ וְיֹמֵה
וְנֹהֲכָדִים חֲמוּ סִי רַבִּי וְגַם פְּסוּטִי כָּלֵל גִּי וְלִקִּי סִיק רַפִּיד

בית הלבחא בצר מודע דהרדד' צרוז תת' פוסק כס' האמליות ווורולא צפויים קעטין כ' האמליות הרב חיים טאל ח"א כ' ע' ולענין ק"ל דענון הכרים האג' ש' צבליי הק"ל חות ג"ל דליחא לחאי כלל' זון הוא מוכרחי לכהא וואסחמונים הלל צספרתא ווינה דה"ס צויד' דצרכו' שרינו בדיון ק"ל דענוחא בן הכרחה צ' וועט ויס סק"ג

כמ הלבחח הגס קספוי כי צחשו' לחיוו רילס קיסמוס
על דעתו חיו קבי להלכה וכל לנעשה עכ"ו מצאיו
שאל המי דציו להלכה פקוקה לחין צומיו דברים חלו
דספוי סמי חזר בו סבי לצ קנוס חס"מ קי "ח ויני צחשצין
ח"ד קי ח"ו וכלשכ"ג כללי המי ס"ק כ"ה ויני ש עור לקי
ס"ק כס"ד

הסבתא היחידה דלוינו בשמי ש"ו ראשונים צקפדעס
דלוינו צדעק איז זי האבט דאס וועט ווער נאך איהר
טעם וועט זי נאך עולם ערל דעם שפטי האבט צב"ה איז
דאס הייז מיר איז טעם שפטי וועט זי הייז ג"כ וועט
הרד"ק פאנאוועזשער ר"ר

לא הסנוטה חין קושיא חס הסומינו הפי צעיר לוחיא
צנכ"ס צפ"ס חכ"י ח"ס קס"י י"ב

לב הרעצ'א שמוכר המיד מהר'א אצוה'א אינינו הרעצ'א אל חלל הוא הרעצ'א אחר הצ'י' ה'ד הצרכ'י' ח'נו ק'י י'צ ס'ק י'צ והנוע'י' ס'י ק'י הנהצ'י' ס'ק'ה הסיג על ראש יוסף ד'י דמ'רעצ'א הוא ד'ו לא שמוע'נו ווה ג'ס דהרעצ'א לונצ'א הנוי'ע ידוע דהוא הרעצ'א בעל השפ' וזולתו לא ידענו כי הם הרעצ'א המוכר צה'י ע'כ ועו'ש' לק' ס'ק רמ'ד

לג הר'א שמוכר הר'ן או פוסק אחר משמו דבר אחר ונו'ינו להרעצ'א להפך המ' דהר'א לחוד הרעצ'א לחוד הצ'י' י'ד ס'ק'י קל'יו ובל'ה כ'כ המיד'א ז'ל צ'ס הגדולים ח'צ ונ'י הא' ס'ק'י ומ' ונ'י וי'ד דג' הרעצ'א הוא עי'ד

לד הגהות ונימון חיצו ר' מואר הכהן תלמיד מהר'ס הצרכ'י' ס'י קב'ח צ'י'צ ועי'ן צ'י' קורא הדורות ד'ך ע'א והרצ צ'י' צ'י' צ'י' ס'י קב'ה כי דאיכא דוכתי דמוכר להר'א' א'י העור וג'ס להרעצ'א הידוע תלמיד הרעצ'א דבולס היו תלמידי מהר'ס עי'ד וכ'כ צ'י' כנ'ס'ג י'ד ס'י ק'ס הנהצ'י' ס'ק'י חלל דמור וכ' דך אחר עי'ד הנהצ'י' ז'ל צ'י'צו'י מהר'א' על רע'י' ס'י'י' כי ר' ח'יס צ'ן מוריו הרצ יקראל שח'צר הגהות צ'אשרי ע'כ

לו השמנה א'ס פוסק א'י זכר צ'אקוס א'י פוסק א'י א'ד שדפס צ'ינו וס'ב א'ס'ז עקוס אחר מאומה י'ל זכר לק'נו דלנ'א דצ'רו האחרונים היו ראשונים המוצ'ר ס'י חקל'א ס'ק'צ

לז הר'ן כשמוציא לשון הרעצ'ס הוא מציא לשון הרעצ'ס מונס וג'ס ונ'ין צ'א'ה פרק הוא הס'ך ח'נו ס'י נ'יע ס'ק ע'י' וג'ס אורחים ד'ינוע'ן מעתיק פירש'י' אף ללא ס'ל בוות'ה המק'א' צ'י'ס צ'ל'י' הר'ן עי'ד כלל'ס על הרעצ'ס והרעצ'ד

לה הרעצ'ס דרכו כהנוצ'א דין א'י דהס'ס הוא מציאו מונס צ'אחנ'א חלל א'ס דייק ומיד'ס צ'י'ס א'יה דין מציאו צ'לשון יד'ה לי הצרכ'י' ח'נו ס'י ד'י ס'ק'י ועי'ן להרצ כ' נ'ו'ה ח'א' והת'י'ע רע'צ דשקל'ס וצ'נוצ'ס פ'צ דשכניס דין צ'י' חלל כשכותב הרעצ'ס וי'ס וי' שמוכר בו' א'ין זה דעתו ול'א עוד חלל ד'י יחיד'ה הוא נדל'א כי וי'ס מורין תשו' מן ה'ד צוקל חל'ה ח'א ח'י'ד ס'י ל'ד

למ א'עי' דקצר הר'נו דל'א כר'ס דדרי'ס ענמ'א דקראל וי'א' א'ס הנוע'ה הוא וצ'ק'צ חלל השכל וג'ס חרונים מודיס לר'ס דהוא ענ'ס ונ'ס'ק' חלל דקא'י' דל'פ'י דל'א הוא ח'א' ענמ'א ונ'קראל נ'ס'ק' א'י רוא'ה הר'נו לכתוב הענ'ס הכ'נו פ'ד' דע'י' דין ד'י ועי'ן צ'ח'ח ח'א' כלל י'ד' ול'הרצ חוות יא'ר צ'סמעות דר'ק'ס ע'א' ות'יע צ'קס'ד'רין פ'י' וי'ה ופ'א' דמוכות וי'ע ונ'ע'י' ח'א' ח'ות הנ'י ונ'י' ח'נו ס'י ל'ז ס'י'ד

מ הרעצ'ס עשה פ'י הנוע'יות צ'לדותו הרצ ח'נו'י' ס'י קל'צ דק'י'ח ע'א' ועי'ן צ'י' פאל דדור ס'י ק'ינו (א'יה) וכ'כ הרעצ'ס צ'י' צ'י' ונ'סכת עוקל'ן א'י ונ'ס'ה צ'ר וי'ינון כ'י הנהל'י להצר פירוש זה הספר וא'י צ'ן של'ס ועש'רים שנה והשלמותו וא'י צ'ן של'ס'ס שנה ע'כ א'ש'ן

מא א'עי' דא'ין קוש'א' על הר'נו א'ס סח'ר ונ'פ'י הנוע'י' לק'י' היד וי'ע א'ס א'פ'ר ל'ן להשוות'ס יחד לעולם ונ'ס עוז ונ'ס נעים הרצ לצ' וצ'ין ד'צ עי'ד

מב דרכו של הרעצ'ס לגנוב אחר פירש'י' הרצ הס'י

מג א'י הר'נו דרכו לקנון על וי'ס מוקדם ולא על ונ'ס ענמ'י'ד לכתוב אר'ד א'ין חילוק עי'ן להרצ הס'י דף קב'ה ע'כ ועי'ע להרצ ח'י'ע ס'פ'יע דצ'ק ולח'נו ר'ס פ'צ מנ'ס'רות ות'יע'י' פ'א' דעכל'ס ונ'י

מד הרעצ'א לא של'נו מואר עי'רו צ'י' המנ'ס'ה להרעצ'ס נ'ס'ס דצ'ינו'י' לא היו עדי'ן וי'ועתק'ות מלשון הג'י' לל'ה'ק הרצ קנח'ס קופ'רים ד'ח' עי'ד וכ'ס' הרעצ'ד הס'י'צ ס'י תפ'יע' וצ'י' בקא רמ'יס ד'י'ג ס'ע'א' כי דהתמ'י' להעתיקו צ'ל'ה'ק צ'נון הרעצ'א וכנ'י' מל'א נחפ'ש' פ'י המנ'ס'ה להרעצ'ס צ'ינו'י' הר'י' המגיד

מה א'ין דך הרעצ'ד להקשות על הרעצ'ס דקח'ר דיד'ה א'יד'יה חלל הוא ע'ס'ג ע'ני' דוקא צ'אח'ו מוקוס הס'ך ח'נו ס'י פ'א' ס'ק' ל'י'ג

מו א'ין דרכו להר'נו להנ'ל'ס הי'לוק'ס מל'עמו מוקוס ח'זה קוש'א' וצ'פ'רט ונ'ס ש'ל'א ח'כ'ר צ'ר'י'ק הס'ך ס'ס

מז ע'ני'נו להרעצ'ד צ'סמ'ות פ'י' דעצ'די'ס ה'י' דהוא ונ'כ'ר דצ'י' הר'נו וענ'י'ס הס'נו ס'ס ה'י'ס ונ'י'ס על'יו הנוע'י'א דרמ'י'א ע'כ וז'ל'ך ועי'ע להס'ך ח'נו ס'ק'י' ל'יה וצ'דצ'י' הרעצ'ד ס'הצ'א' הצ'י' ח'נו'י' ק'י' ק'ני'ר ס'י'ל והרעצ'ד פ'נו מנ'ס'כ'י' ס'י' וס'כ'נו פ'י' מנ'ס'ת דין י'ז וצ'פ'י' מנ'ס'י' ש'ל'וח'ן ושו'ח'פ'ין דין ו' ונ'י'ס על'יו הלח'נו' ס'ס והר'צ ח'צ' ח'י'ס ס'י כ'ד כי דל'פ'י' הס'ס'ג הוא צ'לשון וא'ין חכל מודין לו י'ל דל'ס'ר לא פל'ג על הרעצ'ס ג'ס צ'רפ'ג כנ'ה דיי'ס דל'ל'י'ת ע'ני'נו להרעצ'ד דצ'י'חו להרעצ'ס וס'יע'נו עי'ד והנוע'י'א צ'ל'לי' הס'ור צ'ב'ק'ס כי דשכ'ות'צ' הס'ור והרעצ'ד הס'י'ג על הרעצ'ס הוא דא'ין הר'נו מוד'ס לו חלל כשכותב והרעצ'ד הג'י'ס על'יו הוא דר'ל' דג'ס הר'נו מוד'ס להרעצ'ד עי'ד

מח כנ'ס דיי'ן ש'ל'א ח'וכ'רו צ'י'ס נ'נוע'י'ס להו הרעצ'ס וש'ל'ר מנ'ס'רים המ'י' פ'א' דנוע'ן דין י'ג

מט א'ין דך הרעצ'ס להצ'א חלל מוא'י דהוכ'ר צ'חלמוד צ'הד'י'א הצ'י' ח'א' ס'י רצ'ן (א'יה) ועי' צ'י' כל ס'י'ס דכ'י' ע'א' ח'ות מ'א' וח'ות כ'ע' ונ'ס'חנ'ל'ל להרעצ'ס ח'לוק מנ'ס'וצ'י'ו לכפ'ר הי'ד ה'י'ק'ר כח'יצ'ורו הרעצ'ס ס'י י'ל'א וס'כ'כ'י' א'ו'יר'ס ס'י ק'י'ס ח'ות צ'י' י'ע'ס' ח'ש'ן

נ הג'ס שדרכו להרעצ'ד כש'אונ'ר הרצ דר'ל' על הר'י'ק וי'נו י'ס דוכתי דר'ל' על רצ אחר הנו'י' פ'י' דחובל דין י'ח

נא הרעצ'ס א'ין לו א'פ'י' כ'ה דל'מור'ס הכ'נו'פ'א' דמוכ'ר'ה ס'נוצ'ס' א'ינו מצי'א צ'י' דצ'ר צ'צ'ונ'ן ס'י'ס דוקא ה'י'ס נ'ס'ג כ'ן דהיו ח'וני' צ'לשון הקד'ש וכ'ול'ל הרצ מנ'ס' שמוע'ן ס'י כ'ע' ס'ק י'צ וענ'י'ס'ל' ס'יק רמ'י' (א'יה) ועי' צ'י' כל ס'י'ס דכ'י' עי'ד ח'י' כ'ע' וח'ות מ'א' וצ'כ'י' הר'י'ס מור דף ג'י'ס עי'ד י'ע'ס' ח'ש'ן

נג דך הרעצ'ס לפ'קוק ככה'ס ונ'ח'י'ת'ן או צ'רי'ת' א'נ'י'ס דצ'ס'ק'ס ונ'כ'ס קוש'א' ס'ני' ס'נוי'י'א דל'י'ר'י' ונ'ח'י'ת'ן צ'א'יה אור'ן והענ'ס דל'ס'נוי'י' דח'יק' לא ס'נוכ'ין ס'צ'י'ס י'ד ס'ק'י' ס'י' ונ'ע'י'ס' א'כ' ע'ני' צ'ש'ות ע'יע' ס'ינון הי'ין צ'ב'ח'ת (א'יה) ח'שו'י' זו ל'י'ן

נד הרעצ'ס א'ס כהצ'ו הפ'י' צ'סמו והרעצ'ס פ'י' הוא ע'ני'י' וז'ל' והרעצ'א פ'י' דהרעצ'ס הוא פ'ס'ק'ן ס'צ'י' י'ד ס'י ק'י' צ'ע'י'

נה הרעצ'ס דרכו לצ'מור העתק'ס ומוד'ר'ס רצ'ה מ'הע'ה'ק'ס מ'חל'מוד י'ר'וב' כ'י' ס'י המל'ק' ס'י ל'י'ג

נו א'ין להקשות להרעצ'ס מיד'יה א'יד'יה מ'כ'ל'כות'יו ל'י'ס' צ'י' המור'ס ס'י המל'ק' ס'י ע'א' ולא זכ'ר'ר דעכ'ר'י'ע'י' הק'ס'ה לו מיד'יה א'יד'יה ענ'י'ס לק' ונ'י' ח'ס' ס'ק' ג'י'ס

נז כצ'ר מוד'ע דכ'ס'הרעצ'ד ח'ינו מנ'ס'י'ג על הרעצ'ס הכ'י' ס'י'ל וא'פ'י' ל'נו'י' ס'י'ח'לוק צ'זה א'ס צ'פ'ק'ן א'חד הס'י'ג ע'ני'נו צ'כנ'ס דצ'רים הדו'נים וצ'פ'א'ר לא הס'י'ג וז'ל'י' דצ'פ'א'ר הכ'י' ס'י'ל הכ'י' ס'י' ס'י' קל'יה ס'ק' כ'י' ונ'ע'י'ס' צ'י' ח'י' ס'ס'נו' קס'י' ק'י'ל דנונ'ס' צ'כ'י'ג ע'ס הר'נו ל'ס'י'ס וצ'ח'י'צ' ח'ח'נו' רס'י' כ'ד ג'ס הרעצ'א' צ'י' ח'ו'י'ס ד'י'ג ע'כ' כ'י' ד'זה כלל מוקכ'ס ש'נונ'ס' צ'כ'י'ג ל'ס'י'ס צ'ק'י'ל דנונ'וט'ה הצ'י'ו'ו הכ'נ'ס'ג ח'א'י'ס צ'כל'לי' דרכ'י' הפ'י' ס'י' ל'יה עי'ד (א'יה) ועי'ן מנ'ס' מ'הרעצ'ד צ'כ'י' ס'נוע' אצ'ר'ה'ס דל'ק'ע' ע'כ' ונ'לו'ה'רעצ'ד צ'כ'י' כל ס'י'ס' דנו'י' ע'כ' ח'ות צ'י' א'ש'ן

נח הנו'י' כשכותב עי'ד הרעצ'ס והמנ'ס'ר כ'י' כ'י' ולא כותב רצ'ינו כנונ'ה'גו ח'ינו ס'וכ'ר בוות'ה ס'רצ' צ'ח'צ' ח'צ' ח'ח'נו' ס'י' ס'י' ונ'ס'ס הרצ'י'ס' ול'י'נו הר'י' ח'ש'ק ש'ל'נו'ס' צ'כל'לי' הכוכ'י' ס'יק ח'א' ע'י'ס' הרצ'י'ס' ונ'ס'ו' הנוע'ול'ס' מור צ'י' ס'י' צ'י' דנו'י' ע'א' ועי'צ' ונ'צ'ול'ר ס'ס דהוא מ'הרצ'י'ס' ס'י' ק'ס'י'ס' וה'יס' זה צ'העל'ס דצ'ר וס'ב'נ'ס'ג צ'כל'לי' ק'ק'ע' וצ'ח'שו'י' צ'י' ח'י' ח'צ' ס'י' כ'ד וס'י' ס'ס אגדול'ס' ח'א' מנ'ס'י' ח'י' צ'וע'ר לחכ'נו'ס' ד'י'ג ק'ע'צ' וענ'י'ס' הרעצ'א' צ'י'ס' וס'לו'ס' ס'י' ח'י' ד'י'ג ע'כ' כ'ע'

הש"ב א"ח ס"י ל"ז סק"ו וס"י ל"ט סק"ב ונוסקנתי דו"ס
 צטור עיקר דהוא לפסוק הלכה יע"ש וזנ"ש צלות פלסח
 אינו יכול לבא קלור פסקיהר"א ש שחצר העור נגד
 פסקי הר"ש הרצ נוכחם לדור ס"י ג' ד"ס סניב
 ועיין להצ"י סק"י ט"ז והי"א רס"י קע"ט צהכב"י ועשה"ל
 ונ"י ה' סק"ב ונ"ש הענ"ח דקפ"ה ע"ב ודקפ"ח ע"א
 צ"ב אין קושיא על הע"י ושאר נוסח"ס הם נשמעין א"ח דין
 דקנטי העיבור ושאר הפ"י ראשונים דאין הכנה ט"ז ו
 כל הדיכין הש"ך ח"מ ס"י א"ח סק"ט ועיין ב"ב להמ"מ פ"א
 דעונן דין י"ב

ה'כ"א לכותב העור דין א' צעם פוקס אחד ופוס
ש"ס ערך העצם הוא משום ד"ש פוי אחד לנכש
הש"ס לכתב הצ"י ד"ד ק"י פ"ט ועיין להצ"י צל"ט ק"י ע"ח
ד"ה כתב שבי עטם אחד וצ"ע להצרכי א"ח ק"י ל"ט
העור והש"ע לא נקטו אלא דין הנסוג צ"ה וכתב
העור א"ח דין שהול הלכתא למשיחא התינון הוא
שנמשך אחד לשון הכונס הצ"י ד"ד ק"י ק"צ ועיין להצ"י
ילקח יבן פ"ס דמעמית ס"ה וצמידותי על הש"ע א"ח ק"י
שתי קק"ס וקק"ט וק"י פ"י קק"א וצ"ע להצ"י א"ח קס"י
נתיי שבי עטם אחד לזה ע"ש

צה סיבא סבוכא טעור איהא קצרא ואח"כ כותב. ופלוני
כתב כו' לאו דעמו למימר דקצרא זו צודלי' דחולק
על קצרא באשונה לאין דרך הטור לחלוק בין ופלוני כתב
כו' לכתב פלוני כו' הכי י"ד ק"י ס"א ועיין להכ"ג בכללי
אות ע"ד והכח מש"ש בכללי אות ע"ה וקייאוד הלימוד בכל
יו"ד והכ"י א"ה ק"י תל"ב וק"י תלכ"ב טו"ר ע"ש הכ"י עוד
בא"ה ק"י ק"ד ועונ"ש הכ"ד חת"ע ק"י ל"ב ובק"י משק בית
מע"ה הא' קק"ב עמוד צככל זה אם נאמר צב"י ע"ד
צו דרך הטור דאפי' דלא אשכחן סימנא באצו שום פוסק
אשים ונצ"ה ק"י צקחם ככ"י אצו עונ"ש וקצו ונצ"ה
לצצרות אחרים ואח"כ כותב ואח"כ כ"י ככ"י ראשונה חת"ב
דכסנדייק ספיר ק"י א"י ה"א כו' אצו כו' יש ללקרק עונ"ש צנור
י"ד ק"י ק"ז קכ"ס

צו כמכותה העורר אלה קצרה וקצו כותב וי"א כ"ו וזכרתי
נחלא הק' ראשונה וגם נמי הקצרה דהי"א בלשון י"ו
וי"א לנו קושיא בקי י"א שכתבא העורר ללא דמי לי"ו שכתבא
צתוי י"א לנו לומר שהיא קי אחתה שולא העורר בשום פני
ועולם ונחנו והענינים נשום דהי"ל לכותבו בלשון י"ו כהכר
צתוי הכ"ג י"ד קי פיה הב"ה ק"ק צ"ג

צו אין דער טעור לחלוק על אצוי הרה"ט כעצא להשיב
ע"ד צק' צעלעל לזוי אינר ונציב עליו ונש"כ היכל
לחיכל דל"ה מן הטי"ט ומעסקי הגלובוס ופירעטיס הצ"ח
ח"מ ק"י ק"ז ס"ח וענש"ט הדריקס דס וט"ך דס דקייטו"כ
דס הגיטע ק"ק צ"ד ונש"ט עוד הדריקס ח"מ ק"י קכ"צ קטנ"ז
וע"י לעיל ספ"ו ופ"ז

צו י' ירום אס אונד ורצוי אונד כ" ונאלא להראש
 רצו להפך לק"ו דכוחו ה"ל על רצותיו אחריו
 בנן ויהי"א בן אשמואל תלמיד הרשב"א הזכר"י ק"י תל"ח
 קק"א ועין להר"ב צ"י ס"י ס"ב ק"י ס"ב ד"ך כ"ב

ד כתיבה קדמו של ה"י הוא דאס כותב איז האר
 נאטט שובק לי וקוב כי האר אחריתי ונאטט "מי אחר
 והדך כי וכתב עוד כו' לפעמים דעתו לומר זה צאטט שובק
 הראשון הכ"ג מינו קי' י"ב בהאצ"י ק"ק י"ו

הא כללים לטובתן 373 הפו' וסמכין עליהם היינו
דוקא בשלחן לנו נידון ויכוח לאותו דבר אזי אזלינן
בזה הכללים הדב זכור לאברהם מ"א דליה צ"ע ועיין להדי'
מטה שמואל קי' מ"א ק"ק ל"ט

קב לחציו לא כדפס ציוריו ככף וחסה ח"א הרצ יד
וולאכי בכללי הפו רחיתו וצכ"י למוי ווקדושים צכ"י
צאל' וים חיים צקונני' על הסוניג ד"ז קס וכל"צ צכ"ז וסוני'
להלחיו ס"א דתפילת דכ"י דלא הגיע לידו ס' כ"ט וע"פ
נהרצ שם הגדולים צועד למכונים ס"א צאות זה קכ"ד -
ס"ג

[illegible]

כללים על המור

[illegible]

כ כסבוכת הסוד אחר דבריו לשון פלוני כו' כי הצי"ח ע"י ז' ק"טו דלא פליג על קצרה ראשונה אבל הספירה שם חלק עליו וכתב דבריו פעמים כסוכת הסוד כך דעמו דלא צדור אם פליג עם קצרה א' ועיין להרב חשק שלמה ס"י טו"ז ס"ק ח"י ולהב"י והספירה ח"י ס' קכ"ו ס"י"א כסבוכת הסוד וא"ל הרמ"ש לא חילק הכונה דלא גילה דעמו בזה ולא ידעין מאי דעתיה ואפשר דמודה לזה הרב שמואל ס' ס' הב"ט ס"ק כ"ט ועומ' לעיל ס"ק ע"ד כסבוכת וא"ל לא כיב י"ע

פד א"ל שיתחוק הטור על אציו הרא"ש צנעט כסאל הזכיר
דעתו הא"ר ק"י תק"ח ס"ק ז' ועיין להבי' בצללו
אות ע' והרב צרכ"י ס"י ר"ה סק"ב ומהר"ל"ח א"ח ס"י ע"י
צאגהטור על אצ"י והרב פרי זצ"ל ח"א דוקן ע"י וואלד
דרכ"ה א"ח ס"י ס"ח וצנ"ש צאגהטור ע"י

פה דרך העור כעוצץ קצרה ה' צקסם חפ' דמליו
דקיל הכי לסכאש חציו חם קצו חציו דיש נוי סאווור
לחפך לצד דעתו כק' זו שטציו צאחוכס הכ"ג ח"ג קכ"י
ק"ג ועיין לסרז הכ' צכלליו ח"ח חות ק"צ וגם צמ"ז
חות י"ו ולהתשצ"ץ ח"ד ק"י ל"ח ונ"ש צחות הקודם ולק'
ק"ק ק' חלל דהכ"ג כ' עוד צדעת העור דלס כותס י"ח
ו"ח פוסק כק' שטציו צחח'

פר כלל נקוד צידן דכיון שכתב סעוד וכן ה"א ונקט
ה"א הכ"ס ה"א וכן דעת ה"א הכ"ס דעשו
כדעת אציו וכו' להקשות נציו אם חליו להעיד
אמר שכתב להפך הש"ס צ"ע ס"י ל"א

פה העור לא ראה להסתר צ"ל בשרו ונחל דמיון הוא והסתר צ"ל
צ"ל ח"ה הרב יוסף חוון ק"י פ"ב ועין להסתר צ"ל
בהקדמה ונ"ח על העור הסך וזה ונ"ח להסתר צ"ל ח"ה ק"י
פ"ט ס"ז שבי דראה העור הסתר צ"ל צ"ל וזהו צ"ל י"ד ק"י
ק"ס וס"ד ח"ה ק"י פ"ט ק"ק י"ע וס"י והסתר צ"ל צ"ל העור
ח"ה רב"ז ר"צ דראה להסתר צ"ל צ"ל ויוו"ש נוד ח"ה ונ"ח
צ"ל על הס"ע ק"י פ"ט שם ק"ק י"ח צ"ל וזהו ח"ה ח"ה
ק"י זק"ן הגה"צ ק"ד וס"ד ח"ה ק"י ק"פ וזהו ח"ה ק"י
נ"ח כ"י דראה להסתר צ"ל צ"ל

פה דרך הטור להציג צב"ח ח' סצנה פוסק אחד וצב"ח
אחד וצב"ח ק' פוסק אחד ואילו חו"ס שחולקים זה
עם זה לא צבציל סצנה אחת הטור בלעז שאין חולקים זה עם
זה אלא דרך הטור בן לרחוב צמקום אחד דווח ח"ו אחד
וצמקום אחד דעת פ"ו אחד הבס לחולקים וכן צמקו אצקת
רוכל ק"י פ"ה וצ"ח צב"ד ח"ח ק"י ח"ל ק"ק כ"ח נעמו .
פה דרך הטור להציג צמקום ח"י פ"ה הנעמה כש"ח פ"ו
אחד ואילו חו"ס נעמה לכתוב דעת פ"ו אחד סק"ל בוח"ס
צמקום אחד נעום דב"ח על מה שעתיד לכתוב צמקו אחד
דעמו הצ"ח ח"ח ק"י חקב"ו ד"ה וס' וצ"ח לכתב סמ"ח לח"ס
דב"ח

ז הרומים טענהר"ם דעת הצ"ח צ"ח ח"י ק"ו דווקא
 חו"י דהטור חיצון חז"ל הברכה ח"י ק"י י"ב ק"ג הכ"ח
 חב"ד פוסקים דכ"ל דהטור הוא הנהגתם י"ח ו"א חז"ל
 דהרומים כח"י ל"ד ח"י דהטור חז"ל חז"ל חז"ל חז"ל

כ"ד

כה

כז

כֵּן

קה

כח

כי

כ"א

כ"ב

בית

כִּיד

המחנה

כחמז

כ"ז

כִּי

כימ

112

כּוּנֵא

סכב

מהב

כמה

שמו

קבו

מכתב

קצת

של

פניה אורחים דונק דצק' אי קומט בפי ארץ פאר צלי
 ופארקן ופיט אפאקן צאטע קי פאטירי דקומט
 גיט בפי ארץ פאר ארץ דאטע ופארקן צאטירי דקומט
 דק'ס ארץ פארקט ארץ דק'ס ארץ פארקט ארץ פארקט
 ארץ פארקט ארץ פארקט ארץ פארקט ארץ פארקט

[illegible]

כח דרך רחל צהרם לכתוב צלמן אליה דבש חנין
דאן חליו מי חלקים עין וימי חיו לא ביכלתן
הם חלל אליה דקדמות סמי סמי צמי צהרם קיף או
צמיק חסר סמי סמי סמי סמי

פסא וויילא וועגן על סטע אים וואס ללא להם צדקים וועלעכע וכוונתו להרים כדי לעורר לב הסלעולדים
 שים וועלעכע צדק לאס מ' וויילא מ' הרב וואס סט' מ' ו
 ע"ש רב א' אלל הוא חלק עליו צק' מ"ס ע"ש וצק' ר"ד

הסב חשב לדך שאל מה שאל להוציא בפרטים נחמדי
מאלי ואמנאליס בלשון י"ל ויהי חק בשיעור דרך
לחמית ס"ל לחמי מחלוקת מאליס ענינו בזה י"ל סמנטי
דק"י י"ל קק"ג

פסוק ואם אהיה לזנוק לא יטעם לרשע וטעם פון אהיה
 ונחלים צדי' ומהלוקת תאכיל ומהלוקת צדיק' יא
 ומה צדי' ומה צדי' צדי' צדי' יא למה צדי' ומה צדי' צדי'
 צדי' יא צדי' צדי' צדי' צדי' צדי' צדי' צדי' צדי' צדי' צדי'

[illegible][illegible]

צ"י ח"י ח"ד ק"י קנ"ב נע"ג וע"ן לספר"ל סה"ל א"ת קכ"ג
נ"ט ב"א ח' ולסב"י ק"י קכ"ג ז"ל ז"ה ולע"ן וספר"ג
בבב"י ספ"ע א"ת י"ג וע"ן ל"א א"ת קכ"ה

קמח אחר שמיצר השיע מיצר ענן ק' צדיק ורומא
 ובפניהם לא בלאו הכי מחצ"ק ק' קול ועין
 צק' צכ"י ק' תלמיד דקצ"א ע"ג ובק' וספ אונק ק' שיע
 וסכ ש"ך ח"מ ק' ל"ה שקיד' וישן צק' כל המים
 דל"ד ע"א ארת ב"א

פירוש בדבר שאינו יודע מן אם איסורו נחמדות או
מן סדן פסק בש"ע קטנול קטול מילוי סוכה
סכך קול קטול קט"י צ" וחס כיג בכתב דוכתי

[illegible]

לְנוֹתָם צִחָם צְדָעַת וְחוּרֵי הַכֶּבֶד יֵשׁ אֶלֶל דְּמוּתָם אֵלֵי הַלֵּל
צִקְנוֹתֵי תַסְוֵי סְפָרִית הַפְּלִיעָה בַּיָּד נָדָר אֶל כְּהֵג תַעֲבִיט וְהוּלָה
חִלּוֹה דְרָם וְהִסָּה מִזֶּם בַּעַם מִכְרָסָא יִיד קִי רַבִּיעֵי וְסִינֵי
לְמִנֵּם סָהוּר עִם וְלִמֵּי (אֵם) וְנִינִי צָקִי חֻקִּית הַסִּים הַסִּים
לְמִסְחָרָא יִלֵּל דְרָם בַּיָּד יֵשׁ אֶלֶל (סִינֵי)

[illegible]

העב כל קולא הדיא צאק"ע דער איי האט שטענדיג זיין איין
לונדער ערלעבט הדיאט אום דלעט קערב בן חלמ' י"ל

דעס"ה לא הציגו ונשי דכ"י לכ"י ז"ל שז"ל דבר פשוט
הצרכי"י ק"י רע"ב ס"ק"ה ופסוק דהיינו ככלל פסק דבר
הם צ"י ונשי להבין הכ"י צ"י ט"ב סק"ל ונ"ב צ"י יוסף
איוון ק"י כ"י דכ"י ז"ל עמד בזה וכו' ענינים ג' ע"ד
השמיני"ה הכ"י ע"ש ונשי להחש"צ ח"ד ק"י ל"א ונ"ש ח"י
עני צ"י על הס"ע פ"ס ק"י ט"ב סק"ה והש"ר צ"ב כלל"ה הס"ע
אחות י"ג כי דמור צ"ע ע"ד וכלע"ד דגס הוא יורה דל"ס
פס"ס פס"ס ונ"ל שדעתו למקום כמו פס"ס צ"י לזלתי להלכה
כחש"ס צ"י ונשי לק"י סק"ק (ל"ה) ונ"ב צ"י ה"י ז"ל
השמי"ה דמיו ע"ד ח"ש צ"י ולכ"י שפמור בזה ינ"ש ודוק
ועיין צ"י קרבן אש"ה דמיו סק"ל דכ"י דמ"ש שפמור חז"ל
וסק"ס לזכ"י ח"ש ח"י חז"ל ד"י ע"ד ינ"ש ח"י

חֵץ: אֲשַׁכְּחֵן כְּמֵה מִלִּי דְכִי צִצִּי וצִצִּי עֵץ חֹרֶץ וְכֹל שֶׁקֵּן לְפָנֶיךָ הַכֵּץ לְהַסִּיעַ מִצִּדּוֹ אֶחָד צִדִּיק וְיָדוּעַ כִּי

1733/34 תקן כמה ענינים ונאסדו כמה קונטי ו1733/34 הדב
 ודסק אוניו ס"י קיט ודדסקו דדבריו ע"י הנאכל כפאל זילב ספי
 דקסיס דקטור ודברו הספי סטוייס דנאמלוקת עיין לעיל
 ס"ק קיט ודעיקר כללין עיין לסמטיט ס"י קפיל ס"ק ז"ל (א"ס)
 ועיין דאזת הקידוס ודקי כל החסיס לנאסרסח"ק ז"ל סמינדי"ך
 יעני דאזת (ז"ס יעיש דספיל כמה ענינים דבס ספי יעיש ודוק
 יעיש אפיין)

קעגן כל סיבה להציא צק"ע י"ח וי"ח דקי"ל 77גמ'.

כ"א חבבא ור"א דרש וקומונת פשיטא בן הוולף
לפיקו צפ"י דאשכנזא כ"א ז' לק"מ דהא דנכריש ונק' כ"א
ז' הוא מנעם קהא רוב הפו' חבב' זנוקוס פארוי ורוב
דאשכנזא הכונה דונלד קהא רוב הפו' עוד צה' קדעתו
דנכריש בן ונחא קבנא או ונחא דלוח' הצרפתי קס"י רע"ג
דעין דלפנ"מ סה"ל לוח ק"ג ק"ק י"א והסו"ג בבלי' הס"ע
קס"ד וספ"ד י"ד קס"י ק"ס והפריש עוד קס' ק"ק ח"ד ור"ד
הרוב זכע חלומ' ספ"ד קס"י כ"י בבלי' זה דעוק לא הכר'ט
כ"כ סה' חזק קלומ' ק"י כ"ה ק"ק ס"ג ע"ש סגו"ר ור"כ
והסו"ג ק"י ר"ד הגהצ"י ק"ק י"ד' (דנפשיס) וכן קובצ'הר"ץ
ה"ל צאכסס לרוד י"ד כ"י ח"ד וס"ל לע"ד להכניח ונח"ס
קס"י י"ד קס"י רכ"י וצאכ"י חזקת רובל פ' כ"י י"א קנא
ענח"ס הצרפתי קס' גס הכנה"ג ק"י חנ"י הגהצ"י כ"י חנ"ס
חלאל דנח"ס על פמו צלות פאש"י כ"י דעמו רסו' צה' ויס
קירע עוד לח"ס ונח"ס פנ"י ונח"ס ק"י ק"ג ק"ד וסאמס"ל
גס

מִעֵקָה לְחַיֵּי דְקִיָּיל דִּהְיָבֵל דְּכִי בְּצִיַּע יֵשׁ וְיִי שְׁלֹמֹה וְיֵשׁ
וְיִי שְׁלֹמֹה דִּסְכֵּחֵה בִּישׁ וְיִי שְׁלֹמֹה צִי וְיִמֵּה אֶסְכֵּחֵה
יֵשׁ וְיִי שְׁלֹמֹה צִי בְּמִי וְהָעֵס אֲוֹנֹהוּ אֲוִילִי רִי"ל דִּסְךְ קִי צִי
יֵהֱא יִסְדֵּחֵה וְיִי"ל בְּקִי אִי וְהָעֵס אֲסֵחֵה דִּמְוִן לֹא פִקִּיקָה לִישׁ
בְּקִי צִי/סְכֵּחֵהוּ וְלֹא סְכֵּרִיעַ אִין פִּקֵּק דִּלֵּחַ בִּישׁ בְּ קִי אִי/לֹא לִמְוִת
דִּלֵּחַ אֲחִיד קִי אִי וְיִי שְׁלֹמֹה לְמִשְׁנֵה בְּקִי וְיִיכֵל לְמִשְׁנֵה/סְכֵּחֵהוּ

רפ"י ק"ז ועי'ן להשכ"סג סי' תס"ז ק"ק י"ד ס"ד ס"ז
סי' כ"ח

הפסוק אלו נמשכים אחד פסקי ונקן אפי' צוירי דצרכות
המנו ס' תקצ"ב רש' אוח' צ' ועיין להצ"ד ס' י
שלי' ופי' שנינו דליא קציג והאמת הוא דלא קמביין על
הש"ע צוירי דצרכות עיין להרב ראש ונציר ס' ל"א דליא
ע"ב וברכ"י א"ח ס' ז' סק"ג חבור לאצנחם ח"א דפוס צ'
סוף הספר ושלחי ליצור דרש"ה ע"ב כ' צדדו דק"צ להקל
ובאחרי דנהיגו למסוק כומן לריך לחזור ולצדק וזה נמשע
דקצר הרב ז"ל כהמ"ו אונס מו"ש הרב ז"ל עוד ונש"ה ע"ב
דבאחרי דנהיגו למסוק כומן בכל מילי לריך לחזור ולצדק וזה
נמשע דדוקא צ"ח וכו' ונא' דנהיגו למסוק כומן בכל מילי
ואפי' קיס לי לא אורי נגד מסק הש"ע ונש"ה צעיר האזת
וכו' ונא' דלמ" קי"ל וגם בקלח דברים צ"ד וכו' ונא' לא עבדין
כמסק ונקן ודאי דלא קמביין ג"כ עליו צוירי דצרכות אלא
דצרכותי הס"ל כ' דאפי' צחק יסבאל דפי' כומן בכל מילי
לא קמביין עליו צוירי דצרכות ונש"ה עוד צוירי עוסה
ועי' ה"י סק"ק יו"ד ע"ד המ"ו הס"ל (א"סועיין צק) פסח
דצ"ר ס"ג דהשענותו ה"י דשכ"ה עש"ב אש"ן

הפכה אורחיה להש"ע על הכוז דצין צין דנקע הוה
 צדק ז' ואל"ל ז' לא בן העור וסאכ פ' הסמ"ע
 ס"י ע"ב קק"ו וקק"ח ועיין להרב קסלם יעקב דקב"ד ע"ב
 וצ"ס תורה ח"י דקל"ב וכאז דוד ל"א סע"א ושער יוסף
 דכ"ב והספד וצ"י ומצ"ר י"ד ס"י פ"ב דלא זכר נדברי
 הסמ"ע ס"י ועומ"ס עוד לעיל ע"י ה' על שש"ס צקק"א
 וק"ק ע"ב

הפט ש"ע חיצו וזן צ"י כססיה צלחן ישראל החי"מ
גס"ב צ"ב 37 ועתה"ל אות ק"פ

כַּעֲשֵׂה לָדָבָר לַכְתוּב אֲפִי דָבָר לְהוֹדוֹת לְכָל דָּבָר וְלֹא וְעַתָּה
הַיְיבִים לְכָל הַקְּמוּעַ הַחַיִּים כִּי כִּי וְיִזְוּ וְכִי וְכִי וְכִי
אֲשֶׁר כִּי תַחֲלֹ וְעִינִי לְהַעֲזוֹר זֶל כִּי תַחֲלֹ וְכִי תַחֲלֹ
וְעַתָּה כִּי קִי קְמוּעַ וְכִי קְמוּעַ וְכִי קְמוּעַ וְכִי קְמוּעַ
כִּי

הצא ט"ע דרכו לכתוב סעיף א' צטני מקומות ואפי' צקי' א' כופל סעיף אחד הנ"מ סי' תרנ"ז סק"ד

הצב ועיין להרי' בזה טעם קס"י ל"ה (א"ה) ועיין להרב ט"ו ג' ס' ונליכו דהסג' דלואי' ס"ב ע' ולא יבשה כן צלשון

מליצה חמ"ה ים ויסקוב לכונת הש"ס היה לחסוד
מונידת מסירות הונצ"ר קי' צי' סק"ל ועונס"ל ס"ק קע"א

הצג חס כ' צ"ג דצ"ח א' זלשון חס"י והשמיני צט"ע
צכונה השמיני וחס"ד דזלשון צ"ג ז' דלזלשון

לילה הרצ נהר שלום סק"י ס"צ (ח"ה ועין ג"כ לעיל חו"ה קט"ז וקט"ה ועין צק' לביחיה 373 דקס"ח ע"צ יע"ש חס"ן)

הצד אס צקס צ״י כ״ צמ״י דכ״ל עיקר בסי פוסק א׳
 וצב״ע הציג לבי הא׳ מ״י צבס י״ז ח׳ שמונ׳ ראשון

דמלשון הס"מ נ"י קבלה למסקנה כללית כי שמואל שהציא

וְעוֹרֵךְ שֶׁהֵצִיאוֹ צִלְשׁוֹן חֲזָל כּוֹי חֲמִישִׁי יֵשׁ לַמִּסְקוֹן הַלְכָה כִּי־

דא אין אסאך על הכללים הרב יד לאמן סי' עי' ד' ס"ח

ויעשו כ' חות קבצים ויהי להם שנים ס' ימים שקמה וכ' פס
למנוח הפז' א' ח' צ' ק' פ' א' דקבלת הוראתיו קאי גם לנ' פ

צ"י ע"ל חכם ל"ס נדלות צו"ט ס"ק קט"ז וצ"י ס"ק

עוד ראשונים שלא הצליח צ"י ים לכלד דעוצ דאס' להראשונים

קמ"ה וס"ק קצ"ד

מפורקים בקי"י ובשאלר פוי' ל'ין זה קושיא ל"מ"א
 ל"מ"ב ל"מ"ג ל"מ"ד ל"מ"ה ל"מ"ו ל"מ"ז ל"מ"ח ל"מ"ט

ס"ד ד' קס"ק י"ג

ש"ך וניחה דאס קברא א' אורק יוכל להחמיר לעלמו אזל
לא לחמירי והפריעו הכ"ל אור קי"ב צרות ל"ד קוצר כל
צור אפסא דצב"ה ודא' דק"ל כס' צמרא חס' הוי כונו
אזל ואפי' ק' א' היצא צקתס ע"ש ולענין אזל עונש"ל אור
קניא וצניקא הכלל עונש"ס הכוונ"ס ק' א"א ס"ק כ"ד וש"ך שס
ס"ק א"א וצניקא כלל"ן עונש"ל קוף אור רל"ן וכלל הכו' ד"ס מי
שאוור ו"ש מי שאוור דהלכס כס"י ה"ס צהעלס ונח"י שצות
יעקב ס"י א"ס רדין גנוא דתנוע ד"ס הש"ע רדן כסתר ונחשו
ע"י"ד ועונש"ס שס צרות: הקודס בכלל ד"א ר"א ופשוט דגס
י"ס מי שאוור ו"ש מי שאוור שיה ל"א ר"א וניחה דכל
האוור שס אמריק כאן

העו אס אויף קי' איז זעס אונזער פלוזי' כי' כי' וגס' קי' כי'כי' ופלוזי' כי' כי' פשוט דק"ל כפי' זי' קן הסכמה' זחי' על הש"ע קי' ש"ע קק"ו ודלא כהסו"ב זחשו' חל"ס קי' וי' ע"ש

העו אם כותב ק' אי גסס ים אומרים זלשון זכסוס
הזי ויה וי שחומר נשמע דמי הזי היא יחידה
וקייל בסי אי כיכ הגוי' מליהע כלל ד' סי' לי . וימיה
דמפיעה דלס הקי' אי הציא זלשון ים וי' שחומר וסי' הזי
זלשון ים אומרים דודאי קייל בסי' זי' הכז לז חיים כר"ו
ד"ס ע"ז ועיין להפרינו הח"ל לוח קס"ב סי"ק ז"ך (ל"ה ועי'
בסי' שמוע אלכסס ד"ד ודק"ו לחס"ן)

הערה אשכנזי צרמ"א חב"ם שלא חזר וי"א עי"ד הס"כ מליב עמו דמ"ח ק"י ל"ח סק"ט ועיין להסמ"א צס"י

ל"ג סק"ה והסמ"ע סי' קמ"ט ס"ק י"א. כתב לאס הגיה עליו
צלבסון ודוקא כו' הוי' ולאי לחלוק ע"ש טהל"ע וע"ש להשוי"צ

הנדפס ע"י מלאך רמאל זלוק"ל צה"ח סיי של"ח והרד"ף צבי
מבחס לדוד ח"ט סיי ע"ו דר"ה ע"א הביא לנו מהס"ך ח"ט

ללא פליג אלא כוננו הי"ל ללא החכר חילוק זה בצברא

העמ אשכנח כוה דברים שלל הציא צק' צ"י והציאם ראשונה עי"ד

צט"ע הרי יד ומלאכי ה"ד הרצ דצרי מורדרי קי
ה"ל ד"ג ע"א ועיין להג"ח ח"ס"ע כלל ד' קי"ז

הפ אם ימלא זמן הן נכתב וחסמתו ומוקדם במוקדם חין
חנניה דחלמידי זמן עשו הש"ע הרב 37"ט ק"י כ"ה

ספא אס קהיר בע"ע זידיה אלדיה זל דהש"ע סוף
ועין להו"מ סי' קכ"א קט"ו וצחותות הצמים צק"ל

עצ"ש צווקאווו הנאמי כו 1773 לנאם עיקר נאמא
נאום עיקר הדין הכנ"ע ככ"י נל"ה

הפכ היכל להס"ע נקט חז' ליתא חבז גרמ ויס נפלס
7377 צפסיות נגז מ"ס הס"ע עלמו צוקוס
הנאץ לזה דנא דנאיוכל הלא המות זלשני חסער לזמור

וְלֹאֲמַר דְּהִבָּח קָחַם הַדְּצִנִּי וְלֹאֲמַר בְּדַחִים לִיה וְלֹאֲמַר בְּדַחִי לְקִלְחֹנִי
וְכִדְּמָה לְמִשְׁלַח וְכִדְּמָה לְמִשְׁלַח וְכִדְּמָה לְמִשְׁלַח וְכִדְּמָה לְמִשְׁלַח וְכִדְּמָה לְמִשְׁלַח וְכִדְּמָה לְמִשְׁלַח

הפג היכל דהש"ע גילם דעתו צמקוס אי' ואח"ך צמקוס
אמר אשכנז שרצוא דין אי' ומוחילא יולא דמסור

דידיס חדידיה אים דין זא האחרון לא נמלא חלל צפוי אחד חין
הוסיף עלינו ע"ז זביון שלל נמלא קד דינא צפוי אחר להפך

רמב היבא דבש"ע למס דין אי' ווארע חשו וליכא ש"ס
לכך לא שינה לשונו הצרכי' ח"מ סי' צ"ד ס"ק ת"ו

ע"ז אם מלינו אכן ראיה היסד דין זה לא פסקין
בדקש"ע הס"מ ח"ב סי' י"א אצל הזכר"י ס"מ סי' כ"ה סק"ו

הבה אם צפ"ע פסק חז"ל דין ואשכחן חז"ל מהמקום

ראשונים דפליגי ע"ז ולא הביאם צ"י חפ"ה
 שם להורות לחסידים כפ' מקץ דקבלנו הוראותיו חלל דבריהם

לְהַסְמִיךְ חֲמִיץ הַכֶּגֶז יִדֹּק סִי קִי"ז הַגִּבְז"י סִק לִזְו וְעוֹנִישׁ
צִמִּי עַל הַטֶּעַע חֲ"ה סִי קִי"ח סִק"ז וּלְקִי סִק קִלִּי

ויע"ע צקי צני יאודה קי קב"ל דר"צ ע"א
נו"א דרכו להגיה על הש"ע דרובתא חדא וצפא

דוכתי חינו מוגים עליו צו"ש כיוכל צזה והוא וצשס
דקמך על מה שסגים עליו בדוכחל חלל הקמ"ע והס"ך

רִיבָן   תוֹי יִשְׁנִים לְיוֹנָה נִדְפְּקוּ בִּי שָׁנָה אֶחָד שֶׁנִּדְפַּק
מִהַרְבֵּינֵנוּ הַנְּהַחֲבֵר כִּי קָרִים כִּקְנִי וְהִם הִנְקִרָה
תוֹי שְׁאֵלָן הֵרֵב הֵבִי בָּקִי פִּיִּעַ צִרְיָה דִּמִּי מִלֵּלָה דִּכְפִּי קֶסֶה
לְאִיד כִּי הִפְּעֵעַ שֶׁסִּי לְרִכָּךְ לִחְפֵּשׁ אֶת הַהֲלָאָה וְהִבִּיר צִחִיבִיו
תוֹי יוֹנָה וְלִצְרֵר אִיזֵה תוֹי הוּא אֶת הוּא חֲדָשִׁים דִּמְהִירִים אִו
יִשְׁנִים דִּתוֹי שְׁאֵלָן בִּיִּיד וְאִלָּא לֵהֲלֹךְ אֶתֶּפֶשׁ שְׁחִירֵהם הֲרִאָה־ם
וְיִמֵּל לְהֵלֵךְ צִבְיִי הוּא כּוֹנֵתוֹ לְנוֹר וְקִלִּי

ר"מ מ' קומה חצוהו קתס ונחצרי מהו' אצל הפקקי
 הו' לא חצר מ' שחצר קתס פקקי הו' הרצחיים
 שאל ח"א קס"י פ"ו ועיין צק' ככר לאדן דל"ג ע"ב והרצ
 הלכות ח"א דק"ן ע"ד ונחצ' לק' ארז רכ"ג ונחצריש' הלוי
 חל"א ח"ד

בסוכות חתני צאנז' דבריהם ולרי פלוני נר' כו'
דע דמה שט'נ' אחר ר' פלוני אינו הלכה ולא ק"ל
להח' סרב חסל יעקב סנד'נ' דל"ס נ"ב

רמב כחש' צח' קני' תי' וכל' אחד לא פליג' אחרים
הרב' קמח'ס' לחיים' דמי' ע"ל' הצי' פלוגתא' בזה
ד"ח' להלכה' כתי' הלי' וי"ח' להלכה' כתי' הצי' ועי' להרב'
פני' וזי'ן' ח"ב' ד"ג' ע"א' ודק"ב' ע"ב' וז"ש' חז"י' עני' צשו"ת'
צמס' יקרא' ונע' וז"ס' ק"י' ד"ך' לעני' פריקת' ההלכות' אלה'
צמח' צ"ח' ודק' אב' והרב' מיכ"ל' צ"י' ס"י' חז"ק' (א"ח' וצ"י'
ג"כ' לעוה"נח"ק' צפי' הני' ח"ס' ציד' ק"י' ק"ה' וק"י' ק"י' וצ"ש'
וצק' אור' לי' ד' ל"ד' ע"ב'

רנב הא דק"ל דלי פליג דתני עס דרנצ"ס דהלכה כהתני ה"ד צטאך תני חב"ל כגד תני יונא לא הרי יוסף טונען למעשה"א ק"י ו'

רבו תו' קטוע סציריו חיצרס א' ונחאדורו צעלי הסח' ללא פקיע שניה ולא היו ציד הפלאש' הדג שבר לחצן דרל'ג ע"צ ועי' צק' ח"ס שאל קס"י פיו' רומחיו לניל אות רכ"א וצק' יוסק אונקן ד"צ ע"צ רומחיו לעיל אות ר"נ ע"ש

[illegible]

כלבו כבודווס לי טעל המוצ גריו צחק דעז המוצ'ס
 ובורז כדעטו כיכ אלזי הדל צחק' על השיע אלז
 ס'י טע'י ק'ק אל טע'י טע'י צח'י אלזי ק'י טע'י קק'ו
 טע'י טע'י קק'ו ליעטק צחק המוצ'ס ועט'ס צחידוטי על טע'י
 טע'י ק'י טע'י טע'י

השונות אין קשר לאם השנינו הפי דבר שחיו
והפירש צ"ס הלח להתי ודיוקא הרב שער יוסף
ס"י ס' ועין צ"י נ"ל ה"ס פסחים דה"ר נ"ד

דרכה הסגנונה אין קושיא חס הסגנונו הפיו 757 לעכסיו
 נשתנה הזמן וחזון הס"ס הס"א ס"י דל"ח ס"ק י"ג
 ענין לספר לז ק"ס 777 ע"ג ודל"ג ע"א ונעו"ש ל"ה כ"ה רח"ה

[illegible][illegible]

י"ב ד"ה ועתה ועש"ב וצפאל עיירות צבולח צנונוחא לא ק"ל
 כהש"ע ל"ג צנוחוק דלונור קים לי דלא כהש"ע אללא גם
 צא"נו ונוחוק אחד ועשה"ס אזלין צחר רוב הפו' ודלא
 כהש"ע ל"ג צנוחוק דלונור קים לי דלא כהש"ע אללא גם
 צא"נו ונוחוק אחד ועשה"ס אזלין צחר רוב הפו' ודלא כהש"ע
 הלה"ש סי' י"ד עק"ד וכשל דצרו הרנצ"ס והש"ע ושאר פו'
 מולקיס זמ"ז אז גם צא"י וכיולא אונ"י ק"ל צנונוחא כ"ב
 סאמחי הלא צב"י ועושה"ס צפ"נו וע"י הפו' ס"ק ט"ז ד"ה אכן
 ר"ג חשו' רא"ס לא ראה הצ"י סברכ"י אשה"י סי' ד' ס"ק
 י"ז

יד השני וחסד"ל על הכוז ויחסם הצ"י לתש"י אשכנזית
כחודע הצרכ"י סי' ט"ז סק"צ ועיין צ"י יוקף חומו
סי' י"ד ל"ט ועיין צ"י נעני ויס דס"ז ע"א וע"צ .

רה תש"י הכ"ג סנף צ"י ח"י ונפתחו' ס' האלו כולס
כחצס הכנסת צעלמו הש"צ ס"י קס"ח סק"ד .

התכונה צללוו ושם כותב הדינים וההפלות צקולל
הנני קי' סי'ס ק"ק י"ט

רז תשוי כחצית יד שצויה והצד"ל בן דרכו צדוד העוקבות
 שלא להשיגם והוא דתשוי כ"י סלז זל לידו והעתקם
 בקיבור ודין גמול ליה שלא להשיג עליהם משום דשנא צ"ל
 שיחיהו עס והוא לא ידע כיב צקי וספק לזונן ק"י ע"ה .

בג'לים על התופות

רח כעננאלא צתוי קבי ע"ס ר"ח צונקטנאל אי דבר אי
 ובזנקטנאל אחריתי כחבו ע"ס ר"ח להפך תי הכ"ב
 ח"מ קי ל"ה קקיז לז"ל דר"ס הכ"ז דוכתא הוא ר' חיים
 כהן ואידך ר' מנחם וכו' ונדברי הב"ב עס טאטס כחבו צתוי
 וניסו ר"ס פירש בו הוא ודאי ר"ס ולא ר' חיים כהן ע"ס
רט לשון ע"ר הנוצח צתוי צכונה דוכתי וניסו צתוי
 יקנים יונא דגין ע"א ד"ס ותיפוק קהוא ר"ס ונפרט
 רבי ינ"ס

[illegible]

ריב כשימלא קחם יהוה דקחיר ידיה אדירים לא איכפת לן והטעם עיין צק' יוקף חונן למהרה"א צהשעטור וינ"ש ומהר"י מינץ סי' ה' ד"ט ע"א

רִיג קהה ר"י הנוצח צה"י הוא ר"י צר קנואל צ"ח ח"ס קי י"א ועונ"ס הנו"ח קס"י תמ"ז וצ"ס הגדולים .

דער כעסווי יונג פליג עס הוי דעקעטווי אחרוי הוי יונג
עיקר שמו יונג הם וצחצחי והלכם בצחצחי הצרכי
אליהם סי כ"ה בק"ב וצחצחי זה דיונא סי"א דקא ונענעליס
כי עוד צקי פתע צחי ליונא ד"י ע"א ע"ש רב זקן אחד
הליץ להקשות על הרמ"א ונחוי יונג דעוה"ס דקא לא
באשו והוא רמז למלוק ולצקוק וניקק ד"ש לחפש אם הרמ"א
נחביר לחוי יונג ואם נחביר אפער דקא הוי שאנץ ע"ד
ועניש לקי ס"ק ד"ד

תוי ע"ז חיצונו ר' פנץ הרב יוסף חנוך לנחמ"א
ד"ר ע"ז ועיין להרב לב נחמן דח"ל ע"א דכרמ
דלא זכר נחמ

דיו
תוי שנוגע בן שלא חיברוהו קחם הנוצח להחיות
אזי גם פסקי תוי של אותה נוסבה לא חיברוהו
הנוצח לפסקי תוי אחרות הערכי כ"י רל"א בק"ז .

דרך העצב"ח להציא כוונת עינים מחולפים מחוץ
שלו דליו בתי' שלנו בן העצב"ח י"ז ק"י קק"ה

זכר המלכות ח"ל ס"ק ו"ז מ"ט צד"ה ר"ט ג' פסוק
שקטות ס"ף ל"ק שם ללח"ן וצ"ח ח"ל ל"ז ע"ל
ללח"ן דה"ה קד"ש ר"ט ללח"ן לל"ח ר"ט ד"ז ס"ו
ל"ו וצ"ח דה"ה שם וצ"ח מ"י ללח"ן

[illegible]

פירוש
 פירושו דמיון ודמיון שבוטח הש"ע הוא כמין יחיד ויחיד
 והלכס כמין בשרא הכי ונחש"כ ק"י הכונה קס"ד
 אם ינאל להטור דסן כסתר ונחש"כ ונחש"כ דמיון
 לדעת אצ"ו הכח"ש נחש"כ צמור צמור אצ"ו הכח"ש
 הוא עיקר ונחש"כ צמור שהוא באחרונה הכח דמיון ח"י
 נחש"כ קס"ד

יִרְדְּ דָּק הַפּוֹי שְׁדֵן־הַנֶּחֱלָה בְּשִׁלְתָּהּ אִוּ הַחַיִּי שֶׁנִּשְׁמָקָהּ בְּחִזָּה
פּוֹי וְיִרְדְּ הַנֶּחֱמָר בְּעִלְיוֹ נִלְמֹד וְהָא וְנִדְקָעָה בְּקִפְרוֹ
וְלֹא פְלִיג עֲלֶיהָ שְׁמִינ דְּהִכִּי קִ"ל הַכִּיב חִינּוּ כִי קִפְיָהּ הִי"ד
כִי הַנִּמְלֹק קִי לִ"ב חֲלָה דְּהִכִּי הַכִּי שֶׁס חִידֵשׁ דְּזַעַת הַכִּיב
לִדְאִי חֹס הַפּוֹי וְצִוָּא בְּקִפְרוֹ שְׁלֵלֶת הַשְׁוֹאֵל דְּשִׁלָּל וְנִמְנֵא וְהִוָּא
וְיִנְעֻק וְיִרְדְּ הַנֶּחֱמָר עֲלֵיהּ דְּחֹזֵי כִנּוּי חֹס בְּחִזָּה דְּזַר הַכִּי
בְּשִׁלְתָּהּ לֹא דְזַר כְּלוֹס הַנֶּחֱמָר בְּחִתְקֵי וְלֹא פְלִיג עֲלֶיהָ מְדַסְעִימִקִּי
שְׁמִינ דְּהִכִּי קִ"ל כִּי וְלַעֲדִי זֶה לֹא מִכַּר דְּזַכְרֵי הַכִּיב שֶׁס
קִקְטֵי וְיִלָּל עֲיִי וְכוּלָּא לֹא חֹס הַנֶּחֱמָר בְּחִתְקֵי לְהַסִּיעַ לְשִׁוָּלָה
בִּזֶּה כִּינּוּ דְּלִינּוּ עֲקָן גִּבּוֹר לְתַסְרִי שְׁלֵלֶתוֹ וְלַעֲדִילֵס הוּא סוֹבֵר
לְהַסֵּךְ חֹס דְּנִשְׁמָקָה לִיס בִּזֶּה וְדִין גִּבּוֹרָה לֹא גִבּוֹר לוֹמֵר
לְהַסִּיעַ וְיִלָּל חֲלוּ

[illegible][illegible][illegible]

וְהָיָה לָךְ לְשׁוֹן הַשֵּׁךְ חַיִּים כִּי קָבִיו קִיב שֶׁ עַל עֹלָם
 דִּבְרֵי הַשֵּׁנִי שֶׁ שָׁם וְחֹמֶם וְחִלּוֹתָהּ לְוַסְתִּי
 אֵלֶּכּ הֵא דִּבְרֵי בֹאן בְּשֵׁנִי צִי דִּבְרֵי וְלֹא הִכְרִיעַ וְדוֹסָק
 עוֹנֵר לְבִין דִּבְרֵי קִבְרָה הַנּוֹצֵץ בְּקֶסֶם וּכִי הַנֶּלֶךְ בְּקֶסֶם וְלֹא
 גִּלְגַּל דִּבְרֵי דִקְטִין כִּי הַרְאָנוּהוּ לֵלֵךְ הֵלֵךְ לִבְרֵי קִבְרָה
 הַנֶּלֶךְ כֻּלָּם כִּי שָׁרְדוּ בְּכָל עֹקֶם מְרִיבֵי בְּשֵׁנִי בְּקֶסֶם עַל
 פִּי הַכְרַעְתּוֹ בְּצִי אִלּוּ בְּדִלִים וְלִיטוֹ וְחִיבֵי בְּשֵׁנִי דִבְרֵי הַסּוֹלִי
 הֵלֵךְ בִּי עִיב וְנִצְחָל לֵרֵךְ וְיִין קוֹרֵא. בְּלִשׁוֹן הַשֵּׁךְ הֵלֵךְ דִּבְרֵי
 דִּבְלֵי שֶׁנִּי הַשֵּׁנִי קֶסֶם וְחֹמֶם וְחִלּוֹתָהּ לֹא יִעֲשֶׂין עוֹנֵס וְהֵא
 הֵיטֵב דִּבְרֵי לִפְקוֹק וְכִן וְנִצְחָל בְּשֵׁךְ בְּקֶסֶם דִּבְרֵי וְהֵא יִלְמֵד
 כִּתּוּב מִן הַפְּקִיעַ וְדִין גִּיחָל בְּשֵׁךְ קָבִיו שֶׁ קִיב כִּי וְכִי
 הַשֵּׁנִי עִיב הַשֵּׁנִי בִּישׁ וְלֹא לִישָׁה בְּדִבְרֵי שָׁרְדוּ מֵוֹלִים לִבְשֵׁךְ
 כִּן וְהֵא וְנִכְרַחֲלִי הַנִּישָׁה דִּבְרֵי הַשֵּׁנִי וְשָׁלֵךְ פּוֹקִי בְּקֶסֶם
 דִּבְרֵי לֵלֵךְ יִקְרַח דִּבְרֵי לֵלֵךְ הֵא שֶׁנִּי הַשֵּׁךְ בְּשֵׁנִי גִלְגַּלִּי לֵי
 חִידָה חֵלִי בִלְלֵי דִבְרֵי וְיִין דִּקְטִין כִּי שֶׁנִּי בְּשֵׁנִי בְּשֵׁנִי
 לִדְדֵי וְכִי וְיִישׁ הַנּוֹצֵץ לִבְרֵי הֵלֵךְ וְחֹמֶם חֵלֵךְ לִבְרֵי
 כִי וְלִיטוֹ הַשֵּׁךְ שְׁלֹמִי בְּקֶסֶם דִּבְרֵי וְלֵי וְהֵא בְּקִי קָבִיו הַסּוֹלִי
 כִּי בְּשֵׁנִי דִבְרֵי לֹא קָטְרִין כִּדֵּי וְיִישׁוּ לֵלֵךְ יִעֲשֶׂין דִּבְרֵי
 עוֹן לִחְתֹּם

[illegible]

[illegible]

רלו רש"י הן צעודו עוקק צט"ס צתחל ומוכות נחצקס
ציקיה של וועלע וסיוניך ויקדס צ"ס הרצ סס
הגדולים ח"א רדע"ה והרצ לזח דוד ח"צ צקוף הס' דכ"א
ע"ג כ' דהיינו חושבים דצ"צ כפער רש"י ח"א צעודו עוקק
צווכות דוקא כפער וזה שלל כיים פירוש צהרא חף דעדיין
היה קיים אפשר מצינח הגלות שקבל על עלמו כו' ע"ש.

רלה הטור שסבא דברי המוצ"ס ע"ש הגאונים ולא הציג
שהמוצ"ס מלק עליהם היינו נקום אזהרה דוכחא
לא סבר הטור מה"מ חלל כהגאונים והא דהזכיר לה"מ
נקום הגאונים הוא נקום דלא רחא דברי הגאונים צאחק
מציורים חלל צפרי המוצ"ס לכך כהנה על שמו הצ"ח
והדרישה ח"מ סי' קל"ב ס"ט

דברי הלכות אם לא הביא דברי רבו רמ"א בזהם כוונת
 שכל דוכתא אלא הביא בשמו בגון כהז רמ"א
 כפי זה נראה צ"ל עסק עתה הדין הכולל מזה צעירותי
 סיפור צ"י חל"ה ע"י קליג

דב העור כשכותב וא"ל הלא"ה היה לוונר פירשו פהיה
 רגיל לוונר כן צטל פה הצ"י י"ד סה"י קט"ו וניין
 חילוקי פירושים עוד צלטון הנה ופולא צדצרי העור הולאייני
 צה"י הגהות העור ח"ו ס"י קל"ה והפרישה ח"ו ס"י קנ"ט
 קי"ט וזהו לניונא כן כשכותב העור וא"ל לוונר דל"ל צטל
 פה וצטלר חיצונים שכותבים היה לוונר ר' פלוצי כן כתב
 הסב עקב"ל ד"ס ע"ב ד"ה דכ"י וזה דמזר צו וי"ל דל"ל
 סדר צ"ה עי"ל

רמב"א חנני דב' זקפרי ונחמ' יעקב כלל ל"ו אוח' ל"ט
 ונחמ' כוה' פ"ו דחידוך ראשון שבוזבז' הפ"ו עייק' **רמב"א**
 ונחמ' לפענח' יולא' ונחמ' וק"ל כח' ז' כש' לדחוח' דח'
 ח' נחמ' זלשון אפס' וכיוולא' דח' חידוך ז"י ק' חל"ק .

רמב רש"ב המוכר בחי' חי'ו הרשע"ל בן אדרת ומבליגוה שגזיל כסור וצ"י חדיר אלף הוא ר' שמשון ומשכן תלמיד ר"י הזקן בעל הסיו' ואמיו ריב"א הרב עם הגדולים ח"א ונ"י השי' ס"ק י"צ ומשחמח על סרצ פרישה בח"מ קס"י קצ"ו סל"ט פהגים דצרי החו' צ"צ דל"א ע"ח ד"ה וזה לו לשקר כו' שהצילו חמא לרשע"ל כו' וחי' רצינו ילחק כו' פסול ג"ס ולי' וחי' רשע"ל כו' דיש דוסק לומר שחמו יכתבו שרי' חי' וזה שהקשה רשע"ל שהיה אחרי ר"י כונה שנים וק"ל ע"כ . ולע"ד דצרי חין ק"ל אלף כ"ל דכבר ביארנו דר"י הזקן בעל הסיו' הוא רבו דרשע"ל החי' בצה"ו וא"כ משכחת לה דרשע"ל יתכן קושים תלמידו ואין זה אחרי כונה שנים אלף דצור אחד היו וכשצאו לקברו דצרי החו' כתבו קושים התלמיד חחי' וזה שחי' ר"י רבו אלף ע"י והצילו צ"ס אומר רצינו ילחק כו' שניכר מלשוננו זה שהוא תירץ רבו וח"ת דקצר הפרישה דר"י החי' בצה"ו דהתחל עם חי'ו ר"י הזקן בעל הסיו' ג"ס קשה 'ומהרש"מה דעולנו לו להכריע שם הגדולים עוד עם צוערי היוד' ס"ק ק"כ דר"י החמור הוא ריב"א אחיו של ר' שמשון ומשכן וא"כ דלדאי דהאסין ומתל"ס זה לזה ועמ"ל' אור ח"ג וכדדונה דהפרישה שהסלי' הדבר בזה הוא ועוס' דקצר דרשע"ל המוכר בצה"ו הוא הרשע"ל החי' צעור וצ"י הידוע ח"א כלל כלאומר ועומ"ס דרשע"ל בצה"ו ח"ס ק"י רפ"ג ומ"ס עוד בזה לעיל ס"ק ל"ה

הוא דמיון הכי יד כי כיה המל והציא צי הסצנות וכל
הכריע תצות אלו הם ימים דהא הכריזל קודם לכן בקמור
כי כדעת המדע המל דהיא הוא להורות דאס נהגי צד
דוכחא כותיהו יעמדו צמחבס וכן קיים עוד אסוי וכו' וכי
המדע . ואתה תחמה צמחי המדע קם כי לוי דתצות אן
דהציא צי הסצנות ולא הכריע היו מדברי הסולל שהיה
קוצר דהש"ע צה היום הדבר צמק וע"י הס"צ לו המדע
דע כו' זה דרכו צמ"ע כו' להציא תחי הדעת היותר מוסכמת
והיכא דליכא לזמנא לסי אחרת מיייתי לה צמס י"א ח"ב
מה שקדם כדעת הגאונים להחיר הוא פסק גמור ומושלם
לפי סצנתו ולא זכר לסי הצי אףל לחלוק כבוד לצמלה שגס
הם גדולים ודעים וצמרה מוקמות פשע המנהג לאקור
כותיהו אמנם כו' ע"כ וסיים שם להחיר מה"ע דהש"ע קתם
ועסק להחיר ע"ש ואיך הכיג את הדעה יקצץ

ומינה קונוה וגם כלזה הקושיא גם על הכ"ג דלצבחה דוכתי כותב על הש"ע צוה בשאר פוי דלצבא צי הסצנות ולא הכריע וצשאר דוכתי וציא הכלל דקסח ואח"כ מחלוקת בשאר פוי והן קסח המומות ודלא בהמחבר הכ"ז שאין יציבו לכל המוקומות עולה יפה לע"ד כמדובר . וכ"כ שפוצר הכז דצ"נ ח"צ קס"י קס"ד וכרי דלדעמו ז"ל היא העיקרת דצ"נ זק"ן כי צמחונא ופוצ הצ"ח קי' הי"ח ובצר ידוע שהקי' שהציא צקסח היא העיקר לדעתו כמ"ש ומהר"נו"ע ותלמידו הכ"ג ז"ל צנוקומות הכזה ואף ש"ס צבונה מוקומות אחריה שלא כי"כ הכ"ג אל"א קוצר ז"ל דהיכא שפוצי אפי' סבב ונ"ל לא הכריע בנבוא אל"ל צב"א ע"כ ויח"ס צב"א הוא קס"ק דצ"נ ח"א א"ח קי' ל"ו ובנ"ש צמ"י על הש"ע א"ח קי' ק"ז קס"ק י"צ הלכך היצוצ הצדור צוה הוא לע"ד וי"ש צמידושי על הש"ע ע"ס קי' פ"נ ק"ק י"א צקוף ענין כלל זה דנ"ש הכ"ג ושאר פוי צנוקומות הכזה צוה דהש"ע הצ"ח צי הסצרי ואלא הכריע זה ה"ס קודם שחידשו צפלפולן או שמונו ה"י בכלל"א דקסח ואח"כ מחלוקת הלכא כקסח צדעת הש"ע א"ח לאלחצר מהו שנתחדש להם ה"י כלל"א חזרו הס עלמס ובחצורו ונעסכס ראשונה לא זזה מוקומה וחד"ד ש"ס צקילור לך כל ראה ש"ס א"ס עיב צעיריך וחי' שקסס על פוי אחרון קצדור הסה דוד"א ידע שפיר וגם וצי"א לה"י כלל"א דוכתי עוצא הוא הכז מ"ס שמועון ואילו הכז הכ"ג עלמו צבונה דוכתי וחי' וחסה צ"ס קי"ו ח"ק ח"ל כחז הוא ג"כ דנרפס"ס דנוקן הצ"ח ה"ס הסצרות ולא הכריע ואיך נתפסעו צנוקומות אל"ו מוצרי הס"י ראשונים שכלוד קודם לכן שפוצר ולא ובר מ"ס שפוצר צנוקומות אחריה ואין ר"א"ס מוצריהם הראשונים כמ"ס

יצור ראה' לאין דגרי הווצר' הכ"ל ע"ד הכנסת צבכל דקס' ואח"כ ונחלוקת' כי נהירין' וכלל אחרי' צ"ס' ווי שאוור' ויש' ווי שאוור' דבי' הכנסת' צבכס' דוכתי' וא' מהס' צביירי' א"ח' ס"י' ע"ד קק"ז' שדעתו' לחפוס' להלכה' כיס' ווי' שאחר' האסרון' אלל' דלס' כי' ויש' ווי' טלוני' האסרון' צסס' אווער' לא' פסיקא' ליה' ונלח' צזס' ובי' צ'י' הסצרות' ולא' הכריע' בו' ואילו' הכנסת' עלונו' צחיו' ס"י' קב"ו' בהכ"צ' ס"ק' צ"ד' כי' צכלל' זה' דיש' ווי' שאוור' ויש' ווי' שאוור' דהש"ע' הצי' צ'י' הסצרות' ולא' הכריע' ותי' הווצר' הכ"ל' לא' שייך' צזה' דעוצר' לעין' כל' דהן' נכסר' הכ"ג' צזה' ולא' וועלה' כלל' תי' הווצר' אצל' וקטיל' אחי' עני' כרי' תי' מתיצב' לבינה' וקוועות' צס"ד' וי"ע' צצכס' סיו"ן' ס"י' קתי"א' קק"א' ולחילו' הכ"ל' דהצדרי' אמוריס' קודס' שנחפצ'ס' בכלל' ונשחטו' שדעות' ומונ' לזונ' ונלחתי' ראה' לזס' מהסדיל' ז"ל' צס' שס' הגדולים' ח"א' וועי' היר"ד' קס"ק' ס"ז' שבי' דוועס' לזס' עי"ד'

רלו הצ"ח כמדוונה שאינו נזכר בצפירו להרי להם חמורות . הוסיף שקשה על פי האולפן ק"י ויו שטביא דברי המו"א שצ"י ר"ח קק"ב על הכלל דהא דאין הלבחא כמר לגבי נזר ושהקשה הצ"ח ע"י והל"ת ת"י כו' עכ"ל והצ"ח הרב הו"א דקיום עכ"ל הוא ומהצ"ח להצ"ח הצ"ח על קושיא תירוצ' הל"ת דהמו"א לא היה צידו אז ק"י ל"ת מהקשה שם אה"כ כמה קושיא ונדנפסיה וקושיא דהא

רמג וההשקדים תשוי לא צאו בכ' והעוקדים נכתב צקי' ומאחר וכן המאחר נכתב צקי' ונעקדים חרמ'א ה"ד צקי' טל' אחרות דע"ז ע"ג צקוף הפ' וענ"ש לקי' ק"ק רע"ו

רמר דרך הרב חיד"א ז"ל צקפריו הקדושים להעתיק דצ"י הפ' מנה שגמלא כחצו צוקרנותיו דדק קלס' וצטעט העתק כחצו פענ"ש לא היה נמלא צידו קי' הפ' הנועמקים צוקרנות ודין גמלא שצארתו הלות או קודם או אחריו כותב מדפסיה אחרת דצ"י שפ"ו כ"כ שם צקפריהם או להפך והוא צאין וזכר הדברים צוקרסם כ"כ צקי' ש"ו צ"ד קי' ר"מ ק"ק ע"ו

רמה דרך הטור להציא צקפריו דצ"י שאליו תלוי צצין הצ"י הגם דהוי דצ"י שאליו נהוג צונן הזהותצו מושם דהא ויסא היה נהוג לפחות צונן הש"ס אלל המצנ"ס דרכו להציא אפי' ונה שאליו נהוג צונן הזה מלך הדין דהוי הלבחל לנתיחא הכ"ג ח"מ קי' ק"ג הצנ"י ק"ק ל"ה זה כאלה דלא כח"ש הדי' עונה שנינו קי' כ"ט ק"ק י"ב רמחי דצרי' לעיל ק"ק ב"ן ודלא כמו שרמחו ג"כ לעיל ק"ק ר"ל והע"ז ק"י תק"ס כי דהטור אין דרכו לכתוב דצ"י דלא שכיח האידנא הגם דהיה שכיח צונן הש"ס משה"כ המצנ"ס שדרכו לכתוב אפי' וידי דלא שכיח האידנא כי הוא אולר צלום ע"כ

רמו וההכח"ש יס' לקמוך עליו יותר וההכ"ד נהגם דההכח"ש פלגל שחצותיו עם חלוציו כדי לצבר וללגן הדין לחימו הצ"ד ח"מ קי' ל"ה

רמו הפרי"ו צממ"ז קס"י של"ד חיד"ש לן דכשכותצצ"ע קצרה לאשונה צקסם וטוב כותב ופלוגי אורסר א"י ולפלוגי חייב וכו"ל וא"י זה הוא צוקוס אלל פלוגי כ"י וא"י ומכריע דעמו יע"ש וענ"ש עוד צזה לעיל ק"ק קב"צ וקע"ז

רמח הנומק' הרבה פעמים מצינו שהציא להטור ח"מ הרב פרישה ח"מ קי' קנ"ד ק"ס מנ"ש הנומק' ר"פ לא יחסור וכ"כ עוד הנומק' צונטה ק"פ סוקס ד"ס נ"א מ"ס הטור הי"ו עי"ן להכ"ג ח"מ קס"י קק"א **רמט** הרצ"ש חלס להטור ע"כ צהשו הרצ"ש הצ"ו הצ"י ח"מ קי' קנ"ד ק"ס אלל דלשון הרצ"ש יס להרגיש עליו שם צו"ש ע"ש הר"ש וק"י כי כן כחצו משהו צקי' משפ"ו זה תינא למה לא הציאו מפקקי הרא"ש עליו שבי"ב צפי' צקפקי הרא"ש ר"פ לא יחסור דכ"ל צזה הכריה הרב פרישה שם צקי' קנ"ד ק"ס שבי' ע"ש הטור הנומק' ולא ע"ש הרא"ש עליו דמוכרס הוא דלא כ"כ הרא"ש צהדי"ש ע"ד והנומק' היה צונן הרצ"ש כח"ש צסם הגדולי ח"א ונ"י קי' ק"ק ל"ד מ"ס הדי' קורס הדורו

רן א"ס הפ' כחצין דין ההלמוד כחם ופ"ו א' מהלך חילוק א' מה שלל הזכירוהו שאל פ"ו אפי' וכתחנא דצרי' אוחי פ"ו הנוחלס היה דצרי' יחיד מהרצ"ל וענ"ש ע"ד הדי' גט פשוט כלל ד' והכ"ג ח"מ קס"י קק"א

רנא חכמי לודל שניביל"ס הפ"ו צקפריהם חלפסר לומר דהוא אחד מחכמי לודל וכח"ש הכ"ג צכללי הק"ס ל"י אוחי ה"ן דכשכותצ צונ"ס ורצותי הורו דל"ל שהוא א' כ"כ אפי' ענ"ש צצות"ס שאל"ס הפלגיה קי' ז"ך ד"ה ראשון לל"ן

רנב חזה התנופה קצלה היא צידיו דחצו תלמוד הרא"ש ז"ל לפי דעתו ולפיכך אשכחן לפעמים דפלוגי אשכח"ש הרב לב מ"ן צה' ח"א פ"א ד"ע ע"ה מ"ס מ"ן החצ"צ ז"ל

רנג הרב משה ללולך דלא וי"ן להצ"ח צלשון ובעל צ"ח כי כח"ש צקי' משה ללולך פ"י מהי איכורי צ"ה דין ז'

רנד הרנוצ"ס ז"ל צקוף ימיו כחעקק צקודות הסורה ונואלא שכתב צקלף אפי' חר"ו כסידתו לחדרי מרכס צינתי צצין הקן כ"י וסיה ז"ל ונ"ד צה' שהחחיל

לפנ"ש הגדות על דרך כחצו כ"י הרב נגדל נח פ"א דיקורי הסורה דין יו"ד

רנה קי' חספ"ו שלום עדין לא ילא עצמו צעולס ולא נודע צעק"ס וא"ן לקמוך עליו הכדצ"ז ח"ג קי' חקס"ז

רנו כנסת הגדולה זה דרכו להגם דל"ן א"ה חידושי דינן ונ"י הפ"ו מ"ו אין להורות מזה דהוא ק"ל כן אל"כ פוסק כן צפירוס או ונחצרי צירור שאלן אחריו צירור דהבי ק"ל וכח"ש הכ"ג א"ה צהקדנותו וכן דרך הקדש דהרב חיד"א ז"ל כח"ש צהקדנות ספרו ומחצ"ב זה היה צהעלם דצ"י מהדי' מ"ן שאלו קי' כ"ג וכ"כ החק"ל יו"ד קס"י י' וכו"ל צזה יס' להרגיש על הנומ"ס צקי' ע"ב קס"ק ע"ב וענ"ש לקי' ק"ק רס"ו ע"ש חר"ו ג"ס חר"ו ח"ד קי' י"א לא זכר מה וענ"ש אפי' דלל צצורי עורה מנ"י הדי' ק"ק כ"ה ד"ס א"ך שיהיה וצנ"י הקי' ק"ק ל"ע"ג על כל הנומ"ס"ן כן וס"ה על הצה"כנו יע"ש לקי' ק"ק רע"ו

רנו חצונות א"ס ח"ה חידות וחילוק דין צבי' ח"ה מ"ו צקפריו כגון הנומק' וכו"ל וספ"ו זה החידות הטור ומ"ן צצ"ע ח"ג דלא מלי"ו מ"ן דפלגי צזה אשכר דק"ל דכ"ן דצנ"י דין לא חלקו צזה וגם הפ"ו הנומ"ס"ן לא הציאוהו צצרי' לא ק"ל הדי' הכ"ג ח"מ קס"י קק"א ונחממות דצרי' משנע דלוחו החילוק חידושו אוחי מ"ו ונחצרי דנפסיה ודין גמלא מ"ש לעיל ק"ק ר"ן ונ"י . אלל עתה החי"ו צנוק"י דשורס החילוק דין זה חצונות"ו ונומ"ס"ן ח"ג ק"א על חידות"ו וענ"ש הנומ"ס"ן שם ולעיל מנכרת חיד"ד ק"ק י"ב

רנה הכצצ"ל תשוי ח"א ציו"י מהרש"ל עדין לא כחפסעו הרב צבי ח"י חל"ה קי' א' קס"ק"ז זה פלל צערי דהרי מ"ן צ"י היה צונן מהרש"ל וגדול מנ"ו ועכ"ז כל יומא חשוי צפונות כנודע לכל דמוכר על הרוב חשוי הרצ"א ועוד דל"ס' על הטור איכ"א ו"ד דמוכר הרצ"א צחצו"י ענ"ש לעיל ק"ק פ"ט ג"ס הרצ"ש שיהיה קודם מהרש"ל מחכר חשוי הרצ"א עד שהי"א ח"א מחל"ה קי' י"א שם סק"י חמה עליו שבי' הרצ"א ז"ל הציא כל הסצרות צחידותיו ולא הכריע דכחלס עלל חלס חשוי זו כ"י ג"ס מהר"ק ח"ד מן קאמחי שורס פ"ב הציא לשון ארוך מהשו' הרצ"א ע"ש עי"ן להרב שם הגדולים ח"א מנ"י חש' ק"ק ח"י ולפמ"ש"ל ק"ק ק"ג ע"ש חר"ו ונחצרי' דנ"ל לא היה מלי' צידו אפי' קי' ח"ה הקלר להרצ"א שהוא מלי' ציד הכל דכ"י דהיה מחסר ספרים ג"ס אנו נאמר כאן דגם חשוי הרצ"א אשכר דלא היה מלי' ציד ולא כחפסעו צכל חפולות יסאלל ח"ל **רנ"ז** הרצ"א כ"י מהרש"ד ח"מ קי' קע"ה דרכו נחצרי' טא"י אלחלס היה מחסר קי' הרצ"א נגד רוב הפ"ו ונצ"ר מנחתי זה לעיל ק"ק ק"ע וענ"ש שם ע"ז

רס א"ן נחל כשכותצ צקפריו והוא קוד א"י מוקדות הסורה צונטה"ס ונכצ"ה כ"י אלל כוכחו צחכמת הסצון צוקפריס כחפסע"ס או צחכמת דקדוק כ"י או צחכמת יכונן צחכמת כוכבים וחלות כ"י קי' הצרת מאחר ד' קפ"ו (א"ה) והרצ"א ז"ל גר"ל לכחצ"י ע"ד וא"י הולך ככ"ל נגלס קודו יע"ש חל"ן

רסא רש"י אונ"ס כ"י ציו"י רציו חלפ"י היה צלרפת ר' שלמה צע"ל הפרישה ז"ל חחצ"ן ח"א סמון ע"ב ולא זכר מה הפ"ב ח"ב ח"א קי' דין ע"ד .

רסב דרך פ"ו הלכות צחשו דהגם דכותצ"ס לצק"ו כ' דעתי צחכ"י ש"ככיוו חכמי הדור עכ"ז א"ן צידון כקע"ן להלכה כדצרי' דלא כ"י א"ס יסכיוו כ"י אלל מחמת ענותנותים כחח"ה והסכידים ז"ד א"ס פשע צחכל"ג קפקו אלל א"ס לא פשע קפקו לא קמכ"ן עליו הרצ"ו ח"ג חס"ו קי' יו"ד ע"ד . וצנ"ש הרב ראש מנצ"ר ח"ב דג"ן קע"ג ולעיל ק"ק ק"ע

רסג הרב מנ"ד משה הגם דלוחו להרצ"א אשכר דחשו"ז דהרצ"א שצח"א לא צאה לידו הכ"י ח"מ קי' קע"ב הנהצ"י קק"א א' ח

השחקן וכו' וה"ה מהר"א קיצו כרוי שם דל" ע"ז הש"ג
עליו דלגבי הכשצ"ץ לא נאמר שח' כלל והכריח זה דברשמונה
כ"י קב"ה ב' ונפתיחה הרי"ש ובח"ב כ"י פ"ב שפ"ט ע"ב
הרי"ש יע"ש ואש"י דעה"ח חק ס"י לא חילק זה אלא מחלק
לחלק אבל אם הסתירה הוא נאמרו חלק עליו מח"י לסי'
מורה דאש"י לגבי הכשצ"ץ הוי כקדר וס' האחרון עיקר דמור
צו באחרונה וכ"כ הרב ראש ונשיב ח"צ דגין ע"ד לגבי הכ"ד
ובדרך זה דרך הרד"ג ה"ד בהג"ח ח"י כלל ו' סע"נ ג'
דאש"י מהרש"ם ומהר"י ע"ב נכתבו כקדר והאחרון עיקר
ע"ד אלא דמהר"א ה"ד בצל אורות בקוף הכ"י דג"ז ע"ב
כ' דאש"י מהרש"ם לא נכתבו כקדר והכריח זה נאש"י
מהרש"ם ע"ב עלום והשיב ה"ל הרב צ"י ח"י ח"צ כ"י צ' ע"ד
וע"ש ציורי ע"ה ע"ה ע"ה כ"ק ח"י צח"י אש"י אש"י וסוף
וב"ה והנה ע"ש מהס"ל ח"ה ח"ה ל"ה דקס"ד ע"ה דכל
זה כ"י דק"ל דמ"ד קפא לא נפק ויאמר הנוחזק ק"ל
כ"י ע"ד

ערה דרך הנויר והש"ע כשנוצחים מצד אחד מוסק וצדילים כל נסמו הם דעין שצכוף לשון לא ק"ל הכי כל שצמקום העיקר של קוף הדין פסקו להיעך לא חיספת לכו להצילו אותו דרך אבז הסכסג י"ד קימן ק"ו סכסג"ה קס"ה

רען מאלקסאס שפער בנות הדיב והיא וכו' ואלו שמואל
 קצרות ופי' הפו' אין להכחית להוא ס"ל בן וכו' ש"ל
 זכ"ק הדיב וכו' ופי' ופי' דאין להחשיב דהו' בפי' מו'
 לבעין ק"ל דמונח וכן צאצאות להקל אפי' נד' אלק ביו'
 דהו' מאלקסאס וכו' ש"ס והוספתי צקונעריס פי' עוה"ע
 ופי' סק' ק"ק ל"ט דהיא ד"ל בן צק' צאצא וכו' כהרמפין
 ווה' שנה מלכדי הפו' דגם צונדכי יס' כל לונד בן כעס
 כ"י תמוז יע"ש

רען הלבנות גדולות לא קמדין עליו צדצד סביר יסוה
היפך הש"ס משום דרבי יאודה נהון צנל הי"ב
מאור עינים הוה ופעמיים סהוי תלמידיו כותבים לפניו ומשמו
השר לא ילך חסיו ולא עלה על לבו כיב סעדכי צוה"ס
ח"מ ע"ש ר"מ יע"ש ולעיל סק"ל

רעה קצלת הש"ע כ"ר דל"טו אלף בשמח"ט הש"ע הד"ן
אלף כשקש"ע הכ"טו ה"ד"ן בקפק ושאל פ"ר החל"טו
הד"ן ח"י קיח"ל כ"ח"א דשט"ט לכו דל"ן ספק מול"ט ח"ד
דל"י כן י"ט לרקק"ט חזכ"י כמח"ט צלח"ט ס"ב דצ"קס"ד
לח"ל ח"ק ח"י ס"א ח"ב י"ט

רעט האט דאסעם צו' ס"ד לעבט פאר'י האט וואס'ס
עלאוו וואי עני כ"ל דאס וואי האט יודא ליב
האטעם צוה'י ס' הס' צוקלדעט ביב לעלי ווי הא' סק'ב
וצאט זא לעי' ס'ק קטירי ווי'ס הארצ'ז' ללא סמך על שום האט
זללא ידע שס האט'י יע'ס

פר כי המינוד רבילים הסו' לומר דהו' ומהל' וס' לעסק' דהל' הו' תלמיד הרעצ'ן דעסמחבר להרעצ'ן כוח' ז"ל וכעמחבר ופי' מורי ישמרו אל' המיד' דעס' ס"א לוח' ה"י ד"י ע"כ ולע"ן להכריח דמ"ס צ"י המינוד ופי' מורי י"א אינו הרעצ'ן דהל' הרעצ'ן צ"י חלה הכדס' צ"י ה' י"ע דמ"ס ע"כ פי' דהחבור מלך' לחלה ואילו צ"י המינוד ר"ס שלד' נד' הכ"א משס' מורי י"א דל"ל

רפא וקלטו והגיהו לפרט לכן אין מדקדקין בלשונם
סז"ח ס"ה תרפ"ב

רפב הא דקיי"ל דאס סאמרוניס לל הצילו צפיריס
צענין אחד לשקו"ע הס קצרת סלשונים דמנד

להם ויהיה העונם דצינויהם לא כתבגור לא קי"ל כוונתו
ואמ"י לעיין ק"ל דמונח דליבו בזה דצרי הכאפוים צפ'
מפורסם אינו נקטמוח ראו אחרי דצריקן ולא כ"ל והלכה
במחל'י אצל צד' דלא כתבגור להם אי"ב דצאו דצרי הכאפו
צתשו ואפטר דלא ראו דצריהם ואם היו רואים דצריהם
היו הדרי צהו כו"פ לעי"ן ק"ק ז"ך עמה ראייתו להנפקיה
פ"ב

רסר ר"ו ונ"ין בקמרו להרשצ"א בנשוי בן מנחם בלשון
רסו ר"ו קהצ"א חצ"ו סק"י קע"א
 ליפלו וליחיו דזידיה אח"ג בלשון הסו ויח
 אס נפקא ח"ה דין נהפך מכלל ר"ס דצ"ו ולא
 נקט"ס לסד"ו להצ"ו והצ"ו שוב ח"ה דין לחנך דל"ס הו
 ד"ו בחדן שצ"רש בנשוי אח"א לנח"י דמנעו מן הירש
 דהו ד"ו לספך לנח"ה הולך צסיפ"א לחנך על רישא חילוק
 אחר ליפלו וליחיו דז"ד"ס דרש"ן צנח"ה דצ"רס אחר
 ח"ו לנח"י דמנעו רישא דהו דרש"ן לספך ל"ח"א חל"ה ח"ה
 דהו ד"ח"א כח"ה דין דירש"א ודל"ס בנפנע"ס ח"ב"ג ח"ו ס"י
 קצ"צ הגה"ע סק"ס וא"י ד"ו דירש"א נעש"ה כח"ס צסיפ"א
 גס בלשון הסו עני"ס לק"י ס"ק רפ"ג

דבא זה כולדע דלזין לפסקו דלין עינא ווא סכונא דרז
ככה"צ וואס חשו סמוי דהרצ ז"ל ליין הדצרים
בקי"א נאנץ הרצ האט וואציר ס"צ דכ"ד ע"ד ועמ"ש לעיל ס"ק
דכ"ח ולק"י ס"ק רע"ב וס"ק רע"ו

רסו אך לחמיה על הצ"י מצדדי האגודה דין אגודת כלל
שנת שליח בקוף יוני מן חסד שדלס כל הצ"י ואם
מחוקות המכיר צ"י ייחזק ומה שצדדין צטנו ומה"י
וייל וכילא סב יוסף אומץ סי' י"ד

רמב דרכי נוסח שולחן הוי"ח הוא דהיי"ל צב"י טאט"כ
נדפס קליר ד"ע צב"י ווא"ח"כ נדפס באורח כידוע הרב
בסא רחמים צונק"ס פ"א ד"ח ע"א

רעט כ"י י"ט חסרין הריכר צכום וקויות צכסץ ונשגה
 שחופס חחילת הדין וכוחז כ"י ונשמוט שגד"י הלשון
 הרצ שס הגדולים ח"ב לכ"ו ונ"א ונ"י דה"ס דמינא כן צכ"י
 צ"י לפי דעת הרצ ז"ל ד"ס חסרין הריכר צכום וקויות צכ"י
 ונאחד מוסס צכ"מ רכ"י קע"ז שחפס חח"י הדין וכוחז כ"י
 ונשמוט שח"ית הלשון חנוסס ונח"י חנל"ס שס כח' להפך
 דהס דסחמינו הוס נשוס דח"י דצכ פשוט ונ"י דכ' ונ"ין
 פח"י הדין ינ"ס חלל דק"ק דח"כ לום הציור חניקבא לא
 יציאלו ונאל ידענא דנשוס דהוס דצכ פשוט לא הציור כד"י
 לנ"ין עליו חקוס חולא

פר כבודת העור ואין נראה לא"ח הרח"ט ז"ל שהיה
אומר כן על פה דאז"כ הי"ל וא"ח לא כתב כן
הנ"ח ח"מ קי' ר' קי"ב

פרא הגם דדק האמאס' כגון הכ"ג וכו' לא מה שחליים
צפריים צהם נאפרי פרי אין ראיה דס"ל כן
להלכה ונאס"ל ס"ק רכ"ז ז"ל שלא להשיג עליהם אם האלא
ימלא דנאקוס אחר וציא קצרה אחרו פוקס וחולק עיני
לדון זה קושיא להציא גם צהם לדון קצרהו כן אלא
לאקוף קצרות צהם אם וציא צפרי קצרי שני פרי צפרי
נאקומו צהם כלילי הם שנים לכל קורא ונאעין יראה
דסגס דמוקס יס להקשות עיני דמלא עשה זכר מה
זה נראה דקצר דהם שנים זה חיוא דהסגס דמוקס כ"ב
צפריים וצי' סק' אור כ"ד ודלא בהרי עיקרי הד"ץ ע"ד

רעב תרומת הדשן ונהר"י טויטוואלדס ה'תשס"ז חסידים כפי הראשונים כתיבת המיליון מהרד"ס צבחה השני הצרכי"י מ"ד סי' רע"ה סק"ה וכו' הכי"ש סי' מ"ז אלא דלא דקדק שם פנים ופחים וכו' מהר"ס צמקום שהי"ל לכתוב מהרד"ס ינ"ש

רען הרדצ'ן מענט נומער דעם הכוז איז נחביר צושט
 להצ'ן שטייט הרדצ'ן יחד זקן מועלג מונט כ"ב
 צהידושי על הש"ע ק"י חל"ב קק"ו ש"ר צהרדצ'ן החדשו
 ק"י חק"צ דהזכירו צלשון צעל צ"י ודחם צדירו ועול צם
 צק"י חק"ג (א"י) זה אישתינוצן הכז שמש צקקא צהגה
 דלשם צב"י ל"ג צהיד"ד ושלל מחילה מאציו וסול לר"ך
 לאותו דצ"ר י"ש ודחם חש"ן

דער קאמירל לסמוי צומאש וועקוס למוקוס בי הרב נאשט
לוק מיט סי" ב"ן דקי"ג ענד דערצייל דאמיר וואס
למיט או מיט אלליק צוה האמירן טהאט מיט או מיט וואס
הגיד וואס די ד"ר ע"ד קצ דה"ס דמיט לגבי טרעטן
דאמירן קצמירן צומאש לעיקר וואס דאמירן ענד

P#33

דפג

רפד

רפד

רבו

רפז

רפח

סמך

רצ

רצ (א"ה) פעמונים של כ"ג אס היה נכנס בהן ציון
הפעמונים ואס היו של כסף אז של וזה עין צפי
עצום יסחלל דקס"ה ע"ב ו"ש ע"ד הרב צרית מוכח וזל
וע"ן ו"ש ע"ד דרשן הרב לציחית שדס דף כ' ע"ד ודל"א
נע"א למק"ו וז' ח"ל חלל שהוא שלא צעירי לעד מן לא
חזיחא וי' שהזכיר פעמונים בצגדי לכן שנכנס בהם הכתן
גדול ציון הפעמונים עכ"ל יע"ש אש"ן

ק"י כי ב' דאפי' לכתח"י ידע ושנע דאין מקפידין על זה וכי' אם כשנע או נדר לישא אשה הו' ועוד שומדכרו שגזלחה אחריתו שבי' אח"י י' לספק נמי אם זה לרעו דוקא ע"ד .
 חונס הרב יוסף איוון ק"י ז"ל סק"ב כי ע"י דהגס דרצ"ס לא חשו לבי' הליכר רחמי' מעשים שלא הלכיתו ציוונס בוי' ע"ש
 ובק' יסוד עולם דמ"ז ע"ד גבי לוח' צי' אח"ס ללא יסאו בי' אחיות הב"ח סס חקוי' מורה חקד ק"י רס"ס דאפי' כשנע ואח"י כהגלה לו הלוואה דפטור אפי' מעצוניה ע"ש אונס
 ונלח"י להרצ' נודע צ"אודה ח"צ ק"י ע"י כח' דצ"אודהס נגד הש"ס כגון צמ"ש שלא יסא זה אחותו וכן שלא יסא אב' ובנו שתי' אחיות וכן שלא יסאו צי' אח"ס שתי' אחיות וכיוצא בזה בלוואה ההיא כיון שפותר דברי' הש"ס אקור לנו לקבל דבריו אם לא שנאמר דהש"ס אומר על הכלל והוא אומר על מעשהו שפטר' כגון ונעו בו' ומכ"ס דל'סבי' שם נראה דגם הלוואה שאין קוטרות הש"ס אומר על זכרו שפיר על הלוואה ללא יסא שמו כשם חמו' נרי' דאין קוטר להש"ס ללא נאמל' צמ"ש להסד' ועב"י 'שק"י' ולד' לוור דגם זה היינו לרעו ע"ש אלא דבקי' המלך ק"י קב"י כח' ע"ש הרב ה"י דסמכין על לוח' ר"י הסק"ד בה"י וי"ל שאין קוטרות לרצ"י ש"ס שלנו ע"ש וע"י להרצ' וחומר לרד סק"י ק"י דהצי' מדברי' האר"י ז"ע שאין טוב לאדם לישא אשה ששמה כשם אמו ע"ש ועומ"ש בקונת' שו"י עברה וע"י ה"י ק"י ל"א (א"ה) ולענין לישא זה אח"י או צה אחותו ע"י לעיל מע' ה"י סק"ב וע"י צקי' הכי' דבר משה חמו"ס לאח"י מרצ"י אשכח ק"י נ"ח דנשאל צ"ה וסיחה חמו"ס צעני'ס אלו ואלו דקפיד בו' ונאן דלא קפיד י' לו עמוד גדול לסמוך עליו הוא הרב צמ"ל נר"צ ז"ל (וכומ"ש ה"ה סדרו צאות שאל"י) וה"י ה"י הצי' כונה רח"ה מהחלומ' דלא הקפידו זה ע"ש ושם הצי' מהרצ' הקדוש מוסי' שלום וקוס דה"ה מחר ומח"י לעם ככל' לוח' ר"י הסק"ד ונענין זה לשונות הקדוש כשאלו מוננו והוא הצי' ללוואה זאת היתה לרעו ולדורות הבאים והיה מחנעם על הרב צמ"ל חכ"י שכי' ללוואה ר"י הסק"ד ז"ל לא היה אלא צענוות משולשים כגון בו' ע"ש ובקי' ה"י כהספק אם י' לאחד צי' שונות אם גם זה הוא בכלל הלוואה או לא והצי' סס ומ' אומ' אש' לאחד מרצ"י אשכח דהצי' ע"י דבכל' ל' דכוכל' לוור דזה לא דיבר ר"ח ז"ל י' ללדד בו' וגם הוא מוסק להלכה ולמעשה כן יע"ש אש"י)

יא לוח' ר"י הסק"ד ללא יסא שמו כשם חמו' בו' ואם נשאל יסנה סס האחד אולי' י' חקור ה"ל צאות הקדוש מלח"י רבותי' ומהצקי' נודע צ"אודה ח"צ ק"י ע"י ד' הרב ז"ל לא דבר רק על עיקר שם העל' היתון ששנת לידה או שנת המילה אצל לא על סס שנחצק לשו"י הסס ונתן זה מרי' עעני' חל' דהא ק"ל צעמ"ס דקי"ט כוס של צרכה לעוצה מלטרק ולרעה אינו מלטרק כן הסס הזה שנחצק צו לצרכה יתון ומלטרק שאל' היה מודעו לו אש' אשר סס אציה כשם העל' שלו היה יכול לקחת' שסס דנחצק מלטרק לעוצה וה"י י' לו סס חל' אצל אס' חדון לו אשה שסס אציה כשם המד' שלו אז סס זה שניתן לצרכה אינו מלטרק לרעה ויכול לקחתה ולא ח"ק לו סס זה המד' ולצרכ' יתון סס זה ולא לקללה ועוד בו' יע"ש (א"ה) וע"י ג"כ צקי' דבר משה האומ"ס ק"י נ"ח יע"ש אש"י)

יב לידה מותר לאיש עני' זה פירשתי לילך צכפרי' ויערו' לירות צקנה שריפה ללד' ליד' דאם מווס' לער' צ"ה ליכא אלא כשנלענה צלי' ריות ומכ"ס צמ"ס בו' וגם צל' חשמי' ליכא דה"י נהנה צבור בו' אצל צלא זה אין לאדם צשאל' נפס' צלי' הכרה פירשתי לעשות עלמו אש' ליד' דזה מידת אכארות שהיא מידת עשו' הרשע ועוד דעכ"ס עלמו צמוקס כהנה דאצ"ס ודו"ס ושאר מידת הטורפים בו' הרב נודע צ"אודה ח"צ ח"י ק"י י"ד וע"י להרצ' ה"י צזה צקי' ס"ב וס"ב דענין איסור קמורה דצרכ'ס האקוריס צאכילה סס מ"ס חילין דפ"ה ע"ב דהורה ר"י לטרק או' לנחור ע"י צלד' לרעו' להצרי' החולעת וכתב' מושנע דכל' ללדד אדם

אין צו מוס' לעצמ' יע"ש ועומ"ש עוד לעיל סק"י וצ"ה ס"ב דקי"ט ע"ב החמיר מאל' שלא להנחית אפי' נחש דמיונו קטיל לצי' דהם שלוחים ואל' הווקחו וכל מידת המוקים כן כדכתיב אס' יסוד' הנחש צלל' לחש' דלחשורו מן השמים ע"י דניחא הוא ללא ח"י יסוד' ע"י צמ"ש א"ס ק"י ס"י ומ"מ ק"י רס"י ס"ד ובקי' זכור לצרכה ח"צ דמ"י סק"י וס"ב דקי"ט ע"ד (א"ה) וע"י צקי' יצא הל"י ס"י צקי' רס"י יע"ש חש"י) י"ג לריון אובל' ומשקל' לענין צרכ'ס אחרונה אס' מלטרק שניתן לצדק על כות' הצי' רס"י ר"י כי דלא מלטרק דאין שיעורם שיה' דזה צרכיניהם ה"ה וצרכ'ס וי"ל דה' ע"ה י"ס ס"י מרצ"י וה"ה מנענה ערכה ציונל' פ"צ ע"י .
 ולע"ד איכא למושדי' ציה נכח' דהא ציונל' סס דמ"א ע"א מוסק דמ"ב לא קמורו רצון לר"י אלא גבי ד"סכ' דציונל' דעתא תליא חה' לא מיתבא בו' אצל' לענין עומדה מלטרק' וממילא דגם אן דדין' כיונל' כן צמ"ד לענין אכילת' כות' צעין ומלטרק' ומנל' אומ"ל לה' ונחל' דמ"י צמ"ס חולין דקי"ט ע"ב דאם אכל' מצי' זית צצר וח"י זית חלצ' לוקס' על אכילתו בו' ופירש"י סס דל"י צונסקה ופסקו' המוצ"ס רפ"ע מ"ה וי"א וע"י צהלח"י סס והלכך כשם דלענין מלקות דתליא צאכילה מלטרק' כ"כ כיונל' לענין צרכה ודוק' לוור דמ"ה דצמ"ל החלצ' עס' הצצר וח"צ כ"כ ע"ב יק' דבי' הצי' סס דמלטרק' בו' ד"ה דהא לא גרע' מוועצ' צצר דפי' הצי' סס ללא מלטרק' ולע"ד עדיפא' מוועצ' צצר ופשוט' וע"י להרצ' חמד' משה סס רס"י ר"י

יד לער' צמ"ס הרמ"ש צמ"י ק"י אס' להשי' חרנגולי' על צ"י וי' אחר מו"ס לצי'מ' וע"י להסב"ץ ח"צ ק"י ח"י ס"י להסד' ע"ש (א"ה) ועומ"ש מוהר"ק צזה צקי' גבי' ח"ס וע"י ה"י אור' ס"ב יע"ש דוק הי"ט אש"י)

טו לדיק'ס נקדחו נעורי' קרתא ומחוייבים מן הדין להיות נעורים כל הלילה צצית' ה' להגין ולהל'ל ונשי' הרעה שלא חצא על הליצור הרב שמוע' יעקב ק"י נח' ד"י ע"ב

טז לרצא' מרצון מהו פירוש' ואס' י' דין לרצא' מרצון צ"ה לך כל' רח"ס מ"ש א"י הדל' צמ"י על הס"ע א"ס ק"י ע"י סק"י ובי' סס דאם י' גם צ"ה י' ע"ה מו"ס פולג' צמ"ס ובקי' ככל' הש"ס י"א דכ"ה י' לו דין לרצא' מרי' צמ"ס הש"ס וס"י לרצא' מרי' הוא רח"ס יס"ב ורס"י ק"ל דהוא צמור וחר"ק יע"ש ולקי' מע' ה"י ס"ק וס"ק ג"י ובש"י ע"י צאות זה ס"ק ע"י (א"ה) צקי' מנענה אצרכה דקע"ט אש"י) לדיק'ס קודם מנתן מודה היו נענ"ס עס' הדור ומח"ס אפי' היו מוסי' צהס' וכשנתן להם הח"י אחר הקצ"ה לטענר' היו הדורות לוקים על עון של אחד מהם ונאן ואילך אין הדור לוקה' על אחד הרב צמ"ל דוד ק"י האזינו דקי"ט ע"א וס"ס מורש' תחמונא ודצ"י עלמו ע"ש וקשה מו"ס אצרכה להקצ"ה צמנענה קידוס הא"ף חספה ל"יק עס' רשע בו' ו"ל' דאחד ל"ד והי"ט כסרוד העיר רשע"י ולא כנאל' י"ד לדיק'ס צמ"ס כדי' ש"ליו אותה וע"י מ"ש הרמ"ש רפ"צ דחשונה דין צי' וצלח"י סס וצרכוטי' סס צזה

קז לדיק'ס דאין הקצ"ה מציא תקלה על יד' צמ"י דלכילת' איסור ואפי' זה לא היה אלא צדירות הרשע' אצל' לא צדירות האחרונים ור"ס אן' יתנו' דיתנו' בו' וכומ"ש צירוש' דשקלים דאומ' ר"י אס' הרשעים' כצ"י אשכ"ס אלו כצ"י חמו"ס ולא כחמו"ס דרפ"צ בו' ה"ה ס"ד ק"י ג"ס וס"ס הח"י פ"ק דחולין ד"ס סק"י וס' מוקשים מה"י דלח"י צגדרי' ד"י ע"א דחסידי'ס האשכונים היו נודרים צגזיר' כדי' להצי' חסותא שאין הקצ"ה מציא תקלה ע"י ומושנע' דשום הקלה אפי' דאין מ"י דלכילה' מדלטרכו' לעשות' מלדקי' להצי' קצין חסותא ולקי"ט חל' דהח"י אפשר' דמחלקי' צין חסידי'ס האשכונים' ללדיק'ס דחסידי'ס ה"י אין הקצ"ה מציא תקלה ע"י אפי' מ"י דלאו' אכילה' וע"י דגם לטס' איירי' צמ"י דלכילה' אלא מוס' דתקלה' דלאו' מ"י דלכילה' אינו מל' כ"כ שישלו' דרוד' התקלות' סס צאכילה' וסס' ג"לולין לבן התכדו' צמיר' ועומ"ש לקי' מע' ה"י סק"י

ב למוֹרִיס הַרְבֵּה זָכוֹר לִלְבָּבָהּ חֵלֶם צִוְּיָהּ דִּקְרָאֵי עֵינֵי
הַצִּיָּא מִשֶּׁסְּ הַחַיִּי שֶׁלֹּא לִיעֲלֵם צִוְּיָהּ הוּלֵל אֲלֵכֶם חֵלֶם דִּישׁ
צִוְּיָהּ אִלּוּ הַמּוֹלֵד גַּם לִפְדֵּי לִתְהַרֵּךְ וּנְאֻדֵּם שֶׁלֹּא תִפּוֹל עַל צִגְדֵי
וַהֲסֵם וּכְשֶׁם שֶׁלֹּא לִקְוֹץ אֲחוּסֵם עַל צִגְדֵי וּלְקוֹלֵעֵם שֶׁסֶם וּצְפִיעֵם
הַחֲשֵׁה לְרִיבָה לִתְהַרֵּךְ מֵאֻדֵּם וְלִקְוֹץ אֲחוּסֵם עַל צִגְדֵי צִוְּיָהּ עֲהֵרָה
כּוֹי וְעִיעֵ לְמוֹרִיס שֶׁסֶם צִקֵּי רִישׁ דֵּלֶם יַעֲוִל אֲחוּסֵם כִּסְדֵּקֵן וְעִי
צִצְאֵיִהֵם קִקְיָה דִלְאֲרֵי הֵם מִלְּעִיגֵי עִיִּי מִיִּסְרִים לִתְהַרֵּךְ לִתְהַרֵּךְ
וְיֵאֵל כּוֹי חֵלֶם הַצִּבְרִי כּוֹי כִי הַמֵּיִלֵּם לִלְבָּבָהּ יִתְהַרֵּךְ וּכְשֶׁם אֲלֵכֶם
וְלִתְהַרֵּךְ דִּלְחֵן עֵסֶם לִתְהַרֵּךְ אֲלֵכֶם לִלְבָּבָהּ וְנִחֲלֵם דִלְאֲרֵי הֵם מִלְּעִיגֵי
וְכֵן פִּשְׁטֵן הַמּוֹנֵה צִבְלִיּוֹתֵינוּ וְחֵן גַּם אֲחֵד מִהֵרֶם צִוְּיָהּ כֹּלֵל
עֵכֶ"ל כּוֹי וְעִיִּים צִאֲרֵי שֶׁהַצִּיָּא וְהַצִּבְרִי דִקְשָׁה לַעֲנִיּוֹת וּלְשִׁכְחָה
וּלְקַבֵּר צִנִּים צִוְּיָהּ . וְכֵן הַכִּיָּב וְהַסֵּלֵר אֲחֵר שֶׁהַצִּיָּא דִצְרֵי
רַב הַלֵּרֵי סִמֵּי כִי חֵלֶם וְצִאֲרָהּ וְיִי יִשְׁמַע לִהְקֵל דִּמְחִירָה
סִכְנָתָה כּוֹי עֵכֶ"ל הַזָּכוֹר לִלְבָּבָהּ וְהַצִּבְרִי וְלֵיֵל צִקֵּי מִחֲרִית
הַעֵין צִלְקוֹרִים כִּי יֵאֵל אֲחוּסֵם יֵאֵל רַחֵם דִּצְרֵי הַזָּכוֹר לִלְבָּבָהּ
הַיָּב דִּנוּיָהּ עִיִּיגֵי כִי וְנִחֲלֵם יֵשׁ לְהוֹנֵה עַל הַסֵּלֵר וְצִוְּיָהּ עַל
הַזָּכוֹר לֵאלֹהִים דִּלְחֵם דִּצְרֵי הַלֵּרֵי וְלֵיֵל יִדַּע דִּישׁ חֲשֵׁם סִכְנָתָה הֵם
וְנִחֲמִיר וְכַבֵּד נִוְדַע חוֹקֵק קְדוּשָׁתוֹ וּמִסְדִּירוֹתוֹ וְיִדְעֵתוֹ וְנִחֲמִיר
דִּהוּלֵּל לֹא הֵם חֲשֵׁם וְיִי יִשְׁמַע יִתְהַרֵּךְ עֲמֻנָה דִּנְחוֹם אֲלֵכֶם קִדְשֵׁן
צִיָּה צִאֲוֵן דִּישׁ לְחַנוּהֵם עַל הַסֵּלֵר וְעַל כִּי זִכְרֵיִלֵּם שֶׁהַצִּיָּא
אֲחֵר וַהֲסֵם שִׁכְחָתָה עַל דִּצְרֵי וְחֵן לְהַלְרִיךְ עֵכֶ"ל גַּם אֲנִי
הֵלֵל רִחִיתִי צִקֵּי יוֹקֵק אֲחוּנֵן אֲשִׁכְחוֹ כִי תִקְשֵׁם אֲחֵר שֶׁהַצִּיָּא
דִצְרֵי הַלֵּרֵי כִי גַם אֲנִי שֶׁאֲחֵרֵם צִנְהֵגֵי עֵסֶם לִתְהַרֵּךְ עֵכֶ"ל .
וְאֵלֶּם יִזְרֹחַ כְּמוֹתוֹם לֹא שֶׁאֲחֵרֵי צִקֵּי שִׁכְחָתָה כֵּהֵן עַל הַתּוֹרָה
דִּכִּי דִכֵּל הַחֲזָקֵן הַמֵּלֵךְ דִּמְחִירָהֵן וְהַסִּפּוֹרִיִּים יֵדֵל לִנְיֵי שִׁקֵּץ
אֲחוּסֵם צִבּוֹל אִלּוּ צִוְּיָהּ קוֹדֵם חֲלוֹת אֲחֵלֵל אֵם הוּלֵל אֲחֵר חֲלוֹת
לִלְבָּב וּכְשֶׁם קִלְתֵּם לִדְקֹק כִּעֵת וְנוּיָהּ הַשִּׁקֵּץ כִּי פִּנְחָם דִּצְרֵי
עֵיִל וְלֵיֵל וְיִיִּים שֶׁלֹּא יִתְהַרֵּךְ הַלְפּוֹרִיִּים אֲלֵל צִוְּיָהּ אֲחֵר חֲלוֹת
לִפִּי שֶׁמִּנְחָלָתָם צִבּוֹל וְלֹא יַעֲבֹד צִבּוֹ קִלְנָל אֲחֵלֵל כִּשְׁבָּא הַמּוֹלֵךְ
צִבְלֵי וְנִחֲמִירֵם וְחֵן יִקְוֹץ אֲחוּסֵם עֵכֶ"ל

זו"ש צטורי עברה ק"ל דנקום המקלש לוקא קידשה לעתה
ונושא קימיל צו"ה נאקרו הצמות ודמו כולם כ' כצ"ל
דמותו הצמות יע"ש והצד"ל ז"ל צפ' נחשו צמנתה צבת
הגדול הציא לנו רוח צפ' וערכה נשם כ' הפארת' הקדש
לנושחצ המקלש הוחמו הצמות אלל אין ונקרצין מנחה צמנה
ולצת"ל כצ"נה המקלש יקריצו מנחה כו' עי"ד . והוא
פלא ללא זכר לן שר דם היו לפי קצרה דהויה כאלוור .
קבלה הא דלון צדיק קבלנו הוראות ונון צש"ע וצמנה
צרים אלו עושים נגד פסקי מן עו"ש אבי הונק צמנש
סדור צמנה צמס יקרא עיניו מ"ס כ"י כ"ד ע"ע פירס'
הנאוקסיה צצנה מד"ה ואל יקסך עד ד"ה וביהדר אכפין
כו' ועו"ש עוד המצב"ר א"ח ס"י ל"ח סק"א וצחידושי על
הש"ע א"ח ס"י ק"צ סק"צ וכן אס חולק האר"י ז"ל צדינו
של הש"ע יס ונקום לפסוק האר"י דלילו הים הולא וקד צדי
האר"י הוה דר צה כנו"ש הצרכ"י ס"י מ"ו סק"ק י"א ועו"ש
צקינע שו"ר עברה ע"י ה"י סק"ק כ"ג ונו"ש ה"י סק"ק
ג"ל

קבלה הא דק"ל כהוראת פוסק ה"י עברה ע"ה
לחורא אס תאום נפשך לידע צארה אופן כלו"ש עו"ש
א"י דל צמנה ה"י יע"ש ס"י כ"ד ולסרצ ח"ס שאל ח"צ
ס"י א"י דב"ו ע"א

קדישים הנאמרים צבל יום אס תאום נפשך לידע ארה
והן של חיצו"ל וארה והן של נשות עו"ש צמידושי על
הש"ע ס"י ק"ע סק"צ

קדיש וקדושה הא דק"ל דיחיד הכנכס לצ"ה ונאל
ליצור ענין קדושה ואר"י דכל מלא השלימו הליצו
לנוח יבול הוה לענות להחיל ולנוור יס להספיק צארה
תיצה אחרונה קאי או ציחצק או שניה דקצ"ה או דלחין
צעלנאל וכן בקדושה אס הוה עד יולוך קודם שישלים תיצה
אחרונה צביולוך צה כצ"ה צמ"י על הש"ע שס ס"י ק"ע
סק"י יע"ש מלחא צמנעאל ועו"ש הפר"ש צמנע"ל סק"י קב"ה
וצטורי עברה ע"י ה"י סק"ק מ"ו וס"ס ועודתי צאוך לענין
הקדושה עד היכן הוה השלמה לז"ה צק"ד

קולס צארה צרים נאור צבל קופרים הלך אחר המיקל
עו"ש א"י הסדור צמנה צמס יקרא נענו וי"ס ס"י
כו' ע"ע אס נחמן צצנה חושי הקורב של נשים וכו"ל צד"ה
והלך הבס כו' ועו"ש צטורי עברה נע"י ה"י סק"ק י"ט
קדושה צדיק הוה ידוע דנקיים המלות כנו"ש צמ"ס
צרכות ד"ו ע"א עהוא מ"ה חפילן צכל יום וכן כח'
צומר ר"ש כ' נשפטים דהקצ"ה נוקיים כל המלות חושי סק"י
וול דוול ה"י הדרמק צמ' דעת זקנים ס' צבלה ד"ה נכחו
דכצ"ו קוש"א למה הקצ"ה אחר כן והא אסור לוור הוחן
לי צל ע"י פלונית והל"ע וי"ל ד"ד ללדס אלל להקצ"ה
לא שיהי מלינו שווא יושב ודן אס כל העולם אפי' צצנה
וצר"ה וי"ס א"י שליחל אסור ועוד כ"ל דעדין לא
יתנה ההורס אין לחוש א"י שצבר הוה כחוצה ועומח
לפני הקצ"ה ע"כ א"י קשה אעיקר דצדיקן נאירא וי"ו
והא דדן הקצ"ה צצנה כו' והלא אסור דלון דכ"ס צצנה
אינו אלל מדרבנן ואפשר דהס ק"ל דבס האסור לוור הוחן
לי צל ע"י פלונית אינו אלל אסונכ"י צעלנו יעו"י צבור וצ"י
י"ד ס"י קו"י אלל אסי"כ דמלות דאורי"ה דוקא הוה דנקיים
הקצ"ה וכדוור וכן מלינו עוד סק"י קינח זקן כאלור
ה"ל צירוש"י פ"ג דצבורים וע"ע לה"י לונס דוד מ"א ד"י
סע"א

קבלה השווע שנקללים אורו מוחר הוה לקלס ואפי'
הוה אצו פטור על קללנו אלל לא יקלס צמניהן
דכ"ש שויקפו לקללו וצאו ליד מריצה ונלות הרשע"ש ס"י
פ"ו

קדיש יחיד מלא החפול ערציה והוא מלערק עם ע'
שהחפלו והוא לוור קדיש וצרכו וקדיש החקל אחר
י"ח אין לערער ע"י הרב ונחה אברהם דו"ש סע"ב ונו"ש
הרב עשר יעקב ס"י כ"ט ה"ד הרב יעקבי סד"ג א"ח ס"י ג'
כ"ד

ס"ק ל"א וחי"ד ס"י ל"ו ס"ק מ"ו יולל ד"ס להקפיד שילאור
ללוחסון ואל ללוחל ע"ש ואר"י דגצי פריסת שווע ס"י ס"ט
י"א דצדיקן ששה מלא החפלו ע"י הש"ע שס ס' דלס לא
נולל אפי' צצ"ל אסור ואר"י דכפונ"ש הס"ע והפ"י רס"י
ה"ן דלא נגרד לוור הקדיש שאלר הפ"י אלל צהחיל
ר"ש הפ"י י"ח צעשרה כדי לוור קדושה כו' וזה לא ס"י
צמ"י למש דעצניה ע"י כל החילוקים ונחלוקיות שכתבו
הפ"י שס הש"ע עם מ"א צהגה ז"ד צהח"י צרכו אור"ש
אצות וצעשרה ואפי' דיחיו כדן פריסת שווע דק"י ס"ט דעשרה
מלערקין אפי' צצ"ל אסור ואר"י ילאו מקלחס ואין כאן
עשרה צה הוה דליכא מנלוקת אס יגוור הקדיש"ס דלסר
החפ"י אלל כהא דכ"ד דעשרה סס כאן צמח"י כ"ע יודו
דיגוור גס הקדיש שאלר הפ"י וי"ס דש"ר"י צח"א"ש סס
סק"י וסנאל"ר קק"ן ע"ש מ"ס ק"ל דלפ"י הח"י למש
דעצנה צעשרה . ואר"י ילאו מקלחס ואין כאן עשרה
עכ"ז יגוור הקדיש שאלר הפ"י ואע"ג דהנאל"ר חולק צה
מ"י צהא דכ"ד דהא מ"א יס שס עשרה מוח"י ועד סוף
גס הוה יודו וכלוור

קוש"א ותי' היכא דפליג חד תנא עם תנא אחרית'
והקשו הש"ס על חד תנא מלח"ה צרייתות ותי' הש"ס
לוקמחא א' דליתו הצרייתות אליציה ואר"י ונקש' ש"ס על
שניהם וצרייתא חדא אין קוש"א אס מוח"י הש"ס ת"י אחר
דלתי נגד האוקמחות ראשונות דלגז דמח"י ת"י א' אליציה
דחא אחרית' ס"י לוור ת"י אחר הפך התי' דחא אחרית'
כיון דפליג זה עם זה ואר"י שס"ס יבול לוור ת"י שו"ס
לשניהם שאל ילא נגד האוקמחות ראשונות הוה שצ"ה דפ"י סע"ב

קין צרים ע"י צמנ"ה צש"ע ס"י רנ"ה ס"א וסנע"י
וס"ד רס"י ל"ט וסנ"ש שלמה ס"י ס' ה"ה ס"ק
ודצ"ע ח"צ סק"י פ"א וסנ"ש עוד ס"י צ"ך ס"ק ע"י וצש"ע
רס"י ר"ג והר"י ונו"ש רס"י קע"א וצטורי עברה ס"ק כ"ה
קבוק וספיק סצ"ד עו"ש גס צונן חס הוה ל"ח
ולא סינחננו לעני' ע"י האר"י מ"ס א"ש צמ"י אגדות
צקידושין דכ"ע

קוש"א אשכחן צש"ס דנקש' קו' מלס ונאר"י צה
וצוקוס אחר נקש' דונע"י לקו' זו ונקלר צה דלון
לשון הש"ס שוה דפשו"ס מלר"ך ופעמים מקלר תו' צ"צ ד"י
ע"צ ד"ה פתח וע"י להכצ שאלר יוסף דכ"ג ע"א ותחילת
חכמה ס"ד לוח צ"ן

קוש"א דך הש"ס להקשות ללוחסון מדכ' ש"י וס"ל
תו' כחוצות דכ"א ע"צ ד"ה האור וע"י להצ"ה מ"י
ס"י כ"ה ס"ה וסנ"ש שס וסצ"י שס ס"י ל' ס"י וסח"י חכמה
צסוק הספר כלל צ' וסדרי"ה חס"י ס"י קב"ה ס"י וכו"ל
צזה כ' התי' יקרים דכ"י ע"א דלך להקשות ונעס ש"י
לוח וסכ"י ס"י ק"י ל"ה ס"ק ס"י הציא מנח"ס לקרחת
וערכה ד"א דונו"י דנקש' הש"ס מ"ה הוה דלכ"ה כו' וי"א
דווקס"י גס מדכ' ש"י ס"י ס"י ל"ל ע"י ל"ל ע"י ס"ק ל"א

קבלה אס חולק הקבלה עם הש"ס אס דבר צה
האר"י ז"ע כותיה ק"ל וסכ"א צפ' ע"י דע"י
ע"י ועו"ש צלות שח"י

קבלה אשכחן כוה גדולי יסראל דלצ"י צפשו עוצל
דלפ"י רוא"ס דצ"י האר"י אין ז"ס ונונחגס הלא מלח
להפרי"ס לענין צרכה הנותן ליעק כח וכונה מ"ס ע"י
דצרים ואין מלח"י הלא מלח"י למלח"י לענין עו"ש
צרכו גס הרב ור וקל"ש וסן הסוברים ה"י וי' דהוה מקו"ל
מנח"י דלון לחוש על דצ' שאל אר"י צפ"י העו"ש נגד
א"י הרב שאל דצ"י מדרב"י האר"י צפ"י העו"ש נגד
דצ"י וי"ס שאל לפרסם דצ"י צפ"י עו"י האר"י הרב ככר
ללון ס"י ז' ועו"ש צטורי עברה ע"י ה"י סק"ק כ"ג ונח"י
ה"י סק"ק ג"ל

קוש"א אשכחן צש"ס דווקס"י מלס לוקמחא ונקש'
ל"ה א"ה קוש"א ואל אשכח פירוק וסדר ציה וסח"י
לוקמחא וצוקמחא אחרית' אשכח פירוק ואל דר וסח"י
לוקמחא מוס' קהד"י דס"ס ע"א

לה קטלנית הסם דלמי זיל לבשמי לא תנסא כיו ליכא חסוד בזה סבל כי אם וניינע ואין חילוק בין זה לאוכל אנשעל דאקד בינאם (המ) ק"פ סמולא יין) הם דוונורו וסבכי כענעם אללטי נבל עדי הסבדל'ק הונוד ש'ונות צענע סא' וסב' ולינס בגנענע ולישא ונכ"ש אם הינס ציני נעוריס ש"ס לחוס כיו ונחשטע סננסג צבל צחי דיין סר"ף וסמלדורו סרביצ'ס שלל היו נקדשין למוסדקס עד סקבאו את פיה אם היא מוכה ואם היא צללית וסמל ולישא חדס סחד סקובלס לקדקדס ואם הוא צמור נכח אזי נקבלת קדושין וכוונתן לס סבד' כחוסה וס"ס אם הוא ליציה סרנע"ס בחסוי צקי סאכ סדור קי קנ"ו וניינס דנ"ש סרנ"ו צקי סיד צפכ"ל ונ"ס"ל דלח תנסא לבי ואם נסאת לא חלל לא נקט חלל לטון סס"ס חבל ליכא חסודא חלל וניינע דלל"כ סן נסחד וסמנור לני"ס סכסוי וסדי שססס על סס"סד קי ר"א ססב"ל לטון סרנע"ס דקי סיד וכח עזיו וסנ"ו דאקוד לכסחי לעצור ונע"ס סנחן סנצ סנך לוננב סססוד ויין לססכ"י סס"ע"ס וי" סק"ל וסק"ד וסק"ו וי"ס ססל"ס סס סק"צ וסס"ס ס"י סנ"ס (א"ס ולענין קטלנית צינעס עיין וי"ס ס"ס סר"ו לעיל צנעי סא' סק"ד יע"ס חס"י)

קדים אומר הן על אצור אפי' שנות אצור קודם ד'
 שנה שלא הבינו לרלו עובדים בשמים הכז נודע בישראל
 ח"צ ק"י ה' ועומד ל' ומערכת ה' ק"צ

[illegible]

קרי יתכן לדבוק עצה"מק קיים לא היו רוחים קרי
 ע"א דקיי"ו בלעזא קדשא נשום דהוה קים הוה
 נשום ונשום ונשום כשנשטען בליל נשום"כ עכסר
 שאלן בה"מק קים רב לוח דור ח"ב דס"כ ע"ד נשום ה"ה
 ינ"ש

לפני קיום לריכוז בשאווני ז' זכרונם בצערת החומה וכן כנאל בתקופה ה'הסד דכ"ו עילא וריכז הכ"ג ה"הא אה"ע ס"ב ונין להבז חניכ' לז דקכ"ח ודרק"ז סכ"י טעמי' לזח ולקוהם דצטתם תליה עימ' (ה"ה וענ"ש מהרש"ח צ"ח סכ"י) בחי חיים ונחי הכי ארת וניה יע"ש וכנל ונ"י ס"ק ס"א יע"ש אש"ן

קצ"ה נקרא שו"ס כלכלתיז ולזה תמצוי השמים תיקוני
הז"ה דכ"ד ע"א

[illegible]

קבוצה גיטת הוא לאשה יולדת נחמה לסולניס נדחוק
ולכשהנחמה פן יסיו דמיה מלכלכין תכריכים . הסוקרי
יש קי ויחי והשעט והדגיו ללו להם האשה אינה יולדת
לילי זה אחיה כשהדגיו ציחק רכבים דלוי להם דחן
אין ונחמן נחמה לשה ברהוב נעולם נחמי הכבוד לא שבו
חלל

כב קרבן צהאם אין לוקא וועגנעם דעם נחום נעבישע
 חו טאג נעבעם הער נעכטע יעקב ק' לי דקאלא ע"ה
כג קוואל צהאם דוכטו אלץ דעלי נעקטע ווי לאעקס
 דעליי צלע וס אלץט לא ערדן נח טרע ווי ק' ק"ס
 קק"

כד קלוטת ספרים אט כגו ידיו צצטו ירחץ ידיו ולא
יגט צקער קה"ס ק"י רע"ד ועיין לשה"י יטסי"יומ"א
דכ"ט ע"צ וחילקו וצ"ע צק"הס ק"י חתכ"ג וצגה"ס ש"ט
ל"ה רפ"י קצ"ה וצבכ"י י"ד ק"י זכ"ט קק"צ

כה קדושת פנים הא' לאו' דלון קפילא צהא פנינים
צבדך אי' כ"ד פנים וינו' שאר פנים לא' לאו' ו
נוהג לבורחם לכל פני' וקדש ואפשר דליקוד גמור הוי
מפני דקדושת פ' וקדש חמור יותר וקדוש' התורה שצ"ע
כו' לכן לא' צבדך אי' הוי גמלי' לשפיר העקלה דכתיב וחתמו
נוולא שקלה הספר וחתום שצ"ע יס'ס מונח על' העקלה
הכז יוסף אונן אשכנזי דקני

כו קדוש' ספרים אין להאזוה'ס'ט טיסיס דעמו וועט סוף
ימים ב"ט ונחפלין סלך ליהרס עלם ימים זמן סג
ונו"מ קי' כ"ג ועין להטור והצ"י צק"י מ"ד

בז קידוש סחלש הוי ווקעטן ע"פ הכלים עד אזוי וואס
הצרכ"י ק"י רנ"ב נאסס סר"ה יע"ש

כה קטן אש חיים בגולה דרשנן מדרשנן אי ופיק צה
לגדול דלח אחי תרי דרשנן ופיק חד דרי ועושי
הש"ע סק"י תרע"ה דנדרשנו ונשמע דוסיק ועושי' הא"רס
והסב סק"י ללחשט טולט ק"י ד"ן י"ח ויח"ל טס"י קט"ו
וקי"ט בגולה פ"ב ניד ויח"ל ק"י תרפ"ט סק"ד ווטי"י ק"י
ה"ן ובסיורי טהס וניי הסן סק"י י"ח כ"י א"י עני דרשנ
לחיכא פ"ב לז"ע יסמוך על הסקן חלח דקשה ע"מ נדרש
הס"י בחולין ד"ב ע"ב וד"יג ע"ח דומשבת קטן צ"י ונעס
וונס צהדי לא חסרה כלל ע"ס והח"ל ע"מו דרי דקטן
מוח"ל את הגדול סס צב"י קפ"ו ב"ן ו"ב סק"ד קי"ט ע"מו
נדרש"י קס"י סה"י דל"ן מחשבה לקטן ע"ד ווונ"ס צ"ס
מגוב ד"ר ע"ח צדוניי דרי א"ן סוכך לקטן ופסור אש"ס
לדמות דאס"י ממזיק לנכד מוח"ל את הגדול ועי"ש עוד בסיורי
טהס וניי סה"י ס"ק ג"ן

כח קטן הוא דלואי דלון צ"ד מלווין להמרישו ה"ד 3737
 ללא מפרקטום מלחא למציס חלל חי מפרקטום ויילחא
 דקוממי רביס כגון לחקיש צבורס בשעת מלווין להמרישו הכין
 ה"ד סח"ט פ' במהל דריס וי"א ועין להנצ וי"א ר"ס קי'
 סו"ב סק"ג (ח"א) ועין צפ"ג גמ' סייס ונ"י זו קקט"ו יע"ט
 חש"ן

קטן הא' דלוי' גליץ וויילא קטן אר' אטא לליצור וואס
בבד ליצור ווייט אס מחלי לליצור על בבדס אן דבר
זא אונז סרז קנא דסיי קי' ירוועין לברז אונז אונז דמ'ט
ונמ'ט גליורי עהרה ווי' הני קי' עוי'ט

לא קם לי נחמס פלור אזוי אלפי צהים הרב צבי חי
 חמיו סי קי"ד ועין להבני צפי כ"ה סק"ק צ"ד שיש
 חילוק צה ועין להבני שם סק"ק י"ז ונקא אלהי צליקטין
 שצפי הס' סי"ה ונשנת כ"ה ח"ב דין ע"ד (א"ה ועי' בס')
 סי"ח פנים צושפט שם צפי כ"ה וגמי חיים צכלני הקי"ל
 וועי' הקי' יעיש

לב קימה לזקן נשים פרי זקן ורפ"י זקנה ולא זקנה חזקן
 נשים חקיונה ונהם כה"מ סי' תקנ"ט ועיין להלכה
 צ"ח יאודה ח"ל סי' כ"ח (א"ח וכוונ"ט הכרז חיד"א בפי' צ"ח
 טולט ע"ס

קול צאֵהם ערוֹם וסִיִּים דמוֹהֶרֶת הֶאֱשֶׁה וּמִשְׁמוֹעַ צְקוֹל
 חֵטֵּא וסִיִּים צִבֵּל הַדְּבָרִים צִנְעִין זֶה שְׂמֹהֵר צִהָן הֶאֱשֶׁה
 דֶּהֱאֶשֶׁה בְּכֵלִי קֶסֶם סִי תַרְיִיד

לד קושיא אי שטענדיג לכו או חנוכה אחרת חז"ל דין
וצר פלוגתא לא לא חלק עליו וסתמא הוא דק"ל כן
וכינו דאי שטענדיג ליה להיפך בדוכתא אחרת וקשיין ליה
על דא חלילה הכי לכו וצין דק"ל יג' ועומס לקי עשרי
סכ' ב"ק כ"ד

צמי' יוס' אס' וילא דק' צ' קי' צ' ויליך ע"ש חז' ופוסקים משמע
 דלפ' ליקח ונשאר אסור דקים הנאס' אסור לו ע"ד .
 דומם כח' דהכל אסור והקצ'ס' יפרנסו ונשלו יתבצר ע"ד
 וזהו שפסקה על הרב הכה' צק' קרת דק"י ע"צ דהצ"א דלא
 היה צריכ' צעולס' שיוכלו ללמוד עס' הנופרס' דלא יחנו
 מחללים אלא וזה נשנוע . וזהו אחר זה לא נרבה וזה
 ובי' דלסדן וכל כהן גדול היו יודעים וזוכרים עס' הנופ'י
 כוי' ע"ד אלא דצק' קופטים דח"ן ע"צ הצ"א הרב הכה'
 דכהנים ולויס' שאני דנשבתן גזום זכו ע"ד אלא דכ"ג עמי
 דלמנו גילסו ונש' אחריו לפ' לר' דלמנו דעדין לא ידע
 השם הנופרס'

מו קנה קרק' צחוק זמן שמושבך ונושכךן לאחרי' לכשיכל' הזמן
 יחכה הוא לגיורי' צקיתו הבס' שפשה עשויס' כל הקצ'י
 צכל' הזמן יכול כל אחד מהם ונושק לו עס' קיס' לי כח"ד
 דליכא קריס' כלל וסחר צו הרי נשס' אסור ונש' הס' אות
 קל"ד וקל"ה והצ"א כן עס' גם נצבני שאלוניקי' ע"ד דמסקו
 כן הלא צקפתס' ע"ד וזה תימא על הרב למס' שלום צקורי
 המזקות קי' י"ג דק"ב דקל"ה ע"ד דכ' דהנוכח פשוט דלון
 ונשס' צכל' יוס' דני' שיש לו צית ונושככת צמכיות הכי'
 ונוכר אותם הצעל' הכאשון לאחר עכירה הסלגית קודם צל
 זמן הנושככתה עקל' צריס' והוא נכנס צמקס' הצעל' הא'
 ונחסיס' הנוכר ואס' צל לחזור אינו יכול כל זה ונחש פשוט
 וכן דניס' הרצבים כוי' ולא כהצ' לו שנועון עכירה הסלגית
 אלא לאלווי' ונלחא דרוק ע"כ ולא ידענא אס' הלח"ש חולק
 כוי' צדין שכירות שבי' הנוע"א שיוכל לחזור ונשס' קיס' לי
 ויותר נלע"ד דגם צדין שכירות פליג' דלוי' יכול לחזור דהבס'
 דשכירות ליומם ונוכר הוא ונינו לא נכחד דהוי' לאו דוקא
 ולא אנו ז"ל לשון עכירה אלא לאלווי' ונלחא ונלח"א צמכ'י
 א"כ צה"ס מדין ונשככתה צלשון עכירה הסלגית הנסוג דכ'
 הלח"ש דלוי' יכול לחזור שכן נהגו דלון וקצ'ר כדע' החולק'
 שהצ"א עס' הנוע"א צדין צמכירה וצין צמכיות אינו יכול
 לחזור הנוכר ח"א דלוי' יתכן לומר דצדי' הנוע"א הואת שלפני
 פניו לא ידעו ונח"א ונחגל' ונע"ש עוד צמכיר' עכירה ונש'

הקי' ק"ק צ"ד

בז קבלה דלכ"ל לטקס' כפי' אס' תנא' לו אנוס' או אס'י
 פוסק לא קבלו כן אלא צנה עס' ודל' דקוצר כן
 לא היבא דיש' לכו ספק צדעתו הרב חייס' שאל ח"צ קינן
 ח"ד דכ"ה ע"ד

בז ק"ל צדכס' וניס' לא אנו' צוצוס' לחכס' וקנסין
 לים אפי' שתי קנסות הרב שאלית' יעקב קי' שופטים
 דקב"ט ונשס' הרב נשנואל קי' קי"ו ונע"ש עוד ע"ז
 הרב עפר יעקב צמ"ס צל סנדקס' צק' דעת זקריס' ובי' עוד
 דצדי' עמיס' אינו כן אלא לוקח ונשס' יע"ש ונע"ש אנו
 עוד צמכיר' עכירה ונש' הדי' ק"ק כ"ד וגם הצ"א הדי' עפ"י
 עס' דלגוי' דיינין לים צמכיר' ועוד הוסק' עס' דלס' ישראל
 נוכח מידת הגויס' דיינין לים צמכיר' ע"ד ונע"ש עוד צמכיר'
 עכירה ק"ק ק"ט

בז קידוש ה' הא דק"ל דצשאר עבירות חוץ ונש' דצריס'
 עס' ע"א גי' ע"ד יעבור ואל' יסב' ה"ד צלע"ש
 דלא ידע' יו"ד וישראל אכל צפרהק"א אפי' עוסה הגוי
 להנאחו כגון ישראל הצא על הסכרית וסחר עבירות כ"כ יסב'
 ואל' יעבור ונ"א דצשאר עבירות כשהוא להנאחו יעבור כוי'
 כן הדין צישראל הצא על הסכרית הרצ"ו היסנות קי' ל"צ
 והסיואל דלא זכר ער נכונה פוי' ה"ד הש"ך קי' זק"ן פ"ק
 י"צ דק"ל דישאל הצא על הסכרית צכל' גי' ע"ד הוא דלס' דלס'
 ואל' יעבור ונ"א דוקא צפרהק"א ונ"א אפי' צלע"ש ע"ד .
 וע"ש להרב נשס' אסור ונש' ה"י סוף אות ק"צ וצמכיר' עכירה
 ק"ק ז"ן וק"ק ח"ן

ג קדיש נהגו ללוח' לצריס' שיאנוו עליהם צכליכ' ה'
 קדיש'ס' ונשס' ונש' צ"הק דהקדיש ונע"ל לטעמי' ופלגא
 ויש י"צ שעות ציוס' ונ"א דכ"כ ונחסי' דלון שעתא ופלגא
 כפשטיס' אלא ונודכס' יש צהינס' שנקרחת שעתא ופלגא
 ונחסי' ונ"א צק' קדיש י"ד קי' שניו קק"ו ונחגל' דוס' לא
 זכר

אלא חיס' אכל שחר כסיס' וניחין ופירש"י אלא חיס' שנוסח
 ונחנת ודל' שריא שופטת וסייכו דונית וניתת רחל כהצ'
 המזקורי' חונס' חק' צדין קי"ל כונ"ש ר"א צגוי' עס' דלפ'י
 שחר נשס' ונפיק לה ונדכתי' ונחנת עס' וניס' ותקצר עס'
 קנוק' לוינתה קצורה ופסקו כן הרנ"צס' והטור והש"ע קי' שרי'ס'
 וכונ"ש הצ"י עס' אלא דכפ"י ק"ק ענ"ש עוד הטור והש"ע
 קי' ענ"ד ק"צ דנוספדין לנשס' צין סלגסיס' והסכניס' והצ"א
 עס' הצ"י עוצל' צקוף ונגילה צרפס' דקפדס' לכנתיס' צבי'
 כלישתא ונחתי' כוי' ואנחי' לא חשו הא דצעינ' צנכסיס' קנוק'
 לוינתה קצורי' ונ"ל דלפ'י סכפד ונייר' צשאין הנוטה עס' וכוי' ונח"ש
 הרנ"צס' פ"צ דלאל' דיוק' דקנוק' צה"י דינא דהפסד נשס' ונעמד
 ונשס' כוי' ושאין וניחין ונענת האס'ה צמחצ' לעולם שזה גנאי' לאס'ה
 אלא קנוק' לוינתה קצורה ע"ש עמודצרי' אלו ונצאר דהספד
 נשס' סייו כשאין הנוטה עס' שרי' דדצדי' אלו כוי' הנע"י
 צק"י ענ"ד ק"צ וסי' שרי'ס' חס' ונ' התימא על הסרי' דצק"י
 ענ"ד עס' הצ"א לשון הרנ"צין צה"ס ה"ד הצ"י על שורס' הדין
 דנוספדין לנשס' והקס'ס' ע"לנו לדעת פירוס' לשון הרנ"צין
 ונחק' ופירש' דנוס'ס' כבוד רפס'ס' אחריוס' לנחנת כלתיס' צבי'
 כנשתא דלוי' ונשס' יקרא דין חין ונשס' צין אס'ה צמחצ' ונפני'
 הכבוד כ"ש שאין להספד אותה צצית סכנסת כוי' ע"ד .
 דזה צפולס' אפי' דצרי' ע"לנו שבי' צק"י שרי'ס' קק"צ דהבס'
 דנוספדין לאס'ה סכפד גדול כונ"ש צק"י ענ"ד ק"צ ונינו חין
 ונע"דין ונעמד ונשס' צמחצ' כוי' גם ונש' הסרי' עס' צלשון
 הרנ"צין דהצ"א וסירי' דלחמור ע"לה לא ונפני' צרלויס' לכך
 על סכפד גדול הוא סחר ליתא דלא הצ"א זה אלא ונש"ס'
 דין ר"ס דכ"ס ע"א גם ונש' סנדקס' עס' לפרס' לשון הרנ"צין
 הכי' אחר הס"ר לא דק צזה צכל' דצרי' דפי' דצרי' סרי'ו
 ונצאר ונ"א צמ"ס ר"ס דהסכפד גדול דהספדי' ר"ב ללמו
 של צן זול' לא ונשס' יקרא דידה אלא להודיע לכל שלא
 הוקדש עדיין חלס' מעיקר' וי' יו"ר דהסכפד דלעס' הדי'
 צצרי' נשתא כנו' שסצין צפשי'ס' הסרי' עס' קוק"ל אלא דלוי'
 ונשס' יקרא דידה לא הדי' ונגיל' ר"ב דהסכפד אלא כשאחר
 נשס' דכא וניח' ונוספדין לנשס' זה הדי' צפשי'ס' כונת
 הרנ"צין ע"ש סרי' גי'א וק"ל

בז קודש צ"ה לא צבי' ונשס' סחנא'ס' לא חנאי' קודס'
 לנענש' ונל' חנאי' כפול וכו' ונ"ל דלפ'י ונשס' צמחצ'
 יח"ש אינינו צעל' השנוי' ע' ונח"א דע"ס ע"ד ונשס' הדי'
 צצרי' יעקב אלא דצמכיר' עכירה ונש' הדי' ק"ק כ"ח ופוסק'
 ענודי' צזה אס' יכול הקצ'ס' לחזור וגם חילקתי' עס' דצדצ'ר
 הקצ'ס' אינו ונשס' הצמכירה ציד סלרס' אכל' צמחצ'ס' ונשס' אס'
 הצמכירה ציד סלרס' ע"ש

בז קי'ס' סלר' צהנא' וניס' הס' ונחשס' ונשס' שאין
 ליחס' להס' דעת וניס' ונחשס' צבי' נחשס' נקצות'ס'ס'
 כנגדס' כוי' ונשס' צלרס' דל"א אלא לדעת הרב רוח נלון
 צסוף סקי' ולא זכר ונש' הרצ"ו סחשס' צלשנות הרנ"צ'ס'
 קי' קס"א דיש' קי'ס' צלרס' אפי' שלא לדעת הס' כשאחר
 יצנ' סרר' צלצרי' הנושג' ונש"ע לה"א אס"ע קי' כ"ג סק"א
 גם אנו' צנוככת כלס' כל הנוחנס' ע"לנו כוי' חסר' ככהנא'
 ונש' צהנא' אינ' ונשס' ונשס' כן הוא וניין צמכיר' ק"ס'
 קודש'ס' ד"ה ונש' ונח"ו ונכנסהדין דכ"ד ע"א צנוככת
 קבלה וי' שיודע השם הנכבד דלמו' דלא יסב' ונח"א

בז ה"ד צמורת דקס' אכל צמורת ונחנת ונשס' ליהנות
 דזהו דרך כבוד ודלרצ'ס' אחרקורי' אחרקורי' ציס' השנוי' ע' קי'
 חלוס' דק"י ע"ד ונשס' הקדנות סל"ס' ע"ש ה"י סק"א ונשס' קי'
 קי' אנוס' חלס' זה חש'ס' להרב סצות יעקב צק' פאל' יעקב
 צה"י לצמכות דכ"י ע"צ צעוצל' דש' דקא' ונשס' קוקי'ס' לדי'
 דליתא צמיר' קלח' ע"ס' את הכל עשה יפה צעתו דלון
 דהוא צעל' קבלה ונשס' אסור ליהנות ונשס' אס' כל'ס'
 כוי' ע"ש ונשס' ונש' דל"ד יודע עס' הנכבד לחור' אלא כל'
 וי' שיודע להס' חננס' צמנות לעשות נורלות אסור ליהנות וגם
 ונשס' דלפ'י צמורת ונחנת אסור ליהנות ונשס' ונשס' ונש'
 ונח"א דפי' ונש' הרב פאל' יעקב עס' עוצל' דרי' יוסע' סרי'
 ונשס' אפי' עדי' עוד צמכיר' עכירה ונש' סקי' כ"א ונשס'

וכי צפי' עצומה המיוחד ולכך כתב צדוקי הקדוש דק"ד ע"א
הקדוש מועיל לנפץ אש גהינם שעה וחצי כו' ע"ד .

נא קים לי הגם דבי' מה' צפי' חק"ל חל"הע קי' מ"ה
וצח"מ קי' ל"ח דעטנת הית' הקי"ל הוא שולכנא
דדייני כו' אלל כל שציד הדין להכריע במחלוקת ע"ס סצרתו
צכאיות נכונות ומוכרחות הכל לשם שמים ולהוליא מיד המומחזק
אין לדיין אלל מה שעיניו רואות וכ"ס הצ"ד ח"מ קי' דין
מ"מ כבד הרב מנ"ש צכללי הקי"ל סק"מ כי דלא מיידי אלל
צנוותה דמוי"א דמהלכ"מ או שקצלוהו וצידו להכריע כו'
ועדין יס' וקום לדון צעיקר קצלתו צח"ה אופן יהיה
הקצלה כדי לדחות טענת הקי"ל דנ"י ד"ש וקום' לומר דלא
מהני הקצלה כו' ואף גס זאת דענולס ומה' לא נשתמש
צדכר זה לשמוך על דעתו והכרעתו עם שסיה צידו ודעתו
יכולת להכריע ולהוליא מיד המומחזק אלל היה מירא ההולאה
מודל וכאלי' יתבאר ויל"ה כיום יליך משיס לילות כיונים לחמש
ולחלות צפי' הפיו ראשונים ואחרונים כדי להחזיק ציד המומחזק
וצכל עת וצכל דגע שסיו צע"ד צאין לפניו היה רואה ומחמש
אס המחל ימלא זכות לכל יוליא מיד המומחזק והגם דענולס
לא פסק דין צע"ס אלל אחר ראות צפי' הפיו טורס הדין
על צוריו והיה מנגלה את טעמו ונימוקו מהיכן פסק הדין
וצבעו בשסיה' א' מצע"ד ת"ס היה אומר לו מהיכן דן אחרת
ואחרת לו אס ראה צבוס ספר דומה לו והיה קצול ומחשעס
על מה שנתנו לו דם ורשות צבער כו' לכל יעטשו עליו
הדוכני מהיכן דנחשו כו' הכל וריק כו' עכ"ל לענין להוליא
מיד המומחזק לא מלאו לצו ושעס א' צא לפניו ח"מ שכל
הניח פניה הויה צדוקי ח"ה להכריע המומחזק והיה הדבר
חמוה צערי ח"מ והרלה לו להח"מ השני פיו אחס"י"ס
למוחזק ועס שסיה' יותר מני' אלפ"ס אריות ואצד צדוקי עכ"ל
שום שוטפה גדולה כמולל שכל רב הרב סוויסה לח"ס קי' נ"י
דיס ודק"א וגס עה"מ חזן זל"ל עלמוסס קי' יו"ד דע"ד ע"ב
הסכים עמו צום דאין ציד צ"ד של עכסיו להכריע ולהוליא
מיד המומחזק צמקום גדולי' הראשונים ואחרונים וגס צאחרוני
זמניו לאו כל כוניהס אס לא שידו לו חצירו ש"ס צידו
להכריע ורליומו מוכרעות לחכמי דוכו ונ"י לא היה וקום
להחיר אס לא שאמר אין לדיין אלל מה שעיניו רואות
צל"ה כל דהצע"ד עושן ופסק הדין להסך טועה צדכר ומשנה
הוא ואס"י צקצלוהו צבי העיר לדיין כו' ע"כ (א"ה) ועי"ן
צפי' פנים צמטפט הכ"מ ח"מ קי' צכללי הקי"ל יע"ש חש"ן .
וצפי' גמי ח"ס צמ"י חק"ל יע"ש חש"ן .

נב קצ"ה אציב דלשכחן דלוי' ז"ל דהקצ"ה כסן הוא ל"ד
כסן קתס אלל כסן גדול הוא הרי דרכי ה"ס צטוק
הקסר דר"י ע"ד ונניין להרב צמח דוד ח"א דקנ"י ע"ב .

נג קצ"ה כל האומר שהוא ותכן יותרו חיו' וסכאן רלוי'
לגבור צליוניס יס' לי יותר ממה שרלוי' לי לפי מעשי
ושעבודי נגד ה' קום כאומר הקצ"ה ותכן כו' והקס"ה לי
סכס א' דהא חלוי' צבי חיו' ומוחי לאו צוכותא תלוי' מילתא
והשנתי לו שזה יס' לו קוד כו' רש"ל צ"ש צ"ק פ' הפרה
סי' כ"ב ה"ד הרב צמח דוד סי' ושלח דפ"א ע"א וכת' עליו
דצעיקר המחלוקת של רש"ל עם הסכס הני' כ"ל לשפער דכשאר'
יס' לי טועה יותר ממה שרלוי' לי לפי מעשי וכוונתו לפי
חטאתי א' ודלי' אסור דזה בלומר הקצ"ה ותכן שמוחת על
חטאיו כו' אלל כשאוונר כן וכוונתו לפי מעשי הטובים או
מוחת דאין כלן ומכנות אלל כשמוחת על חטאיו ולק"מ מהא
דצינ"ס ומוחי לאו צוכותא תלוי' מילתא דהתס לא צבי למוחר
שח"י רשע יס' לו טועה ממוחת המול דאין המול מועיל
להטיב למי שמוטא דהחטא יבעל המול עוצ אלל ר"ל שח"י
לדיק אין לו טועה ממוחת המול כו' וס"ד והרב צצ"י יאודה
י"ד קי' שעי' סק"א הציא קושיס מוהריק"ש ע"מ מורס שס
לא יאמר חלס לא נענעתי כפי' מעשי דקס' מדכח"ב לא
כחטאיו עשס לנו כו' והציא שס ה"י נכון מהרב מנחת
צבורים ועוד ח' ע"ד וכעת נ"י דכולס' לא זכרו מודברי
רש"ל דכל חק"י לא יתכנו לדעת רש"ל כפי' החומר (א"ה) ע"י

להרב פריסס חל"ה קי' כ"ע ה"ד הרב חל"ה צבס שס סק"ד
וצפי' חדנה יאודה סכסן ד"ק ינ"א לייבו מהסכ"ף ז"ל צפי'
ר"מ שס צ"ד על לשון מור"ס זל' יע"ש חש"ן .

נד קים לי הוכח דהא פלגי' א' מני' למוחר קי"ל הבס
הוכח דפלגי' א' הוי מומחזק או לא שוין דלא מלי' למוחר
קי"ל ומזר הדין לקי"ל לילך אחר הרוב וס"ד צקקעות אלל
צמולטל חזר הדין לקי"ל כן וצואר צמ"ס הרב צרכ"י ח"מ
קי' ביה ס"ק כ"ג ומעה שמוצין שס צכללי הקי"ל אופ ח"ן
וחס"ל צחש"י ח"מ קי' ה'דע"ס ע"צ ויודי דה"ר וסאלר טעבודין
הני' צפי' חקי סכניס שח"נו חסבור קקע מוטס ולא צבי
חוקה ג"ס ועענת אלל לאלתל' הוי חוקה דהוי ד"י כמע"ל
ועיין מ"ס צשוירי טסרה מני' הן סק"צ הלכך לפ"ד גס
לענין זה הוי דינו כמעלעלין דלי' פלגי' א' מני' למוחר קי"ל
א"כ א' הוי מומחזק או לא חזר הדין לקי"ל ועוד דלף חמולל
שדינו כמקקעי' הרי אף צקקעות י"א דגס צכ"ס חזר
הדין לקי"ל כמ"ס הרב חשק שלמה קי' ביה שס אופ ל"ח
והסכ"ל שס דע"ס ע"ד ולדיין כל מה שחלטה וצרכה ספקות
אין לכופ למוחזק שהוא מומחזק עכסיו וצח"י חילוקי מחש"ס
ספיר מלי' ד"ס להרגיס צמ"ס לעיל מנ"י הן ס"ק ד"ל כ"כ
אזי עני' צשו"מ שח"מ סבליעה קי' כ"דע"ד לפחות חלון על
מוצי' שח"נו מוטלש וצמח שחמח' להס"ב שס ע"ד סכס
המציב עלי' וע"ע להרב אורה ללד"ק צפי' הן דק"מ ונ"ס
אזי עני' עוד צשוירי' טסרה מני' הוי ס"ק מ"ה וצואר זה ס"ק
מני' (א"ה) וע"י צכ"ל חק"י קי' ל"ח יע"ש וצפי' הכי' מפרס
צמטפט קי' ביה צכללי הקי"ל יע"ש חש"ן .

נה קים לי אס פוסק א' כי מוטס פוסק אחר דק"ל כן
ומשטנו ונחצבר אלל סכל שח"מ הפוסק כי להסך
אין לומר צכ"ס קי"ל הרב כסות כ"ס ח"ב ד"ס ע"ב וצואר
שס דגס דמליו לאורו פוסק שסות את עליו סכ' צוקוי
אחר להסך אין לומר קי"ל כח"מ פו' ע"ד ועי"ן צשוירי' טסרה
ס"ק ל"ד וס"ק מני' (א"ה) ועיין צפי' פנים צמטפט קי' כ"ס
יע"ש חש"ן .

נו קריאת שמו זמנה וצואר צע"שע קי' כ"ח דעיקר זמנה
דק"ש של יוס הוא משיכיר אחרצרו הרגיל עמו קלח
צריחוק ד' אמות אלל דצדיעצד אס קראה נשעלה ע"ה ילא
ומצואר שס צצ"י מוטס הפוסקים דהא דקוראים משיכיר את
צברו והוא זמנה הוא דלא כותיקין שסיו גוונרין אוחה עם
הן החמה כדי שיתפללו אס"כ החפילה שעיקר זמנה אחר
הן החמה והיו סוונכים גאולה לחפילה אלל אס יקראו ק"ס
משיכיר את חצירו כו' הוא דלא היו סוונכים גאולה לחפילה
והיו קוסיין עד אחר הן החמה ומחפליין חוה שח"נו דהעושה
כן הוא דלא כותיקין שסיו סוונכים גאולה לחש"י וסס אינ"ס
יכולים לסוונך גאולה לחפילה ע"ד והאמת כך הוא דמצואר
צע"שע קי' פ"ע דעיקר זמן חש"י הוא אחר הן החמה אלל
דפסקיו העו"שע צצ"י סיוניין אלו שאס קראה דצדיעצד משעלה
ע"ה ילא וצלצד קלא יס"ל גבילבך ונעמדו סאחרונים שס
ד"א דצח"י זמני' מוטס הוי ולכך לחזר ולקרותה ולהחפיל
ו"א דצחלת' הוי פוטע ולא ילא וע"כ זוהי שקסע על צבי
העיר חזת' לשקוראים ק"ש צצקר אחר ע"ה צכל יוס
אין לך רגיל יותר מה ולא ילאו מ"חולכ"ים לחזר ולקרותה
הקי"ס ולהחפיל צמונה ויס' ח"ס צכל צצוע צל"ל הש"ס שח"ן
מדקדקיס צכך חס הוי כפוטע ללכ"ים לחזר ולקרות ק"ס
ולהחפיל צומן אלל דהח"ס קי' ע"ד הציא מוטס רגיל ודלוי'
נכון לעשות כן כו' והוא כי מידעסיה דכיון דציוני' סקליחות
כל הציבור הוי וקוצלים צצ"הב וטורח להס' שילכו לציתס
וימזרו לצ"הב זה חס"ב כדעצד וסיוס ובי' אלל נ"י לכתחילה
שלא להסכים ס"ב ע"ד ונ"י דע"ד דהא מ"הא ימחירו צצ"הב
עד שילכר פני כל המזרח וממילא ז"ל לציבור גדול שנותקצלים
ציוני' סקליחות וכיואל נתן להס' ה"א חקנה לפחות חלעטסרה
ה"ס שמתקצלים מוקוס חס"ר ללמוד צל"ל הש"ס זה ודלי'
ש"ס להס' להאריך עוד צליונרס יתחילו צצוע לחסר - שיכיר
את חצירו הרגיל עמו קלח צריחוק ד' אמות ויס' צום חלל
דמצייע לחו הוא סעי"ה צכ"י פ"ע ח"ל ואס סחפיל מוטעלה
ע"ה

קצב לה ונחני זס שוהא להאיר פני כל הנוחה והחלח
הוא סבבא העיר פני כל הנוחה קודם לכן גס ז"ל לעיד
דבכל עניינים אלו חליבין צחר הנוקם שדרים שם וראה
לדבר דיוקנסים הרים קצב לה ועכ"ז חמנו צמסנה דחיד
פ"ב אחר להם הנומנה לאו וראה כ"י האיר פני כל הנוחה
כ"י ועוד צחקופת תמוז צעירות אלו הוי עלות הסחר רביע
קודם שנה קצינות וסם ציורקלים לא הוי נ"ה ונ"י חמ"י
שנה ח"י ועכ"ז הנומנה חיונה להם לאו וראה כ"י האיר כל
פני הנוחה כ"י זה ראה חוסתה דצנינים אלו חליבין אלא
כ"י הנוקם שדרים שם ועל כל חליבין דהור אלא זערא
חנינה דלי י"תי ג' רבן חנינה דחיוצא רניח על הרבנים
הנחנינים קצור ה' עליהם יחיו שוילוא כרה צב"ב
צנניר הלאה שלא יחמלו הזניירות קודם זמן הסכר בחליהם
ואחר וצור רבניו שנה יתנוטמו צנולא וצנולא כדי שיהללו
ישלאל וכל הסקפוקים הו"ל צק"ד

[illegible]

מִמֶּנּוּ הָרַר אֹתָם לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל

א רצו אם נקרא לזה חכם צואן דקדם לים. צדוראח
לפניו עיין להרב חורח חקד כללים ד"ז ע"א ועיין
לרמ"י צמולין דק"יג ע"ב ד"ה הא דרציה ולצמח"ק"א צכלל
הק"ם דפ"ז ע"א ולסרוב קסלת יעקב דק"יג ע"א וחס"י סמ"ח
ט"ד כלל ק"יג ובס"י יוסקין דע"ס קסלסא דל"ד ע"א וחס"ח
י"א ק"י ל"ד ד"ה ע"ב וצמח"ק"א על הש"ע ק"י חס"י
ק"קא ולסרוב פ"י חצ"ן ח"ב דק"יג וע"ה ש"ס דכ"ח ע"ג .
וע"ה ח"ב דר"י וקרנן כחנאל צכללים שצח"י סמ"ח חס"ח
ז"ך וטרוב צמ"ח ח"י ח"י ד"י וחס"י חס"ח חס"ח חס"ח
צמ"ח דכנ"ס ו"ד וצמ"י חס"ח חס"ח חס"ח חס"ח חס"ח
ט"ב כלל ד'

כָּרָא לֹא חֵיִיב צִבְבוּר רַבּוּ דְרַבֵּי יוֹהָנָן מֵרַבּוּ אֱלִיָּד כְּבוֹדָם
שׁוּם אֵינִי כְבוֹרוֹ הוּא פְּחוּת מֵרַבּוּ כַּחֲזָנִי צוּם לְעִיל
צוֹמְעֵרֶכֶּה הִי סָק"ס

ב רצון צוירי דרנאן ענדיקן ענדלא וסדר מומציקן מיוצא
ענ"ש לעיל מערכת ס' סק"ב

ד רבא יום שמוח רבא כדר היה כולל רב אחי כן היה בירכתה הרומאים בתקדמות קי היל ונוניש הרב ומשכניו יעקב ריש ק' פקודי דרבא עיל שהבניה זה מהשק' ישיש ולא זכר זכר הרב קלמה יעקב רבבי עיל חלל דצהבהרה מושכ' שם דחה בלתי השק'

ה ר"מ אס חולק על רשב"י בנאמנה לפי דרשב"י ה"א קטן
ומהו ליתום מהו היות לסת"ע דבר תחום לע"ד צפ"ק
דעצונות וי"ד ח"ל ונקטתה כמי דהסי' דתנא הרב ר"מ הוא
דקאמ"ר ל"א ור"ב רב"י לאו דקא' דהוא א"ל דאס ר"ש קאס
דהוא רשב"י ה"א אסר דורו של ר"מ כוונת הרמב"ם צהקתהו
כ"י אלא הסבכים הצי"ב לו לר"ש אליציה קצרהו של ר"מ
ע"כ ולע"ד דצרי' ל"ע דאס אונקין צקנהדרין ד"פ ע"א א"י
קאס

[illegible]

הכ"ג הנה"ל דו"ח לא ויקרי רבים ונעם צביהג כדי לדחות
כלל אחר כגון הכא דק"ל רב או שנואל לגבי ד"י דהלכה
בר"י ונע"ש לעיל ונ"י ה"ה ס"ק ע"א .

לה רבנן ותלמידיהון אי סוֹ צבכלל תלמידיהון תלמידי
תלמידיהון ונחש"ל קק"א וקק"ב נראה דהוי צבכלל
תלמידהון תלמידי תלמידהון וכו' כן מוזכר צו"ש הש"ס
בקיודשין ד"ל ע"א בפסוק וסודעם לכנך ע"א

וְעַתָּה לֹא נִסְקִין בְּשִׁמְיֵיהֶם יוֹמָא דְלִית עִיז וּפְרִישׁ
 לֹא יִקְרָא אֲלֵם עַם זֶה זֶס אֲלֵם רַעַע וְחֹזֵה הִירֵה
 לְהִי תוֹרֵה חִיִּים שִׁיטָה בְּסִנְהֶדְרִין דְּקִיז עַל פֶּה דְקִאֲנֵר
 הַסֵּם וְאִין וְיָדִי וְלִיל אִין אֲזִרְסֵם וְלִיל אֵת יִשְׁמַעְשָׁל דְּנִרְכָּה
 וְהֵה דִישְׁמַעְשָׁל לֹא עָשָׂה תַּשְׁבּוּהָ כִּי וְיָלִי וְעוֹד כִּיֹּן דִּלְשַׁכְתָּן
 תַּנָּה דְשִׁמְיָה רִי יִשְׁמַעְשָׁל לִיל דִּישְׁמַעְשָׁל בָּן אֲזִרְסֵם עֲזָד תַּשְׁוִי
 דְלֵאִילִים לֹא הִוֵּה וְנִסְקִין בְּשִׁמְיָה בְדִלְוִי בְחַעֲבִית וְסֵם רַעַעִי
 יִרְקֵב דְלֹא וְנִסְקִין בְּשִׁמְיָיהֶם עִיב וְנִיָּם בְדִלְוִי בְחַעֲבִי כִּי
 לִיתָהּ עַם כֻּלָּל וְהֵה דִהִנֵּם דִּלְשַׁם דְּבִיָּה עִיָּה הִצִּיתָ הֵאָּ קִרָּה
 וְיָיַע חִיטֵּי לֹאֵה אֲלֵם וְלִנְלָתָה אֲחִירִיתִי אֵלֵם הֵאֱמַת הֵאֵד דְּנִחְסִלְקָ
 לְהִרְבֵּה הֵאָּ וְנִשְׁמִים יוֹמָא דְהֵי לְחַעֲבִית אֲמַנֵּם יֵם לְתַמְנוּהָ
 הִרְבֵּה הֵאָּ דְלֹא זִכְרֵה עֵד רַעַעִי שְׁפִירִים עַם צִיּוּנָא לְנִבְשׁוֹ
 וְיִשְׁמַעְשָׁל וְתִי דִשְׁאֲרִי יִשְׁמַעְשָׁל דִּשְׁקִבֵּם קִרְלוֹ כֵּךְ וְנִסְקִין
 בְּשִׁמְיָה שְׁפִיר וְסֵם לְפִי חֲמִילוֹק שְׁחִידָם צִבְלֵם פִּנִי יִהְיֶשֶׁע רִיָּם
 דִּיִּינִי בִּזְרִית הִיז צָפִי הַמִּלְקָה קִי פִּין דֵּהֵא דְלֹא וְנִסְקִין
 בְּסֵם רַעַע הִיִּלְכַּסְתִּינוּ מוֹרֵה עַל מַרְדּוֹ דְּרֹאֵב שְׁמַנְטוֹ צִמְנוֹ
 אֵת וְנִרְוִי דְדִרְשֵׁנוֹ שְׁקִבֵּם דְּרֹאֵב עֲלִיו כִּי לִקְרִי וְיִשְׁמַעְשָׁל
 דְשִׁמְוִי הֵאֵד עוֹב וְחֵל דִּסֵּם יִשְׁמַעְשָׁל וְכִיּוּלָא לְחִילּוֹק הֵאָּ
 דִּהִרְבֵּה פִּין הַעֲחִיק מְהִרְחֵא צָפִי יוֹסֵף אֲרוּן קִי וִיָּא סִקְבִּי
 וְנִסֵּם תַּשְׁוִי לְחֵד וְנִקְרִיא צִמְוִיָּה בְּשִׁמְיָה רַחֵם קִי קִיָּן שְׁכִתִּי
 דִּשֵּׁם כֹּהֵה יִכּוּל לְקִרְוֵה עַל שְׁמֵי אֲזַב עַם כְּבוֹד אֵו שְׁאִין לֵו
 הוֹרֵסֵם נַעֲמִיָּה אִין רִחִי לְקִרְוֵה כִּי עִיָּם וּלְפִין מַחֲשַׁב שְׁפִיר
 וְהֵה שְׁקִיפָה צָפִי שׁוּיָה בְּלִיקוּיָן קִי סִיג דְּלִיָּן קִרְלוֹ לְשִׁלְוִי
 דִּיָּם עַסֵּם זֶה צָפִי מַלְכִּים צִמְנוֹ בְּאֲלֹרִם שְׁאֲלוֹ וְחִסְרוֹת הִפְסִיָּה
 כִּי דִשְׁקוֹל הֵאֵד עַם כֹּהֵה וְנַעֲמִיָּה עוֹבָה עִיָּד הַכְּחוּב שְׁחֹלֵי
 הֵאֵד לֵהִי דְכַחֲבִי בְּצִי שְׁחֹל אֲלֵם דְּכַכְרֵה טִרְבָּה עוֹשֵׂה שְׁלֹם
 דִּפִּין עִיָּב יִשְׁבֵּה שְׁפִיר קִרְשִׁיא הֵאָּ דִשְׁוִיג עִיָּם .

ואולם

שְׁנוּנוֹי לְדַ"ץ עֵינֵי עַל שֶׁס' יוֹמֵה הַכֵּל שֶׁהִקָּטָה
עָלָמוּ לַעֲשֵׂת לְדֹחַ קִרְאוֹ לִנְצִיחַ וַיִּכַּח הַמְּוֹרֶשֶׁתִּי בָּשֶׁם וַיִּכַּח
הַרְשָׁע שְׁעִי"ה וְהַעֲבִיר אֶת הַסִּמְלָל בִּים וְאִף שֶׁאֲבִיר קִרְאוֹ כֵּן
וַיֵּיז אֶחָד סִלְקָה לִי"ה בְּנִיבִיר דִּכָּח הַסּוֹף הִינִיק שֶׁאֲבִיר קִרְאוֹ
וְהִכָּח תֵּל חֲזִי וְחִי סִלְקִים בִּיהַ שְׁנֵשֶׁמֶת וַיִּצְמִיר לִי"ה אִתָּחַ עַל דּוֹחַ
הַכִּי שֶׁמֶת וַבִּיר נִשְׁמַח וְהַפֶּשֶׁח לִינִיר דְּמִיכָה מִזְכְּרָתִשׁוֹ וְהִכְמִיר
דִּיר הַמִּינִי"ה נִבִּיר עַל הַאֲלוּכִים וְהַשְׁמַחַח שֶׁמֶר וְהִכָּרָה שֶׁבְּרֹחַל
שֶׁכֶּב לֵאלֵל צִבֵּל לִבֵּו וְהַכְרִי"ל וְאִין כֵּחַ כֵּחַ שֶׁעַר רֶשַׁע וַיִּבְרַח לִי"ה
לְדַלְקָתוֹ וְהַסִּידִירוֹ וְהַמְּוֹתוֹ שֶׁהִי נִצִּיחַ הַסִּי עֲלִיר לְסִלְקִי לִי"ה
בְּנִיבִיר חֲזִיר וְהַסֶּם צִבֵּל עַל סִי"ן לֵאל חִי יִשְׁמִים וְגַם לֵאל
יִסְרָב צִבֵּל פִּי"ו וְהַמִּימִם רֶשַׁע שֶׁבְּנִיבִיר בְּנִי שֶׁמֶל דִּשְׁמִי שֶׁסּוֹף
שֶׁם כֵּחַ וְהַמִּינִי עִזָּה וְהַכֶּךְ רִנִּיבִיר גַּם צִבֵּן הַזֶּה לְקִרְאוֹ כִּמֵּת
בְּמֶה בְּנִי אִלֶּם בָּשֶׁם שֶׁאֵל וְהִלָּח כִּהַשְׁ"ה בָּשֶׁם וַיִּכַּח הַזֶּה כְּעֹר וְהַשִּׁין
נִכֵּי אֲנִי"ה יֵט לִיכָּב זֶה לְמִינִים הַכֶּךְ יִסְפֵּךְ אֲיוֹן וְכִי הַמִּלְקִי שֶׁם
וְהַסֶּם הַחִי צִימֹחַ שֶׁם וְכִמֵּת דּוֹכֵחִי לְכַשִּׁם בָּשֶׁם זֶה גַּם שֶׁם
אִלֶּם עִזָּה אֵל וְהַסִּקִּין בְּשִׁמְיִירוֹ לֵאלֵן אִלֵּו הַלִּכִּים בְּחֵר הַרְשָׁע
לְכַשִּׁם זֶה אִלֵּל בְּחֵר הַלְדִּיק לְכַשִּׁם זֶה וְכֵחַ וְעִלִּיר עֹר וַיִּכַּח
בְּנִי"ה אִתָּחַח הַכֶּכֶה קִרְאוֹ וַיִּכַּח הַמְּוֹרֶשֶׁתִּי וְהַסּוֹף וַיִּכְיִירוֹ בֵּן יִנְוֵלָה
וְאִין לְהַתְעַקֵּשׁ וְהַוִּיר דִּשְׁמִי זֶה דִּהִים נִקְרָא וַיִּכְיִירוֹ וְהַשְׁמִ"ח
הַרְשָׁע דִּהִים נִקֵּי וַיִּכַּח דְּזִי"ל דְּגַם וַיִּכַּח הַרְשָׁע נִקֵּי בָּשֶׁם וַיִּכְיִירוֹ
בְּמִינִים בְּשִׁמְיִירוֹ סִי"י יִי"ו הַלִּכֵּךְ בִּינִי דִּהִים מִי"ה אִלֶּם מִי"ה בָּשֶׁם
וַיִּכַּח לִיכָּל אִיכְוֹרֵל וְהַסִּקִּין בְּשִׁמְיִירוֹ אִלֵּל דִּלְרִי הַסִּי הִי"ה
לְהַסְקָתוֹ קִרְאוֹ עַל וַיִּכַּח הַכִּי הַקִּדּוֹם שֶׁהִי בְּנִי"ה אִתָּחַח אִלֵּל
דְּמִוִּכְמִים אִלֵּל לִינִיר לְכַשִּׁם כִּי דִּהִיר רִנִּיבִיר לְקִלָּה לְכַשִּׁם בָּשֶׁם
בָּשֶׁם וַיִּכַּח וְהַכֶּכֶה וְהַמִּינִים הִי"ה אִלֶּם עִזָּה וְהַכֶּכֶה לֵאל אֲמִירִין
הֵא לֵאלֵן וְהַסִּקִּין בְּשִׁמְיִירוֹ וְדִקֵּךְ

可也

ו"ש צ"ח הרי הכי דלמ"ל דו"כס חזר צהש"י כ"י
דצריס אלו לא נ"חכו ל"אנור דהנע"ין צ"ס"ב צ"דק"י.

3"2

כז רבנא חליט בשבת דעיינ ע"צ חיי ר' יוחנן חיי ר"ל
 כז ועיין חיי פקחים ד"ק ע"א ד"ס והאמרי ועי' עיי
 להרי יד וחלחי צמחי הא' ס"ק ע"ד וחליטו צדיק ד"ס רע"ב
 דצמחי ר"ל הש"ס דלחי ר' אליעזר הש"ס בן אחרתו ר"ח
 צ"ב ועקשי עליה והא' קשיט חיייה עוצא ולכן דבר צ"ה ויש
 לחלק דאם צארתו חלוי' י"ל צו דנחמכס ונעשה חלוי' ד
 סכר צ"ה דוקא י"ל דלשכר דגס רבו אונג דלכס משנו ועי'
 חיי עור לקי' ס"ק ל"ג

כח רצותא וולית צסוכה דכ"ו ע"א א"ל אב"י ל"י אשי
 כ"י דמכאן סמיה לנ"ד דציוס קנות רבא גולד ר"א
 ורבא ה"י אחר אב"י כנ"ש צצרכות דכ"ו וענש"ל ס"ק י"א
 ולפנש"ל סק"ה ע"ש סמ"ע צצצעות פ"ק נ"ד דצכ"ה אור
 דל"ל ל"ד ור"ל סמוראים דעמדו צכ"י אב"י אורי ל"י אשי
 כ"י לק"ע ודוק

כמ רבותא ומילוי בשבט דקכ"ד ע"א. 6^ל רצא לרצא
ללוקח ומקומו שאל ללוקח קרית ליה ובבב"ל כורע דרצא
סיה חלמיה רצא ועיין צ"ב דקכ"ח ע"ב וכידה ד"ה ע"ב
וצרכות ד"ה צ"ב ובבב"ל כורע דרצא ס"י ה' שנה וענני' לק'
ומה' סה' ק"ק כ"ב

רוח רעם של לילה וי שחור יםן צלילה ערום חלל צחח
מבוסס אין אחד מאלף מחלקי העומח יוכלה נכרות
עליו ומי שפוטס בן מלח סיהרר דברי תורה על מוטו
אחר שכעור אשים שערין לא כעל ידיו ואני עשיתי בן חר
יוסף אורח אשכחי סי קליח ועומח אני עני עוד בזה בשכור
טהרה ומי הן סי קי כ"ב (א"ה) ועיין לעומחם בקפר כף
המים סי מי אורח מי צסם סי חלדות אדם נצחתי מהרי
ו י"ח סרד מהריה הכסן ז"ל צס' מורש חלפות צסם רבני
עובי שלוביקי י"ח ועיין מ"ס צס אורי אור לי סי ק"א
צחוך דברי דכנחל דלן לאה כל דברי הכי הכי דרוק
כי קלמתי יע"ש אש"י

לא רבי ישמעאל צרצי יוסי אינו ר' ישמעאל קהם הרב
הנאמר צבי דרבי חיים ד"ע ע"ה ור' ישמעאל קהם
הוא ר"י בן אליעזר חצור דר"ע וכוונתו "ק"ה ב"ג .

לב רבי זירא הוה צומן רבי חיי ע"א דל"ו ע"ב ועיי' להרי
טוב עין ד"ח ע"א ח"ט בזה ועיי' להי' ח"ט! סק"ל

לב רצותא מילינא לאמר ר' יוחנן משום ר' אלעזר צצתא
 דלי"א ע"ב וכו' משם טהורא האמורא הגם טהירא תלמידו
 ונעשה' ק"ץ וז"ל אלא דלפנא' לעיל ותי' האי ק"ץ ע"ש
 רש"י ודעמיה דלא חמי משום אלא צצתא נאחא וחורו
 חמר רחא חורו אצל הוא לא רחא קשה' ע"ב וכו' שם דהרצ"ב
 וכתו' ק"ל דגם נשום הוי דשנעה וחמו יע"ש ומש"כ חז"ר
 דב"י ע"ב כה' קיוע דדברי רש"י יע"ש והאב"ה צב"ה הבב"ר
 דפ"ו ע"ג הביא מה"י שרנחמי לעיל ס"ק ז"ך ופירעו לן כמה
 דוכתי לאמורא הקדוש אומר משם הקטן ע"ד

לד רבים אע"כ דרשנאן שמואל לגבי ר' יוחנן הלכה כר"י
 וימי חם רב ושמואל קיימי צדחא שיעה הלכתא
 כוותיהו דרבים כינהו אצל חם שמואל פליג עם ר"י ורב
 לא גילה דעתו צום אולינן צחר מכלל דק"ל כר"י הכ"כ
 צבליים אוח ע"כ וימי וק"ק דוח כ"י הכ"כ ע"כ הכ"כ
 דמי דרשין א"י דאמי רב ולא פליג עליה שמואל נקטמא
 הוא דגם הוא ק"ל הכי וימי דאי אשכחן לשמואל צדוכתא
 אחריה להפך נקטין לשמואל דקתרי דיייה אדרייה וכתב
 הכ"כ לב ע"כ דקל"ה ע"כ דוח כלל גדול חדש ע"כ ונמי
 דהו רבים צדחא שיעה וק"ל כוותיהו לגבי ר"י ואם כנים
 אכתבו צום א"ש למה צ"כ דק"ד רע"ב פסק הר"ק בשמואל
 לגבי ר"י וכתבו ע"כ הר"ש ע"כ וק"ק מכתוב הכ"כ העיבור
 שפוח צמי דמיא דרמי ודמי דהלכה כליו ודלא כ"כ
 אע"כ דמיא דשמואל קאי כוותיה דמיא דלא פסק כן משום
 דהלכה כליו לגבי רב בדרך דק"ל כר"י לגבי רב וכמיא דמי
 ק"י חקין דלימא דלא השב ע"כ הכ"כ ורש"י יוקף דמיא
 האי כלל ויהוה ש"ס דמיא משום הי"מ דליכא הכרעתא להאי
 כלל ע"כ חלף ה"ל דפקדו כליו הוא משום דרבא קאי
 כוותיה צ"כ הכ"כ דמיא ע"כ אלא דמכתבים אלו לומר לדעת

ע"ז וצדקת'ם שם עיניו חזו דאס לא נאמ'ר חל'ל על כד
 ושה וסוף שפאל בן גרסום בן ונשי'ה ונק' שפאל שפצ
 לאל ואל' זה ויכס כלל שפצ פכל זיס פיש וגם צקאלד'רין
 דק"ג סע"ז ונפאל דמיכס לא חזר צפסי' עיסקי'נו צפאלקת
 סקצ'ס ערד ושה ד"ז ע"א ונ"ש הרב עוסה שלום צקו"ד
 נשם הנצ"ט ח"א ס"י רע"ז דלפ"י חל'ס נח וסם נח ונקי'נו
 צפוני'סר חל'ל ונאצרהס חצירו ולינד' ואל' דבר על דבריו סר'
 סנ' וידי סלילו דבר'י סנצ"ט סס הלכס פקוק' לא זכר
 דסכ"ג והצרכ"י ס"י רכ"ס סק"ו דחו דצרו ויע"ז צק' יזכק
 אונ'ן שם וצק' סולק' עוד צק"י פיע וק"ד ולנח דוד ס"ז
 צליקעו'י דקכ"צ ע"ג וסיונד צ"י סק"י קל"ט ולנח דוד ס"א
 קדר יחרו דקס"צ סס הגדולים ס"ג ונעכס סולק' ד"ס
 ועי'ן ונ"ש ס"ס כר"ו צפוני' עוסה ונ"י סנ' ס"ק ונ"ז
 (ח"ס ועי'ן צק' גנז' ס"ס ונ"י סנ' ס"א חל'ל ספ"י סל"ן
 יע"ש חש"ן)

לז ר"ח חייב לשנות צד לכל הנועדות סוקסו לשנות ור"ס
 חיקרי' נועד ור"יו דלמי' בהעני' ע"צ נעני'ן לסתענהס
 ולנספד ר"ס דלור"ת'ת' ודלור"ת'ת' לא צ"י סוקסו סנ'ת'
 סיינו צצכר וי'ן אצל לא צ"י פת ס' יכסס ס"י קו"ך חס
 דל'ל כרס"י ספ"י צתנ'ת' דע"ו קע"צ דל"עג דר"ס חיקרי'
 נועד לא כמי' זיס יוס וקסס וסנ'ת' ועי'ן צעור וצ"י ס"י
 ת"ע

לח רב"ס הרב ונ"ה חסר' חות קב"א עקיק דהו' שנסה
 וסגס דעת רכ"י סן חונס סר' חל'ל יעקב חות י"ז
 ליד' לומר דהו' סס"ס וסן דעת רש"י חל'ל דהצ"ס סס וסס
 רש"י דיוני' רב"ס סו' ג' וענ"ש הרב סו' סק"י קו"ד .
 (ח"ס ועי'ן צק' גנז' ס"ס ונעכ"י זו סק"ז יע"ש חש"ן)
 וסס סו"ת להצ"י י"ד סק"י ס"י וסס ס"ל ח"ל כ' צפ"ל
 צסס הגלונים כו'ס יס"ל סצ"ס ססס ססס ססס וססס
 צלכ"ס וססס סקוק' עוד ג' יוני' וסססס וססס וססס וססס
 כו' וסן לא סוקס צגו' וגם לא חל'ת' לסוס פוקס סכ"ס
 דלרנ' רש"י כ' סלעפ"י סקסס ע"סס ססססס וסס
 רב"ס וסססס עכ"ל סצ"י וסן סלונור וס"י סקסס על סצ"י
 דל' וסל סוקס דלצ"י סגלונים וסנצ"ר רש"י סו' להפך
 סו' וסל' דצ"י רש"י סנ' סססס סו' סוקס דלצ"י סגלונים
 דס"י ס"ל לרש"י דיוני' רב"ס סו' ג' סלכך ספ"ר כ' סס"ל
 ע"ש סגלונים דע' ג' יוני' סלונור וע' צכלל וסססס וס"יו
 כו'ס רש"י דססס ע"ס"ן יוני' רב"ס וסססס וססס וס"ל
 דס"יו ונ"י יוני' וס"ל סקוקס ועי'ן לסס"ך וס"ס סס וסס
 חיד"א ז"ל צק' יזכק סססס וססס ק"ו דל"ג ע"א כ' דידוע
 ונ"ש ססססס סססס כל נ"י סו' ג' ע"י"ד וענ"ש לנ"ל ונ"י
 ס"י סק"ס (ח"ס ועי'ן צק' סנ"ו ס"י קסל ססססססססס
 דק"ג ע"א לספ"י סול"ייני' סס יע"ש חש"ן

טל רוב ח' חלוקין נעני'ן צרכוס צחר רוצ' ואל' צעיק
 רוב פ"י חל'ל צפאל רוצ' ואל' ח"יסי'ן לקסס צרכוס
 ענ"ש ח"י סדל צק' ונע"י וסס ס"י פ"ס ע"ע ונצ"ל על ססססס
 וי' סל"יו מר"ס וענ"ש"ל ונ"י ס"י ס"ק ונ"י וס"ק וסק"ן
 צססס זס ס"ק ונ"י

מ רב"ס לא סס"צ חס ח"כס סכרס דב ח' סלונור וסססס
 דס"ל ס"י כגון חס ח"צ' דב ונ"נל סדל צס"ס לס
 ונעני'ן לסקוק סלכס כו"ת'ס וס"ו ד"י סונ' סלונור סססס
 צדוכס' ססר"י דקצ'ר כר' וס"י ע"ד ונע"ש כר' דל"ן זס
 חל'ס וססס דלונור"י סוס סוקס ס"י ס"ו

מא רוב ס' דקיוני'ל דלולין צחר רוצ' ח"כס כו'ס דצ"י
 דל' חלוקין צחר רוצ' ועני'סס וענ"שס סך כ' רסס
 לה"י קול חל"ס ס"ז ס"י"ד ס"י ח' (ח"ס וע"י ג"ס צק' סנ"ו
 בן סנ"סס דל"ס ע"ד יע"ש חש"ן)

מב רב סונ' חר' סו' סד ס"ס גדול יוס' וסססס וססס
 ס"ס סלונור דב ססססס סל דב סקדל ססס ססס ססס
 סקד צעל סכל"ס חות ע"י צל"יוס וססססס ע"ד וססססס
 דר"ס זס ססססס סס"ס גדול וססססס סוס סנ' סנ' וס"ק
 דכ"ס ע"א סנ"ס קודס רב' ס"א גס סצרכ"י ח"ס ס"י ס"ל
 סצ"ס ע"ש סנ"ס פ"י דל' סו' סססס ר"ס סססס חל'ל סר'
 לססס

סו' ח' צוקן ר' ח"א וצ' צוקן דב סלונור וססססס דלצ"רסס
 ע"ש וע"ש להצרכ"י ס"י ס"י ס"י ס"י ס"י ס"י ס"י ס"י
 ססס סססס ססס דפ"י ע"צ דסססס ע"לנו דלע"ס ענ"ש סס"י
 סצ"סס דר"ס ע"א דר"ס ור"ס ור"ס סלונור דב סס דסר'
 וסססס סל' דל"ג דר"ס סס סלונור לר"ס וססס סססס
 דסר' ר"ס סו' סד סלונור גדול וססס דלפ"י ססססס סס
 לר"ך לו וססס ססס ססס סל דב ססססס וסס"ס רכ"י דר"ס
 ור"ס סו' סלונור דב יע"ש סדסר סלססס וסס"ס וסס"ס סו'
 סלסס ר"ס ח' סנ"ס קודס ר"ס וצ' סלונור גדול וססס דלפ"י
 ססססס ססס לר"ך ל"ס ונ"י ססס סל ר"ס וס"א סלונור חל'ל
 וס"י ססססס סוס דגס דב סקדל לנור וסס חל'ל דג"כ לנור
 וס"ס סס"ס וסדול' סלונור' סל רצ' ולס"כ סססססס ססססס דב
 סקדל סס"י ל"ס סל"ס וססססס וססססס וססססס כגון סגס"ן ו'
 ל"ס ע"צ דססס ססססס לר"ס ור' סקדל סס"ו סלונור' ס"ס
 לר' וסס סגסססס ססססס ססססס דק"י לר"ס סלונור' לר"ס
 עסס דסס וסס ח"כס וססססס וסן וססססס עוד סצרכ"י ס"י
 ס"י ז' ס"ק וס"ז דסר' ר"ס סו' סד צוקן רצ' וס"א ססס
 קודס רצ' ס"א וס"י סלונור סל דב וס"ס רסס גלונ'ס וס"א
 ס"סו סצ"ו סל רצ' דר"ס סנ' צס"ס יע"ש חל'ל דלנצ"י
 סס"י סגס"ן ד"ס ע"צ וסססס דלססס ר"ס סו' וענ"ש סן
 יד ע"י סלסס ססס"ז וסס לסס"ס סס"ו ססס"ן ד"ג ע"ש
 ולס"י סס"ל יול' דסססס ר"ס סו' (ח"ס וססססס) ז"ל צק'
 כל סס"ס ד"ד ע"צ כ' וססס ססס"ל ס"ג ד"ך ע"צ דסר'
 ר"ס סו' יע"ש חש"ן)

מג ר"ס סנ' צס"ס סוס ר"ס סלונור' סדול' סל דב ססססס
 וס"ס רסס גול'ס וס"א ס"סו דב סל דב סקדל כו"ס
 צלסס סקודס ול"כס לנ"נ' דר"ס רב' סל ר"ס ס"יו ר"ס
 סס"ס סגון דב סנ"ס קודס רצ' ס"א כו"ס סלסס סקודס דלפ"י
 ונ"ש סול"עס דל"ג דלסס"ל סקדל סקדל לא ל"כסס לך
 ח"קסר וסל יס"ז לנצ"ס עד וי' ססס כו' וסס"ל דלפסס
 ס' רב סונ' וי' ססס סס"ס ר' סקדל גדול וסל לא יססן
 צר"ס סס"ס סגון רצ' סנ"ס קודס רצ' ס"א וסס כר"ס סססס
 זס ס"ק ענ"ש רכ"ס צצ"צקס"ס ע"צ ענ"ש ר' סלנור
 סס דב זס סססס ססססס ססססס וססססס ססססס כו'
 דצקסססס ס"יו רצ' סלנור וע"לנו קר' קסן לנצ"י ר"ס ע"כ .
 דלפס"ס לנעסס צס"ק י"ד ד"י סלנור ס"ס סלונור גס וס"י יוסן
 סס"ס קסן סך וססססססס ססס"ן דל"ס ע"צ וסס"ל סס"ס סלונור
 כ' יוסן ס"ס גדול וס"י סלנור כו"ס ח"ק ח"א ר"ס סס"ס סלונור
 רב וסססס ס"ס לנצ"ס ס"ס ל"י יוסן וס"ל סלונור סס"ס
 ס"ס לסס"ל ס"ס ר' סלנור ס"ס קסן וס"ן דסס סלונור' רב
 כגון רב סססס ססססן ססס"ך דלפ"י וס"י יוסן וס"ס סס"ס
 סקסס ע"ד סססס ס"ו דלפס"ס דצ"ו כ"י דלססס עסס סוס
 דס"ס וסס"צ ע"לנו לקסן גצ' ר"ס וס"א דסססס סך סוס ד"י
 סלנור סוס קסן וס"ס סר"ס ס"ס רצ' סל ר"ס סס"ס סלונור' לר'צ
 ונ"ש צצ"צ דקכ"י ח"י ר' סונ' ח"י ר' ח"י דלפ"י ד"י ח"י
 ס"ס ג"כ רב"ס סל ר"ס לק"י דל"ן זס רב ס"ס ססססן חל'ל
 ס"יו כ' ח"י ססססן סלונור דב סדול' דלפ"י ססססס ס"ס
 קסן וסס"ס כו"ס צצ"ך ד"ס רב' דסר' ר' ח"י סו' כו"ס
 לק' ונ"י סנ"י ס"ק כ"ס דסס וסססס סס"ס וס"ק דס"ס
 ע"ס דר"ס סס"י ס"ס גדול וס"י ח"י ח"י דסר' רב ס"י סו'
 ססססן ס"ס גדול יוס' וססססס וס"ס וס"ס סס"י .

מד ר"ס רב ע"ד סגס"ס סל ונ"י סג"ס סלונור' סס
 סססס ססססס ססססס ססססס ס"י ג' לקססס סססס
 סססס ל' ע"י"ד וס"י סססס ססס סס"ס ססססססס ססס
 וסססס סס"ס סס"ל לסס"ל ס"ס פססססס וס"ן ר"ס רב
 וסססס דוקס וי' סס"ן צע"ו סוס דלסס"ס לסס סס"ס ססל
 ססססס ססס ססססס וי' חל'ל עוד חל'ל דלפ"י סל' יס"ל
 סגס"ס לר"ך ל"ססס ססס ר"ס ע"ד יס' צצ"ס כו' זס"ל .
 וסס וסל סלסס"י ח"ך צצ"סס צעלנ' סוס וסס"י ח"ק
 דלונור"ס וס"ס וסס"ך קודס דלפ"י ד"י גל"ס כל סל"ו
 ססס סלונור ל"כס ח"ק דלונור"ס וס"י ז"ל סססס סס"ס
 חל'ל כססססס ח"ק וס"ן ססס וס"א פססס ענ"ש וס"ן צ'
 ס"י קע"ע וסס"ס סססס"ז סס סס"ק סלכך כל' וססס"ל
 לססס

זוהו חשש לאסור חרב מרי הארצה ח"ל דכ"ה ע"א ועין
לבוש"ח ח"ד לקו"ע ע"ב ודקכ"א ע"א ועמ"ש חנ"י סד"ב
מס' גט"ס יקרא שארית הפליטה ק"י י"ט ע"ד ר"ח צעק"א
מעק"א לעק"א

נא רבי יוחנן י"א תנא הוא ותלמי' כמו רב הרב כשמי
כל מי מי' ס' מ"ה ד"ב ע"ב וענוש' ומי' ס' סק"ד
ונו"ס הרב ונקט' אברהם ע"ב ד"ה (א"ה ר' יוחנן קתם הסבר
בש"ס אם הוא ר"צ' או ר' יוחנן האמורל' עי'ן צ"ס הכ"ח
יפה תלמוד אשל' צ"ק יפה לל' מ"ב ד"ב סע"ד יע"ש
אש"ן

נב רבי הוא רבי יאודה הנשיא רבי יאודה קהם הוא רבי יאודה בר אלעאי הכהן הליכות עולם קוף שער אי אלל דאשכחן בש"ס ע"א ד"ז ק"י ע"א דרבי יאודה קהנא דרבי קהנא ומנסי ההיא רבי יאודה הנשיא הוא דתני ר' הנשיא אומר כו' ומכאן קשה על הכהן עירוב צדק כי בשלם דק"א ע"א קעשה ומכאן צדיק אב לכל דוכתא דקשה לן מנ"י קהנא דרבי קהנא אימ' לן למתן דמד רבי הוא רבי דהוא רבי הנשיא והלוי"ד ד"א דע"כ לא קומחין בן בש"ס ע"א אלל מנסי דאשכח ברייתא בן להדיא משם רבי הנשיא ומינה דלי' לאו משכח בן צרייתא משם רבי הנשיא לית בן לתולי' בן קוסקוסא עוקומס עוונתו ועוד קשה על הע"כ דמי הגיד לו דלאותו רבי הנשיא הכי' בש"ס ע"א ד"ז ק"י רבי דלילתא הוא רבי הנשיא בן צדק דרבי ועיין צה"י ע"א דל"ו ע"א ודל"ה ר"ב וצרי"ה ד"ך ע"א קוף דצדק שדצרי סע"כ דלשם הוהם כל מגומגומים ושגגו ומנ"י

ג רב חצירו דשמואל סהים תלמיד רבינו הקדוש חזי
 עזיז **פ**לח סח סהס צטלה כל ימיו הרמזים ב"ב
 וס' דעוס ה"ד ור' עזיז סב"ו דלח מלא כן על רב חלח
 דצקוסה ד"סח חזי כן על רי"צ ויעז"ש לק' וני' ס' ק"ק
30

נד רפואה לנשיכת עקרב צינית העקרב ויכניחו על נוקס
הנשיכה ויקסור עליו ויתרפא וצבלי חודה כ' שעצור
על הנשיכה צריח של חיתוך שעדין לא פגמו ויתרפא כי המילה
היא צמח עקרב ס' הכרית וחלח י"ד קס"ו

נה רצה לא מלינו צדיקם שהכרעם ר"כ חזק נודע צידוקם
 איז קי' א"ך ולפושט'ל קק"ט ע"ש רש"י דרצה קחם
 הוא רצה צד בחטיו לא היה לרד' הרב הכי' זה לאוונרו
 דודאי אין הכי' מצי' לאצוי' בלשון הזה וצפננו דהש"ס ה"ל
 לפרש דהוא רצה צדו של ר"כ ומה' ודאי מוכח שאין זה
 רצה חלף רצה זה ה"ל לפרש הכי' להוכיח ולא לומר בלשון
 הזה דלא מלינו כי' ואי ק"ל דרצה זה הוא רצה צד ר"ה
 זו קשה דכבר נמלא צדיק ביה דכיה ש"א דהקצי' ר"כ ע"ד
 רצה צד ר"ה ועממ'ל קק"ט וכו"ו

נ רוח רעה נוקם מחקתי אני חלל לעשות לאדם שיש
 בו ספק שנחגבלל צו אדם רוח שצא לתקן מה שערות
 איש שיש בו ספק שצאים עליו שדין ודילין ורוחין ומחיקין
 שפחדים אחרו כפנים כפנים והוא הולך וצובה ואינס ענינים
 חורו לנעור צחורה ישו כקדר זה דהיינו שיקצון עשרה
 ח"ח וילכו עמו צב"הכ לפני ההיכל ואזי האדם זה יאמר לפני
 ההיכל ולפניהם נוקם זה . דששע גלוי וידוע לפניך שאני
 חטאתי ועריתי ופשעתי לפניך וצנצור זה צאור אלי
 יקורין אלו שנחגבלל צו איש רוח או שאל צאים עלי שדין
 ודילין ורוחין ומחיקין ופחדים אחרו צבנה פחדים צבנה מים
 ועשה צאתי להחשקן לפניך ולפני כסא כבודך על כל מה
 שהעשיתי אותך ואני מהיום עניהם כדכתיב והחזירו את
 עונם והרני עוז צועי הרעים שעשיתי וכ' ע"י ציחך
 ונודע ונודע יוחא אלח ה' אלחיו כו' כל הידיו עד תפאלי
 ה' וארפא כו' ואח"כ העשרה ח"ח הפנולאים שם ילמוד אדם
 וזהם צהלים ואיהם וזהם צמחיות קדשים ואיהם וזהם
 צתיקוני הוזהר ויאורו צחתי נוקם זה לשם יחוד קצ"ה
 ושבנתיב כו' סנה אנהנו צאים להגות ומחזירי חבליים שמוקן
 דוד העלך ע"ה וצנעניות קדשים שסידר ר"י הנשיא ומצדיו
 וצחקוני

לְהַחֲרִיב בָּסֵי הַמַּיִם זֶה הוּא דַחֲוֵי וְנִיחָקָר לְעִיל וְהַלְלוֹת הוּא
 דָּבָר לְחִיבָה רַחֵם רַע מְהֵרָה לְחִיבָה לְקַדְמָה בְּקִנּוּךְ לֹו דְהֵם
 לִי אֵם הוּא לִינִי מֵרִיחַ אִלּוּ שְׁלֹוֹנִי כִּמְהָ רַחֵם קוֹב בְּצִיחַ הַלֵּל
 סִימָה הַלְלוֹת הוּא לִיחַ כֵּלָן רַחֵם רַע לְחִיבָה וְכִבֵּן מִסָּךְ מִשְׁמֵעַ
 דְּכִי עֵינֵי דְלִפְתֵי אֵם הוּא לִינִי מֵרִיחַ אֵם לְחִיבָה וְנִיחָקָר לְחִיבָה
 וְהוּא מִשְׁמֵעַ אֵלֶּה לְמִלָּן דְּלוֹלָה לְהַתְשֵׁק יִמְלָל זֶכֶר לְדִבְרֵי
 בְּחַשׁוֹ וְהַתְשֵׁק סִימָה סִימָה קוֹף דְּכִי בִלְדִבְרֵי הַרְבֵּה הַמַּיִם
 כִּפְלָלֹו מִנְחֵי

מה רוב צעירות שהולכין לחג הדגול ז"ל צצחור אל
לא צוקן רש"ל מקמים לפי גיל וק"ק לחן נ"י כן
צסיק חולין ד"א ע"ב ונע"ש צחידושי על הש"ס מקמים
לשם ונע"ש צס"ס קומה דו"ך וצו"ש אה"ע ק"י ז' קט"ו
(ל"ה ועיין צבי גבי חיים ונ"י זו קק"ח)

מז נשות הרצים ויליו דנקדא כל שיש עליהם צני אדם
צצית דדוקא כל שיש שני צני אדם הוי נשות היסוד
לענין גיטות דקפוקי טעם אצל כל שיש ג' צצית הוי קפוק
גיטות צני"ה" דקפוקי טעם גמ' דקפוקי רפ"ח דמזכיר .

[illegible][illegible]

ב רבי יוחנן קהם צתנאים כ"ל שהיה צן צג צג שהיה
 קמו ר' יוחנן הכי הנאלי ר' צק צית אצות צתהיה
 ד"ר רע"ז ומהר"ף כר"ו הביט עליו ח"ל . ח"ס חרתי על
 הנקרא ולא נולדתי צגתי שבי ר' יוחנן קהם אלא ר"י צן
 כורי ע"כ ואכל זעירא עדיין לא חרתי על הנקרא ואשכחנא
 חמד וחס צמיר דק"ס קע"א צבריתא אלא להסוכפוי שם
 חלקו ע"ז ומירצו להורא ר"י צן כורי ולא ר"י האנורא ע"ש
 ועומ"ש עוד לק"ס ק"א וצומי התי קק"ו וצאות זה לעיל
 קק"ד

מז ר' נתן קהם הוא רבי נתן הנצלי הדק דרבי חיים
נפתיסא לאבות 7^ד ע"ב

3 רצית שער עסקא הסהוב לדעת הגורר חנוס אס ידעי
ציה שאינו מוחזק כלל ואש"י אינו באפשרות שיצא לו
עסק רק מנחתו שיש לו ליום אפשר שהם צעיקא אלל
אחרים עיין צק"י פ"ט ח"ד כלל אי דמ"א ע"צ דכ"ד צד
כזה אפי' אלל יחומים קטנים אקור (איה ועיין י"ט מנהכ"ק
ז"ל צו"ה צק"י ה"נ ח"ס ציד קו"ה יע"ש אש"ן) . ועיין
הקאמפליקט שחי' דאפשר להם לבא לידי עסק ע"מ אפי'

השולח כי לדעת הסו' התבונה אינה רק ש"ס רקיעים
והתבונה ז"ל הש"ס ע"י דהר"ץ ו' גיחה ז"ל סוף צוה על
מה שאנו צוחקת ז"ל רבה ללמוד דש"ץ רקיעים הם וכז יכול
שוקן עליהם ופכל רקיע שמו וביטוי של הקצ"ה נקוד עליהן
כחי וכי ע"י התבונה ז"ל ח"ל ונראה שדקדקו משני הסוים
שהרקיעים הם בזמן שנים שדקדקו ש"ס ורואו שאין האנו
הסוים מה לכל הרקיעים ע"ל ונחיתים ונחתי"ף הני
ללא זכר עכל הסו' ודוק חש"ץ

מער' הש' אור א ב ג ד ה ו ז

שבת שבת קדושה הוינו שבת רחוקה לא הוינו זה
 ה"י פליגמא דהנאז פסחים דמינ"א וינין בשבת דקי"ד
 ודקי"ז וי"ז וי"ז בשבועי קדשה קקקא ובמילדסי עלמא
 קי"ט קי"ט קי"ט

ב. קובח אי הוי שונג און אומא און פונעם . עיין צונען
זה להנעיל ונערכה הללו אחר קביו צסופו שכתב
לנעמן ד"כא צנחלוקת הוא שני יע"ש ונ"ע להרב ; ובר
לנכנסה ח"צ חס"ה דקב"ב קב"ח וצ"ח דק"ח ע"א ואלה
יעקב ונ"י ה' דנ"ב ונ"ב ונ"ב ק"י תל"ט קק"ה וצנ"ח ח"ס
כ"י ש"ס קק"א ונ"ד השלמן שס קק"ג (א"ס ונ"י) ב"י ש"ס
י"ס דקל"ח ע"א שנסה אללו ליון להפ"י שנוולו צנ"י יע"ש
ועיין ג"כ ב"י דברי נחמ"ס ח"צ ד"ד ע"ב יע"ש ועיין ב"י יד
ד"ד דק"ד רנ"ב ונ"ב ב"י גמ"י ח"ס ונ"י זו קס"ן יע"ש
(אש"י)

2 שתיקה אי שתיק רב בתלמוד אי אומיין דתורה ליה
דשתיקה כהודאה דמי א"י סא דשתיק סוף דמקום ללא
סא להשיב לו כך סא דלא וי"ט דבין על השם בילה דלי
ע"כ וי"ט סא עייל וי"ט סא דבין אומיין דלאק איהו וסא דשתיק
דלא סא להשיב וי"ט סא

ד' סעודת סא דלטהגן העולם לומר דלקצית ק' דלמי
סעודת דסא דוקא צ"ד יצין ליסא דסין קפידא צחאס
יד יסא ודצרי נעכות וצמות קס . הסצחות יסרי צהסענותי
דק"ע קכ"ג סלל ליכא פלוגי סא סקצי ס"כ סעודת חתס
ורכמ"ס בקי זכור לטכרס ח"צ צקוק סקי וצחסיכ סעודת
לסדיא צח"כ סגס דלמי סלל צקורי עססא צחאס זס קיין
י"א כ' ע"ס סכ"צ ח"א ס"ד קי ע"א דסכריה דסעודת סל
סכ"י לל ססס קכר צידו וימי ח"כ סלל כ' צחסיי צסס
יקדס ססריה סכ"סס קי כ"ד ע"ס . לענץ מורדת דל"ס
וגכנ כו וסריך דעידו פלוגסל לל סכקא ע"ס כסא עקיליס
ונכסא עעוריס (ל"ס עיין צקו גכוי ח"ס וני' סחי' סח' סח' סין
סססצי צח"י דמי ח"כ ע"ס"ג אש"נ)

הַ עֲשֶׂה אִתָּךְ אֲחִיכֶם לִיתָ צְהוּלִים וְחִיוֵי שְׂרָוִה לִישָׁע
 אֲנִיכֶם שָׂחָן מִן וְלָבו שְׂרֹן אֲחֵרֵי הַכֶּרֶם קִי עוֹצֵר וְיִישָׁן
 שְׂהוּלִים זֶה וְהַשְׂכִּילֵהוּ וְחִיוֵי טָקָה עַל הַכֶּרֶם וְעַם אֲחֵרֵי חֵי
 אֲחֵרֵי לִבֵּי דְרָכֵי עֵינִי שָׂחָן דְּהַשְׂכִּילֵהוּ רָלִי דְּשִׁעֵן מִן וְלָבו
 שְׂרֹן כִּדִּי לְעִבּוֹר עַל אֲחִיכֶם לִיתָ יִישָׁן אֲחֵרֵי דְשִׁעֵן צְהוּלִים
 אֲחֵרֵי לְרֶךְ כְּתִיב טָקָה צְהוּלִים צְהוּלִים צְהוּלִים קִי רָלִי קִי רָלִי
 (הַשְׂכִּילֵהוּ וְהַשְׂכִּילֵהוּ) רָלִי צֶה וְהַשְׂכִּילֵהוּ וְהַשְׂכִּילֵהוּ וְהַשְׂכִּילֵהוּ
 קִי צֶה יִישָׁן וְהַשְׂכִּילֵהוּ הַשְׂכִּילֵהוּ בְּשִׁיכָרִי מִסְכָּה וְהַשְׂכִּילֵהוּ קִי
 יִישָׁן אֲחֵרֵי

סבת נחמקס רצו ב'מורדי' ה' למוד קט"ב אם יבול לעשו
ב' קעוודות צבצת 'הדג' איקור אי' ל'ת' נצית דבר היחב
ו'אקיק' דלא יבול ב'רן דלאשכר קימחא ע"י נורח לא מקב
איסורא ו'יחסי' יע"ש

שוהב ונתת ימים כסד דמי' הס'ע צח'י' קי' קע'א קי' קי'
 כהס'ע צח'י' ד'י' ע'י' צ'י' קק'ע ש'זן צו דין חלוקה
 ויחול לומר ח'י' ד'י' נקבל ונתת כסד להס'ע לחי'ע
 ע'למו וס'ר ו'י' א'ס הס'ע ס'ל ס'ר ו'י' ע'ס' ד'י' ע'ס'ת
 ח'ל'ס ס'ר ח'ל'ס ד'ק'ס וס'ל'ס ל'ס'ס ח'ס' וס'ס'י ד'ס'ר ח'ס'ס'ס
 ס'ל'ס ד'ר' י'ס' ו'ס' וס'ל'ס ח'ס'ס' ס'ס' ס'ן ל'ק'סל ח'ס'ס'
 ד'ס'ס' ע'ס'ס ח'ס'ס ח'ס'ס' וק'ס'ס ח'ל'ס ס'י ח'ס'ס ס'ל'ס ח'ל'
 ס'י ע'ל' ס'ק' ו'י'ס ו'ס'ס'ס'ס'ס'ס'ס'ס'ס'ס'ס'ס'ס'ס'ס'ס'ס'ס'

ד'תש"ח

ותחקיני האורח של רצוני ותצורו שבועות הקצ"ה בצמחיו ירחם על אלם זה ובזכות התורה אלם נהגלגל צו אחס רוח ויסוקן בלימוד התורה שאלמנו לומדים ויבדקו הקצ"ה ענוף של אלם זה ולא יעשו צו שום חוק ולא הוא שדן וליבין ודומין ומחיקן שפסחדיס אותו בזכות התורה שאלמנו לומדים ובזכות היודי שעשה אלם זה יעשו צהם הקצ"ה ולא יעשו עוד לו שום פחד ומלחמה למען שמו הגדול עשה למען שמו עשה למען יוניק עשה למען תורהך עשה למען קדושתך כו" יסיו לללון אחרי פי והגיון לצי לפסד ה' יורי וגואלי ויהי טעם ה' אלהינו כו' ויחמלו בלימוד האורח ויחמלו ואחורו חפ"י של אור התהלים בכתוב הצדירות תהלים ויחמלו צו שם התהלים הכי ויאמרו קדש יהא שמוא ואח"ך יאמרו צדוק אלהינו כי ורצי מנחה וקדש דרצקן ורצי שילמסם החולה הכי ויקח החולה הכי ויעט שמן למאור וצבורו צדו יאמר נוקח זה הדיני ומחנצ שמן זה למאור התורה לציולי כשוות רצי ואל"ר צעל הסק כדי שהקצ"ה בזכות התורה ובזכו רצי ואח"ר צעל הסם יליבני מכל למה וזוקס ומכל פגעים רעים ומוקרים רעים ומשידין וליבין ודומות ומחיקן ויפגל מעלי כל גזרות קשות ורעות ותקרב רוע מזר דיני צהם קרעו שערין וירפאלי רפואה שלימה צדוק חולי עמו צית יסחל ומאור עלי צדוק שיק צית יסחל גזרות וזכות ללוקד ימים ושנות חיים לעבודתך בזכות התורה ובזכות רצי ואל"ר צעל הסק אלהא רצני ואל"ר עניי רצי אלקס לללסם בליבין ללל בוול עלי ויחמו אלהי שעטו על גמר צדוק שדן וסליטו וכפר על חטאתו ולמנן שן עשה למנן שמן עשה למנן יוניק עשה למנן תורהך עשה למנן קדושתך ה' נה לעמו יתן ה' יצדק את עמו בצלוס ואח"כ יעמדו על ונגליסם התי"ח הכי ויאמרו נוקח זה בלידוק קצ"ה ושבועות צהם ביד של מעלה ובצרות צ"ד של מטה בצומת עירין וצונומר קדישין שאללחא אנהאא גחרין צהם תורחמו הקדושה שלמנו היום הוא אלם הוא אחס רוח שנהגלגל על אלם זה יתוקן וילא ענוף זה לללוס ולא יעשה צללם זה שום חוק ולא הם שדן וליבין ודומין ומחיקן שיצורו מעל אלם זה ולא יעשו צו עוד שום פחד ומלחמה ואם אינס שומעים אותנו לדבר זה צהם תורחמו הקדושה שלמדנו הרי אנהמו מנדץ ומאריצין ומשנעין אותם אדור ציוס ואחור צליס ושמוע לנו שיקון צהם אכ"כר ויאמרו ואח"ך מו שצדיק כו' הוא יצדק לללם ה' ויילינו וכל למה וליקס אכ"כר וואח"כ לויילסמולס הכי שילמדו קצוה אחס צב"לס חמשה דפיס ותחקיני האורח הקדוש ות"ח אחד עמו שיקראו שניהם יחד וכן עשה ובדוק ה' שעשיו וסללמנו שהקצ"ה היליללללם זה מכל הכי והסולך וינחמק בצרה שלי"ת (א"ה) צעין אלו הדומות הצאים על אחס צב"ל עיי' ויש' וויסל"ך ז"ל צפי' ונדקס תלפיות דל"צ ולי"ג ושם כי לאמר שצבנה דומות דיצר עמכם וקפמו לו כחה דברים ושם הצא ויה שאליע לו צרות אחד שסכרית אותו צמחמות וידידן שילא ענוף אלם אחד מה עשה אותו היום לקיים המרס ילא מן הדוק ונכנס צדוק השענות שצב"לס ונעשו השענות קשים כמו נחמיה של צבול וזהו הרי ז"ל להקפצם השענות צהער חדה ופסחיה אנניו ההער אלא השענות היו טעיס השענות ללל התער ודומין אותה עד שצחק גדול גילמו השענות ועלם מהם הצל דק מאר והלך לו דק שם ועדין לא נראה כוחם ולא נשענ כוונתו עשיל הרי הכי יע"ש אש"ן

[illegible]

שם צהוריות ועם ה"א לך לא הזכירו זה ציונא וגם לוחק
ליוור דלם נאמר זה חלל צולצושו לא צבגדי כהונה שהם
קדש דונ"ל לחלק צהרי ובק' יוסף חוונץ שכתבו דק"ב י"ב
שעוד צעמיים חלו כי חיל והי"א דבר ה' ושלמורו חצ'צ
עליו אל שילך דצרים חלו אחרי גור לזמר בהן בכל האממר
ע"כ ועיין בשל"ה דקפ"ה וק"ה ס' תהר"ח ובהה"א דיונא
י"ל דזה חין כ"ב קושי"א ועדיפא נזה קפיד ועי"ש עוד
לק' ק"ק ט"ו וט"ז ובשורו עההם ק"ק י"צ ועי' להטעמו
דל"ד ע"ב

שקר כללו של דבר כל דבר שצרכות אחד לעשות לא
יחזק לוור פלוגי יעשה כן שגא לא יעשה וכחוצ מדבר
שקר חזק קה"ח ק"י חזק"ס

מז שבתה וי' שמואל כל צאדם שסורא צכונס ונלכד לקסא
עקום צכד אסד עיד קסא לשבתה שמשכח תלמודיו ונס

מור פני הגדה צמחה עדומים ווליים זה קיהח קי תחשכר
שכחה ז"ל קי שער השור להגאונים הגדפקות צק

בהיות דומק צב"י רבינו ששאלהם ויום שחזק וזה
אין עומים והם ודלי כך הוא לפני שהם קשים לשבתה וכן
ויים שגוה והם אל ירחן זהם ידיו לפני שנולדו צרכים
ששהם ועל דבר אלה-אין וצרכים שתי צרכות ולא יצא
במהם היום ששהם וצריך עליהם ויצר ענני ועוד לקשה
למות רעה ע"כ וא"ס ועי' צב"י מעשה הצרכים חל"ס קי'
(וי יע"ש אש"ף)

יח. שמואל הדיין שחוררים צלצו אינו עס כלל דלא מוהר
למוחקו. הס"ד י"ד סי' קכ"ט ס"ק י"א ועיין להרב
זקן אהרן סי' קס"ה וענש בעיורי טהרה ועי' ה"י סק"ה
וענש הכהנים י"ד סי' ר"ל ונש הכהנים סי' ח"ן וצ"ב
ז"א ח"ב דק"ב (א"ה) ועיין צ"ב פתח הדביר דכ"ד ע"ג ח"א
יע"ש ודוק אש"ן)

י שיהיה הנוהג צדק' דליל קי"ל כוונתו הוא חפ"י
 הם השנים הם לאונוראים היצ עושה שלום ד' מיצ
 ע"ג והוא מלל דמ"ל הא ועיין להרב תח"י חבנה צדוק
 הקפר כלל צ"ן וכבר תמהתי על כל דברי העו"שק המ"י
 לעיל ונני' המ' ש"ק י"ד

דף שיעה עיין להרב עישה שלום דל"ב רע"ב שהגיד ע"י
 קושיית הרב צ"ח וע"ז ל"ן הרב ז"ל דברי ה"ח ע"ש
 הרה"צ ד"ס לחלק ב'ן כשאומר כולו להשאינור צנו"ה כולם
 שיעה אחת ה"ע"ב ונולדתי ידי יד כהה כותבת כ"ב ועיין
 ו"ש צ"ח שאלתי יוסף ח"צ ההלכה והל"ע דל"ב ע"ב וז"ל
 עליו מהרה"ק

כא שהמיינו חס רחם פני חדש קודם בן המולדים ויניח
 שהמיינו ולא אכלו לדינא הוי דעד ר"ח א"כ יכול
 לאוכלו צלי צרכת שהמיינו צרם ונר"ח א"כ עד ע"כ א"כ יכול
 גם לאוכלו לצאכילה עולה איכא שומה הרב צאל וניס חיים
 שיעה בליקועים ד"ץ ע"ב (ח"ט ויעין צ"ל לש"מ) צדש סכ"ח
 צ"י ג"ל דפ"ג ע"ד דכנראה דענש ונעניו צחותה קעה
 דצ"י הרב צו"ח הכ"י ודוק צכ"ז ס"ס והם עמוד הרב הכ"י
 חס הקדוש צרכת זמן לצרכת הפני חס י"ס קפידא חו לא
 יע"ש ויעין צ"ל כמות ויסק כ"י י"ח יע"ש אש"ן

כב שנובעות אס' אנוכא חדא קאנוך חלס וייל' ונוואי דשונע
 ונאז'ס אנוכא ודסי'דס תל'ת צנוק'ס ש'ס'
 אפס'ר ל'אוי' 3333 חל'ס סיי'ר טוואל וק'ס ד'ל'א ש'נעס כול'ס
 ציו'ס חס'ר קס'צ'ס 3333 ד'נ' ע"א ד'ס' וס'ן

כג שבונו לעולם לא ווילן דהמאנע יצעניס קולס
מערין זיך האטו סיי נישט ב"ק נאר ווענעס ס'זיגט
צו ס'צוקן יונג וועט זיך א ס'ק ב"ח וועט סיי
ל"א ס'א ווענעס זיגט א ס'ק נאר

כד שטר העמוד לגביה לקינול כב"ס דללו כגנזי דני
ללו לכל וילי הוא הכיב חיינ סי" ס"ב ס"ק ז' ע"ש
וכי הדנ"נ ח"ב סי" ז' דלני ע"א דננ"ל המוזחק לונר ק"ל
כהנ"ל כב"ש דכגנזי דני וע"נ לכה"ל לונר דוד ח"ב בליקוער
דכ"ו ע"ב ורנאש ונשכיר ח"ב סי" ג'

[illegible]

ה שאל ליה מריה . גרסינן שאל צניקוד לדי תחת הס' וריש . ולא כמנהגא בשומייו דלויטני למיגרס צפתה תחת הס' וריש . הכי חסד וליה צח" לברכות דכיה פ"א וחס"ס ודין כן ונ"ש חס"י לשם ישיש ונ"י צר"י קוב"ה

ש"ע וז"ל כוזה דינן דמציא וזקן צ"י וספרי
הפרי וז"ל וצ"אס צ"ע ואס חלוא כפסך לידע מנעס
הדבר עומד לעיל מני הפי בכלל על הפרי וס"ק
קמ"ד וז"ל יע"ש

[illegible]

יא שבות אס חלום נפסך לידע על חיה דבר ליכא חוירה
 לגוי שבות וזלחה ענין ליכא ענינ' הרב ידי דוד
 צרי' דביד עיב ועיקרי הד"ט חיד' רס"י ל"ב ושיבת ל"ן
 ס"י ג"ן ולעיל עניי האי' סק"ד ורמ"א צהנה צמ"ט ס"י שלי"ט
 ס"ו הביא מהרמ"ש ורס"י ונימ' דס"ל דכל האיפורים קינול
 לעיריה לגוי חסור כמו צטצת ע"ד ובשאלר איפורים דרצין
 חוץ ומצבת וי"ט כי איז הדל סם דל"א קינול צהו לעיריה
 לגוי שבות ושרי יע"ש

יב שחת חולץ אחרו על רצ תלמיד רציו הקדוש שאל
 שח שחת צמילה כל ימיו חסו שחת רוצ כל אדם
 כיכ הרמזים צהי לזות פ"צ דין ד' וצפי' הנושנה באצות
 פ"א וטנה טו"צ וכיכ צפי' הסקידים קי' ד"ל ועיין להכ"ו שם
 שכתב ע"ד הרמזים דכעת לא מולא זה אלא צקובה דכ"ח
 הכאמר על ר' אליעזר וכן על רצ"ו אצל לא על רצ יע"ש
 וכ"ו להגאון מהר"א וילנא הסדעם צק"ס דפוס ווין שקה"ב
 כיכ על הרמזים צפי' הנושנה שם ע"ד ועמ"ש צחקו הגאונים
 שנדפסו צק"ס נהרות דנושק צפי' שמונה שם עשר מידות שה"ל
 לרצ וצטערי קדושה ח"צ ש"ה וקי' הנולרף סי' ל"ז ונושק
 צתי דר"צ אות תכ"ח והסחיד"א ז"ל צפי' פ"ע סוף ונחוח
 הצי"א שם העשר מידות שה"ל לרצ וקבלו אחד וחסה
 שצ"ח צאה"ה אחד ונה ור"ש ורי' יוסף קבלו שאל הנושנה
 חזן ל"ה ואל יכלו וקצונו עניינם כיו' ויודיה האמרת דהוה
 נקוף ואל ספקכו קבלו ר' זיכא ואצ"י כיו' נ"ש שהאריך
 ועמ"ש לעיל ונ"י סר' ס"ק י"ב

רמ"י שצבצבות הר"ף חי הוי מרמ"י זי"ע"א עלמח א
 ונמסרס אחר כזר עוודת: צוה לעיל ונע"ה המ' צכללים
 על המ' צרמ"י ס"ק רל"א

יד טכאס דצרים הונטשכאס אה הליינד יונט צט"ס קאן
הוריות וונאלי דונט צט"ס יונא ד"ס"ע ע"א גצי צגד
כאנס לינטן טחת ונראשיות טאקט ונטעאל אהרית ואל
אונט סס דהפוק ליה דאקור ונשוס דהוא ונדצרים הונטשכאס
אה הליינד סמ צט"ס הוריות ונטעאל דאן דאן רולס לקיים
אלו דצרים לאו מיקורא עמיד ואל ונחין צדיה דדוקס
לונד דבין דהונט ונלוצשין טחת ונראשיות ונטעאל ונאלי

שטת גולה הסתתרה בחידה לאו כסתופה צטטר דווי
 סבי קייל ודלח בש סולקס הס"ך חיו ס' ק"י
 וצ"י להבז פרישם קס ח"ה דצרי וולס הס סתתרי צהו
 שרמא יכול לקבל סידס צפי חצו או וי שגדול וונו
 וק וולטו בשחול שלקס הוולסס צעוד חצו ק יס כונואר
 צתופס וסחוקוי ק' סוית ל"ה חצי דלכך יחד סקס"ס סנו
 על חצו סל וקסס לגלית לו דעת חצו סל סקס ליעול גדולס
 חל לא סקדן כך ע"ד ונדצרי סבס"ס צבצ' דקכיס ע"צ
 ד"ס וסכסב (נוארל לחצו סל וקסס ונת קודס לחסויתר ון
 שס ודצרי סחוקוי חפטר לפרש כרסצ"ס וסול דכיון דווסס
 סיס חץ ליערו לא סוס ידע דעת חצו קודס לחס סדס
 ויולס לוקסצ"ס חלל דק"ק על סרצ עירס כסק דפ"ד קספוקי
 וקספאף ל"ס חס סיס סוועס קרוצה או דחוקה ע"ס וק"ק
 ג"ס על סרצ ערורס (סכסל) וס"ד ססכסל וורי צטי וסול ערי
 דלסר ססססס חורס גירס עווסס ליוכד ע"ס לחל זכר וכל
 סלנוור וגס וסרינו"ס ק' ויס קוצר סכדרי כ' צחי וסו"ס
 עור צפי סדורס וקסס סס"ק וסורסס וסו"ס עור ע"ד סרי
 סס"ל ססורי ערסס וצ"י סס"ק וסולס סול גוש חס
 ערי סס דלס גס רציו צחי עלוור צפי סנווס צפי חצי
 חלסי חצי כ' לכדצ ונת עורס חצו ע"ד וסס"ל דונן דין
 יוכל ליקס גדולס סנן צוקוס חצו כרי עו"ס ע"י צעורי
 ערסס סס וצ"י סרי ס"ק וי"ד

לה' שלום רחוקו סה'ל' חלל' ליום דשומעין סלח' לו סענין
 ס'ת'ן צידו סענינו לסתלים' לעלות סכח' סענין וסח'ס'
 ס'ס'ס' לסלים וסח' סתלים' חונ' סכח' סח'ס' לעלות או סלס'ס'
 ויידו וסח'ס' חונ' סל' קצב'ס' ויידו וסל' עס'ס' סלים' יסצב'
 סס'ס'ס' לסד'ס'ס' כן סח'ס' וי'כ' יסצב' סח'ס'ס' סל' קצב'ס' ח'כ'
 יסצב' סל' עס'ס' סלים' ח'ס' חונ' סס'ס'ס' סלס'ס'ס'ס'ס'ס' סל'ס'
 ס'ס' ס'ת' ס'י' ק'ס'ס' ס'ס'ס' וסח'ס'ס' ס'ס' ס'ק' וי'ס' וי'כ' סח'
 ח'ס' צס'ס' עי' כ'כ' ס'ס' סק'ס'ס' וסח' סס'ס'ס' ס'ס' . וס'ס'
 סח'ס'ס'ס' ס'ס' ס'ס'ס'ס'ס' ס'ס' ס'ס' ס'ס'ס'ס'ס'ס'ס'ס'ס'ס'ס'ס'
 ס'
 לסס'

למִתְחַלֵּץ קָמָה אִי פִּינְעֶרֶת צִנְרַכְתָּא לִאֲכִילָה הוּא סָנְיָ צִנְיָוִי
 דִּמְסַרִּים וַיִּשְׁלַל וְהַגּוֹרֵר צִנְלָא אִי קִי ד' וְהָיָה וְי'
 לְוִהַנְנֵנוּ צִנְכָת סָתִים שְׂחִיל גִּנְוִעָה אִלֵּךְ יַפְטוֹר אֵת אֲכִילָה
 שְׂחִיל חֲסִיד וַיִּנְהַל וְלִסְגוּרֵי שֵׁם אִלֵּךְ גִּנְוִנְזָה וְהָיָה כִּלְלֵי שְׂפִיר
 פִּינְעֶר וְוִהַנְנֵי הִלּוּי שֵׁם קִי ז' הַסְכִּים לִדְעֵת הַגּוֹרֵר וְכִי דָגִם
 וַיִּדְבְּרִי הַיֵּיטֵל קִי כִיֹּר קִקְלֵי וְוִנְכָה לִצְרַכְתָּא שְׂחִים פִּינְעֶרֶת הַסְכִּים
 יִישָׁשׁ יִישָׁשׁ יִישָׁשׁ יִישָׁשׁ יִישָׁשׁ יִישָׁשׁ יִישָׁשׁ יִישָׁשׁ יִישָׁשׁ יִישָׁשׁ
 וְוִהַנְנֵנוּ אִלֵּל בְּסִתְחֵיל אִלֵּל אִי כִיֹּן לַפְטוֹר צִנְרַכְתָּא סָתִים
 לִאֲכִילָה גִם וְוִהַנְנֵנוּ וַיִּדְעָה דְשִׁפְרִי וַיַּפְטֵר וְגַם נָרִי וַיִּדְבְּרוּ שֵׁם
 לִלֵּל הִלָּק עַל הַגּוֹרֵר אִלֵּל דּוֹקָא בְּסָתִים אִי פִּינְעֶרֶת אֲכִילָה אִלֵּל
 גִּם הוּא וַיִּדְעָ לִסְגוּרֵי לִצְרַכְתָּא אֲכִילָה פִּינְעֶרֶת שְׂחִים יִישָׁשׁ .
 הַיֵּיטֵל שְׂקָשָׁה עַל הַרֵז וַיִּלָּךְ קָלָם צִנְקוֹ דִּמְיָד עִיד נִקְסַפֵּק
 אֵת צִנְכָת אֲכִילָה פִּינְעֶרֶת שְׂחִים וְהַסְכִּי כִיל דִּלֵּס וְוִנְכֵּן וְלִלֵּל
 יִישָׁשׁ יִישָׁשׁ וְהַסְכִּי לִכְתֵּב וַיִּשְׁלַל קִי כִיֹּר קִקְלֵי הִלֵּל אִלֵּל שְׂחִים
 שְׂכַר וְהַסְכִּי לִי דָגִים אִישָׁלָה שְׂחִים צִנְכָת אִשְׁחָה לִיִּךְ לִצְרַךְ
 אִלֵּל הִיִּם דִּעְבּוֹ עֵלִיִּים אִישָׁשׁ שְׂחִים לִנְחֵק הַסְכִּים עֵיִשׁ
 קִי רִישָׁ וְהָיָה אִלֵּן וְוִנְכָה לַפְטוֹר מִלֵּל דִּלְכִּישׁ לִיִּךְ לִצְרַךְ וְהָיָה
 נִישָׁל וַיִּדְעָ צִנְה יִישָׁשׁ יִישָׁשׁ וְהוּא פִּלֵּל דִּמְיָד דִּלְכִּישׁ דָּגִם וְוִהַנְנֵנוּ
 לֵל חִלָּק עַל הַגּוֹרֵר אִלֵּל אִי צִנְכָת שְׂחִים פִּינְעֶרֶת אֲכִילָה
 דְשִׁפְרִי אִלֵּל לַפְטוֹר אֲכִילָה אֵת שְׂחִים כִּכְלוֹן הַרֵז הַיֵּיטֵל אֵת
 צִנְכָת הַסְכִּים פִּינְעֶר אֵת הַסְכִּים אִשָּׁשׁ הַסְכִּי וַיִּדְעָ וַיִּנְהַל לִסְגוּרֵי
 לַפְטוֹר וְעוֹד וְהָיָה וַיִּיִּתֵר לֵאמֹר וַיִּדְבְּרִי הַיֵּיטֵל הַסְכִּי לִיִּיִּי
 דְשִׁתָּה שְׂכַר וְהָיָה הַסְכִּי לַפְטוֹר דָּגִם

קשה ללא זכר מהדברי הגוי' שהכחיש י"ש וסר"י שהיו
במ"ל שהיו ידעני הו"א סתו' דס"ל כדעת הגוי' ו
דעתיה בונתה חכמה ולדעת הגוי' פיער חפ' בלא כיון
חלל בפתחו וס"ל סתו' לחוקים הרב סתו' צטביון הוא לפוער
ובסתר' מהדברי הו"א צטביון סתו' לא ידענא וס"ל חידון ציה
צטביון דל סתו' ליכא פלוגתא וס"ל גם נס"ח וס"ל הגוי' ו
צדעת הו"א וס"ל דלחין סתו' בלא לחדן הרב וס"ל חלל
מהדברי

כה שינאט מי צום יקוד שלומד כלל הי חות צי דלמיט
צבונות דוכות צלומד שקיילא לשמואל שינאט ויט שני
מירושים איי שטים שגן וצי שטים חרף וואסגון עיקר וואס
שגרי וואדצרו סס שלא נפל גייט צדצרו ויט מוכנס לומר
שמואל גייט שגרי לא ווארט צייט שטים קורא נא אלס שמואל
למי יסודם תלמידו וואס'ט מלא וואס וואסד וואס צערייט
דמיט מילא ווערן להרב מוכנס יסודם צערייט צמי וואסגון צערייט
למי פיי מואדעס צהא דשמואל אומי למי שינאט פתח פתח
בו וואס וואס משיק נדרים דשמואל הייל שטים גדולים
ולכך אומי למי שינאט דרך אהבה וואסד וואס צבונות
שמואל צבר טועד דהא צר פלוגותיה דרב הלכך אי
ומי דצדצרי אי לא חלק שמואל על רב אלס אומדא
אחריתי חלק עליו ואומי וואסגון דשמואל מואס לרב וויט
לשקטות על שמואל דוכותא אחריתי וואס קעגן דרב סג
לצ מציין דקל'ס עייג

כז שעה אחת ונחילו ד'כ"ל שעה מועצת הדברי צדקות
 ר"ס ח"ע וציון להצד טוב שלום ק"י ל"ב סק"ח ולסמי
 המגיד בהרמזים סק"ח לה' ע"הס (ח"ס) וציון צ"י לשיח
 373 ק"י טו"ז לנ"ח ע"ב וציון צ"י למו ח"ס ח"י וס"ק

בח שקד סא דנומח לטעות ולדבר שקד מפני דכתיב טלום
היינו נשכח עבר הדבר ונעשה אלל לא בדבר נעשה
לסיות ק"סס ס' תכין והכז לב חיים דיי י"ח ואילך כי דכתי
דסח' צציי דכ"א חולקס על סה"ס צה וביד חז"ה עין
דכ' לטות נ"ס ועין להכז צכ"י ס' ק' י"צ סות י"צ צכ'
יוסף חונן ס' ס"ג והכז ס"א צכתי ח"א ס' י"א צכ' סג'
וודכ' צלוקים ד"ז ע"א והכ' ס' ק"ה סק"צ ונ"ס עול
ח"י סול צכתי ס' וספטים ס' צ"ח ודכ' שקד חסוק וסח'ר
צכ"ס ח"י י"ס דל"ט וס"י ונ"י צ"ח דמרת ללס
לשקד ולהסוף צלסון הצכתיחא ולהסקות לסח'ר כדי לידע
ח"י דקאנו ח"ס סול וסכרת לבו לו דמוח ונציה י"ס .

כח שמואל ואבטליון מקדושו נקס הויה להכל ושמואל
והכל זה היה נערים ונצי 707 ומרע המלוכה שמואל
דצרי הויה והכל ושמואל מקדושו ״ליהנותן ״ שמואל ולר״צ
כו' הרב צרי מנחה ד״צ ע״כ והוא פלג לעיד דמלא הכל
דצרי״ ועין צפ״י פלג הדור ק״י רבי׳ ומהש״א צפ״י אביו
צמניה ד״ג ע״א ובס״י בית אבות להרב הנא״ר ד״צ ע״כ
ובש״ס צ״כ דע״א רע״א והנצבים צפ״י הקדמות ק״י ונעים צפ״י
ג״י צפ״י מנחה ונצי ה״י ק״ק צ״ך גס רש״י צפ״י ריש דצרי
הויה ובס״י ח״י דמנחה ב״י ק״י דצרי הויה ע״י הגזכרים
והנאכל ולא יסא אלא עד חצון בית א״י ולא מנאכל צו ומה
קסם לאחר דמנחה ע״א זה הויה דקס צפ״כ א״א דמנחה
כ״י קסמו ודצרי הויה ואולי רש״י כיון לנאכל צפ״י מהויה
ק״י ז׳ דקנא ע״ש מנחה בשביל קצת כנודע

ל פסיר דני מליכו דסירקו סוף חין לחוש סממיו צפיק
דצרכות ס"י ז'

לא שורת הדין לס' הילול נפסד לדע' פ"י מה ר"ס
לך לא דאס להרע הלוות י"ט דק"צ ע"א וע"ב.
לב שו"א כ' ה"ט צמחיות פ"א ו"א ח"ל שום צמח
הב"א ויקרא רבה פ"ט וזה דרך הלכות דשנא ליה
בש"ן כ"ז ובי"ב הרא"ש צ"ל לך לך לשווא בש"ן יומות
ע"ב ובי"ב דעת הרב ונחת טי צמחים ק"י

גל
שעה חילו טוה לעת לעת הוה טסס. טעות. מהצקק
עד חלי היום כו' ד' עתים יש צבב היום הר' עי"נ
כו' טכ"ט

לד סבחה חיהא בש"ס עירובין דכ"ג ע"א דלוי' ר"א אבן
 כי הלכיהא צבירא לשבחה ועיין בזה להרב צ"ח
 ח"צ ה"ע קכ"י ג"ה וזהו ד' ח"צ ס"י קע"א

לה שניו הסם למולס אס לחיד קורין חסור וואס צו
למולס לביולס נחסיין סם השניו קודס לשנו הרשען
אזל אס לא ענוה עיי שניו הסם נחשו אס קורין את ציו
למולס חסורו סנו הרשען אז אביהס קודס לשם השניו
קס"ה' דניד עיי וצוים הס"צ אביע קיי קס"ה' קיי יום
האחרונים

ונדבר הו'אל להעניין צו'אל סם יראה דלגשון חזם ח'ירי קודם לכן צאובל כחם וי'י פירות ורולס לפעור כולם צצרכה ח' ובי כחם חילוקים צום דלס דעמו היה על כולם פשעי' דיעפער ובקתנא ח'י וחלוקת וי'י' ח'י' דוקא וי'י' פירות ח'ל שמה שבר כ'י כלשון ח'ל' ולין כוכבו צום כע'ש הרב וי'ש שהוא דלין שמה פיערת ח'ילה ד'אל כחם'ל דעסר'י ח'לי סבין צכונת ח'אל להפך דשפיר פוער ח'ל כוכב ח'אל ח'ל' דדוקא צוניי פירות ח'ל דלג'י צקתנא ח'ל שמה שבר והצילו לו דגים דלס' לנחק השמים דזם מדין וח'י' על' העיקר ופוער ח' העפילה נעו צם ולפ' ל'יך צום דוקא ע'כיון צפ'י כ'י וס'יו ל'ין עני'ס ס'י ר'י' וס'יו דקאי סם צדן וח'י' על העיקר ופוער העפל וי'ש ח'אל צק'י' וחס ח'ין ונחמ'ס לפניו ח'ל דלכ'ע ל'יך לצרך כ'י ח'ס כ'לס ס'סבין הרב וי'ך שלס דקאי לשמה שבר והצילו' לו דגים כ'י ח'אל דלס ח'ציו לו דגים ונשנע דלס ח'י לפניו וי'י' פסק סדין דלס פער ח'ל'ס היה דעמו וס'י' ח'לי קאנור ס'ו וס' ח'ין ונחמ'ס לכ'ע ל'יך לצרך ח'ף ח'אל ונדרס צום דעמו כסל סדצרים וס'ס לו להזכיר לרע'אל צום ח'י' דזם לא קאי ח'לפ'יו ח'ל ח'לפ'י פ'יו לענין ח'ילה וי'י' פירות שחצ'י' סם קודם לכן וחלוקת ח'אל וס'יק כללו סל דבר דלס וח'יון דל'י' פוער לעולט ובקתנא ח'לי' וס'ס ח'ין ונחמ'ס לפניו וס'ו צקתנא לכ'ע ל'יך לצרך כ'י וצום כ'לס ס'סבין ח'לוקי' ד'י'ן דלכ'ילת וי'י' פירות ח'ך זום פוער ח'ס זום ח'ל דע'י'צ צאונלע דין שמה שבר והצילו לו דגים שהוא נס'ו וח'י' על העיקר ופוער ח' העפילה וס'ו ס'ר ל'קני'ת'ס וכ'ודוצ' .

נמצא דככל דברי הרב וי'ש ח'ל' ח'ין וקודם להל'ין נס'ו ד'י' ענין וקודם לעשרת לנחמ'ס' צקסר'ס ופוסקי' סלכס דעל'ת'י ח'ת'י צקסר' זכור לזכר'ס ח'אל דכ'אל ח'אל דכ'י' הגו'ר ובר פלוגת'ס ח'ל' וס'ו ח'ציו ל'צרי וס'ר'ת' ח'ל' צצרכ'י' ס'י ר'י' דס'ס'ס צר'ל'יו ל'צרי הגו'ר וס'ו ל'עמ' דלין לסנוך על סצרכ'י' צום ס'יס וכ' וי'ין וי'ש צ'יק'י' דע'י' ח'ל' שחצ'י' דכ'י' הגו'ר וכ' ס'סס וח'יון לל'ת וי'ל ח'ל ח'ס לא ח'י ונחמ'ס לפניו לכ'ע ל'יך לצרך וי'ש ח'י' וס'ל'ס ח'ל ח'לי ונ'קס ח'ל דלס צק'י' ח'לס לא ח'י' ח'ציו ל'צרי הגו'ר כלל כעס'ל ועוד ד'י'ש לצכוף ח'ס ח'ין ונחמ'ס לפניו כ'י ח'יו ח'לס ח'לשון ח'אל שחצ'י' סם צוני'ס וכ'י' דלס קאי זום לשמה שבר והצילו דגים ח'לס לענין ח'ילה וי'י' פירות כ'י וכל זום ח'ס צלעלס דבר וס'י' סצרכ'י' ס'י שחצ'י' גס זום על ספק הגו'ר ח'אל (ח'יס וי'י' וי'ש צכל זום צק'י' ח'י' ונ'ס ח'לי צח'י' על ס'ס'י' צק'י' ר'י' על דכ'י' הגו'ר וצכ'י' וס'כ'ס לצכוף ונ'ס'ס סעולס ס'סצרכ'ין על ס'ס'ס'ס לפעור ח'ס ח'ל'י' ע'י'ס וי'ין וי'ש ח'ל'סן דכ'ר'ס ח'ל'ס ח'ל'י' צק'י' ח'י' ס'י' ד'י' דג' ע'י'צ ע'י' ד הגו'ר ח'ל' י'י'ס ח'ל'ין)

מ שמות חללים ואמוראים י' שמה נחפת י'ו'ת ור'ו'ת ונחמ'ת'ס ח'לשון ער'י' ולפ'י' וס'ל'ס סם ח'ל צצכוכות ד'י' ע'י'צ ח'לי' סח לי כ'יוסס ח'ל'י' ד'יוסס סם ח'סס ונחמ'ו הגו'ס כ'ס'ל'סס כ'יוסס ח'ל'י' ס'י' ס'ול'ק' ס'י' ס'י' וס'ס ח'ל'ס ח'ס'ס ד'יוסס'ן קוס'י'ת'ס'י' קודר דכ'ר'י' צוני'ס ס'י' דקל'יס ע'י' ד'ס ד'ס'ס צום וי'ש הרב דכ'י' ס'יס דכ'י' ע'י' ד' .

מא שנועה ח'ל דל'יו כל ח'ל'יו שנועה וס'ו ס'ס'ת'יו דוצצות צקצ'ר ל'י' דל'יו וס'ו ח'ל'ס כל ס'ל'יו ח'דצ' ס'ס'ד'ס ח'ל ח'לי' ח'י' ס'ס'ת'יו דוצצות צקצ'ר ולכך ח'ין קפיד'ל לקרות ס'ס'ר ע'י'ס ס'ס'ת'יו ד'יו'י' ס'ס'ת'יו דוצצות ס'ס'ס פ'יס ח'ל'יס'ת'ס ס'ס'ד'ת'יו ח'ל' וס'י' ד'קס' קס'ס ונ'ס'ל'ל קס'ס ונ'ס'ל'ל ד'יוס'ת'ס ד'י' ע'י' דקפיד' ר'י' על ר'אל ס'ל'ס ח'ל'ר ס'ס'ת'יו וס'ו'ס'ס כ'י' ס'יס ס'ס'ת'יו דוצצות כ'י' ח'י' ס'ל'ן ס'ס'ת'יו דוצצות ח'ל'ס כ'ס'ס'ר' ס'ו ח'ס לא כ'ס'ס'ר' ח'ל'יו'ר' דל'יו ח'ל' ד'סכל יודע'ס ס'ס'ס ח'ל'יס ס'י'ר דכ'ר' קדמו'י' צום ס'י' צן י'ס'לי' צ'ס'ס'ת'ס ס'ס'ס' צ'יוס' סם וס'ג'ס קכ'ס ד'ס'ק'ס כן על ס'ס'ס' צום ח'ס' ד'יוס'ת'ס ונ'ס'ת'ס דוכ'י' ע'וד י'י'ס וי'ש צק'י' ס'ול'ק' ס'י' ק'י'ר' וס'י'ר' ח'ת'י' דע'ל'ס ח'ס'י'ר' ס'כ'ר וס'ר'ס'יס

ז'ל צסס סגדוליס וי'י' ח'י' ח'ל' דכ'אל ודכ'י' דכ'י' וצח'י' דכ'י' ע'וד ע'י' ד'ס'י' ח'י' וס'ג'ס ח'ס' ד'יוס'ת'ס וס'י' דקפיד'ל דכ'י' היה דלס ח'ל' י'ס'ר' ח'ס'ת'י' וס'ו'ס'ס לא יקצ'לו וי'יס'ס כ'י' גס וס' ס'ר'ק'ס' צ'י' צן י'ס'לי' ע'וד ונ'י'ס' צ'י'ס'ק' י'ס'י' ד'י'י' ע'י'צ ככל ח'צ'י' ח'י' צ'ס'י'ס ח'י' סם זום וס'ס ס'ו'ס'ת'י' וס'ק'ס'ס וס'צ'ו י'י'ס'ס וע'י'ן ל'ס'ר' ס'י' סצרכ'י' צ'ס'ק'ד'ת'יו וס'ס ס'י' ס'ו'ק'ס' ולכך רעו ס'ו'י' וס'ס'ס'ס ע'י'ר'ו צ'ר'ס'י' ע'י'ד וכ'י' ד'ס'ר'ת'ס ח'ל' וי'ש צ'ס'י' ס'פ'רו פתח ח'ל'יו וק'ל

מב סם ח'ל דל'יו דכ'ר' צ'ס'י'ס וס'י'ר' וס'ו'ת'ו ח'ס ע'וד י'ס'ס ר'ע וס'ק'ר'ת'ס ס'ס'ס זכ'ר' דוקא צסס ס'ק'ר' לו ס'קצ'י'ס ח'ל'ל דצדק'ין צסס ח'ק'ר'ל צ'י' סכל ס'ס'ס'ס סם ס'ק'ר'ל ח'צ'י' ל'ל'ול' גס ס'קצ'י'ס ח'ק'ס'ס לקור'לו צסס זום ח'ל'ס ח'ס י'ס'ס ח'ל'ול'ס דל'ס ח'כ'ס'ס ח'קצ'י'ס צסס ס'ק'ר'ל ח'צ'י' וק'ר'ל צסס ח'ס'ר כ'יון דל'ס'ן לא ידע'י'ן ח'ין כ'ל'ן דצ'יק'ס צסס ס'ק'ר'ל ח'צ'י' ד'סכל ח'ל'י' צסס ס'ק'ר'ל ח'קצ'י'ס ח'ר'צ' ל'ונ'ס דוד ח'י'צ צ'ל'ק'ו'י' דקצ'י' ע'י'ב

גב סל'ת'ס ס'ק'ן ח'סס דל'יו צ'ונס'ס דצרכות ס'ס'ס כ'י' גו'ר'ס ככ'ר ח'ת'נ'ר סם צ'ס'י'ס ח'י' ח'י' ח'לי' וס'י'ר' גו'ר'י' וס'י' ח'ס'ס ח'ס'י'ס ח'ל'ל ד'ע'ס'ק'ס'ס וס'ו'ס' ד'י'ס ל'ס'ת'ור ע'ס'ס כ'כ'ת'ו' וצום וס'ו'ר'ן וס'י' ד'ס'ק'ס'ס וס'ס'ר'יו'י' על ס'ס'ס'ס'ס וס'י' ס'י'ר' ח'ס'ס'ס'ס ל'ונ'ס'ס צ'ונ'ר'ס דצ'ס'ר ד'י'כ'ת'ל כ'י' כ'י'ד' ח'לי' וצ'וכ'ת'ל ח'ס'ר'י' כ'י'ד' ח'צ'י' כ'י' ח'רי' ל'ונ'ס דוד ח'י'צ ד'ס'י'ס ח'לי'ך ונ'י'ס'ס ל'קי' ח'י'י' ס'פ'י' על ס'פ'ו ס'ק'י' וי'ן ונ'י'ס'ס ח'ס'י'י' סם צצרכות פ'יס ח'י'ד צק'י' ח'ול'ק' ס'י' ח'י'ל ס'ס'כ'ר'ת'יו סם ס'ל'ל זכ'ר ודצ'רי וס'ס'ר'יו'י'ס ח'י'י' ע'י'ד וס'טע'ס כ'י' ס'ס'י'י' סם וס'ס'ס ח'ס'ס'י'ן ס'י' ח'ל'ל ד'ל'ע'וד י'ס'ר'ל' וי'ד'ת'ס ח'ר'ס'ס'ת'ו'ס כ'י' ע'י'ד וס'ין זום ס'ו'ר'ר ל'ונ'ס'ס סם צ'ונס'ס'ס ד'ע'ס'ת'יק' כ'י' ד'ס'ס'ס קאי' ח'ל'יו'ר' ד'ס'קצ'י'ס ר'י'סס כ'י' וס'י'ס צ'י'ס'ק' ח'י'ר' ד'פ'י'צ כ'ס'י'ל' ח'לי'ך ס'ר'ס'ת'ו' י'ס'ר'ל' על ס'ס'ס'ת'ו'ס כ'י' ונ'ו'י'ל'ל י'ס'ת'ו' ע'ל'ס'ס ע'ן ס'ס'ס'ס ע'י'ד ונ'י'ס'ס ח'ר'צ' ע'י'ר' ח'ק'ל'ס ס'י' ח'ו'ר' ונ'י'ס'ס ע'ל'יו ח'ס'י'ד'ל' סם צ'ס'ס

מד ע'י'ס ח'ל'י' דק'י'ל' דלין סלכס כ'ס'י'ס ל'פענו'ס פסקין סלכס כ'ס'ק'ל'ת'ס וס'י'ס'ו וס'ו'ס ונ'ע'ס'ס ד'ס'ס'ס'ן ד'וכ'ת'ל ח'ס'ר'י' ד'ס'ס'ק'ר'ת'יו ל'ס'י' ונ'ע'ס'ס ס'ס'י'ס'ס ס'ר'ל'ש צ'כוכס ד'י' ע'י'צ

מה ס'ס'ק'ס כ'ס'ד'ל'ס ד'יו'ל' ע'י'ן כ'ו'ס ח'ל'וק'ס צענין זום צ'ס'ר'צ' כ'י'ג ח'ס'ס'י' ח'לי'ן וס'ס'י'ס'ס סם וס'ס צ'י'י'ג ס'ק'י' י'י'ב ח'צ'י' וס'ס'י' ס'י' ל'י'ן ד'ס'י' צ'ק'ד'ו'ס'ין ק'י'י'ל' ל'ס'ק'ל ע'י'ד וס'צ'י'ס'ר'ס ק'ס'י' י'י'ך ח'צ'י' ע'י'ס וס'ס'ר'י'צ'ל' ח'י' ד'ס'ת'יק' כ'ס'ד'ל'ס צ'ק'ד'ו'ס'י' ח'י' ס'ס'ק' וק'וד'ס'ת' ע'י'ס צ'ס'ס'ו'ס'ס

מז ס'ס'ע'ת' ס'יס'ת' ס'ס'ס'ן צ'ונס'ס'ס כ'ו'י'ס ר'ס'י' צ'ס'צ'ע'ות ד'י' וי'ס' ע'י'ל וס'ס'י' סם ס'ק'ס'ו' י'י'ן ד'צ'יו'ס' ע'י'ל דל'ס נ'ס'ק'ן ס'ס'ע'ת' זום ח'ל'ל צ'יו'י' ר'י'ב ע'י'ד וס'ד'ר'ס'ס' ח'י'י' ר'ס'י' ע'י'ד וס'ס'י' ל'י'ל ע'וד צום וכ'י' ד'ל'י'כ'ל ד'וכ'ת'ל ח'ף צ'ונס'ס'ס וצ'י'י'ת'ל' ד'ר'ל כ'ס'צ'ע' ס'יס'ת' ע'י'ס (ח'יס' וי'ין וי'ש צ'י'י' צק'י' ח'ס'י' ל'ל'צ'ר'ס'ס ל'ונ'ק'ס' ד'כ'י'ל ס'ס'י'צ' ונ'ע'י'ב' י'i'ש ח'ל'ין) וס'י'ת'יס'ס ל'ונ'ס'ר'י' ח'ל'ן וי'ג'ס ז'ל' צ'ס'ס'י' ס'ס'ד'ס'ק'ס' צק'י' ל'יק'ו'ס'ת'ס ח'ס'ס'י'ן ס'י' קל'י'ב דכ'י' על ע'נין ס'ס'ע'ת'ס ס'ס'ס'ס'ס ד'ס'ס'ס ח'ו'ס'ון צ'ע'ל'ת' כ'י' ד'י'ס'צ'ע' ס'יס'ת' וס'י'ו'ל' דכל ס'פ'ו' ס'ס'ל'ס' צ'ו'ר' וס'י'י' ס'י' קל'י'ת' ס'ול'ק'ס' צום וס'וד ק'ס'ס' ל'י'ד' על ס'ס'י' זום ד'ע'נ'ד סם על צ'י'ת' ד'זום ח'ו'ר'ר כ'ולס' ס'לי' ח'ס' ח'ו'ר'ר ח'לי' ס'לי' ולכך ק'יס' לצכוף וכל ח'ס'י'י'צ' צום ס'צ'י' ד'ל'ור'י' ח'ס'י'ל' וס'ס' ק'ק'ע'י' ח'ס'ת'יו'ל'ס' זום ח'ל'ס ח'יס' וס'ע'ל'ע'לי' היה כ'ס'צ'ע' ס'צ'י' ד'ל'ור'י' ח'אל' ח'לי' דל'יס' צום לא ס'ס'ע'ת'ס ח'ס'ס'ס'ס' ח'ס'ס'ס'ל' כ'ו'י'ס' צ'י'ס' ח'לי'ע'ל' וס'ס' ח'לי' ס'ס'ע'ת'ס ד'ל'ור'י' דק'ס'ת' ח'יס' ס'צ'י' ח'ס'ס'ס'ס' כ'ע'ן ד'ל'ור'י' וק'י'i'ל' דגס ס'צ'י' ח'ס'ס'ס'ס' ח'ין כ'ס'צ'ע'י'ן על כ'ס'י'ת' ס'ע'צ'ור ק'ק'ע'ות גס זום ח'י'ו כ'ס'ס'ר'ל' צ'פ'ו' ר'ס'י' ל'יס' ונ'i'ס'ס' ח'כ'י'ת' סם ק'י'י'ג ע'י'ס ח'ס'i'ס' וס'ס'י'ד' סם וי'ש ח'ר'צ'י'ס' ס'ס'י' ח'לי'ר' צ'כ'י'ס' ד'ס'ק'ס' צ'צ'י'ס' ד'י'ח'ל'וק'ו' כ'ד'ין ס'ס'ס' ח'ו'ס'ון וי'ש ח'צ'י' ר'ס'i' ק'י'ו' וד'ר'יו' סם ע'י'ס ס'ס'ס'י'ל' וס'ס'i'ס' ס'ל'ין כ'ס'צ'ע'י'ן ס'יס'ת' על ע'ע'נ'ת' ק'ק'ע' ח'ל'ל ח'ס'ק' ודל'ס כ'ס'ג'ל'ון ע'י'ד ונ'i'ס'ס' צ'ס'i'ק' כ'ס'ס'ת'ס ד'פ'i' ע'i'צ וצ'ס'ס'י' ח'ס'i'ס' ס'י' ג'ין

ב תחת לי המהר בשיק בצעתי דוכות יתום שני פירושים
כל אחד לפי מקומו והם הגדלה לידע אלה עקום כבודו
של כל אי' ואחד כך נא ראה וי"ק צמודותי על השק צ"ה
למי ע"ה (א"ה וי"י) בקי' גמי' חיים (נ"י) סק"ה י"ש א"ש")

וַיֵּלֶךְ וַיִּבְרַח וְהָיוּ סוּרִים שְׁנֵי דַמְיָק וְצַחַי יוֹנָה דַּמְיָא עִיבֵי
וְצַחַי חִילִין דִּי עִיבֵי וְצִירֵי דְלֵמְיָא צִרִים בֵּן דְּקֹא כִי
וְלֵמְיָא לֹא אֶחָד מֵהֵלִין שְׂלֵחִי וְשִׁבְחִי וְשִׁבְחִי וְלֵמְיָא כִי

כג תלמיד חכם נדבדב לרצו בלשון חסידות ושלל בלשון חסידות בדם תלמיד לרצו מוצחק מינו יכול לדבדב בלשון חסידות כגון הכי חסד מר כוי מהכ"י ק' יי"ש בסי"ג בן אברהם דכ"ג ע"ג וויין ושל"ח חיי' הרי סיק' כ"ט וצוה קדמו דברי ומהכ"ל ב"צ דכ"ה ע"א בלשון עס דכ"ה דכ"ה בסי"ג ובי"ח ד"ג ע"א אשכחן דקאמי' דאמרו תלמידיו לרש"י אמור אהה כוי

כד תפילה בלצור קיל חלינך למשחה כסואים מהר"ל
ה"ד הרב חוות יאיר ס" קי"ב

כה תלמיד הוּם קאנזש צש"ס תני ר' פלוגי קמים דר"ס
המאשון הוּם תלמיד המאשון ונדחני קמים הכז יד
דוד ציונאס דייטש ע"א ועיין להלניע דייטש ע"ב ושאר"י יוסף

ב' ת"ס סייב להודיע את עלמו צנאקס שאין אנדערן אומן
 כדי שלא יעשו כיו והיינו דל"ל לרי' מפא' מה שנק'
 א"ל ר"ס ושאלו והכתיב יסלנך זר ולא פיד ואמר ואס' אין
 זר פיד הענינו ד"ך ע"א וק"ק אונז' ר"ה צפ"ז דפסקים
 ועיין בהגה' צט"ע סי' רמ"ו סק"ק א"ך (א"ה) ועיין לעיל ונ"י
 הוי"ד סק"ל ובסיורי טהרה ונ"י הוי"ד סק"צ ונ"י ה"י ס"ק
 ז"ן וצנ"י ה"י ס"ק כ"ט ולעיל ונ"י ה"י ס"ק טו"צ

ב חובתם על המדצרים קשה ואזה הם המדצרים הנחמס
קשים לך נא ראה להם חיים שאל קי' ז"ך צה"א וקי'
ט"ו ודצרי ונרדכי דב"ו ע"ב וכן המדולים ח"ג דע"א ע"ב
והחם ילד קי' א' ד"א ע"א ושאש לזקה פ"ח קב"י ע"י
ופלח ים צליקוטין דקי"ד ואילך ונחצ"ר קי' נח"ד ועוד
עין דל"ה ע"א ותורת חמד ק"ק כלל כ"ד דעמד צנחם
קיטעורין הכי' צג"י (א"ה) ועין צטורי עהרם מערב' הכי'
קק"ו ונח"י הכי' קק"ג ולמהרש"ק ז"ל צס' חיים ציד קי' כ"ח
י"ע

ינן להצ"ש צקו"ת ק"י י"צ ד"עא כע"כ האנוורא'ס שהיו
נעם אחד ואנא זעירא צרגליו אעצורה לכחוצ קלחם
ונו"ש ה"י תח"י וארוס"ף על עניינו וגם תנאים שהיו נעם
אחד וכן תנאים ואנוורא'ס יחד שהיו נעם אחד צק"ד .

כִּי אֵלֶּיךָ יָשׁוּבִים וְעַתָּה יִשְׁכַּחְךָ אֱלֹהֵינוּ כִּי אֵלֶּיךָ יָשׁוּבִים וְעַתָּה יִשְׁכַּחְךָ אֱלֹהֵינוּ

כמ תלמא ר' יהודה נטילה הו עיין תו' ר"ס ד"ך ע"א

ל תרי י' זינא הוו סרנ יד ענאכי אום רנ"ה ואום
טקס"ח

לא תלחא דבי אבא הוו שכינא צבאליס אות ל"ב ויין
יכוד הלימוד ק"י ה'

לב תרי חזקיה הוו הרשב"א ה"ד מהרי"ק א"א צכלליו דקנ"ז
ע"ד ז"ל דקנ"ז והוא מונו"ס הרשב"א צח' לביטון דפ"ד

מ"ב דסד הוא לבו דר"י וחמור הוא חזקים צר צריה
דרב הוא ומקטע מהתם קדם זה היה צומן ר"י ולפמ"ש לקי

באותה זמן ש"ק ה"ן ד"ש חזקיה חסד חז"י ח"ב הוו תלמיד
 רב חרי רב בהגה הוו חרי חובין דקל"ב ע"ח

לך חני רבי ירמיה בר אבהו הווי תמי פקמים ד' ק"ו

סעי' חלל להרצ כובת דוד הנלפס צק"ק צ"ת
המלך דמ"י ע"צ הציא נשט סי"ו 77 וקא צבי"וי זה הוא

דסור' צ' חצל' י' ירמ'ס קתס בור' חל' דרשטוט נומר
דצ'י' הסור'ס הס' יע"ש

לה תרי כז אחא הו ותרי רבינא הוו הרב יצ"ש כלל
רביג ב"ש הרב'ש

לוי תרי ר' יוסף צר חביבא הוו חד תלמיד לר' יוסקנאסד
נציה דרש לקיש וסיה תנא הרב תורת חסד כלל

י"ד תקס"ה חזק דכ"ט ע"א ועיין להלן למודי ה' לימוד
ק"ג

יד תרגומם להא דרי פלוגי לא נאנוג אלא כסאותו י
פלוגי הוא הבא הכל אם הוא אננוג לא אתי תרגומם
כדי ויחיה פלוגי דמיא ע"ג ויש לגנוגם עליו ע"ג בגמ' ד"מ
ע"א וז"ל דמיא ע"א וז"ל על הש"ע א"ס רכ"י פ"ט

מתחיים ל' פלוגי הוא דלמי הכי לא נאמר כן אלף
כשהוקם שאלח לפשונו חינו ופורה זה הנחלות
צמחו חלף הוא מחלוקת סחר חלף שהקצרה נותנת שני
קאמר הסם הכי ה"ה שאלח הכא הכי וה"נו התחיים סמי
וי"ק ל"ב ועיין להרב יצין שמועה ל' ע"א ובי עוד סמי סמי
סם דלמי צא הדבר מפורש אלף דלמי סחר וקמיה וס"ל
לדמות דלמיה סחר שמועה נחל ד"ן קמ"ל התחיים לשמועה
ונוס ופיו ע"ד וזה מפורז צהתחיים סמי צמ"ס צמח ד"ל
ע"ב דקסח דל"ן מפורש גדול וזה חלף צמחוק זה נחל
דוק ועומס מהר"ה צמ"ס ח"ס ש"ב כלל ט'

מז תנאי אורחים דש"ס בכונה דוכתיה חש"פ סיכו' ליוויל
כפלובי ודאי תנאי היא לאדך ניי ליעח כוי איכו אומד
כך חוי סנסדרינ ל"ו ע"א

טוב הקב"ה רגועים דלכא ישא צ' נשים לא היה חלל נד
כחות האצ"ק הממשי ל"ד תקנה זאת לצד חלל

בצר ידוע. ללא החריס רגומה ולא חיקן כל תקנותיו חלל
עד סוף האלף החמישי בנשיא צהייע סיי' לי סיי' הרצ זרע
אונח ח"א סיי' ב"ה ועיין להצ"ד ח"ד סיי' קר"ה והר"ה גבעת
שחול סיי' ק"ה והשחיקל ח"ד ח"ב סיי' ס"ז והפנ"ח ח"ב סיי'
ס"ו והפנ"ו צהייערס"י ח"ד בק"ד ורל"ה ונשצ"ר ח"א חל"ה
קס"י ל"ב והר"ה דהש"ע צהייערס"י חל"ה הוא דל"ן
תקנותיו צ"כ"ו וגם צ"ה"ו וכוונ"ס הפנ"ח ח"ב סיי' ק"ו ע"ש
והרע"ס ונ"ע ונ"כ"ה להס"ע שצב"א קל"ה ותקנותיו וכוונ"ס
הז"ח וגם הצ"ד סח"ל חס"ס לתקנותיו וגם ויהרש"ס ח"ג סיי'
נ"ז ח"ד הצרכ"י י"ד סיי' של"ד י"ל ד"ס תקנות דקצלו ח"ד
נולד ונכ"ה וכוונ"ס חל"ה והרע"ס ח"א סיי' י' ח"ב נולד דגס
י"ס צה"ס חס"ס שח"ר קדוונ"ס וכוונ"ס הצל"ה הגולה י"ד קס"י
של"ד ונשיא ח"ב עני עור צה"ס ונשיא ע"ד ח"ס י"ס הכר"ה
לל"ה ל"ש"ה חל"ה על אשמו יע"ש הנקל"ה צה"ס שח"ר
הפנ"ח סיי' ב"ד יע"ש

דרי חרות בשמוקסען זש"ס על מוסבה או על צריחה קורטא
 אי וואסלעך שני ח"י וחי' הצ' הוא זלשון אי"כ וז"מ
 לענין דינא וסני החי' כיון דהחי' הצ' הוא זלשון אי"כ
 שניהן שוין לענין הלבא וקו"ל בשני החי' הצ"י אי"ח ס"י
 חס"ח ובס' מוסקא אזרחאס הכ"מ זלללים קצוק ד"י ע"ב
 הצ"א ע"ש הכיסיג י"ד ק"י ע"ב אוח ע"ו דאס דוסה שני
 דחיות וסני זלשון אי"כ וז"מ דהש"י הוא גור סענין מוסיה
 ה'ראשונה ע"ד

ישי קובי"א דאשכנז דלמא דלא בהלכתא אס' אפשר למרץ
דהש"ס צ"י למינקט ככ"ע שפיר ואי' לא הת' הוא

דזענען דונעכעם קונדיג דלע כהלכמא הערביי א"ת סיי י"ט
 תקלע אשכנז צאנזערל אי שויה רב גדל משוסדדריש

הדוֹקָא בַּסְחֻמָּא טַעְמו כִּינֵי וַעֲבָדוּ עוֹל כְּרִת חֲצִי ח'ה
סְכִי חֲרִיב וַעֲמֻס'ל חֲמִי הֵה' ק'ק ס'ז וְצִיּוֹרִי טוֹהֵרֵם וַעֲמִי

כא חִירוֹן אֲמֹרָהִים בְּשׁוֹתְרָלִים בְּקוֹשִׁיָּא אִי שְׁנֵי תִירוֹלִים

הגם דהחירון הא' יכול לעניקט בגוונא אחרינא
עדיף ליה לעניקט בעין תי' צחרא ואבז תי' צחרא נקיט

כַּן צִוְּיָנוּהָם תּוֹרַת מִצְוֹת עַל דְּבַר הַיָּדִיד
הַצֵּלֵן כֻּלָּל בְּזֶה הַלְשׁוֹן צִוְּיָנוּם אִם יִקְרֹת הַצֵּלָה אִם

ק"י חקל"ט קק"ז ועיין להרב עושה שלום זל"ה
ע"ד ובזכרונותי נ"ב צה צקלר חנוך ז"ל יש לחנוכה על הרב

דצמי' צכל מערצין וצירוש' פ"ח דפאס גרסיקן עובלא חצלין
ופירש'יי עובלא קאניטע סאליטערע וואלך טעס לונס השמיני

הרצ ובחור' פ' צא קיומן ל"ן כחצו לחד סטוריא לחצולן סטוריא
מסומעק ואלי תווא עליסן דהא ווסך דפ' צכל מערצן לא

וּנְשׂוּמָה הָכִי וְלִנְיָ עֵינַי לְהִרְצֵ עוֹשֵׂי־לִי דָלָה עִי' וְלִסְבֹּחַ חֲסִי
 כִּי תִקְלְטֵנִי קִקְלָה עוֹשֵׂה לְטַחְטֹחַ סִבְחָה דִקְוִי' עִי' בְּקוֹף דָּהֵה

הכ"י והרצב א"ר דס"י רל"ז והת"י נ"ט צ"ב לערך נשנה כ"י

[illegible]

דברים חטאים ונהגים יצומות לקט"א ברי' דבס ציוני ומדכני
התעורר ג' ימים לחשים לילה ויוספליג על האדקס
לחוני ד"ח"א דינסו כן הריצ"ס קי' חט"י ס"ד קי' האולקף קי'
773

במ תשמיש כל אשה שתוצתה לזכר ואלו טויון לה צנים
 דאחא דדור וזאת לא הוה דכתיב אנשי חיל ואלו
 נבונים לא אשכח וכתיב והלא לאה ויגדי יששכר כו' קשה
 שגדי דדור וזה הוה יששכר וזה לא אשכח נבונים כיששכר
 הכיז לאה דוד בלקיטין דמיז ע"ד וי"ל דבסוף פסנתישבו צאנך
 ה"ל ציה צני יששכר וכו' זה לבסוף וזהו ע"ל דעשתה
 לאה כשנצטרה מיששכר וקוד ואלא קיוע לזכר אלו צנים"
 צדכרי הוי"ס דק"י ז' ע"ט והנה דמירק"י קים בצדכר לאחז
 חבית הדגלים שנתישבו דמי יתחבר אלל וזה נעשו נבונים
 וי"ל שהיה זה אחר זמן ובקשת נבונים דנשה היה קודם לכן
 וכיוצא בזה יק' לפני וי"ס קים כשא' אחר דיה' ע"ס העמוד
 א"כ דהו' יודעין אחר זמן חבית הדגלים ובקשה וזה
 היה קודם לכן

ההלים הקודם אותם על הקדשהם כחציוס צלי לילוב
 אין רשאי לקרותם אלם וחדף הכחב בן נראה עומס
 צמי יראים קי קבים וביס גיב מתיס הענינו סי המסעיס
 עומס ויעי הסו שקסה על הכד חוי קי קעיס להחיר
 לקרותם על פה ולא זכר ונדכיוס עיס גס המקל קי ייב
 השב על המוי ונדכסס יעיס . וכלע"ד דענעס אחר הכון
 להחיר בקי יי"א דלון לקרות ונמורי חבלים על פה וסייס
 ענעס כעיס חקן צע"ע איה קי הי דכסל וזכרת סי יכיון
 אס הוא עס הוים כוים כחציו וקריאתו כוי וכו' העיסי
 עס אצל כחציו עחק דלס אין לביון איה עשוה אדון חבל
 כוי עי"ד ונניס דלס כל ארס בקי"ס איה צעל עול ליע
 אס הקס עומיר אס הוא הוים חו אדמות ועניס עוד צום
 צעירי עהרה עי"ד הדי קי"ק ליו

נ תהא ושייך לא אנדערן שייך יוזר וועט שמש ואלן
לריך בליה והוא מקיבל ונד סקצורא סכס נודע בילדו דס
ס"ג ס"ד ס"ה ס"ו ס"ז ס"ח ס"ט ס"י ס"יא ס"יב ס"יג ס"יד ס"טו ס"טז ס"יז ס"יח ס"יט ס"כ ס"כא ס"כב ס"כג ס"כד ס"כה ס"כו ס"כז ס"כח ס"כט ס"ל ס"לא ס"לב ס"לג ס"לד ס"לה ס"לו ס"לז ס"לח ס"לט ס"ס ס"סא ס"סב ס"סג ס"סד ס"סה ס"סו ס"סז ס"סח ס"סט ס"סז ס"סח ס"סט

הוא ישיב לא אנו ירכא דמי ואלו כיו וגם צא הא
אסתי וחסד למוכר על דמי ח"ק דהא נשבע דח"ק
דוקא קמי הרב המ' מס ויבטל סק"ל
ח"ס כ' ר' הארי גאון צושכטי שבעות ד"ד חסות"ח
כל שמיא חסידיו כיו ולפי' הדינא אין חילוק בין
לחסד לעבד שבעות חסד ח"ס כ' פ"ק מ"א ועין
לסדר שיקרי סד"מ ח"ד כ' ל"ד סק"ק י"ז וי"ט

גד הקונס שמיני האדם לנפולו דבר הוא משיב על
 כלשון הלשון "המל"א ששון ק"י קמ"א חמס הכ"ב ק"י
 נכא דכ"ו סכמי ד"ס וקומות דמשיב על אחרון כלשון ע"ס
 וי"ח הכנ"ח ס"ה לנפול "שנס" ז' צמנסה סס

התני חזקיהו הוה חד תלמידא דרבי זוטרא ופליג עליה ר' יוחנן כיון דר' יוחנן
חזקיהו חסד אצוי סומך במילין דקריא קבוצ ולפיכך
לעולם קריא ב"ב וכו' תלמודא וכו' ע"פ פוסק ציורי חות כ"ח

נ חוקק וי' שפעה צעצילן הכספי צעצת מלכסה גמורה
 ונסה ונורה הישראלי צעצת בי' סרנ' חיונה קלס מ"ח
 סס"י

חר"י ארבעים שו מל הים נקח' רב ואחד הים רב
 ארבעים צוות האוניברסיטה האמריקאית הו צירוף דס"ח
 ע"ה כח"ח שם יצאו להצלה כ"ד פ"ד וס' נאמרו וסבסלדון
 דס"ח ע"ה וצוות דל"ה ע"צ וצמח"ו ע"ה כ"ה מ"י לסתבות
 ולח"ח פ"ה וס' חברה דין ד' ונצח"ל צמח"ו ד"ה וצ"ה
 דל"ה דר' ארבעים סבסלדון הים כרים דר' חננ' וצ"ה כרים
 דר"ה צוקא והים רב צ"ה יוחנן ולא יוכלו הצדק לעמוד
 צ"ה דע"ה כ"ה חס"ל יע"ה

לח תמי הילל הוא כינוי בסיפורי חז"ל ל"ח ע"ג וזכרות ל' כ"ח ע"ג ועיין להלכה ציבורים ס"י קפ"ח והענין ה"א ס"י קל"ו וכן בכתבין כ' להילל השני היה המורה ציוני אביו ורבה אלל הציבור עוד עם ראיות להנחה המוכר פירות לל"ח ע"ג והחסד אמת א"ל רב הילל לרב אשי וזכר מודע לציבור שנת רבא מולד רב אשי וגם אביו ונת קודם רבא.

ל חרי רצו יוקי קהמא הוו ש"ס שבת דקכ"א ע"א
וענש"ל ועני הכי ס"ק י"ח דקדק והלחמא הוא ר"י
ן' חלפתא והשני ר"י צררי יחודה כמחזיר בנשים שם וכמנצי
עוד בצרכי רש"י סוף יומא וכן ג"לוי בנשים ד"ע ע"כ דלמי
בש"ס דרי יוקי קרי לרי עקיצא עקיצא מוכרת ללא ה
ר"י קמא הנו דסיו תלמידים לרש"י כידוע ומוכרת הוא להיה
רצו יוקי אחר שלישי שו"ר במגנא ד"ד ע"א להוצא שם
עובדא לקסדרון וכו' שם דסיס ר"י הגלילי וענש"ל עוד צטוירי
מסרת ועדכת הכי ס"ק ל"ב בה דקווא דע"ד ע"כ וצווח
רצו יוקי הגלילי ח"ן ככלל בכלל רצו יוקי קמא

ב יחסי לבי יוסקן סהו סד סכס וסד ססוסס סו ססוסס
7^ה ע"ס

בא חדי רב יעוועאל י' אליטע ווו סרד נוסכונס יעקב
דקפ"ו ע"ב וועס סה"י צונוס דק"ד ע"א . וססר
תנאים סה"י וועס א' נביא לך צאוס זס ע"י מענוצונס"ד

מב תלמים יש שנקראים צנוניות ידועים צמס רצ כגון
רצ חנאל חנור צצנת רצ חלד חנור צצודלס חסר
צצרכות רצ חלד חנור שחלתי חס מי קונווכס צצכמי
עכ"ל חנצ יקוד חליווד חלל מי קק"ב חנס חסוי חגמון
ועיין לוחהק"א צכללוי ד"ר ע"ב

חג תשעים הווי"ו א"י הרמב"ם ל"ח ה"ו וסמך" מעותיך ל"א
 צ"ל א"י וצ"ו וצ"ו ב"ב ב"ב ב"ב ב"ב ב"ב ב"ב ב"ב ב"ב ב"ב
 יולדת צב"ע" יוניס כונן הריון חו צב"ע כונן הריון עם
 הקריאה או צב"ע כונן צב"ע" ולפי שהיו מהרין לכך היו
 זרעם לריקים בו וכל זה א"צ ל"ד ד"י שהיו אונס יולדת
 לגי ח"ה יולדת למקוטעין בו ק"ה ס"י חק"ה וצ"ו וי"ט
 לעיל וצ"ו ה"י ס"ק צ"ד ב"ט הנהגות והב"י כ"י צ"א"ט
 ע"ט השנצ"ט כ"י חק"ב מהה"ל ד"ה דל"ט ע"א אלה
 ד"ס"ם ב"ה ס"ב ד"י ס"ל ד"ס יולדת לגי יולדת למקוטעין
 והס"ה ס"ה א"ה"ע ס"י א"י דל"ד כי דעסקא הלכתא לצו"ח
 דבנותא כ"י ס"ו וצ"א דמל"א צ"ה"ה מקום יולדת לגי
 ח"ה יולדת למקוטעין היו למה כאלה ע"ד וצ"ה ס"י
 דק"ט ע"ט כ"י דל"ט צב"ע" וכל דל"ט ע"ט ע"ה אלה
 יונת מלכותן יונת מלכותן כ"י ע"ד

מוד החלום עוזב ומחד לקרוא קודש'ה'הפ"י חלל אחד החפ"י
 יש לו שבר כעוסק בחזרה בנפשו ואחלה לזו שחין
 לו לז להצין בחזרה חלל עי' שם לו לז להצין בחזרה חזרה
 ש"עוסק בחזרה חלל'ה' דה"ה ע"ה ונ"ה ע"ה חלל'ה' .

מורה חפציהם הנה ישישם צלחין חסדי עמי' חסדי צדיקין
החלים דרכ ללי סב סבה צדיק' דלל' ואלל' כן
צדוק וגם סה'ל' לומר סלל' צדיק' להספול סל סבה
צדוק' להספול' צדל' סה'ל' וסל'ל' סל' צדי' (הסל'
והסל' סה'ל' צד'ל' ס' קס'ל' וס'ל' וסל'ל' וסל'ל' ס'
לל'ל' סל'ל')

מפליגין אים נפלו חפ"י עם ביתו, להרוץ יחדן ביזמה
מלדקה חבל אים נפלו המלכיות על הארץ ליכא משיחא

שוב זיכני ה' וזמור היום להכריז חיון עשיר פ"ב דערנאך
 נעמט זי דעקויט צוה וועקט ה"ל וואל הולנכטי
 לכך אלס להטויז לעולן דעקסע ווייט צענט הולח ר"ל צענט
 העפ"ח לא העקני להקיסת ר"ח הנופלת צ"י ציקן ווענעמי
 ווי העקניט העטע וועקני העיערדן ווענעמכ אלו וועווייזן לעשות
 בן כדלעזר אחס אפי' שונגין כ"י וס"ו סלח תהיה כולת
 צישראל שלחיה וועווייזן לעצור על ד"ח סל"ו צעירוס שער
 חת חדש האצוי צבורה וועכונת צבל ענה אשר תגיע העקופה
 כענה הולח עככה יארע צבל וועמור פעס ושחם כ"י דע"ב
 לח אור אחס אפי' וועעיס אלס צלוחה ענה ככל וועה
 של

ספר תקופה נב' אלף אס נופלת בנ"ז צניקן וועצירן
 אונזעם שנה אעטשעס הספא ניוון אלצט הרננ"ס ז"ל
 פ"ד דקירות החדש דין ז' והוא מהל' דלנ"ה בנ"ה דכ"א ע"א
 סלח ליה ר"ה ז"ל לנצח כל היות דמשכח תקופת נצח עד
 שיחזר צניקן עצרה לטהר שחל' ולא מחוש לם דכחצ' כו'
 ושמעתי ממוריני סנצ' הגדול נרדכי מלמללון נכ"ו דקשה
 לך צנשם הצאה שה"ל שנת הסנ"צ נופלת תקופת נב'
 אלף צ"י צניקן ועכ"ל אינן מעצירין את הסנה זמ"ד .
 זאלט זעירא מזה היות בנ"ו ר"ה שס' ד"ה כי היות דחידשו
 לומר דמל' דקלמור דנשכח עד שיחזר היינו אל"פ עיצור אלד
 אינ' דנשכח עד שיחזר ושיחזר בכלל היינו כגון דנפלה
 תקופת ניסן צנצנר דבי וועצר נני' לאלד הרי היל' נופלת
 צשיחזר ואין כאן אלצט כלל כו' ועלם דעמ"י ליבצ' דצני הרננ"ס
 צאלד משי' פניס אלו . ושור' דישב' עד צכלל א"ל ליבצ'
 דעה הרננ"ס סה"י כי נעשצין וידעין אס חסיה תקופת
 ניסן צ"י צניקן כו' אונזס הישב' חמד דהתוי' ז"ל דענה

ההוא שמה אפי' לעצור על ד"ת בלתי צדק הנהגתו
אשר נחזיקים לעצמו לצד ברכותיו לא תקור בו זה לפי
שעה אבל לחדר דבר מה דהרי הוא בלתי הס' נחזיק לנו
בפירוש שלא נחוש לעוף למצי' תורה שצוה את מלך המלצ
בפירוש בטהרה הנהגתו מי יצונו להס' ח"ו ע"כ . והנה
הנהגתו דהרצ' ז"ל דומה בשתי ידיים היסוד שבי' חזי' במקור
ההוא בעין ויה' שמוע הרצ' ז"ל מי שקצו' אומות על משנתו'
אעמוד וכבר נשמעתי לדתית בדברי הסכמות שהכריעו ה'
ז"ל ואין בדברי הרצ' ז"ל כדי שצויה לדמות וי"ט לעולם
אומא כך דומה במקור עיקר וגם לא חיוא דמינו
המקדריס על העצור ואף על פי כן אשר נחזיקין לעצמם
כן כ"ו וכו"ס ה"ם מי שקצו' שהביא הרצ' ז"ל אלא גם מקדרי
העצור ידעו ומה שכתב יאמר בכל נחזור פעם ושתים והם
עכ"ל בכתבה קצו' מחזקו' שהיה קצו' בזה הגולס ולא ידעו
לכריס עוד לקצו' חדשים ולעצור שנים ע"כ שבי' שבי'
הם יודעים זמן ולו'ך לא ילכו דוקא למשגן זה מורגל צי'
הכל ולעצ' דכ"י משגן זה יבא צולא' פעם ושתים במחזק
עצום שמשקם פסח וי"הכ קל' במוט וי"הכשילחור דמשגן
חלוי' דצב' אחר ואין להם בקיאים בהשוא' דבר וכל יצואו
למקור על המשגן והנהגתו תורה שמשגן הרצ' לא יבא ידעו
קצו' ב"י ויצאו העם לכל עמית הדגס לכך נראה למחז'
מקדרי העצור שיהיה ע"ס משגן מורגל צי' הכל להס' שצויה
פעם יצאו ודא' לכלל עמית ע"כ זה נשאל יצאו לכלל עמית
הדגס ע"ד דלמי' ז"ל חלל שבת אחד כדי שיקיים שבתות
הדגס וגם אחי' עוד יחיה לים למחז' לעצמם חקיקי' וועל
כדי שלא יעשה ע"ס חקיקי' בזה וכליה' לדבר וי"הכ שמוצ'ם
בנפיה דק"ס הנהגתו לשונו למעלה דחולבין אחר משגן זה
וקונעין כ"ס הגם להנהיג הוא יום אחד קודם או אחריו
ע"כ וי"ה הגם יודעים שילצע צולא' זה העצום כפעם
בפעם עכ"ל קצו' המקדריס זה המחזקן שהיה מורגל צי'
הכל וימאכו עליו בכל מכל כל כדי שלא יצאו לכלל עמית
הדגס ויהיו בללל אחר אין להם רועה ח"ו . והם האומות הנהגת
חשונה לדקדק נמי וי"ה הרצ' חזן עשיר פס' דנשגת המחז'
הכלה תקופת ר"ה צום י"ו בדיקן ועצמו השנה לע"ד אין
מחלל הסכס' ללמוד להס' טופלת תקופת ר"ה בדיקן בדיקן
צום לעולם מעצרים לים לדמות ולומר דגם בנ"הכ הם
ע"ס המחזקן הוא להס' יס' עצור חולבין אחריו ואין מעצין
ושלטי בשבת המחז' דגם ע"ס המחזקן ה"ם לכך לעצור ולכך
עצורו

[illegible]

סו תתלין ימים צעוקקו בחורב דכתיב חייב ומחזק לשמים
אם אינו מים וימים של ר"ת שנקולתו לשכל הרב
שוקי מים אום י' סס"א

סז תפילין הם מולבין ארבעה ל"ח א"י צ"ח הבקא קרוב ולמור תפק וללבוש א"י למולבן כדי להחפלה מוסק ושיצ חפץ באותו מקום חסר ולבושן כדי ללבוש את צנו לרד לצדק לכיני הרב אות אה"ת ק"י ו' בק"ס ח"א נצ"ד דהא כי הו"א צ"ח כ"ח ס"ב ס"ק צ"ד ה"ד הרב המ' טס דאספר מורד דכצ"ח א"י דמוק סיו צ"ח שלהם שחיוצדה ח"ל לצדק וס"ב ח"ד סילוק בין צ"ח למוקס אסכ ולבן סמס

וַיֵּאָמֶר כֹּהֵן עֹלָם וְאֶחָד דִּבְרַת הַיָּם שֶׁם דָּחַק דִּבְרָיו בְּשֵׁיט דִּי־
לִבְכָּךְ כִּי הָיִיתָ עֲלֵינוּ בִּלְשׁוֹן אֲשַׁכְּרָה דְּזֵי אֲבִין דְּסִיָּס הָסִיט דַּעְתּוֹ
בְּהוֹלֵכוֹ לַמְּקוֹם שֶׁאֵינֶה שֶׁם בְּחַמְלִין וְלִבְכָּךְ מִקֵּץ דְּלִבִּי־ע לִדְרָךְ
לִבְכָּךְ שָׂנִית עַל הַחַמְלִין כְּשֶׁחֲזַר וְהוֹצֵן כִּי וַיִּינֹו עֵדִין יְדִי
סַפֵּק בְּצִנְכוֹת לֹא יֵאלֶּנּוּ דְּהִגֵּס דְּכִי חֲסִי דְּבִכָּךְ אֲשַׁכְּרָה וַיִּימֹה
מַעֲרִיכוֹת לְקוֹרֵי וְהוֹסִיעַ לְקוֹן מַעֲרִיב כִּי דִקְרוֹב לִוְדֵאִי אֲמַנְו
וְעוֹר דְּהַסְרִימִי בְּחֶאֱסִיָּה סָס כִּי כִּי־ד הָיִיתָ אֲנִי דִּכְכִּי סִיל
דְּבִצִּיָּה סִקְרוֹב אִינֵו וְהָיִית דַּעְתּוֹ וְהָיִל לִבְכָּךְ שָׂנִית בְּשִׁנְיוֹנֶם
וּשְׁכֵן כְּהֵנֵו וְגַם הִכָּז חֲזַד וְהָיִת בָּקִי חִי סִקִּיָּת כְּחַז לְהוֹיֵד
דְּהָיִל לִבְכָּךְ שְׁהוּא סִי יִיאֵשׁ שְׁהָיִט מַעֲרִיב בָּקִי כִּיֵּס סִי־צ אִין
לִבְכָּךְ שָׂנִית בְּשִׁמְלִין כְּדִי לִיכְנֵס לְבִיָּה וְאִין לִבְכָּךְ אֲלֵל בְּשִׁמְלִין
שָׂאָה לְלִיכָךְ יַעֲשֵׂה וְהָיִת הַגֵּם דְּהַאֲחַרְוִינִים שֶׁם חֲלָקוֹ עַל הָמַיִל
וְגַם הָמַיִל־כִּי לִבְכָּךְ כִּי הָמַיִל־כִּי בְּבִכָּךְ אֲשַׁכְּרָה וּבְדִבְרֵי הִי אִוֵּת
אֲמַנְת תִּיבִי דְּבִי־ד דִּבְרָתוֹסֵי עַבֵּד דִּבְרָת דִּהּוּא כְּדִין קִי־ל דַּעְתּוֹ־
דְּבִאִי־כָּס שְׁנֵי מִקְוָסִים קִי־ל שָׂאָה לִבְכָּךְ כִּי לְשׁוֹם לְקַנְדֵּנֵהוּ
גַּב כִּי־ע וְהָיִת גַּב דַּעַת וְהָיִת וְהָיִת שֶׁם בָּקִי אִוֵּת אֲמַנְת וְשֵׁם
הַדְּבָרִי בְּחִי־ד דַּעְתּוֹ עֵצ וְלִשָּׁם בָּהִי בְּרִיכוֹת הַסְחָר כְּחִי־ד יַעֲשֵׂה
דִּקְבִּיָּה עֵי־ל וְהָיִת אִי־כִי אִוֵּת בִּין דִּלָּן חוֹזֵק בְּהָל דְּכִי־ד שְׁנֵי־מִי
דְּקִי־ל דִּלָּן לִבְכָּךְ שָׂנִית עַל הַחַמְלִין כְּשֶׁחֲזַר וְהוֹצֵן אֵם לֹא כְּשֶׁחֲלָלֵה
בְּחִיָּה שָׂאָה לְלִיבִי אֲלֵל בְּקַסְמָן לְלִיבִי בְּקוֹן לִכְכֵּת לְבִיָּה וְדַעְתּוֹ לְחִי־
וְלִוְצֵסֶס אֲלֵל לִבְכָּךְ כְּשֶׁלְּבָבֶסֶם מַעֲרִיב כִּי אֲנִי לֵן לִי־עַבֵּד חֲתֻסָּה
סַפֵּק בְּרִיכוֹת וְכִי־ס כְּשֶׁחֲלָלֵה כְּדִי לְהַחְפֵּל מִקְוָף דְּרִי־ס דִּלָּסִי
לְהִיָּס חוֹלָקִים אִין כִּי־כ הִיָּסֶה דַּעַת כְּדִין וַיִּי שְׁהוֹלֵךְ לְבִיָּה
שֶׁאֵינֶה לִיכָךְ שֶׁם בְּחִיָּה וְלִבְכָּךְ הוּי לְדַעַתֵּם הִיָּסֶה דַּעְתּוֹעַשֶׁא־כִּי
כְּשֶׁחֲלָלֵה כְּדִי לְהַחְפֵּל מִקְוָף שֶׁאִינֵו אִסְקוֹר בְּחִיָּה כִּי אֵם
מִנְהֵבָה וְהוֹנֵחָה צַעֲמוֹת וְכִי־ע בְּשִׁי־ע וְהָיִתָּ סִי־כִי־כִי הִלְכָךְ
גַּם לְדַעַת הַחוֹלָקִים אִין כִּי־כ הִיָּסֶה דַּעַתֵּם בְּהִיָּה וְאֲשַׁכְּרָה דְּגַם
הֵם יוֹדוּ לְלִין לִבְכָּךְ מַעֲרִיב בְּהָל דִּלָּן חוֹלָלֵה אֲלֵל מַעֲרִי־סִי־כִי־כִי
(אֵם וְעִין בָּקִי דְּכִי־ד מַנְחֵם חֵלֵל דַּעְתּוֹ עֵי־ל וְהָיִתָּ הָיִתָּ הוּא
הַכְּדִי־ס מַדְרֵי־סִי־וֹ בְּהָל דְּקַסְמוֹלֵן כְּדִי לְהַחְפֵּל הָמַי־ס מִקְוָף
דִּלָּן לִיכָךְ לְחִי־וֹר וְלִבְכָּךְ אֲלֵל הָיִיתָ יֵאלֶּנּוּ חֲזַק דְּבִי־ד הָיִתָּ
שְׁהָיִט שֶׁם דְּיֵאלֶּנּוּ מַי־וֹ בְּהָל דִּחְלָקוֹ כְּדִי לִכְנֵס לְבִיָּה־כִי דִלָּן לִי־
לִבְכָּךְ שָׂנִית וְהוּא אֲשִׁי־וֹ)

סח תשובה וי' טעם על אשת ח'ס וצא אלל הסכם לשאלו
 ח'קון לנפשו ערס כל וחמור' להודיע לבעל דלא
 ידע על אשתו טעמא דעליו ואמר צמיונה ד'ט ע'י' טעם
 על א'ל ואקמה על צעלה כעמד מן הניזול וא'ל' כל זמן
 שנקבל על ידו הוא נעמד ח'ו אלל ד'ס ללדל ח'ס די טעמא
 להביר לו ע'י' אחר צקמה טעמא הורה והסודם טעם על
 אשתך וא' יסוס ויאמין הכי עוב וא' ללו ללי' אלל דעלד
 הסברה יותר יכסיו דנציו צע'י' הבעל כפי'אם טעמא
 הסביל צב' וא'ט' ויכ'ר'ס דצ'ר' אמת ולכן מוב'ו ס'י'ודם
 בלנע'א צע'י' צעל האש'ם וי'ס'ל' מ'חילה ונתנו דנעון זה י'ס
 ע'י' חלקי עב'יה חלק א' צ'י' נעוק'ס ומועיל' טע'י' וחלק
 השני עב'יות טע'י' לחצ'ו סע'ר'י'ודם לו לל'קור אשתו ע'ל'ק
 וא'ן י'ס'ל' ולא תשובה ומועיל' ול'יך' עב'ים לט'י'ק'דצ'ר' טע'י'נו
 ומועיל' תשובה וטוב יקבל ע'ליו וכה יעשה טע'י'ות וק'י'ודם
 בזה הסדר כ'י' הרב מודע צ'י'ודם ח'ל' א'ל'ס ק'י' ל'יה והמח'י'ר
 ונאל' הרב ז'ל' ש'ס ב'קד'ר' טע'י'ות וק'י'ודם י'ע'ש' אלל דס'י'ד
 ח'י'ו ק'י' צ'י'ה'ד צק'י' זכור' ל'א'נ'ר'ם ח'י' ד'י'ן ע'י'ד ק'י'ר
 תשובה יותר ק'לה ל'דון כה'י' ל'מור' ע'ליו ש'י'ה צ'ד'י'ק'ט'צ'ו
 א'י' וגם לעשות הסק'ות ותע'י'ות וט'י'ע'ר'צ'ע'י'ות וחקק' כמ'ין
 צחק' וט'י'ו'י' יעשה עוד מ'י'ס מהר'ל'י'ם ק'י' ע'י'ט ט'י'ך ל'צ'י'ת
 הסק'ת ויעמוד צע'מה סק'ת' צ'י'י'בה ולא צע'י' ר'בים יצק'ס
 מ'חילה מה'ס'י'ם ותח'י'ר'ם ע'י'ב ונ'ר' ונ'קד'ר' טע'י'ות ש'ל'א הל'י'כו
 ס'י'ודם כפ'י' הבעל וט'י'ע'י'ם א'ת'ו' ודלא כה'ר'ב ג'ס צ'ח'י'י'
 טע'ן חוק'ס ק'י' י'י'ד ק'י'ר' והמח'י'ר מ'אל' על ע'ון תשובה הצ'ה
 על א'ל צ'ע'י'ות וק'י'ודם הר'ב וק'י'ן ל'קד'ם ק'ודם ה'י'וד'י'
 ככל י'וס ש'ח'ודם צ'י'ו ל'צ'ן ק'י'ו'י' ולא ע'לה על דל' סע'י'ות
 ש'ח'ודם צע'י' הבעל וט'ל'ך' ל'פ'י'ס ל'בעל א'ל'ל ד'וד'כ'ר'א ל'סה
 צע'י'ן הק'י'ודם ח'י'י'י' ס'ל' ש'ל' מ'י'צ' ולא חלק ע'ליו השמ'י'
 ד'ס הוא ז'ל' הורה לו בזה ואפ'שר דע'ר'ס כל ק'י'ר' זה
 ל'בעל תשובה כמ'י'ס הר'ב ולא הול'ך לה'י'כ'ר'ו א'ל'ל ד'ס מ'וט'ק

[illegible]

ג עון צטען קיי י"ח ס"ד הציא י"ח טאטס צאל עדים
טאטש איז זינחה לריכט דריטע וחקירה והגיה דני"ח
ואין לקבל העדות שלא בפניה ושלא בפני צעלה וכו' הכז
צאל ויט הייט ח"צ סה"עק"י צי דעל"כא צי עדי יחזר
זס בפני זה ליכא אפי' חקורא דעבן וגם אס קעגן עדות
שלא בפניהם דשני צונטלוקס דיי"ח דעטלס העדות ואין מחזיקין
והידין וגם הכז צענוט עולוס קיי י"ג דל"ה עי"ד כי הא
דלחקור אשה על צעלה רוצ ספי' ק"ל דהוי בדיני נפשות
והכל מודיע דענין דריטע וחקירה ולקבל העדות בפני צע"ל
וצפני גדולי ישנאל שידעו לחקור ולדרוש ולא להסתיר עולה
צונענקיס ולהוליא לעו על אהשה הויצנה חתח צעלה יע"ש
ווי"ס לפנ"ש סקנ"ע והכ"ג ס"נ קיי ל"ד ע"ש הרשב"א
ס"ד האחרונים ז"ל האל צקפדחם דהא דפאנגין דצוריה ס"ד
צאווי פלוטע זינחה עני אלז באונר אזי זינח עס פלוטע
כהא דנ"ד לא פאנגין דצוריה וצעטלס העדות דאין אדם
עני"ר

וא"כ חיסה זהלנוכרות כל הני עממי י"ל דס"ה צ"ס
 חגיגה דכר ידע הסעל כ"ו וכוונ"ל צרס צ"ס חב ד"ל
 עוב לו שלל יודיע לבעל כיון ד"ל דלפ"י ח"קו ד"י לא עבר
 הסעל צה"ב וחפ"י ו"ד דעובר חרצקן לא נענש הסעל ע"י
 כל עוד דלל ידע חס עוב לו שלל יודיענו עונש תאקור על
 צעלה ופטי הספק וצ"ב לא יועיל לו הסנ"י ד"ס זכרון
 לעזבו כונס"ל ועוד צ"ל ד"י הרב זכרון יוסף חל"ה סס"י ז'
 דכל היכא דליכא לצורכי ח"קורא דלוריימא וצבירינן הא
 ח"קורא ד"י היכא דקא' תיקוס יע"ש וצ"ל ח"ק חס יאונ"י
 לו הסעל ליכא ח"קור' דלוריימא לכ"ע הלכך העלם היעילה

להצטל תשובה הלא לא יודיע לצעלה ודלא אהביז דיען להסד
דעלמו לא הכון לע"ד דדין גרמא ליה דלא נחת דעמו תרמא
לכל האמור והסד דגמייס הכ"ס והסמ"ר ים לזכות להפסד
הסד איירו דכבר נודע לצעל ואקרה עליו וימי הא איכא
למטעם וחס דלא מלכוו לפנים לצעל איך שיהיה ילא צמ"ד
דמכור לו שלא יודיע לצעל וכוונתו עור דהסמ"ר דהגיה
המ"ל י"ל דצלו לפני צ"ד צ' עדים שראו צמ"ד שצא זה
על א"א ואקרה על צעלה דלוי אין מועיל לו התפ"י המס"ל
ואי"ז דהכר חלל ילקח ק"י ל"ח דע"י כ' דלס דמרים גם
סיה סוי איקרא דמורי"הא לקי"נ חרד דצמ"ד לא ידע"נ
סיה לא וסמא חרד ואלא ידע"נ צעלה עור דהכר צמ"ד
וי"ח פס ד"י חלק ע"ז דגס אס הארץ כ"י ליכא חלל איקרא
דכצק וכו"כ האחרונים וחס הפ"י ח"א ק"י פ"י דלו סונה
דיהא וסחוקת שקול נוספק לא אקרינן אשה לצעלה מוסר
דסוד חוננא דלתי לדי קולא יע"ש ועור דגס הכ"ס לא
הל"ך חלל שודיע לצעל ואס יחוס ולא הל"ך שחורה
סוי ובס"הג כ"כ דלפ"י לנ"ד ליכא חלל איקרא דכצק
ובאיקורי דכצק כ"כ דל"ל לצמ"ד סיהר וסיה סיהר דקא"י
וכא"ס עור דאין סהרם לצמ"ד עור צזה דגס הכ"ס עלמו סס
כה ש"אין על הס"ד להחשקן צזה ולסוק לצעל דכל ש"אין
עדים כנ"ס הכחצו ע"ש פ"ס עדים יקוס דבר אין חיו"ע על
צ"ד חלל חלוי על צעל חס"י שחורה להנללון העוס
יע"ש וכו"כ לנעלה דצמ"ד ד"ד דאין חיו"ע על הצ"ד סיכרימו
וי"ח צה ונה לנ"ד ליהא חלל איחוי דכצק גס צעל חס"י
אין חיו"ע לו סיפסס הדבר להודיע לצעל מוסר דשמא צזה
יגרע את עלמו שלא יועיל השחצו

וְגַם מִה שֶׁהִתְחַמְּרוּ וַחֲלָד הָיָה שָׁם וְהָיוּ שָׁמָּה רֹקֵם שֶׁ
צָקָדָה תְּכַנְּנָתוֹ בְּהַעֲבִיטוֹת וּסְגִיפִים כִּי לֹא יִרְדּוּ צִיִּי
הַדָּל עֲנֹס וְכִבֵּר הָרֵב חִדְּלָה זֶלְזֵל צָקִי לַחַל קְרוֹנוֹיִם הַגְּבוּת
עַל הָרֵב עִיר וְחָקְלָה צִוְּלִית לִיִּם שְׁהוּל הַצֵּל עַל חִלָּה הִיִּד צָקִי
זָכוֹר לִאֲהַבְהֶם חִיָּב שֶׁ דִּדְרִי שֶׁהִתְחַמְּרִי עֲלֵיו הָרֵב הִמְיִי כְּחֻקִּיו
לְהַרֵב רֶאשִׁית חִכְמָה צָשָׁעל הַתְּחַשִּׁי מִיִּז דִּקְלָמָה וְהָרֵב חִדְּלָה
לֹא הִגִּיה עֲלֵיו חִלָּה חִמְיִי וְהַשְׁוֹאֵל הַתְּשׁוּבָה צִוְּנוֹ הִזֵּה אֵין
לְהַכְבִּיד עֲלֵיו שְׁלֵל יִעֲנֶה וְכֹנֵסִי הַהִיִּד וְהַתְּחַמְּרִים וְהַחִסִּים
הַחֲסִים יִשְׁעָה לִפְיִי הַחֻקִּים וְהַזִּקְנוֹ וְהַסִּיחָה הַחִסִּים עִיִּב . וְהִסִּי
כִּיִּם אֲחִתָּה וְחֻקְשִׁיל דִּלָּל הַצֵּעַל תְּחַשִּׁי צִיִּד לְהוֹדִיעַ לִצְעַל
כִּי חִיִּם הִיא וְהוּא הַיִּטְעַם דִּלָּל לְהַעֲבִיר וְיִשָּׁם לִיִּדִי וְשִׁם
הִיִּד עִישׁ וְהַתְּלִיחִי דִּכְיוֹן דִּכְפִּי הַחֲמִיִם אִלָּל לְפָרֶסֶם הַדִּבֵּר וְכֹל
שְׁלֵל אֲסָרָה עַל צִעֲלָה וְהָדִין תּוֹרָה אֵין כִּאֵן עֲבִירֹת שְׁבִין אֲדָם
לְחִצְרוֹ אִלָּל צִיִּי לִקְנוֹי דִּלְגִּנִּי דִּידָה הוֹיִל דִּכֵּין צֵל עַל
הַתְּשׁוּבָה וְהַלְלוֹתָהּ דִּלְכִּי יוֹכֵל לִגְלוֹת פִּקְעוֹ לְאַחֲרִים כִּדְכִּיתִי
אֲשִׁרִי נִשְׁוִי פִּשְׁעִי כִּי וְכֹנֵסִי וְהִיִּדִי קֹפֶה שׁוֹרֵם קִשְׁיִי וְלִיִּדִי
יִם סֶךְ אֲסָרוֹר מִיִּי חִסִּי וְגִלָּה חֲמִלָּה לְאַחֲרִים בְּהַעֲבִיטִים שְׁחִלָּה
לִבְקֵשׁ וְחִמְלָה וְחִצְרוֹ וְכֹנֵסִי לִעֵיל וְעִירֶכֶת הִמְיִי סִיִּק לִיִּם .
וְכֹנֵסִי הָרֵב נִרְדַּע צִיִּידָה עֲלֵנוֹ דִּלְכֵּין צֵה אִלָּל הִיִּד כִּלֹּם
אִלָּל אִלָּל צֵעַל הַתְּשׁוּבָה חִיִּצֵּל לְהוֹדִיעַ לִצְעַל כִּי יִם לְחִתּוֹת
עֲלֵיו עוֹד וְנָצִין רִיקִי עִיִּירִי כִּי דִקְשִׁיל דִּלְכֵּיִי נִרְדַּע לִיִּם חֲסִים
שְׁחֵל עַל חִלָּה חִמְיִי הַתְּלִיחִי וְחִתּוֹ חֲסִים הוֹדִיעַ לִיִּם דִּלְכֵּיִי
אֲדָם כִּכְשֵׁל וְחִלָּה דִּכֵּין הוֹדָה וְחִיִּם עֲלֵנוֹ עִיִּב אֵין עַל הִיִּד
לְכַוֵּן שׁוֹדִיעַ לִצְעַל חֵם הוֹוֹל לִעֵד דִּכְפִּי דִעֲתוֹ דִּקְשִׁיל דִּלְכֵּיִי
זֶה הוּא עֹבֵר עַל אֲסָרוֹר וְלִרְדֵּי לְאַחֲרָיו וְחִיִּקְרָל לְאַחֲרָשָׁה
עַל צֵעֲלָה וְחִיִּצֵּל לְשִׁאוֹל וְחִצְרוֹ חֲמִלָּה דִּכְוִי כִּצְבִירֹת שְׁבִין
אֲדָם לְחִצְרוֹ דִּלְכֵּין לֹא כִפְרָה כִּי חִיִּם עֲתָה לִנְדַע לִצִּיד דִּהִי
עִיִּירֵד בְּהַעֲבִיטִים אִלָּל קִתְּחָל וְחִיִּלָּל חִיִּצֵּל חִיִּצֵּל עַל הִיִּד
לְהִלְלוֹ וְהַעֲבֹקֶם שְׁלֵל יַעֲבֹד עַל אֲסָרוֹר לְחִיִּרִיחָה כִּהִי כִּפִּי
דִעֲתוֹ זֶל דִּהִיִּי דוֹנֵם לִמִּישׁ הִיִּלָּה וְחִיִּרִיחָה חִיִּלָּה דִּכְרִי
וְשִׁהִיִּד כִּי רִיִּם דִּכְאֻנָּה צִבָּה לִבְקֵשׁ לֹא כֹפֶין לִקְיִים
אִלָּל בְּהַעֲבִיטָה לְחֹדֶר אֵין חִלָּה יוֹדֵעִי שְׁכִינֹךְ לִכֵּךְ כִּי עִיִּי .
דוֹחָה נִקְוֶה שֶׁאֵם חִיִּר שְׁכֵן חִשָּׁב צִלְצֹר וְהוֹדֵעַ לִצִּיד דִּלְכֵּיִי
חִיִּיִּצֵּל צִיד לְכַוֵּן שְׁלֵל יַעֲבֹד כִּי וְכִיִּם הָרֵב פִּרִּי וְגִידִים
בְּחִלָּהִיִּם קִסְיִי חִלָּלִיִּם שֶׁאֵם הוֹדָה שְׁחִיבֵב צִלְצֹר וְכֹרֶסָה עֲתָה
לְחִזּוֹר וְחִיִּקְבִּיִּן וְשׁוֹם דִּלְכֵּיִי לֹא לֹא תִאֲחָד כִּי וְעִיִּישׁ
עִיִּד בְּחִיִּדִּיִּם עַל הַשִּׁעִי שֶׁם צָקִי תִלְכִּילִי קִיִּק עִיִּיִּם וְהִיִּם
תִּאֲחָד

עמו יע"ש עכ"ל וצ"ע המלות למהכתיב ז"ל כתוב בחזקון י"ז הא דק"מ הענינה להר"א הלוי אלז בחזקון י"ח הכ"א מהר"י ז"ל הא דפ"ב יוח ויו"ט צ"ל ה' הקידם דל"ן להחכם המורה להבדיל על צדל תשובה והכל ל"י האדם והמקום והזמן

ע הענינה אם בחזקין על הליצור המוש דלמד קדוש ודבר שכלם חלום מורא שיתענו כל הליצור דע דהרצ וכן חסדן ק"י ח"ך הסודק בענינה ודיבר קשות שודלי לריבים להשתענות גם הרצ זכור להצדקה הכ"א עוד פ"י דק"ל כן בדקדק"ה ע"א אונס מדברי הר"א חזן ז"ל צ"ק חק"ל ח"ט סק"י ק"י"ח י"ס ללדל דעשנע ל"ס דל"ן להשתענות ע"ד

והלא צריח זכורני דלדאיתו כתוב בליקט"י ומהר"ן שפירא ק"ק דכל אדם שאוכל צדק וקדושה י"ן ציונים שאומרים בהם תהמוני כל חלומותיו הם על ידי שד ועתה בחשב חלום שנת הדי"ב שלח לנו מהתחש"ן ענין אומני יע"א דלמד קדוש שכלם חלום מורא על כל חלומות ישראל שיתענו וכן עשו שהתענו בלומי וקדושא יע"א וזכ"ן צ"י הולת נתיצורו החכמו' והבכירו דכל צריכי צריכל להחזונו' יתענה י"ס ש"י צבנה צ"י לחדש וצעה הענינה בקצ"י כל ישראל צהלות שצ"י מיונה השי"ר כנסנו על כל אדם שלא תחא והס"ך אונס ענינו בשמוע חס"י ל"י שאין דין ח"ל צהלה לארץ והסידקם ל"י ד"ג ע"ב פ"י דמי שכלם חלום דע ידע כי צדו היתה על גיד הכנה לקדושתו וכלו צהלות רבים ח"ל להשתענות וקאלם העול שלח ה"ס חק"י צהלות ואלהם ה"ס א"י שעל הכוב ה"ס ומהנה ח"ס צבנה וחומר לו צבנה א"י שלא יתענה וצ"י לא חלם ע"כ

[illegible][illegible]

חאמר דע"ה דעב' הודלתו הוה צידל' עייז' על האיקור
 ולפיכך הוה דעס ידע' צ"ד כופים אוחו ונשלי' הכא דלחן
 כאן חיסור צודל' דעמא הצול לא יאצין לו ונאשטו ונאשרת
 ח"כ גס לגבי ידיה' כוונ' כן דלחן כאן חיקור שחוקרה על
 צעלה דעמא הצול לא יאמין לו וחס' יס חשש חיקור לגבי
 דידה' מוילא' הסחא דמודע' נאלי' על הציד' חוץ לכופו' עשקה
 וזה שנוטיל עליו כרי' להלילו מעונש האיקור ונו"כ כדעתס
 גס וסרינו"מ ח"צ חל"ס ק"י ח' כי ונכיש כ"ל שחוקר לו
 לגלות ענין חיקור אשת איש אפי' נקמה עמא להילא ליה
 על צוים יסחא' ולא על צויהם יע"ש וסרינו"מ ק"י עייז' כי
 ו"ל לכן חונתי על מעשה שנועתי צוידות רוקח' שחידה
 נאש' לפני מוחה שנעשית אשת איש עם פלוני ואח"כ הורה
 לצוידה' שחייב צעלה להילא'ה וכן בהיפך אם הסודא הצעל
 ונש"כ צדקן זה שחוקרה הוה ודאי ונותרת לצעלה ע"כ .
 ועמ"ש עוד צעייני' חשו' לצ"ל קק"ו וצ"ל חיינו' ס"ק ל"ד וסרי'
 ויכף אצורה' ס' פתח' דקו"מ ע"ה אצ"ה ע"ש ילקוט עש"י
 דעל הנוט' חין יקורין ויחזיקה' אוחו' כולא' מילא'ס על הנו"כ
 ע"ד ויס' ללדל דלוינו' דלא' חזק צמחו' ולא' קבל סקוריס
 לכפרה' ווילנו' על הנו"כ צנסה' דק"ו ע"ה דלוחי' סקריה'
 לדוד קבל לך יקוריס' כ"י וצדקו' ס' נאש' עמדת' צוה'
 לענין קועה' וצויו' עסרה' חו"ד ס"ק י"ט (א"ה) ועיין
 צפ"י נה' ח"ס דק"ו ע"ה חקון' למי' צבא' על אשת איש יע"ש אש"ן)
סמ השו"ב למי' שאנס' אשתו' נדה' ופיה' אוחה' וצא' עליה'
 הנס' דווי"ש כח"ה אצורה' י"ד קס"י קס"ה ונאש' ונאש' ונאש'
 דלחן האש'ס' לריב' כשרה' והוה' ונענש' דהאש'ס' קרקע' עולם'
 כ"כ הרב' חוות' דעת' צפ"י צ"אוריס' עס' ד"ד צפ"ס'ס' ונענש'
 צאצ"ר ח' צעל' כדמה' אצל' אם הוה' ונלו"ב' סניס' ח"י"ס'
 וצ"ל כשנפתחה' הרי' הוה' ונלו"ב' חלל' דעו"ל'ו' לכנאצ"ס'
 צפ"י הנשנה' סוף' דקרי' דפיה' הוה' חלק' עשאו'ס' ועמ"ש
 ע"ד צויו' עסרה' ונ"י' חל' ס"ק קס"ו והכרחי' צוה' דנ"ס'
 כפ' דצב"י הרנאצ"ס' ולרי' לעמוק' חיצה' פיה' ע"ש ועוד
 דלחן' חוקרה' חלל' צדקה' כדחצי' כי צדקה' מאלה' לעקה' כ"י
 ועוד דעו"ל'ו' דליו' להרב' צית' יאודה' לנארי' ע"ל צח"ד ס"י
 ג"ן דפיש' דצ"י כח"ה חל' ד"ד צמאשה' עמא' צעמ' וקמה'
 ונחללת' עמא'ס' אצל' צמאשה' צעמ' וקמה' ודאי' דשניס'ס'
 ח"י"ס' כ"י וסכ"ס' הלצ"ס' יע"ש וס"ס' צ"ד צמאשה' צדקה'
 דודאי' גס' הוה' לריב' ספרה' לנפסה' ווילנו' צדוק' ס"י י"ד
 ס"י דיענה' ו"י ויס' לריב'ס' וקמה' צבל' יוס' ולא' יאכל' צב"ר
 ולא' ישתה' יין' ולא' יאכל' מאלכל' חו' ולא' יכהן' צאו'ס' ה"י'ס'
 אדס' צבא' על' עמה' או' על' אשתו' נדה' יס' לו' ליבש' צו"ס' קריס'
 צקק' כשיעור' לל"ס' צ"ה' ולנאש'ה' לא' פתוח' ונ"י' ויס' ולא'
 יוחר' ונ' ו"י וסכ"ס' יסודה' על' עו"ו' צ"ן ונענה' וצ"ן חיו'
 ונענה' ואס' חיצ' אשתו' נדה' או' נאקה' או' חיצ' חצו' על'
 צשרה' יס' לו' להענו'ס' ולהסודות' ע"כ והרב' נאש'ס' חכמה'
 צשרה' הסודות' דק"ל' ע"ה כ' צוה' כחשו' חוקרה' חלל'
 סקור' צשר' דילקה' ככל' יס' פתוח' או' ג' ונאש'ס' ונאש'ס'
 אשתו' נדה' יענה' ו"י ויס' ולא' יענה' מיל' חל' גס' נדה'
 ד"ד לדה' הרנאצ"ס' כח"ה' ונ"י' ח"י' דק"ל דהנאש'ס' ונאש'
 כל' הענו'ס' ונאש'ס' אשתו' נדה' ח"י' לוקח' ונ' הסודות' ויס'ס'
 דהסחא' דליכא' דין' ונקות' ונאש' יענה' ו"י ויס' כנגד' ו"י
 מכות' אצל' לדעת' הרנאצ"ס' י"ד חמ"ה' עס' דק"ל דלחן' זה' ונ'
 הסודות' חלל' חסאש'ה' צעלוא' ח"ל' הסחא' כ"כ הענו'ס' צוה'
 ועיין' ו"ש' כדחלל' צוה' לצ"ל ס"ק כ"י וצוק' עולם' סק"ו וס"ק
 י"ד ח"ה' דחיצ' צוק' וסוק' יענה' ס"י וסרינו"מ וסרינו"מ גס'
 בסק"ה' חצ"ה' צבא' על' אשתו' נדה' דצ"י חוקרה' חס"ל' וסח'
 ע"י' חנא'ס' דצ"י ח"ה' חס"ל' וס"ס' ונאש'ס' ונאש'ס' דנאש' דק"י
 ו"י ויס' ח"ה' סגב' חל' צויד' לא' (א"ה) ונ"י' צפ"י גמ' ח"ס'
 יקונ'ס' חשו' וסרינו"מ ס"ק י"י אש"ן) ויכ"י' להנאש'ס' ח"ה' חשו'
 צ"י ח"י' ח"י' דלר' להענו'ס' ונאש'ס' ח"י' חש'ס' כנאש'ס' ח"ה' ח"י'
 ססרינו"מ צלע' דגס' חנו' ואס' צא' צעמ' וקמה' ונאש'ס' ח"י'
 ויס' וי' עוד' עס' ס' חלל' ח"י' צעל' ככל' י"י' להענו'ס' חו'
 ווילנו' שבת' ונ"י' ולא' יענש' ונאש' חלל' יסכש' צשרה' וילא'
 חק' ויח' חסר' על' חלל' וצב"ס' וקס"ד' ודוד' דנאש'ס' על'

ב תורה של דלונדון ד"ר"ת הוא פגומה א' אונדון לכח"ה
ודיעוד אינו חלל כשהאיקור נעוהם צתורה לא בן חם
האיקור אינו נעוהם חלל דל"ה בלל חק"י ויחלל ב"י ה"י
לכח"ה רב עמ"ה דלעמ"ה חות יו"ד

תורה אי דבר האב צ"ב וידות ופוקי דנצואים נחשבי
כדברי תורה ונוקט הוא מחלוקת בין המוצאים והמחזיקין
ז"ל בק"ם שורש צ' וענני' במדושי' על הש"ע א"ח ס"י ש"ז
ס"ק י"ג וי"ע להנציח א"ח דל"א ע"ד ואל"ך ושתי הלחם ס"י
ס"י ותי"ט צבחים פ"ג וי"ח וצפ' הסדרים צנורות פ"ד קק"ח
ולעיל ותי"ק/י"ד על ה"יב וידות ס"ק ט"ו וגם הלל"ג הוא
בכלל י"ג וידות וענני' בשורשי' מהם מצי' ה"ס ס"ק ט"ז צ'.

¶ כל היכל דכתיב צחתי הפצוק ואשׁ היינו אׁישׁ דוקא ולא
 אשׁה אכל אשׁ לאחר צי היות נאמר אׁישׁהוּ צין אׁישׁ
 צין אשׁה הנקישׁ צין קרבן חמינה דכׁסׁ עיצובני להכי לנודי
 הׁ לנוד כׁג ובני וצין חׁצ דלׁג ובקא אלהי סׁ חללי סקיה
 וצרכי קס סקׁה ויצין שׁוועה דקבׁצ עׁצ ועגׁ ודאׁס סׁ
 תשמישי דׁה לצי שׁאחר כׁי ווטת שׁוועה סׁ ליה וצני
 נקס נאבׁלר דעׁר קצׁב אילך וחתׁ חכנה שׁא כלל ״א
 וצחלודי על השׁעׁר סׁ חללי סקׁה עׁה

הם פשו קראלי חין אפי' לנאונים למדנש צהו כפי אשר
 יראה צעיקסן הסנכבי חינו סי' י"ג סק"ל ונשם הרמ"ס
 ונשר"ק

חמדה חורה הנאמר צ"ס לפעמים הוא מדרבנן חזל חס
חמר זה צלשו קושיא הוא דאורייתא דוקא הש"ך ח"י
ק"י כ"ח ס"ק י"ד ועין להרב נעים קונטרס ס"ק כ"א

זכרנו כי לא לערין אין עוקדס ונעומד פקחים פין
 אצל סהר וקניג קוברים דלפי זכרנו אי לערין אין
 עוקדס ונעומד זכרים סהלים קי קיי פקס ד"ס ללחם ביי
 ועיין לפרט יצן שמואל דק"ט ע"א ודל"א ע"ב וסוקובי קי

הגורם ד"ה שתי כתמות וצ"ל וירא ד"ה אל כל תעבור נרגש
על רש"י בצטני פסקוקים צהל ענינא לא חמי' חין מוקדם
ומאוס וישב ד"ה הוי דדין מקרה מקורס ע"ד

ה. הסגור דעסה עסה. עין לרח"ס ק' וספטים ד"ס וזבל
ספר ולהי' עוס"ס דל"ד ע"ז

ז יש דברים שהם דרשנים ואש"ה שהיו דיין להם להוראה
 וכן הכותב ואש"ה שלא פירשו בדבריהם כוננם הי"ל
 שיש קוץ להם וכן הכותב בזה האמת הוא שהוא אומהא
 הפרי"ם צ"ח תע"ח קכ"ג

אִי עֲלֵתָהּ לְהֵיכָל צִבְיָה אֲדָרְבָּי וְצִבְיָה וְכִיּוֹלָא עֲרֵם וְכִי
לֶה קֵרָא עֲוֹדָתִי צֹהַר לְעֵל וְעֲרֵכְתָּ יִדְּ עֵקֶד יִיג מִיִּדּוֹת
אֶם הַשֶּׁמֶךְ מִיִּחִי לְפָנָה עַל הַכְּבוֹד וְצִוְּאוֹתוֹ מִכְּבוֹד יִס

הוא נלחם דעביהם אצל וואל דכחיז וווקסם הוא דבר דלג
עביהם לעולם הע"ס וייתי הדרסה עכתיב צלחונה כיון דהוא
עביהם עכ"ל ח"י וינח דנח"א ע"א ד"ה עננח

יב מלינו למעמדם צ"ס דאע"פ דקאמזר ליכנא דאורייתא
לאו דוקא כו"ס חס"ו דאורייתא הרצ עפ"ה דאע"פ
ק"ה כ"ג מ"ס אל"ר צהקדמוס וכו"ו צ"ס יונא ד"ס ע"צ.

יב. זימנן לא חס הס"ם לבקש לדעת אלה דבויים דלורוסה
 דק"ס זימנן דייק בזה זימנן לא דייק ולי דייק הוה נשכח
 פירכא ועוד י"ל דלית לכושרי נמוס הכי סק"ל י"ד ס"ב
 בהסמעות לקעניי סג"ל ע"ש הסו' ועיין בזה"י חכמה ס"א
 כ"ל ז' ובסיו"ב י"ד ק"י סג"ל סק"ג

וְיָ מִלִּינֵי אֲנִי דְדָר אִי לְדוֹרֵי תַח גִּיּוֹר עֲבִי יִסְקִינֵי רִלִּי
 צֶה וְהוּא מִטְעֵנֵא לְכִין לֹא מְיוֹרֵם צִבְחֹז אִלֵּא לְרִלִּי
 דִּי יִקֹּו זֶה מִסְכַּחֹז הַלֵּכֵךְ דְּמַז זֶה הָבֵם לְהוּא לְדוֹרֵי תַח הַכְּחִי
 מַקְרֵה לְחִטְמִים לְעִשׂוֹת צִים זֶה שְׂרֹחִים לִסְקֵל וּנְסַחֲרִי שְׂרִין
 ס' ד' ס' ח' י' ר' ס' צֶהֱלֵל לְיוֹנָא

מלכנו דלונד צט"ס רוח מן הסודות ואש"ה לא הוי
אקומהא אלא מן הסודות מונס הרב פרי מיצ"ח ח"ב
לכ"ו

[illegible]

כללים על התוכפחות

אם נולדו ברוקסמא קמנאל תח"י ואח"כ רבי אונגר הלכי
בחסם להלכה ברבי נחצירו ולא נחצירו הרב חיים שאל
ח"א ח"י נ"ו

[illegible]

ד. תוספתא דפליגי אשקס דילן איכא לומר דדחין קי
 אמורא נקווי תוספתא דמיליט און דפליגי עליה אצל מרב
 הפוי קיל דבדיבוב לזו דקוממא היא כיכ דבדירושין וול הסעי
 איש ס' סעיף ס' סעיף ועיין ניש צאורס סהודס

ה תוסי' דלח' פליג' אש"ס דלין' פסקין' להלכה כוותא
הגם דלח' סניחו' לס' הסו' דאש"ס דלין' מורכחים

הם להצילם כיון דללא הוצא צט"ס דילן הצ"י יוד ק"י קס"ט
ועמ"ש צחי על הש"ע ח"ח ק"י פט"ז קק"ח וינ"ש עוד הכ"ב
צכל"ז על הסו' קק"ל הס"ע פ"א ומועזין דין י"ב

תוֹכַחְתָּא דַּפְלִיג עַל הַיְרֻשָּׁה יֵשׁ לַמַּסֹּק כְּחוֹסִי אֲלֵלָה הִיכָא
לְמַחֲזֵר טַעְמִיָּה לְהַיְרֻשָּׁה מַסְקִין כְּהַיְרֻשָּׁה כ"ב צְמִידוֹתֵי
עַל הַשְּׂמִיטָה שֶׁסָּה וְהַסָּה וְהַסָּה ק"י ז"ל וְעַמִּישׁ צִלּוֹת

שאלה (א) וציון ג"כ בעור א"ה ק"י תכ"ח יע"ש אש"ן
 חוספתח דפליג עם תירוצ' י"ס למקור כהירוצ' להירוצ'
 הוי צחורא גזר החרס' ונהרס"ך ח"ג ק"י ז"ן וענ"ש ע"ז

ס"י לנח דוד ח"צ בק"י סק"י 37 ע"ג ועמ"ס בלח"ה סק"ד
(ח"ה ועיין בק"י סח"ל דב"ג ע"ד ודמיו ע"ג ע"ס
בזה יע"ש חס"ן

ח תוספתות האנולאים לא היו זקאים זהם הסב פרי
הולר כי פני והסב והוור לרדו גם כ' ווליו חיל ויחיו
כשסידר כ' אפי' הסלשוד אסך וקצן כל הסביימות והתוספתות
שדע דמחלת' עיב ונעושי' עוד לעיל ונע' סב' על
הסביי' קס"ז

כללים על החורה נביאים ובתוכם אות אי עד 7^ה

✠ הודע אי אונזערן צדכר טורק לכחמיה ודיענדז
 ונהלוקת צין הרמאטוכים הצרכי חיון סי עייצ קקיי
 וצייז קיי ערצ בקים וניין להרב פוילח חצ"ק פ"א וואלדיר
 ונע"י לוח קפ"ג והזכרות חלי ע"ש ריש דצקדעס ל"א
 נאמר זה ונע"שע דכ"ח ע"צ וצ"ל ח"ד קיי וי"צ דצ"ך ע"ד
 דנהאליח חצ"ק קיי צין וצפ"ורי מנהג ונע"י ה"י קקיי .
 (א"ס וניין צק) זכרנו לחיים הכינו צדכ"ג ע"א ונ"ש צ"ה
 ולהספד שליון קס רע"ש חש"ן

לד"ר ע"ב עכ"ס צנז'ר הכללי וע"ס סטנצ'א סולקיס ע"ר וע"ס
לסרז סולקיס ע"ס ס"ק ע"ר

מזן בני היכל דכרדי צהורה אי ממשטיקן צרות עיני'ס הרב
מנחם מערכה רבי' אית' עיני' ונחמ'ס צעוירי פיהרס מעי'
רבי' קק"ס ור"ק ק"ס

יז זאת היתה לעצמם צד לנרות או למנע והכל הוא
 לכל היכל דקום ומנע פנימית למייל היא לנרות
 וכל היכל דקום ומנע היכל אחיה היא למנע הפנימי
 עם נערכת הג' ק"ק ב"ה דמיט נ"א ומס האקסוסימניס
 הסמי בנסים דמיט קצ"א

יאם כתוב בחולצת הפקוק ועל כיו לא חננין בזה
ואין לסוסקף אלץ בודאי היו לחלק מלכות בקרב על
יתרל גני דניק לכיו ע"ל

[illegible]

ב הַלְלָהּ וְנִשְׁבַּח אֱלֹהֵינוּ וְנִזְכֹּר צֶדֶק לְהוֹדוֹתָהּ אֶת מַלְכוּתָהּ הַלְלָהּ וְנִשְׁבַּח אֱלֹהֵינוּ וְנִזְכֹּר צֶדֶק לְהוֹדוֹתָהּ אֶת מַלְכוּתָהּ הַלְלָהּ וְנִשְׁבַּח אֱלֹהֵינוּ וְנִזְכֹּר צֶדֶק לְהוֹדוֹתָהּ אֶת מַלְכוּתָהּ

כא אם יש באמצע הפסקה את כ"ו ואח"כ אנחנו את
את הפסקה ללא יומא לחצב הכל ט"ס ונגילה ד"ב
ועיין להצב יד דוד שם עם שחילק בזה ויחסימ"א צ"ק. חל
אשכול צ"י אשר קם את הלכות כ"ו כעדומה שלא זכרנוה
וע"ה דמבשר ל"ה קלח צחצח הכי שראו להפסקה ויחסימ"א עוד
באותם מקומות

כב אומרינן ל"א זו אף זו אף בקרא ה"ע ה"ד ח"ס
קריקטין ב"ס חזרת חזר דק"ב ע"א ועמס"ל ק"ק
כ"ז

כג הא דלויי כל פרשה קאחזרה ונשנית לא נשנית אלא
 בעצור דבר קאמחדק צה לא נאמר אלא צחידוש
 העצור בנתיב צלד לא אה הוא יולא וכתה הסקס וכה"ג
 סנא"ס קי נאה ד"ה אלא נשני

כר   זנשקן חורס נכלל ג"כ ביזאים ופחזדים טור זקיען
תקל"ט

כה אין מיעוט אחד מיעוט אלול לבנות וא"ת דל"ט לבנות
מניינן לבנות ומהיכא חתי' למעוטי' אלא מליד' מיעוט
אחד מיעוט לבנות י"ל דשאח' הוה מועדו ונח' סוס דשס'
או ק"ו או צ"א להכי' למליד' מיעוט אחד מיעוט לבנות' חוסי'
ינחא ד"ס ע"א

כו אש הסעים גייתי קהל נדברי הימים והסוד קהל עליו
 איתא דהיי עבד יא דהגג על פקס לזה גייתי
 נדברי הימים שסוד אסוד ללוותו כחז קדם צומקם
 צקד כ"ד ע"י קס לזה לא צליו איתר עקד לטוד ע"ד
 יומר רב משכנתו יצאן ס' פלוד קד' גל

כז דבר שיש לו חשבותא מן התורה שקבל לתוורא הדבר
עניי ה"ד הרב עוקם שמו דע"פ ע"א ודקדוק עליו
יע"ש ועיין להרב קהלם יעקב דע"פ ע"א ודע"ש על וקצית
ליון ק"י ח"ס וק"ק עניי'ם צדקת' דל"ב וקצית וקצית כ"י דה"י
דדבנן ודע"פ מורס חע"ב דה"י צ"י סתק קמס צדקת' ודע"פ
יע"ש ועניי'ם לענין דע"פ לעיל חע"ב ה"ב ק"ק י"ט צ"ב ד'
וצדקת' על הסע"ש ח"ס ס"י ק"י קק"ב חל"ה ד"ס דלח"י וד"י
דבסג דדב"ה דסע"ש חע"ב חע"ב ק"י ע"י דקבקי להחע"י
ע"י ק"ס ביון דלח"י חע"י ס"י ד"י חע"ש ק"י ק"י חע"ש
דע"פ סגד ועניי'ם צדקת' צ"ס לעיל חע"ב חע"ב חע"ב י"ד
צ"ב

ב דבר שיש לו סמכותא בקרא חינו דומה לדבר המצוי בקרא כגון אלהי' ללשון תיכא לנבות תיש חינו דומה לנפוצה בקרא מה דרשם ח"ו כי טעו ס"א ועיין למעלה בנכ"י עס קט"א ד"ה האם היום ונא' דשי"ד למחן על מדרשם דדרשם סגור דלח ס' הוה דרישה גמורה ויש' ונפוצה בבינא דזה לעיל ס"ק י"ב וס"ק י"ד יעמקוס לעיל על מדרשם ודוק

כ"ב אחין וגו' מהם לבוים ואחים ורקס קהם וייעונו
לדעת המנוצ'ם הם אחנכתא חצל לדעת קס' ודעוניה
הם דברי תורה הצרכי קס ד"ה וסוז

[illegible]

לא
אשכחן צ"ט"ס דלדבר ללרין טוס רצוי בקהל כדי
שלא הדין ועבדו הש"ס אינו אוונס הדין וטוס דשטיי
בלו דיש רצוי דלדבר הטוב וטון הוא דלא ידעין טוס
ונטות דק"ח ע"צ, ז"ה אין

בנקוט ט"ס ז' וינצוים ודנ"ס הס"ס סחל וינצוים
ואחרינא לא דנ"ס אין להקשות וינצוים אחר לנאי
אלאריך דה"י הפטוים דגס וינצוים האחר יה"ס ז'ה לנאי
וינצוים ז' ואחרינא לא נדע דה"י סו"צ י"ד ק"י קנ"ו סק"ב
יפעת לנאי ד"ס להקדק בן ונדנ"ס סה"י חולין דקבי"ר ד"ס
בית ונצ"ט עוד בזה הקדוש וינצוים עוד סה"י בחולין דק"ב
ע"כ ד"ס נצ"ט

לֵב אֲשַׁכֵּן בָּתִּים מְרִיבִים אֵל דַּעֲיָק חֲרָם וַתִּשְׁמְעוּהוּ וַתִּקַּח
הַסֵּם וְהָבֵא צִיּוֹן לֵיהּ לֶחֶד לְרִשָּׁא וְחִסְרָן חֲרָם שֵׁמוֹ
יִהְיֶה לְמִיד עֵצ אֶלֶף לְעֵד הַסֵּם הִיא אֶפְסָר לְיוֹמָא לְחִבּוּנָה
לְחַוֵּל לְחִיבָתָהּ בֵּן וְיִלְלָל כְּחֵץ בֵּן שֵׁמוֹ חֲרָם כְּחֵץ חֲרָם
בְּחֵסֶה דְּחֵסֶה אֶלֶף לְחֵסֶה חֲרָם יִסְרֵי יוֹמָא לְעֵד עֵצ כִּי
לְבָלֵל הִיא וְחִסְתָּהּ כְּחֵץ לְרִשּׁוֹת וְחֵד חִיבָה וְעֵצֵי לְחֵלִי וְחִסְתָּהּ
וְעַקֵּץ קוֹפִים יִתְּנוּ וְחֵסֶה וְחֵסֵן בְּחִסְתָּהּ דִּם עֵל וְעוֹמֵץ
עוֹד חֵסֶה בְּחֵסֵרִי וְחֵסֶה קֶסֶם בְּחֵסֵרִי בְּחֵסֶה חֲרָם

[illegible]

י"ב וידו' שבחבזבז דעת הכוזב"ס זכ' פאל סדור סי
 י' דומח"י נהי' פסני אלב סי' הפסקין ליכא הנידס
 דע"ס אלד ונחא סדר הנידוסות אומכ צתוי' זכ"ס ע"כ ליכא
 דע"ס פנח' סתומ' סתאקוס' אומכ ונחא ונחא ונחא על
 דע"ס פנח' סתומ' סתאקוס' אומכ ונחא ונחא ונחא על
 דע"ס פנח' סתומ' סתאקוס' אומכ ונחא ונחא ונחא על

לעצת 1727 קתם הכתובצבורים אלה פתח ורחל בנעשה
 כחשם חמילין דקייב לעצת חייב ויין אחר כגון חסידים
 ונעזר הנחם ואליהם ששאלו ונעזר הכתובצבורים בדכתיב חסידים
 ונחשמים ואליהם נעזרים נעים ונחשמים נעזרים לא נעזר
 כסבל זה צום אף בחסידות ויחסי שקשה נעזרים בחסידות

[illegible]

פסגים ואוכסיות דקדק לזיווג זו ואלייל זו כמו עים
 קנים עדים חר שלשה עשר חקוני' חשבים דיה יום
 חלה כל חקום שבאחר חלה בחינה פסל חת החלשונים
 לבר דקליק ענינה כגון חלה חוליה שבקוף חקני
 חלה דברי חכמה שבקוף כי החל החקוני' ח' חלה הדברים
 דברי חלום ומהלך קוסים ל' בחור קבת דייב כ' ח' דיה
 חש"י

המים

אם נשחק צוקוס מן חס"י ק' כי תבא צב' אם הוא
הזהב והדגוס הנקלוב ק"ס ואלה כללתי את העיר בנפיק
ען קרחה ולפי צעלי החר' צב"י ר"ס משפטים אפי' חז"ל

[illegible]

סז נא כל נא הנה' בזה'ז' הוא לשון בקשה חזן עשנים
הנה נא ידעתי הנה נא אדני קומו נא שם לשון דאגה
דעבדיו הגיז השעה ללחוג סונח"י ים לך לך ע"ש הסוקוני
ולק"מ מאל תאכלו ומנו נא דהנה נני' פ"י הסוקוני לשון בקשה
וראות ואין דובטל היא מיוהרה אלא דקשה ונני' הסוקוני
בפסוק אל נא רפא נא דפי' לנא שפני הוא פירושו עבדיו
ע"ד וכן פ"י בק' צא דבר נא שהוא לשון עבדיו וי"ל דכונה
הסוקוני לומר חזן חז' שם לשון דאגה דוקא אבל י' נא
עוד בלשון אחר כפ"ו עבדיו ויבאר כל אלא במקומו א"כ
לפני נא דלשם א"כ פתח כי א"י לשון עבדיו אבל שאר
נא אפשר הכי ואפשר הכי ודוק .

סח יבקש אדמו"ר מדכבד הכבוד צא לאשמועינן לאינו
לא יסוק גמור ולא אדום גמור כשי צפי תהלים

[illegible]

סמ ואין צוואלע העקוק קעגן דאס גאנצן אל אס צהחילת
העקוק ווארן טאלטן קעגן דאס אל צעכטונד ווארן
באילו קאר צום ואל ס'ס העפעסטן צהחילת רש"י ל"ה צ"ס'
אל צאלט פריערדיג נאךפאלגן ע"ד .

ע
כיון ונתחלף ברי"ש כמו נצובדלכל נצובדלכל רש"י בערכין
דל"ג ע"ט וזיטעוים קיי ל"ג כ' דכ"ף ונתחלף בליון
עיר"ד ועמ"ש לקי ק"ק ע"ט זכ"ד .

ע זאת תורת כ"י ב' רש"י בצדק לו דבנ' וקוס שנאמר
תורה צא לרבנות והר"ם צ"י ת"ח ח"א כלל ד'
והח"י צב"ל ח' הצי"ח ונח"י זכ"ס ד"י"ח דכל' וקוס שנאמר
חקק ויתורה אינו אלא לעבד ולאו ליטון מהד' עממ' כ"י ע"י
והנח"ס ד"י"ח ע"א וחקק רב' דיתורה דצ"א לעבד סיינו ב"ס
הקוס עממ' וז' הס"י קס' דהקוס לא צ"י עממ' תורה וז"ל
תורה לנאמי אח"א ד"ל דלש"ס דרש"א אח"א כ"י וי"ד וק"ק
דצ"א לרבנות כמ"ל וי"ל דדצ"י רש"י דר"ק לו סמ"ל הס'
דלא כהלכת"א דהס' דצ"י ר"ק צוצח"י דפ"ד ע"א ור"י פלג'
עממ' וז' הס' צ"ס קס' צ"י ונח"ס דהלכ"ס כר"י ואצ"ג דהס'ו
קס' כ' דצ"י לר"י וי"ח אח"א נח"ס חסרת' לר"י וז"ל
עיקרית דהס'ו כחצו הס"י צב"ס ד"י ע"א דז"ס רש"י לר"ס
לצ"ד ע"י"ד .

[illegible]

השמות

מפארת המים מעליהם הביית ס"ק נ"א

זלמן חני הדל בעצמותו צלמוהי וי"ט צפנים בזה כחציה
בקרדוהי תפילות בלבו מן הדל אלל ויוסף עבת
ויהי קויד למחיות פהיל ברכת קיינתי קויד למחיות
מן הדל וסוקי ריש להס קבעת בל" ווקדס השבת וישראל
ויהי בל" קיינל וטין מחיות קויד למחיות וישיית מחיות
על

וְלִיטוּ צִיָּת בְּזָקוֹס יֵיטֵשׁ דּוֹגְמָא צִיָּת וְעָשׂוּ אֹרְחָא שְׂפִירָטוֹ
וְיֵיטֵשׁ וְעָשׂוּ אֹרְחָא הַמְזִקִּי: קִדְר לֹא דִ"ס צִיָּת הַשּׁוֹמֵר
אֹרְחָא וְצִיָּת וְיִקְרָא דִ"ס בְּמַלְאוֹת שֶׁבֶן קִי"ל לְכַסֵּי וְגַם וְהַמְזִקֵּךְ
וְיֵיטֵשׁ בְּזָקוֹס צִיָּת דּוֹגְמָא וְעַן הַמְזִקֵּן שֶׁכֵּן בְּשֶׁטֶן וְכֹא"ס הַמְזִקִּי
קִי וְאִירֵעַ דִ"ס וְעֵצֶל וְעִנְיָא שֶׁבִּיּוֹרִי מַהֲרָה וְעַיִן הֵלֵךְ קִי"ק קִי"ו
דִּיעַ לְלִמּוּד בֶּן כָּבֵל הַמְזִקִּי: וְלִיטוּ דְּלִמְחִלָּה וְזֶה צִיָּת עִנְיָ
וְהַמְזִקֵּךְ יֵיטֵשׁ צִיָּת דִּ

ט וְלִי וְלִי שְׂהוּא בְּמִקּוֹם עִם כְּמוֹ וְיוֹסֵף הֵם בְּמִלְכִים
הַלֵּכְךָ וְהָאֵת הַסֵּדֶר הַזֶּה כְּמוֹ עִם הַסֵּדֶר . הַרְבֵּה קִרְבָּן
הַסֵּדֶר קִי וְיִקְרָא ד"ק ע"ה .

ס"ב חל'ף מכתב'ך במקום יו"ד דמלינו ח'ס'י חב'י דוד במקום יס'י דס"ג במכתב ק"י ו' .

וְהָיוּ דְקָבֵר כִּי יוֹחֵזֵן דְּהוּי לְמַלְק וְקִינִי"ל כּוּוֹתִים ה"ה
 הִיבֵם דְּמֵל אֲפִשְׁר לְמַחֲבֵב בְּלֵא וְלִי כְּחֵיז בְּלֵא וְלִי
 נִשְׁעִי לְפָנֵי ה"ה זֶה בְּקֵדֵא אִיז סוֹד דְּלִמּוּ וְלִי לְמַלְק אֲבָל אִי
 כּוּס כְּחֵיז בְּלֵא וְלִי וְכוּס וְהַשְׁתַּחֲוֵי נִיז שְׂפִיר שְׂחִים אִיז אִם
 כְּחֵיז וְלִי אִיז לְמִסְוִף דּוּקֵא אִרְבַּע שְׁנֵי יַעֲקֹב הַמְדַּפֵּס בְּדַעַת
 וְקִינִים קִינֵי בֵּל מִשֵּׁי דִשְׁ"י בְּמַנְחִיז דְּלֵ"ל רַע"ל וְעַמּוּ"ש עוֹד
 לְעִיל סִקָּד .

סד לכתוב ולכתוב לל אחריו כבר עמדתי אני עני בזה
לעיל מנצחת הלמד ס"ק א"ך הצאתי מ"ש הל"ק"ג
ס"ב ק"י ע"ז וצ"ח ע"ש הדל"ס והקפתי על הכל"ס ונח"ס
הוא עליו צ"ק שנות ע"ש ועתה חזי הויה להכח נח"י ק'
נח"י שנות על כלל זה כנח"י יד וישב זה בהקפאתו קס
ולח"ל לזכר רמ"י כ"ו ה"ל לכתוב וזה הכחן וזה וזה
פסקה או עמוד ולא היה לכתוב חס צא יצא הכחן גם
כ"ו לנשות ג"ס כ"ו ולפי הכ"י הך קופי"ה לוח"ל שח"י כמות
נקודות אינו כל פסקה שח"י והקפתי בצביל דבר שנתחבר
זה כספית ולא כדברי המקשה ה"ל לכתוב אותו דבר הודות
באחיזה ראשונה ולא היתה הפ' ל"ל פעם קטנה ולכתוב זה
כונה נוקדאות יחסי בצביל דבר אחד גם כמות נקודות נוקדאות
אנו למדן דבר אחד נוקדאות היתר"ס כ"ו א"ך א"ך ג"ס
ואילו היה כתוב אותו דבר צ"י לא היינו לזכור נקודות
היתר"ס אלא כ"ו כמות היתה וזקבל עליה שבר עכ"ד
ולפי דבריו אלו נתישבו כונה קדושות ק"ס לנקודות על כלל
זה וענ"ש הנח"י והמקפתי ק' נקודות ד"ס ועתה הכוונ.

[illegible]

סו ואלי צא למוסדך כגוש ירמל לך ימן ויחזור ויהי ויג'ל
 דסוד קס צתחי הכהני ללל ס"ס דלחי בן באלוב
 הכהני ויחזק ויהי ס"ס צה" ויחזק ס"ס
 ס"ס דלחי צא למוסדך צה" ויחזק ס"ס
 וימן ע"כ ויחזק צה" ויחזק ס"ס דלחי

השמחות

לכך הסתכן. ואולי אומרו לנע"ד דברים אלו לא יקבלם שכל אבנאי וצר דעת דו"י זה אומר כן ואם נאלצו דבר זה ללך שיגע לכך סומך לצדו נאום. וכבר נאיתי לנחמה"ק ז"ל דהציר כל ס' הפוסקים המדברים צע"ז דת"כ ונאום חי ולא עלה על דל שפחו ס' כזה יע"ש בקי גמי חיים דק קמ"ח ע"ג ודוק. ואם היה חשש בזה נאום אחר שכתב הצ"ח בלח"ה ס' קמ"ח ל"א ק"ה שאין להתפלל צדתי ידים המרשתי אצל היו לריבים הש"ץ להזהיר לחתן שיקיר שתיסן ולא האמת בלדל אלא דגם בזה היה נראה לי דאין ללך כיון דהסתכן הוא כדין ונלך כנ"ש נלך ציפיו וכו' אפשר דסומך אלאו דבר קטן כזה ודומה לו סוף דבר כחילת דבר דנע"ד הונעט הוא דאין לחוש בזה כלל אש"ן).

שייך למערכת התני"ו ס"ק ס"ו

ומבאן ראוי לכל ירא שמים לנפשות יקרא צכל יום קדש חק לישראל הנקודר והארי"ל זל"ה אחר התפילה וב"ש לת"ח דיוהר יומה וישנוע חכם ויוסף לקח. (א"ה) ועיין בספר פתח הדציר ח"א דנ"ז ואלך להציר כל קצרות הפוסק והנאמן עד היכן ללך שיהיו עליו התפילין אחר התפילה ולצדק פסיק ותני ח"ל עלה צדיו כל מה שצד האדם לקיים ד"ה ס"ז לקיים ואינו נשאי להקל באומרו אין זה אלא חומרא צעלנו כו' וכ"ש לת"ח שלך להסתגל בחומרא צעלנו לש"ש אש"ה חת"ס יקל לעלנו לעמוד הע"ם וכו' עכ"ל ודבריו חיים וקיימים. (אש"ן)

על קידורי התפילות דאין נחבירין נעין המאורע ר"ח סנוך לחתונה דלפי מ"ש צפנים לכ"ע ללך לומר בתפילה נעין החתונה וכן נאמרו צכל התפילות שצנ ור"ט לומר נעין הסתיוס קנ"לח. ועתה נאמרי בזה עם רב חציצא הרב הכולל משר"ש ארדיעי נכ"ו ונא"ל אומר לי נאמרו רב דנאמריי לך הוא הרב שונן הנאמרה והנא"ל לי מ"ש דק"ד וכתב שם ע"ש צכח הספנרה שצנ ור"טו דנאמרו לחתום צדך נאקדש הסצנ וישראל והנאמרי דענוד עם משר"א פאלונכו ז"ל והוא אומר ללך לומר כנ"י צדך הצכח סנוך לחתונה שצנ ונאמרי וסוד לחתום צא"י נאקדש הסצנ וישראל והנאמרי וניסתיי מלחמירין צנוסף שצנ ור"ח סנוך לחתום וסוקי ר"ח להס קצנע צא"י נאקדש הסצנ וישראל ור"ח ע"ד. חסר שנקס על נאמרו סלנו צנוסף שצנ ור"ח שאין לומר נעין הסתיוס סנוך לחתונה והוא פלא לנע"ד.

השמחה ממערכת השי"ן סק"ד

מ"ש הרב חוות יאיר דכ"א ע"צ דנאמריי יד נעין להקיעת כף איו אלא כענוד וצנוד. 2. ומה הנעס אנו אומר כנו כן צנוד שכלתי לקלח ש"ץ כשתוקעין כף לחתן ציוס הקידושין צצ"הכ ויש מהסתמיס שהס נאגדולי העיר יש להס צתי ידים ונאמרו לו הש"ץ שיקיר הצית יד נעין כדי להקוע כפו ולהסצניו כנאמרו העירנו יע"ל ונאמרי להס נעין להס זה ללך להסיר הצית יד ולא ענו אופי דבר יש מהס לומר להס שכל דבר סולץ צין כפו

תושלבע

אמר הנאמרי. אורו יג"ס. אצנחם צנאמ. וקלח זה אל זה: צה שעתה דחוי הוית סוד הספר דנאמרו ונאמרי: קדחתי שצח זה נאס האל צנל עולס עומי ונאמרי:

למן יולד דחוי. סימן **אברהם חוק**

אחה האל. צור ישראל. לך נאה ולך יאה. שיר ושבחה
הלל חמרה
יבעת שכבי. ובעת קומי. לילה ויום. לצור מחסי. שמך
נורא. לך אקרא:
ירחום בדין. עמו ידין. ברחמי אב על בנים. ירחם נא
חיש מהרה:
יחלא אתה. מהרה את. עמך בבאר המים. זו תורה
וכה וברה:
ימלכי ישלח. לעם נמלח. פדות שלם. לעיר שלם. היא
ציון קרית יקרה:
יחמדתי וגם ישבתי. בצילו בתוך אהולו. בהר המור
הנבחרה:
יוריים בקצוי תבל. קרואים נחלת חבל. לישראל שה
פזורה:
יקורא הדורות יקבץ. לעמו כחמה ברה. ערובה בכל
ושמורה: תם

ביום כל דבר הלמדך ביום אי לריך לשתות מונו דעניות
 דכ"ח ע"ב קק"ב : כבוד לציור אי מהני מחילה
 או לא. דל"ח ע"ב קק"ג : בוונה להוילא לאחיה או
 צעיק וכן אס ענה אמן אפי' לא כיון להוילא. שם קק"ג
 ע"ב : בוונה שביון לפני אחר צנככתו וצטעת הצרכה שבת
 אי ילא צום שביון תחילה או לא. שם קק"ד : בוונה
 לענין

השמות

כ"ח ע"ג קק"ז : פטור חלל חסור חס נאמר דוקא גבי שבת.
ד"ה ע"א קק"ד וסם לדוקא בדבר שפועש מעשה . קק"ה :
פסקי רישא ולא ימות לדוקא בשפועשו ע"י ישראל . שם
קק"י וסם ק"ק י"ב דלפסור נדרי וי"א נדלוריתא : פירות
לענין חומים ד"ה דצרכה ספה פוערתן . שם ק"ק י"א
פוער צרכה אחד חס שותין צ' ולא ערצ להצירו ונתן לו
לשמות חס לריך צרכה אחת . שם ק"ק י"ד :

אות הצירי

צירוף אובל ונשקס חס מלעוף לענין צרכה אחת .
ד"ה ע"ד ק"ק י"ג : לפורנים שלא ליטול ציוני
הסול וסלא ליטול צריח ולא כלם צבת אחת . ד"ה ע"א קק"ד :

אות הקוף

קידוש לענין ק' ארץ ישראל שנתאחד חלל צנו צח"ל
צבת השפועות סחל ציוס ו' ושבת וצנו מקדש
צלי שבת ונחיר של ייטו בקידוש אי סוי הפסק לאצור
סאינו לריך חלל לשבת צלצל . ד"ה ע"א ק"ק י"ג : קטן ,
לענין חינוך מלחם זמן נחמיל . ד"ה ע"ד ק"ק ל"ה : קטן
דלא ספינן לי איסורא צידים אפי' איסורים דרצנן . שם קק"ג :
קדיש , איזה וסס של חיוב ואחרי וסס נשות . ד"ה ע"ג
קק"ה : קדיש וקדושה דיענה כל סלא הסלינו להציר לענות
שם קק"ט : קדיש חנוך סלאחר י"ה . שם ק"ק י"ח :
קטן . חס חייב צוואה דרי מדרי חס מילא צוה לגדול .
ד"ה ק"ק כ"ה וסם ק"ק כ"ט דלין צ"ד מלוין לספריסו
וסם קטן סאינו מולא להציר חס נחמיל אי וסס . קק"ל : קדיש
לחונך סבן על אצור אפי' חס אצור פחות ונשקס סנה .
שם ק"ק ל"ו וסם קק"ן דרצנן נהגו ללוות לצניה סלאחר
צכל יוס שנונה קדשים וסם צנוסס הקדיש חקבל כ"ו .
ק"ק ז' : קריאת סעו וסס דלוא נשכיר חס חצירו . שם
ד"ה ק"ק כ"ו :

אות הריש

ראש חודש חייב לשנוס צו . שם דס"א ק"ק ז"ל :
ריח רע סגגיות של מיוני נגלים חס מותר לקרות
ק"ש . ק"ק י"ד :

אות הושינ

שבת הנחלל שבת נשוס פקוס נפס אי לריך כפרה .
ד"ה ע"ד קק"ך : שבת , לענין קידוש לבן אי'
צבא לח"ל צבא . עיין לעיל חוס הקוף זלייננד : סהסינו
שנצרכין צלי ייטו צ' ש"ג וסלי סנא דלא נצרכין צשופר
ולול צ"ו צ' ש"ג . ד"ך ע"ב קק"י : סהסינו אין וצרכין
חלל על דבר דחיסא ל"ס וכלל סלדדים . שם ע"ג קק"ט :
סהסינו צנלנא שסכח ולא חונר חס יס ססלונס כל ז'
שם ע"ד ק"ק ע"ז : סהסינו , חס יבוליס לוונר סנסיס
צסללקה סגרות צ"ו ע" . דכ"א ע"א ק"ק ע"ב : סהסינו ,
על אגסיס וספוסיס אפי' ס"ס ס"ו צ"ו וצנענא אין
לצנך על כל מין ומין . שם ק"ק י"ח : שבת רי"ט אין
להזכיר סוס חטא צתפי' וסחיות וכן צ"ו ע"ד ד"ה . דכ"ב
ע"א ק"ק ח"י : שבת , שצות קרובה סחירו שצות סחוקס
לא סחירו . דק"ב ע"ב קק"א : שבת , סעודות שבת חס
יכול לעשותה מדבר איסור . שם קק"ו : שבת , חונית לגוי
שצות . שם ק"ק י"א : סוכה אי סוי חוס או סוגג או
נח"ד . קק"ב : סת"ס אי פוערת אכילס לכתחילה צצרכה
ססח"ס . דף ק"ג ע"ב ק"ק ע"ל : סהסינו צצין סוללים
דלסור חס דלא קודם וצירך ולא חלל . שם דק"ב ע"ד
ק"ק כ"א :

אות התוי

תענית חס וסענין על סדבר וסגפס צ"ו . דף י"א
ע"ב ק"ק ל"ג : נשוס , חס נסדי לעון מולא
זכר

לענין חונית קודם כל מלחם יסוד קצ"כו . שם ע"ג
ק"ק ז"ך (א"ס עיין וי"ס חני צפנים . וסו"ר לסחיד"א
עלנו צפי סעסס סרגל דף ע"ב ט"ו צ' סלין לסנו"צ וסחאו יסו"ס
ועיין ג"כ צפי כו"ס ק"י ע"ב צק"י ספי צסענוס) :

אות הלמד

לולב צקדר סענוסס סססוס סלריך לנענע צעירנו
סססס צקו סריצו וססוסס כדפס צסורי סססס
סעסכס סרי"ס ק"ק י"ד :

אות המם

מראית סעין דלונר חז"ל דלסור צלחס אופן חוא
דכ"ס ע"ד ק"ק ט"ו : ועיין סחיוס סמוך
לסחיוס נכסס לעיל נערי סח"ס . ועיין צפי סען סססס ס"י
ח"י ד"ה ע"א ועיין סססנוס : וסס , אין סייך לוונר לא דצבר
סוליס קק"א : וסס , מליו דסוה דריצבד . שם קק"ב : מולא
אחד להצירו דוקא צנכס ענו . שם סק"ן : מלח עסס
ססונן גרנא דנסיס פטורות צלחס אופן חוא . שם ק"ק
כ"ב : מוליס חס מותר לקרות קודם חונית צרכה וי"ס .
ק"ק ע"ג : מלחיס סעין חוא אפי' צוירי דרצנן . שם ק"ק
ע"ד . וססגיס סכסב סטו"ג ז"ל נכסס לקון צוסססות על
ססיס וספוסקיס חות וי"ס יע"ס : וססגיס סכסב ססצ"ב
ז"ל חס דלוי לנחוג ג"כ צעירנו ס"י חו לא . שם ק"ק ע"ה .

אות הסמך

סגולה וסיקון לני סצניו וסס צ"ו . ד"ה ע"ב קק"ז :
ק"ב לסקל חס עוסס סוליס וס"י חו צכך .
ד"ה ע"ג קק"ח וסם קק"ט צוילתא דונססס חו חוסיין קצ"ב
וסם קק"י"א דלא נלונר כלל זס חלל צצרכה סוליס . שם
קק"ד : ק"ס חס ספי של איסור מלוי לא עצדין ק"ס .
שם ק"ק כ"א וסם ק"ק כ"ב חס ספי אינו מלוי לא ססצין
לק"ס וסם חס ספי חוא וסססון יריסס דלא יוקרי ס' וסם חס
ססיס צכל סלדדים סלוקיס סכמי יסחלל ק"ק כ"ד : סונא
לענין סוליס ססליות צלחיס : שם קק"ך : ס' דרצנן לקולא
שם ד"ה ע"ד קק"ג : ססס וסס"ך וסלוקת דק"ל סלכס
כססס . שם קק"ד : ס' דלוריחא וספס דרי וס"ס נכסס
לקון צכללס על ססו : ק"ת יס חיצת וסנו ססור רסס
ויס ססור דגס . ד"ה ע"ב ע"ב קק"ל : ק"ת סנולא כחצ צפי
חונר אסר סקקלר חוסס מלל צולרי . שם ק"ק ל"ד : ק"ת
סנולא עסות דססר חוס חו יסר חוס סכל סלוי צנכסס
סענין כ"ו . שם ק"ק ל"ה : ק"ת סנולא דבוק חוס חס
ע"י סג חס לריך לסוליס חסר . שם ד"ה ע"א ק"ק וי"ד .
ק"ת סנודע ס"ס צו כוס עיפות עסוה סלא צפי חוס חס
מותר לקרות צצבת . שם ק"ק וי"ז : ק"ת חס מותר לסוליס
נצית סכסכס צנכס צפי חוס להוליסו צצית ססנוך . שם
ק"ק וי"ח (א"ס ועיין צפי ססחי נכסס ד"ה וליך) : ק"ת
סנכקע צעס סקריחס על סני סעוה וסחל סחיצס לסחיס
חס מורידין חורו . שם ק"ק וי"ט : ק"ת , חס מותר לסוליס
נצית סכסכס סכס כדי סיעלס סיסחלל רססון . שם ק"ק
כ"א : ק"ת , ציוס ססוליס צ' חו ג' סיססר סוליס סלא
יסס חסוריו לס"ת . שם ק"ק כ"ב : ק"ת ססוליס לפססס
סקלס וסולא עסות צספוק סססון חס לריך לסוליס ק"ת
חסר . שם ק"ק כ"ד :

אות העין

עניית חון חס שוסק צחורס פטור וסלענוס חון . דף
וי"ו ע"א קק"ט : ערצ וי"ס סלילס סייך ג"כ
ליוס לענין דלא יצו צססוריס . קק"י : עונר , צקדר
לסס יסוד דנחיר ספי סעונר צלילס חסורס לא יסונס .
ד"ה ע"ב קק"ך :

אות הפא

פסור ון סדבר וסססו אי עביר איסורא חו לא . דף

אות א' יע"ש) דס בצד פנעמלע צבלי פאטיר ונוקצ ליינדי
צאות וי"ש יע"ש. דגים וגזינס יחד מוליד תכונה נעם וחולי
הלכנת צ"נ. ד"ל ע"ל ק"ק כ"ח ונלויין ג"כ לקונו אות
קו"ך יע"ש: דס צל"ס דר' אס ה"ס פסק אס ה"ס צמקוס
סאוקר. ד"ל ע"ד וליך ק"ק ו"צ צאויך:

אות הדיח

הוכחות הגוים דאין להסקין יותר על נס שמונ' ד"ל.
דכ"צ ע"צ ק"ק כ"ח: חילול השם הוא הנוקצ
או גונב גווי. שם ק"ק כ"צ: חרף דמסור לשם לעמס
פגום הוא ונדארייטא. שם ק"ק כ"ח:

אות הטיח

מעם לפגם להחריף נשום ליה לשם ואוקר הוא
ונדארייטא. דף כ"צ ק"ק כ"ח: עזילס נסים
דרגילות לעזול ג' פעמים. דכ"ג ע"ג ק"ק: עריפס אינס
ה"ס ואינו מוליד. שם ק"ק ו"ג וק"ד וק"ד: עיסרת
הונת נ"י שצא עליו הנעם וונת אס יכולים לעסר גופו צמים
שם ק"ק: עונאח כהן א' יס צאצא היולא ונן ה"ס כצרייתו
דכ"ד ע"ל ק"ק ו"צ: עונאח ונן צעלונות הנעם שאין צהן
לא רוב וניין ולא רוב צניין. שם ק"ק ו"ג: עונאח כהן
צצתים הסמוכים א' ה"ס דר' או לא. שם ק"ק ו"ד: עונאח
צצתם הסנקת א' ונדקדקים הסנקים צה או לא. שם ק"ק
נ"ו: ענש כציקל א' ה"ס דארייטא או דכ"ג. שם ע"צ
ק"ק נ"ו: עונאח גוים אין ונענאס צאחל כ"י. שם ק"ק
נ"ו: עונאח צצער גו' עחזר לעפדו כגון הסווייטא אס
יכולים הסנקים ליגע צה. שם ק"ק י"ח: ענש לפגם
דלכתחילה אסור ז"ד צדסיה שצח ונעיקר. שם ק"ק ו"ג:
עזילס לידס צו"ס ז' לפסירה א' ונחנת או לא. שם
ק"ק כ"ד: עזילס ליוולדת אין לריך ו' לוכר ופי' לנקצת.
שם דכ"ס ע"ל ק"ק נ"ו:

אות הייך

יך קולדת לענין איקורים יס להחיר צעירי דכלי ג'.
דכ"ד ע"ד ק"ק: יולדות שונותיות ו' לוכר ופי'
לנקצת ונחג צעעות הוא. שם ק"ק נ"ו: יין כקך לענין
ונגע ישנעאל צין שלנו. דכ"ס ע"ג ק"ק ז"ד: יין כקך
צניקוס הצא ע"ג יין שנגע צו הישנעאל. דכ"ו ע"ג ק"ק ל"צ:

אות הכף

כבר פנעמלע צבלי פאטיר ונוקצ אס כאק. ד"ל ע"ל
ק"ק ז"ך: כבר זקן יס אפילו כסחא ונן ק'
כש"ס לו הדנת זקן ונח שאין להחיר כד. ד"ך ע"ג ק"ק:
כבוד הכס אס ונחל על כבודו אס כבודו ונחל הוא ונחלו
לחוראים. שם ע"ד ק"ק ו"ד: כבוד תלמיד לרב כילד הוא
שם דכ"ס ע"ג ק"ק: כבוד רבו דרבו א' חייז או לא.
שם ק"ק: כבוד דסא כ"ד שעות יס חילוק צין קדרה
חדשס לינסה. דכ"ע ע"ל ק"ק י"ס. כבוד, לענין מדרס
יין ודצט שצאים ונלד הצצר. שם ק"ק כ"ו: כבוד כנצובל
ל"ל צחלב שחונס. שם ק"ק כ"ח: כבוד אציו ורבו
כשונכירס לחחר וניתחם כילד יאמר. שם ע"ד ק"ק ל"א:
כבוד, צאחס ונקונות פטור ונכצד לאציו ולרבו ולגדול
ונונו. שם ק"ק ל"צ: כבוד חניו אס הוא ככבוד אציו או
לא. שם ק"ק ל"ד: כבוד אציו ואינו לנח אין ונככירס
בקיוונס. שם ק"ק ל"ס: כבוד א"י ונל אציו דהכ"י איפסיקא
הלכיתא. ד"ל ע"ל ק"ק ל"ח: כבוד כנצובל צאחל איקורים
ה"י ונן הסורס חזן וצ"ח. שם ק"ק נ"ל: כבוד אציו ורבו
אס יכול ליעול שרנס צפניהס או לא. שם דף ק"ג ע"צ
ק"ק ז"ל:

אות הלמד

לוייה לונת דנענין ת"ת. שם דל"ס ע"ל ק"ק ק':
לויס

זעו לצמלס. ד"ך ע"ד ק"ק ו"ג וק"ק י"ע וק"ק: תפילס
שאוונס צלחש אס נקרא תפילת לצור. דכ"ד ע"צ ק"ק:
תפילס, ח"ס נקרא ת"ל ואח"כ נקרא צענת סה"צור
ונחפליין. שם ק"ק: תקלס נמלא צמ"ס צאנורא אחד שצח
לידו תקלס. שם ק"ק: תגלין נכלל צמנים וירקות. שם
ק"ק כ"צ: תפילת ליצור קיל מליך לעשתה כסואס. שם
ק"ק כ"ד: תשד"ש סוויטס דה"י כסחיס צונן סחא"י כדי
שלא יצואו לחלל שצח. שם ק"ק ו"ג: הסלים עוז לקראת
קודם תפילס. שם ק"ק ו"ד: תפילס צגירקת סש"ס דרצ
ל"י של שצח צו"ס. שם ק"ק ו"ח: תפילין שנפלו נס
כסון יתן פנונס ללדקס. שם ק"ק ו"ו: תענית אסחח
ה"ס ג' ימים לרופים. שם ק"ק ו"ח: תשונס, כשאסח
תוצעת לרצו מורס יסיו לס צמים כצוים. שם ק"ק ו"ע:
תסלים, הקורא על סקד איו נסאי לקדווס על פה.
שם ק"ק: תיקון לנ"י ששסס הגוי ונלחכס שצצח צצילו.
שם ק"ק כ"ו: תקופת רב אלד דנופלת צנ"י צניקן. שם
ק"ק ח"ס: תפילין ימים צעוסקו צתורס. ק"ק כ"ו וצחשונות:
תפילין אס חולקן לילך לצית סכסל ולחזור ללוצסן אס לילך
לחזור ולצקד. שם ק"ק כ"ו: תשוצה על ו"י שצח על אשת
א"ס ולריך להודיע לחכס. שם ק"ק כ"ח. תמורים, אס
נפערס צצרכת ססנו. וק"ק ק"ק כ"ח: תפילת ד' תונות
אס יס כ"ס צונחס שם ק"ק ע"ג:

הלב יו"ד

אות האלף

אבלות אשת הנעם א' חשיצה גדול הצית. ד"ד ע"ג
ק"ק: אצלונת, ונחנת או שונת הצית שסס
צאצלונת אס יכולים לילך לצית רצן לעשות לרכיהן של רצן
או לא. שם ק"ק י"ל. אצלונת על יסחלל שנעסס ונונר.
שם דל"ז ע"ל ק"ק כ"ד:

אות הבית

בזיון הנצחס לחצירו צפני ת"ס נקרא אפיקורוס. ד"ז
ע"צ ק"ק ל"ז: ציוי לחורס הוא אס לונד צמקי
נעיס ודוקק. שם ק"ק: צולט איקור ללריך פחאס שאין
צו סכנה א' ונח או לא. שם ע"ג ק"ק ו"ד: צולי גוים
אין טוס תיקון א"ך להי"ל אונתו. ואיקור צמ"ג. שם ק"ק
ו"ס: צרים דקימ"ל דלל צמיל אפי' צאלף הוא ונדארייטא
ד"ו ע"ד ק"ק צ"ן: ציעול סחיסס א' ונשערין צונס שולא
וננח או צבולס. ד"ז ע"צ ק"ק כ"צ: ציעול איקור צמאי
דנסיק וינים אס הוא דוקא צאיקור עחחר להכסירו כגון
צצר שלל נמלח כ"י. שם ק"ק כ"ג. ציעול סאסורים דאין
ונענין לכתחילה אס הוא דר' או דארייטא. שם ע"ג ק"ק
ק"ו: ציון שחוננו דדך נשל ואינו חונס סוף הענין א'
איכא ציון או לא. ד"ס ק"ק ע"צ: צלים לענין דס סמנלל
צחלונן או צחלצון מליין לקמן צאות דל"ס יע"ש:

אות הגימל

גורלות שאין סואלים צהן. ד"ע ע"ג ק"ק ע"ז: גוי
ונסל"ת דאיו נאנן לאקור אפי' לעדות אסס.
שם ק"ק ע"צ. גדול הצית א' חשיצא אשת הנעם או לא
ד"ד ע"ג ק"ק:

אות הדרל

דבר שנאקס צונקן דלריך ונין אחר להחיר ה"ד נכאק
סדצר נשום ליטא דליקורא. ד"ו ע"ל ק"ק:
דצנ וננפס מליין צאות הנ"ס יע"ש: דצנ, סחילוק שס
צין דצנ לננפס צ"נ. שם ע"ד ק"ק י"ע: דגים ננאחס
סנכצשו אס עסורים צכונס הוא שיעוקן לצנל. שם ע"ד
ק"ק ח"ך: דס שונלסו או ציסלו א' ה"ס דר' או דארייטא
שם ק"ק כ"ד. (א"ס ועיין צס' יד דוד סימן ק"ע סג"סנו

מפתחות

על צ' שיטות ונחלק הסביבה לשמים . דל"ד ע"כ ק"ק מ"י :
 ס"ס כשהספק האחד הוא ונדארכייתא ושם ס"ס אש עושים
 צידים לנחמיה בק"מ וניא ושם אש הס"ס אש ס' אחד
 צפולגותא דרצותא ושם ס"ס מועיל להוליא מונון ס"ק מ"י
 ומ"ג ושם לא פוסינן הס"ס וזקוק ורובא דלחפשי לברורי
 ס"ק מ"ד . ושם ס"ס אש עושים על סכנה ס"ק מ"י
 ושם אי עבדינן ס"ס צבצבות יחידות סק"ן . ושם ס"א
 בגוף ואחד צמערות ס"ק ג"ן . ושם ס"ק ס"ו ס"ס צמלות
 עשה אש וקלינן או לא (א"ש) ועיין צש"י"נ ע"י ה"י סק"א
 (דוק) : סכנה , אש דר"ס ג' או ד' ושם אחד צב"ת אחד
 ע"ס ס"ק מ"ו : סכנה , לנחש ע"כר שסבגו כסונו צ' ונח"ס
 צונו קרוב ששחטין ותרנגולת להפליש ג' . ע"ס ס"ק ז"ן :
 ס"ת ש"ן צו נקצ ובו תלמי גדול עובר יותר על כל דלדי
 הנקצ . ע"ס ס"ק כ"ח : סכנה , ויש שצבוכה הוה דקופינן
 אותם זהו צוים שפודים צהן . ע"ס ס"ק מ"ו : סכנה ,
 ויש שצבוכה הוה להוליאם לחון ונחשים אותם
 החם האויר : סק"ס : סכנה , ויש שצבוכה הוה אש כהב
 אש מותרים הוים ושם אש ה"ו הוים חוים . ס"ק ס"א :
 סכנה , להטיח ונעלין של ו"ה שום צר ישראל אלף יונכס
 לגוי . ע"ס ס"ק ס"ג : סכנה י"א אש סופך מונע ויש
 קודם שיתם . ע"ס ס"ק כ"ג : סכנה י"א כצבוכה צ"ח ומשנה
 עתהים והחלכות מוקדם סה"י מקודם . ע"ס ס"ק ס"ה .
 סכנה אש תלד פיה או ענל י"ד דבר שאינו רגיל . דמ"י
 וניא ס"ק ס"ו : סכנה לגוי שאוכל לא יבד צהנה ורפון . דל"ד ע"כ
 ס"ק ע"א :

צוֹת הַמִּצְוֹת

צדקה ויש ח"ל כל הזן צדו בו אינו יולא צדו ידי הוצה ונאמרה לדקס . דכיו ע"כ סק"א : לדקס לא יקבל כדי ליתן לצדו לא"ס עשיר . ע"ס סק"ג : לדקס ווענער כספים אין מותר לבנות צדו לקציה . ע"ס סק"ה : לדקס ווענער כספים אינו מותר לתת המנעות לריוו צדקן היתר . ע"ס סק"ט : לעב צעלי חיים דאדס א"ס הוא דאורייתא או דרבנן . ע"ס סק"ז . וס"ס סק"ו א"ס עשה לעב לצמחם בצמחם שטעם עליה ומסאוי יותר וון הסאוי . וס"ס סק"ז א"ס הסמחה אינה רואה ללכת יס למצוב שמהא היא מולס . וס"ס סק"ח ד' דאקור להשיב תרגומות על צ"ל וון אחר . וס"ס סק"ט ד' דמותר לא"ס כ"י ד"ס ענטקור ללוד ל"ד וליכא מוסרם לצמח (א"ה) ועיין בצווייט וועי המ"ס סק"ט ע"ט) . ללוחות ד"ה דלא יסא אשה דמנה כסס אורו וכ"כ כסס חנוני וא"ס נסא א"ס וועיל סיכוי השם וא"ס זהו דוקא צסס העלס . ע"ס סק"י ו"א . וס"ס סק"א ד' דלא יתון תנור וכדים וא"ס הן מועלעליס א"ס איכא סכנה :

אות המקור

קבורה לחשה יולדה שלא יוליכנה למקום רחוק. דף כ"ח ע"ב ק"ק ע"ב:

אות ה'ר"ש

רבו אם נקרא לחכם שקדם לו גדול אחר. שם. קק"א
 רבו, וא' חייב צבצול רבו דרבו. שם קק"ב : רפואה
 לניסוח עקב. שם ק"ק ר"ד : רבית, שגור עיסקא הנחוג
 לרעות הג'ור. שם קק"ז :

אות השני

שבועה חיבה חֵבֶבֶד לִית חֵס אֹהֶב דְּרוּלָה לִישָׁבֵע .
 דְּקִיָּצָה עִיבִי קִקִּיָּה : קִטוּל מִחִסוֹת יִחִיָּה .
 קִקִּיָּה : שְׁמוֹת הַדִּיבִיָּה קִטוּמִירִים הַעוֹלָם חִיבֵי קִס כִּלֵּל .
 קִקִּיָּה הִי (אֵלֶּה וְעֵינֵי בָּקִי חוֹמֶשׁ דְּקִיָּה עִיבִי) : שְׁמוֹת סֶקֶן ,
 עִיבִי עִיבִי יֵשׁ אֲחֵר מִשְׁמֵר גִּזִּית וְאֲחֵר מִשְׁמֵר כְּחִיָּים .
 עִיבִי עִיבִי : שְׁמוֹת דְּשָׁבֵעַ אֵלֶּם אִי חִיבֵי וּלְ דִבְרֵי .
 קִקִּיָּה :

לוי'ה ש'נולד' לח'צירו כ'נח' ה'וי' ט'עו'רו . ד'ק ל'יד ס'ק כ"ג :
לוי'ה עו'ט'ן א'פי' ל'נח' ע'בו'ה' ט'עו'ר' צ'ט'וק . ט'ס ד'ל'י'ז ע"ב
ס'ק ס"א : לוי'ה ל'נח' ח'י'י'ב א'פי' עו'ס'ק צ'תו'ר'ה . ט'ס ס'ק ט'עו :

אות דמם

מגיד ודבר ונאמר יותא ללואתם סאלין תוצאי הטיי.
 ד"י ע"ב קק"ג: ונגיפה ודבר ונאמר יותא צצחוריס.
 ונאמא סהורו פנא ח' ליין ונאמא צצפנא חסרות.
 סא קק"ג: ונגיפה ודבר כסיס צ"ו דליך לצרות צלמא
 נקוס יצא. סא קק"ד: ונגיפה ודבר כספונא צלמא הוא
 כספונא צלמא סהור ונאמא. סא קק"ה: ונגיפה ודבר כסיס
 צציתו לך להודיעו ולא יעליס הדבר. סא קק"ו: ונאמא
 כד כנאמא ככלי סאלין נאקא חיור נאקא. ד"י ע"א קק"ק
 ז"ך: ויילא ח' צרכות איזא עדיף. ד"י ע"א קק"ק ע"י: ונגיפה
 ודבר אס ונאמא או לא. סא קק"ל ב: ונגיפה ודבר,
 הסדר וסאלין סלמודיס סלמא לעשות כדי לצטלם. סא
 קק"ק: ונאמא, אין סאלין לואא אלא בדבר סלמא. ד"י ע"א
 ע"ב קק"א: ונאמא, יא ונאמא דהוא צציעד. סא קק"ב:
 ונאמא כספאס אס יכול לנכות הספאס ונאלין זה לנאלין אחר.
 סא קק"י ע"ד וק"ק כ"ח וק"ק ל"ז וק"ק ח' ויין צצאלין
 ויין סוי חלצ עם צצר. סא קק"ח ח"ד (א"ה) ויין צצאלין
 סאמא דקכ"ד ע"ג סאלין כ"ה דליסאמאלין ויין סאלין
 נאמא: ונאמא סאלין יכול לסאלין כדי ללמוד לעלמא
 סא קק"ב כ"ד וסא קק"ב ל"ה דלא ילך לדבר ענוו צצאמא
 ללמודו. ויין צצאלין ח' סוי סאמא עם עליס דסאמא יולא ון
 סאלין. סא קק"ב ח"א: ויין ונאמאלין כגון כח סאלין
 סאלין ונאמא ויולא אס נאמאלין כנאמאלין או לא. סא
 קק"ב ג"ן: ונאמא סאלין לסאמאלין עליו ויין סאמאלין על
 צצאלין. סא קק"ב כ"ד: ונאמא אסא ונאמא סאלין יולא כל
 סאמאלין ז"ד וכו'. סא קק"ב ק"ג: ונאמא סאמאלין סאמאלין
 ונאמאלין אסא אס יסאמא ואל יצאמא. סא קק"ב ק"ד וסא
 קק"ב ס"ה על ונאמא אס ונאמא ללא על אסא: ויילא גס
 ענוו סאמאלין כנאמאלין. סא קק"ב ס"ז: ונאמא, סאמא
 לקצוב ויין אס ונאמא או לא. סא קק"ב ע"א: ונאמא,
 כ"י דאלין לצדך ככל ענין. סא קק"ב ע"ב: ונאמא, לענין
 אלאמאלין. סא קק"ב ע"י:

צאת הנחש

נידה אש יצאה על הנוסע ונוט כוונ ד' שעות וכל ילדה עד אחר כוונה יו"ט אי אורזין בזה"ל א"ט הקצר בלל דס : ד"ד ע"ג ס"ק י"ד : נדר וי שטענע פנעס אחד מועדא אחת לא ונאכי אפי' חנאי שטענע . דל"ה ע"ג קק"ד : נידה כל ויה שאקור ללדס בלשטו נידה כ"ב בלשט חצירו . שס קק"ו : נידוי , לנדל בלדות למי שנוכח את הטט בלעטל : שס קק"ז : נדר , זכר צעון נדרים . שס קק"ח : נידה , לעבין עבילה בשלל שטענע אס מו"ט ד' וואלדל לקמור ז"כ . שס קק"י : נידה , אקור לענוט קודס הוסת . שס ס"ק י"א : נידוי , על איה דברים וננדין . שס קק"ק : נדרים , אי צעיגן חנאי כפול אז לא . שס ס"ק ע"ו : נדר שאינר יעקב אע"ה היה לפי שגדר בלשון אס יסיה . שס ס"ק ט"ז : נידה שטענע וקודס שטענע רחמה דס לנדל לענוטין כדון שטענע . שס ס"ק ט"ט : נידה מועד בלשטיינד עס אשטו נידה . שס קק"ך : ניהוס אצלים דאין לענוט בלשון אס היה כשר . שס דו"א ס"ק כ"ד :

אות הסמך

סכנה צווי שאוכל ג'ים וג'ינס יחד דווייזד חולי הלכעה ותכונה רעה. ד"א צ"ק כ"ח : ספרים , יצא חרם מהקדמונים ז"ל שלא להגיד קום ספר וישיעו . דכ"צ ע"א כ"ק נ"ו : ספרי הגורא והפוקס'ים אם ווירא למוכרם . דו"ג ע"ד כ"ק ל"ו : ס"ס וק' דאורייתא וק' דרי נכרם לקוון צבליים על הפוק' יע"ש : ס"ח סקדע מלועלה

אות הויד

ירושלם לא הויד בעצמו אהסנתא אשילו וצירא צישא
הויד. דה"ה י"א ס"ק כ"א (א"ה ועיין בקבר
נר"ה 77 קנ"ה ע"ב ובקבר ג"ה מערכת א' אות ק"ט) :

אות המם

מציאת הן לאז א"ה הויד אפי' נשוו וסנוך על שלחן
אצו. דל"ה ע"ד ס"ק י"ב : ומוון המוצל בסי'
חולקין. שם ס"ק ז"ך : ויגו לא אערינן בשיני דבי ארס.
שם ס"ק ע"ל : וקיס וארנוניות ויהו פ"י. שם ס"ק ו"ג :
והסרת שפסא לו הסנ"הס ונלצוסים כשולא של מי סה. שם
ס"ק ו"ז : וצריח ארי ונכסי חצירו דפסור הויד דוקא ודעתו
דל"ז ע"ב ס"ק ז"ן : ויגו דאי צני אונר וכו'. שם ס"ק
כ"ח. ונכר קרקע שהויד ונכר לאסריס לסיכלא הזמן א"ה
והני. דל"ה ע"ד ס"ק ו"י : ונלוה בסכסוס צתורה כסחוסה
צשטר דנייאל. דל"ה ע"ב ס"ק ל"ו :

אות הנון

נוכי סכניס לענין פוסח חלון ומויק לחצירו ולא ויחיה
דהוי חוקס לאלתר. שם דניאל ס"ק כ"ו : חלון על
הסוכוסה דלחן לו חוקס אפי' צחלון העשוי לאורה. שם ס"ק
ז"ך : ווי שהחזיק צחלון ונעס קי"ל אין סכנגדו יכול לצנות
כנגדו חלון להזיקו צחלים ונעס קי"ל. שם ס"ק כ"ה :
ביקין דקי"ל שלא יפסח ארס סחוס של נחמונין וביאלא.
שם ס"ק כ"ט : מיקין, צנעייא שלא אפסיעא צענין מיקין
הוי כי ויכול לוור קי"ל. שם ס"ק ל"ב : מיקין, לענין וחסא
הן אי הוי וחסא או לא. שם ס"ק ל"א : מיקין, לענין
חלונות ספוסח צריסר לעעלה ודי אמות א"ה י"ה לו. טענה
הז"ר. שם ס"ק ל"ב : מיקין גדולים כגון צ"הס ה"ד צמגולין
שם ס"ק ל"ב : מיקין גדולים דלחן להס חוקס. שם ס"ק
ל"ד : מיקין גדולים כגון כ"י ז"ד צככר עשאר. שם ס"ק
ל"ה : מיקין כ"י שנפל סכוסל והניס עלים והניס ריוס צין
עץ לעץ ודולס לסחזיק שלא יצנו כנגדו. שם ס"ק ל"ו :
חוקס חלון ונעס דשחק וחס אי סכנגדו יכול לוור קי"ל.
שם ס"ק ל"ז : מיקין חלון צחלים והפילו והיוסר כולס
לצנות ולפסחוס חלוי כמו סהיו הם אונר נפל אדא ל"ה.
שם ס"ק ל"ח וס"ק ע"ל : מיקין דחלון שהויד וסחזיק וסי'
אין כופין אותה לסחוס. שם ס"ק ע"י. מיקין, כסדוסה קלס
והסחל של חצירו א"ה ז"ה הוי הז"ר. שם ס"ק ו"א : נפל
אדא ל"ה א"ה הויד דוקא צנפל ואליו או אפי' הפילו.
שם ס"ק ו"ב : כיוק ומויק צחלים ענין כלומר דסחזיק הוי
ווסחוק. שם ס"ק ו"ג :

אות העין

עדיב סלריכין ליסעצ לאות עדותן אין ונעס צנדוסן.
דנינו ע"ב ס"ק י"א : עד אסד כלמון צאסוריס
לסחיר לא לסחזיר. שם ס"ק ע"ב : עני סוסספך צסרס
א"ה אכס צמססס והספך. שם ס"ק כ"ד : עסיר סוסספך
צסרס וצא אסר ונעלס אינו נקרא דשע. שם ס"ק כ"ה :
עדות, א"ה יכול כ"י אסיו דלסל לסעיד צשטר על סנוי
דלסל כיון דלגצי כ"י הויד ווסחוסו. שם ס"ק ל"ד :

אות הפא

פריעת צנל חוצ ונלוה מל"הס פסוק יולא. דף ו"ה
ע"ב ס"ק י"ט : פריעת חוצ, חוקס אין א"ה
פוער חוך וננו וא"ה נחכו לו צ"ד זמן פוער ח"ז. שם ס"ק ע"ב :

אות הקוף

הנסות והספר שפועס צ"ד גס צומן סה. דף כ"ז
ע"ד ס"ק ע"ז. וא"ה ס"ק ע"ז לענין קנין דצריס :
קיס לי כחס פלויי אפי' דחיים. שם ס"ק ל"א. וא"ה
דכל ש"ס צ"י וסייעיס למוסוק אונר קי"ל. ס"ק ל"ז. וא"ה
א"ה

אות חתי

העריבות א"ה י"ה להוס צדכר שפכ"ס סכמי דתס הויד
אקור ודליו אינו ארכלוס אונר א"ה י"ה חסס
לסעוסוס וסאקור לאכול סיסרלל וננו. דל"ה ע"ב ס"ק ל"ז :
הצלין, סכלל צלסון ז"ה צשויס וירקית. דף כ"ד ע"ב ס"ק
צ"ך : חנוייד חכס סייב לסודיע צווקוס שאלן וסידיס אוסו
שם ס"ק כ"ו : חוסה, סונללל חוסה לגוי. שם ס"ק ו"ג :
חנוייד חכס נקרא כל שונקיס וספילין. שם ס"ק ג"ן :
חיקון לניי שפסס סגוי ונלכסס צסצילו צסצת. שם ס"ק כ"ו :
ח"ס, הפוער מן הסודיס נקרא וסעות. שם ס"ק כ"ט :
ח"ס דקודס לכ"ה ע"ה. שם ס"ק כ"ב :

הלך ח"מ

אות הבית

באי כמו אי הוי מי שלא טולד עדיין. ד"ו ע"א ס"ק
ל"ד : צ"ד צהר צ"ה דינא לא דייקי א"ה סאנר
צדוקוס סללו. ד"ו ע"ב ס"ק ס"ז : צ"ד עושין לא סייסין
ז"ד כסלל נחגלס לצ"ד סצ' גוסל דעוצדל. שם ס"ק ס"ס :
צ"ד אסר צ"ד לא דייקי לאו דוקא צ"ד של ג'י. שם ס"ק
ס"ט : ציון א"ה איכא כסאונרו צדכר פסוק או ונפל וסיו
אונר קיסס ססוקוס וסנפל. ד"ה ס"ק ע"ב :

אות הגימל

גנב א"ה עקו חקנס פסוק או לא וכן אונר שוססן כליו
של צנעיס. ד"ו ע"ד ס"ק א"ך : גידופין וסנפין
סונללו צחלמוד ז"ה ל"ה. ד"ו ע"א ס"ק ד"ך : גחל ונכיס
והסחוי סאונרו חזיל ל"ה אינס סחוי גנורס. שם ס"ק כ"ו :
גורל, אין וספילין אלא כסחולק צסוס. שם ס"ק ז"ך :
גורל, א"ה וספילין גורל לססליך נפס ל"ה כיון שפסו
לסנציר יוסס ע"ה או לא. שם ס"ק כ"ה :

אות הדלת

דין לסוליס וחס טעמיס ודכסות. ד"ו ע"ב ס"ק כ"ה :
דכר שלא צל לעיוס דליו ונקס א"ה הויד חנוייד
חסס אי ונקס או לא. שם ע"ב ס"ק י"ד : דינא דנלכוסת
ולא ונקסותא דנלכוסת. שם ס"ק ע"ב : דכר שאליו קלוצ
שאליו וסח"צ דוקא כסאלן לו סכס. שם ע"ד ס"ק כ"ב :
דעמו של ארס קרובס סלל צנו ונקס לו דכצ"ל וסלצ"ר
אי אונרין דעמו של צנו סלל אצו או לא. ד"ו ע"ד ס"ק
כ"ג : דין, סגס דלחן לססצ דדין שצין ארס לחצירו ו"ו
ונוס איכא שלא לססצ ריקס. שם ס"ק כ"ה : דכר שאליו
קלוצ דוסחייצ לסננצ"ס הויד צסיע קלצס למוון ואין קלצס
לסניס. ד"ו ע"א ס"ק ל"ב : דין אין לו נעפל צדכר ש"ס צו
דנוד עסיעס. שם ע"ב ס"ק ל"ה :

אות הוין

זכות ש"ס ללוה אינו יכול סנולק לספקיע צנונו. ד"ך
ע"ד ס"ק ע"ו :

אות הדיח

חליפין וי סעססלפו כליו צצית ססרס אקור ללוצסס
דכ"ה ע"ב ס"ק ע"י : סיופין ססרס לחצירו וצל
חצירו וסרסרו יוסר ווסר. דכ"ב ע"ב ס"ק ל"ב : סונגס ונליו
או ונלצו או סחות כ"י. שם ס"ק ל"ג : סיופוס ססרס
לסצירו וסצירו סיופוס אס"ך ג"כ אין לנדות לא'. דף כ"ג
ע"ב ס"ק ו"ג :

אות הטיח

טענין ללקוסוס וליורס"ס ז"ד צדכר דסוס ססוריס
סלון או ססור צעססו צסצוסס. דף כ"ד
ע"ב ס"ק כ"א : טענין ליורס"ס אפי' לחוצ ליורס"ס אסריס
שם ס"ק כ"ג :

אנורו לו אי הוי אפי' אחד . שם סק"ט : אכן שועיב צונן
הכעצ"א . דף ע"ט סק"ד : אוונרים ונקלח שצחו צפניו אס
נאנר זס לגצי הקצ"ס . שם סק"י"ב : אשתו כנפיו אי
היט צניו וצנותרו . שם סק"י"ג : אין פתיחת הקצר בלא
דס אי ה"ס ליעצב על הנשצר ולא ילדס אלס לנאכר כננ
יוניס אי אנורין א"פ הקצר צ"ד . שם סק"י"ד : אגדס
בזס דאנר ריב"ל סלס קנא קי אגדס אלס פננס אחד .
שם ע"ד סק"ט ע"ו : אצוי אס היט תלמיד לר"י . שם :
אין ויעינע אחר ויעינע אלס לכחות אי איכס ג' ויעינע אי
הוא לננעט . שם סק"ט ע"ו : אורחות חיים בלחזס זונן היט
דמי"ט ע"ד סק"ט אי וצ :

אות הבית

בר עונשין לקטן שהיה פחות וכו' דל"ן צ"ד של ועלה
וענשין אותו בלחזס ענין נאנר . ד"ה ע"א סק"ב : צריס
האוככלס חייב ונקות אפי' אס היט פחות ונכזיס דוקא אס
הכניסס עלינוס לעוד ע"ו . שם סק"ב : צניט טיקנול לצני
הצבור כסס אציו . שם סק"ב : צניו דרנצס דוויס לנחי אסס אי
ה"ס צנות . שם סק"ו : צניס שמתס צ"נ יעסס חיקון
ר"י"ח ז"ל . שם סק"ו ויעין בלות הסנוד : צל תשקלו אי
לריך ללכולי עלמל ונא"ס להו או די צננצס . שם סק"ס :
צני אדס נקנאלו הגויס . ד"ה ע"ב סק"ט : צנ דיי"א אס
היט ישראל או גוי . ד"ה ע"ב סק"י"ג : צור כסס שחי
צט"ס ונחור . שם ע"ב סק"י"ד : צרית כנננס לספתיס ט"ד
צפיו ולצו שויס . שם סק"ט ע"ו : צנל נפס ונחור פ"י .
שם סק"ט ע"ו : צננות אונרו אס הוא הלכס לנננס ונסיני .
שם סק"ט ח"י : צנ נחאי היט חציוו של ר"ע . שם סק"ט ע"ו :
צני"א דצני הש"ס ופטינ' לעולס אינול לך כ"ו ונננע דקנעט
הכי הוי . ד"ה ע"ג סק"ד : צניות דצני אונורל וננול
קנטי"א על האחת . שם סק"א"ד : צני"א דלס איפטיט
לענין צרכות . שם ע"ד סק"ב צ"ד : צני"א צניודי דליקורל
ד"י וסלקל צתיקו אי פסקין לקולל . שם סק"ב כ"ג : צרית
האדס בלותס טעס הכל גחר עליו הקצ"ס . שם סק"ט ז"ד :
צני ר' פלוני ונ"י פלוני וי גדול ונוני . שם סק"ב כ"ח :
צא ללנוד וננולל לנוד פ"י ונחודס . שם סק"ב ל"ב : צני"א
דלס נפסנ צננכחל ז"ו ונפסנ צננכחל אחרת ונאונורל
אחר וננורל אחרת . ד"ו ע"א סק"ג ג"ל : צנל השננעס היט
כננוד . ד"ו ע"ב סק"ד ל"ו : צרית הנסיס יצ"ל וננס ונאנר
כ"ו . שם סק"ב ל"ח : צני צענע הפ"י ונאס אינו יכול שנויק
לו יעסס קול צני . שם סק"ב ט"ל : צדיס ונננעס ונח ח"י
יס צניסס . שם סק"ב וי"א : צ"ד אין יכול לצנל דצני
הצניו אינו לכל הנקונות . שם סק"ב וי"ב : צנ טנח או
טנחיס האנור צקנצנות הוא וננעט לעס . ד"ו ע"ב סק"ט ע"ו :
צניס דנולדיס ללדס צנינוי ונאכר צני אדס הוא ונסינ
טעטט ל"ח טיקנוד צענעט השננעס . שם סק"ב וי"ג : צני"א דלס
איפטיט וצני"א אחרת נפסנ בלחז"ל כננול קנטינן : ד"י
ע"א סק"ד ל"ן : צנ נח אס ונחנר צחי צחס או לא . שם
סק"ט ז"ן : צנ נח , אי אנורין קיס ל"ח דצנעס וניינע . שם
ע"ב סק"ב י"ח : צנכחל הנ"י צט"ס אס הוא לשון גנאי . שם
סק"ב י"ט : צנלס הנ"י צט"ס ונח ונננעסו . שם סק"ב ק"א :
צני נח אס נלנעו על השננעס . שם סק"ב ק"ה : צני"א
דצני צט"ס וקאנור פטינל וקנצ דחס אס יס להנסיס
דצני"א . שם סק"ב ק"ד : צני ח"י ונננעס ל"ב ח"י אלס
צנולל ז"ד צט"ס הנ"י כ"ו . ד"י ע"ג סק"ט ע"י : צנייתות
הכלליס ש"ס צחס ד"ח ע"ב ונחחיל ונאח אי עד אוח ל"י :
צנל הלכות גדולות וצנל העינור . דננעט ע"א סק"ט ה"י וי
ז' : צית יוסק כילד הוא דרכו צקנור . שם סק"ב ח"י ע"י :

אות הגימל

גוים נקנאלו צני אדס : ד"ה ע"ב סק"ט : גוניני פינוקו
הוא הלכס לנננס ונסיני . ד"ע ע"ב סק"א וסק"ט .
גזירס שוס דלינע ונננעס חלס ונלד אחד וכן ונלחל דלחית
צג"ס

אס פוסק כ"י להיפך אחר שנחצר דלל כ"י כן . סק"ב י"ה :
ושס סיכס דצחס פליגי אי ונ"י לננר קי"ל . סק"ד ל"ן ושס
אס ציד הדיין להכניס צננלוקת כקי האחד . סק"ב י"א :

אות השין

שכירות צית שהיה נוסכרת לאחרים או ננושכר
לאחרים וננכרו לאחרים לכניסלס הזנן השכירות
אס ונסי . דנ"ח ע"ד סק"ט וי"ו : שצנעס דנשצנ אדס אי
חייל על צניו . שם דס"ד ע"א סק"ג ג"ן : שצנעס , דל"ן
נשצניס על טענעט קננל ז"ד להנזיק . שם סק"ט וי"ט : שצנעס
הקט אשכחן צננעס . שם סק"ט וי"ו : שטר שכתוב דלל
כלסנכחל כ"י חיצת וכו' . שם סק"ן : שתיקס כהדלס
דמי"א . שם סק"ט וי"ה : שליט דנולס שנטל הננעס ונללס
ולאנר שכתב כחס לנולס אס כננול . שם סק"ב ל"ח .
שצנעס דתקינעט כ"י אי הוי שצנעס ולריך צנינן . שם דס"ב
ע"ב סק"ד וצננעסנעס : שוכח אי הוי אכנס או קונג או נחיד .
שם סק"ב : שצנעס איכס איסור ל"ח אס אחר דנולס ליצנע
שם סק"ס : שצנעס השותפס דצנינן צ' כסף . שם סק"י :
שטר הננולל לגבות כנציו דנ"י . שם סק"ב כ"ד : שצנעס לא
מלינו דהננעס יעצב סיסת קודס פירענן . שם סק"ב כ"ג :
שטר ונלס הכחוצס בלחזס צטנר דנננעס . שם סק"ב
ל"ו . (א"ס ויעין צקי גנ"י חיים ונ"י הנ"ס אוח פ"ב) :
שננות שנותניס ונלננעס כ"י . דף י"ט ע"ג סק"ס : שליט
עוסס שליטתו . דכ"ב ע"ב סק"י ע"י :

אות התיו

תלמיד נכסס אס יס דין ת"ס צו"סו . דף ק"ד ע"ד
סק"ג . תנאי דצנר שאינו של וננול דלל ונסי
אס יס קנין אס ונסי . שם סק"ב כ"ז : תקנעט השוק אס
עשו צננצ וצאנול ונננעסן כל"ס שנחנ לו לתקן . ד"ע
ע"ד סק"ב כ"א :

חלק א"הע

אשה קטלנית אי טייך ציצנעס . ד"ד ע"ב סק"ד : צנכח
הנניס אין לצנך אס נוסא אשה שאינעט הוננח
לו . ד"ה ע"ב סק"ט ח"י : צי"א סלל כדכח אס יס הנאס
לננינעס או לא . ד"י ע"א סק"ט ה"ן : צוננעט ונח פירנשו
שם סק"ב כ"ו : צנכח חתניס אס ונצריכיס צליל ח"י וכן ציוס
ח"י לנננעס . ד"י ע"ד סק"ט ע"א : צנכח חתניס צקנעס
צנקוס דליכס פרייתל . דננ"ח ע"ב סק"י"ח : צניס , אס
נננעס צנננעס אינו פריס ונניס . שם סק"ב י"ג : יחוד
הכלוי לצי"א . ד"ל סק"נ"ו : קטלנית אי איכס ציצנעס . ד"ד
ע"ב סק"ד : רוב צניליות אחר הצנל . דס"א ע"ג סק"ט וי"ה :
תקנעט נננעס סלל יסא שחי נכסי . שם סק"ט ע"ב : תקינעט
כ"י צצנעס אי צנינן דלינע ציד יעין . דס"ב ע"ב . ונאס
יס קפידס סלל היט דצנ חולץ צין הכניס צנננעס הס'
דס"ט ע"ב :

מפתחות על כללי הש"ס והפוסקים והמפרשים

אות האלף

אין ונננעסן על הנולות . ד"א ע"א . ושס בלות צ' כננ
חילוקיס צס . ד"ב ע"א : איסור ונסיק אי קרי נני
לאיסור כולל . ד"ב ע"ד סק"ג . ושס ש"ק ונסיק דליסור חל
על איסור קל או הננעס : אונר עותר לגצי אשס אי הנני
נחיד . ד"ד ע"ב סק"ס : אשס אין לה דנעט לשנר ונלסחודות
שם סק"י (א"ס ויעין לנננעס"ק ז"ל צקי שער אחר ד"ל
ע"ד יע"ט) : אוחיות הנננעסות אפי' שאינן וננולל אי .
שם סק"י : אישננעסותיס כננר כ"י . דף וי"ט ע"א סק"ג :
אפילו תנול ר' פי ונכס דלניו אוחו ר' פי . שם סק"ס :

למה פסק הלכתא לנשיחא . שם קק"ז : הא דידים הו
 דרביה לא שייך לומר בן חלל דמפוסת בן צש"ס . שם
 קק"ט : הוקם אי דבר הלמוד בסיקס כו" . שם קק"י י"ד :
 הילכתא בתחילת חיה לא הוי דעיד . שם קק"י י"ח : הוליל
 ולשחרי לשחרי . שם קק"י י"ג : האלס מנעשה נקיס דלסבור
 שם קק"י י"ב (א"ה) ועיין בקי צרכות וויס ק"י חרע"ז וצקי
 באכרות הויס חל"ס ק"י ז"ך וצקי עדה האלס חס"מ רס"ה) :
 הלכה לנעשה מסיני ויחלחא דלחייא צהלל"יו עושל"ק . שם
 קק"י ז"ד : הלכה מלינו דלע"ג דקאמר צש"ס אליבא דכ"ע
 לאו הלכה בן . שם קק"י ט"ו : הלכה כחכמים ואפי"ה הוא
 יחיד מאלפקים צלשון חכמים . שם דע"ו ע"צ סיק טו"צ :
 הלכה כרבי"ל בכל מקום . שם קק"י ח"י : הלכה כרביס
 נגד יחיד חס יס לשמוך צשעה הדחק כוואן דלין הלכה
 כוואת"ס . שם קק"י י"ג : הלכה כוואת"ס בשאומר חתנא ויילא
 הכי ויילס . שם קק"י : הלכה כבבבא ח"ד כאלא וקחצב
 עשנא דבר פלוגתא . שם קק"י כ"ב : הלכה כשאוור ופליגא
 ד"י פ"י לא קינ"ל כבבא או אומר" . שם קק"י כ"ג : הלכה
 כשאוור לאפוקי מדר"י פ"י אין הלכה כוואת"ס . שם קק"י כ"ד :
 הלכה , כשאוור חס איחא דל"י פ"י עכ"ל לפעמים הלכתא
 כוואת"ס . שם קק"י ח"ך : הלכה כדברי המוקל באכל ועיניו
 היינו כשלין כלל אחר דבר הסוא . שם קק"י ט"ו : הסבור
 מדיבור . שם קק"י : הלכה , כשאוור הש"ס חס"י ווסתצב
 קיל סבווס דלוות דברי ר' פ"י לאו הלכה כוואת"ס . שם
 שם קק"י כ"ה : הלכה , כשאוור הש"ס הכי נוי ווסתצב
 ווסכל דלא פיקקי ליה . שם קק"י כ"ו : הלכה , כשאוור
 הש"ס פוק חזי כ"י אינו פסק הלכה . שם קק"י ז"ך . הלכה
 כ"י פ"י לגבי ר' פ"י כל הכללים הללו לא נאמרו אלא דצריס
 הנוסגיס ח"ס"ז . שם קק"י כ"ח : הלכה כנר צריס דר"א צב
 וכו"י אינו כלל פיקקא . שם קק"י כ"ט : הלכה כר"י לגבי
 ר"ע הוא אפי"ה תקסס ר"ע לר"י ולא הס"ב ר"י . שם קק"י :
 הלכה כ"י אלימור דדי דצריס וסו דוקא צווסיות לא צצרייתא
 שם קק"י ל"א : הנה להס ליסכאל מווסב כ"י . ד"ן ע"צ
 קק"י ט"ו : הלכה כר"ע צגורותיו ח"ד דצבר דסוא גזיר כ"י :
 שם קק"י ל"ב : הלכה דפסק אומר" נגד הכלל פוסק ואין
 צדק כלום . שם קק"י ל"ג : הלכה כר"י לגבי רש"ל לא
 צדבר דסוא הלכתא לנשיחא . שם קק"י ל"ד וק"ק ט"י :
 הלכה כ"י אפי"ה לגבי שוואל . שם קק"י ל"ה : הלכה כר"ב
 הוכח לגבי שוואל . שם קק"י ל"ו : הלכה כוואת"ס תלס
 דשקיע צש"ס ולא צדבר דפיקס דצרו . שם קק"י ז"ל :
 הלכה כר"ב אפי"ה לגבי רביאל . שם קק"י ל"ח : הלכה כר"ב
 נחנן לגבי רבא . שם קק"י ל"ט : הלכה , רב מפא ורב
 צב"ד ל"ט כוואן הלכה . שם קק"י : ורב מקדא ורבא הוי
 פלוגתא כוואן הלכתא . שם קק"י מ"א : הלכה כרבא לגבי
 חז"י ז"ל לעיין דיעין לא צענא . שם קק"י מ"ב וק"ק כ"ח :
 הלכה כ"י אלימור חס חכר קודס רבו ר' יוחנן . שם קק"י
 מ"ג וק"ק ס"ו : הלכה לנעשה מסיני אומו דבר אין צו שכתס
 שם קק"י מ"ד : הלכה לנעשה מסיני חס היליאו דין וסהל"יו
 אין לר"ך קנא . שם קק"י מ"ה : י לכ"ז כרביס אפי"ה כשאוור
 אר"ס אר"ס אר"ס כחצריס רביס . דע"ז ע"א קק"י מ"ו :
 הלכה , מלינו צש"ס דאוור וכן הלכה לע"ג דליכא מאן
 דפליג . שם קק"י מ"ז : הלכה כדברי המוקל כשפליג ר'י
 אחא ורביאל ז"ל כשאינו פוסק צש"ס הלכה כו"י . שם ע"ב
 קק"י מ"ח וק"ק כ"ג : הלכה ככ"ע דסאצ ווסב לכן צב"י
 דצריס . שם קק"י וקק"י : הלכתא כאוורא קנא חס
 דאוורא כבבא פליג עליו . שם קק"י כ"א : הלכה היא דלין
 לוידין מוסדס הגדה ח"ד כשהוא נגד הכלל . שם קק"י
 כ"ב : הלכה הוא אפי"ה אומר צש"ס חס איחא ל"י פ"י כ"י
 שם קק"י כ"ד . ואס אומר הש"ס קסבר סאי חנא כ"י אין
 הלכה בן . שם קק"י כ"ה : הלכה כר"ב לגבי ר' יוסף ואס
 פליג היכי קאמר ר' פ"י לא נאמר כלל זס . שם קק"י כ"ו :
 הלכה כ"י פ"י מוסדיו ולא מוסדיו ח"ד כשהמולקיס עליו
 חס מוסתלס כ"י . שם ע"ד קק"י ז"ן וק"ק כ"ע : הלכה
 כווקל צב"ל סופריס . שם קק"י : הלכה , אין לוידין מוסדס
 ירושלמי

צ"ס . שם קק"ב : גדול כציר הצרכות שדוה ל"ס חס
 הוא דלוייתא או דרבנן . שם קק"ב וד' : גריס חס לריבין
 גילוס כווארע או לא . שם קק"ב : נר , חס יכול לומר
 חלסי צרכותו או לא . שם קק"ב : מוסות , דלין לגבור
 מדענתו וגס דלין דלעווס מוסות ח"ל ז"ל . שם קק"י :
 גזירה לא שייך צדבר שלינו מלי . שם קק"י : גזירה לגזירה
 מרינן צדבר שייקב חסיבור ודלוייתא . שם קק"י : גזאי
 דקס קלא יסכרו לע"י מוסת חס"ל . שם קק"י : גוגד דעה
 הצרכות אפי"ה קל"גוי . שם קק"י י"ח : גבאל אגבאל קא
 דמיס כ"י . שם קק"י י"ג : גרעיס ומוספין אי דוקא צדבס
 חיה או אפי"ה צאוול . שם קק"י י"ב : גזירה , צדכות הללו
 איכא למוזר מוסי דלינן וצחלין צין טויב לנע . שם קק"י
 י"ד : גול איכא חס אינו אומר דבר צסס אומר . שם קק"י
 ט"ו (א"ה) ועיין בקי גזוי חיס וע"י סאי ק"י ח"ך) : גופא
 לא אומר" חלל צווסת"ס סאוורלס חלל לא על הוסעיות סס
 קק"י ח"י : גזירה ח"ל חס דעידע"ד ילא י"ח או לא . שם
 קק"י י"ט : גזירה ח"ל הוא שכל יצואו לעבור על לאו אכל
 לא על עס"ה . דע"י ע"ד קק"י צ"ך : גזירה ח"ל שכל ילמוד
 מוסעיו קל גוי וסו דוקא לנע האלס חלל לתיס ולי"ט . שם
 קק"י כ"ב : גהנא שלינו ח"ל צחיס מוקווסת צש"ס או
 צצרי סגדה חס הן כפסגס או לא . ד"י ע"א קק"י ט"ט :
 גוי חס יס להס לאו דלפני עור או לא . דל"ד ע"ד קק"י
 כ"א : גוי מוסק על הסיוק . דו"י ע"צ קק"י ט"ז : גלוסיס
 קלס חס דרכס הקדוסיס צחצוריס . דע"י ע"א קק"י עד ט"ז :

אות הדלת

דברי הכל , ויה חילוק יס צין ד"ס לכשאוור לכ"ע .
 ד"י ע"צ קק"י : דין להוליל ווסכ טעמים ודקסות
 שם קק"י : דואג סלדווי ססיה ציוני סאול סיה ווסע דרוס
 שם קק"י : דך חן לתיס קלא יאכל יססס וסעו"ד אפי"
 כוואל לגזיו . שם ע"ג קק"י : דך חן שילך ד' אונות
 אחר חילתו מ"ה . שם קק"י י"א : דוד הונלך ע"ס ווסריס
 קא אח"י . שם קק"י י"ב : דססס ססוליס הש"ס ווססוק ח'
 ואפי"ה וקס"ס סייבי ווסיק כ"י . שם קק"י י"ג : דריסס סלוס
 לאומות דלסבור חס עשו לו עיבה מוסר דלווס . שם קק"י
 ט"ו : דיעבד ככר וסוכל דל"כא לונס ווסת . שם ע"ג קק"י
 ט"ז : דיעבד אונקין אפי"ה צווקוס ססססו חסיק . שם ע"ד
 קק"י ח"י : דיעבד אי כסר צווס שיעס צדבר ססוא ונגזירה
 ח"ל . שם קק"י : דייקא נוי דקסרי כ"י סאוור הש"ס חס
 הוי הלכה . ד"א ע"א קק"י כ"ע : דיבור ס"ל מפי סקצ"ס
 לפוסה לא חזר . ד"א ע"א : דפוס , וולכסס דספוס מליס
 זון ילא לאור סעולס : ד"א ע"א קק"י ל"א : דיבור אסבור
 לרצב עס מ"י סעוצב אפי"ה על אסבור ד"י . שם ע"צ קק"י
 ל"ב : דוויין דלין דלעווס מוסות ח"ל זס לוס . שם קק"י ל"ד :
 דרכי ספוס' כספריסס סקדוקיס . דע"י קק"י י"ו ע"י כ"ו :
 דיעבד , חס עסס צדבר סססוי צווסלוקת וצעווסת עססו חס
 ילא או לא . שם קק"י ל"ה : דיבור צצית סכסא אסבור גוור
 שם קק"י ל"ו : דח עובי"ס דבר אחר סכפי דחס הוא אסבור
 וואו חוואס דלובל מווסו או איכא לויססס להעמוס . ד"א
 ע"צ קק"י ל"ז : דצרי סופריס חולין לקולא צדבר ססוא
 מוסלוקת : שם קק"י ט"ז : דין מוסכס ע"י גידול סלפורניס .
 קק"י מ"א : דין ססוליו מוסל"יו אין לר"ך קנא . דע"י ע"ד
 קק"י מ"ה :

אות ההיא

הלכה כדברי המוכריש חס נאמר גס צצרייתא . ד"י
 ע"א קק"י כ"ט : הלכה כרביס סיינו צצרייתו
 כבבא ס"ס . ד"ד ע"ד קק"י : הלכה כרבי יוחנן לגבי ר"ל
 שם קק"י : הלכה כרבא לגבי חז"י . שם קק"י : הלכה
 כ"י עקיבא וסחיו ולא ווסו . שם קק"י : הלכה כדברי
 המוכריש גסס קלא סכריס צסוס דבר חלל שוססס טעס דח'
 שם קק"י : הלכתא לנעיסס או חיקו יעסס על סרוי"ס

מפתחות

ל"ב : חומלל שחומציר אדם על עלמו אס סיה צבית צביה
שניקל בלוחו דבר כילד יעשה . סק"ד : חכמים עוקרים
דבר וון החורס בצבז ואלל העשה . סס סק"ה : חכמים עסר
חזוק לדבריהם ה"ד צוילי דקבצא לא צוילי לזיקורא .
סס ע"ב סק"ז . חייטין אשכמן דהוא לקולא . סס סק"ו .
חומלל דמור דמור שסוא בקיל ה"ד היכא דמילני צקבצא .
סס סק"ח : חייב צדיכי שונים רשע וקרי . סס ע"ד סק"י :
חסורי מחסרל דרך ההנל לחסר ולדלג מחמת שכיחא . סס
סק"י י"ב וסק"י י"ג : חכס שומל על כבודו . סס סק"י י"ד :
חסר מהקדמונים זיל שלל להגיה שום ספר מדעתו . דכ"ב
ע"א סק"י ע"ו : חרבו של ואללך הנות יס לו גי"ז פיות .
סס סק"י ע"ז : חטא ופסע אין להזכיר צבצת ויריע צחסי
וחסי וכן צריה . סס סק"י ח"י : חתונה שחוסס אדם לא
יחמוס ר' ו' רציו פ' . סס סק"י ע"ז : חללו של עולם
כום שיעורו . סס סק"י ע"ז : חזיר שעתיד הקצ"ה להחירו
לישראל . סס סק"י : חקיות הגוים דאין להסוק . סס סק"י
כ"א . חילול השם המעקר או גונב לגוי : סס סק"י כ"ב :
חכמה הדקדוק היא בקולס לענות לחכמה הקבלה . סס
סק"י כ"ג : חמדה לא הוי צומחשבה . סס סק"י כ"ד : חילוף
שמשלף דברי חכא אי צלחר עובר על לאו דלא חסיג .
סס סק"י כ"ה : חלז אשה דלעשה ודס הכידה . סס סק"י
כ"ו : חלומות ואליה קיבה סס צאים . סס סק"י כ"ז :
חטאים שצינו לזקוק דאין למקסס אס הוא הדיו לחוא קרי
צו"הב דלריך חיקון לעונו אס יכול לילך לחכס למקסס
חטאו . סס סק"י כ"ח : ח' יס כום פ"י צלשון ח' . סס
סק"י ל"ד : חינוך ונחמה שנים ומחיל . סס סק"י ל"ה :
חסיד הכו" צש"ס הוא ר"י צן צבא או ר"י צר אלעאי . סס
סק"י ל"ו דכ"ב ונח : חידוד צבא לאדם הוא ונחליית פני
לדיקס . סס דכ"ב ע"א סק"י ז"ל : חיי האדם דקלוצים אס
זכס ונסיפים לו . סס סק"י ל"ח : חסידיו אונות העולם סס
כל שנקיים ז' מלות צני כח . סס סק"י ע"ל : חכס שהחמיר
לונור על איסור דרי שהוא אסוי וון החורס אין להחמס
עליו . סס סק"י ע"ז : חלון נקרא צלשונכו דולא"ס . סס
ע"ב סק"י ע"ח : חידושי חורס שבוטצ האדם כום חיקון
עושה לעלמו . דכ"ח ע"ד סק"י ע"ז : חוסס החנופה וחכמי
לוייל . דכ"ה ע"א סק"י כ"ח ור"ב : חינוך קפדו וי הוא
החומצר . דכ"ו ע"ד סק"י פ"ר : חידוש שחמלא צבוקי וכו' .
סס סק"י פט"ר :

אות המית

טריפה אינה חיים י"ב חדשים . דכ"ב ע"ב סק"י וסס
סק"ג : טריפה אינה עוליד . סס סק"ד וסק"ד :
עונא דקרא דלא דריס אס ונחקצז אל השכל דריס . דכ"ב
ע"ב סק"י : טורח דיש צדצב דנקלין עד כמה הוא סמוח
סס סק"י : עענים מפקיין אס המשטו הוי להיפך זא
דכטיין מיקוק העענים . סס סק"י : רציו הטור דרכו צב
הטורס כילד הוא . דין ע"ב סק"י פ"א עד ל"ס :

אות היוד

יש כח ציד חכמים לעקור דבר וון החורס . דכ"א ע"ב
סק"ה וד"ד ע"ד סק"ו : יסללך זר וכו' כשיחמוס
אדם לא יחמוס ר' ו' רציו פ' . סס דכ"ב ע"א סק"י ע"ז
וסס דכ"ו ע"ב סק"ל : ר' יאשיה ור' יונתן הוי חלומים
לרי שומעלל . דכ"ד ע"ד סק"א : יתב ר' פ' וקא קשיא .
סס סק"י : ילר הרע זא לאדם אחר שסנער לללל . סס
סק"ג : ר' יוחנן צנו של רש"ל לא הים חכא . סס סק"ד :
יאלוד . ועוד לקרא לא ונקסיה הש"ס וכו' . סס סק"ה :
יחשלו וכלליו מסק"ח עד י"ד דף כ"ה ע"א וסק"י כ"ה :
יוסרל צלחה אופן נאנור . סס סק"י ע"ו וסק"ד : ירושלים
הוי שנים עייכות . סס סק"י ע"ז : ילדות סיהס צו הכו"
צש"ס וכו' פירוש . סס סק"י י"ח . יולדת לתי חדשים אינה
לנקיעעין אס כשתנה וממן למן . סס סק"י צ"ד : יוס אס
סו

ירושלמי . סס סק"י ק"צ : הלכה , אין לנדין מאחר העשה
סס סק"י ק"א : הלכה , אין לנדין ונוה שטעשה צפני
גדולים . סס סק"י ק"ג : היתר אין להחיר דבר החנוה לרצס
סס סק"י ק"ד : הקדש צו"ה בחולין הוי . סס סק"י ק"ה :
הנכה אי איכא צבוכצ שלל כדרכה . סס סק"י ק"ו : הלכה
כצחאי ה"ד ואלצי וצבא ואלך . סס סק"י ק"ז . וסק"י ק"ח
וסק"י ק"ד וסס סק"י פ"ע : הלכה כר"י לגבי רצ וסמואל אי
קיימי ר"ש צחלל שיעה איכא פלוגמא . דעו"צ ע"א סק"י
ע"א : הלכה כצית הלל לגבי צ"ש ר"ע פ' צשס וקומוות
כצ"ס . סס סק"י ע"ז : הסס והכא כרי וחי פירושא . סס
ע"ב סק"י ע"ח : הסתכלות וס הפדש יס צין הכו" לרליה
סס סק"י ע"ז : הלל חצירו של שואלי סיה וחרע דוד הע"ה .
סס ע"ב סק"י ע"ח : הודלל הסכס לזמרים ודייק ויחר
ולעלמו . סס סק"י ע"ז : הלכה כצ חקלל לגבי רצ הנוכח
סס סק"י פ"ג : הלכה כרצי יוסי אפי' ונחצרו . סס סק"י
פ"ה : הלכה , כשאונור הש"ס ר' פ' קרא אשכס ונשמע דאין
לא קי"ל הכי . סס סק"י פ"ד : הוראה צעעות ואלכו
הצעלים ע"י שטעעו למורס לריך כפרה המורס . סס דח"י
ע"א סק"י פ"ז : הלכה כצחאי אס נאנר לגבי וסי קופרים
סק"י פ"ח : הלכה כר"י צענין חפילין ומחור וקפריס . סס
סק"י : הלכה אס רילף ונחלי דנקסיה הש"ס ויכיה . סס
ע"ב סק"י ל"א : הלכה כפ' לגבי פ' ז"ד כשאנר דצרו צולאי
לא צספק . סס סק"י ל"ב : הספד ללשה לקון וערי הקי
סק"י ע"ג : הנה לשון הנה הנמלא צספוק הוא לשון שומח
דף ל"ה ע"א סק"י ע"ז : הלכה כצחאי והדך של פוסק
הלכות . דעו"צ ע"א : חנוצ"ס והכצ"ד והכצ"א והכ"ש
וסגרות מיינון כלליס ופכטיס . מדוע"ע ע"ב ואלך :

אות הווא

ועוד ועוד וכו' אי הוי סקיף או לא . סס ע"ד סק"א :
וכו וכו' אס הוא להשוותו לראשון . סס סק"ב :
וכי הינא מלינו דאין זס דמיס . סס סק"ג : ופלגא דכ"י
פ' אס אפסר לנו לחסר . סס סק"ה : והוא קבר וכו'
והו פירשו . סס סק"ו : וכו' שבוטצס צשטרוס ונחמנות
וכו' . סס סק"ח : ודל הנולד שליכו יונק וס ינשו כדי
סייסק . סס סק"י : ודל שאלנו ונח ונח"ד הו"ליו הולד
ע"י שחככו צענה איכו ח' . סס סק"י י"ב : ודל , איננטי
נגמח לורחו . סס סק"י י"ג : ונחלא לי שבוטצס הפוס .
דין ע"ב סק"י ע"ז :

אות הוין

ון ואלן ל"ל זו אי אמריין אף צסתי סיצות . ד"ך ע"א
סק"א : זסיר נקרא סמחד צעעת . ונעשה . סס סק"ב :
זלול הוא לחכמים על האונור אס חלי הייתי אונורו דבר
זס הוי ונחקקס אותו . סס סק"ג : זכרנו לצרכה ח"ך לונור
כשחכיר ח"ס כמו שאלן אונורס על ונשה ונחנ . סס סק"ד :
זיווג אי של אדם נקרא דוקא כשהיא צחולה . סס סק"ה :
זיווג , אשה שנסחת לצי לעו"הב הולך עם הראשון . סס
ע"ב סק"י : זרע לצעלה אס יס גס ללשה עורכ ע"ז . סס
סק"י : זקני נאנר אפי' צדור שטי . סס סק"י י"א : זו ואל"ל
זו לא אמריין אף מדומק כל סיכא דחני צין צין . סס סק"י
י"ב : זרע לצעלה אס ונחני חשוכס . סס ע"ד סק"י י"ג
וסקי י"ע : זכריס סנציא שהכנו יסרלל צונן הצית הוא סיה
זכריס צן יסודיע הכה"ב . סס ע"ד סק"י י"ד : זר שהקעיר
ע"ב סנחצ וכו' עוכס . דכ"י ע"א סק"י כ"ה : זו אף זו
אי אמריין צסוקקס . דין ע"ב סק"י :

אות החית

חכם שאסר או סחיר אס חצירו רשאי לחלוק עליו .
דכ"א ע"ב סק"א : חומלל אס יכול להחמיר ענ
עלמו ולהקל לאחרים . סס סק"ב : חולה על ו"ש הש"ס
דעד אלישע לא סיה סחולה ונחפא . סס סק"ג וסס סק"י

זו אות ט"ז): לשתוק ולכתוב לא אמרין. שם ס"ק א"ד : לקחה ע"י דבר אחר אי שונה לקחה : שם ס"ק ז"ך : לפני עור אלפני דלפני לא מפקידן. דף ל"ד ס"ק כ"ד : לזלזל פי כפי וכו' הכי צ"ל שם ס"ק כ"ה : לזלזל יראה אדם צעל השמועה וכו'. שם ס"ק כ"ג : לפחות יעשה כך וכו' המחבר צ"ל. ס"ק כ"ו : ללו כ"ע דינא גמירי. שם ס"ק ז"ך : לפני עור לית מחשול דקאי צ"י עברי דמכא. שם ס"ק כ"ח וצ"ל שם ס"ק ל"א וז"ל : לעמוד לצא יחיד הקצ"ה מוונחת הכידה. שם ס"ק כ"ט : לא יצא עמוני ומוצאי ואמרו ח"ל עמוני ולא עמונית וכו'. שם ס"ק ל"ב : ליכא מיד לזלזל שרי ולגוי אקור. שם ס"ק ל"ב : לא צענים ה"א צלחה כאלה כלל זה. שם ס"ק ל"ד וס"ק ל"ה : לחשים ודמאות הנמללות בחלמוד. שם ס"ק ל"ו (א"ה) ועיין צ"י הכ"ו אור לי דפ"ה דכ"י דלף צ"ה דעלם בגורנו אקור יע"ש): לעולם ישנה אדם לחלמודיו צלשון קלרה. שם ס"ק ז"ל : ליפולג וליחמי דידה צלחה אופן כאלה כלל זה. שם ס"ק ל"ח : ל"ח : לשון הקודש מפני מה נקרא כן. שם ס"ק ט"ל : לשון חכמים שאמרו יעשו כן וזהו פירושו : שם ס"ק ק"ו : לצ צהונה ועוף דל"ן לזכור. שם ס"ק מ"א : לשון כני הכי צירושלמי פ"י כן הוא. שם ס"ק מ"ב : לשון חכמים דרך הלשון למסר הוליו כשאומר עניינים ברבה. שם ס"ק מ"ג : נ"ן אין לו תקנה לשון צחצוחה. שם ס"ק מ"ד : לוי שצנו לא שאלו ומואלים לא כסף וכו'. שם ס"ק מ"ו : לצנה עיצו דמיקר את העולם. שם ס"ק מ"ז : לזע מוליא לצע על דבר שהתורה כיסהו וולגנות. שם ס"ק מ"ח : לשון מיד יוס ציומו וכן מיד שנה צענה. שם ס"ק מ"ט : לזיה שמונה את חצירו כונה הוא שיעורו. שם ס"ק כ"ג : לא ילא ידי חוצה מהו פירשו. שם ס"ק נ"א : לפני עור צנינים א"ס י"ס להם. שם ס"ק נ"א : לא חתיה כל כעמה הכאמר צ"י עמונים י"ס חללים. שם ס"ק נ"ב : לא תחתקו האמור צ"י עמונים אי אפילו וגיירו כאלה זה. שם ס"ק נ"ד : לשון כגון וכו' פ"י. שם ס"ק נ"ה : לשון פירא פ"י הוא חרץ. שם ס"ק נ"ו : לשון סנה הכי צכתו הוא לשון שומה. דל"ה ע"א ס"ק נ"ט : לולב צקדק הנענועים צהרנות שלרץ לנענוע. עיין צשו"ע מנח"י הכ"ה ס"ק נ"ד : לחס מנסה לא ראה כסף ונשנה וכו'. ד"ן ע"ד ס"ק ק"ב :

אות המם

מלקות צא"קורי אי איכא הוי מחלוקת. דעו"צ ע"א ס"ק ע"ב : מיד יוס ציומו וכן מיד שנה צענה מהו פ"י. דף ל"ד ע"ב ס"ק מ"ט : מנהג אין עי"ך אלא דדבר מלוי. דל"ה ע"ב ס"ק מ"א : מותר י"ס מותר דהוי דיעבד. שם ס"ק נ"א : מיתה צ"י שמים החילוק ש"ס צ"ן מיתה צ"ס לכמה. שם ס"ק נ"ב : מכת מדרות עד כמה מכות אורו. שם ס"ק נ"ד : מועד שיהיו שוגגין ולא מודין לא אמרין אלא צא"קורי דרבנן. שם ס"ק נ"ה : דוקא כשעשין צנינים. שם ס"ק נ"ו : מיתה צ"ד הוי מוזהר מוולקות. שם ס"ק נ"ז : מורה הלכה צפני רבו דמ"ב מיתה א"ס הוא דוקא מלא כדון. שם ס"ק נ"ח : מלך שומל על כבודו אין כ"ו א"ס הוא אף צולכי צ"ד. שם ס"ק נ"ט : מורד צולכות חייב מיתה א"ס הוא דוקא צע"הו לו או ל"ד. שם ס"ק נ"י : מולה אי שעשה אדם זוכה למ"י עו"ה הצ מהו הכוונה. שם ס"ק נ"א : מה לי איסור לאו מה לי איסור כרת. שם ע"ד ס"ק נ"ב : מעשר בקשים. שם ס"ק י"ד ובי"ח וז"ל ותי"ו יע"ש : מילתא דלחייא צקיו אי ערמ וכתב לה צבצוי"א. שם ס"ק נ"ו : מושב ל"ס עונשו הוא דלא יראה צעמחת לזיתן : שם ס"ק נ"ז : מולת לאו ליסתנות כיתבו. שם ס"ק נ"ח : וצ"ל דף ל"ו ע"א אי אמרין כן צמלות ד"י. ס"ק מ"י : מוקרא שהיא חב"ך י"ס לה"ח לחס ולקרות צ"ן. שם ס"ק מ"י : מחסה על מ"ס שכתוב צמורה ח"צ. שם ס"ק נ"ד : מחשבה נעת אין הקצ"ה מלכסה למעשה ה"ד צעט א"י. שם ס"ק צ"ך : מוזהר אינו מוליד מושם שאינו חי. שם ס"ק כ"ג ונ"א : נא"י שגא זה ונא"י שגא זה פ"י הוא דלדבדא כ"י. שם ס"ק כ"ה

הוי מעלות השחר. שם ס"ק כ"ד : יומן כ"י דשמש פ' שנה ולצקוף נעשה לדוקי א"ה יומן ה"ה. שם ס"ק כ"ו : יסראל כשהיו דבדכ ה"ה דינה כנענה הנאזקסה. דף כ"ו ע"ב ס"ק כ"ט : ילחח נא"י לחולה לאחן ל"י דבדים דמוזהר שם ע"ב ס"ק ל"א : יוס ונקלחו אי ונ"ו דלמורין אין וקלחן כבולו. שם ס"ק ל"ב : יסורין אי קשה מנחה או מיתס קשה. שם ס"ק ל"ד : י"ב מידות שהתורה דרשנה צהן כלליו ומחיל נדף כ"ו ע"ב עד דכ"ח ע"ב יע"ש : ר' יוחס א"ס אומר ורבותי אמרו מי ה"ס. ד"ן ע"ד ס"ק ל"ט :

אות הבק

כל פונות טלחה פונת יס"ו דרך יומין. דף כ"ה ע"ב ס"ק א"ה : כל האומר דבר צעם לאומר כ"י עד כמה גדול חיוצ זה. שם ס"ק ב" : כל הפעול ון הדבר ועוסקה אי עבד איסורא. שם ס"ק ב" : כלל ופנע וכלל כ"י. שם ס"ק ב" : כל חיצה כל כמה ה"י. שם ס"ק ב" : כל דחקון רצון כעין דלחיימא תקון. שם ס"ק ב" : כל וילחח דל"א מלי עבד לא מלי מושם של"ס. שם ע"ד ס"ק ב" : כהנים צומן ה"ה א"ס י"ס א"ה ספק צהן שאל להחזיקם לכהנים. שם ס"ק ב" : כל מקום ששנה דע"ב צמשתה ה"כ א"ס הוא כלל מוסכס או לא. שם ס"ק י"ד וס"ק ל"ו : כל מקום שאסרו חכמים מפני מלחמת העין אפי' כ"י. שם ס"ק ע"ו : כבוד לצור שתיקנו ח"ל צלחה דבר אי מוסרי אי מחלי הליצור ע"כ או לא. ס"ק י"ב : כותב דברי תורה וזה שחידש ונתקן עולם העש"ס. שם ס"ק ע"ב : כחנאי כ"י צמקוס דה"ל להש"ס לתמוה וכו'. שם ס"ק ע"ז : כלל אחד שנתן לאומר אחד ואחר פליג עליו. דכ"ע ס"ק כ"ט : כותים עשאים כנוים צלחה ענין הוא. שם ס"ק צ"ך : כרת שניצול מוכרה כשלא יסן כל הלילה ה"ד כשלא יסן ציום שלפניו ועמוד קודם עלות השחר. שם ס"ק כ"ג : כהן גדול דל"ו ונשא צ"י נשים כחמד. שם ס"ק כ"ה : כף הדמיון אי הוי השואה גמורה צכל הלדדים או לא. שם ס"ק כ"ט : כחיבת חיצור המסכרות והתלמודים עשומא ונא"י. שם ע"ד ס"ק ל" : כרת וניתה צ"ס חילוק ש"ס דל"ה ע"ב ס"ק נ"ב : כהנים זרחים ה"ס אפי' מוץ למקדש. שם ס"ק ל"ג : כפרה על הדור שנתפסים הלדדיקים והלדדיקות והמניקות אי הוי מעטם ערבות. ד"ל ע"א ס"ק ל"ו : כני לשון זה חכר צירושלמי פ"י הוא כן הוא. דל"ד ע"ב ס"ק מ"ב : כולי עלמא מלינו דאמר על ע"כ אסת. שם ס"ק מ"ס : כגון, לשון זה פ"י על א"ה דא"ר. שם ס"ק מ"ן : כצט הוא צלי מעלות. דל"ה ע"א ס"ק ז"ן :

אות הלמד

לאו שצבילות אין לוקין עליו א"ה נקרא לאו שצבילות ד"ל ע"ב ס"ק א"ה : לאו דלתי מריצוי"א אי לוקין. שם דל"ג ע"ב ס"ק א"ה : לאו שאין צו מעשה אין לוקין עליו. שם ס"ק ב" : לאו דלא חשק"ו אי הוי לאו שצבילות או לא. שם ס"ק ד" : לאו שאין צו מעשה א"ס השתיהי צמקוס עומא אי חסובה מעשה. שם ס"ק ו"ס וס"ק ו"ס צמקיס כללי זכ"ש צמקיהו דהוי מחלוקת כ"ע וצבן : לאו שניתק לעשה אי הוי לאו דגניצה או לא. שם ס"ק ו"ס וס"ק ו"ס וס"ק ו"ס : לוקא ה"י צמ"ס צממה דוכתי וז"ל מכת מדרות. שם ס"ק ו"ס : לאו דלא חקור כל מולת ד"י אסמיכניהו הללו דלא חקור. שם ס"ק י"א : לא ענט הכתוב אלא"כ הוזהר לא כאלה צ"י חיוצ כרת. שם ס"ק י"ב : לאשקין מ"י פ"י ה"י צמ"ס הוא לממה דל"ן הלכה כמותו : שם ס"ק י"ד : לשון גמרא למוד ולשון פוק' למוד שם ס"ק נ"ו : ליסתא צמחל עיקר ג"ס צמק"י. שם ס"ק נ"ז : ל"יט ר' פ"י ה"י צמ"ס א"י עבד אי מוסדקין עובדא. שם ס"ק נ"ח : לעולם ליסתתף איכ"ס צהדי ליצורא. שם ס"ק נ"י : לימוד האדם והסדר שילמוד ומלחמה לימוד יסתתק שם ס"ק נ"ט : לזע לנאשונים אי איכא אי מחמידין צלחה דבר או לא. שם ס"ק נ"ן (א"ה) ועיין נ"ן גמ"י ש"ס מעשה

ק"ס. ושם ק"ק כ"ח אי צענין וועהפך. ושם ק' שפאק
הש"ע לאסור לא חש"צ ק' לעשות ק"ס. שם ק"ק כ"ו :
ספר חסידים י"ט צו הדגה דינים דליין וועלד חסידות .
שם ק"ק ל"ג : קגולה לחינוך הכולל וועגענע גופו וחסדיו
שם ק"ק כ"ה : קגולה לאשה העצלת כפלים . שם ק"ק
ק"ד דו"ה ע"ד : סתירה שגוולא צפוקי וועקוס לוקוס .
דכ"א ע"צ וס"ק קט"ז עד קכ"ו : ספק ש"ט לנו דצדרי
הרצ הפוסק . שם ק"ק קכ"ז : קגולה וחקון למוי שצניו
ומים צ"נו . ד"ס ע"צ קכ"ז :

אות העין

עשו הרשע ג"כ כעוול לחי . שם דף ל"ז ק"ק ק"ז :
עובר אש"י על איסור שהוא דר' אין לדבר עונו
ואיכא איסורא . דכ"א ע"צ ק"ק ל"ב : עבד אסמכתא אש"י
ועברא צ"ש לאצרא עבא . דכ"א ע"א ק"ק א"ך (א"ה ועיין
צ"י ר"ח ח"א דקנ"ח) : ערבות אס גדים הם צבלל ערבות
דניו קכ"צ (א"ה ועיין צ"י ג"ח ע"י ז"ו ק"ק ג') : עבדא
כעקקעני דניו אס ה"ה כל אדם . שם קכ"ג : עולם הצא
אס זוכה וי"ד אחר וותיו אין כ"הה שולעת צו . שם קכ"ד :
עוניה שאלו חז"ל אס שוטה וועט נקרא עוניה . שם
קכ"ה : עובדא בשליוור הש"ס בן ושמע דשאר לא עבדי
הכי . שם קכ"ז : עבר הירדן הוי חולה לארץ . שם קכ"ה :
עונשין וון הדין י"ט תלמי דק"ל בן . שם ק"ק ח' :
עור גויל הוא עור שלם מצוי . שם ק"ק י"ב : עין הרע
אינו שולט בנפשו אלא צענונה כל ישראל . ק"ק י"ג :
עבודה זרה דאסור להזכיר צענונה ואס נזכר בתורה וותר .
שם ק"ק י"ד : עובר צלחו העובר בש"ס לפענוים הוא דר' .
שם ק"ק ע"ו : עבודה זרה הוועקת שם שניס ודצר אחר
וכו' וועהרין ג"כ העכ"ס . שם ק"ק ע"ז : עניות י"ט צענונה
שחכירים השם לצטלה . שם ק"ק י"ח : עולם חללו כונה
הוי . שם ק"ק י"ט : עין הרע לא יתכן אס לא שיקבור עין
א' . שם ק"ק כ"ו : עונש וי' שגעוש חזירו על ידו צאחה
אופן הוי . שם ק"ק ז"ך : עוול וועהעבד אס חש"צ יושב . שם
ק"ק כ"ח : עיצור אין אשה וועהעבד וועהעבד . שם
ק"ק כ"ט : עובר אינו שוהא צעניו אנו יתח וי"צ חודשים .
שם קכ"ל : עיצור אס נעעצרה האשה צצין השונות אס
זכר וועהאס לנשכצ זכור . שם ק"ק ל"א : עיר גדולה י"ט
נעלה דיכול לקנות כל אדם . שם ק"ק כ"א : עניות גורם
לנאצד פיוכי פת ש"ס צהם כות . שם ק"ק צ"ך : עורד
י"ט פ"י ד"ס אונגרים דהוא ויין צהנה וי"ט אונגרים דהוא
וין א"ה . שם ק"ק ל"ב : עזר כענני ל"ד שוהא וועה כענני .
שם ק"ק ל"ג : עשה ולא תעשה כלליו ופעריו דניו ע"א
ואילך .

אות הפא

פריעה צני יענועאל אין צהם פריעה . שם ע"ד ק"קא :
פוקד עון על צנים וכו' ה"ד צעמטא פעס א' .
שם דו"ה ע"א קכ"ג : פירוש דפ"י צש"ס צעקוס אחר ואל
צעני ונאי כ"נו . שם קכ"ו : פרק שלא ע"י לקבל פרק אס
וועקין על היוצו . שם קכ"ח : פסק דלא פסקא וועה . שם
קכ"ט . ושם ק"ק ח"י דאס הוא דרך חסידה לל"צ ואש"י
צצנאים וכתובים נאמר כלל זה ק"ק ע"ו . ושם אפינו אס
וועקין רגע ק"ק ע"ז . ושם ד"ד היכא דאשער צנקל אצל
אס לא אשער וועה ק"ק ע"צ . פשוט דרך ההגלה להזכיר
הפשוט חסידה . שם קכ"ז : פריאות צענונה נשואין אין
שונטה להקצ"ה . שם ק"ק ח"י : פתיא אונגרים צש"ס
פ"י כלי קלר שחור . קכ"ך : פיות אס לא יתנה וועהרות
העולם יז"ר כמו . שם ק"ק כ"א : פרכא כונה הוי עשה
וועהאל . שם ק"ק כ"ב : פושעים הוי צעמטא הוים צציונה
הקצ"ן . שם ק"ק כ"ג : פיגול דהוי צעמטא חוץ לזונו . שם
ק"ק כ"ד : פוקקים כלליו ופעריו וועהאל ודף וי"ט ע"ד ואילך
(א"ה ק' חנה העש"ה שו"א וועהאל שו"א דכ"ב ועיין צ"י
כל

כ"ה : וועהר הש"ס דרך קדושה הים להודיע ענינים גדולים
שם ק"ק כ"ו : ונאי שייך דהאי שייך דפריך הש"ס היינו
צדחני צעמטא וכו' . שם ק"ק כ"ט : ונאי לאו הכי הוא
וכו' שונו וינה וכו' . שם קכ"ל : וועהעבד דר' פלוני וכו'
שם ק"ק ל"א ואס בן הלכה שם : ונאי לאו הכי הוא כו'
לא כו' . שם ק"ק ל"ב : ונאי תלמודא וכן ונאי גומרא כולם
האלף צעקודת ל"י . שם ק"ק ל"ג : וועהא אס עשה היפך
לא וועהדיקן עובדא . שם ק"ק ל"ד ושם ק"ק ל"ה ושם ק"ק
ל"ו דליין לשונות וועהעבד העיר צשום ל"ד והיינו בשאין שום
ל"ד איסור : וועה הלכה צפני רצו צאחה נאמר . שם קכ"ט :
ווע דעגור שיעכח וון הלצ . שם ק"ק ע"ב : וועהאל אינה
וועהעבד לחבני הש"ס . שם ק"ק ע"ד : וועהעבד שונטה
הותכין אס צענה וכו' . שם ק"ק ע"ה : וועהין וועהין אי
שכחי צשוק או לא . שם ק"ק ע"ח : וועהים אין להקפיד
צהם אף אס עיקרן של דברים אינן וועהגים . דל"ז ע"א
ק"ק כ"ה : וועהגים שונא השו"ב ז"ל אין להכריח לעם
לעשות ככה . שם ק"ק כ"ו וס"ק וס"ב : וועהא וועהא וצניו
ע"ה צאחה חודש הים . שם ק"ק כ"ט : וועהא צקודא
הקדשים דאסור צרגל וועהר . שם ק"ק כ"ו : וועהא וועהא
צרכות צצאו שניסם כאלה אינה קודם . ק"ק ע"ז ועיין צ"י
וועה"ט אצרהס ח"א פ"א דו"ה : וועהא שוועים צין שניסם
זה וועהין חס וועהין אס וועהר . שם ק"ק כ"ה : וועהין
נקרא בשוועים דהוי . שם קכ"ע : וועהיות כלליו ופעריו .
ל"ה ע"ג וואילך : וועהרש"ל וועהרש"ל וועהרש"ל וואיר
וועהות וועהר וועהר וועהר וועהר וועהר וועהר וועהר . דכ"א
ע"א וועה"ק ק"ג עד ק"ק ק"ב :

אות הנון

נתינים אס הם וון הגענוים או וון אונג אחרת . ד"נו
קכ"א ושם קכ"ב : נקמי של הש"ס ספרד הן
נאונים יתח וועהר דפוקים . שם קכ"ה : נעשה כו' אונג
צש"ס כעוילא דיוק אחר וועהא וועהא . שם קכ"ט :
נקים שוועים הקצ"ה ע"י שוליו . שם ק"ק י"ג : נציא
השקד לא יאונר אדם כך אונג ל"י הקצ"ה . שם ק"ק ע"ב :
נפש נקראת הששום צלא גוף . שם ק"ק ח"י : נשים לא
תלחו צחכשעוים ל"ה . שם ק"ק א"ך : נצוה כל דיבור
ודיבור ש"א וועה הקצ"ה לנצוה אש"י ע"ה לא חור . שם
ק"ק כ"ב : נקע ע"י גומל העקרים וועה"ט וועה"ט .
שם ק"ק כ"ג : נלצים פ"י הוא השקרים וועה"ט שצער .
שם ק"ק כ"ה : נכאס לשון זה כ"י הפוקקים אפינו דצדצ
הוועהר . דכ"א ק"ק ק"ד :

אות הסמך

סחם וועה"כ וועה"כ הלכה כסחם צפוקי וכו' צש"ע
דו"צ ע"ד קכ"א וס"קא : סנוכים דלא דר"ט
צוועה הורה דר"ט . שם קכ"ב : ספק צויד דאסור דר'
עצדיקן עובדא וכו' . שם קכ"ג : ספק צרכות להקל היכא
שע"ה שוועים וועה"ט אס וועהר . דו"ג ע"א קכ"ח . וס"ב
צדצר של וועהר . שם קכ"ט וס"קא וס"קא : ספקא דאורייתא
אלא צרכות שוועים . שם ק"ק י"א : ספקא דאורייתא
לשמוע דק"ל דהוי דצצן . שם קכ"ז וס"קא ע"י ולי"ח :
סתירה שגוולא עובדא דאונג . שם ק"ק י"ב וי"ד וועה"ט
וי"ט ולי"ח : ספרא , סחם ספרא כ"י וסחם ספרא ר"ט .
שם ק"ק י"ג ושם ק"ק ל"ב : סתירה דלצ"י ידיה אדירה
שם ק"ק ע"ו וס"ק ל"ז : סוגין דאשכחן דלא כהלכתא .
שם ק"ק ח"י : סוואל כעוידע ששקה הולכה לפינו אסור
ליך אחריה . שם קכ"ך : ס"ס אס הוא ונאי אין אלו
עושים ש"ס . שם ק"ק כ"א וכו' . וכן אס הס"ס הוא
וועהרין דיעה . שם ק"ק כ"ג . וכן אס צבלל הלדדים חלוקים
הם חבני ישראל . שם ק"ק כ"ד . ושם ק"ק להחמיר חס"ב
בדליא איסור . שם ק"ק כ"ה . ושם ק"ק כ"ז דעצדיקן
להקל ואשער וועה"ט לעשות ק"ס להחמיר הוי כלינו אין כאן

כל הקיים בכלל המין, וזהו אי קיי חסד: פשוטם של
המעיל של כ"ג אם הם נכנס זהם ביום הכפרה אם היו
על בקר או על זבח. אם דמי עשר יתן דין: פירא חסד
בשם פה הוא חסד לכל דבר ע"כ ש"ק כ"ו.

צפורנים ע"י שמגדלים וצו"ר לו דלגס ונותנים סדין ד"ר"א ע"ד ס"ק ו"א. ללופסד אס היה הוא המוקדש על"ס צבצת או לא דל"ד פ"ב ס"ק ו"ח. ליו"י שמואל צט"ס אס לא ככתב צהדי"א שפסס אמוינן שכל עשה דכ"ו ע"ד סק"ד. לרכות לפענוס עושה צ" צמקוט דהיה לר"ך ג' סס. סק"ה ושס ס"ק י"ט: ביות ד"ח דלל יסא אסס דעושה כסס אנוו או כסס חנוי שס. סק"י ושס ס"ק י"א דר"ח לא יוצר דק על עירק שס העלס. לורסס מוצנכן וסו סירוסו וסס י"ד ר"ך דל"ו צונו הוה שס ס"ק ח"ז. לדיקס קולסס כעו"י קרתא שס ס"ק ח"ו ושס ס"ק ח"ב לדיקס קולסס ונחן מורס היו נענסיס עס הדור. ושס ס"ק ח"י דל"ן הקצ"ס וצ"א הקלס על ידס :

קטורת ז'ק שהקטיר ע"ג המזבח ונחשו ענינו דף כ"ט
ע"א ס"ק כ"ח : קדושה , אס זמנינו לאדם לז'
קדושה אחת וזה קודם ויגד . דנ"ט ע"ב סק"ד : ק'לור
מסקי' הנל"ס לא יתכן שצ"א היפך פסקיו . שס סק"ג :
קדושה ירושלמי אס קדים לשאר אלהות ארץ ישראל ציטוטה .
שס סק"ה : קבלת דעת הש"ע דקבלנו עלינו וצבנוה דברים
אלו עשים היפך פסקיו . שס סק"ו . ושס סק"ו לענין קבלת
ההולאת פוסק העיר : קולא , צאחה דברים צשל קופרים
הלך אחז העניקל : שס סק"י : קודשא צ"ה דעקיים המולית
שס ס"ק י"א : קללה , השווע שנקללים אותו מותר לקללם
שס ס"ק י"צ : קוש"א וסירוף היבא דפליגי שני תנאים והקשה
הש"ס . שס ס"ק י"ד . ושס מלינו צשים דעקשי קוש"א אחד
ס"ק ע"ו . ושס דרך הש"ס לתקשות לאמורא נדעך שאליו
הלכה . ס"ק ח"י . ושס מלינו צשים דעוקים חלד אוקטנוה
וועקשי ל"ה . ס"ק א"ן ושס ס"ק כ"ג : קבלה דמולק עליו
הש"ס אס דיצר צום האר"ה אס כוותיה ק"ל . שס ס"ק י"ט
ושס מקיף אחריו דנ"י ישראל דלציון צפשו עוצא דלש"י
רואים דצרי האר"ה"ל אינס ז"ס ומונהגס : קדנן צהמה א"ן
ליקא ונהגיו . שס ס"ק צ"ד : קדושה ספרים דלס נגע צצטור
יחנץ ידיו ולא יגע צס' . שס ס"ק כ"ד . ושס צמה סבורים
ס' כ"ד צכך אחד וי"ט שאל ק' לא נל"מי ונחש לכורכס
ס"ק כ"ה ושס להאזנו ס"ת שאל יקום דעתו ממוט שווא
יפ"ס . ס"ק כ"ו : קרי , אס היו רואים צונן שווקדש . שס
ס"ק ל"ח : קידוש הקדש ה"ס עד זמן אצ"י וצא . שס ס"ק
ז"ך : קיום לריכס כסאמוריס ז"צ צשעה הסופס . שס ס"ק
נ"ל : קצ"ה נקדש שמים . שס סק"י (א"ה וכו"ה צהשנעוה
הזכר ח"צ דף ע"א ע"ב) : קידוש ה' על ג' עצירות ע"א
ג"ע ס"ד א"ן ק' עט מוהכ . שס ס"ק ו"א . קצ"ה לא צע
מוספתי התנאים לא תנאי קודם למעשה כ"י . שס ס"ק מ"ג
קישוי האצב של צהמה ח"ס הן מתקשות מוצנן . שס ס"ק
מ"ד (א"ה ועיין צספר גבו מ"ס מערי האל"ף אוח ס"ט)
קצלה דקצלו ס' א"ה תנא או פוסק או אמורא . שס ס"ק
נ"ו : קיס ל"ה דצדנא ויחיה לא אמרינן צצוהס לחכס . שס
ס"ק מ"ס : קידוש השס צשאר עצירות דקו"ל דיעצור ולא
יחכס ה"ד צליכס . שס ס"ק מ"ט : קצ"ה דכורא כהן גדול
הוא ולא כהן סחס . שס ס"ק צ"ן : קצ"ה כל האומה סהווע
ומתן יותנו ח"יו . שס ס"ק כ"ג :

ראשית חכמה היסון צלחה זמן היה . דכ"א ע"צ ס"ק
ק"ל : רש"י כלליו ופרטיו . שם ע"ג וס"ק
קל"צ עד ס"ק קנ"ג : ראה שלח ראו אחרי פוסק זה לזה

שבת   לוי לא שאלו מן האנשים כלי כסף וכו'. דל"ד
 ע"ב ס"ק ו"ו : שולחן ערוך ויור"ם כלליהם
 ופריה"ן . הדינא ע"ב מ"ק קכ"ג עד ס' ק' ר"ב : שתיקם
 דשתיק רב לתלמיד . שם דס"ג ס"ק ג' : שונא וחתות ימים .
 שם ס"ק ז' . שכל ליה וזריה ב' וז' ושרא צניקוד לזי כ"ב
 שם ס"ק ט' : שית חולין דלא קא רב מיינו . שם ס"ק י"א :
 רש"י קציות ס"ד א"ל הוא רש"י וס"ט . שם ס"ק י"ב :
 שביחא דברים המעבדים לה הילמוד . שם ס"ק י"ד : שקר
 נקרא ג"כ הם שצד אחד נעשות והוא אומר מ' יעשה בן.
 שם ס"ק ט"ו : שולחן ערוך אינו וציא כוונא דיניה שהציא
 צ"י . שם ס"ק ט"ז : שיעה לא קינ"ל כשיטה אפי' הם אלווראים
 שם ס"ק י"ז וד' : שנועות דאמר אלוורא דאל ופריה"ם לזי
 צמות . שם ס"ק כ"ב : שינא כאלוור צ"ס וכו' פ' . שם
 ס"ק כ"ה : שנואל הוא צד פלוניה דרז . ס"ק כ"ו : שקר
 דיוורא לשנות ופני דרכי שלום . שם ס"ק כ"ח : שנועה
 ואצטליון וסדרוה שם ור"ה להלל . שם ס"ק כ"ע : שפיר
 פ' שולן לחם . שם ס"ק ל' : שורת דין וכו' פ' . שם ס"ק
 ז"א

מפתחות

ל"א : שווא לרץ לוור ציין יונת . שם ס"ק ל"ב : טעה
 אינו טוע לעת . שם ס"ק ג"ל הר"ד : טיניו השם לחולה
 אחיך וחידיך בלוחי השם אס ענד עומליו . שם ס"ק ל"ה :
 טעות הנאים וואוראס יס ולטון יונת . שם ס"ק ט : טעוע
 האונדע וטעו שפחותיו דונבות צבדק אפי' לא אונדע וטעו
 עכ"ז שפחותיו דונבות . שם ס"ק ו"א : שם צדדיק צטויע
 וטו פ"י . שם ס"ק ו"ב : טיעט לפעניס פסקין כטייע .
 שם ס"ק ו"ד : שם אלס הנקדא צונון הזה יעטיע אין לקדומו
 יעטייע . שם ס"ק ו"ו : שדא ציה נכגא פ"י קללן . שם
 ס"ק ו"ח : שם טנקדא ציטם צטנוי ר' פלויי ו' אינו חסד
 שם ס"ק י"א : שם הקדוש וטע"י נחמלק צבורים וטע"י . שם
 שם ס"ק י"ב : טכיסה וציא ללדס טרואס שטאט צבעק .
 שם ס"ק יו"ב : טכיסה וציא ללדס שטוהס ווייס קדחץ
 ידיו . שם ס"ק יו"ג :

אות הת"י

תמו ונשלמו מפתחות מספר מהרת המים . בעזר העושה ארץ ושמים :

מערכת אות א

אבות העולם

אביי

אבילות, לענין שותפין שאחד מהם אבל, אם השותף השני יכול לפתוח חנות

אבל — לענין הלכה כדברי המיקל

אבל, לענין בהמות מוחכרות

אבל, לענין גערה

אבל, לענין חתן שאירע לו אבל תוך ימי חופתו

אבל, לענין לצאת מביתו להתפלל

אבל, ש"מ שחל ז' שלו בשבת, אי יכול לעלות לתורה

אבל, תוך ל' יום אם מותר לרחוץ פניו ידיו ורגליו בחמין

אבלות (הוספות מהמגיה)

אבלות אשת המת

אבלות בשבת שחל בתוך ימי החג

אבלות ישנה כגון תשעה באב

אבלות משרתת או שמש

אבלות — גזירת שבעה ושלושים

אבלות — כללי

אבלות, אשה אבלה אם מותרת לחוף ראשה שלא תתגנה על בעלה, ולענין טבילתה

אבלות, לענין אדם שיושב באבלות ביום ה' לאבלותו

אבלות, לענין חליצת הנעלים במוצאי שבת.

אבלות, לענין לבישת חלוק מכובס

אבלות, לענין עישון

אבלות, לענין שמועה קרובה

אבלות, מהתורה או מדרבנן

אבלות, תוך ז' שחל להיות בעוד הרגל

אבלות. בחוה"מ

אבלות. בשבת בתוך ה'

אבלות. לענין גרירה

אבלות. לענין ללמוד חק לישראל וכדומה

אבן השתיה

אגב

אגדה

אדם חשוב, דין אדם חשוב

אומות

אומר מותר, אומר מותר וטעה

אומרים מקצת שבחו של אדם בפניו

אונאה (בלפי הגוי)

אונן, בשבת ועוד עניינים

אונן, לענין גוסס

אונס

אונס. לענין אשה שזינתה תחת בעלה באונס או בשגגה הרי זה מותרת

אונקלוס הגר

אותיות המתחלפות

אותיות המתחלפות בש"ס

אותיות מתחלפות

אותיות מתחלפות כגון ל' מתחלף ברי"ש

אזכרת השם, לענין דאסור להגות את השם באותיותיו

אחרים, המוזכר בסוף מסכת הוריות

אי אמרת בשלמא

איבה

איבעית אימא

אידי דתנא רישא תנא סיפא (כללי הש"ס)

טהרת המים

שירי טהרה

ל, קיב

טז

לז

עס, פה, קטו

קו

קלב

קיז

קח

נג

נד

קמא-קנג

י

סנו, עזא, עכ, עג

סו

יא

עו, זכ, לו, קג

עז, עח, עט, פב, פו, פח, זא, זח, קז, קיק

זה, זט

כא

קלח

קכד

סד

קט, קיט

מז

קלד

קלה

קלו, קלז

קכז

קד

כג

לה, לו, קיז

יג, נו

קכ

יז

פא

נא, ע

קכב

לח

קטו

קלב

כללי הש"ס

טז

ה

יב

ז

כללי הש"ס

לא, מח

נב

סז, סח

זה

זד

כ

פד

קכט

ה

כללי הש"ס

כללי הש"ס

כללי הש"ס

מערכת אות א	טהרת המים	שירי טהרה
איכא בנייהו	כללי הש"ס	כל, לג
איכא דאמרי	כללי הש"ס	מד
איכא דאמרי, איבעיא אימא, ואמרי לה.	כללי הש"ס	קל
אימתי דבא לפרש	כללי הש"ס	ק
אימתי דבא לפרש	כללי הש"ס	י
אימתי, ובמה דרבי יהודה	כללי הש"ס	ח
אין אדם חוטא אא"כ נכנס בו רוח שטות		קכ
אין אדם מוריש שבועה לבניו		לג
אין אדם עושה בעילתו בעילת זנות		ו
אין הלכה כתלמיד במקום הרב		ח, מ'
אין חותמין בשמים		כע
אין למדים מקודם מתן תורה		ב
אין מבטלין איסור לבתחילה	(מערכה ב) סו	נ
אין מיעוט אחר מיעוט	ז	
אין מעבירין על המצוות	ב	
אין מעבירין על המצוות.	א	
אין פתיחת הקבר דאשה בלא דם	יד	
אין צריך	כללי הש"ס	נז
אין צריך לברך (כללי הש"ס, והפוסקים)		נז
אין רוח חכמים נוחה הימנו		מו
אין שבות במקדש		פ
אין שליח לדבר עבירה		ה, מט, סא
אין שליחות לגוי		קטז
איסור ביאה, לענית אשת חמיו		פז
איסור דרבנן, לענין דמותר להוסיף עליו לבטלו		קא
איסור מוסיף	ג	
איסור מטומאה לא ילפינן		קלא
איפוך	כללי הש"ס	י, כה
איתביה ר' פלוני	כללי הש"ס	לז
איתימא	כללי הש"ס	טז
אל אי הוה מדת הדין או חסד		קיג
אל תקרי כך אלא כך		פג
אלא	כללי הש"ס	ית
אלא מעתה	כללי הש"ס	לד
אלא — המוזכר בש"ס	כללי הש"ס	פט
אליהו		כב
אליעזר		קית
אלכסגדרוס		ס
אמורא קמא	כללי הש"ס	ל
אמירה לגוי דאיסור אפי' במידי דאיסורא דרבנן		ד
אמן יהא שמיה רבא		כח
אמן יתומה		מב
אמן ענייתה אחרי ברכה לבטלה		מז
אמן, כוונתה		מג
אמר לך ר' פלוני אנא דאמרי-	כללי הש"ס	קכח
אמר פלוני אמר פלוני	כללי הש"ס	לב
אמר פלוני משום פלוני	כללי הש"ס	ז, קו
אמר ר' פלוני בר פלוני	כללי הש"ס	לט
אמר רבי פלוני, רבי פלוני אומר	כללי הש"ס	יט
אמרו לו	כללי הש"ס	ט
אמרי תרוייהו	כללי הש"ס	כו, קה
אנא מזרעא דיוסף קאתינא		מא

מערכת אות א	טהרת המים	שיורי טהרה
אסור	כללי הש"ס	ין
אף דבר זה		סה
אפי' תימא	כללי הש"ס ח	
אפר פרה		נח
אפשר לסוחטו		ק
אפשר, לשון אפשר דכתבוי הפוסקים	כללי הש"ס	יב
אעבע צרדא, הנזכר ביומא צט סע"ב		קב
אריוך דהיו קורין לשמואל		סג
ארצות		קכג
אשה		נט, קכא
אשה אין לה דעת לשוב	ו	
אשה שהיא בחזקת קטלנית	ד	
אשתו כגופו	יג	
אשתמיטתיה	כללי הש"ס	כב
מערכת אות ב		
ב"ד בתר ב"ד לא דייק	סח. סט	
בא ללמוד וגמצא למד	לב.	
באי כוחו, לענין גדרו	לד.	
באמת אמרו	כללי הש"ס יז.	
בגדי אדם		כא
בגדי המלך		עה
בדיחותא		מד
בדים	מא.	
בוגרת	גו.	
בוכרא	כללי הש"ס נט.	
בולע	מד.	
בוקר, לא הוי אלא אחר הנץ החמה		עו
בור. לענין מהו גדר בור הנאמר בש"ס	יד.	
בושה, וכלימה		עז
בוזין לכהן		פה
בוזין, לענין בוזין חבירו, ושאר עניינים	לז, מעב	ב, ג, ט, י, יז, לב, מא, מה, סט, פ, פג
בטלה הנזכר בש"ס	כללי הש"ס סא.	
בי דינא	סז.	
בי נשא	כללי הש"ס	ז
ביאה שלא כדרכה	נה.	
ביאת המשיח	לה.	
ביזיון		עת
ביטול איסורי דרבנן שאין להם עיקר מהתורה		עא
ביטול האיסור במין ומינו		יג.
ביטול האיסורים, באיסור דרבנן דמרבה עליו ומבטלו	סב. סג	נגט
ביטול, לענין חתיכה שלא נמלחה	סו.	
ביטול. הא דאין מבטלין איסור לבתחילה		
בין בין	כללי הש"ס	כ
בין השמשות		נג
בישול, גדרו		עב
בישולי גויים	מזה.	
בישולי נוכרי לענין הקפה		פז
בית אל		פא
בית דין, לענין דאין ב"ד יכול לבטל ב"ד חבירו	מב.	
בית הכנסת לעשותו קפנודיא		כה
בית הלל		עד
בית שמאי		כח

מערכת אות ב	טהרת המים	שירי טהרה
בכי	לט.	נד, פח
בל תוסיף		פט
בל תשחית	ח.	מג
בל תשקצו	נג.	
בלע מצה		ית
בן		עג.
בן א"י, לענין יו"ט שני		כה
בן הבן		
בן נח	נז, נח	
בן עזאי	יט.	
בן שנה, בן שנתו האמור בקרבנות	מו.	
בנו וכו'		סה
בני אדם, לענין גויים	ט.	
בני בנות		ז
בני בנים		ח
בני חיי ומוזני לאו בזכותא תליא מלתא		ע.
בני נח, לענין אי נצטוו על התשובה, ולענין התראה	סה.	נח
בנים	מו.	
בנים זכרים לזכות להם		כו
בנים לענין אשה שעדיין לא זכתה להתעבר		קז, לה
בנים רשעים שיש לצדיקים		פל
בנים שנענשים בעון אביהם		נח
בנים, לענין קוראים שם לאשה שנתעברה בשעה שהיא עדיין מניקה		יח
בנים, לקרא שם בנו הבכור כשם אביו	ה.	
בעי רב פפא	כח	נו
בעינא.	כ, כא, כב, כג, לג, נד, סד	כג
בעל חוב		
בעל נפש, גדרו במקומות הנאמר בש"ס	טז.	
בעל שמועה	לו.	
בר הדיא, לענין אם הוא היה ישראל	יג.	
בר מצוה. אי בעינן מעת לעת	א	
בר עונשין דקיי"ל דאין ב"ד שלמעלה מענישין על כ' שנה	ב	
ברוך הוא וברוך שמו		לו
בריא, לענין האמור במסכת אבות פ"ה		כד
בריא, האדם.	כו.	
בריה, חיוב מלקות על בריה אפי' פחות מכוית	גד, ו, ז, נב.	
בריות משונות שבא הקב"ה בעולמו		סו, סח
בריות כללים, (ל' כללים)	כללי הש"ס סוף מערכת ב	
ברירא		יב, יג, יד, טו
ברית כרותה לשפתים	טז.	
ברכה אחרונה על יין, פתיחתה לחתימתה		סב
ברכה בלי שם (מהמגיה)		עו.
ברכה בלי שם ומלכות (מהמגיה)		עה
ברכה לבטלה	יא.	
ברכה על מי שריית צמוקים		ח
ברכה שאינה צריכה	י.	כו, לא, לד
ברכה שאינה צריכה, לענין לברך לפני הסעודה	לה.	
ברכה, לענין אם אדם שמע ברכה וידיו טמאות	כד.	
ברכה, לענין לאחוז בשעת הברכה כל דבר בימין	ל.	פו
ברכה, לענין הלשון המוזכר בש"ס ובפוסקים "חוזר ומברך"		
ברכה, לענין השומע ברכה מחבירו לצאת י"ח ושח באמצע		עט
ברכה, לענין מי שהיו לפניו פרי עץ ואדמה, ובירך על פרי עץ אדמה.	כט.	

שערי

מפתח לספרים טהרת המים ושירי טהרה

טהרה

ה

מערכת אות ב	טהרת המים	שירי טהרה
ברכה, לענין מי ששכח והכניס משקין לתוך פיו (מהמגיה)		עד.
ברכה, לענין ספק אם בירך		יט
ברכה, לענין שיהיה מעין חתימה סמוך לחתימה	נא.	סג
ברכה, לענין שכר ברכה	מג.	
ברכה, לענין ברכה על דבר שיש ספק בברכתו	כה.	לו, מו
ברכה, לענין המנהג דאין לברך על הברקים ורעמים	כו.	
ברכה, לענין למה לא תיקנו אקב"ז על התפילה וכדומה.	יב.	
ברכות חתנים במקום שעושים הנשואים		נזא.
ברכות, במצוות		מב
ברכות, לענין ברכת המים בתוך הסעודה		סד
ברכות, לענין אם יש לפגיו פרי עץ ואדמה	ס.	
ברכות, לענין בירך על עץ ואדמה ביחד		סז
ברכות, לענין דלא הולכים בתר רוב הפוסקים	ג.	
ברכות, לענין דמשום גזירה חייבו חז"ל לחזור ולברך.	לא.	
ברכות, לענין ספק ברכות להקל		לט, מ
ברכות, לענין ספק ספקא בברכות	מט.	
ברכת הגפן על יין, לפטור ענבים		סא
ברכת הזימון		נב
ברכת הלבנה בשבת		כט
ברכת המזון בסעודת שבת בלילה		נב
ברכת המזון, לענין כזית		כב
ברכת הפירות		מת
ברכת הקפה ועוד		ל, לג
ברכת חתנים (כללי)		ה, כג, כז
ברכת חתנים	יח.	
ברכת חתנים לבחור שנשא בתולה		ה
ברכת כהנים, שאומר הש"צ כשאין כהנים בבית הכנסת	מח.	
ברכת מעין שלוש, הזכרת מעין המאורע בחנוכה ופורים		ס
ברכת קטניות		מט
ברכת שהחיינו		לח, מז
בשורת הגאולה על ידי אליהו ז"ל		עג
בשר עוף בחלב		ד
בתי כנסיות, הנמצאים בעיר שאלוניקי		סז
מערכת אות ג		
גאווה		כט
גאווה, לענין כל המתגאה נופל בגיהנם (מהמגיה)		לז
גאולת ישראל		לג.
גבאי צדקה	י	
גברא אגברא קארמית	כללי הש"ס יב	
גדול המעשה יותר מהעושה		יז
גדול העונה אמן יותר מהמברך (מהמגיה)		לד
גדול כבוד הבריות שדוחה לא תעשה שבתורה, אי דוחה ג"כ עשה (מהמגיה)	ג, כ	לו.
גדול כבוד הבריות שדוחה לאו שבתורה		
גהינם		ז, ט, כה
גוזמא	כה	
גוי הבא על בת ישראל		יג
גוי ועבד הבא על בת ישראל		לז
גוי שבא לדון עם ישראל		ג
גוי, לענין דאין שליחות לגוי		ס
גוי, לענין לקנות ישראל מגוי או להיפך, דרכי הקנין	יז	ת
גוי, לענין מסל"ת		
גוי, לענין גדריהם		י

שערי

מפתח לספרים טהרת המים ושירי טהרה

טהרה

1

מערכת אות ג

שיורי טהרה	טהרת המים	כללי הש"ס
	יח	כללי הש"ס
	טז, כז, כח	
	יג	
כו		כללי הש"ס
טו, מערכת ד אות לד	כג, ג, ז, ח, יד, יט, כב	
	ב	כללי הש"ס
ו, כ		
	טו, כו	
ד, לב		
יט		
	כד	
יא		
סז		
א		
כג		
עז		
יב, יח		
כב		
כח		
	א, ט	כללי הש"ס
לא		
	כא	
	יא	
כד		
כ	ה	
	ד	
יד		גרים, לענין אם צריכים הזאה ג' וז' להיטהר כדי לבא לכלל ישראל
כא		גרים, לענין הקרבת הקרבנות
ל		גרמא בנויקין

מערכת אות ד

שיורי טהרה	טהרת המים	כללי הש"ס	מערכת אות ד
	יא		ד' אמות
ל			דבורו של הקב"ה
	ב, ג, ד, ה, ו, יט, כו, לג, מ		דבר
ג	כב, ל		דבר שאינו קצוב שאינו מתחייב לדעת הרמב"ם
מב			דבר שיש לו מתירין (מהמגיה)
א	יד, כג		דבר שלא בא לעולם
	א		דבר שנאסר בענין דצריך מנין אחר להתיר
לז			דברה תורה כלשון בני אדם
ז		כללי הש"ס	דברי הכל
	לט		דברי סופרים
מז			דברים בטלים (מהמגיה)
כ			דברים הבאים מחמת הסעודה
לו			דברים שבכתב
יב			דברים שבלב
יד			דברים, לענין החוזר מדיבורו
	כח		דגים וגבינה יחד
	כא		דגים טמאים
יו, כו			דגש, לענין אות גדושה
	ט		דואג האדומי
	יב		דוד המלך ע"ה
מג			דוד המע"ה (מהמגיה)
לב			דוד כשבא על בת שבע

מערכת אות ד	טהרת המים	שירי טהרה
דוד, לענין שהיה נפל ואדם הראשון או האבות נתנו לו ע' שנה		לג
דור המדבר		כג
דורש (מהמגיה)		מה
דורש ברבים		ד
דורשי רשומות		לא
דיבור בבית הכסא	לו	
דיבור שיצא מהקב"ה לטובה מעולם לא חזרה לרעה		כח
דיבור, לדבר עם מי שעבר איסור	לב	
דיין	לח	ז, י, קוז, כב, לה, מא
דיין שטעה בדין דחוזר (מהמגיה)		מו
דיינים (מהמגיה)		מד
דיינים		יח
דיינים		לד
דייקא נמי,	כללי חש"ס כט	
דין, דין לרשעים	מא	יע
דין, להוציא מכת דין ודרשות, ועוד	ת, כה	
דין, לענין מוסר דין לשמים		מא.
דין, לענין שאמרו חז"ל דהגשמה אומרת אני לא חטאתי		ו
דינא דגרמי		כא
דינא דמלכותא דינא	יו	ח
דיני שמים		ס
דיני שמים		כד
דיעבד	טז, יח, כ, לה	ט
דלמא	כללי חש"ס	לח
דם ביצים	מב	קו
דם ובשר, לענין אי חשוב מין במינו		כה
דם כבד שנמלח בכלי שאינו מנוקב	כו	
דם שמלחו ובשלו	כה	יח
דעתו של אדם קרובה אצל בנו		כו
דעתי נוטה, הנאמר בספרי		יג
דפוס	לא	
דרישת שלום	טו	
דרך ארץ לת"ח	י	
דרך התנא		לט
דרש ורמז		כט
דרשה דמפיק חש"ס מאיזה קרא	כללי חש"ס יג	
דרשות הכתוב		כ, מ
דת עכו"ם	לז	

מערכת אות ה

ה"א בתחילת מילה	יא
הא דאמרינן אין הכרעה ג' מברעת	כללי הש"ס ו
הא דידה הא דרביה	כללי הש"ס ח
הא דקו"ל הלכה כר"א בר' דברים	כללי הש"ס לא
הא דקו"ל הלכה כר"מ בגזירותיו	כללי הש"ס לב
הא דקו"ל הלכתא כמר בר ר"א בכל הש"ס	כללי הש"ס כט
הא דקו"ל יחיד ורבים הלכה כרבים	יט
הא דקו"ל ר"מ ור"י הלכה כר"י	כללי הש"ס ל
הא דקו"ל הלכה כרבא לגבי אביי	כללי הש"ס ג
הא דקו"ל הלכתא כבתראי	כללי חש"ס כב
הבדלה, בטעות	
הגדה, הגדרתה	
הגומל, לענין חבוש	

מערבת אות ה	טהרת המים	שירי טהרה
הגם דקו"ל הלכה כר"י מר"ל, לפעמים יש יוצא מן הכלל	כללי הש"ס לד	ט
הגעה		יח
הואיל ואשתרי אשתרי	יב	
הודאה		ו
הוראה	עט, פז	
הוראת דברים		לג
הוראת שעה (מהמגיה)		לו
הזהרתם דבני נח		טז
הזכרת ה' לבטלה		לד
הזכרת ה', ולענין כינויים	פב, פו	ח
הזכרת המאורע בזמנו		לס
הילל	כללי הש"ס כח	
היסח הדעת בטעות		ל
היקש	י	
היתר	סד	
הכזבת הנביא		כט
הכי נמי מסתברא, לענין הלכה	כללי הש"ס כו	
הכנה משבת לחול או מיו"ט לחבירו אפי' בדיבור		יב
הלואה		לכ
הלכה כאותו תנא, דשקיל וטריא הש"ס בשיטתה	כללי הש"ס לו	
הלכה כדברי המכריע	כללי הש"ס ה	
הלכה כדברי המקל	כללי הש"ס ס	
הלכה כדברי המקל באבל	טז	
הלכה כחכמים (בדעת הרמב"ם עפ"י דברי הב"י או"ח סי' תר"ב)	יז	
הלכה כר"מ בענין ספרים תפילין ומזוזות	צ	
הלכה כרב אסי משמואל	כללי הש"ס לה	
הלכה כרב חסדא לגבי רב המנונא	פג	
הלכה כרבי יוחנן לגבי ר"ל	כללי הש"ס ב	
הלכה כרבי יוסי מחבירו	פה	
הלכה כרבי עקיבא בענין האב זוכה לבן בחמשה דברים	ג	
הלכה כרבי עקיבא מחבירו ולא מרבו	כללי הש"ס ד	
הלכה כרבים	כללי הש"ס א, מו	
הלכה למשה מסיני	יד, מדר, מה, יז	
הלכה לענין שמואל ורב הונא	כללי הש"ס לו	
הלכה נגד הכללים	כללי הש"ס לג	
הלכה, בענין דאין למדים ממדרש ואגדה	כללי הש"ס גב, סג, סב	
הלכה, בענין הנאמר בש"ס "וכן הלכה"	כללי הש"ס מז	
הלכה, בענין הנאמר בש"ס ופלוגא דרבי פלוני	כללי הש"ס כג	
הלכה, בענין הנאמר בש"ס לאפוקי מדר' פלוני	כללי הש"ס כד	
הלכה, בענין פלוגתא רב אחא ורבינא, הכללים בזה	כללי הש"ס מה, נג	
הלכה, כללים בזה	כללי הש"ס צב, נד, נה, צב, נו, א, כ	
	נט, סא, פד, צא,	
הלכתא בענין פלוגתא רבה ורב יוסף	כללי הש"ס נו	
הלכתא בענין אבוי ורבא	מב, נח	
הלכתא בענין מחלוקת ב"ש וב"ה	כללי הש"ס עב	
הלכתא בענין פלוגתא דרב חסדא ורבה	מא	
הלכתא בענין ר"פ ור"ז	מ	
הלכתא בענין ר"א ורבי יוחנן	כללי הש"ס מג, סז	
הלכתא כבתראי	כללי הש"ס סח, סט, פט	
הלכתא כר"ג לגבי רבא	לט	
הלכתא כרב אשי לגבי רבינא	לח	
הלכתא כרבי עקיבא אף לגבי ראב"י	פ	

מערכת אות ה	טהרת המים	שיורי טהרה
הלכתא כריב"ל	יח	כג
הלכתא למשיחא	ז	
הלכתא, בענין מה שאומר בש"ס אליבא דכו"ע	טו כללי הש"ס	
הלכתא, בענין א"א בשלמא	כא	
הלכתא, בענין דברים הנוהגים בזה"ז	כח כללי הש"ס	
הלכתא, בענין על א' דעביד עובדא ושוב שואל הש"ס לימא כר' פלוני	כה	
הלכתא, בענין ר"י לגבי רב או שמואל	עא כללי הש"ס	
הלכתא, הכללים בזה	גא כללי הש"ס	
הלל בר"ח		ז
הלל, לגבי היחיד	פח	
הנאה, בענין ביאה שלא כדרכה	סו	
הנאה, בענין איסורי הנאה	עג	
הנאה, לענין דאסור להינות ממעשה ניסים	יג	
הני מילי	כ	
הסכמות העיר		יא
הספד ובכיה על אדם כשר		כז
הספד, במי שצוה שלא להספידו		לח
הסתכלות, גדרה	עז	
הפטרה לענין ברכותיה,	צג	ט
הפטרה, לענין אם נשתתק המפטיר באמצע, ובטעה	פא	י, יג
הפסד מרובה		כד
הפסק בין קדיש לברכו		ה
הפסק בן ברכה לאכילה	עו	
הפסק בן נט"י להמוציא	בט	
הפסק לענות קדיש וקדושה וברכו		יט
הפסק, להפסיק בעניית אמנים באמירת תחנונים באלוקי נצור		כא
הפסקה אחר ברוך שאמר בפסוקי דזמרה		כ
הפקר, לענין אי מותר להפקיר בשבת		לט
הצלחה		ג
הקדש בזה"ז	סה	
הרהור לאו כדיבור דמי	ט, עד, צה	כה
הרהורי עבירה קשין מעבירה		כו
הרהורים, תיקון		ד
הרים ז' וארצות ז' וימים ז'		לא
הרכבת הגפן		כח
השגה, על ראשונים		מ
השתחויה	צד	
התחיל בהיתר		לו
התם והכא	כללי הש"ס עה	
מערכת אות ו		
ו"עוד"	כללי הש"ס א	
וא"ו לחלק או להוסיף (מהמגיה)		ה
והוא סבר	כללי הש"ס ו	
וידוי, בערבית שאנו נוהגים לומר בכל תפלת ערבית (מהמגיה)		ד
וידוי, לענין לאומרו בבית החתן, והמסתעף	ז, י	
וידוי, לענין לאומרו במוציא ר"ח לאחר תפילת ערבית שהתפללו מבעוד יום		ג
וידוי, לענין לאומרו מעומד	יא	
וידוי, עיקרו	ד	
ויהי נועם		א
וכו', שכותבים בשטרות	ח	
וכי תימא	כללי הש"ס ג	
וכן י"א	כללי הש"ס ב	

שערי

מפתח לספרים טהרת המים ושירי טהרה

טהרה

שירי טהרה	טהרת המים	מערבת אות ו
	ט, יב	ולד שאינו יונק, ושונות
	יג	ולד, מתי נגמרת צורתו
ב		וסת, דאשה אין מתעברת אלא או סמוך לוסתה או לעיבורה
	ה	ופליגא
		מערבת אות ז
	ב	זהיר, גדרו
קו	כללי הש"ס	זו דברי ר' פלוני
	כללי הש"ס	זו ואצל זו
ל, ט	א, יב	זוהר הקדוש
	ח	זיווג
	ה	זיווג ראשון
ז		זיווג שני
ח		זימן בעשרה
כ		זכויות
	טו	זכות
יב		זכויות
ג		זכירות הכתובות בתורה, כגון יציאת מצרים
יד		זכירת יציאת מצרים
יא		זכר ונקבה
יג		זכר לצדיק לברכה
יג	ד	זכרוננו לברכה
	יד	זכריה הנביא
	ג	זלזול
	ו, ט, טז	זמן, ברכת שהחיינו, והמסתעף
	יז	זמן, לענין מנהג הנשים שמברכים שהחיינו על הגירות ביו"ט
ד		זמן, לענין שגשגנו הטבעים
	יח	זמן, על אגסים ותפוחים, לענין ברכת שהחיינו
ו		זעקה
	ז	זקן, לענין מפני שיבה תקום
	יא	זקני
ה, י, טז	י, יג, יט	זרע לבטלה
		מערבת אות ח
טו		חבוק
ה		חברים
סד		חג השבועות
סג		חה"מ ופורים, לענין אבילות
מו		חוב ברור
סז		חוב לקנות מטלטלים בדמים
כז		חוטא, פירוש
כו		חול המועד
נת		חול המועד בדין איסור מלאכה
	לב	חולה (בבא מציעא פז:)
	ג	חולה
נב, נז		חולה
כב		חולה, לענין תפילה
מז		חולין בעזרה
	ב, ד, מב	חומרא
כס	ח	חומרא ודמר
	לג	חומש, א"ג שתות א"ג שליש
	כא	חוקות עכו"ם
סא		חוקים

שערי

מפתח לספרים טהרת המים ושירי טהרה

טהרה

יא

מערכת אות ח	טהרת המים	שירי טהרה
חזיר, לעתיד לבא	ב	
חזקה		יב
חזקה ברריסת הרגל		ד
חזקה שליוח עושה שליחותו	יט	
חזקה, כדי שתתבטל		כ
חזקה, לענין גוי ששכר מגוי אחר, ועוד		כט, לב
חזקות		ל
חטא, לענין להזכירו בשבת וביו"ט	יח	
חטאים שבינו למקום דאין לפרסמם	לא	
חי, הגדרתו ופירושו	לד	כא
חיבור המשניות		סג
חידוד	לז	מח
חיוב, אדם מתחייב דבר שלא בא לעולם		יז
חיי אדם	לח	
חייב בדיני שמים	י	
חיישנין דאתמר בש"ס	כללי הש"ס ו	
חילול ה'	כב	נא
חילוף	כה	
חינוך בקטן, גילו	לה	
חינוך לקטן		נג
חינוך לקטן באיסורים		נד
חיק		כח
חירופין	ל, מג,	לג
חכם	טו	ז, יח, יט
חכם	יא	
חכם שאסר או שהתיר	א	
חכם שמחל על כבודו	יד	
חכמים	כללי הש"ס	סח
חכמים עקרו דבר מהתורה	ה	
חכמים עשו חיזוק לדבריהם	ז	
חכמת הדקדוק	כג	
חלב לענין דם נידה נהפך לחלב	כו	
חלב שחלבו גוי		לח
חלה, לענין אם אין בלישה כשיעור חלה		ס
חלה, לענין עיסה שנילושה בז' משקים		מב
חלה, שיעור חלה		עא
חלוס, צער על חלומו		עו
חלומות, ומי שחלם על חבירו	כט	ו, יד, טו, כג
חלון	מה	
חלון על החורבה	כו	
חלונות שפותח ברשות הרבים למעלה מד' אמות	לב	
חליטה		כד
חליפין	ט	
חמאה		טז
חמדה, במחשבה	כד	
חמה ולבנה		א
חמה, ברכתה	כו	
חמה, לענין משה רבינו ע"ה		עב
חמץ בפסח דהוא במשהו		לט
חמץ שזרקו העורב לרשותו של ישראל		לח
חמץ של ישראל שעבר עליו הפסח		ע
חמץ, ביטול	מד	

מערכת אות ח	טהרת המים	שירי טהרה
חמץ, לענין איסורו בפסח		לד
חנוך		יח
חנוכה		ג, ח, ט, לא, נה
חנוכה, לענין הדלקתה בבוקר	מא	
חנוכה, לענין מלאכה	מ	
חנופה		לז
חסורי מחסרא	כללי הש"ס יב, יג	
חסידי	לו	
חסידי הגדרתו		י, יג
חסידי אומות העולם	לט	
חצי שיעור דאסור מהתורה אפי' בתערובת (מהמגיה)		עג
חצי שיעור דהוי מדאורייתא		ת
חצירו של אדם דזוכה לו		לו
חק תוכות		מא
חרב של הקב"ה		סו
חרבו של מלאך המות	טז	
חרבן בית א'		נ
חריף	כח	
חרם בהסכמה		עה
חרם, לענין חרם שהותר מקצתו		סה
חשוד על איסור קל		ממ
חשן ואפוד		נט
חתיכה נעשית נבילה		כ
חתימה של החייב בשטר		מד
חתימה, לענין כיבוד אב ואם	יז	
חתמתי ולא נשבעתי		עד
חתן בפורים		מג
חתן, לענין שמחתו		מה
מערכת אות ט		
ט"ב בסעודה המפסקת		י
ט"ב בשר שנותר לאחר מוצאי שבת		יח
ט"ב לענין התפילה, וכן לומר עננו		כט, ל
ט"ב שחל בו טבילת מצוה		יג
ט"ב שחל ביום חמישי		כח
ט"ב שחל במוצאי שבת	יא	כג
ט"ב שחל בשבת		כד
ט"ב, לענין אבלות ישנה		כא
ט"ו באב	ח	
ט' באב	א	
טבילה לנשים לענין חפיפה בשבת ויו"ט		יב
טבילת אשה שיש לה מכה באותו מקום		טו
טבילת נשים ג' פעמים, טבילת בניה ביום ז' נקיים	ה, כב	יט
טבילת נשים צנועות		ו
טביעה בים		יד
טביעות עין (מהמגיה)		לב
טביעת עיין		כז
טבע אדם בסוף החודש		כ
טהרת המת	י	
טומאה בבית הכנסת	טז	ד
טומאה בבשר גויים שחזר לעפרו	יח	
טומאה לענין כהן		יח
טומאה, לענין גויים	יז	

מערכת אות ט	טהרת המים	שירי טהרה
טומאת המת	יג	
טומאת כהן	יב	
טומאת כהן בנפלים		כב
טומאת כהן כדי להחיות המת		כה
טומאת כהן, לענין לצאת מבית הכנסת		ד
טומאת כהנים בזמן הזה (מהמגיה)		לא
טומאת כהנים, חומרתה		כ
טומאת משא		ט
טוען ונטען		א
טוען ונטען בעיני נתינת מטבע		ז
טורח בי"ד	ז	
טורח ציבור		יז
טעה בדין		ח
טעות הגוי		ה
טעות, מותר לכתוב על איזה מחבר מן הראשונים		ג
טעויות להגיה מאמרי חז"ל		כו
טעם כעיקר אי הוי דאורייתא	טז	
טעם לפגם	יט	
טעמא דקרא	ו	
טעמים	ט	
טענין ליורשים	כא, כג	
טריפה אם מוליד	ד	כ
טריפה דאינו חי י"ב חודש	ב, ג	כ
טרפיות		טז
מערכת אות י		
י"ג מדות (ג"ו כללים)	סוף מערכת י'	
יאודה ועוד לקרא	ה	
יבש ביבש, לענין בטול		טז
יד בעל השטר על התחתונה		יג
יד סולדת לענין איסורים	ז	
יהללך זר ולא פיד (ותוספת מהמגיה)	ל	כ, כו
יז"ט, לענין ספק צידה ביו"ט שני	כח	
יוהרא	טו, כ	
יוחנן כהן גדול	כו	
יולדות לט' חודשים	כב	
יולדות שממתינות מ' יום וכו'	טז	
יום, הגדר התחלת היום	כד	כד
יום הכיפורים		ט
יום הכיפורים שחל להיות בשבת		כג
יום מקצתו (מהמגיה)	לג	
יוצאין ידי חובה	כג	
יחיד ת"ח שמחזיק במחלוקת נגד רבים		א
יחידאה	כללי הש"ס	ה
יין מבושל		יא
יין נסך	כז	
יין, נצוק הבא ע"ג יין שנגע בו ישמעאל (מהמגיה)	לב	
ילדות	יח	
ים		יח
ימין, לענין כל דבר דצריך בימין כגון כוס ברכת המזון		ז
יסורים שקבלם באהבה		כא
יסורין (מהמגיה)	לד	
יסורין ממרקין עוונותיו של אדם		יט

שיוורי טהרה	טהרת המים	מערכת אות י
י	לא	יציאת מארץ ישראל לחוץ לארץ
ו	ג	יצד הרע
ג, ל, יל, טז	יט, כא	ירושה
כז	יז	ירושלים
כ	כללי הש"ס	ירושלמי (כללים)
יז	כה	ירושלמי
ח	ו	ירושת הבעל, שירש את אשתו
יב		יש כח ביד הו"ל לעמוד על דבריהם
	כט	יש כח ביד חכמים דגורו ל"ת, כגון טומאות דרבנן
	ב	יש כח ביד חכמים לעקור דבר מן התורה
		ישיבת א"י, ומעלתה
		ישראל, אם היה להם דין בן נח
		ישראל, כשהיה המשכן במדבר
		יטיב ר' פלוני
מערכת אות כ		
ס, סא		כבוד אב ואם (מהמגיה)
יב, לו, מד, נז	לה, לח	כבוד אב ואם
מז		כבוד אב ואם, אם הם רשעים
יד		כבוד אביו ורבו שלא יזכירם בשמים
	לא	כבוד אביו ורבו שמוזכרים לאחר מיתתם
יט, מב		כבוד אחיו הגדול
לג		כבוד בית הכנסת
כ, לו		כבוד חכמים
י	לד	כבוד חמיו
	יג	כבוד ציבור
	ה	כבוד רבו דרבו
	ד	כבוד תלמיד לרב
מט		כבוד תלמיד לרבו
כת		כבוד, לענין אם חייב בכבוד אבי אביו
	לב	כבוד, לענין שאין מכבדין בפתח בית הכנסת
ג		כבוש בחומין
לכ		כבוש בחמאה קשה שנכבשה במים
	כח	כבוש כמבושל לא אמרינן בחלב שחוטא
א		כבוש כמבושל לענין פסח
ב		כבוש כמבושל, יותר מכ"ד שעות מה דינו
	יח, כו, לט	כבוש, בקדירה של חרס ועוד
יא	כללי הש"ס	כדאמר ר' פלוני
יז	כה	כהן גדול
נב		כהן גדול, אי דינו כמלך, שאינו יכול למחול על כבודו
נא		כהן גדול, אם בגדיו הם לכ"ג הבא אחריו
מו		כהן המבייש כהן
ס		כהן שבא מספק חלוצה
	ט	כהנים בזמן הזה
	לג	כהנים זרזים הם
	כד	כהנים, לענין זר שהקטיר קטורת
	כו	כוונה, לענין לומר לשם יחוד
יח		כוכבים
	יט	כונה, לענין להוציא אחרים י"ח
טו		כונה, לענין מי שהניח תפילין פסולות וכדומה
	כ	כונה, לענין שבירך על פרי כדי לפטור פרי אחר ושכח
לד		כוונת שומע ומשמיע
טז		כוס ברכת המזון, שאין בו כדי סיפוק לכל המסובין

שיורי טהרה	טהרת המים	מערכת אות כ
לט	כב	כוס של ברכה, לענין להגביהו טפח
7	כללי הש"ס	מותי דעשאום כגויים
כא		כיוצא בו
נח		כינוי
	ג	כינוי לענין אזכרת ה'
	יא	כל דבר הצריך כוס, צריך לשותותו מלא לוגמיו
	ב	כל דתקון רבנן בעין דאורייתא תקון
כו	ז	כל האומר דבר בשם אומרו, גדר החיוב
		כל היכא דאיהוי לא מצוי זכי, חצירו לא מצוי זכי
כה	יב	כל הפטור מן הדבר ועושהו
		כל כמה דלא ידיעין, בכוליה משערינן
יג, כו	טו	כל מילתא דלא מצוי עביד מכח שאסרו רז"ל, אי עביד
	כללי הש"ס	כל מילתא דלא רמיא עליה דאינש
	יד, לו	כל מקום שאסרו חכמים מפני מראית העין
	א	כל מקום ששנה רשב"ג
מה	ח	כל פינות שאתה פונה לא יהא אלא דרך ימין
		כל שהוא, הגדרתו
נז		כל, דלא שייך פחות מג'
מ		כלאים, לענין אם ישראל השכיר שדה לגוי (המגיה)
נט	מ	כלאים, לענין להנהוג ב' בהמות
		כלבים
לח		כלה אלמנה שנשאת בעודה נדה
מג		כלה, לענין הפסק טהרה ושבעה נקיים
כב		כלים (לענין כסוי בכלי שלא נקוהו מגבינה ע"ש)
כד		כלים שנתבשל בהם בשר שלא נמלח
	ו	כלים שנתבשל בהם ספק איסור דאורייתא
	כללי הש"ס	כלל ופרט וכלל
לס	כא	כלל שנתן אמורא,
כט		כסא דשלמה המלך
לא		כסנין השנוי במחלוקת אם מברך ברכת המזון או מעין שלוש
כג		כסנין שהתבשלו במים, לענין ברכתם
	כט	כסנין, לענין קביעת סעודתו עליהם
נג		כף הדימיון אי הוא השואה גמורה
ז		כפוי טובה
	לו	כפרה לענין הרוגי ב"ד
ל, מא		כפרה על הדור, צדיק וכו'
נו		כפרה, לענין אם חטא האדם במה שלא מיחה בחבירו
נ		כרת בידי שמים, אי ב"ד של מטה עונשים ע"ז
מח	כג	כרת, כשעובר עבירה מהחמורות
נד		כרת, לענין הנשאר ער כל הלילה ניצול מכרת
ו		כרת, לענין קטן מבן י"ג ומעלה
		כתובים חמישה אין להם הכרע
	ל	כתיבה, לענין המחדש בדברי תורה ואינו כותבם, עונשו
	יז	כתיבה, לענין רבי שסידר המשניות וכו'
	כללי הש"ס	כתיבת דברי תורה בזמן הזה
	טז	כתנאי
		מערכת אות ל
	לד, לה	לא בשמים היא
	לב	לא יבא עמוני ומואבי
	ג	לא יצא ידי חובה
	יב	לא ענש הכתוב א"כ הזהיר
כ		לא ראינו דקי"ל דאינה ראייה

מערכת אות ל	טהרת המים	שירי טהרה
לא תשא		כ
לאו דלא תונו איש את עמיתו		קו
לאו דלא תחיה כל נשמה	נב	
לאו דלא תחרוש בשור ובחמור יחדיו		ץ
לאו דלא תסור	יא	
לאו דלא תשקצו	ד	
לאו דלא תתחתן במ	נד	
לאו דלפני עור, ליכא בנכרים	נא	
לאו הניתק לעשה	יג	
לאו הניתק לעשה לענין נשים	ט	
לאו הניתק לעשה לענין שקודם המעשה ללאו	י	
לאו הניתק לעשה, לענין לא תגנובו	ז	
לאו כו"ע דינא גמירי	כז	
לאו שאין בו מעשה אין לוקין עליו	ב, ג	
לאו שאין בו מעשה, לענין לקיים כלאי זרעים	ו	
לאו שאין בו מעשה, לענין לשהות במקום טומאה	ה	
לאו שבכללות אין לוקין עליו	א	
לאו שניתן לאזהרת ב"ד		יד
לאפוקי מדר' פלוני	כללי הש"ס יד	
לב בהמה	מא	
לבנה	מז	
לוה שיש זכות		ג
לוזה, לענין המלוה את חברו	נג	
לוי, שבטו לא שאלו ממזרים כלי כסף וזהב	מו	
לוזה למת	ס	
לולב ביום א' דחג הסוכות בעינן משלכם		יט
לולב שלוקחים אותו מרב העיר בהקפה		ז
לולב, לענין ליטלו בבין השמשות ביום הז' דחג הסוכות		א.
לוקה, מכת מרדות	ח	
לחשים ורפואות שנמצאו בתלמוד	לו	
לייט ר' פלוני	כללי הש"ס יז,	ה
ליכא מידי דלישראל שרי ולעכו"ם אסור	לג	
לילה אינו בכלל יום		כד ומערכת י' אות כד
לילה, לענין להניח תפילין לאחר תפלת ערבית מפלג המנחה		ו, ח
לימא פלוני כפלוני	כללי הש"ס כה	
לימוד, לענין סדר לימוד האדם	יט	
לישנא בתרא עיקר	טז	
למפרע, לענין סופי תיבות		יב
לעולם יעסוק אדם בתורה ובמצוות אפי' שלא לשמה		עז
לעולם יראה האדם כאילו בעל השמועה לפניו	כג	
לעולם לישתף איניש בהדי ציבורא	יח	
לעז	מח	
לעז הראשונים	כ	
לעתיד לבא, יתיר הקב"ה טומאת הגדה	כט	
לפחות יעשה כך	כו	
לפלוג וליתני בדידיה	לח	
לפני דלפני, לענין לפני עוור לא תתן מכשול	כד	
לפני עור לא תתן מכשול	כת, ל, לא	
לפניו, לענין מקרא גדרש לפניו ולאחריו		כב
לין, אין לו תשובה לשוב בתשובה	מד	
לקות הלבנה, גדרה		ד
לקיחה ע"י דבר אחר	כב	

מערכת אות ל	טהרת המים	שירי טהרה
לשון "הנה" בכתובים	נט	
לשון "כגון"	נה	
לשון "פירא"	נו	
לשון אותיות הנזכר בדברי חז"ל		ית
לשון בני אדם לחוד		י, (מערכת כ) ח
לשון גמרא לחוד ולשון פוסקים לחוד	טו	
לשון הקדש	לט	
לשון הרע ורכילות שמביא על חבריו		כא
לשון זכר לחוד, ולשון נקבה לחוד		יג
לשון חכמים	מ, מג	
לשון חכמים, לענין שלשונם כלשון הכתוב		ט
לשון כבוד	נז	
לשון כולי עלמא	מזה	
לשון כני	מב	
לשון מידי יום ביומו	מט	
לשון נקיה	לז	
לשונות "מצינו"	נח	
לשונות		יא
לשונות חכמים בכמה דוכתי		כג
לשתוק ולכתוב לא אמרינן	כא	
לשתות כוס ברכת המזון, לענין שתיה מעצם כוס הברכה		ח, טז

מערכת אות מ

מאי שייר דהאי שייר	כללי הש"ס	כט
מאי שנא זה	כללי הש"ס	כה
מאי תלמודא, וכדומה	כללי הש"ס	לג
מבטל איסור ע"פ הוראת חכם		ח
מבריא ארי מנכסי חבריו	נז	
מגילה, לענין לקרותה כשחל י"ד במוצאי שבת	עג	
מדות י"ג של ויעבור		פח
מה לי אסור לאו ומה לי איסור כרת	יג	
מוטב שיהי שוגגין ואל יהו מזידין	ה, ו	
מוכר בתו לשפחות		פו
מוכר קרקע בחובו		כז
מומר	נד	
מומר דשב בתשובה		מח
מומר לכל התורה		סח
מומר שכפר בכל התורה כולה	סה	
מומר שנותן מתנה (מהמגיה)		לח
מומר שעשה תשובה	סד	
מוציא אחד את חברו, לענין המוציא קטן אי גם מוציא גדול באופן שלא נהגה	ג	
מוציא דבה		ס
מוקדם, לענין שטר מוקדם		נא
מורד במלכות	י	
מורה הלכה בפני רבו	ח, מ	
מושב לצים	טז	
מותר, ועניינו דיעבד	ב	
מזבח הפנימי		כח
מזוזה, לענין קביעתה בביתו ובירכתה	עא	
מזוזה, מקום חובה ד' על ד' אמות כדי לרבע	עה	
מוזיק וניזק מקרי מוחזק		מח
מוזיקים, כגון נחש אי יש להורגם		עט
מזלות		כז, כו

שערי

מפתח לספרים טהרת המים ושירי טהרה

טהרה

ית

מערכת אות מ	טהרת המים	שירי טהרה
מחאה		ננ
מחאת הבן אינה מחאה	לא	
מחברי הש"ס, חכמתם	כללי הש"ס כו	
מחוייב שבועה דאינו יכול להישבע דמשלם		י
מחזיק התורה		פג
מחילה בטעות		לה
מחילה על עוונותיו		פל
מחילה, אי בעינן דיבור		ה
מחשבה רעה אין הקב"ה מצרפה למעשה	כב	טו, נג
מחשבת עריות גזל וע"ז, הקב"ה מצרפה למעשה		
מי שהחזיק בחלון	כח	
מינו דאי במי אומר	גח	
מינו, דלא שייך בשני בני אדם	לט	נו
מיל, שיעורו		נג
מילה בזמנה ביו"ט שני של גלויות		נז
מילה, אי שפיר לסגוד למול את התינוק		פא
מילה, לענין עשיו שנימוול לשמונה	סז	
מילת תאומים שאחד מהם מת (מהמגיה)		ננ
מילתא דלא רמיא עליה דאינש		סא
מים שבשכונת המת		לח
מין במינו (לענין ביטולים)	כא	
מין במינו הוי הזפת עם העצים	נא	
מינים ומשומדים	נג	
מיעוט, לענין אין מיעוט אחר מיעוט		כ
מיתה, כרת ועירי והחילוק ביניהם	ג	
מיתות ב"ד דקו"ל דין ד' מיתות ב"ד לא בטלו		ב
מיתת איש אי הוא בעונו או במזל אישתו		פ
מיתת ב"ד חמורה ממלקות	ז	
מיתת משה רבע"ה	נט	מב
מכילתא אינה מקובלת לחכמי הש"ס	כללי הש"ס מד	
מכר לחבירו ב' מקומות בבית הכנסת		כב
מכת אבעבועות		ד
מכת דבר		טו
מכת מרדות	ד	
מלאכה, לענין העושה לחבירו טובה, אי הוי חניס או בשכר		מז
מלאכה, לענין חיוב האדם ללמד את בנו		יח
מלאכים אין אומרים שירה למעלה עד שישראל אומרים שירה למטה		ל
מלאכים חיות ושרפים		ע, מא, עג, פה
מלאכים נקראים נשים		יט
מלאכים, אי ידע מחשבות בני אדם		נב
מלוה על המשכון		ל
מליחה		יד
מליחה לענין כבד		נה
מליחה, אי מהני לבשר שנמלג ברותחין		לכ
מלך יותם		לט
מלך כבודו גדול אפי' בא נביא משתחוה אליו		יג
מלך שמחל על כבודו	ט	
מלכות, לענין הכונה בפסוק ה' מלך וכו'		לד
מלמד, לענין דאסור לדבר עם מלמד בשעת לימודו עם התינוקות	לח	
מלמד, לענין שלא ישכים מפני ביטול הילדים בשעת לימודם	כד	
מלקות		ג
מלקות ונדוי איזה מהם חמור		מ

שירי טהרה	טהרת המים	מערכת אות מ
עז	טז	מלקות, לענין פדיון נפשו
	כז	מלתא דאתיא בק"ו אי טרח כתב
כב		ממון המוטל בספק חולקים
	כג, מא	ממונא מאיסורא אי ילפינן
	א	ממזר שאינו מוליד
	ס	מנהג בדבר המצוי
מו		מנהג ששמעו מרב מובהק
	לו, עה	מנהג, גדר הנאמר בפוסקים מעשים בכל יום
	לה, לד, נו	מנהג, דאין לשנות ממנהג העיר
ו, יא, כה, פט		מנהג, לימוד מנהגים ממה שהציבור נוהג
מט		מנהג, לענין דאין להביא ראיה ממנהג העולם, ועוד
	סב	מנהג, לענין דבר האסור במקום מנהגא, להתירו במקום צער וכדומה
לג		מנהגים שנשתנו בעיר
סג, סד, סה, סו, סז, סח		מנורה, לדעת הרמב"ם הדלקתה והטבתה
נד		מגין המצוות
נא		מניקה, שלא ישא בתוך כ"ד חודש
יב		מנשה דעבד עבודה זרה
ז		מס
מד		מסוכן, גדרו
	ע	מסייע אין בו ממש
	מג, מט	מסייע, גדר בזה
סכ		מסים
לא		מסית ומדיח
כז		מסכת סופרים
	לא	מספר בפסוקים לענין דרשות חז"ל
	מח	מסתברא מילתא דרבנן פלוני
	עב	מעוברת שמתה, לחתוך בטנה
קז		מעיקה, לענין ברכה
עת		מעקה, דין בורות
	לו, מז	מעשה, כל המעשה חבירו מצוה כאילו עשה
	כח	מעשר כספים אינו ניתן אלא לת"ח, ועוד
	יד	מעשר כספים, אי יכול לקנות בזה מצוה בבית הכנסת
עה		מעשר כספים, לענין רווח בזה והפסד בזה
כז		מעשר, הא דנמצא במדרש דיעקב ע"ה הפריש לוי מעשר
לח		מצה מפוררת לחתיכות
לז		מצוה הבאה בעבירה
לז		מצוה, חבא לעשותה חנם
	יא	מצוה, שכרה בעושה אותה כתקונה
	יח	מצוות לאו להנות נתנו
לז		מצוות שאדם אוכל פרותיהן בעולם הזה
	נב	מצות עשה שהזמן גרמא דנשים פטורות
	סח	מצות שניים, לענין שנים שהשתתפו לענין עשיית מצוה
נז		מצטער דפטור מן הסוכה
	יב	מציאה, לענין מציאת הבן לאב
	ל, לב	מצינו "מאי לאו"
מג		מצרים של תורה, היא גם של עכשיו
כג		מצרנות
מא		מקח במטלטלין דנקנה בכסף
ח		מקח וממכר
קג		מקצת היום ככולו (מהמגיה)
יז		מקצת היום ככולו
ק		מקרא נדרש לפניו (מהמגיה)

מערכת אות מ	טהרת המים	שורי טהרה
מקרא נדרש לפניו ואחריו		כ
מקרא. לענין חיוב החכם ללמוד תנ"ך	יז	
מראה מקדש הקדושים	סו	
מראית העין		לז
מריבה מדה טובה ממדת פורענות		מכ
משכון על הלואה והגיע זמנו		פז
משלים	נה	
משניות (כללים על המשניות, נ"ח כללים)		
משעבדי לא טרפי ב"ח, גדרו		ט
משרת שעשה לו בעה"ב בגדים וכשיצא תובע בגדיו	מז	
משתה		כ
מת אחד מן החבורה, דקי"ל ידאג כל החבורה	סג	
מת גוי מותר בהנאה		נח
מת עכו"ם, לענין הלווייתו	סא	
מת, דנשכח מהלב אחרי י"ב חודש	מב	
מת, כל מי שרואהו חייב ללוותו	סט	
מתים אין משתמשים בשם י-ה לעולם		עז
מתים חיוורדים לגחנם מחגי להם תשובה שם		עכ
מתנה על מה שכתוב בתורה (מהמגיה)		קכ
מתנה על מה שכתוב בתורה	כ	
מערכת אות נ		
נאמנות (וע' מערכת ו טהרת המים)		ט
נאמנות בכתוב בשטר למלוה		לה
נבואה דאינה שורה אלא על חכם גיבור ועשיר		ז
נבואה, לענין דאין הקב"ה מדבר עם נביאיו אלא ביום		נח
נבואה, לענין דכל דבור שיצא מהקב"ה לטובה אפי' על תנאי לא חוזר	כב	לח
נבואה, לענין מיום שפסקה נבואה		מג
נבואת שמואל		נה
נביא		מו
נביא		ס
נביא השקר	יז	
נביא, לענין כל מקום דשמו ושם אביו בנבואות, ידוע דהוא נביא בן נביא		מז
נדה שטבלה, וקודם ששימשה ראתה דם	יט	
נדה, אמרו דאפי' דיבורה טמא		יז
נדה, לענין אם נטמאת בשעת השימוש עם בעלה		כח
נדה, לענין אמת לא		כה
נדה, לענין דמותר להתייחד עם אשתו נדה	כ	
נדה, לענין הפסק טהרה בלי לבישת לבנים, עי"ש		יב
נדה, לענין י"א יום שבין נדה לנדה		לד
נדה, לענין כניסתה לבית הכנסת		יע
נדה, לענין סמוך לוסתה	יא	
נדה, לענין ספירת ז' נקיים לאחר ד' ימי נדה בלא שמששה	י	
נדרהו בחלום		טז
נדוי בחלום ע"י מת לחי		מא
נדוי ושמטת הכל אחד (מהמגיה)		סא
נדוי לענין להכריזו בכל העיר		מ
נדוי על איסור תורה בדיבור		נט
נדוי על איסורי דרבנן		נא
נדוי על תנאי		טו
נדוי, בדין המנדה את מי שאינו חייב		יד
נדוי, ועל איזה דברים מנדים	ז, יד	
נדוי, לענין אדם שעבר עבירות חמורות		ח

שערי

מפתח לספרים טהרת המים ושירי טהרה

טהרה

כב

מערכת אות נ	טהרת המים	שירי טהרה
נשיאות כפים אם הש"ץ הוא כהן	נ	
נשיאות כפים. לענין כפילת אצבעותיו שלא יראו צפורניו		כב
נשיאות כפים, נוסח הברכה		כא
נשיאות כפים, לענין אי נטילת ידיו מעכבת		כג
נשים	כא	ו
נשים, לענין אשה שעושה רצון בעלה		יא
נשיקת ידיים (מהמגיה)		סב
נשמה יתירה באה לו לאדם בשבת ויו"ט		נו
נשמות הצדיק		מה
נתינין	א, ב	
מערכת אות ס		
ס"ס בדבר שאסור מכח מנהג (מהמגיה)		סז
ס"ת בשבת דידענין ביה דיש כמה טיפות שעווה	מז	
ס"ת לענין מילת "ממנו"	ל	
ס"ת נביאים וכתובים		סא
ס"ת שנמצא בו נקב	נח	
ס"ת שנמצא דבוק אות אחת	מה	
ס"ת שנקרע מלמעלה עד שני שיטות	מט	
ס"ת, אי מותר להוציא מבית הכנסת בעשרה בני אדם	מח	
ס"ת, אם נמצא דבוק בספר תורה אחר שאמר הגולה ברכו (מהמגיה)		סח
ס"ת, לענין אדם שכתב ב' ספרי תורה אי עבר על כל תוסף (מהמגיה)		סג
ס"ת, לענין איך להתנהג ביום שמוציאים כמה ספרי תורה	גב	
ס"ת, לענין מי שמומר לחלל שבת בפרהסיא אי מותר לקרותו לתורה (מהמגיה)		סו
ס"ת, לענין ס"ת שני לפרשת שקלים שנמצא בו טעות	נד	
ס"ת, לענין קהילות שמכריחות לכהנים לצאת מבית הכנסת בתחילה הקריאה	נא	
ס"ת, שנמצא טעות בקריאת המפטיר לענין ברכה אחרונה (מהמגיה)		סד
סבר רבי פלוני למימר	כללי הש"ס	ו
סברא אמצעית דרגילי בזה הפוסקים		כח
סגולה		עו, לא, ככ
סגולה לאשה המפלת נפלים	סד	
סגולה לעקיצת עקרב		נח
סגולה לתינוק הנוול שאינו בוכה	נה	
סגולה, למי שמקשה לילד		כז
סגולת י"ב אבני החשן		יז
סוגיא ראשכחן דאתא דלא כהלכתא	כללי הש"ס (מערכת ת) יט	
סוגיא ראשכחן דלא כהלכתא	יח	
סוד, לענין לימוד הקבלה	ו	
סוד, לענין לנהוג כהארי ז"ל		לג
סוכה, בימות יהושע		לכ
סומא, לענין חיובו במצוות		לט
סומא, לענין כשיועד דאשה הולכת לפניו	כ	
סידורי תפילות		מט
סימנים לידע מזהות האדם		נז
סירוב, הא דמסרבין לקטן ואין מסרבין לגדול		סב
סירכי נקיט ואזיל		נ
סכנה לילך במקום סכנה		נח
סכנה על הגרים בבית וארבעתם שמם אחד	נו	
סכנה, לענין לנשק לבניו שמתו		יח
סכנה, לענין לשפוך מהמים קודם שישתה	סג	
סכנה, לענין מת והמסתעף	נז, נט, ס, סא, סב, סה, סו, ט, י, לא	
סלמדרא היוצא מעצי ההרס		קז
סמוכים	ב	

מערבת אות ס	טהרת המים	שערי טהרה
סמוכים בתיבות זה לזה		ס
סמיכות גאולה לתפילה		נא
סנדק, לא יתן אדם לבנו, לסנדק כדי למולו, אחר שכבר נתן לו בן אחר		נט
סנהדרי גדולה		ל
סעודת הצדיקים לעוה"ב		מו
סעודת מילה, לענין פדיון הבן		ת
סעודת ערב יום הכיפורים למי שהיה אנוס, לענין תוספת יום הכיפורים (מהמגיה)		ע
ספיקא בדבר שעיקרו מהתורה	טז	
ספירת שמיטין ויובלות		כה
ספק בדבר שהוא מדברי קבלה		מד
ספק בדבר שהוא פלוגתא		מה
ספק במילי דרבנן	ג	
ספק בפלוגתא דרבוותא		יט
ספק ברכות		כ
ספק ברכות במקום מנהג		מא
ספק ברכות להקל	ד	
ספק ברכות להקל	י, כט	
ספק ברכות, במילתא דמנחגא	ט	
ספק ברכות, לענין ברכות המצוות שיש בהם וצונו, ובברכות ההודאות	יא	
ספק ברכות, לענין מי שאכל ואינו יודע אי אכל שיעור ברכת המזון דאורייתא (מהמגיה)	סט	
ספק ברכות, לענין שמסתפק אם חייב לעשות את המצוה	ח	
ספק דאינו רגיל ואינו שכיח		מב
ספק דרבנן בגילגול מדאורייתא		לו
ספק הרגיל לקרוב לודאי, גדרו		יד
ספק חד בדרבנן, או ספק ספקא בדאורייתא מקילינן		ג
ספק חרם		כו
ספק כתקנתא		כט
ספק מדאורייתא, לענין ברכת המזון, עי"ש		מג
ספק מחסרון ידיעה לכל העולם		מ
ספק ספיקא אי עבדינן בידיים	מא	
ספק ספיקא בספק אחד דהוא פלוגתא דרבוותא	מב	
ספק ספקא אי בעינן שיתהפך	כח	
ספק ספקא באיסור תורה יש להתיר, מ"מ יש חסידות לפרוש	לט	
ספק ספקא בכבוש, בשאר דברים שאינם חומץ		מח
ספק ספקא במצוות עשה	סז	
ספק ספקא דנעשה להחמיר אפי' אם נעשה להקל ומ'		לד, לה
ספק ספקא דנשאר מיהא באיסור דרבנן		כג
ספק ספקא כשספק אחד הוא דאורייתא ליכא ספק ברכות	מ	
ספק ספקא להחמיר	כה	
ספק ספקא להתיר		ד
ספק ספקא מהני להוצאי ממון	מג	
ספק ספקא מהני לרוב		ה
ספק ספקא עבדינן אפי' במידי דסכנתא	מו	
ספק ספקא עבדינן להקל	כז	
ספק ספקא, אחד בגוף ואחד בתערובת	נג	
ספק ספקא, אי עבדינן רק בפלוגתא שקולא	ג	
ספק ספקא, גדרים	כא, כב, כג, כד	
ספק שיש לאדם בברכות, אם יוצא ידי חובה באומרו לקטן		יא
ספק שפסק השו"ע להחמיר אם מצטרף לס"ס	כו	
ספק, אפי' דהוא חזקה		מז
ספקא דאורייתא להחמיר	ז	
ספקא דאורייתא להחמיר, אי הוי מהתורה או מדרבנן	לח	

מערכת אות ס		טהרת המים	שירי טהרה
ספר איוב וכיוצא בו	ס		נד
ספר חסידים	ס	לג	
ספר תורה לענין כמה דקדוקים בנוסח המילים	ס	לד	יב, כד, לו, לח
ספר תורה שנמצא בו טעות	ס	לה	
ספר תורה, הא דאין קורין במפטיר של כל שבת פרשת מוסף	ס		נו
ספרא, לענין סתם ספרא רבי יהודה	ס	יג, לב	
ספרים, ספר גמ' ופוסקים, אי מותר למוכרם	ס	לו	
סרסור	ס		א
סתירה	ס		יב, יד, טו, יז, יט, לא, לז
סתם ואח"כ מחלוקת בדעת מר"ן השו"ע	ס	ה	
סתם ואח"כ מחלוקת, הלכה כסתם	ס	א	
סתם יינם, חומרתו	ס		יג
סתמא דמילתא דהרי דעת בני אדם	ס		נג
סתר, גדרו	ס		נב
מערכת אות ע			
ע"ז, לענין חיובו	ע		מג
ע"ז, לענין להניק בן של עכו"ם	ע		יב
עבד כנעני	ע	לג	
עבד, לענין מי שהפקיר את עבדו	ע		לב
עבדא בקרקעי דמי	ע	ג	
עבדים הנזכרים במשנה	ע		כ
עבודה זרה	ע		טו, עח
עבודה זרה, לענין המשתף שם שמים ודבר אחר	ע	טז	
עבודה זרה, לענין להזכירה בשמה	ע	יד	
עבודה זרה, לענין מי שטועים ומשתחווים לאפוד	ע		פח
עביר אינש דגזים	ע		פד
עבירות שבין אדם לחבירו דאין יום הכפורים מכפר	ע		מט
עבר הירדן הוי חוצה לארץ	ע	ה	
עד אחד דמסייע לנתבע	ע		ל
עד אחד נאמן באיסורים להתיר אבל לא להחמיר	ע	יז	
עדות	ע	לד	יג, סד, כו, כז, פ, פה
עדות, עכו"ם מסיח לפי תומו	ע	א	
עדים שצריכים להישבע לפני שיאמינו דבריהם	ע	יא	
עובדא הנאמר בש"ס	ע	ז	
עובר בלאו, המוזכר בש"ס	ע	טז	
עובר על איסורי דרבנן	ע		ו
עובר על איסורין	ע		ה
עובר, אינו שוהה במעו אמו יותר מי"ב חדשים	ע	ל	
עוולה הנזכר בש"ס (כתובות יט.)	ע		נ
עוזר	ע		א.
עולם הבא	ע		מב
עולם הבא, לענין מי שמוזמן לחיי עולם הבא	ע	ד	
עולם, לענין חללו של עולם	ע	יט	
עומד ומתעבב	ע	כח	
עומר, לישא אלמון עם אלמנה בליל ל"ג לעומר	ע		טו
עומר, לענין המסופק אם מנה ספירת העומר	ע		לה
עומר, לענין לומר בלילה האחרונה בלשם יחוד הפסוק "וספרתם לכם"	ע	כ	
עומר, לענין מה שכתב הרב קול אליהו חאו"ח סי' כט	ע		יט
עומר, לענין מי שנוהג שלא להסתפר כל ימי העומר	ע		יד
עומר, לענין מי ששכח לספור יום אחד	ע		ע
עונש, למי שעבר על איסור דרבנן, ועוד	ע		כג, לא
עונש, לענין למסור דינו לשמים	ע		כז

שערי

מפתח לספרים טהרת המים ושירי טהרה

טהרה

כה

מערכת אות ע	טהרת המים	שירי טהרה
עונש, לענין מי שנענש חבירו על ידו	כז	פג
עונשין מן הדין	ח	
עוסק בתורה הנאמר בחז"ל		לז
עוסקים בעיבור הנאמר במס' אבות		פט
עור	יב	
עזרא		פ,עס (מערכת ט אות כו)
עיבור בהמה טהורה		פב
עיבור, לענין אין האשה מתעברת וחזרת ומתעברת	כט	
עיבור, לענין אשה שילדה פעם אחת ועמדה מלדת, סגולה בזה		קז
עיבור, לענין דאין האשה מתעברת אלא או סמוך לטבילתה או לוסתה, פירוש הדברים		יח
עיבור, לענין דאין האשה מתעברת כשמתהפת		ז
עיבור, לענין מי שנתעברה אשתו בבין השמשות	לא	
עין הרע	כו	
עין הרע אינו שולט במנין אלא כשמונה כל ישראל	יג	
עין, לענין רפואתה		7
עיקר פוטר את הטפל ואפי' פת טפל		פא
עיר גדולה	כא	
עירוב, בעיר המוקפת חומה		י
עירוב, לענין שיתופי מבואות		ח
עירובי חצירות		מ
עירובי תבשילין דעביד גדול העיר		לט
עירובי תבשילין, לענין מי שלא הניח מפני שהיה טרוד		לח
עירוי דנפסק הקלוח		עז
עכברים אין דרכן לקלקל בגדים		ג
עלמא דאתי פירושו		מה
עמידה, גדרה	ו	
עמלק		לד
ענוה		פז
עני המהפך בחדרה	כג, כד	
עניות	יח	
עניות, לענין פירורין דפת	כב	
ענייני יום הכפורים, ועבודת יום הכיפורים		נא-עד
עניית איש"ר וכן קדושה בין ברכו לברכת יוצר אור		5
עניית איש"ר וקדושה, לענין הנכנס לבית הכנסת		מח
עניית איש"ר לקדושה בבין הפרקים דק"ש		מז
עניית אמן בקריאת שמע ובברכותיה		מא
עניית אמן, לענין מי שעוסק בתורה	ט	
עניית אמנים באמירת תחנונים אחר סיום י"ח בתוך יהיו לרצון וכו'		מו
עניית אמנים דקדיש ושאר ברכות		כט
עניית קדיש וקדושה דמפסיק לענות בק"ש וברכותיה		מד
עסק התורה בהלכות דרך ארץ		לו
עקידת יצחק		כח
ערב יום הכפורים	י	
ערב יום הכפורים		פו
ערבה		כה
ערבות ותוכחה		יז
ערבות, לענין נשים אי הם בכלל ערבות	ב.	
ערבות, לענין שהקב"ה נוטל צדיק לכפרת הדור		לג
ערוב, לענין גנות ופרדסים		ב
ערור, פירושו	לב	
ערוי מכלי ראשון לקערה בעוד שהיד סולדת בו		כב
עשה, כללים על מצוות עשה ומצוות לא תעשה. בסוף המערכת ע' אותיות (א-כו)		

מערכת אות ע	טהרת המים	שירי טהרה
עשיר המהפך בחררה	כה	
מערכת אות פ		
פגום, לענין כלי שאינו ב"י		לא
פדיון הבן ומילה שבאו כאחת		מו
פדיון הבן כהלכתו, שכרו		מג
פדיון הבן כשאין האב בעיר, א"נ מת		כג
פוטר, לענין שאחד פוטר חבירו באיזה אופן, עי"ש	יד	
פוסקים כללים על הטור אותיות	פא-קמו	
פוסקים, כללי הפוסקים	א-פ	
פוסקים, כללים על השו"ע והרמ"א אותיות	קמז-כז	
פוסקים, כללים על התוספות, ושאר הפירושים והפוסקים	רח-רצ	
פועל דיכול לחזור בו בחצי היום		יג
פוק חזי מאי עמא דבר, לענין הלכה	כללי הש"ס כז	
פוקד עוון אבות על בנים	ג	
פורים אי חשיב פנים חדשות כשבת ויו"ט		כה
פורים, דקו"ל לענין אבלות דהוא בשבת		מב
פורים, לענין איסור עשיית מלאכה		ח
פורים, לענין מי שמת לו מת קודם פורים		כא
פורע חוב שלא מדעת חבירו		יב
פורענות		ל
פושע		יא
פושרין, לענין מים פושרין	כג	
פטור	ד, ה	
פיגול	כד	
פיוט שאומרים בהושענא רבה בהקפה ו'		מה
פיוט, "יוקם דם עבדיך" שאומרים בצום גדליה		כד
פיוט, אדון עולם אשר מלך		לה
פיוט, אל תעש עמנו כלה		לט
פירוש	ו	
פירות, דלא יהנה מפירות שבעולם	כא	
פירות, לענין ברכתם בתוך הסעודה	יא	
פיתוי		לב
פסוק דלא פסקיה נושה רבינו ע"ה	ט, טז, מז, יז	
פסוקים חמישה אין לה הכרע		מ
פסח שחל להיות בשבת		ע
פסח, כוונת מצה לאפיקומן		יט
פסח, לענין ברכת אשר גאלנו		יד
פסח, לענין אכילת מצות מחטים ברורין		ד
פסח, לענין אכילת עופות בפסח		א
פסח, לענין אם נמצאת חיטה מבוקעת בתרנגולת		ב
פסח, לענין אם נשאר לו חמץ בי"ד שחל להיות בשבת לענין למוכרו		מא
פסח, לענין הדור"א		כ
פסח, לענין טחינה ברחיים		יח
פסח, לענין כוס רביעי דגומרין עליו את ההלל		טו
פסח, לענין מי ששכח ולא אכל אפיקומן		ז
פסח, לענין עשיית פאסטילים בפסח ממצה		לו
פסח, לענין פת שנפל לבור קודם הפסח		כו
פסח, לענין שמן שנמצא בו חטה		ה
פסיק רישה ולא ימות	י, יב	
פסיקתא רבתי		י
פעולה שעשה אדם לחבירו שלא מדעתו		מד
פקוח נפש		לו

מערכת אות פ	טהרת המים	שירי טהרה
פרהסיא	כב	כח
פריה ורביה	יג	ו
פריסת שמע		כט
פריעת בעל חוב מצוה	יט	
פריעת חוב, חוקה אין אדם פורע תוך זמנו	ב	
פריעת ישמעאלים שמלים אחר י"ג שנה	א.	לג
פריצות	יח	ג
פרס, בדבר שבחובה בעי למעבדי שלא ע"מ לקבל פרס	ח	
פשוט	ז	
פשוט, לענין דאין המקרא יוצא מידי פשוטו		לד
פשיעה בבעלים		כב
פשע שהוא להכעיס		יז
פשרה דצריכה קנין		טז
פתיה דאוכמה	ב	
מערכת אות צ		
צאצאך, היינו בני בנים		כה
צדיק והוא מזכר את הרבים		כ
צדיקים ביום שנולדים הם מתים		טו
צדיקים דאין הקב"ה מביא תקלה על ידם	יח	
צדיקים מתייסירם לאט לאט		יז
צדיקים נקראו נטורי קרתא	טו	
צדיקים קודם מתן תורה	יז	
צדיקים, בזכותם אינם מתים קרוביהם		כו
צדיקים, לענין הנאמר בש"ס "מפני מה אמרה תורה"		יח
צדיקים, לענין להשתתח על קברותיהם		יד
צדיקים, לענין מי שיש בו למחות		ה
צדיקים, לענין ששומרים אותו המלאכים ומליון אותו		כג
צדיקים, שמתקיים העולם		כב
צדק, נקרא תקף שהרהר תשובה בליבו, ועוד		ת, ט
צדקה נקרא גם האמונה בה' יתברך		כא
צדקה, לענין חזן בניו ובנותיו, והמסתעף	א, ג, ה, ט	
צדקה, לענין מי שיש לו מאתים זוז		ג
צדקה, לענין צדקה מתי תציל ממות		כד
צוואת של רבינו יהודה החסיד	י, יא, כ	
צורבא מדרבנן	טז	
צורבא מרבנן צריך ליושר את דרכיו ולהתקדש		טז
צחוק הקוביא		ב
ציבור		יב
צידה	יב	
ציווי הנמצא בש"ס	ד	
צינעא, הגדרתו		יח
ציצית, טלית שאולה		ד
ציצית, לענין חוט שנפסל לא מהני לקשור חוט להשלימו		ו
צירוף אוכל ומשקה לענין ברכה אחרונה	יג	
צירוף לענין שמצרפים עשרה לשכינה		י
צעקה, וזעקה		יג
צער בעלי חיים דאורייתא	ב, ו, ז, יד	
צער שציער לחבריה		יט
צפורן, סימנים		ת
צפורנים	ב	
צריכות, הנמצא בש"ס	ה, יט	

שערי

מפתח לספרים טהרת המים ושירי טהרה

טהרה

כת

שירי טהרה	טהרת המים	מערכת אות ק
	מב	קבורה לאשה היולדת
	מה, מז	קבלה
	יט	קבלה, לענין מחלוקת הקבלה עם הש"ס
	כ	קבלה, לענין מנהגי האר"י ז"ל
	ו	קבלה, לענין קבלת מרן השו"ע
	ז	קבלה, לענין קבלת פוסק העיר
כב		קבלת תנאים זה מזה
עג		קדוש על נפש מת פחות מבן כ (מהמגיה)
ל		קדושה ראשונה קדושה לשעשו ולעתיד לבא
לו		קדושה ששכח הש"צ לאומרה
סב		קדושה, אם זמן קדושה בלילה, ואם עונה מי שכבר המפלל וקרא ק"ש בערבית
נב		קדושה, לענין מקום קדוש ששורה בו שכינה
עז		קדושה, לענין שם ה'
נה		קדושת בית המקדש
כו		קדושת ההיכל וקדש הקדשים
נ, י	כד, כה, כו	קדושת הספרים
	ה	קדושת ירושלים
יב		קדושת ס"ת
כו		קדושת ספרים המונחים על הנסר, לענין לשמש מיטתו באותו חדר
	ד	קדימה, אדם שהוזמן לסעודת מילה, לסעודת חתן
	א	קדימה, לענין במה דמקדימים תנאים ואמוראים המאוחרים
	ג	קדיש
	לו	קדיש אומר הבן על אביו
	ט	קדיש וקדושה, לענין הנכנס לבית הכנסת
	נו	קדיש תתקבל, נוסח (מהמגיה)
עו		קדיש, לענין ג' פסיעות
	יג	קדיש, לענין יחיד שלא התפלל ערבית והוא מצטרף עם ט'
	ח	קדישים הנאמרים בכל יום, לענין חיובם
מ		קהל האומות שאסורים לבא בקהל
	יא,מ,מג,נב,נג	קודשא בריך הוא
	לג	קול באשה ערוה
ו		קולי בחד עובדא
	י	קולא, לענין איזה דברים נאמר בש"ס בסופרים חולכין אחר המקל
מח		קורבנות, לענין דור המדבר אי הקריבו תמיד
נד		קושי ההבנה בתורה
	יד, יז, יח, כא, כג, לד	קושיא ותירון
מס	כללי הש"ס	קושיא לאיזה אמורא מדידה אדידיה
יד, כז		קטורת
ס		קטגוריא, לענין דאין לדבר קטגוריא על עם ישראל
	לה	קטלנית
	כח	קטן, אי חייב במצוות דרבנן, ואי מצי מפיק גדול
	ג	קטן, לענין אי ספינן ליה איסורין
נא		קטן, לענין בר מצוה
	כט	קטן, לענין דאין ב"ד מצווין להפרישו
	ל	קטן, לענין הא דאמרינן דאין קטן ואשה מוציא להציבור משום כבוד הציבור
נ		קטנה בת ג' שנים ראויה לביאה ואינה מפותה לביאה
ג		ק"ל לענין אין טענינן ליורשים
ד		ק"ל, לענין אי לאמר במקום מנהג
ה		ק"ל, לענין כמה פוסקים שקודם בשבמות בסברה אחת
ז		קידוש ה' על מצוה
	מא, מט	קידוש ה' על שלוש עבירות

מערכת אות ק		טהרת המים	שירי טהרה
קידוש ה', על ג' עבירות אפי' בעינעה		כז	נת
קידוש החודש ע"פ ראייה			מז
קידוש היום אי מברכין על יין מבושל			סז
קיווי הגאולה			א
קיו"ל בעיני נתינת המטבעות זה לזה ושוב נתגלה זיופו			כז
קיו"ל, בדבר דאיכא פלוגתא דרובתא אם ימות שכנגדו אם זוכה הלה בנכסיו			מז
קיו"ל, דלא אמרינן קיו"ל בהאחרונים כל שלא ראוי את הראשונים		לא	
קים לי כחכם פלוני			מט
קים לי נשתנה מזמן לזמן			סד
קים לי, אמרינן במקצת הפוסקים			א, ז, י, כ, כט, כח, לג, לד, לה, לט, מ
קים לי-הגדר בזה		לז, נא, נד, נה	יג, סט
קים ליה בדרכה מיניה		מח	
קימה לזקן		לב	
קימה, כשאומרים ז' ברכות בשעת החופה		לט	
קיצור פסקי הרא"ש		ב	
קליפה, לענין דקיו"ל דכל דבר דא"א לקלפי מותר			מו
קללה, לענין אי מותר לקלל את הרשעים			סח
קללה, לענין דלא יקלל שום אדם			ע
קללה, לענין השומע שמקללים אותו		יב	
קללת חכם אפי' על תנאי			כג, מג
קגה קרקור בזמן שמושכר ומושכן לאחרים		מו	
קנין בדבר שאינו קצוב			יט
קנין בדיבור			לא
קנין בחיוב			סה
קנין דברים		טז	
קנין דברים			כה
קנין דרבנן אי מהני לשל תורה (מהמניה)			עד
קנין הכתוב בשטר דבטל מקצתו			ת
קנין הנעשה בכל החיזוקים			לו
קנין לחוד			כ
קנין, לענין דקיו"ל סתם קנין לכתיבה			סו
קנס הכתוב בשטרות			יא
קנס, לענין מודה בקנס פטור			נג
קנסות והפקר ב"ד			
קרא אסמכתא בעלמא		טז	סא
קרבן בהמה מעכו"ם		כב	
קרבן, צריך להקריבו לשם ה'			סג
קרי, לענין זמן בית המקדש		לח	
קריאת שמע, זמנה		נו	
קריאת שמע, כוונתה וב"אחד"			נט
קריעה בשמועה רחוקה (מהמניה)			עא
קריעה על שמועת ברכת ה' (מהמניה)			עב
קשוי האבר של בהמה,		מד	
מערכת אות ר			
ר"מ אם חולק על רשב"י		ה	
ר"מ ור"נ דאמרו בסוף הוריות			ד
ראיה, הא דקיו"ל דלא ראינו אינה ראייה			ו
ראש השנה בתקיעות שלאחר התפילה			ה
ראש השנה, לענין הנזכר בנביאים ובכתובים בלשון "ויהי היום"			מה
ראש חודש לענין שמחה		לז	
ראש חודש שחל להיות בשבת וטעה בתפילת מוסף			י
רב אשי לא היה בימי רבי		יא	

מערכת אות ר	טהרת המים	שירי טהרה
רב הונא תרי הוו	מב, מג	
רב חבירו בשמואל	נג	
רב נחמן סתמא	כד	
רב סתמא הוא רבא בריה דרב יוסף	כה	
רב עם תלמיד	ז	
רב פפא		כז
רב ששת אי היה סגי נהור	יג	
רבא אם אשכחן בש"ס דהובא קודם אביי	י	
רבא, יום שמת רבא כבר נולד רב אשי	ד	
רבה לא היה בדור רב ושמואל	ט	
רבה, לא מעינו בש"ס שהוזכר עם רב נחמן	נה	
רבה, סתם הוא רבה בר נחמני	יז	
רבו		לח
רבו הוא אפי' דלא למד ממנו אלא כמה דברים		ז
רבו, דרבו, (טהרת המים מערכת ס אות כה)	ב.	
רבו, הגדר	א.	
רבותא	כז, כח, כט, לג	נא
רבי	יב	
רבי אליעזר בן יעקב		לו
רבי אלעזר סתם הנזכר במשנה		לז
רבי אלעזר סתמא בגמרא, ובמשנה	טז, טז	
רבי אלעזר שמותי דהיינו מבית שמאי	יד	
רבי הוא רבי יהודה הנשיא	נב	
רבי זירא	לב	
רבי חייא סתמא, הוא ר"ח בר אבא	כא	
רבי טרפון היה אחר החורבן	כו	
רבי יאשיה ורבי יונתן	א	
רבי יהושע בן לוי תנא או אמורא		ג
רבי יהושע סתם הנזכר במשנה		לה
רבי יוחנן בנו של רשב"ל	ד	
רבי יוחנן בתנאים הוא בן בג בג	מח	
רבי יוחנן הוא רביה דרב	ו	
רבי יוחנן סתמא, הוא ר"י בן גורי	כ	
רבי יוחנן רבו דר"ל חי ת' שנה		לא
רבי יוחנן תנא ופליג	נא	
רבי יוסי הגלילי		לג
רבי יוסי הנזכר במשנה		מב
רבי יוסי סתמא, הוא רבי יוסי בן חלפתא	יח	
רבי ישמעאל ברבי יוסי	לא	
רבי ישמעאל סתמא, הוא ר"י בן אלישע	כב	
רבי מאיר אי היה אחר החורבן		כו
רבי מסדר המשניות אין סברא שיחלוק על רבי שמעון רביה		ל
רבי נתן סתם	מט	
רבי שמעון סתמא, הוא רשב"י	יט	
רביה, הגדר בש"ס		לו
רבים דנחשבים למספר האומר כדבריו		נה
רבים, גדר בזה	לח, מ, מז	
רבית לענין מכירת יין	כח	
רבית שותפים	כג	
רבית, כמה עניינים	יט, כ, יב, יג, יז, יז	
רבית, לענין אומן שמשכן ברבית כלים	נב	
רבית, לענין מומר	יח	

מערכת אות ר	טהרת המים	שירי טהרה
רבית, לענין שטר עסקא	ג	
רבם, לענין רב ושמואל לגבי רבי יוחנן הלכה כמאן	לד	כב
רבן גמליאל ג' הוו		א
רבן גמליאל סתם		מא
רבן פלוני הנאמר במשנה		מג
רבנות דמקברת את בעליה		
רבנן במידי דרבנן, עבדינן עובדא (טהרת המים מערכת ס' אות ג')	ג	כ
רבנן הנזכרין בתלמוד		
רבנן ותלמידהון	לה	
רוב בעילות דהולכין אחר הבעל	מה	
רוב וקרוב הולכים אחר הרוב	ח	
רוב, לענין אי הולכים אחר הרוב בענין הברכות	לט	
רוב, לענין כמה דברים לא הולכים אחר הרוב	מא	
רובא וחזקה		מט
רוח מערב אין לו סוף ומה כמה עניינים בזה		ת, יד
רוח נקבי החוטם		מו
רוח רעה של לילה	ל	
רוח רעה ששורה על הידים כשקם מהמיטה		טו
רוח רעה, לענין תפילה שתיקן המחבר	נו	
רחמי האב על הבן		כה
ריח רע	מד	
רכילות במקום סכנה		נג
רמוזים האסורים בשעת ק"ש		לב
רעך הנאמר בתורה (טהרת המים מערכת ח' אות כ"ב)		ה, מ
רעש, מפני מה בא הרעש וכמה סגולות		נד
רפואה לנשים עקרב	נד	
רקיעים לענין כמה רקיעים (מהמגיה)	נז	
רש"י שסביבות הרי"ף	יג	
רשאי הנאמר בש"ס		לט
רשב"ג		כא
רשב"ג שהיה מהרוגי מלכות		כו
רשות הרבים, הגדר	מו	
רשע, לענין כל המרים ידו על חבירו נקרא רשע		ט
רשעים אחר מותם		כט
רשעים דאינם עושים מעשה עם ישראל במה לקללם (מהמגיה)		נו
רשעים לא מסקינן בשמיהו	לו	
רשעים לענין מתי לקרותו רשע		מז
מערכת אות ש		
שאלת אורים ותומים		עא
שאלת מטר, לענין מי ששכח לשאול מטר בימות הגשמים ונזכר קודם שעקר רגליו		אז
שבועה דנולד, הוי אונס		מב
שבועה הנזכר בשטר		לז
שבועה לאחי החתן		פח
שבועה לנשבעים לנשמה		מז
שבועה לענין אם לא אוחו ספר בידו בשעה שמוציא השבועה		נו
שבועה על אמת		נז
שבועה, אי חייל על בניו אחריו	נג	
שבועה, לענין אי תקיעת כף הוי כשבועה	ד	
שבועה, לענין איסורי שבועה באין פיו ולבו שווין	ה	
שבועה, לענין ביטוי בשפתיים		כת
שבועה, לענין דאין נשבעים על טענת שמא	מט	
שבועה, לענין דבר הנגמר בין אדם לחבירו		כה

מערכת אות ש	טהרת המים	שירי טהרה
שבועה, לענין דקיי"ל הן הן לאו תרי זמני הוי שבועה		מח
שבועה, לענין האומר חי נפשי		יח
שבועה, לענין שבועת הסת	כג	
שבועת החתן שלא יגרשנה		נ
שבועת החתן שלא ישא אחרת		פט
שבועת הטוען על חבריו (מהמגיה)		פג
שבועת היסת	מו	
שבועת היסת		ל
שבועת השותפין	י	
שבות, לענין אמירה לגוי שבות	יא	
שבטים עשרה דהגלה סנחריב		עד
שביתת בהמתו בשבת		עז
שבת דנאסר בו שאלת צרכיו		מו
שבת ויו"ט לומר לגוי מערב שבת ויו"ט למכור ולקנות		סו
שבת ויו"ט לטבול במרחץ במים חמים		יו
שבת לקפל את הטלית מתפילת שחרית לתפילת מנחה		סח
שבת, חילול שבת מפני פקוח נפש		עו
שבת, ליתן בלי באמצע נר של חלב		נב
שבת, לענין ג' סעודות שבת מדבר איסור	ו	
שבת, לענין היושבת על המשבר דמחללין עליה את השבת		לט
שבת, לענין המחללו בפרהסיא		נו
שבת, לענין טועה בתפילת שבת		לד
שבת, לענין לומר לגוי להביא לו דגים שהם מוקצים		מח
שבת, לענין לקלות בתנור מלבוש תולעת עשי		מד
שבת, לענין לתלוש מהמחובר ע"י גוי		מג
שבת, לענין מקום שנמצא בו חילול שבת		ב
שבת, לענין מתי מתחילת הארת השבת		פח
שבת, לענין נתינת קורי עכביש ע"ג מכה בשבת		כג
שבת, לענין רופא ישראל לרפות גוי		ז
שבת, לענין שבות קרובה התירו ושבות רחוקה לא התירו	א	סח
שבת, לענין שמות האמוראים בש"ס	נא	
שדא ביה נרגא המוזכר בש"ס	מח	
שדים		מב
שהחיינו לענין אם ראה פרי חדש	כא	
שר"ע, לענין דברים המובאים בב"י ואינם מובאים בשו"ע	ט	
שוכת, אי הוי שוגג או אנוס או פושע	ב	
שובר		כט
שולחין, לענין הרבה שלוחין למקום		ג
שומא	לב	
שונא מתנות יחיה	ז	
שורת הדין	לא	
שותפות בשלאניקי		מט
שותפים שהעלילו על אחד		נח
שותפים שיש להם טענות		קו
שטר המלוה הכתובה בתורה כתובה בשטר דמיה	לו	
שטר העומד לגבות כגבוי דמי	כד	
שטר העושים למוכר את ביתו		לא
שטר חוב אינו נגבה בזמנינו		נג
שטר חוב לענין ערבות		כח
שטר שכתוב באחרונה "וקנינא"		לח
שטר שכתוב בו וקבל עליו אחריות		יג
שטר שכתוב בו נאמנות עליו (מהמגיה)		פו

מערכת אות ש	טהרת המים	שירי טהרה
שטרות	ג	
שיחת חולין, לענין רבינו הקדוש שלא שח שיחה בטילה	יב	
שיטה המוזכר בש"ס דלא קי"ל כוותיהו	יט, כ, מד	
שימוש בשמות הקודש		סד
שינוי האדם מדורות ראשונים		סג
שינוי השם לחולה	לה	
שינוי השם שעושים לאשה		יע
שינוא המוזכר בש"ס	כה	
שיר שהיו אומרים בכל יום בבית המקדש		ט
שירים		כב
שירת הנחש		סח
שכחה		נד
שכחה המוזכר בש"ס (עירובין נג.)	לד	
שכחה, בתוך כדי דיבור		ג
שכחה, לענין דברים המשכחים את הלימוד	יד	יב
שכחה, לענין המסתכל בפני אדם כועס	טז	
שכחה, לענין מים שרחץ בהם לא ישתה אותם	יז	
שכירות ליומיה (מהמגיה)		פז
שכירות, לענין מי שרוצה להשכיר בית שהוא מושכר		לג
שכר מצוה שעושה האדם, בעולם הזה ובעולם הבא		פ, פב
שלוח הקן	נג	
שלוחו של אדם כמותו		ס, סט
שלושה מפתחות שלא נמסרו לשליח		סד
שליח לחוליד כסף	לה	
שליח להולכת כסף שעבבם אצלו		נב
שליח ציבור המוציא הרבים ידי חובתם מקיים מצות עשה מהתורה		כז
שליש		לה
שלמה המלך כששאל החכמה מבנו		נט
שם אדם דנקרא ישעיה	מז	
שם הנכבד		נא
שם הקדוש, נסתלק בחורבן בית המקדש	גב	
שם השם ברוך הוא		עז
שם, לומר לקטנים במקום שאין עירוב להכניס ולהוציא (מהמגיה)		פד
שם, לענין דבדיק בשמא אם טוב	מב	
שמד		כ
שמואל בר פלוגתיה דרב	כו	
שמועה, לענין כל האומר שמועה משמו שפתותיו דובבות בקבר	מא	
שמועות בגמ'	כב	
שמות התנאים והאמוראים	מ	
שמיא		ס
שמע, לענין כל האומר שמע שמע משתקין אותו		ז
שמעיה ואבטליון	כט	
שמש		א
שנה, חודש אחד בשנה חשוב שנה		עג
שנות האדם הקצובים		סז
שנים דמוסיפים לאדם בשעת חוליו		נא
שעה	לג	
שעה אחת המוזכר בש"ס	כז	
שער האשה, לענין גילוי שער האשה		ז
שערות שסבב גיד הערוה		יח
שעת הדחק המוזכר בפוסקים		סב
שפחה, לענין הבא על שפחתו		נח

מערכת אות ש	טהרת המים	שירי טהרה
שפיכות דמים		עט
שפיר	ל	
שקר	טו	
שקר לענין דיין		עכ
שקר, לענין דמותר לשנות מפני דרכי שלום	כח	
שקר, לענין לומר פיוט המוזכר בו לשון בבי (מספר חסידים)		כו
שקר, לענין שארית ישראל לא יעשו עולה וכו'		כז
שרא ליה למריה	ח	
שריפה, סגולה בזה		לב
שרא	לו	
שתיה אי פוטרת האכילה	לט	
שתיה בכלל אכילה		יד
שתיקה כהודאה	מה	
שתיקה, אי הוי הפסק		פה
שתיקה, אי הוי כהודאה בין רב לתלמיד	ג	
מערכת אות ת		
ת"ח קודם לכהן גדול	סב	
ת"ח, לענין אם יש דין ת"ח בזמן הזה	ג	
תאומים	ס	
תבלין, מה נכלל בזה	כב	
תהילים	מד, ג	
תוכחה		ה
תוכחה לחוטא ברבים		לג
תוכחה לתלמיד חכם		יח
תוכחה על המדברים קשה	כו	
תוכחה, עד היכן		מ
תוספות, לענין אי תירוצו א' בדבריהם הוא עיקר	ד	
תוספתות-כללים אותיות	א-ח	
תורה	נט	
תורה		כט
תורה שבכתב יש בה כמה דינים סתומים וחתומים		מט
תורה שבעל פה		כז
תורה, כל מה שאמר משה בתורה הוא מפני הגבורה		מא
תורה, לענין המלמד תורה לגוי	מז	
תורה, לענין להמתין לעשות כל מצוה		ל
תורה, עסק בכל תרי"ג המצוות חשוב כאילו קיים המצוות		לא
תורה-כללים על התנ"ק אותיות	א-עב	
תורים ובני יונה		כב
תויבתא	כללי הש"ס י, יא	
תיקון למי שעשה הנכרי מלאכה בשבת בשבילו ויהנה ממנה	נו	
תירוצו כשמקשין בש"ס על משנה או על ברייתא	כללי הש"ס יח, כא	
תיתי לי הנזכר בש"ס	כללי הש"ס ב	
תלמוד ירושלמי ובבלי וחיבור המשניות		נ
תלמיד	כה	
תלמיד המתחכם הרבה	נח	
תלמיד חבר	כג	
תלמיד חכם	נג	
תלמיד חכם חייב להודיע את עצמו במקום שאין מכירין	כו	
תלמיד חכם שביזה איזה אדם ביוזון בסתר		מה
תלמיד חכם, בעל נפש יחוש להחמיר		ב
תלמידי חכמים דפטורים ממסים וארגונות (מהמגיה)		נה
תלתא רבי אבא הוי	לא	

מערבת אות ת	טהרת המים	שירי טהרה
תלתא רבי יהודה נשיאה הו	כט	לח
תמים הוא שלם	ע	
תמרים לעסוק ברכה (מהמגיה)	כללי הש"ס א, נא, נב	
תנא ושייר	נו	
תנאי	כללי הש"ס טז	
תנאי אורחיה	מב	
תנאים	כללי הש"ס יב	
תני הכי	סד	
תנן	כללי הש"ס טו	
תסתים		כא
תענית יא"צ שאירע בשבת		כז
תענית יא"צ שמת אביו באדר סתם	מח	
תענית, במי מרדכי		י
תענית, לענין אכילה ערב התענית	עג	
תענית, לענין ברכת כהנים במנחה	מה	
תפילה	כד	
תפילה בציבור קיל מליך למשתה נשואים	ה	
תפילה בציבור, אמתי נחשבת תפלה בציבור	ט	
תפילה בציבור, לענין המתפלל בקול רם עם הציבור		לו
תפילה לחולה שהוא רחוק איזה פרסאות		ד
תפילה, אם טעה ולא שאל "טל ומטר בברכת השנים, ושאל בברכה אמצעית ולא בשומע תפילה		א
תפילה, אם טעה ולא שאל טל ומטר בברכת השנים וגזכר קודם תקע		נד
תפילה, לענין באיזה רוח צריך להתפלל		מח
תפילה, לענין דאם לא יכול לכוון וכול להגביה את קולו		ט
תפילה, לענין דלא יקדים תפילתו לתפילת הציבור		ת
תפילה, לענין טעה בהמלך, ואופן התיקון בזה		לט
תפילה, לענין להתפלל על כלים שאינם גבוהים ג' טפחים		ג
תפילה, פירוש על התפילה "תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם"		לז
תפילות, אף שקי"ל הכל בידי שמים חוץ מיראת שמים, לענין "החזירנו בתשובה שלימה לפניך"		לכ
תפילין דר"ת		יב
תפילין ומזוזות דבעינן כסדרן	סו	
תפילין, להניחן בשעה שעוסק בתורה		נג
תפילין, לומר פרשיות קדש, והיה כי יביאך בעוד התפילין עליו	מו	
תפילין, לענין אם נפלו	סז	
תפילין, לענין החולצן ע"מ ללכת לבית הכסא		כט
תפילת החזרה איך יתנהגו השומעים החזרה מפ"י הש"צ		כח
תפילת החזרה צריך להזהר בה כמו תפילת יחיד		ית
תפילת המנחה		כג
תפילת חזרת הש"ץ, שטעה בה דבר שמחזירים אותו		כו
תפילת י"ח לענין להשמיע לאוזניו		מז
תפילת יחיד המתחנן לה'		נא
תפילת ערבית בליל יום טוב שני של גלויות מפלג המנחה, וכך לענין מוצאי יו"ט ב' לחול		ה, יג, יד, טז, יט
תפיסה		יז
תפיסה לאחר מיתה	סה	
תקופת רב אדא	ח	
תקלה, לענין דאין הקב"ה מביא תקלה לצדיקים		מב
תקנה שעשו חז"ל		טו
תקנות	עב	
תקנת השוק	יז	
תקנת רגמ"ה דלא ישא ב' נשים	ז	
תרגום	כללי הש"ס יד	
תרגמא להא		

מערכת אות ת	טהרת המים	שירי טהרה
תרי הלל הו	לח	
תרי חזקיה הו	לב. נה	
תרי כמאה	יג	
תרי רב אושעיה הו	לז	
תרי רב אחא הו	לה	
תרי רב אמי ותרי רב אסי הו	כח	
תרי רב ירמיה בר אפא הו	לד	
תרי רב כהנא הו	לג	
תרי רבי דוסא הו	סא	
תרי רבי זירא הו	ל	
תרי רבי יוחנן הו	מ	
תרי רבי יוסי בר חנינא הו	לז	
תרי רבי יוסי סתמא הו	לט	
תרי רבי ישמעאל בן אלישע הו	מא	
תשובה בהרהור הלב		כו
תשובה לג' עבירות חמורות		לד
תשובה למי שאנס את אשתו גדה	סט	
תשובה לעוונות שביד האדם	ו	
תשובה לתלמיד חכם		מד
תשובה מהני אפי' למי שעומד בגיהנם		מג
תשובה מהני גם בעבירות החמורות		בב
תשובה שהאדם משיב לשואלו	נד	
תשובה, גדולה תשובה שמבטלת גזירה		לס
תשובה, למי שבא על אשת איש	סח	
תשובה, לענין להשיב לשואלו במכתב	סג	
תשמיש המיטה	מג	
תשמיש, לענין אשה שתובעת לדבר מצוה	מט	
תשמיש, לענין זהירות אחר שיפנה		ז

מפתחות לספרי האחרונים

שדי חמד, יביע אומר, יחזה דעת, ציץ אליעזר

טהרת המים

מערכת א אות ב יחז"ד חלק ב סימן ט ד"ה תשובה
 מערכת ב אות ט שד"ח פאת השדה מערכת א כללים סימן א ד"ה אחר זמן רב
 מערכת ב אות יח יבי"א חלק ו-או"ח סימן יג אות ה ובהערות שבראש הספר
 מערכת ב אות כו יחז"ד חלק ד סימן טו בהערה השנייה, ובהערות שבראש הספר.
 מערכת ב אות כז צי"א חלק יד סימן ל"ז ד"ה אבל
 מערכת ב אות כט שו"ת הר צבי ח"א או"ח סימן קו ד"ה ולפי זה.
 מערכת ב אות נ יבי"א חלק א-או"ח סימן יב אות טו
 מערכת ב אות נ יבי"א חלק ב-או"ח סימן יב אות ג
 מערכת ב אות נ יחז"ד חלק ב סימן כה ד"ה תשובה
 מערכת ב אות נ יחז"ד חלק ב סימן לב ד"ה אמנם
 מערכת ב אות סב שד"ח פאת השדה כללים מערכת ב סימן נג
 מערכת ב אות סז יבי"א חלק ב-חומ"מ סימן ב אות ח
 מערכת ב אות עא יבי"א חלק ה-אה"ע סימן ז אות ב.
 מערכת ב אות עא יבי"א חלק ה-אה"ע סימן ז אות ג.
 מערכת ג אות טז יבי"א חלק ו-חומ"מ סימן ד אות ו
 מערכת ג אות כח יבי"א חלק ו-חומ"מ סימן ד אות ה
 מערכת ד אות לד יחז"ד חלק ה סימן כח ד"ה ודע
 מערכת ה אות כ יבי"א חלק ו-או"ח סימן ד אות ד
 מערכת ה אות פו יבי"א חלק ב-או"ח סימן ד אות ז, ובהערות שבראש הספר
 מערכת ה אות פו יבי"א חלק ג-או"ח סימן יד אות ז
 מערכת ה אות פו יבי"א חלק ג-או"ח סימן יד אות ט
 מערכת ה אות פו צי"א חלק יג סימן א' ד"ה ויעו"ש
 מערכת ה אות פח יחז"ד חלק א סימן פח ד"ה אולם ובהערות שבראש הספר
 מערכת ה אות צג יבי"א חלק א-או"ח סי' ט אות י
 מערכת ה אות צג שו"ת יביע אומר ח"א או"ח סימן ט אות י, ובהערות שבראש הספר
 מערכת ז אות יז צי"א חלק י' סימן י"ט אות ז
 מערכת ז שד"ח כללים מערכת ל כלל ב
 מערכת זמן אות יז יחז"ד חלק א סימן צא הערה טו
 מערכת ח אות לא יבי"א חלק ו-או"ח סימן מד אות ב
 מערכת י אות כז יחז"ד חלק ו סימן ס ד"ה תשובה
 מערכת כ אות ג יבי"א חלק ה-אה"ע סימן י אות ו.
 מערכת כ אות מ יבי"א חלק ה-אה"ע סימן ח אות ג.
 מערכת כ אות מ יבי"א חלק ה-אה"ע סימן ט אות ז.
 מערכת ל אות יא שד"ח כללים מערכת ל סוף כלל ח
 מערכת מ אות י יבי"א חלק א-או"ח סימן לז אות ד
 מערכת מ אות יט שד"ח פאת השדה מערכת א כללים סימן א אות כא סוף ד"ה וידידי הגאון
 מערכת מ אות כא יבי"א חלק ה-או"ח סימן ה אות ב.
 מערכת מ אות נו יבי"א חלק א-או"ח סימן מ אות ו
 מערכת מ אות נט יבי"א חלק א-יו"ד סימן כג אות י
 מערכת מ אות עג יבי"א חלק ד-או"ח סימן כד אות ט
 מערכת מ אות עג יחז"ד חלק ד סימן כז ד"ה ועדין
 מערכת מ אות עג צי"א חלק י"ד סי' מ"ג אות ב
 מערכת מ אות עו יבי"א חלק ד-יו"ד סימן כג אות ז
 מערכת מ אות עו יחז"ד חלק ד סימן נא בהערה, ובהערות שבראש הספר.
 מערכת מ אות עו שד"ח כללים מערכת מ כלל קכ
 מערכת מ דף לט ע"א, שד"ח כללים מערכת מ כלל קיב ד"ה ובספר רוח חיים
 מערכת מ דף לט ע"א, שד"ח כללים מערכת מ כלל קיג ד"ה ויש להעיר על הגאון

מערכת נ אות יט יבי"א חלק א-י"ד סימן טו אות יב
 מערכת נ אות יט יבי"א חלק ה-י"ד סימן יח אות א.
 מערכת נ אות יט יבי"א חלק ה-י"ד סימן יח אות ב.
 מערכת ס אות ט יחז"ד חלק ב סימן לו ד"ה אולם
 מערכת ס אות ט יחז"ד חלק ה סימן יט ד"ה אמנם
 מערכת ס אות יא יבי"א חלק ד-א"ח סימן נ אות ד
 מערכת ס אות יד שד"ח פאת השדה מערכת א כללים סימן א אות כט ד"ה עוד מצאתי שהר"ן
 מערכת ס אות כה יחז"ד חלק ה סימן כא ד"ה ומרן
 מערכת ס אות כו יבי"א חלק ב-י"ד סימן ה אות א
 מערכת ס אות כז יחז"ד חלק ה סימן כא ד"ה ומרן
 מערכת ס אות לה יבי"א חלק ד-א"ח סימן טו אות ב
 מערכת ס אות מז יבי"א חלק א-י"ד סימן ט אות טז
 מערכת ס אות מז יבי"א חלק ד-א"ח סימן טו ד"ה וכן בקדש
 מערכת ס אות ס יבי"א חלק א-י"ד סימן כג אות ט
 מערכת ס אות סב יבי"א חלק ג-י"ד סימן ה אות ג
 מערכת ע אות כ יחז"ד חלק ו סימן כט ד"ה תשובה
 מערכת ע אות מד יבי"א חלק ו-א"ח סימן ד אות ד
 מערכת פ אות כב יבי"א חלק א-י"ד סימן יא אות יט
 מערכת פ אות כב יבי"א חלק ו-י"ד סימן יג אות ו
 מערכת פ אות כב שו"ת מנחת יצחק ח"ג סימן כו ד"ה ובנוגע.
 מערכת פ אות קעד יבי"א חלק ו-ח"מ סימן ב אות ב
 מערכת פ אות קפז יבי"א חלק ה-א"ח סימן מב אות ג
 מערכת צ אות ב יחז"ד חלק ה סימן סה ד"ה ומעתה
 מערכת ק אות כח יבי"א חלק ג-א"ח סימן כח אות כג
 מערכת ר אות ל יבי"א חלק ד-א"ח סימן ב אות י
 מערכת ראיות יבי"א חלק ג-א"ח סימן מאותה, וחלק ב-א"ח סימן באותה, ובהערות שבראש הספר.
 מערכת ר אות מז יבי"א חלק ו-י"ד סימן יב אות א
 מערכת ש אות יד יבי"א חלק ב-י"ד סימן ח אות ו
 מערכת ת אות ט יבי"א חלק ב-א"ח סימן ז אות ה
 מערכת ת אות ט יבי"א חלק ב-א"ח סימן ז ד"ה ומעתה
 מערכת ת אות ט יחז"ד חלק ה סימן ז ד"ה תשובה ובהערות שבראש הספר.
 מערכת ת אות סז יבי"א חלק ג-א"ח סימן ה אות ה
 מערכת ת אות סח יבי"א חלק ב-א"ח סימן ב אות ז

מפתחות לספרי האחרונים שדי חמד, יביע אומר, יחזק דעת, ציץ אליעזר

שיורי טהרה

מערכת א אות ד שד"ח פאת השדה מערכת א כללים סימן א אות טז ד"ה ובדין אמירה
מערכת א אות מז יבי"א חלק א-יו"ד סימן כו אות א
מערכת א אות נד יבי"א חלק ד-יו"ד סימן לד אות ג.
מערכת א אות סד יבי"א חלק א-או"ח סימן לג אות יח
מערכת א אות סט שו"ת יביע אומר ח"ד יו"ד סימן לא ד"ה ועכ"פ.
מערכת א אות עא יבי"א חלק ב-יו"ד סימן כג אות ג
מערכת א אות עב יבי"א חלק ב-יו"ד סימן כג אות ו
מערכת א אות עב יבי"א חלק ב-או"ח סימן כה אות טו
מערכת א אות עב יבי"א חלק ד-או"ח סימן כא אות ב
מערכת א אות עב יבי"א חלק ה-או"ח סימן י אות ה.
מערכת א אות עב יבי"א חלק ה-או"ח סימן י אות ו.
מערכת א אות עב יבי"א חלק ו-או"ח סימן ח אות ב
מערכת א אות עב יבי"א חלק ו-או"ח סימן כח אות ו
מערכת א אות עב יחז"ד חלק ב סימן כ ד"ה אמנם
מערכת א אות עג יבי"א חלק ד-יו"ד סימן לא אות ד.
מערכת א אות עד יבי"א חלק א-יו"ד סימן כה אות יד
מערכת א אות עד יבי"א חלק ב-יו"ד סימן כו אות ג
מערכת א אות עד יבי"א חלק ו-יו"ד סימן לד אות ד
מערכת א אות פה יבי"א חלק א-יו"ד סימן כה אות יד
מערכת א אות פה יבי"א חלק ב-יו"ד סימן כו אות ג
מערכת א אות פה יבי"א חלק ד-יו"ד סימן כט אות ב
מערכת א אות פה יבי"א חלק ד-יו"ד סימן לא ד"ה ועכ"פ לפי
מערכת א אות פה יבי"א חלק ו-יו"ד סימן לד אות ד
מערכת א אות פו יבי"א חלק ד-יו"ד סימן כט אות ב
מערכת א אות צו יחז"ד חלק א סימן לט ד"ה לפיכך
מערכת א אות צט יבי"א חלק ה-יו"ד סימן יט אות ג.
מערכת א אות קט שו"ת ציץ אליעזר ח"ז סימן מט בקונטרס אבן יעקב פרק י' ד"ה זהו.
מערכת א אות קיא יבי"א חלק ו-יו"ד סימן לד אות ב
מערכת א אות קיא יבי"א חלק ו-יו"ד סימן לד אות ד
מערכת א אות קיט יבי"א חלק ב-או"ח סימן יב אות ג
מערכת א אות קכא יבי"א חלק ו-יו"ד סימן לו אות ב
מערכת א אות קכד יחז"ד חלק א סימן לט ד"ה לפיכך
מערכת א אות קלד יבי"א חלק ד-יו"ד סימן לא ד"ה ועכ"פ לפי
מערכת א אות קלה יבי"א חלק ד-יו"ד סימן כח אות ו
מערכת אבלות אות קלח יחז"ד חלק ה סימן לח ד"ה תשובה
מערכת ב אות ו יבי"א חלק ג-אה"ע סימן יא אות ח
מערכת ב אות יט יבי"א חלק ד-או"ח סימן ד אות כח
מערכת ב אות כג יבי"א חלק ה-אה"ע סימן יא אות ד.
מערכת ב אות כה (דף פב) שד"ח פאת השדה כללים מערכת ב סימן נג
מערכת ב אות כה ציץ אליעזר חלק יב סימן טז ד"ה שנית
מערכת ב אות כט יבי"א חלק ו-או"ח סימן לח אות א
מערכת ב אות ל יבי"א חלק ד-או"ח סימן יט אות ה
מערכת ב אות ל יבי"א חלק ה-או"ח סימן מב אות ג
מערכת ב אות לא יבי"א חלק ד-או"ח סימן יט אות ה
מערכת ב אות לג יבי"א חלק א-או"ח סימן יב אות ו
מערכת ב אות לג יבי"א חלק ה-או"ח סימן יח אות ח.
מערכת ב אות לו יבי"א חלק ב-או"ח סימן ד אות ו

מערכת ב אות לט יבי"א חלק א-א"ח סימן יב אות טו
מערכת ב אות לט יבי"א חלק א-א"ח סימן יח אות ג
מערכת ב אות לט יבי"א חלק ב-א"ח סימן יב אות ג
מערכת ב אות לט יחז"ד חלק ב סימן כה ד"ה תשובה

מערכת ב אות נ שד"ח פאת השדה מערכת א כללים סימן א אות יד ד"ה והשגתי עתה ובר"ה וכתב עוד

מערכת ב אות נב יבי"א חלק ו-א"ח סימן כח אות א ובהערות שבראש הספר

מערכת ב אות נב יבי"א חלק ו-א"ח סימן כח אות ו ובהערות שבראש הספר

מערכת ב אות נב יחז"ד חלק ב סימן כ ד"ה אמנם

מערכת ב אות נב יחז"ד חלק ב סימן כ ד"ה תשובה

מערכת ב אות נב יחז"ד חלק ה סימן לו ד"ה אולם

מערכת ב אות נג יבי"א חלק ב-א"ח סימן כא אות יד

מערכת ב אות ס יבי"א חלק ג-א"ח סימן לו אות ב ובהערות שבראש הספר

מערכת ב אות סב יבי"א חלק ה-א"ח סימן יז אות ז.

מערכת ב אות סד יבי"א חלק ה-א"ח סימן יז אות ו.

מערכת ב אות סד שו"ת ציץ אליעזר ח"ה סימן ה ד"ה ומצאתי.

מערכת ב אות עא שד"ח פאת השדה מערכת א כללים סימן א אות לא סוף ד"ה הן אמת דמצאתי

מערכת ג אות טו יבי"א חלק א-א"ח סימן טו אות ב

מערכת ד אות ג יבי"א חלק ג-חז"מ סימן ה אות כ

מערכת ד אות כז יבי"א חלק ג-חז"מ סימן ה אות יח

מערכת ד אות לה יבי"א חלק ב-חז"מ סימן ג ד"ה והנה

מערכת ה אות ה יבי"א חלק ב-א"ח סימן ה אות ה

מערכת ה אות י יבי"א חלק א-א"ח סימן ט אות י

מערכת ה אות יט יבי"א חלק ו-א"ח סימן ד אות ב

מערכת ה אות יט יחז"ד חלק ה סימן י ד"ה תשובה ובהערות שבראש הספר

מערכת ה אות כ יבי"א חלק ג-א"ח סימן ד אות א ובהערות שבראש הספר

מערכת ה אות כ יחז"ד חלק ב סימן ו ד"ה תשובה

מערכת ה אות כא יבי"א חלק ו-א"ח סימן מח אות ד

מערכת ה אות כא יחז"ד חלק ה סימן י ד"ה ותבט

מערכת ח אות א יבי"א חלק ב-אה"ע סימן יד אות ה

מערכת ח אות ג יחז"ד חלק ב סימן עז ד"ה אולם

מערכת ח אות לט יבי"א חלק ב-א"ח סימן כג אות יא

מערכת ח אות מט יבי"א חלק ו-יחז"ד סימן יג אות ו

מערכת ח אות מט שד"ח כללים מערכת מ סוף כלל פז

מערכת ח אות נג יבי"א חלק ג-א"ח סימן כז ד"ה וראיתי

מערכת ח אות נג יבי"א חלק ג-א"ח סימן כח אות כג

מערכת ח אות נח יבי"א חלק א-א"ח סימן לב אות ה

מערכת ח אות נח יחז"ד חלק ד סימן לד ד"ה אמנם

מערכת ט אות טו יבי"א חלק ב-יחז"ד סימן יג אות ח

מערכת ט אות יג שד"ח אסיפת דינים מערכת בין המצרים סימן ב אות טו

מערכת ט אות כג יחז"ד חלק ה סימן לח ד"ה תשובה

מערכת ט אות כד יבי"א חלק א-א"ח סימן לג אות יז

מערכת ט אות כד יבי"א חלק ו-א"ח סימן מג אות ב

מערכת י אות כג יבי"א חלק א-א"ח סימן לח אות ו

מערכת י אות כג יבי"א חלק ד א"ח סימן כא ד"ה והנה בכל מבלי

מערכת י אות כג יחז"ד חלק א סימן נז ד"ה לכן

מערכת י אות כג יחז"ד חלק ה סימן ט ד"ה אמנם

מערכת כ אות לח יבי"א חלק ה-יחז"ד סימן כ. אות ה.

מערכת כ אות מב שד"ח פאת השדה מערכת א כללים סימן א אות כב ד"ה והנה השגתי

מערכת מ אות ו יבי"א חלק א-א"ח סימן מ אות יד

מערכת מ אות יד יבי"א חלק ד-יחז"ד סימן ב אות ג

מערכת מ אות יד ציץ אליעזר חלק ט סימן לה אות א
 מערכת מ אות כ שד"ח פאת השדה מערכת א נגלים סימן א אות נ
 מערכת מ אות מד שד"ח כללים מערכת מ כלל קיא בסופו
 מערכת מ אות מח שד"ח כללים מערכת מ כלל פו ד"ה ואם אוסר
 מערכת מ אות נו יבי"א חלק ב-אה"ע סימן טז אות ג
 מערכת מ אות סד (דף צו ע"א) שד"ח כללים מ ע' ל כלל י
 מערכת מ אות צ יבי"א חלק ו-או"ח סימן כ אות ד
 מערכת מ אות צו יבי"א חלק א-יו"ד סימן כב אות ד
 מערכת נ אות כד יבי"א חלק ד-או"ח סימן ב אות ו
 מערכת נ אות כד יבי"א חלק ד-או"ח סימן ב אות י
 מערכת נ אות כד יבי"א חלק ה-או"ח סימן כב אות ה.
 מערכת נ אות כד יחז"ד חלק א סימן נה ד"ה אמנם
 מערכת נ אות כה יבי"א חלק ד-יו"ד סימן יד אות ה.
 מערכת נ אות כט יבי"א חלק א-או"ח סימן יב אות ט
 מערכת נ אות כט יבי"א חלק ד-או"ח סימן מג אות י
 מערכת נ אות כט יבי"א חלק ו-או"ח סימן לח אות ב
 מערכת ס אות ז יבי"א חלק א-יו"ד סימן כו אות ו
 מערכת ס אות ז יבי"א חלק ג-או"ח סימן כח ד"ה והנה יש
 מערכת ס אות ז יבי"א חלק ו-או"ח סימן טו אות ט
 מערכת ס אות ז יבי"א חלק ו-יו"ד סימן כד ד"ה והנה אף
 מערכת ס אות ז יחז"ד חלק ה סימן נד ד"ה אולם, ובהערות בראש הספר
 מערכת ס אות ח יבי"א חלק א-או"ח סימן כז אות ג ח
 מערכת ס אות ח יחז"ד חלק ב סימן כט ד"ה אמנם
 מערכת ט אות ו לא יבי"א חלק ג-יו"ד סימן ו אות ב
 מערכת ס אות לד יחז"ד חלק ה סימן כא ד"ה ומרן
 מערכת ס אות לה יחז"ד חלק ה סימן כא ד"ה ומרן
 מערכת ס אות מ שד"ח פאת השדה כללים מערכת ב סימן נג
 מערכת ס אות מא יבי"א חלק א-או"ח סימן יג אות יב
 מערכת ס אות מא יבי"א חלק א-או"ח סימן מ אות כב
 מערכת ס אות מא יבי"א חלק ה-או"ח סימן י אות ג.
 מערכת ס אות נא בהערות שבראש הספר.
 מערכת ס אות סז יחז"ד חלק ב סימן טז ד"ה אמנם
 מערכת ע אות טו יבי"א חלק ג-או"ח סימן כו אות ד
 מערכת ע אות טו יחז"ד חלק ד סימן לב ד"ה ולענין
 מערכת ע אות טו יחז"ד חלק ד סימן לב ד"ה תשובה
 מערכת ע אות טו שו"ת מנחת יצחק ח"ד סימן פד אות יב.
 מערכת ע אות יד יבי"א חלק ב-אה"ע סימן טז אות ג
 מערכת ע אות מא יבי"א חלק ה-או"ח סימן ח אות ב.
 מערכת ע אות מא יבי"א חלק ו-או"ח סימן ד אות ב
 מערכת ע אות מא יחז"ד חלק ב סימן ל ד"ה יתר
 מערכת ע אות מד יבי"א חלק א-או"ח סימן ה אות ו
 מערכת ע אות מד יבי"א חלק א-או"ח סימן ה אות ט
 מערכת ע אות מד יבי"א חלק א-או"ח סימן ה אות יא
 מערכת ע אות מד יבי"א חלק ה-או"ח סימן ח אות ב.
 מערכת ע אות מד יבי"א חלק ו-או"ח סימן ד אות ד ובהערות שבראש הספר
 מערכת ע אות מד יבי"א חלק ו-או"ח סימן ח אות א
 מערכת ע אות מד יבי"א חלק ו-או"ח סימן ח אות ג
 מערכת ע אות מז יבי"א חלק ו-או"ח סימן ה אות ג
 מערכת ע אות צ יבי"א חלק ב-או"ח סימן ד אות ו
 מערכת ע אות צ שו"ת יחז"ד ח"ד סימן ט ד"ה ומכל מקום, ובהערות בראש הספר

מערכת פ אות ד יבי"א חלק ב-או"ח סימן כג אות יד
 מערכת פ אות יד יחז"ד חלק ו סימן טו ד"ה אולם
 מערכת פ אות כה יבי"א חלק ג-אה"ע סימן יא ד"ה וראיתי בשו"ת
 מערכת פ אות לו שו"ת יביע אומר ח"ו יו"ד סימן ח אות ה
 מערכת צ אות ז יבי"א חלק ב-אה"ע סימן טז אות ג
 מערכת ק אות טו יבי"א חלק ה-או"ח סימן ט אות ד.
 מערכת ק אות טז יבי"א חלק ד-יו"ד סימן כ אות ד
 מערכת ק אות לו יחז"ד חלק ה סימן יג ד"ה וכעת
 מערכת ק אות לו יחז"ד חלק ה סימן יג ד"ה תשובה
 מערכת ק אות לו יחז"ד חלק ו סימן לח ד"ה וראיתי
 מערכת ק אות מז שו"ת ציץ אליעזר ח"ז סימן לג ד"ה ויעוין בספר.
 מערכת ק אות מט יבי"א חלק ב-אה"ע סימן ח אות ו
 מערכת ק אות מט יבי"א חלק ג-חז"מ סימן ד אות יב
 מערכת ק אות מט יבי"א חלק ג-חז"מ סימן ה אות כד
 מערכת ק אות נז יבי"א חלק ו-יו"ד סימן יג אות ד
 מערכת ק אות נח שו"ת פאת השדה מערכת האלף כללים סימן א אות יח ד"ה וכתב בספר.
 מערכת ק אות סב יבי"א חלק ו-או"ח סימן כא ד"ה נשאלתי אודות
 מערכת ק אות עד שו"ת ציץ אליעזר ח"ז סימן מט בקונטרס אבן יעקב פרק ו אות ז.
 מערכת ר אות מז יחז"ד חלק ב סימן טז ד"ה אמנם
 מערכת ש אות ז יבי"א חלק ד-או"ח סימן כט אות יז
 מערכת ש אות ז יחז"ד חלק ו סימן נג ד"ה אמנם
 מערכת ש אות ז שו"ת ציץ אליעזר ח"ח סימן טו בקונטרס משיבת נפש פרק ו' אות יב.
 מערכת ש אות לו יבי"א חלק ב-או"ח סימן י אות ט ובהערות שבראש הספר
 מערכת ש אות לו שו"ת יביע אומר ח"ב או"ח סימן י אות ט.
 מערכת ש אות נה יבי"א חלק ג-או"ח סימן יז אות יז
 מערכת ש אות סב יבי"א חלק ו-יו"ד סימן ד אות ד
 מערכת ת אות ח יבי"א חלק ב-או"ח סימן ט אות יז
 מערכת ת אות ח יבי"א חלק ב-או"ח סימן י אות ד
 מערכת ת אות ח יבי"א חלק ב-או"ח סימן י אות ט
 מערכת ת אות ט יבי"א חלק ב-או"ח סימן ז אות ה
 מערכת ת אות ט יחז"ד חלק ה סימן ז ד"ה תשובה
 מערכת ת אות יח יבי"א חלק ב-או"ח סימן כא אות יד
 מערכת ת אות כט יחז"ד חלק ה סימן יא בהערה השניה
 מערכת ת אות כט יחז"ד חלק ה סימן יא ד"ה תשובה ובהערות שבראש הספר
 מערכת ת אות לב יבי"א חלק ג-או"ח סימן ג אות יב ובהערות בראש הספר
 בהשמות (דף קפד רע"ב) שו"ת יביע אומר ח"ג יו"ד סימן כז אות ה

לזכרון עולם בהיכל ה'
ספר זה מוקדש
לע"נ מר אבי עטרת ראשי
רבי אליהו איטח ז"ל
נלב"ע בשבת קודש
כז' אדר תשמ"ג
תנצב"ה

לזכרון עולם בהיכל ה'
ספר זה מוקדש
לע"נ הזקן והכשר מזכה הרבים
רבי חיים הכהן בר עישא זצ"ל
נלב"ע בערב שבת קודש
כח' שבט תשנ"ג
תנצב"ה

מכון להוצאת ספרים אש דת
לזכרון עולם בהיכל ה'
הספר הזה הודפס
בהשתדלות כולל ערב "נתיב מרדכי"
ע"ש ר' מרדכי אלמישעלי ז"ל
לעילוי נשמת ר' מרדכי בן אסתר ז"ל
ר' אליהו בן עישה ז"ל

לזכר עולם יהיה צדיק
ספר זה מוקדש לזכר נשמת זקני
ר' מנחם חיים בר קלמן גרוס ז"ל – מגיברלטאר
נלב"ע כח' אלול תשנ"ג
תהא נפשו צרורה בצרור החיים

THIS BOOK IS DEDICATED TO THE MEMORY OF
**MENACHEM CHAIM BAR KALMAN
GROSS**

28TH ELLUL 5753

KNOWN FOR HIS KINDNESS AND OUTSTANDING DEEDS,
FAITHFULLY DEVOTED HIMSELF TO THE COMMUNITY NEEDS
AND TO THE BENEFIT OF TORAH SCHOLARS.

FROM HIS LOVING FAMILY

GIBRALTAR

ואלה יעמדו על הברכה

ידידי מכון "גנזי המלך" שע"י מוסדות "חזון יצחק" בעה"ק ירושלים ת"ו

אשר סייעו בהוצאת והפצת הספר

הרה"צ רבי **יעקב עטייה שליט"א**

רב ומו"צ דק"ק בית יעקב בתיים
יה"ד שיזכה עוד רבות בשנים להגדיל תורה ולהאדירה ויזכה לאורך ימים
ושנת חיים בשאבע שמחות ובטי"ס, אכ"ר

הרה"צ רבי **ברוך שרגא שליט"א**

רבה של העבדה הצרפתית
יה"ד שבבבל אשר יפה יעלה ויצליח
לעז מרת אמו מזל מרים בת מורדכי ע"ה תנצב"ה

הרה"צ רבי **נפתלי יונה שליט"א**

מח"ס מורא הורים וכבודם וברכת נפתלי ב"ח ועוד.
וראש חזון "אילה שלוחה"
לעז מורא רבי יוסף בן שלמה יונה זצ"ל ואחיו הילד
יונה חי בן יפה ע"ה ולרפאית והצלחת מרת אמו יפה תח"י
ולהצלחת כל משפחתו ברוחניות וגשמיות

הרה"צ נויצח ורר מו"ליט"א חיים נד הוולח

להצלחתו הוא וכל ב"ב הי"ו, חכות הגאון המהר"ר זצ"ל תעמוד להם
להתברך בכל טוב סלה ברוחניות ובגשמיות ובריאות איתנה לעבודתו
יתברך. אכ"ר.

ולעזי וממחת נריץ של כל מתי ישראל ובגלגל רבי משה בן פריחה ז"ל
ורעיתו צלחה חנה בת שמחה ע"ה. רבי ראובן בן פריחה ז"ל. רבי יוסף
בן סעדה ז"ל. מו"ר הגאון רבי נחום ב"ר אפרים זצ"ל. רבי יצחק בן
גמילה ז"ל. תנצב"ה

הרה"צ רבי **יעקב ועקנין שליט"א**

ראש ישיבת "דירת שמואל"
להצלחתו ולהצלחת כל עמי ישראל ברוחניות ובגשמיות. יה"ד שיזכה עוד
רבות בשנים להגדיל תורה ולהאדירה, אכ"ר.

הרה"צ רבי **יצחק עזרא הלוי מזרחי שליט"א**

להצלחתו ולהצלחת כל משפחתו. יה"ד שיזכה לגדל כל בניו לתורה ויהיו
נשיות דומות לשורשים, ויזכה להגדיל תורה ולהאדירה. אכ"ר.

הרב **מרדכי מורד שליט"א**

לרפאית והצלחת כל משפחתו
ולעזי מרת אמו מלכה בת חנה ע"ה. אחיו שמואל בן מלכה ז"ל וסבתו
פייטונה יקוטה בת ג'ולה, תנצב"ה

הרב **אברהם חזן שליט"א**

להצלחת כל משפחתו ברוחניות ובגשמיות. ולעזי מורא עובדיה בן נעימה
ז"ל, ומו"ר ח' יהושע בן מענתקה ז"ל. ומו"ר ששון בן מסעודה ז"ל. חקנתו
נעימה בת תאפחה ע"ה, תנצב"ה

הרב **יצחק סויסה שליט"א**

להצלחת כל משפחתו
ולעזי גילה בת רחל ע"ה ורחל בת יקיש ע"ה, תנצב"ה

הרב **ישועה עטיה שליט"א**

בן הרה"צ הרי"ן רבי אברהם שליט"א
ורעיתו דורית תח"י ובתם מזל תח"י. להצלחת כל משפחתם. ויה"ד שיזכה
הוא ורעיתו לבנים זכרים עשירי וכבוד ובטי"ס, אכ"ר

הרב **אליהו דיין שליט"א**

לכבוד מרת אמו הרבנית רבקה דיין תח"י
ולהצלחת כל משפחתו ומשפחת מו"ר שליט"א
ולעזי מורא עטי"ר הרה"צ חכם משה דיין זצ"ל
הרב הראשי ומו"צ לק"ק "מקור חיים" סאן פאולו ברזיל.
ולעזי מו"ר ר' אברהם בן מזל ז"ל ומו"ר ר' אליהו בן רבקה ע"ה

הק"ר ר' **צפניה ולאה חדד הי"ו**

ובנו משה ורעיתו מזל ח"ו שיזכו לזש"א.
ובנו אהרן ורעיתו רחל הי"ו ובניהם, יוסף דוד אליהו יצחק,
ובנותיהם שרה וחנה הי"ו.
ובנו ר' יאיר יצ"ל. יה"ד שיזכה לחופתו בקרוב. אכ"ר
ולמנוחת כל הנפטרים ז"ל.

הרב **יעקב דניאל בבור שליט"א**

לכבוד אביו הרה"צ רבי חיים בבור שליט"א יה"ד שיזכו לאורך ימים
ושנת חיים שאבע שמחות ובטי"ס. אכ"ר

הרב **דוד אביטן שליט"א**

להצלחתו ולהצלחת כל משפחתו ברוחניות ובגשמיות. ולרפאית אסתר בת
מלכה תח"י ותסור בת יעל תח"י
ויה"ד שבבבל אשר יפה יעלה ויצליח לעבודתו יתברך. אכ"ר.

הרב **חגי צדוק שליט"א** ורעיתו תח"י

יה"ד שבבבל אשר יפני יעלה ויצליחו לעבודתו יתברך באורך ימים ושנת
חיים שאבע שמחות ובטי"ס. אכ"ר.

הרה"צ רבי **אהרן בוטבול שליט"א**

ראש כולל "לית חן". רב ומו"צ דקדוקת "ענף יוסף ח"י רמות
וראש אידען אינד בני תורה
יה"ד שיזכה עוד רבות בשנים להגדיל תורה ולהאדירה, אכ"ר.

הרה"צ רבי **אברהם דיין שליט"א**

ראש בית המדרש "זכרון חמד" בית גן ירושלים ת"ו
להצלחתו ולהצלחת כל משפחתו יצ"ל
ולעזי מורא עטי"ר הרה"צ חכם משה דיין זצ"ל. תנצב"ה

הרה"צ רבי **אברהם ברהם שליט"א**

להצלחתו ולהצלחת כל משפחתו יצ"ל
ולעזי מורא ר' יחזקאל בן כהן ז"ל ומו"ר הרה"צ
ר' משה בן רחל זצ"ל. ולעזי מרת אמו שמחה פריחה בת ג'חלה ע"ה
יה"ד שבבבל אשר יפה יעלה ויצליח להגדיל תורה ולהאדירה. אכ"ר

הרה"צ רבי **ירום אבנר מימון שליט"א**

להצלחתו ולהצלחת כל משפחתו והרבה מורא הרב הגאון
המפורסם נחמה"ל משה מימון שליט"א רבה של ק"ת אתא
ויה"ד שבבבל אשר יפה יעלה ויצליח, ויהיו עדות על התורה והנראה
באורי ושנת חיים דשנים ורענים בבריאות עפא והנראה מעליא. אכ"ר

הרה"צ רבי **אברהם דורי שליט"א**

מח"ס אדרת תפארת, ועוד לו בכתובים
להצלחתו ולהצלחת כל משפחתו ויה"ד שיזכה עוד רבות בשנים להגדיל
תורה ולהאדירה מתוך נחת ובריאות לעבודתו יתברך. אכ"ר

הרה"צ רבי **זרדיה רהן שליט"א**

רב ביהמ"ד מושב זקנים
להצלחתו ולהצלחת משפחתו, ושיזכה להגדיל תורה ולהאדירה. אכ"ר

הרה"צ רבי **משה עטרי שליט"א**

ר"ם כולל "תולדות יצחק"
לעזי אמו וידידא בת הגה"צ ר' מסעוד אשרף זצ"ל תנצב"ה.

הרב **פנחס הרשנזון שליט"א**

להצלחתו ולהצלחת כל משפחתו. ויה"ד שיזכה עוד רבות בשנים להגדיל
תורה ולהאדירה. אכ"ר.

ה"ה **יעקב ושושנה דוידר הי"ו**

להצלחת ולרפאית כל משפחתם הי"ו. ולעזי מורא רחמים בן רחל. משה
בן רחל. ומורא ג'וזה בת כהן ז"ל. והבכור שני' בקציריש רפאל בן רחל.
והבכורה שני' בקציריש נוסרת בת ג'וזה. וגל בת כהן ז"ל, תנצב"ה
ויה"ד שיזכו לעאבע שמחות וישענות ובטי"ס, אכ"ר

הרב **שמואל נקי שליט"א**

להצלחת ולרפאית משפחתו, ושיזכו הוא ובניו לכתרה של תורה, אכ"ר.
ולעזי מו"ר המרוחם מולא אבא בן ג'זאר ז"ל. ומו"ר אפרים בן ג'זאר ז"ל.
והאחיים המרוחמים, מולא מנשה, מיכאל, יהושע, ושמואל, בני ג'זאר ז"ל.
ומו"ר טאוס בת מרים, ומרים בת נבט ע"ה, תנצב"ה
ויה"ד שיזכו לעאבע שמחות וישענות ובטי"ס, אכ"ר

הרב **יצחק זרביב שליט"א**

להצלחת כל משפחתו. ולעזי מו"ר הרה"צ רבי יצחק זרביב בן מסעודה
זצ"ל רבה של יהדות תנ"ר שטייע לבני תורה ברוחניות ובגשמיות.

הרב **אפרים בן פורת שליט"א**

להצלחתו והצלחת משפחתו. ולעזי מו"ר האיש הכשר ר' אמרים בן מרים.
ומו"ר ר' מנשה בן מרים. הילד משה בן שרה. ר' אהרן בן מרים ז"ל.

הרב **ניסן כהן שליט"א**, ורעיתו רויטל תח"י

לרפאית והצלחת הוריו ר' אורי כהן ורעיתו דליה תח"י וכן להצלחתם
בר"ג"ש. ויה"ד שיזכו לזש"ק ביום ובנות עסקים בתורה ובמסעות. אכ"ר.

הרב **אברהם מאיר שלוש שליט"א**

להצלחתו ולהצלחת כל משפחתו ויה"ד שיזכה עוד רבות בשנים להגדיל
תורה ולהאדירה, אכ"ר.

ר' **משה בן רחל פלביני יצ"ל**

לרפואה והצלחה לו ולכל משפחתו. ולעזי הוריו יצחק ורחל פלביני ז"ל

הרב **הרצה בעילום שמו שליט"א**

לעזי הצדיק הרב אליהו בן טייאט אבא שאול זצ"ל נ"ע כו חסון ותש"ס.
ורעיתו הצדקת מרת בניה בת כהן ע"ה. ולביע טז אדר ותשכ"ג.

בעילום שם

להצלחת כל משפחתם, אכ"ר, ובפרט הרה"צ רבי אברהם בן אסתר
שליט"א. והרבנית רבקה בת טובה תח"י. והרבנית רבקה בת דונה תח"י.
והגב' דונה בת רחל תח"י. והגב' אסתר בת זכיה תח"י. ואילה בת רבקה
תח"י. יה"ד שיזכו לאורך ימים ושנת חיים שובע שמחות ובטי"ס, אכ"ר

גם ברכות יעטה

לידידנו היקר והנעלה רצ"ו, איש חי ורב פעלים לתורה ולתעודה,

אנהג התורה ולומדיה ראש וראשון לכל דבר שבקדושה

ר' יעקב דיין הי"ו

מעיינת אשדוד ת"ו

להצלחתו ולהצלחת רעייתו שולמית תחי' ובניו ישראל ורמי ובנותיו רחל ורבקה הי"ו, יה"ר
שיזכר לאורך ימים ושנות חיים לעבודתו יתגבר בשובע שמחות וכל טוב אבי"ר.

***

ברכות לראש משביר

לידידנו היקר והנכבד דודן צדקה וחסד, אנהג התורה ולומדיה, רחמים ומוקיר רבנו,
המזכה את הרבים, איש חי ורב פעלים

ר' יצחק סולטן הי"ו

אשר סייע בהוצאת הספר בעין יפה וברוח נדיבה לעי' מו"א היקר ר' משה בר סעידה ז"ל
נלביע בשיבה טובה ביום י"ד אייר שנת התשל"ו. ולעילוי נשמת גיסו היקר שאול סולטן
בר ג'מילה ז"ל. ולעי' חמיו מרדכי בר שמחה וחמותו רחמה בת ג'מילה ז"ל. תנצ"ב.
יהי רצון שזכות המצוה תגן בעדו ובעד אשתו מרים תחי' ובעד כל משפחתו שיזכר לאורך
ימים ושנות חיים בדוב אנוש וכבוד, ושובע שמחות וכל טוב אמן.

***

התודה והברכה

לכבוד הנהלת המעצה הדתית בחולון ולעמד בראשה כבוד ידידנו עוז ראש וראשון
לכל דבר שבקדושה

הרב יצחק דיין שליט"א

יו"ר המעצה הדתית

על סיועם בהוצאת הספר

יה"ר שיזכר עוד רבות בשנים להגדיל תורה ולהאדירה, אבי"ר.

לזכר עולם יהיה צדיק

ספר זה מוקדש לזכר נשמת

ר' דוד כהן בר אברהם ז"ל – מגיברלטאר

ט' סיון תשמ"ה

תהא נפשו צרורה בצלור החיים

MAY THIS BOOK BE A SOURCE OF LIFE AND INSPIRATION

TO ALL THOSE WHO READ IT

IN LOVING MEMORY OF

DAVID COHEN BAR ABRAHAM Z"L

9TH SIVAN 5745

FROM HIS DAUGHTER RAQUEL

SON-IN-LAW ELIYAHU AND GRAND CHILDREN

GIBRALTAR

